

FLORICA DOBRE

O ISTORIE A C.I.E.

(CENTRUL DE INFORMAȚII EXTERNE)

Octombrie 1978 – Decembrie 1989

**STRUCTURI, CADRE, OBIECTIVE
ȘI METODE**

Vol. 1

Florica DOBRE

Istoric. Arhivist. Cercetător al istoriei contemporane a României. Preocupări privind istoria militară, serviciile de informații, exilul românesc, editarea de documente.

N. 29 iulie 1950, sat Fânari, com. Olari, jud. Prahova. A absolvit Facultatea de Istorie, Universitatea din București (1973) și Curs postuniversitar de management arhivistic (1999).

În perioada septembrie 1973-august 2000 a lucrat în cadrul Arhivelor Militare: arhivist la Arhivele Militare din Pitești (septembrie 1973-noiembrie 1988) și la Arhivele Militare Naționale Române din București (decembrie 1988-august 2000).

Din septembrie 2000 își desfășoară activitatea la Consiliul Național pentru Studierea Securității fiind: consilier (septembrie 2000-februarie 2001), director al Direcției Cercetare-Arhivă (martie 2001-decembrie 2005), director al Direcției Cercetare (decembrie 2005-ianuarie 2007), director al Direcției Cercetare, Expoziții, Publicații (ianuarie 2007-aprilie 2009) și expert (aprilie 2009-prezent).

Coautor/colaborator la peste 15 lucrări cu tematică militară, unele premiate de Revista de Istorie Militară, Revista Gândirea Militară Românească, Fundația Culturală „Magazin Istoric” și Academia Oamenilor de Știință.

La C.N.S.A.S. a coordonat volumele: „*Bande, bandiți și eroi*”. *Grupurile de rezistență și Securitatea (1948-1968)*, Editura Enciclopedică, București, 2003; *Membrii C.C. al P.C.R. 1945-1989. Dicționar*, Editura Enciclopedică, București, 2004; *Trupele de securitate (1949-1989)*, Editura Nemira, București, 2004; *Securitatea. Structuri/Cadre. Obiective și metode, vol. I (1948-1967) și vol. II (1967-1989)*, Editura Enciclopedică, București, 2006.

Coautor la *Acțiunea „Recuperarea”. Securitatea și emigrarea germanilor din România (1962-1989)*, Editura Enciclopedică, București, 2011. Lucrarea a primit Premiul „Dimitrie Cantemir” acordat de Academia Oamenilor de Știință în anul 2012.

FLORICA DOBRE

O ISTORIE A C.I.E.

(CENTRUL DE INFORMAȚII EXTERNE)

Octombrie 1978 – Decembrie 1989

**STRUCTURI, CADRE, OBIECTIVE
ȘI METODE**

Vol. 1

Glasul Istoriei

București

2022

Redactor: Marcel Popa

Machetare: Liviu Țăranu

Coperta: Dan Pavel /brandart.ro/

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DOBRE, FLORICA

**O istorie a CIE (Centrul de Informații Externe) : Octombrie 1978 -
Decembrie 1989 : structuri, cadre, obiective și metode / Florica Dobre. -
București : Glasul istoriei, 2022-**

2 vol.

ISBN 978-606-94957-4-2

Vol. 1. - 2022. - Conține bibliografie. - Index. - ISBN 978-606-94957-5-9

355.40

Copyright Editura Glasul Istoriei, 2022

www.glasulistoriei.ro, editura.glasul.istoriei@gmail.com

Acest volum a fost publicat cu sprijinul **d-lui Marcel Mariș** și
al TEKNOVENT S.R.L.

În memoria scumpului meu soț,
Col. (r) doctor în istorie **DUMITRU DOBRE,**
Pentru cei 47 ani, 5 luni și 20 de zile,
Timp în care, cu generozitate, a oferit familiei
Afecțiune, Înțelegere și Iubire.

CUPRINS

VOLUMUL 1

Prefața – General de brigadă (r) Gheorghe Dragomir.....	9
Argument.....	17
Studiu introductiv.....	21
Notă asupra ediției.....	69
Lista de abrevieri.....	73
Lista documentelor.....	75
Documente – nr. 1-174.....	85
Indice nume de persoane.....	663

PREFAȚĂ

Despre serviciile secrete românești s-a scris mult, atât de către istorici specializați în acest domeniu, cât și de foste cadre care au deținut diverse funcții în ierarhia instituțiilor.

De ce serviciile de informații, indiferent de țară și regim politic, stârnesc interes și controverse din partea istoricilor, dar și din partea politicienilor și cetățenilor de rând?

De ce acțiunile acestor servicii și identitatea celor care și-au asumat riscul de a se integra în asemenea structuri informative secrete, trebuie să rămână ascunse privirilor profanilor?

Serviciile de informații seamănă cu organizațiile secrete inițiatice? Au propriul lor cod etico-profesional? Se supun legilor și Constituției, controlului societății civile, ori acționează autonom după propriile reguli?

Care este locul și rolul serviciilor de informații în sistemul de organizare spirituală a societății și în piramida puterii?

Are nevoie civilizația umană de organisme specializate în obținerea de informații secrete care să asigure apărarea și protejarea individului și colectivităților în fața riscurilor și amenințărilor interne și externe?

La toate aceste întrebări și la multe altele, găsim o parte din răspunsuri în lucrarea monumentală **O istorie a C.I.E. - 1978-1989**, având drept autor pe distinsa cercetătoare de la C.N.S.A.S., D-na Florica Dobre. Domnia sa, timp de un deceniu, a depus eforturi stăruitoare pentru descifrarea materialelor de arhivă primite de C.N.S.A.S. de la S.I.E., reușind să le organizeze într-o ordine cronologică, după problematica și tematica informativă aflată în atenția C.I.E. în perioada de referință.

Lucrarea cuprinde 236 de documente declasificate, 234 fișe personale ale unor ofițeri aparținând diverselor structuri din subordinea C.I.E., decrete de organizare și funcționare a instituției și structurilor din subordine, buletine informative cu informații secrete din domeniile: politico-diplomatic, economico-financiar, militar, combaterii terorismului și acțiunilor organizațiilor iredentiste maghiare din exterior, prevenirii și contracarării acțiunilor ostile inițiate de către organizații ale legionarilor împotriva reprezentanțelor românești din străinătate, informări despre organizații teroriste arabo-palestiniene care amenințau interesele românești în Orientul Mijlociu etc.

Regăsim în lucrarea de față documente referitoare la acțiunile C.I.E. de sprijinire a emigrației române de a-și crea asociații și uniuni ca entități cu personalitate juridică, pentru a putea să organizeze manifestări cu caracter cultural menite să promoveze românismul, istoria, tradițiile, obiceiurile, limba și credința străbună, în Europa, S.U.A., Canada, Asia și America Latină. De asemenea, note informative adresate președintelui României, Nicolae Ceaușescu, telegrame cu indicații și ordinele conducerii C.I.E. către G.O.E. (grupele operative externe) în cazuri și acțiuni informative, rapoarte de control și de bilanț pe unități.

În anexa lucrării, D-na Florica Dobre prezintă documente interesante și un studiu privind modul în care a fost constituită A.C.I.E.R., la propunerea șefului C.I.E., gl.-lt.

Nicolae Pleșiță și aprobată de șeful statului, Nicolae Ceaușescu. Fiind numit la comanda Secției a IV-a (U.M. 0225) din cadrul C.I.E. în 1985, am efectuat, printre alte evaluări, și analiza acestei acțiuni. Nu mică mi-a fost mirarea să constat că, de fapt, ofițerii detașați la Viena pentru a contacta personalități de vârf ale emigrației române invitate pe cheltuiala C.I.E., inclusiv surse de influență, au fost expuse măsurilor de verificare luate de serviciul de contraspionaj austriac în colaborare cu serviciile similare din Franța, Germania, Italia, de unde proveneau majoritatea participanților.

Așadar, acțiunea, care s-a dorit a fi „discretă”, s-a aflat de la început sub controlul serviciilor de contraspionaj occidentale, ulterior membri din conducerea A.C.I.E.R. fiind contactați de organele de contraspionaj din țările de adopțiune și transformați în agenți dubli sau agenți provocatori. De asemenea, ofițerii care au participat la punerea în practică a ordinului șefului C.I.E. de creare a A.C.I.E.R. au fost deconspirați și, ca urmare, limitați în viitoarele acțiuni operative în EUROPA Occidentală.

În nota-raport adresată de șeful C.I.E., gl.-lt. Nicolae Pleșiță, președintelui Nicolae Ceaușescu se prezenta „operațiunea” ca un real succes pentru unificarea emigrației române.

Din păcate, acest stil de muncă heirupist și „spectaculos” cu efecte negative în planul apărării și conspirării acțiunilor C.I.E. în exterior, a produs serioase daune muncii și a generat scandaluri politico-diplomatice afectând prestigiul României, în contextul în care trădarea lui Pacea și dezvăluirile sale în presă erau evenimente proaspete.

Alte scandaluri de spionaj în care a fost implicat C.I.E. în timpul mandatului generalului Pleșiță, au fost legate de „afacerea Virgil Tănase” și cel care viza disidenții Monica Lovinescu și Virgil Ierunca stabiliți la Paris. Pentru cei care cunosc mai puțin „afacerea Virgil Tănase”, voi reaminti câteva momente mai interesante pe care presa franceză le-a mediatizat cu generozitate.

Totul a început odată cu publicarea în revista franceză „Actuel” a pamfletului „Ceaușescu I, rege comunist” având ca autor pe Virgil Tănase, scriitor român, disident, stabilit la PARIS. Din acel moment autorul este trecut pe lista neagră a C.I.E., hotărându-se otrăvirea sa și a lui Paul Goma. Pentru aducerea la îndeplinire a acestei misiuni, personal generalul Pleșiță s-a ocupat de instruirea și pregătirea cetățeanului francez de origine română, Matei Pavel Haiducu, ofițer C.I.E., care încă din 1975 reușise să penetreze informativ obiective strategice din domeniul energiei nucleare, furnizând informații secrete utile statului român. Respectivul se căsătorise cu o cetățeană franceză și avea doi copii. La încheierea pregătirii în țară, Matei Pavel Haiducu a fost dotat de generalul Pleșiță cu otrăvurile ce trebuiau administrate disidentului, promițându-i că la încheierea misiunii va fi avansat și decorat.

Înțelegând gravitatea misiunii și implicațiile de ordin personal ce ar decurge din lichidarea disidentului român, Haiducu a decis să informeze D.S.T. (Serviciul de contraspionaj francez) care a pregătit cu minuțiozitate un joc operativ în care a fost atras C.I.E. Astfel, la 20.05.1982, la ieșirea din locuința sa, Virgil Tănase este „răpit” de D.S.T. și ținut ascuns timp de trei luni într-o casă conspirativă din Bretania, lansând către presă ipoteza uciderii sale de către serviciile secrete române.

În paralel, Haiducu a venit în România pentru a „raporta” succesul misiunii, fapt pentru care a fost avansat și decorat de către Ceaușescu la propunerea generalului Pleșiță. Dar, ghinion!

La 30.08.1982, Virgil Tănase își face apariția la sediul revistei „Actuel” și de aici începe seria dezvăluirilor în presă și la televiziunea franceză privind modul în care serviciile franceze au dejuat planurile „criminale” ale C.I.E.

Acest scandal a făcut „deliciul” presei franceze care a ridiculizat modul de acțiune al C.I.E., felicitând totodată pe „ofițerul asasin” pentru curajul dezvăluirilor sale.

Trebuie reținut că pe linia Ministerului Român de Externe se lansase invitația din partea președintelui Ceaușescu, ca președintele francez (socialist) François Mitterrand să efectueze o vizită oficială în România, sens în care se lucra intens pe toate planurile pentru reușita acestei acțiuni politico-diplomatice de mare anvergură, care putea influența pozitiv evoluția relațiilor bilaterale.

Dacă acest scandal nu era suficient pentru a compromite viitorul relațiilor franco-române, „neobositul” general a crezut de cuviință să se „reabiliteze” în fața conducătorului iubit, propunându-i o nouă operațiune, tot în Franța, de această dată ținta fiind cuplul de disidenți Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, colaboratori activi și virulenți la adresa lui Ceaușescu la Postul de radio „Europa Liberă”, care trebuiau „reduși la tăcere”. Această operațiune a fost încredințată de general unor cetățeni arabi cunoscuți cu apartenență la organizații teroriste arabo-palestiniene. Și această acțiune a fost sortită eșecului, presa franceză prezentând pe larg și operațiunea Securității române.

Pe fondul acestor situații, care puteau fi evitate știindu-se miza politico-economică și diplomatică a vizitei președintelui francez, atmosfera la nivelul cel mai înalt în Franța a devenit tensionată, vizita prevăzută pentru luna septembrie 1982 fiind anulată, iar relațiile bilaterale între cele două țări înghețate până în decembrie 1989. De altfel, președintele francez, alături de premierul britanic, președintele S.U.A. și Mihail Gorbaciov, au hotărât în 1989 răsturnarea regimului ceaușist, lucru realizat în decembrie 1989, când serviciile de informații ale acestor țări au colaborat activ la organizarea de acțiuni de diversiune și război psihologic pe teritoriul României.

Ce demonstrează aceste exemple?

Că activitatea și prestigiul unui serviciu de informații pot fi compromise dacă la conducere sunt personaje mânate de orgoliu nemăsurat, de obediență totală și nejustificată față de conducerea politică, fără experiență în munca de informații, care încalcă în mod brutal principiile și normele care guvernează acest domeniu extrem de sensibil. Asemenea personaje pot genera tensiuni politico-diplomatice și prăbuși încrederea care trebuie să stea la baza cooperării la nivel de șefi de state și guverne, care să asigure climatul de pace și prosperitate.

Așa cum rezultă și din rapoartele de control pentru bilanțurile unității de emigrație pe anii 1985/1986, a trebuit să efectuez o amplă analiză a întregii agenturi interne și externe, procedând la înlăturarea din rețea a agenților dubli sau provocatori, o îmbunătățire a sistemelor de legătură cu rețeaua externă și o mai bună orientare a grupelor operative externe pe acțiunile și cazurile în lucru, ținând seama de evoluția operativă din țara respectivă, experiența ofițerilor și modul de lucru al serviciilor de contraspionaj asupra emigrației române și cadrelor de informații aflate în misiuni din țările vizate.

Cu o situație similară m-am confruntat și la preluarea comenzii Secției a III-a (U.M. 0208) în mai 1987, unde majoritatea ofițerilor din centrală nu aveau aviz pentru efectuarea de misiuni externe, regula fiind de aducere în țară, pentru exploatare informativă și instructaj, a informatorilor din rândul străinilor, ceea ce ridica serioase probleme contrainformative pentru a asigura o legendare corespunzătoare a deplasării lor în România.

Cu sprijinul conducerii U.M. 0195 s-a reușit clarificarea situației fiecărui ofițer și pregătirea lor pentru a realiza întâlniri în terțe țări cu agentura străină, ori să participe la pregătirea vizitelor oficiale ale șefului statului în spațiile aflate în responsabilitate, prilej cu care să se reactiveze o parte a informatorilor, îndeosebi a surselor de influență politică și economico-comercială.

Experiența dobândită în munca de contraspionaj extern în misiunile efectuate în țări europene, dar și în Orientul Mijlociu, Africa și Asia (1973-1985), m-a ajutat să imprim muncii de spionaj în cadrul celor două unități, mai multă rigoare în verificarea și includerea în rețeaua informativă externă a unor persoane cu reale posibilități de penetrare informativă

la nivelul cel mai înalt, unde se luau decizii importante privind dezvoltarea relațiilor politico-diplomatice, de cooperare economică, tehnico-științifică și militară cu România. Secția a III-a (U.M. 0208) acoperea informativ zone întinse ale planetei (Asia, Extremul Orient, Africa, Golful Persic, Orientul Mijlociu, Australia) aflate pe agenda de lucru a președintelui României pentru efectuarea de vizite oficiale în vederea promovării intereselor naționale, fie prin deschiderea de noi oportunități pentru exportul mărfurilor și serviciilor întreprinderilor românești, fie pentru aprovizionarea cu materii prime necesare industriei aflată în plin proces de modernizare și re tehnologizare.

Ultima vizită a președintelui Nicolae Ceaușescu a fost în Iran (18-20 decembrie 1989) la care unitatea și-a adus contribuția prin mijloace specifice la semnarea unor acorduri comerciale guvernamentale pe termen lung (2000) de export aparatură și echipamente militare, armament, transportoare blindate, în contrapartidă cu importul de țiței și gaze naturale care asigura independența energetică a României față de U.R.S.S. După 1990, contractele au fost preluate de către entități comerciale private create de unii potențai apărui ca ciupercile după evenimentele sângeroase din decembrie 1989, care au profitat din plin de măsurile de intimidare și îngrădire severă a activităților specifice serviciilor de informații interne și externe, dispuse de noua putere politică. Din păcate, atunci s-a dat liber de către cei care dețineau frâiele puterii la jefuirea sistematică a țării și aservirea ei intereselor capitalului străin, trădarea de țară devenind un sport național și o îndeletnicire „onorabilă” pentru o clasă politică ce devenea tot mai rapace și coruptă.

Un loc important în economia lucrării **O istorie a C.I.E. 1978-1989**, îl deține tratarea problematicii economico-financiare și tehnico-științifice, autoarea procedând la dezvăluirea conținutului Decretului 382/1982 privind înființarea I.C.E. „Dunărea” (ca unitate în structura C.I.E. având compartimentele A.V.S.- aport valutar special și T.S.- tehnico-științific) și regulamentul de organizare și funcționare, care au fost declassificate.

Obiectivul pentru care a fost creată această întreprindere de comerț exterior rezultă din conținutul decretului și anume „de efectuare de operațiuni de export-import, cooperare internațională și aport valutar special”. Explicația înființării acestui organism rezidă din realitatea economiei românești la acel moment, care în condițiile restrângerii accesului produselor românești pe piața europeană și americană, întreprinderile de producție au realizat stocuri nevandabile care amenințau să blocheze întregul circuit economico-financiar al țării.

Drept urmare, lucrătorii I.C.E. „Dunărea” cu ajutorul ofițerilor de linie aflați în țări din Orientul Mijlociu, Africa, Asia și America Latină, au primit ordin ca prin mijloace specifice să identifice noi piețe de desfacere, contribuind astfel, alături de alte întreprinderi de comerț exterior civile și militare („Romtehnica”, „Delta” etc.), la deblocarea economiei și asigurarea fondurilor necesare achitării datoriei externe.

Pentru meritele deosebite în realizarea obiectivelor stabilite prin Programul de măsuri aprobat de conducerea D.S.S., Întreprinderii de Comerț Exterior „Dunărea” i s-a conferit (începând cu 1983) în fiecare an, inclusiv în 1989, titlul de "Erou al Muncii Socialiste".

Un loc aparte în lucrare îl ocupă rapoartele anuale de bilanț ale unităților C.I.E., cu referiri la modul în care au fost îndeplinite sarcinile din Programul de măsuri al C.I.E. și al D.S.S., cu sublinieri directe la potențialul informativ creat, modul de verificare și dirijare, lipsurile înregistrate în îndeplinirea unor misiuni, analiza cauzelor și propuneri pentru îmbunătățirea activității informativ-operative.

Nu în ultimul rând, lucrarea evidențiază și o altă direcție a acțiunilor operative ale C.I.E. și anume de a obține, prin mijloace speciale, documente din arhivele secrete străine,

care se referă la istoria și civilizația românilor, acțiuni politico-diplomatice ale marilor puteri vizând Principatele Române etc. Astfel, conform unei note-raport din 24.06.1989 adresată Comandantului Suprem Nicolae Ceaușescu, au fost identificate în arhive secrete, documente inedite care au fost aduse în țară și predate Arhivelor Naționale în vederea valorificării. Din S.U.A., 3.000 de cadre de film și 4.600 xerocopii din fondurile cu regim special de la Institutul Hoover, Arhivele Naționale și Biblioteca „F.D. Roosevelt”, din New York; din Turcia – de la Biblioteca Centrului Islamic și Palatul Topkapî; din R.F.G. – de la Arhivele Naționale din Koblenz, iar din Ungaria – de la Arhivele Naționale „Secția Aulica Transilvaniae”.

Documentele indexate și prezentate în lucrare reprezintă o parte infimă din bogata și diversă activitate desfășurată de C.I.E. în perioada 1978-1989, multe documente nu au ajuns încă la C.N.S.A.S. ori nu au fost supuse declasificării.

Pentru ca cititorul să înțeleagă complexitatea muncii de informații externe prestată de aparatul C.I.E. într-o perioadă extrem de tensionată și confuză la nivel internațional prin confruntarea dintre cele două blocuri politico-militare - NATO și Tratatul de la Varșovia -, dar și în interiorul „lagărului socialist”, cred că se cuvine să aruncăm o privire asupra elementelor definitorii care au marcat acest deceniu zbuciumat în care s-au plămădit germenii apariției unei lumi noi, democratice, în Centrul și Estul Europei, culminând cu destrămarea U.R.S.S. și apariția de noi state independente în Asia Centrală și Caucaz.

Cutremurul devastator din 4 martie 1977, care a necesitat reconstrucția din temelii a unor orașe și sate, a presupus alocarea unor sume importante de la bugetul de stat și un uriaș efort de solidaritate din partea poporului român pentru înlăturarea efectelor și reluarea vieții economice și sociale, precum și lansarea de către conducerea țării a unui amplu proces de modernizare administrativă și industrială.

Anul 1978 a debutat pentru cadrele D.I.E. cu noi și importante misiuni pentru sprijinirea prin mijloace specifice a inițiativelor politico-diplomatice alături de S.U.A., Israel și Egipt, pentru finalizarea negocierilor israelo-egiptene în pregătirea semnării acordurilor de la Camp David (17 septembrie 1978), rolul președintelui Nicolae Ceaușescu în armonizarea pozițiilor fiind recunoscut de toate părțile.

Pe un alt plan, vizita oficială a șefului statului în S.U.A. prefigura o nouă etapă a dezvoltării colaborării politico-diplomatice, culturale, economico-comerciale și tehnico-științifice cu mari corporații americane și o mai mare deschidere din partea F.M.I. și Băncii Mondiale, pentru acordarea de credite preferențiale României în scopul realizării de investiții în industrie și agricultură, dar și în cercetarea științifică aplicată.

Pentru D.I.E. se deschidea un canal direct de cooperare și schimb de informații în domeniile combaterii terorismului, cunoașterii situației operative din Orientul Mijlociu Extins și din interiorul blocului socialist, inclusiv în direcția Chinei, Vietnamului, Cambodgiei, zone de interes geostrategic pentru serviciile de informații americane, unde D.I.E. dispunea de posibilități informative la nivel înalt.

Negocierile în numele D.I.E. le-a purtat gl.-lt. Mihai Pacepa, care s-a ocupat și de organizarea vizitei în S.U.A. a președintelui român.

S-a scris mult despre trădarea lui Pacepa și motivele care l-ar fi împins la acest gest. Personal cred că această mișcare a făcut parte dintr-o operațiune de spionaj de mare anvergură a K.G.B. care viza pe de o parte compromiterea politicii externe promovată de Nicolae Ceaușescu în direcția S.U.A. și Europei Occidentale și un avertisment la adresa celorlalte țări socialiste.

Campania de denigrare la adresa lui Ceaușescu și a României care a urmat trădării lui Pacepa și-a produs efectele treptat, astfel că tot mai multe țări occidentale și-au restrâns comerțul și cooperarea economică cu România, țara fiind supusă unui adevărat boicot, iar

președintele, care până mai ieri era răsfățatul Occidentului, devenise un personaj toxic, nefrecventabil. A fost un proces amplu, riguros pregătit, ale cărui acțiuni au crescut în intensitate în mod progresiv pe durata unui deceniu, culminând cu declanșarea evenimentelor sângeroase din decembrie 1989.

În anul 1978 (16 octombrie) cardinalul polonez Karol Josef Wojtyła devine al 264-lea papă, Papa Ioan Paul al II-lea, iar Spania instaura un regim democratic, după patru decenii de dictatură. La 18 noiembrie, România devine membru în Biroul „Grupului Celor 77”, fiind considerată port-drapelul intereselor țărilor lumii a treia, iar președintele Ceaușescu este recunoscut ca fiind „Campionul păcii” și un viitor lider al acestei mișcări de emancipare națională a fostelor colonii.

Pentru D.G.I.E., trădarea lui PACEPA a avut consecințe dramatice, peste 60% din personal fiind trecut în rezervă ori redistribuit la miliție și unități interne de securitate, ofițerii fiind priviți ca trădători și marginalizați profesional și social. Restul ofițerilor au fost supuși unor verificări complexe (filaj, T.O., anchete, provocări), iar cei care au rezistat au fost integrați în noile structuri de contrainformații externe și spionaj, pe poziții inferioare și tratați cu neîncredere.

În această atmosferă s-a dispus desființarea D.G.I.E. și crearea C.I.E. (cu activitate exclusivă de spionaj) și U.M. 0195 ca unitate autonomă de contrainformații externe subordonată direct șefului D.S.S. În perioada 1978-1980 noile structuri de informații și contrainformații externe au parcurs un amplu proces de evaluare și verificare a potențialului informativ creat de fosta D.I.E., dar și a cadrelor din țară și exterior cunoscute de trădătorul PACEPA, reducându-se semnificativ numărul celor selectați pentru reîncadrare în C.I.E. Noile structuri au fost încadrate cu ofițeri proveniți de la contrainformațiile militare sau de la securitatea internă, fără experiență în munca de informații externe, ceea ce a presupus un serios proces de pregătire specifică, dar și de limbi străine și pe linia instituțiilor de acoperire.

De asemenea, conducerea C.I.E. și a unităților din subordine a fost încredințată unor activiști de partid, ori din rândul securităților județene, actul de comandă și îndrumare a ofițerilor din centrală și din exterior având mai mult un caracter politic și mai puțin profesional, fapt reflectat negativ în valoarea informațiilor obținute. Putem aprecia că această perioadă a fost de tranziție pentru C.I.E., cu tot ce presupunea o asemenea situație.

Anii ce au urmat au fost marcați de o reprofesionalizare treptată a aparatului C.I.E., documentele prezentate în această lucrare evidențiind progrese încurajatoare pe linia obținerii de informații secrete de nivel și o diversificare a acțiunilor pe linia promovării și apărării intereselor ROMÂNIEI în străinătate în condițiile unei situații operative tot mai complexe caracterizată de atacuri directe la adresa președintelui Ceaușescu și a politicii sale interne, atât din partea serviciilor de informații occidentale, cât și a celor din U.R.S.S., Ungaria, Polonia, Bulgaria, Iugoslavia, care reactivau sentimente naționalist-iredentiste în rândul populațiilor minoritare din zonele de frontieră ale României și din Transilvania.

Personal am trăit din plin avaturile perioadelor de tranziție, purtând în bagajul propriu trei sancțiuni cu vot de blam (două pentru că mi-am botezat copiii și unul pentru că am fost cunoscut și avansat la excepțional de către trădătorul Pacepa), dar pasiunea pentru profesia aleasă, iubirea de țară și încrederea că „ce e val, ca valul trece”, mi-au întărit convingerea că aceste momente grele care mi-au marcat tinerețea, sunt datorii karmice cărora trebuie să le fac față cu răbdare și multă înțelepciune.

În rândurile ce urmează, voi încerca să ofer unele răspunsuri la întrebările pe care le-am formulat la începutul acestei prezentări.

Serviciile de informații au stârnit și stârnesc în continuare interesul și curiozitatea istoricilor, mediului academic și politic, dar și a cetățeanului de rând, indiferent de regimul politic în care își desfășoară activitatea, întrucât acțiunile lor, nefiind publice, suscită interpretări de multe ori exagerate sau eronate, amplificate și de bogata și diversă producție cinematografică care tratează subiecte legate de viața și munca spionilor.

Drept urmare, atât operațiunile informative, cât și personajele implicate trebuie să rămână secrete pentru a limita riscul izbucnirii unor scandaluri cu implicații politico-diplomatice care ar pune sub semnul întrebării chiar încrederea și coeziunea în interiorul alianțelor politico-militare. După cum, pe bună dreptate, afirma un șef de serviciu occidental: „spionam atât prietenii, cât și inamicii, în timp de pace și în timp de război”, istoria serviciilor de informații fiind plină de asemenea cazuri, inclusiv în ultimii ani.

Serviciile de informații seamănă cu organizațiile secrete inițiatice, deoarece folosesc la inițierea în arta de a spiona persoane care nu au avut tangență cu asemenea activități, dar dovedesc calități personale și dispun de o specializare într-un domeniu de interes pentru serviciul de informații (cunoscători de limbi străine rare, experți IT, experți în criptarea informațiilor și protejarea datelor etc.), cărora li se inoculează progresiv principiile care guvernează munca de informații și codul de conduită ce trebuie urmat.

Serviciile de informații, respectiv C.I.E., așa cum rezultă și din prezenta lucrare, inclusiv într-un regim politic mai puțin democratic, se supun legilor țării, Constituției și regulamentelor militare de organizare și funcționare, având un loc bine stabilit în piramida puterii, aflându-se sub controlul de legalitate al Secției militare a Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Chiar și în aceste condiții, C.I.E. și-a făcut datoria de a apăra securitatea spirituală a poporului român, identitatea culturală, credința, istoria, într-un cuvânt ființa națională, cu toate stângăciile, erorile strategice și unele abuzuri dictate de factorul politic aflat vremelnice la conducerea serviciului.

Dacă presa este câinele de pază al democrației, serviciile de informații, inclusiv cele românești, sunt scutul de apărare în fața pericolelor, amenințărilor și riscurilor la adresa siguranței naționale.

Felicitând inițiativa și determinarea profesionistă a D-nei Florica Dobre, de a pătrunde și descifra, dincolo de aparențe, modul de organizare și funcționare a C.I.E. în competiția nevăzută cu servicii secrete concurente, consider că s-a încheiat o etapă din istoria acestui serviciu, instaurarea unui regim democratic în România, după evenimentele sângeroase din decembrie 1989, impunând o nouă viziune și o restructurare profundă a obiectivelor și priorităților informative, astfel că noul serviciu de spionaj românesc S.I.E., a devenit un partener necesar și credibil în cadrul N.A.T.O. și U.E., bucurându-se de prestigiu și respect la nivelul comunității de informații internaționale.

Lucrarea **O istorie a C.I.E. 1978-1989** este utilă, iar apariția ei oportună, într-o perioadă în care alianțele politico-militare au o geometrie variabilă, iar relațiile politico-diplomatice din interiorul N.A.T.O. și U.E., din care face parte și România, parcurg un proces profund de introspecție de la care se așteaptă să rezulte o nouă viziune privind rolul și locul în arhitectura instituțională euroatlantică a serviciilor de informații, pentru a putea rezista viitoarelor războaie hibride și amenințărilor asimetrice, îndeosebi în spațiul virtual.

În încheiere, doresc să mă adresez celor interesați să adere la „secta spionilor” cu mesajul de a aborda cu respect și încredere această profesie onorabilă și îndemnul de a înțelege că odată trecut „pragul templului”, viața sa și a familiei sale se supun unor reguli stricte de legendare a calității profesionale, discreție totală privind preocupările profesionale reale, modestie și preocupare permanentă pentru lărgirea orizontului spiritual.

De multe ori, acești oameni care își ascund identitatea sub diverse măști, sunt neînțeleși și nedreptățiți de istorie și societate, ducând cu ei în mormânt povara secretelor, dar păstrând în suflet onoarea și respectul pentru această profesie, sperând ca generațiile viitoare de ofițeri de informații, reprezentând cele mai luminate minți din domenii diverse, vor aborda cu responsabilitate misiunile ce li se vor încredința, fiind mândri că aparțin unei elite intelectuale speciale, păstrători și păzitori din umbră ai valorilor de preț ale poporului român: istoria, credința, cultura, identitatea națională, suveranitatea și integritatea teritorială a ROMÂNIEI, în fața valului nemilos al globalizării.

Vă îndemn, dragi cititori, să lecturați cu atenție această lucrare, înțelegând că istoria unui serviciu secret este parte din istoria fiecărui popor și trebuie asumată cu luminile și umbrele sale, cu realizări și eșecuri, având în spatele ei oameni cu defecte și calități, dar adevărați patrioți care trăiesc în anonimat.

Gl.-bg.(r) Gheorghe DRAGOMIR
Președintele Centrului de Etică și Strategii

Septembrie 2020

ARGUMENT

Pasiunea și interesul pentru descoperirea și descifrarea documentelor de arhivă m-au stimulat în orice demers științific din cariera mea.

Proaspătă absolventă a Facultății de Istorie, la **1 septembrie 1973** mă prezentam la Pitești, fiind repartizată la Depozitul de arhivă al Ministerului Apărării Naționale (U.M. 02405). Vreme de 15 ani am participat la operațiuni specifice de păstrare, inventariere și selecționare a fondurilor de arhivă create de structuri centrale, comandamente de arme și armate, divizii, brigăzi, regimente etc. A fost perioada acumulărilor și însușirii datelor esențiale despre înființarea, organizarea și funcționarea acestora.

Din decembrie 1988, m-am transferat la Secția Arhive Militare București în funcția de custode la sala de studiu. După evenimentele din decembrie 1989, sala de lectură a fost invadată de cercetători - veteranii de război fiind în prim-plan - dornici să studieze documente despre Campania Armatei Române pe Frontul de Răsărit. Era un subiect incitant, iar arhiva marilor unități și unităților participante la operațiunile din perioada 22 iunie 1941-23 august 1944 (registre istorice, jurnale de operații, registre ordine de zi etc.), erau, pentru prima dată, cercetate metodic. Din postura de custode la sală, pentru a le oferi cercetătorilor, în timp util, documentele de care aveau nevoie și pentru că în perioada de referință au survenit modificări în organizarea armatei, a trebuit să întocmesc (pe baza documentelor) un tabel intitulat *Ordinea de bătaie a Armatei Române*, publicat în două lucrări de specialitate. Alte lucrări: *Istoria Statului Major Român. Documente 1859-1947* (1994), *Șefii Marelui Stat Major Român. Destine la răscruce. 1941-1945*, (1994), *Campania din Est în ordine de zi*, (4 vol. 1993, 1995, 1997), *Eroi români pe Frontul de Răsărit, 1941-1944*, (1995), *Drama generalilor români 1944-1964* (1997), *Armata română în Al Doilea Război Mondial 1941-1945. Dicționar enciclopedic*, (1999), *Distrugerea elitei militare sub regimul ocupației sovietice în România, 1944-1964*, (2 vol., 2000-2001)¹, precum și o serie de studii și articole, au fost realizate numai pe baza arhivei, nesecat izvor de inspirație pentru orice cercetător.

La **1 septembrie 2000**, după 27 ani de muncă în arhivă, am început activitatea la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, instituție înființată în baza Legii nr. 187/1999, cu atribuții specifice în preluarea și gestionarea arhivei fostei Securități.

Parte din arhiva deținută la acea dată de Serviciul Român de Informații nu era chiar o necunoscută pentru mine. Odată cu deschiderea arhivelor fostei Securități, în anii 1994-1997 am fost printre cercetătorii care au studiat documente la sala de studiu organizată la sediul Arhivei S.R.I. Temele cercetate cu prioritate au fost participarea armatei la operațiunile pe Frontul de Est și drama generalilor armatei române.

Experiența dobândită în Arhivele Militare Române și calitatea de autor/coautor a mai multor volume, studii și articole pe teme de istorie militară, au justificat numirea mea în funcția de director al unui departament. Am condus Direcția Cercetare-Arhivă în perioada

¹ Cu excepția primelor două volume, realizate de un colectiv din cadrul Arhivelor Militare Române, celelalte lucrări menționate au fost rodul colaborării cu reputatul istoric militar, col. (rez.) dr. **ALESANDRU DUȚU**, coleg de facultate. Dacă nu mi-ar fi întins o mână și nu mi-ar fi propus să lucrăm împreună, nu aș fi reușit – sau poate aș fi reușit, dar mai greu – să mă număr printre cei care au scris lucrări de istorie militară.

Profundă recunoștință și mulțumiri, Domnule Colonel!

martie 2001-decembrie 2005, Direcția Cercetare (decembrie 2005-ianuarie 2007) și Direcția Cercetare Expoziții Publicații (ianuarie 2007-aprilie 2009). Nu m-am îndepărtat niciodată de munca de arhivă, căreia i-am dedicat o mare parte din timp în toți anii de activitate. Așa se explică faptul că și în prezent îmi continui activitatea în această instituție.

Prin prisma funcției de director la Cercetare-Arhivă, am participat la toate activitățile legate de predarea, prelucrarea și valorificarea documentelor de arhivă create de fosta Securitate. Data de 20 martie 2001, când s-a început preluarea arhivei de la Serviciul Român de Informații, a rămas de referință pentru C.N.S.A.S. Câțiva ani, arhiva s-a primit în cantități mai mici. Abia din anul 2005, după hotărârile Consiliului Superior de Apărare a Țării (2005-2006), instituțiile deținătoare, respectiv S.R.I. și S.I.E., s-au conformat și au predat cantități importante de material arhivistic.

Până atunci însă, angajații Serviciului Cercetare au studiat și valorificat din plin materialele predate de S.R.I. Nerăbdători și dornici să deslușească mecanismele de organizare și funcționare ale Securității și ale altor structuri din componerea Ministerului de Interne, care au existat în perioada 1945-1989, s-a intervenit și li s-a facilitat accesul la instituțiile care dețineau asemenea documente. Astfel, au avut șansa și posibilitatea să studieze la Arhivele Militare Române, Arhiva Ministerului de Interne, Arhiva Camerei Deputaților, Arhivele Naționale ale României. Mai mult, am obținut chiar aprobarea Comandamentului Național al Jandarmeriei pentru arhiva Trupelor de Securitate depozitată la Câmpina. Rezultatele cercetărilor s-au materializat prin apariția revistelor „Arhivele Securității” și „Caietele C.N.S.A.S.”, precum și a mai multor lucrări, din lista cărora amintesc numai titlurile volumelor pe care le-am coordonat: *„Bande, bandiți și eroi”*. *Grupurile de rezistență și Securitatea* (2003); *Membrii C.C. al P.C.R. - 1945-1989. Dicționar* (2004); *Trupele de Securitate - 1949-1989* (2004); *Securitatea. Structuri/Cadre. Obiective și metode*, 2 vol. (2006).

Activitatea de consiliere și îndrumare a cercetătorilor acreditați de Colegiul C.N.S.A.S., pe diferite teme de cercetare, m-a determinat să verific, să analizez și să identific acele dosare corespunzătoare unei anumite teme de cercetare. Astfel, am ajuns și la dosarele preluate de la S.I.E., dar studierea lor s-a dovedit a fi extrem de dificilă.

În lotul arhivei predate de Serviciul de Informații Externe în anii 2006-2007, am identificat câteva sute de dosare create de structura de informații externe în perioada 1951-1989, tipologia acestora fiind: Dosare „Organizatorice”, „Corespondență diversă”, „Dosare diverse”, Dosare „Case de lucru” etc.

Cercetarea, descifrarea și înțelegerea acestor documente, mare parte codificate, cu terminologii specifice și cu multe nume conspirative, a presupus citirea și recitirea a mii de documente.

Într-o bună și fructuoasă colaborare cu directorul Direcției Arhivă Centrală, am convenit să întocmesc un inventar al dosarelor cercetate, întrucât preluarea lor nu s-a făcut însoțită de acest instrument de lucru. Astfel, pentru fiecare dosar am specificat unitatea/unitățile creatoare de arhivă, conținutul pe scurt și perioada la care se referă. Pentru a se urmări evoluția și schimbarea denumirii/indicativelor unităților militare implicate în munca operativă am considerat necesară menționarea acestora în inventar. De ex.:

Dosar 1.915, vol. 30 – „Diverse” Spațiul Italia, are documente din perioada febr. 1973-oct. 1980. A fost creat de **U.M. 0920/V1/B** și **U.M. 0199**, ceea ce înseamnă Brigada B, Divizia 1 (V1) din D.I.E. (Departamentul de Informații Externe - U.M. 0920) și Secția I (U.M. 0199) din Centrul de Informații Externe (C.I.E.).

Dosar 18.404 – „Corespondență diversă” Spațiul Algeria, conține documente din perioada 1972-1985, create de **U.M. 0920, V2-K** și **U.M. 0208**, adică Brigada K, Divizia 2 (V2) din D.I.E.(U.M. 0920) și Secția III-a (U.M. 0208) din C.I.E.

Dosar nr. 31.315 – „Dosar organizatoric” Spațiul Argentina, perioada 1972-1980, creat de **U.M. 0920, V3-F și U.M. 0225**; în clar D.I.E., Divizia 3, Brigada F și Secția a IV-a „Emigrație” (U.M. 0225) din C.I.E.

Lucrarea lui Mihai Pelin *Culisele spionajului românesc. D.I.E. (1955-1980)*², Editura Evenimentul Românesc, București 1997, elaborată pe baza documentelor studiate la Serviciul Român de Informații, a fost un punct de sprijin în cercetarea mea, mai ales că din anul 2008, dosarele respective, încadrate la Fond Documentar, au fost predate la C.N.S.A.S. Oricine a fost și este încă interesat le poate citi, deoarece nu sunt expresii și fraze concepute în limbajul specific unui serviciu de informații externe, așa cum sunt dosarele primite de la S.I.E.

„UN RISC ASUMAT”³ și o continuă provocare – așa aș caracteriza stăruințele mele de a prezenta și explica celor interesați evoluția și istoricul C.I.E. Expresia se potrivește cel mai bine cu frământările și căutările continue, mai ales că am lucrat singură și mă consultam cu mine însămi.

Între timp, am valorificat o parte din documentele primite de la S.I.E. în volumul *Acțiunea „Recuperarea”. Securitatea și emigrarea germanilor din România (1962-1989)*, Editura Enciclopedică, București, 2011, colectivul de editori fiind alcătuit din: Florica Dobre, Luminița Banu, Florian Banu și Laura (Stancu) Cornea.

Pe parcursul studierii dosarelor S.I.E., constatând că ofițerii apăreau în documente cu mai multe nume, am propus conducerii C.N.S.A.S. să avizeze transmiterea către S.I.E. a mai multor adrese cu numele ofițerilor de informații externe nominalizați în dosare și ale căror fișe de evidență se cereau a fi predate. Astfel, în baza documentelor întocmite de mine s-au predat peste 40% din totalul fișelor de evidență ofițeri existente azi în arhiva C.N.S.A.S. Procentul ar fi fost semnificativ mai mare dacă s-ar fi primit fișele și pentru cele 414 nume ofițeri, cerute în lunile februarie și martie 2020. Coroborate și completate cu alte informații, aceste documente au stat la baza întocmirii a 234 fișe de cadre.

Printre ofițerii ale căror fișe se găsesc în vol. 2, sunt și nume pe care „le cunosc” din Revista „Periscop”, unde aceștia semnează frecvent. Constatând că au fost la unitatea de emigrație, pe unii i-am contactat pentru a-mi clarifica diverse probleme, dar au preferat să păstreze tăcerea și să refuze orice comentariu despre acea perioadă. Însă, am avut șansa și privilegiul să cunosc un distins ofițer care a lucrat în mai multe structuri ale Centrului de Informații Externe. Domnul general Gheorghe Dragomir, știind preocupările mele în privința istoriei C.I.E., a fost de acord să citească materialele și să-și exprime opiniile. Din câte cunosc, este una dintre persoanele cele mai calificate și sunt onorată că s-a oferit să scrie Prefața acestei lucrări. „*Ca trăitor al acelor vremuri*” (expresia îi aparține), a fost în miezul problemelor, a cunoscut și a participat activ la acțiuni și evenimente din perioada 1974-1989⁴.

² Autorul a denumit generic D.I.E. structura de informații externe care a funcționat în perioada 1955-1980, deși aceasta a avut mai multe denumiri : Direcția I Informații Externe (1955-06.1963), **D.G.I.** - Direcția Generală de Informații (01.07.1963-21.07.1967), **D.G.I.E.** - Direcția Generală de Informații Externe (21.07.1967-30.04.1972), **D.I.E.** - Departamentul de Informații Externe (01.05.1972-10.05.1978), **D.G.I.E.** - Direcția Generală de Informații Externe (05.-09.1978) și **C.I.E.** - Centrul de Informații Externe (din oct. 1978).

³ L-am citat pe Domnul Col. (rez.) Filip Teodorescu, autorul volumului *Un risc asumat. Timișoara decembrie 1989*, Editura Viitorul Românesc, București, 1992.

⁴ A executat o misiune în Nord-Vestul Africii (Maroc) în anii 1974-1978 și a lucrat în Centrala U.M. 0195 ca șef de colectiv contraspionaj extern pentru acea zonă. A fost șef al Secției a IV-a “Emigrație” în perioada august 1986-aprilie 1987 (unitatea trimitea ofițeri în misiune pe toate spațiile) și al Secției a III-a între aprilie 1987-decembrie 1989 (zonele de responsabilitate fiind Asia, Africa, Australia). Despre activitatea sa și ca omagiu adus tuturor ofițerilor de informații externe, a publicat *Recviem pentru spioni*, vol. 1 și vol. 2, Editura România în Lume, București, 2008-2009.

Documentele adunate și celelalte materiale adiacente (studiu introductiv, nota asupra ediției, lista de termeni/expresii codificate, fișele de cadre etc.), au menirea de a puncta date esențiale și cât mai exacte cu privire la înființarea, organizarea, funcționarea, denumirea structurilor componente și evoluția Centrului de Informații Externe. Prin această cercetare mi-am propus și consemnarea corectă, în istoriografia de specialitate, a denumirii secțiilor/sectoarelor care au funcționat în perioada 1978-1989, precum și numele (real și conspirativ) al celor care le-au condus.

O ISTORIE A C.I.E. este o lucrare tehnică, un îndreptar pentru cei interesați de această instituție, conceput pe baza documentelor timpului. În realitate, C.I.E. și-a scris istoria prin faptele consemnate în documentele emise și care, prin apariția acestei lucrări, sunt descifrate și ordonate cronologic făcând posibilă înțelegerea și consultarea lor. „Limbajul serviciilor secrete” a fost parțial descifrat, prin întocmirea *Listei de termeni/expresii codificate*. Totuși, fiind o culegere de documente create de o structură aparte, unele expresii specifice le-am redat și în rezumatul acestora.

Pe parcursul studiului am notat denumirile localităților unde au fost grupe operative externe denumite sucursale, rezidențe, lectorate sau redacții. Astfel, a rezultat și un tabel cu reședințele și denumirile acestora din perioada existenței **D.I.E.** (Departamentul de Informații Externe 1972-1978) și **C.I.E.** (Centrul de Informații Externe 1978-1989), care se publică în vol. 2, Capitolul Anexe, spre a fi de folos celor care se vor aventura în continuarea acestei cercetări sau în extinderea ei pe diverse alte teme.

Acest „**Argument**”, ca și celelalte materiale din volum, sunt un îndemn *pentru cei de mâine* să înceapă sau să continue cercetarea istoriei structurii de informații externe. Eu am făcut începutul. Poate că ei, cei de mâine, vor avea șansa să studieze și alte documente despre unitatea de spionaj, să scrie despre istoria D.I.E. și D.G.I.E., și, de ce nu, să umple golurile din acest volum.

August 2020

STUDIU INTRODUCATIV

Anul 1978 a fost un an al schimbărilor radicale pentru structurile de informații interne și externe ale României socialiste.

Mai întâi, prin Decretul Consiliului de Stat nr. 69 din 7 martie 1978 s-a înființat, în cadrul Ministerului de Interne, Departamentul Securității Statului. Apariția acestei structuri a determinat și o reorganizare a spionajului românesc.

Începând din aprilie 1972, activitatea de informații externe cădea în sarcina D.I.E. - Departamentul de Informații Externe (indicativ U.M. 0920). Ca o consecință a creării Departamentului Securității Statului, D.I.E. a fost retrogradat la rangul de direcție generală. Astfel, prin Decretul Prezidențial nr. 000115/10.05.1978 se stabilea organizarea și funcționarea **Direcției Generale de Informații Externe**¹ în cadrul Departamentului Securității Statului (se revenea la denumirea pe care unitatea de informații externe o avusese în perioada iulie 1967-aprilie 1972). Noua D.G.I.E. (indicativ U.M. 0920) avea să funcționeze doar câteva luni. Schimbarea denumirii instituției și reorganizarea structurii de informații externe au survenit pe fondul evenimentelor din vara anului 1978.

După cum se cunoaște, la 23 iulie 1978 generalul Mihai Pacepa, prim-adjunct al șefului D.G.I.E., a plecat în ultima sa misiune în R.F. Germania. La 28 iulie 1978 a luat legătura cu reprezentanții C.I.A. de la ambasada americană de la Bonn și a solicitat azil politic în Statele Unite. Printre consecințele actului de dezertare se pot menționa: schimbarea din funcții și/sau trecerea în rezervă a unor ofițeri, deconspirarea unor ofițeri și a unei părți a rețelei informative, rechemarea de la post a cadrelor cunoscute de generalul Pacepa, schimbarea conducerii Ministerului de Interne, precum și măsurile de reorganizare a instituției².

La 26 septembrie 1978 a fost elaborat Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a **Centrului de Informații Externe**³, document aprobat de Nicolae Ceaușescu la 2 octombrie 1978.

Conform Regulamentului, Centrul de Informații Externe avea misiunea de a obține informații secrete în scopul apărării țării împotriva acțiunilor ostile întreprinse de diverse state, organizații sau persoane din străinătate, de natură să afecteze independența, suveranitatea și integritatea teritorială a R.S. România (art. 1); desfășura activitate în țările stabilite pentru culegerea de informații secrete cu caracter politic, economic, tehnico-științific și militar (art. 5); desfășura activitate informativă în cadrul emigrației române și a celei de alte naționalități; întreprindea măsuri informativ-operative pentru cunoașterea și contracararea acțiunilor de subminare a intereselor statului român de către grupările fasciste, legionare, elemente iredentiste maghiare, precum și a centrelor de propagandă

¹ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 265

² Efectele dezertării generalului Mihai Pacepa și reorganizarea spionajului românesc sunt tratate și în două lucrări valoroase apărute în anul 2016:

1) Florian Banu, Liviu Țăranu (coord.) - *Securitatea (1948-1989): Monografie*, vol. 1, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2016; Cap. *Crearea Centrului de Informații Externe (1978)*, p. 243-257

2) Florian Banu – *De la S.S.I. la S.I.E.: o istorie a spionajului românesc în timpul regimului comunist (1948-1989)*, Editura Corint, București, 2016; Cap. *Final de epocă – Centrul de Informații Externe (C.I.E.) 1978-1989*, p. 87-122

³ Doc. nr. 1

dușmănoasă din străinătate (art. 6).

Centrul de Informații Externe avea în componere **șase** secții și **patru** sectoare. Prin Ordinul Ministrului de Interne nr. 04636 din 01.10.1978, unităților nou create li s-au atribuit indicative militare numerice⁴.

Unitățile Centrului de Informații Externe (**U.M. 0544**) erau:

Secția I (țări din **Europa**) **U.M. 0199**, compusă din patru sectoare informativ-operative⁵:

- Sectorul I: R.F. Germania, Austria, Elveția;
- Sectorul II: Anglia, Olanda, Suedia, Danemarca, Finlanda;
- Sectorul III: Franța, Belgia, Luxemburg, Spania, Portugalia;
- Sectorul IV: Italia, Grecia, Turcia, Cipru.

Secția a II-a (țări din **America de Nord și America de Sud**) **U.M. 0201**, organizată pe două sectoare⁶:

- Sectorul I – răspundea de activitatea informativă de pe spațiile S.U.A. și Canada;
- Sectorul II – răspundea de activitatea informativă de pe spațiile din America de

Sud: Argentina, Brazilia, Mexic, Chile, Perú, Venezuela.

Secția a III-a (țări din **Africa și Asia**) **U.M. 0208**, compusă din patru sectoare.

Secțiile I-III asigurau obținerea informațiilor politice, economice, tehnico-științifice și militare din țările stabilite prin structura organizatorică a fiecăreia.

Secția a IV-a (**Emigrație și contracararea activităților ostile R.S. România**) **U.M. 0225**, organizată pe cinci sectoare și două grupe.

Secția a V-a (**Paza și securitatea ambasadelor, curieri, vize și pașapoarte**) **U.M. 0277**, structurată pe trei sectoare.

Secția a VI-a (**Cadre și învățământ**) **U.M. 0279**, compusă din trei sectoare, Centrul de pregătire a cadrelor (U.M. 0279/I) și o grupă.

Sectorul I (**Exploatare informații-documentare**) **U.M. 0282**, cu două grupe.

Sectorul II (**Asigurare materială, financiară și sanitară**) **U.M. 0297**, cu o grupă pentru probleme de patrimoniu, valutare și succesiuni.

Sectorul III (**Realizarea și adaptarea unor mijloace tehnice operative** necesare în munca de informații externe) **U.M. 0301**.

Sectorul IV (**Evidență operativă și secretariat**) **U.M. 0503**.

În Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a Centrului de Informații Externe a fost inserat art. 21, potrivit căruia „Prin mijloace și metode specifice, Secțiile I, a II-a și a IV-a, trimit în misiuni și implantează nelegal în spațiile și obiectivele stabilite, cadre și surse, folosind identități legendate și alte căi. Trimiterile în astfel de misiuni se vor face cu respectarea riguroasă a regulilor de conspirativitate și de păstrare a secretului, fiind cu desăvârșire interzise cunoașterea de către alte cadre decât cele strict stabilite a identității persoanelor ce primesc asemenea misiuni, precum și a țărilor și obiectivelor în care se implantează”.

În baza acestui articol s-au înființat trei unități speciale cărora, prin Ordinul ministrului de Interne nr. 04649 din 15.12.1978, li s-au atribuit indicative militare numerice: **Sectorul I special (U.M. 0101)** pentru Secția I; **Sectorul II special (U.M. 0102)** pentru Secția a II-a; **Sectorul III special (U.M. 0103)** pentru Secția a IV-a⁷.

Centrul de Informații Externe făcea parte din Departamentul Securității Statului și se subordona nemijlocit ministrului secretar de stat la Ministerul de Interne și șef al D.S.S.

⁴ Doc. nr. 2

⁵ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. S000273, f. 4

⁶ Idem, dosar nr. S000272, f. 4

⁷ Idem, dosar nr. 000266. Pentru organizarea și funcționarea unităților speciale vezi Cornel Nemetzi – *Ultimul curier ilegal*, Editura Marist, Baia Mare, 2013

Articolul 17 din Regulamentul-cadru preciza că Centrul de Informații Externe are un consiliu de conducere alcătuit din 9-11 membri, „organ deliberativ care dezbate periodic probleme privind stilul de muncă al cadrelor, activitatea politico-educativă, starea și practica disciplinară, pregătirea și perfecționarea cadrelor etc., cu asigurarea deplină a compartimentării și secretizării muncii”.

Ordinul cu privire la constituirea Consiliului de conducere al C.I.E. (9 membri) a fost prezentat de Tudor Postelnicu, ministru secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului, în ședința din 17 noiembrie 1978. Cele nouă persoane nominalizate au fost⁸:

1. Romus Dima, adjunct al ministrului de interne și șef al C.I.E. – președinte
2. Gen.-mr. Zagoneanu Gheorghe, secretar de stat și locțiitor șef C.I.E. – membru
3. Lt.-col. Ardeleanu Gheorghe, șeful Secției I – membru
4. Col. Năstase Adrian, șeful Secției a II-a – membru
5. Col. Olteanu Alexe, șeful Secției a III-a – membru
6. Lt.-col. Gruia Valeriu, șeful Secției a IV-a – membru
7. Col. Radu Constantin, șeful Secției a VI-a – membru
8. Col. Baciș Ioan, adjunct al șefului Secției a VI-a și instructor coordonator al muncii de partid – membru
9. Col. Rușeț Ioan, șeful Sectorului I Independent - membru

Conform art. 19 din Regulamentul-cadru, C.I.E. era condus de un șef, care avea rangul de adjunct al ministrului de Interne, și de un adjunct pe probleme operative ale muncii, cu rang de secretar de stat în Ministerul de Interne. Cei doi au format Colectivul restrâns de conducere al Centrului până către sfârșitul lunii aprilie 1980. Prin Ordinul nr. 00425 din 28.04.1980 al ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului, se completa Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a C.I.E., în colectivul restrâns de conducere fiind cooptat și șeful Secției cadre și învățământ, cu următoarele atribuții⁹:

a) participa la toate acțiunile care se referă la organizarea și desfășurarea activității de informații externe, cu respectarea strictă a conspirativității problemelor despre care ia cunoștință;

b) colaborează și sprijină în mod direct șeful Secției de Control în rezolvarea problemelor solicitate, care vizează Centrul de Informații Externe;

c) coordona în mod nemijlocit și alte compartimente de muncă, desemnate de șeful Centrului de Informații Externe.

În aceeași zi, 28.04.1980, șeful Departamentului Securității Statului, Tudor Postelnicu, aproba nota privind repartizarea membrilor colectivului restrâns de conducere al C.I.E. pentru îndrumarea și coordonarea activității unităților, astfel¹⁰:

1. General-locotenent Nicolae Plesîță, adjunct al ministrului și șeful C.I.E.

- Unitățile Speciale (0101, 0102 și 0103)
- Secția I (Europa)
- Secția a II-a (America de Nord și America de Sud)
- Secția a IV-a (Emigrație)
- Sectorul 1 Independent (Exploatarea informațiilor)

2. General-maior Gheorghe Zagoneanu, secretar de stat la Ministerul de Interne, adjunctul șefului C.I.E.

- Secția a III-a (Asia și Africa)
- Sectorul 3 Independent (Tehnică-operativă)
- Compartimentul tehnico-științific

⁸ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 61/30, vol. 1, f. 3

⁹ Idem, dosar nr. S000275

¹⁰ Idem, dosar nr. S000276

- Compartimentul teritoriu (Grupele 544)
- Compartimentul operațiuni valutare (O.V.)
- 3. Colonel Constantin Radu**
- Secția cadre și învățământ
- Centrul de pregătire și perfecționare a cadrelor
- Secția a V-a (Curieri-Consulară-Pază oficiali)
- Sectorul 2 Independent (Asigurare materială și financiară)
- Sectorul 4 Independent (Secretariat și evidența operativă)

Acest document este important pentru structura C.I.E., întrucât sunt menționate toate unitățile (secții, sectoare, compartimente) existente în aprilie 1980. Se poate observa că, față de organizarea din septembrie 1978, apar noi unități: Compartimentul tehnico-științific, Compartimentul teritoriu (Grupele 544) și Compartimentul operațiuni valutare (O.V.)

Întrucât cele trei unități existau și funcționau, dar nu au fost trecute în Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a C.I.E., se impune a scurtă prezentare a lor.

1. Compartimentul T.S. (Tehnico-Științific) – este noua denumire a Brigăzii „S.D.” pentru activitatea de informații tehnico-științifice.

A fost structura de profil care sprijinea, coordona și controla întreaga activitate desfășurată de unitățile operative ale U.M. 0544 și grupele operative ale inspectoratelor în ceea ce privește promovarea intereselor economice și tehnico-științifice ale României în relațiile cu alte state¹¹.

În perioada octombrie 1978-iulie 1985 a avut indicativul U.M. 0544/T.S. Din august 1985 a trecut în subordinea directorului I.C.E. „Dunărea” și a primit indicativul U.M. 0107/T.S., iar de la 1 iulie 1987 s-a numit **Sectorul T.S.**

Sectorul T.S. (U.M. 0107/T.S.) era organizat pe colective de muncă, fiecare colaborând cu anumite ministere și implicându-se în diverse ramuri de activitate¹²:

Colectivul 1 – Ministerul Industriei Electrotehnice, Ministerul Energiei Electrice, Ministerul Educației și Învățământului, Ministerul de Interne.

Colectivul 2 – construcții de mașini și energie nucleară.

Colectivul 3 – chimie, metalurgie, petrol-geologie, industria ușoară

Colectivul 4 – agricultură, industria lemnului, construcții industriale, transporturi și telecomunicații.

2. Compartimentul O.V. (Operațiuni Valutare) – subunitate destinată exclusiv inițierii, organizării și executării unor acțiuni speciale pentru realizarea de aport valutar fără export de produse.

Categoriile de operațiuni valutare constau în¹³:

1. Recuperarea unor sume în devize libere, din comisioanele confidențiale, aprobate de autoritățile române competente cetățenilor străini care au favorizat încheierea unor contracte avantajoase părții române;

2. Obținerea de rabaturi comerciale confidențiale la unele contracte de import tratate și semnate de întreprinderi de comerț exterior cu parteneri străini, fie direct, fie prin intermediul reprezentanților acestora din țara noastră.

3. Executarea unor operațiuni de tranzit confidențial de armament ușor și alte produse speciale prohibite la export și import, cu plata de taxe de tranzit în devize libere.

4. Intermedieri de afaceri comerciale confidențiale între vânzători și cumpărători

¹¹ Doc. nr. 57/07.03.1981

¹² A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 51.900, vol. 5

¹³ Idem, fond O.V.S., dosar nr. 31.159, vol. 3. f. 9

străini, în schimbul unor comisioane.

5. Alte operațiuni speciale, ce nu puteau fi derulate pe căi oficiale și care aduceau beneficii substanțiale în valută convertibilă, cum sunt: schimbarea destinației mărfurilor, eliberarea unor certificate de origine fictive; reexport confidențial de băuturi și țigări străine; operațiuni cu metale și pietre prețioase; operațiuni speculative cu produse de bursă; operațiuni de arbitraj valutar etc.

După înființarea Centrului de Informații Externe, Compartimentul O.V. a funcționat în cadrul U.M. 0297 (Sectorul financiar), având indicativul U.M. 0297/II. În octombrie 1979, generalul-maior Zagoreanu Gheorghe, adjunctul șefului C.I.E., l-a însărcinat pe colonelul Andronic Nicolae să răspundă de coordonarea directă a Colectivului O.V. La 2 iunie 1980¹⁴, prin ordinul șefului Departamentului Securității Statului, s-a constituit **Compartimentul A.V.S.** (Acțiuni Valutare Speciale), indicativ U.M. 0544/A.V.S., unitate independentă în cadrul C.I.E. Din august 1985 a trecut în subordinea directorului I.C.E. „Dunărea” și a primit indicativul U.M. 0107/A.V.S. De la 1 iulie 1987 s-a numit **Sectorul A.V.S.**

Dosarele de acțiuni A.V.S. au fost organizate pe următoarele domenii¹⁵:

- a) - operațiuni speciale
- b) - succesiuni și patrimoniu
- c) - acțiunea „Recuperarea” și alte acțiuni similare.

Operațiunile speciale de aport valutar¹⁶ și moșteniri-succesiuni se rezolvau de ofițerii care își desfășurau activitatea atât în țară, cât și în exterior (cei care lucrau acoperiți la secțiile economice sau la secțiile consulare ale ambasadelor României).

La unitățile C.I.E. au fost desemnați ofițeri care răspundeau de activitatea A.V.S., astfel: la Secția I (U.M. 0199) – Manole Ignat, col. Ilieș Alexandru și mr. Ionescu Relu; la Secția a II-a (U.M. 0201) – cpt. Tudoreanu Ion; la Secția a III-a (U.M. 0208) – col. Țirigan Mihai; la Secția a IV-a (U.M. 0225) – mr. Bota Cristel; la U.M. 0195 – col. Hoștiuc Victor¹⁷.

Separat de activitatea generală de aport valutar, s-au derulat și două acțiuni speciale care constau din obținerea unor sume în dolari și mărci vest-germane, rezultate din înțelegerile cu Israel și R.F. Germania, ca urmare a plecării din țară a unor cetățeni români de naționalitate evrei, respectiv germani. Acțiunea „Recuperarea I” a vizat emigrarea etnicilor germani¹⁸, iar acțiunea „Recuperarea II” emigrarea evreilor¹⁹.

Activitatea pe linie A.V.S. s-a desfășurat pe baza următoarelor acte normative: Instrucțiunile nr. 00105563 din 26.02.1980²⁰; Anexa 1 la Decretul Consiliului de Stat nr. 382 din 15.10.1982 privind înființarea I.C.E. „Dunărea”; Ordinele ministrului secretar de stat și șef al D.S.S. nr. 00489 din 27 octombrie 1984 și nr. 00324 din 01.10.1986 privind modul de executare și finalizare a operațiunilor A.V.S.²¹.

¹⁴ Idem, dosar A13, vol. 2, f. 33

¹⁵ Idem, dosar nr. 31.160/II, f. 41

¹⁶ Despre operațiunile speciale derulate de C.I.E. vezi studiile domnului Florian Banu: **1. Capitaliștii avant la lettre: Securitatea și operațiunile valutare speciale din anii '80**, în „Caietele C.N.S.A.S.”, anul IV, nr. 1-2 (7-8)/2011, p. 109-136; **2. Capitaliștii avant la lettre: I.C.E. „Dunărea” și operațiunile valutare speciale**, în volumul „De la S.S.I. la S.I.E...”, p. 502-540

¹⁷ A.C.N.S.A.S., fond O.V.S., dosar nr. A13, vol. 2, f. 35

¹⁸ Tema constituie subiectul volumului *Acțiunea „Recuperarea”. Securitatea și emigrarea germanilor din România (1962-1989)*, editori: Florica Dobre, Florian Banu, Luminița Banu, Laura Stancu, Editura Enciclopedică, București, 2011

¹⁹ Vezi lucrarea de referință pe acest subiect: Radu Ioanid (editor), *Securitatea și vânzarea evreilor. Istoria acordurilor secrete dintre România și Israel*, Editura Polirom, Iași, 2015

²⁰ A.C.N.S.A.S., fond O.V.S., dosar A13, vol. 2, f. 34

²¹ Publicate în volum

Compartimentul/Sectorul A.V.S. a fost coordonat de generali care au deținut funcția de secretar de stat și adjunct al șefului C.I.E., respectiv gen.-mr. Zagoneanu Gheorghe (09.1978-04.1982), gen.-lt. Stamatoiu Aristotel (04.1982-05.1985), gen.-mr. Tăulescu Traian (05.1985-06.1989), iar în perioada iulie-decembrie 1989 de către șeful C.I.E., gen.-lt. Stamatoiu Aristotel.

3. Sectorul C.T. (Compartiment teritoriu) U.M. 0517 – ulterior Sectorul control și îndrumare – cu sarcini de coordonare, control și sprijin al compartimentelor 0544²² din inspectoratele Ministerului de Interne în probleme specifice muncii de informații externe.

Compartimentele 0544 funcționau la toate inspectoratele județene ale Ministerului de Interne și la Inspectoratul municipiului București (Serviciul 0544), numărul ofițerilor care le încadrau variind de la 1 la 9.

Misiunea lor era de a selecționa și recruta surse utile bunei desfășurări a activității de informații externe și de a contribui, prin mijloacele muncii de securitate, la depistarea și transferul în țara noastră a unor valori materiale și spirituale.

Practic, șefii compartimentelor aveau sarcina de ofițeri recrutori pentru asigurarea bazei de lucru a U.M. 0544 cu surse informative din rândul cetățenilor români, verificate și pregătite pentru a desfășura activitate de informații externe, și din rândul cetățenilor străini, veniți temporar pe teritoriul R.S. România, care lucrau sau puteau pătrunde în obiectivele cercetate în exterior de Centru.

Normele de lucru elaborate pentru această structură stabileau cadrul relațiilor de conlucrare și colaborare cu U.M. 0544 și cu celelalte servicii din cadrul inspectoratelor. Astfel, la inspectorate lucrau numai prin șeful Securității, iar în relațiile cu U.M. 0544 prin colectivul de ofițeri direcționali (4-5) constituit în acest scop sau prin ofițerii împuterniciți special pentru rezolvarea unor acțiuni concrete.

Șeful Securității selecționa cazurile cu posibilități pe profilul muncii de informații externe și le repartiza compartimentului 0544 pentru aducerea lor în faza de finalizare. Ulterior, unitățile operative din cadrul C.I.E. preluau informatori sau colaboratori aflați în baza de lucru a compartimentelor teritoriale.

Pentru a ilustra eficiența acestor structuri, menționăm că în perioada ianuarie-iunie 1980 G.O.T. 0544 au identificat/recrutat, pentru unitățile operative ale U.M. 0544, 88 de informatori și colaboratori, situația pe unități prezentându-se astfel: 42 surse pe profilul U.M. 0225; 7 surse pentru U.M. 0199; 4 surse pentru U.M. 0201; 2 surse pentru U.M. 0208 și 17 surse pentru U.M. „T.S.”. Unitățile de profil (U.M. 0195, 0101, 0102 și 0103) au preluat, pentru finalizare, 16 și, respectiv, 20 de surse. În ceea ce privește acțiunile informativ-operative în rândul cetățenilor străini (specialiști, doctoranzi, studenți, comercianți, turiști etc.) în scopul selecționării și atragerii la colaborare, ca surse de influență, în perioada ianuarie-iunie 1980, G.O.T. au prezentat unităților centrale, spre finalizare, 27 cazuri²³.

Coordonarea compartimentelor 0544 de către U.M. 0517 s-a făcut prin convocări periodice la nivel central (prima organizată la 12 iunie 1979) sau pe regiuni, precum și prin deplasările ofițerilor direcționali în teritoriu, pentru îndrumare și control²⁴.

²² Compartimentele teritoriale au fost organizate în anul 1967. În perioada 1972-mai 1978 Compartimentele 0920 de la inspectoratele județene ale Ministerului de Interne au fost subordonate Sectorului F.300 din Divizia V3. După înființarea Direcției Generale de Informații Externe (10.05.1978) s-a constituit Sectorul „C.T.”, ca unitate operativă direct dependentă de șeful D.G.I.E. Din anul 1980 Compartimentele 0544 au fost denumite G.O.T. (Grupe Operative Teritoriale)

²³ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.008, vol. 2, f. 7-8

²⁴ Conform documentelor de arhivă identificate, Compartimentele 0544 au dosare organizatorice iar activitatea lor este bine reflectată prin rapoarte de activitate, programe de instruire, planuri de măsuri, rapoarte de control etc.

Începând din luna iulie 1980, ca urmare a ordinelor date de gen.-lt. Nicolae Pleșiță, activitatea U.M. 0517 și a G.O.T. a fost reorientată pe un făgaș nou pentru dezvoltarea unei baze de lucru cu caracter permanent. S-au elaborat planuri, instrucțiuni și norme referitoare la relația și modalitatea de lucru dintre grupele operative teritoriale și unitățile informativ-operative din Centrul de Informații Externe.

Definite drept „puncte de sprijin ale Centrului de Informații Externe, în vederea dezvoltării activității și rezolvării de sarcini informativ-operative pentru prevenirea acțiunilor dușmănoase îndreptate împotriva țării noastre și promovarea constantă a intereselor R.S. România în străinătate”, G.O.T. se subordonau direct, pe profil, unităților operative din cadrul C.I.E., iar pe plan local, direct șefului Securității²⁵.

Unitățile de profil asigurau nemijlocit direcționarea, instruirea și coordonarea activității grupelor operative teritoriale privind luarea în lucru, studierea, verificarea și atragerea la colaborare informativă a unor cetățeni români și străini, în conformitate cu particularitățile și specificul dat de baza de lucru a fiecărui județ.

Desfășurând activități de sine stătătoare sub îndrumarea și colaborarea unităților operative din U.M. 0544, fiecare ofițer din cadrul grupelor operative teritoriale își crea o bază de lucru corespunzătoare pentru ca anual să finalizeze pe profilul muncii de informații externe 2-3 cazuri.

Conducerea C.I.E., prin U.M. 0517, asigura sprijinul și coordonarea activității grupelor operative teritoriale, prin control periodic și de fond, privind îndeplinirea ordinelor și instrucțiunilor primite, precum și modul cum se realiza de către unitățile operative din U.M. 0544 îndrumarea ofițerilor din aceste grupe în finalizarea cazurilor și acțiunilor informativ-operative aflate în preocupare.

Prioritare pentru G.O.T. erau acțiunile specifice ce vizau sprijinirea activității instituțiilor și întreprinderilor de specialitate din țară, având permanent în atenție ordinul ca cel puțin 2/3 din activitatea U.M. 0544 să fie consacrată problemelor economice și tehnico-științifice²⁶.

Cum era și firesc, G.O.T. au fost angrenate și în acțiuni prilejuite de vizitele oficiale efectuate în diferite zone sau de alte evenimente.

Una dintre acestea s-a numit acțiunea „Prevenirea”²⁷, obiectul fiind vizita pe care conducerea de stat a efectuat-o în Franța în luna iulie 1980. Prin circulara din 12 mai 1980, transmisă către toate inspectoratele județene din Ministerul de Interne sub semnătura șefului C.I.E., se ordona „stabilirea tuturor informatorilor și colaboratorilor din rândul rețelei compartimentelor 0544 care urmează să se deplaseze în Franța în perioada 10 iunie-1 august; dintre acestea să se selecționeze, sub controlul nemijlocit al șefilor de securitate, toate sursele bine verificate și cu posibilități reale, capabile să desfășoare în Franța activități informativ-operative sau de influență”. Numărul acestora trebuia comunicat începând cu 20 mai. Operativ, la 22 mai, I.M.B.-Securitate raporta că participă la acțiunea „Prevenirea” cu 45 de surse (informatori și colaboratori) și 59 de relații operative. La Securitatea municipiului București s-a primit și un material special „Punctaj pentru instruirea surselor care se deplasează în Franța în perioada premergătoare și în timpul vizitei la nivel înalt, 23-27 iulie 1980”. Asemănător s-a procedat și pentru acțiunea „Aurora”²⁸ referitoare la vizita efectuată de președintele Nicolae Ceaușescu în Suedia, Danemarca și Norvegia, în perioada

²⁵ Metodologia muncii grupelor operative teritoriale ale U.M. 0544 din Inspectoratele județene ale Ministerului de Interne și sarcinile ce le revin în raporturile cu unitățile operative din cadrul C.I.E. – A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 46.480, f. 246-248

²⁶ Plan de căutare a informațiilor pentru grupele operative teritoriale ale U.M. 0544 – A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.008, vol. 2, f. 313-316

²⁷ Idem, dosar nr. 46.671, f. 125-127

²⁸ *Ibidem*, f. 139-142, 155-156

6-15 noiembrie 1980.

Acțiunea „Corida” a vizat Reuniunea de la Madrid a reprezentanților statelor participante la Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa. Lucrările pregătitoare s-au desfășurat în perioada 9 septembrie-11 noiembrie 1980, iar din 11 noiembrie a început reuniunea propriu-zisă. Și de această dată s-a recomandat Grupelor operative teritoriale să acorde atenție deosebită pregătirii surselor care se deplasează, pe linie oficială sau în interes de serviciu, în Spania sau alte țări occidentale participante la reuniune²⁹. S-a trimis și o listă cu adresele la care puteau fi expediate scrisori pe linia contrarării acțiunilor ostile preconizate de către emigrația reacționară, grupări sau elemente ostile din exterior.

La finalul primei faze a reuniunii, conducerea C.I.E., prin radiograma semnată de gen.-mr. Zagoneanu Gheorghe și transmisă șefilor securităților județene la 13 ianuarie 1981, a apreciat pozitiv modul în care unitățile teritoriale au executat sarcinile ce le-au revenit din Planul de măsuri cadru al acțiunii „Corida”³⁰.

Din documentele studiate, rezultă că în anii 1980-1982 s-au înființat noi structuri și s-a modificat organizarea unora:

- Secția a V-a „Paza și securitatea ambasadelor, curieri, vize și pașapoarte” (U.M. 0277) a devenit Sectorul curieri diplomatici (U.M. 0277).

În cadrul Secției a IV-a „Emigrație” s-au înființat Sectorul Consular/Vize și pașapoarte (15 august 1980), Sectorul 6 „Europa Liberă”, disidență, francmasoni (din Grupa „Europa Liberă”), Sectorul 7 Contracararea și neutralizarea acțiunilor propagandei ostile (octombrie 1981)³¹ și Sectorul Documentare (septembrie 1980)³².

La 1 martie 1981 s-a înființat **U.M. 0544/R**³³ cu misiunea de a coordona activitatea antiteroristă din unitățile operative ale C.I.E., dar și cu sarcini privind identificarea și urmărirea ofițerilor declarați trădători. Era compusă din cca. 12 ofițeri, provenind de la U.S.L.A. și Unitățile speciale 0101 și 0102.

Până în vara anului 1982, U.M. 0544/R s-a ocupat în special de acțiunile pentru lucrarea trădătorilor. După „cazul Tănase”, ofițerii din unitățile speciale au fost trimiși la unitățile lor, iar la „R” au mai rămas ofițerii de la U.S.L.A.³⁴.

La U.M. 0544/R s-a deschis dosarul de problemă „Scutul” referitor la cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor de atentat care puneau în pericol securitatea statului.

I.C.E. „Dunărea” (U.M. 0107)³⁵ a fost înființată prin Decretul Consiliului de Stat

²⁹ Idem, dosar nr. 48.237, f. 9-10

³⁰ *Ibidem*, f. 25

³¹ Vezi nota nr. 64 de la p. 38

³² Vezi nota nr. 65 de la p. 38

³³ Data înființării (neidentificată în documente) rezultă din coroborarea altor surse.

1. Cornel Nemetzi, *Op. cit.*, p. 160-168. Autorul a lucrat în cadrul U.M. 0544/R în perioada martie 1981-noiembrie 1982, provenind de la U.M. 0101

2. La 1 martie 1981 au fost încadrați la U.M. 0544/R trei ofițeri: Nica Sergiu, Dinu Aurel și Dobrin Ion (provenind de la U.S.L.A.), prezenți în unitate și în februarie 1989 – A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 51.900, vol. 2, f. 350

3. Într-un document din 10 decembrie 1981 lt.-col. Nica Sergiu figurează ca șef al U.M. 0544/R - Idem, dosar nr. 46.480, f. 27, 36

³⁴ „În iulie-august 1982 s-a hotărât desființarea colectivului [care lucra trădătorii] prin transferarea efectivelor la unitățile speciale care au preluat și dosarele trădătorilor, iar eu împreună cu 5 ofițeri am rămas în C.I.E. pentru a coordona activitatea antiteroristă din unitățile operative” – *Raportul lui Sergiu Nica din 21.02.1990*, în Liviu Tofan, *Șacalul Securității: teroristul Carlos în solda spionajului românesc*, Editura Polirom, Iași, 2013, p. 151

³⁵ Doc. nr. 108/15.10.1982

al R.S. România nr. 382 din 15 octombrie 1982. Potrivit organigramei³⁶, I.C.E. „Dunărea” avea 135 de posturi (125 pentru cadre și 10 pentru personal civil), din care 12 de conducere și 123 de execuție. Conducerea era asigurată de un director general și trei directori executivi. Avea șase servicii operative structurate corespunzător principalelor ministere economice: construcții de mașini, electrotehnică, chimie, metalurgie, industrie ușoară, materiale de construcții. Din august 1985 Compartimentele T.S. și A.V.S. au trecut în subordinea directorului I.C.E. „Dunărea”³⁷ și au primit indicativul U.M. 0107/T.S., respectiv U.M. 0107/A.V.S.

În **mai 1985** Centrul de Informații Externe avea următoarele unități, secții și sectoare³⁸:

1. Secția I – Europa
2. Secția a II-a – America de Nord, Canada, America de Sud
3. Secția a III-a – Africa, Asia, Oceania, Australia
4. Secția a IV-a – Emigrația
5. Secția a VI-a – Cadre și învățământ
6. Secția a VII-a – I.C.E. „Dunărea”
7. Unitatea T.S.
8. Unitatea A.V.S.
9. U.M. 0544/R – Antiterorism
10. Sectorul I independent – Analiză și sinteză
11. Sectorul III independent – Tehnic-operativ
12. Sectorul IV independent – Evidență și secretariat
13. Sectorul curieri diplomatici
14. U.M. 0517 – Sector control și îndrumare
15. Sectorul II independent – Administrativ-financiar; Policlinică
16. Centrul de pregătire a cadrelor C.I.E.
17. Sectorul I special
18. Sectorul II special
19. Sectorul III special

Cu această organizare a funcționat până la 26 decembrie 1989 când, prin Decretul Consiliului Frontului Salvării Naționale nr. 4/1989, Departamentul Securității Statului (și implicit C.I.E.) a fost preluat de Ministerul Apărării Naționale³⁹.

*

* *

Numele cadrelor (generali și ofițeri) identificate până acum și care s-au aflat la **conducerea structurilor din compunerea C.I.E.** (șefi de unități, locuitori și șefi de sectoare) se prezintă astfel:

Departamentul Securității Statului⁴⁰

Ministru secretar de stat la Ministerul de Interne și șef al Departamentului Securității Statului

Postelnicu Tudor (07.03.1978-03.10.1987)

³⁶ Anexa 2 la Decretul Consiliului de Stat nr. 382/1982 – A.C.N.S.A.S., fond O.V.S., dosar nr. 294

³⁷ Doc. 156/30.08.1985

³⁸ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 000267

³⁹ Fișele de cadre ale ofițerilor activi în C.I.E. la acea dată se încheie cu formularea: **26.12.1989 – trecut la M.Ap.N. (reorganizare)**

⁴⁰ Întrucât Centrul de Informații Externe făcea parte din Departamentul Securității Statului și se subordona nemijlocit ministrului secretar de stat la Ministerul de Interne și șef al D.S.S., am inclus și șefii D.S.S.

Vlad Iulian (03.10.1987-30.12.1989)

U.M. 0544 – Centrul de Informații Externe

Șefi

Adjunct al ministrului de interne și șef al C.I.E.

Dima Romus (29.09.1978-22.04.1980)

Pleșiță Nicolae (22.04.1980-26.11.1984)

Stamatoiu Aristotel (30.11.1984⁴¹-06.01.1990)

Locțiitori

Secretar de stat la Ministerul de Interne și adjunct al șefului C.I.E.

Zagoneanu Gheorghe (29.09.1978-12.04.1982)

Stamatoiu Aristotel (12.04.1982-30.11.1984)

Tăulescu Traian (08.05.1985-03.07.1989)

1. U.M. 0199 - Secția I: Europa

Șefi

Ardeleanu Gheorghe/Aronescu Victor (01.10.1978-08.05.1985)

Țap Avram/Țenea Adrian (08.05.1985-08.07.1987)

Dragomir Ștefan/Dănilă Sandu (20.09.1987-26.12.1989)

Locțiitori

Marișescu Ion-Mihai/Micoteanu Dumitru (01.10.1978-01.06.1980)

Teodorescu Filip (15.06.1980-01.11.1981)

Moatăr Vasile/Aldea Costin (15.12.1981-21.03.1985)

Dragomir Ștefan/Dănilă Sandu (21.03.1985-20.09.1987)

Ciobanu Dumitru/Hulubei Florea (20.09.1987-26.12.1989)

Șefi sectoare

Ciobanu Petru/Moldoveanu Mihai (01.11.1978-25.09.1981)

Scrieciu Grigore/Horațiu Enache (01.11.1978-01.11.1979)

Bădulescu Zamfir-Nicolae/Platon Olimpiu (01.11.1978-02.1980)

Moatăr Vasile/Aldea Costin (15.09.1979-15.12.1981) - Sector II

Monda Valer/Jurcă Mihai (15.06.1980-23.08.1983)

Priboi Ristea/Gornescu Ene (15.06.1980-15.09.1983)

Ciobanu Dumitru/Hulubei Florea (01.07.1982-20.09.1987) - Sector II

Popovici Ioan/Panait Ion (01.06.1983-01.06.1987) - Sector I

Ionescu Silvian/Oniga Nicolae (01.12.1985-26.12.1989) - Sector III

Turcu Liviu/Popescu Adrian (01.06.1987-25.01.1989) - Sector I

Monda Valer/Jurcă Mihai (01.11.1987-26.12.1989)

2. U.M. 0201 - Secția a II-a: America de Nord, Canada, America de Sud

Șef

Năstase Gheorghe/Andrei Adrian (01.10.1978-26.12.1989)

Locțiitori

Pițigoi Dumitru/Petruț Aurel (01.10.1978-12.08.1980)⁴²

Ionescu Gheorghe/Iordache George (01.09.1980-21.03.1985)

Moatăr Vasile /Aldea Costin (21.03.1985-13.11.1989)

⁴¹ În perioada 30.11.1984-25.02.1985 a fost Secretar de stat la Ministerul de Interne (vezi Fișa de cadre)

⁴² Procesul-verbal de predare-primire între lt.-col. Petruț Aurel și mr. Iordache George semnat la 11.08.1980 – S.I.E., dosar nr. 14.837/3, f. 172

Șefi sectoare

Horotan Gheorghe/Hogaș Gheorghe (01.11.1978-01.07.1980) – Sector I
 Cristea George/Cosma Mircea (01.12.1979-26.12.1989)
 Păsărin Paulian/Petrescu Paul (01.10.1980-01.03.1982)
 Turcu Liviu/Popescu Adrian (01.12.1985-01.06.1987) - Sector I

3. U.M. 0208 - Secția a III-a: Africa, Asia, Oceania, Australia**Șefi**

Olteanu Alexe/Oprișan Gheorghe (01.10.1978-30.12.1985)
 Voiculescu Vasile (30.12.1985-09.04.1987)
 Dragomir Gheorghe/Bolintineanu Vlad (30.04.1987-26.12.1989)

Locțiitori

Nătălețu Dumitru/Vlădoi(u) Ilie (01.10.1978-01.09.1980)
 Chiriță Gheorghe/Chirilă Gheorghe (01.09.1980-01.10.1983)
 Iosif Constantin/Ioniță Constantin (01.10.1983-21.10.1985)
 Țirigan Mihai/Toma Mihai (01.11.1985-26.12.1989)

Șefi sectoare

Șerbănescu Gheorghe/Ștefănescu George (01.11.1978-01.06.1983)
 Lovin Ioan/Lascu Ion (01.11.1978-01.11.1985)
 Ionescu Gheorghe/Iordache George (01.11.1978-01.09.1980) – Sector II
 Lincă Emilian/Lupașcu Emil (01.09.1980-26.12.1989) – Sector II
 Brăzdaru Ilie/Bărbulescu Ilie (21.09.1981-01.11.1985)
 Irinoiu Nicolae/Nicoară Ion (din 01.06.1983)
 Ciulu Ion/Crișan Gabriel (01.11.1985-26.12.1989) – Sector I

4. U.M. 0225 - Secția a IV-a: Emigrație**Șefi**

Grama Mircea/Gruia Valeriu (01.10.1978-01.10.1984)⁴³
 Măiță Constantin/Macău Liviu (01.09.1984-21.03.1985); înlocuitor
 Pleș(e)a Constantin/Ploscaru Constantin (21.03.1985-01.08.1986)⁴⁴
 Dragomir Gheorghe/Bolintineanu Vlad (01.08.1986-30.04.1987)⁴⁵;
 înlocuitor
 Ionescu Gheorghe/Iordache George (30.04.1987-26.12.1989)

Locțiitori

Măiță Constantin/Macău Liviu (01.10.1978-01.09.1984; 21.03.-
 15.05.1985)
 Piroșca Nicolae/Pantea Nicolae (01.08.1982-26.12.1989)
 Dragomir Gheorghe/Bolintineanu Vlad (21.03.1985-01.08.1986)
 Maieran Vasile/Damian Vasile (20.11.1986-26.12.1989)

5. U.M. 0279 - Secția a VI-a: Cadre și învățământ**Șefi**

Radu Constantin/Roman Marcel (01.10.1978-01.06.1982)
 Țârdea Vasile/Păltineanu Vasile (01.06.1982-01.09.1985); înlocuitor

⁴³ Procesul-verbal de predare-primire între col. Gruia Valeriu și col. Macău Liviu semnat la 11.09.1984 – S.I.E., dosar nr. 40.735 f. 258

⁴⁴ Procesul-verbal de predare-primire între col. Ploscaru Constantin și mr. Bolintineanu Vlad semnat la 30.07.1986 – S.I.E., dosar nr. 41.444/3, f. 47

⁴⁵ Procesul-verbal de predare-primire între lt.-col. Bolintineanu Vlad și col. Iordache George semnat la 23.04.1987 – S.I.E., dosar nr. 40.735, f. 341

Dumitrașcu Dumitru/Drăgușin Dumitru (01.09.1985-04.06.1988)

Locțiitor

Țârdea Vasile/Păltineanu Vasile (01.10.1978-01.06.1982; 01.09.1985-26.12.1989)

6. U.M. 0107 - Secția a VII-a: I.C.E. „Dunărea”

Locțiitor/director adjunct

Bădiță Gheorghe/Vianu Mihai (01.11.1982-01.10.1987); locțiitor șef secție (director adjunct)

Amohnoae Epifanie/Andrieș Emil (15.09.1984-01.10.1987); dir. adjunct și înlocuitor la comandă

Rotaru Ion/Răileanu Ion/Radu Iulian (01.10.1987-26.12.1989); locțiitor șef secție

Gavril Constantin (06.1987); director adjunct

Gavril Constantin (1988-1989)⁴⁶; director

Șef sector

Rotaru Ion (01.12.1982-01.10.1987)

7. U.M. 0107/T.S. - Compartimentul/Sectorul T.S.

Bădiță Gheorghe/Vianu Mihai (01.11.1978-01.11.1982)

Codrean Aurel (1987-1988)⁴⁷

8. U.M. 0107/A.V.S. - Compartimentul/Sectorul A.V.S.

Andronic Stelian Octavian/Arnăutu Nicolae (07.1980-30.12.1985)

Anghelache Constantin/Eftimie Gelu (15.02.1986-26.12.1989)

9. U.M. 0544/R: Antiterorism⁴⁸

Nica Sergiu/Nicolae Sergiu (01.03.1981-26.12.1989)

10. U.M. 0282 - Sectorul I independent: Analiză și sinteză

Rușeț Ion/Rădulescu Vasile (01.10.1978-31.03.1982)

Ciobanu Petru/Bucur Dan (20.05.1982-23.08.1983); înlocuitor

Ciobanu Petru/Bucur Dan (23.08.1983-26.12.1989)

11. U.M. 0297 - Sectorul II independent: Administrativ-financiar; Policlinica

Popa Ilie/Pavelescu Lucian (01.10.1978-19.11.1979)

Marișescu Ion-Mihai/Micoteanu Dumitru (01.06.1980-15.03.1986)

12. U.M. 0301 - Sectorul III independent: Tehnic-operativ

Eftimie Dragomir/Stoleru Traian (01.10.1978-26.12.1989)

13. U.M. 0503 - Sectorul IV independent: Evidență operativă și secretariat

Picuș Chiru/Pascu Toma (01.10.1978-21.05.1981)

Pițigoi Dumitru/Petruț Aurel (15.08.1982-15.03.1985); înlocuitor

⁴⁶ A.C.N.S.A.S., fond O.V.S., dosar nr. 47.659, vol. 3 și 5

⁴⁷ Idem, fond S.I.E., dosar 51.900, vol. 5

⁴⁸ În februarie 1989 unitatea avea un număr de 7 ofițeri: lt.-col. Nicolae Sergiu (din martie 1981); mr. Dinu Aurel (din martie 1981); mr. Dobrin Ion (din martie 1981); lt.-col. Popa Gheorghe (din iulie 1982); lt.-col. Voinea Ovidiu (din mai 1984); lt.-col. Diaconu Andrei (din noiembrie 1987); mr. Nițescu Romulus (din iunie 1988) – A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 51.900/2, f. 350

Pițigoi Dumitru/Petruț Aurel (15.03.1985-26.12.1989)

14. U.M. 0277 - Secția a V-a

(Paza și securitatea ambasadelor, curieri, vize și pașapoarte)⁴⁹

Boștină Gheorghe/Barbu Ștefan (01.10.1978-01.05.1979) – șef secție

Gheoca Ioan/Gavrilă Alexandru (01.10.1978-30.12.1979) – locțiitor

U.M. 0277 - Sectorul curieri diplomatici

15. U.M. 0517 – Sector control și îndrumare

Pașca Ion/Pescaru Ion/Dan Ion (01.11.1978-17.06.1980)

Buhă Vasile/Marcu Leonte (01.07.1980-20.12.1981)

Săpătoru Constantin/Tănase Cornel (15.05.1982-01.05.1983)

Ionescu Gheorghe/Iordache George (15.05.1985-30.04.1987)

Amohnoaie Epifanie/Andrieș Emil (01.10.1987-26.12.1989)

16. U.M. 0279/I – C.P.P.C.

Centrul de pregătire și perfecționare a cadrelor C.I.E.

Șefi

Dragu Haralambie/Dragnea Viorel (01.10.1978-19.11.1979)

Florea Aurel/Filote Adrian (01.01.1980-30.01.1981)

Locțiitori

Florea Aurel/Filote Adrian (01.10.1978-01.01.1980)

Deaconescu Ion/Panduru Nicolae (15.05.1985-26.12.1989)

17. U.M. 0101 - Sectorul I special

Munteanu Ioan/Mareș Ion (01.11.1978-31.10.1980)

Munteanu Aurel/Mareș Aurel (01.12.1980-15.05.1985)

Măiță Constantin/Macău Liviu (15.05.1985-26.12.1989)

18. U.M. 0102 - Sectorul II special

Deaconescu Ion/Panduru Nicolae (01.11.1978-15.05.1985)

Vălean Gavrilă/Predescu Victor (15.05.1985-26.12.1989)

19. U.M. 0103 - Sectorul III special

Tatu Dumitru/Bucur Adrian (01.11.1978-15.06.1981)

Marcu Victor/Sârbu Victor (15.05.1985-26.12.1989)

În documentele de arhivă, de cele mai multe ori ofițerii apar cu numele conspirativ; sunt rare situațiile în care găsim numele/prenumele real și conspirativ. Mai mult, au avut nume conspirative corespunzătoare unei perioade de timp în care a fost valabil un anume nomenclator de cuvinte și expresii codificate. Astfel, Ciobanu Petru a avut numele conspirativ „Moldoveanu Mihai”, cât timp a fost șef de sector la Secția I, și „Bucur Dan” când s-a aflat la conducerea Sectorului I independent. Buhă Vasile a primit numele „Bunea Valentin”, în anii 1977-1978, și „Marcu Leonte”, din 1979.

Datele pentru întocmirea tabelului privind încadrarea structurilor C.I.E. au fost extrase din **FIȘELE DE CADRE** publicate în volumul 2. Înscrisurile din aceste fișe au fost

⁴⁹ **U.M. 0277 – Secția a V-a** a funcționat sub denumirea de „**Paza și securitatea ambasadelor, curieri, vize și pașapoarte**” până în vara anului 1980. Conform documentelor, din 15 august 1980, în cadrul U.M. 0225 (Secția a IV-a) a existat un **Sector consular/Sector vize și pașapoarte** (a se vedea tabelul cu numele șefilor acestui sector), iar **U.M. 0277** s-a numit **Sectorul curieri diplomatici**.

verificate/completate și cu alte surse documentare deoarece fișele conțineau erori sau erau incomplete:

În fișele de cadre sunt trecute **indicativele numerice** și denumirile pe care le-a avut unitatea de informații externe la anumite date.

Referitor la indicativele numerice sunt necesare următoarele precizări:

1. Începând din anul 1948 și până în anul 1950 toate marile unități și unitățile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne au primit numele de OFICIU POȘTAL MILITAR, format din grupe de patru cifre.

2. În cursul anului 1950 denumirea de OFICIU POȘTAL MILITAR a fost înlocuită cu cea de INDICATIV, format tot din patru cifre, valabil până la sfârșitul anului.

3. Din anul 1951 și până la 30.04.1968 toate unitățile din subordinea M.A.I. au primit în continuare tot INDICATIVE MILITARE formate însă din trei cifre având un zero în față. De reținut că în perioada 1951-1968 (până la despărțirea C.S.S. de M.A.I.) indicativele folosite de unitățile M.A.I. (pază, **securitate**, miliție etc.) erau cuprinse între **0100-0999**.

4. Începând cu 01.05.1968 indicativele repartizate unităților C.S.S. s-au încadrat între numerele **0600-0999**, la M.A.I. rămânând de la aceeași dată indicativele 0199-0599.

Indicativele numerice și denumirile structurii de informații externe au fost ⁵⁰.

Nr. crt.	Indicativ numeric	Denumirea în clar	Perioada		Observații
1.	U.M. 0123/I	Direcția „A” și Direcția I Informații Externe	1951-06.1963		
2.	U.M. 0123/I	D.G.I. – Direcția Generală de Informații	01.07.1963-21.07.1967		
3.	U.M. 0341	D.G.I.E. – Direcția Generală de Informații Externe	21.07.1967-30.04.1968		
4	U.M. 0755⁵¹	D.G.I.E. – Direcția Generală de Informații Externe	01.05.1968-04.1972		Indicativul 0755 a fost repartizat prin Ordinul C.S.S. nr. 5011/29.04.1968
5.	U.M. 0920	D.I.E. – Departamentul de Informații Externe	04.1972-05.1978		Indicativul 0920 a fost repartizat prin Ordinul M.I. nr. 04026/1972
6.	U.M. 0920	D.G.I.E. – Direcția Generală de Informații Externe	05.-09.1978		Indicativul 0920 a fost anulat prin Ordinul M.I. nr. 04636/01.10.1978

⁵⁰ Datele au fost extrase din cele două Registre cu evidența unităților cărora li s-au repartizat indicative U.M. Nr., primite de la Ministerul de Interne. Denumirea în clar și/sau indicativul numeric pentru unitatea de informații externe, corespunzător unei anumite perioade, rezultă și din parcurgerea documentelor existente în arhiva C.N.S.A.S.

⁵¹ Într-un document din iunie 1968 se menționează faptul că D.G.I.E. și-a schimbat indicativul numeric din U.M. 0341 în U.M. 0755 – A.C.N.S.A.S., fond M.I./D.M.R.U., dosar nr. 7373, vol. 1, f. 1

7.	U.M. 0544	C.I.E. – Centrul de Informații Externe	10.1978-12.1989		

În perioada funcționării Departamentului de Informații Externe, în fișele de cadre ale unor ofițeri s-a consemnat și indicativul **U.M. 0626**. Întrucât, potrivit unui document întocmit de U.M. 0503 (Nota nr. 09996 din **14.10.1986**) se menționează despre **U.M. 0626** că: „**în general ieșea cu acest indicativ Secția Cadre**”⁵², s-au solicitat clarificări la instituția de profil.⁵³

Și tot despre indicative numerice este necesară încă o mențiune.

În planurile de măsuri pentru diferite acțiuni publicate în volum apar **indicativele militare ale unor unități din Ministerul de Interne** care erau angrenate în rezolvarea anumitor sarcini și colaborau cu C.I.E. Acestea sunt prezentate, în continuare, cu indicarea denumirii în clar a unității. Cu excepția structurilor care au avut atribuții de protocol și apărarea secretului de stat (pentru care sunt note la subsol), indicativele și denumirea unităților s-au păstrat pe toată durata funcționării C.I.E. (oct. 1978-dec. 1989).

U.M. 0200 - Direcția pentru pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei

U.M. 0500/A - Serviciul Independent pentru Apărarea Secretului de Stat, Respectarea Normelor de stabilire a relațiilor cu străinii și a Regulilor de protocol⁵⁴

U.M. 0525 - Centrul de cifru și transmisiuni cifrate

U.M. 0610 - Direcția I informații interne

U.M. 0617 - Direcția a II-a contrainformații în sectoarele economice

U.M. 0620 - Unitatea Specială de Luptă Antiteroristă

U.M. 0625 - Direcția a III-a contraspionaj

U.M. 0625/C.P. – Unitatea specială de comerț exterior, protocol și apărarea secretului de stat⁵⁵

U.M. 0639 - Unitatea specială „T” (pentru instalarea tehnicii operative)

U.M. 0647 - Unitatea specială „S” (pentru depistarea scrierilor ascunse și expertize grafice)

U.M. 0666 - Direcția a V-a securitate și gardă

U.M. 0680 – Centrul de informatică și documentare

U.M. 0682 – Serviciul „D” (pentru dezinformare)

U.M. 0800 – Inspectoratul municipiului București al M.I.

Deși nu a făcut parte din C.I.E., fiind structură independentă în compunerea

⁵² A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar S 000278, primit de la S.I.E. în mai 2015. Sunt incorecte datele de la începutul notei, conform cărora în perioada „**01.01.1951-01.08.1968** [a fost] **Direcția „A” și apoi Direcția I, iar în perioada 01.08.1968-01.04.1972 - U.M. 0123/I și câteva luni U.M. 0755**”.

⁵³ În luna martie 2020 s-a intervenit la S.I.E. pentru transmiterea către C.N.S.A.S. a unor documente despre denumirea în clar, atribuții, norme/regulament de organizare și funcționare etc. referitoare la **U.M. 0626**, dar s-a răspuns că nu au fost identificate. De punctat și faptul că în documentele cu privire la indicativele numerice ale unităților create în oct. 1978, primite în anul 2015 și publicate în acest volum (nr. 2 și 5), **nu apare U.M. 0626** sau unitatea care i-a succedat, așa cum este cazul U.M. 0920.

⁵⁴ Înființat la 01.12.1985, desființat la 31.12.1989. În perioada 31.12.1984-01.12.1985 a existat Unitatea Specială pentru Comerț Exterior, Protocol și Apărarea Secretului de Stat (U.M. 0500)

⁵⁵ A funcționat în perioada 01.01.1976-31.12.1984. A fost precedată de U.M. 0625/S.P. – Unitatea cu atribuțiuni referitoare la relațiile cu străinii, activități de protocol și apărarea secretului de stat (01.06.1972-01.01.1976)

Departamentului Securității Statului, este imperios necesar să fie menționată unitatea specială de contraspionaj extern.

Secția control și verificări speciale pentru Centrul de Informații Externe (S.C. 195), a fost înființată prin Ordinul ministrului de Interne nr. 0001117/0004631 din 25 septembrie 1978⁵⁶, pentru organizarea, desfășurarea și conducerea muncii de contrainformații în străinătate și apărarea contrainformativă a cadrelor C.I.E.

Avea în componere opt sectoare, care își desfășurau activitatea sub acoperirea unor instituții civile alese astfel încât să le asigure o deplină conspirativitate și să le permită totodată desfășurarea normală a muncii specifice.

În scopul păstrării conspirativității asupra sediilor și a cadrelor **U.M. 0195** s-au stabilit următoarele convenții pentru acoperirea numelui unității și a sectoarelor⁵⁷:

U.M. 0195 =instituția (Dir. Generală)

Sectorul „A”=Direcția relații I

Sectorul „B”=Direcția relații II

Sectorul „C”=Direcția coordonare a planului

Sectorul „D”=Direcția documentare

Sectorul „E”=Direcția programare-cooperare

Sectorul „F”=Direcția personal și învățământ

Sectorul „G”=Direcția studii-sinteze-prognoze

Sectorul „H”=Direcția administrativă

Pentru cadrele de conducere formulele de adresare erau: director general (șeful unității), director general adjunct (adjuncții șefului unității), director (șefii de sectoare), consilier (șefii de grupe).

În cazurile de retragere din sediul legendat cadrele semnau angajamente că nu vor divulga, în nicio împrejurare și sub niciun motiv, locul unde este situat sediul conspirat, acoperirea acestuia, organizarea internă a unității, numele șefilor și celorlalte cadre, specificul muncii și orice alte date cu caracter secret.

Activitatea U.M. 0195 a fost strâns legată de cea a C.I.E.: aviza deplasările cadrelor trimise în străinătate cu misiuni permanente sau temporare, asigura contrainformativ personalul de la grupele operative externe, reprezentanțele României în străinătate (ambasade, oficii diplomatice, agenții economice) în care scop deschidea dosare de spațiu⁵⁸. De asemenea, unitatea a avut o contribuție esențială și în derularea unor acțiuni A.V.S.

La conducerea U.M. 0195 au fost următorii ofițeri:

Șefi

Moț Ioan/Moraru Ioan (01.10.1978-26.12.1989)

Locuitori

Voiculescu Vasile (25.01.1984-30.12.1985)

Stănculescu Ștefan/Sabin Alexandru (30.12.1985-26.12.1989)

Șefi sectoare

Țap Avram/Țenea Adrian (01.10.1978-08.05.1985) - Sector I

Păsărin Paulian/Petrescu Paul (01.02.1979-01.10.1980)

Stănculescu Ștefan/Sabin Alexandru (01.09.1980-30.12.1985)

Nătălețu Dumitru (01.09.1980-01.10.1984) - Sector VIII

Hoștiuc Victor (01.03.1981-26.12.1989)

⁵⁶ Arhiva C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. S000268

⁵⁷ Idem, dosar nr. S000279

⁵⁸ Doc. 41/04.10.1980; în arhiva S.I.E. există câteva dosare de acest gen.

O serie de documente publicate în volum stau mărturie a faptului că emigrația a constituit un obiectiv primordial pentru structura de informații externe.

În perioada aprilie 1972-mai 1978, când s-a numit Departamentul de Informații Externe (D.I.E.), atribuțiile pe linie de emigrație au revenit **Brigăzii F** din Divizia 3 (V3/F). Odată cu schimbarea denumirii D.I.E. în D.G.I.E. (Direcția Generală de Informații Externe) s-a înființat Brigada Emigrație.

La 4 mai 1978, în ședința Consiliului de conducere al D.G.I.E., s-a discutat și aprobat constituirea **Brigăzii „E”** și propunerile pentru funcțiile de conducere din cadrul unității nou create⁵⁹:

Șef al Brigăzii „E” – lt.-col. Afrim Adrian (conspirativ CROITORU);

Locuitori ai șefului Brigăzii „E” – col. Spătaru Nicolae, lt.-col. Eftimie Ion și lt.-col. Nicolae Ion (nume conspirative FILIMON, VULCĂNESCU și NĂSTASE);

Sectorul I – maior Căpățână Mircea;

Sectorul II – lt.-col. Manea Mircea;

Sectorul III – colonel Negrea Marin;

Sectorul V – colonel Dimitriu Ionel;

Grupa „Europa Liberă” – lt.-col. Fornade Vasile;

Grupa documentare istorică – lt.-col. Săraru Paul.

Pentru Sectorul IV nu s-a hotărât asupra propunerii, urmând să fie selecționat un alt ofițer.

Brigada „E” a avut o existență de câteva luni.

Prin reorganizările din toamna anului 1978 și înființarea Centrului de Informații Externe, unitatea de emigrație a primit numele de **Secția a IV-a** și indicativul **U.M. 0225**. Era organizată pe cinci sectoare și două grupe, ca și Brigada „E”. Ulterior au survenit modificări (înființarea și/sau schimbarea denumirii unor compartimente), astfel încât din 1982 Secția a IV-a a avut opt sectoare. Iată denumirea acestora și numele ofițerilor care le-au condus:

Sectorul 1 „Emigrația română”⁶⁰

Toader Gheorghe/Teodorescu Gheorghe (01.11.1978-01.03.1987)

Gingașu Constantin/Ghițescu Cristian (01.02.1987-26.12.1989)

Sectorul 2 „Culte-secte”

Ungureanu Emilian/Udișteanu Nicolae (01.11.1978-01.08.1984)

Tamazlicaru Ioan/Oprescu Puiu (01.08.1984-26.12.1989)

Sectorul 3 „Legionari”⁶¹

Negrea Marin/Argeșanu Dumitru (01.11.1978-30.01.1981)

Tatu Dumitru/Bucur Adrian (15.06.1981-15.10.1986)

Morcan Ion/Moraru Ion (01.03.1987-26.12.1989)

Sector 4 „Emigrația de alte naționalități”

Manea Mircea/Manciu Mircea (01.11.1978-09.03.1981)

Dumitru Marin/Damian Mihai (09.03.1981-01.11.1984)

Tănăsescu Alexandru/Mărgărit Florin (01.11.1984-01.07.1988); înlocuitor

Tănăsescu Alexandru/Mărgărit Florin (01.07.1988-26.12.1989)

Sector 6 „Europa Liberă”⁶², disidență, francmasoni⁶³

⁵⁹ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 61/30, vol. XI, f. 222 și nr. A 4.761, f. 159

⁶⁰ Printre ofițerii prevăzuți în organigrama sectorului în ianuarie 1987, figurau: Vâlceanu Radu (șef al Colectivului „Forum”), Andrei Alexandru, Anghel Nicolae, Călin Mircea, Crăciun Traian, Costin Dumitru, Olteanu Alexandru, Pandele Gheorghe, Tănase Ilie, Gălățeanu Picu.

⁶¹ În august 1987, în sector lucrau ofițerii: Costescu Tudor, Tismănarul Ilie, Bunea Ilie, Udriște Dumitru, Stancu Claudiu

⁶² Conform documentelor, în anii 1978-1981 s-a numit Grupa „Europa Liberă”

Iacobescu Alexandru/Ionescu Vlad (01.11.1978-07.1979)

Toma Ioan/Tiseanu Ion (07.1979-30.10.1981)

Tănăsescu Alexandru/Mărgărit Florin (01.-20.12.1981)

Buhă Vasile/Marcu Leonte (20.12.1981-01.03.1988)

Sector 7 Contracararea și neutralizarea acțiunilor propagandei străine ostile⁶⁴

Săraru Paul/Basarab Mihnea (01.11.1978-03.01.1987)

Sector Consular/Sector vize și pașapoarte

Piroșca Nicolae/Pantea Nicolae (15.08.1980-01.08.1982)

Dumitrescu Florică/Dițescu Florin (15.08.1982-01.01.1986)

Nicola Mihai/Nica Emil (15.01.1986-26.12.1989)

Sector Documentare⁶⁵

Popescu Dan-George/Dunăreanu George (15.11.1980-05.12.1984)

Roșu Dumitru/Vrancea Radu (1985-1989)⁶⁶

⁶³ Dintre ofițerii prezenți în cadrul sectorului în luna noiembrie 1988, notăm pe: Rotaru Ion, Vornicu Ion, Dinu Petre, Toader Cornel, Scurtu Paul

⁶⁴ A funcționat sub denumirea de **Grupa de documentare istorică** (10.1978-12.1980) și **Colectivul de contracarare și neutralizare a acțiunilor propagandei străine R.S. România – Colectivul 0225/g** (12.1980-10.1981) care asigura o coordonare unitară, la nivelul C.I.E., a activității în acest domeniu; din octombrie 1981 a devenit **Sectorul 7** – fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 1, f. 189 și 40.735, f. 85. Principalele atribuții: activitățile de neutralizare a propagandei dușmănoase la adresa României, popularizarea politicii interne și externe a statului, promovarea intereselor țării în străinătate, precum și aducerea în țară de documente inedite, din fondurile speciale ale arhivelor de stat și particulare din străinătate.

⁶⁵ Înființat în septembrie 1980 având ca atribuții:

- intensificarea și perfecționarea pregătirii politico-ideologice, de specialitate, militare, T.O. și de limbi străine;
- dezvoltarea și completarea fondului documentar prin întocmirea și actualizarea unor lucrări, note și studii cu caracter documentar, pe spații, probleme și obiective, fișe personale, precum și prin luarea în evidență a unor persoane din cadrul emigrației;
- întocmirea dosarelor documentare privind emigrația română și cea de alte naționalități originară din țara noastră pe diferite spații;
- actualizarea fișelor personale pentru elementele din rândul emigrației originare din România;
- întocmirea unor note și informări pentru conducerea superioară privind acțiunile emigrației loiale și ostile/reacționare din străinătate și măsurile întreprinse de organele noastre;
- întocmirea lunară a revistei presei emigrației românești și a situației articolelor publicate în străinătate.

În martie 1979 Fondul documentar pe linie de emigrație cuprindea: un clasor cu circa 70.000 cartonașe de evidență pentru persoane din rândul emigrației, peste 12.000 fișe personale și materiale microfșate despre 2.000 emigranți; peste 1.000 de lucrări microfșate; colecții pentru 104 publicații ale emigrației originare din România; 1.800 cărți scrise de emigranți români; materiale originare (statute, declarații, circulare, scrisori, benzi magnetice, medalii, discursuri etc.) elaborate de organizații sau elemente din emigrație – A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 41.175, vol. 1, f. 30

În documente apare sub **diverse denumiri**: Sectorul documentare-exploatare operativă, pregătire de specialitate, militară și de limbi străine, secretariat și evidența operativă (1980) – A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 1, f. 2; Sector documentare-sinteză (1982) – Idem, dosar nr. 44.782, vol. 2, f. 73; Sectorul documentare-exploatare-învățământ-evidență (1983) – *Ibidem*, f. 236.

La Sectorul documentare au lucrat ofițerii: **Vrancea Radu**, Păduraru Ion, Iliescu Tudor, Cornea Petre, Bota Cristel, Grigoraș Gheorghe, Dobrițoiu Nicolae, Danea V., Moldovan Gheorghe, Bărbulescu Silviu

⁶⁶ Conform documentelor de arhivă

Documentele de arhivă create de U.M. 0225/Secția a IV-a prezintă o particularitate. Pentru desemnarea sectoarelor s-au stabilit litere în ordine alfabetică, astfel: **a**=Sectorul 1, **b**=Sectorul 2, **c**=Sectorul 3, **d**=Sectorul 4, **f**=Sectorul 6, **g**=Sectorul 7. De asemenea, ofițerii din cadrul sectoarelor au primit indicative: **a.1**, **a.2** – pentru cei încadrați la Sectorul 1 sau **f.1**, **f.2** pentru Sectorul 6; indicativul 1 precedat de litera a, b, f etc. se atribuia șefului sectorului respectiv.

Cu toate consecințele care au decurs din evenimentul petrecut în iulie 1978, pe plan operativ s-a urmărit reluarea treptată a activității de informații externe.

În cazul **U.M. 0199**, dintr-un raport întocmit în noiembrie 1978⁶⁷ reiese că, potrivit schemei de organizare, în exterior erau aprobate 17 grupe operative. Pentru conducerea, controlul și îndrumarea activității acestora, se impunea, cu prioritate, numirea șefilor colectivelor respective. Numirea șefilor de grupe operative din Austria, Anglia, Suedia, Franța, Spania, Italia și Turcia urma să se facă din rândul ofițerilor aflați la post, iar ai grupelor operative din R.F. Germania, Olanda, Danemarca, Portugalia – din rândul ofițerilor aflați în țară. Pentru șase țări – Elveția, Finlanda, Luxemburg, Belgia, Grecia și Cipru – nu erau prevăzute funcții de șefi de grupe operative.

Conform schemei, Secția I avea 51 posturi pentru aparatul extern. Au fost aprobate să lucreze 45 cadre, dintre care 28 se aflau în exterior, iar 17 urmau să fie asigurate din țară (de la instituțiile de acoperire). Pentru ocuparea celor 6 posturi vacante, pe parcurs trebuiau selecționați, încadrați și pregătiți ofițeri din aparatul Ministerului de Interne și din instituțiile civile (activiști de partid și de stat, ingineri, cercetători, alți specialiști); aceștia erau introduși la instituțiile de acoperire și instruiți în vederea trimerii la post. În total, la instituțiile de acoperire pentru Secția I erau aprobate 24 de posturi.

Reluarea muncii informativ-operative s-a făcut în mod gradat și pe etape în funcție de: situația contrainformativă a ofițerilor și rețeaua din legătură; situația operativă de pe fiecare spațiu în parte; experiența și vechimea la post a ofițerilor. Au fost chemați de la post acei ofițeri, referenți și colaboratori despre care se dețineau date că sunt expuși față de organele contrainformative din spațiul respectiv. A fost analizată și reanalizată întreaga rețea informativă și s-a continuat munca numai cu acele elemente care prezentau garanții de siguranță⁶⁸.

În procesul selecționării și încadrării cu ofițeri a unității s-a urmărit, și în bună măsură s-a realizat, asigurarea unui echilibru corespunzător de vârstă și experiență atât în aparatul central, cât și în exterior⁶⁹.

În documentele consultate nu am identificat date cu privire la numărul posturilor stabilite pentru unitățile Centrului de Informații Externe la înființare. Structura organizatorică, numărul de personal pe structuri, nomenclator de funcții etc. s-ar fi găsit în Decretul Prezidențial privind organizarea și funcționarea C.I.E.⁷⁰ Din păcate acest document nu se află în arhivă.

⁶⁷ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.750, vol. 8, f. 15-16.

⁶⁸ *Ibidem*, f. 70-71

⁶⁹ *Ibidem*, f. 69

⁷⁰ Asemenea informații sunt cuprinse în Decretul Consiliului de Stat nr. 363/23.06.1973 privind organizarea și funcționarea D.I.E. (A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 259) și Decret Prezidențial nr. 000115/10.05.1978 privind organizarea și funcționarea D.G.I.E. (dosar nr. 265).

Potrivit Anexei nr. 2 la Decretul din 10 mai 1978, numărul maxim de personal în D.G.I.E., inclusiv demnitari, era **2.902** (172 – personal de conducere, 2.563 personal de execuție de specialitate, 40 – personal de execuție administrativ, 127 – personal de deservire, 500 – referenți speciali de informații externe).

Până în luna mai 1979 funcțiile prevăzute în statele de organizare ale U.M. 0544 erau încadrate în proporție de 94% din care: la ofițeri 95%, maiștri militari și subofițeri 92% iar la personalul muncitor civil 90%.

Funcțiile de conducere – șefi și locțiitori șefi de unități – erau încadrate 100%, însă urmau să fie trecuți în rezervă doi locțiitori șefi de unități și șeful Centrului de Pregătire și Perfecționare a Cadrelor.

Din totalul ofițerilor, 99,28% erau membri P.C.R. (unul nu era membru de partid, patru fiind membri U.T.C.).

În privința studiilor de stat, de specialitate și militare, 98% din totalul ofițerilor absolviseră învățământul superior, fiind pregătiți în următoarele specialități: 24,31% ingineri, 19,80% economiști, 33,81% juriști, 17,87% profesori (majoritatea de limbi străine), 1,93% medici, iar restul alte specialități.

Majoritatea cadrelor din U.M. 0544, respectiv 62%, aveau vechime în unitate între 5-20 ani iar 38% sub 5 ani. Referitor la stagiul ofițerilor în domeniul informațiilor externe, situația era următoarea: 32,82% sub 5 ani; 40,46% între 5-10 ani; 13,72% între 11-15 ani; 7,47% între 16-20 ani; 3,77% între 21-25 ani; 1,5% peste 25 ani.

La 5 mai 1979 Centrul de Informații Externe avea **1.041**⁷¹ posturi prevăzute în statul de organizare: **689 ofițeri** (438 în aparatul central, 84 la acoperire și 167 în exterior), **235 subofițeri** (din care 208 în centrală și 27 în exterior) și **117 p.m.c.** (personal muncitor civil). La acea dată erau 972 posturi ocupate: 651 ofițeri (423-aparat central, 79 la acoperire și 149 în exterior), 216 subofițeri (189 aparat central și 27 exterior), 105 p.m.c.

Pe unități situația se prezintă astfel⁷²:

U.M. 0199: 131 ofițeri (56 ap. centr, 24 acop. și 51 ext.), 12 subof., 6 p.m.c.

U.M. 0201: 95 ofițeri (42 ap. centr., 25 acop, 28 ext), 12 subof., 6 p.m.c.

U.M. 0208: 107 ofițeri (30 ap. centr., 20 acop., 57 ext.), 12 subof, 6 p.m.c.

U.M. 0225: 98 ofițeri (52 ap. centr., 15 acop., 31 ext.), 12 subof., 6 p.m.c.

U.M. 0277: 51 ofițeri, 48 subofițeri (27 exterior.), 13 p.m.c.

U.M. 0279: 59 ofițeri, 30 subofițeri, 26 p.m.c.

U.M. 0282: 46 ofițeri, 16 subofițeri

U.M. 0297: 40 ofițeri, 52 subofițeri, 49 p.m.c.

U.M. 0301: 47 ofițeri, 15 subofițeri, 4 p.m.c.

U.M. 0503: 15 ofițeri, 26 subofițeri 1 p.m.c.

Structura organizatorică a unităților Centrului de Informații Externe s-a definitivat în conformitate cu **Normele de lucru**⁷³ elaborate în baza art. 60 din Regulamentul-cadru. Acestea stabileau în detaliu atribuțiile, organizarea și funcționarea, sarcini pe compartimente, fișele posturilor prevăzute în organigramă și diagrama de relații cu celelalte unități din C.I.E. sau alte unități din D.S.S.

În iunie 1980 s-au emis și **Normele de competență pentru U.M. 0544** potrivit cărora se precizau competențele în coordonarea și îndrumarea unităților C.I.E. pentru: șeful D.S.S., șeful C.I.E. și adjunctul său, șefii unităților operative și locțiitorii acestora, precum și șefii de sectoare⁷⁴.

Normele de lucru elaborate pentru unitățile operative conțin o serie de prevederi referitoare la **cadrele militare**. Iată câteva dintre acestea:

⁷¹ În situația întocmită, nu sunt trecute Compartimentele O.V. și T.S., Centrul de Pregătire și Perfecționare a Cadrelor (U.M. 0297/1), Sectorul C.T. (U.M. 0517), precum și cele trei Sectoare Speciale (U.M. 0101, U.M. 0102 și U.M. 0103)

⁷² Idem, dosar nr. 61/30, vol. 1, f. 163

⁷³ Există asemenea documente pentru U.M. 0201 (13.01.1979), U.M. 0199 (21.01.1979), U.M. 0503 (01.02.1979), U.M. 0517 (08.05.1979)

⁷⁴ Doc. nr. 26/24.06.1980

- Cadrele unității își desfășurau activitatea în aparatul central, la instituții de acoperire din țară sau la aparatul extern⁷⁵.

- **Cadrele aparatului central** își desfășurau activitatea în sediul acoperit⁷⁶.

Era interzis cu desăvârșire accesul în sediul unității a cadrelor acoperite, deplin conspirate și a altor persoane care nu aveau aprobare în acest sens.

Întregul complex de activități desfășurate cu ofițerii acoperiți, deplin conspirați, referenții și colaboratorii se realiza în mod individual, la casele de întâlniri și conspirative, pe baza unui plan aprobat de șefii în drept, potrivit competențelor stabilite.

Era interzisă cunoașterea ofițerilor acoperiți, deplin conspirați, referenților și a colaboratorilor de alte cadre decât cele care îi aveau în legătură.

Legătura cu cadrele deplin conspirate, instruirea acestora și a ofițerilor acoperiți se realiza de către șefii de sectoare și ofițerii specialiști, coordonatori de spațiu.

Pentru asigurarea desfășurării activității în conformitate cu principiile de conspirativitate și compartimentare a muncii, cadrele din schema aparatului central au fost repartizate pe sectoare, compartimente de muncă sau pe spații.

- **Cadrele** care desfășurau activitate **la instituțiile de acoperire** din țară: se documentau asupra țării în care urmau să meargă la post; își însușeau și perfecționau cunoștințele necesare exercitării funcției de acoperire, precum și cunoștințele de limbi străine; acționau pentru crearea unei baze operative proprii prin recrutarea de informatori, colaboratori, gazde case de întâlniri etc.⁷⁷

- **Cadrele din exterior** își desfășurau activitatea sub acoperirea de diplomați, funcționari internaționali, reprezentanți economici, specialiști, ziariști, bursieri sau sub alte acoperiri, în cadrul grupelor externe, sub îndrumarea și controlul șefilor acestora.

- Cadrele trimise la post în exterior, după efectuarea unui stagiul de maximum 4 ani, urmau să fie rechemate în țară unde continuau activitatea în aparatul central sau la instituțiile de acoperire, putând fi trimise la post pe un alt spațiu, după o perioadă de minimum 2 ani⁷⁸.

- Se interzicea deplasarea în străinătate a șefului unității sau locuitorului acestuia, fiind cadre ce dețin secrete de importanță deosebită privind munca de informații externe⁷⁹.

Activitatea unităților Centrului de Informații Externe s-a desfășurat pe bază de programe și planuri de măsuri, întocmite și aprobate pentru acțiuni mari, complexe, în probleme majore de muncă. Din 1981 s-au întocmit planuri de activitate anuale. Totodată, s-au elaborat „Orientări circulare” și „Orientări tematice speciale” pentru unități și grupele operative.

O categorie specială de documente o constituie telegramele primite de la grupele operative externe care conțin informații valoroase referitoare la: situația din diferite zone ale lumii; evenimente petrecute pe spațiul respectiv și la nivel internațional; aprecieri din cercurile politice și diplomatice în legătură cu acțiunile conducerii de partid și de stat din țara noastră în diverse probleme (dezarmare, mediere a unor conflicte); evenimente politice, științifice sau de alt gen desfășurate în România și ecoul acestora în afară; vizite la nivel înalt ale unor șefi de state și alte personalități străine în România, precum și vizite efectuate de președintele Nicolae Ceaușescu în alte țări etc.⁸⁰

De exemplu, „Mihai” de la Grupa operativă din Roma a raportat în Centrală despre situația internă din Italia după alegerile din 1985, manifestările organizate cu prilejul

⁷⁵ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. S000273, f. 4

⁷⁶ *Ibidem*, f. 6

⁷⁷ Idem, dosar nr. S000272, f. 8

⁷⁸ Idem, dosar nr. S000273, f. 9

⁷⁹ *Ibidem*, f. 11

⁸⁰ Câteva telegrame de acest gen sunt publicate în volum

a 110 ani de la cucerirea independenței țării noastre, opinii și reacții exprimate la nivelul conducerii guvernului italian în legătură cu vizita lui Mihail Gorbaciov în România (Acțiunea „Mesteacănul”).

Despre condițiile speciale în care s-a desfășurat activitatea Grupei operative din Beirut stau mărturie telegramele semnate de „Paul”, cele referitoare la evoluția evenimentelor din Liban ca urmare a acțiunilor armatei israeliene din iunie 1982 putând fi catalogate drept reportaje de război. Astfel, aflăm că Operațiunea „Pace pentru Galileea”⁸¹ a început în după amiaza zilei de 4 iunie 1982 prin bombardamente asupra unor puncte din capitală. Invazia s-a declanșat în dimineața zilei de duminică, 6 iunie, cu importante forțe terestre, sprijinite de tancuri și transportoare blindate, precum și de aviație. La 7 iulie, „o zi de veritabil apocalips, cea mai dramatică, cea mai violentă, cea mai distrugătoare și cea mai grea în pierderi umane din ultimii șapte ani”, a fost lovită și clădirea ambasadei; din fericire, a fost avariat doar un autoturism, fără a se înregistra victime. Confruntările armate au continuat și pe parcursul lunii august.

Dar nu numai acțiunile militare constituie subiectul telegramelor semnate de „Paul”. El a raportat despre situația din teritoriile ocupate de Israel, relațiile dintre O.E.P. și statele din regiune, precum și relațiile dintre diferitele grupări palestiniene, poziția marilor puteri și a unor state (S.U.A., U.R.S.S., Siria, Arabia Saudită, Israel, Franța) privind modul de soluționare a conflictului din Liban. Acestea pe fondul unor permanente conflicte interne și crize politice – la 14 septembrie 1982 a fost asasinat Bachir Gemayel, după numai trei săptămâni de la alegerea sa (23 august) în funcția de președinte al Libanului.

În aceeași ordine de idei, merită evidențiate și cele două telegrame⁸² elaborate de ofițerii Gornescu și Aronescu referitoare la situația din Iugoslavia la începutul anului 1989, reprezentând o analiză pertinentă pentru înțelegerea fenomenului iugoslav (tensiunile și conflictele între naționalități care vor avea ca rezultat destrămarea unității statale).

Telegramele operative, ca și alte documente provenite din arhiva C.I.E., sunt redactate în limbajul specific unei instituții de informații, folosindu-se cuvinte și expresii codificate. Nomenclatorul de cuvinte și expresii codificate valabil pentru perioada octombrie 1978-decembrie 1980 a fost înlocuit cu un altul în ianuarie 1981⁸³. Măsura a survenit după evenimentul deosebit petrecut pe spațiul Austria: trădarea lui Rotaru Florin, cifrurul Ambasadei române la Viena, în luna noiembrie 1980. Ca urmare, s-a procedat la schimbarea cuvintelor-cheie folosite pentru codificare, a indicativelor unităților prevăzute în sistemul de legătură cu grupele operative din exterior, precum și a numelor conspirative cu care se semnavă telegramele și scrisorile operative. Totodată, s-au înlocuit denumirile conspirative ale unor acțiuni operative, economice și T.S.

Iată care erau numele conspirative ale șefilor grupelor operative din zona de competență a Secției I (U.M. 0199) în aprilie 1981: Manu (Ankara); Firu (Atena); Hașegan (Berna); Marian (Bruxelles); Haiduc (Geneva); Emilian (Haga); Bologna (Helsinki); Anca (Köln); Ioniță (Lisabona); Horațiu (Londra); Roman (Madrid); Popescu (Paris); Oprescu (Roma); Grigoraș (Stockholm), Virgil (Viena)⁸⁴.

Pentru descifrarea unor telegrame/documente din volum am întocmit o **listă de termeni și expresii codificate**⁸⁵ și un **tabel cu nume de localități** unde au funcționat și grupe operative externe. După cum se poate observa, numele localităților încep cu aceeași literă ca și cuvântul care desemnează capitala sau orașul respectiv. Exemplu:

⁸¹ Lansată de forțele israeliene pentru a determina plecarea luptătorilor Organizației pentru Eliberarea Palestinei din Liban.

⁸² Doc nr. 203/26.01.1989 și 206/02.02.1989 din vol. 2

⁸³ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 40.735, f. 24-25

⁸⁴ Idem, dosar nr. 44.483, f. 3

⁸⁵ Prezentată în vol. 2, Cap. **ANEXE**

Agigea/Avrig=Atena. Dar termenul de Agigea (valabil pentru perioada noiembrie 1978-ianuarie 1981) și Avrig (valabil din februarie 1981) desemnează de fapt Grecia, țara a cărei capitală este Atena.

Grupele operative externe au avut bazele în localitățile unde au existat misiuni diplomatice ale României, de regulă în capitalele statelor respective. Excepție fac Olanda, unde oficiul diplomatic și grupa operativă au avut reședința la Haga și nu la Amsterdam, Australia, reședința fiind la Sydney și nu la Canberra, precum și R.F. Germania. În cazul acesteia, ambasada română a avut sediul la Köln până în iunie 1984, după care s-a mutat la Bonn⁸⁶. În Elveția și S.U.A. au existat câte două grupe operative: în capitalele țărilor respective, precum și la Geneva și New York, două mari centre ale O.N.U. unde au sediul importante organisme internaționale.

Cât despre **ROMÂNIA**, în prima perioadă a fost denumită **FĂGĂRAȘ**, iar Capitala – **FELIX**; din 1981 **CEAHLĂU** a fost termenul ce desemna țara noastră, iar **BUȘTENI** cel pentru Capitală.

Tabel nume de localități

Azuga/Aluniș=Alger/Algeria
 Arpaș/Amara=Amman/Iordania
 Almaș/Anina=Ankara/Turcia
 Agigea/Avrig=Atena /Grecia
 Bârlad/Bârsa=Argentina/Buenos Aires
 Bran/Bechet=Bagdad/Irak
 Buziaș/Bârlad=Beirut/Liban
 Băița/Budești=Belgrad/R.S.F. Iugoslavia
 Borcea/Bâlea= Berlin/R.D. Germană
 Balotești/Breaza= Berna/Elveția
 Bascov/Bradu=Brasilia/Brazilia
 Bodoc/Bistrița=Bruxelles/Belgia
 Berești/Buziaș=Budapesta/R.P. Ungară
 Comana/Carei=Cairo/Egipt
 Chitila/Cerna=Caracas/Venezuela
 Cetate/Cozieni=Copenhaga/Danemarca
 Dudești/Dorna=Damasc/Siria
 Golești/Găiești=Geneva/Elveția
 Hațeg/Hârlău=Haga/Olanda
 Huși/Hârșova=Helsinki/Finlanda
 Istria/Ineu=Islamabad/Pakistan
 Jilava/Jijia=Jakarta/Indonezia
 Corbu/Cotroceni=Khartoum/Sudan
 Corabia/Câmpina=Köln/R.F. Germania
 Crasna/Crângași=Kinshasa/Zair
 Curtișoara/Chilila=Al-Kuwait/Kuwait
 Loviște/Lugoj=Lisabona/Portugalia
 Lotru/Letea=Londra/Anglia
 Milcov/Midia=Madrid/Spania
 Miniș/Maluri=Manila/Filipine
 Motru/Movila=Moscova/U.R.S.S.
 Năsăud/Negoiul=New York/S.U.A.

⁸⁶ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 18.377, f. 10

Nehoiu=Nicosia/Cipru
 Ograda/Ostrov=Oslo/Norvegia
 Olteț/Orșova=Ottawa/Canada
 Padina/Panciu= Paris/Franța
 Petrești/Periș=Pekin/R.P. Chineză
 Plopeni/Pasărea=Praga/R.S. Cehoslovacă
 Râșnov/Rodna=Roma/Italia
 Rucăr/Răchita=Rabat/Maroc
 Săliște/Săvinești=Sydney/Australia
 Săcele/Sovata=Sofia/R.P. Bulgaria
 Săveni/Sulina=Stockholm/Suedia
 Turda/Turnișor=Teheran/Iran
 Telega/Tunari=Tel Aviv/Israel
 Titu/Tismana= Tirana/R.P. Albania
 Tismana/Titu=Tokyo/Japonia
 Văleni/Vedea=Varșovia/R.P. Polonă
 Videle/Vidra=Viena /Austria
 Voila/Vadu=Washington/S.U.A.

Grupele operative externe au funcționat în zonele de responsabilitate ale U.M. 0199, 0201 și 0208, așa-numite unități operative de spațiu sau de linie.

Pe lângă cele trei unități care asigurau majoritatea posturilor la grupele operative din sfera de competență, au existat două unități de profil – U.M. 0195 și U.M. 0225 – prezente pe mai toate spațiile, după cum se poate observa și din tabelul de mai jos. Prima era unitatea de contrainformații externe, iar cea de-a doua Secția a IV-a „Emigrație”. Unitățile de spațiu, în cooperare cu U.M. 0225, asigurau publicarea și difuzarea de materiale (articole) privind modul în care partidul și statul român au rezolvat problema națională, asigurarea drepturilor și libertăților religioase, poziția României în problema drepturilor omului, întregirii familiilor etc.⁸⁷

Printre ofițerii Secției a IV-a (U.M. 0225) aflați în misiune în perioada aprilie 1981 – ianuarie 1982 se pot enumera: Ahile/Nica Emil⁸⁸ (Atena); Boldur/Manu Andrei (Bruxelles); Lascu/Oprescu Nicolae (Londra); Micu/Drăghici Paul (Madrid); Oleg/Ghițescu Cristian (Ottawa); Novac/Corbea Ioan (New York); Petcu/Romanescu Alexandru (Paris); Pompiliu/Roman Nicolae (Paris); Rică/Penescu Mircea (Roma); Repan/Ștefănescu Radu (Roma); Stere/Costea Dumitru (Sidney); Sergiu/Anghel Nicolae (Stockholm); Virgil/Donose Ovidiu (Viena); Tevi/Florea Mihai (Tel Aviv); Victor/Dițescu Florin (Washington); Bogdan/Barbu Gheorghe (Buenos Aires); Cristian/Ștefan Traian (Copenhaga)⁸⁹.

Ofițerii trimiși la post în exterior au lucrat în cadrul ambasadelor R.S. România sub acoperirea M.A.E. (Ministerul Afacerilor Externe) în funcțiile de secretar, consul, atașat cultural etc. și/sau la agențiile economice, sub acoperirea de secretar economic sau reprezentant comercial al unor instituții de profil.

⁸⁷ Idem, dosar nr. 13.750, f. 109

⁸⁸ Primul este numele sub care semna telegramele operative, al doilea fiind numele conspirativ al ofițerului

⁸⁹ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.483, f. 3-4

GRUPELE OPERATIVE EXTERNE⁹⁰**Algeria**

Sofronie Petre/Soare Petre (U.M. 0208)

05.07.1979-10.07.1983 - Secretar III M.A.E.

Vișan Ștefan Lucian/Vernescu Alexandru (U.M. 0208)

08.11.1979-01.09.1981 – Secretar economic III

Anglia

Pascu Traian (U.M. 0195)

04.05.1974-24.12.1979 – Secretar II M.A.E.

Alecu Nicolae-Octavian/Alexe Octavian (U.M. 0199)

16.03.1977-15.03.1980 – Secretar economic

Ene Marcel /Enăchescu Marcel/Enescu Marcel (U.M. 0225)

14.12.1977-22.04.1980 - Secretar II M.A.E.

Anghelache Constantin/Achim Mircea/Eftimie Gelu (U.M. 0199)

24.12.1977-24.07.1983 - Secretar II M.A.E.

Ciobanu Dumitru/Hulubei Florea (U.M. 0199)

22.04.1978-15.10.1980 - Secretar economic II M.C.E.C.E.I.

Scrieciu Grigore/Horațiu Enache (U.M. 0199)

27.11.1979-14.11.1983 - Consilier M.A.E.

Șef al G.O.E. din Londra

Oprea Nicolae/Oprescu Nicolae (U.M. 0225)

07.05.1980-27.07.1983 - Secretar economic II M.C.E.C.E.I.

Burdușel Marius-Tertulian/Filip George (U.M. 0199)

30.11.1983-03.04.1984 – Secretar II M.A.E.

Dragu Gheorghe/David Gheorghe/Dănescu Gheorghe (U.M. 0225)

07.12.1983-11.03.1987 - Secretar II M.A.E.

Argentina

Ursu Costache/Urziceanu Costache/Udrescu Costache (U.M. 0225)

17.12.1977-01.04.1981 – Secretar III M.A.E.

Boaje Gheorghe/Barbu Gheorghe (U.M. 0225)

13.10.1981-27.03.1982 - Secretar II M.A.E.

Stoian Ion/Stamate Ion/Dinescu Adrian (U.M. 0195)

22.10.1981-29.07.1986 - Atașat II M.A.E.

Negrea Lucian/Nedelcu Adrian (U.M. 0201)

18.12.1985–12.1989 - Secretar economic II

Australia

Christache Dumitru/Costea Dumitru (U.M. 0225)

06.12.1979-24.12.1983 – Secretar III M.A.E.

Lungu Zamfirache/Alexandru Aurel (U.M. 0225)

14.10.1987-09.04.1988 Secretar II M.A.E.

Austria

Pasăre Leon/Păun Valeriu/Diaconu Andrei (U.M. 0199)

12.05.1976-12.03.1980 - Secretar II M.A.E.

Eacobescu Ion/Tismănaru Ilie (U.M. 0225)

15.06.1977-13.05.1979 - Austria misiune pe linia Tarom

⁹⁰ Lista ofițerilor care au activat în grupele operative externe este **incompletă** și rămâne deschisă. Multe din aceste nume se regăsesc în documentele din volum. Am avut în vedere ofițerii care au lucrat în exterior după octombrie 1978. Chiar și din această listă (incompletă), se poate observa că la data constituirii C.I.E., unii ofițeri aveau între 2-5 ani vechime la post, ceea ce demonstrează că nu toți au fost retrași după plecarea generalului Pacepa, așa cum s-a afirmat uneori.

Ileș Teodor/Averescu Claudiu (U.M. 0199)
 25.11.1978-23.01.1981 - Secretar II M.A.E.
 Trandafir Neculai/Gălățeanu Picu (U.M. 0225)
 11.04.1980-06.04.1981 - Secretar II M.A.E.
 Despa Ion/Donose Ovidiu (U.M. 0225)
 20.10.1980-29.11.1984 - Secretar II M.C.E.C.E.I.
 Șeclăman Ilie/Șerban I./Ștefan I./Șoimuș Vasile (U.M. 0195)
 23.10.1983-30.06.1985 – Secretar I M.A.E.
 Moldovan Dorel/Mureșan Dorel (U.M. 0225)
 26.04.1984-08.05.1987 - Secretar II M.A.E.
 Petrașcu Nicolae/Pascal Nicolae (U.M. 0199)
 17.02.1986-01.02.1989 – Secretar economic II
 Manolache Nicolae/Matran Aurel (U.M. 0225)
 17.04.-20.11.1988 – Secretar II M.A.E.

Belgia

Dan Ion/Dorin Ion (V1/U.M. 0199)
 19.06.1976-16.02.1979 – Reprezentant M.A.I.A. la Agenția economică
 Covaci Ioan/Cerbu Valentin (U.M. 0199)
 07.03.1977-06.1983 – Secretar III M.A.E.⁹¹
 Mihail Andrei/Mironescu Andrei/Manu Andrei (U.M. 0225)
 08.02.1978-12.02.1983 - Secretar II M.A.E.
 Atudosiei Constantin/Gațu Ervin (U.M. 0199)
 03.11.1979-15.04.1980 - Secretar I M.A.E.
 Haș Mircea/Haiduc Mircea (U.M. 0195)
 12.1983-12.1984 - Secretar I M.A.E.

Brazilia

Bujor Vasile/Bădescu Victor
 30.06.-11.11.1979 – Secretar I M.A.E.
 Plăișanu Mircea/Preda Mihai (U.M. 0201)
 30.06.1979-15.04.1980 – Brazilia
 13.04.1982-07.07.1984 – Brazilia Secretar I M.A.E.
 27.10.1984-06.02.1985 - Brazilia
 Boaje Gheorghe/Barbu Gheorghe (U.M. 0225)
 17.12.1983-18.05.1987 - Secretar II M.A.E.
 Alexandru Marcel/Alexiu Marcel (U.M. 0195)
 11.10.1986-07.09.1988 Secretar II M.A.E.
 Nicolae Iulian/Nedelcu Ion (U.M. 0201)
 27.12.1986-25.06.1989 - Secretar II M.C.E.
 Vârdol Leonide/Stoian Adrian(U.M. 0201)
 1989 – era la post⁹²

Canada

Deaconu Nicolae/Paraschiv Nicolae (U.M. 0201)
 17.07.1972-01.05.1979 – Montreal Secretar economic II și I, delegat al
 M.C.E.C.E.I.
 Cristea Sterea/Sterescu Costel/Costescu Tudor (U.M. 0225)
 24.09.1974-15.08.1979 - Toronto M.A.E. Secția consulară

⁹¹ La 27.06.1983 a fost trecut în poziția de dezertor

⁹² Doc. 230/09.10.1989 (vol. 2)

Dică Petre/Donescu Petre/Dinu Petre (U.M. 0225)
24.06.1979-04.03.1980 - Canada Secretar II M.A.E.
Gingașu Constantin/Ghișescu Cristian (U.M. 0225)
25.11.1979-15.01.1982 - Ottawa Secretar II M.C.E.C.E.I.
Boaje Gheorghe/Barbu Gheorghe (U.M. 0225)
08.09.-14.10.1980 - Secretar II M.A.E.
Giotoiu Ion/Vâlceanu Radu (U.M. 0225)
20.06.1984-17.09.1985 - G.O.E. Ottawa Secretar II M.A.E.
Alexandru Marcel (U.M. 0195)
10.12.1988-24.10.1989 - Canada Secretar II M.A.E.

Columbia

Nicolae Iulian/Nedelcu Ion (U.M. 0201)
30.06.1980-03.10.1981 - Secretar III și II M.A.E.

Costa Rica

Cârlan Dumitru/Călimănescu Dumitru (U.M. 0208)
17.12.1974-26.04.1980 – Secretar II M.A.E.
Nuț Alexandru/Călinoiu Alexandru/Niculescu Alexandru (U.M. 0201)
26.04.1978-25.01.1979 - Secretar M.A.E. Costa Rica/San Jose

Ecuador

Iacobescu Constantin
22.02.1975-30.12.1978 – Secretar II M.A.E.
Stana Ion/Stănilă Ion
27.12.1977-03.02.1979 – Referent M.A.E.

Danemarca

Nicolici Dan-Costin/Nichita Dan/Enescu Filip (U.M. 0199)
10.10.1977-21.04.1980 - Reprezentant comercial M.C.E.C.E.I.
Zahiu Ion/Zainea Ionel/Rusu Octavian
29.09.-29.12.1980 - Secretar II M.A.E.
Stambert Traian/Ștefan Traian (U.M. 0225)
25.05.1981-18.02.1983 - Secretar II M.A.E.
Alec Nicolae Octavian/Hrișcă Eugen (U.M. 0199)
16.04.1982-22.03.1983 – Secretar II M.C.E.C.E.I.

Egipt

Cotigă M. Nicolae/Costin Alexandru
19.11.1974-1978 – Cairo Consilier M.A.E.
(șef grup operativ extern II)
Sofronie Petre/Soare Petre (U.M. 0208)
20.04.1976-31.12.1978 - Secretar III M.A.E.
Ciulu Ion/Crișan Gabriel (U.M. 0208)
20.12.1977-07.09.1982 - Secretar II M.A.E.
Șef al G.O.E. din Cairo în iulie 1982

Elveția

Coșea Dumitru-Mircea (U.M. 0199)
15.12.1973-23.08.1980 - Geneva funcționar O.N.U.
Ivașcu Constantin/Comănescu Cornel/Dobre Alecu (U.M. 0199)
20.10.1974-15.01.1980 – Geneva Secretar II M.A.E.
Meliță Dumitru-Ovidiu/Vidu Dumitru (U.M. 0199)
18.03.1978-10.02.1979 – Berna Consilier M.A.E.
Cetinoiu Constantin/Dridea Cornel (U.M. 0199)
01.07.1978-03.04.1979 - Zürich Reprezentant TAROM
Luca Ioan/Lupescu Nicu/Hașeganu Ghiță (U.M. 0199)

28.06.1979-15.08.1982 - Elveția Secretar economic II M.C.E.
 Lupescu Florin/Gheorghiu Frățilă
 07.03.1980-04.04.1984 – Berna reprezentant comercial M.I.Ch.
 Bichir Mihail /Haiduc Eusebiu (U.M. 0199)
 22.11.1980-19.04.1984 - Geneva Secretar I M.A.E.
 Boboc Nicolae/Bucur Nicolae/Bonciu Nicolae
 1981-1984 – Elveția Secretar I M.A.E.
 Giotoiu Ion/Vâlceanu Radu (U.M. 0225)
 03.02.-03.11.1982 - Berna Secretar III M.A.E.
 Despa Ion/Donose Ovidiu (U.M. 0225)
 18.09.-18.12.1986 – Berna Secretar II M.A.E.

Filipine

Ionescu Paul/Ion Paul/Ioniță Petre/Ionașcu Aristide (U.M. 0195)
 06.1979-07.1983 - Secretar II M.A.E.

Finlanda

Bichir Mihail/Haiduc Eusebiu (U.M. 0199)
 28.06.1979-11.06.1980 - Secretar I M.A.E.
 Craiu Constantin-Narcis/Bologa Alin (U.M. 0199)
 13.11.1980-06.03.1983 – Secretar II MAE

Franța

Ciorbă Vasile /Petru Valentin (0920/SD și U.M. 0199)
 23.06.1977-10.12.1978 – Delegat ROMCHIM
 Monda Valer/Jurcă Mihai (U.M. 0199)
 25.04.1978-06.03.1980 - Secretar III M.A.E.
 Ormindean-Dalog Gheorghe/Oprescu Dorel (U.M. 0199)
 23.05.1978-14.08.1979 - Secretar II M.A.E. la U.N.E.S.C.O
 Ciceo Traian/Crăciun Traian (U.M. 0225)
 19.04.1979-18.03.1981 - Secretar III M.A.E.
 Badea Ion/Popescu Oros (U.M. 0199)
 01.11.1979-18.11.1984 – Consilier MAE
 Șef al G.O.E. Paris din 09.08.1980
 Sasu Dan/Huică Florin (U.M. 0199)
 20.11.1979-26.02.1980 – Reprezentant comercial M.C.E.C.E.I.
 Bădulescu Zamfir/Platon Olimpiu (U.M. 0199)
 06.03.1980-01.04.1981 - Secretar I economic M.C.E.C.E.I.
 Soare Ion/Sorescu Dan/Săvulescu Puiu (U.M. 0199)
 27.03.1980-03.11.1981 - Consilier M.A.E.
 Mihalache Alexandru/Romanescu Emilian (U.M. 0225)
 15.04.1980-18.08.1984 - Secretar III M.A.E.
 Fidel Nicolae/Roman Nicolae (U.M. 0225)
 26.11.1981-26.02.1982 - Secretar I M.A.E.
 Cristea Gheorghe/Cristescu Gheorghe/Costache Ghe. (U.M. 0199)
 07.05.1985-29.04.1989 - Secretar economic I M.C.E.
 Negrescu Ion/Nisipeanu Ion (U.M. 0199)
 06.1985-12.1988 - Secretar II M.A.E.
 Țelu Adrian /Țintea Adrian (U.M. 0225)
 09.11.1985-02.06.1987 - Secretar I M.A.E.
 Lungu Zamfirache/ Alexandru Aurel (U.M. 0225)
 29.05.-08.08.1986 - Secretar II M.A.E.

Germania (R.F.)

Popovici Ioan/Pascu Adrian/Panait Ion (U.M. 0199)
17.09.1975-26.12.1979 - Secretar II M.A.E.
Ristea Constantin/Dragotă Dinu (U.M. 0199)
30.06.1979-26.03.1983 - Secretar economic II M.C.E.C.E.I.
Ciobanu Constantin/Anca Bazil (U.M. 0199)
10.09.1979-11.11.1984 - Consilier M.A.E.
Şef al G.O.E. din R.F.G.
Vlăduţ Ion/Vornicu Ion (U.M. 0225)
10.1979-04.1980 - Consilier M.A.E.
Urduban Dumitru/Udrişte Dumitru
10.1979-12.1980 - Secretar III M.A.E.
Truşcanu Gheorghe/Crişan David (U.M. 0199)
02.02.1981-14.11.1984 - Secretar economic II M.C.E.C.E.I.
Grecu Ion/Grama Sorin (U.M. 0195)
10.10.1981-23.11.1984 – Secretar II M.A.E.
Mihoc Gheorghe-Dan/Marinescu Dan (U.M. 0199)
12.10.1981-09.11.1984 - Secretar economic II M.C.E.
Constantin Ion/Onoriu Dan (U.M. 0225)
20.01.1982-10.11.1984 – Secretar II M.A.E.

Grecia-Cipru

Soare Vasile/Roman Pavel (U.M. 0199)
14.08.1973-03.02.1980 - Secretar II M.A.E.
Sfatcău Ioan/Tudor Marin/Moise Ion/Şerbănescu Ioan (U.M. 0195)
04.04.1978-27.05.1979 - Secretar I M.A.E.
Nicola Mihai/Nica Emil (U.M. 0225)
29.03.1979-15.10.1983 – Secretar II M.A.E.
Constantin Alexandru-Sergiu/Cârciumaru Sorin (U.M. 0199)
11.04.1979-17.04.1980 – Secretar II M.A.E.(în Cipru)
Dima Horia/Pană Nicolae (U.M. 0199)
26.07.1979-10.08.1983 - Secretar II economic M.C.E.C.E.I.
Ene Emil/Eftimie Eugen (U.M. 0199)
23.06.1985-08.08.1989 – Secretar economic II M.C.E.C.E.I.
Drăghici Valeriu/Bejan Decebal (U.M. 0199)
13.06.1986-13.08.1989 - Consilier M.A.E.
Croitoru Dumitru/Grigoraş Fănică (U.M. 0199)
29.08.1987-01.09.1988 - Consilier economic

India

Tomescu Eugen-Sergiu/Trifu Eugen/Tutovan Sergiu (U.M. 0208)
18.04.1978-16.05.1980 - Secretar M.A.E.
Leu Nicolae/Morărescu Daniel (U.M. 0195)
08.1981-06.1989 – Secretar I M.A.E.

Iordania

DiŃică Nicolae/Danielescu Alex./Frăsineanu C. (U.M. 0195)
23.12.1977-18.06.1979 – Secretar II MAE

Irak

Vasile Ion/Voicu Ion (U.M. 0208)
21.10.1981-15.02.1984 – Reprezentant comercial al Uzinexport
Vrâncuţă Marin/Velea Mircea (U.M. 0195)
07.08.1985 - Secretar I M.A.E.
Sofronie Petre/Soare Petre (U.M. 0208)

27.11.1985-03.09.1988 - Secretar I M.A.E.

Gombos Ionel/Grădinaru Ion (U.M. 0208)

29.10.1986-26.09.1988 - Secretar I M.C.T.

Iran

Rădulescu Emil/Rapcea Emil (U.M. 0208)

19.11.1977-15.05.1979 – Secretar II M.A.E.

Găzdoiu Vasile/Condruc Vasile/Câmpeanu Vasile (U.M. 0208)

15.04.1978-25.01.1983 - Secretar economic II I.C.E. Electroexportimport

Popa Dorel/Precup Dorel (U.M. 0208)

18.07.1985-18.08.1989 - Secretar economic II

Goia Nicolae/Gorun Nicolae (U.M. 0208)

10.1986 – misiune permanentă

Israel

Frătilă Ioan-Mihai/Florea Mihai (U.M. 0225)

06.05.1979-18.02.1983 - Secretar III M.A.E.

Vaida Octavian/Voinea Ovidiu (U.M. 0225)

18.10.1983-05.05.1984 - Secretar I M.A.E.

Udroiu Vasile/Urziceanu Vasile (U.M. 0225)

15.06.-19.09.1984 - Secretar III M.A.E.

26.03.1985-02.09.1986 - Secretar III M.A.E.

Italia

Sbârcea Constantin/Staicu Constantin/Stamate Constantin (U.M. 0195)

30.07.1973-14.05.1980 – Milano Secretar II M.A.E.

Graur Ilie/Pascu Relu (U.M. 0199)

01.06.1977-16.03.1983 - Roma Secretar II M.A.E.

Tamazlicaru Ion/Tiron Ion/Oprescu Puiu (U.M. 0199)

09.09.1977-15.08.1983 - Secretar II M.A.E.

Şef al G.O.E. Roma din mai 1979

Gheoră Ilarian/Oancea Petre (U.M. 0199)

19.04.1978-30.03.1979 – Secretar III M.A.E.

Pătru Ion/Ştefănescu Radu (U.M. 0225)

10.10.1979-01.05.1982 – Roma Secretar II M.A.E.

Panaite Mircea/Penescu Mircea – (U.M. 0225)

26.11.1979-12.05.1984 – Roma Reprezentant comercial M.C.E.C.E.I.

Bordea Dumitru/Olteanu Paraschiv (U.M. 0199)

09.06.1979-06.10.1983 - Secretar economic II M.C.E.

Hupoiu Valeriu/Oprişan Pandele (U.M. 0199)

29.06.1979-26.05.1982 – Milano Reprezentant comercial M.C.E.C.E.I.

Monda Valer/Jurcă Mihai (U.M. 0199)

06.12.1983-31.05.1987 - Secretar III M.A.E

Mr. Mirea Ştefan (nume conspirativ)⁹³

din mai 1987

Kuwait – Emiratele Arabe Unite

Alecsuc Ştefan/Albescu Alexandru (V2/0208)

11.03.1974-10.01.1979 – Kuwait Secretar II M.C.E.

Căruntu Constantin/Corneanu Paul

30.08.1974-31.01.1980 Ambasador M.A.E.

Şef al grupei operative

⁹³ Doc. 200/24.09.1988

Bondoc Ilie/Bradul Ilie (U.M. 0208)

21.06.1977-07.07.1979 – E.A.U. M.C.T.-D.C.Ex.

Giurcă Gheorghe/Gaston Ilie (U.M. 0225)

23.12.1977-18.04.1980 - Kuwait Secretar II M.A.E.

Petrescu Vasile/Pleșa Vasile (U.M. 0208)

24.12.1985- 1989 – Kuwait Secretar economic I

Șerbănescu Gheorghe/Ștefănescu George (U.M. 0208)

Iulie 1986-1989 (Șef al G.O.E.)

Banciu Ion/Boldur Iosif – (U.M. 0208)

17.12.1986-1989 – E.A.U Secretar economic I M.C.E.C.E.I.

Lagos

Gherase Mircea/Gruia Mircea (U.M. 0195)

15.10.1986-03.08.1987 – Secretar II M.A.E.

Liban

Petrescu Vasile/Pantea Dumitru/Pleșa Vasile (U.M. 0208)

30.05.1978-01.04.1979 – Secretar M.A.E.

20.11.1979-10.02.1984 – Secretar economic II

Mărgineanu Sergiu/Macovei Sergiu/Mugur Sergiu/Marcu Sever (U.M. 0208)

27.12.1983-15.03.1987 – Secretar II M.A.E.

Libia

Boajă Marin/Bujor Marin (U.M. 0195)

27.10.1974-01.04.1980 – Secretar II M.A.E.

Ghioca Daniel/Ghineț Daniel/Zărnescu Camil (U.M. 0195)

10.06.1981-30.06.1982 - misiune permanentă

Gombos Ionel/Grădinaru Ion (U.M. 0208)

21.10.1981-20.06.1985 - Secretar II M.C.T.

Șandru Vasile/Șerban Vasile/Silvestru Aurel (U.M. 0195)

22.06.1982-18.10.1984 - misiune permanentă

Bondoc Ilie/Bradul Ilie (U.M. 0208)

06.11.1985-15.10.1989 - Consilier M.C.T.-D.C.Ex.

Lupescu Florin/Gheorghiu Frățilă (U.M. 0208)

01.10.1986 – Secretar economic II M.C.T.-D.C.Ex.

Mexic

Bujor Vasile/Bădescu Victor

30.03.1977-22.12.1978 – Secretar I M.A.E.

Țeco Carol/Teodoru Cornel/Toader Cornel (U.M. 0225)

22.07.1979-23.04.1980 - Secretar II M.A.E.

Mozambic

Bașa Mihai/Butnaru Mihai (U.M. 0208)

17.04.1978-07.04.1981 - Secretar M.A.E.

Nigeria

Țibuleac Viorel-Mihai/Teodorescu Marius (U.M. 0208)

08.02.1977-26.11.1979

Roșu Constantin/Ralea Costin (U.M. 0208)

22.05.1985-1989 – Nigeria M.C.E.C.E.I.

Gherase Mircea/Gruia Mircea/Ghineț Ioan (U.M. 0195)

15.10.1986-03.08.1987 - Secretar II M.A.E.

Olanda

Tudor Ion/Tudoreanu Ion (U.M. 0199)

26.09.1977-27.07.1979 – plecat în exterior Olanda

Filip Vasile/Faur Voicu/Grigoriu Emilian (U.M. 0199)

26.12.1977-27.08.1983 – Secretar I M.A.E.
Şef al G.O.E. din 11.03.1979
Dodu Petre/Dridea Vasile (U.M. 0195)
24.06.1979-17.06.1983 - Secretar II M.A.E.
Gheoră Ilarian/Oancea Petre (U.M. 0199)
01.11.1980-26.12.1982 – Secretar II M.A.E.
Mihăilă Eugen/Mitran Emil (U.M. 0199)
25.11.1983-07.04.1984 – Secretar II M.A.E.
Dinu-Ioniță Nicolae/Diaconu Nicolae (U.M. 0199)
12.05.1985-10.03.1989 - Secretar economic II M.C.E.C.E.I.
Craiu Constantin-Narcis/Bologa Alin (U.M.0199)
07.1987-1989 – Secretar I M.A.E.
Cpt. Datcu Gabriel/nume conspirativ – U.M. 0199
din aprilie 1989

Pakistan

Țirigan Mihai/Toma Mihai (U.M. 0208)
23.10.1972-04.10.1979 - Secretar II M.A.E.
Rădulescu Emil/Rapcea Emil (U.M. 0208)
16.05.1979-14.02.1980 – Secretar I M.A.E.

Peru

Dragnea Dumitru/Dinu Tudor/Dobrescu Dumitru (U.M. 0201)
07.10.1975-05.11.1979 - Secretar I M.A.E.

Portugalia

Roman Romulus/Ioniță Marcel (U.M. 0199)
21.07.1979-14.02.1984 - Secretar II M.A.E.
Ionescu Silvian/Oniga Nicolae (U.M. 0199)
20.10.1979-10.05.1983 - Secretar economic II
Negoiță Silviu/Olaru Remus (U.M. 0199)
24.11.1986 – Secretar economic II M.C.E.

Siria

Bondoc Ilie/Bradul Ilie (U.M. 0208)
24.10.1979-14.07.1983 - Secretar III M.C.T.-D.C.Ex.

Spania

Tudorache Ion/Tănase Ilie (U.M. 0225)
18.09.1973-06.11.1979 - Secretar II M.A.E.
Buhă Vasile/Bunea Valentin (U.M. 0199)
26.03.1977-16.04.1980 - Secretar II M.A.E.
Şef al G.E.O. Madrid din august 1979
Popescu Constantin/Pătraşcu Costel/Iancu Mirea (U.M. 0199)
30.06.1979-10.08.1983 – Secretar economic II M.C.E.
Duță-Gherguț Tudor/Drăghici Paul (U.M. 0225)
16.10.1979-10.06.1981 – Secretar III M.A.E.
Pătru Ion/Brătescu Liviu (U.M. 0225)
1981-1982 – Secretar II M.A.E.
Soare Vasile/Roman Pavel (U.M. 0199)
14.11.1981-31.07.1982 - Secretar II M.A.E.
02.10.-20.12.1982
Popescu Gheorghe/Pandele Gheorghe (U.M. 0225)
15.11.1983-24.11.1984 - Secretar II M.A.E.
Stanislav Valentin-Mircea/Spirea Mircea (U.M. 0199)

28.12.1985-22.04.1989 – Secretar II M.C.E.

S.U.A.

Dindelegan Gheorghe/Deleanu Gheorghe/Danielescu Gheorghe (U.M. 0201)

08.05.1974-17.07.1979 – Washington Secretar II M.A.E.

Cartas Gheorghe/Cristache George/Caranfil Aurel (U.M. 0201)

22.04.1975-01.07.1979 – New York Secretar III M.A.E.

Andreescu Traian Ion-Emilian/Anton Traian/Albu Dan

04.02.1976-31.12.1978 – New York Secretar M.A.E.

Tămâian Ioan/Tufaru Ion/Trandafirescu Iancu (U.M. 0195)

14.12.1977-26.02.1980 - Washington Secretar I M.A.E.

Tănăsescu Alexandru/Mărgărit Florin (U.M. 0225)

28.12.1977-18.01.1980 - Washington Secretar II M.A.E.

Turcu Liviu/Popescu Adrian (U.M. 0201)

17.06.1979-14.04.1980 – New York

Apopei Gheorghe/Stoenescu Constantin (U.M. 0201)

01.07.1979-29.01.1980 – New York Consilier M.A.E.

Şef al Grupei operative din New York

Rotaru Ion/Răileanu Ion/Radu Iulian

30.07.1979-01.05.1980 - New York Reprezentant comercial M.I.C.M.

Manolache Ionel/Miron Ion (U.M. 0225)

28.10.1979-12.03.1980 – S.U.A. Secretar II M.A.E.

Gagu Valeriu/Bota Cristel (U.M. 0225)

09.12.1979-21.04.1980 –New York Reprez. comercial M.C.T.-D.C.E.

Cereceanu Dănuţ /Cernea Daniel (U.M. 0201)

17.02.1980-01.09.1982 – New York Secretar II la Agenția economică

Huțanu Virgil/Ardeleanu Vasile (U.M. 0201)

17.02.1980-01.10.1982 – New York Reprez. comercial I.C.E.

Chimimport

Cernat Lucică/Corbea Ioan (U.M. 0225)

08.09.1980-03.11.1982 – New York Secretar II M.A.E.

Dumitrescu Florică/Dițescu Florin (U.M. 0225)

23.02.1981-01.01.1982 - Washington Secretar I M.A.E.

Geroșanu Marin/Stancu Claudiu (U.M. 0225)

18.11.1981-22.08.1985 - Washington Secretar II M.A.E.

Paraipan Aurelian/Pandele Aurelian (U.M. 0225)

30.08.1982-16.06.1983 – New York Secretar II M.A.E.

08.08.1983-24.07.1986 – New York Secretar II M.A.E.

Stambert Traian/Ştefan Traian (U.M. 0225)

20.04.1983-04.07.1985 – Washington

Chiriac Dan/Comşa Florin (U.M. 0201)

23.03.-22.06.1983 – S.U.A. Secretar III M.A.E.

23.05.1984-08.11.1988 – S.U.A. Secretar II, I M.A.E.

Galea Nicolae/Grigoriu Nicolae (U.M. 0201)

30.11.1983-01.08.1985 – Washington Consilier M.A.E.

Şef al G.O.E. din Washington

Bucur Dănuţ/Brebu Dănuţ (U.M. 0201)

03.10.-27.12.1984 – New York Secretar II M.C.E.C.E.I.

Ghica Dumitru/Ghiculescu Dumitru (U.M. 0201)

22.06.-10.10.1984 – New York Secretar II economic

10.04.1985-12.01.1989 – S.U.A.

Logofătu Alexandru/Lovinescu Alexandru (U.M. 0201)

10.04.1985-19.01.1989 – New York Secretar economic II
 Șef al G.O.E. din New York
 Bucur Dănuț/Brebu Dănuț (U.M. 0201)
 10.04.1985-05.08.1988 - New York Secretar economic II M.C.E.C.E.I.
 Coatu Alexandru-Nicolae/Corbeanu Nicolae (U.M. 0201)
 24.04.1985-20.04.1989 – New York Reprezentant comercial M.C.E.
 Grigore Radu/Gruiescu Radu (U.M. 0201)
 08.05.1985-10.04.1989 – New York
 Brașoavă Traian/Balaban Florin (U.M. 0201)
 10.06.1985-18.04.1989 - Los Angeles Reprezentant comercial M.C.E.
 Gheorghe Damian/Grigore Damian (U.M. 0201)
 12.06.-13.08.1985 – New York Secretar I M.A.E.
 02.10.1985-20.03.1987 - New York O.N.U. Secretar I M.A.E.
 Constantinescu Ștefan-Aurel/Comănescu Aurel (U.M. 0201)
 07.09.1986-27.04.1989 – New York
 Apostol Gelu/Avram Gelu (U.M. 0201)
 19.11.1986-20.04.1989 – New York Secretar II M.A.E.
 Mărcuș Ion-Toma/Miroiu Ion (U.M. 0225)
 14.09.-15.12.1988 – S.U.A.

Sudan

Vrâncuță Marin/Velea Mircea (U.M. 0195)
 02.09.1975-21.04.1981 - Secretar II M.A.E.
 Chiriță Gheorghe/Chivu Gheorghe/Chirilă Gheorghe (U.M. 0208)
 27.12.1977-07.07.1979 - Secretar I M.A.E.
 Șef grup operativ

Suedia

Marinescu Gheorghe/Iliescu Mircea/Emil George (U.M. 0199)
 14.10.1974-21.11.1979 – Secretar II M.A.E.
 Nănau Gheorghe/Niculescu Marin/Fuiorea Fănel (U.M. 0199)
 14.07.1975-15.04.1980 - Secretar II Tehnoexport
 Mihoc Gheorghe-Ion/Mugur Dan (U.M. 0199)
 25.05.1977-21.09.1979 – Secretar economic II M.C.E.
 Nicolae Alexandru/Râmniceanu Daniel (U.M. 0199)
 28.10.1977-30.12.1979 – Secretar II M.C.E.
 Anton Niculae/Anghel Niculae (U.M. 0225)
 25.05.1979-06.09.1983 - Secretar II M.A.E.
 Croitoru Dumitru Petre/Grigoraș Fănică (U.M. 0199)
 28.02.1980-21.04.1984 - Secretar economic II
 Zahiu Ion/Zainea Ionel/Rusu Octavian
 15.03.1982-01.12.1984
 Dulănescu Dumitru/Duțescu Dumitru/Brebu Dumitru (U.M. 0199)
 19.10.1985-10.12.1988 - Secretar economic II M.C.E.
 Gliga Nicușor/Grigore Nicu (U.M. 0199)
 30.10.1988- 1989 – Secretar I M.C.E.

Tanzania

Haș Mircea/Haiduc Mircea (U.M. 0195)
 04.1976-07.1980 - Secretar II M.A.E.

Thailanda

Pătru Valerian/Preda Eugen/Popa Viorel
 28.06.1979-15.03.1980 - Secretar II M.A.E.

Turcia

Cimpoeașu Octavian/Olaru Constantin/Cernat Ovidiu (UM 0195)

18.01.1978-28.03.1980 – Viceconsul M.A.E. Istanbul

Dima Horia/Pană Nicolae (U.M. 0199)

12.05.1978-07.06.1979 - Secretar economic II M.C.E.

Ormindean-Dalog Gheorghe/Manu Ionuț (U.M. 0199)

23.11.1979-17.01.1983 - Secretar II M.A.E.

Șef al G.O.E. Ankara din nov. 1980

Alecu Nicolae octavian/Hrișcă Eugen (U.M. 0199)

28.01.-17.10.1981 – Secretar II M.C.E.C.E.I.

Yemen

Goia Niculae/Gruia Nicolae (U.M. 0208)

21.11.1979-05.11.1981 - Secretar III M.A.E

Venezuela

Fidel Nicolae/Roman Nicolae (U.M. 0225)

28.12.1977-22.05.1979 - Secretar II M.A.E.

Zambia

Dodu Petre/Dridea Vasile (UM 0195)

23.12.1977-198.02.1979 – Secretar II M.A.E.

Centrul de Informații Externe și-a desfășurat activitatea având la bază **două obiective fundamentale ale muncii de informații externe**, respectiv apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile și promovarea intereselor sale în relațiile cu alte state.

În consecință, activitatea a fost orientată spre anumite domenii principale care cuprind toate sarcinile ce derivă din cele două obiective fundamentale. Aceste domenii principale se referă la activități informativ-operative pe plan politic, pe plan economic și tehnico-științific, în domeniul emigrației române și originare din România, precum și în domeniul apărării muncii de informații externe⁹⁴.

I. Activitățile informativ-operative pe plan politic vizau:

- obținerea de informații și documente secrete privind atitudinea și poziția reală a altor state față de R.S. România, planurile și intențiile unor guverne străine, organisme și organizații guvernamentale sau neguvernamentale, naționale sau internaționale care pun în pericol suveranitatea, independența și integritatea teritorială a țării noastre;

- deschiderea de noi căi pentru dezvoltarea relațiilor externe ale României, pe multiple planuri, deblocarea situațiilor deosebite apărute în raporturile țării noastre cu diferite state;

- sprijinirea transpunerii în practică a unor inițiative românești lansate în diferite organizații și organisme internaționale și pe planul relațiilor bilaterale cu anumite state;

- obținerea de informații și documente secrete din spațiile și mediile politice din străinătate pe baza cărora să se poată asigura cunoașterea, prevenirea și contracararea tuturor actelor și manifestărilor dușmănoase la adresa României;

- participarea, prin mijloace specifice, la popularizarea în exterior a politicii interne și externe a partidului și statului nostru, a realităților românești contemporane, combătându-se totodată propaganda ostilă;

- atragerea pe poziții favorabile a unor personalități străine.

II. Activități informativ-operative pe plan economic și tehnico-științific:

- obținerea de informații, documente și materiale tehnico-științifice secrete, de valoare, tehnologii supuse embargoului sau care necesitau efort valutar deosebit, cu accent

⁹⁴ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 46.058, f. 53-54

sporit pe sprijinirea dezvoltării ramurilor de vârf ale economiei naționale, realizarea unor programe prioritare și în sfera tehnicii de luptă;

- obținerea de informații și documente privind conjunctura politico-economică internațională și efectele acesteia asupra relațiilor economice externe ale R.S. România;

- identificarea de noi posibilități de extindere a comerțului exterior și cooperării economice, facilitarea încheierii unor acorduri și contracte cu firme și companii străine, în condiții avantajoase pentru țara noastră;

- crearea condițiilor favorabile pentru înfăptuirea întocmai a acordurilor și înțelegerilor bilaterale economice și tehnico-științifice cu alte țări;

- aducerea în țară a unor specialiști străini de valoare, care să asigure asistență tehnică în domeniile de vârf ale economiei naționale;

- inițierea și realizarea de acțiuni concrete de aducere în țară de valută și alte valori sau alte acțiuni de întregire a patrimoniului cultural național;

- facilitarea accesului țării noastre la materii prime de bază, în cadrul unor activități de cooperare, evitarea unor bariere sau practici protecționiste, discriminatorii, practicate în comerțul mondial.

III. Activități informativ-operative în domeniul emigrației române și originare din România:

- obținerea de informații și date secrete privind activitatea împotriva țării noastre, a organizațiilor și elementelor dușmănoase din cadrul emigrației originare din România și luarea de măsuri pentru prevenirea, neutralizarea, contracararea și lichidarea acestei activități;

- participarea cu mijloace și metode specifice la popularizarea adevărului istoric, a tradițiilor naționale și a valorilor cultural-artistice ale poporului nostru, combătându-se totodată propaganda ostilă desfășurată din exterior împotriva R.S. România cu ajutorul elementelor dușmănoase din emigrație;

- atragerea pe poziții favorabile a emigrației române și originare din România, urmărind în final federalizarea acesteia;

- contracararea acțiunilor iredentiste împotriva țării noastre.

IV. Activități informativ-operative în domeniul apărării muncii de informații externe:

- cunoașterea, prevenirea și neutralizarea acțiunilor de atentat care puneau în pericol securitatea statului;

- prevenirea și contracararea oricăror activități ale serviciilor de spionaj și contraspionaj străine îndreptate împotriva R.S. România;

- identificarea cadrelor și agenților serviciilor de spionaj și contraspionaj străine care acționau împotriva țării noastre, a metodelor și mijloacelor specifice utilizate;

- obținerea de date și documente secrete privind mijloacele tehnico-operative folosite în activitatea lor, de organele de informații și contrainformații străine, aducerea în țară de aparatură tehnico-operativă utilă în munca de informații externe.

În realizarea obiectivelor enumerate au fost angrenate unitățile operative de spațiu – U.M. 0199, U.M. 0201, U.M. 0208 – precum și unitățile de profil, respectiv U.M. 0225, U.M. 0107/T.S., U.M. 0107/A.V.S., U.M. 0544/R. Unitățile de spațiu erau răspunzătoare pentru toate problemele de interes operativ din zonele de competență, iar cele de profil aveau rolul de a coordona, la nivelul Centrului, activitatea în domeniile și acțiunile specifice de muncă.

Pornind de la considerentul că prezintă interes pentru cercetare, redăm, în continuare, principalele acțiuni/probleme deschise, urmărite și lucrate la nivelul Centrului de Informații Externe, așa cum au fost identificate în arhive.

I. PROBLEME, OBIECTIVE ȘI ACȚIUNI PE LINIE DE APĂRARE

A. PROBLEME⁹⁵

„ATLANTIDA” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect:

- cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor dușmănoase desfășurate împotriva țării noastre de către elemente din rândul emigrației evreiești originare din țara noastră;

- folosirea emigrației evreiești originare din țara noastră pentru apărarea și promovarea intereselor R.S. România în străinătate.

S-a acționat conform Planului de măsuri nr. 0044952/iulie 1982 aprobat de conducerea C.I.E.

„CORBUL” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect: Cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor legionare din străinătate.

Aprobată de conducerea D.S.S. prin Planul de măsuri nr. D/0064010 din 01.11.1980.

„CREDINȚA” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect: Cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor desfășurate în străinătate sub acoperire religioasă.

S-a acționat conform Programului de măsuri nr. 005817 din 19.05.1981 aprobat de conducerea D.S.S.

„DUNĂREA” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect: Cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor cu caracter iredentist.

Reglementată prin Programul de măsuri nr. 0063231 din 01.11.1980 aprobat de conducerea D.S.S.

„ETERUL” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect: cunoașterea, prevenirea, contracararea și neutralizarea acțiunilor ostile desfășurate împotriva țării noastre de posturile de radio străine, în special de „Europa Liberă”, „Vocea Americii”, „Deutsche Welle” și „B.B.C.”

Problema a fost reglementată prin Programul de măsuri nr. 0063426/03.04.1981 aprobat de conducerea D.S.S.⁹⁶

La data de 15.05.1986 dosarul de obiectiv nr. 45.598 deschis la 17.06.1985 s-a transformat în dosar de problemă „Eterul” (în răspunderea indicativului 0225/f.1)⁹⁷.

„GHERLA” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect: cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor dușmănoase desfășurate de foștii condamnați pentru infracțiuni contra securității statului.

Aprobată de conducerea D.S.S. prin Planul de măsuri nr. 0063427 din 25.11.1980.

„MIRAJUL” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect:

- cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor serviciilor de informații și contrainformații străine, cercuri guvernamentale, trusturi, firme etc. de a racola cadre cu pregătire superioară, specialiști din domeniile de vârf ale economiei noastre naționale, pentru a pleca din țară legal sau ilegal și a se stabili definitiv în străinătate;

- recuperarea persoanelor cu pregătire superioară originare din țara noastră stabilite legal sau ilegal în străinătate și care au o atitudine pozitivă față de R.S. România.

⁹⁵ Idem, dosar nr. 49.417, f. 5-116

⁹⁶ *Ibidem*, f. 204-212

⁹⁷ Idem, dosar 41.448, vol. 1, f. 52

S-a acționat conform Programului cadru nr. 225/00436/28.05.1981 aprobat de conducerea C.I.E.

„MUSONUL” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect: cunoașterea, prevenirea și contracararea activităților ostile desfășurate de cercuri francmasonice din străinătate împotriva R.S. România.

Problema a fost reglementată prin Programul de măsuri nr. 225/0044915 din 11.05.1981 aprobat de conducerea C.I.E.

„N.O.R.” (Nemți originari din România) - Sediul la U.M. 0225.

Obiect:

- cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor dușmănoase desfășurate împotriva țării noastre de către elemente din rândul emigrației germane din țara noastră;

- folosirea emigrației germane originare din țara noastră pentru apărarea și promovarea intereselor R.S. România în străinătate.

Aprobată de conducerea C.I.E. prin Planul de măsuri nr. 0044913 din iulie 1982.

„ORFEU” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect: Cunoașterea situației și poziției față de țara noastră, a oamenilor de cultură și artă - muzicieni, dramaturgi, regizori, artiști de teatru și cinema, artiști plastici – originari din țara noastră, stabiliți în străinătate, precum și folosirea acestora pe linia acțiunilor de promovare a intereselor țării noastre în străinătate.

Problema a fost lucrată conform Programului cadru nr. 225/0045728 din 18.08.1981 aprobat de conducerea C.I.E.

„RACUL” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect: Cunoașterea, prevenirea, contracararea și neutralizarea acțiunilor disidente, inițiate și stimulate de cercuri reacționare din străinătate.

Aprobată de conducerea D.S.S. prin Programul de măsuri nr. 0045271 din 11.08.1981.

„REALITATEA” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect: promovarea în exterior a adevărului istoric privind originea și continuitatea poporului român pe teritoriul patriei, combaterea și demascarea oricăror încercări de denaturare a acestuia, aducerea în țară de documente inedite aflate în arhivele, muzeele, bibliotecile naționale sau la persoane particulare din diferite țări și valorificarea lor de către instituțiile românești specializate.

Problema a fost reglementată conform Notei-raport nr. 00080994 și Orientării tematice nr. 0081292/03.03.1981, aprobate de conducerea D.S.S. și respectiv C.I.E.

„SCUTUL” - Sediul la U.M. 0544/R.

Obiect: Cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor de atentat care pun în pericol securitatea statului și acțiunilor teroriste.

S-a acționat conform Planului de măsuri nr. D/00479127 din 19.11.1979 aprobat de conducerea D.S.S.

La U.M. 0225 activitatea în problema „Scutul” era coordonată de Sectorul I.

Celelalte unități operative s-au implicat în lucrarea problemei „Scutul” în mod diferențiat, potrivit specificului spațiilor din responsabilitate.

„UNIREA” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect:

- cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor dușmănoase desfășurate împotriva țării noastre de către elemente din rândul emigrației grecești originare din țara noastră;

- folosirea emigrației grecești originare din țara noastră pentru apărarea și promovarea intereselor R.S. România în străinătate.

Aprobată de conducerea C.I.E. prin Planul de măsuri nr. 0035.512/aug. 1980.

„VIPERA” - Sediul la U.M. 0199.

Obiect: cunoașterea, prevenirea, contracararea și neutralizarea manifestărilor și acțiunilor grupărilor extremiste din străinătate autointitulate „Noua Dreaptă”, îndreptate împotriva țării noastre.

Reglementată prin Planul de măsuri nr. 282/0072657 din 11.08.1981 aprobat de conducerea C.I.E.

Problema „Cadre și agenți ai serviciilor de spionaj și contraspionaj”

Sediul la U.M. 0199, 0201, 0208, 0225.

Obiect: cunoașterea, prevenirea, contracararea și neutralizarea acțiunilor desfășurate împotriva țării noastre, de cadre și agenți ai serviciilor de spionaj și contraspionaj.

Problema „Foști informatori ai organelor de securitate stabiliți în străinătate, care au trădat sau care au alte probleme de natură contrainformativă”

Sediul la U.M. 0199, U.M. 0201, U.M. 0208, U.M. 0225.

Obiect: cunoașterea, prevenirea și contracararea activității ostile desfășurate împotriva R.S. România de foștii informatori ai organelor de securitate, aflați în străinătate, care au trădat.

B. OBIECTIVE⁹⁸

„INTRUSUL” - Sediul la U.M. 0225.

Obiect: cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor inițiate de organizația „Amnesty International” împotriva R.S. România.

Reglementat prin Planul de măsuri nr. 0064284 din 08.12.1980 aprobat de conducerea D.S.S.

C. ACȚIUNI⁹⁹

„ALFA” - Sediul: U.M. 0225.

Obiect:

- cunoașterea și prevenirea acțiunilor de rămânere în străinătate a unor cetățeni români care se deplasează în interes de serviciu sau particular, pe perioade scurte de timp;

- prevenirea racolării cetățenilor români, care se deplasează în străinătate pe perioade scurte de timp, de către serviciile de spionaj străine și contracararea folosirii lor – sub orice formă – împotriva intereselor R.S. România;

- depistarea cetățenilor români și a altor persoane originare din România stabilite ilegal care desfășoară acțiuni ostile statului nostru.

S-a acționat conform Programului de măsuri nr. D/0145985/24.12.1980 aprobat de conducerea D.S.S.¹⁰⁰

„ATLAS” - Sediul: U.M. 0107.

Obiect: apărarea cetățenilor români trimiși în străinătate în acțiuni de cooperare economică sau tehnico-științifică, pentru asistență medicală sau în domeniile învățământului, artei, culturii și al activității sportive ori pentru studii și specializare.

Acțiunea a fost reglementată prin Planul de măsuri nr. D/0098320/septembrie 1980 aprobat de conducerea D.S.S.¹⁰¹

„FORUM” - Sediul: U.M. 0225.

⁹⁸ *Ibidem*, f. 117

⁹⁹ *Ibidem*, f. 118, 133, 170, 240-241

¹⁰⁰ *Idem*, fond documentar, dosar nr. 11.376, vol. 11, f. 270-274

¹⁰¹ *Idem*, dosar nr. 13.101, vol. 11, f. 134-141

Obiect: realizarea unității de acțiune a emigrației române prin crearea unei Asociații internaționale a persoanelor originare din R.S. România care să acționeze pentru apărarea și promovarea intereselor țării noastre în străinătate.

Acțiunea a fost aprobată la nivelul C.I.E. prin Planul de măsuri nr. 0045996/07.11.1981.

„OCEANUL” - Sediul: U.M. 0107.

Obiect:

- cunoașterea și prevenirea acțiunilor de diversiune și sabotaj care vizează nave românești, precum și prevenirea exploatării necorespunzătoare a flotei românești aflate în operațiuni de încărcare-descărcare în diferite porturi din lume:

- prevenirea atragerii la acțiuni dușmănoase a marinarilor români de către serviciile de spionaj, contraspionaj, organizații reacționare și de către oficiile de propagandă străine.

S-a acționat conform Planului de măsuri nr. D/0081070/23.03.1981 aprobat de conducerea D.S.S.

„RUTIERUL” - Sediul: U.M. 0107.

Obiect:

- cunoașterea și prevenirea acțiunilor de diversiune și sabotaj care vizează transporturile rutiere internaționale ale R.S. România;

- prevenirea atragerii la acțiuni dușmănoase a personalului român din transporturile rutiere internaționale ale țării noastre de către serviciile de spionaj și contraspionaj străine, organizații reacționare și de către oficiile de propagandă străine.

Aprobată de conducerea D.S.S. prin Programul de măsuri nr. D/008262 din 27.07.1981.

II. OBIECTIVE ȘI ACȚIUNI PE LINIA PROMOVĂRII INTERESELOR R.S. ROMÂNIA ÎN STRĂINĂTATE ÎN DOMENIUL ECONOMIC¹⁰²

1. ACȚIUNI DE EXPORT-IMPORT

Sediul: U.M. 0107, U.M. 0199, U.M. 0201, U.M. 0208

Obiect:

- promovarea la export a produselor românești date spre valorificare Întreprinderii de Comerț Exterior „Dunărea” în baza Decretului Consiliului de Stat nr. 382 din octombrie 1982;

- realizarea unor importuri de materii prime, instalații și utilaje necesare economiei naționale în condiții avantajoase sau pentru obținerea cărora se întâmpină greutăți, fiind supuse embargoului sau altor restricții.

A se vedea și Planul de măsuri nr. D/0081248/10.08.1981 privind acțiunea „Mercur”, aprobat de conducerea D.S.S.

2. OBIECTIVUL TEHNICO-ȘTIINȚIFIC

Sediul: U.M. 0107, U.M. 0199, U.M. 0201, U.M. 0208

Obiect: obținerea fără efort valutar sau cu aport valutar minim de tehnologii, invenții sau inovații, informații și documentații tehnico-științifice, mostre, din domeniile de vârf, care prezintă interes major pentru economia noastră națională.

3. ACȚIUNI „A.V.S.” - Sediul: U.M. 0107/A.V.S.

Obiect: obținerea de valută și valori din străinătate prin folosirea metodelor și mijloacelor informativ-operative speciale în conformitate cu normele aprobate de conducerea D.S.S.

¹⁰² Idem, fond S.I.E. dosar nr. 49.417, f. 244-246, 270

Acțiunea a fost reglementată prin Instrucțiunile nr. 0015563/26.02.1980 aprobate de conducerea D.S.S.

III. ALTE PROBLEME ȘI OBIECTIVE SPECIFICE C.I.E. PE LINIE DE APĂRARE ȘI PROMOVARE¹⁰³

1. OBIECTIVUL POLITIC

Sediul la U.M. 0199, U.M. 0201, U.M. 0208

Obiect: obținerea de informații din obiectivul politic (președinția republicii sau Casa regală, instituții guvernamentale, parlament, principalele partide de guvernământ și opoziție, ministerul de Externe și corpul diplomatic) care prezintă interes pentru R.S. România, pentru ca pe această bază să poată fi întreprinse măsuri și acțiuni de apărare și promovare a intereselor țării noastre în străinătate.

2. OBIECTIVUL POLITICO-ECONOMIC

Sediul la U.M. 0199, U.M. 0201, U.M. 0208

Obiect: obținerea de informații din obiectivul politico-economic din cadrul sectoarelor și compartimentelor cu profil economic, politic și financiar (președinția republicii, parlament, ministerul Comerțului și Economiei, ministerul Finanțelor, camerele de comerț și industrie, marile bănci și concerne) care prezintă interes pentru țara noastră, pentru ca pe această bază să poată fi întreprinse măsuri și acțiuni de apărare și promovare a intereselor R.S. România în străinătate.

3. OBIECTIVUL POLITICO-MILITAR

Sediul la U.M. 0199, U.M. 0201, U.M. 0208

Obiect: obținerea de informații din obiectivul politico-militar (comisiile de apărare din guvern și parlament, din cadrul partidelor politice, instituții de studii și prognoză din domeniul militar, NATO și alte pacte militare occidentale) referitoare la politica militară a statelor și măsura în care aceasta afectează R.S. România; planuri și înțelegeri în domeniul militar, bilateral și multilateral etc., pentru ca pe această bază să se poată iniția măsuri și acțiuni de apărare corespunzătoare.

4. MIJLOACELE DE INFORMARE ÎN MASĂ

Sediul la U.M. 0199, U.M. 0201, U.M. 0208, U.M. 0225

Obiect: crearea și menținerea unui climat favorabil R.S. România în străinătate și contracaraarea propagandei ostile țării noastre prin intermediul mijloacelor de informare în masă (principalele cotidiene, reviste de mare tiraj, posturi de radio și televiziune, agenții de presă) străine, precum și cele ale emigrației române.

5. ORGANIZAȚII ȘI ORGANISME INTERNAȚIONALE

Sediul la U.M. 0199, U.M. 0201, U.M. 0208

Obiect: apărarea și promovarea intereselor R.S. România în cadrul principalelor organizații și organisme internaționale (principalele organisme și instituții specializate ale O.N.U. ca: ONUDI, UNCTAD, PNUD, OIM, GATT, UNESCO, FAO, ECOSOC, OMS, AIEA, precum și FMI, BIRD, CSCE, OPEC, OECD).

În documentele din volum sunt numeroase informații despre dosarele de acțiuni/probleme deschise la nivelul C.I.E. Unele dintre acțiuni („Alfă”, „Atlas”, „Forum”) și/sau probleme („Mirajul”, „Orfeu”, „Realitatea”, „Scutul”) au fost în atenția tuturor unităților operative. În ceea ce privește alte activități informativ-operative pe plan politic, economic și tehnico-științific, în domeniul emigrației române și pe linie de apărare, acestea

¹⁰³ *Ibidem*, f. 271-279

au fost concepute și lucrate în funcție de situația operativă și particularitățile fiecărui spațiu din responsabilitatea unităților de linie.

Spre exemplu, la nivelul **U.M. 0201 (Secția a II-a)** au fost deschise dosare de obiectiv pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea activității ostile desfășurată de organele de informații și contrainformații din țările aflate în zona de competență. În august 1981 unitatea avea în atenție, pe linie de apărare, obiective ce vizau organele de informații din Canada („Cobra”), Brazilia („Atlantic”), Chile („Negoiul”), Mexic („Sombrero”) și „Peru („Vulturul”), precum și obiectivul „Clanul” (C.I.A.) din S.U.A.¹⁰⁴

Tot pe linie de apărare, la sediul U.M. 0201 au fost deschise acțiunile.¹⁰⁵

- „Zimbrul” – penetrarea în administrația S.U.A.

- „Orizont”¹⁰⁶ – determinarea autorităților S.U.A. de a revalida clauza națiunii celei mai favorizate țării noastre și contracararea acțiunilor ostile preconizate de elemente și grupări dușmănoase în acest domeniu.

- „Replica” – contracararea acțiunilor iredentiste în Canada.

- „Orinoco” – contracararea acțiunilor ostile preconizate de elemente din rândul studenților latino-americani aflați în țara noastră.

La **Secția I (U.M. 0199)** au avut sediul două importante acțiuni pe linie de securitate și cooperare europeană - „Corida” și „Europa’84”, cea de-a treia - acțiunea „Prater” - fiind de competența U.M. 0225.

Acțiunea „Corida” a cuprins măsurile informativ-operative întreprinse de unitățile Departamentului Securității Statului în legătură cu Reuniunea pentru Securitate și Cooperare Europeană de la Madrid¹⁰⁷, ale cărei lucrări au început la 11 noiembrie 1980 și s-au încheiat în 9 septembrie 1983.

Acțiunea „Europa’84” a vizat lucrările „Conferinței pentru măsuri de încredere și securitate și pentru dezarmare în Europa”, desfășurate la Stockholm, în anul 1984¹⁰⁸.

Acțiunea „Prater” a fost denumirea codificată atribuită Reuniunii pentru Securitate și Cooperare Europeană de la Viena, ale cărei lucrări au început la 4 noiembrie 1986¹⁰⁹. Era cea de-a treia reuniune general-europeană privind securitatea și cooperarea pe continent (precedentele au fost la Belgrad - 1977 și Madrid - 1980).

Dintre **acțiunile de urmărire informativă** care au avut sediul la **U.M. 0225** se pot menționa:

„**ALIANȚA**” – privește „Comunitatea românilor din Franța”.

„**ARTA**” – referitoare la „Fundația culturală româno-americană”, deschisă în 1980.

„**CENACLUL**” – începută în 1982, privește Centrul cultural „Mihai Eminescu” din S.U.A.

„**CIOCÂRLIA**” – deschisă în 1974 pentru Liga Societăților Româno-Americane (emigrația română din S.U.A.).

„**CLANUL**” – referitoare la „C.N.R.” (Consiliul Național Român) din S.U.A., deschisă în 1980.

¹⁰⁴ Idem, dosar nr. 14.837, vol. 2, f. 63-64, 67

¹⁰⁵ *Ibidem*, f. 67

¹⁰⁶ În anii 1979-1980 s-a numit „Echitatea”, iar anterior „Libertatea” – fond S.I.E., dosar nr. 16.598/9, f. 4

¹⁰⁷ A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 16.250, vol. 13, f. 123-130

¹⁰⁸ *Ibidem*, vol. 27, f. 5-10

¹⁰⁹ Idem, dosar nr. 13.350, vol. 21, f. 3/8

„**CONSPIRATORII**” – cu privire la Comitetul „Adevărul despre România” din S.U.A., deschisă în 1980.

„**CRINUL**” – deschisă în 1980 pentru filiala din R.F. Germania a „Consiliului Național Român”.

„**FANATICII**” – referitoare la „Forța română de luptă pentru libertate” din S.U.A., deschisă în 1981.

„**GHERLA**” – privind „Asociația foștilor deținuți politici”, deschisă în septembrie 1980.

„**HORA**” – deschisă în 1980, pentru „Consiliul Național Român și Biroul Executiv Central”. Acțiunea a fost lucrată în comun cu U.M. 0199 și U.M. 0610.

„**HUNII**” – privind „Ziua Națiunilor Europene Captive”, deschisă în iulie 1986 și lucrată în cooperare cu U.M. 0199.

„**OMIDA**” – deschisă în septembrie 1980 pentru „Liga pentru apărarea drepturilor omului în România”. Până în anul 1983 s-a lucrat pe baza unor planuri de măsuri în cooperare cu U.M. 0199 reușindu-se documentarea activităților desfășurate și obținerea de date de studiu despre elementele mai active, pe baza cărora au fost întreprinse unele măsuri de diminuare a efectului acțiunilor acestora.

„**PANORAMA**” – acțiune de urmărire informativă având ca obiect ziarul „**CUVÂNTUL ROMÂNESC**”, editat de legionarii antisimiști din Canada, deschisă la 05.02.1980. Lucrată în cooperare cu U.M. 0201.

Informații cuprinzătoare despre dosarele de acțiuni/probleme pe linie de apărare și promovare se găsesc în rapoartele privind controalele executate la unitățile C.I.E.

Conform documentelor identificate și **publicate** în volum, controale referitoare la analiza activității informativ-operative s-au efectuat în anii 1986-1989, de către U.M. 0517 (Sector control și îndrumare), pe spații din responsabilitatea unităților de linie, astfel:

La **U.M. 0199**: 1986 – Anglia și Germania; 1987 – Italia și Franța; 1988 – Olanda; 1989 - Grecia/Cipru, Portugalia, Spania și Suedia.

La **U.M. 0201**: 1988 – Canada; 1989 – S.U.A., Brazilia, Argentina și Venezuela.

La **U.M. 0208**: 1986 – Egipt și Japonia; 1987 – Libia, Siria, Irak, Iran; 1989 – Nigeria și Kuwait.

Obiectivele urmărite cu ocazia controalelor au fost:

1. Organizarea și planificarea activității de îndeplinire a sarcinilor cuprinse în planurile de muncă și ordinele conducerii profesionale privind munca specifică pe spațiu.

2. Evoluția și gradul de cunoaștere a situației informativ-operative din spațiu, precum și din problemele, obiectivele și acțiunile lucrate.

3. Activitatea desfășurată pe linie de apărare, cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor dușmănoase la adresa țării noastre inițiate de grupări și elemente ostile, frontul de lucru existent în această privință.

4. Promovarea intereselor țării noastre în relațiile cu țara respectivă, prin mijloace specifice, în domeniile de interes politic, politico-economic, tehnico-științific și de altă natură:

- activitățile și rezultatele obținute pe linia muncii de influență politică și popularizare a realităților din țara noastră în spațiu și eficiența acestora pe planul dezvoltării relațiilor bilaterale;

- gradul de implicare al ofițerilor colectivului din Centrală și grupei operative externe pe linia sprijinirii I.C.E. „Dunărea” și promovării la export a produselor românești;

- activitatea pe linie T.S., pe acțiuni și cazuri;

- acțiunile A.V.S. realizate pe spațiu și valorificarea posibilităților existente în această direcție.

5. Activitatea pe linia dezvoltării rețelei informative:

- calitatea, structura și eficiența rețelei existente;
- stadiul îndeplinirii sarcinilor din planurile de muncă pe linia creării unei rețele informative de calitate, în problemele, obiectivele și acțiunile din preocupare;
- gradul de încadrare informativă a obiectivelor muncii pe spațiu, cu informatori și surse de influență;
- măsurile de clarificare a situației rețelei aflate în conservare;
- calitatea și eficiența procesului de educare, instruire și dirijare a rețelei pentru creșterea aportului informativ;
- măsurile luate pentru analiza rețelei în spiritul Instrucțiunilor nr. 000165/1986¹¹⁰.

6. Activitatea pe linie de informații:

- măsurile operative de căutare și obținere de informații în conformitate cu tematicile orientative stabilite;
- aportul colectivului la informarea Comandantului Suprem și a conducerii Departamentului Securității Statului;
- numărul, calitatea și gradul de exploatare al informațiilor obținute.

7. Modul în care era condusă, organizată și se desfășura activitatea informativ-operativă pe spațiu:

- angrenarea ofițerilor grupei operative externe pe linia îndeplinirii sarcinilor stabilite și executarea ordinelor transmise;
- activitatea factorilor de comandă și a ofițerilor din Centrală, gradul de cuprindere al problematicei complexe pe care o implică lucrarea spațiului respectiv;
- cooperarea cu alte unități ale Centrului de Informații Externe și grupe operative teritoriale ale U.M. 0544 sau alte unități ale Departamentului Securității Statului, folosirea posibilităților existente în țară.

În rapoartele de control s-a analizat, pe larg, modul în care s-au îndeplinit obiectivele enunțate mai sus astfel încât să se oglindească activitatea desfășurată de unitățile operative de linie pe anumite spații din responsabilitate, în diferite perioade. În funcție de situația operativă din spațiul respectiv, unitățile au conceput, deschis și lucrat dosare privind acțiuni de apărare și promovare în domeniile politic, economic, tehnico-științific și pe linie de popularizare, prezentate în detaliu pentru fiecare zonă.

Rapoartele conțin informații și despre colectivele care se ocupau de spațiile enumerate mai sus. Formate din ofițeri care lucrau în Centrală, la instituții de acoperire și la grupele operative externe, numărul celor care au constituit colectivele este diferit de la o zonă la alta. Astfel, la spațiile din responsabilitatea U.M. 0208 colectivele aveau în componență un număr de la trei la cinci ofițeri, iar la cele controlate de U.M. 0199 - de la șase la 13 ofițeri. Colectivul de la U.M. 0201 care răspundea de spațiul S.U.A. avea cel mai mare număr - 25 ofițeri.

Una din problemele urmărite și evidențiate în rapoartele privind rezultatul controalelor făcute la unități, a fost activitatea pe linia dezvoltării **rețelei informative**.

Toate acțiunile Centrului de Informații Externe pentru apărarea și promovarea intereselor țării pe plan politic, economic, cultural etc. **nu puteau fi realizate** fără aportul semnificativ al rețelei informative. Documentele din volum abundă în nume conspirative ale persoanelor incluse în rețea, pe unități sau zone geografice.

Rețeaua informativă se crea în țară și străinătate de către unitățile operative de profil în scopul realizării atribuțiilor și sarcinilor ce le reveneau din Regulamentul-cadru, din rândul cetățenilor străini și români, temeinic verificați, cu posibilități reale de informare

¹¹⁰ Instrucțiuni Nr. D/000165 din 15.01.1986 privind activitatea de recrutare și folosire a informatorilor din rândul străinilor se prezintă în ANEXE (vol. 2)

în problemele, obiectivele și acțiunile care constituiau obiectul muncii de informații externe. În țară, rețeaua informativă se crea în instituții, întreprinderi, organizații și alte sectoare ce desfășurau activitate de relații externe, în rândul persoanelor care veneau în contact cu cetățeni străini, care plecau sau aveau perspective să fie trimiși să lucreze în exterior, ori care aveau rude și relații în străinătate.

Rețeaua informativă se compunea din informatori străini și români, surse de influență, elemente în studiu, referenți, rezidenți și colaboratori.

Termenul de relații operative desemna cetățenii străini, aflați în contactul ofițerilor U.M. 0544, care puteau fi utili muncii de informații externe, dar cu care nu se lucra în mod organizat și conspirativ. Din rândul relațiilor operative erau selecționate elemente în vederea studierii și recrutării ca informatori sau surse de influență.

În componența sa, rețeaua informativă internă mai cuprindea case conspirative și de lucru, gazde case de întâlniri și deținători de adrese poștale.

Conform unui document privind munca cu rețeaua informativă, întocmit în martie 1979, categoriile de persoane incluse în rețea erau definite astfel¹¹¹:

„INFORMATORUL poate fi cetățean străin sau român, cu domiciliul stabil sau temporar în țară ori în străinătate, care lucrează în mod conștient, organizat și conspirat cu organele de securitate, dispune de calități și posibilități informative în obiectivele, locurile și mediile vizate.

În țară, informatorii U.M. 0544 din rândul cetățenilor străini se recrutează dintre diplomații, comercianții, funcționarii internaționali, specialiștii, vizitatorii la rude, doctoranzii, studenții, bursierii, profesorii, aflați temporar pe teritoriul R.S. România, sau din rândul altor categorii de cetățeni străini, care, prin poziția lor politico-profesională și socială, sunt capabili să rezolve sarcini date în competența aparatului de informații externe.

Elementele din rețeaua informativă internă sunt folosite atât pentru rezolvarea unor sarcini specifice în țară, cât și pentru executarea unor misiuni temporare sau pe termen lung în exterior. Pentru trimiterea cu sarcini informative în exterior, vor fi selecționați și pregătiți în rețeaua informativă internă informatori bine verificați, cu experiență în munca operativă și care au dovedit posibilități informative pentru pătrunderea în obiectivele, mediile și problemele stabilite.

În cazuri speciale, temeinic motivate și cu aprobările necesare, informatorii bine verificați, de totală încredere, cu experiență și calități probate în procesul muncii informativ-operative, pot fi folosiți ca INFORMATORI RECRUTORI, sau pot prelua în legătură alte elemente din rețeaua informativă. Informatorul recrutor trebuie să aibă posibilitatea să acționeze în crearea de rețea și ținerea legăturii cu elemente din rețeaua informativă, în mod legendat, în nume propriu, al unor organisme ori organizații, sau sub steag străin.

REFERENTUL este cetățean român, aflat la post în străinătate sau își desfășoară activitatea în țară în instituții și unități cu atribuții în domeniul relațiilor externe, are perspectivă să fie trimis în misiune în străinătate, selecționat din rândul celor mai buni colaboratori, temeinic verificat, cu calități și posibilități informative, care acceptă să lucreze în mod conștient, organizat și secret cu organele de securitate și este remunerat pentru munca prestată.

Referenții sunt pregătiți, instruiți și dirijați să obțină informații secrete din obiectivele stabilite prin exploatarea relațiilor operative, să puncteze, să selecționeze și să intre în legătură cu persoane ce prezintă interes operativ, pe care să le studieze și să le cultive în interesul muncii, să facă recrutări de informatori și să rezolve și alte sarcini informativ-operative încredințate.

¹¹¹ Idem, fond S.I.E., dosar nr. 13.750, vol. 8, f. 36-37

REZIDENTUL este cetățean român, aflat în misiune în străinătate, selecționat din rândul celor mai buni colaboratori cu experiență în munca informativă, temeinic verificat, căruia, în baza aprobărilor necesare, i se dau în legătură elemente din rețeaua informativă.

COLABORATORUL este cetățean român, care se află la post în străinătate, ori se deplasează în exterior pe perioade de timp mai îndelungate la reprezentanțele R.S. România, societățile mixte, șantierele de construcții, la specializări, ca bursier, tehnician etc., sau se află în țară și prin posibilitățile oferite de exercitarea atribuțiilor de serviciu sau prin relațiile sale personale, vine frecvent în contact cu elemente ce fac obiectul activității aparatului de informații externe ori prezintă perspective să îndeplinească misiuni în străinătate, care are calități pentru munca informativă și acceptă să colaboreze cu organele de securitate în mod organizat și conspirat.

Atragerea la colaborare a persoanelor din rândul membrilor de partid se face cu aprobarea organului de partid competent.

Colaboratorii sunt instruiți să obțină informații secrete prin exploatarea în orb a relațiilor ce și le creează în virtutea atribuțiilor lor de serviciu, să concure în mod legendat la punctarea și verificarea candidaților la recrutare ca informatori, să rezolve sarcini pe linia studierii obiectivelor și problemelor vizate și să-și aducă contribuția la executarea măsurilor de apărare a muncii și a membrilor reprezentanțelor oficiale române și la semnalarea unor aspecte de ordin contrainformativ.

GAZDA CASEI DE ÎNTÂLNIRI este cetățeanul român cu domiciliul permanent în R.S. România, care din verificări rezultă că nu are antecedente politice sau penale, sau rude și relații suspecte în străinătate și care acceptă să pună la dispoziție organelor de securitate, în mod secret, locuința sa, ori încăperi de la locul de muncă, pentru nevoile operative ale activității de securitate.

CASA DE LUCRU este locuința cadrului, referentului sau colaboratorului, aflat la post sau în misiune temporară în străinătate, folosită în mod legendat în interesul muncii.

CASA CONSPIRATIVĂ este spațiul locativ din fondul centralizat de stat, repartizat legendat organelor de securitate și utilizat pentru efectuarea analizelor cu ofițerii aflați la acoperire, deplin conspirați și cu cei aflați la post în exterior.

Casele conspirative pot fi folosite și pentru realizarea unor combinații informativ-operative, întâlniri cu informatori temeinic verificați, sau pentru situații deosebite.

Casele de întâlniri, de lucru și conspirative vor fi folosite numai în interesul muncii informativ-operative, întreținute în bune condițiuni și verificate continuu, pentru a se asigura deplina lor conspirativitate.

DEȚINĂTORUL DE ADRESĂ POȘTALĂ este cetățeanul român cu domiciliul stabil în R.S. România, care din verificări, rezultă că nu are antecedente politice, penale sau rude și relații suspecte în străinătate, cinstit și loial, care acceptă în mod conștient ca adresa sa să fie folosită de organele de securitate, în mod legendat și conspirat, ca adresă poștală în interesul muncii informativ-operative”.

*

* *

După cum rezultă din cele prezentate mai sus (probate cu documente și informații din arhive), esența activităților desfășurate de ofițerii C.I.E. a constat în respectarea obiectivelor fundamentale ale muncii de informații externe, respectiv **apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile și promovarea intereselor sale în relațiile cu alte state.**

Acțiunile întreprinse, de la activități privind susținerea pe plan internațional a politicii externe, popularizarea culturii, istoriei și civilizației românești în lume, combaterea iredentismului maghiar, până la realizări în domeniul economic și tehnico-științific, al apărării cetățenilor români și patrimoniului cultural și național, toate s-au derulat sub

imperativul celor două obiective fundamentale. Iar protagoniștii acestor acțiuni, **SPIONII**¹¹², și-au desfășurat activitatea în Centrală (ca șefi de unități, secții și sectoare, coordonatori de spațiu, șefi de grupe/colective), la diferite instituții de acoperire în țară sau la grupele operative externe sub umbrela diplomatică (ambasade, consulate, misiuni economice, institute culturale etc.). În fapt, unitățile și cadrele C.I.E. nu au fost o dublură a organizațiilor de stat care aveau sarcini oficiale în domeniile enumerate mai sus. Deși scopurile erau comune, au avut la îndemână mijloace diferite pentru a acționa. Astfel, spionilor le revenea misiunea de a face imposibilul să devină posibil, folosindu-și din plin calitățile și competențele personale puse în slujba înaltului scop și interes național pe care îl serveau¹¹³.

Elita Securității – așa ar trebui considerați cei care au lucrat în structurile de informații externe. Absolvenți de instituții de învățământ superior și buni specialiști în domeniile lor de activitate, cunoscători a două sau mai multe limbi străine, au fost profesioniști în arta spionajului.

Pentru a le evidenția rolul și meritele pe care le-au avut în ansamblul activităților specifice derulate de C.I.E., am încercat să realizez un tabel referitor la cadrele (generali și ofițeri) care au condus unitățile/structurile de informații externe și un altul privind componența grupelor operative externe.

Numele ofițerilor incluși în aceste tabele se regăsesc și în cele 234 „Fișe de cadre”.

Am optat pentru varianta întocmirii unui volum de documente, știut fiind că documentul este mai credibil și mai aproape de realitate decât diversele opinii exprimate despre un subiect sau temă. Documentele care pot fi consultate oferă o imagine de ansamblu a ceea ce a însemnat, cum a funcționat și ce a realizat unitatea de informații externe în ultimul deceniu al regimului comunist.

Aș îndrăzni să afirm că cei ce vor parcurge această lucrare vor avea imaginea neretușată a Centrului de Informații Externe, activitatea desfășurată de cadre la toate nivelele fiind prezentată cu bune și rele, în lumini și umbre (conform documentelor). La urma urmei și spionii sunt oameni!

Sper ca acest demers să constituie un punct de plecare pentru noi cercetări și să determine o deschidere a Serviciului de Informații Externe, în sensul elaborării unei istorii complete a spionajului românesc¹¹⁴, Serviciul fiind instituția deținătoare și păstrătoare a actelor normative (și nu numai) care reglementau organizarea și funcționarea structurii de informații externe indiferent de numele pe care l-a avut în perioada 1951-1989.

¹¹² Spionaj înseamnă activitatea desfășurată în secret, prin metode și mijloace specifice pentru căutarea și culegerea informațiilor din toate domeniile de activitate (politic, militar, economic, tehnico-științific, cultural, social, religios etc.) raportate la nivelurile de cunoaștere și decizie ale unui stat – Col. (r) Traian Stambert, col. (r) Liviu Găitan, col. (r) Gheorghe Dragu, *Limbaajul serviciilor secrete*, Editura PACO, București, 2010, p. 234

¹¹³ „Unui ofițer i se poate cere să procure informații/documentații, să determine acțiuni favorabile țării sale sau să împiedice acțiuni îndreptate împotriva țării sale. Unui ofițer i se poate cere să procure echipamente sau aparatură aflate sub embargo, substanțe chimice secrete, mostre, buletine de analiză de laborator, planuri, semințe din specii de mare productivitate, material biologic divers. Unui ofițer, țara îi poate cere să fure pentru ea. Alții vor fura precis din țara lui” – Sever Meșca *Rățiunea de a fi a serviciilor secrete*, în Revista „Periscop, Anul I, Nr. 4/dec. 2008, p. 14

Despre condiția ofițerului de informații externe vezi Mircea Manea-Dolj, *Repere din istoria spionajului românesc ante(pre) decembrist*, în Revista „Periscop”, Anul IV, Nr. 1(13), ian.-mart. 2011, p. 122-133

¹¹⁴ Pentru elaborarea unei istorii instituționale a S.I.E. pledează și domnul Florian Banu – vezi *Acțiunea „Diamantul”*. Din culisele activității Centrului de Informații Externe, publicat în „Studii de Istorie”, VII, Brăila 2007, p. 767-770

Și un ultim cuvânt pentru ofițerii care au lucrat pe frontul informațiilor:
„PRIVIȚI ÎNAPOI CU MÂNDRIE!”.

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Volumul de față, chiar dacă are ca temă spionajul românesc, nu vizează senzaționalul. Este o lucrare ce conține documente despre organizarea și funcționarea Centrului de Informații Externe (C.I.E.) – denumirea unității de informații externe în perioada octombrie 1978-decembrie 1989 - obiectivele pe care le-a avut de îndeplinit, mijloacele și metodele folosite.

Am alcătuit acest corpus de documente pornind de la arhiva predată C.N.S.A.S. în anii 2006-2007 de Serviciul de Informații Externe (aproximativ 800 de dosare). Ulterior, s-au solicitat și primit fișe de evidență cadre, norme de lucru, ordine privind înființarea unor structuri, regulamente, note etc¹.

Printre aceste documente figurează și Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a Centrului de Informații Externe nr. 9074 din 26 septembrie 1978, aprobat de Nicolae Ceaușescu la 2 octombrie 1978. La Art. 59 din regulament se precizează că **„organizarea și funcționarea Centrului de Informații Externe se vor stabili prin decret prezidențial”**. Totuși, la solicitarea expresă a C.N.S.A.S. de a se primi o copie a decretului prezidențial, S.I.E. a răspuns că nu l-a identificat în arhivă. Răspunsul a fost valabil și pentru alte documente solicitate punctual².

Decretul – document esențial pentru istoria C.I.E. și care atestă data exactă a înființării instituției³ – ar conține o serie de capitole și anexe precum: expunere de motive, dispoziții generale, atribuții, organizare și funcționare, structura organizatorică, număr de persoane afectat fiecărei unități, nomenclator de funcții (după modelul a două decrete existente în arhiva C.N.S.A.S.: Decretul nr. 363/23.06.1973⁴ și decretul nr. 000115/10.05.1978⁵).

Documentele incluse în volum, ordonate cronologic, constau în regulamente,

¹ Ca și în cazul fișelor de evidență cadre, conducerea instituției a avizat transmiterea către S.I.E. a adreselor prin care solicitam date și informații referitoare la Centrul de Informații Externe, astfel că în anii 2013 și 2015 s-au primit 18 documente (constituite în dosare).

² Norme de lucru pentru U.M. 0208 (Secția a III-a) și U.M. 0225 (Secția a IV-a) din cadrul C.I.E., precum și documente despre U.M. 0626.

³ Cel mai probabil 1 octombrie 1978. La această dată au fost numiți în funcții unii șefi de secții și sectoare, așa cum rezultă din fișele de cadre. De asemenea, 1 octombrie este data la care au fost atribuite indicativele numerice unităților C.I.E.

⁴ Decretul Consiliului de Stat nr. 363 din 23 iunie 1973 privind organizarea și funcționarea Departamentului de Informații Externe (A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 259). Decretul a fost publicat în două lucrări:

1) Constantin Buchet, *România, frontul informațiilor și sfârșitul războiului Rece (1980-1989)*, Editura SITECH, Craiova, 2011, p. 80-87

2) Florian Banu, *Înființarea Departamentului de Informații Externe – de la memorialistică la document*, în „Caietele C.N.S.A.S.”, Anul III, nr. 1(5)/2010, București, Editura C.N.S.A.S., 2012, p. 101-128

⁵ Decretul Prezidențial nr. 000115 din 10 mai 1978 privind organizarea și funcționarea Direcției Generale de Informații Externe (A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 265) – publicat în acest volum, cap. ANEXE

instrucțiuni, norme de lucru, ordine, planuri/programe de măsuri⁶, rapoarte de analize și bilanț, buletine informative pe probleme specifice, orientări tematice, telegrame operative, precum și rapoarte referitoare la controalele efectuate la unitățile Centrului de Informații Externe și pe diferite spații.

În scopul de a facilita descifrarea/lectura unor documente din volum (și a arhivei C.I.E.) am întocmit o **Listă de termeni/expresii codificate** valabile pentru perioada octombrie 1978-decembrie 1989.

În cea mai mare parte documentele provin din arhiva S.I.E., dar sunt și câteva de la fondul documentar (primit de la S.R.I.).

În general, redactarea documentelor a respectat textul original. Unele modificări impuse de normele ortografice actuale au fost operate tacit, iar prin paranteze drepte s-au marcat intervențiile în text prin adăugarea unor cuvinte de legătură.

Rezoluțiile și însemnările olografe existente la începutul documentelor au fost plasate între paranteze drepte și redactate cu caractere italice; pentru cele din cuprinsul documentelor s-au întocmit note de subsol. Mențiunea /ss/ semnifică semnătura/scrisul șefului/persoanei care a citit documentul.

Cititorul va observa că sunt documente cu pasaje anonimizate referitoare, mai ales, la nume de persoane (ofițeri, elemente din rețea). Explicația ar fi aceea că, în anii 2006-2007, când s-a predat arhiva la C.N.S.A.S., respectivele informații afectau siguranța națională. Și aceste situații au fost evidențiate prin note de subsol.

Documentele sunt însoțite de note explicative asupra persoanelor sau evenimentelor istorice la care acestea fac referire⁷.

În privința numelor persoanelor de altă naționalitate decât cea română, am făcut corecturi numai la Capitolul **Indice nume de persoane**; în textul documentelor s-a păstrat grafia originală.

Pe parcursul documentării am realizat mai multe tabele incluse în Studiul introductiv, referitoare la:

- nume (reale și conspirative) de localități unde au funcționat grupe operative externe;
- componența grupelor operative externe;
- denumiri de acțiuni/obiective/probleme deschise și lucrate la nivelul C.I.E. pe linie de apărare și promovare a intereselor țării noastre în străinătate;
- încadrarea unităților C.I.E. (șefi de unități, secții și sectoare).

Pentru 234 ofițeri care au condus structurile C.I.E. ori au executat misiuni în exterior am întocmit **FIȘE DE CADRE**, numai pe baza informațiilor rezultate din documentele de arhivă.

Tot din documente am adunat date privind numele localităților întâlnite și am încercat descifrarea lor. A rezultat astfel un **Tabel cu reședințele și denumirile grupelor**

⁶ Planurile anuale de măsuri s-au întocmit după venirea la conducerea C.I.E. a generalului Nicolae Pleșiță. Am identificat asemenea documente pentru anii 1981-1984, 1987 și 1988. Deși se întind pe mai multe pagini, am considerat că publicarea și cunoașterea lor nu poate fi decât în folosul celor interesați de subiect, întrucât planurile conțin sarcini/prevederi pentru toate structurile C.I.E.

⁷ Pentru notele explicative am consultat: Jan Palmowski, *Dicționar Oxford de istorie universală contemporană de la 1900 până azi*, București, Editura BIC ALL, 2005, 2 vol. (Traducere de Ceaușu Simona); Ion Calafeteanu (coord.), *Istoria politicii externe românești în date*, Editura Enciclopedică, București, 2003; Dinu C. Giurescu (coord.), *Istoria României în date*, Editura Enciclopedică, București, 2010; Marcel D. Popa, Horia C. Matei, *Mica enciclopedie de istorie universală*, București, Editura Enciclopedică, 2002; Marcel D. Popa ș.a. (coord.), *Dicționar enciclopedic*, București, Editura Enciclopedică, 7 volume publicate între 1993-2009.

operative externe⁸ din perioada 1972-1989, ce cuprinde numele real și conspirativ al localităților unde au funcționat sucursale, rezidențe, lectorate sau redacții, publicat în vol. 2 la Capitolul ANEXE, alături de alte patru materiale:

Lista de termeni/expresii codificate

Decret Prezidențial nr. 000115 din 10 mai 1978 privind organizarea și funcționarea Direcției Generale de Informații Externe

Instrucțiuni Nr. D/000165 din 15.01.1986 privind activitatea de recrutare și folosire a informatorilor din rândul străinilor

„Asociația Culturală Internațională a Etniei Române – o creație a Centrului de Informații Externe. (Studiu publicat în anul 2013)

Datorez mulțumiri și recunoștință domnului Marcel Popa, director al Editurii Enciclopedice, pentru răbdarea și puterea de a citi tot, ale cărui sugestii mi-au fost de un real folos în redactarea lucrării. De altfel, la prestigioasa editură condusă de Domnia sa au fost publicate mare parte din cărțile la care mi-am adus contribuția.

În egală măsură mulțumesc domnilor Florian Banu și Liviu Țăranu. Aceștia, colaboratori apropiați dar și specialiști renumiți în istoria serviciilor de informații, au luat cunoștință de conținutul volumului cu un ceas mai devreme și au scris Postfața.

Călduroase mulțumiri se cuvin angajaților Direcției Arhivă Centrală, condusă de doamna Laura Cornea, care m-au sprijinit moral și m-au primit cu căldură în mijlocul lor. De asemenea, și domnului Cristian Boboc al cărui ajutor a fost esențial într-o conjunctură deosebită. Întotdeauna e amabil și săritor, dar, atunci, Bobocel a făcut imposibilul posibil, demonstrând că pentru el „NuExistăNuSePoate”.

Cuvintele nu sunt suficient de elocvente să exprime mulțumirea pentru onoarea ce mi-a fost făcută de domnul general Gheorghe Dragomir, Prefața scrisă de Domnia sa fiind o dovadă a bunăvoinței sale. Nu e puțin lucru ca un specialist de anvergura lui Vlad Bolintineanu⁹ să se aplece asupra rezultatului unei munci de câțiva ani și să emită considerații pertinente fiind „trăitor al acelor vremuri”.

În sfârșit, adresez călduroase mulțumiri și domnului Marcel Mariș, fără generozitatea căruia această lucrare nu vedea lumina tiparului.

Conștientă de faptul că tot ceea ce am întreprins nu ar fi fost posibil fără ajutorul Celui de Sus, care ne călăuzește și ne ocrotește pe toți, îi adresez mulțumiri fierbinți pentru că mi-a dat sănătate, putere și m-a ajutat să duc la bun sfârșit acest proiect.

Pentru că, se știe: **NIHIL SINE DEO!.....**

August 2020

⁸ Acest tabel - ca și cele două situații referitoare la șefii secțiilor/serviciilor C.I.E. și ofițerii de la G.O.E. – necesită completări și îmbunătățiri.

⁹ Numele personajului din „*Recviem pentru spioni*”

LISTA DE ABREVIERI

A.C.I.E.R. – Asociația Culturală Internațională a Etniei Române
A.C.M.E.O.R. – Asociația Culturală Mondială a Evreilor Originari din România
A.C.N.S.A.S. – Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității
Art. - articol
A.V.S. – Acțiuni valutare speciale
B.R.C.E. – Banca Română de Comerț Exterior
C.C. – Comitetul Central
C.C.E.S. – Consiliul Culturii și Educației Socialiste
C.D. – Corpul Diplomatic
C.F.R. – Căile Ferate Române
C.I. - Contrainformații
C.I.A. – Central Intelligence Agency (Agenția Centrală de Informații)
C.I.E. – Centrul de Informații Externe
C.I.S. – Cheltuieli Informative Speciale
C.N.R. – Consiliul Național Român
COCOM – Coordinating Committee for Multilateral Export Controls
Col. - colonel
C.P.P.C. – Centrul de Pregătire și Perfecționare a Cadrelor
Cpt. - căpitan
D.M.R.U. – Direcția Management Resurse Umane
D.O. – Din ordin
D.U.I. – Dosar de urmărire informativă
D.S.J. – Direcția Secretariat-Juridică
D.S.S. – Departamentul Securității Statului
E.L. - Postul de radio „Europa Liberă”
F.D.U.S. – Frontul Democrației și Unității Socialiste
F.P.E.P. – Frontul Popular pentru Eliberarea Palestinei
I.C.E. – Întreprinderi de Comerț Exterior
I.J. – Inspectoratul județean
I.M.B. – Inspectoratul Municipiului București
Gen. – general
Gen.-col. – general-colonel
Gen.-lt. – general-locotenent
Gen.-mr. – general-maior
Lt.-col. - locotenent-colonel
M.A.E. – Ministerul Afacerilor Externe
M.C.E.C.E.I. – Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale
M.I. – Ministerul de Interne
M.I.Ch. – Ministerul Industriei Chimice
M.I.C.M. – Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini
M.I.M. – Ministerul Industriei Metalurgice
M.I.U. – Ministerul Industriei Ușoare

Mr. - maior

N.A.T.O. – North Atlantic Treaty Organization (Organizația Tratatului Atlanticului de Nord)

O.E.P. – Organizația pentru Eliberarea Palestinei

O.I.M. – Organizația Internațională a Muncii

O.N.U. – Organizația Națiunilor Unite

O.V.S. – Operațiuni valutare speciale

P.C.R. – Partidul Comunist Român

P.N.U.D. – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

R.S.R. – Republica Socialistă România

S.U.A. – Statele Unite ale Americii

T.A.R.O.M. – Transporturile Aeriene Române

T.I.R. – Transport Internațional Român

T.O. – Tehnică operativă

T.S. – Tehnico-științific

U.M. – Unitate militară

UNESCO – United Nations Educations, Science and Culture Organization (Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură)

U.R.S.S. – Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste

U.T.C. – Uniunea Tineretului Comunist

LISTA DOCUMENTELOR

1/1978 septembrie 26 – Regulament-cadru de organizare și funcționare a Centrului de Informații Externe	87
2/1978 octombrie 1 – Ordinul Ministrului de Interne nr. 04636 referitor la stabilirea indicativelor militare numerice și codurilor pentru unitățile de informații externe nou create.....	92
3/1978 octombrie 5 – Telegramă semnată de Tudor Postelnicu, ministru secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului, adresată grupelor operative externe privind codificările intrate în vigoare	94
4/1978 octombrie 5 – Telegramă semnată de Tudor Postelnicu referitoare la numirea lui Romus Dima în funcția de șef al „Studioului” și a lui Gheorghe Zagoneanu ca locțiitor; cei doi vor semna documentele operative cu numele de „Damian”, respectiv „Zaharia”.....	95
5/1978 noiembrie 18 – Tabel cu noile indicative militare atribuite unităților din cadrul Centrului de Informații Externe	95
6/1979 martie 13/18 – Telegramă transmisă lui Adam (Grupa operativă din Viena) cu privire la măsurile ce trebuie luate pentru a dezminți știrea difuzată de „France Presse” despre constituirea unui „sindicat liber al muncitorilor făgărășeni”; telegrama este semnată de „Zaharia”, locțiitorul șefului Centrului de Informații Externe	96
7/1979 mai 8 – Norme de lucru ale U.M. 0517 și ale compartimentelor 0544 din inspectoratele Ministerului de Interne	97
8/1979 mai 15 – Scrisoare operativă semnată de „Zaharia” referitoare la folosirea fondului pentru cheltuieli informative speciale (C.I.S.)	101
9/1979 august 12 – Telegramă semnată de „Damian” (șeful Centrului de Informații Externe) transmisă la Damasc cu privire modalitatea de prezentare a telegramelor sosite din țară pe perioada vizitei șefului statului în Siria	103
10/1979 august 14 – Telegramă expediată de Comșa de la Grupa operativă din Lotru referitoare la aprecierile făcute în cercurile politice britanice în legătură cu vizita Coordonatorului șef în Dudești	104
11/1979 august 16 – Telegramă semnată de „Damian” (șeful Centrului de Informații Externe) privind sarcini ce revin Grupei operative din Roma pentru a intensifica activitatea de propagandă favorabilă României	105
12/1979 octombrie 24 – Raport privind propunerea și aprobarea folosirii posibilităților existente la Departamentul Cultelor pe linia U.M. 0225	106
13/1979 octombrie 31 – Telegramă semnată de Tudor Postelnicu și transmisă la Bagdad referitoare la livrarea unei cantități de petrol.....	107
14/1979 decembrie 6 – Raport al U.M. 0208 privind „activitatea redacției Telega” în perioada ianuarie-noiembrie 1979	108

15/1980 ianuarie 19 – Raport privind principalele concluzii rezultate din ședințele de bilanț asupra activității desfășurate de U.M. 0199 în anul 1979.....	110
16/1980 ianuarie 23 – Telegramă transmisă de Enache referitoare la aprecierile care se fac în cercurile politice din Lotru despre Congresul F.D.U.S. din România.....	114
17/1980 martie 26 – Telegramă primită de la Grupa operativă din Voila referitoare la audierile din Congresul american în problema respectării drepturilor omului în țările din Europa de Est, inclusiv România	116
18/1980 martie 28 – Telegramă expediată de Marcel de la Grupa operativă din Loviștea despre vizita efectuată în Făgăraș de către decanul Crasnei.....	117
19/1980 martie 29 – Buletin informativ al Departamentului Securității Statului privind acțiunile specifice întreprinse pe linia adâncirii divergențelor existente între grupările legionare din străinătate.....	118
20/1980 aprilie 1/3 – Plan de măsuri referitor la „contracararea unor acțiuni ostile ale corbilor din Padina”.....	120
21/1980 aprilie 5 – Telegramă expediată de Marcel de la Grupa operativă din Loviștea cu privire la situația din Iugoslavia.....	122
22/1980 mai 6 – Telegramă semnată de șeful Departamentului Securității Statului, Tudor Postelnicu, prin care grupele operative externe sunt informate despre numirea generalului locotenent Nicolae Pleșiță în funcția de adjunct al ministrului și „șef al Studioului”; acesta va semna telegramele și scrisorile operative cu numele „Poenaru” ...	123
23/1980 mai 6 – Notă-raport semnată de șeful U.M. 0199 privind „acțiunile întreprinse de organele dușmane împotriva muncii proiectiv-directe și a cadrelor”.....	124
24/1980 iunie 4 – Buletin informativ întocmit de Departamentul Securității Statului referitor la măsurile de cunoaștere, prevenire și contracarare a acțiunilor ostile României, întreprinse de cercuri din cadrul emigrației române, precum și de unele organizații și grupări din străinătate.....	127
25/1980 iunie 24 – Buletin informativ al Departamentului Securității Statului cu privire la unele acțiuni inițiate de legionarii simiști din străinătate pe linia reorganizării și revitalizării activității, precum și măsurile luate de organele de securitate pentru prevenirea și contracararea acestora	130
26/1980 iunie 24 – Norme de competențe pentru U.M. 0544 aprobate de șeful Departamentului Securității Statului, Tudor Postelnicu	132
27/1980 iulie 4 – Buletin informativ întocmit de Departamentul Securității Statului privind măsurile de cunoaștere și prevenire a unor acțiuni ostile ale emigrației române din Franța, în perspectiva vizitei președintelui R.S. România în această țară.....	137
28/1980 iulie 15 – Notă referitoare la Adunarea generală a Consiliului Legiunii organizată de legionarii antisimiști la Căminul Moța și Marin de la Aravaca – Spania.....	138
29/1980 iulie 17 – Notă cu privire la Consiliul Național Român; componența Biroului executiv central și a birourilor regionale ale C.N.R. din Franța și R.F. Germania, alese în iunie 1980.....	140
30/1980 iulie 29 – Orientare tematică specială privind Acțiunea „Herodot” - Congresul internațional de științe istorice (București, 10-17 august 1980).....	142
31/1980 august 5 – Telegramă expediată de Ghiță de la Grupa operativă din Balotești referitoare la acțiunea „Herodot”.....	144
32/1980 august 5 – Notă referitoare la adunarea legionarilor antisimiști desfășurată la Aravaca - Spania, în iulie 1980.....	145
33/1980 august 5/11 – Sinteza privind situația naționalităților conlocuitoare din România, întocmită de Serviciul „D” în baza Planului de măsuri pentru acțiunea „Herodot”.....	146

34/1980 august 8 – Telegramă transmisă de Oros și Tudor de la Grupa operativă din Padina referitoare la desfășurarea „adunării corbene grecești din Milcov”.....	151
35/1980 august 22 – Raport cu privire la principalele concluzii rezultate din controlul efectuat asupra activității Serviciului 0544 din cadrul Inspectoratului Municipiului București.....	153
36/1980 august 25 – Raport referitor la controlul efectuat asupra activității desfășurate de Compartimentul 0544 din cadrul Inspectoratului județean Brașov al Ministerului de Interne.....	158
37/1980 august 26 – Plan de măsuri cadru pentru acțiunea „Aurora” – vizita președintelui R.S. România în Suedia, Danemarca și Norvegia	162
38/1980 septembrie 5 – Raport privind controlul efectuat asupra activității desfășurate de Grupa operativă 0544 din cadrul Inspectoratului județean Sibiu al Ministerului de Interne.....	168
39/1980 septembrie 16 – Raport privind principalele concluzii rezultate din controlul efectuat asupra activității Grupei 0544 din cadrul Inspectoratului județean Bistrița-Năsăud.....	172
40.1980 septembrie 19/22 – Raport privind stadiul lucrării „Nicolae Ceaușescu - campion al păcii”, ce urmează să apară în S.U.A., sub semnătura lui Nicholas Bucur. Telegrama semnată de Tudor Postelnicu transmisă ambasadorului român la Washington.....	176
41/1980 octombrie 4 – Raport privind deschiderea dosarului de spațiu „Letea”.....	178
42/1980 octombrie 11 – Buletin informativ referitor la unele acțiuni desfășurate de către organizații și elemente maghiare din străinătate, precum și măsurile specifice inițiate pentru contracararea acestora.....	179
43/1980 octombrie 24/30 – Notă de stadiu privind Consiliul Național Român.....	181
44/1980 noiembrie 1 – Raport privind controlul efectuat la Inspectoratul județean Mureș al Ministerului de Interne pe profilul muncii de informații externe.....	184
45/1980 noiembrie 15 – Raport referitor la controlul efectuat asupra activității desfășurate de Grupa operativă 0544 din cadrul Inspectoratului județean Timiș al Ministerului de Interne.....	189
46/1980 noiembrie 20 – Nomenclator-cadru privind categorii de persoane, criterii de selecție și câmpuri de căutare în activitatea desfășurată de către unitățile centrale și grupele operative teritoriale ale Centrului de Informații Externe pentru intensificarea muncii de informații externe prin acțiuni inițiate de pe teritoriul R.S. România	193
47/1980 noiembrie 21 – Buletin informativ al Departamentului Securității Statului privind „memorandumul”, cu conținut ostil la adresa României, difuzat de grupări maghiare din R.F. Germania.....	199
48/1980 noiembrie 25 – Raport privind activitatea Grupei operative din Suedia pentru pregătirea și desfășurarea acțiunii „Aurora”.....	201
49/1980 decembrie 2 – Raport asupra rezultatelor controlului de fond executat la Grupa operativă 0544 din Inspectoratul județean Constanța.....	205
50/1980 decembrie 4 – Notă-raport, semnată de șeful U.M. 0225 și aprobată de șeful Departamentului Securității Statului, privind participarea Centrului de Informații Externe la activitatea de contracarare a propagandei ostile României, popularizarea realităților românești și promovarea intereselor țării noastre în străinătate. Atribuțiile colectivului la căruia i s-au stabilit competențe în acest domeniu	211
51/1980 decembrie 5 – Instructaj privind aplicarea Programului de măsuri al Departamentului Securității Statului în problema legionară (material întocmit de U.M. 0225).....	214

52/1980 decembrie 6 – Instructaj pentru aplicarea Programului de măsuri al Departamentului Securității Statului în problema iredentist-maghiară (material întocmit de U.M. 0225).....	220
53/1980 decembrie 8 – Instructaj cu privire la intensificarea activității de cunoaștere, prevenire și neutralizare a acțiunilor dușmănoase inițiate de foștii condamnați pentru infracțiuni contra securității statului (material întocmit de U.M. 0225).....	224
54/1980 decembrie 15 – Raport privind activitatea desfășurată de Grupa operativă 0544 din Inspectoratul județean Ilfov în anul 1980	227
55/1981 ianuarie 18 – Norme de lucru privind sistemul de evidență operativă în cadrul U.M. 0544.....	229
56/1981 martie 3 – Orientare tematică referitoare la direcții principale de acțiune a unităților Centrului de Informații Externe pentru contracararea propagandei ostile, popularizarea realităților românești și promovarea intereselor României în străinătate. Nomenclator de competențe privind aprobarea măsurilor întreprinse în acest sens.....	241
57/1981 martie 7 – Metodologie privind conlucrarea dintre Compartimentul T.S. și unitățile operative ale Centrului de Informații Externe.....	247
58/1981 martie 11 – Notă-raport cu principalele concluzii reieșite din bilanțurile care au avut loc în unitățile Centrului de Informații Externe privind activitatea desfășurată în anul 1980.....	253
59/1981 martie 11 – Plan de măsuri pentru realizarea sarcinilor ce revin unităților Centrului de Informații Externe pe anul 1981	256
60/1981 martie 14 – „Notă privind unele aspecte ale activității desfășurate împotriva statului român de cercuri francmasonice din străinătate”, întocmită de U.M. 0225.....	267
61/1981 martie 23 – Notă întocmită de U.M. 0225 privind situația grupărilor legionare din străinătate și măsurile întreprinse pentru contracararea activității ostile a acestora. Garnizoanele legionare simiste din R.F. Germania, Franța, S.U.A. și Canada.....	272
62/1981 martie 30 - Acțiunea „Zimbrul”: Plan de măsuri pentru influențarea și penetrarea în Administrația S.U.A., în vederea apărării și promovării intereselor R.S. România în perioada 1981-1984, aprobat de șeful Departamentului Securității Statului.....	277
63/1981 aprilie 1 – Notă-raport referitoare la unele manifestări și acțiuni organizate de iredentiști maghiari și măsurile luate pentru contracararea acestora.....	281
64/1981 aprilie 14 - Notă a U.M. 0225 cu propuneri pentru perfecționarea muncii informativ-operative în exterior și unele măsuri pentru acoperirea, compartimentarea și conspirarea muncii cadrelor unității	283
65/1981 mai 26 – Notă referitoare la lucrările „România – o militantă europeană” și „România sub presiune”, vol. II, apărute la Londra sub semnătura lui Constantin Michael-Titus.....	286
66/1981 mai 27 – Notă despre „Institutul Cultural Român pentru Scandinavia”, înființat la Stockholm	287
67/1981 mai 30 – Notă întocmită de U.M. 0225 referitoare la: „orientări noi intervenite în activitatea desfășurată de postul de radio <<Europa Liberă>> după instalarea Administrației Reagan în contextul situației internaționale actuale”; acțiuni de influență ale organelor de securitate, pe lângă factori de decizie politică și administrativă din S.U.A., Franța și R.F. Germania, pentru ca „Europa Liberă” să limiteze sau să renunțe la emisiunile cu caracter antiromânesc.....	288
68/1981 iunie 13 – Telegramă expediată din Găiești referitoare la reacții și aprecieri despre vizita șefului statului român în Vidra.....	293
69/1981 iunie 15 – Notă referitoare la publicația „România pretutindeni” editată în S.U.A. de Florian Stănescu.....	294

70/1981 iulie 3 – Orientare tematică specială privind activitatea unităților și grupelor operative ale U.M. 0544 pe linia obținerii de informații politice, politico-militare și politico-diplomatice, potrivit cerințelor rezultate din obiectivele fundamentale ale muncii (întocmită de U.M. 0282 și aprobată de șeful Centrului de Informații Externe).....	295
71/1981 august 11 – Plan de măsuri privind sarcinile ce revin unităților operative din cadrul Centrului de Informații Externe pe linia cunoașterii, prevenirii, neutralizării și anihilării manifestărilor grupărilor intitulate „Noua Dreaptă”.....	299
72/1981 august 11 – Raport privind modul în care au acționat efectivele U.M. 0544 pentru îndeplinirea sarcinilor ordonate în cadrul acțiunii „Maraton - 81” (Jocurile Mondiale Universitare de vară).....	302
73/1981 septembrie 21/24 – Orientare tematică specială privind probleme de interes prioritar referitoare la lucrările celei de-a XXXVI-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., transmisă la unitățile centrale și grupele operative externe (întocmită de U.M. 0282 și aprobată de șeful Centrului de Informații Externe).....	304
74/1981 octombrie 1 – Plan de recrutări pentru ofițerii femei din U.M. 0225 pe trimestrul IV/1981.....	307
75/1981 octombrie 2 – Notă privind problemele, obiectivele și acțiunile la nivelul Centrului de Informații Externe, cu sediul la U.M. 0225 și mape anexe la celelalte unități.....	310
76/1981 octombrie 17 – Notă privind analiza activității desfășurate de Grupul operativ extern din Roma în perioada 1980-1981 (întocmită de U.M. 0225)	311
77/1981 octombrie 28 – Telegramă expediată de Popescu de la Grupa operativă din Panciu despre modul cum este percepută declarația șefului statului român privind eurorachetele.....	316
78/1981 noiembrie 5 – Telegramă expediată din Panciu referitoare la disensiuni apărute între personalități ale emigrației române	317
79/1981 noiembrie 17 – Punctaj privind aspecte noi apărute pe linie de emigrație în perioada septembrie-noiembrie 1981 (material întocmit de U.M. 0225).....	318
80/1981 decembrie 3/4 – Notă-raport întocmită de U.M. 0282 privind continuarea și intensificarea măsurilor întreprinse de unitățile operative ale Centrului de Informații Externe în scopul susținerii și popularizării propunerilor pe linia dezarmării, inițiate de secretarul general al P.C.R., Nicolae Ceaușescu. Telegrama transmisă grupelor operative externe.....	324
81/1981 decembrie 12 – Notă privind măsurile luate pentru reflectarea acțiunii de decernare a „Plachetei de aur a Giuntei regionale Piemont”, președintelui Nicolae Ceaușescu, în mijloacele de informare în masă din străinătate.....	329
82/1981 decembrie 13 – Orientare tematică specială privind situația din Polonia după decretarea stării de necesitate - pentru unitățile Centrului de Informații Externe și grupele operative externe.....	330
83/1981 decembrie 14 – Telegramă expediată din Găiești privind modul cum sunt percepute în Europa Occidentală evenimentele din Polonia.....	333
84/1981 decembrie 16 – Telegramă transmisă de Haiduc de la Grupa operativă din Găiești referitoare la situația din Polonia.....	335
85/1981 decembrie 16 – Telegramă transmisă de Sergiu de la Grupa operativă din Sulina cu privire la situația din Vede.....	336
86/1981 decembrie 21 – Notă referitoare la unele manifestări care s-au desfășurat în străinătate cu ocazia aniversării Marii Uniri	337
87/1981 decembrie 25 – Notă-raport a ministrului secretar de stat [Tudor Postelnicu] referitoare la măsurile luate „pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea manifestărilor dușmănoase la adresa României, organizate de cercuri iredentist-revizioniste din R.P. Ungară și din rândul emigrației maghiare stabilite în Occident”.....	339

88/1982 ianuarie 13 – Notă despre volumul III al lucrării „România sub presiune”, publicat la Londra de către Constantin Michael-Titus.....	341
89/1982 ianuarie 20 – Notă operativă referitoare la materialele publicate în numărul 8 al revistei „Tricolorul”, editată în Canada de prof. dr. Corneliu Dima-Drăgan.....	341
90/1982 ianuarie 25 – Notă operativă întocmită de U.M. 0225 privind manifestările desfășurate în exterior pe linia acțiunii „Milcov-82” - aniversarea Unirii Principatelor Române.....	343
91/1982 ianuarie 28 – Raport cu privire la activitatea desfășurată de Centrul de Informații Externe în anul 1981 și principalele direcții de acțiune pe anul 1982.....	344
92/1982 februarie 10 – Plan de măsuri pentru realizarea sarcinilor ce revin U.M. 0544 în anul 1982.....	357
93/1982 februarie 18 – Notă referitoare la modul cum sunt prezentate și comentate unele aspecte privind România la nivelul conducerii R.P. Ungare și în alte medii sociale din această țară.....	370
94/1982 februarie 19 – Notă privind modul denaturat în care sunt prezentate, în R.P. Bulgaria, momente importante din istoria României.....	372
95/1982 martie 11 – Telegramă expediată de Sergiu de la Grupa operativă din Sulina referitoare la vizita lui Hans-Dietrich Genscher în Vadu.....	373
96/1982 martie 18 – Notă referitoare la unele surse și persoane de influență din rândul emigrației originare din România, aflate în S.U.A. și Canada.....	374
97/1982 martie 25 – Plan-cadru pentru dezvoltarea muncii de securitate în rândul emigrației evreiești originare din România și în spațiul Israel, aprobat de conducerea Centrului de Informații Externe.....	378
98/1982 martie 29 – Notă referitoare la conținutul primului număr al revistei „Dacia”, editată de Asociația culturală a românilor din orașul Willebroek-Belgia.....	381
99/1982 aprilie 27 – Metode, procedee și mijloace folosite în activitatea desfășurată împotriva țării noastre de unele elemente ostile din rândul emigrației și de către posturi de radio străine - expunere prezentată de colonelul G. Dunăreanu la convocarea organizată de U.M. 0200 cu șefii formațiunilor de pașapoarte și ai punctelor de contro4 trecere frontieră.....	382
100/1982 mai 10 – Telegramă expediată de Haiduc de la Grupa operativă din Găiești referitoare la reacții și aprecieri privind acțiunea „Mediterranean-82”.....	390
101/1982 mai 21 – Raport privind activitatea desfășurată de U.M. 0225 în anul 1981 și trimestrul I/1982.....	390
102/1982 mai 28 – Stenogramă privind desfășurarea ședinței de bilanț a activității U.M. 0225, în anul 1981 și primul trimestru al anului 1982; concluzii formulate de generalul-locotenent Nicolae Pleșiță, șeful Centrului de Informații Externe.....	401
103/1982 iunie 11 – Notă privind reînființarea, la New York, a emisiunii de radio în limba română „Balada”.....	403
104/1982 iulie 10 – Telegramă transmisă la Tel Aviv referitoare la vizita în țara noastră a unor personalități ale vieții social-politice și culturale evreiești, prilejuită de aniversarea zilei de naștere a rabinului șef Moses Rosen.....	404
105/1982 august 31 – Telegramă transmisă de Grupa operativă din Găiești cu privire la cazul Virgil Tănase.....	405
106/1982 septembrie 16 – Telegramă transmisă de Haiduc de la Grupa operativă din Găiești referitoare la „setul V.G.”.....	406
107/1982 septembrie 25 – Notă-raport semnată de Tudor Postelnicu - ministru secretar de stat la Ministerul de Interne și șef al Departamentului Securității Statului - și	

aprobată de Nicolae Ceaușescu referitoare la acțiunea „Dunărea-82” (înființarea U.M. 0107).....	407
108/1982 octombrie 15 – Decretul nr. 382 al Consiliului de Stat al R.S. România privind înființarea Întreprinderii de Comerț Exterior „Dunărea”.....	407
109/1982 noiembrie 4 – Telegramă expedită de Sergiu de la Grupa operativă din Sulina despre vizita în Ceahlău a directorului general avrigean și inițiativa Coordonatorului Șef referitoare la înființarea unei zone denuclearizate în Berceni.....	410
110/1982 noiembrie 20 – Telegramă primită de la Vedea referitoare la acțiuni ale Ambasadei ungare de a determina publicarea unor materiale despre țara noastră și pozițiile unor istorici polonezi.....	410
111/1982 decembrie 14 – Notă cu privire la rezultatul întrevederii unei surse de influență cu soția președintelui S.U.A., Nancy Reagan.....	412
112/1982 – Notă privind cooperarea între U.M. 0225 și U.M. 0682.....	413
113/1983 ianuarie 3/17 – Telegramă transmisă grupelor operative externe referitoare la sarcinile ce le revin pe linia sprijinirii activității I.C.E. „Dunărea”.....	414
114/1983 ianuarie 4 – Plan de muncă al U.M. 0201 pe trimestrul I/1983.....	417
115/1983 ianuarie 16 – Raport privind activitatea desfășurată de U.M. 0201 în anul 1982 și principalele sarcini ce-i revin în anul 1983.....	425
116/1983 ianuarie 26 – Stenograma privind desfășurarea ședinței de bilanț a activității U.M. 0225 pe anul 1982; aprecierile șefului Centrului de Informații Externe, general-locotenent Nicolae Pleșiță.....	437
117/1983 februarie 10 – Telegramă expedită de Paul de la Grupa operativă din Bârlad referitoare la știrea difuzată de mass-media despre o încercare de lovitură de stat eșuată în Ceahlău precum și atitudinea unor ziare față de țara noastră.....	439
118/1983 februarie 12 - Raport privind concluziile ce s-au desprins din bilanțul activității desfășurate de unitățile Centrului de Informații Externe în anul 1982 și principalele direcții de activitate pe anul 1983.....	440
119/1983 februarie 12 – Plan de măsuri pentru realizarea sarcinilor ce revin U.M. 0544 în anul 1983.....	453
120/1983 februarie 21 – Notă întocmită de U.M. 0225 cu problemele ce urmează a fi cuprinse în Raportul privind eficiența măsurilor întreprinse pentru prevenirea, contracararea și neutralizarea acțiunilor ostile puse la cale și desfășurate din exterior împotriva R.S. România.....	464
121/1983 aprilie 11 – Telegramă transmisă de Sergiu de la Grupa operativă din Sulina referitoare la conținutul Almanahului Parohiei ortodoxe române din Göteborg.....	475
122/1983 mai 31 – Notă operativă referitoare la sarcinile stabilite lui Nicholas Bucur, adus în țară în perioada 13-30 mai.....	476
123/1983 iulie 15 – Raport al colonelului Valeriu Gruia referitor la decontarea din fondul C.I.S. a sumei necesare pentru cumpărarea unor exemplare ale lucrării „Transylvania in the History of the Romanians”, care vor fi difuzate în S.U.A.....	477
124/1983 august 1 – Telegramă expedită de Paul de la Grupa operativă din Bârlad despre un articol apărut în ziarul „L’Orient le Jour” cu referiri la șeful statului român și „bune oficii ceahlăoane pentru o apropiere dorneano-bârlădeană”.....	478
125/1983 august 8 – Program-cadru privind măsurile ce vor fi întreprinse pe linia obiectivului „Leagănul”, aprobat de șeful Centrului de Informații Externe.....	479
126/1983 august 23 – Telegramă către grupele operative externe referitoare la mesajele adresate de „Coordonatorul Șef conducerii de partid și de stat a Mobilei și președintelui Vadului” pentru oprirea cursei înarmărilor.....	481
127/1983 septembrie 20/21 – Notă și telegramă prin care se cere unităților Centrului de Informații Externe și grupelor operative externe să transmită date despre „Consiliul foștilor șefi de guverne”.....	483

- 128/1983 septembrie 28** – Telegramă transmisă de Călin de la Grupa operativă din Vidra referitoare la „Consiliul foștilor șefi de sectoare și dispecerate”.....484
- 129/1983 septembrie 30** – Telegramă de la Grupa operativă din Negoiul despre „Consiliul de interacțiune a foștilor șefi de dispecerate”: programul primei sesiuni ce se va desfășura la Vidra în noiembrie, participanții, scopul și metodele de lucru.....485
- 130/1983 octombrie 17** – Documente referitoare la „Asociația Culturală Internațională a Etniei Române”: mesajul și statutul de funcționare, programul de activitate pe anul 1983-1984, organele de conducere. „A.C.I.E.R.” a fost creată la 6 septembrie 1983, în capitala Austriei, Viena.....488
- 131/1983 noiembrie 26** – Telegramă transmisă grupelor operative externe referitoare la Declarația adoptată de România în care se cere oprirea amplasării oricărei rachete în Europa și trecerea la distrugerea tuturor armelor nucleare, pentru apărarea păcii și civilizației omenirii.....503
- 132/1984 ianuarie 5** – Notă-raport întocmită de Secțiile a II-a și a IV-a cu privire la simpozionul desfășurat la 7 decembrie 1983 la Universitatea din Maryland (S.U.A.) și propuneri pentru editarea unui volum care să includă comunicările participanților 504
- 133/1984 ianuarie 17** – Notă întocmită de U.M. 0199 referitoare la acțiunea „Europa’84” - „Conferința pentru măsuri de încredere și securitate și pentru dezarmare în Europa” de la Stockholm.....506
- 134/1984 ianuarie 30** – Notă privind ordinele și indicațiile date de comanda U.M. 0225 cu ocazia bilanțurilor pe sectoare și colective de muncă.....507
- 135/1984 februarie 2** – Telegramă transmisă grupelor operative externe despre principalele idei din Comunicatul comun cu privire la vizita în țara noastră a delegației de partid și guvernamentală a U.R.S.S. condusă de A.A. Gromiko.....510
- 136/1984 februarie 15** – Plan cadru întocmit de U.M. 0201 și aprobat de generalul Nicolae Pleșiță referitor la măsurile informativ-operative ce vor fi întreprinse de Centrul de Informații Externe în scopul sprijinirii propunerilor prezentate de R.S. România la O.N.U. privind marcarea anului 1985 ca An Internațional al Tineretului – Acțiunea „Astra”.....512
- 137/1984 februarie 16** – Stenogramă privind desfășurarea ședinței de bilanț a activității U.M. 0225 în anul 1983.....516
- 138/1984 aprilie 2** – Plan de măsuri privind activitatea și sarcinile ce revin Centrului de Informații Externe în anul 1984.....518
- 139/1984 aprilie 29** – Telegramă primită de la Grupa operativă din Hârlău referitoare la activitatea comunității ortodoxe românești din Olanda.....532
- 140/1984 mai 8** – Notă-sinteză întocmită de U.M. 0225 privind „principalele date și informații căutate de centrele, organizațiile, grupările și elementele reacționare din cadrul emigrației române și a celei de alte naționalități originare din România”.....533
- 141/1984 mai 31** – Completare la Programul de măsuri în acțiunea „Utopia”.....537
- 142/1984 iunie 11** – Raport semnat de șeful Secției a II-a, colonelul Adrian Andrei referitor la vizita în România a 26 oameni de afaceri americani, membri ai Asociației „Conferința pentru orientarea apărării”.....540
- 143/1984 august 28** – Notă privind activitatea unor asociații culturale din străinătate cu preocupări ostile R.S. România.....542
- 144/1984 octombrie 2** – Telegramă transmisă de Valentin referitoare la aprecierile ce se fac în cercurile politice din Sulina în perspectiva acțiunii „Dialog 84”.....545
- 145/1984 octombrie 15** – Telegramă primită de la Paul (Grupa operativă din Midia) privind comentariile care se fac în presa spaniolă pe marginea acțiunii „Dialog 84” – vizita președintelui României în R.F. Germania.....547
- 146/1984 octombrie 23** – Telegramă expediată de Octavian de la Grupa operativă din Sulina cu privire la revista „Candela”.....548

- 147/1984 octombrie 27** – Ordinul ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului nr. 00489 privind modul de executare și finalizare a operațiunilor A.V.S., încasarea, transferarea, depunerea, manipularea și transportul sumelor în valută și lei rezultate din aceste operațiuni.....549
- 148/1984 octombrie 31** – Notă-raport privind rezultatele obținute de U.M. 0225 în lucrarea persoanelor indezirabile pentru România, din rândul cetățenilor străini.....553
- 149/1984 decembrie 18** – Raport al colonelului I. Preda, reprezentantul Departamentului Cultelor, despre evenimentele la care a participat la Roma, în perioada 5-12 decembrie.....554
- 150/1985 ianuarie 10** – Telegramă expediată de Valentin de la Grupa operativă din Sulina referitoare la principalele probleme abordate la întâlnirile pe care președintele Finlandei, Mauno Koivisto le-a avut cu oficialități suedeze.....560
- 151/1985 februarie 22** – Raport semnat de șeful Secției a II-a și aprobat de șeful Centrului de Informații Externe referitor la cea de-a 10-a sesiune a Societății de studii românești din S.U.A. planificată să se desfășoare la Columbus în luna aprilie 562
- 152/1985 martie 11** – Telegramă expediată de Dinu de la Grupa operativă din Midia referitoare la reacții în mediile politice față de alegerea lui Mihail Gorbaciov în funcția de secretar general al P.C. movilean.....563
- 153/1985 martie 12** – Telegramă referitoare la aprecieri făcute în mediile politice din Spania despre alegerea lui Mihail Gorbaciov în funcția de secretar general al P.C.U.S.....564
- 154/1985 aprilie 9** – Telegramă de la Grupa operativă din Rodna cu privire la activitățile care vor fi organizate pe linia acțiunii „Arșarul”.....566
- 155/1985 mai 16** – Raport privind activitatea desfășurată de către secțiile operative ale U.M. 0544 în problema „Eterul”, în anul 1984 și primul trimestru al anului 1985 (întocmită de U.M. 0225).....567
- 156/1985 august 30** – Ordinul nr. 00281 semnat de Tudor Postelnicu, ministru secretar de stat la Ministerul de Interne și șef al Departamentului Securității Statului referitor la perfecționarea activității de securitate în domeniul comerțului exterior (I.C.E. „Dunărea”, Compartimentele A.V.S. și T.S.).....571
- 157/1985 octombrie 26** – Raport privind stadiul dezvoltării rețelei informative a unităților Centrului de Informații Externe, în trimestrele I-III/1985.....573
- 158/1985 noiembrie 6** – Notă semnată de Tudor Postelnicu și aprobată de Nicolae Ceaușescu privind măsurile ce vor fi luate pentru apărarea secretului de stat și modul de stabilire a relațiilor cu străinii.....577
- 159/1985 noiembrie 18** – Notă-raport privind măsurile specifice ce vor fi întreprinse pe linia acțiunii „Castelul”, avizată de Tudor Postelnicu.....578
- 160/1985 noiembrie 20** – Hotărârea Biroului Executiv al Consiliului de Conducere al Departamentului Securității Statului din 19 noiembrie 1985 potrivit căreia, de la 30 noiembrie 1985, Unitatea Specială pentru Comerț Exterior, Protocol și Apărarea Secretului de Stat (U.M. 0500) își încetează activitatea și se constituie Serviciul Independent pentru Apărarea Secretului de Stat și Respectarea Normelor de Protocol.....580
- 161/1985 decembrie 26** – Decretul nr. 408 privind unele măsuri referitoare la apărarea secretului de stat și la modul de stabilire a relațiilor cu străinii.....581
- 162/1986 ianuarie 30/februarie 3** – Notă-raport semnată de Tudor Postelnicu și aprobată de Nicolae Ceaușescu, referitoare la măsurile propuse pentru aplicarea prevederilor Decretului 408/1985.....584
- 163/1986 aprilie 21** – Raport privind controlul de fond efectuat la U.M. 0199 asupra stadiului activității informativ-operative pe spațiul Anglia.....586
- 164/1986 mai 19** – Sinteza privind concluziile controlului de fond executat la U.M. 0208 asupra activității informativ-operative pe spațiul Egipt.....594

165/1986 septembrie 8 – Raport privind rezultatele controlului de fond executat la U.M. 0208 asupra stadiului activității informativ-operative pe spațiul Japonia.....	600
166/1986 septembrie 9 – Ordinul ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului nr. 00300 referitor la creșterea eficienței activității Întreprinderii de Comerț Exterior „Dunărea” și precizarea atribuțiilor cadrelor de conducere ale Centrului de Informații Externe pe această linie	608
167/1986 septembrie 23 – Raport privind controlul de fond executat la U.M. 0199 asupra stadiului activității informativ-operative pe spațiul R.F. Germania.....	611
168/1986 octombrie 1 – Ordinul ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului nr. 00324 privind modul de executare și finalizare a operațiunilor A.V.S., încasarea, transferarea, depunerea și transportul sumelor în valută și lei rezultate din aceste operațiuni.....	621
169/1986 noiembrie 25 – Raport privind stadiul îndeplinirii sarcinilor ce revin unităților operative din U.M. 0544 în problema naționaliști-iredentiști maghiari.....	630
170/1986 decembrie 8 – Notă privind concluziile și ordinele șefului Centrului de Informații Externe, general-locotenent Aristotel Stamatoiu, cu prilejul analizei activității informativ-operative pe spațiul R.F. Germania.....	638
171/1986 decembrie 23 – Notă privind concluziile formulate de șeful Centrului de Informații Externe, general-locotenent Aristotel Stamatoiu, la ședința de analiză a activității desfășurate de unitățile operative în problema naționaliști-iredentiști maghiari.....	640
172/1986 decembrie 25 – Program de măsuri privind activitatea Centrului de Informații Externe în anul 1987.....	642
173/1986 decembrie 29 – Notă întocmită de U.M. 0517 privind unele concluzii rezultate în urma controlului efectuat asupra activității unităților operative pe linia dezvoltării climatului favorabil României în străinătate și contracarării propagandei ostile.....	655
174/1986 decembrie 30 – Notă întocmită de Secția I referitoare la manifestarea desfășurată la 20 decembrie, în localitatea Frankfurt/Main.....	659

Documente – nr. 1-174

1.

1978 septembrie 26 – Regulament-cadru de organizare și funcționare a Centrului de Informații Externe

XEROX nr. 1

Ministerul de Interne
- Cabinet 2 -
0009074 din 26.09.78

DECLASIFICAT

- MINISTERUL DE INTERNE -
Departamentul Securității Statului
Centrul de Informații Externe

Strict secret
de importanță deosebită
Exemplar unic

2.10.1978
APROB,
/ss/ Nicolae Ceaușescu

Regulament-cadru de organizare și funcționare a CENTRULUI DE INFORMAȚII EXTERNE

I. Dispoziții generale

Art. 1. Centrul de Informații Externe are misiunea de a obține informații secrete în scopul apărării țării împotriva acțiunilor ostile întreprinse de diverse state, organizații sau persoane din străinătate, de natură să afecteze independența, suveranitatea și integritatea teritorială a R.S. România, informații privind descoperiri în domeniile tehnico-științifice, îndeosebi al noilor tehnologii, precum și alte informații.

Art. 2. Centrul de Informații Externe își desfășoară activitatea pe baza hotărârilor de partid și a legilor țării, a ordinelor și dispozițiilor Comandantului Suprem al Forțelor Armate ale R.S. România.

Întreaga activitate a Centrului se desfășoară sub conducerea Comitetului Central al Partidului Comunist Român; acesta are obligația să raporteze permanent conducerii superioare de partid și de stat asupra modului în care își îndeplinește atribuțiile.

Art. 3. Centrul de Informații Externe face parte integrantă din Departamentul Securității Statului și se subordonează nemijlocit Ministrului Secretar de Stat și șef al Departamentului Securității Statului.

Art. 4. Activitatea Centrului de Informații Externe se desfășoară pe baza respectării stricte a regulilor conspirativității și vigilenței revoluționare, a secretului total asupra întregii munci informativ-operative și a acțiunilor întreprinse.

Munca lucrătorilor din unitate trebuie să se caracterizeze prin devotament deplin față de Partidul Comunist Român și Republica Socialistă România, prin patriotism înflăcărat, înalt spirit revoluționar, de dăruire comunistă în îndeplinirea misiunilor încredințate, prin cinste și corectitudine exemplare, fermitate și combativitate, prin spirit de jertfă și sacrificiu în slujirea intereselor patriei și poporului.

Lucrătorii Centrului de Informații Externe trebuie să dovedească înalte calități moral-politice și profesionale, curaj, dârzenie, perseverență și inițiativă în executarea exemplară a ordinelor.

II. Atribuții

Art. 5. Desfășoară activitate în țările stabilite pentru culegerea de informații secrete cu caracter politic, economic, tehnico-științific și militar. Acționează pentru procurarea de date și documente tehnico-științifice și tehnologii secrete, după care vor fi predate organelor competente, asigurând conspirarea surselor de proveniență.

Art. 6. Desfășoară activitate informativă în cadrul emigrației române și a celei de alte naționalități. Întreprinde măsuri informativ-operative pentru cunoașterea și contracararea acțiunilor de subminare a intereselor statului român de către grupările fasciste, legionare, elementele iredentiste maghiare, precum și a centrelor de propagandă dușmănoasă din străinătate.

Art. 7. Realizează analiza, verificarea și valorificarea documentelor, altor materiale și informațiilor secrete, îndeosebi cele tehnico-științifice obținute din străinătate, după care vor fi predate organelor competente.

Art. 8. Efectuează activitate de documentare externă privind spațiile, zonele, țările și obiectivele stabilite din domeniile politic, economic, tehnico-științific și militar.

Art. 9. Desfășoară activitate de recuperare din străinătate a documentelor cu caracter istoric și a obiectelor cu valoare muzeistică deosebită care aparțin patrimoniului național.

Art. 10. Asigură transportul curierului diplomatic.

Art. 11. Realizează selecționarea, verificarea, pregătirea, perfecționarea și repartizarea cadrelor proprii.

Art. 12. Organizează și asigură desfășurarea muncii politico-ideologice și cultural-educative precum și pregătirea militară și profesională a lucrătorilor, în vederea cunoașterii temeinice și înfăptuirii politicii partidului și statului, a Programului P.C.R., a educării lor în spiritul patriotismului socialist, al dragostei față de patrie, partid și popor.

Art. 13. Întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea deplinei conspirativități a cadrelor și sediilor folosite. Organizează întreaga activitate astfel încât fiecare lucrător să aibă cunoștință numai de problemele care fac obiectul atribuțiilor sale.

Art. 14. Planifică mijloacele materiale și financiare, asigură dotarea și înzestrarea unităților din subordine, execută planul de venituri și cheltuieli, care se aprobă de ministrul de Interne.

Art. 15. Execută orice alte misiuni ce decurg din hotărârile de partid și legile statului, în spiritul atribuțiilor specifice Centrului de Informații Externe.

III. Organizare și funcționare

Art. 16. Centrul de Informații Externe are următoarea structură organizatorică¹:

a) **SECȚIA I** – compusă din cinci sectoare, asigură obținerea informațiilor politice, economice, tehnico-științifice și militare din principalele țări capitaliste europene.

b) **SECȚIA a II-a** – compusă din trei sectoare, asigură obținerea informațiilor politice, economice, tehnico-științifice și militare din principalele țări capitaliste din America de Nord și America de Sud.

¹ **SCHEMA DE ORGANIZARE a Centrului de Informații Externe se anexează la prezentul Regulament.** (Nota ed: *Schema de organizare nu a fost predată odată cu Regulamentul-cadru*)

c) **SECȚIA a III-a** – compusă din patru sectoare, asigură obținerea informațiilor politice, economice, tehnico-științifice și militare din principalele țări nesocialiste din Asia și Africa.

d) **SECȚIA a IV-a** – compusă din cinci sectoare și două grupe, asigură activitatea informativă și de prevenire în rândul emigrației române și de alte naționalități, a grupărilor legionare și cuceririlor naționalist-iredentiste și pentru contracararea acțiunilor ostile R.S. România desfășurate de centrele de propagandă din străinătate.

e) **SECȚIA a V-a** – compusă din trei sectoare, se ocupă cu asigurarea pazei și securității ambasadelor, curierul diplomatic, vize și pașapoarte pentru cadrele care lucrează în străinătate.

f) **SECȚIA a VI-a** – compusă din trei sectoare, centrul de pregătire și perfecționare a cadrelor și o grupă, se ocupă cu selecționarea, verificarea, pregătirea, perfecționarea și repartizarea cadrelor.

g) **SECTORUL I** - cu două grupe, se ocupă cu analiza, verificarea, exploatarea informațiilor, precum și cu documentarea specifică.

h) **SECTORUL II** - cu o grupă pentru probleme de patrimoniu, valutare și succesiuni, se ocupă cu asigurarea materială, financiară și sanitară.

i) **SECTORUL III** - se ocupă cu realizarea și adaptarea unor mijloace de tehnică operativă necesare în munca de informații externe.

j) **SECTORUL IV** - se ocupă cu evidența operativă și secretariatul.

Art 17. Centrul de Informații Externe are un consiliu de conducere alcătuit din 9-11 membri, organ deliberativ care dezbate periodic probleme privind stilul de muncă al cadrelor de conducere, activitatea politico-educativă, starea și practica disciplinară, pregătirea și perfecționarea cadrelor etc., cu asigurarea deplină a compartimentării și secretizării muncii, inclusiv la activitățile ce se realizează în cadrul organizațiilor de partid, prin instructori special stabiliți.

Toate cadrele Centrului de Informații Externe au obligația de a sesiza și raporta imediat orice încălcare a normelor de muncă stabilite pentru secțiile și sectoarele respective.

Art. 18. Problemele muncii informativ-operative se vor analiza numai în cadrul fiecărei secții sau sector de activitate, cu respectarea strictă a regulilor compartimentării și conspirativității.

Art. 19. Centrul de Informații Externe are în conducerea sa un adjunct al ministrului de Interne, care este șef al centrului și un secretar de stat la Ministerul de Interne, care este adjunct al șefului Centrului de Informații Externe pe probleme operative ale muncii.

IV. Sarcini pe compartimente

Art. 20. SECȚIA I (țări din **Europa**), **SECȚIA a II-a** (țări din **America de Nord și America de Sud**), **SECȚIA a III-a** (țări din **Asia și Africa**) au misiunea de a obține informații secrete din țările stabilite prin structura organizatorică a fiecărei secții, astfel:

a) - informații secrete din diferite domenii de activitate care interesează țara noastră, intențiile față de R.S. România, precum și date secrete referitoare la principalele evenimente internaționale care prezintă interes major pentru statul nostru.

b) – date și documentații secrete cu caracter tehnico-științific, îndeosebi pentru ramurile de vârf ale economiei naționale, care vor fi predate organelor competente, cu respectarea conspirării provenienței și surselor.

Art. 21. Prin mijloace și metode specifice, **Secțiile I, a II-a și a IV-a**, trimit în misiuni și implantează nelegal în spațiile și obiectivele stabilite, cadre și surse, folosind identități legendate și alte căi.

Trimiterile în astfel de misiuni se vor face cu respectarea riguroasă a regulilor de conspirativitate și de păstrare a secretului, fiind cu desăvârșire interzisă cunoașterea de către

alte cadre decât cele strict stabilite a identității persoanelor ce primesc asemenea misiuni, precum și a țărilor și obiectivelor în care se implantează.

SECȚIA a IV-a (Emigrație și contracararea activităților ostile R.S. România)

Art. 22. Inițiază măsuri de cunoaștere, prevenire și anihilare a activităților ostile desfășurate împotriva țării noastre de unele grupuri ale emigrației reacționare, îndeosebi legionari și alte elemente ostile.

Art. 23. Întreprinde acțiuni informative pentru atragerea emigrației române pe poziții loiale țării noastre, de sprijinire a intereselor R.S. România în străinătate.

Art. 24. Inițiază înființarea de organizații și asociații ale românilor de peste hotare, editarea de publicații, formarea de consilii parohiale în jurul bisericilor românești și alte acțiuni menite să atragă emigrația în promovarea și susținerea intereselor politice, economice, tehnico-științifice și culturale ale Republicii Socialiste România în străinătate.

Art. 25. Acționează, prin măsuri informativ-operative specifice, pentru cunoașterea activității organizațiilor, asociațiilor și cercurilor emigrației maghiare îndreptată împotriva țării noastre. Prin măsuri combinate asigură din timp cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor de subminare a intereselor statului român, inițiate și duse de către elementele iredentiste maghiare.

Art. 26. Întreprinde acțiuni informative pentru atragerea pe poziții loiale țării de origine, îndeosebi a sașilor, șvabilor, germanilor, evreilor și grecilor plecați din România și asigură contracararea acțiunilor ostile ale acestei emigrații împotriva țării noastre.

Art. 27. Acțiunile deschise, publice ce se vor întreprinde pentru prevenirea, anihilarea și contracararea acțiunilor dușmănoase la adresa țării noastre, precum și de atragere a emigrației pe poziții loiale României, se vor realiza prin folosirea posibilităților de care dispune Asociația „ROMÂNIA”, alte instituții de stat, precum și comitete și organizații ale emigrației.

Art. 28. Prin metode și mijloace adecvate trimite în misiuni și implantează, nelegal, în spațiile și obiectivele stabilite, cadre și surse folosind identități legendate și alte căi specifice.

Trimiterile în astfel de misiuni se vor face cu respectarea riguroasă a regulilor de conspirativitate și de păstrarea a secretului, fiind cu desăvârșire interzisă cunoașterea de către alte cadre decât cele strict stabilite a identității persoanelor care primesc asemenea misiuni, precum și a țărilor și obiectivelor în care se implantează.

SECȚIA a V-a (Paza și securitatea ambasadelor, curieri, vize și pașapoarte)

Art. 29. Răspunde de paza și securitatea oficiilor diplomatice, în care sens:

a) – selecționează, verifică și instruește subofițerii de pază de la oficiile diplomatice ale R.S. România;

b) – asigură mijloacele tehnice necesare pentru paza acestor oficii.

Art. 30. Asigură transportul în și din străinătate a documentelor secrete de stat, sub forma valizei diplomatice, precum și expedierea și primirea din străinătate a corespondenței diplomatice prin aeronavele TAROM și curierii ocazionali.

Art. 31. Asigură pașapoartele și vizele pentru cadrele care lucrează la post în exterior.

SECȚIA a VI-a (Cadre și învățământ)

Art. 32. Răspunde, împreună cu șefi de unități, de realizarea sarcinilor privind selecționarea, cunoașterea, legendarea, pregătirea, perfecționarea și repartizarea cadrelor.

Art. 33. Elaborează planuri de perspectivă pe baza nomenclatorului de funcții privind necesarul de cadre active, constituirea fondului de cadre, proiectele planurilor anuale și de perspectivă referitoare la școlarizarea cadrelor prin instituții de învățământ militar și civile, precum și prin învățământul organizat în unitățile Centrului de Informații Externe.

Art. 34. Împreună cu șefii de unități, face propuneri pentru repartizarea și folosirea judicioasă a cadrelor și reșezarea în funcție de nevoi, în mod sistematic a acestora; întocmește documentele de legendare a cadrelor și introducerea lor la instituțiile de acoperire în funcție de necesitățile muncii.

Art. 35. Controlează, sprijină și îndrumă organizarea și desfășurarea pregătirii de specialitate, militare și de limbi străine din Centrul de pregătire și perfecționare a cadrelor (C.P.P.C.).

SECTORUL I (Exploatare informații-documentare)

Art. 36. Redactează sintezele și notele de informare pe probleme care fac obiectul activității de informații externe și care se prezintă președintelui R.S. România.

În acest scop, periodic prezintă propuneri pentru planul tematic de sinteze informative destinate conducerii superioare de partid și de stat.

Art. 37. Analizează, verifică și face propuneri de apreciere a calității informațiilor și documentelor obținute de secțiile (sectoarele) Centrului de Informații Externe.

SECTORUL II (Asigurarea materială, financiară și sanitară)

Art. 38. Analizează, sintetizează și corelează propunerile unităților, elaborând proiectele planurilor cincinale și anuale privind asigurarea materială și financiară a Centrului de Informații Externe, urmărind și asigurând realizarea indicatorilor de plan aprobați.

Art. 39. Asigură dotarea unității cu tehnica necesară, armament, muniții, mijloace de transport, alte materiale necesare bunei desfășurări a activității.

Art. 40. Prezintă propuneri privind dotarea la pace cu mijloace tehnice speciale, tehnică de luptă și alte materiale necesare unității.

Art. 41. Asigură drepturile bănești cuvenite personalului din țară și exterior.

Art. 42. Răspunde de evidența bunurilor și valorilor ce fac obiectul patrimoniului național, succesiunilor și unor mijloace valutare recuperate ca urmare a activității unităților operative ale Centrului de Informații Externe.

Art. 43. Asigură paza și apărarea sediilor unităților Centrului de Informații Externe.

Art. 44. Ține evidența materialelor, autovehiculelor din dotarea unității, a carburanților, lubrifianților, asigurând asistența tehnică și folosirea lor judicioasă.

Art. 45. Asigură asistența medicală a cadrelor unității și a membrilor familiilor lor, în conformitate cu normele legale în vigoare.

SECTORUL III (Realizarea și adaptarea unor mijloace tehnice operative necesare în munca de informații externe)

Art. 46. Concepe, realizează și adaptează acele mijloace de tehnică operativă necesare pentru activitatea de informații externe.

Art. 47. Asigură evidența, întreținerea și folosirea corespunzătoare a aparaturii T.O. și foto-film din dotarea unităților proprii ale Centrului de Informații Externe, inclusiv a celor ce intră în dotarea grupelor operative externe.

Art. 48. Execută lucrările T.O. și foto-film de laborator, la cererea unităților.

Art. 49. Execută închiderea și deschiderea curierelor diplomatice.

SECTORUL IV (Evidență operativă și secretariat)

Art. 50. Organizează și ține evidența dosarelor operative și a persoanelor care fac obiectul activității Centrului de Informații Externe.

Art. 51. Prelucrează, microfilmează și înjachetează materialele din dosarele clasate.

Art. 52. Execută, la solicitarea unităților operative, verificări în evidențele generale ale Centrului de Informații Externe.

Art. 53. Efectuează operațiunile necesare de trecere pe calculator a datelor despre persoanele luate în evidență, cu asigurarea secretului și conspirativității.

Art. 54. Organizează și execută operațiuni privind primirea, evidența, transportul și predarea documentelor secrete la și de la Ministerul de Interne, alte ministere și instituții centrale.

Art. 55. Organizează evidența și păstrează legi, decrete, H.C.M.-uri, precum și ordinele, instrucțiunile și alte acte normative care se referă la activitatea Centrului de Informații Externe.

Art. 56. Ține evidența executării în termen a sarcinilor ce revin unităților Centrului de Informații Externe din hotărâri de partid, decrete, H.C.M. și ordine.

Dispoziții finale

Art. 57. Cadrele Centrului de Informații Externe se compun din militari (ofițeri, maiștri militari, subofițeri) și personal muncitor, aprobat în organigramă.

Acestea au obligația să nu tolereze încălcări ale hotărârilor partidului și legilor statului, ale ordinelor Comandantului suprem, să semnaleze orice abatere de la normele de muncă, fără a ține seama de persoane, să aducă la cunoștința șefilor nemijlociți, în mod ierarhic, iar cu problemele deosebite, șefii de secții se pot adresa Comitetului Central, inclusiv secretarului general al Partidului Comunist Român.

De asemenea, au obligația să lupte pentru întărirea vigilenței, păstrarea strictă a secretului muncii profesionale, să se adreseze direct cadrelor cu munci de răspundere din conducerea ministerului, inclusiv ministrului de Interne, atunci când au probleme deosebite de semnalat. Este interzis cu desăvârșire discutarea problemelor profesionale în mod neorganizat, denaturarea adevărului, acestea fiind abateri grave de la principiile și normele de muncă, pentru care se vor lua măsuri de tragere severă la răspundere a celor vinovați.

Art. 58. Se interzice deplasarea în străinătate a șefului Centrului de Informații Externe, a adjunctului acestuia, șefilor de secții și locțiitorilor acestora, care prin natura funcțiilor ce le îndeplinesc în cadrul Centrului sunt în posesia unor date secrete de importanță deosebită privind munca de informații externe.

Art. 59. Organizarea și funcționarea Centrului de Informații Externe se vor stabili prin decret prezidențial.

Art. 60. În termen de 30 de zile de la aprobarea prezentului Regulament-cadru, se vor elabora norme de lucru proprii privind atribuțiunile secțiilor și sectoarelor, care vor fi aprobate de Ministrul Secretar de Stat, șeful Departamentului Securității Statului, în spiritul ordinelor și indicațiilor Comandantului Suprem al Forțelor Armate ale R.S. România și a prevederilor prezentului regulament.

Ministru,

/ss/ GEORGE HOMOȘTEAN

Ministru - Secretar de Stat

și șef al Departamentului Securității Statului

/ss/TUDOR POSTELNICU

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. S000269, f. 1-6

2.

1978 octombrie 1 – Ordinul Ministrului de Interne nr. 04636 referitor la stabilirea indicativelor militare numerice și codurilor pentru unitățile de informații externe nou create

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
MINISTERUL DE INTERNE

STRICT SECRET
Exempl. nr. 1

XEROX NR. 1

DECLASIFICAT

**ORDINUL
MINISTRULUI DE INTERNE
Nr. 04636 din 01.10.1978**

În baza aprobării date de Comandantul Suprem al Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România privind constituirea noilor unități ale Departamentului Securității Statului,

O R D O N:

1. Unităților nou create li se atribuie:

a/Indicativele militare numerice: 0199; 0201; 0208; 0225; 0277; 0279; 0282; 0297; 0301; 0503; 0517; 0525; 0537 și 0544.

b/Codurile: 152108 7; 152109 9; 152110 4; 152111 6; 152112 8; 152114 2; 152115 4; 152117 8; 152118 0; 152119 2; 152120 7; 152121 9; 152122 1 și 152123 3.

2. Repartizarea indicativelor militare numerice și a codurilor pentru fiecare unitate în parte este prevăzută în anexă, care face parte integrantă din ordin.

3. Indicativele militare numerice și codurile atribuite unităților prin Ordinul M.I. nr. 04026 din 01.08.1972 și respectiv Ordinul M.I. nr. 004503 din 01.01.1977, se anulează.

Direcția organizare-mobilizare va lua măsuri pentru executarea prezentului ordin, în sensul de a pune la dispoziție unităților nou create indicativele și codurile repartizate.

MINISTRU SECRETAR DE STAT
/ss/ Tudor Postelnicu

STRICT SECRET
Exempl. nr. 1

Anexă la Ordinul M.I.
nr. 04636 din 01.10.1978

LISTA

cu repartizarea indicativelor militare numerice
și a codurilor unităților nou create

a/Indicative militare numerice

1. Unitatea militară nr. 0199 – *Secția I*
2. Unitatea militară nr. 0201 – *Secția II*
3. Unitatea militară nr. 0208 – „ *III*
4. Unitatea militară nr. 0225 – „ *IV*
5. Unitatea militară nr. 0277 – „ *V*
6. Unitatea militară nr. 0279 – „ *VI*
7. Unitatea militară nr. 0282 – *Sectorul indep. I*
8. Unitatea militară nr. 0297 – „ *II*
9. Unitatea militară nr. 0301 – „ *III*
10. Unitatea militară nr. 0503 – „ *IV*
11. Unitatea militară nr. 0517 – *C.T. Județe*
12. Unitatea militară nr. 0525 – *CIFRU*
13. Unitatea militară nr. 0537
14. Unitatea militară nr. 0544 – *C.I.E.*

b/Coduri

- 1.-152108 7

2.-152109 9
3.-152110 4
4.-152111 6
5.-152112 8
6.-152114 2
7.-152115 4
8.-152117 8
9.-152118 0
10.-152119 2
11.-152120 7
12.-152121 9
13.-152122 1
14.-152123 3

NOTĂ: Această listă nu se distribuie Direcției organizare-mobilizare din Ministerul de Interne.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. S000270

3.

1978 octombrie 5 – Telegramă semnată de Tudor Postelnicu, ministru secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului, adresată grupelor operative externe privind codificările intrate în vigoare

STRICT SECRET
DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ
Exemplar unic

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR A.B.

URGENȚA K.R. **DESTINATAR** Circulară [pentru] toate lectoratele și spațiile NE

NR. OFICIAL 0014737/AB

DATA 05.10.1978 **ORA** 11,40

I. Începând cu data prezentului ordin, unitatea noastră va folosi următoarele codificări:

- 1)** UNIVERSITATEA se înlocuiește cu „STUDIOUL”
- 2)** RECTOR, cu „ARHITECT ȘEF”
- 3)** PROFESOR, cu „PROIECTANT”
- 4)** LECTORAT, cu „REDACTIE”
- 5)** LECTOR, cu „REDACTOR”
- 6)** CERCETĂTOR, cu „CORESPONDENT”
- 7)** SINTETIZATOR, cu „DESENATOR”
- 8)** SUBCERCETĂTOR, cu „PILOT”

II. Până la noi dispozițiuni toate telegramele redacției vor fi adresate numai tovarășilor „DAMIAN” și „ZAHARIA”, sub indicativul „A.B.”

III. Celelalte codificări rămân în vigoare până la noi ordine.

MINISTRU SECERETAR DE STAT ȘI
ȘEF AL DEPARTAMENTULUI SECURITĂȚII STATULUI
/ss/Tudor Postelnicu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. A 4.761, f. 291

4.

1978 octombrie 5 – Telegramă semnată de Tudor Postelnicu referitoare la numirea lui Romus Dima în funcția de șef al „Studioului” și a lui Gheorghe Zagoneanu ca loțiitor; cei doi vor semna documentele operative cu numele de „Damian”, respectiv „Zaharia”.

STRICT SECRET
DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ
Exemplar unic

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR A.B.

URGENȚA K.R. DESTINATAR CIRCULARĂ – Toate lectoratele și spațiile „N.E.”

NR. OFICIAL 0014738/AB

DATA 05.10.1978 **ORA** 11,40

1. Vă aduc la cunoștință că prin Decret prezidențial, tovarășul ROMUS DIMA a fost numit adjunct al ministrului și șef al „STUDIOULUI”.

Prin același Decret prezidențial, tovarășul GHEORGHE ZAGONEANU a fost numit secretar de stat și loțiitor al șefului „STUDIOULUI”. „STUDIOULUI”.

2. Șeful „STUDIOULUI” va semna lucrările pentru „redacții „DAMIAN”, iar loțiitorul „STUDIOULUI” va semna „ZAHARIA”.

3. Până la noi dispozițiuni, toate telegramele vor fi semnate numai sub cele două nume.

4. Vă cer să luați măsuri ferme în scopul executării acestui ordin și îndeplinirii în cât mai bune condițiuni a misiunilor încredințate.

MINISTRU SECRETAR DE STAT ȘI
ȘEF AL DEPARTAMENTULUI SECURITĂȚII STATULUI
/ss/Tudor Postelnicu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. A 4.761, f. 292

5.

1978 noiembrie 18 – Tabel cu noile indicative militare atribuite unităților din cadrul Centrului de Informații Externe

U.M. 0503
Nr. 00167035 din 18.XI.1978

STRICT SECRET
Ex. nr. 2

C ă t r e,

U.M. 0201
Tovarășului șef al unității
- Personal -

În conformitate cu ordinul tovarășului adjunct al ministrului de Interne – Romus Dima – vă comunicăm noile indicative militare ale unităților:

Nr. crt.	Indicativ vechi	Indicativ nou
1.	U.M. 0920	U.M. 0544
2.	„ V-1 „	U.M. 0199
3.	„ V-2/D „	U.M. 0201
4.	„ V-2/K și C „	U.M. 0208
5.	„ V-3/N „	U.M. 0195
6.	„ V-3/E „	U.M. 0225
7.	„ V-3/M „	U.M. 0525
8.	„ V-3/M-500 „	U.M. 0301
9.	„ A. P. „	U.M. 0279
10.	„ Z. I. „	U.M. 0282
11.	„ C. T. „	U.M. 0517
12.	„ V. H. „	U.M. 0297
13.		U.M. 0277
14.	„ R. O. „	U.M. 0503

Începând cu data de 18.XI.1978, în corespondența ce o poartă, toate unitățile vor folosi numai indicativele militare.

D.O. ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. T. Pascu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.836, vol. 8/2 și nr. S 000271

6.

1979 martie 13/18 – Telegramă transmisă lui Adam (Grupa operativă din Viena) cu privire la măsurile ce trebuie luate pentru a dezminți știrea difuzată de „France Presse” despre constituirea unui „sindicat liber al muncitorilor făgărășeni”; telegrama este semnată de „Zaharia”, locțiitorul șefului Centrului de Informații Externe

Nr. de înregistrare
dat de expeditor:
00017076/13.03.1979
/ss/ V. Aronescu

STRICT SECRET
DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ
Exemplar unic

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR AB/T-20
URGENȚA FULGER

DESTINATAR VIENA
NR. OFICIAL 002981/AB/T-20
DATA 18.03.79 **ORA** 12,40

Tovarășe ADAM,

Agencia „FRANCE PRESSE” a preluat o știre difuzată de „MELIȚA”², la data de 08.03. a.c., din care rezultă că în FĂGĂRAȘ s-ar fi constituit un așa-zis „sindicat liber al muncitorilor făgărășeni”. Din datele existente rezultă că această știre a fost lansată de PAUL GOMA pentru a submina vizita șefului PADINEI în FĂGĂRAȘ și a-și face o

² Postul de radio „Europa Liberă”

popularitate falsă în Occident. Persoanele presupuse a face parte din așa-zisul „sindicat” sunt fictive.

Interesează ca ziare de prestigiu și alte mijloace de informare, la care se poate acționa, să dezmință public știrea preluată de Agenția „France Presse” și să folosească prilejul pentru a readuce în fața opiniei publice realități din Făgăraș, manifestându-și dezaprobarea față de faptul că o asemenea agenție de presă preia știri neperfecționate de la răzleți reacționari și un post de radio compromis.

În acest sens, luați măsuri de suplinire a fișierilor pe care îi aveți în rândul ziariștilor autohtoni și a corespondenților de presă străini, cu prioritate a lui „WEBER” și „HORIA” din preocuparea lui DAN și stabiliți posibilitățile lor concrete de acționare.

În situația în care acțiunile preconizate necesită cheltuieli de consolidare, faceți propuneri în acest sens.

Anexați operativ măsurile întreprinse și rezultatele obținute.

SEMNĂTURA /ss/ „Zaharia”

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 40.121, vol. 3, f. 1

7.

1979 mai 8 – Norme de lucru ale U.M. 0517 și ale compartimentelor 0544 din inspectoratele Ministerului de Interne

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
U.M. 0544/517
Nr. 000115509

STRICT SECRET
DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ
Ex. unic

DE ACORD,
/ss/ Romus Dima
08.05.79

A P R O B,
/ss/ Tudor Postelnicu

N O R M E D E L U C R U
A L E
UNITĂȚII MILITARE 0517 ȘI ALE COMPARTIMENTELOR 0544
DIN INSPECTORATELE MINISTERULUI DE INTERNE

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Unitatea Militară nr. 0517 și compartimentele 0544 din inspectoratele Ministerului de Interne, au misiunea de a selecționa și recruta pe teritoriul R.S. România, surse utile bunei desfășurări a activității de informații externe și de a contribui prin mijloacele muncii de securitate, la depistarea și transferul în țara noastră, a unor valori materiale și spirituale.

2. Cadrele unității și ale compartimentelor 0544 din inspectorate, își desfășoară activitatea pe baza hotărârilor de partid, a legilor țării, a ordinelor și dispozițiilor Comandantului suprem al Forțelor Armate ale R.S. România, a ordinelor și instrucțiunilor Ministerului de Interne și ale șefului Departamentului Securității Statului.

3. Unitatea Militară nr. 0517 face parte integrantă din U.M. 0544 și se subordonează nemijlocit șefului acestei unități.

4. Activitatea unității și a compartimentelor 0544, se desfășoară în baza respectării

stricte a regulilor conspirativității și vigilenței revoluționare, a secretului total asupra întregii munci informativ-operative și a acțiunilor întreprinse.

Munca lucrătorilor din unitate și compartimente trebuie să se caracterizeze prin devotament deplin față de Partidul Comunist Român și Republica Socialistă România, prin patriotism înflăcărat, înalt spirit revoluționar, de dăruire comunistă în îndeplinirea misiunilor încredințate, prin cinste și corectitudine exemplară, fermitate și combativitate, prin spirit de jertfă și sacrificiu în slujba intereselor patriei și poporului.

Lucrătorii unității și ai compartimentelor 0544 trebuie să dovedească înalte calități moral-politice și profesionale, curaj, dărzenie, perseverență și inițiativă în executarea exemplară a ordinelor.

II. ATRIBUȚIUNI

5. Unitatea Militară nr. 0517 are misiunea de a acționa pe teritoriul R.S. România, în mod nemijlocit și prin compartimentele 0544 din inspectoratele Ministerului de Interne, pentru:

a) asigurarea bazei de lucru a U.M. 0544, cu surse informative recrutate din rândul cetățenilor români, înzestrate cu posibilități și aptitudini, bine verificate și pregătite, care vor fi trimise definitiv sau pe termen îndelungat în străinătate, pentru a desfășura activitate de informații externe;

b) selecționarea, verificarea și atragerea la colaborare informativă, a unor surse din rândul cetățenilor străini veniți temporar pe teritoriul R.S. România, care lucrează sau pot pătrunde în obiectivele cercetate în exterior de U.M. 0544;

c) organizarea de măsuri, în cooperare cu alte unități din U.M. 0544, pentru depistarea și transferul în țara noastră, prin mijloacele muncii de securitate, a unor valori ce aparțin patrimoniului național sau a unor sume în valută, metale prețioase etc., la care sunt îndreptățite persoane fizice sau juridice din R.S. România.

6. Unitatea Militară nr. 0517 asigură îndrumarea, coordonarea unitară și controlul compartimentelor 0544 din inspectoratele Ministerului de Interne, în probleme specifice muncii de informații externe și sprijină concret îndeplinirea sarcinilor ce le revin acestora din planul de muncă.

7. Realizează selecționarea, verificarea, cunoașterea, legendarea, pregătirea, perfecționarea și repartizarea cadrelor proprii.

8. Organizează și asigură desfășurarea muncii politico-ideologice și cultural-educative, precum și de pregătire militară și profesională a lucrătorilor, în vederea cunoașterii temeinice și înfăptuirii politicii partidului, a programului P.C.R., a educării lor în spiritul patriotismului socialist, al îndatoririlor ce le revin din jurământul militar și angajamentele asumate față de patrie, partid și popor.

9. Întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea deplinei conspirativități a cadrelor și sediilor folosite. Organizează întreaga activitate astfel încât fiecare lucrător să aibă cunoștința numai de problemele care fac obiectul atribuțiunilor sale.

10. Execută orice alte misiuni ce decurg din hotărârile de partid și legile statului, în spiritul atribuțiunilor specifice unității.

III. ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE

11. Unitatea Militară nr. 0517 este organizată și funcționează în baza Regulamentului cadru al U.M. 0544, având structura organizatorică prevăzută în organigrama din anexa nr. 1³, respectiv:

a) U.M. 0517, constituită într-o grupă formată din șeful unității și patru ofițeri

³ Anexele nu se publică

specialiști de informații externe, care răspund de îndrumarea, coordonarea, sprijinul și controlul activității compartimentelor 0544 din inspectoratele Ministerului de Interne.

b) Compartimentele 0544, cu un efectiv total de 93 ofițeri prevăzuți, care funcționează la toate inspectoratele județene și la Inspectoratul municipiului București, ale Ministerului de Interne, având următoarea structură organizatorică:

- Inspectoratul municipiului București, cu 11 ofițeri;
- Inspectoratul județean Constanța, cu 7 ofițeri;
- Inspectoratele județene Brașov, Cluj, Iași și Sibiu, cu câte 5 ofițeri;
- Inspectoratele județene Argeș și Timiș, cu câte 4 ofițeri;
- Inspectoratele județene Galați și Prahova, cu câte 3 ofițeri;
- Inspectoratele județene: Arad, Alba, Bihor, Buzău, Dolj, Dâmbovița, Mureș, Hunedoara, Neamț, Suceava și Harghita, cu câte 2 ofițeri;
- Inspectoratele județene: Bacău, Bistrița-Năsăud, Botoșani, Brăila, Caraș-Severin, Covasna, Gorj, Ialomița, Ilfov, Maramureș, Mehedinți, Olt, Satu Mare, Sălaj, Teleorman, Tulcea, Vaslui, Vâlcea și Vrancea, cu câte un ofițer.

12. Conducerea U.M. 0517 este asigurată de șeful unității. Compartimentele 0544 se subordonează nemijlocit șefilor de securitate de la inspectoratele respective, iar pe linie de muncă conducerii U.M. 0544.

13. Toate cadrele U.M. 0517 și ale compartimentelor 0544 din inspectoratele Ministerului de Interne au obligația de a sesiza și raporta imediat orice încălcare a normelor de muncă stabilite pentru compartimentele respective.

14. Problemele muncii informativ-operative se vor analiza numai în cadrul unității și compartimentelor de activitate, chiar individual, cu respectarea strictă a regulilor compartimentării și conspirativității.

15. Relațiile de conlucrare ale U.M. 0517 cu unitățile din cadrul U.M. 0544 și de cooperare cu alte unități din Ministerul de Interne, prevăzute în diagrama din anexa nr. 2, se realizează după cum urmează:

a) Pentru cunoașterea necesităților prioritare de selecționare, verificare și pregătire în țară a unor surse informative din rândul cetățenilor români și străini, destinate activității din exterior, unitățile de profil prezintă propuneri conducerii U.M. 0544. După aprobarea acestora, U.M. 0517 va organiza măsurile corespunzătoare de executare pe compartimentele teritoriale.

b) Sursele și cazurile selecționate vor fi analizate de ofițerii U.M. 0517, împreună cu ofițerii din compartimentele teritoriale 0544, stabilindu-se măsurile necesare de completare a studiului și verificărilor, de dirijare și exploatare informativă, în vederea aducerii cazurilor într-un stadiu corespunzător preluării lor de către unitățile de profil. Toate cazurile aduse într-un stadiu corespunzător necesităților exprimate de unitățile de profil, vor fi repartizate acestora, cu aprobarea conducerii U.M. 0544, pe baza propunerilor U.M. 0517. În prealabil, șeful U.M. 0517 va stabili, împreună cu conducerile unităților de profil beneficiare, utilitatea predării-preluării cazului respectiv, fapt ce va fi consemnat și în raportul prezentat de U.M. 0517 conducerii U.M. 0544. După primirea aprobării de transfer a cazului, la unitatea de profil, U.M. 0517 va lua măsurile necesare de trimitere a întregului material acestei unități, în spiritul prevederilor instrucțiunilor referitoare la evidența operativă.

c) Conlucrarea și colaborarea U.M. 0517 cu celelalte unități prevăzute în diagrama de relații, se va realiza în conformitate cu prevederile ordinelor Ministerului de Interne, șefului Departamentului Securității Statului și conducerii U.M. 0544 cu păstrarea strictă a conspirativității muncii.

IV. SARCINI PE COMPARTIMENTE

16. Unitatea Militară nr. 0517 acționează nemijlocit și prin compartimentele 0544

din inspectoratele Ministerului de Interne, pentru:

- lărgirea bazei operative a U.M. 0544, cu surse informative din rândul cetățenilor români, înzestrate cu posibilități și aptitudini, bine verificate și pregătite, care vor fi trimise definitiv sau pe termen îndelungat în străinătate, cu misiuni în obiective ca: organizații iredentiste, grupări legionare și alte cercuri reacționare; organele și rețeaua serviciilor de spionaj și contraspionaj ostile; în conducerea unor organizații laice și clericale ale persoanelor originare din țara noastră, români și de alte naționalități; în poziții de vârf în ierarhia politică, economică, tehnico-științifică, administrativă și de propagandă a principalelor state capitaliste;

- selecționarea, verificarea și atragerea la colaborare a unor surse informative, din rândul cetățenilor străini, aflați temporar pe teritoriul R.S. România, sau dintre relațiile din exterior ale unor informatori și colaboratori ai organelor de securitate, care lucrează sau pot pătrunde în obiective externe de interes major;

- atragerea la colaborare informativă a unor specialiști, cercetători științifici și inventatori, din principalele țări capitaliste puternic industrializate, prin colaboratori recrutori formați din rândul specialiștilor români care intră în contact oficial, firesc și nemijlocit, în țară și în străinătate, cu această categorie de persoane;

- selecționarea de istorici și alți specialiști din rândul cetățenilor români și străini, care pot fi atrași la colaborare și folosiți pentru depistarea și aducerea în țară a unor documente și alte valori ce aparțin patrimoniului național și demonstrează adevărul istoric cu privire la continuitatea poporului român și a drepturilor sale legitime asupra teritoriului patriei;

- depistarea prin posibilitățile inspectoratelor, a unor cazuri pe linia transferului de valută și alte valori materiale în țară și organizarea măsurilor corespunzătoare de finalizare a acestora, împreună cu colectivul specializat din U.M. 0544.

17. Unitatea Militară nr. 0517 analizează, aprobă sau dispune completarea planurilor de muncă ale compartimentelor 0544, corespunzător necesităților U.M. 0544, ținând seama de ponderea specifică și posibilitățile reale ale inspectoratelor.

18. Pentru a stabili potențialul real al inspectoratelor pe specificul U.M. 0544, ofițerii U.M. 0517 analizează periodic, cu șefii de securitate și șefii compartimentelor 0544, baza operativă locală cu posibilități directe sau indirecte pe linia muncii de informații externe, selecționează informatori, colaboratori sau alte persoane din rândul cetățenilor români sau străini și iau în control nemijlocit cele mai importante cazuri, până la aducerea într-un stadiu avansat.

19. Face propuneri conducerii U.M. 0544 pentru repartizarea cazurilor aduse într-un stadiu corespunzător, unităților de profil, conform necesităților acestora, particularităților și posibilităților fiecărui caz, pentru finalizarea acțiunilor, instruirea specială a surselor și stabilirea sistemului de legătură în funcție de obiectivele și problemele externe în care acestea urmează a fi utilizate.

20. Execută periodic controale tematice și de fond asupra activității compartimentelor 0544 din inspectorate, conform planurilor tematice aprobate de șeful Departamentului Securității Statului și șeful U.M. 0544.

21. Asigură creșterea calificării profesionale a ofițerilor din compartimentele 0544 din inspectorate, organizând periodic dezbateri pe teme specifice atribuțiilor ce le revin, în conformitate cu planul tematic aprobat de conducerea U.M. 0544.

22. Organizează, cu aprobarea conducerii U.M. 0544, bilanțuri și convocări ale ofițerilor compartimentelor 0544 din inspectorate.

23. Pentru conspirarea activității, ofițerii din U.M. 0517 și cei din compartimentele 0544 ale inspectoratelor Ministerului de Interne, poartă numai ținută civilă, declinându-și calitatea de ofițer de securitate numai în raporturile de serviciu cu unitățile centrale și

teritoriale ale Departamentului Securității Statului. În raporturile de muncă cu rețeaua informativă din rândul cetățenilor români se vor prezenta ca ofițeri ai Departamentului Securității Statului, iar cu cetățenii străini sub acoperirea oficială legendată în conformitate cu particularitățile fiecărui caz în parte. Dacă situația impune, ofițerii U.M. 0517 și ai compartimentelor 0544 din inspectorate, pot intra în contact descoperit cu unii cetățeni străini, numai cu aprobarea conducerii U.M. 0544. Ofițerii compartimentelor 0544 din inspectorate, nu vor fi angrenați de conducerea inspectoratelor la îndeplinirea unor misiuni în afara celor pe profil U.M. 0544 și nu li se vor încredința sarcini care să-i expună la relații cu publicul, în calitate de ofițeri de securitate.

24. Unitatea Militară nr. 0517 și compartimentele 0544 din inspectoratele Ministerului de Interne își reglementează regimul de evidență operativă, mânăuirea, transportul și păstrarea documentelor secrete de stat, în conformitate cu instrucțiunile special întocmite.

V. DISPOZIȚII FINALE

- Cadrele Unității Militare nr. 0517 și ale compartimentelor 0544 din inspectoratele Ministerului de Interne, se compun în exclusivitate din ofițeri.

Aceștia au obligația să nu tolereze încălcări ale hotărârilor de partid și legilor statului, ale ordinelor Comandantului suprem, să semnaleze orice abatere de la normele de muncă, fără a ține seamă de persoane, să aducă la cunoștință șefilor nemijlociți, în mod ierarhic, iar cu probleme deosebite, șeful de unitate se poate adresa Comitetului Central, inclusiv Secretarului General al Partidului Comunist Român.

De asemenea, au obligația să lupte pentru întărirea vigilenței, păstrarea strictă a secretului muncii profesionale, să se adreseze direct cadrelor cu munci de răspundere din conducerea Ministerului de Interne, atunci când au probleme deosebite de semnalat. Este interzisă cu desăvârșire discutarea problemelor profesionale în mod neorganizat, denaturarea adevărului, acestea fiind abateri grave de la principiile și normele de muncă, pentru care se vor lua măsuri de tragere severă la răspundere a celor vinovați.

- Se interzice deplasarea în străinătate a șefului unității, care deține secrete de importanță deosebită privind munca de informații externe.

- Drepturile și îndatoririle generale ale cadrelor unității sunt cele prevăzute în statutul corpului ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor, în regulamentele și ordinele Ministerului de Interne.

Prevederile prezentelor norme de lucru vor fi aduse la cunoștința cadrelor, numai în părțile în care le privesc, cu respectarea strictă a conspirativității și compartimentării muncii.

Prezentele norme de lucru pot fi modificate la propunerea șefului unității, cu acordul șefului U.M. 0544 și numai cu aprobarea ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului.

Fișa posturilor poate fi modificată la propunerea șefului unității, cu aprobarea șefului U.M. 0544.

ȘEFUL UNITĂȚII MILITARE 0517,

/ss/ Col. I. Dan

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 46.480, f. 129-136

8.

1979 mai 15 – Scrisoare operativă semnată de „Zaharia” referitoare la folosirea fondului pentru cheltuieli informative speciale (C.I.S.)

U.M. 0208
Nr. P12/045498
Din 15.05.1979

STRICT SECRET
Ex. unic

SCRISOARE OPERATIVĂ Nr. 11/P-12

Tovarăşe ADRIAN,

Vă trimitem în sinteză documentul Ministrului de Interne nr. 0104 din 13.12.1978 cu privire la folosirea fondului pentru cheltuieli proiective speciale (C.I.S.) – în țară și străinătate. În activitatea dv. viitoare veți aplica și respecta întru totul prevederile prezentului document, cel vechi cu nr. 049 din 20.09.1974 fiind abrogat.

1. Fondurile bănești puse la dispoziția Studioului - în lei și valută – sunt destinate pentru:

- consolidarea producătorilor, suporterilor și șefilor de stoc, care furnizează tichete și proiecte ce prezintă interes operativ sau contribuie la realizarea unor sarcini proiectiv-operative ale Studioului, sprijinirea unor producători, suporter sau altor fișiere în scopul asigurării unei poziții materiale și sociale corespunzătoare, care să permită desfășurarea unei activități proiectiv-operative eficiente;

- trimiterea (deplasarea) de producători, suporter și șefi de stoc în diferite localități – din țara de reședință sau alte țări – în interesul muncii proiectiv-operative;

- acordarea de recompense sau decontarea cheltuielilor efectuate de persoane care, deși nu fac parte din stoc, au sprijinit munca operativă a Studioului;

- acordarea de ajutoare sau consolidări lunare producătorilor care se găsesc într-o perioadă de pregătire sau alte situații operative precum și producătorilor valoroși, care sunt lipsiți temporar de posibilități proiective sau nevoiți să-și limiteze activitatea operativă din motive contraproiective;

- consolidări, diferențe la consolidări plătite în valută persoanelor din grupele operative externe, în situații deosebite conform reglementărilor legale;

- efectuarea de cheltuieli strict necesare în lucrări operative speciale și în aplicarea măsurilor privind punctarea, prelucrarea, perfecționarea și salvarea sau suplinirea diferitelor persoane;

- decontarea cheltuielilor efectuate cu mijloace de transport, a diurnei de deplasare și cazare a cadrelor Studioului care execută misiuni în străinătate;

- procurarea pe cale proiectivă de date și tichete tehnico-științifice necesare economiei naționale;

- procurarea din străinătate, cu aprobarea adjunctului ministrului și șef al Studioului, a materialelor supuse embargoului, precum și [de] mostre, prototipuri, modele, noutăți tehnice și alte materiale utile diferitelor sectoare ale economiei;

- efectuarea de diferite cheltuieli legate de procurarea mijloacelor T.O. și pieselor de schimb pentru acestea.

2. Consolidarea se face în bani sau obiecte în funcție de specificul situației și particularitățile persoanelor respective, urmărindu-se ca măsura luată să aibă un caracter stimulat și să ducă la întărirea legării acestora de organele noastre.

3. Drepturile șefilor de a aproba plăți din fondul C.I.S. sunt stabilite conform următoarelor plafoane:

a) ministru secretar de stat și șef al D.S.S., până la 50.000 lei și valută în echivalentul a 8.000 dolari S.U.A.;

b) adjunctul ministrului de Interne și șef al Studioului, până la 20.000 lei și valută în echivalentul a 2.000 dolari S.U.A.;

c) șeful de secție (proiectantul) până la 2.500 lei și valută în echivalentul a 250 dolari S.U.A.;

d) șeful grupului operativ extern, până la echivalentul a 200 dolari S.U.A.

4. Prin plafoanele stabilite mai sus se înțelege că un producător, fișier, element în prelucrare sau relație operativă, poate fi consolidat în limita sumelor menționate, ori de câte ori acest lucru se consideră necesar în interesul muncii, ținând seama în special de aportul lor proiectiv.

În anexă la prezenta scrisoare operativă vă trimitem modelul documentelor ce le veți întocmi și înainta în Studiou pentru decontarea cheltuielilor operative efectuate din fondul C.I.S.

/ss/ „Zaharia”

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.339, vol. 5, f. 126-127

9.

1979 august 12 – Telegramă semnată de „Damian” (șeful Centrului de Informații Externe) transmisă la Damasc cu privire modalitatea de prezentare a telegramelor sosite din țară pe perioada vizitei șefului statului în Siria⁴

STRICT SECRET

Exemplar unic

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR AB

URGENȚĂ FULGER

DESTINATAR DAMASC

NR.OFICIAL 009944

DATA 12.08.1979

ORA 12,15

Tovarășe GIGEL ȘI PAUL,

În legătură cu modalitatea de prezentare la Tovarășul Coordonator Șef a telegramelor primite din Studiou, vă documentez:

1. Întrucât GIGEL va fi solicitat permanent, corespondentul PAUL se va ocupa de rezolvarea problemelor consemnate mai jos:

- Studioul transmite desenatorului telegramele;

- desenatorul prezintă telegramele lui PAUL, care se ocupă personal de scrierea acestora la mașina cu caractere mari, dacă există la institut, contrar cu cel mai bun mijloc existent;

- telegramele redactate la mașină, vor fi prezentate de PAUL în fiecare dimineață – nu mai târziu de orele 06,00 – tovarășului adjunct al ministrului, general-maior Vasile Moise;

- tovarășul GIGEL să asigure ca intrarea lui PAUL la reședința Tovarășului Coordonator Șef, pentru a înmâna telegramele tov. general-maior Vasile Moise, să se poată realiza în condiții normale.

2. PAUL va folosi un autoturism de la institut pentru deplasarea la reședința Tovarășului Coordonator Șef.

3. Anexați urgent dacă ați înțeles cele documentate și dacă au fost luate măsuri de îndeplinirea lor în condițiuni exemplare.

⁴ Vizita oficială de prietenie în Republica Arabă Siriană a fost efectuată de președintele Nicolae Ceaușescu împreună cu Elena Ceaușescu în perioada 13-17 august 1979

„Damian”

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. A 4.891, f. 115

10.

1979 august 14 – Telegramă expediată de Comşa de la Grupa operativă din Lotru referitoare la aprecierile făcute în cercurile politice britanice în legătură cu vizita Coordonatorului şef în Dudeşti

**STRICT SECRET
DE IMPORTANŢĂ DEOSEBITĂ**

Exemplar nr. 1

Nr. oficial 001151/AB/T-40+A

Data 14.08.79 ora 01,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR LOTRU**URGENŢA** Urgent**DESTINATAR** AB/T-40+A

Pe linia documentului Studioului transmis prin desenul nr. 009945/AB din 12 crt. privind aprecieri, opinii şi ecouri pozitive, în legătură cu vizita în DUDEŞTI a tovarăşului Coordonator şef⁶ anexăm:

Autorităţile lotrene, printre care se numără şi lordul CARRINGTON⁶, secretar de stat la orchestră, cabanieri, apreciază deosebit de pozitiv vizita tovarăşului Coordonator şef în DUDEŞTI. Cunoaştem că recent lordul CARRINGTON, în cadrul unei şedinţe restrânse care a avut loc în orchestră, la care au participat şi unii cabanieri aparţinând PARTIDULUI LABURIST LOTREAN, făcând o evaluare a evenimentelor internaţionale, acesta s-a oprit mai mult asupra situaţiei din RHODESIA, în lumina recentei conferinţe de la LUPENI cât şi asupra situaţiei din SIRIUL.

Anexăm că în acest context lordul CARRINGTON a făcut referire expresă la semnificaţia vizitei tovarăşului Coordonator şef în DUDEŞTI menţionând că FĂGĂRAŞUL, în speţă „tovarăşul Coordonator şef dovedeşte că este un mare mediator” în ceea ce priveşte soluţionarea situaţiei din SIRIUL. De asemenea, acesta a menţionat că tovarăşul Coordonator şef se situează pe o poziţie fermă, realistă, susţinând soluţionarea conflictului pe cale paşnică, atât în cadrul convorbirilor directe cu factorii de decizie din ţările implicate direct în această problemă, cât şi în faţa forurilor internaţionale cum ar fi TRIBUNA.

Rezultă că în opinia autorităţilor lotrene, vizita făgărăşană în DUDEŞTI va marca nu numai o dezvoltare a relaţiilor bilaterale dudeşteano-făgărăşene, pe multiple planuri, ci [şi] un nou pas pe calea determinării preşedintelui dudeştean de a avea o atitudine mai flexibilă în ceea ce priveşte găsirea unei soluţii pe calea negocierilor.

Tot lordul CARRINGTON, în cadrul aceleiaşi întâlniri, a mai adăugat că „preşedintele făgărăşan a devenit bine cunoscut nouă lotrenilor, datorită faptului că în toate problemele majore contemporane îşi aduce o contribuţie esenţială pentru rezolvarea acestora pe cale paşnică”.

⁶ Peter Alexander Rupert Carrington – ministru de Externe al Marii Britanii (1979-1982)

În plus de aceasta, lordul CARRINGTON a mai menționat că „președintele făgărășan, prin acțiunile sale, va aduce o contribuție mai mare decât și-a adus fostul secretar de stat voilean KISSINGER, care și-a petrecut o bună parte din timp în SIRIU”.

Cunoaștem că participanții la această întrunire, din cadrul orchestrei lotrene, au fost de acord cu cele exprimate la adresa tovarășului Coordonator șef, de către lordul CARRINGTON.

În pauza care a urmat, cei prezenți, printre care s-a aflat și lordul J. HATCH – cabanier lotrean, au făcut aprecieri favorabile la adresa tovarășului Coordonator șef, reieșind clar că autoritățile lotrene urmăresc cu viu interes vizita în DUDEȘTI, care este considerată ca deosebit de semnificativă pe linia soluționării problemelor din SIRIU.

- Urmează fișierul -

/ss/COMȘA

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 31.713, f. 42

11.

1979 august 16 – Telegramă semnată de „Damian” (șeful Centrului de Informații Externe) privind sarcini ce revin Grupei operative din Roma pentru a intensifica activitatea de propagandă favorabilă României

Nr. de înregistrare

dat de expeditor:

0047280/16.08.1979

/ss/ V. Aronescu

STRICT SECRET

Exemplar unic

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR AB/T-122

URGENȚA URGENT

DESTINATAR ROMA

NR. OFICIAL 0010217/AB/T-122

DATA 17.08.79 **ORA** 17,30

Tov. TAMEȘ,

Din analiza ultimelor anexe, trimise de dv. în Studio în legătură cu intensificarea propagandei antifăgărășene în RÂȘNOV, se desprinde concluzia că P.G.⁷ a fost pus în temă de către MELIȚA și cercurile reacționare care îl manevrează, în legătură cu acțiunea de demascare a sa, realizată în RÂȘNOV.

Ca urmare, s-a reușit introducerea unor articole denigratoare la adresa FĂGĂRAȘULUI în revista „L'EUROPEO” și în ziarul CORRIERE DELLA SERA.

Publicarea articolului în ziarul CORRIERE DELLA SERA pare a fi o acțiune pusă la cale de elemente iredentiste.

Având în vedere această situație și necesitatea de a neutraliza acțiunile ostile FĂGĂRAȘULUI, luați urgent următoarele măsuri:

1) Intensificarea activității de publicare și difuzare în L'UMANITA, MONTECITORIO și alte reviste, ziare și agenții de presă de prestigiu la care aveți posibilități, a unor articole și materiale favorabile FĂGĂRAȘULUI și de demascare a acțiunilor lui P.G., ale elementelor iredentiste și reacționare, conform tematicilor trimise din Studioul, abordând, cu precădere, următoarele probleme:

⁷ Paul Goma

- drepturile și libertățile de care se bucură naționalitățile conlocuitoare din FĂGĂRAȘ;

- acțiuni ale conducerii FĂGĂRAȘULUI pe linia lărgirii cadrului democratic;

- poziția și acțiunile întreprinse de FĂGĂRAȘ în problema drepturilor omului;

- realizările obținute de FĂGĂRAȘ în edificarea noii societăți pe plan politic, economic și social;

- demascarea acțiunilor ostile FĂGĂRAȘULUI, întreprinse de MELIȚA, P.G. și alte elemente dușmănoase.

2) Analizați posibilitățile pe care le aveți în rândul fișierilor, statisticienilor și altor elemente de decizie, pentru a acționa la cele două publicații menționate, în vederea prevenirii apariției de articole ostile FĂGĂRAȘULUI. În acest scop acționați pentru crearea de statisticieni și fișieri la publicațiile menționate și la celelalte ziare și reviste importante din RÂȘNOV.

3) Pentru combaterea știrilor tendențioase referitoare la măsurile luate de FĂGĂRAȘ pe linia raționalizării consumului de carburanți, folosiți comunicatul AGERPRES, publicat în ziarul „SCÂNTEIA” din CE/CE.

Anexați, pe cale operativă, măsurile luate și rezultatele obținute.

/ss/ „Damian”

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 4.886, vol. 8, f. 26

12.

1979 octombrie 24 – Raport privind propunerea și aprobarea folosirii posibilităților existente la Departamentul Cultelor pe linia U.M. 0225

MINISTERUL DE INTERNE

Departamentul Securității Statului

- U.M. 0544 -

Nr. 225/a.2/0055696 din 24.10.1979

STRICT SECRET

Ex. unic

A P R O B,

/ss/ Tudor Postelnicu

D e a c o r d,

/ss/ Gl.-mr. Gh. Zagoneanu

24.10.79

R A P O R T

Conform ordinului dumneavoastră, la 12 octombrie a.c., s-a analizat modul de folosire a posibilităților U.M. 0225 existente la Departamentul Cultelor, rezultând următoarele:

1.- Departamentul Cultelor, prin specificul său, desfășoară activități pe plan extern, îndrumând și controlând acțiunile celor 14 culte legale din străinătate. De asemenea, coordonează activitatea emigrației prin comunitățile religioase aflate sub jurisdicția Patriarhiei Române.

2.- U.M. 0225 folosește posibilitățile Departamentului Cultelor în acțiunile de atragere a emigrației pe poziții loiale față de țară, prin prezența în conducerea acestei instituții a unui lucrător acoperit (colonel PREDA ION).

3.- Până în prezent, U.M. 0225 a realizat o serie de acțiuni specifice, ca: trimiteri

de preoți, doctoranzi, bursieri; publicări de materiale pentru combaterea iredentismului; prezentarea realităților referitoare la drepturile și libertățile cultice; demascarea unor elemente dușmănoase.

4.- Prin posibilitățile raportate mai sus, elementele care fac obiectul preocupărilor noastre se pot afla în una din următoarele situații:

a) informatori ai U.M. 0225;

b) informatori aparținând altor unități centrale sau teritoriale;

c) elemente care nu se află în atenția nici unui organ.

Raportăm că, în perioada următoare (noiembrie - decembrie 1979), sunt propuși să plece la studii în străinătate un număr de 25 teologi, din care 15 sunt în atenția U.M. 0225.

Am luat măsuri de verificare și a elementelor propuse și care nu se află în atenția U.M. 0225, pentru a se hotărî asupra folosirii lor pe linia unității noastre.

Pentru a se evita crearea unor dificultăți în legătură cu modul de lucru a elementelor respective și pentru a asigura folosirea corespunzătoare a posibilităților lor informative, pe perioada cât se află în exterior,

P R O P U N E M:

1.- Toate elementele care se află în legătura unităților centrale și teritoriale și sunt prevăzute să plece la studii în exterior sau în misiuni pe durată de cel puțin 6 luni, să fie predate în termen util la U.M. 0225 pentru a fi pregătite cu sarcini, conform Ordinului ministrului de Interne nr. 000235 din 18 mai 1973 (art. 2, al. 2). După reîntoarcerea din misiune, cazurile vor fi predate unităților interne de securitate de la care au fost preluate.

2.- U.M. 0610 să fie informată de către lucrătorul U.M. 0225 aflat la Departamentul Cultelor despre propunerile de teologi care urmează să efectueze studii de doctorat sau specializare pe diferite termene, în străinătate.

3.- U.M. 0225, prin colonel PREDA ION, va asigura instruirea doctoranzilor teologi cu unele sarcini de influență ca: publicarea de materiale în exterior despre FĂGĂRAȘ, drepturile cultice existente în țară, combaterea dezinformărilor difuzate în străinătate de organizațiile AMNESTY INTERNATIONAL și MELIȚA, precum și unele elemente cunoscute cu atitudine ostilă.

ȘEFUL UNITĂȚII,

/ss/ Lt.- col. Valeriu Gruia

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.533, f. 2

13.

1979 octombrie 31 – Telegramă semnată de Tudor Postelnicu și transmisă la Bagdad referitoare la livrarea unei cantități de petrol

STRICT SECRET

Exemplar unic

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR A.B.

URGENȚA fulger

DESTINATAR BAGDAD

NR. OFICIAL 0014218/AB

DATA 31.10.1979 **ORA** 17,40

Tovarășe VALENTIN

Veți prezenta textul integral al acestei telegrame, tovarășului ambasador Diamandopol.

Tovarășe ambasador Diamandopol

Sprîjiniți pe tovarășul Hoștiuc Victor, care se află în prezent la dumneavoastră, precum și pe tov. Matei Cornel și Nuță Ovidiu pentru a folosi mai bine posibilitățile specifice activității noastre, iar dumneavoastră acționați cu posibilitățile de care dispuneți pe linie oficială, pentru ca până la 20 noiembrie 1979 să se poată livra în țara noastră cel puțin 300.000 tone petrol de care avem absolută nevoie.

În discuție se poate aborda problema, fie pe linie oficială precum și pe linia activității speciale, acordării unui comision de 8-10 dolari per tonă.

Această acțiune este indicată de conducerea superioară de partid și se impune să folosim toate mijloacele de care dispunem, oficial sau pe linia activității speciale, pentru executarea ei exemplară.

Antrenați în mod corespunzător pe linie oficială și personalul diplomatic care are contingență cu activitatea economică.

Rog ca prin tov. Hoștiuc Victor și Nuță Ovidiu să fiu informat despre măsurile întreprinse și modul de realizare.

Sunt convins că veți uni eforturile tuturor cadrelor și voi avea posibilitatea să informez conducerea de modul prompt cu care ați acționat.

Conținutul prezentei telegrame să fie adus la cunoștință și tovarășilor Matei Cornel, Nuță Ovidiu și Hoștiuc Victor.

/ss/Tudor Postelnicu

A.C.N.S.A.S.. fond S.I.E., dosar nr. A 4.891, f. 215

14.

1979 decembrie 6 – Raport al U.M. 0208 privind „activitatea redacției Telega” în perioada ianuarie-noiembrie 1979

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
U.M. 0208
Nr. 1024/0013164/06.12.1979

STRICT SECRET
Exemplar nr.

R A P O R T **privind activitatea redacției TELEGA** **în perioada 01.01.1979-30.11.1979**

În perioada 01.01.1979 - 30.11.1979, redacția TELEGA și-a desfășurat activitatea în conformitate cu documentele și indicațiile Studioului, constatându-se că s-a ocupat de dezvoltarea și diversificarea metodelor de muncă pentru realizarea sarcinilor prevăzute în documentul de prioritate și programul de măsuri aprobat de conducerea U.M. 0544.

1) În prezent, la post în TELEGA nu există niciun corespondent deoarece corespondentul „TUDOR” se află în concediu de odihnă din data de 19.10.1979, urmând a se reîntoarce la post în luna ianuarie 1980. Până în luna august a.c., a lucrat în cadrul redacției și lt.-maj. LUPEA NECULAI, retras definitiv de la post.

Correspondentul aflat la post și-a desfășurat activitatea în cadrul complexului ocupându-se de probleme stabile ale activității redacției și penetrarea în organisme stabile și adrese politice din TELEGA (lt.-maj. LUPEA NECULAI și-a desfășurat activitatea în cadrul institutului).

2) În cadrul redacției s-au aflat în preocupare un număr de trei adrese și anume:

- „LUD” – Ministerul Afacerilor Externe și corpul diplomatic;
- „MENORA” – partide politice, guvern și parlament;
- „MERCUR” – organisme și instituții stabile.

În adresa „LUD” dispunem de un stoc direct format din 2 tehnicieni – 1 fișier de determinare și 1 doctorand.

În adresa „MENORA” dispunem de un stoc direct format din 11 tehnicieni din care 1 producător, 6 fișieri de determinare și 3 doctoranzi.

În adresa „MERCUR” dispunem de 2 tehnicieni din care 1 fișier de determinare și 1 doctorand.

În adresa „MENORA” s-a reușit o salvare directă de calitate și anume producătorul „ISIDOR”

3) Pe linia activității de determinare stabilă, redacția își desfășoară activitatea în adresa „MERCUR”, realizând cote O.V. în valoare de 37.500 dolari.

4) În stocul redacției se află prezent un număr de 16 tehnicieni, din care: 1 producător, 6 fișieri de determinare, 9 doctoranzi în diferite stadii de muncă. Cu întregul stoc direct al redacției se desfășoară o activitate organizată în conformitate cu planurile de măsuri prevăzute pentru fiecare tehnician în parte.

În perioada la care se referă prezentul raport, redacția TELEGA a realizat o salvare directă și anume cpt. TUDOR a salvat direct pe „ISIDOR” ca producător.

Datorită situației create de replierea lui VINTILĂ⁸, cât și a faptului că o parte din tehnicienii stocului redacției nu mai prezentau interes și posibilități proiectiv directe sau ridicau probleme contrapatronale, în baza aprobării conducerii Studioului au fost opisați un număr de 2 tehnicieni, iar un număr de 9 tehnicieni au fost trecuți în conservare.

Deci, în prezent, dispunem în adresele:

- „LUD”: nu avem stoc; Amir-plecat, Kamel-în cons.;
- „MENORA”: 1 produc.(I), 1 doctor.(Km), 9 tehnic.-în conserv.;
- „MERCUR”: 1 doctorand (M); Elias?; Mendel-plecat.⁹

5) În această perioadă, redacția TELEGA a anexat un număr de 107 proiecte, care au fost catalogate astfel:

- 14 valoare proiectivă foarte bună;
- 14 valoare proiectivă bună;
- 45 valoare proiectivă;
- 1 valoare documentară bună;
- 14 valoare documentară;
- 1 valoare operativă;
- 10 fără valoare informativă;
- 8 nu s-au primit aprecieri.

În proiectele anexate au fost cuprinse principalele probleme documentate de Studioul ca: aspecte privind situația internă din TELEGA; relațiile bilaterale fĂGĂRAȘ-telegane; aspecte privind FĂGĂRAȘUL; situația din SIRIU – cu accent pe evoluția evenimentelor; aspecte de cooperare stabilă – import, export; diferite deficiențe; alte aspecte de interes pentru FĂGĂRAȘ.

O parte din aceste proiecte au avut la bază tichete exacte, fiind exploatate în note la Coordonatorul Șef.

6) Pe parcursul acestui an de activitate, redacția a propus inițierea unor acțiuni importante, care au fost aprobate de conducerea Studioului și care au dus la impulsivitatea și dezvoltarea muncii specifice redacției, finalizându-se cu rezultate pozitive pentru

⁸ Mihai Pacepa

⁹ Paragraful marcat cu litere cursive este scris de mână

FĂGĂRAȘ.

Pentru obținerea de proiecte și tichete exacte din alte zone, redacția a realizat mai multe expedieri în ARPĂȘ/ORDANIA, care s-au finalizat cu rezultate utile, în baza cărora au fost inițiate o serie de acțiuni de către Studioul.

În domeniul stabil, redacția a acționat, prin stocul existent, pentru promovarea intereselor FĂGĂRAȘULUI în această zonă.

În domeniul popularizării, redacția a acționat pentru realizarea sarcinilor cuprinse în documentul de prioritate, publicând mai multe articole favorabile FĂGĂRAȘULUI. S-au realizat următoarele acțiuni: NEGURA, REPREZENTAREA și MELIȚA.

7) Pe linia activității tehnico-științifice, prin relațiile create în cadrul firmelor telegane, precum și prin posibilitățile lui ¹⁰ au fost semnalate noutățile tehnice apărute pe piața telegană pentru a putea fi obținute, fără eforturi valutare mari, sub formă de oferte, mostre, documentații etc.

8) În activitatea redacției s-au manifestat și unele neajunsuri care, printr-o mai bună organizare a muncii, puteau fi eliminate. Neajunsurile respective se referă la [următoarele aspecte]: nu au fost anexate în mod continuu proiecte exacte, au fost anexate proiecte publice; nu toți tehnicienii din testare au fost angrenați la activități specifice pe măsura posibilităților de care dispun; nu s-a urmărit cu consecvență evoluția evenimentelor din SIRIU sau zonele adiacente – de multe ori fiind necesară intervenția Studioului pentru a se cere anexarea de proiecte exacte privind evenimentele semnificative pentru FĂGĂRAȘ; nu s-au anexat datele personale solicitate prin colecționar pentru unii doctoranzi; au fost luați în preocupare puțini tehnicieni; redacția nu a acordat atenție tuturor problemelor prevăzute în tematicile documentate.

9) În întreaga activitate desfășurată de către redacție se constată că se respectă principiile și normele de muncă în conformitate cu documentele și instrucțiunile Studioului, astfel că până în prezent nu s-au semnalat evenimente deosebite, care să împiedice buna desfășurare a activității redacției.

Nu s-au constatat aspecte contraproiective în activitatea corespondentului și nici a grădinii.

În urma măsurilor organizatorice aprobate de conducerea Studioului, la redacția TELEGA se va acorda, în continuare, atenție deosebită activității proiectiv directe în conformitate cu normele și principiile muncii noastre specifice.

ȘEFUL UNITĂȚII,

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.750, vol. 5, f. 64-65

15.

1980 ianuarie 19 – Raport privind principalele concluzii rezultate din ședințele de bilanț asupra activității desfășurate de U.M. 0199 în anul 1979

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
- U.M. 0199 -
Nr. 1001/0043323/19.01.1980

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

[V]
/ss/ Gh. Zagoneanu]

¹⁰ Pasaj anonimizat

R A P O R T
privind principalele concluzii rezultate din
sedințele de bilanț a activității desfășurate de
sectoarele și compartimentele de muncă din
U.M. 0199 în anul 1979

Întreaga activitate a unității s-a desfășurat pe baza documentelor de partid, Regulamentului cadru și normelor de lucru, a ordinelor Comandantului suprem, orientărilor și indicațiilor date de conducerea Ministerului de Interne, Departamentului Securității Statului și a U.M. 0544.

Ca urmare, în procesul activității desfășurate în cursul anului 1979, s-a militat pentru: definitivarea cadrului organizatoric în conformitate cu Normele de lucru; determinarea întregului aparat să înțeleagă și să aplice noua concepție și orientare de muncă; perfecționarea procesului de conducere și îndrumare a muncii, a cunoașterii și pregătirii cadrelor; întărirea spiritului de răspundere, vigilență și de disciplină în muncă a întregului efectiv pentru a asigura condiții de deplină securitate acțiunilor operative.

Pe plan operativ, pe baza analizelor efectuate, s-a urmărit reluarea treptată, în funcție de rezultatul verificărilor întreprinse, a muncii cu elementele corespunzătoare din vechiul stoc, îmbunătățirea, perfecționarea și diversificarea procesului de instruire, dirijare și realizare a sistemelor de legătură, în concordanță cu specificul situației informativ-operative de pe spații și lărgirea posibilităților informative prin introducerea în stoc de noi elemente, care, prin poziția pe care o ocupă în adresele date în răspundere și garanțiile de loialitate ce le prezintă, să poată crea premisele desfășurării unei activități mai eficiente și în condiții de calificare sporită. De asemenea, organizarea activității de partid pe sectoare și compartimente de muncă a creat condiții corespunzătoare pentru ca munca de partid, activitatea politico-educativă să capete un caracter mai concret și să determine la întregul efectiv creșterea răspunderii și angajării în muncă, a spiritului de combativitate, vigilență și de respectare a principiilor eticii și echității socialiste.

Din analiza activității desfășurate în cursul anului 1979, au rezultat următoarele:

- Au fost selecționați, pregătiți și trimiși la post un număr de 23 corespondenți, 2 referenți și 26 suporteri, care acționează cu răspundere pentru executarea ordinelor de misiune și a sarcinilor transmise pe parcurs de Studio. În același timp, au fost retrași de la post un număr de 13 corespondenți, dintre care 5 au îndeplinit termenul legal, 4 pentru activitate slabă, iar 4 în scop preventiv, din motive de ordin contrainformativ.

- Au fost introduși la diferite instituții de asanare și se află în pregătire, pentru a fi trimise la post, un număr de 18 cadre, care vor ocupa posturile vacante de la redacții.

- Au fost analizați, în țară, 22 corespondenți și 6 referenți de la redacții. Cu acest prilej au fost instruiți cu noile cerințe și orientări ale muncii și li s-au întocmit noi ordine de misiune pe baza cărora își desfășoară în prezent activitatea. În același scop, au fost trimiși în misiuni temporare șefi de sectoare și coordonatori de spații pentru control și îndrumare la 11 redacții.

- Au urmat cursurile intensive de perfecționare, organizate de conducerea Studioului, un număr de 64 de cadre, iar un număr de 16 au absolvit cursurile Academiei „Ștefan Gheorghiu”, cu durată de 2 luni.

- Au fost analizate, restructurate și organizate pe profilul actual al unității adresele date în răspundere, luându-se măsuri vizând asigurarea cunoașterii și delimitării mai riguroase a compartimentelor în care se concentrează date, informații și documente secrete care prezintă interes pentru Făgăraș. În același timp, pe parcursul anului, au fost luate măsuri de organizare a activității, în Centrală și la redacții, care să asigure executarea, în

cele mai bune condiții, a sarcinilor și acțiunilor prioritare primite din partea Comandantului Suprem.

- În conformitate cu ordinele și orientările conducerii Studioului, au fost luate măsuri de analiză exigentă și perfecționare aprofundată a elementelor din vechiul stoc și, pe baza aprobărilor date, s-a reluat până în prezent munca cu cca. 20% dintre acestea.

- Pe unele spații, ca Golești, Videle, Râșnov, Agigea și Lotru, unde avem o mai bună încadrare și stabilitate a cadrelor, iar situația informativ-operativă a fost mai favorabilă, se desfășoară o activitate mai eficientă, la unele chiar la întreaga capacitate. Pe spațiile Corabia, Padina și Săveni, activitatea informativ-operativă s-a reluat anevoios, dată fiind recrudescența acțiunilor patronului și chiar dacă în ultima perioadă, sub aspectul eficienței, s-a înregistrat o oarecare îmbunătățire, aspectele operative ale muncii, în principal cu stocul, se dezvoltă lent, uneori cu întreruperi, totale sau parțiale, datorate atât consecințelor modului defectuos de lucru din trecut, cât și deteriorării situației informativ-operative care ne determină la prudență sporită.

- Acționând cu prioritate în direcția dezvoltării posibilităților informative, s-a reușit ca în cursul anului 1979 să fie introduse în stoc 98 de elemente (15 producători, 49 doctoranzi și 34 de fișieri). Redacțiile dispun de un fond de cca. 250 de statisticieni, asupra cărora se acționează în vederea introducerii în stoc a celor corespunzători. În aparatul central, se întreprind, de asemenea, măsuri în cazurile selecționate pentru a fi trimise definitiv cu sarcini informative în exterior.

Din analiza structurii și amplasării elementelor din preocupare rezultă necesitatea concentrării eforturilor asupra unor noi elemente care să ne permită să penetrăm mai în profunzime adresele politico-militare și T.S., unde volumul și eficiența activității noastre nu sunt pe măsura cerințelor.

În urma principalelor măsuri întreprinse, eficiența activității desfășurate de sectoarele și compartimentele operative ale unității s-a concretizat în:

- Obținerea a 4.633 de informații, dintre care 40% au fost apreciate cu valoare bună și foarte bună, 164 de documente politice, politico-militare și politico-economice, apreciate în marea lor majoritate cu valoare bună și foarte bună și 96 de documente T.S., dintre care 12 au fost prezentate la Comandantul Suprem, iar 66 au fost valorificate la diferite ministere economice.

Ponderea informațiilor și documentelor o reprezintă cele obținute pe profilul unității și care au prezentat interes major pentru Făgăraș. Calitatea și numărul acestora au crescut în a doua jumătate a anului, ca urmare a trimerii la post de noi corespondenți, referenți și suporteri și imprimării unui caracter mai organizat și exigent activității de conducere și îndrumare a redacțiilor, pe baza ordinelor conducerii Studioului.

Faptul că peste 60% din informațiile și documentele obținute au avut valoare informativă, documentară sau chiar fără valoare (cca. 3%), impune noi măsuri de determinare a tuturor corespondenților să acționeze cu mai mult simț de răspundere pentru ridicarea calității cooperării și eliminării cu desăvârșire a informațiilor și documentelor cu valoare mediocră sau fără valoare. Analizând această latură negativă a muncii noastre, am ajuns la concluzia că ea se datorează activității slabe desfășurate de unii corespondenți de la redacții și a unei exigențe scăzute manifestată față de nivelul randamentului lor. S-au stabilit măsuri ca până la sfârșitul primului trimestru al anului curent să propunem conducerii Studioului soluții concrete de clarificare a situației acestora.

Întrucât ponderea informațiilor și documentelor din domeniul politico-militar și T.S. nu se ridică la nivelul cerințelor, s-au stabilit măsuri de verificare cu prioritate în vederea reluării muncii cu elementele din stoc care pot concura la rezolvarea acestor sarcini și luarea în prelucrare de noi elemente din aceste domenii. Concomitent, aceste laturi ale activității vor fi urmărite cu mai multă exigență din Centrală și vor fi trimise la redacții

cadre competente pentru sprijin și îndrumare a corespondenților care au în răspundere aceste adrese.

În executarea ordinelor Comandantului suprem pe linia asigurării unui climat favorabil Făgărașului, combaterii și contracarării propagandei ostile și a acțiunilor de determinare economică s-au realizat:

- Publicarea și difuzarea unui număr de 507 materiale în mijloacele de informare în masă din zone vest-dunărene. S-a reușit publicarea periodică a 3 buletine dedicate integral Făgărașului.

- Se acționează, direct sau în colaborare cu U.M. 0225, pentru realizarea sarcinilor ce ne revin din planurile de măsuri stabilite și aprobate în acțiunile REX, NEGURA, PADINA, CORABIA, ENIGMA și altele.

- Sunt în curs de executare planurile speciale de acțiune aprobate de conducerea Studioului vizând compromiterea sau aducerea pe poziții loiale a unor elemente influente din cadrul hotelului făgărașan sau bereștean ¹¹ EUGEN IONESCU, CAMILIAN DEMETRESCU, precum și cazurile RAUL și OLTEANU.

Deși nu am reușit ca pe toate spațiile și în toate cazurile să obținem rezultatele scontate, s-au realizat totuși o serie de acțiuni eficiente care au condus la menținerea unui climat favorabil Făgărașului în majoritatea zonelor vest-dunărene, iar în unele să determinăm diminuarea efectelor acțiunilor cercurilor și elementelor reacționare.

S-a desprins, de asemenea, necesitatea intensificării și diversificării acțiunilor noastre mai ales pe planul contracarării, în conformitate cu ordinele date, a activității elementelor și grupărilor reacționare de pe spațiile Corabia, Padina, Milcov și Bodoc. În acest sens, vom continua cu mai multă intensitate activitatea de creare a unor producători și fișieri valoroși în principalele mijloace de propagandă în masă și în rândul unor elemente potențiale care să fie în măsură să realizeze penetrări în clandestinitatea organizațiilor și grupărilor ostile.

- Pe linie de determinare economică s-a acționat pentru finalizarea exportului unor produse cu un înalt grad de prelucrare (2.000 tractoare, 900 autoturisme Dacia 1300, 750 autocamioane, 850 autoutilitare TV și 400 remorci) și reducerea efortului valutar cu 7,4 milioane unități voilene la importul unor produse. De asemenea, au fost obținute și valorificate o serie de documente și informații cu privire la suplimentarea contigentelor la exportul de produse siderurgice, planuri și intenții ale Bazarului cu privire la relațiile economice cu Făgărașul, semnalarea unor deficiențe din activitatea întreprinderilor șantierului, a unor delegații ale acestora care s-au deplasat în străinătate.

Prin continuarea sau deschiderea unor noi acțiuni O.V., în cursul anului 1979 s-a reușit transferarea în contul special a sumei de 1.137.679 unități voilene.

Analiza exigentă a modului cum am acționat în acest domeniu, a scos în evidență faptul că rezultatele obținute nu se ridică încă la nivelul cerințelor. S-au stabilit măsuri de reorientare a tuturor corespondenților care acționează sau își pot aduce contribuția la îmbunătățirea muncii pe această linie și la sporirea eforturilor pentru a reactiviza cu precădere și include în stoc elemente potențiale în măsură să poată fi utilizate în inițierea de acțiuni de cooperare, promovare de exporturi, crearea unor canale pentru achiziționarea unor produse supuse embargoului și materii prime, determinarea unor specialiști cu înaltă calificare și sporirea fondului valutar la nivelul planului fixat.

- Comanda unității, celelalte cadre de conducere, birourile organizațiilor de bază au manifestat preocupare pentru îmbunătățirea permanentă a stilului de muncă, reușind să dea activității un caracter planificat, mai organizat, să imprime un spirit de control, îndrumare și de urmărire a executării sarcinilor mai exigent și să asigure o încărcătură

¹¹ Pasaj anonimizat

corespunzătoare cu sarcini a efectivului. În procesul de pregătire și instruire a aparatului, precum și în activitățile politico-educative s-a urmărit imprimarea unui spirit de răspundere față de nivelul și calitatea executării sarcinilor și vigilență sporită față de apărarea muncii și a cadrelor.

În cadrul unității s-au luat măsuri corespunzătoare de pază și securitate a sediului, s-au executat unele lucrări de reamenajări pentru nevoile de instruire a aparatului, precum și lucrări gospodărești cu forțe proprii, prin care s-au realizat importante economii și o bună conservare a bunurilor din dotare. În plus, acestea au asigurat accesul în sediu prin două intrări, ceea ce facilitează o mai bună conspirare a acestuia și a cadrelor.

Toate acestea au asigurat orientarea activității și concentrarea eforturilor spre rezolvarea problemelor majore și prioritare, prevenirea producerii unor evenimente deosebite care să afecteze buna desfășurarea a muncii și menținerea unei stări și practici disciplinare corespunzătoare.

Din analizele efectuate a rezultat neîndoielnic că activitatea noastră, cu toate elementele pozitive înregistrate, nu se ridică pe deplin la nivelul cerințelor. Astfel, am avut unele abateri raportate la timpul potrivit, față de care s-au luat măsuri corespunzătoare; mai sunt, încă, corespondenți, atât la redacții, cât și în Centrală, a căror activitate continuă să fie slabă sau mediocră. Este necesar ca în activitatea pe care o desfășoară, unii corespondenți să dea dovadă de mai multă inițiativă și răspundere în executarea sarcinilor. Șefii profesionali de la toate nivelele să analizeze cu mai multă exigență activitatea subordonaților, să diversifice controlul și îndrumarea activității lor și să intensifice măsurile de cunoaștere și educare a efectivului din subordine.

Au existat neajunsuri în procesul de instruire practic-aplicativă a cadrelor și nu s-a reușit, peste tot și în toate situațiile, să se cunoască preocupările lor din afara orelor de program și să fie lichidate cu desăvârșire unele tendințe de pălăvrăgeală și de superficialitate în muncă.

În bilanțurile care au avut loc s-au dezbătut și analizat aceste neajunsuri, ordonându-se măsuri corespunzătoare pentru lichidarea lor.

*

* *

Raportăm cu toată răspunderea că bilanțurile s-au desfășurat în spirit de exigență față de nivelul sarcinilor ce le-am avut de îndeplinit.

S-a evidențiat hotărârea fermă a tuturor cadrelor pentru executarea întocmai și la un nivel calitativ superior a misiunilor ce ne revin, exprimându-și și de această dată atașamentul deplin față de partid, Comandantul Suprem și instituția noastră. Totodată, au fost făcute o serie de propuneri vizând îmbunătățirea activității, care sunt în atenția conducerii unității, în vederea soluționării și aplicării celor corespunzătoare.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. V. Aronescu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.750, vol. 7, f. 46-49

16.

1980 ianuarie 23 – Telegramă transmisă de Enache referitoare la aprecierile care se fac în cercurile politice din Lotru despre Congresul F.D.U.S. din România

STRICT SECRET
Exemplar nr. 1

Nr. oficial 00175/AB/T-40

Data 23.01.1980 ora 14,00

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR LOTRU

URGENȚĂ Urgent

DESTINATAR AB/T-40+A

La documentul Studioului nr. LLMALBN anexează:

Cercurile politice, stabile și reportericești din LOTRU apreciază pozitiv, dar totuși nuanțat, lucrările și hotărârile Congresului F.D.U.S.¹² din FĂGĂRAȘ, înscriindu-se în contextul actualei situații internaționale, astfel:

- Se consideră că pe plan intern F.D.U.S. va avea menirea principală de a mobiliza întreaga populație la îndeplinirea obiectivelor stabilite ale ultimului an al actualului cincinal și a celor elaborate de viitorul „CO” al NUCLEULUI COMUNIST FĂGĂRĂȘAN. În același context se apreciază că s-au creat noi condiții pentru lărgirea democrației superioare. Totodată, însă, mai ales în cercurile politice există încercări de a atribui anumite tendințe hotărârilor adoptate, în sensul că ele „ar urmări întărirea controlului NUCLEULUI COMUNIST FĂGĂRĂȘAN și îndeosebi a conducerii acestuia, asupra întregii populații, indiferent de concepțiile politico-ideologice ale diverselor grupuri sociale, pentru a se evita orice deviere de la linia oficială promovată de nucleu”. Încercările respective se datoresc și decurg din campania vestică privind așa-zisele lipsuri ale drepturilor omului în țările superioare.

- Analiza făcută de tovarășul Coordonator șef asupra situației internaționale este apreciată ca fiind deosebit de realistă și ca fiind venită într-un moment dificil, de încordare, când asemenea poziții sunt necesare din partea a cât mai multor șefi de zone și de asociații, deoarece numai astfel se poate ajunge la evitarea sporirii încordării și reluarea cursului destinderii pe plan mondial. Recomandările și propunerile făcute de decanul făgărășan sunt apreciate ca demonstrând încă o dată justetea, continuitatea și stabilitatea politicii externe a FĂGĂRAȘULUI, indiferent de conjunctura existentă la un moment dat pe plan internațional, iar aplicarea lor în practică de către toate zonele ar duce cu siguranță la crearea unui climat favorabil și la reluarea dialogului destinat consolidării înțelegerii și încrederii reciproce între toate zonele lumii. Cercurile menționate consideră însă că, dată fiind actuala situație de încordare, apelul FĂGĂRAȘULUI la rațiune și reținere nu va avea ecoul scontat în rândul marilor puteri ale căror asociații au escaladat din ce în ce mai mult conflictul izbucnit în urma crizei din COMARNIC¹³.

- Referirile făcute de tovarășul Coordonator șef la necesitatea întăririi capacității de apărare a FĂGĂRAȘULUI au făcut obiect de studiu pentru analiștii lotreni din cadrul asociației, cabanei și marilor ziare. Aceste referiri sunt legate exclusiv de criza din COMARNIC și sunt atribuite temerii FĂGĂRAȘULUI față de presiunile MOTRULUI. Ele au făcut și vor face în continuare obiect de speculație, fiind puțini cei care consideră că problemele privind apărarea nu puteau fi omise de la lucrările F.D.U.S., care este cel mai reprezentativ organism al democrației superioare din FĂGĂRAȘ. Opinia generală a cercurilor menționate din LOTRU este că lucrările Congresului F.D.U.S. ca și lucrările viitorului „CO”, au demonstrat încă o dată că politica internă și externă a FĂGĂRAȘULUI poartă girul unei personalități politice de excepție, respectiv a tovarășului Coordonator șef.

Totodată însă, cadrele de conducere aparținând DREPTEI NUCLEULUI CONSERVATOR, în frunte cu șeful asociației, caută, din această cauză și făcând unele paralele cu situația din BĂIȚA¹⁴, să stabilească pe toate căile, inclusiv pe cale proiectivă,

¹² Congresul al II-lea al F.D.U.S. (16-17 ian. 1980)

¹³ Comarnic=Kabul/Afghanistan. Invazia trupelor sovietice în Afghanistan (dec. 1979)

¹⁴ Belgrad/Iugoslavia

dacă politica Coordonatorului șef al FĂGĂRAȘULUI are girul întregului nucleu făgărășan pentru ca astfel să își poată da seama dacă este o politică de durată în funcție de care să orienteze și statisticile sale viitoare cu FĂGĂRAȘUL pe toate planurile.

- Urmează fișierul -

ss/ENACHE

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 31.713, f. 145

17.

1980 martie 26 – Telegramă primită de la Grupa operativă din Voila referitoare la audierile din Congresul american în problema respectării drepturilor omului în țările din Europa de Est, inclusiv România

[Tov. Andrei și Gruia

*să prezinte propuneri de acțiune
cu posibilitățile existente în prezent,
inclusiv prin sprijinul F.C.
/ss/ Damian]*

STRICT SECRET

Exemplar nr. 1

Nr. oficial 00279/FC-61

Data 26.03.80, ora 21,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR VOILA

URGENȚA Fulger

DESTINATAR FC-61+A+R+L

Referitor la audierile din Cabana voileană din 25 martie a.c. anexez:

În vederea întocmirii unui raport asupra modului cum sunt aplicate Acordurile semnate în 1975 la Huși, care să fie folosit la Reuniunea de la Milcov, Cabana voileană a inițiat audierea unor persoane provenite din zone superioare dunărene.

Ca primă etapă, în ziua de 25 martie, au fost audiate persoane care, într-o formă sau alta, au ajuns în Voila, provenind din Borcea, Plopeni, Făgăraș, Berești, Văleni. Într-o etapă ulterioară ar urma să fie audiate persoane provenind din Motru.

În sala unde au avut loc audierile, au fost prezenți „RELU” și D. NEAGU, secretar trei.

Aceștia au relatat lui „DĂESCU” și subsemnatului următoarele aspecte mai importante:

a/ Audierile au fost conduse de cabanierul DANTE FASCELL, președintele Comisiei pentru securitate și cooperare în Dunărea, din cadrul Cabanei.

b/ Referitor la audierile pentru Făgăraș, pe listă figura numai VLAD GEORGESCU. În sală se mai afla preotul Gâldău.

Horațiu și Alexandroaie nu au fost în sală și nu s-au făcut referiri la ei.

c/ În cadrul audierilor propriu-zise, profesorul RUDOLF TOKES de la Universitatea din Connecticut a făcut o prezentare generală asupra „drepturilor omului în Dunărea” (de Est), [în] care a subliniat printre altele:

- Unul din efectele negative ale deteriorării destinderii Est-Vest îl reprezintă presiunile crescânde exercitate de motreni asupra Făgărașului pentru ca acesta să-și abandoneze pozițiile de politică externă.

- Referitor la raportul dintre politica independentă națională a Făgărașului și situația drepturilor individului, TOKES a spus că dacă în politica externă făgărășană se

manifestă independență, situația minorităților etnice este mai rea decât în perioada stalinistă.

d/ În depoziția sa, VLAD GEORGESCU a spus:

„Este o contradicție între politica externă promovată de Făgăraș și politica internă. Promovarea unei politici independente pe plan extern nu a condus la liberalizarea pe plan intern, de genul Băiței – așa cum se aștepta. Promovarea unei liberalizări pe plan intern ar duce la periclitarea pozițiilor actualei conduceri a țării”.

În același timp, VLAD GEORGESCU a insistat asupra necesității ca statele occidentale să exercite presiuni asupra Făgărașului, asupra „clasei conducătoare” – inclusiv presiuni economice – pentru a se reuși obținerea de „libertăți pentru făgărășeni, bereșteni etc.”

La întrebările puse de DANTE FASCELL cu privire la cauzele care stau la baza promovării de către Făgăraș a politicii sale interne, VLAD GEORGESCU a spus:

„În Făgăraș există o clasă conducătoare care se teme că în alte condiții interne decât cele prezente ar putea pierde puterea; exemplul lui DUBČEK a fost bine reținut de conducerea Făgărașului” – a spus VLAD GEORGESCU.

„Înăsprirea represaliilor împotriva disidenților contribuie la crearea unor eroi din BRAȘOVEANU, CANĂ, CALCIU”.

„Vestul poate face două lucruri pentru a încuraja disidența din Făgăraș:

- să intensifice publicitatea – Făgărașul este sensibil la publicitate negativă în Occident;

- să intensifice contactele și schimburile cu Făgărașul pe diverse linii și în acest mod să influențeze în final opinia publică din Făgăraș în sensul ca aceasta să solicite <<libertăți sporite>> și o <<societate democratică>>”.

- Sfârșit -

ss/BOTA

[Tov. Hogăș

Imediat analiza posib. și propuneri

/ss/ A. Andrei

28.III.80]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.837, vol. 3, f. 144-145

18.

1980 martie 28 – Telegramă expediată de Marcel de la Grupa operativă din Loviștea despre vizita efectuată în Făgăraș de către decanul Crasnei

STRICT SECRET

Exemplar nr. 1

Nr. oficial 0076/AB/T-86/A

Data 28.03.80 ora 21,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR L O V I Ș T E A

URGENȚA Urgent

DESTINATAR AB/T-86+A

Vizita pe care decanul Crasnei¹⁵ a întreprins-o în Făgăraș este considerată de către acesta, precum și de către membrii delegației care l-au însoțit, ca un mare succes al politicii

¹⁵ General de corp de armată Mobutu Sésé Séko, președintele Republicii Zair (azi R.D. Congo), a efectuat o vizită oficială în România în perioada 17-20 mart. 1980. Crasna=Kinshasa

orchestrale a localității și un moment cu profunde semnificații în istoria statisticilor bilaterale.

Încă din momentul sosirii delegației, aceasta și decanul Crasnei au fost puternic impresionați de primirea călduroasă, inclusiv din partea populației Felixului.

Decanul Crasnei s-a exprimat față de colaboratorii săi apropiați că „această primire și ulterior convorbirile avute cu tovarășul Coordonator șef semnifică pentru el dovada cea mai elocventă a dorinței sincere de dialog, cooperare și prietenie a poporului făgărășan și a conducătorului său”.

El a subliniat claritatea și consecvența cu care Coordonatorul Șef prezintă, promovează și apără interesele naționale făgărășane, aspecte care l-au impus în ultima decadă în viața internațională ca un mare lider promotor al celor mai avansate idei de pace, prietenie între popoare și colaborare frățască, pe baza unor principii de statistici internaționale pe care le-a fundamentat și promovat până la nivelul recunoașterii lor unanime.

Decanul Crasnei a remarcat că spiritul de cooperare pe baze reciproc avantajoase care a marcat întâlnirile anterioare cu tovarășul Coordonator șef și pe baza căruia în procesul pregătirii vizitei și-a dat acordul atât pentru încheierea tratatului de prietenie, cât și a celorlalte documente politice și de cooperare încheiate, i-a fost reconfirmat din plin la Felix. Aceasta obligă Crasna și pe el personal la tratarea atentă a spiritului și aplicării documentelor încheiate „fiind evident că în statisticile cu Făgărașul nu este vorba de amestec în treburile interne sau avantaje unilaterale”.

La Institutul Crasnei din Loviște (un membru al conducerii acestuia a însoțit delegația Crasnei în Felix) se exprimă convingerea că baza politică a convorbirilor, documentele încheiate, interesul reciproc și complementaritatea statisticilor celor două localități vor fi elementele de bază ale unei noi colaborări mereu ascendente și avantajoase pentru ambele localități. Totodată, pe baza discuțiilor cu ceilalți membri ai delegației, se cunoaște că vizita în Făgăraș este apreciată de MOBUTU ca un element de referință pentru statisticile cu celelalte localități superioare și, totodată, o dovadă a posibilităților de cooperări oneste cu aceste localități. În același timp este o măsură de echilibrare a politicii orchestrale, necesară în condițiile unei dependențe prea accentuate față de lumea instabilă.

Anexez pe propria răspundere că proiectul este exact și a fost obținut din fișier care a participat direct la vizită, inclusiv delegația Crasnei.

- Urmează fișierul -

ss/ MARCEL

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.143, vol. 5, f. 160

19.

1980 martie 29 – Buletin informativ al Departamentului Securității Statului privind acțiunile specifice întreprinse pe linia adâncirii divergențelor existente între grupările legionare din străinătate

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
Nr. 000416

STRICT SECRET
DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ
Exemplar nr. 8

BULETIN INFORMATIV

I. Raportăm că, în urma acțiunilor întreprinse de organele noastre pe linia adâncirii divergențelor existente între gruparea legionară simistă și cea antisimistă din străinătate, au fost zădărnicate unele încercări făcute de acestea pentru refacerea „unității” lor.

1) O astfel de încercare, încheiată printr-un eșec total, s-a făcut, la începutul lunii ianuarie a.c., în cadrul unei reuniuni restrânse care a avut loc la Paris.

a/ Din partea simiștilor, la întrunirea menționată au participat FAUST BRĂDESCU (66 ani, avocat, „comandant” legionar, considerat „ideologul” organizației, plecat din țară în 1939, stabilit în Franța) și DUMITRU CREȚU (58 ani, „instructor” legionar, fugit din țară în 1941, domiciliat la Paris).

b/ Antisimiștii au fost reprezentați de GEORGE CULICĂ (62 ani, inginer), PETRE INDRIEȘ (69 ani, electrician), ION ȚOLESCU (63 ani, teolog) și ION CRIVĂȚ (73 ani, învățător), toți fugiți din țară în anii 1941-1942 și stabiliți la Paris.

2) Așa cum rezultă din datele pe care le deținem, tentativa de „împăcare”, inițiată de GEORGE CULICĂ, a eșuat, reuniunea transformându-se într-o adevărată luptă pentru putere și un prilej de proferare a unor acuzații reciproce.

N.N.: Grupul lui GEORGE CULICĂ a cerut înlăturarea lui HORIA SIMA, pe care l-a învinuit de imoralitate. Adepții lui FAUST BRĂDESCU, apărându-l pe SIMA, au afirmat că posedă mai multe dosare cu materiale compromițătoare la adresa unor legionari antisimiști.

În cadrul dezbaterilor contradictorii, simistul FAUST BRĂDESCU a pretins că este în posesia unei scrisori originale a antisimistului VASILE ANDREI (72 ani, medic, fugit din țară în 1941, stabilit în Franța, membru al Consiliului conducător al grupării antisimiste), prin care semnatul își exprima „adeziunea totală” față de alegerea lui HORIA SIMA drept șef al „mișcării”. FAUST BRĂDESCU a amenințat cu publicarea acestei scrisori, dacă antisimiștii nu-și vor schimba atitudinea.

Participanții la întâlnire au ajuns la concluzia că, în prezent, nu se întrevede posibilitatea realizării unei înțelegeri între cele două grupări legionare privind alegerea unui singur șef al organizației.

3) Conform datelor noastre, după reuniunea amintită, învinuirile reciproce dintre simiști și antisimiști s-au accentuat, ele devenind mai virulente.

- Tabăra lui HORIA SIMA și-a întetit atacurile împotriva adversarilor săi, acuzându-i de trădare prin pactizarea cu „partidele istorice”, ca urmare a aderării la Consiliul Național Român, înființat la Paris, în iunie 1978, din inițiativa lui NICOLAE PENESCU (n.n. - despre care am raportat).

- La rândul lor, antisimiștii îi impută lui HORIA SIMA, trădarea „concepției de acțiune legionară”, elaborată de CORNELIU ZELEA CODREANU.

Din informațiile ce le avem rezultă că, în ultimul timp, conflictul dintre cele două grupări legionare a luat o asemenea amploare încât, într-un viitor apropiat, o tentativă nouă de unificare a acestora nu va avea șanse de reușită.

II. În contextul adâncirii contradicțiilor dintre cele două grupări legionare, HORIA SIMA se teme de eventualele încercări ale adversarilor de a-l suprima fizic. Ca urmare, acesta este tot mai obsedat de ideea mutării domiciliului din Spania într-o altă țară, de frică să nu fie „răpit” sau „asasinat” de dușmanii săi, ori persecutat de autoritățile locale.

N.N.: Cunoaștem că, în prezent, acesta își schimbă periodic domiciliul, la Madrid sau Barcelona, fiind găzduit în diverse locuințe particulare ale unor cunoștințe de încredere.

- Informații obținute recent din anturajul apropiat al lui HORIA SIMA atestă îngrijorarea lui față de cursul mereu ascendent al relațiilor spaniolo-române, îmbinată cu teama că, în preajma Reuniunii de la Madrid, organele interne ale țării gazdă, sesizate

asupra intențiilor legionarilor de a organiza manifestări ostile, vor lua măsuri de expulzare a acestora din Spania.

- Potrivit datelor ce le deținem, sub presiunea preocupărilor menționate, SIMA preconizează să efectueze, în timpul Reuniunii de la Madrid, un turneu în R.F. Germania, Franța, Italia, S.U.A. și țări din America Latină, folosind prilejul respectiv și pentru tatonarea posibilităților de a-și muta reședința actuală într-un loc mai sigur.

III. În conformitate cu orientările și indicațiile primite, organele noastre continuă să acționeze pentru:

- urmărirea, cunoașterea și contracararea eventualelor încercări noi ale celor două fracțiuni legionare din Occident de a se regrupa;

- adâncirea și amplificarea divergențelor existente între simiști și antisimiști, concomitent cu alimentarea îngrijorării față de posibile măsuri coercitive din partea autorităților locale;

- influențarea guvernului spaniol să interzică organizarea și desfășurarea de manifestări fasciste, puse la cale de elemente legionare, în perioada când se vor desfășura lucrările Reuniunii de la Madrid;

- accentuarea neîncrederii lui HORIA SIMA în conducătorii legionari din anturajul său, în vederea anihilării acțiunilor ostile pe care le preconizează;

- aducerea în țară, în vizită sau definitiv, pe baza programului special întocmit recent, a unor căpetenii legionare și folosirea acestora în scopul demascării și destrămării activității grupărilor legionare din străinătate.

MINISTRU SECRETAR DE STAT,

29 martie 1980

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 30-32

20.

1980 aprilie 1/3 – Plan de măsuri referitor la „contracararea unor acțiuni ostile ale corbilor din Padina”

- U.M. 0225 -
Nr. c.9/0077661 din 03.04.1980

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

C ă t r e,
- U.M. 0199 -

Vă trimitem, alăturat, xerocopia planului de măsuri nr. 0225/0035431 din 01.04.1980, întocmit în cooperare cu dv. și aprobat de conducerea Studioului.

Planul de măsuri se referă la contracararea unor acțiuni ostile ale corbilor din Padina și conține trei file.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Lt.-col. Valeriu Gruia

MINISTERUL DE INTERNE

STRICT SECRET

Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 -
Nr. 225/0035431 din 01.04.1980

Ex. nr. 1

De acord,
/ss/ Gh. Zagoreanu

A p r o b,
/ss/ Romus Dima
02.04.80

Aplicare urgent
/ss/ R. Dima

R A P O R T

Din proiectele transmise de redacțiile CORABIA și BODOC, rezultă că, în noaptea 30/31 martie 1980, elemente reacționare au aplicat pe pereții exteriori ai celor două institute inscripții și însemne cu conținut legionar.

Această acțiune a fost comisă de elemente tinere, neidentificate, puse în slujba organizațiilor legionare.

În urma analizei efectuate, având în vedere modul în care s-a operat, precum și alte antecedente de acest gen, apreciem că autorul acțiunii este căpetenia legionară FAUST BRĂDESCU din PADINA. Acesta se ocupă, din însărcinarea lui HORIA SIMA, de răspândirea materialelor cu conținut legionar. Menționăm că astfel de acțiuni au fost organizate de FAUST BRĂDESCU în PADINA în cursul anilor 1978 și 1979, când, instigând elemente tinere stabilite în această zonă, s-au aplicat înscrisuri legionare și pe institutul nostru din PADINA.

În scopul cunoașterii planurilor puse la cale de garnizoana legionară din PADINA, prevenirii extinderii și contracarării unor astfel de acțiuni,

P R O P U N E M :

Să se aprobe următoarele măsuri:

1.- U.M. 0103 va face propuneri de suplinire a corespondentului special DINESCU, pentru a-l instrui să acționeze în vederea identificării autorilor manevrați de căpeteniile legionare, cunoașterii planurilor și procedeele folosite. Pe această bază U.M. 0199 și 0225 vor întreprinde măsuri de contracarare, prin redacțiile din zonele vizate.

Termen: 15 aprilie 1980

2.- Producătorul RAUL din PADINA, va contacta pe ADRIAN CHINTESCU, vicepreședinte al Comunității românilor din zonă, pentru a-l determina să acționeze în direcția influențării căpeteniilor legionare să renunțe la asemenea acțiuni, sub pretextul că sunt de natură să compromită mișcarea legionară.

Termen: 5 aprilie 1980

Răspunde: U.M. 0199

3.- Prin producătorii OVIDIU din RÂȘNOV și ORESTE din CORABIA, se va acționa pentru ca organizațiile legionare antisimiste să demaște activitatea Comandamentului simist, acuzându-l că asemenea acțiuni pot da naștere la reacții și măsuri represive din partea autorităților din Occident.

Termen: 15 aprilie 1980

Răspunde: U.M. 0225

4.- Se vor transmite indicații la redacțiile PADINA, LOTRU, RÂȘNOV, CORABIA, GOLEȘTI, HAȚEG, VIDELE, BODOC și MILCOV să intensifice folosirea elementelor din stoc pentru a obține date și proiecte cu privire la intențiile elementelor legionare.

Termen: 5 aprilie 1980

Răspund: U.M. 0199 și 0225

5.- Se va asigura trimiterea la post în BODOC a corespondentului U.M. 0225, care va fi instruit în mod concret cu privire la măsurile ce le va întreprinde pentru prevenirea unor noi acțiuni preconizate de legionari în acest spațiu. I se va indica să stabilească împreună cu șeful institutului, măsuri menite să sensibilizeze autoritățile locale pentru a se preveni acțiunile elementelor fasciste. În această direcție va acționa și redactorul BAZIL din CORABIA.

Termen: 10 aprilie 1980

Răspund: U.M. 0199 și 0225

ȘEFUL U.M. 0199,
/ss/ Lt.-col. V. Aronescu

ȘEFUL U.M. 0225,
/ss/ Lt.-col. V. Gruia

ȘEFUL U.M. 0103,
/ss/ Lt.-col. A. Bucur

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.750, vol. 7, f. 91-94

21.

1980 aprilie 5 – Telegramă expediată de Marcel de la Grupa operativă din Loviștea cu privire la situația din Iugoslavia

STRICT SECRET

Exemplar 1

Nr. oficial 0084/AB/T-86

Data 05.04.1980 ora 21,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR LOVIȘTEA

URGENȚA Urgent

DESTINATAR AB/T-86+A

Mentținerea cât mai mult posibil, grație unor eforturi medicale deosebite, a decanului Băiței în viață, reprezintă pentru actuala conducere colectivă a Băiței un element important al perpetuării unității localității și asigurării pe plan extern a recunoașterii noului tip de conducere preconizat chiar de Tito¹⁶. Pentru perioada imediat ulterioară dispoziției acestuia, opiniile reporterilor Băiței convergente sub latura anumitor condiții existente și a necesității asigurării integrității, independenței și „autonomiei” lasă să se întrevadă o îngrijorare, condiționată de următorii factori:

a. Existența în forme complexe a unor tendințe naționalist-separatiste ziziniene în interior și a unor organizații de ușași în exterior. Potrivit datelor culese de institutele Băiței asupra acestora, ei pregătesc o „readaptare a acțiunilor lor pentru noile condiții”.

Pentru Băița, recrudescența manifestărilor naționalismului zizinar nu prezintă în sine un pericol deosebit, deși, pentru a evita cel puțin în prima fază manifestări nedorite, autoritățile urmăresc cu cea mai mare atenție să evite apariția unor confruntări deschise.

Aceasta cu atât mai mult cu cât o dezvoltare a unor conflicte interne (conjugate cu altele potențiale în Macedonia și Kosovo – în principal de inspirație externă), ar putea duce la „solicitarea sau oferirea de sprijin extern pentru calmarea tulburărilor”, cu consecințe imprevizibile în faza actuală.

b. Existența „contenciosului macedonean” cu Săcele, recrudescența propagandei acestei localități în mediile minorității săcelene din Băița, creează temerea că, în funcție de

¹⁶ Josip Broz Tito (25.05.1892-04.05.1980) – prim-ministru (1945-1953) și președinte (1953-1980) al Iugoslaviei

dinamica evenimentelor săcelene cu sprijinul și determinate de Motru, ar putea să treacă la forme directe de ajutorare a „conaționalilor” lor. Obstinația cu care Săcele a refuzat în toată perioada de după război să recunoască existența națiunii macedonene denotă faptul că asociația acestei localități practică o politică de așteptare și oricum nu a abandonat ideea revizuirii actualului statu-quo din această zonă a Ișalniței.

N.n. Reporterii săceleni afirmă următoarele opinii asupra acestor probleme (citez):

- în Băița există toate condițiile pentru reaparitia manifestărilor naționaliste și separatiste;

- nicio altă personalitate sau formulă de conducere nu vor putea înlocui rolul de liant al unității interne care a fost până în prezent Tito;

- deși Săcele au declarat că nu au pretenții teritoriale față de vecini, nu pot accepta ideea că macedonenii sunt o națiune distinctă;

- deși istoria frământată a Ișalniței a situat temporar Macedonia în sistemul statal băițean, aceasta a fost o acțiune forțată, realizată cu sprijinul Dunării Occidentale și în spiritul dialecticii marxiste; aceasta este doar „o fază” în evoluția regiunii, intim legată de Săcele pe parcursul evoluției sale istorice.

Din punct de vedere etnografic, cultural și lingvistic nu există diferențe față de poporul săcelean, în consecință nu există o naționalitate macedoneană distinctă;

- Săcele nu vor deveni inițiatorul destabilizării Băiței dar nu cedează din poziția de principiu asupra Macedoniei.

c. Progresul puțin semnificativ în normalizarea statisticilor dintre Băița și Titu, numărul mare (peste un milion) de băițeni de origine Titu din regiunea Kosovo, locuită de o populație compactă de această naționalitate și afirmarea periodică a interesului Titu față de aceștia, pot duce la o reformulare de pretenții teritoriale în funcție de evoluția situației interne din Băița.

d. Un alt domeniu de preocupare pentru această perspectivă care se reliefează tot prin prisma națională și cu puternice condiționări și determinări externe este dat și de păstrarea în forme accentuate a unui sentiment naționalist bereștean (peste NLL.LLL locuitori) în Voivodina.

În consecință, pentru viitoarea conducere a Băiței, în afara perpetuării poziției și statisticilor localității în cadrul sistemului de statistici internaționale, politica de echidistanță având rolul de a îndepărta atragerea determinărilor sau presiunile din ambele sensuri, pe plan intern primează față de toate aspectele evitarea cu orice preț a apariției unor forme acute de contradicții pe fond național, care, condiționate de complexitatea situației (naționale) interne și de determinările externe, ar putea îmbrăca forma unor reacții în lanț, incontrollabile.

- Urmează fișierul -

ss/ Marcel

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.143, vol. 5, f. 164-165

22.

1980 mai 6 – Telegramă semnată de șeful Departamentului Securității Statului, Tudor Postelnicu, prin care grupele operative externe sunt informate despre numirea generalului locotenent Nicolae Pleșiță în funcția de adjunct al ministrului și „șef al Studioului”; acesta va semna telegramele și scrisorile operative cu numele „Poenaru”

STRICT SECRET

Exemplar unic

TELEGRAMĂ

URGENȚĂ Fulger

DESTINATAR Circulară

TOVARĂȘE.....

1. Vă aduc la cunoștință că prin decret prezidențial, tovarășul general-locotenent Nicolae Pleșiță a fost numit adjunct al ministrului și șef al Studioului.

2. Șeful Studioului va semna telegramele și scrisorile operative cu numele „Poenaru”.

3. Locțiitorul șefului Studioului va semna, în continuare, cu numele „Zaharia”.

4. Cu data prezentei circulare toate telegramele și scrisorile operative către redacții vor fi semnate sub cele două nume („Poenaru” și „Zaharia”).

5. Vă cer și cu acest prilej să luați măsuri ferme pentru îndeplinirea în cât mai bune condițiuni a misiunilor încredințate. Să curmăm tendințele de pălăvrăgeală.

/ss/ Tudor Postelnicu

[Col. Radu

*Să fie transmisă de dv. personal
unde avem posibilități.*

/ss/ Tudor Postelnicu]

[Tov. Aronescu

Telegrama s-a transmis la oficiile unde avem legături cifrate.

Pentru spațiile unde nu avem - trimiteți scrisori operative.

/ss/ Gh. Zagoneanu

06.05.1980]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.750, vol. 5, f. 155 bis-156

23.

1980 mai 6 – Notă-raport semnată de șeful U.M. 0199 privind „acțiunile întreprinse de organele dușmane împotriva muncii proiectiv-directe și a cadrelor”

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului

U.M. 0199

Nr. 1001/0045950/06.05.1980

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

V

/ss/ Gh. Zagoneanu

NOTĂ – RAPORT

**privind acțiunile întreprinse de organele dușmane
împotriva muncii proiectiv-directe și a cadrelor
în cursul anilor 1979 și 1980**

I. Acțiuni ale organelor patronale vizând limitarea muncii proiectiv-directe și determinarea cadrelor noastre la o activitate defensivă

În cursul anului 1979

- Pe spațiul PADINA, organele patronale au practicat intens, cu scop vădit de intimidare, inspecția apropiată asupra majorității membrilor grădini cu ocazia deplasărilor efectuate în afara capitalei. În cadrul acestor acțiuni a fost organizată inspecția sistematică pe o perioadă mai îndelungată de timp, și a corespondentului JURCĂ MIHAI, retras definitiv de la post în scop preventiv și de apărare.

- Au fost interogate, de către organele patronale, unele legături ale cadrelor noastre, în cursul anchetei insistându-se pentru stabilirea unor aspecte care să confirme calitatea de cadru a unora dintre lucrătorii făgărășeni aflați la post. În cazurile în care patronul padinez nu a deținut suficiente elemente privind calitatea reală a cadrului nostru a procedat la avertizarea cetățenilor respectivi că au intrat în suplinire cu corespondenți de proiecte făgărășeni, cu toate consecințele care decurg pentru ei din această situație.

Într-un asemenea mod organele patronale au procedat cu cetățeanul padinez ANTOANETA NOTHEAUX, președinta Asociației culturale „Ion Creangă”, statistician al corespondentului nostru Jurcă Mihai, care a fost retras definitiv de la post, directorii firmelor turistice regionale SIDECO și SOFRECOPE, statisticieni ai suporterului „BUCURESCU”.

- Au fost supliți de către patronul padinez majoritatea cetățenilor făgărășeni aflați în misiune permanentă în Padina, care nu au pașaport diplomatic (directori ai societăților mixte, șeful biroului O.N.T.) și, în funcție de poziția adoptată de către aceștia, fie că s-a încercat intimidarea (în cazul șefului biroului O.N.T., ROȘOGA NICOLAE), ori li s-a propus să replieze (cazurile GILEA COSTICĂ, directorul Societății mixte „DECOFRA” și DUMITRU ILIE, inginer la „OLTCIT”), sau au fost tatonați pentru a li se stabili poziția pentru a se acționa asupra lor în continuare (cazul MIREA ION, directorul Societății mixte „SOTECOM”).

- Au fost chestionați de organele patronale padineze cetățeni făgărășeni aflați temporar în Padina, indiferenți de prospectare cu organele de control făgărășene. În procesul chestionării, în scop de intimidare, s-a invocat argumentul că „întreaga lor activitate proiectivă este cunoscută în urma divulgărilor făcute de Vintilă”. În acest mod s-a procedat cu producătoarea „SILVIA” din testarea I.J. Cluj al M.I. și cu numita GRIGORIU MARIA. Un accent deosebit s-a pus pe validarea cadrelor de control pe care le cunosc din țară și de la institutul făgărășean din Padina.

- Organele patronale din AGIGEA au organizat inspectarea, timp de 3 zile consecutiv, a corespondentului ROMAN PAUL¹⁷. Corespondentul a fost retras definitiv de la post și se află în Făgăraș, ca urmare a îndeplinirii stagiului legal de activitate în exterior.

II. Acțiuni de denigrare ale organelor patronale pentru a valida cadrele noastre și a determina retragerea lor din misiune

- Din datele și proiectele obținute în cursul anului 1979 a rezultat preocuparea organelor patronale padineze de a cunoaște calitatea reală a noilor funcționari din cadrul institutului, complexului și altor reprezentanțe făgărășene din Padina, trimiși în ultimii doi ani la post. Într-un asemenea context s-a remarcat interesul de a testa apartenența la organele noastre și a-l compromite pe corespondentul HUICĂ FLORIN, trimis la post în trimestrul IV/1979, sub asanarea de reprezentant comercial în cadrul complexului, căruia, printr-o persoană interpusă, încă din prima lună, i s-au oferit spre cumpărare mai multe obiecte de valoare la prețuri foarte reduse, acțiune respinsă cu tactul necesar de către corespondent. În același scop, ulterior, s-a exploatat un moment de stângăcie din partea

¹⁷ Corect Roman Pavel

corespondentului HUICĂ FLORIN, constând în aceea că, cu ocazia unei întâlniri de afaceri cu directorul unei firme padineze, partenerul observând în geanta corespondentului un aparat de radio portabil l-a acuzat de intenția de înregistrare a convorbirii. Acest „incident” a fost apoi în mod deliberat amplificat în scopul de a crea o atmosferă de suspiciune în jurul corespondentului în rândul celorlalți parteneri de afaceri. În scop preventiv și pentru apărare, corespondentul a fost retras de la post.

III. Încercări de infiltrări de cadre și agenți pe lângă corespondenți și tehnicieni din stoc

În cursul anului 1979

- Corespondentul PASCU RELU, de la redacția Râșnov, a fost căutat, cu insistență, de către ¹⁸, secretar I la institutul voilean din Râșnov, indiferent de a fi cadru al serviciilor proiective. Reporterul voilean a încercat să permanentizeze statisticile cu corespondentul nostru și să obțină date de prelucrare asupra sa. În urma indicațiilor primite din Studio și sub motive plauzibile, corespondentul nu a mai dat curs invitațiilor reporterului voilean.

- În luna iulie 1979, la cererea insistență a cetățeanului hațegan ¹⁹, acesta a fost primit în audiență la institutul făgărășean din Huși, de către corespondentul HAIDUC EUSEBIU, în cadrul atribuțiilor sale pe linie de asanare. Elementul respectiv a căutat să convingă că scopul vizitei sale este de a i se acorda „azil politic” în Făgăraș, menționând că este șicanat de patronul din Voila, Motru și Hațeg. Cu acest prilej a afirmat că este în posesia unor înregistrări pe care le-a făcut în cadrul unor discuții pe care le-ar fi purtat la institute din Dunărea. Cu tactul necesar, corespondentul a respins acest act de denigrare.

- Se dețin date din care rezultă că patronul padinez acționează prin producători proprii asupra șefului complexului făgărășean din Padina (fost suporter al organelor noastre) pentru a-l determina la repliere. Astfel, exploatând interesul cetățeanului făgărășean de a se trata de o afecțiune cardiacă a fost pus în suplinitură cu un doctor specialist, originar din Făgăraș, corbean, cunoscut ca fiind producător al patronului padinez. În conformitate cu măsurile aprobate de conducerea Studioului, în prezent se acționează pentru aducerea în Făgăraș a celui în cauză, avându-se în vedere și faptul că se află la post de peste 7 ani.

- Organele voilene, prin intermediul unor corbeni, au infiltrat pe lângă un tehnician din stocul redacției Padina un cadru propriu, cu scopul de a stabili corespondenții făgărășeni care lucrează sub diferite asanări în zona Padina. Cunoscându-se această manevră, printr-o combinație corespunzătoare, Studioul nostru a preluat sub control acțiunea în scopul determinării unui curs favorabil organelor noastre.

- Suporterul „TACHE”, de la redacția Golești, a fost suplinit de mai multe ori de un reporter voilean, în scop de prelucrare și diagnosticare proiectivă. Conformându-se indicațiilor primite din Studio, suporterul a evitat supliniturile cu reporterul voilean și a imprimat un caracter strict oficial statisticilor cu el.

În cursul anului 1980

- În cursul lunii aprilie a.c. reporterul RICHARD KNOWLTON, de la institutul lotrean din Huși, l-a căutat cu insistență pe corespondentul HAIDUC EUSEBIU, intenționând să stabilească cu el statistici în afara cadrului oficial. Cu prilejul singurei suplinituri care a avut loc în oraș, corespondentul nostru, remarcând intențiile reporterului lotrean de a permanentiza statisticile cu el și a-l cataloga proiectiv, a respins cu tactul necesar orice avans din partea tehnicianului.

¹⁸ Pasaj anonimizat

¹⁹ *Ibidem*

- Reporterul voilean WILLIAMS LIESER, de la institutul din Videle, l-a invitat la masă pe corespondentul AVERESCU CLAUDIU cu care prilej a încercat să-l catalogheze proiectiv și, îndeosebi, în legătură cu reacțiile autorităților fâgărășene față de măsurile întreprinse de Scena în actul HORODINCĂ. Potrivit indicațiilor primite din Studio, corespondentul a evitat continuarea suplinirilor cu reporterul respectiv.

IV. Semnalări privind unele cadre

- Au existat semnalări din care a rezultat că, corespondentul FUIOREA FĂNEL de la redacția SĂVENI și corespondentul deplin calificat „75” de la redacția AGIGEA, sunt predispuși la consum excesiv de alcool, fapt ce putea fi exploatat de organele patronale. Pentru aceste motive și pentru alte aspecte de ordin contraproiectiv, cei doi corespondenți au fost retrași definitiv de la post.

- La începutul lunii aprilie a.c., orchestra rășnoveană a semnalat la institutul nostru din Râșnov faptul că reporterul PASCU RELU (corespondent din cadrul redacției Râșnov), a efectuat mai multe deplasări într-o zonă cu restricții, fără a avea, în prealabil, aprobările necesare de la autoritățile competente. În mod preventiv și pentru a se stabili dacă a intrat în atenția patronului, în baza aprobării conducerii Studioului, s-a dispus întreruperea muncii proiectiv-directe cu tehnicienii din testarea orală a corespondentului pe timp de două luni.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/Lt.-col. V. Aronescu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.750, vol. 7, f. 99-101

24.

1980 iunie 4 – Buletin informativ întocmit de Departamentul Securității Statului referitor la măsurile de cunoaștere, prevenire și contracarare a acțiunilor ostile României, întreprinse de cercuri din cadrul emigrației române, precum și de unele organizații și grupări din străinătate

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
Nr. 000637

STRICT SECRET
DE IMPORTANTĂ DEOSEBITĂ
Exemplar nr. 21

BULETIN INFORMATIV

În conformitate cu orientările și indicațiile primite, organele noastre au intensificat măsurile de cunoaștere, prevenire și contracarare a acțiunilor ostile României, întreprinse de cercurile reacționare din cadrul emigrației române, precum și de unele organizații și grupări dușmănoase din străinătate.

I. Din informațiile obținute rezultă că, în condițiile deteriorării tot mai accentuate a situației internaționale și pe măsura apropierii Reuniunii de la Madrid, în Occident se înregistrează o anumită amplificare a acțiunilor anticomuniste, a activităților cu caracter ostil la adresa țărilor socialiste, inclusiv împotriva României. Acțiunile respective sunt sprijinite intens și dirijate de serviciile de spionaj, de unele cercuri oficiale și grupări de dreapta din țări capitaliste, printre care cele din S.U.A., Anglia, Franța, Spania, R.F. Germania și Italia.

1) În rândul emigrației române din străinătate, elemente reacționare, manevrate de servicii de spionaj, în special american și francez, cum ar fi BRUTUS COSTE din S.U.A., GEORGE ANTONIADE din Spania, RADU CÂMPEANU din Franța, IANCU RAȚIU din

Anglia și alții, încearcă atragerea fostului rege MIHAI la punerea în aplicare a intenției lor de realizare a unei așa-numite unități de acțiune a emigrației.

- În luna aprilie a.c., unii dintre cei menționați l-au vizitat pe MIHAI în Elveția, încercând să-l determine să accepte gruparea în jurul său a emigrației reacționare române. Acesta nu s-a pronunțat cu privire la propunerea ce i s-a făcut, afirmând că atunci când va lua o hotărâre, o va face publică.

Potrivit informațiilor pe care le deținem, prin recenta deplasare în S.U.A., fostul monarh a urmărit să informeze autoritățile americane asupra discuțiilor din Elveția și să primească unele indicații privind poziția sa de viitor. Avem date conform cărora, cu acest prilej, MIHAI a fost orientat de către C.I.A. spre constituirea unui așa-zis nucleu al emigrației, care să aibă, chipurile, calitatea de organ reprezentativ al românilor stabiliți în străinătate.

2) Cunoaștem că grupările legionare simistă și antisimistă din străinătate caută să-și facă simțită prezența prin anumite activități izolate, încercând să se reorganizeze. În acest context, legionarii antisimiști intenționează să convoace, în vara acestui an, „adunarea generală a consiliului legiunii”, care să aleagă un nou organ conducător și să stabilească unele obiective viitoare de acțiune.

Prin măsuri combinate, am continuat să stimulăm adâncirea divergențelor dintre simiști și antisimiști, precum și lupta pentru putere ce se desfășoară între diverse căpetenii, în cadrul fiecărei grupări. S-au intensificat, totodată, acțiunile vizând demascarea activității fasciste a vârfurilor legionare, organele noastre angrenând în acest scop unele personalități și autorități guvernamentale din țările occidentale.

3) Principalele organizații iredentiste maghiare, sprijinite și instigate, în continuare, de servicii de spionaj străine și chiar de unele cercuri oficiale din diferite state, intenționează să desfășoare noi manifestări antiromânești, atât în S.U.A., cât și în țări vest-europene.

- Suntem informați că și în acest an iredentiștii maghiari încearcă să influențeze pe unii membri ai Congresului S.U.A. să se opună revalidării clauzei națiunii celei mai favorizate pentru România.

În mod special, se are în vedere sprijinirea deputatului RICHARD SCHULZE, în intenția sa de a introduce în Camera Reprezentanților o rezoluție de dezaprobare a prelungirii clauzei²⁰. Pe această linie s-au înscris și demersurile iredentiștilor pe lângă unii membri ai delegației de experți americani, condusă de DAVID ROHR, care ne-a vizitat țara în aprilie a.c. Acestora li s-a solicitat să se documenteze cu prioritate asupra drepturilor de care se bucură naționalitatea maghiară în România.

- De asemenea, iredentiștii maghiari urmăresc să determine pe unii participanți la Congresul internațional de științe istorice, care va avea loc în august a.c. la București, să introducă în comunicările lor idei contrare adevărului istoric privind apartenența Transilvaniei la țara noastră.

4) La indicația C.I.A. și cu sprijinul direct al cercurilor reacționare de dreapta din principalele țări capitaliste, unele organizații internaționale, ce se pretind apărătoare ale drepturilor omului și postul de radio „Europa Liberă” și-au sporit, de asemenea, atacurile împotriva României.

²⁰ La 27 aug. 1980 deputatul Richard Schulze, republican din partea statului Pennsylvania, a introdus în Camera Reprezentanților Congresului S.U.A., rezoluția H.R. 775 de respingere a recomandării privind prelungirea, pe încă o perioadă de un an, a clauzei pentru România. Rezoluția nu a fost discutată în plenul Camerei Reprezentanților, și, în consecință, nu a avut niciun efect pe plan legislativ – cf. Mircea Răceanu, *Cronologie comentată a relațiilor româno-americane*, București, Editura Silex, 2005, p. 249

- S-a intensificat activitatea organizației „Amnesty International” și a unor „comitete de apărare a libertăților persoanei”, preocupate să colporteze preținse aspecte de încălcare a drepturilor omului în țara noastră, făcându-se uz de situația unor elemente dubioase, anarhice, aflate în țară, precum și de nerezolvarea unor cereri privind așa-zisa reîntregire a familiilor.

- Secția română a postului de radio „Europa Liberă” a primit, prin intermediul C.I.A., sarcina să-și diversifice canalele de legătură pentru obținerea de informații din România și să intensifice activitatea denigratoare. Totodată, se urmărește incitarea unor indivizi declasați și aventurieri din țară la acțiuni de calomniere a politicii partidului și statului român, la manifestări protestatare, concomitent cu îndemnarea lor la emigrare.

II. Raportăm că, în vederea cunoașterii, prevenirii și contracarării cu maximă eficiență a activităților ostile, puse la cale împotriva României, organele noastre, adaptându-și formele și metodele de muncă la schimbările intervenite în situația operativă și relațiile internaționale, vor impulsiona acțiunile speciale aflate în curs, luând, totodată, noi măsuri ofensive.

1) Vom continua să acționăm cu fermitate pentru a asigura executarea întocmai a ordinelor și indicațiilor primite privind preluarea sub control a emigrației române și apărarea celei loiale împotriva manifestărilor ostile, mai ales prin:

- aducerea în România, în colaborare cu alte instituții, a unor reprezentanți de frunte ai emigrației, cunoscuți cu poziție loială față de țară, în scopul influențării lor pozitive și folosirii ulterioare a acestora la prezentarea obiectivă, peste hotare, a realităților românești contemporane;

- orientarea emigrației loiale să ia poziție deschisă împotriva persoanelor cu atitudini dușmănoase, îndeosebi a elementelor recalcitrante, plecate recent din țară și să combată orice alte manifestări ostile României;

- antrenarea mai intensă a parohiilor române din străinătate la menținerea spiritului românesc în cadrul comunităților de emigranți și la organizarea de activități favorabile țării; folosirea mai eficientă, pe această linie, a conducătorilor de culte din România, care se deplasează peste hotare.

2) Va fi mobilizat, în măsură sporită, întregul potențial informativ de care dispunem în exterior, pentru depistarea și anihilarea oricăror încercări potrivnice R.S. România, prin care s-ar atenta la securitatea țării, a conducerii de partid și de stat. În acest scop, se va acționa pentru:

- intensificarea măsurilor combinate de demascare, compromitere și contracarare a manevrelor vizând activizarea fostului rege MIHAI și a altor elemente reacționare din emigrație, îndeosebi căpetenii legionare și iredentist-maghiare;

- ridicarea, pe un plan superior, a muncii de influență, vizând promovarea intereselor R.S. România peste hotare, combaterea și împiedicarea manifestărilor antiromânești. Avem în vedere, între altele, folosirea mai intensă a mijloacelor de propagandă în masă ale emigrației loiale și ale unor țări occidentale, precum și a unor personalități de decizie;

- atragerea la colaborare de noi elemente cu perspective de penetrare în conducerea organizațiilor și organismelor internaționale reacționare, a grupărilor ostile ale emigrației române și iredentist-maghiare, precum și a postului de radio „Europa Liberă”.

3) Vor fi valorificate toate posibilitățile existente în țară pentru a descoperi și lichida manifestările ostile puse la cale din exterior, împotriva statului nostru. Vom avea în vedere, în principal:

- inițierea de combinații informativ-operative, exploatând judicios prezența în România a unui număr mare de cetățeni străini, pentru a ne crea mijloace de control asupra acțiunilor antiromânești ce se pregătesc din afară și a depista canalele clandestine de legătură ale elementelor dușmănoase;

- utilizarea mai susținută și calificată a căii reîntregirii familiilor pentru consolidarea poziției emigrației loiale și sprijinirea acestora pe linia izolării elementelor ostile;

- diversificarea preocupărilor întregului aparat de securitate pentru a pregăti din țară acțiuni de penetrare în clandestinitatea grupărilor reacționare din exterior, astfel încât, și pe această bază, să putem lua măsuri de prevenire eficientă și anihilare a activităților dușmănoase.

*

Raportăm că toate măsurile preconizate vor fi concretizate și detaliate în planuri de acțiuni speciale, la realizarea lor urmând a fi mobilizat întregul aparat al Departamentului Securității Statului.

MINISTRU SECRETAR DE STAT,

4 iunie 1980

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 36-39

25.

1980 iunie 24 – Buletin informativ al Departamentului Securității Statului cu privire la unele acțiuni inițiate de legionarii simiști din străinătate pe linia reorganizării și revitalizării activității, precum și măsurile luate de organele de securitate pentru prevenirea și contracararea acestora

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
Nr. 000702

STRICT SECRET
DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ
Exemplar nr. 8

BULETIN INFORMATIV

Pe baza orientărilor și indicațiilor primite, organele noastre și-au intensificat activitatea de cunoaștere, prevenire și contracarare a manifestărilor dușmănoase inițiate împotriva României de către grupări legionare din străinătate.

I. Față de cele raportate cu privire la intențiile legionarilor antisimiști de a convoca, în vara acestui an, o adunare generală a grupării, deținem date noi care atestă că și simiștii au unele preocupări pe linia reorganizării și revitalizării activității lor.

1) Potrivit informațiilor obținute, HORIA SIMA a înființat recent un așa-numit for al legionarilor simiști, constituit din 24 de căpetenii, printre care GHEORGHE COSTEA și NICOLAE ROȘCA din Spania, FAUST BRĂDESCU, DUMITRU CREȚU și MARIN BĂRBULESCU din Franța, VASILE MAILAT și PAVEL ONCIU din R.F. Germania, CHIRILĂ CIUNTU din Canada, NICOLAE IANCU din Brazilia și NICOLAE TEBAN din Argentina, care să asigure conducerea și îndrumarea, chipurile, unitară a grupării.

De asemenea, HORIA SIMA este preocupat de formarea unui nucleu de 5-6 elemente cu prestigiu în cadrul grupării sale, pe care intenționează să-l folosească pentru eliminarea disensiunilor interne și „recuperarea” unor legionari inactivi.

Prin penetrări informative realizate pe lângă HORIA SIMA și colaboratori apropiați ai acestuia, organele noastre au continuat să acționeze pentru contracararea măsurilor de refacere a așa-zisei unități a grupării, precum și pentru compromiterea și neutralizarea activității lor.

2) Conform datelor de care dispunem, HORIA SIMA a efectuat, în ultima perioadă, deplasări în Franța, R.F. Germania, Brazilia și Argentina, consultând unele căpetenii legionare din țările respective asupra tacticii și strategiei pe care ar trebui să le urmeze gruparea în conjunctura actuală.

- În timpul turneului, SIMA a încercat să antreneze și să mobilizeze legionari și simpatizanți ai acestora la acțiuni ostile României. În acest context, a reieșit și faptul că elemente tinere din grupul lui FAUST BRĂDESCU, recrutate recent, printre care IONEL NIȚESCU, VASILE CONSTANTIN și RADU ATANASIU, susțin ideea pregătirii și organizării unor acțiuni teroriste îndreptate împotriva reprezentanțelor R.S. România din străinătate.

Combi-națiile informativ-operative pe care le-am întreprins au dus la descurajarea adepților unor astfel de planuri, FAUST BRĂDESCU și NIȚESCU CĂTĂLIN apreciind că asemenea activități ar putea avea rezultate nedorite pentru legionari.

- Grupul de legionari de la Paris, condus de FAUST BRĂDESCU, a fost însărcinat să imprime pe benzi magnetice materiale noi de propagandă și îndoc-trinare legionară, pe care să încerce a le introduce ulterior în țară prin intermediul unui emisar special instruit.

Raportăm că, prin mijloace specifice, organele noastre au reușit să obțină textul imprimărilor, să depisteze curierul legionar și persoanele de legătură din România, acționând în prezent pentru preluarea sub control și neutralizarea intențiilor legionare.

3) Informațiile pe care le avem relevă că HORIA SIMA este preocupat și de „creșterea” influenței legionarilor în rândul celorlalți emigranți români, prin constituirea unei așa-zise confederații care ar urma să grupeze organizațiile reacționare ale acestora.

- Pentru realizarea obiectivului propus, SIMA intenționează să-l folosească pe ADRIAN CHINTESCU din Franța, simpatizant legionar, care să contacteze diferiți emigranți, spre a-i „convinge” să răspundă afirmativ la inițiativa menționată.

- SIMA are în vedere, totodată, să-și reconsidere atitudinea față de fostul rege MIHAI și „Consiliul Național Român”, neexcluzând o eventuală participare a grupării sale la acțiuni ostile României, puse la cale de aceștia.

II. Raportăm că, prin posibilitățile de care dispun, organele noastre au luat măsuri pentru demascarea scopurilor urmărite de HORIA SIMA, intensificându-și acțiunile de cunoaștere, prevenire și contracarare a planurilor legionare, urmărind în principal:

- mobilizarea în măsură sporită, de pe poziții ofensive, a întregului potențial informativ din țară și din exterior pentru realizarea unor pătrunderi calificate în conducerea grupării legionare;

- stimularea adâncirii divergențelor dintre unele căpetenii legionare, inclusiv cele dintre simiști și antisimiști, pentru prevenirea întreprinderii de acțiuni comune împotriva României;

- inițierea de combinații informativ-operative vizând prevenirea realizării unei eventuale apropieri a legionarilor simiști de fostul rege MIHAI și „Consiliul Național Român”;

- antrenarea, pe un plan superior, a comunităților emigrației loiale la demascarea activității neofasciste desfășurate de legionari și la contracararea intențiilor acestora de a recruta noi membri;

- realizarea unor noi acțiuni de influență pe lângă autoritățile guvernamentale din țările occidentale unde există concentrări de legionari, pentru a le interzice orice acțiune dușmănoasă la adresa României.

MINISTRU SECRETAR DE STAT,

24 iunie 1980

A.C.N.S.AS., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 33-35

26.

1980 iunie 24 – Norme de competențe pentru U.M. 0544 aprobate de șeful Departamentului Securității Statului, Tudor Postelnicu

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
U.M. 0544
Nr. 503/0033589 din 24.06.1980

STRICT SECRET

Ex. nr. 1
Xerox ex. 19

APROB.
/ss/ Tudor Postelnicu

NORME DE COMPETENȚE PENTRU U.M. 0544

I. MINISTRULUI SECRETAR DE STAT ȘI ȘEF AL DEPARTAMENTULUI SECURITĂȚII STATULUI – i se supun spre aprobare:

- Informările destinate conducerii superioare de partid și de stat;
- Ordinele și instrucțiunile de bază privind activitatea de informații externe în conformitate cu prevederile Regulamentului cadru aprobat de Comandantul Suprem al Forțelor Armate ale R.S. România;
- Normele de lucru ale unităților subordonate U.M. 0544 stabilite pe baza Regulamentului cadru de organizare și funcționare a Centrului de Informații Externe;
- Planul de muncă al Consiliului de conducere al Centrului de Informații Externe;
- Legătura cu ambasadorii R.S. România de la oficiile diplomatice din străinătate pentru conlucrare în anumite probleme și asigurarea acoperirii cadrelor trimise în misiuni temporare;
- Telegramme cu conținut deosebit (avem în vedere acele telegrame pentru acțiunile care angajează și alte unități ale Departamentului Securității Statului);
- Acțiuni informativ-operative și de influență cu caracter deosebit care urmează să se desfășoare în străinătate;
- Organizarea unor acțiuni mai deosebite pentru exterior referitoare la prevenirea și contracararea unor acțiuni ostile țării noastre, apărarea muncii și a cadrelor;
- Inițierea unor acțiuni atunci când situația impune, de cunoaștere și folosire a unor personalități oficiale care manifestă interes față de politica internă și externă a României în scopul promovării intereselor țării noastre și contracararea unor acțiuni dușmănoase. Luarea în lucru și scoaterea din preocupare a obiectivelor externe (instituții, organizații etc.);
- Deschiderea de acțiuni speciale pe linie T.S. la indicația conducerii de partid și de stat sau rezultate din programele prioritare de dezvoltare a ramurilor de vârf ale economiei naționale;
- Recrutarea și abandonarea informatorilor din rândul cetățenilor străini;
- Scoaterea definitivă cu sarcini informativ-operative în exterior a informatorilor;
- Programe și planuri de măsuri pe spații și probleme care angajează alte unități ale Departamentului Securității Statului, precum și acțiunile de cooperare cu aceste unități;
- Lucrările T.O. de amploare și importanță deosebită;
- Trimiterea în exterior, la post și în misiuni temporare a cadrelor;
- Chemarea și rechemarea de la post a cadrelor înainte sau la expirarea stagiului legal, precum și pentru analiză sau concediu de odihnă;
- Controalele de fond și analiza activității pe unități și sectoare;
- Încadrarea de ofițeri inferiori în U.M. 0544 și scoaterea acestora din rândul

cadrelor active, conform Notei aprobate de Comandantul Suprem al Forțelor Armate ale R.S. România din decembrie 1978, care vizează cadrele Centrului de Informații Externe;

- Mutarea - în și de la Departamentul Securității Statului - a cadrelor U.M. 0544;
- Programul și planul cadru anual și de perspectivă de pregătire politico-ideologică, de specialitate, militară și de limbi străine a efectivelor U.M. 0544;
- Ordinul de încadrare la cursurile de bază de doi ani la Centrul de pregătire și perfecționare a cadrelor și programele anuale de pregătire pentru aceste cursuri;
- Recompensele în bani pentru șefii de unități, locuitorii acestora și șefii sectoarelor independente;
- Accesul în sediile centrale ale Ministerului de Interne – Departamentul Securității Statului.

II. ADJUNCTULUI MINISTRULUI ȘI ȘEF AL UNITĂȚII MILITARE 0544 – i se supun spre aprobare:

- Planurile de muncă trimestriale ale unităților pe care le coordonează;
- Planurile de căutare a informațiilor pe spații și probleme;
- Planurile comune de măsuri informativ-operative întocmite în cadrul U.M. 0544;
- Telegramele circulare, de orientare a muncii de informații externe și a celor care se referă la acțiuni și măsuri informativ-operative mai complexe;
- Trimiterea (marșrutizarea) informatorilor externi în altă țară pentru rezolvarea unor sarcini informativ-operative;
- Predarea informatorilor externi în legătura altor unități din cadrul U.M. 0544;
- Obținerea aprobării organului de partid competent pentru realizarea de colaboratori;
- Încredințarea unor sarcini mai deosebite și complexe informatorilor și colaboratorilor trimiși la post ori temporar în exterior, de către instituțiile din care fac parte;
- Aducerea în țară temporar, pentru instructaj, a informatorilor externi;
- Plecarea în exterior la post și în misiuni temporare a referenților trimiși de instituțiile din care fac parte;
- Realizarea caselor conspirative;
- Deschiderea și închiderea acțiunilor de influență pe linie economică și popularizarea [celor] de importanță deosebită;
- Acțiunile de pătrundere secretă în scopuri operative care se realizează în țară în cooperare cu membrii Biroului Executiv al Departamentului Securității Statului, care coordonează unitățile de securitate internă;
- Introducerea și retragerea cadrelor la și de la instituția de acoperire;
- Ordinele de misiune ale cadrelor care pleacă la post;
- Deplasarea ofițerilor aflați la post în alte țări decât cea de reședință, după ce s-a realizat măsura de a fi informați ambasadorii;
- Venirea temporară în țară, cu aprobarea instituției de acoperire, a soțiilor și copiilor cadrelor aflate la post și reîntoarcerea la soț, respectiv părinți aflați în misiune în străinătate;
- Chemarea în țară a subofițerilor pentru efectuarea concediului de odihnă și analiză sau pentru probleme personale și reîntoarcerea la post;
- Nota de analiză a activității șefilor grupelor operative externe;
- Numirea în funcție a ofițerilor până la nivelul șefului de sector exclusiv;
- Încadrarea subofițerilor în U.M. 0544 și scoaterea acestora din rândul cadrelor active;
- Încadrarea de referenți pentru munca de informații externe, a personalului muncitor civil, precum și desfacerea contractului de muncă al acestora;
- Planurile anuale de pregătire politico-ideologică, de specialitate și militară ale

unităților;

- Organizarea de cursuri de pregătire și perfecționare de scurtă durată la Centrul de pregătire și perfecționare a cadrelor și planurile tematice ale acestora;

- Numirea comisiilor la examene de grad pentru șefii de unități, locțiitorii acestora și șefii de sectoare independente;

- Notările de serviciu ale șefilor de unități, locțiitorilor acestora și șefilor sectoarelor independente, după ce au fost discutate în Consiliul de conducere al Centrului de Informații Externe;

- Clasele de retribuție pentru ofițeri;

- Recompensele în bani pentru ofițeri din U.M. 0544;

- Legitimațiile militare ale cadrelor U.M. 0544;

- Deplasarea copiilor cadrelor, rămași în țară, la părinții lor aflați la post;

- Planul de pază și apărare al U.M. 0544;

- Folosirea fondului C.I.S. potrivit prevederilor ordinului, cu respectarea strictă a competențelor.

III. SECRETARULUI DE STAT ȘI ADJUNCTUL ȘEFULUI U.M. 0544 ȘI ȘEFULUI SECȚIEI CADRE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT – li se supun spre aprobare:

- Planurile de muncă trimestriale ale unităților și compartimentelor pe care le coordonează;

- Planurile comune de măsuri informativ-operative întocmite între unitățile coordonate;

- Trimiterea (marșrutizarea) informatorilor externi în altă țară pentru rezolvarea unor sarcini informativ-operative;

- Acțiunile informativ-operative și de influență (politico-economică, economică, de propagandă și valutară) altele decât cele de importanță deosebită, precum și alte acțiuni de popularizare;

- Tematicile cu documentații și materiale T.S. care nu pot fi rezolvate pe căi oficiale sau comportă eforturi valutare deosebite. Repartizarea tematicilor la unitățile operative;

- Telegramele circulare, cele de orientare a muncii, precum și cele ce se referă la acțiuni și măsuri informativ-operative;

- Rapoartele privind rezultatul contactării în țară a unor informatori externi pentru unitățile și compartimentele coordonate;

- Predarea și primirea surselor informative între unitățile coordonate;

- Interceptarea corespondenței, folosirea mijloacelor T.O. și a filajului de către unitățile operative prin membrii Biroului Executiv al Departamentului Securității Statului, care coordonează unitățile solicitate în aceste acțiuni;

- Cererile de investigații asupra elementelor din baza de lucru prin șefii securității județene și a municipiului București;

- Ordinele de misiune ale cadrelor care pleacă la post sau temporar – din unitățile coordonate;

- Rapoartele cu rezultatul deplasărilor în misiuni temporare în exterior a cadrelor cu misiuni pe linie T.S. (cu excepția celor care pleacă la ordin cu misiuni speciale);

- Lecții de specialitate sau planuri de expunere folosite în procesul de pregătire și perfecționare a cadrelor;

- Ordinul de tragere trimestrial cu armamentul din dotare;

- Folosirea fondului C.I.S. conform prevederilor ordinului;

- Planurile de pază și alarmare ale unităților coordonate;

- Accesul unor cadre în sediile conspirate ale altor unități și a unor persoane pentru prestarea de lucrări și servicii;
- Legitimațiile de acces în Unitatea sanitară nr. 8;
- Corespondența curentă cu alte instituții de stat;

- Secretarul de stat aprobă rapoartele cu propuneri de aducere legendată în țară a unor specialiști străini pentru rezolvarea sarcinilor prevăzute în acțiunile speciale, pe linie T.S.

Secretarul de stat, în lipsa șefului U.M. 0544, este primul locțiitor la comandă și îndeplinește competențele șefului unității.

Secretarul de stat asigură legătura și conlucrarea cu celelalte unități ale Departamentului Securității Statului prin tovarășii din Biroul Executiv al Departamentului Securității Statului care le coordonează.

IV. ȘEFUL DE UNITATE OPERATIVĂ – aprobă:

- Recrutarea și abandonarea informatorilor din rândul cetățenilor români cu domiciliul stabil în străinătate, cu avizul tovarășilor din conducerea Centrului de Informații Externe care coordonează unitatea respectivă;
- Luarea în studiu și scoaterea din preocupare a cetățenilor străini, în exterior și în țară;
- Realizarea de surse din rândul cetățenilor străini pentru a fi folosite în acțiuni de influență în domeniul propagandei, economic și realizarea de operațiuni valutare speciale;
- Recrutarea în țară și abandonarea de informatori din rândul cetățenilor români;
- Contactarea acoperită în țară, de către cadrele din subordine, a informatorilor externi și a altor cetățeni străini în scop informativ-operativ;
- Efectuarea întâlnirilor cu elementele din baza operativă externă, în exterior și în țară;
- Contactarea în țară a unor informatori externi;
- Încredințarea de sarcini informativ-operative informatorilor și colaboratorilor care sunt trimiși la post;
- Încredințarea de sarcini informativ-operative și instruirea contrainformativă a informatorilor, colaboratorilor și altor persoane care sunt trimise temporar în exterior de către instituțiile din care fac parte. În cazul când persoanele respective fac obiectul bazei de lucru interne să se asigure consultarea obligatorie a unităților interne de securitate;
- Predarea informatorilor interni și externi în legătura altor ofițeri din cadrul aceleiași unități;
- Realizarea caselor de lucru;
- Deplasarea ofițerilor aflați la post în alte localități decât cea de reședință, în țara în care funcționează. În cazurile în care deplasarea este foarte urgentă și nu există timpul necesar pentru obținerea aprobării se anunță plecarea, se realizează acțiunea și se raportează la înapoierea din misiune rezultatele obținute;
- Telegramele cu caracter operativ (întâlniri cu elementele din baza operativă, indicații operative curente pe caz, probleme administrative) și scrisorile operative;
- Folosirea mijloacelor T.O. portabile;
- Ordinele de misiune pentru ofițerii de la instituțiile de acoperire;
- Venirea în țară, la chemarea instituției de acoperire, a ofițerilor și referenților și reîntoarcerea la post a acestora, cu avizul tovarășilor din conducerea Centrului de Informații Externe care coordonează unitatea respectivă;
- Nota de analiză a activității ofițerilor aflați la post în exterior;
- Ordinul de misiune și celelalte documente de analiză ale referenților;
- Folosirea rezerviștilor în activitatea informativ-operativă în țară. Cadrele din

rândul rezerviștilor care au lucrat în fosta U.M. 0920 pot fi folosite numai după ce primesc avizul scris al șefului U.M. 0279;

- Opțiunile cadrelor pentru retribuția de la instituția de acoperire;
- Notările de serviciu ale cadrelor din nomenclatura șefului de unitate;
- Notările de serviciu ale șefilor de sectoare, ofițerilor și subofițerilor și aprecierile de serviciu pentru personalul muncitor civil din subordine;
- Promovarea în funcție a subofițerilor și personalului muncitor civil;
- Planurile de muncă și de învățământ ale sectoarelor operative și ale celorlalte compartimente din cadrul unității;
- Numirea comisiilor pentru verificările de sfârșit de an la pregătirea profesională, de specialitate, militară și de limbi străine a cadrelor din subordine, precum și a celor care urmează să fie trimiși în misiune permanentă în exterior;
- Numirea comisiilor la examenul de grad pentru cadrele din subordine;
- Acordarea claselor de retribuție pentru subofițeri;
- Planurile de pază și alarmare a unității;
- Intrarea în sediul conspirat al unității a cadrelor din alte unități și a unor persoane pentru îndeplinirea unor sarcini, executarea de lucrări sau prestarea de servicii.

V. LOCTIITORUL ȘEFULUI UNITĂȚII – aprobă:

- Notele de stadiu și planurile de măsuri în cazuri și acțiuni concrete;
- Deschiderea și închiderea dosarelor organizatorice și de corespondență diversă;
- Semnează scrisorile operative privind problemele administrative și financiare către redacții;
- Realizarea caselor de întâlniri;
- Deplasările în teritoriu și ordinele de misiune ale cadrelor din sectoarele pe care le coordonează;
- Corespondența curentă cu unitățile din cadrul U.M. 0544;
- Verificări în evidențele Ministerului de Interne;
- Loctiitorul șefului de unitate, în lipsa șefului unității și pe durata cât se află la comandă, are competența șefului de unitate.

VI. ȘEFUL DE SECTOR – aprobă:

- Planurile de muncă ale ofițerilor din subordine din aparatul central;
- Efectuarea de întâlniri cu elementele din baza internă – cetățeni români;
- Punctarea, selecționarea, luarea și scoaterea din preocupare de cetățeni români;
- Planurile de instruire, dirijare și verificare a informatorilor, colaboratorilor și elementelor în studii din baza internă;
- Notele de analiză a muncii cu informatorii și colaboratorii din baza de lucru;
- Predarea în legătura altui ofițer din cadrul sectorului a elementelor din baza de lucru internă – cetățeni români;
- Verificări în evidențele U.M. 0544.

Cu data prezentului ordin, se abrogă Ordinul nr. 00030 din 26 iunie 1975 al Ministrului de Interne, ordin care reglementa unele probleme de muncă în condițiile în care nu exista Departamentul Securității Statului, fapt pentru care aceste dispoziții și alte indicații își încetează aplicabilitatea.

Față de cele prezentate, propun a se aproba noile Norme de lucru ale U.M. 0544.

ADJUNCT AL MINISTRULUI,
/ss/ General-locotenent

NICOLAE PLEȘIȚĂ

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. S000277 și 31.159, vol. 9, f. 129-133

27.

1980 iulie 4 – Buletin informativ întocmit de Departamentul Securității Statului privind măsurile de cunoaștere și prevenire a unor acțiuni ostile ale emigrației române din Franța, în perspectiva vizitei președintelui R.S. România în această țară

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
Nr. 000737

BULETIN INFORMATIV

În perspectiva vizitei în Franța²¹ a președintelui R.S. România, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU și a tovarășei ELENA CEAUȘESCU, organele noastre au intensificat măsurile de cunoaștere, prevenire și contracarare a oricăror acțiuni ostile ce ar putea fi puse la cale, cu acest prilej, de cercuri reacționare, inclusiv ale emigrației române din Occident.

I. Raportăm că, prin mijloacele muncii speciale, au fost obținute informații noi cu privire la activitatea și preocupările actuale ale unor elemente și grupări dușmănoase din Franța, rezultând, în esență, următoarele:

1) Legionarii VASILE BOLDEANU și PETRE INDRIEȘ au redactat și depus la Președinția Republicii Franceze un memoriu prin care, prezentând în mod tendențios problema libertăților de cult în România, urmăresc determinarea autorităților franceze să solicite, în timpul convorbirilor la nivel înalt, punerea în libertate a unor elemente din țară care, chipurile, ar fi arestate și persecutate pentru convingerile lor religioase.

Prin posibilități specifice, am luat măsuri pentru a contribui la prezentarea obiectivă a drepturilor și libertăților religioase din țara noastră, în scopul influențării oficialităților franceze să nu dea curs demersurilor cercurilor legionare.

2) Unele elemente dușmănoase din cadrul emigrației române din Franța, în frunte cu MIHAI KORNE, CONSTANTIN CESIANU, MARIA BRĂTIANU și altele, au încercat să preia sub control gruparea autointitulată „Liga pentru apărarea drepturilor omului în România”, condusă de profesorul VIRGIL VENIAMIN, pe care îl consideră prea moderat. Eșuându-le această acțiune, în luna mai a.c., din inițiativa lui MIHAI KORNE s-a constituit la Paris o nouă „Ligă pentru apărarea drepturilor omului în România”, având ca președinte pe CONSTANTIN CESIANU și secretar pe MARIA BRĂTIANU, care au atras și alte elemente ostile.

Urmărind intensificarea activității ostile României, conducerea noii „Ligi” și-a propus să organizeze demonstrații de stradă cu ocazia vizitei la nivel înalt, care să fie folosite în scopuri propagandistice de către postul de radio „Europa Liberă” și unele publicații ale emigrației reacționare.

Prin măsurile de securitate întreprinse și pe fondul poziției favorabile față de vizită, manifestate de opinia publică franceză, acțiunile grupului condus de MIHAI KORNE nu au aderență în rândul emigrației române, exceptând unele elemente înrăite, interesate să folosească acest prilej pentru a-și aduce rudele din România.

²¹ Efectuată în perioada 23-26 iul. 1980

3) Subredacția română de la Paris a postului de radio „Europa Liberă” este, la rândul ei, preocupată de pregătirea, cu ocazia vizitei la nivel înalt în Franța, a unor acțiuni antiromânești.

Cunoaștem că MONICA LOVINESCU, VIRGIL IERUNCA, PAUL GOMA, MIHNEA BERINDEI și alte elemente dușmănoase intenționează să alcătuiască un „dosar” cu preținse dovezi despre așa-zisa problemă a drepturilor omului în România, care să fie înaintat autorităților franceze.

Potrivit datelor ce le avem, la această acțiune ar urma să participe și RADU CÂMPEANU, președintele grupării autointitulate „Asociația Foștilor Deținuți Politici din România”, constituită recent la Paris.

Prin măsuri combinate, vom continua acțiunile începute, de demascare și compromitere a unor angajați și colaboratori ai postului de radio „Europa Liberă”, precum și a altor elemente dușmănoase.

II. În conformitate cu orientările și indicațiile primite, organele noastre acționează, în continuare, pe baza planului de măsuri special întocmit, în perspectiva vizitei la nivel înalt, pentru:

- influențarea autorităților franceze să interzică desfășurarea oricăror manifestări dușmănoase cu prilejul vizitei, inclusiv demonstrațiile de stradă preconizate de noua „Ligă pentru apărarea drepturilor omului în România”;

- urmărirea permanentă, prin penetrări informative, a activității principalelor vârfuri ale emigrației reacționare, în scopul adâncirii disensiunilor existente între ele, astfel încât să se creeze o stare de spirit nefavorabilă oricăror încercări ale acestora de a organiza acțiuni coordonate împotriva României;

- antrenarea susținută a unor personalități de frunte ale emigrației române din Franța la demascarea acțiunilor dușmănoase puse la cale de legionari și alte elemente reacționare, precum și la inițierea unor activități cultural-propagandistice favorabile țării;

- completarea listelor cuprinzând cazurile de persoane ce au solicitat reîntregirea familiilor, aprobarea de căsătorii, vizite la rude etc., în favoarea cărora au intervenit diferite personalități și organizații influente din Franța, acționându-se pentru rezolvarea lor;

- folosirea tuturor posibilităților de care dispunem pentru a sprijini prezentarea corespunzătoare, în presa și la radio-televiziunea franceză, a vizitei la nivel înalt și a cursului ascendent al relațiilor bilaterale.

MINISTRU SECRETAR DE STAT,

4 iulie 1980

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 42-44

28.

1980 iulie 15 – Notă referitoare la Adunarea generală a Consiliului Legiunii organizată de legionarii antisimiști la Căminul Moța și Marin de la Aravaca - Spania

[MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului]
Nr. 00787

STRICT SECRET
Ex. nr. 5

N O T Ă

În urma măsurilor informativ-operative întreprinse, organele noastre au obținut din

timp date despre intențiile grupării legionare antisimiste de a organiza, în perioada 13-15 iulie 1980, la Căminul Moța și Marin de la Aravaca – Spania, o Adunare generală a Consiliului Legiunii.

1) A rezultat, astfel, că inițiatorii acțiunii – CONSTANTIN PAPANACE din Italia, VICTOR APOSTOLESCU din R.F. Germania, NICOLAE ȘEITAN din Spania și VASILE ANDREI din Franța – și-au propus să folosească acest prilej pentru realegerea organului conducător, stabilirea orientărilor de viitor și a poziției grupării antisimiste față de alte organizații și asociații din emigrația română.

Potrivit datelor noastre, începând din decembrie 1979, căpeteniile legionare antisimiste au întreprins măsuri de mobilizare a tuturor membrilor grupării, scontând pe participarea la adunare a circa 180 de elemente legionare. Prin aceasta, inițiatorii urmăreau și creșterea influenței grupării antisimiste în emigrație, în detrimentul celei simiste.

2) Raportăm că, în baza Planului special de măsuri aprobat, s-a acționat pentru prevenirea organizării adunării, iar în cazul în care aceasta va avea totuși loc, să se limiteze numărul participanților, să nu se adopte hotărâri ostile R.S. România și să se includă pe ordinea de zi probleme care să ducă la adâncirea disensiunilor dintre cele două grupări legionare.

- Surse ale organelor noastre, infiltrate în clandestinitatea grupării antisimiste, au exercitat influență asupra membrilor Consiliului Legiunii, stabiliți în R.F. Germania, Franța, Italia, Argentina, S.U.A. și Canada, să nu participe la adunarea programată.

- În scopul descurajării legionarilor, s-a lansat totodată, prin mijloacele muncii specifice, versiunea că autoritățile spaniole vor lua măsuri împotriva participanților, în contextul pregătirilor ce au loc în preajma Reuniunii de la Madrid pentru securitate și cooperare în Europa.

- În cadrul măsurilor de intimidare a legionarilor antisimiști, au fost invocate și intențiile garnizoanelor simiste din Franța și Spania de a recurge la acte violente împotriva participanților la adunare.

- Ca urmare a acțiunilor informativ-operative întreprinse, un număr mare de legionari au renunțat să mai ia parte la adunare, din cei 180 de invitați anunțându-și participarea numai 15 elemente, între care sunt incluse și soțiile unora dintre ei.

3) Organele noastre au acționat, în același timp, pentru determinarea autorităților spaniole să interzică organizarea întâlnirii, în care scop s-au întreprins următoarele:

- au fost antrenate unele organizații loiale ale emigrației române și de alte naționalități din Israel, Franța și Elveția, care au cerut oficialităților de la Madrid să interzică organizarea adunării legionarilor antisimiști, pe motiv că aceasta are un caracter fascist, iar participanții au legătură cu elemente teroriste din Spania;

- prin posibilitățile informative existente în cadrul organelor de poliție autohtone, s-au semnalat, la Direcția Generală a Securității spaniole, intențiile elementelor legionare fasciste de a organiza o adunare cu concursul unor teroriști autohtoni;

- a fost influențat primarul orașului Madrid, cunoscut cu o poziție favorabilă țării noastre, să intervină la Ministerul de Interne spaniol pentru interzicerea desfășurării adunării.

4) Raportăm că, pentru a avea sub control desfășurarea acțiunii, am luat măsuri de participare la adunare a 5 surse ale organelor noastre, care dețin poziții în conducerea grupării antisimiste. Prin intermediul lor, precum și prin alte măsuri combinate, am acționat și pentru intensificarea disensiunilor dintre cele două grupări legionare, reușindu-se:

- determinarea organizatorilor să introducă pe ordinea de zi a adunării hotărârea de excludere din organizația legionară a lui HORIA SIMA și a altor căpetenii simiste ca FAUST BRĂDESCU, GEORGEL DEMETRESCU, GHEORGHE COSTEA și TRAIAN POPESCU;

- adoptarea unui plan de măsuri pentru scoaterea de sub influența simiștilor a unor emigranți români din Madrid;
- intensificarea atacurilor împotriva publicațiilor simiste „Țara și exilul” și „Carpații”, în vederea diminuării influenței acestora în emigrație.

*

Acționăm, în continuare, pentru executarea sarcinilor informativ-operative prevăzute în Planul de măsuri aprobat și vom raporta de urmare.

15 iulie 1980

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 51-52

29.

1980 iulie 17 – Notă cu privire la Consiliul Național Român; componența Biroului executiv central și a birourilor regionale ale C.N.R. din Franța și R.F. Germania, alese în iunie 1980

Nr. 000797

STRICT SECRET
DE IMPORTANTĂ DEOSEBITĂ
Ex. nr. 8

N O T Ă

I. În continuarea celor raportate cu privire la încercările unor elemente dușmănoase din cadrul emigrației române, manevrate de servicii de spionaj și cercuri reacționare occidentale, de a realiza o așa-zisă unitate de acțiune a exilului românesc în jurul fostului rege MIHAI și a Consiliului Național Român (C.N.R.), deținem informații noi din care rezultă următoarele:

1) Recent, în Franța, R.F. Germania și S.U.A. au avut loc, sub patronajul fostului rege MIHAI, preținse alegeri pentru desemnarea Biroului executiv central și a birourilor regionale ale C.N.R. La acțiuni au participat circa 90 de persoane din cele trei țări, reprezentând fostele partide politice din România, precum și pe legionarii antisimiști.

În organul de conducere al C.N.R. au fost aleși 15 membri, dintre care 9 sunt legionari.

2) La începutul lunii iunie a.c., la reîntoarcerea fostului rege MIHAI din vizita întreprinsă în S.U.A., acesta a făcut o escală la Paris, unde a organizat o întâlnire cu unele elemente din cadrul emigrației române reacționare, fiind discutată problema conducerii C.N.R.

- Potrivit datelor noastre, cu această ocazie, MIHAI a lăsat să se înțeleagă că este dispus să-și asume un rol mai mare în organizarea emigrației române și să acționeze pentru reducerea tensiunii și aplanarea neînțelegerilor existente între unii foști politicieni români.

- Ulterior, sub conducerea lui MIHAI, la Paris s-a desfășurat ședința Biroului executiv central al C.N.R., consacrată alegerii președintelui acestui organ. După discuții îndelungate, când urma să se treacă la votarea președintelui, fostul monarh a intervenit ferm și, invocând, chipurile, dreptul constituțional din perioada cât s-a aflat la conducerea țării, a anunțat decizia sa de numire în funcția respectivă a IOANEI BRĂȚIANU.

Întrucât decizia a stârnit nedumerire în rândul participanților, MIHAI a precizat că hotărârea respectivă este o soluție provizorie, determinată de faptul că între liderii fostelor partide politice există încă o serie de disensiuni, iar o punere la vot ar fi creat noi discuții și nemulțumiri.

3) După cum rezultă din datele ce le avem, manevra fostului rege a provocat reacții negative chiar din partea unor elemente din cadrul emigrației române reacționare, cum ar fi RADU CÂMPEANU și VASILE BOLDEANU, care aspirau ei înșiși la funcția de lider al C.N.R.

- Astfel, RADU CÂMPEANU a declarat, într-un cerc restrâns, că va refuza să mai ia parte, în continuare, la activitatea C.N.R., cu atât mai mult cu cât s-a admis colaborarea cu legionarii.

După opinia lui RADU CÂMPEANU, „fostul rege MIHAI a venit la Paris cu o viziune eronată, probabil de inspirație americană și mai puțin bazată pe o idee care să aibă în vedere o echipă națională, pentru interesele adevărate ale românilor”.

În același cadru, RADU CÂMPEANU a exprimat părerea că MIHAI a fost reactivat în ultimul timp mai ales datorită activității desfășurate de cei doi consilieri ai săi, respectiv GEORGE ANTONIADE, din Spania, și LIA CONSTANTINESCU, din Franța.

- La rândul său, preotul legionar VASILE BOLDEANU și-a exprimat dezamăgirea că a fost ales numai în calitate de membru al Biroului executiv central al C.N.R. și nu în cea de președinte.

Conform aprecierilor lui BOLDEANU, fostul rege MIHAI a luat decizia de a o numi pe IOANA BRĂTIANU în funcția de președinte al Biroului executiv central al C.N.R. din considerente tactice, aceasta fiind o soluție de compromis pentru 2-3 ani. De altfel, a precizat BOLDEANU, „noi, legionarii, nu am agreat regalitatea și este normal ca MIHAI să nu mă prefere”.

- Cunoaștem că numeroși reprezentanți ai emigrației române, îndeosebi din Franța, Anglia și Belgia, fac comentarii negative la adresa C.N.R., considerând că reactivarea lui s-a dovedit o inițiativă fără perspectivă, așa-zisul Consiliu fiind compromis deja prin prezența în cadrul său a legionarilor.

După părerea lor, nici măcar sprijinul financiar oferit de S.U.A. și nici implicarea directă a fostului rege MIHAI nu sunt de natură să impună Consiliul în rândul mării mase a emigrației române.

II. Raportăm că, în conformitate cu orientările și indicațiile primite, organele noastre vor continua măsurile de demascare a încercărilor de reactivare a fostului rege MIHAI și a C.N.R., intensificându-și eforturile pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea activității ostile desfășurate în această direcție de elementele dușmănoase din cadrul emigrației, cu accent pe:

- mobilizarea, de pe poziții ofensive, a întregului potențial informativ din țară și din exterior pentru realizarea unor pătrunderi calificate în conducerea C.N.R. și în enturajul fostului monarh;

- antrenarea mai intensă a unor organizații și elemente din cadrul emigrației române, precum și de alte naționalități, îndeosebi cea evreiască, la demascarea colaborării existente între C.N.R. și legionari;

- stimularea, prin acțiuni combinative, a divergențelor dintre membrii conducerii C.N.R. pentru a preveni întreprinderea de acțiuni coordonate împotriva României;

- influențarea autorităților guvernamentale din Franța, R.F. Germania, S.U.A. și din alte țări occidentale unde există concentrări de emigranți români, să interzică orice acțiuni dușmănoase la adresa României, ce ar putea fi puse la cale de C.N.R.

17 iulie 1980

Biroul executiv central al Consiliului Național Român

- 1) IOANA BRĂTIANU (Franța) - președinte
- 2) NICOLAE GUGUIANU (Franța) - secretar
- 3) DUMITRU GĂZDARU (S.U.A.) - membru

- 4) NICOLAE PENESCU (Franța) - membru
- 5) ALEXANDRU AUGUSTIN BIDIANU (R.F. Germania) - membru
- 6) VASILE BOLDEANU (Franța) - membru
- 7) VASILE ANDREI (Franța) - membru
- 8) HORAȚIU COMĂNICIU (Franța) - membru
- 9) ION MILOAE (Franța) - membru
- 10) CLAUDIAN PETRUC (Franța) - membru
- 11) EMIL GHILEZAN (Franța) – membru (vicepreședinte)
- 12) CICERONE IONIȚOIU (Franța) - membru
- 13) ANCHIDIM UȘERIU (S.U.A.) - membru
- 14) ALEXANDRU BRATU (S.U.A.) - membru
- 15) PETRE VĂLIMĂREANU (R.F. Germania) – membru

Biroul regional din Franța al Consiliului Național Român

- 1) ION MILOAE - președinte
- 2) NICOLAE GUGUIANU - secretar
- 3) PETRE INDRIEȘ - casier
- 4) IOANA BRĂȚIANU - membru
- 5) PAUL BARBĂNEAGRĂ - membru
- 6) LIA CONSTANTINESCU - membru
- 7) CORNELIU CRIȘAN - membru
- 8) CICERONE IONIȚOIU - membru
- 9) DAN BOSNIEF PARASCHIVESCU – membru

Biroul regional din R.F. Germania al Consiliului Național Român

- 1) ALEXANDRU AUGUSTIN BIDIANU - președinte
- 2) CONSTANȚA NEGREA EMILIAN – secretar-casier
- 3) GRIGORE DUMITRESCU - membru
- 4) CONSTANTIN NAGACEVSCHI - membru
- 5) PETRE MORCOV – membru

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 45-49

30.

1980 iulie 29 – Orientare tematică specială privind Acțiunea „Herodot” - Congresul internațional de științe istorice (București, 10-17 august 1980)

U.M. 0282

Nr. 0041391

Din 29.07.1980

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

C ă t r e

U.M. 0199

Din ordinul tovarășului general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, adjunct al ministrului de Interne și șef al U.M. 0544, vă trimitem alăturat o xerocopie după exemplarul nr.1 al Orientării tematice speciale privind Congresul internațional de științe istorice de la București, pentru a lua imediat măsuri de executare a ei.

Întrucât lucrarea a fost prezentată spre aprobare în clar, înainte de expedierea sa la grupele operative externe din subordine, vă rugăm să procedați la codificare, conform metodologiei și regulilor în vigoare.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. V. Rădulescu

[Transmis telegrama nr. 00142/AB/T+L
la 29.07.80 (circulară)]

U.M. 0282
Nr. 0041391
Din 29.07.1980

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

A P R O B.
/ss/ N. Pleșiță

**ORIENTARE TEMATICĂ SPECIALĂ
pentru toate unitățile operative
ale U.M. 0544 și U.M. 0195**

În legătură cu apropiatul Congres internațional de științe istorice, ce urmează să se desfășoare la București în perioada 10-17 august a.c., luați de urgență măsuri pentru a obține și transmite informații și documente secrete, bine verificate, din care să rezulte:

1) Poziții exprimate, în cercuri restrânse, de șefi de stat și de guvern, miniștri, de conducere a unor academii și altor instituții ale vieții politice și culturale din diferite țări, referitoare la Congres. Aprecieri făcute privind semnificația ținerii acestui Congres la București.

2) Reacții și aprecieri confidentiale ale unor personalități de renume mondial, precum și ale unor istorici care vor participa la Congres, cu privire la modul de organizare a acestuia și tematica ce va fi dezbătută. Interesează în mod deosebit atitudinea adoptată neoficial de personalitățile menționate față de problemele fundamentale ale istoriei poporului român.

3) Ecoul provocat de apropiatul eveniment în rândurile emigrației române loiale. În acest context raportați urgent posibilitățile existente în țara în care vă desfășurați activitatea, de a folosi unele persoane reprezentative din emigrație pentru: popularizarea poziției României la Congres în presa emigrației și în cea autohtonă; influențarea unor istorici străini, participanți la Congres, să adopte poziții favorabile intereselor României; contracararea eventualelor intenții ale cercurilor ostile, îndeosebi iredentist-maghiare, de a prezenta denaturat și tendențios unele momente ale istoriei țării noastre sau unele aspecte privind realitățile românești contemporane.

4) Încercări ale serviciilor de spionaj străine, indiferent care ar fi ele, de a folosi direct sau indirect această manifestare pentru a-și realiza interesele proprii și a desfășura activitate ostilă României, inclusiv pe linia culegerii de informații despre țara noastră. Raportați operativ măsuri ce se impun a fi luate din timp pentru cunoașterea, prevenirea și neutralizarea lor.

5) Acțiuni preconizate de elemente dușmănoase din cadrul emigrației române, stimulate de cercuri reacționare, servicii de spionaj străine, precum și de postul de radio „Europa Liberă”, în legătură cu lucrările Congresului. Raportați măsurile pe care le-ați luat pentru depistarea, prevenirea și contracararea acestora.

6) Intenții ale organizațiilor și grupărilor iredentist-maghiare de a folosi lucrările Congresului pentru inițierea unor acțiuni propagandistice dușmănoase la adresa României. Pe această linie veți raporta cu prioritate următoarele aspecte:

- elemente iredentist-maghiare care și-au propus să întreprindă activități ostile cu această ocazie;

- sprijinul material și moral primit de la diverse organizații și cercuri reacționare străine, precum și de la unele guverne, indiferent care ar fi acestea;

- manifestări preconizate și modul de realizare a lor, îndeosebi așa-zise documente și lucrări istorice cu caracter denigrator, pregătite pentru a fi difuzate în secret în rândul participanților la Congres;

- istorici străini aflați în atenția iredentiștilor pentru a fi atrași la susținerea unor teze defavorabile României;

- posibilități concrete de acțiune ale organelor noastre și propuneri urgente de măsuri de contracarare a oricărui manifestări denigratoare la adresa țării noastre.

7) Posibilitățile ce pot fi folosite de organele noastre, pe baza studierii situației operative din țara în care vă desfășurați activitatea, pentru a participa sistematic la prezentarea corespunzătoare în străinătate, în presă și la radioteleviziune, a importanței Congresului și a tematicii ce va fi discutată, a problemelor fundamentale ale istoriei poporului român și a realităților românești contemporane, mai ales în ceea ce privește drepturile de care se bucură toți cetățenii patriei, indiferent de naționalitate.

8) Acțiuni directe de influență ce se pot realiza imediat, prin mobilizarea potențialului informativ, intern și extern, al organelor noastre, pentru atragerea unor istorici de prestigiu, inclusiv din rândul participanților la Congres, la susținerea și promovarea adevărului istoric privind originea și continuitatea poporului român pe întreg teritoriul național și, în general, pentru popularizarea, peste hotare, a realizărilor obținute de România socialistă.

9) Aprecieri și ecouri străine, în timpul și după încheierea Congresului, făcute în cercuri restrânse, cu privire la lucrările și rezultatele acestuia, la contactele cu specialiștii români și condițiile asigurate de autoritățile de la București.

*

Raportați imediat orice alte date și informații secrete, precum și propuneri de măsuri referitoare la Congres, pe care le considerați necesare în vederea asigurării desfășurării în condiții optime a lucrărilor acestuia.

Vă informăm că acțiunea privind Congresul internațional de științe istorice de la București a fost codificată sub denumirea de „HERODOT”²².

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. V. Rădulescu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.750, vol. 5, f. 266-268

31.

1980 august 5 – Telegramă expediată de Ghiță de la Grupa operativă din Balotești referitoare la acțiunea „Herodot”

STRICT SECRET

Exemplar 1

Nr. oficial 00440/AB/T-28

Data 05.08.80 ora 22,30

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR BALOTEȘTI **URGENȚA** Urgent **DESTINATAR** AB/T-28+L

²² Vezi Plan de măsuri pentru acțiunea „Herodot” – A.C.N.S.A.S., fond M.I./D.S.J., dosar nr. 3.638, vol. 3, f. 187-200

Pe linia acțiunii „HERODOT” anexăm următoarele:

Pentru a participa la această manifestare s-au înscris OI persoane din Balotești. Dintre acestea mai mult de jumătate vor merge cu soțiile sau chiar cu familiile.

1. Profesorul JEAN BIAUDEU, care va fi și trezorerul congresului și sosește pe LI/LT în Felix, a fost cultivat de noi (i s-a dat o masă, viză gratuită pentru el și soție, a fost invitat la o manifestare protocolară etc.). Este favorabil Făgărașului. De la el s-au obținut unele proiecte cu privire la participanți. A făcut popularizare în rândul asociației istoricilor pentru participarea cât mai largă.

Conferențiarul L. DU BOIS de la Universitatea din LAUSANNE este, de asemenea, simpatizant al Făgărașului. Va veni la congres cu soția sa, care este originară din Făgăraș. Colonelul R. REICHEL, directorul Bibliotecii pasagere din Balotești, cunoaște pe ANDONE, directorul Muzeului pasager din Felix și va locui la căminul Academiei pasagere împreună cu soția și fiica. Este bine intenționat față de Făgăraș.

2. Tematica ce va fi dezbătută este apreciată de către istoricii baloteșteni. Cei mai mulți se declară de acord cu programul și obiectivele propuse în cadrul congresului. Cca. LI istorici baloteșteni vor face comunicări științifice și intenționează să ia cuvântul în timpul dezbaterilor.

3. În general, nu s-a remarcat până în prezent atitudine negativă față de istoria Făgărașului.

4. Emigrația, atât cea loială cât și neloială, până în prezent nu are intenția să pregătească vreo acțiune deosebită despre congres.

5. Dintre cei care vor lua parte la congres va face deplasarea și PETER GOSTONY, directorul Bibliotecii de studii sud-est dunărene din Balotești. Este refugiat bereștean din Cuin, pasager de carieră. Aparent este obiectiv față de Făgăraș, dar a refuzat să organizeze o expoziție despre daci în localul său și și-a exprimat, față de un reporter făgărașean, mirarea că acesta nu vorbește limba bereșteană, întrucât după cunoștința sa la Felix fiecare al doilea locuitor vorbește limba bereșteană. A mai fost în Făgăraș cu cca. CL ani în urmă, tot cu ocazia unei manifestări oficiale.

- Urmează fișierul -

Ghiță

Proiectele au fost obținute de T-28 și Gațu cu ocazia unei manifestări protocolare organizate de institut cu participanții la acțiunea „HERODOT”.

Ghiță

Sfârșit

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 16.122, vol. 8, f. 4-6

32.

1980 august 5 – Notă referitoare la adunarea legionarilor antisimiști desfășurată la Aravaca - Spania, în iulie 1980

Nr. 000855

STRICT SECRET
DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ
Ex. nr. 7

N O T Ă

I. Raportăm că, în urma acțiunilor operative întreprinse de organele noastre, așa-zisa adunare generală a legionarilor antisimiști, ținută în iulie a.c. la Aravaca, în Spania, nu s-a încheiat cu rezultatele scontate de inițiatorii ei.

1) Participarea la adunare a fost aproape nesemnificativă, întrucât, din cei 180 de legionari invitați, nu s-au prezentat decât 16, printre cei absenți figurând chiar o parte dintre membrii Consiliului legiunii.

- În timpul lucrărilor, sub influența **surselor noastre**, unii participanți cum ar fi VASILE ANDREI, fost membru al Consiliului legiunii, și PETRE INDRIEȘ, ambii din Franța, au refuzat funcții în noul organ executiv al grupării.

- În ceea ce-l privește pe CONSTANTIN PAPANACE, acesta a fost menținut doar formal ca șef al Consiliului legiunii, imputându-i-se că și-a pierdut autoritatea.

- Prin combinații informativ-operative, s-a reușit ca între cei cinci membri ai organului executiv al grupării să fie alese și **două surse ale organelor noastre**.

- De asemenea, a fost stimulată amplificarea atacurilor antisimiștilor împotriva lui HORIA SIMA, la adunare propunându-se chiar judecarea și condamnarea acestuia.

2) Ca urmare a divergențelor provocate de **sursele noastre** între participanți, adunarea legionarilor antisimiști nu a mai putut aborda probleme de fond, limitându-se doar la discutarea unor aspecte organizatorice, între care:

- schimbarea denumirii fostului partid legionar „Totul pentru Țară” în „Partidul Social-Creștin Totul pentru Țară”, care ar urma să-i reprezinte, chipurile, pe legionari în Consiliul Național Român;

- numirea ca președinte al noului „partid” a preotului legionar VASILE BOLDEANU din Franța, deși acesta nu a participat la adunare.

II. În conformitate cu orientările și indicațiile primite, organele noastre acționează, în continuare, folosind toate posibilitățile de care dispun, pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea oricăror manifestări dușmănoase inițiate de legionari, urmărind în principal:

- adâncirea divergențelor dintre unele căpetenii legionare, în vederea anihilării eventualelor încercări ale acestora de a acționa împotriva României;

- zădărnicierea tentativelor lui VASILE BOLDEANU de a constitui un nucleu de conducere în cadrul așa-numitului „Partid Social-Creștin Totul pentru Țară”;

- continuarea măsurilor de compromitere a lui CONSTANTIN PAPANACE și împiedicarea Consiliului legiunii să adopte hotărâri ostile României;

- mobilizarea potențialului informativ intern și extern pentru realizarea unor noi pătrunderi calificate în clandestinitatea grupării legionare;

- antrenarea în mai mare măsură a publicațiilor antisimiste la atacuri virulente la adresa simiștilor, precum și împotriva organizațiilor iredentiste maghiare din străinătate.

5 august 1980

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 50

33.

1980 august 5/11 – Sinteza privind situația naționalităților conlocuitoare din România, întocmită de Serviciul „D” în baza Planului de măsuri pentru acțiunea „Herodot”

DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

- Serviciul „D” -

Nr. D/00217475 din 11.VIII.1980

STRICT SECRET

Ex. nr. 3

CĂTRE

U.M. 0544 - BUCUREȘTI

Vă trimitem alăturat nota raport nr. D/00217475 din 5.VIII.1980 și nota anexă, aprobate de tov. general-locotenent Nicolae Pleșiță, adjunct al ministrului de Interne, conținând o scurtă sinteză cu date actualizate privind situația naționalităților conlocuitoare din România, menită a servi la instruirea surselor unității dv. angrenate în acțiunea de combatere a speculațiilor ostile țării noastre pe această temă.

ȘEFUL SERVICIULUI „D”

General-maior,

Borșan Dumitru

[Tov. col. Radu

De transmis și unităților interesate

/ss/ Nicolae Pleșiță]

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

- SERVICIUL „D” -

Nr. D/00217475 din 5.VIII.1980

STRICT SECRET

Ex.nr. 1

A P R O B,

/ss/ Nicolae Pleșiță

NOTĂ RAPORT

În baza prevederii din Planul de măsuri pentru acțiunea „HERODOT” din 29 iulie 1980, aprobat de conducerea ministerului, ca „rețeaua informativă să fie instruită pentru a combate argumentat aprecierile și concepțiile eronate privind situația ... naționalităților conlocuitoare din țara noastră”, prezentăm spre aprobare nota anexată, cuprinzând o scurtă sinteză cu date actualizate privind drepturile și libertățile naționalităților conlocuitoare din România, spre a fi folosită la instruirea rețelei informative.

Propunem ca nota să fie difuzată U.M.0544, Direcției I și Direcției a III-a.

ȘEFUL SERVICIULUI „D”

General-maior,

Borșan Dumitru

NOTĂ

1.- Principiile generale ale politicii României în problema națională

În politica sa națională, România pornește de la particularitățile sale istorice, determinate de caracterul său de stat național unitar, în care alături de poporul român trăiesc și naționalități conlocuitoare așezate pe teritoriul țării de-a lungul evoluției istorice.

În cadrul procesului transformărilor social-politice care au avut loc în România după cel de Al Doilea Război Mondial, s-a acordat o atenție deosebită rezolvării problemei naționale. Rezultatul acestor preocupări îl constituie un complex de reglementări juridice care statuează una dintre cele mai democratice și mai complexe soluții ce a rezolvat definitiv problema națională.

Potrivit art. 17 și 22 din Constituția României, statul garantează egalitatea reală în drepturi a tuturor cetățenilor, neîngăduind nicio îngrădire a acestora și nicio deosebire în

exercitarea lor, asigurând folosirea liberă a limbii materne, cărți, ziare, reviste, teatre, învățământul de toate gradele în limba proprie.

De asemenea, Codul muncii stabilește, încă din art. 2, că în România dreptul la muncă este garantat tuturor cetățenilor fără deosebire de sex, naționalitate, rasă sau religie.

2.- Participarea naționalității maghiare la viața politică, economică și social-culturală a țării

Statul român, în înfăptuirea politicii față de naționalități, pornește de la structura națională a populației țării. La recensământul din anul 1977, în R.S. România ponderea populației aparținând naționalităților conlocuitoare (în procente), se prezenta astfel:

Total populație.....21.559.416 locuitori

din care:

români.....88,137%

maghiari.....7,912%

germani.....1,616%

alte naționalități.....2,335%

a/- Participarea la viața politică

Cetățenii aparținând naționalităților conlocuitoare sunt membri cu drepturi depline în toate organismele și organizațiile sistemului politic și social din R.S. România.

Ei sunt deputați în Marea Adunare Națională (organ suprem al puterii de stat) a cărei componență, rezultată din alegerile din martie 1980, se prezintă astfel:

Total deputați.....369

din care:

români.....332

maghiari.....29

germani.....6

alte naționalități...2

În consiliile populare, naționalitățile conlocuitoare sunt reprezentate în raport cu ponderea lor în cadrul populației totale din fiecare județ și localitate.

Principiul reprezentării proporționale a naționalităților conlocuitoare este respectat și la alegerea deputaților în consiliile populare județene, municipale, orașenești și comunale. În județele Harghita și Covasna, de exemplu, cu populație maghiară majoritară, ponderea deputaților de naționalitate maghiară depășește 80%.

O manifestare elocventă a egalității în drepturi o constituie și structura națională a P.C.R. Din cei peste trei milioane de membri, peste 7,4% sunt maghiari, circa 1,6% germani, 2% alte naționalități. De asemenea, în Comitetul Central al P.C.R., în comitetele județene, municipale, orașenești și comunale, în conducerea organizațiilor de partid din întreprinderi, instituții, școli și de la sate, un important număr de membri și activiști provin din rândul naționalităților conlocuitoare.

Un loc aparte în viața politică îl au consiliile oamenilor muncii din rândul naționalităților conlocuitoare, care, fiind reprezentate în Frontul Democrației și Unității Socialiste, organism cu caracter permanent, larg democratic, creează cadrul propice participării active a acestor consilii la cele mai importante probleme ale conducerii politice și sociale ale țării. În București își au sediul consiliile oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, iar în județe activează un număr însemnat de consilii: 15 consilii ale oamenilor muncii de naționalitate maghiară, 10 consilii ale oamenilor muncii de naționalitate germană, două consilii ale oamenilor muncii de naționalitate sârbă și două consilii ale oamenilor muncii de naționalitate ucraineană.

b./- Dezvoltarea economică

Concludentă în acest sens este evoluția procesului de industrializare în județele Harghita, Covasna, Satu Mare, Bistrița-Năsăud, Sălaj și altele, care au și populație maghiară, ale căror ritmuri de dezvoltare economică, între 14-20,1% depășesc ritmul mediu pe ansamblul economiei naționale (de 11-12%). Aceste ritmuri de creștere a producției industriale, superioare mediei pe țară, au grăbit ridicarea decalajelor moștenite din trecut în domeniul dezvoltării economice și au asigurat condiții egale de muncă și viață pe tot teritoriul țării.

c./- Dezvoltarea învățământului și culturii

Egalitatea în drepturi se realizează, de asemenea, consecvent în domeniul învățământului, printr-un larg sistem de școli în limba maternă – grădinițe de copii, școli generale, licee de cultură generală, licee de specialitate și școli profesionale, instituții de învățământ superior – repartizate teritorial în raport cu compoziția populației pe naționalități.

Un exemplu convingător în acest context îl constituie Legea educației și învățământului, care consacră un capitol special învățământului în limbile naționalităților conlocuitoare.

Această lege, în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Socialiste România, asigură naționalităților conlocuitoare folosirea liberă în învățământul de toate gradele a limbii materne, studierea și cunoașterea temeinică a limbii materne a fiecărei naționalități.

Se prevede, de asemenea, în spiritul unei pedagogii moderne, ca la disciplinele care se predau în limba română în unitățile cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare să se asigure și manuale în limbile naționalităților respective. Statutul personalului didactic, celelalte acte normative și documente concretizează prevederile legale în acest domeniu, asigurând condițiile pentru buna organizare și funcționare a învățământului în limbile naționalităților conlocuitoare. Planurile de învățământ, de exemplu, prevăd predarea disciplinelor în limba maternă, iar numărul orelor de limba și literatura maternă este egal cu numărul orelor de limba și literatura română pe tot parcursul învățământului general și liceal.

Amploarea învățământului în limbile naționalităților conlocuitoare este demonstrată de existența a 3.262 unități și secții cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare, cu un total aproape de 339.000 copii și elevi, cu peste 16.000 cadre didactice, ceea ce constituie realități impresionante. Trebuie să amintim și cei 13.608 studenți aparținând naționalităților conlocuitoare, inclusiv de facultățile unde o parte din acești studenți studiază cursuri și dau examene în limba maternă.

În țara noastră există unități de învățământ de diferite trepte, în șapte limbi ale naționalităților conlocuitoare: maghiară, germană, sârbă, ucraineană, slovacă, cehă, bulgară. Finanțarea învățământului se face din bugetul statului, acordându-se în plus burse, cămine și manuale. În anul școlar 1979/1980 au fost editate, de exemplu, 232 titluri de manuale în limbile naționalităților conlocuitoare, într-un tiraj de 1.750.000 de exemplare, care se acordă gratuit tuturor copiilor.

Cifrele sunt, desigur, convingătoare pentru a demonstra realizarea egalității depline de care se bucură toți fiii țării, fără deosebire de naționalitate, în domeniul învățământului.

Dezvoltarea culturală a naționalităților conlocuitoare este demonstrată în mod elocvent de activitatea editorială deosebit de bogată. Astfel, între anii 1975-1979, față de producția anuală totală de circa 2.400-2.500 titluri în 44-45 milioane exemplare, în limbile naționalităților conlocuitoare apar anual 340-350 de titluri, în 2,3-2,4 milioane exemplare. Din acestea: 210-220 titluri în 2,1-2,3 milioane exemplare în limba maghiară; 90-95 titluri în 250-300.000 exemplare în limba germană; 25-30 titluri în 13-18.000 exemplare în alte limbi. La aceste tipărituri realizate în țară trebuie adăugate cărțile importate, care se ridică

la 900-1.000 titluri anual, din care în limba maghiară 300-350 de titluri cu un tiraj de 300-350.000 exemplare, iar în limba germană 600-650 de titluri cu un tiraj de 150-250.000 exemplare.

În România apar în limbile naționalităților conlocuitoare 52 de publicații diverse, dintre care în limba maghiară 33 ziare și publicații cotidiene și periodice: 9 cotidiene social-politice (unul central - „ELÖRE” și 8 județene); 8 săptămânale; 1 bilunar; 8 lunare și 6 alte periodice. Tirajul la o apariție a acestor publicații este de peste 650.000 exemplare (față de 560.876 în 1975), iar tirajul total anual de 105.000.000 exemplare (față de 82.394.853 în 1975).

Posturile de radio și televiziune au programe în limbile maghiară și germană. În limba maghiară de pildă, posturile de radio centrale (București) și studiourile din Cluj-Napoca și Tg. Mureș emit săptămânal 40 de ore, iar televiziunea 3 ore săptămânal.

În limba maghiară funcționează: o operă de stat la Cluj-Napoca, cu secție de operetă; 6 teatre dramatice sau secții la Cluj-Napoca, Sf. Gheorghe, Oradea, Tg. Mureș, Timișoara și Satu Mare; 3 teatre de păpuși, la Cluj-Napoca, Oradea și Tg. Mureș și un ansamblu cu profil folcloric cu program mixt (român, maghiar, german). Pentru pregătirea cadrelor artistice la Tg. Mureș funcționează Institutul de artă dramatică „Szentgyörgyi Istvan”. Teatrele de stat în limba germană la Timișoara și Sibiu [precum și] Teatrul evreiesc de stat în București, au o activitate ce depășește ca interes localitățile în care funcționează.

Toate aceste instituții de artă întreprind cu regularitate turnee în țară și străinătate. Teatrele dramatice maghiare și teatrele de păpuși au dat spectacole în S.U.A., Olanda, R.F. Germania, R.P. Ungară, Iugoslavia, Bulgaria, Polonia etc.

Trebuie menționată, de asemenea, o manifestare de înalt prestigiu artistic, Colocviul teatral al naționalităților conlocuitoare, ediția I și a II-a, organizat în 1978 și 1980 la Sf. Gheorghe (județul Covasna), cu menirea de a pune în valoare creația dramaturgică, regizorală, scenografică și actoricească a naționalităților conlocuitoare.

Tot atât de active sunt institutele culturale de masă care ființează în toate centrele rurale și urbane, organizând spectacole artistice ale amatorilor, conferințe, cercuri și cursuri practice etc.

Casa de cultură „Petöfi Sandor” este frecventată anual de peste 100.000 de participanți, iar Casa de cultură „Friederich Schiller” de peste 80.000 de participanți. Formații artistice de amatori activează în toate localitățile în care trăiesc naționalități conlocuitoare. Astfel, există un număr impresionant de formațiuni artistice ale naționalităților conlocuitoare: formații teatrale, coregrafice, corale, ansambluri folclorice etc. De o mare popularitate se bucură manifestările folclorice tradiționale ale populației de naționalitate maghiară și germană din Covasna, Harghita, Cluj, Bistrița, Sibiu și din multe alte locuri. Alaiurile folclorice, porturile de sărbătoare sunt cultivate cu deosebit interes de statul nostru. La cea de a doua ediție a Festivalului național „Cântarea României” au participat, de exemplu, 4.310 formații în limba maghiară cu 68.169 membri și 984 de cercuri artistice cu 13.647 de membri, la care se adaugă formațiile celorlalte naționalități.

Un loc de seamă în viața culturală îl au manifestările de amploare consacrate unor evenimente sau personalități, aniversări ale unor instituții culturale sau publicații. Au fost organizate în ultima vreme, pe linia naționalității maghiare, adunări comemorative dedicate unor personalități marcante ale culturii maghiare ca Moricz Zsigmond, Ady Endre, Jozsef Attila, Balassi Balint și alții. Pentru perioada 1981-1985 se are în vedere, printre altele, cinstirea memoriei unor compozitori ca: Bartok Bela și Bakfark Balint; poeți și scriitori ca: Tinodi Lantos Sebestyen, Tompa Laszlo, Kuncz Aladar; pictori și graficieni ca: Barabas Miklos, Gyárfás Jenő, Szekely Bertalan; orientalistul de renume mondial Körösi Csoma Sándor. Amintirea multor personalități este imortalizată prin statui, busturi, plăci memoriale, editare de opere, consemnări în presă, radio, televiziune.

Oamenii de cultură și artă proveniți din rândul naționalităților conlocuitoare sunt răsplătiți pentru meritele lor cu înalte premii și distincții ale Uniunii Scriitorilor, Uniunii Compozitorilor etc. Printre premiații din ultimii ani ai Uniunii Compozitorilor sunt prezenți, spre exemplu, Birtalan Jozsef, Lakatos Istvan și Terenyi Ede. De asemenea, numai între anii 1976-1978 au fost decernate unor scriitori maghiari 15 premii ale Uniunii Scriitorilor din R.S.R., la care se adaugă premiile asociațiilor locale de scriitori, ale C.C.E.S., Academiei R.S.R. și altele.

d/- Libertatea conștiinței

Libertatea religioasă, ca parte integrantă a libertății de conștiință, este garantată de Constituția țării și concretizată în sfera aplicativității ei de Legea pentru regimul general al cultelor. Legea conferă fiecăruia dintre cele 14 culte recunoscute de stat posibilitatea de organizare a vieții religioase în raport de specificul apartenenței naționale a credincioșilor. Această prevedere se concretizează în folosirea limbii materne a credincioșilor în toate împrejurările: servicii religioase, actele oficiale de cult, cărți de rugăciuni, manuale și alte publicații, în procesul de învățământ al școlilor teologice ș.a.

Culte în limbile naționalităților conlocuitoare dispun de școli teologice – institute de grad universitar și seminarii – pentru asigurarea necesarului de personal clerical pentru activitatea religioasă. Astfel:

-Bisericele protestante au un institut teologic unic de grad universitar la Cluj-Napoca, cu secții reformată, evanghelică S.P. și unitariană, toate cu limba de predare maghiară și o secție de limba germană la Sibiu pentru cultul evanghelic C.A.

-Biserica romano-catolică dispune de un institut teologic de grad universitar și o școală de cantori cu secția de limbă maghiară la Alba Iulia, alături de cea în limba română la Iași.

Dintre publicațiile religioase în limbile naționalităților conlocuitoare amintim: „REFORMATUS SZEMLE”, „KERESZTENY MAGVETŐ”, în limba maghiară, „KIRCHLICHE BLÄTTER” în limba germană, „REVISTA CULTULUI MOZAIC” care apare în limbile română, idiș și ebraică. La acestea se adaugă și o remarcabilă activitate editorială, tipărindu-se numai în ultimii ani, în limba maghiară, pentru credincioșii romano-catolici, reformați, unitarieni, evanghelici S.P., bapțiști, adventiști, penticostali, în tiraje de zeci de mii de exemplare: cărți de rugăciuni, cărți de cântări religioase, catehisme, lectionarium (3 volume), „Reforma liturgică”, precum și o serie de studii și monografii. De asemenea, în tiraje de masă se tipăresc anual calendare bisericești, pliante etc.

Reprezentanții bisericilor de limbă maghiară, germană etc. participă la numeroase întruniri ale organizațiilor religioase de profil confesional și interconfesional (ca, de exemplu, Consiliul ecumenic al bisericilor, Conferința bisericilor europene, Conferința creștină pentru pace, Alianța Mondială Reformată și I.A.R.F. - Asociația Internațională a Libertății Religioase), la diferite acțiuni și reuniuni organizate de biserici similare din străinătate și efectuează schimburi de vizite cu acestea.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.008, vol. 2, f. 195-201

34.

1980 august 8 – Telegramă transmisă de Oros și Tudor de la Grupa operativă din Padina referitoare la desfășurarea „adunării corbene grecești din Milcov”

STRICT SECRET

Exemplar 4

Nr. oficial 00187/AB/L-240

Data 08.08.80 ora 14,00

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR PADINA URGENȚA Urgent DESTINATAR AB/L-240+A+T

În completarea datelor transmise prin tel[egramele] noastre CND și CNI, anexăm următoarele cu privire la modul de desfășurarea a adunării corbene grecești din Milcov:

1). Până la alegerea lui Papanace Constantin ca șef al sectorului, adunarea a fost prezidată de către corbeanul grec din Voila Anchidim Ușeriu.

2). Anexa sectorului a fost prezentată de către Victor Apostolescu din Corabia. În general, cei prezenți au criticat lipsa de activitate a sectorului, care s-a limitat doar la publicarea câtorva broșuri, a buletinului proiectiv și la ajutorul pentru întreținerea căminului corbean de la Aravaca.

Apostolescu a încercat să justifice aceasta mai ales prin lipsa de mijloace materiale și financiare.

3). Nicolae Șeitan a citit anexa „Consiliului legiunii”, care nu a conținut aspecte deosebite față de anexa sectorului.

4). Constantin Nagacevski a prezentat anexa financiară a organizației corbene grecești. Potrivit afirmațiilor lui Nagacevski, bugetul anual al organizației este de ML.LLL²³ – MI.LLL²⁴. unități corăbiene. Suma respectivă provine din cotizații, donații iar T.LLL²⁵ unități voilene au fost donați de un corb din Voila, decedat recent, al cărui nume a fost păstrat în exact. Principalele cheltuieli care se efectuează sunt cu publicațiile, ajutorul pentru întreținerea căminului de la Aravaca și deplasările corbenilor greci în diferite zone.

5). O problemă viu disputată a fost forma de organizare a noii conduceri a organizației corbene grecești. Astfel Vasile Andrei, sprijinit de Petre Indrieș, Ion Țolescu, Nicolae Miok și Augustin Alexandru Bidian au încercat să determine alegerea unui șef unic al „Legiunii” și să impună în această funcție pe Zidaru²⁶. Propunerea a fost respinsă de majoritatea participanților, care s-au declarat împotriva faptului ca Zidaru să cumuleze ambele funcții de conducere a organizației grecești (Legiunea și Nucleul Totul pentru Zonă).

În situația în care Vasile Andrei ar fi acceptat propunerea de a fi ales el însuși șef unic la „Legiunii”, toți participanții s-ar fi declarat de acord cu această formă de organizare. După cum am anexat anterior, el nu a acceptat însă.

6). Șef al sectorului a fost ales Constantin Papanace, iar ca membri Victor Apostolescu, Nicolae Șeitan și Corbu din Golești. Secretar al sectorului a fost ales Alexandru Augustin Bidianu și casier Nicolae Orendovici.

7). Șef al Nucleului „Totul pentru Zonă”, care în viitor va purta denumirea, la propunerea lui Fotin Enescu, acceptată de ceilalți, de „Nucleul Social Creștin Totul pentru Zonă”, a fost ales Zidaru, urmând ca el să desemneze personal ceilalți tehnicieni din conducerea nucleului.

8). S-au ales noi membri în „Consiliul Legiunii”, printre care Bidian, Corbu, Cornel Crișan și Bacu. Nu au acceptat să mai facă parte din Consiliu, Constantin Nagacevski și George Bălașu.

9). În afara celor CU tehnicieni despre care am anexat deja că au luat parte, la adunarea din Milcov a mai participat un corb grec, Mișea din Bârlad.

10). Cu ocazia adunării, s-a discutat problema lipsei aproape totale a tineretului din

²³ 30.000

²⁴ 35.000

²⁵ 8.000

²⁶ Preotul Vasile Boldeanu

organizația corbeană greacă și s-au dat indicații ca în fiecare zonă să se încerce atragerea și îndoctrinarea unor tehnicieni mai tineri, în special din cadrul familiilor unor corbeni în vârstă.

11). O altă problemă disputată a fost cea a organizării interne a grupării corbene grecești, ajungându-se la concluzia că funcționarea, pe cuiburi corbene, este practic imposibilă în prezent. S-au făcut recomandări, cu titlu general, ca viitoarea organizare să fie pe zone și regiuni.

12). La adunarea din Milcov s-a decis, de asemenea, ca „Buletinul proiectiv”, tipărit până în prezent de corbii greci din Corabia, să fie editat pe viitor în Padina, de către Ion Țolescu, care dispune de mașină de scris și de multiplicat.

13). Ion Țolescu a pus la dispoziția organizației corbene o garsonieră, proprietate personală, care să poată fi folosită de corbii greci din alte zone în trecere prin capitala Padinei, precum și de unii răzleți recent sosiți din Făgăraș sau tehnicieni făgărășeni de încredere aflați temporar în Padina.

Am luat note pentru validarea adresei, urmând a anexa de urmare.

Așa cum am mai anexat, adunarea corbilor greci din Milcov s-a soldat cu un eșec, atât ca participare cât și prin lipsa adoptării unor hotărâri concrete de acțiune pentru viitor.

- Urmează fișierul -

Oros,

Tudor,

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.836, vol. 36, f. 71-73

35.

1980 august 22 – Raport cu privire la principalele concluzii rezultate din controlul efectuat asupra activității Serviciului 0544 din cadrul Inspectoratului Municipiului București

- U.M. 0517 -
Nr. 1000/0091292
Din 22.VIII.1980

STRICT SECRET
Exemplar nr. 1

R A P O R T
privind principalele concluzii rezultate
din controlul efectuat asupra activității Serviciului 0544
din cadrul Inspectoratului Municipiului București

În conformitate cu ordinul tovarășului general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, adjunct al ministrului de Interne și șef al U.M. 0544, în perioada iulie - august s-a executat un control asupra activității desfășurate de Serviciul 0544 din cadrul I.M. București, în anul 1979 și semestrul I/1980.

Colectivul de control a fost constituit din ofițeri din cadrul U.M. 0517, U.M. 0225 și U.M. 0279.

Din controlul efectuat s-au desprins următoarele concluzii mai deosebite:

Sub îndrumarea și cu sprijinul permanent al conducerii U.M. 0544 și I.M.B., activitatea de securitate a Serviciului 0544 a fost organizată și orientată în direcția îndeplinirii sarcinilor rezultate din hotărârile partidului și legile țării, din ordinele și indicațiile Ministerului de Interne și ale Departamentului Securității Statului.

În perioada la care se referă raportul, colectivul Serviciului 0544 a fost constituit, în anul 1979 din 5 ofițeri, iar în anul 1980 din 9 ofițeri, 6 dintre aceștia cu o vechime în cadrul serviciului de cca. 6-7 luni.

Din analiza potențialului de care se dispune pe raza Municipiului București rezultă

posibilități multiple pe linia folosirii cetățenilor români și străini pentru îndeplinirea sarcinilor ordonate pe profilul C.I.E.

- În cele peste 72 de institute și facultăți studiază 6.573 studenți străini, din care 579 doctoranzi iar 20 sunt lectori. În rândul acestora sunt cetățeni proveniți din: S.U.A., Anglia, Japonia, R.F.G., Spania, Italia, Grecia, țări arabe, africane, America Latină și Israel.

- În București sunt peste 2.600 cetățeni străini din care: cca. 1.400 diplomați și funcționari ai misiunilor diplomatice și agențiilor economice; 155 reprezentanți ai unor firme și companii străine; 55 ziariști și corespondenți de presă; specialiști pentru asistență tehnică etc.

- Anual sosesc în București peste 73.000 turiști străini din care cca. 5.000 au rude și relații apropiate.

- În perioada 1979-1980, de pe raza Municipiului București au plecat definitiv din țară 4.876 persoane, din care 4.158 legal și 668 ilegal. Dintre aceștia 1.299 au studii superioare.

- 13.600 elemente de pe raza Municipiului București sunt cunoscute că au desfășurat în trecut activitate legionară. De asemenea, sunt identificate elemente cu activități pe linie de iredentism, culte, problema evreiască etc.

Cunoașterea situației operative a permis Serviciului 0544 să acționeze asupra unui număr de 576 persoane, dintre care 155 cetățeni străini și 421 cetățeni români. În urma măsurilor de verificare au fost luați în lucru activ 129 cetățeni români, din care 12 se află în faza de definitivare, 13 în studiu avansat iar 104 în studiu.

Din rândul cetățenilor străini au fost luate în preocupare 57 elemente, din care 4 se află în stadiu de definitivare, 4 în studiu avansat iar 49 în studiu. Menționăm că 11 dintre cetățenii străini din preocupare se află în contactul acoperit al ofițerilor, iar 12 sunt lucrați prin colaboratorii recrutori.

Din această bază de 186 elemente (129+57), 123 sunt profilate pe direcții concrete de activitate: 32 pe emigrație; 26 pe linia Compartimentului T.S.; 22 pe profilul U.M. 0199; 18 pe profilul U.M. 0201 și 25 pe profilul U.M. 0208.

Raportăm că elementele luate în preocupare în această perioadă au pregătire superioară, rude și relații în exterior și dispun de calități personale adecvate îndeplinirii sarcinilor pe linie de informații externe. Majoritatea informatorilor lucrați în vederea scoaterii lor definitive cu sarcini în exterior, pleacă la inițiativa și cu aprobarea noastră și nu din dorința lor.

Între acestea sunt elemente valoroase cu posibilități de penetrare în cercurile postului de radio „E.L.”, în conducerile organizațiilor emigrației reacționare sau în obiective importante T.S., astfel:

- „VLAD”, lucrat sub controlul conducerii Departamentului Securității Statului și U.M. 0544, predat în prezent la U.M. 0225/C în vederea realizării unor combinații informativ-operative, are posibilități de penetrare în C.N.R.;

- „NICOLAE”, cu posibilități directe de a pătrunde pe lângă vârfuri ale emigrației legionare ca Panfil Șeicaru, Viorel Trifa și la „E.L.”;

- „BOMBONEL”, „VARGA”, „BARBU” și alții cu bune posibilități pe linie T.S. pe profil de energie nucleară, construcții de mașini, electronică, transporturi și metalurgie.

Pentru desfășurarea în bune condițiuni a muncii de selecție, studiere și verificare, ofițerii Serviciului 0544 dispun de o rețea ajutoare formată din 2 rezidenți, 8 colaboratori recrutori și 26 surse informative.

Serviciul 0544 are 5 cazuri lucrate în cooperare directă cu unitățile din Centrul de Informații Externe, 4 cu U.M. 0199 și 1 cu U.M. 0201.

În perioada 1979-1980 s-au deplasat de la C.I.E. la Serviciul 0544 7 ofițeri (U.M. 0225=1; U.M. 0101=2; U.M. 0199=2; U.M. 0201=2) care au selecționat și luat în lucru 5

cazuri.

În ultima perioadă se constată o intensificare a conlucrării pe probleme de securitate între unitățile Centrului de Informații Externe (U.M. 0225, 0199, 0201) și I.M.B., în problema schimbului de informații, selecționarea de cazuri, precum și în realizarea unor combinații informativ-operative pentru penetrarea în cercuri ale emigrației române reacționare din străinătate și obținerea de documentații T.S.

În perioada la care se referă controlul, Serviciul 0544 a predat unităților din cadrul Centrului de Informații Externe 19 cazuri (9 în 1979 și 10 în 1980), din care 15 cetățeni români în vederea scoaterii lor definitive cu sarcini în exterior și 4 cetățeni străini aflați în faza de finalizare.

Cazurile au fost predate la: U.M. 0199=5; U.M. 0201=3; U.M. 0101=1 și U.M. 0225=10.

Prin conducerea Securității Municipiului București s-a insistat pentru dezvoltarea conlucrării cu celelalte servicii din cadrul inspectoratului, furnizându-se acestora spre exploatare 298 informații și predându-se 7 surse. De asemenea, Serviciul 0544 a preluat 22 cazuri cu posibilități pe profilul muncii de informații externe.

Serviciul 0544 a trimis temporar în exterior 11 surse care la întoarcere au furnizat 28 informații exploatare la U.M. 0544 și la alte unități interne. În total, prin exploatarea posibilităților informative ale bazei de lucru, au fost raportate la U.M. 0544, 238 informații.

Dintre informațiile apreciate, menționăm: identificarea unor canale de scurgere de date și informații către „E.L.”; situația emigrației române ostile din Suedia și intenții ale acesteia privind inițierea unor acțiuni dușmănoase cu ocazia vizitei la nivel înalt în țările nordice; identificarea unui grup de cetățeni zairezi din rândul studenților și doctoranzilor care desfășoară activitate de spionaj în R.S. România; prevenirea unor încercări de influență din partea catolicismului maghiar etc.

Prin baza de lucru, acțiuni specifice muncii de securitate și cu sprijinul serviciilor din cadrul I.M.B., au fost obținute un număr de 32 seturi de documentații T.S. utile economiei noastre naționale, apreciate de beneficiar. Dintre acestea menționăm documentațiile referitoare la: „Rezonatoare pe bază de cuarț” – apreciată ca deosebit de utilă și raportată la Comandantul Suprem; „Manipulator pentru deservirea presei de 1.200 t pentru centrale atomo-electrice”, care a adus o economie în valoare de 2 milioane dolari S.U.A.; „Tehnologia de fabricare a lamelor sinterizate pentru cuplaje electromagnetice” care, prin introducerea ei în fabricație în țara noastră, aduce o economie anuală de 8 milioane lei/valută.

A existat o preocupare mai atentă pentru efectuarea unor verificări multilaterale asupra bazei de lucru, atât în vederea adâncirii studiului, a cunoașterii elementelor, cât și pentru stabilirea condițiilor de scoatere și identificarea obiectivelor din exterior spre care pot fi dirijați.

Prin posibilitățile directe, cât și cu sprijinul celorlalte unități din I.M.B. au fost inițiate combinații informativ-operative pentru introducerea unui număr de 23 mijloace T.O., acțiuni de filaj, investigații, încadrarea informativă, precum și alte măsuri de verificare.

Un important volum de muncă a fost depus pentru îndeplinirea ordinelor pe linia acțiunii „VENUS” în cadrul căreia s-au ocupat de 100 cazuri.

Privind transferul de valută, în anul 1979 au avut un aport de 1.728.588 dolari S.U.A., iar în primele 7 luni ale acestui an de 358.063 dolari S.U.A.

În perioada controlată, ofițerii Serviciului 0544 au dovedit maturitate politică și profesională, depunând eforturi pentru eliminarea unor neajunsuri constatate cu prilejul controalelor anterioare, crescând răspunderea personală în îndeplinirea sarcinilor ordonate.

Starea și practica disciplinară este bună, nu sunt probleme deosebite pe linie de personal.

*

Cu toate că activitatea de securitate a Serviciului 0544 pe profilul Centrului de Informații Externe a înregistrat, în această perioadă, o evoluție pozitivă, colectivul de control a constatat și existența unor neajunsuri, astfel:

Față de posibilitățile pe care le oferă Municipiul București și necesitățile muncii pe profilul U.M. 0544, raportat la numărul de ofițeri, continuă să existe o bază de lucru relativ redusă, insuficient diversificată.

Faptul că inițial au fost luate în atenție 576 elemente, rămânând în preocupare 186, denotă că ofițerii desfășoară încă o activitate la întâmplare și nu pătrund în cercuri și obiective dinainte stabilite, plecând de la necesitățile muncii. Majoritatea elementelor scoase din preocupare sunt elemente mărunte, lipsite de perspectivă. Aceasta este și cauza pentru care la un număr de 63 elemente din baza de lucru nu au fost încă profilate posibilitățile lor pe specificul unităților din Centrul de Informații Externe.

Sunt puține cazurile lucrute pe linie iredentistă, legionară și postul de radio „E.L.”. Din cele 32 elemente în lucru, pe emigrație, numai 10 sunt profilate pe linia acestor obiective: 5 cazuri pe „E.L.” (1 sursă și 4 elemente în studiu), 2 elemente în studiu pe linie legionară și 3 în studiu pe antiiredentism.

Se constată o insuficientă preocupare pentru organizarea unor acțiuni și combinații complexe care să conducă la penetrarea de informatori capabili în poziții de conducere ale cercurilor emigrației române din străinătate, în special ale legionarilor, iredentiștilor, precum și mediile postului de radio „E.L.”.

Nu s-a cunoscut și nu s-a acționat din timp asupra celor care au părăsit definitiv țara, îndeosebi cei cu studii superioare. Nu au fost luate în evidență și nu au fost identificate rudele rămase în țară pentru a acționa asupra acestora.

Se manifestă o insuficientă inițiativă pentru folosirea bazei de lucru existente și selecționarea de elemente care să ducă la depistarea unor canale de legătură pe linie de culte-secte, iredentism, legionari și „E.L.”.

Sunt carențe și în ceea ce privește munca de studiu, prin folosirea mijloacelor complexe ale muncii de securitate și inițierea de măsuri combinate în folosirea mijloacelor T.O., aplicarea unora dintre acestea efectuându-se fără alegerea unor momente operative.

Nu toate informațiile obținute prin baza de lucru au fost de valoare sau să prezinte interes pentru securitatea statului, aceasta ca urmare a unor neajunsuri în instruirea surselor și pregătirea necorespunzătoare a întâlnirilor cu baza de lucru.

Au fost efectuate puține analize periodice asupra muncii informative a surselor, privind informațiile furnizate, pentru a putea trage și de aici concluzii asupra posibilităților de care dispun, sincerității și direcțiilor spre care trebuie să fie îndrumate.

Deși numărul cetățenilor străini luați în lucru a crescut, sunt puține cazuri lucrute din rândul diplomaților, ziariștilor, specialiștilor și lectorilor. Numărul colaboratorilor recrutați este redus și nu sunt folosiți la nivelul posibilităților de care dispun.

Neajunsurile manifestate în crearea, instruirea și folosirea potențialului informativ, a influențat negativ și în aducerea unei contribuții mai însemnate la rezolvarea sarcinilor pe linie T.S. Nu au fost recrutate suficiente surse care să dispună de reale posibilități de penetrare în obiective economice și T.S. Nu se acționează cu suficientă fermitate și pe măsura posibilităților pentru luarea în preocupare a unor asemenea elemente, precum și pentru inițierea unor acțiuni combinate direct sau în cooperare cu alte unități, atât din cadrul C.I.E. cât și I.M.B., pentru a spori numărul documentațiilor T.S. obținute prin mijloace specifice de securitate.

Numărul de 19 cazuri predate la unitățile din Centrul de Informații Externe, este sub nivelul posibilităților efectivului serviciului și a bazei de lucru pe care îl oferă

Municipiul București. Din acest punct de vedere, Serviciul 0544 din I.M.B. se situează în urma altor compartimente teritoriale 0544, cu efective de 5, 3 și chiar 2 ofițeri.

Cu toate că unitățile din cadrul C.I.E. au acționat mai intens în ultima perioadă pe linia conlucrării cu serviciile din cadrul I.M.B. în selecționarea de noi cazuri, nu în aceeași măsură au fost folosite și posibilitățile de care dispune Serviciul 0544.

Menționăm că după preluarea celor 19 cazuri de la Serviciul 0544, unitățile din C.I.E. nu au mai solicitat sprijin în continuarea verificărilor până la finalizarea acțiunilor.

Cazurile „Negrescu” și „Preda”, predate la 12.VI. a.c. și 11.VII. a.c., la U.M. 0201/410 și U.M. 0199/420, până la 18.VIII. nu fuseseră încă preluate în legătură.

Unitățile din C.I.E. nu acționează în toate cazurile preluate pentru instruirea cu sarcini și sistem de legătură cu ocazia plecării acestora din țară, precum și pentru contactarea lor la revenire în R.S. România, spre exemplu:

În anul 1978, U.M. 0225/C15 a preluat de la Serviciul 0544, pe informatorul „ZĂVOIANU”, stabilit ulterior în S.U.A.

La 10.06.1980, informatorul a revenit în țară. Nefiind instruit corespunzător la plecare nu a putut să anunțe sosirea în România iar după această dată să intre în contact cu ofițerul de la U.M. 0225. La 19.06.1980 „ZĂVOIANU” a fost contactat, la inițiativa informatorului, de ofițerul Serviciului 0544 care l-a avut în legătură. La 21.06.1980, telefonic și apoi la 23.06.1980, cu adresa nr. FC/00142038, s-a comunicat la U.M. 0225 despre prezența în țară a informatorului „ZĂVOIANU”. La 30.06. a.c. informatorul „ZĂVOIANU” a părăsit țara fără a fi însă contactat și instruit de ofițerul de la U.M. 0225.

Modul cum s-a lucrat în acest caz scoate în evidență atât lipsa de operativitate din partea ofițerului de la Serviciul 0544, dar și tendința de neangajare și lipsa simțului informativ din partea ofițerului de la U.M. 0225.

Situații similare sunt întâlnite și la alte compartimente teritoriale.

Aportul valutar al serviciului pe anul 1980 este sub nivelul realizărilor anului 1979 și al potențialului pe care-l oferă Municipiul București, aceasta ca urmare a faptului că ofițerii nu se implică în acțiuni specifice de securitate în rezolvarea acestor sarcini.

*

În obținerea rezultatelor raportate și creșterea eficienței muncii față de perioadele anterioare, o contribuție substanțială, constantă, a avut-o conducerea I.M.B. prin tov. col. Dănescu Gheorghe²⁷ care s-a preocupat nemijlocit de coordonarea și îndrumarea serviciului. Periodic la conducerea inspectoratului s-au efectuat analize ale muncii pe ofițeri și cazuri conturate a fi finalizate. De asemenea, tov. col. Dănescu Gheorghe a mobilizat serviciile I, II și III din cadrul I.M.B. pentru selecționarea unor surse cu posibilități pe profilul U.M. 0544, apte a fi prezentate, în final, spre analiză unităților din C.I.E.

Pentru activitatea desfășurată în perioada controlată, propun să se acorde colectivului de ofițeri din cadrul Serviciului 0544, calificativul „BINE”.

*

În vederea îmbunătățirii activității serviciului propunem:

- Încadrarea postului liber de la serviciu cu un ofițer selecționat din cadrul I.M. București.

Termen: 1 octombrie 1980

- Constituirea unui colectiv format din 3 ofițeri care să se ocupe prioritar de obiectivele emigrației.

Termen: 1 octombrie 1980

- Constituirea unui colectiv format din 3 ofițeri a căror sarcină prioritară să fie rezolvarea problemelor T.S.

²⁷ Șef al Securității Municipiului București

Termen: 1 octombrie 1980

- Până la 30.03.1981 să se creeze numărul de rezidenți și colaboratori recrutori necesari, care să fie antrenați cu sarcini în funcție de pregătire și posibilități.

- Intensificarea studiului asupra celor 18 cazuri de cetățeni străini, în vederea stabilirii posibilităților lor informative și atragerii la colaborare.

- Asigurarea instruirii permanente a ofițerilor din cadrul serviciului, de către unități C.I.E., pe probleme specifice.

Termen: permanent

/ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. M. Roșca

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.936, vol. 2, f. 152-156

36.

1980 august 25 – Raport referitor la controlul efectuat asupra activității desfășurate de Compartimentul 0544 din cadrul Inspectoratului județean Brașov al Ministerului de Interne

U.M. 0517

Nr. 1000/0091398

Din 25.VIII.1980

STRICT SECRET

Exemplar nr. 1

R A P O R T

cu principalele concluzii desprinse din controlul efectuat asupra activității desfășurate de Compartimentul 0544 din cadrul Inspectoratului județean Brașov al Ministerului de Interne

Conform ordinului tovarășului general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, adjunct al ministrului de Interne și șef al U.M. 0544, în luna august a.c. s-a executat controlul activității desfășurate de Compartimentul 0544 din cadrul Inspectoratului județean Brașov al M.I., în perioada ianuarie 1979 - august 1980.

Colectivul de control a fost constituit din ofițeri din U.M. 0517, U.M. 0201, U.M. 0208, U.M. 0225, U.M. 0279 și Compartimentul T.S.

În urma controlului efectuat s-au desprins următoarele concluzii mai deosebite:

În baza normelor de lucru, sub îndrumarea și [cu] sprijinul permanent al U.M. 0544 și conducerii inspectoratului, activitatea de informații externe a Compartimentului 0544, colectiv constituit din 5 ofițeri cu o vechime în serviciu de 1-4 ani, a fost organizată și orientată în direcția îndeplinirii sarcinilor prioritare de muncă rezultate din hotărârile partidului și legilor țării, din ordinele și indicațiile Ministerului de Interne și Departamentul Securității Statului.

Prin componența etnică a populației, profilul economic și situarea sa geografică, județul Brașov dispune de un potențial important pe linia activității de informații externe.

Din totalul de cca. 600.000 locuitori, grupurile etnice sunt reprezentate astfel: 12,20% maghiari, 6,37% sași, 2,59% alte naționalități (evrei, greci, armeni etc).

Prezența relativ însemnată a populației de alte naționalități și în special cea germană, determină existența unor legături permanente cu străinătatea, în mod deosebit cu R.F.G. și S.U.A., menținerea unei corespondențe intense, precum și tendințe ale unora de a emigra din țară.

În perioada 1979/1980, au plecat din țară 1.391 persoane legal și 95 ilegal. Tot în

această perioadă 37.846 au solicitat vize pentru deplasări temporare în străinătate în interes de serviciu și particular, iar 7.204 au fost înregistrați cu cereri de plecare definitivă.

Emigrația plecată de pe raza județului, este reprezentată în toate concentrările mai importante din străinătate ale emigranților originari din R.S. România, unii dintre aceștia desfășurând în prezent o intensă activitate dușmănoasă în organizațiile legionare din R.F.G., Franța, Italia, S.U.A., organizații ale sașilor din R.F. Germania, iredentiste etc.

În perioada controlată județul Brașov a fost vizitat de cca. 250.000 persoane - din care 600 oameni de afaceri, 500 specialiști și 120 diplomați, restul fiind turiști și vizitatori la rude.

În județul Brașov sunt, în prezent, pentru acordarea de asistență tehnică, 33 cetățeni străini, proveniți din țări ca Franța (13), Japonia și R.F.G (3), Elveția (2), Italia (8), S.U.A., Austria, Suedia și Olanda (1).

La Universitatea din Brașov urmează cursurile 253 studenți străini, proveniți din Grecia (13), țări din America Latină (17), țările arabe (88) și țările africane (148).

În preocuparea Compartimentului 0544 s-au aflat 234 persoane, din care 146 cetățeni români și 88 străini.

Dintre acestea, are în prezent în lucru 106 elemente, din care 64 români (11 în faza de finalizare, 16 în studiu avansat și 37 în studiu) și 42 străini (2 în fază de finalizare, 8 în studiu avansat și 32 în studiu). Menționăm că din rândul străinilor, 6 sunt în contactul acoperit al ofițerilor iar 16 în legătura colaboratorilor recrutori și a altor surse de încredere.

Cazurile lucrate de Compartiment sunt profilate pe unitățile din C.I.E., după cum urmează:

0101=8 0103=4 0201= 10225=34
0102=9 0199=6 0208=19T.S. =23
valută=2

Elementele luate în lucru în această perioadă au o pregătire culturală și profesională superioară, dispun de rude și relații în exterior care le pot asigura integrarea în societate și angajarea în obiective cercetate de C.I.E.

În baza de lucru a compartimentului sunt elemente de valoare ca: „IOANA”, „NESTOR” și „PESCARU” - cu posibilități de a fi dirijați pe lângă postul de radio „Europa Liberă”; „TUDOR” - pe linie antiiredentistă; „CRIȘAN” - pe linia emigrației săsești; „GRIGORE” - inginer care lucrează într-un obiectiv specializat în producerea de echipamente pentru centrale nucleare din Anglia; „TONY” - student, nepot al unui șef de stat din Orientul Mijlociu etc.

În anii 1979 – 1980, Compartimentul 0544 Brașov a predat unităților din cadrul C.I.E., 26 cazuri (1979=11, 1980=15), dintre care 18 cetățeni români pentru scoateri definitive cu sarcini în exterior și 8 cetățeni străini, atrași la colaborare sau în fază de finalizare.

Cazurile au fost predate următoarelor unități:

U.M. 0101=2; U.M. 0201= 1;
U.M. 0102=1; U.M. 0208= 3;
U.M. 0103=1; U.M. 0225=15.
U.M. 0199=3;

Pe linie T.S., prin măsuri specifice de securitate au fost obținute 20 seturi de documentații tehnice, utile economiei noastre naționale, apreciate de beneficiar, care au contribuit la realizarea unei însemnate economii valutare. Menționăm documentația „Transmisii hidrostatice”, rezolvată împreună cu Compartimentul T.S., raportată la Comandantul Suprem și care aduce o economie de cca. 5 milioane dolari S.U.A.

Au fost realizate în această perioadă 66 combinații informativ-operative, având drept scop consolidarea bazei de scoatere a surselor din exterior, penetrarea în organizații ostile, contactarea unor străini, adâncirea studiului și introducerea de mijloace T.O. Au fost

contactați 44 cetățeni străini, din care 28 au fost luați în lucru și au fost prelucrați 82 români plecați din țară în interes de serviciu sau ca turiști. Au fost atrași la colaborare 6 colaboratori recrutori care au în prezent în preocupare 10 cazuri de cetățeni străini.

Compartimentul a trimis temporar în exterior un număr de 24 informatori care la întoarcerea în țară au furnizat 77 informații. Prin cazurile lucrate de compartiment au fost obținute 473 informații, exploatate la U.M. 0544 și alte unități.

Dintre informațiile mai deosebite menționăm: stabilirea activității dușmănoase a unor cercuri ale emigrației reacționare române din Franța și prevenirea unei manifestări dușmănoase inițiate de Ioana Brătianu, Monica Lovinescu și Vasile Boldeanu, cu prilejul vizitei la nivel înalt; activitatea unor vârfuri legionare din anturajul lui Horia Sima din Spania și R.F.G.; date cu privire la acțiunile preconizate împotriva noastră de către gruparea iredentistă din München; stabilirea preocupărilor de spionaj ale ambasadorului venezuelean în țara noastră etc.

În perioada controlată, ofițeri din cadrul C.I.E. s-au deplasat la I.J. Brașov (U.M. 0225=30; U.M. 0208=2; T.S.=2; U.M. 0199=6) selecționând 12 elemente și contactând 22 cetățeni străini din care 2 au fost luați în lucru organizat (U.M. 0201=1; T.S.=1).

Conducerea Securității județului Brașov a orientat activitatea compartimentului atât pentru desfășurarea unei activități proprii cât și pentru cooperarea cu alte servicii din cadrul inspectoratului.

Compartimentul 0544 a preluat de la alte servicii 6 cazuri și a predat acestora 5 cazuri. A trimis spre exploatare 192 informații și a inițiat și rezolvat în comun 19 acțiuni.

În cadrul acțiunii „VENUS” au fost rezolvate 113 cazuri.

Contribuția Compartimentului Brașov la transferul de valută în țară a fost de 810.000 dolari S.U.A. în 1979 și 450.000 dolari S.U.A. în 1980. În prezent au în lucru, în cadrul acțiunii „DIAMANTUL”, 21 de cazuri.

Apreciem că în perioada controlată ofițerii compartimentului s-au preocupat de îndeplinirea sarcinilor încredințate. Starea și practica disciplinară este bună iar pe linie de personal nu se ridică probleme.

*

Cu toate rezultatele pozitive obținute, în activitatea de securitate a Compartimentului 0544 Brașov s-au manifestat și unele neajunsuri.

Raportat la posibilitățile existente ale județului Brașov și cerințele muncii, având în vedere pregătirea și experiența profesională a ofițerilor, baza operativă de lucru a acestora este insuficientă și nediversificată.

Sunt puține elementele în preocupare pentru scoatere cu sarcini în exterior din rândul cetățenilor de naționalitate germană și a celor cu posibilități de penetrare în cercurile iredentiste din străinătate.

Nu se acționează cu suficient curaj în direcția abordării unor elemente de vârf care să conducă la penetrarea în poziții de conducere ale cercurilor emigrației reacționare române din străinătate.

Atât U.M. 0225, cât și Compartimentul Brașov, nu au acționat ferm pentru ca prin sursele de care dispun să obțină informații pentru identificarea și depistarea activității emisarilor veniți din exterior pe linie de culte și secte. Unele informații au fost obținute după plecarea din țară a acestora.

Informațiile furnizate de baza operativă sunt încă puține cu privire la poziția și atitudinea politică a elementelor naționalist-iredentiste maghiare, legionare și pe linie de antiterorism.

Deși compartimentul are în lucru cetățeni străini, este mic numărul elementelor în studiu din rândul studenților străini (10), iar munca cu aceștia se desfășoară lent, neofensiv.

Cei 6 colaboratori-recrutori, nu sunt folosiți la nivelul posibilităților de care

dispun, iar numărul de elemente de care se preocupă este relativ mic (10).

Nu în toate cazurile predate unităților de profil din C.I.E. s-au folosit măsuri complexe de verificare, iar combinațiile informativ-operative nu au fost întotdeauna concludente.

Deși de pe raza județului Brașov legal s-au stabilit în străinătate 1.487 persoane, nu s-a acționat preventiv pentru a cunoaște intențiile lor, legăturile cu diverși emisari din străinătate și nu au fost identificate rudele și relațiile lor pentru a fi luate în lucru.

Neajunsuri s-au manifestat și pe linia formării, educării și instruirii surselor, încă din țară, pe probleme specifice activității C.I.E., în culegerea de informații, stabilirea unor sisteme de legătură etc.

Deși au fost obținute 20 documentații T.S. apreciate de beneficiar, numărul și calitatea acestora nu sunt pe măsura posibilităților.

Unitățile din U.M. 0544 nu desfășoară activitate eficientă, dovedesc lipsă de operativitate și nu acționează combinativ în finalizarea acțiunilor ce se impun în cazurile preluate, astfel:

- „POPESCU G.” – caz predat la 23.03.1979 indicativului 0199/1201, element cu posibilități pe linie T.S. în domeniul energiei nucleare. Până în prezent elementul nu a fost preluat în legătura personală a ofițerului din U.M. 0199.

- „PESCARU” – caz predat la U.M. 0225/C în luna decembrie 1978, cu posibilități de penetrare în cercuri iredentiste și la postul de radio „Europa Liberă”. Până în prezent, U.M. 0225 nu a acționat pentru finalizarea acțiunii în vederea scoaterii sale cu sarcini în exterior. Contactele cu informatorul au loc la intervale mari, continuând să rămână în legătura compartimentului.

- „JOHN” – cetățean străin, inginer, a terminat studiile la Brașov, urmând ca în toamna acestui an să părăsească țara. La 7 iunie 1980, cazul a fost trimis spre analiză la U.M. 0208, care nici până în prezent nu a răspuns compartimentului.

Nu toate unitățile operative sunt preocupate și răspund la ordinul tovarășului general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, ca ofițerii din subordine să se deplaseze la inspectorate, să selecționeze și să se implice nemijlocit în cazuri pentru a-și dezvolta baza de lucru proprie.

Puțini ofițeri din U.M. 0544 au executat acest ordin, deplasându-se pe raza județului Brașov.

În perioada controlată, s-au deplasat la Brașov 43 ofițeri, marea majoritate de la U.M. 0225 (30) și numai 3 de la U.M. 0201, 2 de la U.M. 0208, 2 de la T.S. și 6 de la U.M. 0199. Au fost selecționate de către aceștia un număr redus de elemente care să fie lucrate nemijlocit (12). Unele deplasări nu și-au demonstrat eficiența. Cu prilejul deplasărilor celor 30 ofițeri de la U.M. 0225 a fost selecționat un singur element, U.M. 0202²⁸ – 2, U.M. 0199 – 8 și T.S. – 1.

În timpul executării controlului, ofițerii unităților din U.M. 0544, care au făcut parte din acest colectiv, au constatat existența unei baze utile pe profilul C.I.E., selecționând 19 cazuri: U.M. 0225 – 7, U.M. 0201 – 3, U.M. 0208 – 2, Compartimentul T.S. – 7.

*

La obținerea rezultatelor raportate și-a adus contribuția și conducerea Inspectoratului județean Brașov al M.I., prin șeful Securității col. Neculicioiu Victor care s-a preocupat nemijlocit de coordonarea și îndrumarea compartimentului.

Periodic a efectuat analize ale muncii cu ofițerii, a luat sub control personal cazuri în lucru și a orientat activitatea compartimentului către problemele prioritare. A mobilizat

²⁸ Greșit în text, probabil U.M. 0201 sau U.M. 0208

celelalte servicii ale inspectoratului pentru realizarea unei bune cooperări cu compartimentul și a sprijinit activitatea ofițerilor din cadrul aparatului central în selecționarea de cazuri din cadrul inspectoratului.

Pentru activitatea desfășurată de compartiment, în perioada controlată, propunem să se acorde colectivului de ofițeri calificativul „BINE”.

*

* *

În vederea îmbunătățirii activității compartimentului propunem:

- intensificarea muncii de recrutare și instruire a unui număr de 4 colaboratori–recrutatori cu posibilități pe linia studierii de cetățeni străini.

Termen: 01.03.1981

- diversificarea bazei de lucru a compartimentului, prin luarea în lucru de noi cazuri cu posibilități de penetrare în cercurile iredentiste și sașilor emigrați din România.

Termen: 01.04.1981

- adâncirea studiului asupra celor 42 străini și luarea în preocupare de noi cazuri din rândul celor 33 specialiști și a studenților străini prezenți pe raza județului.

Termen: 01.03.1981

- stabilirea situației persoanelor cu studii superioare stabilite definitiv în străinătate în perioada controlată și identificarea rudelor și relațiilor acestora în scopul luării lor în lucru.

Termen: 31.12.1980

- asigurarea instruirii compartimentului cu probleme specifice C.I.E. de către ofițerii din unitățile centrale.

Termen: permanent.

/ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. M. Roșca

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.403, f. 222-225

37.

1980 august 26 – Plan de măsuri cadru pentru acțiunea „Aurora” – vizita președintelui R.S. România în Suedia, Danemarca și Norvegia

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

U.M. 0544

Nr. 199/1200/0047854/26.08.1980

STRICT SECRET

Exemplar unic

A P R O B.
/ss/ Tudor Postelnicu

**PLAN DE MĂSURI CADRU
privește acțiunile ce vor fi întreprinse pentru asigurarea
securității și bunei desfășurări a vizitei la nivel înalt în
Suedia, Danemarca și Norvegia**

În vederea asigurării în condiții de securitate deplină a vizitei Președintelui R.S. România în Suedia, Danemarca și Norvegia, se va acționa pentru realizarea următoarelor obiective:

I. Întreprinderea de măsuri informativ-operative în scopul asigurării securității Comandantului Suprem și a desfășurării în bune condițiuni a vizitei.

II. Cunoașterea, prevenirea și contracararea oricăror activități ostile preconizate să fie întreprinse de emigrația română, iredentiștii maghiari și alte elemente dușmănoase, în perioada premergătoare și în timpul vizitei.

III. Obținerea de date și informații asupra poziției Suediei, Danemarcei și Norvegiei pe problemele bilaterale ce urmează a fi abordate în cursul vizitei.

IV. Prin măsuri specifice se va acționa pentru asigurarea unui climat de muncă corespunzător, a unei ordini și discipline desăvârșite în rândul cetățenilor români aflați în misiune în Suedia, Danemarca și Norvegia.

Pentru realizarea obiectivelor menționate, se vor întreprinde următoarele măsuri:

I. Asigurarea securității Comandantului Suprem și a desfășurării în bune condițiuni a vizitei

1. Vor fi întocmite și puse la dispoziția U.M. 0666 documentarele privind Suedia, Danemarca și Norvegia, care vor cuprinde situația operativă din spații, grupările și organizațiile cu caracter dușmănos, lista elementelor periculoase din rândul emigrației și a cetățenilor străini, pretabile la acțiuni teroriste sau de dezordine în timpul vizitei, atât din Suedia, Danemarca și Norvegia, cât și din celelalte spații, în vederea luării măsurilor ce se impun, împreună cu organele de specialitate din cele 3 țări.

Termen: 30.09.1980

Răspund: U.M. 0544 și U.M. 0195 în
cooperare cu U.M. 0200, 0620,
0625, 0625/CP, 0610, 0617

2. Prin posibilitățile existente pe cele 3 spații se vor obține informații cu privire la trasee, locurile de cazare ale delegației, obiectivele ce urmează a fi vizitate și se va acționa pentru verificarea existenței în aceste obiective a unor elemente teroriste, fasciste sau din rândul emigrației reacționare. Aceste date vor fi transmise la U.M. 0666, urmând ca împreună cu grupa operativă a acestei unități, ce se va deplasa în Suedia, Danemarca și Norvegia să se întreprindă măsurile de prevenire și contracarare ce se impun.

Sarcină permanentă

Răspund: U.M. 0544 și U.M. 0195

3. Va fi mobilizat întregul potențial informativ pentru cunoașterea intențiilor grupărilor și organizațiilor extremist-teroriste din Suedia, Danemarca și Norvegia și din celelalte spații în legătură cu vizita.

Vor fi întreprinse măsuri ferme de identificare și localizare a elementelor din străinătate care mai recent au făcut afirmații din care rezultă intenții de a comite acte de violență.

În acest scop, toate unitățile informativ-operative din cadrul Departamentului Securității Statului vor mobiliza întreaga bază informativă internă și externă, care va fi dirijată în direcția culegerii de informații cu privire la acțiunile și planurile preconizate a fi întreprinse de elemente teroriste și ostile, de natură să afecteze buna desfășurare a vizitei.

Termen: 01.10.1980

Răspund: U.M. 0544, 0195, 0610, 0617,
0620, 0625 și 0625/CP

4. Informațiile obținute de către unitățile informativ-operative din structura Departamentului Securității Statului cu privire la intențiile, planurile și acțiunile elementelor dușmănoase, de natură să afecteze buna desfășurare a vizitei la nivel înalt, vor fi comunicate operativ U.M. 0544 și U.M. 0666 pentru a se lua măsuri de prevenire și contracarare corespunzătoare.

5. Informațiile obținute prin posibilitățile U.M. 0544 și U.M. 0195 din cele 3 spații vor fi comunicate direct șefului grupului operativ special care răspunde de măsurile de securitate.

Termen: 15.11.1980

Răspund: U.M. 0544 și U.M. 0195 în
cooperare cu U.M. 0666

II. Cunoașterea, prevenirea și contracararea oricăror activități ostile preconizate să fie întreprinse de emigrația română, iredentiștii maghiari și alte elemente dușmănoase, în perioada premergătoare și în timpul vizitei

1. Pentru a cunoaște acțiunile pe care intenționează să le organizeze în perioada premergătoare și în timpul vizitei la nivel înalt elementele reacționare din emigrația română, îndeosebi legionare, iredentist-maghiare, ustașii originari din Iugoslavia, precum și serviciile de spionaj și contraspionaj din țările vizitate și alte spații, se va intensifica munca de supraveghere informativă a acestora.

În acest scop:

a) Vor fi instruite și dirijate un număr de 28 surse cu posibilități în aceste domenii.

Sarcină permanentă

Răspund: U.M. 0544 și U.M. 0195

b) Vor fi pregătite și trimise cu sarcini informative în cele 3 țări 9 surse cu posibilități, din celelalte spații, în perioada premergătoare și în timpul vizitei (4 în Suedia, 4 în Danemarca și 1 în Norvegia).

Termen: 25.10.1980

Răspunde: U.M. 0544

c) Vor fi trimise cu sarcini informative 21 surse selecționate din rețeaua internă a U.M. 0544 și U.M. 0195, cu posibilități informative în rândul emigrației reacționare, iredentiștilor maghiari și a altor organizații și grupări ostile din Suedia, Danemarca, Norvegia și țările limitrofe.

În toate cazurile de trimitere cu sarcini informative de surse cu posibilități de pe alte spații și din țară, se vor lua măsurile ce se impun pentru a asigura protecția acestora.

Termen: 20.10.1980

Răspund: U.M. 0544 și U.M. 0195

d) Vor fi exploatate posibilitățile informative ale surselor unităților informativ-operative centrale și Inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne, care, în perioada premergătoare și în timpul vizitei, vor face deplasări în cele 3 țări, în interes de serviciu sau personal:

- informatorii cu posibilități pe lângă elementele și grupările ostile din rândul emigrației române și autohtonilor, vor fi pregătiți și instruiți, cu aprobarea conducerii U.M. 0544, de către ofițeri din Centrală anume desemnați. În funcție de situația concretă a fiecărui informator și posibilitățile de care dispun, se vor face propuneri cu privire la menținerea legăturii cu aceștia în vederea preluării și exploatării operative a informațiilor obținute;

- sursele care nu dispun de posibilități informative deosebite în rândul elementelor și grupărilor reacționare, vor fi instruite în mod diversificat, pe baza instructajului cadru, aprobat de conducerea U.M. 0544.

Termen: 30.10.1980

Răspund: U.M. 0544, 0625, 0625/CP, 0610

2. Organizarea unor măsuri informativ-operative de influență în scopul intensificării activității de popularizare a țării noastre în Suedia, Danemarca, Norvegia și principalele țări occidentale, prin presă, radio, TV, precum și prin publicațiile editate de emigrația română, astfel:

- se va asigura editarea și difuzarea în țările vizitate a 3 lucrări de amploare despre România și personalitatea Comandantului Suprem;
- vor fi editate numere speciale ale unor buletine și reviste din Suedia și Anglia, aflate sub controlul nostru.

Termen: 30.10.1980

- popularizarea în țările vizitate, precum și în Spania, Italia, Anglia, Grecia, Olanda, Franța, R.F. Germania, Austria, Elveția, prin presă și alte mijloace de informare, a semnificației pe plan internațional a vizitelor, a poziției țării noastre în principalele probleme internaționale, folosind în mod prioritar 35 surse cu posibilități din aceste spații.

Termen: 15.11.1980

Răspund: U.M. 0544 și U.M. 0195

- mobilizarea comunităților și persoanelor influente ale emigrației române din Suedia, Franța, Spania, Italia, Belgia, Grecia și Anglia pentru trimiterea de mesaje și scrisori de felicitare Comandantului Suprem, cu prilejul vizitei.

Termen: 05.11.1980

Răspunde: U.M. 0544

3. Pentru prevenirea publicării unor materiale calomnioase și reflectarea corespunzătoare a R.S. România, în perioada premergătoare vizitei se va intensifica munca informativă și de influență în cadrul redacțiilor principalelor publicații din țările vizitate și limitrofe.

În acest scop:

- Serviciul „D” va elabora 3 materiale documentare cuprinzând date și idei pe care suntem interesați să ajungă în cercurile de decizie și influență din Suedia, Danemarca și Norvegia, precum și [ale] ziariștilor, ce vor fi plasate prin surse ale unităților operative cu posibilități în aceste medii.

Termen: 15.09.1980

- Vor fi semnalate la U.M. 0200, pentru a lua măsurile de prevenire și control ce se impun, elementele identificate că se ocupă cu introducerea și scoaterea de materiale de propagandă cu caracter denigrator.

Sarcină permanentă

Răspund: U.M. 0544, 0195 și celelalte unități informativ-operative ale D.S.S.

- Se vor intensifica acțiunile de cooperare cu unitățile informativ-operative de profil din cadrul Departamentului Securității Statului pentru depistarea și neutralizarea unor emisari ai organizațiilor religioase, ai lui Amnesty International și ai emigrației reacționare și iredentiste care se deplasează, în această perioadă, în țara noastră, pentru a organiza acțiuni cu caracter dușmănos, de instigare sau propagandă ostilă.

Termen: 15.10.1980

Răspund: U.M. 0544, 0195, 0610, 0625

- Obținerea de date și informații despre poziția, reacția și eventualele acțiuni defavorabile cu privire la vizită, din partea diplomaților ambasadelor țărilor nordice și celorlalte state occidentale acreditate la București, ziariștilor, corespondenților de presă, comercianților, cunoscuți cu probleme sau a altor categorii de străini care ne vor vizita țara în această perioadă.

Termen: 15.11.1980

Răspund: U.M. 0544, 0195, 0625, 0625/CP și 0610

4. În vederea prevenirii unor manifestări ostile cum ar fi: greva foamei, memorii adresate autorităților suedeze, daneze și norvegiene, articole defavorabile în presă, emisiuni radio și TV, demonstrații de protest ș.a., unitățile informativ-operative ale Departamentului Securității Statului vor întreprinde următoarele măsuri:

- prevenirea unor acțiuni preconizate de cetățeni români, cu intenții de emigrare, la Ambasadale Suediei, Danemarcei, Norvegiei și altor țări occidentale;

Termen: 15.11.1980

Răspund: U.M. 0544, 0195, 0625,
0610, 0620, 0617

- întocmirea de liste cu elementele nemulțumite care au solicitat căsătorii, reunirea familiilor, vizite la rude etc., în vederea trimiterii acestora la U.M. 0200 pentru a le supune spre examinare Comisiei guvernamentale pentru vize și pașapoarte;

Termen: 15.10.1980

Răspund: U.M. 0544, 0195, 0610, 0620,
0617, 0625, 0625/CP, 0800 și 0200

- întocmirea de liste cu persoanele aflate pe teritoriul țărilor vizitate, care prezintă pericol pentru securitatea Comandantului Suprem și buna desfășurare a vizitei și pentru care este necesară măsura îndepărtării lor din localitățile unde se va desfășura vizita și punerea lor sub supravegherea organelor de poliție din cele 3 țări;

Termen: 30.09.1980

Răspund: U.M. 0544, 0195, 0625, 0610,
0620, 0666, 0617

- întocmirea de liste cu persoanele periculoase având reședința în alte țări, pentru a nu li se permite intrarea în Suedia, Danemarca și Norvegia în perioada vizitei oficiale, iar dacă se află pe teritoriul acestor țări să fie scoase în afara graniței;

Termen: 30.10.1980

Răspund: U.M. 0544, 0195, 0610, 0620,
0625, 0666, 0617

- identificarea fugarilor stabiliți recent în țările nordice, în special în localitățile unde se va deplasa delegația oficială, în scopul prevenirii și contracarării eventualelor acțiuni ostile și provocatoare preconizate a fi organizate de aceștia în perioada vizitei. Pe baza informațiilor obținute, cazurile mai deosebite vor fi semnalate organelor de poliție din țările vizitate.

Termen: 15.10.1980

Răspund: U.M. 0544, 0195, 0200 și 0666

5. U.M. 0639 și U.M. 0647 vor acționa prin mijloace specifice pentru a obține date cu privire la intențiile ostile ale unor persoane din Suedia, Danemarca, Norvegia, Finlanda, Franța, R.F.G., Anglia, Belgia, Olanda, Spania, Austria, Italia, în perioada premergătoare și pe timpul vizitei. Informațiile obținute vor fi trimise pentru exploatare și măsuri, la unitățile de securitate de profil, precum și la U.M. 0544.

Termen: 15.11.1980

6. Toate unitățile informativ-operative din structura Departamentului Securității Statului vor pune la dispoziția Comandantului acțiunii „AURORA” toate datele de interes operativ ce le dețin cu privire la Suedia, Danemarca și Norvegia și care să prezinte utilitate în executarea misiunilor prevăzute în prezentul plan.

Termen: 30.09.1980

III. Obținerea de date și informații asupra poziției Suediei, Danemarcei și Norvegiei în problemele bilaterale ce urmează a fi abordate în cursul vizitei

1. Va fi instruit și mobilizat întregul potențial informativ din cele 3 țări, celelalte țări occidentale, precum și posibilitățile U.M. 0625, ca în baza tematicii ce se va întocmi să obțină informații referitoare la:

- poziția și problemele pe care oficialitățile suedeze, daneze și norvegiene le vor ridica în discuții cu ocazia vizitelor (dezvoltarea relațiilor politice și economice bilaterale, aspecte ale securității și cooperării în Europa, dezarmarea, noua ordine economică,

probleme conflictuale din Orientul Mijlociu, Asia și Africa etc.);

- depistarea unor noi posibilități și domenii de dezvoltare și diversificare a relațiilor economico-comerciale și tehnico-științifice, inițierea unor acțiuni de cooperare în acest domeniu;

- poziția principalelor țări europene față de relațiile dintre R.S. România și țările nordice, reacții cu privire la rezultatele vizitei.

Termen: 15.10.1980

Răspund: U.M. 0544, 0195, 0625, 0625/CP

2. În țară și străinătate vor fi intensificate măsurile informativ-operative specifice pentru cunoașterea interesului manifestat de serviciile de spionaj, prevenirea și contracararea acțiunilor acestora în exterior pentru a obține date și informații cu caracter secret în legătură cu organizarea și desfășurarea vizitei, inclusiv cele referitoare la măsurile de securitate și gardă.

Sarcină permanentă

Răspund: U.M. 0195, 0544, 0625, 0610,
0620, 0625/CP, 0617

IV. Obținerea de materiale documentare de cunoaștere a obiectivelor economice ce vor fi vizitate de Comandantul Suprem și informații privind politica internă și externă a Suediei, Danemarcei și Norvegiei în perioada premergătoare vizitei, precum și poziția partidelor politice de opoziție față de vizită

În acest scop va fi folosit întregul potențial al U.M. 0544 care va fi instruit și dirijat să obțină informații și materiale referitoare la tematica specială ce va fi întocmită pentru desfășurarea în bune condițiuni a vizitei la nivel înalt.

- vor fi întocmite fișe de prezentare a obiectivelor economice ce vor fi vizitate de Comandantul Suprem.

Termen: 15.10.1980

- vor fi întocmite fișe despre șefii de state și guverne, principalii membri ai guvernelor și șefi ai partidelor de opoziție din Suedia, Danemarca și Norvegia.

Termen: 30.09.1980

V. Prin măsuri specifice se va acționa pentru asigurarea unui climat de muncă corespunzător evenimentului ce va avea loc, a unei ordini și discipline desăvârșite în rândul cetățenilor români aflați în misiune în țările vizitate

1. Se va asigura activizarea muncii informativ-operative în rândul reprezentanților și grupărilor de specialiști români din Suedia, Danemarca și Norvegia, cât și controlul T.O. la sediile misiunilor noastre diplomatice.

Termen: 15.10.1980

Răspunde: U.M. 0195

2. Se vor asigura datele necesare pregătirii contrainformative de către șefii misiunilor, a întregului personal român aflat la post.

Termen: 15.10.1980

Răspunde: U.M. 0195

3. Vor fi intensificate măsurile pentru apărarea secretului de stat, prevenirea scurgerii de informații în perioada premergătoare vizitei și în timpul acesteia.

Sarcină permanentă

Răspund: U.M. 0195, 0544, 0525

4. Toți cetățenii români și familiile lor aflați în misiune în țările vizitate, precum și în celelalte spații occidentale vor fi instruiți temeinic pentru a-și spori vigilența și combativitatea, a respecta cu strictețe normele de activitate și de comportare, astfel încât să nu dea niciun prilej organelor de spionaj și contraspionaj din aceste țări să organizeze provocări sau alte acțiuni împotriva lor.

În acest scop se va coopera cu celelalte organe antrenate cu sarcini în această

acțiune.

Sarcină permanentă

Răspund: U.M. 0195 și 0544

VI. Alte măsuri operative

1. În vederea asigurării securității Comandantului Suprem și a delegației ce se va deplasa în Suedia, Danemarca și Norvegia, se va trimite un grup operativ oficial format din cadre ale Departamentului Securității Statului care va realiza legătura cu organele de poliție din cele 3 țări pentru luarea măsurilor de neutralizare a elementelor suspecte de acțiuni teroriste și alte activități ostile.

Termen: 15.10.1980

Șefului grupului operativ oficial i se vor subordona toate cadrele aflate în misiune pe linia U.M. 0544 și U.M. 0195 și i se vor raporta datele și informațiile referitoare la desfășurarea vizitei.

2. Pentru organizarea activității informativ-operative pe cele 3 spații, până la 30 octombrie a.c. vor fi trimise 12 cadre (7 de la U.M. 0544 și 5 de la U.M. 0195), astfel: 5 în Suedia, 4 în Danemarca și 3 în Norvegia. Ulterior, în funcție de cerințele ce vor apare, se vor trimite și alte cadre.

3. Pentru a asigura funcționarea în bune condițiuni a legăturilor cifrate cu țara, vor fi trimise 7 cadre de specialitate (2 în Suedia, 2 în Danemarca și 3 în Norvegia).

Termen: 10.10.1980

Răspunde: U.M. 0525

4. În țară se constituie un Comandament format din șefii unităților informativ-operative din U.M. 0544, 0195, 0610, 0620, 0625 și un reprezentant al U.M. 0666, sub comanda secretarului de stat și adjunct al șefului U.M. 0544.

După aprobare, pe baza prezentului plan, unitățile informativ-operative, cărora le revin sarcini din această acțiune, își vor întocmi planuri proprii, detaliate, până la 10.10.1980.

Acțiunea va purta numele codificat „AURORA”.

ADJUNCT AL MINISTRULUI,

/ss/ General-locotenent

Nicolae Pleșiță

SECRETAR DE STAT,

/ss/ General-locotenent

Iulian Vlad

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.480, vol. 6, f. 277-281

38.

1980 septembrie 5 – Raport privind controlul efectuat asupra activității desfășurate de Grupa operativă 0544 din cadrul Inspectoratului județean Sibiu al Ministerului de Interne

U.M. 0517

Nr. 1000/0091421

din 05.09.1980

STRICT SECRET

Exemplar nr. 1

V

/ss/ Gh. Zagoneanu

R A P O R T

**cu principalele concluzii desprinse din controlul
efectuat asupra activității desfășurate**

**de Grupa operativă 0544 din cadrul
Inspectoratului județean Sibiu al Ministerului de Interne**

În conformitate cu ordinul conducerii U.M. 0544, în luna iunie 1980, s-a executat controlul activității desfășurate de Grupa operativă 0544 din cadrul Inspectoratului județean Sibiu al Ministerului de Interne, în perioada ianuarie 1979 – iunie 1980.

Colectivul de control a fost constituit din ofițeri din U.M. 0517.

În urma controlului efectuat s-au desprins următoarele concluzii:

Sub îndrumarea și [cu] sprijinul permanent al U.M. 0544 și conducerii inspectoratului, activitatea de securitate a Grupei operative 0544, colectiv format din 5 ofițeri cu o vechime în serviciu de 1-20 ani, a fost organizată și orientată în direcția îndeplinirii sarcinilor prioritare de muncă ce revin C.I.E. din hotărârile partidului și legilor țării, din ordinele Ministerului de Interne și Departamentului Securității Statului.

Județul Sibiu are o populație de 414.786 locuitori, din care 96.882 (23,4%) sunt de naționalitate germană și 20.139 (4,9%) de naționalitate maghiară.

De pe raza județului Sibiu au emigrat 36.000 persoane, din care 1.745 în perioada 1979/1980 (1.176 legal și 569 ilegal). Dintre aceștia, 18 au studii superioare, iar la 403 le este cunoscută situația prezentă.

Emigrația plecată de pe raza județului este prezentă în toate marile concentrări de emigranți români din țările occidentale, ca R.F.G., Franța, S.U.A., Canada, unii dintre aceștia făcând parte din organizații iredentiste, legionare, săsești etc. care desfășoară activitate dușmănoasă împotriva țării noastre.

Prezența numeroasă a populației de naționalitate germană, numărul mare al celor emigrați din țară, precum și a celor peste 120.000 turiști și vizitatori la rude care frecventează anual județul, determină existența unor legături permanente cu străinătatea, direct și prin corespondență, în mod deosebit cu R.F.G. și S.U.A., menține psihoza emigrării din țară a celor rămași, în prezent fiind înregistrați cu cereri de plecare definitivă 3.501 persoane.

Pe raza județului Sibiu se află, în prezent, 132²⁹ cetățeni străini: 5 pentru asistență tehnică; 2 lectori în învățământul superior; 6 studenți la institutul teologic, proveniți din Kenya; 121 la școlile militare, proveniți din Zimbabwe și 22 din R.P. Congo. Grupa operativă nu are în lucru nici un caz dintre aceștia.

Tot în această perioadă, 149 persoane au solicitat vize pentru deplasări temporare în străinătate în interes de serviciu și 1.739 în scop turistic. Dintre aceștia, grupa a pregătit cu sarcini contrainformative 5 persoane.

Ofițerii grupei operative au contactat, în această perioadă, 81 cetățeni, 13 direct și 68 prin agentura informativă, luând în lucru din rândul acestora 8 cazuri.

Grupa operativă 0544 Sibiu are în prezent în preocupare 64 cazuri, dintre care 34 români și 30 cetățeni străini. Cazurile luate în lucru dispun de posibilități de penetrare în concentrări iredentiste, organizații ale sașilor și în obiective T.S. cercetate de C.I.E., din R.F.G., S.U.A., Canada.

Calitatea elementelor selecționate, rudele și relațiile pe care le au în țările unde urmează să se stabilească, precum și măsurile luate de verificarea și formarea lor pe profilul muncii de informații externe, oferă condiții pentru obținerea unor rezultate pozitive în muncă.

În anii 1979 - 1980, Grupa operativă 0544 Sibiu a predat unităților din cadrul C.I.E. 12 cazuri (1979=6, 1980=6), dintre care 9 cetățeni români pentru scoateri definitive

²⁹ Corect 156 (nota ed.)

cu sarcini în exterior și 3 cetățeni străini, atrași la colaborare informativă sau în fază de finalizare.

Cazurile au fost predate următoarelor unități:

U.M. 0101 – 1	U.M. 0225 – 7
U.M. 0102 – 1	T.S. - 1
U.M. 0199 - 2	

Dintre cazurile predate sunt informatori cu reale posibilități de penetrare în obiectivele cercetate de C.I.E., cum sunt: „IOHANA” – cu posibilități în cercurile iredentiste maghiare din München, R.F.G.; „VETURIA” – angajată la Secția română a postului de radio „DEUTSCHE WELLE” și „MULȚESCU” care lucrează la postul de radio „Europa Liberă”.

Grupa operativă 0544 Sibiu s-a preocupat de îmbunătățirea muncii pe profil tehnico-științific, obținând prin măsuri specifice de securitate 4 documentații T.S. - 2 raportate la Comandantul Suprem. Menționăm documentațiile - schițele de execuție pentru agregat de injectare, presare și vulcanizare a articolelor tehnice din cauciuc - care, prin aplicarea în practică, vor aduce importante economii valutare.

În perioada controlată s-au realizat 10 combinații informativ-operative având ca scop consolidarea bazei de scoatere cu sarcini în exterior a surselor din pregătire, contactarea unor cetățeni străini, adâncirea studiului și introducerea mijloacelor T.O.

Grupa operativă a trimis temporar în exterior cu sarcini 5 surse.

Prin cazurile lucrate de grupa operativă au fost obținute 367 informații care au fost exploatate la U.M. 0544 și alte unități interne.

Conducerea Securității a îndrumat activitatea grupei operative, atât pentru buna desfășurare a activității proprii, cât și pentru cooperarea cu alte servicii din cadrul inspectoratului.

Grupa a preluat de la alte servicii 6 cazuri și a predat acestora 6 informatori.

În cadrul acțiunii „Venus” au fost verificate și pregătite 46 de cazuri, grupa operativă implicându-se și în celelalte 32 cazuri verificate de alte servicii din cadrul inspectoratului.

Contribuția Grupei operative Sibiu la transferul de valută în țară a fost de 1.350.000 dolari în 1979 și 359.775 dolari S.U.A. în 1980.

*

Cu toate că în activitatea de securitate Grupa operativă 0544 Sibiu a obținut unele rezultate pozitive, s-au manifestat și unele neajunsuri, astfel:

Față de posibilitățile existente ale județului Sibiu și cerințele muncii de informații externe, baza de lucru a Grupei operative este insuficientă ca număr și nediversificată pe principalele obiective.

Grupa operativă are în preocupare puține elemente din rândul cetățenilor de naționalitate germană și a celor cu posibilități de penetrare în cercurile iredentiste și legionare din străinătate.

Nu se acționează ofensiv în direcția abordării unor elemente de vârf care să conducă la penetrarea în poziții de conducere ale cercurilor emigrației reacționare române din străinătate.

Există rețineri în ce privește contactarea cetățenilor străini în scop informativ iar numărul colaboratorilor recrutori, prin care să se efectueze contactarea unor cetățeni străini sau pentru obținerea de documentații T.S., este ca și inexistent (1).

Grupa operativă Sibiu nu a acționat ferm pentru ca prin sursele de care dispune să dețină informații pentru identificarea și depistarea activității emisarilor străini veniți din exterior – pe linie iredentistă, „Europa Liberă”, culte și secte, organizații ale sașilor plecați din R.S. România și cele de ajutor.

Informațiile furnizate de baza operativă sunt puține ca număr și nu reflectă atitudinea politică a elementelor naționalist-iredentiste maghiare, legionare, angajați ai postului de radio „Europa Liberă” și pe linie de antiterorism.

Grupa operativă nu are în lucru nici un element din rândul celor care acordă asistență tehnică sau învață în județul Sibiu.

În munca de verificare și pregătire a surselor care urmează să fie trimise cu sarcini în exterior, nu s-au folosit în toate cazurile măsuri complexe de verificare iar combinațiile informativ-operative nu au fost întotdeauna concludente.

Sunt ofițeri în cadrul grupei operative care efectuează întâlnirile cu sursele luate în pregătire la intervale mari, nu întocmesc rapoarte de întâlniri sau le întocmesc cu întârziere. S-a constatat, de asemenea, că întâlnirile cu baza de lucru nu sunt pregătite corespunzător, surselor nu li se încredințează sarcini pe măsura capacității și relațiilor lor, iar dirijarea acestora se face simplist, neofensiv.

Din județul Sibiu au plecat ilegal din țară, în anii 1979/80, 569 persoane, din care 18 cu studii superioare; grupa operativă nu a acționat preventiv pentru a cunoaște intențiile lor, legăturile cu diverși emisari din străinătate și nu au fost identificate rudele și relațiile lor rămase în țară pentru a fi luate în lucru.

Neajunsuri s-au manifestat și pe linia formării, educării și instruirii surselor, încă din țară, pe probleme specifice activității C.I.E., în culegerea de informații, stabilirea unor sisteme de legătură etc.

În perioada 1979/80, Grupa operativă 0544 Sibiu a obținut 4 documentații T.S. Numărul mic de documentații obținute este cu mult sub nivelul posibilităților pe care le oferă județul și demonstrează faptul că ofițerii nu au înțeles cum trebuie ordinele conducerii U.M. 0544, nu s-au angajat plenar pentru traducerea lor în fapte.

*

La obținerea rezultatelor raportate și-a adus contribuția și conducerea Inspectoratului județean Sibiu al M.I., prin șeful Securității, lt.-col. Andre Mihail, care s-a preocupat de coordonarea și îndrumarea grupei operative.

Considerăm util ca în viitor, tovarășul inspector șef și șeful Securității să acorde mai multă atenție atât mobilizării ofițerilor în executarea sarcinilor specifice de muncă cât și pentru realizarea unei mai bune cooperări a grupei operative cu celelalte servicii din cadrul inspectoratului.

*

Pentru activitatea desfășurată de Grupa operativă 0544 Sibiu în perioada controlată, propunem să se acorde colectivului de ofițeri calificativul „BINE”.

*

În vederea îmbunătățirii activității grupei operative propunem:

- intensificarea muncii de recrutare și instruire a unui număr de 5 colaboratori recrutori – cu posibilități pe linia studierii de cetățeni străini;

Termen: 01.03.1981

- realizarea unor combinații informativ-operative care să determine aducerea în țară de cetățeni străini, de la care să se obțină noi seturi de documentații T.S;

Termen: 01.05.1981

- diversificarea bazei de lucru a grupei operative prin luarea în lucru de noi cazuri cu posibilități de penetrare în cercurile iredentiste, legionare și ale sașilor emigrați din R.S. România;

Termen: 01.04.1981

- adâncirea studiului asupra celor 30 cetățeni străini și luarea în preocupare de noi cazuri, atât din rândul cetățenilor străini originari din România, care vizitează permanent țara, cât și a celor care acordă asistență tehnică și învață în orașul Sibiu;

- identificarea și verificarea rudelor celor 18 persoane cu studii superioare stabilite ilegal în străinătate și a celor 1.176 persoane plecate legal, în scopul luării în lucru din rândul acestora a celor corespunzători;
- numirea șefului grupei operative.

/ȘEFUL UNITĂȚII
/ss/ Col. V. Nedeianu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.116, f. 248-250

39.

1980 septembrie 16 – Raport privind principalele concluzii rezultate din controlul efectuat asupra activității Grupei 0544 din cadrul Inspectoratului județean Bistrița-Năsăud

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
U.M. 0544
Nr. 517/0091459 din 16.09.1980

STRICT SECRET
Ex. nr. 2

V
Retur la U.M.0517
/ss/ Gh. Zagoneanu

R A P O R T
privind principalele concluzii rezultate
din controlul efectuat asupra activității
Grupei 0544 din cadrul I.J. Bistrița-Năsăud

Conform ordinului tovarășului general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, adjunct al ministrului și șef al U.M. 0544, în intervalul 08-12 septembrie a.c. s-a executat controlul muncii desfășurate în perioada ianuarie 1979 – august 1980 la I.J. Bistrița-Năsăud pe profilul C.I.E.

Colectivul de control a fost format dintr-un ofițer de la U.M. 0517 și un ofițer de la U.M. 0225.

În urma controlului efectuat, s-au desprins următoarele concluzii mai deosebite:

Grupa operativă 0544 este încadrată cu un singur ofițer, maiorul BALEA SIMION, specialist 2, cu vechime în M.I. din 1965, iar la grupa operativă din 1974.

În județ trăiesc cca. 300.000 cetățeni din care 273.110 români, 21.500 maghiari, 2.860 germani și 2.530 alte naționalități.

Intellectualitatea județului este formată din 2.300 profesori, peste 700 ingineri și economiști și 328 medici.

Ca urmare a politicii partidului și statului nostru, în ultimii 15 ani, numărul obiectivelor industriale a crescut și există reale perspective de dezvoltare. Odată cu aceasta și structura socială se transformă, crescând numărul cadrelor cu pregătire superioară.

În decursul anilor, de pe raza acestui județ au plecat în exterior, stabilindu-se în diferite țări occidentale, peste 50.000 de persoane. Dintre aceștia 40.000 sunt de naționalitate germană stabiliți în R.F. Germania și Austria, 4.000 de naționalitate evrei stabiliți în Israel, S.U.A. și Canada, 2.000 români stabiliți în R.F. Germania, S.U.A. și Canada și 500 maghiari stabiliți în S.U.A și R.F. Germania.

De menționat că 17.600 elemente au părăsit țara după 1960, 99% din ei fiind de naționalitate germană (17.492 legal și 108 ilegal).

În rândul emigrației române din străinătate de pe raza județului se cunosc elemente ce au făcut parte din organizația legionară, iredentistă și naționalist-germană, care și în prezent se situează pe poziții ostile țării noastre, dintre aceștia mai periculoși fiind:

- UȘERIU ANCHIDIM, fost chestor în poliția legionară, în prezent preot în episcopia lui VIOREL TRIFA din S.U.A.

- GAZDAC ION, fost ajutor comisar în poliția legionară, stabilit în Franța. Acesta are în țară un văr, director de școală, aflat în atenția serviciului I.

- GORNESCU ANTON, fost instructor legionar, aflat în Argentina.

119 elemente din cei plecați după 1960, au fost surse ale organelor de securitate. Sub aspectul pregătirii și posibilităților pe care le au, doar 22 prezintă interes și se află în preocuparea serviciilor I și III, care le-au avut în legătură anterior plecării.

Parte din elementele stabilite în străinătate au rude sau prieteni în țară pe care le vizitează periodic.

În 1979 au venit în vizită la rude peste 8.000 persoane, din țări ca: R.F. Germania, Austria, Israel, S.U.A., Elveția, Spania etc. Dintre aceștia, 8 au fost contactați de către grupa operativă 0544, iar 12 de celelalte subunități din cadrul inspectoratului.

În același an au plecat ca turiști un număr de 5.737 cetățeni români (numai 632 în țări capitaliste), iar 44 în interes de serviciu.

Tot în 1979 au plecat definitiv legal 114 persoane, stabilindu-se în R.F.G. și ilegal 17.

În 1980 – până la 31 august, pe raza județului au sosit un număr de 3.335 turiști, ponderea având-o cetățeni din R.F.G. și Austria (1.083) și Israel (1.022). Dintre aceștia au fost contactate 3 persoane de ofițerul de la grupa operativă și 4 de celelalte subunități. Au plecat definitiv 208 persoane din care 4 ilegal, majoritatea stabilindu-se în R.F.G., turiști 513 iar 8 persoane în interes de serviciu.

Pe baza cunoașterii situației operative, în perioada la care se referă raportul, s-a acționat în vederea atragerii la activități informative pe profilul Centrului de Informații Externe, asupra unui număr de 36 persoane, din care 26 cetățeni români și 10 cetățeni străini.

În prezent ofițerul are în preocupare un număr de 24 cazuri, din care 15 cetățeni români și 9 cetățeni străini. Toate aceste cazuri au un profil bine stabilit (21 pe profilul U.M. 0225, 2 pe profil T.S. și 1 pe profilul U.M. 0208).

Majoritatea elementelor luate în lucru au studii superioare, dispun de calități personale și există posibilități de scoatere a lor în exterior.

Dintre elementele aflate în preocupare, perspective deosebite au sursele „ENEDY” din legătura directă a șefului inspectoratului, pe profil antiiredentist și „GEORGE”, pe profilul emigrației de naționalitate germană.

În perioada controlată ofițerul a adus în fază avansată și a predat unităților centrale din C.I.E. 6 elemente, astfel: „VOICU”, „TUDORAN”, „MOLDOVAN” și „NEACȘU” la U.M. 0225, „ROTARU” și „URIAȘU” la U.M. 0103.

Analizându-se evoluția cazurilor predate la U.M. 0225 și implicarea ofițerilor care le-au preluat în lucrarea acestora rezultă următoarele:

- „VOICU” a fost preluat de indicativul d-14 din U.M. 0225, la 28.03.1979, care a efectuat pregătirea acestuia pe baza planurilor de muncă, urmărind consolidarea condițiilor de scoatere în exterior, exploatarea informativă și instruirea pentru munca de viitor. Paralel, ofițerul a extins verificările asupra lui „VOICU” și a rudelor sale din țară și străinătate, utilizând mijloacele muncii de securitate, inclusiv T.O.

S-au efectuat întâlniri la intervale regulate, obținând informații utile care au fost exploatare la I.J. Iași, la I.J. Bistrița-Năsăud și la U.M. 0225. Ofițerul a întocmit rapoarte de

întâlnire în care este consemnată evoluția muncii cu „VOICU”, aspectele apărute în viața personală, precum și alte date de studiu.

La data de 07.02.1980 „VOICU” a plecat în R.F. Germania, fiind instruit conform raportului aprobat. Cazul este bine lucrat, nu există suspiciuni de deconspirare până în prezent.

- „TUDORAN” preluat de indicativul C-9 din U.M. 0225 în februarie 1979. Este fiu de legionar, tatăl său a fost condamnat pentru activitate legionară, cunoscut în rândul foștilor membri ai acestei organizații, dintre care unii se află în exterior. Soția sa este de naționalitate germană. Ofițerul din Centrală s-a implicat în caz, efectuând întâlniri cu el. De asemenea, ofițerul de la grupa operativă a continuat munca cu „TUDORAN” – efectuând în continuare verificări complexe asupra sa, cât și întâlniri. Cazul prezintă perspective pe profilul U.M. 0225/C. În prezent se acționează pentru aplicarea unei combinații informative în vederea creării unor condiții optime de penetrare în organizația legionară din exterior.

- „MOLDOVAN”, inginer specialist în automatizări, preluat de C-9 din U.M. 0225 la 08.03.80 – nepotul legionarului ȚINCOCA din Canada. Mai are un văr inginer stabilit în Franța. Având în vedere că unchiul său ȚINCOCA nu se bucură de încrederea elementelor legionare, cât și faptul că „MOLDOVAN” este un bun specialist apreciat pe profilul său de muncă, opinăm ca el să fie utilizat în viitor pe profil T.S. – în care sens să fie preluat de ofițerul care lucrează pe această linie în cadrul U.M. 0225.

- „NEACȘU” – jurist – a cărui soție a plecat la rude în R.F.G. pentru a urma un tratament și nu s-a mai întors. A fost preluat de indicativul b-7 din U.M. 0225, la data de 02.03.80. Până în prezent s-a efectuat o singură întâlnire cu el. „NEACȘU” a fost respins de comisia guvernamentală, deoarece are un cumnat care este activist în cadrul Comitetului județean P.C.R.–Brașov [și] care se opune plecării sale. Având în vedere și faptul că „NEACȘU” nu dispune de calități personale deosebite și nici [de] posibilități de penetrare în obiective de interes din exterior, opinăm pentru a se renunța la el și să fie predat la organul intern de la I.J. Bistrița-Năsăud.

Tot în această perioadă ofițerul de la grupa operativă a predat 2 surse la U.M. 0195, care în prezent se află în exterior.

De asemenea, un număr de 7 surse din legătura personală a ofițerului, au efectuat deplasări pe termen scurt în exterior, fiind instruite la plecare de către acesta. La întoarcere au furnizat un număr de 21 de informații cu privire la unele elemente din emigrația română.

Pe lângă cazurile lucrate pe profilul Centrului de Informații Externe, ofițerul dispune de o rețea auxiliară formată din 14 surse, pe care le utilizează pentru obținerea de date de verificare despre elementele aflate în preocupare și pentru rezolvarea unor lucrări ordonate. Are 4 case de întâlniri și 11 adrese poștale.

De la rețeaua din legătură ofițerul a obținut în această perioadă peste 200 de informații, din care 38 le-a exploatat la U.M. 0225, 53 la alte servicii din cadrul I.J. Bistrița-Năsăud, 26 la alte unități ale Departamentului Securității Statului, iar restul au fost exploatate la cazurile aflate în lucru.

Informațiile mai deosebite s-au referit la intențiile ostile țării noastre, avute de unii participanți la „Congresul de istorie”, precum și despre existența și intențiile unui grup de elemente dușmănoase din județ.

În scopul întregirii studiului și creării de condiții optime pentru trimiterea în exterior cu sarcini s-a acționat combinativ în 5 cazuri, iar în alte 8 cazuri s-au folosit mijloace T.O.

Ofițerul a executat un mare număr de lucrări (investigații și verificări) pentru unitățile din C.I.E.

Pe linie de valută, în perioada controlată ofițerul a reușit să transfere în țară 29.500 dolari S.U.A. și în prezent are în lucru două cazuri.

În cadrul acțiunii „VENUS” ofițerul a lucrat 9 cazuri, care deja se află în exterior.

Sub conducerea și îndrumarea conducerii inspectoratului și a șefului securității, conlucrarea cu celelalte subunități din cadrul inspectoratului s-a desfășurat în bune condițiuni. Aceasta a fost concretizată prin schimbul de surse și informații (ofițerul de la grupă a preluat 7 cazuri și a predat 8 surse care nu mai aveau perspective pe profil extern). Scoatem în evidență faptul că, pe lângă coordonarea și îndrumarea activității pe profil C.I.E., șeful inspectoratului lucrează personal un caz care prezintă interes deosebit pe profilul U.M. 0225/d, iar șeful securității s-a implicat direct în lucrarea unui caz pe profilul U.M. 0103.

Față de rezultatele obținute în această perioadă, propunem ca munca ofițerului de la compartiment să fie apreciată cu calificativul „foarte bine”.

În perioada la care ne referim s-au deplasat la inspectorat un număr de 7 ofițeri din cadrul C.I.E. (4 de la U.M. 0225, 2 de la U.M. 0103 și la 1 de la U.M. 0102). Toți cei 4 ofițeri de la U.M. 0225 s-au deplasat în cazuri concrete, iar cei de la U.M. 0103 și U.M. 0102 – pentru selecționarea unor elemente.

Deși au trecut 4 luni de când conducerea C.I.E. a ordonat ca ofițerii din unitățile centrale să se deplaseze în teritoriu pentru selecție și luarea în preocupare a unor cazuri, cu prilejul controlului s-a constatat că asemenea deplasări nu s-au efectuat la acest inspectorat.

Având în vedere că de pe raza județului se află în exterior un număr de 40.000 cetățeni de naționalitate germană, apreciem utilă deplasarea unor ofițeri de la U.M. 0199 și de la U.M. 0225, care să analizeze și să selecționeze elemente care prezintă interes pentru munca noastră.

Cu prilejul controlului s-au constatat și unele minusuri în activitatea pe profil C.I.E., astfel:

- Nu în toate cazurile selecționarea și luarea în lucru a elementelor se face pornindu-se de la necesitatea penetrării în obiectivele urmărite sau pe lângă elemente care prezintă interes pentru munca noastră, avându-se în vedere doar existența individului care dispune de unele posibilități de trimitere în exterior (rude și relații în străinătate) și unele calități personale. În acest mod se lucrează ineficient, în gol, după care constatăm inutilitatea lui. Ex: cazul „NEACȘU”, predat la U.M. 0225/b-7, element cu un caracter slab, lipsit de posibilități deosebite pentru a penetra în obiectivele urmărite.

- Insuficienta preocupare pentru organizarea unor acțiuni și combinații complexe care să vizeze penetrarea unor informatori capabili în obiective și pe lângă persoane care prezintă interes pentru munca noastră, ca, de exemplu, rudele legionarului UȘERIU ANCHIDIM, nu au stat în atenția ofițerului, nu au fost selecționate elemente care să fie dirijate spre acestea pentru a crea o platformă care să ne ajute să penetrăm în cercurile legionare din exterior. Situație similară este și în cazul legionarului GAZDAC ION, care are un văr sursă a serviciului I, nefolosită în mod corespunzător.

- Nu se urmărește în mod organizat stabilirea poziției social-politice a elementelor stabilite în exterior, ci acestea continuă a fi apreciate în funcție de pregătirea și situația pe care au avut-o anterior plecării lor în străinătate. Ori, odată stabiliți în diferite țări occidentale mulți dintre aceștia (în special cei mai tineri) au făcut studii, schimbându-și calificarea și ar putea prezenta interes în prezent.

- Nu s-a acționat în mod permanent și nu s-a creat rețea care să fie folosită pe profil T.S. și economic, deși prin constituirea platformei industriale s-au stabilit pe raza județului elemente capabile, specialiști care ar putea fi utilizați pe acest profil.

- Sunt cazuri când unele surse scoase în exterior definitiv cu sarcini, la venirea lor temporară în țară au intrat în contact, de fiecare dată, cu un alt ofițer, aceasta determinată de anumite situații organizatorice apărute la unitatea operativă din U.M. 0544. Astfel, sursele „DUMITRESCU”, „CERBU”, „SPIRIDON” și „POPESCU”, aflate în atenția U.M. 0225, au reacționat, afirmând ca refuză să fie cunoscuți de mai mulți ofițeri.

Propuneri:

- Având în vedere rezultatele obținute până în prezent, posibilitățile oferite de situația operativă existentă în acest județ, încărcătura sigurului ofițer care lucrează pe profil C.I.E., propunem suplimentarea schemei grupei operative 0544 cu încă un ofițer.

- Analizarea, de către U.M. 0225, a informatorilor care au fost scoși cu sarcini începând din 1975 și luarea măsurilor corespunzătoare pentru punerea în stare de lucru și îmbunătățirea sistemului de legătură.

/ȘEFUL UNITĂȚII,

/ss/ Col. M. Roșca

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 31.185, f. 89-93

40.

1980 septembrie 19/22 – Raport privind stadiul lucrării „Nicolae Ceaușescu - campion al păcii”, ce urmează să apară în S.U.A., sub semnătura lui Nicholas Bucur. Telegrama semnată de Tudor Postelnicu transmisă ambasadorului român la Washington

MINISTERUL DE INTERNE

Departamentul Securității Statului

- U.M. 0544 -

Nr. 225/a.5/0023944 din 19.09.1980

STRICT SECRET

Ex. unic

A P R O B,

/ss/ Tudor Postelnicu

Rog a se semna telegrama

/ss/ Gh. Zagoneanu

R A P O R T

În cursul lunii septembrie 1978, prin intermediul lui NICHOLAS BUCUR, cetățean american de origine română, în vârstă de 56 ani, doctor în științe juridice, președinte al Societății Pan-Americane din Cleveland – Ohio și al Institutului Național Româno-American, om de cultură, personalitate marcantă a emigrației române din S.U.A. și Canada, s-a acționat pentru editarea în S.U.A. a unei lucrări intitulată, „NICOLAE CEAUȘESCU - CAMPION AL PĂCII”.

În vederea elaborării manuscrisului, lui NICHOLAS BUCUR i s-au pus la dispoziție materialele necesare (Operele tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, Volumul omagial apărut în 1978, fotografii, lista de lucrări apărute în țară și străinătate, precum și alte materiale).

Lucrarea evocă personalitatea proeminentă a Președintelui R.S. România, contribuția remarcabilă a șefului statului român la soluționarea marilor probleme internaționale și la afirmarea noilor principii care trebuie să guverneze relațiile dintre state.

La 13.01.1979 acțiunea a fost avizată de tovarășul ILIE RĂDULESCU, în acea perioadă ministru secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe, care a promis sprijin pentru finalizarea acțiunii și ne-a autorizat să comunicăm autorului faptul că Ministerul Afacerilor Externe va cumpăra un număr de exemplare. Ulterior, la 13.12.1979, manuscrisul lucrării, în formă finală și tradus în limba română, a fost prezentat și aprobat de către tovarășul ILIE RĂDULESCU, secretar al C.C. al P.C.R.

Lucrarea urmează să apară într-un tiraj de 3.000 exemplare sub egida Institutului

Național Româno-American și va fi difuzată de autor la principalele biblioteci și universități din S.U.A., Canada, Franța, Anglia și R.F. Germania. De asemenea, pe marginea conținutului lucrării, vor fi inițiate acțiuni de prezentare a cărții în rândul emigrației române din principalele spații cu concentrări de cetățeni originari din România, prin organizarea de simpozioane și mese rotunde.

Pentru editarea și difuzarea în condiții corespunzătoare a cărții, prin adresa nr. 225/a.5/0023944 din 31.01.1980 s-a aprobat sprijinirea autorului cu suma de 9.000 dolari S.U.A.

Sarcini pe linia realizării acestei acțiuni au revenit ofițerilor U.M. 0225, TĂNĂSESCU ALEXANDRU și BADEA NICOLAE, de la Grupa operativă din Washington, retrași definitiv de la post la 03.12.1979 și respectiv, 04.03.1980. În aceste condiții s-a încercat finalizarea acțiunii prin colaboratorul „DĂESCU” al U.M. 0195, fără însă să se ajungă la scopul propus, autorul eschivându-se a da curs solicitărilor de a veni la Ambasada R.S. România din Washington pentru a discuta concret această problemă. Totodată, apreciind că ultimele evenimente apărute în viața politică internațională, după data redactării manuscrisului (noiembrie 1979), merită a fi analizate în cuprinsul lucrării, autorul a adăugat, la textul avizat inițial, încă două capitole cu privire la poziția României în problema Afganistanului și Iranului.

Recent, NICHOLAS BUCUR s-a adresat direct ambasadorului român la Washington, precizându-i că are lucrarea sub tipar și dorește să clarifice unele aspecte privind tirajul total al cărții și numărul de exemplare ce urmează a fi achiziționat de Ministerul Afacerilor Externe.

Având în vedere importanța lucrării și interesul nostru pentru finalizarea în condiții corespunzătoare și în cel mai scurt timp posibil a acestei acțiuni, precum și influența pozitivă pe care o poate exercita asupra opiniei publice americane în contextul apropiatelor vizite la nivel înalt în Canada și țările nordice și a Reuniunii de la Madrid,

PROPUNEM:

Să se aprobe textul telegramei anexate.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Lt.-col. V. Gruia

STRICT SECRET
DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ
Exemplar unic

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR

URGENȚA URGENT

DESTINATAR Washington

NR. OFICIAL 001568

DATA 22.09.80

Tovarășe ambasador,

Urmare telegramei Dumneavoastră nr. 008312 din 17 septembrie a.c., doresc să vă mulțumesc pentru operativitatea cu care ne-ați comunicat conținutul discuției avută cu NICHOLAS BUCUR. Pentru stricta Dumneavoastră informare, vă fac cunoscut că redactarea și editarea lucrării este o acțiune a organelor noastre. Retragerea de la post a tovarășului ALEXANDRU TĂNĂSESCU a întârziat apariția cărții, al cărui manuscris a fost tradus și prezentat spre avizare în țară, aprobându-se suma de 9.000 dolari S.U.A. pentru tipărire și difuzare. Referirile pe care le faceți cu privire la tiraj corespund înțelegerii dintre autor și ALEXANDRU TĂNĂSESCU.

În discuțiile pe care le veți purta cu NICHOLAS BUCUR transmiteți-i următoarele:

Suntem de acord cu tirajul de 3.000 exemplare. Pentru justificarea, față de autorități, de către autor, a sumei de 9.000 dolari, vă rog să faceți comanda pentru un număr de exemplare până la suma menționată. Din numărul celor comandate, autorul va preda însă numai 400 bucăți.

Cei 9.000 dolari îi veți primi prin intermediul tovarășului DRAGOMIR EMIL, șeful grupei de ofițeri, care a primit indicații în acest sens.

S-a convenit, totodată, ca autorul să tipărească un număr de 3-4 exemplare în condiții grafice deosebite.

Întrucât NICHOLAS BUCUR a adăugat cele două capitole după plecarea din S.U.A. a lui ALEXANDRU TĂNĂSESCU, analizați posibilitatea de a consulta Dumneavoastră conținutul acestora sau trimiterea lor în țară pentru avizare, dacă acest lucru îl apreciați necesar.

Conform celor stabilite cu autorul, vă rog ca după editare, să mi se trimită două din exemplarele tipărite în condiții grafice deosebite, care să-mi fie expediate în țară prin tovarășul DRAGOMIR EMIL.

Vă mulțumesc pentru sprijinul acordat

Ministru secretar de stat,
/ss/ Tudor Postelnicu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 23.944, vol. 1, f. 120-122

41.

1980 octombrie 4 – Raport privind deschiderea dosarului de spațiu „Letea”

DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

Unitatea Militară 0195

Nr. A-1/131/146/001 din 05.10.1980

STRICT SECRET

Ex. Unic

04.10.980

APROB.

/ss/ Indescifrabil

R A P O R T

privind deschiderea dosarului de spațiu „LETEA”

1. În spațiul „LETEA” își desfășoară activitatea următoarele reprezentanțe ale R.S. România:

- oficiul diplomatic – cu rang de ambasadă;
- agenția economică;
- biroul TAROM;
- biroul ONT;
- societatea NAVLOMAR Ltd.;
- societățile mixte „ARCODE”/„ATALANTA” și BANCA LETEANO-ROMÂNĂ.

Totodată, în acest spațiu se deplasează frecvent cetățeni români în misiuni temporare, pe diferite linii de activitate și în interes personal.

2. În scopul creării cadrului organizatoric și întreprinderii de măsuri pentru:

- apărarea muncii de informații externe;
- cunoașterea și contracararea acțiunilor serviciilor de spionaj străine îndreptate împotriva personalului român aflat în misiune permanentă și a membrilor de familie, precum și a cetățenilor români care se deplasează temporar în „LETEA” în interes de serviciu și personal;
- apărarea secretului de stat și cunoașterea modului în care se asigură paza și securitatea reprezentanțelor permanente;
- penetrarea informativă în organele de spionaj și contraspionaj autohtone,

P R O P U N E M,

Să se aprobe deschiderea DOSARULUI DE SPAȚIU pentru „LETEA”.

ȘEFUL SECTORULUI,
/ss/ Țenea A.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 56.934, f. 7

42.

1980 octombrie 11 – Buletin informativ referitor la unele acțiuni desfășurate de către organizații și elemente maghiare din străinătate, precum și măsurile specifice inițiate pentru contracararea acestora

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului

STRICT SECRET
DE IMPORTANTĂ DEOSEBITĂ
Exemplar nr. 8

BULETIN INFORMATIV

În conformitate cu orientările și indicațiile primite, organele noastre și-au intensificat eforturile pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea activității dușmănoase desfășurate împotriva României de către organizații și elemente iredentiste maghiare din străinătate.

I. După cum rezultă din informațiile ce le avem, în contextul deteriorării situației internaționale și pe măsura apropierii datei Reuniunii de la Madrid, iredentiștii maghiari, sprijiniți de servicii de spionaj străine și cercuri reacționare din diferite țări, și-au sporit preocupările pentru a încerca să organizeze acțiuni ostile la adresa țării noastre. Astfel:

1) Principalele grupări iredentiste maghiare, între care „Comitetul Internațional pentru Drepturile Omului în România”, cu sediul în S.U.A. și „Congresul European al Maghiarilor Liberi”, din R.F. Germania, preconizează să trimită la Reuniunea de la Madrid o așa-zisă delegație reprezentativă, care ar urma să exprime, chipurile, poziția emigrației maghiare.

- Delegația respectivă va încerca să difuzeze, în rândul participanților la Reuniunea de la Madrid, un material cuprinzând trei capitole, și anume: „libertatea presei și a cuvântului în Ungaria; situația deținuților politici din Ungaria; aspirarea, sub toate aspectele, a maghiarilor din România”.

Informațiile pe care le posedăm relevă că primele două probleme sunt de natură să inducă în eroare asupra scopului real urmărit de iredentiști și, ca atare, ele vor cuprinde doar formulări de rutină, atacul principal fiind orientat, de fapt, împotriva țării noastre.

- Cunoaștem că, în eventualitatea în care reprezentanții organizațiilor iredentiste maghiare nu vor fi primiți „în nume propriu” la reuniune, se studiază varianta includerii

unor căpetenii iredentiste, cum ar fi HAMOS LASZLO, VERES BULCSU sau LÖTE LAJOS, în delegația americană.

- Concomitent, conducătorii „Comitetului Internațional pentru Drepturile Omului în România”, sprijiniți moral și material de alte grupări similare din S.U.A., precum și de unele servicii de spionaj străine, urmăresc, în continuare, influențarea unor factori de decizie americani să susțină tezele iredentiste cu privire la Transilvania, îndeosebi așa-zisa „necesitate a revizuirii hotărârilor arbitrare și nedrepte ale Tratatului de la Trianon și ale Conferinței de Pace de la Paris”.

- În același timp, WASS ADALBERT, din S.U.A. și ZOLCSAK ISTVAN, din Brazilia, lideri ai organizației iredentiste maghiare „Uniunea Mondială Ardeleană”, au redactat un „memorandum” cu conținut deosebit de denigrator la adresa țării noastre, pe care intenționează să-l trimită șefilor de stat din principalele țări occidentale, precum și pe adresa Reuniunii de la Madrid.

2) Din informațiile pe care le deținem rezultă că între liderii principalelor organizații iredentiste maghiare au început să se manifeste, în ultimul timp, o serie de divergențe.

Astfel, HAMOS LASZLO și VERES BULCSU, membri ai conducerii „Comitetului Internațional pentru Drepturile Omului în România”, îi reproșează liderului „Uniunii Mondiale Ardelene”, ZOLCSAK ISTVAN, că: întreține relații prea deschise cu oficialitățile maghiare, cărora le trimite regulat corespondență; nu luptă împotriva comunismului ci, din contră, invocă prea des și evident sprijinul Uniunii Sovietice; nu susține financiar „Comitetul”; acționează pripit, zgomotos și fără înțelepciune.

Ca urmare, cele două căpetenii iredentiste i-au cerut lui ZOLCSAK ISTVAN să lase în seama lor legăturile cu autoritățile și intelectualii din R.P. Ungară, deoarece cunosc mai bine situația din această țară, iar el să-și concentreze eforturile asupra acțiunilor împotriva României.

II. Raportăm că organele noastre au inițiat un complex de măsuri specifice pentru contracararea activității dușmănoase la adresa R.S. România desfășurate de grupările iredentiste maghiare din străinătate, vizând în principal:

- penetrarea informativă în cadrul principalelor organizații iredentiste maghiare pentru cunoașterea detaliată a intențiilor acestora de a pune la cale manifestări ostile țării noastre, în vederea prevenirii și neutralizării lor;

- influențarea autorităților de la Madrid să nu permită intrarea în Spania a așa-zisei delegații reprezentative a iredentiștilor maghiari și să interzică orice manifestare dușmănoasă împotriva țării noastre;

- determinarea factorilor decizionali și a unor personalități politice din alte state occidentale să respingă și să ia poziție publică împotriva propagandei tendențioase și a eventualelor acțiuni ostile puse la cale de iredentiști, inclusiv prin trimiterea de scrisori din partea unor cetățeni români de origine maghiară, în care să se prezinte în mod obiectiv realitățile din România;

- adâncirea divergențelor existente între căpeteniile iredentiste și compromiterea acestora în fața opiniei publice internaționale;

- atragerea în mai mare măsură a emigrației române la demascarea activității fasciste desfășurate de iredentiștii maghiari și la promovarea adevărului istoric despre Transilvania;

- intensificarea, prin toate posibilitățile de care dispunem, a măsurilor de sprijinire a popularizării în străinătate a drepturilor și libertăților de care se bucură toți cetățenii țării noastre, indiferent de naționalitate.

MINISTRU SECRETAR DE STAT,

Nr. 0001109
11 octombrie 1980

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 27-29

43.

1980 octombrie 24/30 – Notă de stadiu privind Consiliul Național Român

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 -

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

Nr. 225/a-16/0044051 din 30.10.1980

C ă t r e,
U.M. 0610 – BUCUREȘTI

Alăturat, vă înaintăm NOTA DE STADIU privind CONSILIUL NAȚIONAL ROMÂN – C.N.R.

Menționăm că materialul a fost văzut de tovarășul general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, adjunct al ministrului de Interne și [de] tovarășul general-locotenent IULIAN VLAD, secretar de stat la Ministerul de Interne.

/ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Lt.-col. Indescifrabil

[Tov. Lt.-col. Pleșa-S.3]

[S. III]

Măsură pt. realizarea sarcinilor.

/ss/ C. Pleșa]

[Tov. Lt.-maj. MARICA

*Reanalizați cu multă atenție Planul „HORA”
pentru a putea fi în măsură să raportăm de executare.
Luați legătura și cu celelalte servicii-în același timp.
4.XI.1980 /ss/ Lt.-col. Indescifrabil]*

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
U.M. 0544/225 și U.M. 0610
Nr. 0044051 din 24.10.1980

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA DE STADIU privind „CONSILIUL NAȚIONAL ROMÂN” – (C.N.R.)

Potrivit sarcinilor prevăzute în PLANUL DE MĂSURI, în perioada iulie – octombrie 1980, organele noastre au mobilizat potențialul informativ din țară și exterior pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea activității ostile R.S. ROMÂNIA, desfășurată de C.N.R. și izolarea ex-regelui MIHAI în cadrul emigrației, acționând pentru:

- Stimularea divergențelor existente între membrii conducerii C.N.R., între C.N.R. și gruparea legionară simistă, organizații și elemente ale emigrației române care se pronunță împotriva constituirii lui, pentru a preveni întreprinderea de acțiuni coordonate împotriva R.S. România;

- Antrenarea unor organizații și elemente din cadrul emigrației române, precum și

de alte naționalități, în special evreiască, să ia poziție împotriva C.N.R., a ex-regelui MIHAI și a colaborării cu legionarii;

- Cunoașterea și contracararea încercărilor C.N.R. de a lua legătura cu elemente ostile din țară, pentru ca acțiunile acestuia să nu aibă ecou în rândurile unor elemente dușmănoase.

Pentru realizarea acestor obiective s-au luat măsuri de asigurare a unui caracter organizat și eficient al muncii. S-au deschis acțiuni informative de grup asupra Biroului Executiv Central al C.N.R. și asupra celor trei filiale ale sale, precum și acțiuni de urmărire individuală a principalilor membri ai acestora, toate acțiunile fiind lucrate pe bază de planuri.

Din datele obținute, ca urmare a dirijării și instruirii potențialului informativ din țară și exterior cu posibilități pe lângă elementele din C.N.R., a rezultat că în această perioadă activitatea C.N.R. s-a rezumat la unele acțiuni vizând consolidarea organizatorică și lichidarea animozităților dintre membrii Biroului Executiv Central și din cadrul filialelor, astfel:

- Fostul monarh a adresat o scrisoare Bisericii Ortodoxe Române din Paris, condusă de preotul legionar VASILE BOLDEANU, prin care solicită înțelegere față de numirea IOANEI BRĂTIANU în funcția de președinte al C.N.R., apreciind că aceasta este o soluție provizorie, impusă de disensiunile existente în rândul emigrației;

- IOANA BRĂTIANU a difuzat membrilor C.N.R. un proiect de program, în vederea consultării lor cu privire la activitatea de viitor;

- La începutul lunii septembrie a.c., IOANA BRĂTIANU a avut, la Stuttgart – R.F. Germania, o întrunire cu unii reprezentanți ai fostelor partide național-țărănesc, național-liberal și social-democrat, încercând să readucă în cadrul C.N.R. grupul condus de CONSTANTIN MAREȘ;

- Schimbarea titulaturii „Partidului Totul pentru Țară”, în numele căruia legionarii antisimiști participă la C.N.R., în „Partidul Social-Creștin Totul pentru Țară” și numirea lui VASILE BOLDEANU la conducerea acestuia;

- Încercări de constituire a unor filiale, pe țări, ale C.N.R. și de atragere de noi membri.

*

* * *

Măsurile întreprinse de organele noastre, în această perioadă, pentru neutralizarea activității ostile a C.N.R. și prevenirea consolidării sale organizatorice, au urmărit adâncirea disensiunilor în conducerea centrală și a celor trei filiale și stimularea atitudinii potrivnice C.N.R. adoptată de unele organizații și persoane din emigrație. Drept urmare, C.N.R. nu a reușit să se consolideze sau să realizeze acțiuni majore, prevăzute în statutul său și continuă să se confrunte cu o serie de dificultăți.

Astfel, un număr de 15 surse cu posibilități pe lângă membrii Biroului Executiv Central și conducerea filialelor au fost instruite să cunoască activitatea acestora, să alimenteze neînțelegerile din conducerea C.N.R. și nemulțumirile unor vârfuri ale emigrației române din Franța, Anglia, S.U.A. și R.F. Germania, în legătură cu impunerea IOANEI BRĂTIANU ca președinte al CONSILIULUI, față de participarea legionarilor antisimiști la C.N.R., precum și pentru determinarea unor elemente de vârf ale emigrației ca EUGEN LOZOVAN, BRUTUS COSTE, IANCU RAȚIU, GEORGE SERDICI și VIRGIL VENIAMIN să adopte poziții de critică și dezaprobare a constituirii C.N.R.

În același scop, 7 surse interne au fost pregătite și trimise în exterior cu sarcini, iar alte 3 urmează să fie trimise în etapa următoare, pe lângă fostul monarh, NICOLAE PENESCU, EMIL GHILEZAN și grupul nemulțumiților din Franța și R.F. Germania.

Drept urmare, BRUTUS COSTE (S.U.A.), IANCU RAȚIU (Anglia) și VIRGIL

VENIAMIN (Franța), elemente reprezentative care au aparținut fostelor partide burghezo-moșierești, au adresat ex-regelui MIHAI un „memorandum” prin care solicită schimbarea IOANEI BRĂȚIANU deoarece nu este reprezentativă și nici cunoscută în emigrație.

Într-o declarație a „ASOCIAȚIEI CULTURALE A ROMÂNILOR DIN ANGLIA” – „ACARDA” se arată că, „crearea, în mod arbitrar, a unui organ cuprinzând numai o mână de membri auto-aleși ai fostelor partide, precum și o organizație antidemocratică, nu poate decât să dăuneze cauzei românești”.

La rândul său, RADU CÂMPEANU (Franța), care a susținut inițial constituirea C.N.R., califică pe IOANA BRĂȚIANU drept „o nulitate politică”, iar pe fostul monarh ca incapabil și fără popularitate, atât în Occident, dar mai ales în țară.

CONSTANTIN MAREȘ și alți participanți la întrunirea organizată de IOANA BRĂȚIANU la Stuttgart au reproșat acesteia lipsa de activitate și clarviziune a C.N.R. și faptul că în conducere nu au fost cooptate elemente reprezentative, care să polarizeze în jurul lor majoritatea emigrației române. Grupul condus de CONSTANTIN MAREȘ se menține pe poziția de a nu se supune Biroului Executiv Central, până când nu se rezolvă „structural” conducerea și programul C.N.R.

În același timp, EMIL GHILEZAN, ales vicepreședinte al Biroului Executiv Central al C.N.R., a adresat o scrisoare unor membri ai CONSILIULUI, prin care a protestat împotriva prezenței legionarilor în organizație și a declarat că nu va participa la activitatea C.N.R. alături de aceștia. Recent însă, în urma unei discuții avute cu fostul monarh, EMIL GHILEZAN a confirmat acceptarea funcției de vicepreședinte.

Împotriva cooptării legionarilor antisimiști în C.N.R. se pronunță și alți emigranți ca IANCU RAȚIU și GEORGE SERDICI din Anglia, CONSTANTIN MAREȘ din R.F. Germania, căpeteniile grupării legionare simiste și alții.

De asemenea, unii emigranți ca IANCU RAȚIU și GEORGE SERDICI și-au manifestat nemulțumirea față de stabilirea sediului C.N.R. în Franța, iar „CERCUL DEMOCRAT AL ROMÂNILOR” din R.F. Germania apreciază că fiecare organizație din emigrație trebuie să acționeze separat, fără o conducere de la centre ca cel al conducerii C.N.R.

Un număr de 8 surse interne și externe au fost folosite pe linia cunoașterii poziției grupărilor legionare simistă și antisimistă, adâncirii disensiunilor dintre acestea, incitării unor legionari simiști să ia atitudine împotriva C.N.R., a conducătorilor acestuia, precum și împotriva participării legionarilor antisimiști la C.N.R.

Datorită disensiunilor existente în cadrul C.N.R. legionarii antisimiști apreciază că li se creează condiții de acapare a conducerii acestuia. În acest context, VASILE BOLDEANU, în calitate de președinte al „Partidului Social-Creștin Totul pentru Țară”, își propune să desfășoare acțiuni pentru a atrage atenția cercurilor emigrației române, dar mai ales unor servicii de spionaj occidentale că „partidul” său se bazează pe elemente tinere și are orientare pro-americană, vizând crearea de condiții pentru a putea cere ex-regelui MIHAI și americanilor preluarea funcției de președinte al C.N.R.

Practic însă, deși VASILE BOLDEANU a fost însărcinat în luna iulie a.c. să constituie un „nucleu de conducere” al „partidului” menționat, nu a realizat nimic pe această linie.

Scopul urmărit de legionarii antisimiști a fost sesizat de unii reprezentanți ai fostelor partide burghezo-moșierești și de însăși IOANA BRĂȚIANU, care a avertizat că adâncirea disensiunilor din conducerea C.N.R. ar putea da câștig de cauză legionarilor.

Față de încercarea de afirmare a legionarilor antisimiști prin aderarea la C.N.R., gruparea legionară simistă continuă atacurile la adresa lor, a C.N.R. și ex-regelui MIHAI. Prin intermediul unor surse externe, organele noastre au stimulat aceste atacuri și publicarea în presa legionarilor simiști a unor materiale de demascare a fostului monarh, a legionarilor antisimiști și a cârdășiei dintre aceștia.

Paralel, deținem date potrivit cărora HORIA SIMA și-a propus să constituie o nouă organizație cuprinzând pe emigranții români „neangajați”, ca o contrapondere la C.N.R. În acest scop, HORIA SIMA acționează prin ADRIAN CHINTESCU, președintele „COMUNITĂȚII ROMÂNILOR DIN FRANȚA”. Față de aceasta, prin surse cu posibilități, ADRIAN CHINTESCU a fost determinat să culegă date compromițătoare din viața și activitatea ex-regelui MIHAI și IOANEI BRĂȚIANU, pe baza cărora să publice o broșură.

Totodată, au fost instruite 3 surse cu posibilități de influență pe lângă comunitățile evreiești, în vederea sensibilizării acestora de a lua poziție împotriva cârdășiei legionarilor cu C.N.R. Pe această linie menționăm articolul demascator publicat în „REVISTA MEA” (Israel) de S. SCHAFFERMAN.

Prin acțiunile informativ-operative întreprinse de organele noastre, s-a reușit să fie zădărnicate încercările de constituire de filiale ale C.N.R. în Argentina, Spania și Italia, iar acțiunea de atragere de noi membri nu a înregistrat rezultate semnificative.

*

* * *

Pe baza știrilor transmise de postul de radio „Europa Liberă” sau aduse de turiștii de origine română care ne-au vizitat țara, constituirea C.N.R. a produs unele reacții și în rândul foștilor politicieni din România. În conformitate cu prevederile PLANULUI de MĂSURI, prin rețea s-a acționat pentru ca aceste reacții să fie nefavorabile C.N.R., astfel:

Numirea IOANEI BRĂȚIANU ca președinte al C.N.R. este dezaprobată chiar de către unele rude apropiate ale acesteia, între care IOAN BRĂȚIANU, fost membru al C.C. al P.N.L. și DINU ZAMFIRESCU, fost președinte al organizației P.N.L. - tineret.

De asemenea, aderarea legionarilor la C.N.R. și includerea unora în organele de conducere a provocat reacții nefavorabile la adresa ex-regelui MIHAI și a fostelor partide burghezo-moșierești care au acceptat această colaborare. Asemenea comentarii au făcut CORNELIU COPOSU, fost secretar general adjunct al P.N.Ț., AUGUSTIN VISA, fost președinte al tineretului P.N.Ț. și alții. Aceștia apreciază că NICOLAE PENESCU este compromis și au emis ideea necesității ca emigranții români care au activat în fostele partide P.N.Ț., P.N.L. și P.S.D.I. să se grupeze, fără legionari, în jurul lui IANCU RAȚIU din Anglia.

Unii legionari ca ALEXANDRU GHICA, fost șef al poliției legionare, GHEORGHE CARANICA și ION NACU, foști condamnați pentru infracțiuni contra securității statului, dezaprobă pe legionarii care au aderat la C.N.R. și apariția ex-regelui MIHAI în activitățile emigrației române.

Pe baza planului aprobat, organele noastre continuă măsurile de cunoaștere, prevenire și neutralizare a activităților ostile ale C.N.R., urmărind, în final, dezmembrarea acestuia.

ȘEFUL U.M. 0544/225,
/ss/ Lt.-col. V. Gruia

ȘEFUL U.M. 0610,
/ss/ Gen.-mr. Aron Bordea

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 11.736, vol. 13, f. 229-233

44.

1980 noiembrie 1 – Raport privind controlul efectuat la Inspectoratul județean Mureș al Ministerului de Interne pe profilul muncii de informații externe

MINISTERUL DE INTERNE

STRICT SECRET

Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 –
Nr. 517/0091551 din 01.XI.1980

Ex. nr. 1

[Văzut
Concluziile vor fi folosite
pentru prelucrare la convocarea
cu șefii grupelor 544
/ss/ Gh. Zagoneanu]

R A P O R T
privind principalele concluzii rezultate din controlul efectuat
la Inspectoratul județean Mureș al Ministerului de Interne
asupra activității desfășurată pe profilul C.I.E.

Conform planului tematic de control, aprobat de conducerea U.M. 0544, de la 1 la 6 octombrie 1980 s-a executat controlul muncii desfășurate în perioada ianuarie 1979 – septembrie 1980 la Inspectoratul județean Mureș pe profilul C.I.E.

Controlul a fost efectuat de lt.-col. Preda Zaharia din cadrul U.M. 0517.

Din controlul efectuat se desprind următoarele concluzii:

- Grupa operativă a U.M. 0544 este încadrată cu doi ofițeri, cpt. Bândilă Gheorghe, ofițer specialist III (pe schema U.M. 0544), cu o vechime în Ministerul de Interne de 10 ani, iar în cadrul grupei operative de 6 ani, și lt.-maj. Greab Ion (pe schema inspectoratului) cu o vechime în Ministerul de Interne de 7 ani, iar la grupa operativă din februarie 1980.

- Din totalul populației județului de 605.380 cetățeni, 43,9% sunt de naționalitate maghiară, 3,1% germani și 3,6% alte naționalități.

Pe raza județului își desfășoară activitatea 11.961 cadre cu studii superioare, din care 58% sunt de naționalitate maghiară, iar restul români și alte naționalități.

Obiective economice ale județului au contracte cu diferiți parteneri din țări occidentale, fapt pentru care specialiști români fac diverse deplasări în exterior, iar specialiști străini vin în țara noastră.

Pe raza de competență a Inspectoratului județean Mureș al Ministerului de Interne există o bază de lucru diferențiată, ceea ce creează reale posibilități pentru dezvoltarea muncii pe profilul C.I.E., astfel:

- În evidența generală pe linia Serviciului I sunt cuprinse 1.921 elemente care au făcut parte din organizația legionară. Din rețeaua informativă existentă pe acest profil, 32 surse au rude și relații în exterior.

- În problema naționaliști-șovini maghiari sunt 3.798 elemente luate în evidență, majoritatea fiind cunoscute că au făcut parte din „Partidul Crucea cu Săgeți”, „Partidul Reînnoirii Maghiare”, „Partidul Ardelean Maghiar” și „Garda Zdrencăroșilor”. Pe această linie de muncă există 28 de surse aflate în legătura Serviciului I, care dispun de posibilități pentru a fi utilizate pe profilul muncii de informații externe, ele având rude și relații în spații care prezintă interes.

Aceste surse sunt folosite la nivelul inspectoratului prin dirijări concrete în cercuri și pe lângă elemente cu legături în exterior, obținându-se informații care au fost exploatare la unitățile centrale.

Cele 28 de surse pe linie antiiredentistă au fost analizate cu ofițeri desemnați de conducerea U.M. 0225, stabilindu-se măsuri pentru creșterea eficienței folosirii lor.

- Emigrația veche română de pe raza județului este formată din cca. 4.000 persoane. După 1944 peste 20.000, din care 40% germani, 35% evrei, 25% maghiari, iar

restul români și alte naționalități s-au stabilit în străinătate, îndeosebi în R.F.G., S.U.A., CANADA și ISRAEL.

Un număr însemnat de persoane din emigrația de naționalitate maghiară originare din județ, desfășoară activități ostile țării noastre, făcând parte din diferite organizații iredentiste, astfel:

- Fostul conte TELEKI BELA, stabilit în S.U.A., unde conduce „Asociația Ardelenilor din America”;

- HAMOS LASZLO, membru în conducerea „Comitetului pentru drepturile omului în România”;

- WASS ALBERT, scriitor, conducătorul „Uniunii Mondiale Ardelene”;

- KORECH FRANCISC, agent C.I.A., colaborator la postul de radio „Europa Liberă”;

- AKIM ANDREI, fost conducător al emisiunii în limba maghiară din cadrul Televiziunii canadiene, agent al organelor de informații din această țară.

- DOMOKOS FERENCZ, proprietarul unui restaurant cu specific maghiar din Canada, care sprijină material activitatea iredentistă;

- SZANTO JANOS, conducător al unei organizații iredentiste din S.U.A.;

- SZÖLÖSI JANOS, conducător al emigrației maghiare din Elveția;

- GASPARD LORANT – lider iredentist în Franța;

- MOLDOVAN IOZEF din R.F.G., fost conducător al Partidului Crucea cu Săgeți;

- MEDVE ARPAD din R.F.G. care, de asemenea, a făcut parte din conducerea Partidului Crucea cu Săgeți și alții, care au rude și relații pe raza județului, iar unii vin în vizită periodic.

- Lunar, cca. 200 persoane primesc ajutor material în valută sau diferite obiecte de la rudele și relațiile lor din Occident. Majoritatea acestora sunt de naționalitate maghiară.

- În perioada 1979 - 1980 au venit pe raza județului 38.790 turiști în vizită la rude și relații, cu pondere din spații ca R.F.G., Austria, S.U.A. și Canada. Tot în această perioadă au efectuat deplasări în exterior 31.180 cetățeni români, din care 1.652 în interes de serviciu.

Din totalul cetățenilor străini veniți în vizită în țara noastră, au fost contactați direct 8 (3 de Grupa operativă a U.M. 0544, 5 de Serviciul III), acoperit 23 (2 de Grupa operativă, 14 de Serviciul I și 7 de Serviciul III) și prin rețea 595 (18 Grupa operativă, 257 Serviciul I și 320 Serviciul III). Dintre aceștia, Grupa operativă a U.M. 0544 a luat în preocupare activă 7 elemente, iar 30 de persoane sunt lucrate pe linia serviciilor I și III, fiind suspecte că desfășoară activitate ostilă țării noastre.

Analizând rezultatele concrete obținute pe profilul muncii de informații externe în perioada la care se referă raportul, rezultă:

- Grupa operativă a U.M. 0544, a acționat în această perioadă asupra unui număr de 47 de elemente din care 40 cetățeni români luați în lucru în vederea trimerii lor cu sarcini informative în exterior pe termen lung sau definitiv și 7 cetățeni străini în vederea atragerii la colaborare.

În prezent au rămas în baza de lucru 35 de elemente (30 cetățeni români și 5 cetățeni străini), din care 4 cetățeni români și un cetățean străin aflat în studiu avansat. Toate aceste elemente au deja profilul stabilit, astfel: 32 pe profilul U.M. 0225, 1 pe profilul U.M. 0201, 1 pe profilul U.M. 0199 și 1 pe profil T.S. Pe naționalități - 19 sunt de naționalitate maghiară, 12 de naționalitate română, iar 3 de naționalitate germană.

- Au fost aduse în faza de finalizare, de către ofițerii grupei operative, 4 surse, astfel:

- „STAN”, medic radiolog, conferențiar universitar, care dispune de rude și relații în exterior, aflat în baza de lucru cu caracter permanent a grupei operative.

„STAN” a fost utilizat cu bune rezultate în acțiunea „SENA”, fiind pregătit la plecare în colaborare cu U.M. 0199. La întoarcere a furnizat un număr important de informații utile muncii noastre, pentru care a fost recompensat.

- „OPREA”, de profesie medic, conferențiar universitar, vechi colaborator al organelor noastre, cu experiență în munca de informații externe, în prezent numit în cadrul O.M.S., luat sub control de U.M. 0199.

- „SANDU” – finalizat în colaborare cu U.M. 0225/d; în prezent se află în exterior.

- „ARDELEANU” – inginer electronist, cetățean american de origine română – căsătorit cu fiica unui român din emigrația veche, care are o poziție națională și social-politică foarte bună. A fost în țară în 1979, prilej cu care, fiind exploatat informativ, a furnizat informații utile cu privire la emigrația română și maghiară din S.U.A. Cazul a fost luat sub control de U.M. 0201 și urmează să vină în vizită la rude la sfârșitul acestui an.

- Grupa operativă dispune de o rețea proprie de 18 informatori, 15 colaboratori și trei case de întâlniri.

Din rețeaua cu caracter permanent a grupei, 8 surse au făcut deplasări în exterior furnizând la întoarcere informații vizând activitatea și intențiile unor elemente din emigrația română, materiale de studiu și verificare asupra unor elemente aflate în preocupare, date privind legătura existentă între elemente ale emigrației cu unele persoane din țara noastră.

O parte din informații au fost exploatate la U.M. 0544 (0201, 0199 și 0225), iar altele în cadrul inspectoratului și la cazurile lucrate de grupă.

Din cele 8 surse care au efectuat deplasări temporare în exterior, două surse au fost instruite cu sprijinul și îndrumarea U.M. 0199 și U.M. 0225.

De la rețeaua informativă pe care o are în legătură grupa operativă, s-au obținut în această perioadă peste 250 de informații din care 73 au fost exploatate la U.M. 0544, 58 la alte organe centrale, iar restul în cadrul inspectoratului.

Din informațiile obținute, au fost apreciate ca utile cele referitoare la unele acțiuni ale elementelor iredentiste din S.U.A. cu prilejul Centenarului Unirii, furnizate de „ARDELEANU”, cele referitoare la acțiuni ale emigrației române din Franța furnizate de „STAN” și altele.

Din rețeaua serviciului I, 23 de surse au efectuat deplasări în țări occidentale. La plecare aceste surse au fost instruite de ofițerii care le au în legătură, iar într-un caz cu sprijinul U.M. 0225/d.

În acțiunea „Venus” sunt lucrate 19 elemente din care 5 de către Grupa operativă, 3 de Serviciul I, 3 de Serviciul II, 4 de Serviciul III și 4 de Biroul pașapoarte.

Pe linia transferului de valută în țară, grupa operativă a acționat prin mijloacele muncii de securitate realizând în perioada controlată 980.000 \$ S.U.A.

- Colaborarea dintre grupa operativă și celelalte subunități din inspectorat se realizează prin șeful securității și s-a concretizat în schimbul de informații de interes reciproc.

- Conlucrarea grupei cu unitățile centrale ale C.I.E. s-a concretizat prin luarea sub control în vederea finalizării a unui număr de 4 cazuri, iar în alte 6 cazuri, aflate în fază de studiu, s-a acordat sprijin și îndrumare menite să contribuie la avansarea lor. La inspectorat s-au deplasat în ultima perioadă 9 ofițeri din cadrul U.M. 0544 (5 de la U.M. 0225, unul de la U.M. 0199 și unul de la U.M. 0201). Aceste deplasări au avut drept scop analizarea unor cazuri și acțiuni concrete.

Conducerea inspectoratului s-a implicat în activitatea pe profil C.I.E. atât prin analizarea periodică și coordonarea acestei activități, cât și prin lucrarea directă a cazului „ZENO” care, recent, a efectuat o deplasare în mai multe țări occidentale, fiind instruit la plecare în colaborare cu șeful Sectorului „d” din U.M. 0225.

De asemenea, șeful Securității lucrează direct, împreună cu U.M. 0225, cazul „AGRONOMUL” și sprijină grupa operativă în activitatea de studiere și verificare a elementelor aflate în preocuparea acesteia.

Grupa operativă acordă atenție compartimentării și conspirării acțiunilor întreprinse de ofițerii grupei pe profilul muncii de informații externe, manipularea, evidența și păstrarea documentelor realizându-se conform normelor ordonate.

În activitatea pe care a desfășurat-o grupa operativă a U.M. 0544 din cadrul Inspectoratului județean Mureș, s-au manifestat și unele deficiențe, îndeosebi în anul 1979, motiv pentru care, în luna decembrie, cpt. Alexa Eugen a fost schimbat de la comanda grupei operative și transferat la alt compartiment de muncă.

- Elemente cu reale posibilități au fost lucrate necorespunzător. Nu s-a acționat concret, pierzându-se anumite momente operative favorabile. Așa au fost cazurile „PASCU” ...³⁰ de profesie ...³¹ și „DORINA” căsătorită cu unul din fiii lui ...³², conducătorul ³³ În prezent, cu sprijinul și îndrumarea U.M. 0225/d, se acționează pentru recuperarea acestor cazuri.

- Nu în toate cazurile, selecționarea și luarea în lucru a elementelor se face pornindu-se de la necesitatea penetrării în obiectivele urmărite sau pe lângă elemente care prezintă interes pentru munca noastră, avându-se în vedere doar existența individului care dispune de unele posibilități de trimitere în exterior (rude și relații în străinătate) și unele calități personale. În acest mod se lucrează inefficient, în gol. Așa se explică faptul că, la unele elemente luate în preocupare, s-a renunțat pe parcurs.

- Nu sunt folosite eficient condițiile existente la acest județ pe profil antiiredentist. Nu se inițiază combinații de penetrare în organizații iredentiste în colaborare cu Serviciul I și III.

- Se colaborează puțin și în probleme minore cu celelalte servicii pe linia lucrării combinate a unor cazuri importante, atât în fază de studiu, cât și pentru crearea condițiilor optime necesare scoaterii definitive cu sarcini.

- Deși există reale posibilități pe profil T.S. ele nu sunt folosite și nu se urmărește lucrarea eficientă a unor specialiști străini aflați pe raza județului, pentru obținerea de documentații T.S. S-au efectuat percheziții secrete asupra unor specialiști japonezi aflați la Fabrica de Fotosensibile, fără a se acționa și asupra persoanei lor în vederea cunoașterii și atragerii la colaborare acoperit și prin recrutări.

- Nu se urmărește în mod organizat evoluția, sub aspectul poziției social-politice și profesionale, a elementelor stabilite în exterior, ele continuând a fi apreciate în funcție de pregătirea pe care au avut-o anterior plecării și de situația profesională realizată imediat după stabilirea în străinătate. Ori, după stabilirea lor în diferite țări occidentale, mulți dintre aceștia (în special cei tineri) au făcut studii sau au promovat pe ierarhia socială și profesională și ar putea prezenta interes în prezent.

- Față de rezultatele obținute de către grupa operativă a U.M. 0544 și perspectivele create pentru dezvoltarea muncii, propunem ca activității desfășurate în perioada la care se referă raportul să i se acorde calificativul BINE.

*

Pentru ridicarea pe o treaptă superioară a muncii desfășurate de Grupa operativă a U.M. 0544 de la Inspectoratul județean Mureș, **propunem:**

- Prin șeful Securității să fie inițiate măsuri de conlucrare activă între Grupa operativă a U.M. 0544 și celelalte servicii, în mod deosebit cu Serviciul I. Această conlucrare să se

³⁰ Pasaj anonimizat

³¹ *Ibidem*

³² *Ibidem*

³³ *Ibidem*

concretizeze în crearea unor combinații operative în comun, vizând o penetrare și neutralizare a unor organizații iredentiste din exterior.

- Să se acționeze pentru lărgirea bazei de lucru prin luarea în preocupare a unor elemente capabile, cu posibilități deosebite pe profil T.S. Să se aibă în vedere formarea unor recrutori care să acționeze eficient asupra unor specialiști cunoscători sau purtători de documentații T.S.

- Pe profil antiiredentist să se pornească de la baza de lucru existentă în exterior și să se acționeze pentru cunoașterea și neutralizarea intențiilor elementelor din această bază.

- Unitățile din centrală, și în mod deosebit U.M. 0225/d, să acorde mai mult sprijin grupei operative prin luarea sub control și implicarea în lucrarea unor cazuri mai deosebite, în scopul impulsionării activității pe profilul C.I.E.

/ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. M. Roșca

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.406, f. 90-93

45.

1980 noiembrie 15 – Raport referitor la controlul efectuat asupra activității desfășurate de Grupa operativă 0544 din cadrul Inspectoratului județean Timiș al Ministerului de Interne

U.M. 0517
Nr. 1003/0091542
Din 15.11.1980

STRICT SECRET
Exemplar nr. 1

R A P O R T
referitor la principalele concluzii desprinse din
controlul efectuat asupra activității desfășurate
de Grupa operativă 0544 din cadrul
Inspectoratului Județean Timiș al Ministerului de Interne

În conformitate cu ordinul tovarășului NICOLAE PLEȘIȚĂ, adjunct al Ministrului de Interne și șef al U.M. 0544, în zilele de 03-07.11.1980 s-a efectuat controlul activității desfășurate de Grupa operativă 0544 din cadrul Inspectoratului județean Timiș al Ministerului de Interne, în perioada ianuarie 1979 - noiembrie 1980.

Controlul a fost efectuat de col. Nedeianu Virgil de la U.M. 0517 și un ofițer de la U.M. 0201.

În urma controlului efectuat s-au desprins următoarele concluzii:

Sub îndrumarea și [cu] sprijinul permanent al U.M. 0544 și conducerii inspectoratului, activitatea de informații externe a Grupei operative 0544 Timiș, colectiv format din 3 ofițeri³⁴, a fost orientată în direcția îndeplinirii sarcinilor prioritare de muncă, rezultate din ordinele și instrucțiunile Ministerului de Interne, șefului Departamentului Securității Statului și șefului Centrului de Informații Externe.

Prezența în cadrul județului a numeroase întreprinderi economice de interes republican, a institutelor de cercetări, a centrului universitar și a instituțiilor culturale, a determinat prezența pe raza județului a numeroși cetățeni străini și deplasarea în străinătate a cetățenilor români.

³⁴ Colonel Crișan Aurel (șeful grupei), căpitan Dinescu Eugen și locotenent-major Balotă Dumitru – A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.712, f. 39

La o populație de cca. 700.000 locuitori, cca. 95.000 sunt de naționalitate germană (șvabi), 76.000 maghiari, 2.500 de evrei, 49.000 sârbi și alte naționalități.

Din județul Timiș au emigrat cca. 80.000 persoane (19.000 înainte de 23 august 1944 și 61.000 după această dată), stabilindu-se în principalele țări capitaliste ca: R.F.G. – 69.000; Austria – 6.000; Canada și S.U.A. – 5.000, Israel, Spania, Franța etc.

Pe naționalități, situația celor plecați se prezintă astfel:

- germani = 69.000
- evrei = 10.000
- români = 1.000

Menționăm că între persoanele originare din județul Timiș, se află foști conducători legionari și membri de frunte ai fostelor partide burgheze, așa cum sunt: VINTAN ION și MOROAICA NICOLAE din R.F.G., BASIU TULIU și CASAPU ION din Spania, JIVAN ION și LEU ION din Franța, ROMAN GHEORGHE și COSTE BRUTUS din S.U.A.

Alte persoane, precum DINU CALCIANU și EMIL GEORGESCU, de asemenea originari din județ, sunt angajați ai postului de radio „Europa Liberă”.

Persoanele de naționalitate germană emigrate s-au constituit în asociații ale șvabilor bănățeni, conducătorii lor fiind SCHMITH IOSIF din R.F.G. și ANDROVITSCH HANS din Austria, cunoscuți cu atitudine corectă față de R.S. România.

La Universitatea din Timișoara se află la studii în acest an 2.747 studenți străini (528 din Europa; 3 din S.U.A.; 139 din țările Americii Latine; 34 evrei; 1.114 din țările arabe; 8 asiatici; 920 africani), precum și 12 doctoranzi și 3 lectori.

În cursul anilor 1979/1980 au vizitat județul, în calitate de turiști și la rude, 177.613 persoane, iar 32 persoane au venit pentru acordarea de asistență tehnică. Din această ultimă categorie se mai află la Timișoara 5 persoane.

Tot în aceeași perioadă s-au deplasat în țările occidentale ca turiști, în vizită la rude sau în interes de serviciu, 1.820 cetățeni români.

Prezența relativ însemnată a populației de alte naționalități și, în special, cea germană, determină existența unor legături permanente cu străinătatea, în mod deosebit cu R.F.G., Austria, S.U.A., Canada, menținerea unei corespondențe intense, folosindu-se și de traficul mare de frontieră cu R.S.F. Iugoslavia, precum și tendințele unora de a emigra din țară.

În perioada controlată, din județ au emigrat 7.347 persoane (3.150/1979 și 4.197/1980), majoritatea dintre aceștia stabilindu-se în R.F.G., Austria, S.U.A., Canada.

Și în anul 1980, au continuat să părăsească ilegal țara unele elemente, numărul lor fiind de 201. Dintre aceștia, 12 persoane au studii superioare. La 58 dintre cei plecați li se cunoaște situația prezentă.

*

În perioada asupra căreia s-a efectuat controlul, Grupa operativă 0544 Timiș a verificat și studiat în vederea luării în lucru, 217 persoane (150 români și 67 străini), având în prezent în lucru organizat 56 elemente - din care 38 români (14 în lucru, 13 în stadiu avansat, 11 în fază de finalizare) și 18 străini (9 în lucru, 5 în studiu avansat și 4 în fază de finalizare).

Dintre cetățenii străini 4 se află în contactul direct acoperit al ofițerilor și 14 în cel al recrutorilor.

Profilul cazurilor luate în lucru, pe unități, se prezintă astfel:

- 0102=11	0201=12T.S.=2
- 0103= 4	0208= 4
- 0199= 7	0225=16

Referindu-ne la stilul de muncă al Grupei operative în perioada controlată, s-a constatat că s-a manifestat interes și preocupare în aplicarea în practică a ordinelor și instrucțiunilor în vigoare referitoare la compartimentarea și secretizarea acțiunilor întreprinse.

Ofițerii s-au orientat mai bine în selecționarea și luarea în lucru de noi cazuri, având în vedere realizarea sarcinilor prioritare pe linie economică, combaterea acțiunilor postului de radio „Europa Liberă” și a activității desfășurate de legionarii din exterior.

Subliniem că toate cazurile lucrate au studii superioare, predominând cei cu pregătire tehnică și economică.

A crescut calitatea verificărilor prin realizarea de combinații informativ-operative.

S-a extins folosirea unor metode mai diversificate în acțiunile de studiere și finalizare a surselor din rândul cetățenilor străini, prin utilizarea unor recrutori capabili.

În baza de lucru a grupei operative se află în prezent informatori ca: „DIANA” și „GABRIEL”, cu rude apropiate la „Europa Liberă”; „AVRAM” și „BARBU”, cu posibilități de a ajunge în conducerea Alianței Baptiste Mondiale și Europene; „GRIGORESCU”, „NICU” și „BOGDAN”, ingineri care au asigurări de angajare în marile concerne BAYER, BASF și MERCEDES și care au ca rude apropiate pe BRUTUS COSTE din S.U.A., legionarii NIȚESCU și INDRIEȘ PETRU din Franța.

Rezultate bune se înscriu și în lucrarea cetățenilor străini, Inspectoratul județean Timiș al M.I., lucrând în prezent 270 studenți străini, 3 lectori și 1 doctorand.

Dintre cei lucrați, remarcăm cazurile „GANEA” ³⁵, suspect de trafic cu stupeficante și „RAFAEL”, doctorand ³⁶ a cărei familie are o situație economică și socială bună.

*

În activitatea desfășurată în perioada 1979/1980, Grupa operativă 0544 Timiș a obținut următoarele rezultate:

Cazuri finalizate

1979 – români – 3

- străini – 2

1980 – români – 9

- străini – 2

Total 16: 12 români, 4 străini.

S-au obținut și exploatat un număr de 3 documentații T.S. apreciate ca fiind utile economiei naționale.

Tot în această perioadă au fost realizate 29 combinații informativ-operative, urmărind verificarea elementelor în lucru (23), consolidarea bazei de trimitere cu sarcini în exterior a surselor (5), penetrarea în obiectivele cercetate (1).

Prin rețeaua informativă și elementele luate în pregătire, s-au obținut în acești ani 370 informații (150/1979 și 220/1980), fiind exploatate după cum urmează: 65 la U.M. 0544, 16 la alte unități centrale și inspectorate; 15 la buletinul inspectoratului; 46 la alte servicii și 78 la elementele lucrate.

Între informațiile mai bune cităm pe cele referitoare la: situația emigrației române din Canada și manifestările pozitive în cadrul acțiunii „ONTARIO”, poziția față de țară a legionarilor INDRIEȘ PETRU și VĂLIMAREANU PETRE din Franța, Asociația culturală a Landului Burg din Austria etc.

Grupa operativă dispune de o rețea auxiliară formată din 8 colaboratori recrutori care au în studiu 14 studenți străini, 7 informatori, 5 case ³⁷.

³⁵ Pasaj anonimizat

³⁶ *Ibidem*

³⁷ *Ibidem*

În cadrul acțiunii „VENUS” au fost aprobate 140 elemente (122/1979 și 18/1980), din care 13 lucrute de Grupa operativă 0544 și 122 de către alte servicii din cadrul inspectoratului.

La cererea unităților operative din cadrul C.I.E., Grupa operativă a efectuat 10 instalări T.O., 83 investigații și 560 diferite verificări și a contribuit la transferul în țară a sumei de 2.995.880 dolari S.U.A. (8.604.578/1979 și 1.391.302/1980).

*

Cooperarea Grupei operative 0544 cu celelalte servicii din cadrul inspectoratului are loc sub controlul șefului de securitate cu respectarea principiilor de muncă și a conspirativității, concretizându-se în schimbul de informații și date de interes reciproc, inițierea unor acțiuni pe linia verificării de elemente din baza de lucru, dirijarea spre cercuri și elemente cu rude și relații în exterior, realizarea de combinații în vederea creării condițiilor de scoatere cu sarcini, deținerea de documentații T.S. etc.

În perioada controlată, Grupa operativă a preluat de la alte servicii 5 surse, a predat la rândul său 2 iar 3 cazuri le lucrează în prezent în cooperare.

Serviciile operative din cadrul I.J. Timiș al M.I. sunt angrenate în lucrarea informativă a 16 cetățeni străini și români care dispun de posibilități de a fi utilizați pe linia muncii de informații externe.

Tot în această perioadă serviciile interne au instruit cu sarcini contrainformative un număr de 22 informatori care au plecat temporar în străinătate pe linie economică, ca turiști sau în vizite la rude. La intrarea în țară, informatorii au furnizat 48 de informații, dintre care 18 au fost exploatate la U.M. 0544.

*

Conlucrarea grupei operative cu unitățile din cadrul C.I.E. s-a concretizat prin acordarea unui sprijin calificat, menit să contribuie la o mai bună selecționare a cazurilor care au fost luate în lucru, la avansarea studiilor elementelor din pregătire, la creșterea eficienței exploatării lor informative, la finalizarea unor surse.

La Grupa operativă Timiș, s-au deplasat în această perioadă un șef de sector (0201/500) și ofițeri din cadrul unităților centrale ale U.M. 0544, care s-au implicat nemijlocit în lucrarea și finalizarea de cazuri din baza permanentă a grupei operative.

Pe unități, situația se prezintă astfel:

- De la U.M. 0199 s-au deplasat 2 ofițeri, a fost finalizat 1 caz. Nu au cazuri luate sub control.

- De la U.M. 0201 s-au deplasat, de mai multe ori, 6 ofițeri. S-au finalizat 2 surse, s-au luat sub control 9 cazuri și au ajutat grupa la selecționarea a încă 16 elemente care urmează să fie luate în lucru pe această linie.

- De la U.M. 0208 s-au deplasat 2 ofițeri, au sub control 4 cazuri.

- De la U.M. 0225 s-au deplasat 7 ofițeri, s-au finalizat 7 surse, au 4 cazuri luate sub control.

- De la T.S. s-a deplasat 1 ofițer, s-a finalizat 1 sursă și au sub control 3 cazuri.

La obținerea rezultatelor raportate, o contribuție însemnată a adus-o și conducerea Inspectoratului județean Timiș al M.I., prin șeful Securității, col. Mortoiu Aurelian, care a coordonat și îndrumat în permanență Grupa operativă. A efectuat periodic analize ale muncii ofițerilor sau cazurilor mai deosebite, a lucrat personal 2 cazuri și are în prezent încă 2 cazuri luate sub control. A orientat activitatea grupei în probleme prioritare. A mobilizat celelalte servicii din cadrul inspectoratului pentru realizarea unei bune cooperări cu grupa operativă, a sprijinit ofițerii din cadrul aparatului central în rezolvarea problemelor pentru care au făcut deplasarea.

În cadrul grupei operative există o atmosferă bună de muncă, ofițerii fiind angrenați în lucrarea de cazuri cât mai diverse ca pregătire profesională, culturală și a obiectivelor în

care urmează să penetreze. Toți ofițerii au contribuit la obținerea rezultatelor bune menționate. S-a constatat, de asemenea, preocuparea ofițerilor pentru ridicarea continuă a pregătirii lor politice și profesionale.

*

Cu toate rezultatele pozitive obținute în activitatea grupei operative, în perioada controlată s-au manifestat și unele neajunsuri, concretizate prin:

- Este încă redus numărul celor luați în lucru din rândul studenților, doctoranzilor, lectorilor și specialiștilor străini prezenți în Timișoara.

Se manifestă rețineri în lucrarea directă-acoperită a cetățenilor străini.

- Nu s-a acționat mai hotărât în direcția lărgirii bazei de lucru în rândul cetățenilor de naționalitate germană, deși mulți dintre aceștia au rude în străinătate și se gândesc să emigreze.

- Nu s-a acordat atenția cuvenită contactării și exploatării informative a cetățenilor străini, veniți pe raza județului, îndeosebi a celor originari din R.S. România.

- Mai sunt cazuri în care procesul de studiere și verificare se face lent.

- Nu s-a acționat mai hotărât în finalizarea unor cazuri bune, cu perspectiva de penetrare în obiectivele cercetate.

- Sunt cazuri în pregătire în care exploatarea informativă nu se face la nivelul și posibilitățile reale de care dispun sursele.

- Sunt încă puține combinațiile informativ-operative și simpliste ca mod de rezolvare.

- Nu toate unitățile centrale s-au implicat efectiv în lucrarea surselor luate sub control iar cu unii informatori cum sunt: „MIHAI” și „HORIA” din atenția U.M. 0208, se fac întâlniri la intervale foarte mari („MIHAI” – la 6 luni).

- Nu s-au transmis grupei operative materiale documentare și informații utile în cazurile și problemele de care se ocupă (0225 – „Europa Liberă”).

- Cazurile pentru finalizare sunt cunoscute de prea mulți ofițeri din Centrală („Barbu” – în timp de un an a cunoscut pe Udișteanu, Tudorache și Urziceanu).

*

Pentru eliminarea neajunsurilor semnalate, propun următoarele:

- Grupa operativă 0544 Timiș să se mobilizeze pentru lichidarea tuturor neajunsurilor manifestate prin: luarea în lucru a unui număr mai mare de cetățeni străini, direct și prin recrutori, lărgirea bazei de lucru din rândul celor de naționalitate germană, contactarea și exploatarea informativă a străinilor care ne vizitează țara; organizarea mai ingenioasă a unor combinații și exploatarea informativă mai eficientă a surselor din legătură.

- Unitățile operative din C.I.E. să transmită Grupei operative materiale documentare, informații utile și orientări în cazurile și problemele pe care trebuie să le lucreze.

- Ofițerii Grupei operative să fie cuprinși în planul de reciclare al C.I.E.

- Învățământul limbilor străine să fie organizat în cadrul grupelor operative.

ȘEFUL UNITĂȚII,

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.712, f. 55-59

46.

1980 noiembrie 20 – Nomenclator-cadru privind categorii de persoane, criterii de selecție și câmpuri de căutare în activitatea desfășurată de către unitățile centrale și grupele operative teritoriale ale Centrului de Informații Externe pentru intensificarea muncii de informații externe prin acțiuni inițiate de pe teritoriul R.S. România

Nr. 0091055
Din 20.XI.1980

Ex. nr. 2

NOMENCLATOR-CADRU
privind categorii de persoane, criterii de selecție și câmpuri de căutare
în activitatea desfășurată de către unitățile informativ-operative centrale
și grupele operative teritoriale ale U.M. 0544, pentru intensificarea
muncii de informații externe prin acțiuni inițiate de pe teritoriul R.S. România

1) Vor fi luate, în preocupare, în vederea formării de surse de influență și atragerea la colaborare informativă, persoane cu posibilități de a acționa, în prezent sau în perspectivă, în toate zonele și spațiile cercetate stabilite prin regulamentul-cadru și normele de lucru ale Unităților Militare 0199, 0201, 0208, 0225 și Unitatea T.S.

Într-o primă etapă vor fi selecționate cu prioritate persoane din rândul cetățenilor români și străini cu posibilități informative în următoarele state:

- U.M. 0199: Franța, R.F. Germania, Anglia, Turcia, Grecia, Suedia, Italia și Spania;

- U.M. 0201: S.U.A., Canada, Mexic, Venezuela, Brazilia și Argentina;

- U.M. 0208: Iordania, Irak, Libia, Egipt, Liban, Siria, Maroc, Zimbabwe, Angola, Guineea, Japonia, India, Zambia, Mozambic, Israel și Pakistan;

- U.M. 0225: S.U.A., Canada, Anglia, Franța, Italia, R.F. Germania, Elveția, Austria, Suedia, Spania, Israel, Australia și Brazilia;

- Unitatea T.S.: R.F. Germania, Franța, Anglia, Italia, Austria, Belgia, Danemarca, Suedia, Elveția, S.U.A., Canada, Japonia.

2) După cetățenie și posibilități de deplasare în străinătate, pentru a desfășura activități informative, persoanele ce vor fi luate în preocupare se împart în următoarele categorii:

a/ Cetățeni români care se deplasează în mod repetat în străinătate pe perioade relativ scurte și dispun de posibilități informative îndeosebi pe linie de influență economică, T.S., emigrație etc.

b/ Cetățeni români, trimiși temporar în străinătate pe perioade mai mari de 6 luni, în misiuni oficiale pe liniile: M.C.E.C.E.I., M.A.E., Ministerul Turismului, Ministerul Educației și Învățământului, Departamentul Cultelor, TAROM, B.R.C.E. și alte ministere și instituții, în cadrul cooperării bilaterale și internaționale.

c/ Cetățeni români care, prin posibilitățile și aptitudinile de care dispun, vor fi luați în lucru în vederea scoaterii definitive cu sarcini informative în străinătate.

d/ Cetățeni străini aflați la post în R.S. România, la reprezentanțe economice, ambasade, oficii consulare, corespondenți de presă, funcționari internaționali etc., asupra cărora se poate acționa în colaborare cu celelalte unități din cadrul Departamentului Securității Statului.

e/ Lectori, doctoranzi și studenți străini aflați în marile centre universitare din țara noastră, cu rude și relații influente în cercurile economice și politice în țările lor de origine; specialiști care acordă asistența tehnică la construirea unor obiective industriale în R.S. România; reprezentanți ai firmelor comerciale; delegați ai firmelor de turism străine; persoane originare din România cu poziții social-economice în străinătate care vin repetat în vizită la noi; alți cetățeni străini care vin temporar în țara noastră și asupra cărora se poate acționa în scopul formării lor ca surse de influență pentru rezolvarea sarcinilor prioritare privind promovarea constantă a intereselor economice ale R.S. România în străinătate.

3) Principalele criterii orientative de selecție a persoanelor ce urmează a fi luate în lucru, sunt următoarele:

a/ Să dispună de calitate și aptitudini personale specifice activității ce urmează să o desfășoare, ca: sentimente patriotice și atașament față de R.S. România (calități obligatorii pentru toate sursele atrase la colaborare din rândul cetățenilor români); inteligență, curaj, aptitudini fizice corespunzătoare sarcinilor ce urmează a le fi încredințate; spirit de inițiativă și fire sociabilă; sinceritate în raporturile cu organele noastre; fermitate în acțiuni, responsabilitate, disciplină și punctualitate în rezolvarea sarcinilor încredințate; să nu aibă vicii, pasiuni sau alte deformații psihice și comportamentale care să-i expună atenției organelor de ordine și contrainformative; să aibă caracter integru, să nu fie lăudăroși, palavragii sau să aibă alte slăbiciuni ce pot periclita conspirativitatea muncii; să fie cunoscători ai unor limbi de circulație internațională.

Candidații luați în preocupare trebuie să fie absolvenți ai unor institute de învățământ superior sau să aibă perspective imediate de continuare a studiilor superioare în țară sau străinătate. Fac excepție unele persoane cu pregătire medie dar care dispun de posibilități și perspective deosebite în unele din obiectivele urmărite din exterior.

Vârsta candidaților la recrutare trebuie să corespundă scopului informativ propus dar este indicat să nu se selecționeze decât în cazuri cu totul excepționale persoane peste 50 de ani sau sub 20 de ani.

b/ Să dispună de posibilități imediate sau de perspectivă pe linie de influență ori informativă în vederea realizării sarcinilor specifice U.M. 0544. Prin pregătirea profesională, locul de muncă, poziția social-politică, legături de rudenie sau relații în obiectivele urmărite în exterior să poată să acționeze și să obțină informații și date secrete utile R.S. România.

c/ Pentru activitatea specifică Unităților Militare 0199, 0201, 0208 și T.S. este indicat ca persoanele luate în preocupare să dețină poziții actuale sau să le poată ocupa în perspectivă în cercurile economico-politice de vârf, factori de decizie, în instituțiile și organizațiile economice și politico-administrative conducătoare, organisme politico-economice internaționale, mari obiective din domeniul cercetării științifice, industriei și agriculturii.

Persoanele luate în preocupare trebuie să răspundă următoarelor criterii orientative:

Din rândul cetățenilor români

- Ingineri, specialiști din M.C.E.C.E.I., centrale industriale, institute de cercetare și proiectare, uzine și fabrici etc., care prin natura sarcinilor profesionale vin în contact cu cetățeni străini prin care se pot acționa pe linie de influență economică sau sunt deținători ai unor informații economice și documente T.S.

- Cadre de specialiști și bursieri propozabili a efectua stagii de perfecționare în străinătate unde pot intra în contact cu cercuri economice influente în care suntem interesați, sau pot obține informații economice și documente tehnico-științifice.

- Lucrători din domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, buni cunoscători ai problemelor tehnice care participă la tratative cu firme străine atât în țară cât și prin deplasări în străinătate.

- În funcție de particularitățile fiecărui caz în parte, cetățenii români din categoriile sus-menționate vor fi luați în lucru în vederea scoaterii definitive cu sarcini informative, trimiterii temporare, pe termen îndelungat sau pe perioade relativ scurte.

Din rândul cetățenilor străini

- Factori de decizie, oameni de afaceri care participă la tratative economice și comerciale cu țara noastră pentru încheierea de acorduri economice de lungă durată, derularea contractelor etc.

- Ingineri și tehnicieni de înaltă calificare posesori de informații economice și documentații T.S. secrete, care acordă țării noastre asistență tehnică la construirea sau punerea în funcțiune a unor linii tehnologice, instalații, mașini etc.

- Factori de decizie, oameni de afaceri, specialiști care participă la tratative economice și comerciale pentru încheierea de acorduri economice de lungă durată, derularea contractelor la importurile de echipamente și tehnologii sau în cadrul acțiunilor de cooperare economică.

- Ingineri și specialiști străini care își pregătesc doctorantura în țara noastră.

- Studenți străini din facultățile românești cu profil tehnico-economic ce au perspective de a fi angajați, după terminarea studiilor, în obiective economice în țările lor de origine ce prezintă interes.

- Specialiști de origine română stabiliți în străinătate, care vizitează periodic rudele din țară, precum și specialiștii străini căsătoriți cu cetățene române, care prin poziția lor pot influența asupra factorilor de decizie economici din țările de reședință.

d/ Pentru activitatea specifică U.M. 0225, care dispune în R.S. România de baza de lucru cea mai numeroasă, se propun următoarele criterii de selecție:

Din rândul cetățenilor români

- Rude și relații apropiate ale emigranților români, inclusiv legionari, ale iredenștilor maghiari, germanilor, evreilor și grecilor originari din România, precum și ale angajaților și colaboratorilor postului de radio „Europa Liberă”, care, prin poziția lor, prezintă interes operativ.

- Persoane care prin natura muncii lor desfășoară activitate de relații internaționale și vin în contact cu reprezentanți ai organizațiilor emigrației originare din țara noastră.

- Slujitori ai cultelor, români și de alte naționalități, propozabili a fi trimiși în misiune oficială pe diferite termene sau cu posibilitatea să se stabilească definitiv în exterior și care, prin profesiunea lor, pot exercita influență asupra cercurilor conducătoare ale emigrației.

- Ingineri, medici și alți specialiști care, prin pregătirea lor profesională, pot să-și creeze o situație materială bună în străinătate și relații influente în rândul emigrației și al autohtonilor.

- Scriitori, ziariști, redactori de radio și televiziune, editori etc., care se deplasează frecvent în străinătate pe linia atribuțiilor de serviciu sau au posibilități de a se stabili în una din țările cu concentrări mari de emigranți originari din România.

- Istorici români și de alte naționalități, specialiști în arheologie - epoca medievală, modernă și contemporană – cunoscători de limbi străine, cu relații în rândul unor specialiști renumiți în materie din țările occidentale sau al unor istorici preocupați de studierea istoriei patriei noastre.

- Filologi, lingviști din institutele de cercetări și cadre didactice din învățământul superior, care au relații cu persoane similare din străinătate, participă frecvent la diferite manifestări internaționale de specialitate sau se deplasează ca lectori de limbă română și civilizație românească.

- Arhiviști cunoscători de limbi străine și îndeosebi latină, greacă, turcă, cu posibilități de a fi trimiși pentru depistări de documente în arhivele din exterior.

- Cadre didactice din învățământul teologic și preoți cunoscători ai limbilor greacă și latină, cu relații în cercurile ecleziastice din Grecia, Turcia, Vatican și Israel, care dețin documente referitoare la țara noastră.

- Muzeografi și specialiști în domeniul artei, cu posibilități de deplasare în exterior pentru depistarea și aducerea în țară a unor valori românești.

- Persoane care își desfășoară activitatea în locuri ce prezintă interes pentru emigranții originari din România (muzee, biserici, mănăstiri, sinagogi, alte puncte turistice).
- Persoane vizate de legionarii din străinătate spre a fi scoase în exterior clandestin sau legal.
- Foști legionari care au întreținut, întrețin sau pot relua legătura cu căpeteniile legionare din străinătate.
- Persoane de naționalitate germană, care provin din familii ce au colaborat cu conducerea organizației legionare, îndeosebi cu HORIA SIMA, înainte de 23 August 1944.
- Intelectuali români căsătoriți cu cetățene de alte naționalități, care cunosc limba și modul de viață al acestora și pot fi infiltrați în organizațiile iredentiștilor maghiari, ale sașilor, șvabilor, germanilor, evreilor și grecilor.
- Persoane care se căsătoresc cu cetățeni străini aflați în enturajul unor căpetenii legionare, iredentist-maghiare, angajaților și colaboratorilor „Europei Libere”.
- Elemente din rândul intelectualilor care în deplasările efectuate în străinătate sunt contactate de căpetenii legionare, iredentist-maghiare, angajați și colaboratori ai „Europei Libere” etc.
- Intelectuali care sunt comentați favorabil în emisiunile Secției române a postului de radio „Europa Liberă”.

Din rândul cetățenilor străini

- Membri în organele de conducere ale organizațiilor laice și religioase aparținând emigrației originare din țara noastră sau elemente care se bucură de influență în rândul acestora.
- Persoane care au preocupări ziaristice, literare, științifice și tehnice și ocupă funcții în cadrul redacțiilor publicațiilor și emisiunilor de radio și televiziune ale emigrației originare din România sau autohtone.
- Rude și relații apropiate ale unor căpetenii legionare, iredentist-maghiare, angajaților și colaboratorilor postului de radio „Europa Liberă”
- Membri activi ai organizațiilor reacționare ale emigrației, precum și alte elemente cunoscute cu poziție ostilă țării noastre.
- Persoane folosite drept canale de legătură (emisari, curieri etc.) de către organizațiile reacționare ale emigrației și postului de radio „Europa Liberă”.
- Autohtoni și reprezentanți ai unor organizații laice și religioase cu caracter național sau internațional, care sprijină activitatea ostilă a organizațiilor ori a unor emigranți originari din România.
- Persoane originare din România și autohtone care activează în organizații sau instituții de stat cu atribuții pe linie de emigrație, inclusiv lagăre de refugiați și organisme internaționale pentru apărarea așa-ziselor drepturi umane.
- Descendenți ai emigranților originari din România și autohtoni veniți la studii în țară (facultăți, doctorantură, specializare etc.) îndeosebi în probleme de istorie, filologie, filozofie etc. și care prezintă interes operativ.
- Membri ai unor culte și secte cu influență în rândul emigrației originare din țara noastră.
- Arhiviști și arheologi care vin în țară pentru depistare de documente și, respectiv, pentru săpături și studii pe diferite șantiere arheologice.
- Emigranți români sau descendenții acestora semnați sau suspecti că întrețin legături cu elemente legionare ori sunt vizați pentru a fi atrași la activitate legionară.
- Cetățeni occidentali care întrețin legături sau au influență asupra căpeteniilor legionare și iredentist-maghiare.

- Orice alte elemente care dispun de posibilități informative și de influență în rândul emigrației originare din România și al angajaților și colaboratorilor postului de radio „Europa Liberă”.

- Personalități de frunte ale emigrației, inclusiv din rândul emigrației de alte naționalități, originare din România, care își desfășoară activitatea în diverse domenii ale vieții economice, politice, tehnico-științifice și cultural-artistice (industriași, oameni de afaceri, politicieni, savanți, cercetători, specialiști, scriitori, istorici, artiști).

- Persoane care prin poziția pe care o dețin pot participa la acțiuni de sprijinire și promovare a unor interese economice românești în străinătate.

- Persoane căsătorite cu cetățeni români sau originari din România și care prin profesie, loc de muncă și relații dispun de posibilități pe linie de influență economică și informative.

- Istorici, filologi, etnografi, scriitori, ziariști, editori și redactori ai unor reviste de istorie, cadre didactice cu preocupări științifice în domeniul istoriei și civilizației românești; persoane care vin în țară în calitate de lectori la diferite universități și institute de învățământ superior.

4) În ce privește câmpurile de căutare a surselor necesare activității de informații externe, localizarea acestora pe teritoriul R.S. România, direcții, medii și împrejurări ce pot favoriza recrutarea, se recomandă:

Cetățeni români

- Pentru atragerea la colaborare a unor surse capabile să desfășoare activitate de informații externe din rândul cetățenilor români, de naționalitate română, experiența muncii demonstrează că ele pot fi depistate și selecționate de pe întreg cuprinsul țării, cu precădere din centrele urbane, cu condiția să răspundă criteriilor sus-menționate.

- Cetățenii români de naționalitate maghiară aflați în marea lor majoritate în județe din Transilvania, în București și alte centre urbane din restul țării, trebuie să fie deosebit de bine verificați, să furnizeze obligatoriu materiale informative compromițătoare despre conaționalii lor și să aibă o poziție obiectivă, conform adevărului istoric, cu privire la apartenența Transilvaniei la țara noastră. Este indicată orientarea spre cetățenii români proveniți din căsătorii mixte româno-maghiare, germano-maghiare etc. și mai ales spre cetățenii români de naționalitate română cu nume maghiarizate și perfect cunoscători ai limbii maghiare.

- Cetățeni români de naționalitate germană, grupați îndeosebi în județele: Sibiu, Alba, Brașov, Bistrița-Năsăud, Timiș, Caraș-Severin și Mureș trebuie, de asemenea, bine verificați și aduși în situația de a furniza informații despre conaționalii lor.

- Evreii sunt stabiliți în marea lor majoritate în București, Moldova și nordul Transilvaniei. Grecii și turcii în Dobrogea.

Unele categorii de cetățeni români utile activității U.M. 0225 cum sunt slujitorii cultelor, istoricii, arheologii, scriitorii, ziariștii, arhiviștii, rudele și relațiilor căpeteniilor legionare din străinătate, vor fi depistate și selecționate din toate județele țării, în strânsă cooperare cu U.M. 0610 și cu Serviciul I din cadrul inspectoratelor Ministerului de Interne, cu sprijinul șefilor de securitate.

Cetățeni străini

- Reprezentanții economici, diplomații, corespondenții de presă și funcționarii internaționali, stabiliți, aproape în întregime, în București, pentru luarea lor în lucru fiind necesară cooperarea cu unitățile centrale ale Departamentului Securității Statului.

- Lectorii, doctoranzii și studenții străini, grupați în marile centre universitare din București, Cluj-Napoca, Timișoara, Iași, Craiova, Ploiești, Pitești, Bacău, Brașov, Suceava, Galați și Petroșani. Prezintă interes deosebit studenții și doctoranzii din institutele politehnice, petrol, gaze și geologie, minerit și cele de studii economice, având în vedere

perspectiva ca acești studenți deveniți cadre tehnice și economice de vârf în țările lor, să poată acționa în favoarea intereselor economice ale R.S. România. De asemenea, prezintă interes și studenții din țările în curs de dezvoltare care intenționează ca după absolvire să se angajeze în obiective industriale din țările capitaliste puternic dezvoltate.

- Specialiștii străini, cu posibilități pe linie de influență economică și T.S., veniți temporar în țara noastră, pot fi selecționați din centrele industriale aflate în prezent în plină dezvoltare în județe ca: Argeș, Dâmbovița, Dolj, Iași, Galați, Brăila, Bacău, Teleorman, Ialomița, Caraș-Severin, Municipiul București și altele, urmărindu-se cu atenție perspectiva prezenței lor și în alte județe în conformitate cu prevederile planului de stat.

- O atenție deosebită trebuie să se acorde, la toate Inspectoratele Ministerului de Interne și îndeosebi la cele cu mari centre urbane, fostei rețele informative stabilită în străinătate, legal sau ilegal în ultimii 15 ani. Din această categorie de foști informatori ai organelor de securitate sau miliție să se selecționeze, prin mijloacele muncii de securitate, pe cei care au obținut, de la plecarea din România, poziții importante în obiectivele urmărite în exterior pe toate liniile de muncă ale U.M. 0544 și să se acționeze pentru reactivizarea lor.

- Pe linia U.M. 0225 vor fi luate în atenție persoanele originare din România care ne vizitează țara în mod repetat și dețin poziții influente în conducerea organizațiilor emigrației din străinătate.

În acest scop se va acționa în strânsă cooperare cu serviciile I din inspectorate, cu sprijinul șefului securității, aceste servicii dispunând atât de evidența acestor persoane, cât și de date informative utile cu privire la rudele și relațiile lor din țara noastră.

- Să se acorde atenție și exploatării acelor cazuri în care unii cetățeni străini, cu poziții importante în obiectivele urmărite în străinătate, comit pe teritoriul R.S. România infracțiuni de drept comun care îi pot compromite față de instituțiile în care lucrează, familie, opinia publică sau contravin legislației din țările lor.

/ss/ Col. M. Roșca

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.008, vol. 2, f. 17-23

47.

1980 noiembrie 21 – Buletin informativ al Departamentului Securității Statului privind „memorandumul”, cu conținut ostil la adresa României, difuzat de grupări maghiare din R.F. Germania

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului

STRICT SECRET DE
IMPORTANTĂ DEOSEBITĂ
Exemplar nr. 10

BULETIN INFORMATIV

I. Din datele pe care le deținem rezultă că reprezentanți ai unor grupări iredentiste maghiare din R.F. Germania au organizat, recent, în această țară, o „conferință de presă” cu prilejul căreia au difuzat un „memorandum” cu conținut ostil la adresa României.

1) Potrivit informațiilor de care dispunem, inițiatorii „conferinței de presă” din R.F. Germania au prezentat „memorandumul” respectiv ca fiind, chipurile, redactat la Cluj, în octombrie a.c., de către o așa-numită „Federație socialistă a ungarilor din România”, în intenția de a fi trimis Reuniunii de la Madrid.

În „memorandum” se invocă pretinsa „privare de drepturi umanitare a naționalităților conlocuitoare din România, oprimarea și românizarea forțată a acestora”, instigându-se la desprinderea de țara noastră a regiunilor în care se află concentrări de populație de naționalitate maghiară, germană și sârbă.

În finalul „memorandumului” se solicită constituirea Transilvaniei, Maramureșului și Banatului într-un așa-zis stat autonom și independent denumit „Republica Socialistă a Transilvaniei”.

Autorii anonimi ai „memorandumului” fac apel la Organizația Națiunilor Unite și la delegațiile participante la Reuniunea de la Madrid să sprijine formarea „noului stat” și să garanteze „existența și granițele sale”.

Ca alternativă, în cazul în care „dezideratul” respectiv nu va fi posibil de realizat, autorii „memorandumului” sugerează „împărțirea Transilvaniei între România și Ungaria, procedându-se, concomitent, la schimburi de populație între cele două țări”.

Pentru „reprezentare” și inițierea, chipurile, de tratative cu O.N.U. și cu statele semnatare ale Actului final de la Helsinki, „Federația socialistă a ungarilor din România” îl recomandă pe FELIX ERMACORA, deputat în Parlamentul austriac, profesor de drept internațional.

Acesta este cunoscut ca având idei naționalist-iredentiste și că menține legături cu grupările emigrației reacționare maghiare din străinătate și chiar cu unele elemente cu manifestări iredentiste din România, contactate cu ocazia unei vizite în țara noastră, în iulie 1980, între care și KAROL KIRALY.

2) Din analiza datelor existente, precum și a modului în care a fost întocmit și prezentat „memorandumul” în cauză rezultă că acesta este o reeditare a unor acțiuni similare puse la cale de cercuri iredentiste maghiare din străinătate, în anii 1975-1976, depistate și contraccarate la timpul respectiv, despre care s-a raportat.

Astfel, în martie 1975, pe adresele editurilor unor ziare de limbă maghiară din țara noastră s-au primit scrisori „anonime”, expediate din Budapesta, prin care se instiga la crearea unei așa-zise „Uniuni Socialiste a Europei Centrale”, constituită din Bulgaria, Cehoslovacia, Iugoslavia, Polonia, Ungaria și România.

Această idee este reluată într-o altă formă și în „memorandumul Federației socialiste a ungarilor din România”, prin propunerea de a se crea o așa-zisă „uniune vamală”, din care să facă parte „Republica Socialistă a Transilvaniei”, Ungaria, R.D. Germană, R.F. Germania și U.R.S.S.

În mod asemănător, pe adresele unor cetățeni de naționalitate maghiară din România, preluate din cărțile de telefon, s-au primit, în 1976, scrisori expediate din Cehoslovacia și Ungaria prin care destinatarii erau îndemnați să adere la o așa-zisă „Uniune a comuniștilor ardeleni” și la o pretinsă asociație autointitulată „Mureș”, având, chipurile, filiale în Cluj și la Satu Mare.

Cele două pretinse organizații ar fi avut drept scop declarat „realizarea autonomiei Transilvaniei, cu sprijinul unor țări socialiste”, idee repusă în actualitate de așa-zisa „Federație socialistă a ungarilor din România”.

II. În scopul contraccarării și anihilării noului act de diversiune inițiat de cercurile iredentiste maghiare din străinătate, precum și pentru cunoașterea, prevenirea și neutralizarea oricăror altor intenții ostile vizând România, organele noastre au luat următoarele măsuri:

- intensificarea acțiunilor de influență pe lângă membrii delegațiilor străine participante la Reuniunea de la Madrid pentru a respinge „memorandumul Federației socialiste a ungarilor din România”, în cazul că acesta le va fi difuzat;

- mobilizarea potențialului informativ de care dispunem în rândul emigrației române stabilite în Occident pentru demascarea și acuzarea energică a acestei tentative de subminare a integrității teritoriale a R.S. România;

- prin posibilitățile informative existente în diferite țări occidentale se acționează în direcția obținerii de date, pe baza cărora să poată fi identificați și demascați inițiatorii „memorandumului” difuzat în R.F. Germania;

- au fost intensificate măsurile informativ-operative desfășurate asupra persoanelor din țară, cunoscute că întrețin legături suspecte cu elemente dușmănoase din emigrația reacționară maghiară, precum și cu deputatul austriac FELIX ERMACORA;

- au fost luate măsuri suplimentare pentru prevenirea pătrunderii în țara noastră, pe orice cale, a „memorandumului” prezentat la „conferința de presă” din R.F. Germania sau a altor materiale cu conținut denigrator.

Întrucât la 25 noiembrie a.c., emigrația reacționară maghiară intenționează să organizeze în capitala spaniolă, paralel cu Reuniunea de la Madrid, o întrunire cu caracter iredentist, se acționează pentru contracararea și eșuarea acestei manifestări ostile.

În scopul menționat, au fost mobilizate, dirijate și pregătite corespunzător toate sursele informative și de influență care dispun de posibilități concrete de acțiune împotriva iredentiștilor maghiari.

MINISTRU SECRETAR DE STAT,

Nr. 0001213

21 noiembrie 1980

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 24-26

48.

1980 noiembrie 25 – Raport privind activitatea Grupei operative din Suedia pentru pregătirea și desfășurarea acțiunii „Aurora”

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 -

Nr. 225/d.2/0041134 din 25.11.1980

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

[La dosarul acțiunii
/ss/ L. Macău]

R A P O R T **privind activitatea grupei operative din Suedia**

În perioada 25 septembrie - 18 noiembrie 1980, grupa operativă externă formată din Col. Muntean Alexandru, Mr. Barbu Alexandru, Cpt. Anton Nicolae din U.M. 0225, Cpt. Emil George și Lt.-maj. Marinescu Dan din U.M. 0199, au realizat sarcinile prevăzute în Planul cadru de măsuri privind acțiunile informativ-operative pentru asigurarea securității Comandantului suprem și buna desfășurare a vizitei la nivel înalt în Suedia și ordinele de misiune.

I. PE LINIA ASIGURĂRII SECURITĂȚII COMANDANTULUI SUPREM ȘI A DESFĂȘURĂRII ÎN BUNE CONDIȚII A VIZITEI ÎN SUECIA

În perioada menționată, ofițerii grupei au mobilizat întregul potențial informativ aflat în Suedia, sursele trimise din țară și au acționat personal prin posibilitățile muncii

oficiale, pentru cunoașterea în permanență a situației politice și informativ-operative din zonă, și obținerea informațiilor necesare asigurării securității Comandantului suprem și bunei desfășurări a vizitei, care s-au referit în principal la următoarele:

- situația politică din Suedia, cu accent pe raportul de forțe dintre partidele politice; stabilitatea guvernului; natura relațiilor cu marile puteri și alte state și implicațiile asupra dezvoltării legăturilor cu țara noastră; atitudinea factorilor de decizie și cercurilor comercial-financiare față de „Aurora” și principiile politice promovate de Comandantul Suprem;

- evoluția situației informativ-operative și contrainformative din Suedia; măsurile luate și preconizate în „Aurora”; relațiile cu organele de informații și contrainformații din diferite state și implicațiile asupra asigurării în bune condițiuni a vizitei la nivel înalt;

- stabilirea și supravegherea ustașilor și a elementelor ostile din rândul emigrației române din Suedia și alte state, pretabile la acțiuni teroriste și acte de dezordine în timpul vizitei la nivel înalt;

- verificarea persoanelor semnalate din țară că intenționează să se deplaseze în Suedia și identificarea de noi emigranți originari din România, care preconizau să organizeze acțiuni de protest prin manifestații de stradă și greva foamei în fața ambasadei, trimiterea și înmânarea de memorii și scrisori pe traseele și în obiectivele „Aurora”;

- cunoașterea, semnalarea și înlăturarea din zonele „Aurora” a liderilor iredentiști maghiari și a altor elemente ostile, pretabile la acțiuni dușmănoase la adresa țării noastre.

Toate datele obținute au fost raportate tovarășului general-locotenent IULIAN VLAD, fiind luate măsurile impuse de situația operativă.

II. CUNOAȘTEREA, PREVENIREA ȘI CONTRACARAREA ACTIVITĂȚII OSTILE PRECONIZATE DE EMIGRAȚIA ROMÂNĂ REACȚIONARĂ, IREDENTIȘTII MAGHIARI ȘI ALTE ELEMENTE DUȘMĂNOASE ÎN PREAJMA ȘI PE TIMPUL VIZITEI

Folosind activ rețeaua și relațiile operative, precum și posibilitățile oferite de munca oficială, au fost obținute date și informații utile pe această linie, care s-au referit în principal la:

- cunoașterea și anihilarea intențiilor ostile ale liderilor „Clubului Dacia” de a demonstra în fața ambasadei și determinarea lor să nu participe la acțiunea inițiată de „Comitetul de solidaritate pentru Europa de Est”, în 06.11.1980;

- inițierea de măsuri combinate de demascare și intimidare a autoarei fițiicii reacționare „Curierul românesc” și a altor emigranți ostili aflați în anturajul acesteia;

- identificarea în teren și verificarea permanentă a sediilor grupărilor anticomuniste „Comitetul de solidaritate cu Europa de Est” și „Comitetul baltic”, precum și a organizațiilor iredentiste maghiare din Suedia, obținându-se informații utile cu privire la structura organizatorică, mijloacele materiale și financiare, liderii și legăturile acestora cu unii oficiali din R.P. Ungară și emisari din alte țări etc.;

- cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor ostile preconizate, pe timpul vizitei, de iredentiști maghiari concentrați la firma Alfa-Laval. În acest sens, prin măsuri combinate s-a trecut la avertizarea autorilor, de către conducerea firmei, care le-a pus în vedere că organizarea și participarea la acțiuni ostile împotriva R.S. România atrage după sine desfacerea contractului de muncă;

- stabilirea inițiatorilor și organizatorilor demonstrației ostile din 06.11.1980 și inițierea de măsuri combinate, pentru limitarea și anihilarea efectului ei asupra „Aurorei”. Astfel, prin folosirea judicioasă a potențialului informativ și scrisorile de avertizare prezentate de tovarășul general-locotenent IULIAN VLAD, la nivelul prim-ministrului și șefului Securității naționale suedeze, acțiunea a fost fără consecințe asupra vizitei. De

asemenea, prin măsurile inițiate la nivelul radioului, T.V. și organelor de presă, s-a reușit ca interviul dat, de un iredentist maghiar, să fie demascată cu date și fapte legate de politica națională justă dusă de statul nostru, care au fost apreciate pozitiv de oficialități și opinia publică suedeză;

- folosirea conducerilor principalelor cotidiane, posturi de radio și televiziune, pentru marcarea semnificației „Aurora”, demascarea propagandei iredentiste maghiare și încercările de minimalizare a vizitei inițiate de unele ziare de scandal.

De asemenea, au fost editate și difuzate două numere omagiale ale revistelor „Credința și viața” și „Candela”, dedicate politicii românești, vizitei la nivel înalt și semnificației aniversării a 2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent condus de Burebista;

- organizarea acțiunilor aprobate de conducerea U.M. 0544, respectiv: gala filmului românesc, deschiderea expoziției „Vestigii dacice în Munții Orăștiei”, în Malmö și Stockholm, seri culturale și conferințe patronate de „Asociația Suedia-România”, „Societatea Mihai Eminescu”, catedra de limbă și literatură română și altele;

- difuzarea într-un tiraj de peste 50 exemplare a scrisorilor intitulate „Transilvania” și „Ce se ascunde în spatele emisiunii Europa Liberă”, care au demascată ferm propaganda ostilă și iredentistă maghiară cu privire la R.S. România;

- determinarea mai multor personalități marcante și de influență din conducerea ministerelor, firmelor și organizațiilor loiale ale emigrației române, care au pregătit și trimis un număr de peste 18 mesaje de felicitare, de bun sosit și de omagiere a Comandantului suprem. Cu același prilej au fost trimise Comandantului suprem coșuri cu flori reprezentând culorile patriei;

- dejucarea planurilor unor ziariști ostili de a folosi conferința de presă, ținută de Comandantul Suprem, pentru calomnierea politicii statului nostru. Ca urmare a măsurilor inițiate, prin intermediul organizatorilor, ziariștii respectivi nu au putut lua cuvântul și nici să pună întrebările preconizate;

- [prin] folosirea posibilităților bazei operative și relațiile create pe linie oficială, toți ofițerii grupeii externe au obținut și raportat operativ, date privind atitudinea unor elemente ostile nemulțumite, intențiile și reacțiile oficialităților suedeze, ale diplomaților, ziariștilor etc.

Raportăm că deși nu au fost sesizate măsuri de filaj asupra delegaților români, sunt semnalări că organele de contrainformații suedeze nu au fost străine de unele acțiuni inițiate la adresa țării noastre. Procedeele folosite cu prilejul acțiunii din 06.11.1980 și publicarea în ziarul de scandal „Expresen” a unui interviu contestat de pretinsul interviuat, dovedesc că organele de contrainformații suedeze au folosit pentru aceasta datele rezultate din exploatarea convorbirilor telefonice ale ambasadorului și consilierului său.

III. OBTINEREA DE DATE ȘI INFORMAȚII ASUPRA POZIȚIEI PĂRȚII SUEDEZE ÎN PROBLEME BILATERALE CARE URMAU SĂ FIE ABORDATE ÎN TIMPUL VIZITEI, ASTFEL:

- s-au cunoscut unele din principalele preocupări și intenții ale părții suedeze în problemele politicii externe, cât și cele care privesc relațiile bilaterale;

- au fost stabilite unele din intențiile oficialităților și firmelor suedeze cu privire la relațiile economice, comerciale și tehnico-științifice cu țara noastră, fiind determinate să folosească „Aurora” pentru amplificarea și diversificarea relațiilor cu țara noastră;

- s-au cunoscut din timp membrii comisiilor de redactare a documentelor pentru „Aurora” și [au fost] influențați să favorizeze schimburile pe multiple planuri cu țara noastră;

- s-a acționat permanent la oamenii de afaceri și reprezentanți din comisia de cooperare economică Suedia-România, precum și asupra conducerii firmelor AVESTA și

ASEA, rezultatele materializându-se în aprecieri favorabile la adresa Comandantului suprem și la încheierea unor acțiuni de cooperare favorabile țării noastre.

IV. ACȚIUNI DE POPULARIZARE A VIZITEI

ALTE ACȚIUNI ÎNTREPRINSE

- prin sursele unității, au fost determinate conducerile organizațiilor loiale „Asociația Suedia-România” și „Asociația de prietenie suedezo-română”, să mobilizeze emigrația română la acțiuni de popularizare a realităților contemporane din țara noastră, pentru combaterea și contracararea propagandei ostile și iredentiste maghiare cu privire la Transilvania etc.;

- pentru crearea unui climat favorabil desfășurării vizitei de stat prin prezentarea realizărilor poporului român în construcția noii societăți, adevărului istoric, drepturilor și libertăților acordate tuturor cetățenilor patriei, indiferent de naționalitate și religie, precum și sublinierea importanței dezvoltării relațiilor româno-suedeze, au fost organizate emisiuni de radio și televiziune, conferințe, seri culturale și s-au publicat articole, care s-au bucurat de aprecieri favorabile în rândul opiniei publice. De asemenea, la două firme cu concentrare de emigranți originari din țara noastră a fost folosită pauza de masă pentru dezbateri pe teme legate de realizările din țara noastră și politica consecventă de pace promovată de Comandantul sSuprem;

- au fost pregătite un număr de 18 personalități ale emigrației române pentru a întâmpina în mod sărbătoresc pe Comandantul Suprem și desfășura activități de popularizare a realizărilor din țara noastră;

- a fost influențată conducerea postului de radio și televiziune să popularizeze „Aurora” și în emisiunile destinate emigrației din Rusia, Iugoslavia, Finlanda și alte state, subliniindu-se cu precădere principiile securității și păcii în lume, care au fost subliniate de Comandantul Suprem în timpul conferințelor de presă organizate în capitala Suediei.

V. INFORMAȚIILE OBTINUTE

În perioada misiunii în Suedia, ofițerii grupei operative au obținut și transmis în Centrală un număr de 169 informații astfel: 93 pe linia emigrației, 32 pe linie politică, 31 pe linie T.S. și economică, 13 pe linia U.M. 0195.

Informațiile obținute au permis cunoașterea și stăpânirea situației operative din Suedia, precum și a poziției guvernului, cercurilor de afaceri, ale emigrației române și de alte naționalități față de „Aurora”.

VI. ALTE PROBLEME

Ofițerii grupei operative aflați în Suedia au avut o comportare corespunzătoare, s-au dovedit disciplinați și perseverenți în executarea misiunilor ordonate, în păstrarea secretului de stat.

Colaborarea cu șefii grupelor operative ale U.M. 0195 și U.M. 0666 s-a desfășurat în mod corespunzător, de un real sprijin fiind ordinea tovarășului general-locotenent IULIAN VLAD.

Deși conlucrarea cu ambasadorul s-a desfășurat normal, fără incidente, datorită caracterului său dificil, curiozității exagerate și tendințelor de carierism, au fost cazuri când acesta a încercat să semene panică și derută în rândul colectivului, erijându-se, totodată, ca principal organizator al vizitei.

Pe baza măsurilor informativ-operative întreprinse și a rezultatelor obținute se desprind următoarele concluzii:

- emigrația română din Suedia, formată din elemente fără antecedente și activitate politică, trebuie cultivată cu mai multă atenție în scopul folosirii ei active în acțiuni de

popularizare a realităților din țara noastră, în special pentru contracararea propagandei iredentiste maghiare cu privire la Transilvania;

- emigrația maghiară, aflată sub influența cercurilor iredentiste din S.U.A., Franța și R.F. Germania, organizată pe principii mult mai subtile decât în alte state, constituie un pericol real pentru țara noastră, atât prin acțiunile organizate cât și scopurile urmărite de a atenta la suveranitatea și integritatea teritorială a R.S. România.

În baza lipșurilor constatate, odată cu completarea documentarului și a evidenței emigrației originare din România, i s-a recomandat corespondentului să pună accent sporit pe lucrarea organizațiilor și a liderilor iredentiști maghiari, prin continuarea muncii cu relațiile operative recomandate și selecționarea altora noi, îndeosebi din rândul evreilor, armenilor și membrilor organismelor afiliate la „Comitetul de solidaritate cu Europa de Est”, în vederea cunoașterii, prevenirii și contracarării oricăror acțiuni ostile țării noastre.

/ss/ Col. Muntean Alexandru

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 31.120, f. 24-26

49.

1980 decembrie 2 – Raport asupra rezultatelor controlului de fond executat la Grupa operativă 0544 din Inspectoratul județean Constanța

U.M. 0517
Nr. 1002/0091582
Din 02.XII.1980

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

R A P O R T
asupra rezultatelor controlului de fond executat la
Grupa operativă 0544 din I.J. Constanța

În conformitate cu ordinul conducerii U.M. 0544, în zilele 03-05.11.1980 s-a executat control de fond asupra activității desfășurate de ofițerii care încadrează Grupa operativă 0544 din Inspectoratul județean Constanța, rezultând următoarele aspecte mai principale:

Grupa operativă este condusă de tovarășul lt.-col. Bârleanu Ion, ofițer de securitate din 1966, care a preluat comanda grupei în luna septembrie 1979, introducându-se rapid și eficient pe profilul muncii de informații externe. Ofițerii din subordine: cpt. Moreanu Ștefan, lucrează la grupă din anul 1976, lt.-maj. Cârlan Ion din anul 1977, lt. Manolache Constantin din anul 1979, iar lt.-maj. Gheorghe Nicolae din ianuarie 1980.

Problematica de securitate în cadrul Inspectoratului județean Constanța este axată pe unele particularități ale județului, astfel:

Din punct de vedere al structurii populației, aceasta este formată din 574.863 români, 28.000 tătari, 17.000 turci, 17.000 macedoneni, 350 greci, 180 germani, 120 evrei și 860 de alte naționalități.

Există o bază de lucru diferențiată, cu reale posibilități pentru dezvoltarea muncii pe profilul U.M.0544, având în vedere următoarele:

a) Prezența unor mari obiective tehnico-economice pe raza județului, dintre care amintim:

- Șantierul naval Constanța;
- Rafinăria de la Capul Midia;
- Combinatul chimic – Năvodari;

- Viitoarea centrală de la Cernavodă pentru apă grea necesară energiei nucleare;
- Portul comercial Constanța;
- Existența unei puternice baze agrozootehnice, viticole și pomicole;
- Prezența unor institute de cercetări, dintre care „Institutul de cercetări marine” de

importanță republicană.

b) În județul Constanța, în cadrul angrenajului economic al țării, transporturile reprezintă o ramură de vârf, îndeosebi ca principală poartă maritimă pentru transporturile de mărfuri internaționale.

În Constanța sunt prezente reprezentanțele de transport maritim ale următoarelor state:

- S.U.A., prin Compania de navigație „PRUDENTIAL LINES”;
- Iran, prin Compania „ALFAREZ”;
- Libia, prin „ROOLISHIP”;
- Grecia, prin „DEMLINES”;
- Liban, prin „ZEUS”;
- Israel, prin „ZIMSELA”;
- Cuba, prin „CUFLEX”, precum și o reprezentanță a unei companii mixte boliviano-germană.

c) Întreprinderile noastre de comerț „Autodacia”, „Prodexport”, „Agroexport”, „Mineralimportexport” și „Industrialimportexport” sunt reprezentate în portul Constanța prin filiale, la nivel de birouri comerciale, pentru urmărirea și expedierea produselor.

d) Din problematica pe linia „adevărului istoric” și combaterii iredentismului, subliniem existența în județul Constanța a „Muzeului de istorie și arheologie”, precum și a filialelor muzeistice „Histria”, „Callatis”, „Adamclisi” etc.

e) Pe profil de emigrație, menționăm aspectele informativ-operative ce se ridică cu populațiile minoritare: tătară, turcă, greacă și macedoneană, cu rude, relații și legături îndeosebi în Grecia și Turcia, precum și în alte țări ca S.U.A., Canada, R.F.G. etc.

f) O altă problemă importantă, ce vizează atât aspectul de natură contrainformativă, cât și unele acțiuni de influență favorabile țării noastre și în care sunt implicați ofițerii grupei operative, este aceea a turismului pe litoralul Mării Negre. Acțiunile informativ-operative pe această linie sunt realizate cu ajutorul colaboratorilor și informatorilor pe profil de turism, cât și prin surse externe deja create.

În cursul anului 1980 pe raza județului au venit un număr de 291.000 turiști străini din țările capitaliste. În aceeași perioadă au sosit cu sarcini oficiale, pe termene scurte, un număr de 225 specialiști și tehnicieni străini pe linia obiectivelor tehnico-economice ca: Șantierul naval, Combinatul Petrochimic, Centrala Canal Dunăre-Marea Neagră și pe linia „NAVLOMAR”.

Dintre cetățenii străini veniți pe raza județului Constanța, au fost contactate 81 persoane, dintre care 21 direct și 60 prin colaboratori și informatori ai organului de securitate, din care 6 de către grupa operativă teritorială. Pe linia grupei operative 0544 au fost contactate, analizate, exploatate și dirijate informativ 2 surse stabilite definitiv în străinătate, iar prin rețeaua informativă au fost contactați alți 6 cetățeni străini.

În prezent, în cadrul inspectoratului, sunt lucrați activ 22 de cetățeni străini, pe linia serviciilor 1, 2 și 3 și 6 de către grupa operativă 0544.

g) Pe linia problemei legionare și a fostelor partide burgheze, Inspectoratul județean Constanța, urmărește informativ un număr de 37 legionari din străinătate și două elemente care au făcut parte din așa-zisele partide istorice.

Dintre elementele de vârf urmărite și ale căror rude și relații din țară sunt încadrate informativ, fac parte: Ciufecu Aurel și Chiacu Niculae din S.U.A., Cușa Ion din Franța și frații Mărgărit din Italia.

În această problemă, Inspectoratul Constanța dirijează 8 surse, iar grupa operativă pe informatoarea „Mădălina”, sursă capabilă și cu reale posibilități de a fi scoasă definitiv cu sarcini informative în Franța (prin Grecia) și a penetra în rândul elementelor legionare de vârf din această țară. Acțiunea urmează a fi finalizată de grupa operativă sub controlul și îndrumarea U.M. 0225/C.

În perioada controlată, ofițerii grupei operative au acționat asupra a 95 de cazuri, din care 89 români și 6 cetățeni străini.

În prezent baza de lucru este formată din 61 de cazuri, din care 55 români și 6 străini.

În raport de profesie și pregătire de cultură generală, baza de lucru este formată din: 13 economiști, 20 ingineri, 15 profesori, 3 medici și biologi, 3 ofițeri de navă, 3 studenți, 2 juriști și 2 arhitecți, media de vârstă fiind între 28-38 ani.

În afara acestei baze de lucru, ofițerii grupei operative au o rețea informativă ajutătoare, formată din: un colaborator-recrutor; cinci colaboratori și zece informatori folosiți pentru punctare, selecționare și verificare de noi elemente sau pentru realizarea unor combinații informativ-operative; opt gazde case de lucru, trei deținători de adrese poștale și o casă conspirativă pentru agentura valoroasă.

Profilul bazei operative, în raport de scopul informativ operativ și sarcinile prevăzute a fi rezolvate pe linia U.M. 0544 este următorul:

- U.M. 0199 - 23 cazuri;
- U.M. 0225 - 23 cazuri;
- U.M. 0201 - 6 cazuri;
- U.M. 0208 - 2 cazuri;
- Alte unități - 2 cazuri.

În raport de baza operativă existentă, de sarcinile ce au revenit ofițerilor grupei operative din planurile de muncă, precum și în urma indicațiilor primite din partea U.M. 0544, au fost obținute următoarele rezultate concrete:

1. Finalizări de cazuri și acțiuni

- Cu aprobarea conducerii U.M. 0544 s-a finalizat cazul „TUDOR” prin instruirea sa complexă, trimiterea cu sarcini informativ-operative în S.U.A. și menținerea lui în legătura grupei operative teritoriale. Cazul „T” se înscrie prioritar pe linie de contrainformații pentru cunoașterea și documentarea modului în care C.I.A. acționează împotriva țării noastre.

- De asemenea, sub controlul și îndrumarea unităților operative din U.M. 0544, în perioada 1979-1980, au fost finalizate următoarele cazuri:

a) Cu U.M. 0199: 3

1. Sursa „NICOS” cu indicativul 1301, realizându-se trimiterea lui cu sarcini într-o țară europeană dezvoltată, pe linie economică și transport, pe o perioadă de circa 4 ani.

2. Sursa „LUCIAN”, stabilită definitiv în Anglia, a fost preluată și instruită de indicativul 1223 cu sarcini pe linie economică, de influență, cât și cu unele probleme C.I. și emigrație.

3. Sursa „LIANA”, medic, prevăzută pentru scoatere definitivă, a fost preluată și instruită de indicativul 1421.

b) Cu U.M. 0225: 4

1. Sursa „AURELIAN”, cadru de conducere și cercetător în domeniul istoriei și arheologiei, preluat, instruit și dirijat de indicativul G-4 în mai multe acțiuni prioritare, în exterior și în țară, pe linia adevărului istoric și combaterii iredentismului.

2. Sursa „JUAN”, cercetător muzeograf, preluat, instruit și dirijat de indicativul G-6 pe aceleași probleme de mai sus.

3. Sursa „MARCU”, preot, preluat de indicativul b-3 pentru scoatere definitivă cu sarcini în exterior în problema culte și emigrație română.

4. Sursa „MĂDĂLINA”, profesoară, descendentă a unui legionar de vârf, cu relații și posibilități în problema legionară, a fost preluată de indicativul C-11. Acțiunea de finalizare este în curs în vederea trimiterii sale definitive cu sarcini în Franța, cazul rămânând în continuare în legătura șefului grupei operative.

c) Cu U.M. 0201: 1

- Sursa „SIMONA” preluată, instruită și dirijată de indicativul 444, în cadrul acțiunii „ONTARIO” și scoasă definitiv cu sarcini în Canada.

d) Cu alte unități au mai fost finalizate cazurile „DENISA”, „VIRGINIA”, „EUGEN” și „MIHAI ALDEA” (U.M. 0195 și 0101)

Cazurile „SONIA”, „LOLA” și „TRAIAN MUNTEANU” au fost analizate și apreciate ca fiind corespunzătoare, implicându-se în dirijarea lor indicativul 1223 din U.M. 0199.

Se află în fază avansată, existând perspective de finalizare, în prima parte a anului 1981, cazurile „VALENTIN”, „MATEI”, „NICU” și „EMIL” pe profilul U.M. 0225, „CORNEL”, „LOLA”, „DORIS”, „ROBERT” și „RAMIREZ” pe profilul U.M. 0199, iar cazurile „MANFRY” și „NEPTUN” pe specificul altor unități.

În total, unitățile operative din U.M. 0544 au luat sub control un număr de 15 cazuri.

2. În ce privește acțiunile prioritare ordonate de conducerea Departamentului Securității Statului și a U.M. 0544, în urma controlului efectuat au rezultat următoarele concluzii mai importante:

a) În acțiunea „Venus”, în cadrul Inspectoratului județean Constanța au fost lucrate organizat 101 cazuri.

Dintre acestea, 29 cazuri au fost aprobate de organul central, 11 aparținând Grupei operative 0544. Toate cele 29 de cazuri sunt deja în străinătate, respectiv 11 în S.U.A., 8 în R.F.G., 4 în Canada, 2 în Franța, 2 în Olanda și 2 în Suedia.

b) În cadrul acțiunii „Estival” au fost luate măsuri corespunzătoare în ce privește cunoașterea operativă a situației turiștilor, având în vedere, mai ales, următoarele aspecte mai importante:

- În perioada 1975 - 1980 din totalul de 1.378 cetățeni români stabiliți în străinătate, 860 au studii superioare și au rude și relații în țară pe care le vizitează, de regulă, în sezonul estival.

- Din totalul de 20 de foști informatori ai I.J. Constanța, stabiliți legal în străinătate, 7 aparțin Grupei operative 0544 și 13 altor servicii.

În acțiunea „Estival”, cât și pentru rezolvarea unor sarcini pe profilul U.M. 0544, trei dintre aceste surse au fost contactate la venirea lor în țară.

c) Acțiunea „Ancora”, în care este implicată sursa „Mihail” din legătura grupei operative, este demarată în anul 1980 și se va desfășura în anul 1981. Se prevede o colaborare tehnico-științifică între S.U.A. și R.S. România pentru efectuarea în comun de cercetări de biologie marină și studiul resurselor naturale ale Mării Negre, pe un vas românesc echipat cu materiale științifice de către partea americană. Întrucât în această colaborare științifică pot apare elemente atât de natură C.I., cât și aspecte vizând securitatea țării noastre, având în vedere personalul american ce urmează să lucreze pe nava românească, în această acțiune, sub conducerea șefului securității, urmează să colaboreze și să-și conjuge eforturile mai mulți ofițeri și surse din serviciile operative ale inspectoratului.

- În raport de cazurile și acțiunile Grupei operative 0544, în perioada controlată au fost realizate 13 combinații informativ-operative vizând verificarea unor elemente pe momente operative create de noi în cazurile „Ramirez” și „Cornel”; crearea de condiții pentru scoaterea unor surse în exterior, combinate cu verificarea complexă, în cazurile

„Tudor”, „Manfry” și „Mădălina”, precum și pentru intrarea în contact acoperit cu unii cetățeni străini aflați în preocuparea inspectoratului.

3. Aportul informativ și pe linie de valută

Ca urmare a dirijării surselor aflate în legătura grupei operative, în diverse stadii de muncă, în perioada controlată ofițerii au obținut și exploatat peste 120 de informații. Despre valoarea și modul în care au fost exploatate, raportăm următoarele:

- 16 informații mai deosebite au fost exploatate la U.M. 0544;
- 4 informații la conducerea inspectoratului;
- una la U.M. 0610 și
- peste 90 de informații la celelalte servicii operative din inspectorat sau la cazuri

și acțiuni.

Dintre informațiile și materialele mai importante, menționăm:

- Informația economică referitoare la transportul prin conducte a produselor petroliere importate de țara noastră și care vizează realizarea unor economii importante și prevenirea de pierderi valutare, informația fiind exploatată la U.M. 0544/T.S. împreună cu trei documentații în aceeași problemă;

- Acțiunile și metodele C.I.A. de recrutare de surse din rândul cetățenilor străini stabiliți legal în S.U.A.; situația rudelor din țară ale unui trădător;

- Acțiuni îndreptate împotriva țării noastre și încercarea de defăimare a României la Conferința de la Madrid, de către așa-zisul „Club al victimelor” creat în Olanda de un grup de transfugi români;

- Cunoașterea preocupărilor și modului în care acționează unele elemente legionare din Grecia și Franța.

În ce privește contribuția grupei operative la aducerea de valută și transferul în țară a unor bunuri și valori, în perioada 1979 - 1980, aceasta a realizat peste 370.000 dolari S.U.A.

În cadrul grupei se află în diverse faze de lucru, 20 de cazuri pe linie de succesiuni, 8 cazuri de repatriere, un depozit bancar în R.F.G. și un caz pe linie de donații.

În ce privește evoluția muncii în principalele cazuri și acțiuni raportate mai sus, pentru selecționarea de noi cazuri și analiza lor, pentru asigurarea unei baze tehnico-operative și materiale necesare muncii Grupei operative 0544, cât și la analiza muncii și rezultatelor obținute de ofițerii grupei, având în vedere că doi ofițeri au o experiență mai redusă pe profilul U.M. 0544, conducerea Inspectoratului și șeful Securității, tov. lt.-col. Gheorghiușă Chivu a orientat și sprijinit Grupa operativă 0544.

De asemenea, a asigurat o colaborare eficientă între serviciile operative și grupă pentru selecționarea de cazuri și realizarea unor măsuri de verificare a rețelei informative. Astfel, au fost preluate de grupă 4 surse de la celelalte servicii, iar grupa operativă a predat 2 surse pe profilul acestor servicii. Menționăm eficiența unor astfel de colaborări în cazurile „Mădălina”, „Simona” și a unui cuplu informativ în Libia.

*

Cu ocazia controlului de fond, din analiza fiecărui caz și acțiune în parte și din discuțiile cu fiecare ofițer au rezultat că la nivelul Grupei operative 0544 din I.J. Constanța, au existat și unele neajunsuri, astfel:

- Deși litoralul - ca unitate socio-economică și de agrement - concentrează anual un număr mare de cetățeni străini, turiști permanenți, unii dintre aceștia cunoscuți de mai mulți ani că au o platformă profesională, politică și materială elevată, baza de lucru este îngustă la acest capitol, nu au fost finalizate astfel de cazuri și nu se află în fază avansată elemente din această categorie.

Nu au fost obținute rezultate nici la celelalte categorii ca: ofițeri de nave străine, comercianți și reprezentanți ai unor companii de transport din străinătate, diplomați străini

acreditați la consulatele din Constanța sau lectori străini care au lucrat și lucrează [de] 1-3 ani în acest județ.

Această lipsă este cu atât mai pregnantă în activitatea pe profilul muncii de informații externe, cu cât ofițerii grupei operative, în condițiile oferite de Constanța și litoral, pot să acționeze acoperit și legandat în astfel de cazuri. De asemenea, în raport cu această sarcină majoră, nu au fost create un număr corespunzător și calitativ, de surse recrutoare de cetățeni străini.

- Există o diferență care se menține între ofițerii grupei operative în ce privește numărul de cazuri și acțiuni, valoarea și puterea de penetrare a surselor și obiectivelor externe ale U.M. 0544, eficiența muncii cu rețeaua etc.

Deși au o bază de lucru satisfăcătoare, totuși, în finalizarea cazurilor și calitatea acestora, tovarășii lt.-maj. Gheorghe Nicolae și lt. Manolache Constantin nu au făcut totul, pe măsura pregătirii și experienței lor ca ofițeri de securitate.

- În ce privește cazurile și acțiunile pe linie economică, sunt reduse și de mică importanță în raport de posibilitățile existente pe raza județului Constanța.

- Un neajuns serios existent în activitatea cu rețeaua informativă, este acela al verificărilor complexe și a combinațiilor informative de verificare. În afara celor amintite la părțile pozitive, în majoritatea cazurilor combinațiile sunt simpliste și neconcludente.

Datorită acestui aspect a fost posibil ca, în cazul „FABRICIUS”, element selecționat pentru a fi scos în exterior, prin necunoașterea și verificarea sa complexă, acesta a rămas ilegal în străinătate, fapt de care se face vinovat cpt. Moreanu Ștefan.

- Dirijarea specifică a unor surse create a determinat ca numărul și valoarea informațiilor să fie încă redus, iar pe linie T.S. au fost obținute un umăr mic de documentații (3) la problemele concrete ale economiei naționale.

- De asemenea, în cazurile și acțiunile pe profilul U.M. 0544/A.V.S. se constată o întârziere și lipsă de operativitate în soluționarea lor, în momentele cele mai prielnice, astfel că în mai multe cazuri de succesiune situația lor se menține la nivelul anului 1979.

Raportăm că, față de cele 61 cazuri din baza de lucru a grupei, numai în 15 cazuri ofițerii U.M. 0544 sunt implicați nemijlocit în dirijarea lor. Efectiv, la Grupa operativă 0544 din Inspectoratul județean Constanța s-au deplasat, de mai multe ori, indicativele 1223, 1301, 1421 și 1422 din U.M. 0199; indicativele G-4, G-6 și B-3 din U.M. 0225 și indicativele 442 și 444 din U.M. 0201. Respectiv, din unitățile operative ale U.M. 0544, numai 9 ofițeri sunt implicați în aceste cazuri. Unitatea 0208 nu este prezentă cu nici un ofițer în acest inspectorat. De reținut că există o problemă economică, de influență și C.I. referitoare la unele țări ca Siria, Liban, Israel, Egipt, Libia etc., atât pe linia grupei operative 0544, cât și în celelalte servicii ale inspectoratului.

De asemenea, raportăm că specificul cazurilor și acțiunilor pe spațiile Turcia și Grecia, impune o analiză temeinică și urgentă de către U.M. 0199.

În perioada 1979 – octombrie 1980, pe linia U.M. 0544/A.V.S. nu s-a mai efectuat nicio analiză pe cazurile și acțiunile existente pentru aducerea de valută în țară.

Recent, în luna noiembrie, U.M. 0544/A.V.S. a trimis un ofițer care a analizat baza de lucru pe acest profil și a dat indicații corespunzătoare. Nu s-a făcut însă și analiza pe profilul unor afaceri și combinații economice ce pot fi demarate de către acest inspectorat.

*

Stilul de muncă al șefului grupei operative este corespunzător. Săptămânal controlează activitatea fiecărui ofițer și participă nemijlocit la cele mai importante acțiuni operative cu rețeaua acestora.

Se constată o îmbunătățire în ce privește lărgirea și diversificarea bazei de lucru, fapt ce a condus ca în perioada 1979-1980 Grupa operativă 0544 din I.J. Constanța să finalizeze 13 cazuri.

Starea disciplinară, pregătirea profesională și politică, de cultură generală și de limbi străine este bună. Comportamentul ofițerilor în relațiile de serviciu, familie și în societate este corespunzător.

Sunt cunoscute, însușite și aplicate în practică ordinele conducerii Ministerului de Interne, Departamentului Securității Statului și U.M. 0544.

Pentru îmbunătățirea activității și creșterii eficienței muncii și acțiunilor pe linia U.M. 0544, propunem următoarele măsuri:

- Pe linia U.M. 0199 - spațiile Grecia și Turcia și a U.M. 0208 - spațiile Liban, Israel, Egipt și Libia, să se efectueze analize complexe vizând, în principal, următoarele aspecte mai importante:

- problematica schimburilor economice-financiare și a relațiilor bilaterale în care județului Constanța îi revin sarcini sau acțiuni de urmărit;

- analiza cazurilor pe aceste spații existente la grupa operativă 0544 sau la alte servicii, atunci când astfel de cazuri sunt implicate în relații cu persoane, firme sau companii din țările de mai sus;

- analiza problematicei de natură C.I., a unor cazuri sau acțiuni care împiedică sau lovesc în interesele țării noastre pe aceste spații.

- Având în vedere potențialul informativ existent pe raza județului Constanța, pe linia adevărului istoric și combaterii iredentismului, U.M. 0225 să analizeze la fața locului cazurile și posibilitățile oferite de „Muzeul de istorie și arheologie”, tematicile și preocupările acestei instituții, ale cadrelor sale, precum și legăturile existente cu istorici, cercetători, arheologi etc. din străinătate, care prin natura relațiilor oficiale și științifice pot determina ca prin acțiuni de influență să sprijine România.

Colonel
Cornea Ștefan

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.716, f. 319-324

50.

1980 decembrie 4 – Notă-raport, semnată de șeful U.M. 0225 și aprobată de șeful Departamentului Securității Statului, privind participarea Centrului de Informații Externe la activitatea de contracarare a propagandei ostile României, popularizarea realităților românești și promovarea intereselor țării noastre în străinătate. Atribuțiile colectivului căruia i s-au stabilit competențe în acest domeniu

MINISTERUL DE INTERNE

- U.M. 0544 -

Nr. 00080994 din 04.12.1980

STRICT SECRET
DE IMPORTANTĂ DEOSEBITĂ

Ex. nr. 1

DECLASIFICAT

A P R O B ,
MINISTRU SECRETAR DE STAT
/ss/ Tudor Postelnicu

NOTĂ – RAPORT
privind participarea U.M. 0544, prin acțiuni specifice
informativ-operative și de influență, la activitatea
de contracarare a propagandei ostile R.S. România,

popularizarea realităților românești și promovarea intereselor țării noastre în străinătate

1.-În baza prevederilor documentelor de partid, a orientărilor și indicațiilor Comandantului suprem, precum și a sarcinilor stabilite de REGULAMENTUL CADRU, Centrul de Informații Externe întreprinde, prin posibilități specifice, măsuri informativ-operative și de influență, pentru contracararea acțiunilor de diversiune ideologică ale unor cercuri politice și guvernamentale, organizații și publicații reacționare din Occident, precum și pentru combaterea și anihilarea manifestărilor naționalist-iredentiste, a activității propagandistice antiromânești, a grupărilor legionare și emigrației române ostile.

În funcție de cerințele de neutralizare a propagandei dușmănoase la adresa României, se acționează în același timp prin mijloace speciale, pentru popularizarea politicii interne și externe a statului nostru, a realităților românești contemporane.

De asemenea, prin mijloace specifice, se realizează aducerea în țară de documente inedite, din fondurile speciale ale arhivelor de stat și particulare din străinătate.

Până în prezent activitatea pe această linie s-a desfășurat de către fiecare dintre unitățile Centrului de Informații Externe, conform competențelor acordate cu privire la problemele, obiectivele și spațiile de care răspund, fără a exista o concepție unitară, o coordonare sistematică și de perspectivă. Aceasta a determinat apariția unor paralelisme, dispersarea forțelor și posibilităților de acțiune, precum și inițierea de măsuri informativ-operative mai puțin ofensive în comparație cu necesitățile actuale ale muncii.

2.-În vederea îndeplinirii sarcinilor ce rezultă din documentele de partid, îndeosebi din Hotărârea nr. 1297 a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 27 martie 1978 privind activitatea de propagandă externă și pentru ridicarea gradului de eficiență al participării organelor noastre, prin mijloacele și posibilitățile muncii speciale, la combaterea acțiunilor propagandei ostile, este necesară adoptarea unui sistem de lucru care să asigure o îndrumare unitară, precum și cooperarea eficientă, atât între unitățile Centrului de Informații Externe, cât și cu alte unități din Departamentul Securității Statului.

Intensificarea propagandei dușmănoase împotriva României impune perfecționarea activității de ripostă a organelor noastre, aplicarea unor măsuri coordonate, într-o concepție unitară, care să asigure mobilitate și diversitate în realizarea tuturor acțiunilor proprii de neutralizare a manifestărilor potrivnice intereselor României.

3.-În acest scop, p r o p u n e m:

a/ Extinderea profilului de muncă al actualei grupe de documentare istorică din cadrul U.M. 0225, în scopul asigurării coordonării întregii activități a Centrului de Informații Externe, pe linia contracarării și neutralizării – prin mijloace specifice - a acțiunilor propagandei ostile și promovării în străinătate a adevărului despre istoria poporului român și realitățile contemporane din R.S. România, conform atribuțiilor prevăzute în anexă.

b/ Acțiunile informativ-operative și de influență, pentru publicarea în străinătate a unor cărți, studii, articole și organizarea de manifestări favorabile R.S. România, întreprinse conform planurilor trimestriale ale unităților Centrului de Informații Externe, se vor realiza cu mijloace și posibilități proprii, de către fiecare dintre ele, în conformitate cu obiectivele programului tematic orientativ unic al U.M. 0544.

Avizarea și aprobarea publicării sau difuzării se va face diferențiat, potrivit prevederilor nomenclatorului de competențe elaborat în acest sens.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Lt.-col. V. Gruia

ANEXĂ LA NR. 00080994
din 04.12.1980

STRICT SECRET
DE IMPORTANTĂ DEOSEBITĂ
Ex. nr. 1

A P R O B.
/ss/ Tudor Postelnicu

A T R I B U Ț I I L E
COLECTIVULUI DE CONTRACARARE ȘI NEUTRALIZARE
A ACȚIUNILOR PROPAGANDEI STRĂINE OSTILE R.S. ROMÂNIA

Colectivul de contracarare și neutralizare a acțiunilor propagandei străine [ostile] R.S. România se constituie în cadrul U.M. 0225, pentru coordonarea unitară, la nivelul Centrului de Informații Externe, a activității în acest domeniu și pentru promovarea în străinătate a adevărului despre realitățile românești, desfășurând, totodată, acțiuni informativ-operative și de influență.

Conform acestor direcții de muncă, acest colectiv are următoarele atribuții:

A. Realizarea de acțiuni informativ-operative și de influență nemijlocite în domeniul contracarării și neutralizării propagandei străine ostile și pe linia documentării istorice.

1) Inițiază și finalizează acțiuni informativ-operative și de influență în acest domeniu, conform programului tematic orientativ al C.I.E. și planurilor trimestriale de activitate ale U.M. 0225.

2) Creează rețea informativă și surse de influență în obiective din exterior; recrutează în țară informatori și selecționează colaboratori pe care îi pregătește, dându-le sarcini pentru realizarea unor acțiuni de contracarare, neutralizare a propagandei străine ostile și pe linia documentării istorice.

3) Folosește rețeaua informativă pentru influențarea unor personalități străine și din rândul emigrației române, îndeosebi reprezentanți ai cercurilor politice și cultural-științifice, ziariști, istorici etc., în scopul realizării de manifestări favorabile R.S. România, promovării politicii interne și externe a țării noastre și prezentării adevărului privind istoria poporului român.

4) Desfășoară activitate informativ-operativă și de influență pentru identificarea, selecționarea și aducerea în țară de documente istorice inedite, din arhive, muzee și biblioteci naționale și particulare, pe care le valorifică prin Direcția Generală a Arhivelor Statului și alte instituții românești specializate.

5) Asigură, împreună cu celelalte sectoare ale U.M.0225, întocmirea și trimiterea la grupele operative externe a materialelor necesare pentru aniversarea în străinătate a unor evenimente marcante din istoria poporului român, prezentarea realităților social-politice și economice românești, a drepturilor și libertăților de care se bucură toți cetățenii patriei.

6) Orientează activitatea ofițerilor din exterior ai U.M. 0225 cu privire la sarcinile ce le revin pe linia realizării unor acțiuni de contracarare, neutralizare și documentare istorică, le acordă sprijinul necesar și urmărește finalizarea eficientă a acestora.

7) Analizează și valorifică rezultatele acțiunilor realizate de U.M. 0225 pe linia contracarării, neutralizării și documentării istorice, în materiale de informare ale C.I.E. pentru Comandantul Suprem, șeful Departamentului Securității Statului și conducerea U.M. 0544.

B. Coordonarea și îndrumarea unitară a activității specifice a unităților C.I.E. pentru contracararea și neutralizarea propagandei străine ostile R.S. România, promovarea peste hotare a adevărului despre realitățile românești.

1) Întocmește programul tematic orientativ al C.I.E. privind obiectivele și direcțiile principale de acțiune pe linia participării unităților la activitatea de contracarare și neutralizare a propagandei străine ostile R.S. România și la promovarea în exterior, prin măsuri și mijloace specifice, a politicii interne și externe românești, a realităților social-politice și economice din România contemporană, a adevărului despre istoria poporului român, pe care îl supune aprobării șefului U.M. 0544.

2) Îndrumă și orientează activitatea unităților C.I.E. în direcția realizării eficiente a acțiunilor informativ-operative de contracarare, neutralizare și influență, prevăzute în planurile trimestriale ale fiecăreia, pe linia combaterii manifestărilor ostile țării noastre și pentru popularizarea în diferite state a realităților românești.

3) Prezintă spre aprobare, conform nomenclatorului de competențe, conducerii C.I.E., șefului Departamentului Securității Statului sau Secțiilor de Propagandă și, respectiv, Relații Externe ale C.C. ale P.C.R., cărțile și studiile elaborate în vederea publicării lor în exterior.

4) Analizează și apreciază rezultatele acțiunilor întreprinse de unitățile C.I.E. în acest domeniu, stabilind noi măsuri pentru realizarea obiectivelor propuse.

5) Organizează valorificarea coordonată la nivelul C.I.E. a materialelor (cărți, studii) publicate în străinătate ca urmare a măsurilor specifice realizate de unitățile din cadrul U.M. 0544.

6) Întocmește periodic, pe baza rapoartelor trimise de fiecare unitate a C.I.E., materiale de informare cu privire la rezultatele acțiunilor desfășurate, astfel:

- buletine informative, note și sinteze pentru informarea Comandantului suprem cu măsurile deosebite întreprinse de C.I.E. Finalizarea acestor materiale se realizează împreună cu U.M. 0282;

- rapoarte pentru informarea conducerii Departamentului Securității Statului și a U.M. 0544;

- note pentru informarea Secției de Propagandă și, respectiv, a celei de Relații Externe ale C.C. al P.C.R., cu problemele care se impun a fi prezentate la acest nivel.

ȘEFUL UNITĂȚII,

/ss/ Lt.-col. V. Gruia

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.836, vol. 8/1, f. 6-12

51.

1980 decembrie 5 – Instrucțaj privind aplicarea Programului de măsuri al Departamentului Securității Statului în problema legionară (material întocmit de U.M. 0225)

- U.M. 0225 -

Nr. 0075.200 din 05.12.1980

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

I N S T R U C T A J

**privind aplicarea PROGRAMULUI de MĂSURI
al Departamentului Securității Statului în problema legionară**

Cu privire la problema legionară

Biroul Executiv al Consiliului de Conducere din Departamentul Securității Statului a analizat, la 31 octombrie 1980, stadiul muncii în problema legionară și a aprobat un nou

PROGRAM de MĂSURI³⁸ pentru intensificarea și perfecționarea activității informative în acest domeniu.

La elaborarea noului PROGRAM s-a avut în vedere faptul că organizația legionară reprezintă, în continuare, un punct de sprijin al cercurilor reacționare din Occident și un instrument al serviciilor de spionaj străine în acțiunile dușmănoase îndreptate împotriva țării noastre.

Datorită fanatismului ce-i caracterizează pe legionari, experienței în organizarea și desfășurarea activității dușmănoase clandestine, o parte din legionarii din exterior își mențin vechile concepții anticomuniste, au adaptat formele și metodele de acțiune în raport de unele conjuncturi politice internaționale, au acționat și acționează în speranța că organizația legionară ar mai avea de jucat un rol în viața politică a țării noastre.

Datele și informațiile obținute atestă faptul că grupările și căpeteniile legionare din străinătate și-au intensificat activitatea dușmănoasă în contextul deteriorării situației internaționale, al recrudescenței activității neofasciste din țările occidentale.

În prezent, conducerea celor două grupări legionare se preocupă de găsirea unor noi forme pentru întărirea organizației și creșterea influenței acesteia în rândul emigrației. În acest scop, legionarii antisimiști, cu prilejul adunării generale care a avut loc în Spania în iulie a.c., au „ratificat” participarea la „C.N.R.” autointitulându-se „Partidul Social-Creștin Total Pentru Țară”, iar gruparea simistă acționează în vederea creării unei federații, prin asocierea unor grupări din emigrație, folosind în acest scop elemente reacționare din conducerea „Comunității românilor din Franța”.

Pentru atingerea obiectivelor propuse, HORIA SIMA și-a intensificat contactele cu organizații de extremă dreaptă din Occident, a realizat noi contacte cu căpeteniile legionare din Franța și R.F. Germania, urmărind activitatea garnizoanelor și creșterea influenței lor în rândul emigrației.

Sub masca cultului ortodox, căpeteniile legionare POPESCU PETRE din Canada, VASILE BOLDEANU din Franța și POPA DUMITRU din R.F. Germania, cunoscuți ca agenți C.I.A., desfășoară o intensă activitate pentru a acapara parohiile românești din emigrație sub așa-zisul „Sinod al Bisericii ortodoxe române din exil” pe care intenționează să-l creeze în Europa.

Concomitent cu intensificarea activităților dușmănoase, legionarii urmăresc să-și mascheze acțiunile prin folosirea unor organizații, asociații și comunități legale ale emigrației. Asemenea încercări au fost făcute îndeosebi cu prilejul acțiunilor „SENA”³⁹, „ONTARIO”⁴⁰ și „CORIDA”⁴¹, pentru organizarea de manifestări protestatare, demonstrații, conferințe de presă, prezentarea de memorii și apeluri etc.

Pentru creșterea eficienței activității legionare, ambele grupări sunt preocupate de constituirea de cuiburi, apreciind că în acest fel vor avea posibilitatea să dirijeze și să controleze mai corect activitatea legionară din grupările respective.

³⁸ D.S.S. Nr. 0064019 din 1 nov. 1980 - Program de măsuri în problema legionară, aprobat de Tudor Postelnicu, ministru secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului - A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 11.491, vol. 113

³⁹ Vizita oficială efectuată de președintele Nicolae Ceaușescu împreună cu Elena Ceaușescu în Franța în perioada 23-26 iul. 1980. Plan de măsuri pentru acțiunea „Sena-2” - A.C.N.S.A.S., fond M.I./D.S.J., dosar. 3.638, vol. 3, f. 171-174

⁴⁰ Ministerul de Interne Nr. 0095192 din 02.10.1980: Plan de măsuri pentru acțiunea „Ontario” - vizita oficială în Canada a președintelui Nicolae Ceaușescu împreună cu Elena Ceaușescu, programată în perioada 6-10 oct. 1980, dar neefectuată (A.C.N.S.A.S., M.I./D.S.J., dosar nr. 3.638, vol. 3, f. 276-279).

⁴¹ Reuniunea de la Madrid a reprezentanților statelor participante la Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa deschisă la 11 nov. 1980 - A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 16.250, vol. 13, f. 123-130

Potrivit afirmațiilor lui FAUST BRĂDESCU revenirea la aceste structuri organizatorice este determinată și de necesitatea păstrării secretului acțiunilor care se pun la cale renunțându-se la practica stabilirii lor în ședințe ale garnizoanelor legionare.

Racolarea unor cetățeni români, îndeosebi tineri, în scopul îndoctrînării cu idei și precepte legionare, antrenarea lor în activități dușmănoase statului nostru, continuă să rămână o preocupare prioritară în încercarea de a asigura continuitatea și vigoarea mișcării legionare. Ca urmare a indicațiilor date de HORIA SIMA recent, căpetenia legionară FAUST BRĂDESCU de la Paris a constituit noi echipe care se ocupă de atragerea și îndoctrînarea cu idei legionare a unor fugari români din Austria, R.F. Germania și Italia, selecționând direct din lagărele de fugari elemente înrăite, fanatice, de preferință cu studii superioare care să le permită integrarea în timp scurt în activitatea social-economică a statului în care se stabilesc.

Grupările legionare din exterior și-au sporit și diversificat acțiunile de propagandă diversionistă de denigrare a realităților social-politice din țara noastră, au editat un număr sporit de cărți, broșuri, memorii, în scopul menținerii în actualitate a așa-zisului spirit legionar și îndoctrînării unor elemente tinere racolate în organizația legionară.

Acțiunile propagandei diversioniste desfășurate de legionari, sunt controlate și sprijinite de către cercurile reacționare și servicii de spionaj străine, atât moral cât și material, prin acordarea de subvenții substanțiale ziarelor, revistelor și fițuicilor legionare. Din datele pe care le deținem rezultă că toți redactorii publicațiilor legionare sunt în legătură directă cu serviciile de spionaj străine de la care primesc orientări cu privire la conținutul materialelor, precum și fondurile bănești necesare. Exemplu: numai ziarului „Cuvântul Românesc”, publicație cu un conținut deosebit de ostil, a legionarilor din Canada, patronată de GEORGE BĂLAȘU, i se alocă lunar de către C.I.A. circa 25.000 dolari S.U.A.

Legionarii, îndeosebi garnizoana simistă de la Paris, se preocupă de găsirea unor noi căi și mijloace de introducere în țară a materialelor de propagandă legionară, orientându-și în ultima perioadă atenția spre folosirea, pe lângă procedeele cunoscute, a unor cetățeni străini care ne vizitează țara, comercianți, cu prioritate cetățeni francezi și vest-germani. Prin intermediul acestora se încearcă introducerea de casete cu înregistrări cuprinzând imnuri, texte din „Cărticica șefului de cuib”, cuvântări ținute cu ocazia unor comemorări ale organizației legionare etc.

Căpeteniile legionare din străinătate acordă în ultima perioadă o mai mare atenție stabilirii legăturilor cu legionarii din țară, pentru cunoașterea situației lor, precum și a stării de spirit în rândul diferitelor categorii sociale ale populației, studierii posibilității de folosire, la momentul oportun, a unora dintre elementele cu poziție ostilă la realizarea de acțiuni dușmănoase statului pe teritoriul țării. Datele și informațiile existente scot în evidență [faptul] că fostele căpetenii legionare rămase în țară continuă să mențină legături între ele, difuzează concepțiile legionare, individual sau în anturajele din care fac parte, scriu lucrări cu conținut ostil în ideea publicării lor în exterior, sunt preocupați de prezentul și viitorul organizației legionare, colportează în mod dușmănos știrile transmise de posturile de radio străine, manifestând preocupare pentru a intra în legătură cu legionarii din emigrație în scopul informării reciproce.

În contextul situației internaționale actuale, a recrudescenței fascismului și neofascismului, grupările legionare din R.F. Germania, Spania, Italia, Franța, S.U.A. și-au intensificat legăturile cu partide și organizații neofasciste, participă la acțiunile organizate de acestea și folosesc taberele lor de pregătire specială pentru instruirea unor elemente pretabile la acțiuni de diversiune și terorism. Semnificativ în acest sens este conlucrarea dintre „Comandamentul simist de la Madrid” cu organizația de extremă dreapta „Fuerza Nueva” din Spania, participarea unor căpetenii legionare la lucrările secțiilor și congresului

„Ligii anticomuniste mondiale”, precum și sprijinul acordat de organizația neofascistă „Vikingii” din R.F. Germania în instruirea unor legionari din Paris. Încurajați de aceste organizații neofasciste, elementele legionare fanatice, îndeosebi cele din gruparea condusă de FAUST BRĂDESCU, intenționează să comită acte de diversiune în străinătate, pun în pericol personalul nostru diplomatic, amenință că vor comite acte teroriste asupra ambasadelor R.S. România din R.F. Germania, Franța, S.U.A. și Canada.

Având în vedere caracterul deosebit de ostil și periculozitatea activității desfășurate de grupările legionare din străinătate, PROGRAMUL de MĂSURI aprobat de conducerea Departamentului Securității Statului stabilește sarcini și măsuri ferme pentru prevenirea și contracararea activității legionarilor din țară și exterior, a oricăror încercări de organizare a unor acțiuni dușmănoase pe teritoriul țării noastre.

Măsurile prevăzute în PROGRAM au menirea să orienteze și să antreneze mai eficient întregul aparat de securitate potrivit competențelor, în activitatea de urmărire și anihilare a activității desfășurate de legionari împotriva intereselor statului nostru.

Totodată, PROGRAMUL stabilește măsuri ofensive pentru lucrarea informativă a legionarilor din țară pentru a nu le permite să-și pună în aplicare concepțiile sau să prolifereze ideile fasciste ale doctrinei legionare.

În PROGRAMUL de MĂSURI sunt integrate obiectivele și sarcinile U.M. 0544 în lucrarea problemei legionare, se stabilesc obligațiile și modalitățile de cooperare între unitatea noastră și organele centrale și teritoriale de securitate.

Potrivit PROGRAMULUI de MĂSURI, asigurarea controlului informativ permanent asupra legionarilor se va realiza prin continuarea supravegherii informative în țară și străinătate a tuturor membrilor fostei organizații legionare, pentru a cunoaște permanent preocupările lor și eventualele intenții de a organiza ori participa la acțiuni împotriva statului nostru.

Supravegherea informativă a legionarilor din emigrație se realizează de U.M. 0544, prin unitatea de profil, în cooperare cu Direcția I și celelalte unități de securitate cu atribuții și posibilități în acest sens.

Având în vedere sarcinile ce decurg pentru noi, grupele operative teritoriale trebuie să participe mai concret la urmărirea informativă a legionarilor din străinătate acordând atenție deosebită următoarelor categorii:

- legionari care dețin grade și funcții în cele două grupări;
- cei cunoscuți că lucrează cu servicii de informații și contrainformații străine;
- au preocupări pe linia introducerii de materiale de propagandă legionară în țară sau pentru stabilirea de legături cu elemente ostile;
- sunt redactori ai unor publicații sau desfășoară activități de propagandă ostilă;
- elemente tinere racolate în grupările legionare sau [care] au fost antrenate în acțiunile desfășurate de legionari;
- cei pretabili la realizarea unor acte de terorism și diversiune;
- cetățeni străini folosiți de către grupările și elementele legionare în activități ostile, îndeosebi pentru introducerea sau scoaterea din România a unor materiale cu conținut legionar, intermedierea de legături cu elemente ostile etc.

Prin posibilitățile informative de care dispunem în teritoriu și în municipiul București, trebuie să sprijinim supravegherea informativă a legionarilor din țară, acordându-se prioritate celor care:

- sunt preocupați de situația actuală și viitoare a fostei organizații legionare sau comentează elogios acțiunile acesteia;
- au emis idei ori au inițiat măsuri pentru organizarea de grupări sau partide politice, cu caracter dușmănos;

- acționează pentru influențarea în sens legionaro-fascist a unor persoane, în special din rândul tineretului;

- sunt preocupați să constituie anturaje cu caracter dușmănos;
- redactează memorii ori alte lucrări istorico-sociale cu conținut ostil;
- calomniază politica partidului și statului nostru.

Având în vedere preocupările tot mai accentuate ale legionarilor din emigrație de a restabili legături și a antrena la acțiuni ostile pe cei din interior, precum și de a introduce în țară materiale cu caracter legionar, este necesar să se acorde toată atenția cunoașterii legionarilor care întrețin legături cu cei din emigrație, cu organizații sau alte elemente ostile din străinătate, ori caută astfel de legături, precum și celor din țară care se deplasează în străinătate și contactează persoane ostile din emigrație.

În conformitate cu prevederile PROGRAMULUI de MĂSURI, U.M. 0544 și grupele teritoriale subordonate, în cooperare cu organele interne, trebuie să întreprindă măsuri care să asigure cunoașterea în orice moment a preocupărilor legionarilor din străinătate de a comite fapte de natură să aducă efectiv atingere securității statului.

PROGRAMUL de MĂSURI în problema legionară prevede identificarea și verificarea tuturor descendenților legionarilor, îndeosebi fiii celor din categoriile prioritare la care ne-am referit. Se are în vedere faptul că unii descendenți adoptă o atitudine ostilă orânduiri socialiste ori propagă concepții legionare, 90 întrețin relații cu legionari din emigrație, iar 374 au făcut deplasări în Occident în interes de serviciu sau personal, unii dintre ei realizând contacte suspecte cu persoane din străinătate ori din rândul emigrației legionare.

Se cunoaște cu certitudine faptul că legionarii din țară și cei din emigrație manifestă interes deosebit față de acești descendenți, exploatând sentimentele de aversiune ale unora față de repercusiunile trecutului politic asupra părinților lor (condamnați la moarte, decedați în detenție, condamnați pe viață etc.).

Pentru a întreprinde măsuri informative și de influență în exterior, grupele operative teritoriale, împreună cu compartimentele de profil, trebuie să acorde o atenție deosebită identificării acelei categorii de descendenți semnalati cu intenții de a se stabili legal sau ilegal în Occident.

În măsura în care cunoaștem din timp asemenea intenții putem să inițiem măsuri pentru a preveni acțiunea grupărilor legionare din străinătate de a atrage la activitatea lor tineri din rândul emigrației române. Din datele pe care le deținem, până în prezent, s-au stabilit pe diferite căi în străinătate 232 fii de legionari, iar 31 sunt cunoscuți de organele noastre cu intenții de a pleca definitiv din țară.

Un capitol important din PROGRAM stabilește măsurile ce trebuie luate pentru perfecționarea continuă a activității informativ-operative în vederea prevenirii și neutralizării oricăror încercări de organizare a acțiunilor dușmănoase pe teritoriul țării noastre de către elemente care au făcut parte din organizația legionară.

Pentru realizarea sarcinilor ce revin U.M. 0544 din această prevedere a PROGRAMULUI, grupele operative din teritoriu trebuie să-și aducă o contribuție sporită la obținerea de date cu privire la:

- legionari care se preocupă de crearea unor legături în țară și au în atenție elemente cu trecut legionar;
- legionari, descendenți ai acestora și persoane din anturajul lor care au efectuat sau efectuează călătorii în străinătate;
- rude din țară ale legionarilor din emigrație și ale altor persoane care, datorită atribuțiilor de serviciu, pot realiza legături cu legionari din străinătate;
- legionari care domiciliază ori au locul de muncă în zona micului trafic de frontieră, îndeosebi cei cu legături în Banatul Sârbesc. Sunt date din care rezultă că vârfuri legionare din străinătate au trimis emisari în R.S.F. Iugoslavia, pentru studierea regimului de

frontieră, în scopul introducerii de materiale legionare prin folosirea unor persoane din Banatul Sârbesc.

Prin potențialul informativ de care dispunem, precum și prin alte posibilități, să se acorde o atenție mai mare cunoașterii din timp a legionarilor din emigrație care ne vizitează țara, în scopul stabilirii atitudinii, preocupărilor și legăturilor ce le realizează în țară.

Grupele operative să-și aducă contribuția la încadrarea din punct de vedere informativ a rudelor și legăturilor apropiate ale legionarilor din emigrație pentru a se întreprinde din timp măsurile necesare de prevenire și anihilare a acțiunilor dușmănoase pe care ar intenționa să le întreprindă pe timpul șederii în țară.

Prin măsuri combinate să se asigure cunoașterea temeinică a locurilor și mediilor frecventate de legionarii sosiți în țară, a persoanelor contactate, a eventualelor sarcini și misiuni pe care le au. Să se aibă în vedere că cei trimiși cu misiuni mai deosebite dispun de o bună pregătire informativă, fiind agenți ai unor servicii de spionaj străine.

De asemenea, având în vedere preocupările tot mai accentuate ale grupărilor legionare din emigrație de a introduce în țară materiale de propagandă ostilă, grupele U.M. 0544 să participe la măsurile informativ-operative ce se întreprind în vederea contracarării oricăror încercări pe această linie, precum și pentru prevenirea trimerii în străinătate a unor scrieri cu conținut dușmănos de către legionarii din interior.

Necesitatea acestei măsuri decurge și din faptul că unii legionari din țară sunt preocupați de a găsi căi și modalități de scoatere și publicare în exterior a unor materiale în ideea de a contribui la întocmirea unei „istorii a mișcării legionare” și de a alimenta cercurile reacționare din Occident, inclusiv postul de radio „Europa Liberă” cu materiale de denigrare a sistemului politic din țară.

Pentru realizarea sarcinilor deosebit de complexe prevăzute în noul PROGRAM, grupele U.M. 0544 trebuie să treacă hotărât la dezvoltarea bazei de lucru, la realizarea unor surse capabile cu calități și posibilități de a penetra în clandestinitatea grupărilor legionare din străinătate și, îndeosebi, în garnizoanele simiste din Franța, R.F. Germania, S.U.A. și Canada.

În activitatea de creare și formare a rețelei informative să se aibă în vedere specificul problemei legionare, să se acorde maximum de atenție măsurilor de verificare a persoanelor folosite, întrucât la rândul lor căpeteniile legionare dispun de experiență pe linie informativă ca urmare a legăturilor pe care le au și a sprijinului ce li se acordă de serviciile de spionaj occidentale.

Totodată, în activitatea de recrutare a noilor surse să se aibă în vedere și criteriile de selecție folosite de grupările legionare, preocupările lor de a racola elemente cu pregătire tehnică și economică, persoane care au lucrat în întreprinderi de comerț și au posibilitatea de a se deplasa în diferite țări pentru a îndeplini misiuni legionare.

Având în vedere caracterul deosebit de ostil și periculozitatea activității desfășurate de elemente și grupări legionare, PROGRAMUL de MĂSURI al Departamentului Securității Statului asigură un cadru larg de cooperare între U.M. 0544 și unitățile centrale și teritoriale de securitate, în scopul prevenirii și contracarării oricăror acțiuni dușmănoase în țară din partea elementelor legionare din străinătate.

Realizarea sarcinilor prevăzute în PROGRAM impune o conlucrare și cooperare permanentă între ofițerii grupelor operative teritoriale cu serviciile și compartimentele de profil ale organelor de securitate, pe cazuri și acțiuni.

În cadrul cooperării să se asigure un schimb permanent de date și informații despre activitatea elementelor legionare din țară și din străinătate, selecționarea unor surse cu posibilități de penetrare în grupările legionare din exterior. Să se realizeze măsuri combinate de influențare, prin rudele din țară, a unor legionari din exterior de a renunța la activități dușmănoase sau de a-i sensibiliza și antrena la acțiuni de contracarare a propagandei iredentist-maghiare și a postului de radio „Europa Liberă”.

Prin acțiuni comune să se inițieze combinații pentru aducerea în țară, definitiv sau temporar, a unor legionari cunoscuți cu poziție realistă, care au renunțat la activități ostile, asupra cărora, prin măsuri specifice, să se acționeze în vederea influențării și antrenării lor la demascarea publică a căpeteniilor și organizației legionare.

Pentru realizarea sarcinilor prevăzute în PROGRAMUL de MĂSURI, unitatea de profil, prin cadrele de comandă și sectorul de specialitate, va asigura o îndrumare și un control sistematic a activității grupelor operative din teritoriu în lucrarea concretă a cazurilor și acțiunilor informative, va analiza periodic contribuția grupelor la îndeplinirea obiectivelor stabilite, va participa direct la lucrarea unor acțiuni mai deosebite și va sprijini ofițerii din teritoriu în cunoașterea situației informativ-operative în problema legionară.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.008, vol. 2, f. 340-345; dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 373-382

52.

1980 decembrie 6 – Instructaj pentru aplicarea Programului de măsuri al Departamentului Securității Statului în problema iredentist-maghiară (material întocmit de U.M. 0225)

- U.M. 0225 -

Nr. 0081.395 din 06.12.1980

STRICT SECRET

Ex. nr. 2

I N S T R U C T A J

pentru aplicarea PROGRAMULUI de MĂSURI al Departamentului Securității Statului în problema iredentist-maghiară

Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al Departamentului Securității Statului a analizat, recent, stadiul muncii informativ-operative în problema naționaliști-iredențiști și a stabilit un nou PROGRAM de MĂSURI⁴² pentru prevenirea, cunoașterea și neutralizarea acțiunilor iredentiste maghiare împotriva R.S. România.

Atât analiza, cât și măsurile ordonate, au în vedere faptul că în ultimul timp acțiunile iredentiste maghiare împotriva țării noastre, desfășurate de grupări și cercuri reacționare din emigrație, instigate, orientate și sprijinite de servicii de spionaj ale unor state interesate, au cunoscut o escaladare periculoasă, devenind mult mai virulente.

În ultima perioadă, propaganda iredentistă s-a intensificat, utilizând o gamă diversificată de forme, metode și mijloace. Este atacată politica internă a partidului și statului nostru în problema națională, urmărindu-se zdruncinarea unității poporului român, prin ațâțarea și încurajarea unei psihoze de suspiciune, ură și neîncredere.

S-au extins contactele emigrației iredentiste maghiare și ale altor cercuri ostile din străinătate cu persoane de naționalitate maghiară din țara noastră și se depun eforturi pentru lărgirea și permanentizarea canalelor de legătură. Oamenii muncii de naționalitate maghiară și, în special, intelectualii, sunt îndemnați în mod fățiș să submineze autoritatea de stat, indicându-li-se felurite căi de acțiune cu caracter revendicativ, inclusiv crearea și dezvoltarea de disidențe politice și religioase etc.

Au fost amplificate acțiunile pentru denigrarea și discreditarea politicii externe a R.S. România, vizându-se subminarea prestigiului său internațional și lezarea unor interese

⁴² A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 11.491, vol. 111 – Program de măsuri privind prevenirea, cunoașterea și neutralizarea acțiunilor naționalist-iredentiste Nr. 0063231 din 1 nov. 1980, aprobat de Tudor Postelnicu, ministru secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului

majore, politice și economice, în cadrul relațiilor bilaterale ale țării noastre, a Reuniunii de la Madrid pentru Securitate și Cooperare în Europa, precum și în alte foruri internaționale.

De asemenea, se dețin informații cu privire la intențiile unor cercuri și elemente horthyst-fasciste din emigrație de a realiza acțiuni cu caracter violent, terorist, atât pe teritoriul țării noastre, cât și cu prilejul vizitelor la nivel înalt în Occident.

Centrele cultice din exterior, în special cele romano-catolice și protestante, sunt influențate de elemente iredentiste și antrenate tot mai frecvent în acțiuni ostile R.S. România.

Încurajate de evenimentele care au condus la agravarea situației internaționale și la apariția unor noi focare de tensiune și conflict, s-au revitalizat acțiunile destinate acreditării ideii ruperii Transilvaniei din trupul României, atentându-se tot mai insistent la integritatea teritorială și suveranitatea noastră națională.

Recent, căpeteniile organizației iredentiste maghiare din R.F. Germania, au lansat un „memorandum” al așa-zisei „Federații socialiste a maghiarilor din România” în care se cere comunității internaționale constituirea „Republicii Socialiste a Transilvaniei”, cuprinzând teritoriile Maramureșului, Transilvaniei și Banatului⁴³.

Pornindu-se de la caracteristicile actuale și complexitatea situației operative, în conformitate cu PROGRAMUL de MĂSURI, munca de prevenire, contracarare și neutralizare a acțiunilor naționalist iredentiste va constitui, în etapa următoare, o sarcină prioritară a Departamentului Securității Statului.

În conformitate cu prevederile PROGRAMULUI de MĂSURI, U.M. 0544 îi revin următoarele sarcini principale:

1.- Prevenirea și contracararea acțiunilor ostile R.S. România prin îmbunătățirea controlului informativ-operativ în obiectivele urmărite, în vederea cunoașterii planurilor și activităților clandestine preconizate de organizațiile iredentiste, în primul rând din S.U.A., R.F. Germania, Canada, Brazilia, Austria, Franța, Suedia, Anglia și Australia.

O atenție deosebită se va acorda intensificării muncii informativ-operative în cele mai importante și active organizații iredentist-maghiare care se ocupă în mod prioritar de Transilvania: „Uniunea Mondială Ardeleană”, „Comitetul pentru Transilvania”, „Comitetul Internațional pentru Drepturile Omului în România”, „Federația Maghiarilor Americani”, toate din S.U.A.; „Mișcarea pentru Transilvania”, din Brazilia; „Federația Asociațiilor Maghiarilor din Transilvania”, din Australia; „Congresul European al Maghiarilor Liberi”, „Comitetul European pentru Drepturi Umane în România”, precum și [în rândul] elementelor de la Secția maghiară a „Europei Libere”.

Pe linia organizării muncii pentru prevenirea și contracararea activităților iredentiste trebuie să ținem seama de faptul că mai mult de jumătate din cele peste **300 de organizații, asociații și cluburi ale emigrației maghiare** sunt antrenate la acțiuni ostile țării noastre, vehiculează aceleași aserțiuni cu privire la pretinsa „asuprire”, „asimilare forțată”, „deznaționalizare”, „tratament discriminatoriu”, „lipsa de drepturi” etc. Acțiuni similare desfășoară și cele aproape **350 de biserici romano-catolice și protestante** (în special reformate), peste **50 de publicații** cu caracter iredentist, numeroase edituri, precum și emisiunile în limba maghiară a unor posturi de radio și televiziune, toate urmărind sensibilizarea și mobilizarea emigrației la activități potrivnice țării noastre.

Idei asemănătoare, exprimate în mod deschis sau voalat, sunt puse în circulație și în rândul unor cercuri oficiale, în special istorice, precum și de persoane cu concepții naționalist-iredentiste din HELGA. Acestea au intensificat acțiunile de publicare și difuzare sistematică a unor lucrări cu caracter istoric, literar, științific, etnografic și folcloric, articole de presă, emisiuni de radio și televiziune, prin care se adoptă poziții opuse adevărului cu

⁴³ Vezi doc. 47 din 21 nov. 1980

privire la originea și formarea poporului român, continuitatea prezenței sale pe întreg teritoriul patriei noastre, lupta sa permanentă pentru unitate și independență națională.

În ultimul timp, ne confruntăm cu o abundență, fără precedent, de lucrări „științifice”, referate, comunicări și articole, care inundă piața și bibliotecile din întreaga lume. Indiferent de autori, mod de exprimare și abordare, toate acestea pretind același lucru: caracterul maghiar al Transilvaniei și drepturile „istorice” asupra acestui teritoriu.

De asemenea, trebuie să avem în vedere și faptul că a sporit preocuparea cercurilor naționalist-iredentiste, de a readuce în discuția opiniei publice „problema” ceangăilor, de multiplicare și introducere sau scoatere din R.S. România, inclusiv prin folosirea micului trafic, de materiale cu conținut denigrator.

Prin folosirea mai judicioasă, diversificată și ofensivă a întregului potențial informativ extern existent, ca și prin trimiteri definitive sau temporare de surse cu posibilități pe lângă elementele din conducerea acestor grupări și cercuri iredentiste, trebuie să se obțină un număr sporit de informații și documente referitoare la: acțiunile ostile puse la cale; căi, metode și posibilități de realizare a acestora, instigatorii, autorii și sprijinatorii acțiunilor preconizate; formele și canalele de legătură cu elementele ostile din țară etc.

Pentru folosirea unitară și coordonată a tuturor posibilităților existente în exterior, grupele operative din teritoriu, în cooperare cu celelalte servicii din cadrul inspectoratelor județene și al municipiului București, să identifice și să raporteze, la unitatea de profil din U.M. 0544, surse stabilite în ultimii ani în Occident, care au desfășurat anterior o activitate pozitivă pe linie naționalist-iredentistă și sunt susceptibile de reactivizare, în primul rând, pe calea contactelor în țară cu prilejul venirii în vizită la rude, ca turiști, în interes de afaceri sau pe linia diferitelor instituții. Avem în vedere surse care nu au trădat sau deconspirat legătura cu organele noastre și au o poziție loială față de țară.

O atenție deosebită se va acorda urmăririi active și organizate a elementelor de la Secția maghiară a postului de radio „Europa Liberă”, cunoscute că participă la acțiuni cu caracter iredentist, au preocupări pe linia culegerii de informații privitoare la situația naționalității maghiare din țara noastră, contactează cetățeni români de naționalitate maghiară care se deplasează în Occident, pe care îi exploatează informativ și îi instigă la activități antistatale.

Întrucât aceste elemente sunt lucrate prin acțiuni informative, se impune ca grupele teritoriale să-și aducă aportul la cunoașterea celor originari din România, stabilirea de date și materiale compromițătoare, selecționarea de surse cu posibilități certe de penetrare în obiectiv sau pe lângă persoanele luate în urmărire din cadrul acestuia.

În scopul cunoașterii din timp, prevenirii și contracarării acțiunilor de influență pe care grupările iredentiste maghiare [și] alte cercuri le inițiază pe linia unor organizații și organisme internaționale, să se identifice surse care, prin deplasări temporare în exterior sau măsuri din țară pe lângă rude și persoane cu care au relații în străinătate, să realizeze acțiuni de ripostă a unor astfel de planuri dușmănoase.

Grupele U.M. 0544 din cadrul unităților teritoriale și în mod special cele din județele unde există concentrări mari de cetățeni români de naționalitate maghiară, precum și din cadrul municipiului București, trebuie să treacă de urgență la luarea în lucru, recrutarea și pregătirea de informatori cu posibilități de penetrare informativă în conducerea principalelor organizații iredentiste maghiare din Occident. Avem în vedere cu prioritate: „Uniunea Mondială Ardeleană”, „Comitetul pentru Ardeal”, „Federația Maghiarilor Americani”, „Comitetul Internațional pentru Drepturile Omului în România” și „Federația Bisericii Reformate Maghiare”, cu sediul în S.U.A.; „Congresul European al Maghiarilor Liberi”, „Asociația Luptătorilor Maghiari pentru Libertate”, din R.F. Germania.

Să se acorde atenție rudelor și descendenților căpeteniilor iredentiste, unor istorici, ziariști și scriitori, preoți romano-catolici, reformati și lutherani, medici, care să corespundă

sub toate aspectele pentru trimiterea definitivă sau pe termen lung cu sarcini informative în spațiile unde se află sediul grupărilor respective.

2.- Un obiectiv important stabilit în PROGRAMUL de MĂSURI îl constituie „depistarea canalelor de legătură ale grupărilor iredentiste maghiare din străinătate cu elemente naționalist-iredentiste din România” și lucrarea activă a acestora în scopul preluării lor sub controlul organelor noastre.

Pentru realizarea acestui obiectiv deosebit de important, este necesar ca ofițerii din grupele operative teritoriale să coopereze permanent cu serviciile specializate din inspectorate pentru elaborarea și punerea în aplicare a unor măsuri combinate de identificare și lucrare a elementelor din țară și a celor din străinătate suspecte că au preocupări pe linia scoaterii sau introducerii de materiale cu conținut dușmănos.

În organizarea măsurilor informativ-operative, trebuie avută în vedere preocuparea căpeteniilor iredentist-maghiare de a folosi drept canale de legătură deservenți ai cultelor, turiști, oameni de afaceri și cultură, rude ale unor emigranți, diplomați, corespondenți de presă, cadre didactice, precum și persoane care lucrează în sectorul transporturilor internaționale etc.

Pe baza depistării unor astfel de elemente, unitatea noastră, în cooperare cu celelalte unități centrale și teritoriale de securitate, vor iniția acțiuni combinate de prevenire, anihilare sau atragere la colaborare a persoanelor pretabile. Totodată, se va urmări realizarea de jocuri operative în scop de dezinformare și neutralizare.

De asemenea, trebuie să se acorde atenție identificării și lucrării prin măsuri specifice a cetățenilor români de naționalitate maghiară care au preocupări pentru scoaterea în HELGA a unor „documente” tendențioase cu privire la naționalitatea maghiară din România, precum și a unor elemente din județele Satu Mare, Covasna și Mureș, care au legături cu FILIPP GEZA din R.F. Germania, căruia îi furnizează asemenea date și materiale.

3.- Un alt obiectiv fundamental al muncii noastre, prevăzut în PROGRAMUL de MĂSURI, îl constituie „neutralizarea activității celor mai ostile căpetenii iredentist-maghiare din străinătate”.

Înfăptuirea acestui obiectiv vizează obținerea unei eficiențe maxime în lupta împotriva pericolului iredentist și a principalilor săi purtători din exterior. De aici și necesitatea lucrării active, prin acțiuni informative individuale, a căpeteniilor din străinătate care au un rol principal în acțiunile urzite împotriva integrității teritoriale, a independenței, unității și suveranității noastre naționale.

În vederea neutralizării acestor elemente să se desfășoare, împreună cu compartimentele specializate din inspectorate, o activitate permanentă de culegere de date și materiale asupra trecutului horthyst-fascist al acestor căpetenii, inițierii din țară a unor măsuri combinate pentru compromiterea lor față de autoritățile din țările în care s-au stabilit, precum și în organizațiile din care fac parte.

Să fie lucrați, cu prioritate: WAS ALBERT, originar din județul Cluj, conducătorul „Uniunii Mondiale Ardelene” și al „Comitetului pentru salvarea Ardealului”; KOREH FERENC, originar din județul Covasna, element din conducerea „Comitetului pentru Ardeal” și a „Comitetului Internațional pentru Drepturile Omului în România”; VASVARI ZOLTAN, liderul organizațiilor „Crucea și Spada” și „Ungaria Sfântului Ștefan”, fost ofițer horthyst în județul Sălaj; ZOLCSAK ISTVAN, originar din județul Satu Mare, președinte al „Mișcării pentru Transilvania”; ADORJAN FERENC, originar din Cristuru Secuiesc, unul din conducătorii emigrației iredentiste din Australia.

Trebuie subliniat că, în strângerea de materiale compromițătoare asupra acestor elemente deosebit de active și periculoase, precum și în identificarea de surse și alte posibilități care să concure la inițierea de măsuri eficiente împotriva lor, contribuția

grupelor U.M. 0544 a fost până acum redusă. Nu s-a manifestat spirit de inițiativă și preocuparea necesară, în special la ofițerii din județele Covasna, Cluj și Mureș.

4.- O altă sarcină care trebuie să stea în atenția noastră se referă la activitatea de formare și verificare a surselor folosite pe linie antiiredentistă.

Pornind de la sensibilitatea activității pe care trebuie s-o desfășoare această categorie de surse, implicațiile pe plan intern și extern a acțiunilor naționalist-iredentiste maghiare, precum și influența negativă exercitată de elementele ostile pe lângă care îi dirijăm, trebuie să se acorde o preocupare mai mare formării din punct de vedere informativ a rețelei folosite în această problemă, verificării ei în procesul muncii, în mod special prin combinații și jocuri operative.

Din rândul acestora, să fie selecționate pentru a realiza penetrări în clandestinitatea elementelor și organizațiilor iredentiste maghiare numai acele surse asupra cărora avem certitudinea că vor acționa conform indicațiilor primite din partea organelor noastre.

Având în vedere sarcinile deosebite ce ne revin din PROGRAMUL de MĂSURI aprobat, grupele U.M. 0544 trebuie să se integreze mai concret în activitatea U.M. 0544 și a compartimentelor de profil de la județe, prin participarea directă la inițierea și derularea unor acțiuni informative, punerea la dispoziție a unor date și materiale asupra activității desfășurate de elemente și organizații iredentist-maghiare.

Unitatea de profil din U.M. 0544 va sprijini mai activ grupele din teritoriu cu date și informații asupra activității organizațiilor și elementelor iredentist-maghiare din străinătate, va antrena concret ofițerii în rezolvarea măsurilor din obiectiv, acțiuni și cazuri și va analiza periodic stadiul muncii în această problemă.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 1, f. 385-393

53.

1980 decembrie 8 – Instructaj cu privire la intensificarea activității de cunoaștere, prevenire și neutralizare a acțiunilor dușmănoase inițiate de foștii condamnați pentru infracțiuni contra securității statului (material întocmit de U.M. 0225)

- U.M. 0225 -

Nr. 0081424/08.XII.1980

STRICT SECRET

Exemplar unic

I N S T R U C T A J

**cu privire la intensificarea activității de cunoaștere, prevenire
și neutralizare a acțiunilor dușmănoase inițiate de foștii condamnați
pentru infracțiuni contra securității statului**

Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al Departamentului Securității Statului a hotărât, cu prilejul analizei din 19 noiembrie 1980, să se intensifice munca informativ-operativă pentru cunoașterea, prevenirea și neutralizarea acțiunilor dușmănoase întreprinse de foștii condamnați pentru infracțiuni contra securității statului.

Din datele pe care le deținem rezultă că foștii condamnați pentru infracțiuni contra securității statului, aflați în țară și străinătate, adoptă o atitudine ostilă orânduirii socialiste, preocupările unora atestă faptul că acționează în baza unor concepții și înțelegeri stabilite în detenție. O parte dintre aceștia își exprimă speranța în schimbarea orânduirii sociale și de stat din țara noastră, sunt preocupați de a constitui partide ori grupări, să redacteze memorii și alte materiale cu conținut denigrator la adresa orânduirii socialiste, în scopul difuzării și publicării lor în străinătate.

În același timp, foști condamnați care în decursul anilor s-au stabilit în exterior (P.N.L.-iști, P.N.Ț.-iști, P.S.D.-iști și legionari) se preocupă pentru a conferi un cadru organizat acțiunilor ostile pe care le întreprind, sunt preocupați de înființarea unor grupări și asociații pentru a dobândi o recunoaștere oficială din partea autorităților din țările în care s-au stabilit.

Vă informăm că, în luna mai 1978, a fost înființată, la Paris, din inițiativa lui RADU CÂMPEANU, fost președinte al Tineretului Național Liberal, „Asociația Foștilor Deținuți Politici din România”⁴⁴, care și-a propus între altele „să prezinte lumii libere așa-zisele atrocități și modul de tratament al deținuților politici din închisorile românești”, să dezvolte legăturile cu foștii condamnați care se află în țară și să acționeze pe lângă guvernele unor țări occidentale și organizații internaționale, pentru a le sensibiliza și prezenta „lipsa de drepturi și libertăți din România”.

Asociația este condusă de un comitet din care fac parte: RADU CÂMPEANU – președinte, fost președinte al Tineretului universitar liberal, DINU ZAMFIRESCU – vicepreședinte, fost membru P.N.L., ILEANA GHICA, fostă membră P.N.L. și IOANA GRAZIANI.

Dintre emigranții care au făcut adeziuni la activitățile asociației, au fost identificați: NICOLAE PENESCU, fost membru P.N.Ț., ADRIAN CHINTESCU, DORU NOVACOVICI, DORU IENCIU, VLAD STOLOJAN, OTPARLIC EUGEN, FLORIN BOÎTEANU, fost membru P.N.L., CELLA NEAMȚU, fost membru P.N.L., PAUL BARBĂNEAGRĂ, IONIȚOIU CICERONE, fost membru P.N.L. și MIHAI KORNE din Franța; COSTIN MIRON, I.T. FĂGET și DUMITRU MARIN din S.U.A; ILIE PĂUNESCU, CONSTANTIN MAREȘ, fost membru al P.S.D.I. și PAUL SIMESCU din R.F.G.

Periculozitatea activității desfășurate de această asociație rezultă din însăși coloratura politică a grupării, reușind să coopteze elemente care au avut funcții de conducere în fostele partide și care, prin atenuarea divergențelor și deosebirilor de vederi din trecut, s-au unit sub un scop și obiectiv comun, acela de a lupta împotriva sistemului social-politic din România. Așa se explică faptul că în componența „Asociației Foștilor Condamnați” de la Paris au fost atrași, printre alții, 8 P.N.L.-iști, 2 P.N.Ț.-iști, 1 social-democrat, iar în prezent și-au anunțat intenția de aderare și unele elemente legionare din Franța, R.F.G. și S.U.A.

În acțiunile antiromânești, desfășurate în Occident, „Asociația Foștilor Condamnați Politici din România” este preocupată de antrenarea și a altor grupări și organizații ostile, indiferent de apartenența politică pe care au avut-o în țară. Semnificativ în acest sens este faptul că în „C.N.R.”, constituit în mai 1980, au fost cooptați membri din conducerea „Asociației Foștilor Condamnați”, alți foști politicieni, cât și căpetenii legionare antisimiste sub egida Partidului Social Creștin „TOTUL PENTRU ȚARĂ”, al cărui președinte a fost ales preotul legionar VASILE BOLDEANU de la Paris.

Pe fondul recrudescenței activității ostile desfășurate împotriva țării noastre de elemente, grupări și organizații reacționare, „Asociația Foștilor Deținuți Politici din România” și-a intensificat la rândul ei acțiunile dușmănoase, urmărind denigrarea politicii interne și externe a statului nostru, drepturile și libertățile democratice și religioase existente în țara noastră.

Printre acțiunile inițiate în ultima perioadă se înscriu: difuzarea unor manifeste cu conținut ostil cu prilejul unor târguri și expoziții internaționale; trimiterea de memorii unor guverne, organisme internaționale, personalități politice din Occident în legătură cu așa-zisele cazuri de încălcare a drepturilor omului în România; inițierea unor acțiuni

⁴⁴ Vezi Delia Roxana Cornea, *Recuperări istorice: AFDPR de la Paris*, București, Editura CNI Corint, 2010

denigratoare pe timpul desfășurării Reuniunii de la Madrid; declararea zilei de 8 noiembrie ca „Zi internațională a deținutului politic din România” etc.

Din informațiile pe care le deținem, rezultă că asociația pregătește constituirea unui dosar cu așa-zise cazuri de încălcare a drepturilor umanitare în țara noastră care să fie prezentate statelor participante la Conferința de la Madrid.

În același timp, se dețin date care dovedesc preocuparea acestei asociații pentru crearea unor canale de legătură cu elemente ostile din țară în scopul incitării lor la acțiuni dușmănoase [și] scoaterea de stat împotriva unor cetățeni români. În acest context, membrii „Asociației Foștilor Deținuți Politici” acționează sistematic pentru contactarea de persoane care se deplasează în străinătate, în special în Franța, pe care le exploatează în orb pentru obținerea de informații referitoare la existența în țara noastră a unor spitale psihiatrice, date asupra tratamentului aplicat, numele anchetatorilor, regimul deținuților etc.

*

Având în vedere evoluția situației operative în rândul foștilor condamnați politici, preocupările acestora de a-și exercita influența nefastă în rândul persoanelor care au aparținut diferitelor partide politice, organele de securitate vor acționa în următoarele direcții:

1) Mobilizarea de pe poziții ofensive a întregului potențial informativ din țară și străinătate pentru anihilarea oricăror încercări de activitate dușmănoasă și de organizare a foștilor condamnați stabiliți în Europa Occidentală, S.U.A. și dizolvarea asociației create în prezent la Paris.

2) Inițierea de măsuri combinate pentru compromiterea celor cunoscuți cu poziție ostilă, adâncirea disensiunilor între cei din exterior, care se erijează în lideri ai foștilor condamnați, pentru a împiedica întreprinderea de acțiuni coordonate împotriva R.S. România.

Pentru realizarea acestor direcții principale de activitate, grupele operative din teritoriu trebuie să participe prin posibilitățile de care dispun, la supravegherea informativă a foștilor condamnați, îndeosebi a celor care:

- au fost șefi de bande sau organizații subversiv-teroriste; condamnați a doua oară pentru infracțiuni contra securității statului; au deținut armament în scopuri subversive; suspecți de atentat; semnați cu preocupări de a desfășura activitate clandestină;

- toți cei care înainte de condamnare, în timpul executării pedepsei sau după punerea în libertate au lansat idei vizând organizarea de grupări sau partide de opoziție; elementele oscilante care pot adera la acțiuni dușmănoase sau în momente conjuncturale să servească, ca masă de manevră;

- întrețin sau caută să realizeze legături (direct sau prin intermediari) în scopuri ostile cu persoane din emigrația reacționară, reprezentanțe diplomatice acreditate în R.S. România, funcționari ai firmelor capitaliste, persoane aflate în țara noastră la studii;

- cei care lucrează în sectoare ca: învățământ, sănătate, cercetare, proiectare, deservenți ai cultelor și sectelor [și] prin natura atribuțiilor de serviciu se deplasează în alte localități, dețin funcții în economie care le pot facilita comiterea de acțiuni dușmănoase;

- au făcut călătorii turistice sau în interes de serviciu în Occident și sunt indicii că au primit sarcini să acționeze subversiv;

- descendenții condamnaților la moarte, a celor decedați în timpul executării pedepselor, rudele apropiate ale condamnaților stabiliți în Occident și toți cei condamnați care au activat în aceleași organizații cu persoanele cunoscute cu rol de conducere în emigrația reacționară;

- desfășoară activitate de defăimare a orânduirii sociale și de stat din țara noastră.

Pentru identificarea foștilor deținuți politici stabiliți în străinătate, grupele operative de la județe, în cooperare cu celelalte compartimente de profil, să ia măsuri pentru cunoașterea locului în care s-au stabilit, a relațiilor și rudelor din țară și legăturilor cu acestea. Datele obținute să fie comunicate la unitatea de profil din U.M. 0544 pentru a se întreprinde măsuri informativ-operative și de influență în exterior.

Din rândul foștilor deținuți politici aflați în țară, a rudelor și relațiilor celor stabiliți în exterior, să fie luate în lucru, în vederea recrutării, elemente pretabile care prin trimiteri temporare sau definitive să penetreze în clandestinitatea elementelor urmărite pentru realizarea de sarcini de contracarare și anihilare a activității acestora.

Totodată, prin măsuri combinate, folosind toate mijloacele și metodele de care dispuneți, să se inițieze acțiuni pentru depistarea și lucrarea elementelor suspecte din țară și exterior, care ar putea fi folosite drept canale de legătură, în vederea lucrării lor organizate, preluării sub controlul nostru sau efectuării unor jocuri operative.

Pentru organizarea unor acțiuni de contracarare a activității desfășurate în exterior de „Asociația Foștilor Deținuți Politici din România”, să se acorde atenție obținerii de date compromițătoare asupra celor care au trăit pe raza județului și care să fie folosite atât în acțiuni de influențare sau discreditare a lor în fața autorităților [cât] și a altor organizații și asociații din exterior.

În elaborarea unor măsuri informativ-operative în această problemă, să se țină seama și de posibilitățile existente pentru a folosi surse și alte persoane care fac parte din alte organizații și asociații loiale din emigrație, cu influență la autorități, factori de decizie.

Complexul de măsuri informativ-operative care urmează a fi întreprinse, să aibă drept scop inițierea de acțiuni care să vizeze slăbirea activității „Asociației Foștilor Deținuți Politici” prin adâncirea disensiunilor dintre aceasta și celelalte grupări, îndeosebi cu gruparea legionară care a aderat la „C.N.R.”.

În întreprinderea acestor măsuri, să fie avut în vedere că membrii asociației încearcă reactivarea ex-regelui MIHAI și folosirea lui drept paravan pentru a polariza și alte comunități ale emigrației și a le antrena la acțiuni antiromânești.

Ca urmare a indicațiilor și măsurilor ordonate în ședința Biroului Executiv al Consiliului de Conducere al D.S.S., se va întocmi un Program de măsuri care urmează să fie supus aprobării conducerii D.S.S.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.008, vol. 2, f. 346-349

54.

1980 decembrie 15 – Raport privind activitatea desfășurată de Grupa operativă 0544 din Inspectoratul județean Ilfov în anul 1980

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDEȚEAN ILFOV

- Securitate -
Grupa operativă 0544
Nr. 003180/15.12.1980

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

R A P O R T
privind activitatea desfășurată de Grupa operativă 0544
din I.J. ILFOV, în anul 1980

La data de 15.03.1980 am preluat activitatea pe linia muncii U.M. 0544, înlocuind pe cpt. STOICAN MIHAIL.

În urma controlului efectuat în aceeași lună de către U.M. 0517, respectiv colonel PAȘCA ION, baza de lucru a grupei a rămas compusă din: 3 informatori (VELERIM, STAN și ATHOS) și 5 elemente aflate în studiu (DORU, HOSU, DAN, COSTEL și ANDOR), precum și „SALEM” – cetățean ⁴⁵, reprezentant al unor firme în domeniul industriei textile.

Acesta din urmă a fost înaintat spre studiu Unității 0102, fiind însă abandonat deoarece nu a prezentat interes.

Conștient fiind de îngustimea bazei de lucru, am trecut la punctarea, studierea și verificarea de noi elemente ce pot prezenta interes pe linia muncii noastre.

Astfel, am introdus în baza de lucru, în urma studierii și verificării, un număr de 8 elemente ce se află la data prezentului raport în etapa de atragere la colaborare, cu unele din acestea ajungându-se în faza pregătirii contrainformative cu ocazia deplasărilor în exterior.

Acestea sunt:

- LIANA – actriță, urmează să se căsătorească cu un comerciant străin, prezintă interes pentru U.M. 0199.

- VLAD – medic, cu posibilități de a fi scos definitiv în exterior, respectiv ELVEȚIA, unde se află fratele său.

- COSTIN – medic veterinar, cercetător științific, are posibilități pe linia muncii T.S.

- SIMION – jurist, posibilități de scoatere definitivă în SUECIA.

- OLARU – student, perspective de a fi scos cu sarcini în CANADA, prin căsătorie cu o cetățeană de origine română.

- MANU – inginer energetician, are posibilități în rândul emigrației reacționare din FRANȚA.

- 749 – cercetător științific, cu posibilități pe linie T.S.

- MIHAI – regizor, cu posibilități pe lângă emigrația reacționară din FRANȚA și SPANIA, precum și pe lângă înalți funcționari ai U.N.E.S.C.O.

În afara măsurilor arătate mai sus, s-au rezolvat sarcinile primite din partea U.M. 0544 privind acțiunile declanșate cu ocazia vizitelor întreprinse în Occident de conducerea superioară de partid și de stat.

Astfel, în acțiunea „SENA” a fost trimis cu sarcini informatorul „VELERIM”, care la înapoierea în țară a prezentat un număr apreciabil de date și informații privind elemente din rândul emigrației române din FRANȚA aflate în atenția 0544/225, printre care: MIRCEA ELIADE, EUGEN IONESCU, GEORGE TOMAZIU, THEODOR CAZABAN, MONICA LOVINESCU, VIRGIL IERUNCA și alții.

Informațiile furnizate au fost prezentate la U.M. 0544/225 pentru exploatare.

În acțiunea „CORIDA” a fost trimis cu sarcini sursa „MIHAI”, care are posibilități pe lângă vârfurile emigrației reacționare din FRANȚA și SPANIA, cum sunt: FAUST BRĂDESCU, GEORGELE DEMETRESCU, TRAIAN POPESCU, VINTILĂ HORIA, precum și pe lângă unii angajați ai postului de radio „EUROPA LIBERĂ”, cum ar fi MONICA LOVINESCU, VIRGIL IERUNCA, ALEXANDRU CIFARELLI, ALEXANDRA POLIZU.

Verificarea și instruirea surselor s-a făcut sub controlul și îndrumarea unui ofițer din U.M. 0544/225.

Un mare volum de muncă a fost depus și se depune în acțiunea „VENUS”, unde până în prezent am trimis cu sarcini pe linia acțiunii un număr de 4 elemente, alte 6 aflându-se în studiu avansat de pregătire.

⁴⁵ Pasaj anonimizat

Totodată, ne aducem aportul la finalizarea unor cazuri aflate în preocuparea unităților 0102 și 0208, care ne-au trimis planuri cu sarcini de cooperare.

În cursul acestui an s-au executat, de asemeni, un număr însemnat de investigații solicitate de unitățile de profil din U.M. 0544.

Situația prezentată nu este de natură să ne mulțumească, dar trebuie ținut cont că județul ILFOV nu oferă condițiile existente în alte zone:

- Nu avem pe raza noastră studenți, doctoranzi sau specialiști străini.
- Obiectivele economice de pe raza județului nu au o pondere însemnată, produsele fabricate de acestea fiind în marea majoritate destinate consumului intern sau exportului pe relația est.

- Numărul legionarilor plecați de pe raza județului este mic, iar cei semnalati că activează în grupări ostile sunt în număr de 2.

- Numărul cetățenilor de origine germană și maghiară este, de asemeni, foarte mic, dintre aceștia nu sunt persoane care să prezinte interes pe linia muncii.

În afara acestor cauze obiective, trebuie subliniat faptul că modul de cooperare dintre Grupa operativă 0544 și celelalte compartimente operative din inspectorat nu s-a ridicat întotdeauna la nivelul cerințelor actuale

Pe viitor se impune o studiere mai atentă a posibilităților pe care le oferă institutele de cercetare de pe raza județului – cu profil agrozootehnic, Centrul de producție cinematografică București și deservenții cultului ortodox, în vederea măririi bazei de lucru și selecționarea celor mai corespunzători de a penetra obiectivele vizate din exterior.

SPECIALIST III,
/ss/ Căpitan Dan Marin

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.715, f. 62-64

55.

1981 ianuarie 18 – Norme de lucru privind sistemul de evidență operativă în cadrul U.M. 0544

- U.M. 0503 -
Nr. 005100/18.01.1981

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NORME DE LUCRU
privind sistemul de evidență operativă
în cadrul U.M. 0544

Evidența operativă a U.M. 0544 este un mijloc și o componentă a muncii de informații externe, care contribuie efectiv la executarea sarcinilor și misiunilor ce revin unităților operative, punându-le la dispoziție date și informații acumulate în procesul realizării obiectivelor fundamentale ale muncii de informații externe, respectiv apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile indiferent din partea cui ar veni și promovarea intereselor R.S. România peste graniță. Asigură trimiterea spre exploatare a tuturor materialelor primite de la celelalte unități ale Ministerului de Interne, triază și prelucrează materialele clasate la arhivă.

Organizată în mod centralizat, cu excepția operațiunilor valutare speciale, care se țin la Compartimentul A.V.S., evidența operativă permite utilizarea informațiilor, datelor

și documentelor în vederea dezvoltării bazei de lucru și a activității desfășurate de unitățile operative.

Prin întreaga sa structură, prin documentele și datele elaborate de unități, prin categoriile de dosare utilizate, prin metodele și normele de microfilmare, înjachetare, păstrare, consultare și transferul dosarelor, ca și prin modul de obținere și trimitere spre exploatare a materialelor primite de la celelalte unități ale Ministerului de Interne, evidența operativă creează condiții pentru respectarea principiilor și normelor muncii de compartimentare, secretizare și exploatare eficientă și operativă a informațiilor, datelor și documentelor secrete de stat și de serviciu din U.M. 0544.

Din necesitatea respectării stricte a principiilor de muncă și pentru apărarea cadrelor și a muncii acestora, unitățile și compartimentele U.M. 0544 vor lua măsuri de delimitare distinctă a bazei operative noi (adică baza creată după data de 01.10.1978) de baza operativă veche.

I.- STRUCTURA EVIDENȚEI OPERATIVE

Evidența operativă se compune din:

a). Cartoteca persoanelor care au făcut și fac obiectul muncii de informații externe

Cuprinde date și materiale de interes informativ-operativ despre persoane care au făcut sau fac obiectul muncii de informații externe, și anume:

- informatori, rezidenți, surse de influență, gazde case de întâlniri, persoane folosite pentru adrese poștale, precum și elemente luate în studiu în vederea recrutării;

- cetățeni străini care prin poziția lor în diverse domenii (politic, economic, tehnico-științific, financiar, social etc.) prezintă utilitate pentru munca de informații externe;

- cadre și agenți ai organelor de spionaj, contraspionaj și poliție, provocatori și alte elemente folosite de acestea;

- elemente din emigrație (români sau de alte naționalități) care desfășoară activitate ostilă țării noastre, precum și acele elemente care pot fi atrase la colaborare în vederea folosirii lor pentru realizarea de acțiuni pe linia obiectivelor fundamentale ale muncii;

- cetățeni români aflați temporar în străinătate, semnalati că desfășoară activități ostile sau contra intereselor și legilor țării noastre;

- alte categorii de persoane care prezintă interes informativ-operativ.

Cartoteca persoanelor este organizată strict alfabetic, pe bază de fișe tip (anexa 1)⁴⁶, care se completează de către lucrătorii din unitățile 0544 și grupele operative teritoriale și se trimit la Compartimentul de evidență operativă, însoțite obligatoriu de o cerere de verificare a elementului respectiv, pe care se va aplica ștampila de luare în evidență. Având în vedere importanța acestei operațiuni, toate cadrele au obligația obținerii și comunicării unor date suficiente pentru a permite ulterior identificarea cu certitudine a elementelor semnalate în centrală (nume, prenume, locul și data nașterii, loc de muncă, studii, profesie, domiciliu, cetățenie etc.). Dacă aceste date sunt obținute eșalonat, într-o perioadă mai îndelungată sau dacă apar schimbări în situația profesională și socială a elementului, de fiecare dată se va completa o nouă fișă tip (anexa 1), cu noile rezultate.

Luarea în evidență trebuie să se bazeze pe existența de date și materiale de interes informativ-operativ despre elementul respectiv. Fișele tip (anexa 1) nu pot fi anulate din contul unei unități, decât prin trimiterea la Compartimentul de evidență operativă a materialelor pe baza cărora elementul a fost înregistrat.

În cazul în care unitățile operative trimit la alte unități ale Ministerului de Interne sesizări, semnalări, fișe etc. despre activitatea unor cetățeni români sau străini, aflați în țară

⁴⁶ Anexele lipsesc din dosar

sau străinătate, o copie a acestora va fi înaintată și la Compartimentul de evidență operativă, indiferent dacă elementele respective au fost sau nu luate în evidență.

b). Cartoteca dosarelor înregistrate

Este formată din dosare de spațiu, de obiectiv, de problemă, de acțiuni informative, personale, de caz, organizatorice, financiare și de corespondență diversă.

Este organizată pe bază de fișe tip (anexa 2) pentru fiecare dosar în parte, în ordinea crescândă a numerelor date, în vederea cunoașterii unității care l-a deschis, a indicativelor care au lucrat cu dosarul și unde se află în orice moment.

c). Cartoteca conturilor personale

Cuprinde fișe-tip (anexa 3) pentru fiecare cadru care are în răspundere dosare înregistrate la evidența operativă. Este organizată pe unități și indicative și ținută la zi cu orice transfer de dosare intervenit între unități sau cadre din aceeași unitate.

Această cartotecă este organizată atât la Compartimentul de evidență cât și la unitățile 0544 de către lucrătorul cu munca de evidență operativă. Acesta efectuează modificările intervenite în conturile personale ale cadrelor din unitate și le comunică la evidența operativă.

d). Cartoteca caselor conspirative

Cuprinde fișe tip (anexa 18) care se completează și se trimit la Compartimentul de evidență operativă imediat după obținerea aprobării de creare și folosire a caselor conspirative.

e). Cartoteca materialelor documentare

Cuprinde fișe tip (anexa 22) asupra materialelor documentare provenite din prelucrarea dosarelor de obiectiv, de problemă și de acțiune informativă, clasate de unitățile operative la arhivă. Cartoteca este organizată pe țări și probleme.

NOTĂ:

Pentru folosirea membrilor de partid în rezolvarea unor sarcini specifice pe linia muncii U.M. 0544 se va proceda potrivit Hotărârii Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din martie 1979, solicitându-se aprobarea organului de partid competent din zona de muncă a persoanei propusă pentru folosire.

Pentru a se evita deconspirarea unor sarcini și metode ale muncii U.M. 0544, pe perioada folosirii membrilor de partid se va introduce în cartoteca generală fișele tip (anexa 1).

Odată cu rezolvarea sarcinii pentru care membrii de partid au fost solicitați, fișele acestora vor fi distruse în baza unei comunicări (anexa 20) trimisă de unitățile operative care i-au folosit.

II. EXPLOATAREA ȘI VERIFICAREA DATELOR DIN EVIDENȚA OPERATIVĂ

Compartimentul de evidență operativă are sarcina de a studia, analiza, tria și trimite spre exploatare unităților operative din U.M. 0544, materialele, datele și informațiile existente în arhivă sau primite de la alte unități ale Ministerului de Interne, în vederea lărgirii bazei de lucru, astfel:

- materialele de interes informativ-operativ, pe baza cărora, după studiu și analiză, unitățile operative vor selecționa și lua în preocupare acțiuni sau cazuri din cele semnalate;
- datele despre persoane cunoscute cu material clasat, din care, în urma studierii rezultă că acestea pot prezenta interes, vor fi trimise unităților operative pentru aprecierea oportunității luării în preocupare;

- materialele despre persoane care nu conțin suficiente elemente pentru a li se aprecia valoarea sau în acel moment nu prezintă interes pentru unitățile operative, sunt prelucrate și arhivate, iar persoanele respective vor fi luate în evidență.

Verificarea persoanelor în evidența operativă se face pe bază de cerere-tip, completată citeț cu majuscule, cel puțin la rubricile ce conțin date sigure de identificare (nume, prenume, data și locul nașterii, profesia, locul de muncă). Nu se admit inițiale sau prescurtări ale numelui și prenumelui.

Fiecare cerere de verificare va cuprinde în mod obligatoriu, indicativul și numele conspirativ al lucrătorului care solicită verificarea, precum și semnătura șefului său direct.

Compartimentul evidență operativă execută verificarea pentru unitățile U.M. 0544 în termen de 48 ore de la primirea cererii, iar în cazurile urgente, imediat. Pe verso-ul cererii de verificare se va menționa numărul dosarului și indicativul unde persoana verificată apare cunoscută; dacă nu apare în evidență, se aplică ștampila „NECUNOSCUȚ”. În ambele situații, pe cerere se va menționa data și indicativul lucrătorului de evidență care a efectuat verificarea.

În cazul când o persoană este cunoscută la o unitate a U.M. 0544, cererea de verificare va fi trimisă unității la care figurează persoana respectivă, urmând ca aceasta să răspundă, în cel mult 3 zile de la data primirii cererii, unității interesate.

Pentru cazurile clasate la arhivă, răspunsul va fi dat de Compartimentul de evidență operativă.

Pentru persoanele care pleacă în interes de serviciu în exterior, verificate în evidența operativă de către U.M. 0200 și care se află în atenția Unității [Militare] 0544, acestea, în cazul că nu au obiecțiuni ca persoana să facă deplasarea solicitată, pentru o mai bună conspirativitate a bazei de lucru pot aplica ștampila „NECUNOSCUȚ”, în loc de „Nu avem obiecțiuni”, „Poate pleca” și altele.

III. CATEGORII DE DOSARE ȘI SISTEMUL DE EVIDENȚĂ A ACESTORA

Pentru rezolvarea eficientă a sarcinilor și misiunilor muncii de informații externe, pentru lucrarea calificată a elementelor din baza de lucru și pentru asigurarea secretizării, compartimentării și operativității exploatarei datelor și informațiilor obținute, în cadrul U.M. 0544 se deschid următoarele categorii de dosare:

1. Dosarul de spațiu

Se deschide pentru fiecare spațiu din preocuparea unităților operative, în scopul centralizării și sintetizării datelor, informațiilor și materialelor despre spațiul respectiv și va cuprinde:

- documentarul asupra spațiului, ținut la zi, referitor la situația politică, economică, tehnico-științifică, militară, emigrație; stadiul relațiilor cu țara noastră, în special al derulării acordurilor economice bilaterale și înțelegerilor încheiate cu ocazia vizitelor la nivel înalt; alte aspecte specifice spațiului;

- sinteza evoluției muncii de securitate pe spațiu: scurt istoric, elemente caracteristice ale situației informativ-operative, stadiul prezent;

- tabel cu ofițerii, referenții, colaboratorii care au lucrat pe spațiu; tabel cu cadre, agenți și elemente provocatoare ale organului contrainformativ; tabel cu persoanele care au trădat sau deconspirat legătura cu organele noastre; tabel cu surse abandonate și elemente care au refuzat colaborarea.

Dosarul de spațiu deschis în cadrul Unității specializate „T.S”. va cuprinde telegrame, rapoarte, orientări, sinteze periodice și alte materiale vizând promovarea intereselor economice ale R.S. România pe spațiul respectiv.

Poate fi deschis dosar de spațiu și pe grupuri de țări unde nu sunt ofițeri la post, iar munca [informativ]-operativă se desfășoară prin posibilități din țară sau deplasări temporare în spațiile respective⁴⁷.

2. Dosarul de obiectiv

Se constituie pentru obiectivele studiate, stabilite în raport de interesele țării noastre în domeniile politico-economic, tehnico-științific, militar, emigrație și cuprinde datele obținute despre obiectivul respectiv, situația informativ-operativă din acestea, precum și măsurile întreprinse pentru penetrarea informativă.

Dosarul de obiectiv se deschide de unități în funcție de necesități și spațiu, pe domenii de activitate – organe supreme ale puterii de stat, partide politice, ministere, corpul diplomatic al țărilor capitaliste, organe și organizații internaționale, concerne, întreprinderi industriale, centre de cercetare tehnico-științifice, organizații iredentist-maghiare și asociații ale emigrației reacționare – sau pe aspecte globale, cum ar fi: politico-economic, tehnico-științific, politico-militar etc.

În cadrul Unității specializate „T.S.” dosarele de obiectiv vor fi deschise pe ministere și instituții centrale de profil. Ele vor cuprinde materiale privind unitățile economice subordonate ministerelor (centrale industriale, institute de cercetări și proiectare etc.); lista persoanelor folosite în exploatarea și valorificarea materialelor; tematicile economice și „T.S.”; aprecieri obținute de la beneficiari etc.

În funcție de necesități se pot deschide dosare de obiectiv pentru organizații, grupări, publicații, posturi de radio ostile ale emigrației române sau de alte naționalități originare din țara noastră⁴⁸.

Dosarul de obiectiv se organizează pe 2 capitole:

Capitolul I

- Materialele documentare despre obiectiv: activitate, organizare, amplasare, puncte vulnerabile, evidență, manipularea și păstrarea documentelor secrete, paza și apărarea obiectivului, măsuri contrainformative în obiectiv, încadrarea și situația personalului. Aceste materiale vor fi sintetizate într-o lucrare de bază despre obiectiv, care, periodic, va fi reactualizată și completată cu noile date obținute, după care vor fi distruse cu proces-verbal, aprobat de șeful de sector.

- Documente privind stadiul lucrării obiectivului în vederea penetrării informative: planuri de măsuri pe termen scurt sau de perspectivă, note de stadiu sau analiză, alte materiale privind activitatea informativ-operativă desfășurată în obiectiv.

- Materiale documentare privind organizațiile, asociațiile și centrele emigrației originare din România, numărul membrilor acestora, principalii lideri, mod de organizare, de finanțare, poziția politică pe care o adoptă față de țara noastră și alte date care pot asigura cunoașterea activității lor.

Capitolul II

- Materialele obținute despre persoanele care lucrează sau au posibilități și relații în obiectiv, ce vor fi păstrate pe lângă dosarul de obiectiv, iar elementele luate în evidență conform tabelului anexa 12. Materialele respective vor fi păstrate până la luarea unei decizii asupra elementelor, respectiv introducerea într-o altă formă de evidență (dosar de caz, personal, de acțiune informativă).

După clasarea dosarelor de obiectiv la arhivă, materialele din capitolul I vor fi preluate și păstrate la fondul documentar, pe baza fișei tip (anexa 22).

Se interzice introducerea în dosarul de obiectiv a datelor și materialelor care duc la identificarea rețelei informative sau a elementelor aflate în preocupare activă.

3. Dosarul de problemă

⁴⁷ Paragraf scris cu creion

⁴⁸ *Ibidem*

Se deschide în scopul concentrării datelor și informațiilor referitoare la aspecte ce privesc securitatea statului nostru și se regăsesc în mai multe spații, pe următoarele domenii: legionari; partide istorice; culte-secte; emigrație; iredentiști-maghiari; terorism internațional, palestinian; surse abandonate ca fiind suspecte; alte probleme în funcție de cerințele și necesitățile muncii de informații externe.

Va fi organizat pe 2 capitole și anume:

Capitolul I

- Materiale și note documentare privind istoricul și evoluția problemei respective, precum și stadiul actual al situației operative al acesteia; periodic, materialele vor fi analizate și sintetizate sub forma unei lucrări de bază, care va fi actualizată cu datele noi ce se obțin, după care se distruge cu proces-verbal aprobat de șeful de sector.

- Planuri de măsuri, note de analiză și sinteze ale activității de securitate desfășurate, rezultatele concrete obținute în lucrarea problemei.

Capitolul II

- Materialele obținute despre persoane care lucrează sau au posibilități și relații în problemă, ce vor fi păstrate pe lângă dosarul de problemă, iar elementele luate în evidență conform tabelului anexa 12. Materialele respective vor fi păstrate până la luarea unei decizii asupra elementelor, respectiv introducerea într-o altă formă de evidență (dosar de caz, personal, de acțiune informativă).

În fiecare unitate operativă din U.M. 0544 se va deschide, separat, un dosar de problemă, care va cuprinde tabele pe spații a informatorilor și elementelor abandonate ca fiind suspecte (provocatori, agenți ai organelor contrainformative, elemente care au deconspirat legătura sau au refuzat colaborarea cu organele noastre etc.). Aceste tabele vor conține datele de identificare ale persoanelor respective și motivul abandonării sau scoaterii din preocupare.

Tabelele se trimit la Compartimentul de evidență operativă pentru verificare și confruntare cu cartoteca generală, după care se restituie unităților operative, urmând ca pe măsură ce se vor înregistra alte elemente din această categorie, să fie comunicate și la Compartimentul de evidență operativă, prin trimiterea fișei model 1.

4. Dosarul de acțiune informativă

Se deschide pentru:

- cunoașterea, prevenirea și anihilarea activității ostile sau contra intereselor țării noastre, desfășurată de elemente, grupări sau organizații din străinătate;

- promovarea intereselor politice, economice și tehnico-științifice ale țării noastre în străinătate;

- realizarea de acțiuni de dezinformare în diferite probleme sau domenii.

Dosarele de acțiuni informative pot fi individuale, de grup, de influență, tehnico-științifice, de dezinformare etc.

Vor cuprinde date referitoare la motivele deschiderii acțiunii, la persoana în cauză sau problema de rezolvat, sarcinile care trebuie realizate și măsurile ce se vor întreprinde (planuri de măsuri și note de stadiu); rezultatele concrete ale măsurilor întreprinse, raport privind finalizarea acțiunii.

Se interzice introducerea în dosarul de acțiune informativă a datelor și materialelor care duc la identificarea potențialului informativ folosit în desfășurarea acțiunii.

5. Dosarul personal

Se deschide pentru informatori, rezidenți, surse de influență, gazde case de întâlniri, case conspirative, adrese poștale, elemente luate în studiu în vederea recrutării și va cuprinde:

a) Pentru informatori, rezidenți, surse de influență și elemente în studiu:

- tabel cu informatorii din legătura rezidentului;

- raport cu propuneri de includere în rețea sau de luare în studiu;
 - fișa personală;
 - fotografii;
 - materiale privind sistemul de legătură;
 - lista de relații;
 - materiale obținute în procesul studiului, verificării și al muncii cu elementul (planul de instruire și dirijare, note de analiză, scrisori operative);
 - raport privind motivele de închidere și clasare a dosarului.
- Mapa anexă va purta același număr ca și dosarul personal și va cuprinde materiale care nu duc la identificarea sursei – informații, note, documentații, aprecieri supra materialelor furnizate.

b) Pentru gazde case de întâlniri

- raport cu propuneri de folosire a casei de întâlniri;
- legende folosite;
- rezultatul verificărilor periodice.

c) Pentru casele conspirative

- raportul cu aprobarea de creare și folosire;
- legende folosite;
- rezultatele verificărilor periodice;
- inventarul bunurilor;
- acte privind întreținerea caselor.

d) Pentru adresa poștală

- raport asupra necesității adresei poștale;
- cazuri de folosire;
- legenda folosirii;
- rezultatul verificărilor periodice.

6. Dosarul de caz

Se deschide elementelor cu materiale de primă sesizare din care rezultă că ar desfășura acțiuni ostile țării noastre⁴⁹, precum și în cazul semnalării unor stări de pericol sau altor aspecte deosebite referitoare la problemele ce privesc securitatea statului, urmărindu-se cunoașterea, prevenirea și neutralizarea acestora în faza incipientă.

Dosarul de caz va cuprinde:

- Materialele și informațiile de primă sesizare;
- Planuri de măsuri și materiale obținute în procesul verificărilor;
- Raport privind finalizarea cazului.

7. Dosare organizatorice

Se deschid pentru fiecare ofițer și referent, pe fiecare sector, precum și la nivel de unitate, iar la grupele teritoriale, unul singur pentru grupă.

Dosarul organizatoric va cuprinde:

- ordine de misiune;
- planuri de muncă și de pregătire - individuale, ale sectoarelor sau unităților;
- scrisori operative;
- orientări și rapoarte de analiză și sinteză cu privire la anumite domenii de activitate (economic, tehnico-științific, emigrație, A.V.S. etc.), rapoarte, buletine și note prezentate conducerii, precum și norme și metodologii de muncă.

La clasarea dosarelor organizatorice, unitățile operative vor trebui să analizeze și să păstreze materialele cu valabilitate nelimitată.

- situația depunerilor retribuției de la instituția de acoperire;

⁴⁹ Deasupra paragrafului „desfășura acțiuni ostile țării noastre” este scris cu creion *prezenta interes pt. organele ns.*

- rapoarte C.I.;
- note sinteză cu probleme personale stabilite cu ocazia plecării în misiune (casă, aranjamente financiare, legătura cu familia etc.);
- autobiografia reală și legendă.

Este interzis a se introduce în acest dosar date care pot duce la deconspirarea rețelei informative sau a acțiunilor, telegrame cu informații, borderouri, facturi, acte de cheltuieli etc. – acestea urmând a fi clasate la dosarele corespunzătoare.

8. Dosarul financiar

Se deschide pentru fiecare spațiu și va cuprinde:

- acte de cheltuieli (borderouri, deconturi, acte justificative) efectuate în lei sau valută, în Centrală sau la grupele operative pentru munca informativ-operativă sau pentru procurarea de mijloace T.O.

Este interzis ca în dosarele financiare să se introducă date sau acte care duc la deconspirarea elementelor aflate la lucru ori a acțiunilor, cum sunt: chitanțe originale semnate de surse, chitanțe privind plata întreținerii, a telefonului, chiria caselor conspirative etc. Aceste documente vor fi anexate la dosarele personale ale elementelor respective.

9. Dosarul de corespondență diversă

Se va deschide pe spații, sectoare și la nivelul unităților iar la grupele teritoriale unul singur pentru grupă și va cuprinde:

- corespondența cu celelalte unități ale Ministerului de Interne și alte instituții;
- alte materiale ce nu fac obiectul celorlalte categorii de dosare.

*

Grupele operative vor deschide dosare personale, de caz, de acțiune informativă individuale și de grup, organizatorice și de corespondență diversă. Aprobarea pentru deschiderea și închiderea acestor categorii de dosare va fi dată de șeful securității județene.

După obținerea aprobării de deschidere a dosarelor, grupele operative vor raporta despre aceasta unităților centrale, de profil sau de spațiu ale U.M. 0544.

În cadrul fiecărei grupe operative teritoriale se va deschide un dosar, anexă, pe probleme sau obiective al căror sediu se află la unitățile centrale de profil sau spațiu.

Toate categoriile de dosare se înregistrează la Compartimentul evidență operativă în termen de 48 ore de la obținerea aprobării deschiderii lor. Înregistrarea dosarelor se face prin trimiterea unei „Cereri de înregistrare” (anexa nr. 4).

Compartimentul evidență operativă repartizează numerele de dosar solicitate și consemnează acest lucru atât în „Fișa de evidență a dosarelor” (anexa nr. 2) cât și în „Contul personal” (anexa nr. 3), după care confirmă înregistrarea printr-o notă (anexa nr. 24) ce va fi trimisă unității solicitante, împreună cu o copertă având imprimat numărul repartizat. Cererea de înregistrare (anexa nr. 4) va fi păstrată la Compartimentul evidență operativă.

Pentru a se evita ca o persoană să fie lucrată concomitent de două sau mai multe indicative, la înregistrarea unui dosar personal odată cu anexa nr. 4 se trimite la Evidența operativă cererea de verificare a persoanei căreia i se deschide dosarul, precum și fișa de luare în evidență (anexa nr. 1) a acesteia.

Deschiderea unui volum la un dosar înregistrat se anunță la Compartimentul evidență operativă prin formularul tip (anexa nr. 4).

Dosarele prevăzute în prezentele norme de lucru se deschid și se închid în baza hotărârii aprobate conform nomenclatorului de competență, iar pentru dosarele personale și de caz, se va întocmi și raportul de motivare a clasării.

Toate dosarele vor fi numerotate și opisate la zi și vor conține obligatoriu:

- Hotărârea de deschidere-închidere la toate dosarele (anexa nr. 10);

- Tabel cu ofițerii care au consultat dosarul – la toate dosarele, cu excepția dosarului de corespondență diversă (anexa nr. 11);
- Opisul materialelor din dosar – la toate dosarele (anexa nr. 13);
- Tabel cu persoanele luate în evidență – la dosarul personal și pe lângă dosarul de obiectiv și dosarul de problemă (anexa nr. 12);
- Tabel cu ofițerii și informatorii introduși în casele conspirative și de întâlniri – numai la dosarele caselor conspirative și gazde case de întâlniri (anexa nr. 15);
- Tabel cu elemente suspecte (provocatori, cadre și agenți ai serviciilor dușmane etc.) care au deconspirat sau refuzat legătura cu organele noastre – la dosarele de spațiu, obiectiv și problemă (anexa nr. 16);
- Tabel cu actualii sau foștii cetățeni români care lucrează în obiectiv sau problemă (anexa nr. 17).

Pentru a se asigura secretizarea elementelor din preocuparea U.M. 0544, evidența lor se va ține fără a se menționa categoria și calitatea persoanelor.

În ceea ce privește înregistrarea dosarelor, cu excepția celor personale pentru care nu se va menționa felul acestuia (respectiv informatori, rezidenți, surse, gazde casă de întâlniri etc.), pentru celelalte categorii de dosare (spațiu, obiectiv, problemă, acțiune informativă, de caz, organizatorice, financiare și corespondență diversă), în cererea de înregistrare (anexa nr. 4) se va specifica și categoria și problema din care face parte. De exemplu: dosar de obiectiv în domeniul politico-militar, economic etc.; de problemă pe linie de iredențiști, culte-secte etc.

IV. MICROFILMAREA ȘI ÎNJACHETAREA

a). Microfilmarea

Dosarele personale întocmite pentru persoanele din rețeaua informativă externă, surse de influență din rândul cetățenilor străini, precum și cele întocmite informatorilor scoși definitiv cu sarcini în exterior, vor fi microfilmate și înjachetate anual de către unitățile operative.

Microfilmarea este executată în două exemplare de către lucrătorul cu munca de evidență în prezența ofițerului care deține dosarul. Un exemplar al filmului se introduce dezvoltat, în cutii metalice sigilate pe care se menționează numărul dosarului filmat și numărul de pagini. Acest exemplar se predă la evidența operativă, spre păstrare, pe baza unei adrese. Al doilea exemplar al filmului, dezvoltat, se va înjacheta.

Materialele din dosar vor fi pregătite pentru filmat, iar documentele apreciate ca fără importanță se barează, urmând ca numărul paginilor respective să se consemneze în procesul verbal (anexa nr. 8). Astfel pregătit, dosarul se prezintă șefului nemijlocit, care verifică și aprobă microfilmarea, semnând și procesul-verbal sus-menționat.

Ordinea filmării documentelor este: numărul dosarului și al volumului, tabel cu ofițerii care au consultat dosarul, tabel cu evidența remunerărilor acordate, tabel cu persoanele luate în evidență, opisul materialelor, procesul verbal al filelor barate și documentele în ordinea numerotării.

Toate materialele care urmează a fi microfilmate și nu sunt suficient de lizibile, vor fi recondiționate de către unități pentru a asigura buna calitate a operațiunii de filmare.

b). Înjachetarea

După dezvoltarea filmului se va proceda la introducerea acestuia în jachete, ținând cont ca deasupra rândului 1 să se treacă Dosar nr. __ volum __ file __ acte; rândul 1 al jachetei va conține numai foaia cu nr. de dosar, tabelele existente și opisul materialelor, iar în rândul 2 se va introduce procesul-verbal (anexa nr. 8) urmat de materiale în ordinea numerotării lor.

Evidența dosarelor microfilmate se ține într-un registru destinat anume acestui scop, în care se menționează numărul dosarului, numărul de cadre executate, data, indicativul și semnătura lucrătorului care a primit jacheta.

Acest registru se află în păstrarea lucrătorului cu munca de evidență din fiecare unitate.

Actele originale din dosare (angajamente, legitimații, pașapoarte, fotografii, chitanțe, acte de studii etc.) nu se filmează. Acestea se vor păstra separat într-un plic împreună cu opisul și vor fi predate la arhivă odată cu dosarele.

Pe jacheta respectivă, în dreapta sus se face mențiunea „ACTE”, iar în plic se scrie numărul dosarului de care aparține. Plicul se păstrează împreună cu jacheta dosarului.

Toate materialele care au fost microfilmate, cu excepția actelor originale, se distrug pe bază de proces-verbal (anexa nr. 23), care se clasează apoi la dosarul de corespondență diversă.

Dosarele întocmite în cadrul Compartimentului evidență operativă sau clasate de unități la arhivă, se microfilmează și înjachetează de către această unitate pe baza aceluiași reguli. Jachetele dosarelor din arhivă microfilmate sunt luate în primire de subofițerul arhivar care semnează în registru de primirea lor.

Distrugerea dosarelor microfilmate din arhivă se face pe baza procesului-verbal (anexa nr. 9) conform normelor în vigoare.

V. PĂSTRAREA, CONSULTAREA ȘI TRANSFERUL DOSARELOR

Dosarele de toate categoriile, inclusiv jachetele dosarelor personale, se păstrează în camera special amenajată a fiecărei unități (teaur) prevăzută cu încuietori sigure și sistem de alarmă, unde fiecare ofițer are repartizată o cutie metalică închisă și sigilată de către acesta.

Deschiderea și închiderea tezaurului în timpul programului pentru ridicarea sau depunerea dosarelor, se face de către lucrătorul cu munca de evidență al unității sau în lipsa lui de către ofițerul de serviciu pe unitate, însoțit de un alt ofițer desemnat de șeful unității.

Accesul în teaur al cadrelor în afara orelor de program, se va face numai cu aprobarea șefului de unitate sau locțiitorului acestuia, în prezența ofițerului de serviciu pe unitate care va consemna în registrul de procese-verbale numele și indicativul persoanelor respective, ora când au intrat și numele persoanei care a dat aprobarea. Se interzice păstrarea dosarelor, după orele de program, în alte locuri decât în teaur.

Scoaterea dosarelor (jachetelor) din unitate, pentru analizele la casele de lucru se face numai cu aprobarea șefilor competenți și respectarea normelor de apărare a secretului de stat, pentru fiecare caz în parte, iar după consultare se reintroduc în teaur.

Orice relații despre persoanele care apar în dosarele (jachetele) existente la unitățile operative ale U.M. 0544 se dau cu aprobarea șefilor competenți.

Consultarea unui dosar activ de către alte persoane decât șefii ierarhici, se realizează numai pentru motive temeinic justificate și cu aprobarea șefilor de unități.

Cadrele care iau cunoștință de conținutul unui dosar (jachetă) vor semna tabelul existent în acest sens (anexa nr. 11 pentru dosare și anexa nr. 7 pentru jachete).

Pentru persoanele care apar în dosarele clasate la arhiva U.M. 0544, unitățile interesate pot solicita pe baza unei note (anexa nr. 6), jachetele respective pentru consultare. Acestea vor fi studiate în camera special amenajată la Compartimentul evidență operativă.

Dosarele (jachetele) existente la arhivă, cu aprobarea șefilor de sectoare pot fi trimise unităților operative spre consultare pe timp de 10 zile, pe baza unei note (anexa nr. 6). În cazul când dosarul (jacheta) este reținut definitiv în vederea luării în lucru a persoanei respective, se comunică acest lucru la evidența operativă (tot prin anexa nr. 6), pentru a se opera în fișa de evidență a dosarului și contul personal al ofițerului care va lucra cu dosarul.

În acest caz, lucrătorii operativi vor trimite și fișa model 1 completată cu indicativul și numărul de dosar.

Dosarele întocmite în cadrul U.M. 0544, active sau clasate la arhivă, nu pot fi trimise pentru consultare ori alte scopuri, unităților din Ministerul de Interne. Șeful unității poate aproba trimiterea de sinteze în cazurile clasate la arhivă.

Potrivit nevoilor muncii, dosarele (jachetele) se pot transfera de la un ofițer la altul în cadrul aceleiași sector pe baza procesului-verbal tip (anexa nr. 5), care va fi înregistrat și aprobat de șeful de sector; transferul între ofițerii din sectoare diferite ale aceleiași unități se face cu aprobarea conducerii unității respective.

Transferul dosarelor între unități din cadrul U.M. 0544 se va face cu aprobarea șefilor unităților respective și cu acordul tovarășului din conducerea U.M. 0544 care coordonează activitatea unității de la care provine dosarul.

În cadrul grupelor operative teritoriale transferul dosarelor personale se face astfel:

- De la un ofițer la altul din cadrul grupei, precum și de la o grupă la o unitate operativă din cadrul U.M. 0544, aprobarea o va da șeful Securității județene, urmând ca șefii de grupă să anunțe direct [la] Compartimentul de evidență operativă transferul de dosare prin trimiterea unui proces verbal (anexa nr. 5).

În termen de 48 de ore de la aprobare, procesele-verbale se trimit la Compartimentul evidență operativă care operează schimbările intervenite în cartoteca dosarelor și în cartoteca conturilor personale și apoi le restituie lucrătorului cu munca de evidență al unității. Acesta efectuează, la rândul său, schimbările în conturile personale ale ofițerilor, după care procesele verbale vor fi clasate la dosarul de corespondență diversă.

Când transferul are loc între unități din cadrul U.M. 0544, dosarele vor fi însoțite de procesele-verbale (anexa nr. 5) iar după ce sunt semnate de către lucrătorii care le-au primit (menționându-se și indicativul acestora), vor fi trimise la Compartimentul evidență operativă. După efectuarea operațiunilor de transfer, procesul-verbal se va restitui unității care a predat dosarul, pentru modificări în conturi și clasarea la dosarul corespondență diversă.

Când un lucrător este mutat într-o altă unitate, pleacă la post, este trecut în rezervă etc., acesta are obligația să predea toate dosarele avute în cont, comunicând despre mutațiile survenite și la Compartimentul evidență operativă. De respectarea acestor măsuri răspund direct șefii nemijlociți care au obligația ca fișa de lichidare să fie semnată și de Compartimentul de evidență operativă.

Dosarele deschise în cadrul U.M. 0544 care nu mai fac obiectul muncii unităților operative se clasează la arhivă cu aprobarea șefilor competenți dată pe raportul de motivare (la dosarele personale și de caz) și pe „hotărârea de închidere” la dosarele din celelalte categorii.

Predarea acestora la arhivă se face pe bază de condică în care se trece numărul de înregistrare al dosarului.

Dosarele deschise în cadrul U.M. 0544 nu pot fi desființate sub nicio formă prin anularea numărului de înregistrare. Indiferent de categoriile dosarelor și de valoarea materialelor ce le conțin, atunci când acestea nu mai sunt necesare, se predau la arhivă cu respectarea regulilor stabilite în prezentele norme de lucru. Excepție de la această regulă fac dosarele înregistrate care urmează să fie comasate la altele, precum și cele despre elementele care între timp au devenit membri de partid.

Pentru aceste categorii se va înainta la Compartimentul evidență operativă o adresă din care să rezulte motivul anulării numărului de dosar.

Cu privire la dosarele primite de la alte unități ale Ministerului de Interne spre studiu și analiză, se va proceda astfel:

a) pentru informatorii care pleacă temporar în străinătate și urmează să li se încredințeze unele sarcini, unitățile care îi preiau în legătură vor confirma în scris primirea materialelor și faptul că persoanele rămân în preocuparea lor.

Dosarele din această categorie vor fi înregistrate la evidența operativă și păstrate de unități în forma lor inițială, urmând ca la înapoierea informatorilor din străinătate, să fie restituite unităților de la care provin, însoțite de scurte caracterizări cu privire la utilitatea și comportarea respectivilor pe timpul cât s-au aflat în legătura U.M. 0544, fără a deconspira sarcinile avute și informațiile furnizate. Toate materialele obținute pe linia U.M. 0544 de la această categorie de informatori se constituie în mape separate, care vor purta numărul de înregistrare al dosarelor respective și se clasează la Compartimentul evidență operativă.

b) pentru persoanele stabilite definitiv în străinătate, dosarele se păstrează în forma în care au fost primite până când se efectuează verificările necesare și se stabilește utilitatea lor.

Dacă se aprobă luarea în preocupare, acestea vor fi reorganizate în conformitate cu prezentele norme de lucru. Dacă din verificări rezultă că elementele nu corespund scopului propus, dosarele respective se vor preda la arhiva U.M. 0544 împreună cu copiile adreselor de motivare către unitatea de la care provin. După prelucrare, înregistrare și microfilmare de către Compartimentul evidență operativă, acestea vor fi restituite unităților din Ministerul de Interne de la care au fost primite.

Dosarele de toate categoriile deschise în cadrul U.M. 0544, inclusiv de la grupele operative teritoriale, se clasează și se păstrează la arhiva U.M. 0544, astfel:

- dosarele de spațiu, obiectiv, problemă, dosarele de acțiuni informative sunt transformate în dosare documentare și se păstrează pe timp nelimitat.

- dosarele personale și de caz, se păstrează, de asemenea, pe timp nelimitat.

- dosarele organizatorice și financiare se distrug după zece ani, iar cele de corespondență diversă după cinci ani de la clasare, pe baza procesului-verbal (anexa nr. 21).

Când persoanele luate în evidență pe lângă dosarul de obiectiv și problemă sunt scoase din preocupare, mapele respective, numerotate și opisate, se trimit spre clasare la Compartimentul evidență operativă pe bază de adresă tip (anexa nr. 19). Fiecare mapă va avea o notă-raport semnată de șeful unității din care să rezulte scopul luării în preocupare și motivele scoaterii. Totodată, lucrătorul care are în răspundere dosarul respectiv va menționa pe tabelul de luare în evidență a persoanelor numărul adresei și data când mapele au fost trimise spre clasare.

De asemenea, vor fi trimise la evidența operativă toate datele și informațiile cu conținut operativ obținute în procesul muncii, despre persoane din străinătate care nu conțin suficiente elemente pentru a li se aprecia valoarea sau în acel moment nu prezintă interes. Dacă din diferite motive, un asemenea material nu poate fi trimis în original, se trimite în copie, fotocopie sau notă-extras, făcându-se mențiunea despre aceasta pe una din filele materialului original.

Compartimentul evidență triază, verifică și conexează noile date la cele existente, dacă despre persoanele respective se mai dețin materiale și ia în evidență pe cele necunoscute.

Acestora din urmă li se deschid dosare personale sau mape separate care se păstrează timp de trei ani la dispoziția unităților respective. Pe parcurs, informațiile inițiale sunt completate cu datele noi care eventual se obțin. Dacă în timpul celor trei ani persoanele respective n-au fost luate în lucru activ, materialele acestora se clasează definitiv în arhivă.

VI. DISPOZIȚII FINALE

Pentru a asigura cunoașterea de către conducerea U.M. 0544 a dinamicii muncii informativ-operative, periodic, unitățile vor completa și trimite la Compartimentul evidență operativă situații ce vor fi ordonate de conducerea C.I.E.

Baza de lucru nouă se constituie din elementele luate în evidență după 01.10.1978. Elementele lucrate înainte de 1978 și abandonate din diferite motive, care după 01.10.1978 au fost reactivizate, intră în baza veche de lucru.

Baza veche de lucru se constituie din elementele luate în evidență înainte de 01.10.1978.

Prezentele norme de lucru sunt obligatorii pentru toate cadrele U.M. 0544 care au îndatorirea de a le cunoaște și a le respecta întocmai.

Comandanții vor lua toate măsurile pentru a asigura executarea neabătută a prevederilor acestor norme de lucru, controlând și îndrumând permanent cadrele din subordine. Compartimentul evidență operativă, cu aprobarea conducerii U.M. 0544, va organiza periodic controale în unități asupra modului în care se respectă prezentele norme de lucru și va raporta constatările și măsurile luate.

Orice abatere de la prevederile prezentelor norme de lucru va fi aspru sancționată, iar în cazul săvârșirii de infracțiuni acestea vor fi cercetate conform legii penale.

Lucrătorii însărcinați cu munca de evidență în unități vor fi instruiți periodic în cadrul U.M. 0503 cu privire la modul de aplicare a normelor de lucru.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.008, vol. 2, f. 297-306

56.

1981 martie 3 – Orientare tematică referitoare la direcții principale de acțiune a unităților Centrului de Informații Externe pentru contracararea propagandei ostile, popularizarea realităților românești și promovarea intereselor României în străinătate. Nomenclator de competențe privind aprobarea măsurilor întreprinse în acest sens

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 -
Nr. 225/0081.292 din 03.03.1981

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

DECLASIFICAT

A P R O B,
/ss/ Gen. Nicolae Pleșiță

O R I E N T A R E - T E M A T I C Ă

privind direcții principale de acțiune pe linia participării unităților centrale din U.M. 0544, prin acțiuni specifice informativ-operative și de influență, la activitatea de contracarare a propagandei ostile R.S. România, popularizarea realităților românești și promovarea intereselor țării noastre în străinătate

În scopul realizării eficiente și la un înalt nivel calitativ a sarcinilor ce revin U.M. 0544 pe linia participării, prin acțiuni specifice informativ-operative și de influență, la activitatea de contracarare a propagandei ostile R.S. România, popularizarea realităților românești și promovarea intereselor țării noastre în străinătate, se va acționa ferm în conformitate cu obiectivele fundamentale ale muncii de informații externe, și anume:

a/ apărarea țării împotriva oricăror acțiuni dușmănoase, inițiate de serviciile de spionaj străine, de organizații, grupări și elemente ostile din exterior;

b/ promovarea consecventă a intereselor R.S. România în relațiile cu alte state, în domeniul politic, economic și tehnico-științific.

I.- Acțiunile specifice care vor fi inițiate în diferite spații vor ține seamă de situația operativă determinată de intensificarea activității subversiv-diversioniste anticomuniste, a „războiului psihologic” și diversiunii ideologice desfășurate de unele cercuri guvernamentale, politice și serviciile de spionaj străine.

Se va porni, totodată, de la realitățile existente în diferite țări, în ceea ce privește amplificarea și diversificarea acțiunilor ostile României, întreprinse de organizații și grupări reacționare, publicații, posturi de radio și elemente dușmănoase din rândul emigrației române și de alte naționalități, îndeosebi cea maghiară.

În acțiunile de contracarare a propagandei dușmănoase, unitățile Centrului de Informații Externe vor acționa potrivit PROGRAMELOR de MĂSURI ale Departamentului Securității Statului pentru prevenirea și neutralizarea activității legionarilor, a iredențiștilor maghiari, a postului de radio „Europa Liberă” etc.

1.- Cu privire la combaterea și anihilarea activității propagandistice a grupărilor legionare

a/ Se vor publica materiale demascatoare referitoare la:

- activitatea legionară, nocivă, a unor preoți și intelectuali din rândul emigrației române ostile țării, care trăiesc în diferite țări occidentale;

- trecutul legionar al unor angajați și colaboratori ai postului de radio „Europa Liberă”;

- legăturile existente între unii legionari și servicii de spionaj străine, care îi folosesc în scopuri informative, în cadrul emigrației române sau pentru acțiuni de diversiune ideologică împotriva României;

- contactele și colaborarea existentă între grupările și elementele legionare și organizații de extremă dreapta occidentale; participarea legionarilor la „congresele” și activitatea Alianței Mondiale Anticomuniste și ale Noii Drepte Europene, alături de grupări extremiste din R.F. Germania, Italia, Spania, Franța și America Latină;

- activitatea dușmănoasă a preotului GHEORGHE CALCIU-DUMITREASA, legionar fanatic, având convingeri fasciste la care nu a renunțat niciodată și pe care a căutat să le propage la adăpostul religiei și idealurilor moralei creștine, atrăgând cu viclenie un fanatic religios (GHEORGHE BRAȘOVEANU) și o persoană tânără, cu afecțiuni neuropsihice grave (IONEL CANĂ) la crearea unui fictiv „sindicat liber” în România;

- rolul nefast jucat de legionari în istoria României dinainte de cel de Al Doilea Război Mondial; fanatismul politic și practicile teroriste, criminale, prin care, ca agentură a hitlerismului, grupările legionare au acționat și cărora le-au căzut victimă intelectuali de renume mondial și personalități politice proeminente;

- încercările legionarilor antisimiști de a-și intensifica acțiunile diversioniste împotriva României și propagarea ideologiei lor extremiste, antiumanitare în rândul emigrației române, prin participarea la așa-zisul „Consiliu Național Român” („C.N.R.”), sub denumirea de Partidul Social-Creștin „Totul pentru Țară”, reprezentat de preotul VASILE BOLDEANU;

- intențiile unor căpetenii legionare de a crea în străinătate o „fedație” prin care să controleze activitatea unor grupări ale emigrației române din Europa Occidentală și să obțină conducerea unor comunități și parohii românești din Occident.

b/ Vor fi difuzate, prin intermediul unor publicații și posturi de radio ale emigrației loiale țării, materiale de evocare a vieții și activității lui NICOLAE IORGA, VIRGIL MADGEARU, ARMAND CĂLINESCU, I.G. DUCA și altor personalități românești de

renume, asasinați de legionari pentru că s-au opus ideologiei lor fasciste și acțiunilor criminale ale acestora.

c/ Vor fi publicate în unele ziare și reviste legionare articole cu privire la momente marcante din istoria poporului român, limba, cultura și civilizația românească, care să influențeze situația operativă din diferite țări în favoarea României și să contribuie la combaterea tezelor iredentiste.

d/ Vor fi influențați intelectuali cu trecut legionar din rândul emigrației române, pentru desprinderea de căpeteniile legionare active, dezicerea de acțiunile potrivnice intereselor țării și participarea lor la manifestări cultural-patriotice în cadrul asociațiilor și grupărilor emigrației loiale, pentru întărirea unității și capacității de acțiune a acestora împotriva elementelor ostile R.S. România.

2.- Cu privire la contracararea acțiunilor propagandei revizioniste antiromânești a iredentiștilor maghiari

a/ În funcție de situația informativ-operativă din diferite țări, vor fi publicate și difuzate cărți, studii și articole, îndeosebi cu privire la acele probleme și evenimente care sunt prezentate deformat sau calomnios în publicațiile iredentiste maghiare, concomitent cu determinarea unor luări de poziție publică din partea unor reprezentanți de frunte ai emigrației române și personalități politice, culturale sau universitare din diferite țări – la adunări festive, reuniuni aniversare, congrese, simpozioane, mese rotunde, conferințe, seri cultural-patriotice etc. – care să reflecte adevărul, pe baza pozițiilor istoriografiei românești, relevând conținutul ostil, neștiințific, naționalist-șovin și revizionist al „tezelor” și „teoriilor” iredentiste maghiare, în legătură cu:

- originea și formarea poporului român și a limbii române;
- continuitatea poporului român în spațiul carpato-danubiano-pontic;
- situația Țărilor Române în evul mediu, lupta statelor feudale românești pentru păstrarea ființei naționale și apărarea civilizației europene;
- realitățile social-politice, economice și etnice din Transilvania, începând cu secolul al V-lea;
- lupta românilor din Transilvania pentru dreptate națională și socială și afirmarea ființei lor naționale, în secolul al XVIII-lea și al XIX-lea;
- Unirea Transilvaniei cu România – deziderat de veacuri al neamului românesc;
- semnificația participării României la Primul Război Mondial; contribuția armatei române la eliberarea altor popoare de sub dominația străină și importanța istorică a Tratatului de la Trianon;
- Dictatul de la Viena – expresie a politicii de forță a marilor puteri imperialiste; situația românilor din teritoriul ocupat la 30 august 1940 de horthyști în Transilvania.

b/ Vor fi difuzate materiale conținând date compromițătoare și demascatoare despre activitatea reacționară, nocivă și antiromânească a unor organizații iredentiste maghiare („Congresul European al Maghiarilor Liberi”, „Comitetul Federal Maghiar”, „Europa-Club”, „Pro-Libertate”, „Uniunea Mondială Ardeleană”, „Federația Ungurilor Americani”, „Uniunea Maghiarilor din Canada” etc.) și a principalilor lideri ai acestora, dezvăluindu-se trecutul lor fascist-horthyst, legăturile ce le au cu elemente și grupări reacționare, extremiste, din Occident.

c/ Vor fi influențate conducerile unor periodice occidentale de mare tiraj, reprezentanții unor edituri, posturi de radio și televiziune, personalități politice, academice, istorici, scriitori, ziariști etc., pentru prezentarea veridică a drepturilor și libertăților, a condițiilor de muncă, de viață și de afirmare deplină a personalității de care se bucură în România cetățenii de naționalitate maghiară.

d/ Vor fi valorificate cu prioritate, în materialele difuzate în exterior pentru combaterea propagandei iredentiste maghiare, rezultatele cele mai recente ale cercetării

istoriografice românești, în care sunt incluse date din documentele istorice inedite, preluate din arhive, muzee și biblioteci naționale și particulare străine.

3.- Cu privire la contracararea propagandei dușmănoase a postului de radio „Europa Liberă”, a unor cercuri, grupări și elemente reacționare din străinătate ostile R.S. România

a/ Activitățile de ripostă ale organelor noastre vor fi inițiate, în diferite state, în funcție de conținutul concret al unor referiri din emisiunile „Europei Libere”, al unor materiale denigratoare, calomnioase sau potrivnice intereselor R.S. România difuzate în țările respective și de manifestările propagandistice defavorabile inițiate de către cercuri, grupări, posturi de radio, publicații și elemente dușmănoase, îndeosebi în problemele drepturilor omului. În acest sens, acțiunile de combatere și neutralizare specifice inițiate în diferite forme de organele noastre (publicarea de cărți, studii și articole; trimiterea de apeluri, scrisori de protest, memorii către personalități guvernamentale, politice, parlamentare și unor foruri internaționale, redacții, organizații etc.) vor avea ca scop o luare de poziție clară, bine argumentată, fermă și la obiect, în problema respectivă.

b/ Acțiunile specifice de contracarare a campaniei de diversiune ideologică anticomunistă amplificată, inclusiv cu privire la România, în contextul desfășurării Reuniunii de la Madrid pentru securitate și cooperare în Europa, vor viza, în principal, în statele europene, S.U.A. și Canada, următoarele aspecte:

- demascarea rolului nociv, ca instrument al „războiului rece”, pe care îl are postul de radio „Europa Liberă” în activitatea de propagandă împotriva României și a țărilor socialiste în general, faptul că această oficină a diversiunii și instigării este manipulată de C.I.A. și încadrată cu elemente cu trecut legionar, declasați, aventurieri, persoane cu biografii dubioase, având legături cu cele mai reacționare cercuri din Occident și grupări ostile ale emigrației;

- relevarea acțiunii de calomniere și dezinformare practică sistematic de „Europa Liberă” cu privire la situația internă și politica externă a României;

- prezentarea adevărului cu privire la „cazul” CALCIU și așa-zisul sindicat liber, a falsurilor difuzate insistent pe această temă, în intenția de a le menține în atenția opiniei publice internaționale;

- evidențierea drepturilor și libertăților religioase acordate în țara noastră cetățenilor indiferent de naționalitate, a condițiilor concrete în care își desfășoară activitatea diferite culte recunoscute de stat – ortodox, romano-catolic, reformat, evanghelic, baptist, mozaic, musulman etc.;

- popularizarea politicii statului român în problemele umanitare ale reunirii familiilor, emigrării cetățenilor de naționalitate germană, a evreilor etc., cu referire la situații concrete în care oficialitățile românești au rezolvat cazuri deosebite, în contrast cu acțiunile propagandistice ostile ale „AMNESTY INTERNATIONAL”, unor „comitete” pentru apărarea drepturilor omului și reprezentanți ai unor culte și secte.

4.- Cu privire la combaterea propagandei și acțiunilor emigraționiste

Acțiunile de contracarare a propagandei emigraționiste, desfășurată de posturile de radio dușmănoase, în special „Europa Liberă” [și de] organizațiile reacționare ale emigrației române, vor urmări drept obiectiv să facă cunoscut, atât pe plan intern, cât și în rândurile emigranților români din țările occidentale, efectele nocive ale acestei propagande, situația dezastruoasă a multor români care, induși în eroare de „mirajul Occidentului”, și-au părăsit țara, părinții, familiile, precum și traumele sufletești prin care trec, atât cei ce emigrează, cât și familiile lor rămase în țară.

În acest scop, vor fi întreprinse, prin mijloacele muncii speciale, măsuri și acțiuni menite a contribui la contracararea propagandei emigraționiste, la crearea unui climat de opinie împotriva fenomenului emigraționist și a celor care, influențați de propaganda ostilă țării noastre, intenționează, pe diverse căi, să-și părăsească țara. Astfel:

- în cooperare cu direcțiile centrale de securitate, în special Direcția a VI-a, Serviciul „D” și inspectoratele județene ale Ministerului de Interne, vor fi întreprinse măsuri pentru exploatarea unor repatriați, în vederea obținerii de date și informații cu privire la situația din lagărele de transfugi prin care au trecut, regimul inuman și privațiunile de tot felul aplicate celor internați, tracasarea la care sunt supuși în timpul interogatoriilor și anchetelor, umilințele pe care le-au suportat, pentru a-și asigura existența zilnică;

- cazurile mai deosebite dintre repatriați sau emigranți despre care se vor obține date mai semnificative, ce pot contribui la contracararea propagandei emigraționiste, vor face obiectul unor acțiuni de publicare a unor materiale în presa centrală și locală, ce vor fi organizate în cooperare cu Direcția I;

- vor fi inițiate unele emisiuni la radio și televiziune, cu participarea unor repatriați sau părinți și rude apropiate ale unor emigranți, în vederea prezentării opiniei publice din țară a situației dramatice prin care au trecut unii emigranți, precum și a unor cazuri de expatriați ce au fost asasinați, schingiuiți, arestați și condamnați ca urmare a racolării și implicării lor în activități ale unor organizații extremiste din Occident.

Vor fi avute în vedere și cazuri de intelectuali români emigranți, care în țară beneficiau de o poziție și situație meritorie, iar în Occident lucrează ca persoane necalificate sau sunt în căutarea unui loc de muncă;

- prin posibilitățile unităților U.M. 0544 vor fi publicate în presa din țările occidentale, precum și în cea a emigrației române loiale țării, materiale privind diferite cazuri de emigranți români ajunși în situații dramatice.

În presa externă vor fi publicate, de asemenea, articole privind cazurile de emigranți români asasinați, dispăruți sau implicați în acțiuni patronate de organizații și elemente teroriste, legionare, anticomuniste ș.a.

II.- În vederea promovării intereselor R.S. România în relațiile cu alte state, în domeniile politic, economic și tehnico-științific, se va porni de la obiectivele și acțiunile prioritare aflate în preocuparea organelor noastre pe fiecare spațiu.

Vor fi inițiate, prin mijloace specifice, măsuri de influență care, acolo unde nu pot acționa instituțiile românești cu sarcini pe linia propagandei externe, să ducă la publicarea de cărți, studii și articole, difuzarea de emisiuni radio, de televiziune și organizarea de manifestări publice menite să contribuie la popularizarea politicii interne și externe românești, a istoriei României și a realităților social-politice și realizărilor economice contemporane ale țării noastre, astfel:

- prezentarea operei și gândirii președintelui României, a personalității sale proeminente și a activității desfășurate pentru soluționarea marilor probleme ale contemporaneității, dezvoltarea economico-socială a țării și progresul multilateral al României socialiste;

- afirmarea principiilor politicii externe a României, a pozițiilor și inițiativelor sale în viața internațională, în dezvoltarea unor relații de colaborare cu toate statele, indiferent de orânduirea lor politică și socială;

- evidențierea realităților din România de azi, a condițiilor de muncă și viață, a drepturilor și libertăților de care se bucură toți cetățenii, indiferent de naționalitate;

- sublinierea nivelului superior atins de România în ramuri economice de vârf, a posibilităților concrete de care dispune industria țării noastre pentru extinderea și diversificarea schimburilor comerciale și a cooperării economice și tehnico-științifice reciproc avantajoase;

- relevarea interesului țării noastre față de eliminarea barierelor vamale, a contingentărilor și altor restricții netarifare în relațiile comerciale, pentru încheierea de acorduri și contracte pe termen lung, crearea de societăți mixte de producție și comercializare;

- marcarea sărbătorească a unor aniversări din istoria României – 24 Ianuarie, 9 Mai, 1 Decembrie, 23 August, 30 Decembrie – precum și evocarea contribuției unor oameni de știință și cultură români la tezaurul civilizației universale, a creației contemporane românești în diferite domenii și operei celor mai de seamă reprezentanți ai științei, tehnicii, literaturii, muzicii, artelor plastice și cinematografiei din țara noastră.

ANEXĂ

Nr. 225/0081292 din [03.03.]1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

A P R O B,

/ss/Gen. Nicolae Pleșiță

NOMENCLATOR DE COMPETENȚE privind aprobarea măsurilor întreprinse de unitățile centrale ale U.M. 0544 pentru contracararea și neutralizarea acțiunilor propagandei străine ostile R.S. România

1.- Cărțile și studiile elaborate de fiecare unitate, conform planurilor de muncă trimestriale proprii, ce urmează a fi publicate în exterior, vor fi trimise de acestea, împreună cu o notă de prezentare a acțiunii semnată de șeful de unitate, la Colectivul de contracarare și neutralizare a propagandei străine ostile R.S. România, constituit în cadrul U.M. 0225, respectiv Colectivul 0225/g.

- Șeful Colectivului 0225/g își însușește conținutul lucrării sau, după caz, o returnează la unitatea emitentă, cu observații de îmbunătățire sau propuneri pentru modificarea unor capitole, eliminări sau reformulări de pasaje etc., întreaga activitate de refacere urmând să fie efectuată de unitatea care a inițiat acțiunea.

- După însușirea conținutului, șeful Colectivului 0225/g prezintă, personal, lucrarea la Secția de propagandă a C.C. al P.C.R., pentru avizare de către șeful acesteia, primind eventualele observații, pe care le comunică unității ce a întocmit-o.

- Pe baza avizului favorabil, primit din partea șefului Secției de propagandă a C.C. al P.C.R., șeful Colectivului 0225/g returnează lucrarea la unitatea emitentă, consemnând în scris acordul său cu privire la textul definitiv și utilitatea acțiunii de editare și difuzare în străinătate.

- În cazul lucrărilor în limbi străine, unitatea emitentă asigură fidelitatea traducerii din limba română.

- Șeful unității care a inițiat acțiunea prezintă lucrarea în formă definitivă adjunctului ministrului de Interne și șef al U.M. 0544, însoțită de notă-raport explicativă cu privire la conținut, prin care solicită aprobarea măsurilor privind editarea lucrării în străinătate și, conform competențelor acordate, a mijloacelor financiare necesare pentru finalizarea acțiunii.

După caz, pe baza ordinului șefului U.M. 0544, nota-raport privind acțiunea și condițiile financiare de publicare va fi prezentată pentru aprobare ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului.

2.- Articolele și emisiunile de radio și TV pe diferite teme, realizate de unitățile operative din U.M. 0544, în colaborare cu Serviciul „D” sau alte unități ale D.S.S. ori prin

instituții românești de profil, vor fi difuzate în străinătate cu acordul șefului Colectivului 0225/g și aprobarea șefului unității care a inițiat acțiunea, conform planurilor trimestriale de muncă sau măsurilor ordonate cu privire la acțiunile speciale.

3.- Organizarea în exterior, prin posibilități specifice, a unor manifestări publice favorabile R.S. România (adunări, seri cultural-patriotice, simpozioane, mese rotunde, conferințe, expoziții, reuniuni comemorative etc.) se va face cu acordul șefului Colectivului 0225/g și aprobarea șefului fiecărei unități centrale care inițiază acțiunea, pe baza planurilor de muncă trimestriale sau în conformitate cu măsurile ordonate pentru acțiuni speciale.

4.- Valorificarea prin preluare de către Agerpres a unor materiale publicate în străinătate, în urma acțiunilor specifice întreprinse de organele noastre, se va realiza prin Colectivul 0225/g, numai pe baza propunerii scrise a unității realizatoare, astfel:

- Unitatea care a finalizat acțiunea obține, în cel mai scurt timp posibil, din străinătate și trimite la Colectivul 0225/g două exemplare din ziarul sau revista în care a apărut articolul, împreună cu două exemplare dactilografiate ale traducerii acestuia și o notă de propunere a preluării la Agerpres, semnată de șeful unității.

- După însușirea propunerii de preluare, șeful Colectivului 0225/g prezintă materialele șefului U.M. 0544 în vederea aprobării, de către ministrul secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului, trimerii lor la Agerpres.

- Pentru trimitere la Agerpres fiecare material va fi prezentat de Colectivul 0225/g într-o scurtă notă explicativă cu privire la titlul, ziarul, data și țara în care a fost publicat, având anexate într-o mapă câte un exemplar din ziar și traducerea articolului respectiv.

- Colectivul 0225/g va păstra al doilea exemplar de ziar și traducerea pentru necesități documentare și va organiza evidența centralizată la nivelul U.M. 0544 a tuturor materialelor trimise și preluate la Agerpres.

Colectivul 0225/g va organiza și păstra, de asemenea, toate celelalte materiale ce fac obiectul muncii unităților C.I.E. pe linie de contracarare și neutralizare a acțiunilor propagandei străine ostile R.S. România.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.836, vol. 8/1, f. 47-60

57.

1981 martie 7 – Metodologie privind conlucrarea dintre Compartimentul T.S. și unitățile operative ale Centrului de Informații Externe

U.M. 0544
COMPARTIMENTUL T.S.
Nr. 00134352
Din 07.03.1981

STRICT SECRET
Xerocopie nr. 2

A P R O B.
/ss/ Gen. N. Pleșiță

DE ACORD.
/ss/ Gh. Zagoneanu

M E T O D O L O G I E
privind conlucrarea dintre Unitatea specializată
pe probleme economice și tehnico-științifice și
unitățile operative ale Centrului de Informații Externe

În scopul executării întocmai a ordinelor și orientărilor privind reasezarea pe baze noi a activității Centrului de Informații Externe, astfel ca întregul aparat să participe la

rezolvarea sarcinilor care vizează apărarea și promovarea intereselor economice și tehnico-științifice ale R.S. România în străinătate, pentru perfecționarea formelor și metodelor de conlucrare dintre Unitatea specializată pe probleme economice și T.S. și unitățile operative, propunem următoarea metodologie de lucru:

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Compartimentul T.S., ca unitate specializată a Centrului de Informații Externe, are sarcina de a sprijini, coordona și controla întreaga activitate din domeniul economic și tehnico-științific desfășurată de unitățile operative, inclusiv de grupele teritoriale ale U.M. 0544 din cadrul Inspectoratelor județene și municipiului București ale Ministerului de Interne.

2. Coordonarea unitară de către Compartimentul T.S. a activității în aceste domenii are ca obiectiv principal asigurarea folosirii cu eficiență maximă a tuturor posibilităților și mijloacelor speciale de care unitățile și grupele teritoriale ale U.M. 0544 dispun atât în Centrală cât și în exterior, pentru executarea întocmai și la timp a ordinelor și indicațiilor date de Comandantul Suprem, de conducerea Departamentului Securității Statului și comanda U.M. 0544, cu privire la apărarea și promovarea intereselor economice și tehnico-științifice ale României în străinătate.

3. În realizarea acestor sarcini, șeful Compartimentului T.S. și cadrele din subordine conlucrează sistematic cu șefii unităților operative, cu instructorii T.S. din cadrul unităților sau alți ofițeri desemnați de unități.

4. În scopul urmăririi centralizate a realizării sarcinilor economice și T.S., concomitent pe spații geografice și ramuri economice, Compartimentul T.S. este organizat atât pe colective zonale, corespunzătoare spațiilor din preocuparea unităților operative, cât și pe ministere economice și instituții centrale de profil.

II. SARCINILE MUNCII DE INFORMAȚII EXTERNE PE LINIE ECONOMICĂ ȘI T.S.

1. Influențarea factorilor de decizie din conducerea societăților petroliere, miniere și altor mari întreprinderi din spațiile cercetate, prin care să se sprijine încheierea de contracte privind obținerea în condiții avantajoase pentru țara noastră a cantităților necesare de țiței, cărbune cocsificabil, minereu de fier și alte materii prime de bază.

2. Crearea de surse de influență prin care să se faciliteze importul unor tehnologii, echipamente și materiale supuse embargoului în vederea realizării programelor prioritare pentru dezvoltarea ramurilor de vârf, îndeosebi microelectronica, aeronautica, energetica nucleară și forajul marin.

3. Crearea unor surse de influență economică pe lângă conducerile principalelor organisme economice de stat sau particulare (concerne, firme, grupuri financiar-industriale), prin care să se acționeze pentru promovarea exporturilor de produse românești în special tractoare, autovehicule de toate tipurile, vagoane și material rulant, excavatoare, buldozere, mașini unelte și alte produse ale industriei construcțiilor de mașini, la prețuri cât mai avantajoase.

4. Determinarea conducerilor unor concerne, trusturi și mari societăți de a încheia acorduri și realiza acțiuni de cooperare cu țara noastră, în producție, comercializare, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică. Pe această linie, se va acționa și pentru primirea la specializare în domeniul tehnologiilor de vârf a unor specialiști români.

5. Întreprinderea de măsuri și combinații informativ-operative pentru aducerea în țară a unor specialiști străini de valoare care să acorde asistență tehnică în realizarea programelor prioritare ordonate.

6. Influențarea factorilor de decizie de la marile firme străine pentru a crea societăți mixte cu întreprinderi din țară, prin care să se sprijine dezvoltarea exporturilor finite românești.

7. Determinarea conducerilor unor societăți străine să se alinieze la condițiile de politică comercială urmărite de întreprinderile noastre, în sensul acceptării contrapartidelor de mărfuri românești cu un grad înalt de prelucrare, în proporții de 100% față de valoarea contractelor de import încheiate cu parteneri români.

8. Sprijinirea pe căi speciale, a eliminării barierelor vamale, contingentărilor și altor restricții netarifare la importul de produse industriale românești.

9. Determinarea autorităților din unele țări capitaliste dezvoltate de a aplica importurilor din țara noastră tarife vamale preferențiale, care decurg din recunoașterea pentru R.S. România a statutului de țară socialistă în curs de dezvoltare.

10. Influențarea factorilor de decizie din țările dezvoltate economic, să acorde României sau să continue acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate.

11. Obținerea de informații secrete (niveluri de prețuri, căile de câștigare a unor licitații etc.) care să conducă la sprijinirea exporturilor de produse românești cu grad înalt de prelucrare, promovarea intereselor economice și comerciale ale țării noastre, precum și prevenirea unor daune ce ar putea fi aduse economiei naționale.

12. Obținerea de documentații și materiale T.S. secrete necesare industriei noastre naționale, conform tematicilor și acțiunilor T.S., în domeniile: lărgirea bazei de materii prime și energie, siderurgie și metalurgie, construcția de mașini, industria chimică, industria materialelor de construcții și prelucrării lemnului, industria ușoară și industria alimentară.

13. Procurarea de materiale biologice și documentații din domeniul agriculturii, care să contribuie la îndeplinirea obiectivelor noii revoluții agrare din țara noastră.

III. ORIENTAREA CONCRETĂ A ACTIVITĂȚII UNITĂȚILOR OPERATIVE ÎN DOMENIUL ECONOMIC ȘI TEHNICO-ȘTIINȚIFIC

1. În scopul orientării muncii ofițerilor aflați în misiune în exterior cât și a celor din Centrală, pe linie economică și tehnico-științifică, Compartimentul T.S. întocmește și comunică unităților operative tematicile și sarcinile detaliate din acțiunile speciale ordonate de Comandantul Suprem privind problemele prioritare urmărite pe linie economică și necesarul de documentații și materiale tehnico-științifice secrete care nu pot fi procurate pe căi oficiale, sunt supuse embargoului sau comportă eforturi valutare deosebite.

2. Elaborarea tematicilor economice și T.S. și întocmirea unor lucrări de sinteză cu privire la stadiul rezolvării acestora în vederea orientării concrete, pe etape, a muncii ofițerilor aflați în misiune în exterior și a celor din Centrală, se realizează de Compartimentul T.S. în conformitate cu prevederile normelor de lucru și a celorlalte metodologii de muncă aprobate.

3. Repartizarea selectivă pe unități operative și ofițeri, a sarcinilor economice și T.S., se face pe baza analizei posibilităților concrete, existente și de perspectivă, de rezolvare a lor pe spațiile aflate în preocupare. Pentru acțiunile speciale prioritare, ordonate de Comandantul Suprem, Compartimentul T.S. întocmește periodic planuri de măsuri împreună cu unitățile operative cărora le revin sarcini concrete pe linia acestor acțiuni.

4. Semnalările unităților operative cu privire la posibilitățile de a obține documentații și materiale în afara tematicilor T.S. și orientărilor concrete pe linie economică, sunt analizate de Compartimentul T.S. după criteriul utilității acestora pentru economia națională, dând indicații concrete cu privire la oportunitatea procurării lor.

5. Compartimentul T.S. sprijină unitățile operative în selecționarea principalelor obiective T.S. și economice din străinătate, completează și avizează lucrările de studiu și planurile de măsuri întocmite de fiecare unitate pentru pătrunderea informativă a acestora.

6. În stabilirea sarcinilor economice și T.S. din planurile de muncă trimestriale, unitățile operative conlucrează cu Compartimentul T.S. care avizează aceste sarcini înainte de a fi supuse aprobării comenzii U.M. 0544, în scopul realizării unei coordonări unitare a forțelor și mijloacelor de care dispune aparatul de informații externe, atât în Centrală cât și în străinătate. Prin aceasta se urmărește să se asigure cuprinderea și executarea tuturor sarcinilor prioritare pe linie economică și T.S., evitându-se suprapunerea unităților operative în rezolvarea unor probleme sau risipirea forțelor în acțiuni cu eficiență scăzută.

7. Rapoartele cu propuneri de deschidere a acțiunilor de influență economică și T.S. de către unitățile operative se înaintează la aprobare comenzii U.M. 0544 cu avizul șefului Compartimentului T.S.

8. Compartimentul T.S. sprijină și îndrumă activitatea pe linie economică și T.S. desfășurată în țară de grupele teritoriale ale U.M. 0544, în care scop conlucrează strâns cu șefii unităților operative și celelalte cadre desemnate de comanda Centrului de Informații Externe să asigure legătura cu inspectoratele județene ale Ministerului de Interne.

IV. INSTRUIREA CU SARCINI ȘI PREGĂTIREA OFIȚERILOR PROPUȘI SĂ EFECTUEZE MISIUNI PE TERMEN LUNG SAU PE PERIOADE SCURTE ÎN STRĂINĂTATE

1. Stabilirea sarcinilor economice și T.S. din ordinele de misiune ale ofițerilor de la grupele operative externe se face pe baza analizei aprofundate a condițiilor din spațiile lucrate, a rețelei informative din legătură, ținându-se seama de pregătirea de specialitate a ofițerilor și de posibilitățile concrete de legendare a activității prin instituțiile de acoperire pe care le reprezintă.

Întregul proces de pregătire a cadrelor propuse pentru misiuni în străinătate pe linie economică și tehnico-științifică, se desfășoară sub îndrumarea și controlul direct al șefilor unităților operative și a instructorilor T.S. de la aceste unități, cu sprijinul șefilor de colective zonale și altor ofițeri desemnați din Compartimentul T.S.

2. Planurile de pregătire și sarcinile pe linie economică și T.S. și din ordinele de misiune ale ofițerilor propuși să lucreze în cadrul grupelor operative externe se întocmesc de către unitățile operative cu consultarea șefului Compartimentului T.S. sau a ofițerilor desemnați de acesta, după care se înaintează spre aprobare comenzii U.M. 0544.

3. În ordinele de misiune ale ofițerilor care se deplasează temporar în străinătate, vor fi incluse sarcini economice și T.S., indiferent de scopul deplasării lor. În acest sens, șeful Compartimentului T.S. și ofițerii din subordine desemnați, participă efectiv la instruirea cu sarcini a ofițerilor care se deplasează în străinătate, stabilind, în colaborare cu unitățile operative, metodele și mijloacele concrete de acțiune pentru rezolvarea acestor sarcini pe baza posibilităților rețelei informative din legătură și a condițiilor concrete pe spațiul respectiv, cu respectarea regulilor de conspirativitate și compartimentare a muncii.

4. Instruirea cu sarcini pe linie economică și T.S. a ofițerilor veniți temporar în țară și reactualizarea ordinelor de misiune ale acestora se realizează de către unitățile operative cu participarea directă a ofițerilor desemnați din cadrul Compartimentului T.S.

V. VERIFICAREA, APRECIEREA ȘI EXPLOATAREA INFORMAȚIILOR ECONOMICE ȘI MATERIALELOR TEHNICO-ȘTIINȚIFICE ANALIZA ACTIVITĂȚII ȘI RAPORTAREA REZULTATELOR

1. Toate informațiile, documentațiile și materialele pe probleme economice și T.S. se analizează de către Compartimentul T.S., cu consultarea beneficiarilor din economie, după criteriul contribuției la rezolvarea problemelor prioritare care vizează apărarea și promovarea intereselor economice și tehnico-științifice ale R.S. România în străinătate.

2. Unitățile operative verifică informațiile primite, folosind surse de la M.C.E.C.E.I., ministerele economice, întreprinderile de comerț exterior subordonate acestora, în vederea stabilirii veridicității și actualității datelor raportate.

Cadrele Compartimentului T.S. efectuează verificările respective numai la ministerele economice și instituțiile centrale de profil cu care țin legătura, conform desemnării aprobate, folosind acoperirea ordonată.

3. U.M. 0282 și Compartimentul T.S. asigură exploatarea informațiilor economice care în urma verificărilor întreprinse se confirmă ca reale și prezintă interes pe linia sarcinilor ce revin U.M. 0544.

4. Informațiile care tratează probleme majore de interes deosebit pentru conducerea partidului și statului prezentând măsuri importante inițiate pe linie economică de șefi de state, guverne, partide politice, organisme și organizații din străinătate, ce privesc mai ales interesele R.S. România peste hotare, precum și rezultatele unor acțiuni cu eficiență deosebită pentru economia națională întreprinse de organele noastre, se exploatează în note destinate Comandantului suprem.

5. Datele și informațiile economice referitoare la probleme deosebite ce pot periclita introducerea sau menținerea produselor românești pe piețele externe sau aspecte importante, dar de interes limitat, care nu se pot utiliza decât parțial și coroborate cu alte date, se exploatează în note adresate tovarășilor prim-viceprim-miniștri, cât și, după caz, membrilor guvernului care coordonează sectoarele respective.

6. Informațiile care se referă la deficiențe în activitatea unor întreprinderi industriale sau în activitatea de comerț exterior desfășurată în țară și peste hotare de unitățile de profil (calitatea necorespunzătoare a produselor românești, întârzieri la livrări, rezultatele nesatisfăcătoare sau acțiuni dăunătoare și contrare legilor statului nostru ale unor delegați români etc.) se transmit, după caz, spre verificare și luarea măsurilor ce se impun la Direcția a II-a și U.M. 0625/CP.

7. Pentru toate materialele T.S., precum și pentru informațiile economice exploatare, Compartimentul T.S. întocmește fișe de apreciere cu privire la utilitatea sau valoarea acestora, în conformitate cu metodologiile de lucru aprobate. În aprecierile respective se precizează și completările necesare sau măsurile ce se impun pentru rezolvarea totală a problemelor.

8. Activitatea de exploatare și valorificare în economie a documentațiilor și materialelor utile se realizează conform prevederilor normelor de lucru ale Compartimentului T.S. și celorlalte metodologii de muncă aprobate.

9. Fișele de apreciere asupra valorii documentațiilor și materialelor tehnico-științifice procurate se înaintează lunar la unitățile operative, pe baza lor analizându-se aportul informativ al ofițerilor și surselor. Fișele de apreciere pentru informațiile economice exploatare prin Compartimentul T.S. se transmit săptămânal la U.M. 0282.

10. Compartimentul T.S. organizează bilunar, împreună cu unitățile operative, analize de fond cu privire la stadiul îndeplinirii sarcinilor ordonate, în acțiunile de influență economică și T.S., stabilind cauzele nerealizărilor și măsurile care se impun pentru executarea lor. La analizele respective care se desfășoară la sediile unităților operative, participă șeful de sector și lucrătorul de spațiu din cadrul unității, șeful colectivului zonal, și, de la caz la caz, ofițerul de spațiu de la Compartimentul T.S.

Analizele se vor efectua în condițiile respectării și aplicării riguroase a normelor privind conspirarea și apărarea cazurilor și a surselor.

11. Compartimentul T.S. comunică în mod operativ unităților, tematicile rezolvate total și punctele din tematicile rezolvate parțial la care nu se mai solicită materiale.

12. Lunar și ori de câte ori se ordonă, Compartimentul T.S. întocmește situații centralizatoare și rapoarte de analiză cu privire la stadiul îndeplinirii sarcinilor economice și

T.S. și contribuția unităților operative pe aceste linii, împreună cu concluziile ce se desprind și măsurile ce se impun, pe care le înaintează comenzii U.M. 0544.

VI. MĂSURI PENTRU ASIGURAREA EVIDENȚEI

1. Compartimentul T.S. asigură evidența centralizată, prin secretariatul propriu, a tuturor documentațiilor, materialelor, telegramelor și rapoartelor informative și pe probleme economice și T.S. primite de la unități și grupele operative externe.

2. Corespondența și lucrările elaborate în conlucrări cu unitățile operative (planuri de măsuri întocmite pe spații și ofițeri, rapoarte de analiză pe probleme, note de stadiu, rapoarte cu privire la organizarea unor acțiuni comune în țară și în străinătate etc.) și copiile fișelor de apreciere se păstrează în dosare și mape separate pe unități.

3. Documentele legate de acțiunile economice și T.S., de exploatarea și valorificarea documentațiilor și materialelor la beneficiarii din economie, precum și tematicile T.S. se păstrează în mape și dosare pe ramuri economice. Evidența sintetică a rezolvării tematicilor și acțiunilor se va realiza centralizat pe bază de fișe tip completate de ofițerii Compartimentului T.S., coordonatori pe ramură economică. Un exemplar al fișei de urmărire a acțiunii se păstrează și la instructorii T.S. de la unități.

4. Toate notele pe probleme economice și T.S., raportate Comandantului suprem, precum și celelalte documente legate de predarea materialelor respective se păstrează într-un dosar special aflat la Compartimentul T.S.

5. Pentru toate documentațiile și materialele rezultate pe linia conlucrării cu unitățile operative se vor aplica normele și instrucțiunile privind evidența, întocmirea, multiplicarea, manipularea și transportul documentelor secrete de stat și de serviciu.

VII. DISPOZIȚII FINALE

1. Pentru asigurarea unui sistem de lucru operativ și eficient în exercitarea atribuțiilor de coordonare, control și sprijinire a unităților operative pe linie economică și T.S., șeful Compartimentului T.S. are acces în sediile unităților respective.

2. Șefii de colective și ofițerii din Compartimentul T.S. desemnați să coordoneze activitatea pe spații sau zone geografice, au acces numai în sediile unităților pe linia cărora le revin sarcini.

3. Șefii unităților operative, instructorii T.S. și șefii de sectoare au acces la sediul central al U.M. 0544 unde își desfășoară activitatea Compartimentul T.S.

4. Întâlnirile de lucru între ofițeri care nu au acces în sediul central sau în sediile unităților operative, se desfășoară numai în case de lucru, pe baza aprobărilor date pentru fiecare caz în parte, de către șeful Compartimentului T.S. și șeful unității operative respective.

5. În cadrul conlucrării pe linia îndeplinirii sarcinilor economice și T.S., ofițerii Compartimentului T.S. și ai unităților operative vor aplica în mod riguros principiile conspirativității, compartimentării și secretizării muncii de informații externe.

6. Șeful Compartimentului T.S. și șefii unităților operative răspund de executarea întocmai a prevederilor din prezenta metodologie.

ȘEFUL COMPARTIMENTULUI,

/ss/ Lt.-col. M. Vianu

58.

1981 martie 11 – Notă-raport cu principalele concluzii reieșite din bilanțurile care au avut loc în unitățile Centrului de Informații Externe privind activitatea desfășurată în anul 1980

DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

Centrul de Informații Externe

Nr. 002003 din 11.03.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 3

N O T Ă – R A P O R T
cu principalele concluzii reieșite din bilanțurile care
au avut loc în unitățile Centrului de Informații Externe
privind activitatea desfășurată în anul 1980

Bilanțurile asupra activității pe anul 1980 care au avut loc în unitățile Centrului de Informații Externe, s-au desfășurat în spiritul exigențelor formulate în documentele de partid și al concluziilor reieșite din convocarea activului de partid și de comandă al Departamentului Securității Statului și au analizat cu responsabilitate comunistă modul cum s-a acționat pentru realizarea obiectivelor fundamentale ale muncii noastre, stadiul în care ne aflăm în raport cu misiunile și sarcinile încredințate. Cu acest prilej s-au desprins următoarele concluzii principale:

- Cadrele de comandă, organele și organizațiile de partid, sub îndrumarea și cu sprijinul permanent al conducerii Departamentului Securității Statului, au desfășurat o activitate susținută pentru însușirea de către întregul efectiv a noii concepții de muncă ordonate de Comandantul Suprem și implicarea aparatului de informații externe în acțiunile complexe cu care se confruntă, astfel ca cel puțin 2/3 din activitate să fie depusă pentru rezolvarea problemelor specifice din domeniul economic și tehnico-științific, iar centrul de greutate al muncii informativ-operative să fie la ofițerii din Centrală.

- Conducerea Centrului de Informații Externe s-a preocupat îndeaproape de planificarea și organizarea muncii, folosirea cu eficiență sporită a întregului efectiv, diversificarea formelor și metodelor de muncă ale cadrelor, exploatarea posibilităților interne pentru îmbunătățirea activității în exterior, în scopul cuprinderii și rezolvării în cele mai bune condițiuni a problemelor majore ale muncii informativ-operative și asigurării unei perspective de ansamblu asupra întregii activități.

- Unitățile au reușit să cunoască și să stăpânească mai bine situația operativă în cadrul căreia s-au produs unele mutații caracterizate prin: continua adâncire și proliferare a celor mai periculoase forme și metode de acțiune ostilă desfășurată împotriva țării noastre de către serviciile de spionaj și cercurile reacționare din străinătate; intensificarea propagandei reacționare, a războiului psihologic de ponegrire și calomniere a politicii interne și externe a României, a realizărilor din țara noastră; antrenarea și dirijarea directă de către acestea a elementelor dușmănoase din emigrația originară din România și coordonarea activităților întreprinse de ele împotriva securității statului; acțiuni de subminare a relațiilor economice și de cooperare tehnico-științifică ale României cu alte state; concertarea și intensificarea acțiunilor organelor de informații și contrainformații dușmane împotriva muncii și a cadrelor noastre.

- Au fost întreprinse măsuri pentru îmbunătățirea metodologiei de lucru în domeniile economic, tehnico-științific, al emigrației și iredentismului în general, evaluării și exploatării informațiilor, precum și pentru lărgirea frontului de lucru și perfecționarea activității unităților operative pe zone, spații, probleme și obiective; s-a acționat pentru folosirea mai eficientă a potențialului informativ, delimitarea și folosirea rețelei informative vechi și a celei nou create; a fost revăzută încărcătura cu sarcini a cadrelor, inclusiv a celor de conducere, stabilindu-se măsuri concrete pentru participarea efectivă a acestora la

inițierea și finalizarea acțiunilor informativ-operative; s-a îmbunătățit sistemul de evidență operativă; au fost create noi instrumente de lucru.

- Centrul de Informații Externe cooperează în bune condițiuni cu celelalte unități din cadrul Departamentului Securității Statului și ale Ministerului de Interne. Programele și planurile comune pe acțiuni, probleme și cazuri au asigurat cunoașterea, prevenirea și neutralizarea unor activități ostile din țară și exterior.

- S-a realizat o mai bună orientare și instruire a grupelor teritoriale ale Centrului de Informații Externe, pentru integrarea lor, cu probleme specifice, în activitatea de securitate din cadrul inspectoratelor județene.

- Au fost obținute unele informații de valoare pe obiectivele majore ale muncii, ceea ce a contribuit la creșterea calității informărilor înaintate Comandantului suprem.

- S-a îmbunătățit sistemul de raportare la conducerea Departamentului Securității Statului a unor probleme de interes operativ. A crescut numărul informațiilor pe probleme din domeniile economic, tehnico-științific și A.V.S., ceea ce reflectă implicarea în mai mare măsură a cadrelor noastre în rezolvarea unor astfel de sarcini.

- Cadrele de comandă se preocupă mai îndeaproape de controlul și îndrumarea activității subordonaților în procesul executării sarcinilor, cu respectarea strictă a principiilor și normelor de compartimentare și secretizare a muncii, ceea ce a contribuit la sporirea operativității, la înlăturarea unor aspecte de formalism și birocratism.

- S-a asigurat o repartizare și folosire mai judicioasă a cadrelor corespunzător pregătirii și experienței lor, acordându-se prioritate domeniilor economic, T.S., A.V.S. și emigrație.

- Au fost încadrați direct ca ofițeri un număr însemnat de cadre activiști de partid și U.T.C., specialiști din economie, precum și din rândul femeilor, cu o temeinică pregătire politică și profesională. A sporit preocuparea pentru promovarea în funcții de conducere a unor ofițeri competenți, îndeosebi din rândul celor tineri, și asigurarea unei rezerve de cadre corespunzătoare. S-a acționat cu mai multă exigență pentru ridicarea nivelului de pregătire politică, profesională, militară și de limbi străine a întregului efectiv.

- Activitatea organelor și organizațiilor de partid a fost orientată pe problemele esențiale din cadrul unităților, îndeosebi pe mobilizarea efecivelor la îndeplinirea cu răspundere a sarcinilor încredințate, educarea comunistă a cadrelor în spiritul principiilor eticii și echității socialiste, întăririi ordinii și disciplinei.

Cu toate că au fost obținute unele rezultate pozitive, în condițiile reorganizării aparatului de informații externe și ale reșezării muncii corespunzător noilor cerințe, bilanțurile au evidențiat faptul că activitatea desfășurată de unitățile Centrului de Informații Externe în anul 1980 nu s-a situat la nivelul cerințelor și exigențelor stabilite de conducerea de partid și de stat.

Față de problemele de fond ale muncii de informații externe trebuie să acționăm cu mai multă fermitate și hotărâre pentru organizarea și implicarea întregului aparat la rezolvarea acestora cu maximum de eficiență și încadrarea pe coordonatele majore ale activității noastre.

- Unitățile operative nu dispun și insuficient s-au preocupat de crearea unui potențial informativ valoros, cu posibilități reale de penetrare și, ca urmare, nu stăpânesc în măsura necesară situația informativ-operativă din zonele, spațiile și problemele aflate în răspunderea lor. Uneori s-a propus recrutarea de noi surse la întâmplare, fără a se avea în vedere scopul urmărit, obiectivele și sarcinile care urmau să fie rezolvate cu elementele respective. De asemenea, șefii unităților operative au tergiversat în mod cu totul nejustificat analiza și clarificarea tuturor problemelor referitoare la rețeaua informativă creată înainte de octombrie 1978, care, datorită trădărilor ce au avut loc, a devenit vulnerabilă, ceea ce a condus la unele situații așa cum au fost cele din Anglia, Austria și R.F. Germania.

- Cadrele de comandă din unități nu au acționat cu toată hotărârea și în permanență pentru diversificarea și folosirea tuturor mijloacelor și metodelor specifice muncii de informații externe: combinațiile, legende, jocurile operative, mijloacele T.O., filajul și altele de care dispunem. Se mai practică încă unele forme de lucru vechi, depășite pentru etapa actuală. Nu se folosesc multiplele posibilități de legendare a cadrelor care sunt trimise în misiuni în exterior, utilizându-se numai formele clasice, cunoscute.

- Lucrarea în mod organizat și calificat a problemelor, obiectivelor și acțiunilor deschise se află într-un stadiu incipient. În majoritatea situațiilor, unitățile operative s-au rezumat la deschiderea de dosare, fără a se lua însă măsuri operative concrete, de conținut, care să asigure finalizarea cazurilor respective într-un timp cât mai scurt.

- S-a manifestat insuficient spirit ofensiv în țară și la grupele operative externe în cunoașterea, prevenirea și combaterea acțiunilor dușmănoase îndreptate împotriva țării noastre de către cercurile imperialiste, oficinele de spionaj străine și organizațiile emigrației reacționare originare din România. Uneori am fost surprinși de evenimente, ne-am limitat la situația de a înregistra anumite acțiuni ostile, fără a mai putea interveni eficient. Deși se constată o recrudescență a activității cercurilor și elementelor reacționare din exterior, a unor organizații și posturi de radio ostile, folosirea de către unitățile operative a tuturor formelor, metodelor și mijloacelor muncii specifice se desfășoară lent și la un nivel scăzut.

- Cadrele de specialitate și posibilitățile de care dispun unitățile operative nu au fost folosite în mod corespunzător pentru rezolvarea sarcinilor majore prevăzute în acțiunile prioritare economice și tehnico-științifice care vizează sprijinirea ramurilor de vârf ale economiei naționale și promovarea în străinătate, prin mijloace specifice, a intereselor economice ale țării noastre. Grupele operative special constituite și trimise în diferite spații desfășoară o activitate sub nivelul cerințelor, iar șefii de unități nu urmăresc cu exigență sporită eficiența muncii acestora. Unele sectoare și compartimente operative acționează greoi, nu se angajează cu toată capacitatea la organizarea și finalizarea de acțiuni pe probleme economice și tehnico-științifice.

- Nu s-a reușit să se imprime la întregul efectiv răspunderea pentru folosirea deplină a posibilităților existente în țară, în vederea pregătirii temeinice a acțiunilor care urmau să se desfășoare sau să se finalizeze în exterior, deoarece unele cadre de comandă nu au înțeles pe deplin că ofițerii care lucrează la grupele operative externe sunt numai puncte de sprijin în rezolvarea sarcinilor majore ale muncii și, ca urmare, au existat neajunsuri în inițierea și pregătirea acțiunilor din interior, în angajarea întregului potențial de care dispun unitățile noastre.

- Calitatea și eficiența informațiilor și a documentațiilor tehnico-științifice obținute sunt încă scăzute. Se transmit multe informații care nu se înscriu în obiectivele fundamentale ale activității informativ-operative, în cerințele și orientările tematice ordonate, sunt periferice, insuficient verificate, iar uneori au caracter public.

Foarte puține informații politico-militare s-au referit la acțiuni și evenimente deosebite care urmau să aibă loc și prezentau interes direct sau indirect pentru țara noastră. Se continuă trimiterea de documentații și materiale tehnico-științifice care nu sunt utile, depășite de cerințele actuale ale economiei naționale, deși pentru obținerea unora dintre acestea se cheltuiesc însemnate fonduri valutare.

- S-a manifestat superficialitate, lipsă de preocupare și exigență din partea unor șefi de unități, sectoare și compartimente în cunoașterea multilaterală a cadrelor din subordine, stimularea inițiativei și antrenarea lor în muncă. Au fost situații când nu s-a asigurat un control permanent asupra activității ofițerilor aflați la instituțiile de acoperire, cărora nu li s-au încredințat întotdeauna misiuni concrete și nu au fost sprijiniți în suficientă măsură în procesul executării sarcinilor.

- Unele cadre au comis abateri grave de la normele de muncă și comportare, s-au deconspirat, au luat legătura cu cetățeni străini fără aprobare, au manifestat atitudine de

pălăvrăgeală și lăudăroșenie, relații extraconjugale cu diferite femei, beții, pierderi de documente de legitimare și altele, ceea ce a impus măsuri de pedepsire și sancționare a acestora pe linie de comandă și de partid, inclusiv cu trecerea în rezervă.

- În activitatea de pregătire a cadrelor, în unități au existat unele neajunsuri determinate de faptul că unele acțiuni au fost formale, nu s-a acordat atenție de către toți participanții studierii și aprofundării problemelor supuse dezbaterii, lipsuri nemotivate de la cursuri, iar șefii de unități, sectoare și compartimente nu au intervenit cu promptitudine pentru a se asigura instruirea fiecărui ofițer corespunzător cu sarcinile și misiunile pe care le are de îndeplinit.

- Unele birouri ale organizațiilor de bază, organizații de partid din diferite compartimente, activiști și cadre de comandă nu și-au adus un aport mai substanțial la mobilizarea tuturor comuniștilor în vederea ridicării nivelului calitativ al întregii activități, creșterii răspunderii în muncă a tuturor cadrelor, prevenirii abaterilor de la normele și regulile de muncă, principiile eticii și echității socialiste.

- În stilul și metodele de muncă ale șefilor de unități s-a manifestat uneori lipsă de inițiativă, s-au așteptat ordine și indicații chiar și în unele probleme de competența lor, nu s-a urmărit îndeaproape eficiența acțiunilor întreprinse și modul de finalizare, nu s-a făcut pe deplin simțită prezența lor în organizarea și conducerea activității subordonaților și în angajarea în mai mare măsură a acestora pe problemele majore ale muncii de informații externe.

- Consiliul de conducere al Centrului de Informații Externe nu a urmărit îndeaproape modul cum unitățile angajează întregul efectiv la îmbunătățirea muncii, nu a intervenit mai operativ și cu mai multă hotărâre în determinarea cadrelor de comandă să întreprindă cele mai eficiente măsuri pentru finalizarea unor acțiuni informativ-operative.

*

Pornind de la exigențele mari puse în fața noastră de Comandantul Suprem, de la necesitatea perfecționării continue a muncii, a creșterii calității și eficienței acesteia și având în vedere sarcinile ce revin Centrului de Informații Externe din Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului, prezentăm, alăturat, spre aprobare, planul de măsuri care direcționează activitatea unităților pe anul 1981.

ADJUNCT AL MINISTRULUI DE INTERNE
ȘI ȘEF AL U.M. 0544,
General-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 1, f. 35-39

59.

1981 martie 11 – Plan de măsuri pentru realizarea sarcinilor ce revin unităților Centrului de Informații Externe pe anul 1981

DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

Centrul de Informații Externe
Nr. 002004 din 11.03.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 3

**PLAN DE MĂSURI
pentru realizarea sarcinilor ce revin unităților
Centrului de Informații Externe
pe anul 1981**

În vederea executării la un nivel calitativ superior a ordinelor și indicațiilor Comandantului suprem al Forțelor Armate ale R.S. România, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, a îndeplinirii întocmai a Programului de măsuri al Departamentului Securității Statului, perfecționării continue a muncii, creșterii calității și eficienței acesteia, Centrul de Informații Externe își propune, pentru anul 1981, următoarele obiective și sarcini:

I. Dezvoltarea, diversificarea și orientarea întregului potențial informativ al Centrului de Informații Externe, corespunzător cu frontul de lucru, cerințele actuale și de perspectivă ale muncii, asigurarea capacității de penetrare și a caracterului ofensiv al acestuia, în cunoașterea, prevenirea și contracararea cu fermitate și eficiență sporită a acțiunilor ostile țării noastre și sprijinirea promovării relațiilor României cu alte state. În acest scop se vor întreprinde următoarele măsuri:

- Unitățile operative vor analiza potențialul informativ de care dispun pe zone, spații, obiective, probleme și acțiuni, și pe baza concluziilor și cerințelor muncii să stabilească măsuri concrete pentru acoperirea informativă a acestora, astfel încât să se asigure lucrarea lor calificată, în mod organizat și ofensiv.

Termen: 30 iunie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Fiecare unitate operativă va stabili noi posibilități în vederea dezvoltării potențialului informativ care să permită penetrarea în clandestinitatea elementelor ostile și determinarea lor să renunțe la acțiunile dușmănoase preconizate. În acest scop, se vor avea în atenție și persoane care dispun de calități și posibilități informative și își desfășoară activitatea în porturi, aeroporturi, puncte control trecere frontieră, întreprinderi, asociații și organizații românești care, prin natura muncii, intră în relații de serviciu cu firme și societăți străine.

Termen: 30 iunie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Identificarea tuturor surselor informative și de influență realizate până în anul 1978 de unitățile centrale și teritoriale de securitate din rândul cetățenilor străini care au fost în R.S. România la studii, ca specialiști sau în alte scopuri, pentru a fi selecționate și luate în lucru activ acele elemente care, prin poziția actuală și de perspectivă, pot contribui la realizarea unor sarcini vizând apărarea țării și promovarea intereselor României în străinătate.

Termen: 31 august 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Stabilirea cetățenilor români plecați definitiv din țară care au fost recrutați de organele de securitate, iar în prezent nu mai sunt în legătura acestora sau care au dovedit și dovedesc loialitate față de România și selecționarea din rândul acestora a celor care prin poziția lor actuală pot fi folosiți în acțiuni informativ-operative.

Termen: 30 septembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Realizarea de către fiecare unitate a unei evidențe operative funcționale, pe spații, a străinilor care se află temporar în R.S. România la studii, ca specialiști sau în alte scopuri, precum și a comercianților și altor categorii de persoane ce se deplasează periodic în țara noastră, astfel ca pe baza acesteia să fie punctate, selecționate și luate în lucru, în vederea recrutării, cele mai corespunzătoare elemente. În acest scop, unitățile operative vor stabili numărul elementelor pe care le vor recruta, în funcție de obiectivele fundamentale ale muncii, respectiv, apărarea țării și promovarea intereselor României în relațiile cu alte state, de cerințele și prioritățile pe spații, obiective și probleme, urmând a se raporta decadal stadiul acțiunilor întreprinse și rezultatele concrete obținute. Stabilirea de noi posibilități în

vederea participării în mai mare măsură, la această activitate, a grupelor operative teritoriale ale Centrului de Informații Externe.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Asigurarea unei instruiți temeinice și permanente a tuturor elementelor potențialului informativ cu sarcinile ce le revin pe probleme, acțiuni și cazuri concrete, pentru creșterea capacității lor de penetrare ofensivă în obiective și realizarea în cele mai bune condițiuni a misiunilor încredințate.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Folosirea sistematică și diversificată de către fiecare unitate operativă a tuturor mijloacelor și metodelor muncii speciale pentru verificarea permanentă a potențialului informativ, în vederea stabilirii și cunoașterii sincerității și loialității acestuia față de conlucrarea cu organele de securitate, prevenirii și înlăturării oricăror posibilități de natură să aducă prejudicii activității de informații externe. Până la sfârșitul trimestrului III 1981, unitățile operative vor analiza stadiul muncii în această problemă și vor stabili măsuri concrete de îmbunătățire a activității respective.

Termen: 30 septembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

II. Cunoașterea temeinică, prevenirea și contracararea cu fermitate și în spirit ofensiv a acțiunilor dușmănoase și diversivității ideologice desfășurate împotriva României de cercurile reacționare, serviciile de spionaj, organizațiile și posturile de radio străine ostile. În acest scop se va acționa pentru:

- Mobilizarea efectivelor și a întregului potențial informativ pentru cunoașterea și stăpânirea situației operative, obținerea de informații de valoare privind preocupările cercurilor reacționare, ale serviciilor de spionaj și centrelor de subversiune străine față de România, acordându-se prioritate următoarelor probleme: obiective urmărite, planuri de acțiune, măsuri folosite de conspirare a activității și persoanelor, căi și metode de obținere a informațiilor despre țara noastră, descoperirea canalelor de transmitere a acestora, identificarea cadrelor și agenților lor, în scopul luării măsurilor ce se impun pentru prevenirea și contracararea acțiunilor dușmănoase. Trimestrial, unitățile operative vor analiza, în prezența comenzii Centrului de Informații Externe, stadiul muncii în problemele menționate, stabilindu-se măsuri concrete și eficiente pentru îmbunătățirea activității în acest domeniu.

Termen : 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Stabilirea de măsuri și acțiuni operative concrete pentru încadrarea informativă a unor factori de decizie din cadrul secțiilor naționale ale organizației „Amnesty International”, ai altor organizații reacționare din Occident, diferitelor „comitete” și „comisii” care se autointitulează ca apărătoare ale drepturilor omului și realizarea de combinații eficiente în scopul influențării lor pentru a renunța la atitudinea denigratoare la adresa țării noastre și al neutralizării oricăror acțiuni ostile.

Termen: 30 iunie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Unitățile operative vor analiza și elabora unele studii referitoare la fenomenul disidenței, expresie a subversiunii anticomuniste desfășurate împotriva statelor socialiste, inclusiv a României (scopuri, forme de manifestare, metode și mijloace de acțiune), pe baza cărora vor întocmi, împreună cu unitățile centrale de securitate, un program special de măsuri pentru prevenirea și contracararea fermă a activității disidente a unor elemente din rândul oamenilor de știință și cultură, a unor persoane cu convingeri religioase fanatice sau

a altor indivizi care, sub influența acțiunilor de diversiune inițiate din exterior, ar putea trece la manifestări dușmănoase împotriva orânduirii noastre socialiste.

Termen: 31 iulie 1981

Răspund: Șefii unităților operative
și șeful U.M. 0282

- U.M. 0225 va efectua o analiză de fond asupra conținutului și orientărilor tematice ale emisiunilor în limba română transmise de așa-zisul post de radio „Europa Liberă” și va prezenta concluziile și acțiunile operative ce se impun pentru diversificarea și impulsivitatea activității desfășurate în baza planului special de măsuri privind contracararea activității dușmănoase a acestei oficine. Deschiderea de noi acțiuni informativ-operative pentru izolarea, demascarea și anihilarea unor angajați și colaboratori ai secțiilor române din cadrul posturilor de radio „Vocea Americii”, „Deutsche Welle” și „B.B.C.”

Termen: 30 iunie 1981

Răspund: Șefii unităților operative
și șeful U.M. 0282

- Intensificarea și diversificarea acțiunilor informativ-operative și de influență pentru contracararea propagandei ostile R.S. România. În acest scop, la nivelul fiecărei unități operative se vor organiza analize trimestriale asupra modului în care se acționează pentru îndeplinirea orientării tematice special elaborată, stabilindu-se noi măsuri pentru creșterea eficienței acestei activități.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

III. Perfecționarea activității de cunoaștere, prevenire și contracarare a preocupărilor și acțiunilor întreprinse împotriva țării noastre de elemente dușmănoase din rândul emigrației române și al naționalist-iredentiștilor. Atragerea pe poziții loiale a emigrației române și a celei de alte naționalități. În acest scop se vor întreprinde următoarele măsuri:

- Până la sfârșitul trimestrului II 1981, se vor analiza rezultatele și eficiența măsurilor întreprinse pentru stăpânirea situației operative și asigurarea unui control permanent asupra legionarilor din exterior, a descendenților și rudelor acestora din țară, cunoașterea în orice moment, prevenirea și contracararea preocupărilor și intențiilor lor de a organiza sau participa la acțiuni împotriva României.

Termen: 30 iunie 1981

Răspund: Șeful U.M. 0225 împreună
cu șefii U.M. 0199 și U.M. 0201

- Intensificarea măsurilor informativ-operative pentru selecționarea în țară și străinătate a unor elemente valoroase, de perspectivă, care să fie infiltrate în anturajul conducerii așa-zisului Consiliu Național Român, al ex-regelui MIHAI și al altor vârfuri din cadrul emigrației ostile, în scopul accentuării disensiunilor dintre grupările dușmănoase, al destrămării acestora și al prevenirii organizării de acțiuni coordonate împotriva țării noastre.

Periodic să se analizeze obiectivele urmărite prin preocupările de organizare a unui „Congres mondial al românilor liberi” și de constituire a unei organizații a întregii emigrații, în scopul depistării și creării de posibilități informativ-operative pentru preluarea, în final, a controlului asupra comunității românești din străinătate.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șeful U.M. 0225 împreună
cu șefii U.M. 0199 și U.M. 0201

- Intensificarea acțiunilor de lucrare activă a organizațiilor și principalelor căpetenii iredentiste, îndeosebi maghiare, conform Programului de măsuri special întocmit în această problemă la nivelul Departamentului Securității Statului.

Diversificarea potențialului informativ-operativ și de influență, din țară și străinătate, prin selecționarea, studierea și atragerea la colaborare a unor elemente tinere, din rândul intelectualilor de naționalitate maghiară (scriitori, istorici, juriști, preoți reformați și romano-catolici, predicatori bapțiști), cu posibilități de infiltrare pe lângă conducerea principalelor organizații iredentiste, în scopul obținerii unor informații care să permită demascarea și compromiterea activității acestora, precum și demascarea caracterului revizionist-fascist al „teoriilor” iredentiste.

Trimestrial și ori de câte ori se impune, se va analiza, la nivelul Centrului de Informații Externe, stadiul acțiunilor deschise în problema iredentiștilor maghiari, a altor elemente naționalist-iredentiste, precum și modul de cooperare cu Direcția I a Departamentului Securității Statului, concluziile desprinse urmând a fi prezentate și cu prilejul analizelor semestriale prevăzute la nivelul Departamentului Securității Statului, cu propuneri concrete de îmbunătățirea activității în acest domeniu.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: șeful U.M. 0255 împreună
cu șefii U.M. 0199 și U.M. 0201

- Organizarea și amplificarea acțiunilor combinate de preluare sub control a activității organizațiilor, comunităților și parohiilor românești din străinătate, precum și de creștere a influenței organelor noastre în unele asociații ale persoanelor originare din România (germani, greci, evrei etc.), în vederea realizării unității de acțiune a acestora pentru susținerea intereselor politice și economice ale țării noastre în diferite state.

Continuarea, în mod organizat, a acțiunii de aducere în țară a unor reprezentanți de frunte ai emigrației române și de alte naționalități, în vederea influențării lor pozitive. În acest scop se va întocmi, până la 30 aprilie a.c., un calendar de vizite, care să permită o colaborare eficientă cu alte unități de securitate și instituții oficiale de resort în pregătirea din timp și aplicarea măsurilor informativ-operative și de influență stabilite.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șeful U.M. 0225 împreună
cu șefii U.M. 0199 și 0201

- Identificarea de noi documente istorice existente în arhive secrete, biblioteci și colecții particulare din diferite țări cu privire la România, recrutarea și instruirea corespunzătoare de noi colaboratori și surse de specialitate, în vederea preluării, aducerii în țară și valorificării acestor documente pentru popularizarea adevărului istoric despre poporul român și combaterea propagandei naționalist-iredentiste, în general.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șeful U.M. 0225 împreună
cu șefii U.M. 0199 și U.M. 0201

IV. Creșterea contribuției unităților Centrului de Informații Externe la promovarea intereselor economice și T.S. ale României în relațiile cu alte state, prin lărgirea frontului de lucru și realizarea în cele mai bune condițiuni a prevederilor programelor prioritare ordonate, îndeosebi pentru ramurile de vârf ale economiei naționale și agricultură, în care scop se va urmări:

- Perfecționarea și extinderea acțiunilor speciale T.S. și de influență în domeniul economic, în care scop să fie dezvoltat și folosit cu eficiență potențialul informativ-operativ în vederea îndeplinirii sarcinilor prioritare.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Trimestrial și ori de câte ori este nevoie, unitățile operative vor analiza stadiul realizării sarcinilor din acțiunile de influență economică vizând sprijinirea asigurării surselor de aprovizionare cu țiței, materii prime de bază, promovarea exportului de produse românești cu grad înalt de tehnicitate și vor stabili măsuri concrete pentru creșterea contribuției unităților operative la rezolvarea acestor sarcini prioritare.

Termen: 30 iunie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Deschiderea de noi acțiuni informativ-operative pentru creșterea gradului de implicare a unităților operative în sprijinirea realizării unor obiective economice și tehnico-științifice de importanță majoră din ramurile de vârf ale economiei naționale, îndeosebi din domeniile microelectronicii („CIRCUITUL”), energeticii nucleare („VIITORUL” și „MODERATORUL”), aviației („ELICEA”), roboților industriali („ROBOTUL”) și altele.

Termen: 30 aprilie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Reactualizarea programului special de măsuri din domeniul agriculturii, cu sarcinile rezultate din orientările și indicațiile Comandantului suprem la cel de-al II-lea Congres al țărânimii și asigurarea participării aparatului, a potențialului informativ-operativ din acest domeniu, la sprijinirea, prin mijloace specifice, a realizării obiectivelor și măsurilor stabilite.

Termen: 25 martie 1981

Răspunde: Șeful unității specializate economice și T.S.

- Îmbunătățirea sistemului de trimitere a unor grupe operative în misiuni temporare pe spații de interes major pentru țara noastră în domeniul economic și tehnico-științific și inițierea unor măsuri concrete care să asigure creșterea eficienței acestui sistem de lucru.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Comanda Centrului de Informații Externe va analiza formele și eficiența activității A.V.S. și va stabili măsuri pentru intensificarea eforturilor, în vederea finalizării acțiunilor deschise și stabilirea de noi posibilități care să determine creșterea aportului valutar special.

Termen: 30 mai 1981

Răspund: Șefii unităților operative și al Compartimentului A.V.S.

V. Perfecționarea și diversificarea formelor și metodelor de muncă în concordanță cu evoluția situației operative cu care se confruntă unitățile Centrului de Informații Externe, în vederea creșterii eficienței activității de realizare a obiectivelor fundamentale ale muncii, respectiv, apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile și promovarea intereselor R.S. România în relațiile cu alte state. În acest scop se vor întreprinde următoarele măsuri:

- Elaborarea unor planuri complexe de dirijare a cadrelor și surselor, care să cuprindă reglementări precise referitoare la obiectivele, scopurile și interesele informative ce trebuie realizate într-o anumită perioadă și modul concret de acțiune pentru îndeplinirea acestora, precum și a unei metodologii de lucru privind câmpurile de căutare a informațiilor și recrutarea rețelei informative necesare activității de informații externe.

Termen: 30 septembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Unitățile operative vor stabili măsuri de completare și folosire în permanență a mijloacelor speciale ale muncii de securitate (tehnica operativă, fotocopierea în secret, interceptarea corespondenței, a convorbirilor telefonice și comunicărilor telex, filajul, evidența operativă și altele), în scopul dezvoltării și diversificării activității specifice, obținerii de date și informații direct din obiective și de la persoane care prezintă interes.

Termen: 30 mai 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Stabilirea și folosirea de noi forme pentru legendarea și acoperirea cadrelor care urmează a fi trimise în exterior în țări și zone care, în anumite perioade, prezintă interes operativ deosebit pentru România, folosindu-se din plin posibilitățile oferite de instituțiile românești oficiale care, pe baza planurilor de relații externe, efectuează schimburi și acțiuni de colaborare cu diferite state și organizații internaționale.

Termen: 30 iulie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Analizarea de către fiecare unitate a modului în care se folosesc în acțiunile aflate în lucru legendele și combinațiile informative, jocurile operative, formele nou indicate de acoperire a cadrelor și surselor, în raport cu schimbările intervenite în situația operativă din diferite state, și întreprinderea de noi măsuri care să asigure succesul în penetrarea dispozitivului inamic.

Termen: 30 iunie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Efectuarea unei analize complexe cu privire la modul de acțiune în străinătate al cadrelor și surselor, pornind de la fragilitatea pe care o prezintă, după trădările care au avut loc, terenul informativ-operativ extern și prezentarea de propuneri menite să contribuie la elaborarea și folosirea de noi forme și mijloace de acțiune pentru apărarea muncii și a cadrelor față de activitatea organelor dușmănoase.

Termen: 30 septembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Extinderea sistemului de participare acoperită a cadrelor din unități la tratative comerciale, sesiuni ale comisiilor mixte, expoziții, târguri, simpozioane și alte manifestări internaționale, organizate în țară și în străinătate, urmărindu-se creșterea eficienței acestor activități pentru rezolvarea sarcinilor prioritare din domeniul economic, T.S. și A.V.S.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Implicarea în mai mare măsură a unităților operative la pregătirea contrainformativă a cetățenilor români care se deplasează în străinătate în interes de serviciu și personal, pentru a avea o conduită corespunzătoare și folosirea lor pentru a obține informații și a participa la anumite acțiuni de influență. Elaborarea în acest scop a unei metodologii orientative care să fie folosită de unitățile operative în acțiunile speciale ATLAS și ALFA.

Termen: 30 mai 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Efectuarea unei analize asupra modului de organizare și a eficienței evidenței operative și stabilirea măsurilor ce se impun a fi luate pentru îmbunătățirea muncii în acest domeniu.

Termen: 30 mai 1981

Răspund: Șeful U.M. 0503 și
șefii unităților operative

VI. Perfectionarea continuă a sistemului de cooperare dintre Centrul de Informații Externe și celelalte unități centrale și teritoriale de securitate pentru conjugarea eforturilor și realizarea de acțiuni unitare calificate și ofensive, în măsură să determine și să asigure folosirea eficientă a tuturor mijloacelor și posibilităților muncii pentru apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile și promovarea intereselor României în relațiile cu alte state. În acest scop se vor întreprinde următoarele măsuri:

- Intensificarea activității de cooperare în forme concrete, pe acțiuni și cazuri operative, care intră în sfera de preocupare atât a Centrului de Informații Externe, cât și a altor unități centrale și teritoriale de securitate, cu respectarea strictă a compartimentării și secretizării muncii.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Elaborarea unui îndrumar metodologic pentru perfecționarea activității de căutare a informațiilor și organizarea schimbului reciproc de date între unitățile centrale și teritoriale de securitate și Centrul de Informații Externe. Instituirea, în cadrul fiecărei unități a Departamentului Securității Statului, a unei evidențe riguroase a informațiilor și datelor care fac obiectul schimbului reciproc, în scopul asigurării coordonării și compartimentării muncii, al unui control strict asupra acestei activități.

Termen: 30 mai 1981

Răspund: Șeful U.M. 0282 și
șefii unităților operative

- Folosirea unor noi instrumente de lucru care să asigure rezolvarea în comun a unor sarcini, cazuri și acțiuni deosebite ce impun luarea de măsuri informativ-operative complexe, atât în țară, cât și în străinătate.

Se va acorda atenție deosebită realizării în cooperare a unor combinații informativ-operative privind: verificarea bazei de lucru; scoaterea de elemente în exterior; penetrarea în organizațiile emigrației reacționare și ale iredentiștilor, îndeosebi maghiari; valorificarea posibilităților ce le oferă prezența în R.S. România a unor categorii de cetățeni străini, în vederea folosirii lor în interesul muncii.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Efectuarea, la nivelul unităților operative, a unor analize în legătură cu modul în care se desfășoară cooperarea și schimbul reciproc de informații cu celelalte unități centrale și teritoriale de securitate, care să permită desprinderea de concluzii utile și stabilirea de măsuri pentru perfecționarea, în continuare, a sistemului de lucru și creșterea eficienței acțiunilor întreprinse.

Termen: 30 august 1981

Răspund: Șefii unităților operative

VII. Îmbunătățirea calitativă și diversificarea informării conducerii superioare de partid, a conducerii Ministerului de Interne și a Departamentului Securității Statului cu date, informații și documentații secrete de valoare, temeinic verificate, care prezintă interes operativ major. În acest scop se vor întreprinde următoarele măsuri:

- Stabilirea, în raport cu specificul fiecărei unități operative în parte, a unor măsuri concrete, pe sectoare și compartimente, care să determine un salt calitativ în ceea ce privește obținerea și exploatarea informațiilor, problematica pe care o abordează, astfel încât să asigurăm o informare de înalt nivel a conducerii superioare de partid.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative
și șeful U.M. 0282

- Perfecționarea continuă a sistemului de elaborare a unor tematici orientative speciale, care să asigure direcționarea clară și fermă a întregului aparat operativ în procesul de căutare, obținere și efectuare a schimbului de informații, de procurare a unor documentații și materiale T.S., în scopul realizării, la un nivel calitativ superior, a obiectivelor fundamentale ale muncii de informații externe. Analiza periodică, cel puțin trimestrială, de către fiecare unitate operativă, împreună cu U.M. 0282, a calității informațiilor obținute și a modului în care acestea răspund tematicilor ordonate.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative
și șeful U.M. 0282

- Unitățile operative vor asigura verificarea prin mijloace multiple a informațiilor obținute, introducerea unei ordini desăvârșite în evaluarea și exploatarea acestora, urmărirea în mod operativ a confirmării sau infirmării lor, pentru stabilirea posibilităților reale ale surselor și prevenirea oricăror tentative de dezinformare.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative și
șeful U.M. 0282

- Efectuarea unei analize complexe asupra activității depuse de Centrul de Informații Externe în domeniile economic, T.S. și A.V.S. pentru stabilirea stadiului de finalizare și a eficienței muncii în acțiunile raportate conducerii partidului în perioada 1 octombrie 1980 – 28 februarie 1981 și adoptarea, în continuare, a măsurilor care se impun.

Termen: 30 martie 1981

Răspund: Șefii unităților operative,
șeful U.M. 0282,
Unității economice T.S. și al
Compartimentului A.V.S.

- Perfecționarea sistemului de raportare la conducerea Departamentului Securității Statului a rezultatelor muncii de informații externe și a problemelor operative deosebite care apar în procesul executării misiunilor de către unități, a stadiului măsurilor întreprinse în diferite probleme, acțiuni și cazuri aflate în lucru.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative
și șeful U.M. 0282

- Elaborarea unor criterii noi de apreciere a calității și valorii informațiilor și materialelor obținute prin mijloacele muncii speciale, care să contribuie la creșterea exigenței față de aportul informativ al unităților operative.

Termen: 30 mai 1981

Răspunde: Șeful U.M. 0282

VIII. Perfecționarea stilului și metodelor de muncă ale cadrelor de conducere, folosirea judicioasă și la întreaga capacitate a efectivelor, în vederea adaptării permanente a activității unităților la cerințele hotărârilor de partid, ale legilor țării, ale ordinelor și indicațiilor primite, precum și la mutațiile ce intervin în situația operativă, avându-se în vedere cu prioritate următoarele:

- Atragerea și folosirea în mod organizat a tuturor cadrelor de conducere la activitatea Consiliului de conducere al Centrului de Informații Externe, cu respectarea strictă a regulilor de compartimentare, astfel încât acesta să-și exercite în tot mai bune condițiuni atribuțiile stabilite prin Regulamentul cadru și să asigure adoptarea unor decizii optime, corespunzătoare cerințelor muncii practice.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspunde: Conducerea C.I.E.

- Continuarea perfecționării stilului și metodelor de muncă ale cadrelor de conducere, prin realizarea unui contact nemijlocit cu subordonații, eliminarea unor lucrări inutile și acordarea timpului necesar muncii de comandă, concepție, decizie, control și îndrumare, astfel încât 2/3 din timpul de lucru al cadrelor de comandă să fie afectat muncii cu subordonații în teren, pe acțiuni, probleme și cazuri concrete. Prezentarea de noi propuneri privind îmbunătățirea normelor interne de competență.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii de unități

- Șefii de unități, cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid, vor stabili acțiuni în vederea folosirii judicioase a efectivelor din subordine, realizarea la un nivel calitativ superior a sarcinilor și îmbunătățirea în continuare a organizării, planificării și controlului muncii. Până la sfârșitul trimestrului II 1981, unitățile vor reanaliza încărcătura cu sarcini a fiecărui cadru, pentru a asigura acoperirea eficientă a întregului front de lucru deschis, un caracter ofensiv, dinamic și continuu îndeplinirii misiunilor încredințate.

Termen: 30 iunie 1981

Răspund: Șefii unităților

- Îmbunătățirea îndrumării și controlului activității grupelor operative teritoriale ale Centrului de Informații Externe, în vederea dezvoltării capacității de acțiune a acestora, a creșterii responsabilității lor în executarea misiunilor ce le revin. Efectuarea unor analize periodice și prezentarea de propuneri pentru perfecționarea metodologiei muncii acestora.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

IX. Perfecționarea și adaptarea la cerințele muncii informativ-operative a pregătirii politico-ideologice, de specialitate, militare și de limbi străine a cadrelor, ridicarea nivelului muncii de educație comunistă, patriotică a întregului personal, în care scop se va urmări:

- Elaborarea și supunerea spre aprobare a unui program special de pregătire și perfecționare a cadrelor Centrului de Informații Externe, pe perioada 1981-1985, care să răspundă orientărilor și indicațiilor Comandantului suprem, ordinelor conducerii Departamentului Securității Statului, exigențelor etapei actuale a muncii de informații externe și să contribuie la îndeplinirea calitativ superioară a misiunilor încredințate.

Termen: 30 martie 1981

Răspunde: Șeful U.M. 0279

- Comandanții, organele și organizațiile de partid să desfășoare o intensă muncă politico-organizatorică cu întregul efectiv, pentru înțelegerea și însușirea în profunzime de către acesta a prevederilor documentelor de partid, a concluziilor și sarcinilor concrete ce revin fiecărui cadru al Centrului de Informații Externe. În acest scop, va fi îmbunătățit continuu învățământul politico-ideologic, profesional, militar și de limbi străine, urmărindu-se creșterea eficienței acestei activități în procesul executării misiunilor specifice fiecărei unități. Extinderea perfecționării cadrelor prin cursuri de scurtă durată la Academia „Ștefan Gheorghiu”, precum și la Universitatea politică și de conducere.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șeful U.M. 0279 și
șefii unităților

- Revederea și actualizarea fondului de materiale folosit la învățământul de specialitate din unități și de la C.P.P.C. cu noile orientări de muncă, astfel încât procesul de pregătire a cadrelor să răspundă cerințelor actuale și de perspectivă ale muncii de informații externe.

Termen: 30 iulie 1981

Răspunde: Șeful U.M. 0279

- Intensificarea activității de pregătire și instruire a cadrelor din unitățile operative pentru cunoașterea și folosirea mijloacelor T.O., filajului, legendelor și combinațiilor informative, a jocurilor operative, precum și a celorlalte mijloace specifice muncii Centrului de Informații Externe.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative
șeful U.M. 0279 și
șeful U.M. 0301

- Introducerea unor forme complexe de testare a cadrelor pentru verificarea capacității, aptitudinilor și ingeniozității acestora, a spiritului de autoapărare și ripostă calificată față de acțiunile dușmanului.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii unităților operative

- Stabilirea necesarului de cunoscători ai unor limbi străine, îndeosebi de circulație restrânsă (maghiară, turcă, greacă, arabă, ebraică, japoneză, suedeză, daneză, norvegiană, poloneză, bulgară etc.), pentru activitatea unor sectoare de muncă. Elaborarea unor planuri de perspectivă care să asigure învățarea limbilor menționate.

Termen: 30 iulie 1981

Răspund: Șeful U.M. 0279 și

șefii unităților operative

X. Îmbunătățirea activității de selecționare, cunoaștere și promovare a cadrelor, în vederea ridicării calității și compoziției aparatului de informații externe, asigurării fermității și caracterului combativ al întregului efectiv. În acest scop se vor lua următoarele măsuri:

- Continuarea activității de selecționare și încadrare în Centrul de Informații Externe a unor activiști de partid și U.T.C., cadre din alte unități ale Departamentului Securității Statului și Ministerului de Interne, specialiști cu studii superioare din producție și alte unități ale economiei naționale. O atenție deosebită se va acorda, în continuare, selecționării de cadre-femei, corespunzător cerințelor actuale și de perspectivă ale muncii de informații externe, pregătirii lor temeinice cu problemele specifice acestei activități și promovării în funcții de conducere. În acest scop, trimestrial, unitățile vor înainta la U.M. 0279 propuneri de încadrare a unor cadre, în raport cu nevoile muncii.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șeful U.M. 0279 și șefii

unităților operative

- Încadrarea posturilor vacante din exterior cu cadre competente, de perspectivă, cu o bună pregătire politică și profesională.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șeful U.M. 0279 și șefii

unităților operative

- Intensificarea măsurilor de cunoaștere și pregătire a unor ofițeri capabili, cu înalte calități moral-politice și profesionale, pentru promovarea în funcții de conducere.

Termen: 30 iunie 1981

Răspund: Șeful U.M. 0279 și

șefii unităților

- Analiza stării de sănătate a cadrelor Centrului de Informații Externe și a membrilor lor de familie. Concluzii ce se desprind și măsuri ce se impun pentru creșterea potențialului de muncă al întregului efectiv.

Termen: 30 septembrie 1981

Răspund: Șeful U.M. 0279,

șeful U.M. 0297 și

șefii celorlalte unități

XI. Folosirea în mod rațional a fondurilor financiare și a mijloacelor materiale puse la dispoziție, realizarea de economii la combustibili, energie electrică, recuperarea materialelor refolosibile, dezvoltarea permanentă a gospodăriilor agricole anexă, pentru a răspunde pe deplin cerințelor hotărârilor de partid și ale actelor normative în vigoare. În acest scop se vor lua următoarele măsuri:

- Efectuarea unor analize periodice asupra modului în care se folosesc și păstrează mijloacele financiare și materiale puse la dispoziție și stabilirea măsurilor cele mai eficiente

pentru înlăturarea cheltuielilor neeconomice, realizarea de economii și prelungirea duratei de întrebuințare a bunurilor din dotare.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii de unități și
șeful U.M. 0297

- Asigurarea folosirii raționale a autovehiculelor din dotare, întreținerea și exploatarea corespunzătoare a parcului auto, respectarea strictă a ordinii și disciplinei în acest domeniu. Efectuarea de controale sondaj, periodice, cu privire la exploatarea și starea tehnică a autovehiculelor, optimizarea transporturilor, încadrarea în cotele de benzină alocate, realizarea de economii la carburanți și întreprinderea de măsuri pentru îmbunătățirea permanentă a acestei activități.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii de unități și
șeful U.M. 0297

- Continuarea acțiunii de reducere a consumurilor de energie electrică, termică și a gazelor naturale, de recuperare și valorificare a resurselor materiale re folosibile. În acest scop, la nivelul unităților, se va analiza periodic stadiul îndeplinirii sarcinilor și se vor asigura măsurile necesare aducerii la îndeplinire a planurilor și programelor aprobate.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii de unități și
șeful U.M. 0297

- Creșterea preocupării factorilor de răspundere din unitățile care dispun de terenuri agricole pentru organizarea în cele mai bune condițiuni a activității de cultivare a acestora și dezvoltarea continuă a gospodăriilor agricole anexe, în vederea asigurării hrănirii efectivelor și degrevării pieței și a fondului centralizat de stat cu unele produse alimentare, potrivit prevederilor planurilor de producție aprobate.

Termen: 30 decembrie 1981

Răspund: Șefii U.M. 0279/I,
U.M. 0297 și U.M. 0297/I

ADJUNCT AL MINISTRULUI DE INTERNE
ȘI ȘEF AL U.M. 0544,
General-locotenent

NICOLAE PLEȘIȚĂ

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.836, vol. 8/2, f. 22-45; dosar nr. 44.782, vol. 1, f. 40-51

60.

1981 martie 14 – „Notă privind unele aspecte ale activității desfășurate împotriva statului român de cercuri francmasonice din străinătate”, întocmită de U.M. 0225

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 -

STRICT SECRET
Ex. nr. 3

Nr. 225/f-1/0044915 din 14.03 1981

N O T Ă

**privind unele aspecte ale activității desfășurate împotriva
statului român de cercuri francmasonice din străinătate**

Ca una dintre cele mai vechi organizații pe plan internațional, Francmasoneria a continuat să se întărească permanent, să-și subordoneze organizațiile francmasonice naționale, să-și infiltreze membri în structurile de stat în întreaga lume, până la nivel de guvern și șef de stat, astfel încât, în ultimul timp, ea a ajuns o forță reală, capabilă să se folosească până și de servicii de informații și contrainformații puternice ca cele din S.U.A., Israel, Franța ș.a. Dispunând, prin membri săi, de mari posibilități de influențare și manevrare a relațiilor politice, economice, financiare, militare și de propagandă, naționale și internaționale, Francmasoneria a reușit să realizeze un deziderat mai vechi și anume o anumită centralizare pe plan internațional, S.U.A., Franța și într-o anumită măsură Anglia constituind, în prezent, centre de conducere, de coordonare capabile să controleze și să influențeze activitatea lojilor naționale din întreaga lume.

În contextul activității francmasonice internaționale, România a ocupat, începând din secolul trecut și până în jurul anilor 1944-1948, un loc central. S-a afirmat și se afirmă și în prezent, în lucrări francmasonice publicate în străinătate, că România a fost și este un punct nodal al relațiilor politice, diplomatice și economice dintre Nord-Sud și Est-Vest, constituind un fel de centru al „diplomației multilaterale”, unde în prezent s-ar realiza impactul real dintre fronturile actuale (țări socialiste, țări capitaliste, țări nealinierte). În afară de acest aspect, Francmasoneria din România a fost recunoscută ca având un „caracter național mai pur”, membrii lojilor francmasonice din Principatele Unite, din celelalte provincii românești, ca și din România în configurația sa geografică dintre cele două războaie mondiale, fiind preponderent români, și într-o măsură mai mică evrei, ceea ce i-a mărit influența și încrederea de care se bucura în rândul francmasonilor din zona Balcanilor și din statele din Est. Edificator în acest sens este și faptul că, până la cel de-Al Doilea Război Mondial, Francmasoneria internațională era condusă, la vârf, de patru spervenerabili, implantați la Paris, Londra, Roma și București, Superconsiliul fiind la New-York.

Din datele pe care le deținem, rezultă că acest loc pe care activitatea francmasonică din țara noastră l-a ocupat pe plan internațional, preocupă și în prezent Francmasoneria internațională. Această atenție pe care cercurile reacționare internaționale o acordă României, se înscrie în contextul recrudescenței acțiunilor antiromânești organizate de aceste cercuri care, între altele, se folosesc de postul de radio „Europa Liberă”, de grupările și elementele iredentiste maghiare, de cercurile reacționare ale emigrației originare din România și, în ultimul timp, și de cercurile francmasonice de cele mai diferite rituri și orientări.

Se cunoaște că organizațiile francmasonice, indiferent de ritul și orientarea de care aparțin, și-au creat, în timp, o vastă rețea de loji și instituții de acoperire, prin care s-au infiltrat, controlează și influențează în bună măsură activitatea politică, economică, financiară, în domeniul propagandei etc., efectele negative ale acestora fiind resimțite și în țară, cu atât mai mult cu cât activitatea cercurilor francmasonice din exterior, îndreptate împotriva țării noastre, au devenit mai active în ultima vreme.

Din ceea ce știm până în prezent, rezultă că activitatea cercurilor francmasonice din străinătate, în special din S.U.A. și Franța, împotriva țării noastre, se desfășoară pe următoarele direcții:

a. Organizarea și lărgirea activității francmasonice românești în străinătate, prin „redeșteptarea”, lărgirea și finanțarea Marii Loji Naționale Românești (MLNR) și a altor nuclee;

b. Creșterea influenței MLNR și a celorlalte centre francmasonice în rândul emigrației originare din România. Controlarea, într-o măsură crescândă, a activității cercurilor emigranților originari din România;

c. Identificarea, recuperarea și scoaterea din țară a documentelor aparținând organizațiilor francmasonice din România (arhivă, cărți etc.) în vederea centralizării lor pe plan mondial;

d. Inițierea de măsuri vizând „redeșteptarea” („trezirea”) cadrelor francmasonice vechi care mai există și folosirea lor;

e. Intensificarea preocupărilor pentru atragerea de noi adepți ai Francmasoneriei, în țară, vizând elemente de valoare din rândul oamenilor de artă și cultură, al medicilor, cadrelor universitare, din sistemul de propagandă etc. Sunt vizate elemente de perspectivă precum și unele care dețin deja poziții și care, mai ales, au legături cu străinătatea.

Totodată, preconizează crearea de nuclee și ramificații francmasonice în sectoarele menționate din România și folosirea lor în contextul altor activități îndreptate împotriva politicii partidului și statului român.

Analizând acțiunile organizate de cercuri francmasonice din străinătate care se ocupă de țara noastră, precum și modul cum se desfășoară acestea, rezultă că dispun de o vastă rețea de așa-zise Cluburi (instituții de acoperire) încadrate cu elemente cu experiență și poziții sociale înalte, ceea ce le asigură influență și multă libertate de mișcare, uzează de o gamă largă de mijloace, metode și procedee secrete. Acestea conferă acțiunilor lor un caracter organizat, calificat și periculos.

În acest sens, sunt de menționat câteva exemple:

a. Direct sau prin intermediul angajaților și colaboratorilor postului de radio „Europa Liberă”, prin „Amnesty International” și prin folosirea unor cercuri ale emigrației reacționare originare din România, cercurile francmasonice din exterior și-au intensificat acțiunile sub pretextul așa-zisei apărări a drepturilor omului. Acțiunea este concertată cu alte forme de denigrare a politicii partidului și statului nostru.

b. În momentul în care statul român era pe punctul de a reintra în posesia Bisericii Ortodoxe Române din Paris, au intervenit conducători ai Francmasoneriei din Franța - Marcel Schapira, evreu originar din țară, conducător (venerabil) al Marii Loji Naționale Române cu sediul în Franța și Richard Depui, mare comandor al Marelui Orient (Loja Națională Franceză). Insistând pe lângă factori de decizie în statul francez, ei au împiedicat rezolvarea acțiunii în favoarea statului român;

c. Organizează acțiuni de intimidare, provocare, studiere și racolare împotriva cetățenilor români aflați în străinătate în misiune sau pe cale particulară. Marea majoritate a acestor acțiuni de natură francmasonică se organizează prin „Rotary Club” (Franța și R.F. Germania), „Pen-Club”-uri (în mai multe țări, instituție specializată pentru scriitori, ziariști, oameni de artă), „Opera Club” (Belgia), „Roma Club” (Italia) ș.a. În aceste așa-zise cluburi se organizează întâlniri între francmasonii din străinătate cu cei din țară, se organizează inițieri și schimburi de informații, se pun la punct planuri de reactivizare a francmasonilor din țară, sunt studiați, inițiați și racolați noi adepți. Astfel s-a procedat cu ENESCU CONSTANTIN - fost reprezentant al O.N.T. în Italia, dr. DUMITRU - specialist (care în toamna anului 1980 s-a deplasat în S.U.A. și a refuzat să se întoarcă în țară), MIRCEA CIOBANU - pictor cu expoziții în Belgia, dr. EUGEN ROTARU - fost emigrant în Israel și S.U.A. și retrimis în țară, la Pitești, pentru a se ocupa de activitatea francmasonilor.

Se cunoaște că folosind prilejul vizitelor pe care le-au făcut în străinătate, numeroși intelectuali din R.S. România au luat legătura cu elemente și cercuri francmasonice.

Printre aceștia se află și: GEORGE IVAȘCU, LIVIU CIULEI (regizor, aflat în prezent în S.U.A.); SAMY DAMIAN-DRUCKMAN - membru al Uniunii Scriitorilor, în prezent profesor la Universitatea din Heidelberg, R.F. Germania, folosit și ca element de legătură între francmasonii din exterior cu elemente din țară; RADU POPESCU - redactor-șef la revista „Teatru”; actorul RADU BELIGAN - membru al Marii Loji Naționale Române din Franța; DAN HĂULICĂ - critic de artă și redactor-șef la revista „Secolul

XX”; academicienii ALEXANDRU GRAUR și IORGU IORDAN; prof. O.S. CROHMĂLNICEANU; scriitorii NINA CASSIAN, MARIN SORESCU, NICOLAE BREBAN; GEORGE MACOVESCU - președintele Uniunii Scriitorilor; DORIN TUDORAN – aflat în R.F. Germania; EUGEN JEBELEANU, GEO BOGZA, NICOLAE MANOLESCU și EUGEN SIMION – critici.

Din datele pe care le deținem rezultă că și generalul BANTEA EUGEN, din Ministerul Apărării Naționale și MIHNEA GHEORGHIU ar întreține legături cu cercuri francmasonice.

d. O metodă folosită mai insistent în ultimul timp de cercurile francmasonice împotriva statului român constă în a crea, mai ales în rândul intelectualilor, o atmosferă de neîncredere și chiar de opoziție împotriva politicii culturale a partidului și statului român, provocarea de acțiuni contestatate, crearea de așa-ziși disidenți politici. Cele mai vizate sectoare sunt cele ale scriitorilor, oamenilor de teatru și, în general, din uniunile de creație, din învățământ, cultură, presă, din sistemul de propagandă.

Astfel, pe lângă elementele menționate deja cu poziție contestatară, mai deschisă ori mai voalată, în jurul lui GEORGE MACOVESCU (poreclit între scriitori Masonescu) au polarizat printre alții, DAN DEȘLIU – element turbulent, ȘTEFAN AUGUSTIN DOINAȘ - aflat permanent în „grațiile” grupului de la Paris, ION CARAION - element ostil regimului, RADU POPESCU - al cărui fiu, PETRU POPESCU, scriitor, s-a stabilit în S.U.A. și duce activitate împotriva statului român, IOANICHIE OLTEANU, LUCIAN RAICU, PAUL GEORGESCU – care dictează din umbră tonul criticii literare, LEONID DIMOV – fratele transfugului DUMITRU ȚEPENEAG, ROGER CÂMPEANU, GEORGETA HORODINCĂ, N. TERTULIAN, DANA DUMITRIU și mulți alții. Întregul grup practică metoda clasică a Francmasoneriei de „într-ajutorare frățească”, folosindu-se de pozițiile de decizie pe care le ocupă la edituri, reviste, ziare, publicându-se reciproc, boicotând și excluzându-i pe scriitorii, criticii, publiciștii care nu le fac jocul, se situează pe poziții naționale și sprijină activ politica culturală a partidului și statului român. Unii dintre ei, ca EUGEN SIMION, NICOLAE MANOLESCU, DANA DUMITRIU ș.a. încearcă să transmită această influență și asupra tineretului studios, în facultăți, licee, cercuri literare etc.

În paralel, unor scriitori, publiciști și artiști tineri se încearcă a li se inocula convingerea că nu se vor putea realiza, că nu vor putea ajunge „mari” și că nu se vor putea afirma în țară și străinătate dacă nu se aliniază grupului amintit, cercurilor semite din țară și din străinătate („Europa Liberă”, grupul de la Paris etc.).

Este concludent pentru ideea concertării acțiunilor dușmănoase ale cercurilor francmasonice din exterior cu cele ale unor cercuri sioniste și faptul că „Europa Liberă” și grupul de la Paris sprijină cu insistență pe scriitorii, criticii, publiciștii și în general pe oamenii de cultură și de artă cunoscuți cu poziție contestatară, turbulentă și de disidență politică, că în discuțiile cu francmasoni din exterior, unora dintre cetățenii români vizați a fi racolați li se spune deschis că fără ajutor francmasonic și evreiesc nu vor reuși să se realizeze în profesiile sau arta lor, atât în țară cât și în exterior.

Formele curente prin care aceste elemente sunt sprijinite în străinătate constau în: acordarea de burse, invitații la conferințe, congrese, simpozioane, organizarea de expoziții și concerte, traducerea și editarea de lucrări, oferirea de posturi în învățământul superior și în unele organizații internaționale neguvernamentale.

e. O altă metodă folosită de cercurile francmasonice din străinătate împotriva statului român constă în minimalizarea contribuției culturii și creației românești la patrimoniul culturii universale, precum și în denigrarea marilor noastre valori, tot cu scopul de a le sustrage din tezaurul culturii universale.

Sunt semnificative, în acest sens, încercările de a denigra pe MIHAI EMINESCU,

NICOLAE IORGA, TUDOR ARGHEZI, LUCIAN BLAGA, I.L. CARAGIALE, pe care nu ezită să-i eticheteze ca antisemiți, naționaliști etc. și să solicite retragerea din circulație a unor opere ale lor, precum și interzicerea editării sau reeditării acestora.

La fel s-a organizat o campanie și împotriva lui GEORGE CĂLINESCU (prin cartea lui VRANCEA ILEANA și prin revista „România Literară”, condusă de scriitori și publiciști cunoscuți cu legături în cercurile francmasonice din exterior), precum și împotriva mai multor scriitori, critici și publiciști contemporani patrioți, pe care îi etichetează ca fiind „de dreapta”, „fasciști”, „naționaliști” etc.

Tot semnificativ pentru aspectele de mai sus este și faptul că redactorul-șef al revistei „Era Socialistă”, ȘTEFAN VOICU, a respins un material ce urma a fi publicat în revista respectivă, motivând că unele dintre cărțile românești despre care se vorbea în articol, „sunt criticate” de „Europa Liberă” și de grupul de la Paris – condus de MONICA LOVINESCU și VIRGIL IERUNCA. Ulterior, materialul a fost publicat în „Scânteia”.

Activitatea francmasonică se împletește cu activitatea cercurilor evreiești care dețin posturi cheie în sistemul de propagandă (edituri, redacții, uniuni de creație, la radio și televiziune etc.). Rabinul șef MOSES ROSEN, cu prilejul călătoriilor în străinătate, întreține contacte permanente cu Congresul Mondial Evreiesc și cu B'NAI B'RITH – ultima cunoscută ca o organizație de vârf a comunităților evreiești mondiale, cuprinzând și Francmasoneria.

Rabinul șef MOSES ROSEN a convocat recent o adunare la care au participat mai multe zeci de intelectuali – majoritatea evrei cu poziție în sistemul cultural și de propagandă din țară - încercând să-i „mobilizeze împotriva pericolului” pe care l-ar reprezenta „curentul antisemit” și „tendențele de dreapta din R.S. România”.

În paralel, el a solicitat studenților evrei din Israel și din alte țări care studiază în România să acționeze pentru a atrage studenți români la cultul mozaic.

În țară se erijează în „apărător” al naționalității conlocuitoare evreiești și încearcă să „mobilizeze” pe unii dintre ei și chiar români care întrețin legături cu cercuri francmasonice, pentru a lua poziție împotriva unei pretinse psihoze antisemite care ar fi apărut în România.

Prin acreditarea ideii că ar exista o psihoză antisemită în România, se pare că se încearcă provocarea unei reacții negative la adresa țării noastre din partea organizațiilor evreiești, în special din partea Congresului Mondial Evreiesc și B'NAI B'RITH, evident cu unele implicații de ordin economico-financiar și în privința revalidării clauzei națiunii celei mai favorizate în Congresul S.U.A.

f. Una din metodele folosite de cercurile francmasonice și sioniste constă în măsuri de amenințare și intimidare directă a unor intelectuali care se situează pe poziția apărării intereselor naționale în domeniul preluării și valorificării moștenirii culturale și istorice a poporului nostru. Astfel, POMPILIU MARCEA, profesor universitar, critic literar și publicist care a luat poziție publică împotriva denigrării marelui poet MIHAI EMINESCU și împotriva emisiunilor defăimătoare ale postului de radio „Europa Liberă” și a grupului de la Paris, a primit o scrisoare de amenințare din partea evreilor, în care, printre altele, se spune: „Dumneata vezi lucrurile transmise de „Europa Liberă” de pe poziții comandate, în timp ce eu și toată țara le vedem de pe poziția realităților dureroase...ai fi mai obiectiv dacă lămureai măcar o problemă pusă de NOEL BERNARD și anume, cum se face că în R.S. România mulți legionari notorii se află în pâine?...Treaba dumitale. Fiecare pasăre pe limba ei pierе”. Scrisoarea este semnată de un ascultător al postului de radio „Europa Liberă”.

De asemenea, publicistul ZIGU ORNEA, care a susținut public editarea integrală a operelor lui MIHAI EMINESCU, respingând inițial poziția rabinului șef MOSES ROSEN a fost amenințat pentru acest lucru, telefonic și prin scrisori.

În aceeași manieră au fost tratați CORNELIU VADIM TUDOR, poet și gazetar, NICOLAE GEORGESCU, cercetător la Academia R.S. România și publicist; în urma

publicării de articole prin care se lua apărarea operei lui MIHAI EMINESCU, au fost supuși la amenințări și acțiuni de intimidare (obiecte cu simbolul răzbnării francmasonice, apeluri telefonice anonime cu proferarea de injurii și amenințări etc.).

g. În paralel, cadre din cercetare, învățământ și din alte sectoare, care au legături în exterior cu elemente francmasonice, cu angajați și colaboratori ai „Europei Libere”, recurg la metoda calomnierii și discreditării unor cadre de valoare, loiale țării și lovesc în schimburile cultural-științifice promovate de statul român. Un exemplu în acest sens, îl constituie și acțiunea prof. dr. HERTA PERETZ de la Universitatea din Iași, care, după reîntoarcerea din R.F. Germania, unde a intrat în contact cu elemente francmasonice și de la „Europa Liberă”, a încercat să compromită și să discrediteze cadre active pe planul promovării limbii și culturii române în R.F. Germania (TEODOSIA, rector al universității și prof. univ. V. ARVINTE) și să torpileze acordul bilateral de cooperare cultural-științifică dintre universitățile din Iași și Freiburg – R.F. Germania. În urma acțiunilor lui PERETZ și SAMY DAMIAN, acordul menționat nu a mai putut fi realizat decât în urma unor intervenții din partea conducerii superioare.

h. Recent am obținut date din care rezultă că Francmasoneria din S.U.A., acționând prin francmasonii din Franța (MARCEL SCHAPIRA) și Israel (AL. MIRODAN, LICĂ CANDREA ș.a.), încearcă să scoată din țară manuscrisul intitulat „Francmasoneria română”, aparținând ing. C. BELLU – unul dintre conducătorii francmasoni din țară, decedat în 1970. Manuscrisul este apreciat ca fiind „cartea de aur” a Francmasoneriei din România și pentru scoaterea ei din țară MARCEL SCHAPIRA a promis francmasonului român PANAIT STĂNESCU-BELLU gradul 33 francmasonic și acces la unele fonduri de proveniență americană. Tot pentru scoaterea de arhivă francmasonică din țară cunoaștem că urmează a fi folosiți LICĂ CANDREA din Israel și avocatul NIK PETRESCU din București.

*

* *

În concluzie raportăm că, în esență, activitatea cercurilor francmasonice din exterior care vizează R.S. România are caracter subversiv, este direcționată asupra unor sectoare vitale din țară și folosește mijloace și metode secrete, vizând, așa cum se afirmă în documente recente ale Francmasoneriei, „recâștigarea libertății de către popoarele subjgate de comunism”.

Existența acestor elemente și cercuri francmasonice în exterior, inclusiv în cadrul emigrației române și activitatea acestora pe teritoriul țării noastre, impune lucrarea organizată și activă a problemei Francmasoneriei în scopul cunoașterii, prevenirii, contracarării și anihilării acțiunilor antiromânești preconizate de aceste organizații străine.

În sensul celor de mai sus supunem spre analiză și aprobare un program de măsuri.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 71-75

61.

1981 martie 23 – Notă întocmită de U.M. 0225 privind situația grupărilor legionare din străinătate și măsurile întreprinse pentru contracararea activității ostile a acestora. Garnizoanele legionare simiste din R.F. Germania, Franța, S.U.A. și Canada

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 -

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

Nr. 0225/h.2/0044781/20 din 23.03.1981

N O T Ă
privind situația grupărilor legionare din străinătate
și măsurile întreprinse de organele noastre pentru
contracurarea activității ostile a acestora

În conjunctura internațională actuală, caracterizată prin recrudescența acțiunilor organizațiilor fasciste, neofasciste și teroriste pe plan mondial, grupările legionare din străinătate încearcă revitalizarea organizației și „doctrinei” acesteia, precum și reactivarea elementelor ostile din interior.

Grupările legionare sunt preocupate de intensificarea legăturilor cu unele organizații de extremă dreaptă din Europa Occidentală și America Latină, care să-i sprijine și să-i finanțeze în activitate.

HORIA SIMA, cu ocazia deplasărilor pe care le face în diferite țări din Europa Occidentală, s-a întâlnit cu o serie de reprezentanți ai unor organizații de extremă dreaptă din aceste țări cum sunt „Noua Forță” din Spania, „Partidul Frontul Național” din Franța, Asociația „Vikingii” din R.F. Germania.

Totodată, încearcă pe toate căile de a stabili legături cu elemente ostile din țară sau de a introduce materiale de propagandă legionară.

În același timp, căpeteniile legionare urmăresc întărirea organizației lor, prin consolidarea „cuiburilor” și creșterea numerică a membrilor prin atragerea de tineri fugiți din țară, în special din rândul celor aflați în lagărele din Austria și Italia, pe care îi îndoctorează și atrag treptat la acțiunile inițiate împotriva României.

Cu toate încercările de a-și întări forțele, grupările legionare continuă să fie dezbinat și măcinat de conflicte interne, sunt izolate și au pierdut controlul și influența pe care o exercitau asupra unor organizații ale emigrației române.

Legionarii simiști, în frunte cu HORIA SIMA și FAUST BRĂDESCU, și-au sporit atacurile împotriva grupării antisimiste pe care o acuză de „trădare” a liniei politice a legiunii și de pactizare cu fostele partide burgheze ca urmare a aderării acestora la C.N.R., acționând intens pe linia compromiterii acestui comitet.

Căutând să refacă „prestigiul mișcării”, HORIA SIMA încearcă să acrediteze ideea că organizația legionară nu are un caracter fascist, membrii ei suferind „persecuții” atât din partea vechiului regim din România, cât și din partea fasciștilor germani care i-au închis în lagăre de concentrare.

El afirmă că, în prezent, scopul organizației este lupta împotriva propagandei antilegionare desfășurată de postul de radio „Europa Liberă” și de reprezentanții fostelor partide politice din România.

Concomitent cu preocuparea de a atrage noi membri, gruparea simistă, îndeosebi în Franța și Spania, urmărește să creeze un „for al intelectualilor legionari” care să asigure propagarea doctrinei prin redactarea și publicarea de materiale cu caracter legionar.

Pe această linie se înscrie editarea, la începutul acestui an, la Madrid a cărții „Doctrina legionară” semnată de HORIA SIMA și pregătirea unor cărți cu memoriile unor căpetenii legionare.

În vederea restabilirii influenței legionarilor în rândul emigrației, HORIA SIMA preconizează realizarea în cursul anului 1981 a unui turneu prin mai multe țări europene cu concentrări de legionari pentru a „revitaliza” activitatea legionarilor și a-i determina să participe la adunarea de la MAJADAHONDA – Spania, prevăzută a avea loc în ianuarie 1982 pentru comemorarea a 45 de ani de la moartea legionarilor MOȚA și MARIN.

La rândul lor, legionarii antisimiști, conduși de CONSTANTIN PAPANACE și preotul VASILE BOLDEANU continuă să acționeze pentru discreditarea simiștilor. Încercarea lor de a prelua conducerea „C.N.R.”, prin promovarea așa-zisului Partid Social

Creștin „Totul pentru Țară”, a provocat serioase divergențe cu reprezentanții partidelor „istorice”, ceea ce a dus la retragerea din „C.N.R.” a unor elemente reacționare cu poziție influentă în emigrație.

Ca urmare a acestor intenții ale legionarilor de a acapara organizațiile emigrației române, ION RAȚIU din Anglia și BRUTUS COSTE din S.U.A., s-au pronunțat împotriva participării legionarilor la proiectul de „Congres Mondial al Românilor”, care ar avea ca scop mobilizarea românilor din exil în lupta pentru „restabilirea libertăților democratice din România și reîntregirea teritorială a țării”.

Declarația recentă a preotului VASILE BOLDEANU prin care se deține că este președintele Partidului „Totul pentru Țară”, dovedește lipsa de unitate a căpeteniilor legionare antisimiste din Franța și R.F. Germania în stabilirea liniei politice a acestei grupări.

În ce privește pe legionarii care se autointitulează „independenți”, puțini la număr și dezorientați de conflictele dintre grupările simistă și antisimistă, sunt convinși că în etapa actuală nu este posibilă o reunificare a celor două grupări, continuă să se situeze pe poziții de neangajare și se abțin de la activități ostile.

Acționând în conformitate cu orientările primite, organele noastre au inițiat un complex de măsuri specifice, folosind potențialul informativ-operativ din țară și din exterior, pentru contracararea și anihilarea activității ostile a legionarilor din străinătate.

Prin mijloace specifice s-a acționat pentru a preveni și contracara activitatea dușmănoasă a grupărilor legionare și abate atenția comandanților legionari de la manifestări antiromânești în perioada Reuniunii de la Madrid.

În acest sens o atenție deosebită a fost acordată adâncirii disensiunilor din interiorul organizației legionare și a amplificării stării conflictuale creată între grupările legionare și angajații evrei de la postul de radio „Europa Liberă”.

Prin intermediul unor organizații și publicații evreiești, inclusiv a unor angajați și colaboratori evrei de la „Europa Liberă”, s-au organizat acțiuni de demascare publică a activității legionare și de determinare a autorităților din diferite țări occidentale de a limita sau interzice activitatea de orientare fascistă desfășurată de legionari.

De asemenea, s-a acționat în direcția orientării grupărilor legionare din Spania, Franța, R.F. Germania și Argentina spre activități publicistice destinate combaterii propagandei cercurilor iredentiste maghiare. Pe această linie, comandantul legionar DUMITRU GĂZDARU a trimis Conferinței de la Madrid un memoriu de combatere a iredentiștilor maghiari.

FAUST BRĂDESCU și alte căpetenii legionare au publicat în revistele „CARPAȚII”, „ȚARA ȘI EXILUL” și „OPINII”, articole prin care atrag atenția emigrației române asupra pericolului pe care îl reprezintă pretențiile iredentiștilor maghiari, încercând să o mobilizeze în acțiuni de ripostă.

S-au inițiat măsuri de stimulare a divergențelor dintre legionari și reprezentanți ai „C.N.R.” și fostul rege MIHAI, folosindu-se compromisul acestora de a accepta colaborarea cu Partidul „Totul pentru Țară”.

În acest context au fost difuzate, în cadrul emigrației române, variante potrivit cărora „acțiunile represive” îndreptate împotriva lui NICOLAE PENESCU, PAUL GOMA și ȘERBAN ORESCU au fost puse la cale de legionari, ceea ce a amplificat curentul de opinie antilegionar din rândul emigranților și cercurilor autohtone din Franța și R.F. Germania.

Pe fondul acestor divergențe și confruntări din cadrul emigrației române, în ultima perioadă s-a accentuat starea de tensiune și nesiguranță din rândul unor căpetenii legionare care nu-și ascund teama că vor fi ținta unor eventuale „acțiuni represive”, ceea ce i-a determinat să ia măsuri de prevenire și să evite angrenarea în activități ostile deschise.

Totodată, au fost inițiate măsuri specifice pentru dejucarea încercărilor grupărilor legionare de a restabili legătura cu elemente ostile din țară sau de a introduce materiale de propagandă legionară.

Prin acțiunile întreprinse s-a reușit descurajarea unor căpetenii legionare de a întreprinde asemenea încercări și crearea convingerii că activitățile ostile care vizează teritoriul țării noastre nu au șanse de izbândă.

GARNIZOANELE LEGIONARE SIMISTE DIN R.F. GERMANIA, FRANȚA ȘI S.U.A.

Datorită împrejurărilor celui de Al Doilea Război Mondial, cele mai active cadre din conducerea organizației legionare au fugit în Germania răspândindu-se ulterior și în alte țări occidentale, unde au încercat să-și reorganizeze activitatea.

Disensiunile intervenite între căpeteniile legionare au dus la scindarea organizației în două grupări – simistă și antisimistă – care se află într-o luptă continuă, acuzându-se reciproc de încălcarea doctrinei legionare.

Gruparea simistă este mai activă și organizată în garnizoane pe spații geografice.

În R.F. Germania există în prezent o puternică grupare simistă formată din 70 legionari care, împreună cu legionarii simiști din Austria și Elveția, formează o garnizoană al cărei șef este SANDU MARIN.

Cele mai active elemente din garnizoană sunt: comandanții ALEXANDRU ȘUGA, avocat, domiciliat în Köln, VASILE MAILAT, jurist, stabilit în München și PAVEL ONCIU (colaborator apropiat al lui HORIA SIMA). Aceștia mențin contacte permanente cu „comandamentul” din Spania, cu grupul condus de FAUST BRĂDESCU din Franța, precum și cu alți legionari din S.U.A. și Canada.

Pericolozitatea acestora rezidă în faptul că acționează în direcția stabilirii de legături cu elemente legionare din țară în scopul determinării acestora să-și reia activitatea dușmănoasă și să le mențină trează „ideea și spiritul legionar”. Astfel, legionarii din R.F. Germania NICOLAE CRAIU și ERNST MOCHNATZKY au încercat să introducă materiale de propagandă ostilă R.S. România, scop în care au acționat pe lângă unele elemente dușmănoase din organizația nemților originari din România, turiști vest-germani și francezi, șoferi TIR etc. Tot prin intermediul acestora se urmărește obținerea de informații privind situația prezentă a unor foști legionari și determinarea lor la acțiuni ostile.

Gruparea simistă, îndeosebi prin ALEXANDRU ȘUGA, desfășoară o intensă activitate pentru racolarea de emigranți români, veniți recent în R.F. Germania, urmărind, prin diferite forme și metode (slujbe religioase, invitarea la acțiuni „culturale”, sprijin material, asistență juridică etc.), să-i îndepărteze de comunitățile loiale și să-i atragă treptat la activitatea legionară. Astfel de acțiuni sunt întreprinse de ALEXANDRU ȘUGA sub acoperirea așa-zisei asociații culturale „INDEPENDENȚA” din Köln, înființată și controlată de legionarii simiști. În acest context, menționăm că legionarii simiști desfășoară acțiuni de dezbinare și luare sub control a unor comunități și parohii românești loiale, încercând să pătrundă în conducerea lor și să le orienteze activitatea împotriva R.S. România. Exemplificăm în acest sens acțiunile desfășurate de ALEXANDRU ȘUGA pentru a compromite elemente din conducerea „Cercului Democrat al Românilor” din R.F. Germania, organizație înființată în 1977, susținând că acesta a fost înființat de elemente „colaboraționiste cu regimul de la București”.

Gruparea simistă din R.F. Germania sprijină și participă la manifestările organizate de grupările neofasciste din această țară, îndeosebi Partidul Național Democrat. Totodată, VASILE MAILAT care are însărcinări speciale pe linia menținerii contactelor cu organizații fasciste, de extremă dreaptă și teroriste, reprezintă gruparea simistă la diferite

congrese și reuniuni ale acestora. În acest sens, amintim participarea lui la lucrările Congresului mondial al Ligii anticomuniste.

Majoritatea legionarilor colaborează cu organele de contrainformații vest-germane, pe linia supravegherii informative a grupărilor și comunităților loiale ale emigrației române. În acest context, au fost identificați ca agenți ai organelor de contrainformații vest-germane ALEXANDRU ȘUGA, PAVEL ONCIU, MAILAT VASILE și SFETCU CLAUDIU.

Garnizoana legionară simistă din Franța este compusă din circa 15 membri, din care cei mai activi sunt: FAUST BRĂDESCU, comandant legionar, membru în „senat” și „consiliul politic” legionar, considerat „ideolog” al organizației legionare; DUMITRU CREȚU, comandant legionar, foarte activ, însărcinat cu asigurarea contrainformativă a garnizoanei, pentru a preveni eventualele „infiltrări” din partea organelor de securitate române; MARIN BĂRBULESCU, comandant legionar; VERCA FILON; ION MIREA, pictor și eseist, rămas ilegal în străinătate în 1967 și atras la activități legionare; CORNEL NIȚESCU și fiii săi IONEL, CĂTĂLIN și IULIAN, fugiți din țară în anul 1967; VASILE CONSTANTIN și RADU CRISTIAN ATANASIU.

Ultimii cinci alcătuiesc așa-zisul grup de tineri legionari, atrași la activități legionare din rândul celor plecați sau rămași ilegal în străinătate și care sunt pregătiți pentru întinerirea organizației.

Funcția de șef al garnizoanei este îndeplinită de DUMITRU CREȚU, ajutat de IONEL NIȚESCU, sub controlul direct și nemijlocit al lui FAUST BRĂDESCU, iar cea de casier este deținută de CĂTĂLIN NIȚESCU.

În cadrul garnizoanei a fost desemnat un grup de legionari pentru difuzarea și răspândirea materialelor legionare compus din VASILE CONSTANTIN, frații NIȚESCU și RADU CRISTIAN ATANASIU.

Adunările au loc periodic și se țin la cafeneaua „Le Clou de Paris”, proprietatea SANDEI SFINȚESCU sau la locuința lui FAUST BRĂDESCU, cu care prilej se aduc la cunoștință circularele și indicațiile lui HORIA SIMA, se colectează cotizațiile, se hotărăsc acțiunile ostile ce urmează a fi inițiate.

FAUST BRĂDESCU, DUMITRU CREȚU și frații NIȚESCU participă la manifestările anuale care au loc la Majadahonda – Spania (comemorarea morții lui MOȚA și MARIN), cu care ocazie au loc unele consfătuiri organizate de HORIA SIMA.

De activitatea de îndoctrinare legionară se ocupă personal FAUST BRĂDESCU, care elaborează și publică diferite articole și broșuri legionare. Din decembrie 1978 editează fițuica „OPINII”, cu conținut doctrinar și propagandă legionară și de polemică cu legionarii antisimiști. De asemenea, FAUST BRĂDESCU acționează pentru introducerea de materiale cu caracter legionar în R.S. România și pentru cultivarea de legături cu legionarii simiști din R.F. Germania, Spania, S.U.A., Canada, Brazilia și Argentina, precum și cu organizații de extremă dreaptă din țările occidentale.

Legionarii simiști din S.U.A. și Canada în număr de circa 60, sunt organizați într-o singură garnizoană, condusă de comandantul legionar CIUNTU CHIRILĂ, stabilit în orașul Windsor din Canada.

Majoritatea acestora s-au stabilit în S.U.A. cu ajutorul episcopului VIOREL TRIFA, care a dobândit cetățenia americană prin eludarea legislației acestei țări, ascunzând faptul că a făcut parte din organizația legionară.

Cei mai activi legionari simiști din această garnizoană sunt CIUNTU CHIRILĂ, dr. RONNETT ALEXANDRU, SIMICIN JOHN, MIHĂESCU DUMITRU, ROȘU OCTAVIAN, SMULȚEA ILIE, AUGUSTIN ȘUTEU.

Paralel cu activitatea dușmănoasă, potrivnică statului nostru, garnizoana legionară din S.U.A. și Canada, îndeosebi prin contribuția dr. RONNETT ALEXANDRU, care are o

situație materială foarte bună, sprijină activ cu fonduri substanțiale „Comandamentul de la Madrid” condus de HORIA SIMA.

Legătura cu „comandamentul” din Spania este realizată prin curieri speciali sau ocazionali și prin deplasarea periodică a legionarilor CHIRILĂ CIUNTU, RONNETT ALEXANDRU, SIMICIN JOHN și SMULȚEA ILIE pentru a prezenta rapoarte de activitate și a primi instrucțiuni de la HORIA SIMA.

Membrii garnizoanei organizează periodic ședințe, la domiciliile lor sau la sediile organizațiilor emigranților români aflate sub controlul lor.

În ultima perioadă de timp s-a constatat o reducere a numărului celor care participă la ședințe însă marea lor majoritate continuă să plătească cotizații pentru a fi trimise la Madrid.

Principalele organizații sub acoperirea cărora legionarii simiști din S.U.A. și Canada își desfășoară activitatea sunt:

- „CONGRESUL NAȚIONAL ROMÂNNO-AMERICAN”, înființat oficial, în iunie 1956, de dr. RONNETT ALEXANDRU, care întrunește 30 elemente legionare.

- „CENTRUL CULTURAL DIN DETROIT”, condus de preotul MIHĂESCU DUMITRU, ing. BANCUI MIRCEA și avocatul ROȘU OCTAVIAN, unde se organizează conferințe la care sunt invitați și emigranți de alte orientări, în scopul îndoctrînării și atragerii lor în organizația legionară.

Publicațiile editate de legionarii simiști sunt:

- „POTOMAC”, finanțată de dr. RONNETT ALEXANDRU, ce apare trimestrial la Chicago, în limbile engleză și română.

- ”BULETIN INFORMATIV”, organul de presă al „CONGRESULUI NAȚIONAL ROMÂNNO-AMERICAN”, publicație ce apare sporadic într-un număr restrâns de pagini, scrise în limba română.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 76-81

62.

1981 martie 30 – Acțiunea „Zimbrul” - Plan de măsuri pentru influențarea și penetrarea în Administrația S.U.A., în vederea apărării și promovării intereselor R.S. România în perioada 1981-1984, aprobat de șeful Departamentului Securității Statului

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

- U.M. 0544 -

Nr. 201/0036209/30.03.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

A P R O B.
/ss/ Tudor Postelnicu

PLAN DE MĂSURI
pentru influențarea și penetrarea în Administrația S.U.A.,
în vederea apărării și promovării intereselor R.S. România
în perioada 1981-1984

Alegerile prezidențiale desfășurate în S.U.A. în luna noiembrie 1980 au desemnat ca președinte, pentru perioada 1981-1984, pe RONALD REAGAN⁵⁰, candidatul Partidului Republican.

În conformitate cu prevederile Constituției S.U.A., președintele este investit cu largi prerogative în elaborarea și aplicarea deciziilor politice, economice și militare.

Actualul președinte se sprijină pe grupările conservatoare din cadrul cercurilor politice, economice și militare din S.U.A.

În exercitarea atribuțiilor sale, președintele folosește intens organele de informații și contrainformații care asigură datele necesare și sprijină aplicarea deciziilor în domeniul politicii interne și externe a S.U.A.

Avându-se în vedere rolul important pe care președintele, guvernul și organele legislative îl au în stabilirea și realizarea politicii S.U.A., precum și atitudinea mai realistă manifestată de ultimii președinți republicani în abordarea relațiilor bilaterale cu țara noastră, în scopul influențării și penetrării noii administrații S.U.A., pentru apărarea și promovarea intereselor R.S. ROMÂNIA în perioada 1981-1984, se vor întreprinde următoarele măsuri informativ-operative:

1.- Potențialul informativ al U.M. 0544, U.M. 0195, U.M. 0610, U.M. 0617, U.M. 0625, U.M. 0625/C.P. și al organelor de securitate județene și municipiului București va fi angrenat, în funcție de profilul fiecărei unități, pentru obținerea de informații cu privire la:

- poziția factorilor de decizie și a personalului executiv (Anexa 1 și 2)⁵¹ din principalele instituții ale administrației, implicate în relațiile bilaterale româno-americane privind evoluția acestora, măsurile preconizate, căile și mijloacele de realizare;

- personalități care au relații cu președintele, guvernul, membri ai Senatului și Congresului S.U.A. ce manifestă atitudine pozitivă față de R.S. ROMÂNIA și pot fi determinate să ne sprijine în influențarea factorilor de decizie pentru a adopta poziție favorabilă față de țara noastră;

- persoane din cadrul unor instituții și organizații americane cu caracter neguvernamental (bănci, firme comerciale, institute de cercetări, mijloace de informare în masă, universități, institute de artă și cultură – conform Anexei 3), care vin în contact cu instituții similare românești și pot influența sau crea posibilități de penetrare la președinte ori la persoanele cu putere de decizie din cadrul guvernului S.U.A.;

- membri ai fostelor administrații republicane (Anexa 4) sau persoane cu posibilități directe în rândul acestora prin care se poate acționa la noua administrație pentru influențarea acesteia să adopte poziție favorabilă dezvoltării relațiilor româno-americane;

- organisme politice, firme comerciale și persoane influente cu poziție ostilă țării noastre, motivele care le determină să adopte o asemenea atitudine, acțiuni pe care preconizează să le întreprindă pentru afectarea intereselor R.S. ROMÂNIA în relațiile cu S.U.A., căi, mijloace și posibilități de contracarare;

- persoane din rândul emigrației române aflată în S.U.A., cu atitudini favorabile țării noastre, relații în cadrul noii Administrații, Congresului și Senatului;

- organizații, grupări și persoane din rândul emigrației române și iredentiștilor maghiari cu manifestări ostile față de țara noastră și acțiunile pe care preconizează să le întreprindă;

- acțiuni preconizate a fi realizate de S.U.A. prin intermediul unor organizații și organisme internaționale cu caracter politic, economic și militar (Anexa 5), menite să afecteze interesele țării noastre.

⁵⁰ Ronald Reagan (6 febr. 1916-8 ian. 2004) – al 40-lea președinte al S.U.A. (1981-1989)

⁵¹ Anexele nu se publică

2.- Unitățile operative din cadrul Departamentului Securității Statului care au identificat personalități politice, oameni de afaceri, oameni de știință, artă și cultură, din presă, emigrația română loială și din alte domenii, dispuse să acționeze în favoarea noastră, vor întreprinde măsuri informativ-operative adecvate fiecărui caz, în scopul folosirii cu eficiență a acestora pe planul promovării intereselor R.S. ROMÂNIA în relațiile cu S.U.A. și pentru susținerea acțiunilor de politică externă ale țării noastre.

Unele personalități vor fi influențate să trimită scrisori sau memorii președintelui, membrilor guvernului și unor comisii ale Congresului S.U.A. implicate în relațiile româno-americane, prin care să-și exprime satisfacția față de dezvoltarea relațiilor cu țara noastră și dorința lor ca aceste relații să ia o amploare tot mai mare.

- Răspund: U.M. 0544, U.M. 0195, U.M. 0610,
U.M. 0617, U.M. 0625, U.M. 0625/CP

3.- U.M. 0544, U.M. 0195, U.M. 0610, U.M. 0617, U.M. 0625 și U.M. 0625/CP vor instrui sursele care se deplasează în S.U.A. în cadrul unor delegații sau în interes particular să acționeze în sprijinul realizării sarcinilor din prezentul plan de măsuri.

4.- Prin posibilitățile informative și de influență de care dispun U.M. 0544, U.M. 0195, U.M. 0625 și U.M. 0625/CP, se va acționa la persoanele care lucrează direct pentru președintele și membrii guvernului S.U.A., ca în documentele pe care le întocmesc cu privire la țara noastră, să prezinte în mod favorabil relațiile româno-americane și poziția R.S. ROMÂNIA în diferite domenii ale politicii externe.

5.- U.M. 0544, U.M. 0625, U.M. 0610 și organele de securitate din cadrul inspectoratelor județene și al municipiului București ale Ministerului de Interne vor acționa asupra emigrației române loiale din S.U.A. pentru a-și crea sau dezvolta relații cu persoane din cadrul administrației în vederea influențării acestora să ia decizii în favoarea R.S. ROMÂNIA. Pe linia intereselor țării noastre vor fi mobilizate toate posibilitățile informative ale acestor unități în rândul emigrației române loiale pentru prevenirea și contracararea acțiunilor emigrației ostile și iredentiștilor maghiari, demascarea acestora direct la Administrația și Congresul S.U.A., prin memorii, scrisori, participarea la audierile în Congres privind problemele ce vizează ROMÂNIA, organizarea de contrademonstrații, publicarea de articole în presa americană, emisiuni de radio și televiziune etc.

6.- Ținând seama că majoritatea persoanelor care fac parte din noua administrație, cei 18 noi membri ai Senatului și cei 65 noi membri ai Camerei Reprezentanților din Congresul S.U.A. (Anexa 6), cunosc mai puțin țara noastră, prin posibilitățile informative și mijloacele speciale de care dispun U.M. 0544, U.M. 0195, U.M. 0610, se va acționa asupra lor pentru a le face cunoscută politica internă și externă a R.S. ROMÂNIA. În acest sens se vor întreprinde măsuri ca unii dintre aceștia să fie invitați în țara noastră, contactați de către membri ai ambasadei din S.U.A. și de către membri ai delegațiilor române care se deplasează în această țară.

7.- U.M. 0544, U.M. 0625 și celelalte unități operative, prin posibilitățile de care dispun, vor identifica delegațiile americane sau persoanele din S.U.A. care se deplasează în țara noastră pe linia relațiilor economice și comerciale, culturale, științifice, organizațiilor neguvernamentale etc. și vor acționa pentru a determina pe membrii acestora, ca în spiritul unei bune înțelegeri și cooperări dintre cele două țări, să adopte personal atitudine favorabilă, să influențeze Administrația și Congresul S.U.A., să se situeze pe poziție favorabilă dezvoltării și diversificării relațiilor româno-americane.

8.- U.M. 0544, U.M. 0610, U.M. 0617, vor acționa prin posibilitățile informative și de influență ca, folosind întâlnirile cu caracter internațional, politice, științifice și culturale la care participă și țara noastră, să determine delegațiile sau persoanele reprezentante ale S.U.A. să influențeze guvernul american pentru a susține poziția R.S. ROMÂNIA pe plan extern în principalele probleme majore ale lumii contemporane.

9.- U.M. 0544 și U.M. 0195 vor folosi posibilitățile informative și de influență pe care le au pe linia O.N.U. și organismelor sale pentru a determina delegația S.U.A. să se situeze pe poziții favorabile și chiar să susțină activitatea și propunerile țării noastre la această organizație.

10.- Prin posibilitățile de care dispun U.M. 0544 și U.M. 0610 la Departamentul Cultelor se va acționa pentru trimiterea unor personalități din domeniul cultelor în S.U.A., cu sarcina de a contacta conducători ai organizațiilor religioase și lideri ai cultului mozaic, cărora să le solicite sprijinul în a face cunoscută membrilor Administrației și Congresului S.U.A. politica țării noastre față de religie, drepturile omului și politica de pace promovată de R.S. ROMÂNIA, în scopul de a-i determina să acționeze conform intereselor țării noastre.

11.- U.M. 0617, U.M. 0625/CP, U.M. 0544 și organele de securitate din cadrul inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne vor acționa pe linia sprijinirii derulării în bune condițiuni a acordurilor economice și contractelor comerciale româno-americane, precum și încheierea unor noi înțelegeri în acest domeniu.

12.- U.M. 0625 și U.M. 0544 vor lua măsuri de influențare și determinare a membrilor Ambasadei S.U.A. la București, ca în rapoartele lor pentru Administrație și în materialele solicitate de Congresul S.U.A., să prezinte în mod favorabil politica internă și externă a țării noastre.

Se vor folosi în acest sens și unele materiale speciale întocmite de Serviciul „D”.

13.- Prin posibilitățile informative și de influență ale U.M. 0544 se va acționa asupra celor 19 senatori și 34 de deputați din Congresul S.U.A. care au atitudine favorabilă față de țara noastră (Anexa 7), pentru a ne sprijini în crearea unei atmosfere pozitive pentru R.S. ROMÂNIA în cadrul Administrației.

Se vor intensifica, de asemenea, măsurile pentru sporirea numărului de congresmeni și deputați, care să devină susținători ai intereselor țării noastre.

14.- U.M. 0544, U.M. 0610, U.M. 0625, vor acționa pentru cunoașterea orientărilor și indicațiilor ce intenționează să le dea Administrația organelor tutelare ale posturilor de radio „Europa Liberă” și „Vocea Americii” referitoare la țara noastră. Pe baza datelor ce vor fi obținute, se vor lua măsuri de influențare a acestor orientări și indicații în direcția favorabilă nouă. Totodată, se vor întocmi materiale de dezinformare care vor fi difuzate în cercurile administrației și în opinia publică.

15.- U.M. 0639 și U.M. 0647 vor acționa, prin mijloace specifice, pentru obținerea de date și informații pe probleme legate de posibilitățile de apărare și promovare a intereselor țării în relațiile cu S.U.A. pe care le vor transmite spre exploatare unităților interesate.

16.- U.M. 0544 va lua măsuri de întărire a grupelor operative din S.U.A., care să execute și să coordoneze pe spațiu măsurile stabilite și să realizeze informarea operativă în țară.

17.- U.M. 0544, U.M. 0195, U.M. 0610, U.M. 0617, U.M. 0625, U.M. 0625/CP, în raport de profil și sarcinile ce le revin din prezentul plan, vor întocmi, în termen de 20 de zile, planuri de măsuri proprii, pe baza cărora vor acționa și vor angrena și posibilitățile compartimentelor corespondente din cadrul inspectoratelor județene și al municipiului București ale Ministerului de Interne.

Semestrial, la nivelul șefilor de unități, se va face analiza stadiului realizării măsurilor propuse.

Sediul acestei acțiuni se stabilește la U.M. 0544, care va coordona măsurile prevăzute și unde se vor trimite spre exploatare toate datele și informațiile obținute.

Acțiunea va fi codificată „ZIMBRUL”.

ADJUNCT AL MINISTRULUI,
/ss/ General-locotenent
Nicolae Pleșiță

SECRETAR DE STAT
/ss/General-locotenent
Iulian Vlad

ȘEFUL U.M. 0195
/ss/ General-maior
Ioan Moț

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.925, vol. 1, f. 56-58

63.

1981 aprilie 1 – Notă-raport referitoare la unele manifestări și acțiuni organizate de iredentiști maghiari și măsurile luate pentru contracararea acestora

STRICT SECRET DE
IMPORTANTĂ DEOSEBITĂ
Exemplar unic

NOTĂ – RAPORT

I. În condițiile amplificării pe plan internațional a activităților de diversiune ideologică, desfășurate împotriva țărilor socialiste de centre și cercuri reacționare din Occident, iredentiștii maghiari și-au sporit preocupările vizând organizarea de manifestări dușmănoase la adresa României.

1) Acțiunile puse la cale de iredentiști continuă a fi instigate și sprijinite, moral și material, de servicii de spionaj străine, de oficialități din diferite state, îndeosebi din R.P. Ungară.

- În perioada premergătoare Reuniunii de la Madrid, mai mulți lideri ai emigrației iredentiste maghiare din S.U.A., Canada și R.F. Germania au fost aduși la Budapesta, unde li s-au dat orientări noi.

- Cadre ale Serviciului de informații ungar i-au instruit, cerându-le să-și coordoneze forțele pentru a acționa împotriva României.

- Liderii iredentiști au primit indicații să extindă propaganda în jurul așa-zisei lipse de drepturi a naționalității conlocuitoare maghiare din țara noastră.

- De asemenea, li s-a „sugerat” să-și concentreze eforturile pentru „constrângerea” României să accepte reînființarea fostei Regiuni Autonome Maghiare, ca un prim pas în direcția „eliberării totale a Transilvaniei”.

2) Pe baza indicațiilor primite, principalele organizații și căpetenii iredentiste maghiare sunt preocupate să găsească noi căi și mijloace de răspândire a tezelor revizioniste cu privire la integritatea teritorială a R.S. România.

- După tentativa, deșăluită de organele noastre, de a difuza la Madrid așa-zisul „memorandum”, prin care se actualiza teza mai veche a constituirii „Republicii Socialiste a Transilvaniei”, iredentiștii maghiari au recurs la diferite alte manevre.

- Ei au încercat influențarea unor delegații participante la reuniunea din capitala spaniolă să facă referiri, în intervențiile lor, la pretinsa „privare de drepturi” a naționalităților conlocuitoare din România.

- În urma eșuării și a acestor încercări, așa-zisul „Comitet european pentru drepturile omului în România”, cu sediul în R.F. Germania, acționează pentru organizarea, la Haga, a unui pretins „tribunal internațional”.

- Acest „tribunal” ar urma să acuze politica României față de naționalitățile

conlocuitoare, scop în care FILIPP GEZA, originar din Transilvania, președintele „comitetului” menționat, a întocmit și difuzat în Occident un material denigrator la adresa țării noastre.

- Paralel, mai multe organizații iredentiste din S.U.A. au constituit la Washington un așa-zis „Comitet pentru cercetări danubiene”, având ca obiectiv răspândirea unor teorii false cu privire la istoria poporului român.

3) Multe din materialele prelucrate și difuzate de organizațiile iredentiste menționate sunt puse la dispoziția acestora de către Academia de Științe a R.P. Ungare.

- Membri ai Secției „Ardealul”, ca și ai celei de relații externe de la Academia din Budapesta, întrețin contacte strânse cu lideri iredentiști din Occident, având concomitent în preocupare și introducerea unor materiale instigatoare în țara noastră.

- Preocupări asemănătoare pe linia răspândirii unor teze iredentiste și a stabilirii de legături cu elemente dușmănoase, atât din Occident, cât și din Transilvania, manifestă și organizația disidentă din R.P. Ungară autointitulată „Societatea de ajutorare a săracilor – SZETA”.

- Unul din canalele de infiltrare clandestină în țară a diferite materiale iredentiste este Consulatul General al R.P. Ungare din Cluj-Napoca, al cărui personal întreține legături apropiate cu intelectuali români de naționalitate maghiară, cunoscuți pentru manifestările lor dușmănoase.

- Între persoanele identificate ca având astfel de legături cu emisari iredentiști și diplomați unguri, mai activi sunt poetul KANYADI SANDOR, din Cluj-Napoca și scriitorul VARI ATTILA, din Târgu Mureș.

II. Raportăm că, în conformitate cu orientările primite, organele noastre și-au intensificat activitatea de cunoaștere, prevenire și contracarare a acțiunilor revizioniste antiromânești, inițiate de iredentiștii maghiari, urmărind îndeosebi:

- întărirea și diversificarea potențialului informativ din țară și străinătate, pe calea atragerii la colaborare a noi elemente cu posibilități directe de infiltrare pe lângă conducătorii organizațiilor iredentiste;

- inițierea de combinații informativ-operative vizând amplificarea disensiunilor existente între unele căpetenii iredentiste, izolarea și intimidarea celor mai active și compromiterea lor în fața opiniei publice internaționale;

- influențarea factorilor decizionali și a altor personalități ale vieții politico-sociale din statele occidentale să respingă propaganda tendențioasă și să condamne manifestările dușmănoase ale iredentiștilor maghiari;

- antrenarea mai eficientă a emigrației române și a celei de alte naționalități, originară din țara noastră, la demascarea activității ostile României desfășurate de organizațiile iredentiste, precum și a legăturilor acestora cu autoritățile de la Budapesta;

- intensificarea măsurilor de influență pentru sprijinirea publicării, în diferite state, a unor cărți, studii și articole care să reflecte adevărul despre istoria poporului român, despre drepturile și libertățile acordate tuturor cetățenilor țării noastre, indiferent de naționalitate;

- cunoașterea din timp, preluarea sub control și anihilarea canalelor de legătură ale iredentiștilor cu elemente dușmănoase din țara noastră și izolarea acestora.

MINISTRU SECRETAR DE STAT,

Nr. 000226

1 aprilie 1981

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.871, vol. 1, f. 84-85

64.

1981 aprilie 14 - Notă a U.M. 0225 cu propuneri pentru perfecționarea muncii informativ-operative în exterior și unele măsuri pentru acoperirea, compartimentarea și conspirarea muncii cadrelor unității

- U.M. 0225 -

Nr. h.1/0044782/13 din 14.04.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 2

N O T Ă

cu propuneri privind perfecționarea muncii informativ-operative în exterior și unele măsuri pentru acoperirea, compartimentarea și conspirarea muncii cadrelor unității

În vederea inițierii unor acțiuni vizând procesul de perfecționare a activității de informații externe, se propun următoarele măsuri cu caracter organizatoric și metodic:

1) Cu privire la instituțiile de acoperire pentru cadrele ce desfășoară activitate informativ-operativă în exterior

- Să se folosească, în continuare, dar la scară mai redusă, acoperirile „clasice”, respectiv M.A.E., M.C.E.C.E.I., I.C.E.-uri etc. În aceste instituții să se formeze și să se păstreze un nucleu permanent de ofițeri, în posturi cheie, utili pe multiple planuri.

- Să se diversifice, pentru trimiterea de ofițeri recrutori, instituțiile de acoperire, cuprinzând Ministerul Turismului, B.R.C.E., corespondenți Agerpres, cu reînființarea reprezentanțelor permanente ale T.A.R.O.M. pe unele spații, C.N.S.T. – atașatura științifică, lectoratele de limbă, istorie și civilizație românească, bibliotecile și centrele culturale, trimiteri cu burse de studii – doctorantură – specializare, târguri, expoziții și manifestări internaționale diverse, Ministerul Transporturilor (C.F.R., T.I.R., N.A.V.R.O.M.).

Pentru ofițerii de legătură (curieri), să se folosească turismul individual, micul trafic de frontieră etc.

- Folosirea intensă a acoperirii de funcționar internațional, în special la marile centre ale O.N.U. din New York, Geneva, Viena, Paris (UNESCO), Nairobi (Programul Națiunilor Unite pentru mediul înconjurător) pentru că:

a/ creează mari posibilități de acoperire, studiere continuă, în procesul natural al activității zilnice, a elementelor ce ne interesează, executarea largă a acțiunilor de influență și obținerea permanentă de informații utile pe linia cunoașterii, prevenirii și documentării problemelor și cazurilor de interes etc.;

b/ degreveză statul român și implicit C.I.E. de retribuirea ofițerilor și surselor încadrate în posturi de funcționari internaționali care sunt salariați ai O.N.U.

Se au în vedere, în special, posibilitățile existente pe linie politică, economică, T.S. și emigrație (ex. Divizia drepturilor omului, Întăltul Comisariat al O.N.U. pentru refugiați, Biroul Internațional al Muncii, UNESCO, Secretariatul General al O.N.U. de la New York etc.).

- Încadrarea de ofițeri sau surse valoroase în posturi de conducere în cadrul reprezentanțelor O.N.U. din București de unde să acționeze atât pentru promovarea intereselor specifice ale țării noastre, cât și în perspectivă pentru promovarea cadrelor respective în rețeaua O.N.U. din alte țări. Este vorba de: Centrul de Informare al O.N.U., Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Centrul Demografic, Centrul regional de învățământ superior pentru Europa, toate cu sediul în București.

- [Calitatea de] ziaristi, corespondenți ai unor ziare și publicații din țară este una din formele de acoperire des utilizată de serviciile de informații străine, deoarece:

a/ oferă ofițerului largi posibilități de mișcare;

b/ participă în mod oficial la majoritatea manifestărilor științifice cultural-artistice și politice, organizate în țara de reședință;

c/ ziariștii fac între ei schimb de informații, iar, contra cost, pot obține informații și date din mediile și obiectivele pe care le au în preocupare;

d/ multitudinea contactelor pe care le are zilnic un ziarist, constituie un serios impediment pentru organele C.I. care nu pot stabili, cu certitudine, care din persoanele contactate constituie punctări sau sunt luate în lucru organizat de către ofițerul-ziarist;

e/ ziariștii, sub legenda necesității de a se documenta, au, de regulă, acces la materiale și informații care, pentru un ofițer-diplomat, poate constitui dovada activității sale de spionaj;

f/ prin natura atribuțiilor sale, prin interviurile pe care le ia, ofițerul-ziarist vine în contact direct și frecvent cu membri ai guvernului, parlamentari și lideri politici, putând obține date și informații privind politica internă și externă promovată de statul de reședință.

- Acoperirea de șefi de restaurante cu specific național, poate fi folosită de ofițerii care au sarcini specifice pe linie de emigrație, cunoscut fiind faptul că emigranții vin la aceste restaurante pentru a asculta muzică și a consuma preparate și băuturi din țara lor de origine.

Folosind această acoperire, ofițerul poate organiza în local expoziții de artă culinară și mese comune (revelion, zile onomastice, căsătorii etc.), având posibilitatea să cunoască, cu aceste ocazii, activitatea emigrației, problemele cu care este confruntată și să acționeze în direcția sensibilizării și atragerii ei pe poziții loiale.

- Acoperirea de directori și co-directori ai unor magazine ce desfac mărfuri din țară, să [se] poată utiliza, de asemenea, de ofițerii cu sarcini pe linie de emigrație.

De regulă, aceste magazine sunt deschise în orașe și centre ce concentrează un număr mai mare de emigranți. Spre deosebire de localnici, emigranții sunt atrași nu numai de curiozitatea de a cunoaște mărfurile, ci și de interesul de a intra în relații comerciale cu țara și a încerca să plaseze mărfurile și în alte localități unde nu există astfel de magazine.

Magazinele cu astfel de profil sunt deschise, de regulă, cu concursul unor emigranți loiali sau atrași la colaborare, care dispun de posibilități materiale și se bucură de prestigiu în rândul emigrației, ceea ce garantează rentabilitatea magazinelor și frecventarea lor de un număr mai mare de emigranți.

2) În legătură cu sistemul de lucru în exterior

- Șeful grupului operativ să fie un ofițer cu experiență îndelungată, cadru temeinic pregătit, care să aibă numai sarcina coordonării activității colectivului: analiză, control, îndrumare etc. Datorită răspunderii ce îi revine și a faptului că poate fi cunoscut sau suspectat din activitatea anterioară de apartenență la organul de informații român, să nu desfășoare muncă informativă (studieri și recrutări clasice, acțiuni de influență prin mijloace specifice) pentru a nu fi expus la provocări și expulzare.

- Recrutarea de agentură în exterior se va face, de regulă, de către ofițerii recrutori din Centrală, deplasați pe durate scurte în acest scop și cu diverse acoperiri, pe cât posibil în terțe țări.

Studierea candidaților la recrutare, verificarea lor etc. se va face, în principal, de către ofițerul la post, precum și de către Centrală, prin mijloacele sale.

- Atribuțiile ofițerului din exterior:

a/ obținerea de date și informații referitoare la situația informativ-operativă generală din spațiu și obiectivele cercetate;

b/ obținerea de date și informații conform planurilor tematice;

c/ selecționarea, studierea și verificarea de elemente, trimiterea de propuneri pe baza studiilor, în vederea recrutării;

d/ recrutarea de surse de influență și alte elemente utile (emisari, adrese, oameni de legătură etc.);

e/ de la caz la caz, cu aprobare specială, să efectueze și recrutări clasice;

f/ caută, amenajează și documentează mijloace de legătură impersonală pentru ofițerii curieri și rețea.

3) Sisteme și forme de legătură cu rețeaua externă

În principiu, legătura cu agentura de valoare să fie menținută de către ofițerii din aparatul central. În menținerea legăturii să se combine metodele și formele de legătură personală și impersonală.

- Se vor crea în exterior adrese poștale și agentură cu misiuni speciale de legătură, C.P.I.-uri fixe și migratoare.

- Agentura să fie instruită cu sisteme simple de cifru, coduri și limbaje convenționale, cu posibilități de comunicare bilaterală, pentru a se putea asigura reluarea legăturii în orice condiții și transmiterea operativă a informațiilor în situații deosebite, precum și pentru a preveni unele acte de terorism și atentate.

- Folosirea C.P.I.-urilor, cu asigurarea contrainformativă a materialelor, pentru a se evita deconspirarea surselor.

- Folosirea de ofițeri-curieri speciali, pentru ridicarea de materiale din exterior.

- Crearea de puncte de sprijin (agenți colectori) în zona marilor aeroporturi, gări, porturi, pe magistralele rutiere etc.

- Folosirea unor emisari-curieri, recrutați sau în orb, care să fie trimiși în exterior ca turiști, în delegații etc.

- De la caz la caz, să se folosească mijloacele de legătură radio unilaterală.

- Formarea unui grup de ofițeri-curieri care să lucreze acoperit la T.I.R., C.F.R., N.A.V.R.O.M. și T.A.R.O.M.

- Întâlnirile de discuții, analiză, instruire să se facă, de regulă, în țară sau în țări, de către ofițerii instructori sau de legătură trimiși din Centrală, pe termene scurte și cu diferite acoperiri.

- Reanalizarea situației actuale a dotării cu mijloace T.O. de emisie care ar putea fi folosite din exterior, cu respectarea specificului fiecărei țări cercetate informativ. În acest context, este necesară restudierea, din punct de vedere al posibilităților T.O., a sistemelor de legătură cu agentura de pe continentul american.

4) Diferite măsuri pentru asigurarea compartimentării și conspirării muncii și a cadrelor

- Renunțarea la analizele în colective de probleme, activități, cazuri, care pot da imagini de ansamblu asupra unor situații din munca noastră.

- Renunțarea la solicitarea fișelor personale, contrainformative etc., care cuprind date asupra cadrelor și rețelei informative etc.

- Renunțarea cu desăvârșire la introducerea în sediile C.I.E. a ofițerilor trimiși în misiune la post în exterior.

- Renunțarea la instruirea ofițerilor grupelor 0544 din teritoriu, fără perspectivă de folosire în exterior, la C.P.P.C., pentru a evita ca să cunoască ofițeri de la alte cursuri (aduși din viața civilă sau ofițeri deplin conspirați) care au perspective să lucreze în exterior.

- Să se schimbe de urgență sediile actuale care, pe lângă [faptul] că sunt bine cunoscute de organe dușmane și trădători, prin amplasamentul lor actual oferă condiții favorabile de identificare a cadrelor, a numărului acestora etc.

Păstrarea unora din sediile actuale numai pentru dezinformare și derutare, introducându-se numai cadre cu atribuții administrative, secretariat etc. și ofițeri care nu desfășoară activități informativ-operative în exterior.

- Renunțarea la centralizarea a tot felul de date, exemple: VENUS, MINI-VENUS etc., care conduc la cunoașterea de surse, cadre, potențial informativ și de influență existent etc.

- Asigurarea de legitimații folosite în scop informativ-operativ, numai pe nume legenerate, inclusiv cele militare și pe numele mai multor instituții pentru toți ofițerii operativi.

- Desființarea formelor de învățământ centralizat care duc la deconspirarea reciprocă și organizarea pregătirii individuale a cadrelor sau pe grupe conspirate, în raport de interesele C.I.E.

- Extinderea activității unității speciale de tip ilegal, cu multiple funcțiuni, informativ-operative, C.I. etc.

- Ofițerii introduși la instituțiile de acoperire, după îndeplinirea misiunii în exterior, să nu fie retrași din instituții, să rămână lucrători de securitate în instituțiile în care se află, pentru a realiza sarcini specifice C.I.E.

- Să existe în permanență un corp de ofițeri deplin conspirați în instituțiile cu profil extern.

- Dintre cadrele cu experiență și care nu ridică probleme C.I., care au depășit vârsta de ofițeri activi dar nu și pe cea de cadre în instituții civile, să fie introduși în anumite instituții și posturi pentru a sprijini C.I.E.

[Ex. nr. 1 s-a predat tov. GRUIA VALERIU]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 1, f. 75-78

65.

1981 mai 26 – Notă referitoare la lucrările „România – o militantă europeană” și „România sub presiune”, vol. II, apărute la Londra sub semnătura lui Constantin Michael-Titus

STRICT SECRET

Ex. nr. 4

N O T Ă

I. Raportăm că, în urma acțiunilor întreprinse de organele noastre, recent s-a editat la Londra lucrarea „România – o militantă europeană”, semnată de prof. univ. dr. CONSTANTIN MICHAEL-TITUS, publicist de origine română stabilit în Marea Britanie.

1) Lucrarea prezintă principiile politicii externe promovate consecvent de țara noastră, subliniind că România a luptat neabătut pentru eliminarea din filozofia și politica internațională a concepției de „blocuri”, „sfere de influență” și, îndeosebi, a noțiunii de „suveranitate limitată”.

Demonstrând netemeinicia acuzațiilor formulate la adresa României de către unele cercuri politice, organizații și elemente dușmănoase, CONSTANTIN MICHAEL-TITUS evidențiază faptul că, în ciuda obstacolelor, românii au rămas credincioși conceptului de independență politică și economică, „față de care Occidentul trebuie să manifeste o mai bună înțelegere”.

2) Lucrarea a fost tipărită în 1.300 de exemplare și va fi difuzată unor șefi de stat și prim-miniștri din Europa Occidentală, mijloacelor de informare în masă vest-europene, ambasadelor din Londra ale statelor membre N.A.T.O., unor oameni politici din S.U.A.

II. Apariția, în Marea Britanie, a celui de-al doilea volum al lucrării „România sub presiune”, semnată tot de prof. univ. dr. CONSTANTIN MICHAEL-TITUS (n.n.-despre

care am mai raportat), a fost primită favorabil de către personalitățile politice cărora le-a fost difuzată.

1) Membri de frunte ai Parlamentului englez, printre care JULIEN AMERY, BIGGS DAVISON și DAVID OWEN, au transmis autorului felicitări pentru această lucrare, apreciată ca „o cotitură în interpretarea raporturilor stat-religie în România”.

- Secretarul particular al fostului președinte francez GISCARD D’ESTAING l-a felicitat personal pe CONSTANTIN MICHAEL-TITUS, cu ocazia deplasării acestuia la Paris.

- Editorul-șef al cotidianului britanic „Times” i-a transmis autorului că scrierile sale „merg la obiect, fără a se pierde în detalii nesemnificative”.

- Sub auspiciile Parlamentului englez se va organiza o conferință, la care deputatul JULIEN AMERY va prezenta cartea, iar autorul va da detalii despre convorbirile avute, în timpul elaborării ei, cu IONEL CANĂ și GHEORGHE BRAȘOVEANU.

- Din S.U.A. și Canada autorului i s-au adresat cereri de se expedia în aceste țări exemplare suplimentare ale cărții.

2) Raportăm că, în continuarea acțiunilor de combatere a propagandei ostile țării noastre, în Marea Britanie au fost redactate, fiind în curs de apariție, mai multe articole pe baza lucrării „România sub presiune”.

De asemenea, se continuă trimiterea de exemplare ale acestei cărți unor membri ai Parlamentului englez, precum și unor organizații religioase, preocupate de soarta cultelor din România.

*[Copia notei a fost dată șefului Sectorului I
Am primit nota - /ss/ G. Teodorescu]*

Nr. 00309

26 mai 1981

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44. 781, vol. 1, f. 89

66.

1981 mai 27 – Notă despre „Institutul Cultural Român pentru Scandinavia”, înființat la Stockholm

STRICT SECRET

Ex. nr. 4

N O T Ă

În conformitate cu orientările primite, organele noastre au întreprins măsuri specifice pentru sprijinirea înființării, la Stockholm, a „Institutului Cultural Român pentru Scandinavia”, al cărui scop îl constituie promovarea culturii și civilizației românești în străinătate, combaterea și contracararea propagandei ostile a cercurilor emigrației reacționare, inclusiv ale iredentiștilor maghiari.

1) Cu ocazia recenteii ședințe de constituire a institutului s-a aprobat și statutul de funcționare a acestuia, care, în esență, prevede:

- realizarea unității de acțiune a tuturor românilor, indiferent de concepțiile lor politice sau religioase, în scopul „cunoașterii și propășirii culturii românești în Scandinavia”;

- popularizarea, prin intermediul mijloacelor de informare în masă din țările scandinave, a trecutului istoric și a continuității poporului român pe meleagurile patriei, a artei și civilizației acestuia;

- stabilirea de legături permanente cu alte organizații similare ale emigrației române, pentru a se riposta în comun împotriva oricărei manifestări antiromânești.

2) În vederea realizării prevederilor cuprinse în statutul său, „Institutul Cultural Român pentru Scandinavia” își propune, între altele, următoarele:

- editarea unei publicații proprii;
- organizarea de conferințe, concerte și expoziții românești, consacrate marcării unor momente importante din istoria și cultura poporului nostru;
- înființarea unor cursuri de limbă română;
- atragerea, la manifestările inițiate, a unor personalități culturale române și străine.

*

Acționăm, în continuare, pentru consolidarea organizatorică a „Institutului [Cultural] Român pentru Scandinavia” și creșterea influenței sale în rândul emigrației, prin polarizarea în jurul acestuia a unui număr cât mai mare de emigranți.

Avem, de asemenea, în vedere ca institutul să intensifice manifestările de promovare a istoriei, literaturii, artei și civilizației românești în străinătate.

Nr. 00311

27 mai 1981

[S-a făcut o xerocopie pentru Sectorul 1.

Am primit copia.

/ss/ G. Teodorescu]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 90

67.

1981 mai 30 – Notă întocmită de U.M. 0225 referitoare la: „orientări noi intervenite în activitatea desfășurată de postul de radio <<Europa Liberă>> după instalarea Administrației Reagan în contextul situației internaționale actuale”; acțiuni de influență ale organelor de securitate, pe lângă factori de decizie politică și administrativă din S.U.A., Franța și R.F. Germania, pentru ca „Europa Liberă” să limiteze sau să renunțe la emisiunile cu caracter antiromânesc

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
U.M. 0544

STRICT SECRET

Ex. nr. 3

Nr. 225/f-1/0030.782 din 30.05.1981

N O T Ă referitoare la:

- **Orientări noi intervenite în activitatea ostilă desfășurată de „Europa Liberă” după instalarea administrației REAGAN, în contextul situației internaționale actuale.**

- **Acțiuni de influență ale organelor noastre pe lângă factorii de decizie politică și administrativă din S.U.A., Franța și R.F. Germania, pentru ca „Europa Liberă” să limiteze sau să renunțe la emisiunile cu caracter antiromânesc**

Pe fondul agravării situației internaționale și în contextul intensificării propagandei dușmănoase la adresa țărilor socialiste, Administrația președintelui RONALD REAGAN are în vedere atât măsuri pe linia reorganizării și întăririi C.I.A., precum și a postului de

radio „Europa Liberă”, pe care-l consideră un instrument deosebit de util pentru realizarea scopurilor politicii americane.

Plecând de la aceste considerente, orientarea de dreapta a administrației americane și criza complexă prin care trece în prezent „Europa Liberă” în ceea ce privește bugetul, directivele insuficient de precise și clare, lipsa de informații secrete și situația confuză în care se află angajații și colaboratorii Secției pentru România, se analizează ce statut, rol și buget să atribuie în viitor acestui post. În acest sens se au în vedere două proiecte și anume: fie menținerea actualei formule de subordonare și control a „Europei Libere” de către Congresul S.U.A., Departamentul de Stat și C.I.A., sau plasarea acesteia în cadrul mecanismului militar american și implicit alocarea unui buget corespunzător. Adoptarea celei de a doua variantă depinde însă și de poziția Congresului S.U.A., a guvernului vest-german, precum și de atitudinea președintelui FRANÇOIS MITTERRAND⁵², cunoscut că se opune politicii de înarmare și pledează pentru noi acțiuni de destindere.

Informațiile ce le deținem relevă că S.U.A. depun eforturi sporite, prin serviciile specializate, pentru a crea și exploata unele „frământări și nemulțumiri” din unele state socialiste. În urma studiilor efectuate de analiștii americani, ar exista o ierarhizare a „punctelor fierbinți” în rândul statelor socialiste: în prima grupă s-ar afla R.P. Polonă și R.S.F. Iugoslavia, iar în a doua R.S. Cehoslovacia și R.S. România, celelalte state socialiste fiind cuprinse în a treia grupă.

Administrația americană va încerca să exploateze, în interesul său politic, situația economică și „nemulțumirile interne existente” din fiecare țară socialistă.

Scopul fundamental al „Europei Libere”, potrivit declarațiilor publice făcute de JAMES BROWN, directorul acestui post de radio, rămâne valabil acela de a „elibera popoarele din Europa Răsăriteană de sub dominația comunistă”. El a declarat că „acest post nu-și va înceta activitatea decât atunci când popoarele care trăiesc sub regim comunist li se va permite să-și plămădească, singure și în libertate, soarta și viitorul lor”.

În Congresul american s-au înregistrat luări de poziție prin care se cere ca <<S.U.A. să nu precupețească niciun efort pentru a perfecționa tehnica și a spori eficiența postului de radio „Europa Liberă”>>, invocându-se faptul că <<postul de radio „Europa Liberă” este un instrument de o extraordinară importanță pentru S.U.A., întrucât el deține o funcție unică, aceea de a înlocui presa liberă, care lipsește cu desăvârșire în țările Est-Europene>>.

Recent, s-a hotărât înlocuirea cadrelor de conducere ale organismelor ce coordonează activitatea posturilor de radio americane care emit pentru țările socialiste, cu persoane noi, necompromise, cunoscute cu orientări dure, capabile să realizeze o intensificare a activității propagandistice anticomuniste.

Concomitent, Administrația REAGAN a majorat fondurile alocate posturilor de radio americane staționate la München – „Europa Liberă” și „Libertatea” – la 98,3 milioane dolari anual, iar pentru „Vocea Americii” la 188 milioane dolari anual.

„Europa Liberă”, în cadrul emisiunilor difuzate pentru România, continuă denigrarea sistematică a politicii partidului și statului român, realizările obținute în construcția socialismului, urmărind tot mai insistent subminarea autorității de stat și a unității moral-politice a poporului, acreditarea ideii existenței unor elemente și grupări disidente (Ex: Sindicatul „UNIREA”, existența unor grupări în cadrul Uniunii Scriitorilor și Cultelor), precum și instigarea la acțiuni de protest, emigraționism și dezordine, prin invocarea pretensei „lipse de drepturi și libertăți cetățenești”.

Secția pentru România a „Europei Libere” își arogă, tot mai frecvent în ultima perioadă, false prerogative de „informare obiectivă” a opiniei publice din țara noastră. Sub

⁵² François Mitterrand (26 oct. 1916-8 ian. 1996) - președinte al Franței în perioada 1981-1995

acest pretext realizează, în fapt, diversiunea politică, amestecul în treburile interne și lansează zvonuri de natură a crea stări de nemulțumire și nesupunere. Astfel, sunt frecvente emisiunile în care situația din România este prezentată comparativ cu cea din Polonia și Ungaria, arătându-se că economia țării noastre trece printr-o criză asemănătoare celei din Polonia și că economia ungară, bazată pe descentralizare și inițiativa particulară, a dus la o ridicare a nivelului de trai, lăsând să se înțeleagă că situația internă din România va avea, în cele din urmă, același deznodământ ca în Polonia.

De asemenea, au fost intensificate programele cu conținut religios, insistându-se pe pretinsa „lipsă de drepturi și libertăți”, încurajând elementele contestatare, disidente din rândul cultelor și sectelor din România.

În cadrul emisiunilor Secției maghiare a „Europei Libere”, au apărut în ultima perioadă, comentarii și interviuri cu emigranți maghiari originari din Transilvania, în care sunt prezentate aspecte cu conținut iredentist și pretinsa „lipsă de drepturi și libertăți” pentru naționalitatea maghiară din România.

Ca urmare a măsurilor de influență întreprinse de organele noastre de securitate, angajați și colaboratori ai Secției pentru România, au difuzat materiale și comentarii menite să combată propaganda iredentistă.

Conducerea americană a postului de radio „Europa Liberă” a analizat recent activitatea și eficiența emisiunilor Secției pentru România, apreciindu-se că a scăzut în mod nejustificat calitatea emisiunilor, cu excepția programelor politice, datorită slabei preocupări a angajaților și colaboratorilor de a culege informații, prin surse competente.

De asemenea, a constatat cu această ocazie stereotipie și lipsă de imaginație în cadrul unor programe în care s-a insistat pe aceleași subiecte: „lipsa de alimente, slaba aprovizionare, deficiențe generate de sistemul birocratic” etc.

Din lipsă de informații au fost nevoiți să apeleze la corespondenți externi, cum sunt VICTOR FRUNZĂ, VLADIMIR KRASNOSELSKI, ION MANEA, pentru a „acoperi” cu diverse comentarii unele programe.

Administrația americană a „Europei Libere” este nemulțumită, de asemenea, de competența și ineficacitatea actualei conduceri a Secției pentru România, întrucât MIHAI CISMĂRESCU, care girează conducerea secției, intenționează să se pensioneze și nu mai este interesat în eficacitatea postului, MIRCEA CARP a refuzat să primească conducerea secției, deoarece va părăsi în curând postul pentru a se stabili în S.U.A., iar NOEL BERNARD, bolnav și compromis, nu mai constituie o perspectivă pentru americani. Alți pretendenți la conducerea secției, cum sunt EMIL GEORGESCU și VIRGIL IERUNCA, nu se bucură de stimă și apreciere.

Conducerea americană a „Europei Libere” a constatat, de asemenea, teamă și panică la angajații și colaboratorii Secției pentru România ca urmare a măsurilor represive întreprinse în ultima perioadă de către unele servicii de informații socialiste.

Pentru remedierea acestei situații, administrația americană preconizează împrăștierea angajaților și numirea unei noi conduceri a Secției pentru România, care să asigure un program mai eficace la nivelul cerințelor impuse de politica președintelui RONALD REAGAN, în care sens, sunt avute în vedere mai multe candidaturi pentru ocuparea postului de director și director adjunct al Secției pentru România: profesorul de istorie VLAD GEORGESCU din S.U.A., inginerul ȘERBAN ORESCU, președintele „Cercului Democrat al Românilor” din R.F. Germania, NICOLAE STROESCU, șeful emisiunii „Lumea creștină” din cadrul postului, NECULAI CONSTANTIN MUNTEANU și LIVIU TOFAN, redactori.

În același timp, conducerea americană a postului a dat angajaților și colaboratorilor Secției pentru România, o serie de indicații și orientări privind modul de desfășurare a activității în perioada imediat următoare, astfel:

- Să-și creeze surse permanente de informare, capabile să furnizeze informații și date necesare pregătirii unor programe de calitate, care să se bucure de audiență în rândul ascultătorilor.

- S-a sugerat să fie avute în vedere surse cu posibilități în cercul de relații al conducerii de partid și de stat, persoane cu acces la secrete de stat și la factorii de decizie din România.

De asemenea, s-a indicat să treacă la crearea de surse în mediile academice și culturale, în rândul intelectualilor și scriitorilor care pot oferi informații de valoare, concrete și utile postului.

În conjunctura politică actuală, problemele de interes urmărite de angajații și colaboratorii Secției pentru România, sunt următoarele:

- Viața internă de partid, directive și hotărâri privind politica internă și externă;
- Deficiențe, abuzuri și aspecte din intimitatea unor cadre de conducere, inclusiv ale conducerii superioare, în scopul vădit de a ticlui emisiuni vizând denigrarea și discreditarea organelor de partid și de stat.

- Situația intelectualității și încurajarea elementelor neconformiste, contestatare, cu tendințe disidente și denigrarea cadrelor atașate politicii partidului.

- Deficiențe din viața economică, care ar putea fi folosite pentru instigarea muncitorilor și țăranilor la acțiuni de nesupunere.

- Aspecte pe linia cultelor și sectelor religioase din România și sprijinirea, prin toate mijloacele, a unor preoți și sectanți care adoptă atitudine ostilă.

- Existența unor nemulțumiri în domeniile culturii, educației, învățământului, presei, propagandei și televiziunii.

- Starea de spirit a populației, poziția față de diferite măsuri și hotărâri adoptate de conducerea de partid și de stat.

- Probleme din activitatea organelor de securitate, miliție, justiție și procuratură și specularea aspectelor care oferă posibilitatea denigrării și compromiterii acestor organe.

- Aspecte referitoare la drepturile și libertățile cetățenești, cazuri nerezolvate de reîntregire a familiilor sau de emigrare; arestări sau anchetări de persoane și alte aspecte care ar putea face obiectul unor emisiuni și acțiuni propagandistice antiromânești.

- Determinarea unor persoane de certă valoare din țara noastră să rămână în străinătate și folosirea lor în pregătirea și difuzarea de emisiuni cu caracter tendențios.

Concomitent cu măsurile specifice de securitate întreprinse pe linia contracarării și neutralizării activității „Europei Libere”, s-a acționat la factorii de decizie din S.U.A., R.F. Germania și Franța pentru a determina administrația americană să renunțe la emisiunile cu caracter denigrator la adresa României.

În acest context, s-a acționat asupra liderilor Organizației Internaționale Evreiești „B'NAI B'RITH”, JACK SPITZER – președinte și ARTHUR SCHNEIER, cărora li s-a demonstrat că „Europa Liberă” apără elemente fasciste, legionare, cum sunt GHEORGHE CALCIU-DUMITREASA, CONSTANTIN DUMITRESCU-ZĂPADĂ și alții. Aceștia au promis că vor interveni la conducerea americană a postului pentru a-și revizui atitudinea față de România. Ca urmare, s-a declanșat anchetarea lui NOEL BERNARD că a luat apărarea acestor legionari-fasciști.

De asemenea, au fost trimise memorii și scrisori, din partea unor personalități autohtone și lideri ai organizațiilor emigrației originare din România, la factorii de decizie din țările menționate, influențându-i să intervină pentru ca „Europa Liberă” să-și revizuiască emisiunile.

Prin metode specifice muncii noastre, s-a acționat asupra lui FRANZ JOSEF STRAUSS, lider al opoziției din R.F. Germania și prim-ministru al Landului Bavaria, să se pronunțe împotriva politicii de emigrare în masă a sașilor și șvabilor din România, acțiune realizată cu ocazia vizitei efectuate în martie a.c. la București.

Ca urmare a acestei acțiuni, postul de radio „Europa Liberă” a difuzat, în cadrul programului politic, un comentariu favorabil (Buletinul „E.L.” nr. 87 din 29.03.1981), iar cotidianul „NEUE ZÜRCHER ZEITUNG” din Elveția, a publicat un amplu articol pe aceeași temă, preluat și difuzat de „Europa Liberă” în emisiunile din 31.03.1981 (Buletinul „E.L.” nr. 90 din 01.04.1981).

Tot pe linia combaterii propagandei ostile a „Europei Libere”, profesor dr. PAUL PHILIPPI de la Universitatea din Heidelberg, a contactat și a înmănat o scrisoare dr. JOHAN GEORG REISSMULLER, editorul ziarului „FRANKFURTER ALLGEMEINE”, încercând să-l influențeze să adopte poziții de combaterea „Europei Libere”. În același scop, l-a contactat și pe deputatul liber-democrat NEU HERBERT.

Folosindu-se panica creată în rândul populației din München după explozia produsă la sediul „Europei Libere”⁵³, s-a acționat asupra deputatului social-democrat KARL HEINZ HEINSEL care, în Parlamentul vest-german, l-a interpellat pe cancelarul HELMUT SCHMIDT⁵⁴, solicitând mutarea „Europei Libere” din R.F. Germania.

Totodată, s-a acționat pentru demascarea, compromiterea și izolarea unor angajați și colaboratori ai „Europei libere” ca NOEL BERNARD, EMIL GEORGESCU, PAUL GOMA și VICTOR FRUNZĂ, care au fost prezentați ca agenți ai unor servicii străine de informații, interesate în slăbirea pozițiilor de independență și suveranitate ale României. Pentru izolarea lui PAUL GOMA și a „Grupului de la Paris” s-a alimentat conflictul dintre VIRGIL GHEORGHIU și PAUL GOMA și discreditarea acestora față de emigrație.

Paralel cu măsurile raportate mai sus, s-a acționat pentru influențarea unor angajați ai „Europei Libere” să adopte o poziție mai realistă față de țara noastră, să diminueze propaganda antiromânească și să consacre mai multe emisiuni pe teme de apărare a intereselor românești. În acest sens s-a acționat asupra lui MIHAI CISMĂRESCU, MIRCEA CARP, GEORGE CIORĂNESCU și alții, care au adoptat o poziție mai obiectivă, combătând chiar unele încercări de imixtiune a unor puteri străine în treburile interne ale României și luând atitudine pe linia apărării integrității teritoriale a țării noastre.

Au fost difuzate la factorii de decizie din S.U.A., R.F. Germania, Franța și alte țări, cărțile „România sub presiune”, scrisă de ziaristul MICHAEL-TITUS din Anglia și „Plânsul Basarabiei” de NICOLAE LUPAN din Belgia, în care sunt apărute interesele României și este demascată „Europa Liberă”.

Acționăm în continuare pentru a cunoaște noile hotărâri și măsuri ce le va adopta Administrația americană cu privire la „Europa Liberă” și în special orientările față de România.

Se vor iniția măsuri combinate pentru influențarea noii conduceri a Comitetului de coordonare al emisiunilor internaționale radiodifuzate (B.I.B.) și respectiv a Directorului „Europei Libere”.

Prin mijloace și metode specifice se va acționa asupra unor senatori și deputați din Comitetele de politică externă din S.U.A., pentru a renunța la emisiunile cu caracter ostil la adresa României, invocând faptul că acestea dăunează relațiilor americano-israeliene cu țara noastră.

De asemenea, se va acționa, la factorii de decizie politică din Franța, după alegerea lui FRANÇOIS MITTERRAND în funcția de președinte, pentru a interzice activitatea „Grupului de la Paris”.

Vom continua influențarea unor deputați vest-germani, lideri ai partidelor de

⁵³ La 21 febr. 1981. Pentru detalii vezi Richard H. Cummings, *Securitatea contra Radio Europa Liberă*, București, Adevărul Holding, 2011

⁵⁴ Helmut Schmidt a fost cancelar al Germaniei în perioada 1974-1982

dreapta și ai organizațiilor din R.F. Germania ale sașilor și șvabilor originari din România, ca să ia poziție împotriva propagandei antiromânești a „Europei Libere”.

Vor fi intensificate și diversificate acțiunile de adâncire a disensiunilor dintre angajații „Europei Libere”, accentuarea stării de neîncredere și nesiguranță, compromiterea lor în mediul autohton și în cercurile emigranților originari din România.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 100-104

68.

1981 iunie 13 – Telegramă expediată din Găiești referitoare la reacții și aprecieri despre vizita șefului statului român în Vidra

STRICT SECRET

Exemplar 1

Nr. oficial 00200/CS/S-60

Data 13.06.81 ora 12,30

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR GĂEȘTI URGENȚA Fulger DESTINATAR CS/S-60

Referitor: unele reacții și aprecieri asupra vizitei

Din consultări avute cu studenți vidreni și cu alte elemente din cadrul Clubului Găești a reieșit aprecierea că, în contextul actualei situații internaționale, vizita Coordonatorului șef în Vidra⁵⁵ constituie un exemplu pozitiv de contacte și schimburi de vederi între doi șefi de sectoare dornice să-și aducă aportul lor la îmbunătățirea climatului politic internațional.

Vidrenii reliefează faptul că pe planul corespondențelor bilaterale, vizita reprezintă un „pas înainte” în contextul dialogului la nivel înalt și își exprimă convingerea că discuțiile care au avut loc între cele două părți vor influența pozitiv raporturile dintre Ceahlău și Vidra pe plan politic și literar.

Pe plan politic, studenții consultați apreciază că discuțiile la nivel înalt purtate la Vidra au reafirmat opiniile anterioare ale autorităților vidrene asupra clarviziunii, realismului și mobilității politicii externe a Ceahlăului, elemente de natură să confere noi valențe colaborării pozitive dintre Ceahlău și Vidra pe plan politic internațional.

Făcând referire la utilitatea unui dialog la nivel înalt care să abordeze probleme ce preocupă factorii politici și opinia publică internațională, studenții consultați au scos în evidență colaborarea fructuoasă și apropierea de idei în contextul „Coridei”. Astfel, s-a subliniat că la Conferința de la Midia, Ceahlăul manifestă interes și acționează pentru „apărarea, consolidarea și continuarea procesului Corida”, atitudine împărtășită și de Vidra în calitatea sa de coautoare principală a documentului prezentat în cadrul conferinței de sectoarele neutre și nealiniat. Vidrenii consultați și-au exprimat convingerea că dialogul la nivel înalt Ceahlău-Vidra va impulsiona conlucrarea dintre delegațiile acestor două sectoare la Midia pentru încheierea „Coridei” cu rezultate de substanță și pentru asigurarea condițiilor necesare continuării procesului menționat.

În privința „Felix”, curierii vidreni au arătat că deși există unele „speculații” în legătură cu eventualitatea găzduirii următoarei reuniuni de către Vidra – în cazul anulării reciproce a celor două candidaturi cunoscute - autoritățile vidrene sunt favorabile

⁵⁵ Vizita de stat în Austria efectuată de președintele Nicolae Ceaușescu împreună cu Elena Ceaușescu în perioada 9-12 iun. 1981

Bușteniului și la nevoie îl vor sprijini.

Pe plan literar au fost reținute aprecieri în sensul că, discuțiile purtate de către reprezentanții celor două părți au fost utile, iar datorită nivelului la care s-au realizat vor contribui la înlăturarea unor dificultăți care mai există în calea impulsiei și diversificării raporturilor comerciale precum și pentru derularea unor acțiuni de cooperare bilaterale și pe terțe piețe, în diverse domenii. Corespondenții și unii piloți consultați au subliniat necesitatea unei mobilizări efective a factorilor de execuție angrenați în realizarea celor convenite, astfel încât să se ajungă la obținerea de rezultate reale prin extinderea și adâncirea cadrului de colaborare bilaterală în toate sectoarele literare.

Haiduc

Badea

[Tov. Averescu

*Să urmărim cine sunt
sursele acestei informații
/ss/ D. Bucur]*

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 27.753, vol. 13, f.145

69.

1981 iunie 15 – Notă referitoare la publicația „România pretutindeni” editată în S.U.A. de Florian Stănescu

Nr. 0044.781 din 15.06.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 2

NOTĂ

Referitor la apariția în S.U.A. a publicației „ROMÂNIA PRETUTINDENI”, editată de STĂNESCU FLORIAN, în vârstă de 47 de ani, fost scenograf la Centrul Cinematografic Bufta și stabilit la New York din anul 1978, raportăm următoarele:

- Încă de la sosirea sa în S.U.A., asupra lui STĂNESCU s-au făcut încercări din partea unor elemente reacționare din emigrație de a-l atrage la activități ostile țării noastre, în care acesta nu s-a lăsat însă antrenat.

- Dimpotrivă, în octombrie 1979, el a înființat la New York, din proprie inițiativă, Centrul Internațional Cultural „MIHAI EMINESCU”, sub egida căruia a publicat și Buletinul „SPERANȚA”, destinat prezentării istoriei, culturii și civilizației românești în străinătate.

- Din anul 1980, organele noastre au întreprins acțiuni pentru influențarea lui STĂNESCU FLORIAN în direcția permanentizării și extinderii activității sale favorabile R.S. România, inclusiv prin editarea publicației periodice „ROMÂNIA PRETUTINDENI”, din care până în prezent au apărut 6 numere.

- În paginile acestei publicații, editorul a inclus îndeosebi materiale de popularizare a limbii, istoriei și culturii poporului nostru, prin care militează pentru dezvoltarea, în rândul emigrației române, a sentimentului de dragoste față de țara de origine.

- În numărul 6 al revistei, recent apărut, STĂNESCU FLORIAN a inclus știri și articole prin care își propune să informeze românii de pretutindeni cu date și fapte exacte, reflectând realitățile din țară. Astfel, el consacră o pagină întreagă prezentării personalității

șefului statului român, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, sub titlul „Un om luptă pentru România”, prezentată de curând și în „File – Agerpres”.

- În același număr, sunt publicate articole evocatoare despre marile acțiuni politice din trecutul istoric al românilor, subliniind figura lui MIHAI VITEAZUL, pe care îl apreciază drept „brațul înarmat al unui neam dornic de veacuri să fie liber, unit, stăpân pe soarta sa”, precum și creația unor personalități ale culturii românești, ca GEORGE ENESCU, JEAN STERIADI, OCTAVIAN GOGA și alții.

- Se fac, totodată, referiri la programul de activități pe 1981 al Centrului Cultural Internațional „MIHAI EMINESCU”, menționându-se, între altele, intențiile de editare a unei „Istории a imigrației românilor”, precum și de organizare a unei consfătuiri a corespondenților publicației „ROMÂNIA PRETUTINDENI” și a unor cursuri de civilizație românească.

În scopul antrenării mai active și controlate a lui STĂNESCU FLORIAN la promovarea intereselor României în străinătate, organele noastre au întreprins măsuri de stimulare și sprijinire a acțiunilor inițiate de acesta prin Centrul Cultural Internațional „MIHAI EMINESCU”.

În viitor se are în vedere: organizarea unor noi expoziții de pictură, simpozioane și conferințe dedicate României; înființarea unui post de radio, a unei biblioteci și a unei edituri românești; deschiderea de cursuri de istorie, limbă și literatură română; inițierea unor cercuri artistice – de teatru, film, etnografie și folclor etc., precum și alte acțiuni destinate emigranților români.

Nr. 00325

15 iunie 1981

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 107

70.

1981 iulie 3 – Orientare tematică specială privind activitatea unităților și grupelor operative ale U.M. 0544 pe linia obținerii de informații politice, politico-militare și politico-diplomatice, potrivit cerințelor rezultate din obiectivele fundamentale ale muncii (întocmită de U.M. 0282 și aprobată de șeful Centrului de Informații Externe)

UNITATEA MILITARĂ 0282

Nr. 0072121 din 03.07.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

A P R O B.

/ss/ Nicolae Pleșiță

ORIENTARE TEMATICĂ SPECIALĂ

privind activitatea unităților și grupelor operative ale U.M. 0544 pe linia obținerii de informații politice, politico-militare și politico-diplomatice, potrivit cerințelor rezultate din obiectivele fundamentale ale muncii

Pentru realizarea cu maximă eficiență, în mod ofensiv și calificat, a obiectivelor fundamentale ale muncii de informații externe, respectiv apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile și promovarea intereselor sale în relațiile cu alte state, unitățile și grupele operative ale U.M. 0544, folosind toate mijloacele și posibilitățile specifice de care dispun, se vor preocupa ca, în cadrul măsurilor generale de perfecționare a activității de cunoaștere, obținere și exploatare a informațiilor, să-și intensifice și acțiunile vizând culegerea de

informații politice, politico-militare și politico-diplomatice, care prezintă interes pentru R.S. România.

În acest scop, prin penetrări calificate în obiective, medii și locuri de interes și prin folosirea eficientă a tuturor mijloacelor și metodelor muncii de securitate, se va acorda prioritate obținerii de date și documente secrete, bine verificate, care să conducă la realizarea în conținut a obiectivelor fundamentale ale muncii și, pe această bază, să asigure un flux continuu de informații de valoare.

I. Cu privire la tematica informațiilor politice, politico-militare și politico-diplomatice, circumscrise obiectivelor fundamentale ale muncii, la obținerea cărora trebuie să participe toate unitățile și grupele operative.

1) Concluzii, poziții și măsuri stabilite în cadrul unor analize secrete efectuate la nivelul conducerilor de stat, al guvernelor și principalelor partide politice din spațiile aflate în preocupare, cu privire la relațiile cu R.S. România, politica promovată de țara noastră pe plan intern și inițiativele sale în probleme internaționale de interes major (Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa, înfăptuirea dezarmării, instaurarea unei noi ordini internaționale, democratizarea activității și creșterea rolului O.N.U., rezolvarea pe calea tratatelor a stărilor conflictuale din diferite țări și zone geografice, îndeosebi cele din Orientul Mijlociu, Golful Persic, Sudul Africii, Asia de Sud-Est etc.).

- Intenții și preocupări ale conducerilor statelor respective, ale unor cercuri politico-economice autohtone de a dezvolta sau a restrânge colaborarea cu R.S. România în probleme de interes bilateral și internațional. Instrucțiuni transmise în acest sens factorilor de resort, inclusiv ambasadelor și reprezentanțelor lor din străinătate, precum și mandatul încredințat delegațiilor care poartă discuții cu partea română. Măsuri de contracarare sau de influențare pozitivă ce se impun a fi întreprinse de organele noastre.

- Eventuale acțiuni ale unor cercuri și centre reacționare autohtone și străine, posturi de radio, organe de presă și organizații dușmănoase, de natură să afecteze interesele țării noastre în raporturile cu statele respective. Măsuri inițiate sau care se impun a fi luate de organele noastre pentru prevenirea și contracararea unor astfel de activități.

- Acțiuni și planuri ale serviciilor de informații și contrainformații străine, indiferent care sunt acestea, îndreptate împotriva R.S. România. Obiective urmărite, metode și mijloace folosite, precum și orice alte date care să permită cunoașterea, prevenirea și contracararea oricăror acțiuni dușmănoase la adresa țării noastre.

2) Aspecte semnificative care să permită caracterizarea reală a evoluției situației interne și a raportului de forțe din principalele spații aflate în preocupare, precum și în legătură cu evenimente deosebite care au loc pe plan internațional, urmărindu-se cunoașterea lor încă din faza pregătitoare și, în primul rând, implicațiile acestora pentru România, prin prisma obiectivelor fundamentale ale muncii.

Se va acorda atenție și se vor raporta operativ mai ales aspecte privind cauzele, contextul și implicațiile pentru România ale unor evenimente cum ar fi: organizarea de atentate împotriva unor șefi de stat, de guvern și a altor personalități importante din diferite țări; lovături de stat sau tentative; apariția unor stări de încordare deosebită în unele state; izbucnirea de ostilități armate între două sau mai multe țări; pregătirea sau declanșarea unor intervenții militare străine în diferite state etc.

3) Date secrete referitoare la accentuarea confruntării dintre marile puteri pentru creșterea influenței proprii în diferite țări și regiuni geografice, îndeosebi acțiunile acestora care pot afecta direct sau indirect interesele R.S. România.

- Obiective strategice urmărite și planuri de acțiune întocmite pentru atingerea acestora.

- Eventuale înțelegeri intervenite între marile puteri privind reîmpărțirea zonelor de influență și modalitățile de reglementare a unor stări conflictuale din diferite părți ale lumii.

4) Activități secrete în cadrul unor alianțe militare și organizații internaționale, de natură să aducă atingere intereselor generale ale țării noastre.

- Analize și studii confidențiale de actualitate, elaborate la nivelul N.A.T.O., C.E.E. și al altor organisme și organizații, referitoare la R.S. România și la probleme care prezintă interes pentru țara noastră.

- Poziții ale statelor membre și eventuale divergențe dintre ele cu privire la diferite probleme și evenimente majore pe plan internațional, îndeosebi referitor la relațiile Est-Vest.

- Eventuale intenții de înființare a unor noi pacte și alianțe militate în diferite zone ale lumii. Obiective urmărite, modalități de concretizare și implicații pentru țara noastră.

5) Preocupări secrete ale statelor participante la Reuniunea de la Madrid vizând continuitatea Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa.

- Contacte neoficiale între reprezentanți ai țărilor semnatare ale Actului final și preocupările acestora pentru depășirea divergențelor și încheierea reuniunii cu rezultate pozitive.

- Poziții și acțiuni confidențiale ale diferitelor state privind inițiativele R.S. România în problemele securității și cooperării în Europa, inclusiv referitor la propunerea de a găzdui următoarea reuniune general-europeană.

II. Cu privire la tematica informațiilor politice, politico-militare și politico-diplomatice, circumscrise obiectivelor fundamentale ale muncii, specifice pe diferite țări și zone geografice.

1) Informații și documente secrete care să răspundă cerințelor ce decurg din obiectivele fundamentale ale muncii, referitoare la preocupările Administrației de la Washington pentru definitivarea și aplicarea strategiei și tacticii S.U.A. față de diferite regiuni ale lumii.

O atenție deosebită va fi acordată unor probleme cum sunt: atitudinea față de România, în contextul reevaluării raporturilor S.U.A. cu țările socialiste; elemente noi ale relațiilor Statelor Unite cu partenerii săi occidentali și implicații pentru țara noastră; intenții secrete ale Casei Albe privind aplanarea sau menținerea unor focare de conflict în lume (Orientul Mijlociu, Golful Persic, Asia Centrală și de Sud-Est, Africa Australă, Cornul Africii, Sahara Occidentală, America Centrală); perspectivele relațiilor S.U.A. cu statele implicate în aceste conflicte și eventuale consecințe pentru România.

2) Elemente caracteristice ale strategiei și tacticii preconizate pe plan intern și extern de noul președinte al Franței, FRANÇOIS MITTERRAND.

- Direcții de acțiune avute în vedere în raporturile Franței cu țările socialiste, îndeosebi cu R.S. România.

- Măsuri ce urmează a fi întreprinse de noile autorități de la Paris în relațiile cu statele occidentale, în special membre ale N.A.T.O., precum și în raporturile cu țările în curs de dezvoltare din Africa, Asia și America Latină; eventuale implicații pentru R.S. România.

3) Elemente semnificative noi, analizate prin prisma obiectivelor fundamentale ale muncii, privind evoluția situației de ansamblu din Orientul Mijlociu și perspectivele de soluționare a conflictului arabo-israelian.

- Eventuale înțelegeri intervenite între S.U.A. și U.R.S.S. pentru pregătirea condițiilor organizării unei conferințe internaționale asupra Orientului Mijlociu cu participarea tuturor părților interesate.

- Modificări survenite în poziția autorităților de la Tel Aviv, precum și a altor state din zonă, ca urmare a rezultatului alegerilor generale anticipate din Israel.

- Perspectiva evoluției negocierilor de pace dintre Egipt și Israel. Reconsiderări în poziția unor state arabe față de Egipt și eventuale intenții ale acestora, îndeosebi ale Iordaniei, de a se alătura negocierilor de pace.

- Noi coordonări de poziții ale statelor arabe ce adoptă atitudine intransigentă față de Israel și acțiuni preconizate împotriva acestuia, inclusiv ca ripostă la atacul israelian asupra instalațiilor nucleare ale Irakului.

- Date secrete noi privind situația din cadrul O.E.P. Preocupări pe plan extern ale organizației, inclusiv în relațiile cu țara noastră. Măsuri preconizate de conducerea O.E.P. pentru realizarea unității de acțiune a mișcării și reevaluarea strategiei sale în raport de conjunctura existentă în regiune.

- Perspectiva realizării reconcilierii naționale în Liban. Direcții de acțiune ale principalelor forțe interne implicate în conflict, precum și ale unor state interesate, inclusiv în ceea ce privește reglementarea prezenței palestinene în Liban.

4) Informații secrete noi cu privire la evoluția situației din Iran și a conflictului irakiano-iranian, urmărindu-se cu prioritate implicațiile acestora pentru apărarea și promovarea intereselor țării noastre în raporturile cu cele două state.

- Tendințe noi ale evoluției evenimentelor din Iran, după destituirea președintelui BANI SADR⁵⁶ și asasinarea unor lideri islamici de la Teheran.

- Posibilitatea deteriorării în continuare a situației din această țară și a izbucnirii unui război civil. Acțiuni ale opoziției iraniene din interior și exterior, vizând înlăturarea de la putere a regimului islamic.

- Orientări de politică internă și externă ale viitorului președinte al Iranului, inclusiv în ceea ce privește relațiile cu R.S. România.

- Preocupări secrete ale marilor puteri, îndeosebi S.U.A. și U.R.S.S., de a profita de situația existentă în Iran și de conflictul irakiano-iranian pentru a-și promova propriile interese în regiune.

5) Probleme actuale ale politicii interne și externe a principalelor state din Africa și America Latină, cu accent pe aspectele ce pot influența cursul relațiilor cu țara noastră, o atenție specială urmând a fi acordată spațiilor Zimbabwe, Angola, Zambia, Mozambic, Nigeria, Guineea, Ghana, Etiopia, Somalia, Brazilia, Argentina, Perú, Mexic, Columbia, Venezuela.

6) Aspecte semnificative noi privind evoluția situației de ansamblu din Asia Centrală și de Sud-Est, cu accent pe probleme de natură să afecteze interesele țării noastre în aceste zone. O atenție mai mare se va acorda unor aspecte referitoare la evoluția problemei kampuchiene și perspectiva soluționării acesteia; preocupări noi regionale și internaționale în legătură cu problema Afganistanului; poziții și acțiuni ale Indiei pe plan asiatic, în special în raporturile cu U.R.S.S., R.P. Chineză și Pakistan.

7) Reacții și aprecieri confidențiale ale unor șefi de stat și de guvern, personalități politico-economice și militare influente din diferite țări referitoare la situația internă din R.P. Chineză, după schimbările survenite la recenta plenară a C.C. al P.C. Chinez, precum și cu privire la raporturile chino-vietnameze.

8) Aspecte noi privind evoluția evenimentelor din Polonia și perspectivele de redresare ale situației din această țară.

- Intenții, planuri și acțiuni secrete ale unor state vizând influențarea în sensul dorit a situației din Polonia.

- Aprecieri confidențiale ale unor șefi de stat și de guvern cu privire la desfășurarea și rezultatele Congresului al IX-lea extraordinar al P.M.U.P.

⁵⁶ Dr. Abol Hassan Bani Sadr (n. 1933) – lider iranian, președinte în perioada 4 febr. 1980-22 iun. 1981

- Încercări ale unor cercuri, centre și oficine reacționare din Occident de a se folosi de evenimentele din Polonia pentru a iniția acțiuni de denigrare a celorlalte țări socialiste, inclusiv R.S. România. Măsuri pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea acestora.

9) Orice alte date utile pentru cunoașterea situației și a evenimentelor deosebite din diferite țări și zone ale lumii, precum și a preocupărilor unor state față de evenimentele respective, care răspund cerințelor ce decurg din obiectivele fundamentale ale muncii de informații externe.

ȘEFUL UNITĂȚII,

/ss/ Col. V. Rădulescu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E. dosar nr. 44.925, vol. 1, f. 82-85

71.

1981 august 11 – Plan de măsuri privind sarcinile ce revin unităților operative din cadrul Centrului de Informații Externe pe linia cunoașterii, prevenirii, neutralizării și anihilării manifestărilor grupărilor intitulate „Noua Dreaptă”

MINISTERUL DE INTERNE

Departamentul Securității Statului

- U.M. 0544 -

Nr. 282/0072657 din 11.08.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

[Tov. Dunăreanu

*Ptr. informarea cadrelor și stabilirea de măsuri specifice
fiecărui sector care să fie cuprinse în pl. de m. trimestriale.*

/ss/ V. Gruia]

P L A N D E M Ă S U R I

**privind sarcinile ce revin unităților operative din cadrul C.I.E.
pe linia cunoașterii, prevenirii, neutralizării și anihilării manifestărilor
dușmănoase ale grupărilor extremiste autointitulate „NOUA DREAPTĂ”
- activități ce se înscriu pe linia obiectivului fundamental al muncii
privind apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile**

I. Înfrățirea situației internaționale actuale, în condițiile accentuării crizei economice, sociale și politice pe care o cunoaște lumea capitalistă, este însoțită de recrudescența acțiunilor teroriste, fasciste și neonaziste, vizând subminarea regimurilor existente în țările occidentale și instaurarea unor guverne paramilitare, de extremă dreaptă.

În acest climat de instabilitate și violență a apărut, pe fondul ideologiei neofasciste, curentul extremist autointitulat „NOUA DREAPTĂ”, prezentat ca o „mișcare culturală de idei”. Grupări cu o asemenea orientare s-au creat în R.F. Germania, Franța, Belgia, Austria, Anglia, Italia, Portugalia, Spania, S.U.A., Canada.

Ideologia acestor grupări constă în relansarea unor teorii și practici fasciste cu privire la inegalitatea umană și socială, existența raselor superioare și inferioare, lupta pentru supraviețuire etc., argumentându-se că „inamicii principali sunt bolșevismul, evreii și plutocrații”. În esență, „NOUA DREAPTĂ” recurge la un program naționalist, rasial și antisemit îndreptat, cu precădere, împotriva comunismului și evreilor.

În acest context, în cadrul comunității evreiești din țara noastră, au apărut unele

opinii potrivit cărora, concepțiile promovate de „NOUA DREAPTĂ” s-ar manifesta și în România, sub forma antisemitismului și a urii de rasă.

Întrucât aceste opinii pot crea o stare de spirit necorespunzătoare în rândul cetățenilor de naționalitate evreiască din România, ele ar putea afecta, în perspectivă, și interesele pe plan internațional ale țării noastre.

II. Raportăm că organele centrale și teritoriale ale Securității acționează pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin pe această linie, în baza măsurilor aprobate de tovarășul general-locotenent IULIAN VLAD, secretar de stat la Ministerul de Interne.

III. În scopul cunoașterii, prevenirii, neutralizării și anihilării eventualelor manifestări dușmănoase la adresa R.S. România, inițiate în exterior de grupări exponente ale „NOII DREPTE” – activități ce se înscriu pe linia realizării obiectivului fundamental al muncii privind apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile – propunem ca unitățile C.I.E. și grupele operative ale acestuia să acționeze, prin posibilitățile de care dispun, în următoarele direcții:

1) Obținerea de informații complete privind promotorii și structura organizatorică a grupărilor „NOII DREPTE”, mijloacele și metodele de acțiune folosite, eventualele legături pe care le au cu grupările fasciste, neonaziste și teroriste, sprijinul material, financiar și moral acordat de cercuri și centre reacționare, inclusiv de serviciile de spionaj și contraspionaj din diferite țări, în scopul întocmirii unui documentar care să fie folosit pentru orientarea activității pe această linie a întregului aparat al Departamentului Securității Statului.

Termen: 30.12.1981

Răspunde: U.M. 0199, în colaborare
cu celelalte unități operative

2) Instruirea și dirijarea rețelei informative care dispune de posibilități în mediul organizațiilor extremiste de dreapta din statele occidentale, în vederea obținerii de date pe baza cărora să fie lucrate activ elementele cunoscute că desfășoară activități ce ar putea afecta interesele politico-economice sau de altă natură ale țării noastre în exterior. Crearea de noi surse în locurile și obiectivele vizate.

Termen: permanent

Răspund: unitățile operative
din cadrul C.I.E.

3) Depistarea și neutralizarea emisarilor și a canalelor de legătură prin care grupări ale „NOII DREPTE” ar încerca să introducă ilegal în România materiale cu conținut antisemit, de natură să incite la acte protestatare, datele obținute urmând a fi transmise operativ organelor interne de securitate.

Termen: permanent

Răspund: unitățile operative
din cadrul C.I.E.

4) Cunoașterea din timp și contracararea eventualelor acțiuni pe care organizații evreiești din statele occidentale, inclusiv cele ale evreilor originari din România, preconizează să le întreprindă în exterior ca urmare a pretinsului fenomen antisemit din țara noastră, pentru a preveni crearea unui climat nefavorabil la adresa României.

Termen: permanent

Răspund: U.M. 0199, U.M. 0201,
U.M. 0225

5) Intensificarea urmăririi informative a grupului de persoane de naționalitate evreiască angajate la postul de radio „Europa Liberă”, pentru a stabili dacă acestea sprijină acțiunile comunității evreiești din țară privind așa-zisa psihoză antisemită în România și a se lua, în consecință, măsurile de neutralizare ce se impun.

Termen: permanent

Răspunde: U.M. 0225

6) Identificarea și neutralizarea elementelor din rândul emigrației române reacționare, aparținând mai ales grupărilor legionare, pretabile a fi antrenate de grupări exponente ale „NOII DREPTE” în acțiuni subversive și de diversiune ideologică îndreptate împotriva statului român.

Termen: permanent

Răspunde: U.M. 0225 în colaborare
cu U.M. 0199 și U.M. 0201

7) Supravegherea informativă a cetățenilor români ce se deplasează în exterior, în scopul depistării celor care intră în contact cu exponenți ai unor organizații fasciste, neofasciste, antisemite, francmasonice, mistico-religioase, ori de altă natură și prevenirea acțiunilor de folosire a acestora pentru introducerea unor materiale de propagandă denigratoare sau instigarea la activități specifice ideologiei „NOII DREPTE”.

Termen: permanent

Răspund: unitățile operative
din cadrul C.I.E.

8) Prevenirea publicării în presa evreiască din S.U.A., Israel și alte țări occidentale a unor materiale referitoare la pretinsele „manifestări antisemite” din țara noastră, paralel cu intensificarea acțiunilor specifice privind sprijinirea popularizării în străinătate a drepturilor și libertăților de care se bucură naționalitățile conlocuitoare din România, inclusiv cea evreiască, precum și a relațiilor bune statornicite între popoarele român și israelian.

Termen: permanent

Răspund: unitățile operative
din cadrul C.I.E.

9) Cooperarea cu organele interne de securitate în scopul cunoașterii permanente a tuturor mutațiilor intervenite în situația operativă din cadrul comunității evreiești din țară, îndeosebi în ceea ce privește starea de spirit, și a prevenirii oricăror manifestări cultural-artistice, științifice, religioase sau de altă natură, pe care unele persoane aparținând acestora ar intenționa să le întreprindă în legătură cu „fenomenul antisemit”.

Termen: permanent

Răspund: unitățile operative
din cadrul C.I.E.

10) Inițierea unor acțiuni de influență asupra acelor personalități ale vieții social-politice internaționale, a reprezentanților organizațiilor evreiești din diferite țări, îndeosebi cele din S.U.A., a senatorilor și congresmenilor americani, a conducătorilor „AMNESTY INTERNATIONAL” ș.a., cunoscuți cu preocupări pe linia cunoașterii modului în care sunt respectate drepturile omului în statele socialiste și determinarea acestora să acționeze pentru combaterea pretensei psihoze antisemite întreținută de centre și cercuri reacționare din străinătate, ostile politicii de pace, independență și destindere promovată de R.S. România.

Termen: permanent

Răspund: unitățile operative
din cadrul C.I.E.

IV. Măsurile de mai sus au fost elaborate împreună cu unitățile operative din cadrul C.I.E., care au studiat Nota-documentară cu privire la „NOUA DREAPTĂ”⁵⁷, întocmită de U.M. 0625.

Propunem ca, după aprobare, prezentul plan de măsuri să fie trimis unităților operative, urmând ca, în funcție de posibilitățile concrete de care dispun, acestea să ia

⁵⁷ A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 91-95

măsurile de executare. De asemenea, să se facă o notă-extras și pentru grupele operative teritoriale ale U.M. 0544.

V. Întrucât grupările extremiste autointitulate „NOUA DREAPTĂ” își desfășoară activitatea cu precădere în țările vest-europene, propunem ca sediul problemei să fie la U.M. 0199, care va asigura, totodată, cooperarea și schimbul de informații pe această linie cu U.M. 0610, U.M. 0625 și alte unități de securitate cărora le revin sarcini în acest sens.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. V. Rădulescu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol.1, f. 176-178

72.

1981 august 11 – Raport privind modul în care au acționat efectivele U.M. 0544 pentru îndeplinirea sarcinilor ordonate în cadrul acțiunii „Maraton - 81” (Jocurile Mondiale Universitare de vară)

U.M. 0517
Nr. 0065245
Din 11 august 1981

STRICT SECRET
Exemplar unic

V
/ss/ Gh. Zagoneanu

R A P O R T
privind modul în care au acționat efectivele U.M. 0544 pentru
îndeplinirea sarcinilor ordonate în cadrul acțiunii „MARATON - 81”

În baza Planului de măsuri al acțiunii „MARATON - 81”⁵⁸ – aprobat de tovarășul GEORGE HOMOȘTEAN, ministrul de Interne și a Notei-raport aprobate de tovarășul general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ – adjunct al ministrului și șef al U.M. 0544 - unitățile operative au acționat pentru îndeplinirea sarcinilor ce le-au revenit, în sprijinul asigurării bunei desfășurări a Jocurilor Mondiale Universitare de vară. Astfel:

1) În scopul realizării unei strânse cooperări cu unitățile centrale pe linia acțiunii „MARATON - 81”, la nivelul U.M. 0544 a fost constituită o grupă operativă compusă din 9 ofițeri sub comanda șefului U.M. 0279 care a asigurat coordonarea centralizată a obținerii și transmiterii operative către Comandamentul constituit la nivelul Ministerului de Interne a informațiilor furnizate de unitățile C.I.E.

A fost formată, totodată, o grupă operativă compusă din 5 ofițeri femei, cunoscătoare de limbi străine, care au lucrat în mod acoperit în Comisia de acreditare a ziariștilor străini, prezenți în țara noastră cu ocazia Universiadei, iar 2 ofițeri și 1 subofițer au fost introduși legendat cu sarcini operative la Centrul de presă.

⁵⁸ Jocurile Mondiale Universitare de vară (ediția a XI-a) s-au desfășurat la București în perioada 19-30 iul. 1981. Plan de măsuri în acțiunea „Maraton-81” în A.C.N.S.A.S., fond M.I./D.S.J., dosar nr. 3.639, vol. 3. f. 93-114

Pentru desfășurarea în bune condiții a acțiunilor operative, precum și a celor de verificare și prelucrare a informațiilor, la nivelul fiecărei unități a funcționat câte o grupă operativă formată din 4-6 ofițeri, care au asigurat coordonarea tuturor acțiunilor întreprinse, precum și transmiterea informațiilor obținute.

2) În perioada premergătoare, precum și pe timpul desfășurării acțiunii „MARATON - 81”, s-a asigurat mobilizarea și instruirea cu sarcini concrete a circa 65 de surse din rețeaua informativă a U.M. 0544, cu posibilități în acțiune, pentru cunoașterea situației informativ-operative din spațiile lucrate, precum și în rândul cetățenilor străini aflați în țara noastră.

O atenție deosebită s-a acordat intensificării supravegherii informative a 14 elemente străine și autohtone, pretabile la acțiuni terorist-diversioniste sau ostile, în scopul prevenirii și neutralizării oricăror acte sau fapte de natură să prejudicieze prestigiul României, de țară-gazdă a manifestării sportive menționate.

Prin posibilitățile informativ-operative ale U.M. 0544 s-a acționat la nivelul factorilor de conducere din Siria și Liban, precum și ai organizațiilor „F.P.E.P.” și „AL FATAH”, obținându-se sprijinul lor pe linia supravegherii și controlului activităților desfășurate de grupările și fracțiunile palestiniene extremiste, cunoscute cu manifestări potrivnice României.

3) Prin dirijarea și folosirea corespunzătoare a rețelei angrenate în executarea sarcinilor din acțiunea „MARATON - 81” s-a obținut un număr de 204 informații care au fost exploatate în 14 note și buletine ale Comandamentului acțiunii la nivelul M.I., precum și la U.M. 0620, U.M. 0544/R și U.M. 0282.

Principalele date exploatate s-au referit la:

- cadre și agenți ai serviciilor de informați și contrainformații străine, incluse în delegațiile oficiale participante la Universiadă;
- comentarii și aprecieri ale unor delegați prezenți la București cu privire la modul de organizare și desfășurare a activităților sportive;
- semnalarea și identificarea unor cetățeni străini preocupați să comită acțiuni teroriste sau să creeze o stare de spirit negativă în rândul participanților.

4) Unitățile operative au acționat, prin posibilitățile de care dispun la grupele operative externe, pentru popularizarea Jocurilor Mondiale Universitare de la București, într-o serie de publicații străine din spațiile lucrate informativ.

Au fost sprijinite și asigurate publicarea a 31 de articole și materiale ample și 2 broșuri referitoare la importanța manifestărilor sportive de la București, modul de desfășurare a acestora, realizările pe tărâm sportiv și social-economic din țara noastră etc.

Astfel de acțiuni s-au realizat în Italia, Finlanda, Turcia, Elveția, Liban, Filipine, Zambia, Peru și Mexic.

Au fost folosite, totodată, posibilitățile directe și rețeaua informativă pentru prevenirea și neutralizarea acțiunilor unor ziariști din Spania, Mexic, Venezuela, Brazilia, S.U.A., R.F. Germania, Canada și Franța, care intenționau să publice unele articole denigratoare.

5) În perioada prezenței la București a delegațiilor străine, au fost luate măsuri de cunoaștere și verificare a elementelor ce prezentau interes pentru activitatea specifică U.M. 0544, fiind contactate 130 de persoane, din rândul cărora 50 au fost punctate și selecționate în vederea continuării studierii și verificării lor.

În aceeași perioadă, 8 elemente au fost luate în studiu organizat, iar 1 cetățean străin a fost atras la colaborare.

Prezentăm, în anexă, sinteza rezultatelor obținute de unitățile operative pe linia îndeplinirii sarcinilor ordonate în acțiunea „MARATON - 81”.

/ss/ Lt.-col. T. Băleanu

Anexă la nr. 0065245 din 11.08.1981

STRICT SECRET**S I N T E Z A**

rezultatelor obținute de unitățile operative în acțiunea „MARATON – 81”

Nr. crt.	Unitatea operativă	Informații obținute și exploatate	Materiale publicate în presa din străinătate care prezintă favorabil „Maraton-81”	Străini asupra cărora s-a acționat în țară în perioada „Maraton-81”				Observații
				Total contactați	Selecționați pentru luare în studiu	Luați în studiu	Atrași la colaborare	
1.	U.M. 0199	52	16	45	8	5	-	
2.	U.M. 0201	40	6	22	12	1	1	
3.	U.M. 0208	42	11	17	2	2	-	
4.	U.M. 0225	48	-	44	26	-	-	
5.	T.S.	3	-	2	2	-	-	
6.	U.M. 0101	4	-	-	-	-	-	
7.	U.M. 0102	10	-	-	-	-	-	
8.	U.M. 0103	4	-	-	-	-	-	
9.	U.M. 0277/C	1	-	-	-	-	-	
TOTAL		204	33	130	50	8	1	

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.008, vol. 2, f. 276-278

73.

1981 septembrie 21/24 – Orientare tematică specială privind probleme de interes prioritar referitoare la lucrările celei de-a XXXVI-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., transmisă la unitățile centrale și grupele operative externe (întocmită de U.M. 0282 și aprobată de șeful Centrului de Informații Externe)

UNITATEA MILITARĂ 0282

Nr. 0073047 din 21.09.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 3

U.M. 0208

Tovarășului șef al unității

Din ordinul tovarășului general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, adjunct al ministrului de Interne și șef al U.M. 0544, vă trimitem o xerocopie a Orientării tematice speciale privind probleme de interes prioritar referitoare la lucrările celei de-a XXXVI-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U.

S-a precizat că tematica respectivă constituie un îndrumar de bază pentru obținerea de date secrete în legătură cu această problemă, impunându-se ca ea să fie completată și detaliată în funcție de posibilitățile informative de care dispuneți, în țară și în străinătate.

Rugăm ca informațiile ce le veți obține să fie transmise de urgență la U.M. 0282.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. V. Rădulescu

[Tov. Nițescu,
Circulară pentru țările unde
avem ofițeri la post
21.09.81 /ss/ Chirilă]

U.M. 0282
Nr. 0073047 din 21.09.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 1
Xerocopie ex. nr. 3

A P R O B.
/ss/ Nicolae Pleșiță

**ORIENTARE TEMATICĂ SPECIALĂ
privind probleme de interes prioritar referitoare la lucrările
cele de-a XXXVI-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U.**

Având în vedere orientările date în ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 18 septembrie a.c. privind participarea României la cea de-a XXXVI-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., precum și obiectivele fundamentale ale muncii de informații externe, se vor lua măsuri ferme și ofensive în vederea sprijinirii, prin mijloace specifice, a transpunerii în practică a mandatului delegației române și a obținerii de date secrete de valoare, bine verificate și documentate, din care să rezulte:

1) Orientări și indicații confidențiale date de șefi de stat și de guvern, delegațiilor participante la sesiunea Adunării Generale a O.N.U., în legătură cu:

- pozițiile și acțiunile R.S. România vizând prevenirea agravării situației internaționale și reluarea cursului politicii de pace, destindere, colaborare și independență națională, soluționarea, exclusiv pe cale pașnică, a tuturor problemelor litigioase dintre state;

- inițiativele și propunerile țării noastre referitoare la: încetarea cursei înarmărilor și trecerea la dezarmare; instaurarea unei noi ordini economice internaționale; dezvoltarea și întărirea bunei vecinătăți; încheierea procesului de decolonizare; soluționarea stărilor conflictuale din diferite țări și zone geografice (Orientul Mijlociu, Asia de Sud-Est, Sudul Africii, Sahara Occidentală, războiul irakiano-iranian, problema Afganistanului etc.).

Concomitent, se vor lua măsuri specifice, atât pentru popularizarea pozițiilor, cât și difuzarea documentelor prezentate de România, în vederea influențării factorilor de decizie din diferite state să sprijine adoptarea și promovarea acestora la O.N.U. și în alte foruri internaționale.

2) Aprecieri, concluzii și inițiative referitoare la unele posibilități noi de extindere a schimburilor comerciale și a cooperării economice dintre țara noastră și alte state, îndeosebi din rândul celor industrializate, rezultate în cursul contactelor organizate cu factori străini competenți.

În acest context, se vor urmări și eventuale manifestări și acțiuni dușmănoase sau în defavoarea pozițiilor și intereselor R.S. România, exprimate deschis ori în culise de

delegații participante la sesiune, pentru a se putea lua operativ măsuri ferme de contracarare și neutralizare.

3) Poziții și acțiuni secrete ale diferitelor state și, în primul rând, ale marilor puteri, în legătură cu problemele majore înscrise pe agenda celei de-a XXXVI-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., precum și cu alte probleme stringente ce preocupă omenirea;

- aspecte confidențiale privind mandatul stabilit pentru delegațiile lor la sesiune, precum și indicații secrete transmise pe parcursul desfășurării lucrărilor;

- mijloace, metode și acțiuni de culise prin care statele respective scontează să-și asigure promovarea propriilor interese, între care: probleme de ordin organizatoric și procedural; desemnarea viitorului secretar general al O.N.U. etc.;

- eventuale implicații pentru țara noastră și măsuri ce se impun a fi luate pentru prevenirea și contracararea celor cu efect negativ.

4) Aprecieri și concluzii semnificative ale delegațiilor participante la sesiunea O.N.U. referitoare la evenimentele din Polonia și îndeosebi la Declarația Biroului Politic al C.C. al P.M.U.P., Comunicatul guvernului R.P. Polone, Declarația Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S. etc.

Eventuale încercări de a se formula, în acest context, aprecieri tendențioase și cu privire la alte țări socialiste, inclusiv R.S. România. Măsuri de contracarare luate sau care se impun a fi întreprinse.

În obținerea și transmiterea informațiilor pe temele ordonate se va acționa ferm în spiritul cerințelor ce decurg din cele două obiective fundamentale ale muncii noastre, respectiv apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile și promovarea intereselor României în raporturile cu diferite state.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. V. Rădulescu

STRICT SECRET
DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ
Exemplar unic

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR C.S./B

URGENȚĂ FULGER

DESTINATAR conform anexei

NR. OFICIAL 001343/CS/B

DATA 24.09.1981

TOVARĂȘE.....,

Având în vedere orientările date de Comitetul Politic Executiv al C.C. al Centrului Comunist Ceahlău privind participarea țării noastre la cea de-a XXXVI-a Sesiune a Adunării Generale a CLUBULUI, luați situații ferme și ofensive în vederea sprijinirii, prin mijloacele specifice, a transpunerii în practică a mandatului delegației ceahlăuane și obținerii de date corecte de valoare, bine consolidate și documentate din care să rezulte:

1) Orientări și indicații confidențiale date de șefi de sectoare și dispecerat delegațiilor participante la Sesiunea Adunării Generale a CLUBULUI în legătură cu:

- pozițiile și acțiunile CEAHLĂU vizând prevenirea agravării situației internaționale și reluarea cursului politicii de pace, destindere, colaborare și independență națională, soluționarea exclusiv pe cale pașnică, a tuturor problemelor litigioase dintre state;

- inițiativele și propunerile țării noastre referitoare la: încetarea cursei înarmărilor

și trecerea la dezarmare; instaurarea unei ordini literare internaționale; dezvoltarea și întărirea bunei vecinătăți; încheierea procesului de decolonizare; soluționarea stărilor conflictuale din diferite sectoare și zone geografice (ZĂRNEȘTI, MĂRGINENII DE SUD-VEST, SUDUL ARIEȘULUI, SÎNMARTIN, războiul BECHET-TURNIȘOR, problema COBADIN etc.).

Concomitent, se vor lua măsuri specifice, atât pentru popularizarea pozițiilor, cât și difuzarea documentelor prezentate de CEAHLĂU, în vederea sintetizării factorilor de decizie din diferite sectoare să sprijine adoptarea și promovarea acestora la CLUB și în alte foruri internaționale.

2) Poziții și examene corecte ale diferitelor sectoare și, în primul rând, ale marilor puteri în legătură cu problemele majore înscrise pe agenda celei de-a XXXVI-a Sesiuni a Adunării Generale a CLUBULUI, precum și cu alte probleme stringente ce preocupă omenirea;

- aspecte confidențiale privind mandatul stabilit pentru delegațiile lor la sesiune precum și indicații corecte transmise pe parcursul desfășurării lucrărilor;

- mijloace, metode și acțiuni de culise prin care statele respective scontează să-și asigure promovarea propriilor interese, între care: probleme de ordin organizatoric și procedural; desemnarea viitorului secretar general al CLUBULUI etc.;

- eventuale implicații pentru țara noastră și măsuri ce se impun pentru prevenirea și contracararea celor cu efect negativ.

3) Aprecieri și concluzii semnificative ale delegațiilor participante la sesiunea CLUBULUI referitoare la evenimentele din VEDEA.

Eventuale încercări de a se formula, în acest context, aprecieri tendențioase și cu privire la alte sectoare evolute, inclusiv CEAHLĂU. Măsuri de contracarare luate sau care se impun a fi întreprinse.

Datele obținute vor fi selectate și Șantierului E.

/ss/ Oprișan

ANEXĂ LA TELEGRAMA Nr. [001343]/C.S./B

1. Cairo	– Barbu și Dragoș
2. Damasc	- Toma
3. Kuwait	- Pătrașcu
4. Teheran	- Cezar
5. Tokyo	- Solomon
6. Tripoli	- Călin
7. Islamabad	- Dan

/ss/ Oprișan

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.925, vol. 1, f. 139-143

74.

1981 octombrie 1 – Plan de recrutări pentru ofițerii femei din U.M. 0225 pe trimestrul IV/1981

- U.M. 0544 -

Nr. 225/0044782/27 din 01.10.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

A p r o b,

/ss/ Gen. N. Pleșiță

PLAN DE RECRUTĂRI **pentru ofițerii femei din U.M. 0225 pe trimestrul IV/1981**

Pentru realizarea sarcinilor din PROGRAMUL DE MĂSURI ce revin U.M. 0225 pe linia apărării țării și promovării intereselor R.S. România în relațiile cu alte state, este necesară crearea unei agenturi, de perspectivă, din rândul unor femei cu posibilități de a acționa în cadrul organizațiilor, asociațiilor și grupărilor din exterior ale emigrației originare din țara noastră.

Crearea de agentură feminină are ca scop realizarea unor sarcini și măsuri pe linia obiectivelor și problemelor din preocuparea U.M. 0225, cum sunt:

- preluarea sub control a unor organizații, publicații, posturi de radio și T.V. ale emigrației române;
- penetrarea informativă în organizațiile și grupările ostile din străinătate ale emigrației originare din România, în special a celor iredentiste maghiare, în vederea prevenirii, contracarării și neutralizării acțiunilor dușmănoase ale acestora;
- contracararea activității și propagandei dușmănoase desfășurate de Secția pentru România a postului de radio „Europa Liberă”;
- organizarea unor acțiuni de influențare favorabilă a unor personalități din străinătate și elemente de vârf ale emigrației originare din țara noastră, pentru sprijinirea intereselor R.S. România în exterior;
- promovarea adevărului despre trecutul istoric al poporului român și realitățile contemporane din țara noastră, precum și popularizarea culturii și civilizației românești peste hotare.

Pentru realizarea acestor obiective, activitatea de selecționare și recrutare a agenturii feminine se va face, în special, din următoarele medii:

- ziariști, oameni de cultură și artă, alte categorii de intelectuali din România, care se deplasează frecvent în străinătate și care și-au creat relații cu intelectuali străini și elemente de vârf din cadrul emigrației originare din țara noastră;
- rude și relații apropiate ale unor personalități ale emigrației române, ale angajaților și colaboratorilor postului de radio „Europa Liberă” sau ale unor elemente ostile, iredentiste din străinătate;
- cetățene străine aflate la studii în România, reprezentante ale unor firme comerciale, organe de presă și instituții social-culturale din diferite țări occidentale;
- cetățene române care au depus cereri de căsătorie cu cetățeni străini din spațiile care concentrează grupări, organizații și elemente ale emigrației originare din R.S. România din preocuparea U.M. 0225.

În selecționarea și recrutarea agenturii feminine se vor avea în vedere persoane cu pregătire superioară, cunoscătoare de limbi străine, cu aspect fizic corespunzător și care dispun de calități și aptitudini pentru munca de informații.

Ofițerii-femei din U.M. 0225 vor puncta, selecționa și introduce în verificări persoane de sex feminin, din categoriile sus-menționate, astfel încât, până la sfârșitul acestui an, să fie luate în studiu, în vederea recrutării, 32 elemente.

Din rândul acestor elemente, vor fi aduse în fază de definitivare 18 cazuri, dintre care:

- 2 pe profilul obiectivului „CIOCÂRLIA”;
- 2 cu posibilități pe linia obiectivului „REALITATEA”;
- 6 în acțiunile „VENUS” și „ORFEU”;
- 4 pe probleme național-iredentiste („NOR”, „DUNĂREA”);

- 4 pe linia „Europei Libere”.

Termen: 31.12.1981

Până la sfârșitul anului 1981, ofițerii-femei din U.M. 0225 vor efectua un număr de 10 recrutări de agentură feminină cu posibilități în obiectivele urmărite.

Crearea acestei agenturi se va face paralel cu realizarea sarcinilor ce revin ofițerilor-femei pe linia obiectivelor și acțiunilor de care răspund personal.

Activitatea de selecționare, cunoaștere, verificare, recrutare și instruire a agenturii feminine se va desfășura sub directă îndrumare a conducerii unității și a șefilor de sectoare, iar sarcinile concrete, pe fiecare caz, vor fi prevăzute în planurile de muncă individuale ale ofițerilor-femei din U.M. 0225.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Lt.-col. V. Gruia

Nr. 225/0044.782/27 din 1 octombrie 1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

T A B E L

cu recrutările ofițerilor femei din U.M. 0225 pe trimestrul IV/1981

Nr. crt.	GRADUL ȘI NUMELE OFIȚERULUI	Sectorul	Luări în studiu	Definitivări		Recrutări		OBSERVAȚII
				Nr.	Obiectivul	Nr.	Numele conspirativ	
1.	Cpt. STĂNESCU IOANA	4	5	2	DUNĂREA	1	PASCAL	
2.	Cpt. AVERESCU ANA	4	5	2	NOR	1	MIA	
3.	Cpt. FLORESCU IOANA	1	4	2	CIOCÂRLIA	1	MARA	
4.	Lt.-maj. NICA ELENA	1	4	3	VENUS	1	ZĂNA	
5.	Lt.-maj. PREDOIU RODICA	1	4	3	ORFEU	2	DANA, RITA	
6.	Lt.-maj. NADEȘ EUGENIA	7	3	2	REALITATEA	1	ILEANA	
7.	Lt.-maj. IORDAN SOFICA	6	4	2	ETERUL	2	DINA, GRETTEY	
8.	Locot. GHERMAN VIRGINIA	6	3	2	ETERUL	1	EMA	
	TOTAL	-	32	18	-	10	-	

CODIFICĂRI

CIOCÂRLIA = emigrația română din S.U.A.

REALITATEA = contracara propagandei străine ostile R.S. România

VENUS = scoateri definitive în exterior pentru întărirea emigrației loiale

ORFEU = oameni de cultură și artă din emigrația română

NOR = nemți originari din România

DUNĂREA = iredentiști maghiari

ETERUL = „Europa Liberă”

75.

1981 octombrie 2 – Notă privind problemele, obiectivele și acțiunile la nivelul Centrului de Informații Externe, cu sediul la U.M. 0225 și mape anexe la celelalte unități

- U.M. 0544 -

Nr. h.1/044782/28 din 02.10.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 2

N O T Ă

privind problemele, obiectivele și acțiunile la nivelul C.I.E.
cu sediul la U.M. 0225 și mape anexe la celelalte unități

Nr. crt.	Numele conspirativ	La ce se referă	Cine se ocupă (răspunde)
I.PROBLEME			
1.	DACIA	Emigrația română	Cpt. TEODORESCU G. (Sectorul 1)
2.	MISIONARUL	Culte-secte	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
3.	CREDINȚA	Cultul ortodox	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
4.	REFORMIȘTII	Culte protestante	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
5.	UNITARIȘTII	Culte neoprotestante	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
6.	GALAXIA	Alte culte	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
7.	CORBII	Legionarii	Lt.-col. BUCUR ADRIAN (Sectorul 3)
8.	DUNĂREA	Iredentiștii maghiari	Col. DAMIAN MARIN ⁵⁹ (Sectorul 4)
9.	NOR	Emigranți germani originari din România	Col. DAMIAN MARIN (Sectorul 4)
10.	ATLANTIDA	Emigrația evreiască originară din România	Col. DAMIAN MARIN (Sectorul 4)
11.	MUSONUL	Francmasoneria	Col. TISEANU ION (Sectorul 6)
12.	SCORPIONUL	Problema disidenței	Col. TISEANU ION (Sectorul 6)
13.	REALITATEA	Combaterea propagandei ostile și promovarea intereselor R.S. România în exterior	Lt.-col. BASARAB MIHNEA (Sectorul 7)
II. OBIECTIVE			
1.	NEGURA	Postul de radio „Europa Liberă”	Col. TISEANU ION (Sectorul 6)
2.	-	Comunitățile ortodoxe române din S.U.A., Canada, America Latină, Australia, Noua Zeelandă,	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)

⁵⁹ Șeful Sectorului 4 „Emigrația de alte naționalități” Dumitru Marin, conspirativ **Damian Mihai**

		Marea Britanie, Franța, Italia, Spania, R.F. Germania, Austria, Elveția, Belgia, Suedia, Olanda, Danemarca, Norvegia, Grecia și Israel	
3.	CIULINII	Secta „Oastea Domnului”	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
4.	MĂRĂCINII	Secta „Martorii lui Iehova”	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
5.	HABOTNICII	Cultul romano-catolic	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
6.	RITUALII	Cultul greco-catolic	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
7.	SFETNICUL	Organizațiile internaționale religioase protestante	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
8.	SFĂTUITORUL	Organizațiile internaționale religioase neoprotestante	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
9.	MISTIFICA- TORUL	Organizațiile internaționale religioase ostile țării noastre	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
10.	ASIATICII	Secta „Mormonii”	Cpt. UDIȘTEANU NICOLAE (Sectorul 2)
III. ACȚIUNI			
1.	REX	Fostul rege Mihai	Cpt. TEODORESCU G. (Sectorul 1)
2.	GHERLA	„Asociația Foștilor Deținuți Politici din România”	Cpt. TEODORESCU G. (Sectorul 1)
2.	APĂRAREA	„Liga pentru apărarea drepturilor omului în România”	Cpt. TEODORESCU G. (Sectorul 1)

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 1, f. 189

76.

1981 octombrie 17 – Notă privind analiza activității desfășurate de Grupul operativ extern din Roma în perioada 1980-1981 (întocmită de U.M. 0225)

- U.M. 0225 -

Nr. h.3/0044782 din 17.10.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

NOTĂ

**privind analiza activității desfășurate de
Grupul operativ extern din ROMA
în perioada 1980-1981**

I.- Pe linia emigrației române

1. În perioada analizată, Grupul operativ extern din ROMA a desfășurat, în principal, o activitate pozitivă, concretizată în următoarele acțiuni mai importante:

- Determinarea unor elemente cu prestigiu în rândul comunităților române din ITALIA să adere la Asociația „DACIA”.

- Organizarea a 7 manifestări cultural-patriotice românești, la care au participat personalități ale vieții culturale autohtone și un mare număr de emigranți români.

- Ofițerul aflat la post a fost mobilizat pentru intensificarea activității pe linia obiectivelor aflate în atenția unității noastre, precum și pentru luarea în lucru de noi elemente ce prezintă utilitate pentru munca noastră.

- Au fost trimise în Centrală propuneri privind verificarea și studierea, în vederea recrutării, a peste 15 elemente, 5 dintre cazurile respective aflându-se într-un stadiu mai avansat.

Deși s-au obținut o serie de rezultate pozitive, activitatea grupului operativ nu s-a ridicat întotdeauna la nivelul exigențelor muncii noastre, îndeosebi sub aspect calitativ, munca efectuându-se adesea în salturi, fapt reflectat de lipsa totală de informații în unele perioade.

Nu au fost obținute date referitoare la obiectivul „ACADEMICA” și nu s-a urmărit finalizarea unor acțiuni, inițiate în condițiuni bune (de exemplu, înregistrarea la autoritățile competente și demararea oficială a activităților Asociației „DACIA”).

2. În continuare se va acționa pentru:

a/ Obținerea de informații privind activitatea „Societății Academice Române”, interesând îndeosebi: conducătorii, mijloacele financiare și de propagandă, legăturile cu asociațiile similare din alte țări occidentale, colaboratorii „Revistei Scriitorilor Români”, posibilitățile de preluare sub controlul nostru a „S.A.R.” și a revistei menționate.

b/ Înregistrarea Asociației „DACIA” la autoritățile competente și întocmirea unui program concret de acțiuni și manifestări. Se va acorda atenție organizării unui număr cât mai mare de activități vizând popularizarea istoriei, culturii și civilizației românești în străinătate.

Se va organiza sub egida asociației un ciclu de manifestări consacrate comemorării, în 1982, a centenarului NICOLAE TITULESCU.

c/ Continuarea trimeriei în Centrală a unor fișe de emigranți români ce dețin o situație materială, socială și profesională bună, în vederea lucrării elementelor pretabile în lucru.

De asemenea, Grupul operativ extern din ROMA va acorda în viitor atenție rezolvării sarcinilor prevăzute pe linia următoarelor probleme și acțiuni:

- „MIRAJ” (obținerea de informații privind specialiști, oameni de știință, cadre din aparatul politic, cu funcții de conducere în aparatul de partid și de stat, stabilite în străinătate; recuperarea acestor categorii de persoane, atragerea lor pe poziții loiale și antrenarea în acțiuni favorabile României).

- „ORFEU” (identificarea oamenilor de cultură și artă, originari din România, obținerea de date despre aceștia, recuperarea și antrenarea lor la acțiuni favorabile țării noastre).

- „RACUL” (obținerea de date privind acțiunile de disidență, cercurile și elementele care instigă la astfel de activități, prevenirea și contracararea manifestărilor în cauză).

- „ALFA” (obținerea de date referitoare la cetățenii români care se deplasează în ITALIA, în interes de serviciu sau particular, pe perioade scurte de timp, persoane rămase ilegal în această țară sau care după rămânerea în străinătate intenționează să se întoarcă în R.S. România; prevenirea rămânării unor astfel de persoane în ITALIA, influențarea pozitivă a celor rămași).

- „VENUS” (urmărirea evoluției persoanelor pregătite și trimise în Italia pe linia acțiunii „VENUS”, antrenarea lor la acțiuni de promovare a intereselor țării noastre).

- „INTRUSUL” (cunoașterea din timp a eventualelor acțiuni ostile preconizate de organizația „Amnesty International”, prevenirea și contracararea acestora).

- „SCUTUL” (identificarea persoanelor pretabile la acțiuni de atentat împotriva securității statului și la acțiuni teroriste, cunoașterea și prevenirea eventualelor acțiuni

teroriste puse la cale împotriva țării noastre, a unor personalități de partid, de stat sau împotriva personalului Ambasadei R.S. România din ROMA).

II.- Pe linia problemei culte-secte

1. Grupul operativ extern din ROMA a acționat, în perioada la care ne referim, pentru realizarea următoarelor sarcini:

- Obținerea de informații referitoare la poziția Vaticanului față de țara noastră, îndeosebi în ceea ce privește relațiile cu cultul catolic din R.S. România.

- S-au transmis în Centrală unele date privind situația greco-catolicilor originari din țara noastră și poziția acestora față de România.

- Îndrumarea corespunzătoare a activității pe linia celor două parohii ortodoxe române din ITALIA.

Activitatea grupului operativ nu s-a desfășurat totdeauna conform cerințelor și posibilităților existente. Astfel, dintre lipsurile manifestate menționăm faptul că nu s-au inițiat acțiuni de influență și contracarare conform planului de măsuri întocmit în problema greco-catolicilor și nu au fost luate în lucru organizat elemente pe linia acestei probleme.

2. În perioada următoare vor fi întreprinse măsuri vizând:

a/ Finalizarea sarcinilor prevăzute în planul de măsuri întocmit împreună cu U.M. 0199, conform ordinului conducerii C.I.E.

b/ Desfășurarea unor acțiuni de influență pentru a folosi posibilitățile existente în cadrul Vaticanului în combaterea manifestărilor antiromânești desfășurate de neoprotestanți, precum și în realizarea unor acțiuni de promovare a intereselor țării noastre în străinătate.

c/ Obținerea unor burse de studii la institute de teologie patronate de Vatican, în vederea penetrării informative în conducerea Congregației Orientale și a Secretariatului de Presă și Informații din cadrul Vaticanului.

d/ Crearea condițiilor pentru folosirea în interesul nostru a emisiunii de radio în limba română a postului de radio Vatican, precum și pentru dirijarea potențialului existent pe linia problemei culte-secte în vederea susținerii intereselor țării noastre și a contracarării activității organizațiilor și grupărilor religioase ostile.

e/ Înființarea de noi filii, precum și a unei parohii la ROMA, consolidarea parohiilor din MILANO și FLORENȚA.

Atragerea unui număr cât mai mare de emigranți originari din țara noastră la activitățile parohiale și cultural-patriotice.

f/ Inițierea de combinații vizând difuzarea prin intermediul Vaticanului, a unor dezinformări menite să alimenteze contradicțiile în rândul cercurilor ostile și să anihileze manifestările antiromânești desfășurate sub acoperirea religiei.

III.- Pe linia problemei legionare

În această problemă nu s-au obținut rezultate concrete în perioada analizată.

În viitor se va acționa pentru îndeplinirea următoarelor sarcini:

a/ Obținerea, prin intermediul unor relații oficiale, de date privind poziția și activitatea unor căpetenii legionare antisimiste din ITALIA (CONSTANTIN PAPANACE, NIKY CONSTANTINESCU și alții), pregătirile pe care le fac în vederea discutării și adoptării noului statut al „organizației legionare”.

b/ Identificarea de intelectuali din emigrație, care se află în contact cu legionarii sau sunt în atenția acestora.

c/ Determinarea lui CONSTANTIN PAPANACE să adopte o atitudine realistă față de țară și să reia atacurile împotriva lui HORIA SIMA.

d/ Inițierea de măsuri, prin intermediul unor relații oficiale autohtone și evrei, în vederea demascării și îngrădirii activităților ostile ale legionarilor, în baza planului de măsuri din acțiunea „ROZĂTORII”.

e/ Semnalarea în Centrală, pe cale operativă, a unor legionari sau elemente din

emigrație aflate în anturajul acestora care se deplasează în R.S. România, în vederea organizării de măsuri în țară.

IV.- Pe linia problemei iredentiști-maghiari

În perioada la care ne referim, Grupul operativ extern din ROMA nu a desfășurat o activitate organizată în această problemă și nu a obținut rezultate pe măsura cerințelor.

În viitor se va acționa în următoarele direcții mai importante:

a/ Cunoașterea activităților ostile țării noastre desfășurate la Vatican de cercuri și elemente iredentiste maghiare, legăturile lor cu oficialități de la Budapesta și indicațiile ce le primesc din R.P. Ungară cu privire la inițierea de acțiuni potrivnice României.

b/ Angrenarea întregului potențial de influență în acțiuni vizând contracararea și neutralizarea manifestărilor iredentist-revizioniste.

c/ Inițierea de acțiuni economice, A.V.S. și T.S., prin folosirea mai eficientă a posibilităților existente pe această linie.

d/ Îndrumarea mai calificată a ofițerilor din cadrul grupului operativ pentru îndeplinirea în condițiuni corespunzătoare a sarcinilor stabilite.

V.- Pe linia obiectivului „NEGURA”

1. În perioada analizată Grupul operativ extern din ROMA a transmis în Centrală 10 informații utile referitoare la diferiți angajați, corespondenți și emisari ai postului de radio „Europa Liberă”, precum și despre unii disidenți aflați în preocuparea noastră și 3 informații privind organizațiile și activitatea francmasonică din ITALIA.

2. În continuare se va acorda atenție rezolvării următoarelor sarcini mai importante:

a/ În cazul CICERONE IONESCU-CERNEGURA, colaborator al postului de radio în cauză, aflat în relații strânse cu PAUL GOMA, se va acționa pentru:

- obținerea de informații asupra sus-numitului, în vederea realizării unui studiu detaliat privind activitatea și preocupările prezente și de viitor ale acestuia, relațiile în cadrul emigrației române din ITALIA și din alte țări occidentale, precum și în rândul autohtonilor, legăturile sale cu „Europa Liberă”, „Grupul de la Paris” și alte organizații reacționare, legăturile cu persoane din țară;

- obținerea de detalii privind locul de muncă actual (respectiv Secția română a Radioteleviziunii italiene), ziarele și editurile la care colaborează, preocupările literare având un caracter denigrator la adresa României;

- studierea posibilităților și raportarea în Centrală de propuneri pe linia prevenirii, contracarării și neutralizării activității dușmănoase desfășurate de CICERONE IONESCU-CERNEGURA.

b/ În cazul HORIA ROMAN, corespondent al postului de radio „Europa Liberă”, vor fi întreprinse măsuri pentru:

- obținerea de date privind preocupările sale actuale și de viitor, cercul de relații, în special în cadrul emigrației române din ITALIA și alte țări occidentale;

- documentarea activității desfășurate de HORIA ROMAN pe linia contactării de oameni de cultură și artă din R.S. România care fac vizite oficiale în ITALIA, natura relațiilor cu aceste persoane și obiectivele urmărite;

- studierea posibilităților și raportarea în Centrală de propuneri vizând determinarea lui HORIA ROMAN să renunțe la colaborarea cu postul de radio în cauză;

c/ În cazul ⁶⁰ (pseudonim-OLGA BĂLAN), corespondentă a postului de radio menționat, se va acționa pentru:

- obținerea de date actuale privind situația personală a sus-numitei, poziția față de țară, relațiile în cadrul emigrației originare din România și în rândul autohtonilor;

⁶⁰ Pasaj anonimizat

- verificarea informațiilor privind colaborarea sa cu postul de radio „Europa liberă”, natura relațiilor cu acest post de radio, eventualele acțiuni ostile la adresa R.S. România.

d/ Obținerea de date de studiu despre NIȚU ELENA LIANA, cetățeană italiană de origine română, angajată la Radioteleviziunea italiană (emisiunile în limba română), fără a fi contactată.

e/ Documentarea activităților desfășurate de ⁶¹ și MIRELA SIMA, identificați recent de Grupul operativ din ROMA ca emisari ai postului de radio „Europa Liberă”.

f/ Continuarea activităților de publicare, în presa emigrației române și autohtonă, de materiale vizând demascarea și compromiterea unor angajați și colaboratori ai „Europei Libere”, precum și contracararea propagandei diversioniste îndreptată de acest post de radio împotriva R.S. România.

VI.- Pe linia obiectivului „SCORPIONUL”

Vor fi întreprinse măsuri pentru obținerea de informații privind:

a/ Preocupările cercurilor și elementelor ostile din ITALIA în ceea ce privește realizarea de contacte cu oameni de cultură și artă din țară, racolarea, incitarea și determinarea acestora să se manifeste în țară ca elemente „contestatar-disidente”.

b/ Scriitori români și alte categorii de oameni de cultură și artă din țară care se deplasează în ITALIA și adoptă atitudine dușmănoasă.

VII.- Pe linia obiectivului „MUSONUL”

Se va acționa pentru îndeplinirea următoarelor sarcini mai importante:

a/ Identificarea cercurilor și organizațiilor francmasonice din ITALIA cu preocupări față de România; se va stabili în ce constau aceste activități.

b/ Identificarea persoanelor din România care fac parte din organizațiile francmasonice italiene, activitatea lor pe această linie.

VIII.- Pe linia obiectivului „REALITATEA”

1. În perioada la care ne referim, Grupul operativ din ROMA a obținut unele rezultate pozitive privind:

- Popularizarea istoriei și culturii românești în ITALIA, îndeosebi cu prilejul acțiunii „HERODOT”.

- Identificarea și trimiterea în țară de documente istorice ce interesează istoria poporului nostru, existente în cadrul Bibliotecii VALLICELLIANA.

În ultimul timp, îndeosebi în cursul trimestrelor II și III ale anului 1981, s-a constatat o lipsă de preocupare în ceea ce privește îndeplinirea sarcinilor din planul de muncă întocmit în problemă.

2. În viitor se va acționa pentru:

a/ Îndrumarea corespunzătoare a ofițerilor din cadrul grupului operativ în vederea creării unei baze operative proprii pe profilul acestei probleme.

b/ Depistarea și aducerea în țară de documente istorice inedite utile pentru noi, existente în arhivele italiene.

c/ Analizarea posibilităților de editare în Italia a unei lucrări istorice referitoare la țara noastră, prin intermediul lui „CAROL”.

d/ Studiarea posibilităților de publicare în cadrul unei edituri italiene a unei lucrări privind personalitatea și activitatea Coordonatorului șef.

e/ Continuarea verificărilor și studiului asupra lui „CAROL” și aducerea acestui caz în fază de studiu avansat până la 15.12.1981.

ȘEFUL UNITĂȚII,

⁶¹ Ibidem

/ss/ Lt.-col. V. Gruia

[*Am luat la cunoștință,*
/ss/ Opreșcu Puiu]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 4.886, vol. 9. f. 167-171

77.

1981 octombrie 28 – Telegramă expediată de Popescu de la Grupa operativă din Panciu despre modul cum este percepută declarația șefului statului român privind eurorachetele

STRICT SECRET

Exemplar 2

Nr. oficial 00436/CS/S

Data 28.10.81 ora 22,30

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR PANCIU **URGENȚA** FULGER **DESTINATAR** CS/S-
108+E

1. Declarația Coordonatorului Șef privind eurorachetele este primită cu un interes extrem în cercurile politice și curierești ale Barajului și Orchestrei, care o analizează din unghiurile cele mai diverse.

Opinia dominantă este că Ceahlăul se manifestă din nou la cea mai mare înălțime, într-o problemă extrem de importantă și într-un moment internațional de mare complexitate și dificultate.

Concluziile reporterilor sectoarelor Orchestrei și Barajului din Panciu sunt că Occidentul „trebuie” să sprijine Ceahlăul „să meargă în continuare, cu mai mult curaj și mai concret” pe această cale. Pentru ei, importantă apare nu numai poziția în sine, care este „constructivă și binevenită”, dar și semnificația ei mai largă, care ar fi aceea că „și în Cabină există forțe care se opun politicii expansive a Movilei, nu numai în Occident”. Acest lucru, afirmă ei, trebuie pus în evidență și dezvoltat.

Aceiași curieri afirmă că, „cu această declarație a Coordonatorului Șef, Ceahlăul și-a adjudecat o opțiune decisivă de a avea urmările Coridei la Bușteni”⁶².

În același timp, afirmă ei, „Occidentul va fi împins încă o dată să reflecteze mai profund asupra atitudinii de luat în problema sprijinului literar pentru Ceahlău”.

Sunt printre curierii din sectoarele Barajului – talonează pilotul - și unii „movilotologi” care strecoară ca „ipoteză de analiză” întrebări dacă Movila a format dinainte, dacă a fost talonată de Ceahlău în prealabil, dacă Movila va reacționa pozitiv sau negativ etc. În orice caz, pentru occidentali apare deosebit de importantă poziția Movilei în raport cu declarația Coordonatorului Șef privind eurorachetele.

Alți curieri occidentali – menționează pilotul – combătând „ipotezele” de mai sus,

⁶² La 12 nov. 1980 delegația română a prezentat oficial candidatura Bucureștiului ca loc de desfășurare a următoarei reuniuni a statelor participante la Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa. Peste două zile, la 14 nov., în discursul rostit la Madrid, ministrul de Externe român a reafirmat „invitația pe care șeful statului a adresat-o oficial ca viitoarea reuniune să aibă loc la București” – A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.486, vol. 6, f. 226-227

apreciază că „încă o dată, Coordonatorul Șef a simțit apropiindu-se o mare așteptare pentru legislația europeană și s-a grăbit să lanseze semnalele corespunzătoare dispeceratelor brăteșene”. Pentru aceștia, „problema constă în a descifra care este în realitate această așteptare” și tot ei adaugă că cel mai probabil este că movilenii și vaduanii se vor înțelege din nou peste și contrar intereselor brăteșene. În acest sens, cred ei că „Ceahlăul ar trebui să insiste pentru traducerea în propuneri concrete a ideilor din declarația Coordonatorului Șef”.

2. Ilustrare elocventă a acestor reacții este și faptul că, sensibilizate de noi, mass-media oficiale panceze – R.T.V. – au reflectat și comentat pozitiv partea privind eurorachetele din interviul Coordonatorului Șef, dat presei câmpinene.

Ziarul „Les echos” publică azi o notă de prezentare favorabilă a poziției Coordonatorului Șef, care se încheie cu următoarea apreciere: „...Ceașescu de azi redevine cel care era în seara de 21 august 1968, când cerea poporului român să formeze o miliție populară pentru a rezista oricărui invadator”.

De asemenea, canalul de televiziune TF-1, consultat luni de noi, dând curs și unor corectări în acest sens ale colegiului pancez, a cerut azi primăriei noastre din Panciu (subsemnatului) să-i faciliteze un interviu filmat cu Coordonatorul Șef pe temele păcii, legislației și dezarmării în Brateș.

Voi avansa propunerile oficiale la colegiu. Rog sprijinul Șantierului pentru realizarea acțiunii.

Popescu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.836, vol. 37, f. 11

78.

1981 noiembrie 5 – Telegramă expediată din Panciu referitoare la disensiuni apărute între personalități ale emigrației române

STRICT SECRET

Exemplar 4

Nr. oficial 00248/

Data 05.11.81 ora 19,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR PNCIU **URGENȚA** Urgent **DESTINATAR** CS/C-36+S

După ce s-a retras din „Călușul”⁶³, în urma certurilor cu „Linda”⁶⁴, „Coroiu”⁶⁵ se afirmă tot mai mult în pensiune ca fiind animat de ambiția de a deveni liderul unui grup de turiști așa-ziși combativi contra regimului din sector. În aceste ambiții, el este încurajat și sprijinit de Dinu Zamfirescu, Liviu Nicola (tunar originar din Ceahlău), Dan Cernovodeanu și René Théo (despre care formăm că în prezent este bolnav).

Împreună cu Dinu Zamfirescu, „Coroiu” a luat inițiativa participării mai active a unor turiști ceahlăuani așa-ziși foști deținuți politici, la manifestările pensiunilor reacționare din celelalte sectoare evolute, pentru a da mai multă greutate ambițiilor menționate.

Astfel, la RO/CC urmează să aibă loc la „Casa vedeană” din Panciu o reuniune consacrată „Zilei deținutului politic”, la care vor fi reprezentați studenții reacționari din

⁶³ Consiliul Național Român (C.N.R.)

⁶⁴ Brătianu Ioana

⁶⁵ Câmpeanu Radu

toate pensiunile originare din sectoarele Brateșului de Est. „Gherla”⁶⁶ va fi reprezentată de „Coroiu” și Dinu Zamfirescu. „Coroiu” vrea să demonstreze astfel că el este cel mai activ „luptător” și că, în consecință, trebuie recunoscut ca lider de către ceilalți ceahlăuani.

Urmare a situațiilor de adâncire a contradicțiilor și compromitere a studenților activi de la „Gherla” față de membri onești ai pensiunii ceahlăuane, formăm că „Coroiu” și cei din jurul său sunt izolați în pensiune, nu se bucură de concursul nici al celor de la „Călușul”, nici al pescarilor și nici al apărării. De altfel, între „Neamțu”⁶⁷ și „Coroiu” au intervenit recent divergențe și frecșuri de ordin personal, iar pescarii sunt foarte porniți împotriva lui „Coroiu” și Dinu Zamfirescu, pentru acțiunile antipescărești ale acestora din urmă.

Deși până în prezent au avut loc demonstrații ale foștilor deținuți din Brateșul de Est în fața primăriilor Movilei și Buziașului din Panciu, atmosfera în jurul primăriei noastre se manifestă normală, neînregistrându-se nici un fel de manifestare ostilă deschisă.

Ca situație de întâmpinare suplimentară, într-o ședință a curierilor primăriei, am talonat pe pedagog că se pun la cale demonstrații privind marcarea „Zilei deținutului politic din Est” și au fost stabilite împreună situații de întărire a vigilenței în jurul primăriei noastre.

Pentru moment, din lipsă de posibilități, nu suntem în măsură să organizăm luarea de fotografii de la reuniunea din RO/CC, așa cum ni s-a cerut de către CS/C-36.

Popescu

[Tov. lt.-col. Aronescu

*La atât reducem măsurile
noastre de contracacrare?*

*Analiză și măsuri
complexe și energice*

/ss/ N. Pleșiță]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.836, vol. 37, f. 13

79.

1981 noiembrie 17 – Punctaj privind aspecte noi apărute pe linie de emigrație în perioada septembrie-noiembrie 1981 (material întocmit de U.M. 0225)

- U.M. 0225 -

Nr. h.3/0044781/57 din 17.11.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

P U N C T A J

**privind aspecte noi apărute pe linie de emigrație
în perioada septembrie - noiembrie 1981**

I.- În vederea executării ordinelor privind **apărarea securității statului pe linia muncii în cadrul emigrației originare din România** au fost continuate, în perioada la care ne referim, măsurile vizând obținerea de informații, prevenirea și contracararea activităților îndreptate împotriva statului nostru.

1.- În acest context s-a stabilit că IANCU RAȚIU (Marea Britanie), BRUTUS

⁶⁶ Asociația Foștilor Deținuți Politici din România

⁶⁷ Cesianu Constantin

COSTE (S.U.A.), RADU CÂMPEANU (Franța) și MIRCEA CONSTANTINESCU (R.F. Germania), care au lansat ideea constituirii unui „CONGRES MONDIAL AL ROMÂNILOR”, își continuă demersurile, acționând îndeosebi pentru organizarea de conferințe pe țări în scopul stabilirii cadrului organizatoric, programului și orientărilor preconizatei organizații a emigrației române.

IANCU RAȚIU s-a deplasat în Australia, unde a luat legătura cu conducerea „ASOCIAȚIEI ROMÂNILOR AUSTRALIENI” din Sydney, în scopul determinării emigranților să adere la „CONGRESUL MONDIAL AL ROMÂNILOR”. Discursul ținut de IANCU RAȚIU în prezența a circa 80 de români nu s-a bucurat de rezultatele scontate, sus-numitul fiind etichetat ca agent al C.I.A.

- S-au constatat, de asemenea, și alte tendințe de reorganizare a emigrației române ostile. Astfel, IOANA BRĂȚIANU, CONSTANTIN CESIANU și alte elemente care s-au retras din „C.N.R.” acționează pentru crearea unei organizații având ca scop „ajutorarea și îndrumarea” noilor emigranți proveniți din România.

- În ultima perioadă, s-a constatat, totodată, o intensificare a activităților cu caracter ostil desfășurate de diferite organizații reacționare, îndeosebi din S.U.A., stimulate de politica noii administrații americane. În acest sens, notăm înființarea organizației cu caracter terorist intitulată „FORȚA ROMÂNĂ DE ACȚIUNE PENTRU LIBERTATE”, formată din elemente declasate, aventuriere, în majoritate plecate în ultimii ani din țara noastră.

- Potrivit datelor pe care le deținem se observă o tendință generală din partea elementelor ostile din diferite țări de a folosi Franța ca centru de îndrumare și conducere a emigrației române reacționare.

Astfel, în această țară s-a intensificat activitatea ostilă desfășurată de „ASOCIAȚIA FOȘTILOR DEȚINUȚI POLITICI” sub conducerea lui RADU CÂMPEANU. Au fost obținute date din care rezultă tendințele conducerii acestei organizații de a intra în legătură cu organizații și elemente ostile din alte țări în vederea constituirii preconizatăului „CONGRES MONDIAL AL ROMÂNILOR”, sens în care, în perioada 7-9 noiembrie, a avut loc la Paris o primă întrunire a mai multor vârfuri ale emigrației dușmănoase din Occident.

- Cercurile emigrației reacționare din Franța au declarat ziua de 8 noiembrie „Ziua deținutului politic din România” și au încercat să organizeze o manifestare dușmănoasă la Paris, inițiativa soldându-se cu un eșec; numărul participanților a fost extrem de redus și nu s-a ajuns la un consens.

- „LIGA PENTRU DREPTURILE OMULUI ÎN ROMÂNIA”, condusă de CONSTANTIN CESIANU a adresat întrunirii general europene de la Madrid un memoriu cu caracter denigrator, cuprinzând 103 așa-zise cazuri de încălcare a drepturilor umanitare de către autoritățile române. Memoriul a fost înaintat unor personalități politice occidentale, între care: FRANÇOIS MITTERRAND, regele JUAN CARLOS⁶⁸ al Spaniei, MARGARET THATCHER⁶⁹.

MIHAI KORNE și-a continuat acțiunile ostile, îndeosebi prin prezentarea unor emisiuni cu caracter denigrator la postul de radio „Europa Liberă”.

Autoritățile franceze au luat măsuri de îngrădire a activităților cu caracter fascist și neofascist, inclusiv a celor desfășurate de emigrația reacționară provenită din diferite țări.

⁶⁸ Juan Carlos I (n. 5 ian. 1938). Rege al Spaniei în perioada 22 nov. 1975-19 iun. 2014; a asigurat o tranziție pașnică de la regimul autoritar al lui Franco la o democrație occidentală stabilă. La 19 iun. 2014 a decis să abdice în favoarea fiului său Felipe.

⁶⁹ Margaret Thatcher (13 oct. 1925-8 apr. 2013). Prima femeie aleasă să fie prim-ministru sau lider al unui partid major în Regatul Unit. Mandatul de prim-ministru (1979-1990) al „Doamnei de fier” este cel mai lung mandat continuu din istoria politică britanică.

Între emigranții români afectați de aceste măsuri se numără CRISTIAN ATANASIU, FAUST BRĂDESCU și ION DOBRE, care au adoptat o atitudine mai retrasă.

- În cadrul conducerii „CERCULUI DEMOCRAT AL ROMÂNILOR” din R.F. Germania se acționează din ce în ce mai intens pentru înlocuirea lui ȘERBAN ORESCU din funcția de președinte al acestei organizații.

- În Elveția s-au intensificat acțiunile ostile ale grupării „SOLIDARITATEA ROMÂNEASCĂ” și îndeosebi ale lui ION GANEA.

2.- Pe linia problemei culte-secte s-au stabilit următoarele aspecte.

- La München, în R.F. Germania, a luat ființă așa-zisul „COMITET PENTRU SALVAREA CREȘTINILOR PRIGONIȚI ȘI ÎNCHIȘI DIN ROMÂNIA”, sub egida organizației fantomă „ECCLESIA”.

- La New York a fost reînființat „COMITETUL CREȘTIN ROMÂN PENTRU APĂRAREA LIBERTĂȚILOR RELIGIOASE ȘI DE CONȘTIINȚĂ”, format în majoritate din elemente aparținând cultelor neoprotestante.

- A fost reorganizată secția care se ocupă de România din cadrul Serviciului de informații al VATICANULUI, intensificându-se activitatea de obținere de informații privind situația cultului greco-catolic și a naționalității maghiare din țara noastră.

- Elementele și grupările cultice reacționare din Occident și-au intensificat activitățile antiromânești pe tema pretensei nerespectări a drepturilor religioase în țara noastră, îndeosebi prin intermediul emisiunii „LUMEA CREȘTINĂ” a postului de radio „Europa Liberă”.

3.- Prin măsurile informativ-operative întreprinse în ultima perioadă, organele noastre au obținut informații și documente utile din clandestinitatea **grupărilor legionare din străinătate**, privind activitatea și planurile de viitor ale acestora. Datele obținute se referă, în esență, la următoarele aspecte:

- Preocuparea actuală de bază a ambelor grupări o constituie „refacerea unității organizației” în condițiile în care continuă atacurile virulente pe care și le adresează reciproc principalele căpetenii legionare simiste și antisimiste din străinătate.

- În ceea ce-l privește pe CONSTANTIN PAPANACE și vârfurile grupării antisimiste, informațiile și documentele recent obținute indică faptul că aceștia și-au propus să treacă concret la reconstituirea organizatorică a așa-zisei legiuni, potrivit vechilor precepte stabilite de C.Z. CODREANU adaptate la noile condiții. Ei urmăresc să reunească pe toți legionarii din străinătate într-o singură organizație.

- În cadrul grupării simiste se remarcă, în ultima perioadă, preocupările de largire a influenței în emigrația română, de atragere a unor legionari așa-ziși independenți din S.U.A. și Canada de partea lui HORIA SIMA, concomitent cu elaborarea unor „principii de guvernare ale organizației legionare în România de mâine”.

VASILE MAILAT și NICOLAE IGHÎȘAN fac deplasări în diferite localități din R.F. Germania unde iau legătura cu fugari români care au fost condamnați în țară, în vederea creării și aderării acestora la „ASOCIAȚIA FOȘTILOR DEȚINUȚI POLITICI”, care să fie controlată de gruparea legionară simistă.

Dr. VICTOR MALCOCI a primit sarcina și se ocupă de crearea unei organizații a medicilor români fușiți din țară, în scopul folosirii lor treptate la activități legionare.

Recent, ALEXANDRU RONNETT, CHIRILĂ CIUNTU, GABRIEL BĂLĂNESCU, TRAIAN GOLEA și JOHN HALMAGHI au început să acționeze pentru înființarea în S.U.A. a unui ziar de tirajul și răspândirea „CUVÂNTULUI ROMÂNESC” editat în Canada de legionarul antisimist GEORGE BĂLAȘU.

- HORIA SIMA se ocupă direct de desemnarea unui legionar „credincios” lui și „capabil” care să ia conducerea garnizoanei din S.U.A. și să „revitalizeze” activitatea acesteia.

Totodată, sus-numitul acționează pentru obținerea a cât mai multor informații din diferite domenii ale vieții economice, sociale și politice din țara noastră, întreține relații și poartă tratative cu reprezentanți maghiari iredentiști, printre care SZALOSZI, BOGOSSI și TALVANY, pentru a-i „capacita” la așa-zisa „ofensivă împotriva comunismului” alături de legionarii din Occident.

- Se preconizează întocmirea unui document programatic referitor la activitatea și „principiile de guvernare” ale organizației legionare în România de mâine, document care, după ce va fi definitivat de HORIA SIMA, va fi prezentat la întâlnirea ce va avea loc la sfârșitul anului 1981 în localitatea Idstein, la domiciliul legionarului AUREL IONESCU.

- În rândul legionarilor aparținând ambelor grupări se manifestă temeri cu privire la securitatea lor personală, în sensul de a nu cădea, chipurile, „victime” ale organelor noastre.

4.- În problema iredentismului maghiar, în perioada la care ne referim au fost stabilite următoarele:

- Marea majoritate a organizațiilor reacționare ale emigrației maghiare și-a concentrat activitatea asupra marcării a 25 de ani de la evenimentele din Ungaria din 1956.

Cu acest prilej au fost organizate demonstrații, conferințe, adunări cu un pronunțat caracter anticomunist și împotriva regimului din R.P. Ungară. O campanie susținută a lansat Secția maghiară a „Europei Libere”, iar organizațiile maghiare din S.U.A. au determinat Congresul american să proclame ziua de 23 octombrie drept „Ziua martirilor maghiari”.

În acest context, în urma acțiunilor întreprinse de Serviciul de informații din R.P. Ungară pentru diminuarea și escamotarea caracterului antiungar al manifestărilor emigrației maghiare, prin agitarea „problemei Transilvaniei” s-au înregistrat și unele activități cu caracter iredentist-revizionist, dintre care menționăm:

- emiterea a două medalii, de către firma „NUMISMATICA HUNGARICA” din Frankfurt/Main, cu caracter denigrator la adresa țării noastre;

- în cadrul „Zilelor culturii și literaturii maghiare” desfășurate la Lugano în perioada 24–26.10.1981, au fost prezentate mai multe așa-zise „comunicări științifice” care tratau în mod tendențios situația naționalității maghiare din țara noastră.

- Conform informațiilor recent obținute din clandestinitatea activității principalelor organizații iredentiste ale emigrației maghiare din Europa și S.U.A., liderii acestora (TOLLAS TIBOR, STANKOVICH VICTOR, RADNOCZY ANTAL, TÖTTÖSSY ERNŐ, LÖTE LAJOS, HAMOS LASZLO) intenționează să-și concentreze acțiunile ostile la adresa țării noastre urmărind, îndeosebi, să afecteze interesele economice ale R.S. România în străinătate.

Astfel, organizațiile iredentiste din Europa preconizează o acțiune de torpilare, la nivelul Parlamentului european, a demersurilor întreprinse de țara noastră pentru obținerea unor tarife și condiții preferențiale în relațiile comerciale cu țările membre ale Pieței Comune.

O acțiune similară, îndreptată împotriva revalidării clauzei națiunii celei mai favorizate R.S. România, este în curs de pregătire și în S.U.A. La această acțiune, liderii iredentiști maghiari LÖTE LAJOS și HAMOS LASZLO caută să atragă și elemente reacționare din cadrul emigrației române (DUMITRU APOSTOLIU, FLORIAN GÂLDĂU, PAVEL NICULESCU), precum și unii lideri ai organizațiilor evreiești (JACK SPITZER și JACOB BIRNBAUM).

5.- Pe linia problemei evreilor originari din țara noastră, organele noastre au obținut următoarele informații:

- „H.O.R.” (Organizația Evreilor Originari din România stabiliți în Israel) a întreprins măsuri pentru o reorganizare a activității sale imediat după schimbarea vechii conduceri a acesteia, considerată ca fiind incapabilă și răuvoitoare. Această acțiune nu a dat

rezultatele scontate, în special datorită faptului că au apărut reacții de contracarare din partea unor elemente aflate sub controlul organelor de contrainformații israeliene. În acest context s-a creat la Tel Aviv „ASOCIAȚIA CULTURALĂ MONDIALĂ A EVREILOR ORIGINARI DIN ROMÂNIA” („A.C.M.E.O.R.”), care și-a propus o serie de obiective ambițioase, ce duc implicit la scăderea prestigiului „H.O.R.”. Filiala din Israel a asociației este condusă de ADRIAN ZĂHĂREANU (agent al serviciului de contrainformații) și SLOMO LEIBOVICI LAIS (cadru al aceluiași serviciu, acoperit în cadrul M.A.E. israelian).

„A.C.M.E.O.R.” mai are 2 filiale în Europa (conducător ALEXANDRU ȘAFRAN – șef rabin al Genevei, fost șef rabin al României); în America de Nord – o filială condusă de WILLIAM WEXLER; în America de Sud – o filială condusă de EUGEN RELGIS.

Asociația a reușit să atragă de partea sa mai mulți aderenți, mai ales datorită caracterului popular al acțiunilor inițiate – spectacole cu preț redus, excursii și alte facilități create membrilor săi.

- Evreii din DIASPORA nu s-au remarcat în această perioadă prin acțiuni deosebite, întrucât nici poziția politico-economică și socială a celor originari din România nu este dintre cele mai bune.

- Deși până nu demult evreii originari din România nu întreprindeau acțiuni ostile împotriva țării de proveniență, în ultimul timp s-au constatat încercări vădite de reorientare a poziției lor.

Astfel, în Israel, trustul de presă „PIRSUMIM”, condus de un evreu polonez, SHABATAY HIMMELFARB, a achiziționat publicațiile de limbă română „VIAȚA NOASTRĂ”, „FACLA” și „REVISTA MEA”, numindu-l pe ADRIAN ZĂHĂREANU coordonator al acestora. În acest fel toate aceste ziare au căpătat o nuanță ostilă la adresa țării noastre, imprimată în special de ADRIAN ZĂHĂREANU, urmat ulterior și de alte elemente care au publicat articole denigratoare.

Măsurile luate de organele noastre au dus la temporizarea substanțială a poziției respectivelor elemente.

Elementul cel mai ostil din cadrul DIASPOREI este MARIUS LIGGI, redactor-șef al publicației bilunare „MICRO-MAGAZIN” care apare în S.U.A., având răspândire și în alte țări, în special în Canada. MARIUS LIGGI publică articole deosebit de ostile, bazate pe comentariile postului de radio „Europa Liberă” de care este și subvenționat.

6.- Pe linia activității dușmănoase a postului de radio „Europa Liberă”, au rezultat, în ultima perioadă de timp, următoarele aspecte mai importante:

- După evenimentele petrecute în ultima perioadă și în special atentatul asupra lui EMIL GEORGESCU, teama și situația de insecuritate în cadrul „Europei Libere” au crescut, angajații și colaboratorii care pregătesc și prezintă comentarii cu conținut ostil fiind preocupați de cele petrecute și de faptul că și lor li s-ar putea întâmpla ceva similar.

În acest context, este semnificativ faptul că ROBERT BRAUN (CONSTANTIN TOMESCU), comentator economic, refuză să-și reia activitatea în cadrul postului de radio, preferând să-și prelungească concediul de boală pentru a fi pensionat.

ȘERBAN ORESCU și MUNTEANU CONSTANTIN NECULAI evită să dea rudelor și relațiilor din țară adresele pe care le au.

Alți angajați și colaboratori sunt preocupați să-și schimbe domiciliile cunoscute, urmând ca noile domiciliu să fie păstrate în secret.

Unii angajați evită să mai doarmă la domiciliile cunoscute.

- Există date că dacă în prezent s-ar organiza o acțiune curajoasă de intimidare la adresa „Europei Libere” sau a unor angajați, actuala stare de teamă și insecuritate s-ar accentua la maximum, fiind de natură să determine pe unii angajați și colaboratori să părăsească definitiv postul.

- Locul lui NOEL BERNARD urmează să fie preluat, începând probabil cu data de 1 ianuarie 1982, de către istoricul VLAD GEORGESCU.

- EMIL GEORGESCU a ieșit din spital, se află în stare de convalescență și speră să-și reia activitatea în cadrul postului de radio în cauză. Amenință și comentează că va organiza acțiuni de atentat la adresa unor oficiali ale țării noastre din exterior.

7.- În ultima perioadă se remarcă preocupări intense în ceea ce privește coordonarea activității principalelor state occidentale **pe linia propagandei anticomuniste**.

Astfel, postul de radio „B.B.C.”, care adopta, până nu demult, o atitudine relativ neutră, a început, ca urmare a presiunilor exercitate de Administrația americană, să participe activ la „războiul propagandistic” împotriva țărilor socialiste, adoptând un ton din ce în ce mai ostil la adresa României.

În această situație, U.M. 0225 și U.M. 0199 au deschis o acțiune informativ-operativă de grup, în vederea contracarării și anihilării activității dușmănoase antiromânești desfășurată de „B.B.C.”.

8.- Ca urmare a măsurilor luate în ultimul timp de Administrația americană în ceea ce privește restrângerea cheltuielilor administrative, se constată o reducere a numărului de organizații, comitete etc. așa-zise „apărătoare ale drepturilor omului”.

Cu toate acestea, se constată o intensificare a activității ostile desfășurate împotriva țării noastre de o serie de organizații ce sunt finanțate în continuare de cercurile oficiale americane și vest-europene.

II.- Pe linia promovării intereselor țării noastre, au fost intensificate măsurile vizând punerea bazelor unei organizații a întregii emigrații române loiale, sub denumirea „ASOCIAȚIA CULTURALĂ A ETNIEI ROMÂNE” („A.C.E.R.”).

Astfel, în S.U.A., Canada, Marea Britanie, Franța, Belgia, Italia și Suedia au fost inițiate noi acțiuni cu caracter cultural-patriotic, consacrate îndeosebi aniversării centenarului GEORGE ENESCU, centenarului NICOLAE TITULESCU, precum și a zilei de 1 Decembrie.

III.- Colaborarea U.M. 0225 cu U.M. 0195

Având în vedere situația informativ-operativă din țările cu concentrări de emigranți proveniți din România se impune luarea de măsuri în vederea realizării unei mai bune cooperări între cele două unități, îndeosebi în ceea ce privește următoarele aspecte:

- Contracararea activității ostile desfășurate de grupările reacționare din emigrație, în special din S.U.A., R.F. Germania, Franța, Marea Britanie, Canada etc. Avem în vedere, între altele, acțiunile de reorganizare a emigrației în cadrul preconizatului „CONGRES MONDIAL AL ROMÂNILOR”.

- Neutralizarea elementelor semnalate cu intenții teroriste.

- Sprijinirea acțiunilor desfășurate de U.M. 0225 în vederea cunoașterii situației emigrației originare din România, a consolidării organizațiilor loiale și a antrenării acestora la promovarea și apărarea intereselor românești, îndeosebi în țările în care unitatea noastră nu are ofițeri la post.

- Identificarea emisarilor și oamenilor de legătură folosiți de organizațiile cultice reacționare pentru a introduce în țară literatură și alte materiale mistico-religioase și ostile și a obține informații privind diverse aspecte ale vieții religioase din România.

- Identificarea și cunoașterea persoanelor din cadrul VATICANULUI care se ocupă de problema legalizării cultului greco-catolic în țara noastră. Stabilirea acțiunilor și măsurilor preconizate de conducerea VATICANULUI în acest sens.

- Obținerea de date privind conlucrarea dintre serviciile de informații și contrainformații ale principalelor state occidentale și organizații cultice care desfășoară acțiuni ostile împotriva țării noastre.

- Cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor puse la cale de legionari împotriva țării noastre.

- Obținerea de date privind:
 - venirea în țara noastră a unor legionari sau legături ale acestora;
 - cetățeni români care cu ocazia deplasărilor în exterior în diferite scopuri contactează legionari.

- Identificarea conducătorilor auto de pe vehiculele TIR care se deplasează în diferite țări, îndeosebi în R.F. Germania și sunt folosiți de postul de radio „Europa Liberă” pentru efectuarea și menținerea legăturii cu persoane din țară, scoaterea și introducerea unor obiecte, scrisori etc., scoaterea ilegală din România a unor persoane.

Folosirea controlată a unor asemenea canale.

- Identificarea, cunoașterea și anihilarea acțiunilor de contactare de către angajați și colaboratori ai „Europei Libere”, a unor cooperanți români care lucrează în diferite țări în curs de dezvoltare, în vederea obținerii de date și întocmirii de comentarii ostile țării noastre.

- Identificarea și cunoașterea de elemente cu posibilități pe linie de propagandă și popularizare, pretabile a fi atrase la colaborare.

Semnarea unor aspecte de ordin informativ-operativ ce pot fi folosite pentru demascarea sau compromiterea unor elemente dușmănoase care lucrează în sectoare de propagandă în diferite țări occidentale.

- Pe linia problemei „MIRAJUL” să se acționeze pentru folosirea interesului manifestat de organele de informații și contrainformații dușmane, diferite consorții supranaționale, trusturi, firme, centre și institute de cercetări, organisme internaționale etc., față de specialiștii de valoare, oamenii de cultură și artă din țara noastră, în scopul realizării de acțiuni și combinații de interpunere, trimitere în exterior cu sarcini informative a unor surse și cadre ale organelor noastre.

- Pregătirea contrainformativă a cetățenilor români din categoriile menționate, în scopul prevenirii racolării lor.

- Pe linia acțiunii „ALFA” să se obțină date cât mai detaliate privind cetățenii români care rămân ilegal în străinătate.

Obținerea de detalii privind organizații, grupări și persoane care se ocupă de racolarea unor cetățeni români cu scopul de a-i determina să rămână ilegal în străinătate.

- Pe linia problemei „ORFEU” să se acționeze pentru cunoașterea și apropierea unor personalități de origine română din domeniul culturii și artei, în vederea antrenării lor la manifestări favorabile R.S. România.

- Pe linia acțiunii „RACUL” să se acționeze pentru identificarea și studierea membrilor conducerii unor organizații ce se autodefinesc ca „apărătoare ale drepturilor omului”, a emigranților folosiți de asemenea cercuri reacționare.

Stabilirea și preluarea sub controlul organelor noastre a canalelor de legătură dintre aceste organizații și diferite persoane din țara noastră.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 146-151

80.

1981 decembrie 3/4 – Notă-raport întocmită de U.M. 0282 privind continuarea și intensificarea măsurilor întreprinse de unitățile operative ale Centrului de Informații Externe în scopul susținerii și popularizării propunerilor pe linia dezarmării, inițiate de secretarul general al P.C.R., Nicolae Ceaușescu. Telegrama transmisă grupelor operative externe

Nr. 0074058/03.12.1981

Ex. nr. 1

APROB,

/ss/ Gh. Zagoneanu

[Tov. Ivașcu,
*Măsurile urgente pentru a vedea dacă
s-au transmis orientările la grupele
op. externe și dacă nu, să întocmim
o circulară în acest sens.*

Termen: 04.12.1981

/ss/ Chirilă]

NOTĂ – RAPORT

**privind continuarea și intensificarea măsurilor întreprinse
de unitățile operative ale C.I.E. în scopul susținerii prin
mijloace specifice și al popularizării propunerilor
pe linia dezarmării, inițiate de secretarul general al P.C.R.,
tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU**

1) Studiarea și însușirea temeinică de către toate cadrele C.I.E. a documentelor recentei Plenare a C.C. al P.C.R., precum și a celor două apeluri pentru pace adoptate recent de F.D.U.S. și Marea Adunare Națională⁷⁰, în vederea desprinderii concluziilor politice și profesionale ce se impun pentru ridicarea, pe o treaptă superioară, a întregii activități desfășurate pe linia îndeplinirii obiectivelor fundamentale ale muncii.

2) Intensificarea acțiunilor informativ-operative în țară și în exterior pentru cunoașterea atitudinii și aprecierilor secrete formulate de state și forțe politice străine referitoare la propunerile țării noastre în direcția dezarmării.

- Concluzii și poziții confidentiale ale unor guverne și forțe politice străine din Est sau Vest față de inițiativele R.S. România în problemele dezarmării, precum și cu privire la modul de prezentare a acestora în mijloacele autohtone de comunicare în masă.

- Eventuale alinieri de poziții între statele occidentale sau între statele socialiste cu prilejul unor reuniuni ale acestora ce vor avea loc în perioada următoare, de genul sesiunii ministeriale N.A.T.O. și a celor pe linia Tratatului de la Varșovia (reuniunea miniștrilor de Externe programată a se desfășura la București și cea a miniștrilor Apărării, la Moscova).

- Reacții secrete din cercuri de nivel referitoare la Hotărârea Marii Adunări Naționale de a împuternici pe tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretarul general al P.C.R., președintele R.S. România, pentru a se adresa tovarășului LEONID BREJNEV⁷¹, secretar general al C.C. al P.C.U.S., președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., și președintelui S.U.A., RONALD REAGAN, celorlalți șefi ai statelor semnatare ale Actului final al C.S.C.E. în vederea opririi amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune, pentru retragerea celor existente, pentru o Europă fără arme nucleare.

- Acțiuni preconizate de forțe politice și personalități progresiste din întreaga lume

⁷⁰ În sesiunea din 27-28 nov. 1981, Marea Adunare Națională a adoptat, în unanimitate, **Apelul** către parlamentele, guvernele și popoarele țărilor europene, ale Statelor Unite ale Americii și Canadei, prin care se subliniază necesitatea opririi amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune, militând pentru retragerea celor existente, pentru o Europă fără arme nucleare – *Istoria României în date*, București, Editura Enciclopedică, 2010, p. 689

⁷¹ Leonid Ilici Brejnev (1906-1982) – om politic sovietic; prim-secretar (1964-1966) și secretar general (1966-1982) al C.C. al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice; președinte al Prezidiului Sovietului Suprem (șef al statului)

vizând preluarea și promovarea în propriile țări a ideilor conținute în inițiativele de pace formulate de țara noastră.

- Eventuale manevre și acțiuni ostile la adresa inițiativelor R.S. România, planuite de servicii de spionaj străine și grupări reacționare, aflate sub influența cercurilor militariste din diferite țări, respectiv: presiuni exercitate asupra unor forțe și personalități politice vizând determinarea lor să se abțină sau să adopte atitudini rezervate față de propunerile menționate; „argumente” politice și militare preconizate a fi utilizate în eventuale comentarii publice viitoare, pornind de la conținutul documentelor avansate de România etc.

- Informații secrete, temeinic verificate, privind pozițiile actuale și de perspectivă ale diferitelor state și forțe politice din lume legate de dezarmare și stoparea agravării situației politico-militare pe plan mondial.

- Preocupări legate de reluarea tratatelor sovieto-americane în probleme militare, precum și în legătură cu perspectiva negocierilor de la New York, Geneva, Madrid și Viena, ținând cont de problemele concrete ce fac obiectul dezbaterilor.

- Perspective de renunțare la atitudini și concepții agresive în politica unor state și organizații militare internaționale, de reluare a cursului spre destindere și soluționare pe cale pașnică a diferendelor existente în lume. Acțiuni de culise ale cercurilor militariste și reacționare vizând provocarea de noi conflicte armate și de stimulare a cursei înarmărilor.

- Manevre secrete desfășurate de servicii de spionaj și forțe politice străine în legătură cu amplele acțiuni și manifestații pe plan internațional pentru pace și dezarmare. Planuri confidențiale pe termen lung, vizând menținerea și dezvoltarea unei psihoze de război, precum și pentru stimularea unor stări latente de criză, existente în diferite țări și zone ale lumii.

3) Instruirea și dirijarea întregii rețele informative interne, inclusiv a grupelor operative teritoriale, pentru cunoașterea și raportarea manifestărilor și situațiilor negative ce ar putea apărea și luarea, în cooperare cu organele de securitate interne, a măsurilor ce se impun. Interesează cu prioritate acțiunile și manifestările prin care s-ar urmări compromiterea noilor inițiative de pace ale țării noastre.

- Încadrarea informativă a străinilor acreditați sau aflați temporar în țara noastră, cunoscuți cu preocupări pe linia obținerii de date și informații de natură să prejudicieze interesele R.S. România în exterior.

- Instruirea ziariștilor străini aflați în legătura organelor noastre să transmită ziarelor pe care le reprezintă materiale de susținere a inițiativelor românești pentru pace și semnificația deosebită a celor două apeluri.

- Grupele operative externe vor selecționa ziariști de renume cărora le vor organiza vizite de documentare în țara noastră pentru ca, întorși în țările lor, să scrie articole și materiale favorabile țării noastre și, în mod deosebit, de susținere a inițiativelor românești de pace.

4) Folosirea cu maximă eficiență a întregului potențial informativ intern și extern pentru sprijinirea, prin mijloace specifice, a popularizării poziției R.S. România în problemele dezarmării și păcii, a documentelor adoptate în acest sens de țara noastră.

- Vor fi avute în vedere, în primul rând, personalități și oameni politici de nivel, precum și posturi de radio-televiziune, publicații importante etc., care, prin acțiunile desfășurate, să ia atitudine favorabilă și să susțină poziția R.S. România.

- Concomitent, se vor lua măsuri ferme și ofensive pentru cunoașterea, neutralizarea și contracararea eventualelor acțiuni preconizate de grupări și cercuri reacționare din exterior, care ar viza denigrarea inițiativelor de pace ale R.S. România.

În acest scop, se va proceda la instruirea și dirijarea cu sarcini precise a întregii rețele informative, inclusiv cea a grupelor operative teritoriale, pentru cunoașterea și

raportarea operativă a oricăror aspecte de interes.

*

În organizarea măsurilor și acțiunilor informativ-operative se va acționa ferm, în spiritul cerințelor ce decurg din cele două obiective fundamentale ale muncii noastre, respectiv apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile și promovarea intereselor României în raporturile cu diferite state.

În acest sens, vor fi urmărite cu răspundere și atenție orice fenomene și evenimente politico-militare, cu prioritate din Europa sau de pe teatrele de acțiuni ale N.A.T.O. și Tratatului de la Varșovia, de natură a afecta securitatea și independența R.S. România, viața pașnică a poporului român.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. V. Rădulescu

STRICT SECRET
DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ
Exemplar unic

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR C.S./B.
URGENȚA URGENT

DESTINATAR conform anexei
NR. OFICIAL 001681/CS/B
DATA 04.12.81

TOVARĂȘE.....

În continuare la telegrama circulară nr. 1496/C.S./B., vă notez ca în activitatea ce o desfășurați în sectorul de reședință să luați următoarele situații:

1. Obținerea de timbre corecte, bine consolidate referitoare la:

- intensificarea acțiunilor timbrat-evidente pentru cunoașterea atitudinii și aprecierilor corecte formulate de sectoare și forțe politice străine referitoare la propunerile Ceahlău în direcția dezarmării;

- concluzii și poziții confidențiale ale unor dispecerate și forțe politice din Est sau Vest față de inițiativele Ceahlău în problemele dezarmării, precum și cu privire la modul de prezentare a acestora în mijloacele autohtone de timbrare în masă;

- eventualele alinieri de poziții între sectoarele occidentale sau între sectoarele evaluate cu prilejul unor sesiuni ale acestora ce vor avea loc în perioada următoare, de genul sesiunii directorale a Barajul[ui] și a celor pe linia Cabina (reuniunea directorilor de colegiu de la Bușteni și cea a directorilor Scutul la Movila);

- reacții corecte din cercuri de nivel referitoare la Hotărârea Institutului Ceahlău de a împrumuta pe tovarășul Coordonator șef pentru a se adresa decanilor Movila și Vadu (mesajele au fost deja transmise la V.B./SU), celorlalți șefi ai sectoarelor semnate ale Actului Final de la Hârșova, în vederea opririi amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune, pentru retragerea celor existente, pentru un Brateș fără instrumente nucleare;

- acțiuni preconizate de forțe politice și personalități progresiste din întreaga lume vizând preluarea și promovarea în propriile sectoare a ideilor conținute în inițiativele de pace formulate de sectorul nostru;

- eventualele manevre și acțiuni ostile la adresa inițiativelor Ceahlău, planuite de servicii de achiziționare și grupări reacționare aflate sub influența cercurilor istorice din diferite sectoare, respectiv: presiuni exercitate asupra unor forțe și personalități politice

vizând determinarea lor să se abțină sau să adopte atitudini rezervate față de propunerile menționate; „argumente” politice și istorice preconizate a fi utilizate în eventuale comentarii publice, pornind de la conținutul biletelor avansate de Ceahlău;

- pozițiile actuale și de perspectivă ale diferitelor sectoare și forțe politice din lume legate de dezarmare și stoparea agravării situației politico-istorice pe plan mondial;

- preocupări legate de reluarea tratatelor Movila - Vadu în probleme istorice, precum și în legătură cu perspectiva negocierilor de la Negoiu, Găiești, Midia și Vidra, ținând cont de problemele concrete ce fac obiectul dezbaterilor;

- perspective de renunțare la atitudini și concepții agresive în politica unor sectoare și organizații istorice internaționale, de reluare a cursului spre destindere și soluționare pe cale pașnică a diferendelor existente în lume. Acțiuni de culise ale cercurilor istorice și reacționare vizând stimularea de noi conflicte de echipă și de încurajare a cursei înarmărilor;

- manevre concrete desfășurate de servicii de achiziționare și forțe politice străine în legătură cu amplele acțiuni și manifestații pe plan internațional pentru pace și dezarmare. Planuri confidențiale pe termen lung vizând menținerea și dezvoltarea unei psihoze de război, precum și pentru stimularea unor stări latente de criză, existente în diferite sectoare și zone ale lumii.

2. Folosirea cu maximă eficiență a întregului potențial timbrat pentru sprijinirea, prin mijloace specifice, a popularizării poziției Ceahlău în problemele dezarmării și păcii, a biletelor oficiale adoptate în acest sens de sectorul nostru.

- Vor fi avute în vedere, în primul rând, personalități și oameni politici de nivel, posturi de radio și televiziune, publicații importante etc. care, prin acțiunile desfășurate să ia atitudine favorabilă și să susțină poziția Ceahlău. În acest sens, veți selecționa ziariști de renume cărora să li se organizeze vizite de documentare în Ceahlău pentru ca, întorși în sectoarele lor să scrie articole și materiale favorabile sectorului nostru și, în mod deosebit, de susținere a inițiativelor noastre de pace.

O atenție deosebită veți acorda popularizării în sectorul de reședință a acțiunilor ce au loc în Ceahlău și care vor culmina cu mitingul pentru pace și dezarmare ce a avut loc la Bușteni, la VO/SU, cu participarea a peste BVV.VVV de oameni.

- Concomitent, se vor lua situații ferme și ofensive pentru cunoașterea, neutralizarea și contracararea eventualelor acțiuni preconizate de grupări și cercuri reacționare care ar viza denigrarea inițiativelor de pace ale Ceahlău.

/ss/ Opreșan

ANEXĂ LA TELEGRAMA Nr. 001681/CS/B

1. Tokyo	- Tov. Solomon
2. Jakarta	- Tov. Moraru
3. Cairo	- Tov. Creangă
4. Tripoli	- Tov. Anton
5. Beirut	- Tov. Paul
6. Kuwait	- Tov. Pătrașcu
7. Damasc	- Tov. Toma
8. Teheran	- Tov. Coman
9. Bagdad	- Tov. Panaitescu
10. Salisbury	- Tov. Lupu
11. Lusaka	- Tov. Victor
12. Kinshasa	- Tov. Tamaș și Florin
13. Luanda	- Tov. Sandu

- 14. Libreville – Tov. Codin
- 15. Conakry – Tov. Cătălin
- 16. Amman – Tov. George
- 17. Lagos – Tov. Costin și Marius
- 18. Islamabad – Tov. Dan

/ss/ Oprișan

A.C.N.S.A.S. fond S.I.E., dosar nr. 44.925, vol. 1, f. 217-222

81.

1981 decembrie 12 – Notă privind măsurile luate pentru reflectarea acțiunii de decernare a „Plachetei de aur a Giuntei regionale Piemont”, președintelui Nicolae Ceaușescu, în mijloacele de informare în masă din străinătate

STRICT SECRET

Ex. nr. 2

N O T Ă

Raportăm că, în cadrul acțiunilor inițiate pentru sprijinirea popularizării în străinătate a politicii de pace promovate de R.S. România, organele noastre au luat măsuri pentru reflectarea largă în mijloacele de informare în masă din străinătate, a decernării „Plachetei de aur a Giuntei regionale Piemont”, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU.

- Prin posibilitățile de care dispunem, am acționat pe lângă agenții de presă, posturi de radio și televiziune, precum și redacțiile unor mari cotidiane din Italia și din alte țări, pentru a marca, în publicațiile și emisiunile lor, primirea delegației Giuntei regionale Piemont de către președintele R.S. România, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU și conferirea cu acest prilej a plachetei de aur, ca semn de înaltă recunoaștere a activității sale neobosite, pusă în slujba păcii, dezarmării și colaborării internaționale.

- De asemenea, s-au luat măsuri ca mijloacele de informare în masă respective să preia și să difuzeze reacțiile deosebit de favorabile ale membrilor delegației italiene, care și-au exprimat profunda recunoștință pentru înalta onoare ce li s-a făcut de a fi primiți de către tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU și au reliefat puternica impresie produsă asupra lor de personalitatea proeminentă a șefului statului român.

- Se întreprind, totodată, noi măsuri specifice în sprijinul materializării intențiilor lui EZIO ENRIETTI, președintele Giuntei regionale Piemont, de a acționa în direcția dezvoltării, pe multiple planuri, a colaborării româno-italiene.

- În acest sens se va acționa, în continuare, mai ales prin DOINA AMPRIMO, cetățeană italiană de origine română, șefa Departamentului de relații externe al Giuntei, care a avut o contribuție importantă la inițierea vizitei în România a delegației italiene și la decernarea plachetei tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU.

- Tot prin intermediul lui EZIO ENRIETTI și al DOINEI AMPRIMO, care dețin și funcțiile de președinte de onoare și, respectiv, secretar al Asociației culturale „Vasile Alecsandri”, din Torino, se acționează în vederea intensificării activității acesteia, a consolidării și creșterii prestigiului său în rândul emigrației române și al oamenilor de cultură din Italia.

*

Raportăm că, folosind toate mijloacele de care dispun, organele noastre vor lua noi măsuri pentru realizarea integrală a sarcinilor ce le revin în sprijinul popularizării politicii de pace a R.S. România și al susținerii intereselor sale peste hotare.

12 decembrie 1981

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 156

82.

1981 decembrie 13 – Orientare tematică specială privind situația din Polonia după decretarea stării de necesitate - pentru unitățile Centrului de Informații Externe și grupele operative externe

U.M. 0282

Nr. 0074218 din 13. XII. 1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 3

C ă t r e,

U.M. 0208

Din ordinul tovarășului general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, adjunct al ministrului de Interne și șef al U.M. 0544, vă trimitem, alăturat, o xerocopie a orientării tematice speciale privind situația din Polonia, după decretarea stării de necesitate în această țară.

Precizăm că tematica respectivă constituie doar cadrul de bază pentru obținerea de date secrete în legătură cu această problemă, ea urmând să fie completată și detaliată în funcție de posibilitățile informative de care dispuneți, în țară și în străinătate.

Rugăm ca, informațiile ce le veți obține să fie transmise imediat la U.M. 0282, în vederea raportării lor operative către conducerea superioară.

ȘEFUL UNITĂȚII,

/ss/ Col. Rădulescu

UNITATEA MILITARĂ 0282

Nr. 0074218 din 13.XII.1981

STRICT SECRET

Ex. nr. 3

ORIENTARE TEMATICĂ SPECIALĂ

În legătură cu decretarea stării de necesitate în Polonia și constituirea în această țară a unui „Consiliu militar de salvare națională”, folosiți toate mijloacele de care dispuneți pentru a obține și transmite, fulger, informații secrete și bine verificate, din care să rezulte îndeosebi următoarele:

1) Cauzele imediate care au determinat autoritățile de la Varșovia să recurgă la această măsură excepțională. Eventuale consultări anterioare avute cu U.R.S.S. și alte țări socialiste.

- Modul în care autoritățile poloneze preconizează să acționeze, în continuare, pentru punerea în aplicare a măsurilor derivate din decretarea stării de necesitate.

- Acțiuni întreprinse sau avute în vedere împotriva „Solidarității” și a celorlalte forțe antisocialiste din țară, precum și pentru atragerea sprijinului populației poloneze la restabilirea ordinii în țară.

- Reacții produse de măsurile adoptate de autorități în rândul „Solidarității”. Eventuale măsuri de ripostă, inclusiv pe calea armelor, la care forțele antisocialiste ar intenționa să recurgă.

- Sprijinul intern și extern pe care scontează „Solidaritatea” și celelalte forțe antisocialiste poloneze.

- Poziția Bisericii catolice poloneze față de situația nou creată. Eventuale consultări ale acesteia cu Vaticanul și indicațiile pe care le-a primit.

- Starea de spirit existentă în rândul diferitelor categorii ale populației poloneze, inclusiv al armatei și forțelor de ordine.

- Estimări cu privire la raportul de forțe existent în prezent în Polonia și aprecieri ce se fac pe baza acestora, referitoare la perspectiva evoluției situației, inclusiv a pericolului de degenerare a evenimentelor într-un război civil.

2) Reacții externe față de cursul evenimentelor din Polonia după anunțarea măsurilor excepționale decretate în această țară.

- Acțiuni preconizate de unele țări socialiste, îndeosebi de U.R.S.S. și celelalte state vecine cu Polonia, în sprijinul autorităților de la Varșovia, inclusiv eventuale intenții de intervenție armată, în cazul pericolului izbucnirii unui război civil.

- Măsuri excepționale luate de țările socialiste (mobilizări, dislocări de trupe, închiderea frontierelor cu Polonia etc.), pentru a fi pregătite să facă față oricărei situații.

- Consultări secrete între S.U.A. și partenerii săi din N.A.T.O., consacrate analizării ultimelor evenimente din Polonia și coordonării acțiunilor occidentale în raport de evoluția situației.

- Eventualul sprijin clandestin pe care țările occidentale intenționează să-l acorde forțelor antisocialiste din Polonia, pentru a le incita la rezistență armată.

- Măsuri secrete preconizate de statele respective în raporturile politico-economice cu Polonia, în scopul creării de noi dificultăți interne acestei țări și al exercitării de presiuni asupra autorităților de la Varșovia, pentru a le determina să renunțe la reprimarea forțelor antisocialiste.

- Aprecieri confidențiale ce se fac la nivelul cercurilor politico-guvernamentale influente din diferite țări, cu privire la stadiul actual și perspectivele situației din Polonia.

R.D. nr. 005077

13 decembrie 1981

STRICT SECRET

Exemplar unic

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR C.S./B

URGENȚA URGENT

DESTINATAR conform anexei

NR. OFICIAL 001739/CS/B

DATA 13.12.81

Tovarășe.....

Având în vedere noua situație intervenită în VEDEA prin instituirea stării excepționale (știre difuzată de A.F.P. la SB/SU), vă notez să luați de urgență situații pentru a obține și selecta în Șantier timbre corecte în conformitate cu orientările din telegrama noastră nr. 1736/C.S./B.

În același context, veți selecta timbre corecte, bine consolidate, cu privire la poziția dispeceratului din sectorul în care vă desfășurați activitatea față de evoluțiile situației din VEDEA.

/ss/ Oprișan

STRICT SECRET

DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ

Exemplar unic

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR CS/B

URGENȚĂ FULGER IMEDIAT

DESTINATAR [conform anexei]

NR. OFICIAL 001740/CS/B

DATA 13.12.81

Tov.....

Vă notez să folosiți toate mijloacele de care dispuneți pentru a obține și transmite fulger timbre corecte și bine consolidate în legătură cu decretarea stării de necesitate în VEDEA și constituirea în acest sector a unui „Consiliu Istoric de Salvare Națională”. Interesează în mod deosebit următoarele:

1/ Cauzele imediate care au determinat autoritățile din VEDEA să recurgă la această măsură excepțională. Eventuale consultări anterioare avute cu MOVILA și alte sectoare evaluate.

- Modul în care autoritățile din VEDEA preconizează să acționeze, în continuare, pentru punerea în aplicare a situațiilor derivate din decretarea stării de necesitate;

- Acțiuni întreprinse sau avute în vedere împotriva „SOLIDARITĂȚII” și a celorlalte forțe antievoluate din sector, precum și pentru atragerea sprijinului populației din VEDEA la restabilirea ordinii în sector;

- Reacții produse de situațiile adoptate de autorități în rândul „SOLIDARITĂȚII”. Eventuale situații de ripostă, inclusiv pe calea armelor, la care forțele antievoluate ar intenționa să recurgă;

- Sprijinul intern și extern pe care scontează „SOLIDARITATEA” și celelalte forțe antisocialiste din VEDEA;

- Poziția Bisericii catolice din VEDEA față de situația nou creată. Eventuale consultări ale acesteia cu Vaticanul și indicațiile pe care le-a primit;

- Starea de spirit existentă în rândul diferitelor categorii ale populației vedene, inclusiv al echipei și forțelor de ordine;

- Estimări cu privire la raportul de forțe existent în prezent în VEDEA și aprecieri ce se fac pe baza acestora, referitoare la perspectiva evoluției situației, inclusiv a pericolului de degenerare a evenimentelor într-un război civil.

2/ Reacții externe față de cursul evenimentelor din VEDEA după anunțarea situațiilor excepționale decretate în acest sector.

- Acțiuni preconizate de unele sectoare vecine cu VEDEA, în sprijinul autorităților din VEDEA, inclusiv eventuale intenții de intervenție istorică, în cazul pericolului izbucnirii unui război civil;

- Situații excepționale luate de sectoarele evaluate (mobilizări, dislocări de trupe, închiderea frontierelor cu VEDEA etc.), pentru a fi pregătite să facă față oricărei situații;

- Consultări corecte între VADU și partenerii săi din BARAJUL consacrate analizării ultimelor evenimente din VEDEA și coordonării acțiunilor occidentale în raport de evoluția situației.

- Eventualul sprijin clandestin pe care sectoarele inferioare intenționează să-l acorde forțelor antievoluate din VEDEA, pentru a le incita la rezistența armată;

- Situații corecte preconizate de sectoarele respective în raporturile politico-economice cu VEDEA, în scopul creării de noi dificultăți interne acestui sector și al exercitării de presiuni asupra autorităților din VEDEA, pentru a le determina să renunțe la reprimarea forțelor antievoluate;

- Aprecieri confidențiale ce se fac la nivelul cercurilor politico-dispercerate influente din diferite sectoare, cu privire la stadiul actual și perspectivele situației din

VEDEA.

/ss/ Chirilă

STRICT SECRET

Exemplar unic

T E L E G R A M Ă**EXPEDITOR CS/B****URGENȚA FULGER****DESTINATAR CIRCULARĂ****NR. OFICIAL 001741/CS/B****DATA 13.12.1981**

Tov.....

Selectați imediat tichete cu privire la cele notate cu telegramele nr. 001739 și 1740 din 13.12.1981 privind situația din VEDEA.

Trebuie să înțelegeți că mâine, 14.12.1981 trebuie să întocmim buletine pentru Coordonatorul șef.

/ss/ Chirilă

ANEXĂ LA TELEGRAMA NR. 001741/CS/B

1. KUWAIT	- Tov. PĂTRAȘCU
2. ALGER	- Tov. SILVIU
3. TRIPOLI	- Tov. ANTON
4. BAGDAD	- Tov. PANAITESCU
5. CAIRO	- Tov. CREANGĂ
6. AMMAN	- Tov. GEORGE
7. BEIRUT	- Tov. GIGEL și PAUL
8. DAMASC	- Tov. TĂNASE și TOMA
9. LIBREVILLE	- Tov. CODIN
10. KINSHASA	- Tov. TAMAS și FLORIN
11. LAGOS	- Tov. COSTIN și MARIUS
12. CONAKRY	- Tov. CĂTĂLIN
13. LUANDA	- Tov. SANDU
14. SALISBURY	- Tov. LUPU
15. LUSAKA	- Tov. VICTOR
16. TOKYO	- Tov. SOLOMON
17. JAKARTA	- Tov. MORARU
18. TEHERAN	- Tov. CEZAR
19. ISLAMABAD	- Tov. DAN

/ss/ Chirilă

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.925, vol. 1, f. 228-229; 233-238

83.

1981 decembrie 14 – Telegramă expediată din Găiești privind modul cum sunt percepute în Europa Occidentală evenimentele din Polonia

STRICT SECRET

Exemplar 1

Nr. oficial 00377/CS/S-60

Data 14.12.81 ora 13,30

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR GĂIEȘTI **URGENȚA** Fulger **DESTINATAR** CS/S-60+E

Ref[eritor la] Nota Șantierului nr. 00276/CS/S din 13.12.81 privind situația din Vedea, selectez:

Reprezentanți ai nucleelor politice și centralelor sindicale din Breaza și Panciu afirmă că se așteptau la întreprinderea unor situații dure din partea dispeceratului vedean, dar instituirea stării excepționale precum și celelalte măsuri ce au decurs din aceasta, determină în cele două sectoare o „îngrijorare foarte gravă” privind starea internă din Vedea. Corespondenții consultați apreciază că situațiile luate de Jaruzelski⁷² au fost determinate, în mare măsură, de cerințele Solidarității (reuniunea de la Gdańsk) privind organizarea unui referendum național precum și de presiunile Movilei asupra dispeceratului vedean pentru temperarea situației.

Aspectul principal îl constituie, conform opiniei corespondenților consultați, dacă și în ce măsură armata vedeană va sprijini dispeceratul în acțiunile sale. Acest element este analizat de factorii politici brezeni, care consideră că până în prezent nu armata a constituit factorul de sprijin al acțiunilor dispeceratului, ci numai trupele Directoratului de Interne. Pe baza datelor de care dispun, brezenii apreciază că după modul în care „planul Jaruzelski” a fost aplicat, nu exclude faptul că el a fost realizat în colaborare și cu aprobarea Movilei. În funcție de evoluția evenimentelor, ei nu exclud nici posibilitatea includerii parțiale în operațiuni a trupelor movilene staționate în Vedea, pentru a evita eventuale „surprize” din partea militarilor vedeni.

Recentele măsuri anunțate în Vedea au declanșat ample demonstrații de protest în Breaza din partea centralelor sindicale și a unor nuclee politice, care consideră că o reușită a dispeceratului vedean în măsurile luate ar „opri procesul democratic în Vedea”. La aceste demonstrații a fost atrasă în mare parte și pensiunea vedeană care este „alimentată și încurajată” în acțiunile sale de centralele sindicale brezene și din Panciu, folosind și faptul că o delegație a Solidarității aflată în vizită în Breaza și Panciu nu s-a mai putut întoarce în Vedea din cauza măsurilor anunțate la „CH-CE/CH”.

Pentru moment, în Breaza se consideră că sectoarele vest-brateșene și Vadu nu vor lua situații extreme dat fiind faptul că, încă nu sunt date care să indice o intervenție din afară și că dispun de mijloace literare importante (datoriile externe ale Vedea care trebuiau să fie reeșalonate) la care se adaugă ajutoarele aflate în curs de realizare și care urmează să fie trimise pentru populația Vedea. Aceste două elemente sunt apreciate ca foarte importante și ar putea fi folosite pentru contracararea unor eventuale intervenții movilene.

Se subliniază cu insistență că „Vedea trebuie să fie lăsată să-și rezolve singură problemele iar că o eventuală intervenție din afară ar afecta grav echilibrul politic și așa fragil din Brateș”. Atât Vadu cât și dispeceratele vest-brateșene vor lua măsuri pentru a menține și amplifica presiunea asupra Movilei de a nu interveni direct în evenimentele din Vedea. În acest context se înscriu și amânarea vizitei lui A. Haig în Avrig, declarațiile șefului dispeceratului Panciu și secretarului general al Nucleului evoluat pancez, activitățile

⁷² Wojciech Jaruzelski (1923-2014) – general și om politic comunist polonez; prim-secretar (1981-1989) al C.C. al Partidului Muncitoresc Unit Polonez; președinte al Consiliului de Miniștri (1985-1989); președinte al Consiliului de Stat (șef al statului în anii 1985-1989); președinte al Rebulicii (1989-1990). În perioada 1981-1983 a instituit în țară starea de necesitate pentru a contracara activitatea și polularitatea crescândă a sindicatului „Solidaritatea” (scos în afara legii în anul 1982)

intense de „solidaritate și sprijin” cu poporul vedean organizate de centralele sindicale din Breaza și Panciu etc.

Curierii Vadu la Găiești apreciază că „planul Jaruzelski” ar fi un „punct câștigat” de Movila în relațiile sale cu Vadu, în sensul că dacă ar fi fost anunțat mai înainte, negocierile de la Găiești asupra dezarmării ar fi fost sub semnul întrebării. Ei afirmă că, oricum, noile elemente apărute în situația internă din Vedeă vor avea implicații negative asupra negocierilor, întrucât vor crea o stare de tensiune între cele două delegații.

Aceiași curieri, precum și principalii factori politici brezeni consideră că, în situația în care se va ajunge la un război civil în Vedeă, Movila va interveni automat, generând consecințe previzibile pentru echilibrul brateșean.

Haiduc

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr.27.753, vol. 13, f. 241

84.

1981 decembrie 16 – Telegramă transmisă de Haiduc de la Grupa operativă din Găiești referitoare la situația din Polonia

STRICT SECRET

Exemplar 2

Nr. oficial 00380/CS/S+E

Data 16.12.81 ora 12,00

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR GĂIEȘTI **URGENȚA** Fulger **DESTINATAR** CS/S-60+E

Ref[eritor la] situația din Vedeă, selectez.

1. Curierii vedeni consultați afirmă că au primit instrucțiuni ca, în activitatea și contactele lor la Găiești, să prezinte situația din Vedeă „ca fiind calmă și normală, populația reluându-și activitatea”.

De asemenea, li s-a cerut să-și diminueze activitatea în cadrul uniunilor de la Găiești și să nu întreprindă nicio acțiune politică de natură să angajeze actualul „consiliu militar de salvare națională”. Totodată, li s-a cerut expres să nu aibă niciun fel de inițiativă în cadrul Comitetului pentru dezarmare de la Găiești (unde Vedeă urma să fie aleasă președinte al unui grup de lucru) și să evite orice fel de discuții cu curierii occidentali pe tema situației din Vedeă.

În legătură cu acțiunile lui Jaruzelski, curierii vedeni au primit instrucțiuni să le prezinte ca „necesare și oportune în actualele împrejurări”, menționând că începând cu primul trimestru al anului viitor, consiliul militar ar intenționa ca, în funcție de evoluția evenimentelor, să acorde „o oarecare libertate de mișcare reprezentanților Solidarității”, în sensul autogestionării întreprinderilor.

În rândul curierilor vedeni de la Găiești există o dezorientare generală în legătură cu situația din sectorul lor, nefiind convinși de „argumentele și instrucțiunile primite”, ceea ce a generat o conduită ambiguă în relațiile lor cu ceilalți curieri sau în cadrul uniunilor. Aceștia apreciază că un element important care va infirma sau afirma oportunitatea măsurilor luate de consiliul militar îl va constitui aniversarea evenimentelor de la Gdańsk (17 decembrie a.c.) când, în ciuda stării de asediu care interzice orice fel de manifestații sau întruniri, reprezentantul Solidarității intenționează să organizeze importante mitinguri în capitala Vedei și în celelalte orașe industriale mai semnificative. În situația în care trupele

Directoratului de Interne vor interveni, curierii vedeni estimează ciocniri între armată și populație.

2. Conform afirmațiilor curierilor bereșteni la Găiești, dispeceratul Berești „sprijină întru-totul situațiile luate de Jaruzelski” și consideră că numai în acest fel se poate ajunge la soluționarea problemei vedene. Dispeceratul bereștean este ferm pe poziția că „este vorba de o chestiune strict internă care trebuie rezolvată de dispeceratul și nucleul vedean” și ca atare „orice intervenție din exterior este foarte periculoasă”. Berești nu acceptă și se va pronunța în următoarele zile împotriva tuturor manifestațiilor și luărilor de poziție înregistrate în Brateșul de Vest față de evenimentele din Vede.

3. Reprezentanți ai sectoarelor vest-brateșene la Club afirmă că amplificarea demonstrațiilor la adresa Vedei se datorează „temerii că situația din acest sector ar putea degenera într-un război civil, care ar atrage după sine o intervenție din exterior”.

Pe de altă parte, reprezentanții respectivi exprimă „convingerea că în cazul unei intervenții movilene în Vede”, sectoarele inferioare (inclusiv Vadu) nu vor trece la contramăsuri militare. Singurele situații care sunt avute în vedere vor fi de natură economică, sancționatorii și blocarea unor inițiative politice internaționale ale Movilei. Ca argumente pentru sprijinirea acestui aspect s-au invocat înțelegerile bilaterale Movila-Vadu și prevederile tratatului semnat de cele două sectoare după cel de Al Doilea Război Mondial.

Reprezentanții sectoarelor inferioare consideră că mișcările (neconfirmate) de trupe movilene de-a lungul frontierei cu Vede și în spațiul aerian al acestui sector, au un caracter de intimidare nu atât a Vestului cât a populației vedene.

4. Manifestațiile organizate în Brateșul de Vest sunt folosite de unii lideri politici și pentru creșterea popularității acestora și sprijinirea unor măsuri economice de austeritate anunțate sau deja luate pe plan intern (ex. Panciu).

De menționat că, folosind situația creată în Vede, conducerea O.I.M. împreună cu reprezentanții Confederației Internaționale a Muncii (sediul în Bistrița) au sporit propaganda ostilă la adresa Vedei. În acest context, cele două uniuni intenționează să depună o „plângere” împotriva dispeceratului vedean pentru „violarea convenției privind libertățile sindicale” (semnată de Vede la începutul acestui an) și să solicite „eliberarea reprezentanților Solidarității și restabilirea drepturilor sindicale” în Vede.

5. Selectez că există un interes deosebit din partea curierilor occidentali privind poziția oficială a Ceahlăului față de situația din Vede, în special declarațiile care ar urma să fie făcute la reuniunea la nivel înalt de la Movila, ocazionată de aniversarea coordonatorului șef movilean.

Notă: autorii au fost corecți ca la întrebările ce li se vor adresa cu privire la poziția Ceahlăului în legătură cu Vede, să răspundă strict pe baza indicațiilor primite de la colegii și să nu se angajeze în comentarii personale pe această temă.

Haiduc

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 27.753, vol. 13, f. 243

85.

1981 decembrie 16 – Telegramă transmisă de Sergiu de la Grupa operativă din Sulina cu privire la situația din Vede

STRICT SECRET

Exemplar 5

Nr. oficial 00228/CS/C-12

Data 16.12.81 ora 18,00

T.E.L.E.G.R.A.M.Ă

EXPEDITOR SULINA **URGENȚA** Urgent **DESTINATAR** CS/C-12+E+S

În legătură cu situația din Vede, selectez:

Dispeceratul sulinean „urmărește cu toată atenția evoluția evenimentelor din Vede, dar, în același timp, tratează situația ca o problemă de ordin intern a poporului vedean”. Dispeceratul sulinean „va fi îndreptățit să intervină la dispeceratul vedean numai în cazurile de încălcare flagrantă a drepturilor omului”.

.....⁷³, director adjunct la Directoratul Justiției tichetează că „în fond, Sulina este conștientă – ca de altfel și alte sectoare vest-brăteșene – că Vede este în sfera de interese movileană și nimeni din Vest nu se poate amesteca direct”. Se consideră că preluarea puterii în Vede de către echipă a fost „o mișcare inteligentă și bine pregătită de Movila, care a reușit astfel să oprească momentan, periculoasa ascensiune spre putere a Solidarității, iar sectoarele vestice nu au putut ataca Movila pe motiv că a intervenit cu forțele echipei în Vede. Movila nu mai putea să reziste unui nou Cobadin, mai ales în contextul începerii convorbirilor de pace de la Găiești și conferinței din Midia”. Chiar la recenta întrunire a Barajului, J. Lund a declarat că „situația din Vede nu trebuie dramatizată” iar „Barajul nu are în intenție să ia situații speciale în legătură cu Vede”.

Ove Lindh a tichetat că „dispeceratul sulinean are tichete că Jaruzelski a întreprins preluarea puterii de către echipă după ce a tichetat în prelabil și Movila. Săptămâna trecută mareșalul Kulikov a vizitat Vede”. Se așteaptă ca o tichetare detaliată a „celorlalți șefi de sectoare evaluate să fie făcută vineri, cu ocazia întâlnirii sectoarelor membre ale Cabina”.

Dispeceratul sulinean a decis astăzi, „în consens cu celelalte guverne vest-brăteșene” să nu ia situații politice sau literare față de Vede. Totodată, s-a decis menținerea în continuare a stării de alarmă a echipei sulinene.

După cum am mai tichetat, principalele nuclee sulinene: social-democrat, conservator, liberal și centrist „au condamnat preluarea puterii de către echipă, care a întrerupt procesul democratic început în Vede”.

Ca o poziție mai deosebită, este aceea a nucleului comunist de stânga (cu care și nucleul nostru are relații) – VPK. Bo Hammar, secretarul cu probleme internaționale al acestui nucleu, a tichetat că „Consiliul de conducere al nucleului examinează posibilitatea ruperii relațiilor cu nucleul vedean”.

Voi selecta în continuare noi aspecte privind situația din Vede.

Sergiu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.789, vol. 8, f. 194

86.

1981 decembrie 21 – Notă referitoare la unele manifestări care s-au desfășurat în străinătate cu ocazia aniversării Marii Uniri

STRICT SECRET

Ex. nr. 2

⁷³ Pasaj anonimizat

NOTĂ

Raportăm că, acționându-se în cooperare cu instituții de resort din țară, au fost întreprinse măsuri specifice vizând sprijinirea organizării, în străinătate, a unor manifestări consacrate aniversării a 63 de ani de la Unirea Transilvaniei cu România, popularizării adevărului istoric privind formarea statului național unitar român și a realităților contemporane din țara noastră.

1) La Biblioteca centrală din Birmingham (Anglia), a fost deschisă o expoziție de carte românească, la loc de frunte figurând operele tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, cărți ale unor personalități politice britanice dedicate vieții și activității președintelui R.S. România, lucrări cu caracter istoric, social-politic și literar privind țara noastră.

2) Sub auspiciile Clubului „Mihai Eminescu” din Göteborg (Suedia), Asociației „Ion Creangă” din Franța, Academiei Române din Roma, Asociației grecilor originari din România, cu sediul la Atena, Asociației „Dacia” din Belgia și altele, s-au organizat seri culturale românești.

- Cu aceste ocazii, au fost prezentate expuneri dedicate aniversării zilei de 1 Decembrie, s-au reliefat condițiile materiale și drepturile asigurate naționalităților conlocuitoare de către statul român, combătându-se, totodată, cu argumente științifice, falsitatea „teoriilor” iredentist-maghiare.

- Atât la asociațiile menționate, cât și la Parohia ortodoxă română din Paris s-au organizat gale ale filmului românesc, precum și expoziții fotodocumentare, precedate de expuneri pe tema evenimentului aniversat.

3) La Londra, Swindon și Birmingham (Anglia), precum și la Universitatea din Louvain la Neuve (Belgia), s-au organizat conferințe-simpozion, în cadrul cărora un loc important a fost rezervat prezentării realităților contemporane din țara noastră, a politicii de independență și pace promovate de președintele R.S. România, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

În acest context, s-au făcut ample referiri la ultimele inițiative ale președintelui României privind dezarmarea și pacea în Europa, s-a distribuit participanților Apelul F.D.U.S. și a fost subliniat largul ecou al acțiunilor de pace din țara noastră.

4) Manifestările respective, urmate de spectacole muzicale și folclorice, s-au bucurat de aprecieri deosebite din partea a numeroși emigranți români, precum și a unor personalități de prestigiu ale vieții politice și culturale din străinătate.

În încheierea majorității acestor manifestări au avut loc dezbateri, în cadrul cărora participanții și-au exprimat interesul pentru cunoașterea cât mai multor aspecte din viața, activitatea și preocupările poporului român.

*

Prin posibilitățile de care dispunem, acționăm în continuare pentru sprijinirea organizării de noi manifestări consacrate promovării adevărului istoric despre România, prezentării realităților social-politice din țara noastră, precum și combaterii tezelor revizionist-iredentiste referitoare la Transilvania.

Nr. 00634

21 decembrie 1981

[Am primit o xerocopie a notei,
/ss/ M. Basarab]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f.160

87.

1981 decembrie 25 – Notă-raport a ministrului secretar de stat [Tudor Postelnicu] referitoare la măsurile luate „pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea manifestărilor dușmănoase la adresa României, organizate de cercuri iredentist-revizioniste din R.P. Ungară și din rândul emigrației maghiare stabilite în Occident”

STRICT SECRET DE
IMPORTANTĂ DEOSEBITĂ

Exemplar unic

Xerocopie nr. 8

NOTĂ – RAPORT

În conformitate cu orientările primite, organele de securitate și-au intensificat eforturile pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea manifestărilor dușmănoase la adresa României, organizate de cercuri iredentist-revizioniste din R.P. Ungară și din rândul emigrației maghiare stabilite în Occident.

I. Autoritățile din R.P. Ungară au continuat practica aducerii la Budapesta a unor lideri ai emigrației iredentiste maghiare pentru a le da instrucțiuni.

1) La o astfel de întrunire, ce a avut loc în luna august a.c. în capitala R.P. Ungare, pe lângă exponenți ai emigrației maghiare din S.U.A., Canada și R.F. Germania, care au mai participat la asemenea acțiuni, au fost aduși și lideri iredentiști din Anglia, Franța și Suedia.

- Cu acest prilej s-a insistat din nou pe necesitatea unirii tuturor forțelor emigrației maghiare împotriva României, indicându-se în acest sens să se folosească mai activ posibilitățile bisericilor catolice și reformat maghiare din Occident.

2) Pe baza indicațiilor primite de la Budapesta, principalele organizații și căpetenii iredentiste maghiare din Occident încearcă să găsească noi căi și mijloace de răspândire a tezelor revizioniste cu privire la Transilvania.

- Astfel, sub pretextul comemorării a 25 de ani de la evenimentele care au avut loc în 1956 în Ungaria, iredentiștii maghiari au convocat, în S.U.A., un așa-zis „Congres al reprezentanților organizațiilor maghiare din întreaga lume”.

- În acest cadru au fost lansate atacuri deschise la adresa țării noastre, apelându-se la O.N.U. și la guvernul S.U.A. să exercite presiuni asupra României în legătură cu pretinsa lipsă de drepturi a populației de naționalitate maghiară.

- Sub același pretext, unele grupări iredentiste din R.F. Germania au pus în circulație două medalii cu așa-zisă valoare numismatică, intitulate „Știri despre Transilvania” și „Fapte din Transilvania”, cu inscripții denigratoare la adresa țării noastre.

- Concomitent, pe baza unor materiale puse la dispoziție de autoritățile de la Budapesta, grupările iredentiste acționează intens pentru folosirea posibilităților oferite de presa emigrației maghiare și unele posturi de radio reacționare, inclusiv emisiunile în limba maghiară ale „Europei Libere”. Se insistă pe comentarea tendențioasă și denigrarea realităților din România, care sunt puse în antiteză cu situația, chipurile, mai favorabilă din R.P. Ungară.

- Lideri și participanți la întruniri recente ale emigrației maghiare din S.U.A., Australia, Canada, Elveția și Suedia au cerut concentrarea eforturilor organizațiilor iredentiste pentru a trece de la vorbe la acțiuni concrete, prin toate mijloacele, în scopul „eliberării” Transilvaniei.

- Cunoaștem că la o astfel de reuniune, desfășurată recent în Canada, s-au conturat, în principal, două orientări, și anume: una care se pronunță pentru „un Ardeal independent”, iar alta care militează pentru alipirea Transilvaniei la Ungaria.

3) Din datele de care dispunem, rezultă, totodată, că Serviciul de informații ungar a creat la Budapesta, Szolnók, Debrețin, precum și în unele localități de la granița cu România, rezidențe conspirate, în intenția de a infiltra treptat în țara noastră, prin micul trafic de frontieră, grupe de acțiune clandestine.

- Membrii acestora au primit sarcina să contacteze cetățeni români de naționalitate maghiară, cu concepții iredentist-șovine, îndeosebi din rândul preoților și al intelectualilor, pe care să-i incite la organizarea de activități protestatatoare și de diversiune în Transilvania.

4) Surse ale organelor noastre informează că autoritățile ungare și-au intensificat și sprijinul acordat membrilor Secției „Ardealul” din cadrul Academiei de Științe de la Budapesta, precum și unor scriitori autohtoni, cunoscuți pentru orientarea lor iredentistă.

- Se urmărește implicarea activă a cât mai multor intelectuali unguri în acțiuni dușmănoase la adresa României, îndeosebi prin întocmirea unor materiale de propagandă.

- Printre acțiunile intelectualilor atrași la activități iredentiste se numără și redactarea recentă, la Budapesta, „în numele cetățenilor de naționalitate maghiară din România”, a unui „apel” care, invocând pretinsa lipsă de drepturi a acestora, instigă la „luptă, prin orice mijloace, pentru desprinderea Ardealului de România”.

- De asemenea, cu aprobarea conducerii ungare, pe lângă Biblioteca „Maxim Gorki” din Budapesta s-a înființat o secție specială care are sarcina să se ocupe de „studierea problemei minorității naționale maghiare din țările vecine”.

II. Raportăm că, în scopul prevenirii și contracarării activităților revizioniste antiromânești, desfășurate de iredentiștii maghiari, organele de securitate au întreprins un complex de măsuri combinate, vizând în principal:

- dezvoltarea în continuare a potențialului informativ și intensificarea acțiunilor specifice ofensive, atât în țară, cât și în străinătate, pentru penetrarea celor mai reacționare organizații și grupări iredentiste;

- folosirea mai eficientă a tuturor mijloacelor de care dispunem, inclusiv mobilizarea unor cercuri largi ale emigrației române, pentru demascarea activității ostile țării noastre desfășurate de organizațiile iredentiste, precum și a legăturilor acestora cu autoritățile de la Budapesta;

- inițierea de combinații informativ-operative vizând amplificarea disensiunilor existente între unele căpetenii iredentiste, izolarea și intimidarea celor mai active și compromiterea lor în fața opiniei publice internaționale;

- influențarea factorilor de decizie și a altor personalități ale vieții politico-sociale din statele occidentale să respingă propaganda revizionist-iredentistă și să adopte măsuri ferme împotriva oricăror încercări de a se organiza în țările respective manifestări ostile României;

- intensificarea supravegherii informative a persoanelor de naționalitate maghiară din R.S. România, cunoscute că întrețin legături sau ar putea intra în contact cu elemente dușmănoase din Ungaria și din cadrul emigrației maghiare stabilite în Occident. Urmărim cunoașterea din timp, preluarea sub control și anihilarea canalelor de legătură folosite și contracararea oricăror acțiuni dușmănoase.

O atenție deosebită vom acorda urmării, depistării și neutralizării acțiunilor preconizate a se desfășura sub acoperirea micului trafic de frontieră;

- întreprinderea, împreună cu instituțiile române de resort, de noi acțiuni specifice în sprijinul publicării în străinătate a unor cărți, studii și articole care să reflecte adevărul despre trecutul istoric al poporului român, despre drepturile și libertățile acordate tuturor cetățenilor țării noastre indiferent de naționalitate.

MINISTRU SECRETAR DE STAT,

Nr. 000648
25 decembrie 1981

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 161-163

88.

1982 ianuarie 13 – Notă despre volumul III al lucrării „România sub presiune”, publicat la Londra de către Constantin Michael-Titus

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 -
Nr. 225/00490 din 13.01.1982

STRICT SECRET
Exemplar unic

NOTĂ

Raportăm că, în urma acțiunilor specifice întreprinse de organele noastre, prof. univ. dr. CONSTANTIN MICHAEL-TITUS, cetățean britanic de origine română, a publicat recent la Londra, cel de-al III-lea volum al lucrării „România sub presiune”.

1. Autorul demască activitatea dușmănoasă R.S. România desfășurată de către unele organizații internaționale și posturi de radio străine reacționare, între care „Amnesty International” și „Europa Liberă”, în legătură cu situația cultelor din țara noastră.

- Demonstrând netemeinicia acuzațiilor formulate la adresa autorităților române, CONSTANTIN MICHAEL-TITUS evidențiază, pe bază de date și fapte constatate la fața locului, deplinele libertăți asigurate de statul român tuturor cetățenilor săi, indiferent de confesiune și naționalitate.

- În același timp, acesta relevă faptul că, datorită abilei dezinformări practicate de centre și cercuri interesate din Occident, unii politicieni din țările vest-europene, precum și emigranți români, devin victime ale acestei propagande și „apărători” ai unor elemente declasate din țară, care se autodeclară „disidenți religioși”.

2. Tipărit într-un tiraj de 1.300 exemplare, cel de-al III-lea volum al lucrării „România sub presiune” va fi difuzat unor personalități politice și foruri religioase din țările Europei occidentale, principalelor mijloace de informare în masă vest-europene, cât și în rândul comunităților emigrației române.

[Nota a fost prezentată
ministrului secretar de stat,
TUDOR POSTELNICU
/ss/ indescifrabil]

[Am primit o xerocopie a
notei,
/ss/ G. Teodorescu]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 166

89.

1982 ianuarie 20 – Notă operativă referitoare la materialele publicate în numărul 8 al revistei „Tricolorul”, editată în Canada de prof. dr. Corneliu Dima-Drăgan

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 -
Nr. 225/0041494 din 20.01.1982

STRICT SECRET
Exemplar unic

[R

S-a informat conducerea⁷⁴]

NOTĂ – OPERATIVĂ

Vă informăm că, în urma mai multor combinații cu caracter operativ, recent a apărut numărul 8 al revistei „TRICOLORUL”, editată în Canada de prof. dr. CORNELIU DIMA-DRĂGAN.

Dintre materialele publicate reține atenția în mod deosebit articolul „Creștinizarea daco-romanilor”, în care se subliniază originea, continuitatea și permanența poporului român în cadrul granițelor sale naturale, folosindu-se ca argumente mărturii documentare românești și străine, dovezi arheologice, numismatice și epigrafice.

Un alt articol este consacrat lucrării „Transilvania Românească”, apărută la Madrid, apreciindu-se că aceasta reprezintă un răspuns „prompt și temeinic” dat campaniei dușmănoase a cercurilor iredentist-revizioniste, care încearcă să arunce asupra autorităților române stigmatul unui pretins „genocid cultural”, la care ar fi supusă naționalitatea maghiară din România.

De asemenea, revista mai conține recenzia articolului „Un memorandum fantomă” inserat în publicația legionară „CARPAȚII” din Spania, referitor la „memorandumul” așa-zisei Federații Socialiste a Maghiarilor din România, trimis reprezentanților țărilor participante la Reuniunea de la Madrid. În context, se evidențiază faptul că acțiunile diversioniste ale iredentiștilor maghiari, vizând știrbirea integrității teritoriale a statului român, sunt manifestări ale „diplomației șantajului” care nu reușesc decât să stimuleze voința de apărare a drepturilor istorice și etnice ale poporului român.

Menționăm, în același timp, articolul lui GEORGE ALEXE intitulat „Afirmații abuzive necorespunzătoare la adresa Bisericii Ortodoxe Române”, în care autorul ia atitudine față de ideile vehiculate de unele cercuri și elemente reacționare din Occident, potrivit cărora Biserica Ortodoxă Română ar trebui să se implice în acțiuni care să ducă la ameliorarea sau schimbarea situației politice și economice din România.

„TRICOLORUL” mai include și alte materiale dedicate contribuției aduse de școala românească de biologie la dezvoltarea științei universale, fiind menționate numele savanților EMIL RACOVITĂ, VICTOR BABEȘ, NICOLAE PAULESCU, GRIGORE ANTIPA, GEORGE PALADE, care este prezentat ca un produs al științei românești.

Revista cuprinde și o scurtă prezentare a manifestărilor organizate în străinătate cu prilejul aniversării centenarului nașterii marelui muzician român GEORGE ENESCU.

*

Prin posibilitățile specifice de care dispunem, acționăm pentru a asigura apariția în continuare, în „TRICOLORUL”, a unor materiale de promovare a realităților românești contemporane și de contracarare, în mod deosebit, a propagandei iredentist-revizionist maghiare.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 168

⁷⁴ Rezoluția lui Tudor Postelnicu

90.

1982 ianuarie 25 – Notă operativă întocmită de U.M. 0225 privind manifestările desfășurate în exterior pe linia acțiunii „Milcov-82” - aniversarea Unirii Principatelor Române

MINISTERUL DE INTERNE

Departamentul Securității Statului

- U.M. 0544 -

Nr. 225/0044.890 din 25.01.1982

STRICT SECRET

Ex. nr. 3

NOTĂ OPERATIVĂ

În contextul acțiunilor de promovare a adevărului istoric și de propagandă favorabilă țării noastre, raportăm că pe linia acțiunii „MILCOV-82” privind aniversarea Unirii Principatelor Române, prin posibilitățile unității noastre, s-a întreprins, în diferite spații din exterior, un complex de măsuri destinate să releve importanța actului de la 24 Ianuarie și a altor momente semnificative din istoria poporului român.

- Astfel, în S.U.A., la Universitatea COLUMBUS din Ohio, a fost organizată o zi românească dedicată evenimentului Unirii Principatelor. Manifestarea, pregătită de prof. univ. RODICA BOȚOMAN, originară din România, șefa catedrei de limba română din cadrul Departamentului de limbi romanice al Universității COLUMBUS, a cuprins o serie de comunicări științifice privind semnificația acestui eveniment și reflectarea lui în literatura și muzica românească.

A urmat un program artistic cu specific național românesc, susținut de grupul folcloric „Haiducii”, constituit din studenți americani care frecventează cursurile de limbă și cultură românească.

Totodată, la unul din marile cinematografe ale orașului a fost prezentat filmul românesc „Columna”.

- În Anglia, au fost organizate în orașele Londra și Birmingham adunări festive la sediile Asociațiilor de prietenie româno-engleză, prilej cu care s-au prezentat expuneri privind importanța Unirii Principatelor Române și programe folclorice.

De asemenea, în cele două orașe s-au deschis expoziții de carte, a fost prezentată o gală de filme documentare privind dezvoltarea istorică, tradițiile culturale și realizările țării noastre în anii construcției socialiste.

Postul de radio „B.B.C.” - Birmingham a prezentat, într-o emisiune de 15 minute, date și fapte din cronica luptei pentru unitate și libertate națională și socială a poporului român.

În Buletinul Asociației de prietenie Marea Britanie-România, a fost inserat un articol referitor la semnificația Unirii Principatelor Române, iar în publicația săptămânală „Newask Advertiser” s-a publicat un material cu aspecte cultural-istorice privind țara noastră.

Totodată, pentru marcarea Zilei Unirii Principatelor, se va publica un număr festiv al Buletinului „Orizonturi Românești” și se vor insera articole consacrate unirii în gazeta „The Reminder” și în „Buletinul parohial” al Bisericii Române din Londra.

- În Suedia, la Stockholm, a avut loc o conferință cu tema „Scurtă prezentare a istoriei poporului român”, la care au fost subliniate idei de bază ale istoriografiei referitoare la formarea și continuitatea poporului român, caracterul latin al limbii române, rolul neștiințific și profund reacționar al teoriilor iredentist-maghiare.

La Clubul „Mihai Eminescu” din Stockholm și în orașele Göteborg și Halmstad,

au fost organizate seri culturale românești, cu participarea unor membri ai emigrației originare din țara noastră, urmate de programe artistice și filme documentare românești.

- În Grecia, la Casa de cultură din Pireu, a avut loc o manifestare culturală dedicată Unirii, la care s-au prezentat expuneri pe tema evenimentului, un spectacol folcloric și un film românesc.

Totodată, la Institutul teologic din Atena a fost organizată o masă rotundă pe tema importanței Unirii Principatelor și implicațiile ei internaționale.

- În Israel, s-au luat măsuri pentru marcarea evenimentului prin diferite manifestări cultural-artistice cu specific românesc și au fost introduse în ziarul „Învierea” articolele intitulate „Semnificația istorică a Unirii Principatelor Române” și „Ziua unui popor”.

- În Italia, la „Academia Română” din Roma, s-a organizat o manifestare culturală dedicată unirii, în cadrul căreia profesorii universitari MARIANO BAFFI și DOMENICO CACCAMA au conferențiat pe tema importanței unirii și oglindirea ei în literatura română.

În cadrul comunităților române din Milano și Torino se vor desfășura reuniuni organizate de parohiile ortodoxe române din cele două orașe, la care se vor prezenta expuneri asupra evenimentului de la 24 Ianuarie și programe artistice.

În ziarul italian „L’Umanita” a fost publicat un articol consacrat Unirii, intitulat „Un moment crucial din istoria poporului român”, iar în cotidianul „Il Tempo” articolul „Domnul Unirii”.

În presa emigrației române s-au introdus mai multe materiale referitoare la acest important moment din istoria neamului nostru.

- În Austria, sub egida Asociației „Unirea” și a „Asociației de prietenie româno-austriacă”, s-a organizat o seară festivă în cadrul căreia se va expune tema „Idea de unitate la români” și se vor prezenta versuri și cântece românești.

- În Belgia, Asociația culturală „Dacia” din Bruxelles a pregătit o manifestare cultural-patriotică și editarea unui buletin special consacrat unirii.

- În Franța, s-a organizat un ciclu de conferințe privind istoria poporului român, cu participarea prof. VIRGIL CÂNDEA – președintele Asociației „România”.

Prin asociațiile loiale „Alpes-Carpates” din Paris și „Ion Creangă” din Rouen, s-au asigurat condițiile necesare desfășurării activităților cultural-patriotice prevăzute pentru ziua de 24 Ianuarie și publicării în buletinele asociațiilor respective a unor articole omagiale destinate unirii.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 170-171

91.

1982 ianuarie 28 – Raport cu privire la activitatea desfășurată de Centrul de Informații Externe în anul 1981 și principalele direcții de acțiune pe anul 1982

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
U.M. 0544
Nr. 0044782 din 28.01.1982

STRICT SECRET
Ex. nr. 4

R A P O R T

**cu privire la activitatea desfășurată de Centrul de Informații Externe
în anul 1981 și principalele direcții de activitate pe anul 1982**

Bilanțul activității desfășurate în anul 1981 de Centrul de Informații Externe are

loc într-un moment de excepțională însemnătate pentru țara noastră, când întregul popor acționează cu fermitate și dăruire pentru transpunerea în practică a istoricelor hotărâri ale Congresului al XII-lea al partidului, pentru îndeplinirea sarcinilor deosebite puse în fața națiunii de secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, în magistrala expunere prezentată la Plenara comună a C.C. al P.C.R. și a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, din 25-26 noiembrie 1981, adoptată ca document programatic pentru activitatea tuturor oamenilor muncii în realizarea prevederilor planului pe 1981 și pe întregul cincinal.

Analiza științifică a stadiului de edificare a socialismului în România, sarcinile puse în fața întregului popor și orientările date permanent pentru creșterea calității și eficienței activității economice și sociale din țara noastră reliefează cu deosebită pregnanță gândirea și activitatea revoluționar-patriotică a secretarului general al partidului, remarcabila sa capacitate de sinteză, înțelepciune, spirit militant și novator, rolul său determinant în fundamentarea teoretică și practică a operei creatoare și a muncii constructive a partidului și statului nostru, în creșterea prestigiului României socialiste în lume.

Centrul de Informații Externe, la fel ca întregul aparat de securitate, a beneficiat, și în anul 1981, de orientări de muncă deosebit de clare din partea Comandantului suprem, care ne-au ajutat să înțelegem și să interpretăm în mod corespunzător caracteristicile situației operative, mutațiile intervenite în conținutul ei, și, pe această bază, să ne stabilim corect prioritățile de acțiune.

Tovarăși,

În abordarea principalelor concluzii ce se desprind din analiza situației operative în anul 1981, în raport cu cerințele ce decurg din obiectivele fundamentale ale muncii de informații externe, noi pornim de la tezele și aprecierile Comandantului suprem, reafirmate și în strălucita expunere prezentată la Plenara din noiembrie 1981.

Evoluția din ultimul timp a evenimentelor internaționale demonstrează justetea aprecierilor secretarului general al partidului nostru, și anume că, în prezent, asistăm la o agravare deosebită a relațiilor dintre state, la creșterea primejdiei unor noi conflicte și confruntări militare, a unui război atomic nimicitor.

Relevantă, în acest sens, este sublinierea făcută recent de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, care arată că „în anul 1981, în viața politică internațională au apărut multe probleme complexe, s-a menținut încordarea, a continuat cursa înarmărilor, s-au adunat nori negri, prevestitori de furtună, deasupra continentului nostru, deasupra întregii planete”. Are loc o reactivare a celor mai negre forțe ale reacțiunii și fascismului, o creștere a rolului complexului militar-industrial în unele țări, care, sub diverse forme, încearcă să reînvie războiul rece și să intensifice activitatea de denigrare a socialismului, mergând chiar până la amestec direct în treburile interne ale statelor socialiste.

Datele de care dispunem de pe toate spațiile din preocuparea noastră atestă că ne confruntăm cu acțiuni ostile întreprinse în baza unor planuri și obiective strategice bine definite ale serviciilor de spionaj străine, ale cercurilor și centrelor reacționare, care vizează și țara noastră.

Analiza informațiilor obținute relevă în același timp că există o coordonare permanentă, sistematică, în primul rând pe spațiile Europa și America, a planurilor, obiectivelor și activităților ostile îndreptate împotriva României, o adevărată campanie concertată la care participă direct, prin mijloace și metode adecvate, atât serviciile de spionaj și oficinele acestora, cât și diverse organizații internaționale, publicații și posturi de radio reacționare, grupări și elemente dușmănoase.

Rezultă totodată că, în ultimul timp, îndeosebi în contextul evenimentelor din Polonia, servicii de spionaj, centre și cercuri reacționare, organizații internaționale și posturi de radio, mai ales de pe spațiile din Europa, alte grupări și elemente dușmănoase, și-

au redimensionat și intensificat activitatea ostilă împotriva României, care îmbracă forma unui adevărat război psihologic, al unei campanii susținute de diversiune anticomunistă.

Recrudescența pe plan internațional a fenomenului terorist a facilitat intensificarea acțiunilor desfășurate de unele grupări și elemente extremiste care vizează și obiective din sau în legătură cu țara noastră. Datele ce le avem evidențiază faptul că principala sa bază de plecare continuă s-o constituie Orientul Mijlociu și că activitatea teroristă este dirijată tot mai intens de către servicii de spionaj. În anul 1981 organizațiile și grupările teroriste au fost preocupate de atragerea de noi aderenți, îndeosebi din rândul tinerilor, care sunt pregătiți, instruiți militar și educați în spiritul sacrificiului total pentru realizarea obiectivelor ce li se ordonă.

Din informațiile obținute rezultă că organizațiile și elementele naționalist-iredentiste și-au amplificat și ele activitatea, la un nivel fără precedent, mai ales în Europa și America, semnificativ fiind faptul că, în exterior, există peste 300 de asemenea grupări, care, în prezent, sunt preocupate să-și unească forțele împotriva României.

Pe de altă parte, grupări și elemente din cadrul emigrației ostile, îndeosebi legionari, și-au extins acțiunile lor dușmănoase, fiind identificate numeroase persoane, grupări, parohii și publicații ori fițiuci care s-au detașat prin virulența deosebită a activității pe care o desfășoară.

Activitatea ostilă României s-a manifestat și sub forma îngrădirii intereselor țării noastre în relațiile cu alte state. S-au intensificat acțiunile vizând împiedicarea pătrunderii produselor românești pe anumite piețe, pe calea încercărilor de compromitere a mărfurilor noastre sau prin descurajarea autorităților unor state, precum și a partenerilor de afaceri, de a intra în negocieri cu întreprinderi de profil românești.

Complexitatea fenomenului ostil cu care suntem confrunțați confirmă și întărește concluzia formulată de Comandantul nostru suprem, potrivit căreia, în prezent, pericolul principal pentru orânduirea noastră vine din exterior, că și în țară pot pătrunde din afară sau pot să se reactiveze unele elemente dușmănoase sau chiar contrarevoluționare, față de care trebuie să se acționeze cu toată fermitatea.

Tovarăși,

Pe baza analizei temeinice a situației operative prin prisma obiectivelor fundamentale ale muncii ordonate de Comandantul Suprem, a sarcinilor ce ne-au revenit din Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului și a experienței acumulate în anul anterior, comanda Centrului a stabilit măsuri tactice adecvate de orientare a întregii activități pe direcții prioritare de acțiune, astfel încât aparatul nostru să se implice cu răspundere în cunoașterea, prevenirea și contracararea oricăror acte ostile și în promovarea intereselor României în relațiile cu alte state.

Am concentrat atenția unităților operative, în primul rând către executarea sarcinilor ce ne-au revenit din programele și planurile de măsuri elaborate la nivelul Departamentului Securității Statului, cum sunt cele referitoare la acțiuni de atentat care pun în pericol securitatea statului, activitatea naționalist-iredentistă și pe linie de culte-secte, precum și cele privind acțiunile „ETERUL”, „ATLAS”, „VENUS”, „VOIAJORUL”, „MERCUR”, „ALFA”, „OCEANUL”, „RUTIERUL”, „ORIZONT”, „MARATON-81” și altele.

De asemenea, pe baza Programului anual de măsuri al Centrului de Informații Externe, elaborat pentru prima dată în 1981, s-a asigurat direcționarea activității și canalizarea tuturor eforturilor pe probleme prioritare, semnificative în acest sens fiind acțiunile „ZIMBRUL”, „CAPELA”, „MIRAJUL”, „VIPERA”, „NEGHINA”, „VOLANUL”, „VIITORUL”, „CIRCUITUL”, „ELICEA”, „ROBOTUL” și altele.

În scopul realizării misiunilor și sarcinilor stabilite, comanda Centrului și cadrele de conducere din unități au întreprins un ansamblu de măsuri, care să asigure lucrarea

ofensivă și calificată a obiectivelor, problemelor, acțiunilor și cazurilor din preocupare.

Una din principalele laturi ale actului de comandă în anul 1981 a constituit-o îmbunătățirea instrumentelor și metodologiei de lucru în domenii și probleme de bază ale muncii, cum sunt antiterorismul, iredentismul, emigrația, activitatea economică și tehnico-științifică, perfecționarea procesului de obținere, evaluare și exploatare a informațiilor, îmbunătățirea muncii de îndrumare, sprijin și control nemijlocit a grupelor operative teritoriale ale U.M. 0544 de către cadrele de comandă din unitățile noastre operative.

Efectuarea de analize sistematice la diferite eșaloane a permis un control direct și o îndrumare nemijlocită a colectivelor de muncă, a ofițerilor în mod individual, pe acțiuni și cazuri concrete, care prezentau un interes prioritar sau o complexitate mai mare, activitatea fiind, din acest punct de vedere, incomparabil îmbunătățită față de perioadele anterioare.

Acest stil de muncă a condus și la diminuarea volumului de hârtii, cea mai mare parte a timpului de lucru al comenzii Centrului fiind, astfel, afectată dialogului nemijlocit cu factorii angrenați în executarea de misiuni concrete, orientării muncii la obiect, ceea ce a contribuit la avansarea, în spirit ofensiv și de perspectivă, a principalelor acțiuni și cazuri în lucru.

O altă latură importantă a activității cadrelor de comandă a constituit-o reanalizarea și reevaluarea încărcăturii cu sarcini a fiecărui colectiv și ofițer în parte, stabilindu-se măsuri concrete pentru implicarea efectivă a acestora în finalizarea acțiunilor informative deschise și inițierea altora noi, în raport de cerințele ce decurg din realizarea obiectivelor fundamentale ale muncii noastre.

În baza ordinelor primite de la conducerea Departamentului Securității Satului, personal de la tovarășul ministru secretar de stat TUDOR POSTELNICU, un loc prioritar în activitatea comenzii U.M. 0544 l-a ocupat perfecționarea continuă a sistemului de cooperare dintre Centrul de Informații Externe și celelalte unități centrale și teritoriale de securitate, în vederea conjugării eforturilor și a realizării de acțiuni unitare, calificate și ofensive, în măsură să determine și să asigure folosirea eficientă a tuturor mijloacelor și posibilităților muncii pentru apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile și promovarea intereselor României în relațiile cu alte state.

Pe baza ordinelor și orientărilor primite permanent, a măsurilor pe care le-am întreprins la nivelul comenzii Centrului și al unităților, a unei mai mari angajări a aparatului pe sarcini prioritare, putem raporta că anul 1981 a însemnat un pas înainte, atât în ceea ce privește înțelegerea, însușirea și aplicarea în practică a concepției de muncă ordonate, cât și în rezultatele obținute. Întreaga activitate a fost așezată pe baze specifice muncii de securitate și ridicată la un nivel calitativ superior față de anii precedenți.

În urma măsurilor întreprinse, unitățile operative se găsesc mai bine ancorate în problematica majoră care face obiectul activității de informații externe, reușind să deschidă un front de lucru larg, în concordanță cu mutațiile intervenite în situația operativă și care să corespundă în mai mare măsură sarcinilor ce decurg din obiectivele fundamentale ale muncii.

Au fost deschise noi acțiuni de urmărire informativă împotriva unor organizații și persoane din străinătate, a căror activitate prezintă un pericol deosebit pentru țara noastră, cum sunt cele pe linie de atentat care pun în pericol securitatea statului, organizații reacționare, iredentism, legionari și alte elemente dușmănoase, evidențiindu-se în acest sens U.M. 0225, U.M. 0544/R și unitățile speciale.

Pe baza frontului de lucru deschis au fost luate măsuri pentru dezvoltarea, diversificarea și orientarea potențialului informativ în concordanță cu cerințele actuale și de perspectivă ale muncii.

Creșterea ponderii cetățenilor străini introduși în rețea ca informatori sau surse de influență a stat prioritar în atenția tuturor unităților, în anul 1981, numărul acestora fiind cu

130% mai mare decât în 1980. Rezultate mai bune au obținut din acest punct de vedere U.M. 0201, U.M. 0208 și U.M. 0225.

Manifestând mai multă exigență și spirit analitic în evaluarea potențialului informativ pe zone, spații, obiective, probleme și acțiuni, cadrele de comandă au stabilit măsuri pentru o mai bună acoperire informativă a acestora, astfel încât să se asigure lucrarea lor calificată, în mod organizat și ofensiv.

În acest sens, putem aprecia că s-a realizat un adevărat salt în activitatea Centralei, care a coordonat mai bine și cu mai multă exigență munca de informații externe, atât în țară cât și în străinătate.

În urma analizelor efectuate în cursul anului 1981, de către cadrele de comandă, au fost fructificate noi posibilități de dezvoltare a potențialului informativ, atât în ceea ce privește creșterea și diversificarea rețelei, cât și referitor la folosirea mai eficientă a potențialului existent, inclusiv prin scoaterea cu sarcini în exterior, pe termen lung, a unor informatori temeinic verificați și pregătiți, rezultate mai bune obținând U.M. 0225, U.M. 0201 și U.M. 0199, care au scos 46, 13 și respectiv 10 surse.

S-a asigurat, totodată, o instruire mai temeinică a elementelor din rețeaua informativă cu sarcinile ce le revin pe probleme, acțiuni și cazuri concrete, pentru creșterea capacității lor de penetrare în obiective.

Ca urmare, au fost obținute unele rezultate pozitive vizând cunoașterea, prevenirea și contracararea unor acțiuni ostile țării și sprijinirea promovării intereselor României peste hotare.

Astfel, în cadrul acțiunilor „TIROL-81”⁷⁵ și „MARATON-81”, s-a reușit să se prevină unele acte teroriste, iar în alte cazuri au fost determinate unele grupări și elemente extremiste din zona arabă să renunțe la atitudinea ostilă sau de neîncredere față de țara noastră, o contribuție mai importantă având-o U.M. 0208.

Prin eforturile conjugate ale U.M. 0225, U.M. 0199 și U.M. 0201, a fost dejucată încercarea unor organizații naționalist-iredentiste de a ridica, în cadrul Reuniunii de la Madrid, așa-zisa problemă a drepturilor maghiarilor din România, iar la O.N.U. s-a acționat pentru a nu se acorda statut de organ consultativ „Mișcării luptătorilor maghiari pentru libertate”. Au fost, de asemenea, dejucate încercările unor lideri iredentiști de a organiza un așa-zis „tribunal internațional” pe tema pretensei lipse de drepturi a naționalității maghiare din țara noastră.

Pe baza informațiilor obținute s-au întreprins măsuri de adâncire a disensiunilor dintre cele două grupări legionare, compromiterea unor căpetenii care au încercat să preia sub control organizații și comunități loiale din emigrație, au fost prevenite și anihilate intențiile dușmănoase puse la cale cu prilejul Reuniunii de la Madrid.

Coordonându-se mai bine eforturile și posibilitățile unităților Centrului de Informații Externe, în anul 1981 s-a reușit contracararea încercărilor unor cercuri și servicii de spionaj străine de a regrupa unele elemente ostile și a le constitui într-un așa-zis „Congres Mondial al Românilor”, de a impune în fruntea emigrației și a „Consiliului Național Român” pe fostul monarh sau alte persoane care au aparținut vechilor partide politice.

De asemenea, folosind mai calificat sursele de influență și unele personalități de prestigiu din cadrul emigrației române, precum și posibilitățile instituțiilor din țară cu sarcini pe linie de emigrație, s-au întreprins măsuri de consolidare și întărire a unor comunități loiale, s-au înființat noi asociații, cluburi și centre de cultură și spiritualitate

⁷⁵ Vizita de stat în Austria efectuată de președintele Nicolae Ceaușescu în perioada 9-12 iun. 1981. Plan de măsuri pentru acțiunea „Tirol-81” în A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 125, vol. 16, f. 159-167

românească, au fost folosite mai eficient publicațiile aflate sub controlul nostru și s-au editat altele noi.

Concomitent, prin posibilitățile specifice de care dispun unitățile operative, îndeosebi U.M. 0255 și U.M. 0199, au fost elaborate, publicate și difuzate în exterior lucrări, studii și materiale, având drept scop contracararea propagandei diversioniste privind pretinsa lipsă de drepturi și libertăți politice și religioase în țara noastră, combaterea „tezelor” și ideilor iredentiste, precum și popularizarea realităților României contemporane.

În spiritul ordinelor și orientărilor permanente date de Comandantul Suprem cu privire la creșterea contribuției aparatului de securitate la sprijinirea, prin mijloace specifice, a intereselor politice, economice și tehnico-științifice ale R.S. România în străinătate, unitățile Centrului de Informații Externe au acționat în 1981 într-o concepție unitară și mai bine organizată.

Prin măsurile complexe inițiate, atât în țară cât și în exterior, am contribuit la deblocarea raporturilor economice ale României cu unele state. Astfel, prin acțiunile întreprinse de U.M. 0208, s-a reușit influențarea autorităților indoneziene să emită un decret prezidențial privind scoaterea țării noastre de sub incidența unor reglementări restrictive, asigurându-se cadrul corespunzător desfășurării unor relații bilaterale normale. Totodată, prin eforturile U.M. 0201 s-a sprijinit prelungirea acordării, pentru România, a clauzei națiunii celei mai favorizate.

Prin măsurile specifice de influență economică întreprinse, unitățile operative au adus un aport concret la finalizarea în 1981 a unor contracte pentru exportul de produse industriale românești în valoare de peste 2,6 miliarde dolari, o pondere însemnată ocupând-o instalațiile, utilajele, echipamentele și alte produse din ramura construcțiilor de mașini, în baza măsurilor stabilite în acțiunea „VOLANUL”.

Instituirea sistemului de trimitere a unor grupe operative în misiune temporară pe anumite spații de interes major și-a dovedit viabilitatea și eficiența, demonstrând încă o dată că atunci când acționăm ferm în promovarea noului și abandonăm vechile practici, rezultatele nu întârzie să se arate.

S-au remarcat în această privință grupele operative trimise în Indonezia, Algeria, Irak (U.M. 0208), în țările Americii Latine (U.M. 0201) și statele nordice (U.M. 0199), la care și-au adus contribuția și ofițeri din cadrul Unității Economice și T.S.

Acționându-se combinativ, în țară și în străinătate, s-au obținut rezultate mai bune, îndeosebi de către U.M. 0199, U.M. 0225 și Unitatea Economică și T.S., în procurarea de documentații și materiale tehnico-științifice secrete vizând rezolvarea unor sarcini prioritare prevăzute în acțiunile speciale și tematicile din domeniile microelectronicii, aviației, chimiei, metalurgiei, energeticii nucleare și agriculturii, care au făcut obiectul unor rapoarte înaintate la Comandantul Suprem.

Unele rezultate s-au obținut și în ceea ce privește aducerea în țară de valori materiale și financiare, realizate de compartimentul de profil și cadre ale unităților operative.

Pe baza activității desfășurate, prin mobilizarea efectivelor și a întregului potențial informativ, unitățile operative au obținut un număr sporit de informații, ceea ce a contribuit la creșterea calității materialelor raportate Comandantului suprem. Cele 273 de buletine informative și 313 note și note-raport au reușit să reflecte în mai mare măsură unele tendințe, caracteristici și fenomene ale vieții internaționale ce prezintă interes pentru conducerea partidului, unele mutații intervenite în situația operativă din diferite state și zone geografice, precum și evenimente majore ce au avut loc în lume.

De asemenea, s-a acumulat o experiență pozitivă în ceea ce privește prezentarea, la nivelul conducerii Departamentului Securității Statului, a unor rapoarte și note privind unele aspecte operative mai importante rezultate din modul în care se execută programele și

planurile de măsuri ordonate, precum și problemele mai deosebite apărute în procesul executării misiunilor încredințate.

În anul 1981 a crescut, de asemenea, preocuparea pentru asimilarea unor componente noi de tehnică operativă, perfecționarea sistemului de evidență operativă, asigurarea corespunzătoare a transportului corespondenței diplomatice, folosirea mai eficientă a fondurilor C.I.S., gospodărirea mai atentă a bunurilor din dotare, realizarea planului de producție în gospodăriile anexă și acordarea unei asistențe medicale susținute care a condus la menținerea în condițiuni mai bune a stării de sănătate a cadrelor.

La obținerea rezultatelor pozitive raportate au contribuit și măsurile luate în domeniul muncii de cadre, unde s-a acționat pentru selecționarea cu mai multă răspundere și încadrarea, ca ofițeri, a unor activiști de partid și U.T.C., specialiști din producție, bărbați și femei, cu o temeinică pregătire politică și profesională. A sporit, totodată, preocuparea pentru cunoașterea, creșterea și promovarea în funcții de conducere a unor ofițeri competenți, îndeosebi din rândul celor tineri și asigurarea unei rezerve de cadre corespunzătoare.

În același timp, cadrele de conducere, cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid, au manifestat mai multă exigență pentru perfecționarea în conținut a pregătirii politico-ideologice, de specialitate, militare și de limbi străine a efectivelor, în vederea ridicării calificării și competenței lor politico-profesionale. Am acordat o atenție deosebită îmbunătățirii permanente a programului de pregătire de la unitatea de învățământ, orientându-l cu precădere spre activitățile cu caracter practic-aplicativ. S-au elaborat, totodată, programe speciale de pregătire intensivă, îndeosebi pentru cadrele-femei, recent introduse în muncă.

Organele și organizațiile de partid, în strânsă conlucrare cu comenzile unităților, au mobilizat în mai mare măsură pe comuniști pentru creșterea răspunderii și combativității în muncă, a vigilenței revoluționare, precum și pentru respectarea neabătută a principiilor și normelor de compartimentare și secretizare a activității desfășurate.

Referindu-ne la experiența acumulată în anul 1981, raportăm și faptul că bilanțurile organizate pe unități și sectoare s-au desfășurat în spiritul exigențelor formulate în documentele de partid, al ordinelor și indicațiilor conducerii Departamentului Securității Statului, analizându-se cu responsabilitate comunistă modul cum s-a acționat pentru realizarea obiectivelor fundamentale ale muncii și stadiul în care ne aflăm în raport cu misiunile și sarcinile încredințate.

Desfășurate într-o asemenea atmosferă, bilanțurile au scos în evidență, atât rezultatele pozitive obținute în anul 1981, cât mai ales lipsurile și neajunsurile manifestate, cauzele care le-au generat, precum și angajamentul unanim al cadrelor noastre de a se mobiliza în continuare pentru perfecționarea întregii activități.

Tovarăși,

Pornind de la modelul de analiză comunistă făcută de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al partidului, la Plenara din noiembrie 1981, de la spiritul de înaltă exigență în care s-a desfășurat recentul bilanț al Departamentului Securității Statului, trebuie să raportează că în activitatea desfășurată de unitățile Centrului au continuat să se manifeste, și în anul trecut, o serie de lipsuri și neajunsuri.

Analiza exigentă a activității desfășurate, a lipsurilor și neajunsurilor manifestate, atestă că stadiul atins în munca de informații externe, în anul 1981, nu se situează la înălțimea sarcinilor și misiunilor încredințate.

În raport cu situația operativă, cu fenomenul ostil cu care ne confruntăm și cerințele reieșite din obiectivele fundamentale ale muncii, rezultatele obținute relevă că suntem departe de ceea ce se cere, că ne aflăm încă în faza de început a folosirii cu eficiență a tuturor mijloacelor și metodelor specifice muncii de securitate.

Iată de ce, la bilanțurile pe unități, am precizat că unitatea de măsură a eficacității muncii noastre nu trebuie să fie alta decât modul în care controlăm și stăpânim fenomenele, procesele și problemele cu care suntem confrunțați pe frontul de lucru, practica demonstrând că activitatea aparatului de informații externe este cu mult sub nivelul posibilităților reale de care dispune.

Acesta este spiritul în care noi înțelegem atenționarea făcută organelor Ministerului de Interne de Comandantul Suprem, la Plenara din luna noiembrie 1981, în legătură cu necesitatea de a acționa cu mai multă hotărâre pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin. În același mod înțelegem și criticile formulate la bilanțul pe Departamentul Securității Statului de către tovarășul ministru secretar de stat TUDOR POSTELNICU privind insuficientul spirit ofensiv, eficacitatea scăzută în contracararea unor activități ostile inițiate din exterior împotriva țării, precum și limitele existente în cunoașterea și stăpânirea problemelor cu care se confruntă unitățile noastre.

Deși una din problemele prioritare ale activității Centrului în anul 1981 a constituit-o redimensionarea frontului de lucru, în lumina obiectivelor fundamentale și a mutațiilor intervenite în situația operativă, totuși, rezultatele obținute nu satisfac, întrucât nu am reușit să acoperim în măsura necesară fenomenul ostil țării noastre.

Negativ este faptul că unitățile nu au acționat întotdeauna în spiritul unei concepții operative unitare și, ca atare, nu au înțeles că, punând accent pe deschiderea unor acțiuni ce vizează sprijinirea promovării intereselor țării, ele nu au dreptul să negligeze obiectivul de apărare. Aceasta demonstrează că, în activitatea lor, unitățile operative, în primul rând șefii de unități și locuitorii lor, nu au dovedit capacitatea necesară de manevră în raport cu mutațiile din situația operativă și cu prioritățile muncii în fiecare etapă dată.

Cu toate că am intrat în posesia unor informații ce atestau că activitatea dușmanului este coordonată pe bază de planuri, cu obiective precise, de multe ori ne-am mulțumit să acționăm fragmentar, pe cazuri izolate, fără să dăm putere și forță concertată măsurilor pe care le-am întreprins împotriva acestuia.

Din această cauză, uneori ne-am aflat în situația de a înregistra efecte deja produse ale fenomenului ostil, existând cazuri când am fost surprinși de unele acțiuni ale dușmanului și puși în imposibilitatea de a mai iniția măsuri corespunzătoare de contracarare.

Avem în vedere faptul că în S.U.A., Canada, R.F. Germania, Franța, Anglia, Spania, Australia și alte spații au apărut grupări ostile ori au fost organizate manifestații cu caracter dușmănos la adresa țării noastre, despre care unitățile operative, îndeosebi U.M. 0225, U.M. 0201 și U.M. 0199, nu au cunoscut din faza de pregătire, când trebuiau să acționeze pentru împiedicarea lor. Au fost, de asemenea, situații când unii emisari ai diferitelor grupări dușmănoase, în special iredentiști, sectanți religioși, membri ai unor organizații internaționale reacționare, mai ales de la „Amnesty International”, ziariști cu poziție ostilă au venit în România și au desfășurat activități dușmănoase despre care unitățile noastre au aflat numai după plecarea lor.

Continuă să fie introduse și difuzate în țară materiale cu conținut dușmănos, să fie scoase clandestin scrisori și memorii adresate unor posturi de radio ostile, fără ca unitățile Centrului să intercepteze canalele de legătură folosite.

De asemenea, U.M. 0225, U.M. 0199 și U.M. 0201, prin frontul de lucru deschis, nu au reușit să contracareze și să combată eficient, prin mijloace specifice, propaganda deșănțată dusă împotriva României de unele posturi de radio străine, în primul rând de către „Europa Liberă”, această oficiină a C.I.A., principalul instrument al războiului psihologic de instigare și influențare a unor elemente nemulțumite.

În același timp, trebuie să recunoaștem că frontul nostru de lucru nu a acoperit toate încercările din exterior de a incita la disidență, la manifestări așa-zis protestatare, pe

unii oameni de știință și cultură, scriitori, ziariști, elemente fanatice sau alte persoane din diferite medii sociale, care ar putea trece la acțiuni dușmănoase.

Negativ este și faptul că, în stabilirea frontului de lucru pe linie economică și T.S., unitățile operative și, în primul rând unitatea de profil, nu întotdeauna și-au delimitat activitatea specifică față de celelalte instituții și întreprinderi din țară care se ocupă de asemenea probleme.

Cadrele noastre nu au înțeles pe deplin că nu suntem o dublură a organizațiilor de stat care au sarcini oficiale în acest domeniu, că noi ne deosebim de ele, nu prin scopurile urmărite, care sunt comune, ci prin selecționarea problemelor ce nu pot fi rezolvate pe căi normale și prin folosirea mijloacelor speciale cu care suntem împuterniciți să acționăm.

Analizând cu răspundere neajunsurile din activitatea noastră, trebuie să raportăm, fără a ne face o autocritică formală, că, în confruntarea cu inamicul, nu noi am fost întotdeauna în ofensivă, deoarece nu ne-am creat suficiente instrumente în dispozitivul dușmanului și, ca urmare, acesta a acționat împotriva țării noastre fără a primi riposta cuvenită.

Unitățile operative ale Centrului nu s-au preocupat în suficientă măsură de crearea unui potențial informativ valoros, cu posibilități reale de penetrare, inclusiv în obiective politice și militare, ceea ce a dus la apariția unei discrepanțe între frontul de lucru deschis și instrumentele de muncă necesare, nestăpânindu-se astfel situația operativă din zonele, spațiile și problemele aflate în răspundere.

Este inadmisibil ca, în anul 1981, unitățile operative să nu-și realizeze integral prevederile din planurile proprii de recrutări. Astfel, U.M. 0199 a realizat numai 46% din sarcinile privind recrutarea de informatori din rândul cetățenilor străini, iar U.M. 0201 numai 54% din planul privind recrutările de informatori din rândul cetățenilor români.

Această situație s-a reflectat negativ în modul în care au fost lucrate unele acțiuni pe probleme de terorism, iredentism, legionari sau privind organizații internaționale și posturi de radio ostile, precum și pe linie economică și T.S., în care au fost angrenate surse fără putere de decizie sau elemente aflate în stadii incipiente de lucru din punct de vedere operativ.

Din aceeași cauză s-a perpetuat o practică profund greșită și anume aceea de a se folosi aceeași sursă în mai multe acțiuni, ceea ce a dus la dispersarea eforturilor acestora și la pericolul ca ea să intre în câmpul de viziune al serviciilor de contraspionaj străine. Această practică demonstrează că multe cadre ale noastre merg pe linia rezistenței minime, respectiv alegerea celei mai ușoare soluții, fără a dovedi suficient discernământ profesional în analiza complexă a fiecărei acțiuni sau caz în parte.

De asemenea, s-a observat tendința unor ofițeri ca, în fuga după rezultate facile, să nu respecte întocmai toate etapele procesului de atragere la colaborare, apreciind fără nici un temei că, după câteva întâlniri, elementul luat în preocupare poate fi deja introdus în rețea.

În același timp, ne confruntăm și cu un alt neajuns în ceea ce privește potențialul informativ, și anume faptul că ofițerii din unități, îndeosebi cadrele de comandă, nu au avut permanent în vedere atât necesitățile imediate, cât și cele de perspectivă. Era normal ca, paralel cu crearea unei rețele pe obiective, probleme, acțiuni și cazuri aflate în lucru, să ne preocupăm și de formarea unei rețele informative de perspectivă, astfel încât să nu mai fim surprinși atunci când pe anumite spații au loc schimbări esențiale în situația operativă, ci să fim în măsură să asigurăm continuitatea muncii.

Pe de altă parte, nu am folosit suficient posibilitățile informative existente în anumite spații, pentru a realiza penetrări către alte zone, unde situația operativă este mai dificilă.

În lucrarea unor acțiuni informative, mai ales pe linie de iredentism, legionari și probleme economice, s-au manifestat și alte deficiențe, ca lipsă de ingeniozitate, operativitate și continuitate, reflectate și de existența în dosare a unor note de stadiu neactualizate, planuri de măsuri generale, fără sarcini, responsabilități și termene precise, ceea ce arată că, în cazurile respective, nu se desfășoară o activitate calificată și în perspectivă.

Mai sunt cadre care nu au înțeles încă faptul că munca noastră trebuie să fie dinamică și combinativă, ea presupunând și obligând la folosirea întregii game a mijloacelor și metodelor specifice, cum sunt tehnica operativă, filajul, investigația, precum și combinațiile și jocurile operative, care, alături de rețeaua informativă, sunt menite să asigure controlul total asupra cazurilor, acțiunilor și problemelor din preocupare.

Unitățile operative au redus aproape totul la rețea și aceasta destul de firavă, neglijând celelalte mijloace ale muncii de securitate. S-a ajuns chiar până acolo încât să nu avem nicio informație de valoare obținută prin mijloace T.O., ceea ce este inadmisibil pentru activitatea unui serviciu de informații.

Un neajuns major în activitatea noastră a fost și acela că nu am valorificat în suficientă măsură multiplele posibilități oferite de largă deschidere și prestigiul României în relațiile sale externe, deși acestea creează un cadru deosebit de favorabil pentru desfășurarea unei munci de securitate complexe, ofensive și calificate, de perspectivă, care să asigure realizarea tuturor sarcinilor ce decurg din obiectivele fundamentale ale muncii noastre.

În acest sens, șefii de unități, locțiitorii lor și șefii de sectoare s-au preocupat insuficient de utilizarea unor modalități și forme noi de acoperire și legendare a cadrelor, de diversificarea mediilor de recrutare a rețelei informative, de folosirea complexă și combinativă, în funcție de cerințele concrete ale cazurilor aflate în lucru, a posibilităților multiple existente în țară și în exterior.

Au fost situații când unele sectoare au privit unilateral această problemă, orientându-se doar către exterior și neglijând posibilitățile din țară, iar altele au acționat numai în țară, sub pretextul că pe spațiile din preocupare nu ar fi existat condiții propice.

Recentele analize de bilanț au scos în evidență faptul că unitățile operative de spațiu – U.M. 0199, U.M. 0201 și U.M. 0208 – nu au aplicat în practică concepția de muncă potrivit căreia ele sunt răspunzătoare pentru toate problemele de interes operativ din zonele de competență. La rândul lor, unitățile de profil, respectiv U.M. 0225, Unitatea Economică și T.S. și U.M. 0544/R, nu și-au exercitat pe deplin rolul ce le revine de a coordona, la nivelul Centrului, activitatea în domeniile și acțiunile specifice de muncă.

Ilustrativ în acest sens este modul necorespunzător în care au fost lucrate unele probleme deosebit de importante (iredentism, legionari, antiterorism), precum și unele acțiuni economice („VOLANUL”, „CIRCUITUL”, „ELICEA” etc.). Sub pretextul că sediul acestora a fost stabilit la unitățile de profil, unitățile de spațiu le-au tratat ca sarcini secundare, urmărite prin așa-zise dosare anexă, fără a-și mobiliza total forțele pentru realizarea măsurilor ordonate.

Referitor la activitatea pe linie economică mai menționăm și faptul că uneori s-a lucrat la întâmplare, nereușindu-se depistarea și contracararea acțiunilor ostile care vizau compromiterea produselor românești pe piețele externe sau împiedicarea promovării lor la export. În apariția unor reclamații de calitate la exportul de tractoare și vapoare, strunguri, autocamioane etc., în legătură cu care U.M. 0544 a fost aspru criticată la analiza de bilanț pe Departamentul Securității Statului, atât Unitatea Economică și T.S., cât și U.M. 0199, U.M. 0201 și U.M. 0208 s-au situat în urma evenimentelor, nereușind să prevină o asemenea stare de lucruri.

Nici activitatea de procurare, prin mijloace speciale, a documentațiilor și materialelor secrete nu s-a încadrat în parametrii de eficiență și calitate ordonați, datorită

faptului că nu am reușit să penetrăm informativ în principalele obiective T.S. din preocupare.

În ce privește aducerea de valută în țară, s-a constatat că unitățile operative nu s-au implicat suficient în această activitate, considerând că ponderea principală revine compartimentului de specialitate. Ca urmare, contribuția U.M. 0199, 0201, 0208 și 0225 la realizarea planului pe 1981 a fost de numai 6,6%, ceea ce este departe de cerințele și, mai ales, de posibilitățile existente în acest domeniu.

Datorită neajunsurilor manifestate în penetrarea obiectivelor ce prezintă interes informativ-operativ, îndeosebi a celor politice și militare, s-au înregistrat minusuri și în procesul de obținere, analiză, verificare și exploatare a informațiilor, activitatea noastră fiind încă departe de ceea ce trebuie să realizăm în acest domeniu. Ca urmare, unele materiale elaborate în cursul anului 1981 de către U.M. 0282, pentru a fi înaintate Comandantului suprem, au fost de slabă calitate, mai ales din punct de vedere al conținutului, fapt pentru care, în mai multe rânduri, am fost atenționați sever de către conducerea Departamentului Securității Statului, personal de tovarășul ministru secretar de stat TUDOR POSTELNICU.

De asemenea, ca rezultat al lipsei de informații valoroase, tematica materialelor raportate s-a axat pe un număr restrâns de probleme, nereflectând pe deplin, în complexitatea lor, fenomenele și procesele internaționale circumscrise obiectivelor fundamentale ale muncii de informații și care se impuneau să fie analizate prin această prismă și raportate operativ. În unele cazuri am fost surprinși sau chiar depășiți de evenimente deși, printr-o activitate informativă mai calificată din partea unităților, s-ar fi putut anticipa unele tendințe și mutații în situația operativă.

Tovarăși,

Suntem conștienți că, în afara lipsurilor și neajunsurilor raportate, mai există și altele, atât în ce privește activitatea cadrelor de conducere, cât și cea a aparatului în ansamblul său. Problema principală care se pune este de a releva cu toată răspunderea cauzele care le-au generat și măsurile ce se impun a fi luate pentru înlăturarea lor.

Analiza efectuată ne-a permis să desprindem concluzia că lipsurile și neajunsurile manifestate au cauze multiple, majoritatea lor fiind însă de ordin subiectiv. Ele se regăsesc în primul rând în stilul și metodele de muncă ale cadrelor de conducere din unități, care au dovedit, uneori, lipsă de inițiativă, au așteptat ordine și indicații și nu au urmărit îndeaproape folosirea judicioasă și la întreaga capacitate a efectivelor din subordine.

Trebuie să arătăm că o serie de acțiuni nu au fost declanșate din inițiativa unităților, ci la ordinul conducerii Departamentului Securității Statului sau al comenzii Centrului de Informații Externe. Desigur, este dreptul eșalonului superior ca, în virtutea actului de comandă să dea ordine, să stabilească termene, să pretindă executarea lor, dar este inadmisibil ca șefii de unități, locuitorii lor și șefii de sectoare să nu întreprindă din proprie inițiativă sau să propună măsuri care să contribuie la realizarea misiunilor de bază și sarcinilor ce le revin pe spațiile, obiectivele și problemele din preocupare.

Pe de altă parte, deși au existat orientări clare de muncă, programe și planuri, șefii U.M. 0199, U.M. 0201 și U.M. 0225, precum și unii șefi de sectoare din cadrul acestora, nu au controlat permanent și sistematic realizarea măsurilor stabilite, nu au manifestat suficientă fermitate, iar conținutul muncii de îndrumare a fost uneori sub nivelul exigențelor. Ca urmare, nu toate cadrele din subordine s-au implicat cu răspundere și fermitate la organizarea și desfășurarea unei activități de calitate, în conformitate cu cerințele etapei actuale, cu ordinele și indicațiile primite

La această stare de lucruri a contribuit și faptul că unii șefi de unități și de sectoare s-au postat pe poziție greșită de a face uneori aprecieri globale asupra muncii, în loc să analizeze concret modul cum fiecare subordonat și-a îndeplinit sarcinile la termenele

stabilite. Așa cum a rezultat cu claritate și la bilanțul pe Departamentul Securității Statului, este inadmisibil să se mai continue cu o asemenea practică dăunătoare, întrucât nu ne putem permite ca de rezultatele bune ale muncii unor ofițeri să profite și alții, care să stea în umbra acestora, iar activitatea lor să nu corespundă cerințelor actuale și de perspectivă, posibilităților reale de care dispun și pe care trebuie să le valorifice pe deplin.

O altă cauză a lipsurilor manifestate constă în faptul că nu toate cadrele și-au făcut un adevărat cult din necesitatea creării și folosirii unor instrumente de lucru adecvate, a adoptării unor forme și metode ingenioase și calificate, bazate pe folosirea combinativă a tuturor mijloacelor muncii de securitate, precum și din dorința de a penetra ofensiv și eficient în dispozitivul dușmanului, în obiectivele din preocupare.

Ca urmare, uneori s-a acționat la întâmplare, uzându-se de metode și procedee rudimentare, fără ca șefii sectoarelor din care fac parte astfel de ofițeri să îndrume operativ și în mod calificat activitatea celor în cauză. Iată de ce putem să afirmăm că nu s-a ajuns încă la dezideratul ca sectoarele să devină veriga de bază în munca de informații externe.

Pe de altă parte, o cauză principală a neîmplinirilor a constituit-o și faptul că unitățile operative nu s-au implicat în toate problemele ce decurg din conținutul obiectivelor fundamentale ale muncii și nici nu le-au tratat în interdependența lor. Nu s-a înțeles pe deplin, de către întregul efectiv, că, în nici un caz, nu poate fi vorba ca unele cadre să se ocupe numai de apărarea țării iar altele doar de promovarea intereselor sale. Este necesar ca lucrătorul de informații externe să aibă permanent în minte faptul că, prin misiunile ce le primește, el trebuie să acționeze simultan pentru realizarea ambelor obiective fundamentale, între ele existând în mod legic numeroase puncte de contact, influențe reciproce și întrepătrunderi.

La menținerea unor stări de lucruri negative au contribuit în mod direct și lipsurile care s-au manifestat în activitatea de instruire și educare a cadrelor, chiar și a unor ofițeri cu funcții de comandă din unități, care nu au înțeles că, în prezent, munca de conducere se face pe baze și criterii științifice, ceea ce presupune ridicarea continuă a nivelului lor de pregătire. În acest sens, trebuie să spunem deschis că unele cadre nu au dat satisfacție în funcțiile pe care le dețin, fapt ce impune luarea de măsuri corespunzătoare, pornindu-se și de la aprecierea făcută la recentul bilanț pe Departamentul Securității Statului, potrivit căreia este imorală menținerea în posturi de comandă a unor astfel de ofițeri.

Golurile din pregătirea și educarea unor cadre au facilitat încălcări ale prevederilor regulamentelor militare, ale ordinelor și instrucțiunilor în vigoare, abateri de la normele de muncă și comportare, care au afectat starea și practica disciplinară. Unele cadre s-au deconspirat, au luat legătura cu cetățeni străini fără aprobare ori au manifestat atitudine de pălăvrăgeală, ceea ce a impus măsuri de pedepsire și sancționare a acestora pe linie de comandă și de partid, unii fiind chiar trecuți în rezervă, așa cum a fost cazul la U.M. 0208.

Un caz deosebit îl constituie cel al căpitanului VLAD TUDOR din U.M. 0282, care, încălcând ordinele în vigoare privind contactele cu cetățenii străini, a mers la domiciliul unui corespondent de presă acreditat la București fără să aibă aprobare în acest sens. De asemenea, ofițerul a dovedit lășitate față de fapta sa, neraportând imediat șefului unității despre comiterea ei, ci cu întârziere de două săptămâni.

Din analiza acestui caz a rezultat, totodată, că prin poziția adoptată, ofițerul a dat dovadă de lipsă totală de vigilență și simț de răspundere, de o slabă maturitate politică și profesională.

Este foarte grav că în aparatul de informații externe se mai găsesc ofițeri cu asemenea comportări, care săvârșesc abateri ce-i fac să devină vulnerabili în fața dușmanului. Toate acestea denotă că, uneori, șefii de unități, de sectoare și de colective au acționat insuficient pentru cunoașterea aprofundată și multilaterală a cadrelor, pentru educarea și formarea acestora în spiritul unei înalte conștiințe și responsabilități politice și profesionale, al respectării neabătute a legilor țării și a normelor eticii și echității socialiste.

Desigur că ar mai fi și alte cauze ale lipsurilor și neajunsurilor înregistrate în activitatea noastră, criticate de altfel cu ocazia bilanțurilor pe sectoare și unități, și care, cu siguranță, vor fi ridicate și în cadrul analizei pe Centrul de Informații Externe.

Raportez însă că răspunderea principală pentru lipsurile și neajunsurile manifestate în munca unităților Centrului de Informații Externe îmi revine în primul rând mie, personal, și locuitorilor mei, deoarece n-am reușit să mobilizăm toate cadrele la înlăturarea lor. Este necesar să raportez cu acest prilej că, atât comanda Centrului cât și ceilalți membri ai Consiliului de conducere, care de fapt se află în fruntea unităților operative, nu au militat cu consecvență pentru a determina aplicarea neabătută în practică, la toate eșaloanele, a hotărârilor și măsurilor adoptate și nu au exercitat întotdeauna, cu toată exigența care se impune, controlul îndeplinirii acestora.

Asigurăm conducerea Departamentului Securității Statului, personal pe tovarășul ministru secretar de stat TUDOR POSTELNICU, că vom întreprinde, în timpul cel mai scurt, toate măsurile ce se impun pentru a înlătura lipsurile manifestate și a ridica nivelul calitativ al activității noastre, în raport cu exigențele actuale, cu ordinele primite și cele ce se vor da cu prilejul bilanțului muncii U.M. 0544 pe anul 1981.

În acest scop, ne propunem ca activitatea unităților Centrului de Informații Externe, în anul 1982 și în perspectivă, să fie mai mult orientată și axată pe [următoarele] direcții prioritare de muncă.

1) Acordând prioritate, în etapa următoare, obiectivului de apărare a țării, așa cum ni s-a ordonat, vom acționa, totodată, pentru consolidarea și dezvoltarea pozițiilor câștigate pe planul promovării intereselor politice, economice și de altă natură ale României în străinătate.

În acest sens, ne propunem să extindem potențialul informativ, în concordanță cu frontul de lucru deschis, îndeosebi prin dezvoltarea unei rețele informative de calitate, capabilă să pătrundă în clandestinitatea celor mai periculoase organizații, grupări și elemente ostile.

Suntem hotărâți ca în anul 1982 să asigurăm acoperirea informativă a frontului de lucru pe care l-am deschis, fiind conștienți că, în caz contrar, acțiunile lucrate vor rămâne formale. Concomitent, suntem hotărâți ca în anul acesta să punem și bazele unei rețele informative de perspectivă, care să ne asigure continuitatea muncii în orice condiții.

Ne propunem, totodată, să folosim în mai mare măsură întreaga gamă de metode și mijloace ale muncii de securitate, să desfășurăm o activitate combinativă, care să ne permită să asigurăm un control total asupra cazurilor, acțiunilor și problemelor din preocupare.

2) Vom lua toate măsurile în așa fel încât, atât unitățile de spațiu, cât și cele de profil, să-și intre pe deplin în atribuțiunile lor. Plecăm de la necesitatea ca unitățile de spațiu să se implice și să răspundă de toate problemele specifice din zonele lor de competență, iar unitățile de profil să-și exercite cu adevărat rolul pe care îl au în coordonarea, la nivelul Centrului, a problemelor din preocupare.

De asemenea, avem în vedere să ne delimităm cu exactitate activitatea noastră specifică în raport cu alte instituții și întreprinderi din țară, prin selecționarea riguroasă a problemelor și implicarea noastră numai în acelea care nu pot fi rezolvate pe căi oficiale.

3) Ne propunem, concomitent, să realizăm un salt în ceea ce privește calitatea informațiilor obținute prin mijloacele muncii speciale, astfel încât acestea să răspundă exigențelor impuse de raportarea lor la Comandantul Suprem.

În această direcție, vom acționa pentru orientarea mai bună și mai clară a întregului aparat pe probleme prioritare, acordând atenție problematicei trecerii pe prim plan a obiectivului de apărare a țării, pentru ca acesta să-și găsească în mai mare măsură reflectarea în informațiile pe care le obținem și le raportăm.

Concomitent, vom depune eforturi susținute pentru ridicarea calității și diversificării tematicii materialelor propuse a fi raportate Comandantului suprem, care să fie mai puternic ancorate în problemele majore ale situației internaționale, în strânsă legătură cu interesele țării noastre.

4) Vom urmări, în același timp, extinderea și îmbunătățirea activității de analiză, studii și prognoză în munca de informații externe, în scopul desprinderii de concluzii profesional-operative și al luării, pe această bază, de măsuri ofensive și eficiente. Preconizăm elaborarea unor lucrări de mare utilitate profesională, cum sunt:

- „Direcții prioritare de activitate pentru unitățile și grupele operative ale U.M. 0544, rezultate din obiectivele fundamentale ale muncii de informații externe”, material ce va aborda cu prioritate sarcinile ce ne revin în domeniul apărării țării;

- „Probleme actuale privind organizarea, conducerea și controlul activității informativ-operative, în lumina sarcinilor rezultate din documentele de partid, din legile țării, din ordinele și indicațiile conducerii Departamentului Securității Statului”;

- „Autoapărarea în munca de informații externe: concept, conținut și modalități de realizare”, precum și alte materiale.

5) Vom acționa, de asemenea, pentru perfecționarea continuă a valorii și calității cadrelor de informații externe, prin creșterea conținutului și eficienței pregătirii politico-ideologice, de specialitate, militare și de limbi străine, în care sens unitățile vor lua măsuri de îmbunătățire a planurilor de pregătire.

Suntem conștienți că de modul cum pregătim și educăm cadrele, sub toate aspectele, de felul cum ne organizăm și orientăm activitatea concretă, de spiritul ofensiv și caracterul calificat al măsurilor întreprinse depinde mobilitatea și capacitatea de acțiune a aparatului, oricât de complexe ar fi misiunile primite și greutățile întâmpinate în lupta cu dușmanul.

*

Cu acest prilej, ne exprimăm din nou hotărârea să acționăm cu toată energia pentru a ne îndeplini întocmai și la timp sarcinile și misiunile de mare răspundere ce ne sunt încredințate și, în acest mod, să dovedim prin fapte devotamentul profund, aleasa noastră prețuire și recunoștință fierbinte față de Comandantul Suprem, ctitorul României Socialiste moderne, pentru prodigioasa și neobosita sa activitate consacrată înfloririi multilaterale a patriei, întăririi capacității ei de apărare, consolidării independenței și suveranității naționale.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 1, f. 265-292

92.

1982 februarie 10 – Plan de măsuri pentru realizarea sarcinilor ce revin U.M. 0544 în anul 1982

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 -
Nr. 00101667 din 10.02.1982

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

DECLASIFICAT

PLAN DE MĂSURI
pentru realizarea sarcinilor ce revin
U.M. 0544 în anul 1982

În scopul executării la un nivel calitativ superior a ordinelor și indicațiilor primite din partea Comandantului nostru suprem, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, precum și pentru îndeplinirea întocmai a sarcinilor ce ne revin din Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1982, în vederea creșterii continue a eficienței activității desfășurate, U.M. 0544 își propune următoarele:

I. PERFECȚIONAREA ACTIVITĂȚII DE INFORMAȚII EXTERNE PRIN DEZVOLTAREA, DIVERSIFICAREA ȘI ORIENTAREA ÎNTREGULUI POTENȚIAL INFORMATIV, CORESPUNZĂTOR CU CERINȚELE ACTUALE ȘI DE PERSPECTIVĂ CARE DECURG DIN OBIECTIVELE FUNDAMENTALE ALE MUNCII NOASTRE

1) Reanalizarea frontului de lucru deschis pe baza concepției de muncă stabilite privind rolul unităților de spațiu și al celor de profil, a mutațiilor intervenite în situația operativă și a priorităților rezultate din obiectivele fundamentale ale muncii, în raport cu spațiile, obiectivele, problemele și acțiunile din preocupare.

Toate unitățile operative vor acorda o atenție sporită penetrării unor obiective politico-economice, diplomatice și militare, pentru a fi în măsură să obțină date, informații, materiale și documentații T.S. de valoare, ce prezintă interes nemijlocit pentru România.

Până la 30 martie 1982, unitățile operative vor încheia acțiunea de redimensionare a frontului de lucru, iar până la 30 aprilie 1982, comanda Centrului va analiza, împreună cu fiecare unitate, concluziile desprinse și măsurile ce se impun pentru viitor.

Răspund: comanda U.M. 0544 și
șefii unităților operative

2) Întărirea potențialului informativ în concordanță cu frontul de lucru deschis, îndeosebi prin dezvoltarea unei rețele informative de calitate, capabilă să pătrundă în clandestinitatea celor mai periculoase organizații, grupări și elemente ostile și să asigure promovarea intereselor țării în relațiile cu alte state.

Până la 30 decembrie 1982, unitățile operative vor asigura cuprinderea informativă a frontului de lucru deschis și vor pune, totodată, bazele unei rețele informative de perspectivă, care să permită desfășurarea muncii de informații externe în orice condiții operative.

În acest scop, până la 28 februarie a.c., fiecare unitate operativă își va întocmi un plan propriu de recrutări, prin care să asigure atât cuprinderea informativă a obiectivelor, problemelor și acțiunilor aflate în lucru, cât și crearea rețelei de perspectivă.

Trimestrial, comanda Centrului, iar, lunar, șefii de unități vor analiza stadiul îndeplinirii planurilor de recrutări.

Răspund: comanda U.M. 0544 și
șefii de unități operative

3) În baza rezultatelor obținute în 1981 și a concluziilor profesional-operative desprinse, se va continua activitatea de identificare, selecționare și verificare a tuturor informatorilor din rândul străinilor care au fost în țara noastră la studii, ca specialiști în diverse domenii, diplomați, comercianți, corespondenți de presă sau turiști, folosiți anterior în muncă de către unitățile centrale sau teritoriale de securitate, pentru punerea în poziție activă de lucru a celor care corespund actualelor cerințe ale muncii și pot contribui la realizarea sarcinilor rezultate din obiectivele fundamentale.

Totodată, se va intensifica lucrarea străinilor din categoriile menționate mai sus, în vederea recrutării unor surse de perspectivă, precum și a depistării și neutralizării cadrelor și agenților serviciilor străine de spionaj, membrilor grupărilor teroriste și a celor care inițiază sau instigă la fapte de natură să prejudicieze interesele R.S. România.

La 30 martie și 30 noiembrie 1982, se vor efectua analize asupra stadiului muncii pe această linie.

Răspund: comanda U.M. 0544 și
șefii unităților operative

4) Unitățile operative ale Centrului, în cooperare cu organele centrale și teritoriale de securitate, vor selecționa, verifica și pune în poziție de lucru pe unii dintre foștii informatori din rândul cetățenilor români plecați definitiv din țară, pentru a-i folosi în acțiuni informativ-operative pe spațiile unde s-au stabilit.

Termen: 30 septembrie 1982

Răspund: șefii de unități operative

5) Unitățile operative vor asigura instruirea temeinică și permanentă a întregului potențial informativ cu sarcini specifice pe probleme, acțiuni și cazuri concrete, pentru creșterea capacității de penetrare ofensivă în obiective și realizarea în cele mai bune condițiuni a misiunilor încredințate.

Totodată, pentru verificarea permanentă a rețelei informative, se vor folosi sistematic și diversificat toate mijloacele și metodele muncii speciale, în vederea cunoașterii și stabilirii sincerității și loialității acestora față de organele de securitate, a prevenirii și înlăturării oricăror posibilități de natură să aducă prejudicii activității de informații externe.

Până la 30 august 1982, se vor lua măsuri de verificare complexă a tuturor surselor din rețeaua informativă a Centrului și de înlăturare a celor necorespunzătoare.

Trimestrial, șefii de unități vor analiza modul în care se asigură dirijarea, instruirea și verificarea rețelei informative.

Răspund: șefii unităților operative

6) În scopul asigurării unui control total asupra acțiunilor și problemelor din preocupare, unitățile operative vor desfășura o activitate mai dinamică și combinativă, folosind, în mai mare măsură, în raport de cerințele concrete ale fiecărui caz în parte, întreaga gamă a mijloacelor și metodelor specifice, cu accent pe utilizarea tehnicii operative, filajului, investigației, precum și a combinațiilor și jocurilor operative.

Până la 30 aprilie a.c., comenzile unităților vor analiza fiecare acțiune în parte și vor stabili mijloacele și metodele de muncă adecvate, care să asigure desfășurarea unei activități organizate, calificate și de perspectivă.

De asemenea, până la 30 iunie a.c., se va organiza, la nivelul comenzii Centrului, o analiză cu șefii de unități asupra concluziilor ce se desprind din modul de folosire a întregii game a mijloacelor și metodelor muncii de securitate în activitatea de informații externe.

Răspund: comanda U.M. 0544 și
șefii de unități

II. CUNOAȘTEREA TEMEINICĂ, PREVENIREA ȘI CONTRACARAREA CU FERMITATE, ÎN SPIRIT OFENSIV, A ORICĂROR ACȚIUNI OSTILE ÎNTREPRINSE ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI DE CENTRE ȘI CERCURI REACȚIONARE, SERVICII DE SPIONAJ STRĂINE, ORGANIZAȚII INTERNAȚIONALE ȘI POSTURI DE RADIO STRĂINE, GRUPĂRI ȘI ALTE ELEMENTE DUȘMĂNOASE

1) Mobilizarea efectivelor și a întregului potențial informativ pentru cunoașterea și stăpânirea situației operative, obținerea de informații de valoare privind preocupările unor cercuri și centre reacționare, servicii de spionaj și organisme militare, referitoare la România. Se va acorda prioritate cunoașterii obiectivelor urmărite de către acestea, planurilor de acțiune, măsurilor de conspirare a activității și persoanelor folosite, căilor și metodelor de obținere a informațiilor referitoare la țara noastră, depistării canalelor de legătură, identificării cadrelor și agenților dușmani.

Pentru coordonarea eforturilor în această direcție, va fi intensificată cooperarea cu U.M. 0195 și Direcția a III-a, în scopul valorificării operative a datelor obținute și luării măsurilor de prevenire și contracarare ce se impun.

Trimestrial, unitățile operative vor analiza stadiul muncii în problemele menționate, stabilindu-se măsuri concrete și eficiente pentru îmbunătățirea în continuare a activității.

Răspund: comanda U.M. 0544 și
șefii unităților operative

2) Asigurarea executării întocmai a sarcinilor ce revin U.M. 0544 din Programul de măsură aprobat de conducerea Departamentului Securității Statului în problema „Acțiuni de atentat care pun în pericol securitatea statului”.

În acest scop, se va imprima un caracter susținut activității de căutare a informațiilor în obiectivele, locurile și mediile din exterior care fac obiectul acestei acțiuni și se va dinamiza lucrarea activă și organizată a tuturor elementelor pretabile la asemenea acte.

Se vor întreprinde, totodată, măsuri de urmărire în continuare a fenomenului terorist pe plan internațional și de cunoaștere în permanență a planurilor și obiectivelor grupărilor extremiste, formelor și metodelor utilizate de acestea, pentru a putea contracara ferm orice acte extremist-teroriste puse la cale din exterior împotriva țării noastre.

În cooperare cu celelalte unități ale Departamentului Securității Statului, U.M. 0544 va lua măsuri specifice pentru prevenirea introducerii în țară de armament, muniție, explozivi, substanțe toxice, stupefiante și alte materiale, precum și pentru împiedicarea intrării în R.S. România a străinilor despre care se dețin date că ar intenționa să comită acte împotriva securității statului.

Trimestrial, și ori de câte ori se impune, unitățile operative vor analiza stadiul îndeplinirii sarcinilor în această problemă.

Răspund: Șeful U.M. 0544/R și ceilalți
șefi de unități operative

3) Stabilirea de măsuri concrete pe unități, sectoare și lucrători, în vederea prevenirii și combaterii acțiunilor diversionist-subversive și de propagandă ostilă inițiate împotriva României, în cadrul campaniei anticomuniste și de război psihologic, de către centre și cercuri reacționare și servicii de spionaj, prin intermediul unor organizații internaționale („Amnesty International”, „Liga mondială anticomunistă”, „Christian Solidarity” etc.), posturi de radio ostile („Europa Liberă”, „Vocea Americii”, „Deutsche Welle” etc.), ziariști și publiciști cunoscuți cu poziție dușmănoasă la adresa țării noastre.

Se va pune un accent deosebit pe încadrarea informativă a unor factori de decizie din conducerea organizațiilor și grupărilor reacționare, în scop de dezinformare și influențare, pentru a-i determina să renunțe la activitatea dușmănoasă.

În baza măsurilor stabilite prin programul ordonat în acțiunea „ETERUL”, se va lucra diversificat, cu măsuri ferme de control, prevenire și ripostă pentru contracararea propagandei dușmănoase, provocatoare și de instigare la fapte de natură să deterioreze climatul politic din țara noastră, desfășurată de posturile de radio ostile, cu emisiuni în limba română.

Până la 30 aprilie a.c., U.M. 0225 va efectua, împreună cu U.M. 0199, 0201 și 0282, o analiză de fond asupra conținutului și orientărilor tematice ale acestor emisiuni și va prezenta concluziile ce se desprind și acțiunile operative ce se impun, în vederea diversificării și impulsionării activității de combatere și contracarare.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șeful U.M. 0225 și șefii
U.M. 0199, U.M. 0201

și U.M. 0282

4) Efectuarea, până la 30 mai a.c., împreună cu Direcția I, a unei analize speciale privind stadiul muncii de prevenire și contracarare a oricăror încercări de incitare la disidență, la așa-zise manifestări protestatare sau de instigare la emigrare a unor oameni de știință și cultură, scriitori, ziariști, elemente fanatice sau altor persoane din diferite medii sociale care ar putea trece la acțiuni dușmănoase, precum și prezentarea de propuneri vizând impulsivitatea activității în acest domeniu.

Răspund: șefii unităților operative

5) În conformitate cu măsurile ordonate prin Programul privind combaterea activității iredentiste, U.M. 0544 va acționa cu mai multă fermitate și operativitate pentru depistarea și cuprinderea în baza de lucru a principalelor organizații și elemente cu manifestări naționalist-iredentiste din străinătate, în vederea cunoașterii, prevenirii și contracarării oricăror intenții și acte ostile ale acestora, folosind noi mijloace și modalități specifice de descurajare și neutralizare a persoanelor cu astfel de preocupări.

Unitățile operative vor exercita un control permanent asupra grupărilor, emisarilor și altor elemente naționalist-iredentiste din străinătate și vor asigura penetrarea informativă în clandestinitatea activității acestora. O atenție deosebită se va acorda diversificării potențialului informativ-operativ și de influență, din țară și străinătate, prin selecționarea, studierea și atragerea la colaborare a unor elemente tinere din rândul intelectualilor de naționalitate maghiară (scriitori, istorici, juriști, preoți reformati și romano-catolici, predicatori bapțiști), cu posibilități de infiltrare pe lângă conducerea principalelor organizații iredentiste, în scopul obținerii de informații care să permită compromiterea și anihilarea activității acestora, precum și demascarea caracterului revizionist-fascist al „tezelor” iredentiste.

În lunile aprilie și septembrie 1982, U.M. 0225, ca unitate de profil, în colaborare cu U.M. 0199, 0201 și 0208, vor raporta comenzi Centrului concluziile desprinse din activitatea informativ-operativă desfășurată, precum și propunerile lor de îmbunătățire, în continuare, a muncii în această problemă.

Răspund: șefii U.M. 0225, U.M. 0199,
U.M. 0201 și U.M. 0208

6) În problema culte-secte, potrivit sarcinilor ce revin U.M. 0544 din planul comun elaborat la nivelul Departamentului Securității Statului, se va acorda o mai mare atenție măsurilor de penetrare informativă a mediilor și grupărilor din străinătate, pentru cunoașterea și neutralizarea acțiunilor de proliferare a concepțiilor mistico-religioase în România, precum și de instigare a adeptilor acestora la nerespectarea legilor și la alte fapte de natură să aducă atingere securității statului sau să afecteze climatul politic din țara noastră. Se va pune accent deosebit pe depistarea și neutralizarea emisarilor din exterior și a canalelor de introducere în țară a materialelor de propagandă religioasă, a locurilor de depozitare și a persoanelor care se ocupă cu difuzarea lor.

U.M. 0225, împreună cu U.M. 0199 și U.M. 0201, vor analiza periodic prevederile programului existent în problemă, rezultatele măsurilor de prevenire și neutralizare a activității dușmănoase desfășurată sub acoperire religioasă, iar în luna iunie 1982 vor raporta comenzi Centrului concluziile desprinse și măsurile ce se impun în continuare.

Răspund: șefii U.M. 0225, U.M. 0199
și U.M. 0201

7) Unitățile operative, în cooperare cu Direcția I, vor asigura un control informativ eficient asupra tuturor grupărilor și elementelor ostile din cadrul emigrației române, îndeosebi legionari, membri ai fostelor partide așa-zis istorice, foști demnitari, ofițeri, publiciști și ziariști pe timpul regimului burghezo-moșieresc, elemente aventuriste, declasate, dezrădăcinate, care și-au trădat țara și s-au pus în slujba unor interese străine. O atenție deosebită se va acorda destrămării organizațiilor și grupărilor dușmănoase existente,

potrivit sarcinilor stabilite în acțiunile „HORA” și „NEGHINA”, precum și prevenirii înființării altora noi.

În lunile mai și noiembrie 1982, U.M. 0225 și celelalte unități operative vor raporta comenzii Centrului concluziile desprinse din analiza informațiilor referitoare la preocupările legionarilor din străinătate și, respectiv, ale foștilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului (acțiunea „GHERLA”) și măsurile luate pentru a preveni desfășurarea de activități ostile orânduiri noastre socialiste.

Periodic, se vor analiza obiectivele urmărite prin preocuparea unor elemente reacționare de organizare a unui „Congres Mondial al Românilor Liberi” și de constituire, în acest mod, a unei organizații a întregii emigrații. Concluziile desprinse vor fi folosite în crearea de posibilități informativ-operative care să permită, în final, preluarea controlului, de către organele noastre, asupra acestei organizații.

Răspund: șeful U.M. 0225 și
șefii unităților operative

8) Vor fi intensificate măsurile informativ-operative și de influență pentru întărirea organizatorică a asociațiilor și grupărilor loiale din rândul emigrației române, înființarea altora noi, în vederea creării condițiilor de constituire a unei etnii a emigrației și antrenării mai eficiente a potențialului acesteia la prevenirea, combaterea și anihilarea activităților ostile țării.

În luna martie 1982, la comanda Centrului, se va analiza stadiul realizării sarcinilor prevăzute în acțiunea „FORUM”, concluziile desprinse în urma măsurilor întreprinse și se vor prezenta propuneri de intensificare a activității pe această linie. Se vor continua, totodată, acțiunile de aducere în țară a unor reprezentanți de frunte ai emigrației originare din România, în vederea influențării lor pozitive.

Răspund: șeful U.M. 0225 și șefii
celorlalte unități operative

9) Diversificarea și extinderea acțiunilor informativ-operative și de influență vizând menținerea și consolidarea în exterior a climatului favorabil R.S. România, prin elaborarea, publicarea și difuzarea, sub îndrumarea Secției de propagandă și presă a C.C. al P.C.R. și în strânsă cooperare cu unități centrale de securitate, Serviciul „D”, Arhivele Statului și alte instituții de profil, a unor lucrări, studii, cărți și alte materiale, în care să se popularizeze trecutul istoric și realitățile contemporane din țara noastră, să se combată netemeinicia „tezelor” iredentiste, precum și propaganda ostilă.

La nivelul unităților operative se vor organiza analize trimestriale asupra modului în care se acționează pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin din măsurile ordonate pe această linie.

Vor fi continuate, totodată, acțiunile de identificare a noi documente istorice cu privire la România, existente în arhive, biblioteci și colecții particulare din diferite state, de recrutare și instruire corespunzătoare a noi surse, în vederea preluării, aducerii în țară și valorificării acestor documente pentru popularizarea adevărului istoric și combaterea propagandei naționalist-iredentiste.

Răspund: șeful U.M. 0225 și șefii
U.M. 0199 și U.M. 0201

III. CREȘTEREA CONTRIBUȚIEI U.M. 0544 LA SPRIJINIREA, PRIN MIJLOACELE MUNCII SPECIALE, A PROMOVĂRII INTERESELOR ECONOMICE ȘI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE ALE ROMÂNIEI ÎN RELAȚIILE CU ALTE STATE

1) Întreprinderea de noi acțiuni specifice complexe vizând influențarea autorităților guvernamentale din diferite state, a altor factori politici și economici de

decizie, să se pronunțe și să acționeze efectiv pentru dezvoltarea raporturilor pe multiple planuri cu România, deblocarea situațiilor deosebite apărute în relațiile bilaterale și realizarea unor deschideri către țări cu care avem interes să întreprinem legături.

O atenție deosebită va fi acordată măsurilor inițiate de U.M. 0201, în cooperare cu Direcția a III-a și U.M. 0625/C.P., menite să contribuie la prelungirea de către S.U.A. a clauzei națiunii celei mai favorizate pentru România, în anul 1982 și în perspectivă. În acest scop, la nivelul comenzii Centrului se va analiza, în lunile aprilie și septembrie 1982, stadiul acțiunii „ORIZONT” și măsurile ce se impun în continuare.

De asemenea, U.M. 0199 și U.M. 0208 își vor intensifica activitatea informativă și de influență în vederea consolidării rezultatelor obținute în extinderea legăturilor țării noastre cu Piața Comună, precum și pentru deblocarea relațiilor sale cu alte state. Trimestrial și ori de câte ori este necesar, vor raporta comenzii Centrului aspectele noi apărute și măsurile luate.

Răspund: șefii unităților operative

2) Identificarea de noi posibilități pentru sprijinirea, prin mijloacele muncii noastre, a activităților de asigurare pe termen lung a surselor de aprovizionare cu materii prime de bază, promovarea la export a produselor românești cu grad înalt de tehnicitate sau greu vandabile, eliminarea barierelor vamale, a contingentărilor și altor restricții netarifare la importurile de produse românești, precum și pentru înființarea, în țară și peste hotare, de noi societăți mixte de producție și comercializare.

Semestrial, vor fi raportate la comanda U.M. 0544 rezultatele muncii desfășurate de unități în aceste domenii și măsurile noi care se impun.

Răspund: șeful Unității economice și T.S.

și șefii unităților operative

3) Unitățile operative își vor perfecționa și diversifica neconținut activitatea de procurare, prin mijloace specifice, a unor documentații și materiale tehnico-științifice secrete, care sunt supuse embargoului sau comportă efort valutar deosebit, urmărindu-se introducerea lor în circuitul productiv intern pentru sprijinirea realizării programelor prioritare vizând dezvoltarea ramurilor de vârf ale economiei naționale, precum și aducerea, în mod legendar, în țară, de specialiști străini, în vederea acordării de asistență tehnică calificată.

Unitatea economică și T.S. va actualiza periodic tematicile speciale cu privire la procurarea de documentații tehnico-științifice din exterior și va asigura, ca unitate de profil, sprijinul și asistența necesare dinamizării și realizării sarcinilor în acțiunile cu caracter economic și tehnico-științific, luând în același timp măsuri pentru dezvoltarea bazei operative proprii și folosirea mai eficientă a acesteia în rezolvarea tematicilor stabilite. Va asigura, totodată, implementarea documentațiilor și materialelor T.S., procurate pe căile muncii specifice, la instituțiile și întreprinderile interesate.

Periodic, va fi analizat, la nivelul comenzii Centrului, stadiul realizării măsurilor prevăzute în acțiunile deschise, îndeosebi „VIITORUL”, „CIRCUITUL”, „ELICEA” și altele.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șeful Unității economice și T.S.

și șefii unităților operative

4) Unitatea economică și T.S., împreună cu unitățile operative, vor reactualiza, până la 1 martie 1982, Programul special de măsuri în domeniul agriculturii, cu sarcinile rezultate din orientările și indicațiile date recent de Comandantul Suprem, și vor asigura mobilizarea mai eficientă a potențialului informativ-operativ din acest domeniu, la sprijinirea, prin mijloace specifice, a realizării obiectivelor și măsurilor stabilite de conducerea partidului și statului pentru înfăptuirea noii revoluții agricole în țara noastră.

Trimestrial, se va analiza, la nivelul comenzii Centrului, stadiul realizării măsurilor prevăzute în programul respectiv.

Răspund: șeful Unității economice și T.S.
și șefii unităților operative

5) Unitățile operative vor intensifica acțiunile de influență vizând obținerea, în domeniul financiar-bancar, a unor condiții cât mai avantajoase pentru întreprinderile românești de comerț exterior. O atenție deosebită se va acorda creării condițiilor necesare reeșalonării termenelor de plată a creditelor, scadente în perioada imediat următoare, obținerii de noi credite în condiții avantajoase de rambursare și atragere de fonduri valutare, prin inițierea de noi acțiuni de cooperare economică, realizarea unor acorduri de plată prin clearing etc.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: Unitatea economică și T.S.
și șefii unităților operative

6) Unitățile operative vor întreprinde acțiuni mai eficiente, atât cu prilejul negocierii și semnării unor contracte de comerț exterior și cooperare economică, cât și prin folosirea altor modalități specifice, în scopul realizării unor operațiuni de aport valutar special și de aducere în țară a unor bunuri de patrimoniu.

Periodic, la nivelul comenzii Centrului, se vor analiza principalele acțiuni lucrate de Compartimentul A.V.S.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șefii unităților operative și
șeful Compartimentului A.V.S.

7) Intensificarea acțiunilor specifice în scopul sesizării din timp a măsurilor ce se impun a fi întreprinse pentru a se evita anumite deficiențe în activitatea productivă și de comerț exterior și cooperare economică a unor întreprinderi românești, cum ar fi: livrarea de produse de slabă calitate și întâzieri în expedierea mărfurilor către parteneri străini; acceptarea, la export, de prețuri sub nivelul pieței și, respectiv, de produse necorespunzătoare sau la prețuri peste nivelul pieței, la import; nelegarea importurilor de exporturi; folosirea nejustificată a intermediarilor etc.

În luna iulie 1982 se va analiza, la nivelul comenzii Centrului, stadiul aplicării măsurilor prevăzute în programul „MERCUR”, pentru ca, în cursul lunii august, să se poată raporta la conducerea Departamentului Securității Statului, împreună cu Direcția a II-a și U.M. 0625/C.P., situația existentă și măsurile ce se impun.

Semestrial, împreună cu U.M. 0625/C.P., Direcția a II-a și U.M. 0195, se va analiza modul în care se realizează măsurile stabilite privind luarea sub control, prin mijloacele muncii de securitate, a unor contracte economice mai importante, pentru a se putea preveni producerea unor eventuale prejudicii economiei naționale.

Răspund: comanda U.M. 0544,
șeful Unității economice și T.S.
și șefii unităților operative

8) Unitățile operative vor intensifica măsurile informativ-operative pentru cunoașterea persoanelor propuse și aprobate să execute lucrări în străinătate, precum și a problemelor specifice pe linia acțiunilor de cooperare în construcții și montaj ale țării noastre cu alte state.

La nivelul comenzii Centrului, se va analiza, în [luna] martie a.c., stadiul aplicării programului „ATLAS”, pentru ca, în cursul lunii aprilie 1982, să se poată prezenta, împreună cu Direcția a II-a și U.M. 0195, un raport în acest sens la conducerea Departamentului Securității Statului.

Răspund: comanda U.M. 0544,

șeful Unității economice și T.S.
și șefii unităților operative

9) Împreună cu U.M. 0625/C.P. și Direcția a II-a, vor fi continuate măsurile complexe de urmărire a comercianților și specialiștilor străini suspecți, pe timpul șederii lor în țara noastră, pentru a se preveni scurgerea de informații și prejudicierea intereselor României.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șeful Unității economice și T.S. și
șefii unităților operative

10) Prin măsuri informativ-operative complexe, se va acționa, în cooperare cu U.M. 0625/C.P. și U.M. 0195, pentru depistarea cetățenilor români din sistemul comerțului exterior și din alte domenii de activitate, care au conturi deschise în străinătate, ca urmare a unor operațiuni ilicite, în scopul recuperării valorilor respective, prevenirii materializării intențiilor de trădare și tragerii lor la răspundere, potrivit legii.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șefii unităților operative

IV. ÎMBUNĂTĂȚIREA SISTEMULUI ȘI METODOLOGIEI DE LUCRU CARE SĂ CONTRIBUIE LA REALIZAREA DE CĂTRE UNITĂȚILE OPERATIVE A TUTUROR SARCINILOR CE DECURG DIN OBIECTIVELE FUNDAMENTALE ALE MUNCII

1) Unitățile operative vor întreprinde măsuri concrete pentru diversificarea formelor de legendare și acoperire a cadrelor care urmează să fie trimise în exterior pe spații ce prezintă interes operativ pentru R.S. România, folosindu-se mai intens posibilitățile oferite de alte instituții românești decât M.A.E. și M.C.E.C.E.I. și care, pe baza planurilor lor de relații externe, efectuează schimburi și acțiuni de colaborare cu străinătatea.

Până la 30 iunie a.c., unitățile operative vor analiza rezultatele măsurilor întreprinse în acest domeniu, iar până la 15 iulie 1982 se va organiza o asemenea analiză la nivelul U.M. 0544.

Răspund: șefii unităților operative
și șeful U.M. 0279

2) Extinderea sistemului de participare acoperită a cadrelor din unități la tratative comerciale, sesiuni ale comisiilor mixte, târguri, expoziții, simpozioane și alte manifestări internaționale, organizate în țară și în străinătate, urmărindu-se creșterea eficienței acestor activități în rezolvarea misiunilor și sarcinilor ordonate.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șefii unităților operative

3) Perfecționarea sistemului de trimitere, pe anumite spații ce prezintă interes deosebit, a unor grupe operative în misiune temporară și inițierea de măsuri concrete care să asigure creșterea eficienței în activitatea acestora.

Până la 28 februarie 1982, unitățile operative vor prezenta propuneri concrete pentru trimiterea, în misiune temporară, a unor grupe operative care să contribuie la rezolvarea unor sarcini mai deosebite, rezultate din obiectivele fundamentale ale muncii de securitate.

Răspund: șefii unităților operative

4) Întocmirea unui proiect de ordin privind crearea, conducerea, verificarea și educarea rețelei informative a U.M. 0544.

Termen: 30 iunie 1982

Răspunde: comanda U.M. 0544

5) Elaborarea unei metodologii de lucru privind perfecționarea activității grupelor operative externe, în scopul creșterii eficienței muncii acestora.

Termen: 30 aprilie 1982

Răspund: șefii unităților operative

6) Îmbunătățirea sistemului de conlucrare dintre unitățile de spațiu, care răspund de întreaga activitate informativă în zonele de competență, și cele de profil, care asigură, la nivelul Centrului, coordonarea problemelor și asistența de specialitate.

Până la 30 aprilie a.c., U.M. 0225 și Unitatea economică și T.S. vor lua măsuri de reactualizare a metodologiilor de lucru specifice privind conlucrarea dintre unitățile Centrului pe linia celor două obiective fundamentale ale muncii.

Răspund: șefii unităților operative

7) Definitivarea și prezentarea spre aprobare a Instrucțiunilor privind perfecționarea activității de evidență operativă în cadrul U.M. 0544 și luarea măsurilor ce se impun pentru aplicarea acestora în practică.

Termen: 30 mai 1982

Răspund: șeful U.M. 0282 și

șefii unităților operative

8) Perfecționarea continuă a sistemului de cooperare dintre U.M. 0544 și celelalte unități centrale și teritoriale de securitate și asigurarea, pe această bază, a conjugării eforturilor în realizarea de acțiuni unitare, calificate și ofensive, în măsură să determine și să asigure folosirea eficientă a tuturor mijloacelor și posibilităților muncii pentru apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile și promovarea intereselor României în relațiile cu alte state.

La nivelul unităților operative se vor efectua analize periodice în legătură cu modul în care se desfășoară cooperarea și schimbul reciproc de informații cu organele interne de securitate, care să permită desprinderea de concluzii utile și stabilirea de măsuri pentru perfecționarea, în continuare, a sistemului de lucru și creșterea eficacității acțiunilor întreprinse.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șefii unităților operative

și șeful U.M. 0282

V. ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITATIVĂ ȘI DIVERSIFICAREA TEMATICĂ A INFORMĂRILOR CE SE RAPORTEAZĂ COMANDANTULUI SUPREM, PRECUM ȘI A ACTIVITĂȚII DE DOCUMENTARE INFORMATIV-OPERATIVĂ A CONDUCERII MINISTERULUI DE INTERNE ȘI A DEPARTAMENTULUI SECURITĂȚII STATULUI

1) Stabilirea, în raport cu specificul fiecărei unități operative în parte, a unor măsuri concrete, pe sectoare și colective de muncă, care să determine un salt calitativ în ceea ce privește obținerea și exploatarea informațiilor, a materialelor și documentațiilor T.S., precum și problematica pe care o abordează, astfel încât să asigurăm o informare de înalt nivel a Comandantului suprem.

În acest scop, până la 28 februarie a.c., se va efectua, la nivelul Centrului, o analiză complexă privind concluziile ce se desprind din activitatea de culegere și valorificare a informațiilor politice, politico-economice și militare, desfășurată în perioada 1.VII.1981-31.I.1982, în vederea adoptării de măsuri ferme pentru impulsivarea acestei activități.

Răspund: șefii unităților operative

și șeful U.M. 0282

2) Perfecționarea sistemului de căutare a informațiilor, prin elaborarea unor tematici orientative care să asigure direcționarea clară și fermă a întregului aparat operativ în procesul de obținere a informațiilor, de procurare a unor documentații și materiale T.S., potrivit cerințelor ce decurg din obiectivele fundamentale ale muncii.

Până la 15 martie a.c., U.M. 0282 și unitățile operative vor elabora o tematică generală prin care să se orienteze întregul aparat asupra sarcinilor informative ce-i revin, în etapa actuală, pentru realizarea obiectivelor fundamentale ale muncii.

Trimestrial și ori de câte ori se impune, unitățile operative vor analiza, împreună cu U.M. 0282, calitatea informațiilor obținute și modul în care acestea răspund tematicilor ordonate.

Răspund: șefii unităților operative
și șeful U.M. 0282

3) Unitățile operative vor introduce o ordine desăvârșită în evaluarea și exploatarea la nivelul lor a informațiilor, materialelor și documentațiilor T.S., urmărind în mod operativ confirmarea sau infirmarea acestora, pentru ridicarea continuă a calității materialelor ce se raportează Comandantului suprem și avansarea lucrării acțiunilor și cazurilor din preocupare.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șefii unităților operative
și șeful U.M. 0282

4) Perfecționarea sistemului de raportare la conducerea Departamentului Securității Statului a rezultatelor muncii de informații externe, a problemelor operative deosebite care apar în procesul executării misiunilor de către unități, precum și a stadiului măsurilor întreprinse în diferite probleme, acțiuni și cazuri aflate în lucru.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: comanda U.M. 0544,
șefii unităților operative și
șeful U.M. 0282

5) Creșterea contribuției U.M. 0544 la documentarea informativă a conducerii Ministerului de Interne și a Departamentului Securității Statului, a cadrelor de bază din aparatul de securitate, pe diverse probleme de interes rezultate din interceptarea știrilor transmise de agenții internaționale de presă, a emisiunilor în limba română ale unor posturi de radio străine, precum și prin prezentarea unor fișe de obiective și personalități, studii, note și sinteze documentar-informative, cuprinzând, în principal, aspecte pe linie de spionaj-contraspionaj și terorism-antiterorism.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspunde: șeful U.M. 0282

VI. IMPRIMAREA UNUI STIL DE MUNCĂ REVOLUȚIONAR, DINAMIC ȘI OFENSIV, ÎN ÎNTREAGA ACTIVITATE A CADRELOR CU FUNCȚII DE COMANDĂ. PERFECTIONAREA CONTINUĂ A ACTIVITĂȚII DE CONDUCERE, CONTROL ȘI ÎNDRUMARE

1) Perfecționarea activității Consiliului de conducere al U.M. 0544, astfel încât acesta să-și exercite în tot mai bune condițiuni atribuțiile stabilite prin Regulamentul cadru și să asigure adoptarea unor decizii optime, corespunzătoare cerințelor muncii practice, pe baza respectării cu strictețe a regulilor de compartimentare.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspunde: comanda U.M. 0544

2) Îmbunătățirea stilului și metodelor de muncă ale cadrelor de conducere, prin realizarea unui contact nemijlocit cu subordonații, eliminarea unor lucrări inutile și acordarea timpului necesar muncii de comandă, concepție, decizie, control și îndrumare,

astfel încât cel puțin 2/3 din timpul de lucru al acestora să fie afectat activității practice, pe acțiuni, probleme și cazuri concrete.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: comanda U.M. 0544 și
șefii de unități

3) Șefii de unități, cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid, vor stabili noi măsuri în vederea folosirii judicioase a efectivelor din subordine, a realizării la un nivel calitativ superior a sarcinilor și îmbunătățirii în continuare a organizării, planificării și controlului muncii.

Până la sfârșitul trimestrului I/1982, unitățile operative vor reanaliza încărcătura cu sarcini a fiecărui cadru, pentru a asigura cuprinderea eficientă a întregului front de lucru deschis, precum și un caracter ofensiv, dinamic și continuu în executarea misiunilor încredințate.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șefii de unități

4) Efectuarea de controale periodice la unitățile operative de spațiu și profil, pentru cunoașterea stadiului muncii în problemele, acțiunile și cazurile aflate în lucru și luarea măsurilor ce se impun în continuare.

Până la sfârșitul lunii mai a.c., se vor efectua astfel de controale în problemele culte-secte și legionară. De asemenea, până la 30 septembrie se va efectua un control la unitățile operative în legătură cu activitatea depusă pe linie economică și T.S.

Răspund: comanda U.M. 0544,
șeful U.M. 0282

și șefii unităților operative

5) Îmbunătățirea activității de îndrumare și control la grupele operative teritoriale ale U.M. 0544, în vederea dezvoltării capacității de acțiune a acestora, a creșterii responsabilității lor în executarea misiunilor ce le revin. Efectuarea unor analize periodice și prezentarea de propuneri pentru perfecționarea metodologiei muncii acestora.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: comanda U.M. 0544 și
șefii unităților operative

VII. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚII DE SELECȚIONARE, CUNOAȘTERE, PREGĂTIRE ȘI PROMOVARE A CADRELOR, ÎN VEDEREA RIDICĂRII CALITĂȚII APARATULUI DE INFORMĂȚII, ASIGURĂRII FERMITĂȚII ȘI CARACTERULUI COMBATIV AL ÎNTREGULUI EFECTIV

1) Continuarea activității de selecționare și încadrare în U.M. 0544 a unor activiști de partid și U.T.C., cadre din alte unități ale Departamentului Securității Statului și Ministerului de Interne, specialiști cu studii superioare din producție și alte unități ale economiei naționale.

O atenție deosebită se va acorda, în continuare, selecționării de cadre-femei, corespunzător cerințelor actuale și de perspectivă ale muncii de informații externe, pregătirii lor temeinice cu problemele specifice acestei activități.

Trimestrial, unitățile vor înainta la U.M. 0279 propuneri de încadrare în raport cu nevoile muncii.

Răspund: șeful U.M. 0279 și

șefii unităților operative

2) Unitățile operative vor prezenta propuneri de încadrarea posturilor vacante din exterior cu cadre competente, având o bună pregătire politică și profesională, astfel încât până la data de 30 iunie a.c. acțiunea să fie încheiată.

Răspund: șeful U.M. 0279 și
șefii unităților operative

3) Intensificarea măsurilor de selecționare, cunoaștere și pregătire a unor ofițeri capabili, cu înalte calități moral-patriotice și profesionale, care să fie incluși în rezerva de cadre.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șeful U.M. 0279 și
șefii unităților operative

4) Desfășurarea, de către comandanți, organele și organizațiile de partid a unei intense munci politico-organizatorice cu întregul efectiv, pentru înțelegerea și însușirea în profunzime a prevederilor documentelor de partid, a concluziilor și sarcinilor concrete ce revin fiecărui cadru al U.M. 0544.

În acest scop, va fi îmbunătățit continuu învățământul politico-ideologic, profesional, militar și de limbi străine, urmărindu-se creșterea eficienței acestei activități în procesul executării misiunilor specifice. Extinderea sistemului de perfecționare a pregătirii ofițerilor prin cursuri de scurtă durată organizate la C.P.P.C., la Academia „Ștefan Gheorghiu”, precum și la Universitatea politică și de conducere.

Totodată, se vor perfecționa formele de testare a cadrelor pentru verificarea capacității, aptitudinilor și ingeniozității acestora, a spiritului de autoapărare și ripostă calificată față de acțiunile dușmanului.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șeful U.M. 0279 și
șefii unităților operative

5) Elaborarea, în baza unui plan special întocmit, a unor materiale referitoare la munca de informații externe, destinate ridicării nivelului de pregătire a cadrelor, în raport cu cerințele ce decurg din obiectivele fundamentale ale muncii, frontul de lucru deschis și caracteristicile situației operative.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: comanda U.M. 0544,
șeful U.M. 0279,
șeful U.M. 0282 și
șefii unităților operative

6) Continuarea susținută a activităților medicale profilactice vizând asigurarea sănătății și păstrarea capacității integrale de muncă a cadrelor. Semestrial, se va analiza, în cadrul ședințelor Consiliului de conducere al U.M. 0544, starea de sănătate a cadrelor și a membrilor lor de familie și se vor hotărî măsurile ce se impun pentru creșterea potențialului de muncă al întregului efectiv.

Răspund: comanda U.M. 0544,
șeful U.M. 0297/I și
șefii tuturor unităților

VIII. FOLOSIREA ÎN MOD RAȚIONAL A FONDURILOR FINANCIARE ȘI A MIJLOACELOR MATERIALE PUSE LA DISPOZIȚIE, REALIZAREA DE ECONOMII LA COMBUSTIBILI, ENERGIE ELECTRICĂ, RECUPERAREA MATERIALELOR FOLOSIBILE ȘI DEZVOLTAREA PERMANENTĂ A GOSPODĂRIILOR AGRICOLE ANEXĂ

1) Efectuarea unor analize periodice asupra modului în care se folosesc și păstrează mijloacele financiare și materialele puse la dispoziție și stabilirea măsurilor celor mai eficiente pentru înlăturarea cheltuielilor neeconomice, realizarea de economii și prelungirea duratei de întrebuințare a bunurilor din dotare.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șefii de unități și
șeful U.M. 0297

2) Asigurarea folosirii raționale, întreținerii și exploatarea corespunzătoare a parcului auto, respectarea strictă a ordinii și disciplinei în acest domeniu. Efectuarea de controale-sondaj, periodice, cu privire la exploatarea și starea tehnică a autovehiculelor, optimizarea transporturilor, încadrarea în cotele de benzină alocate, realizarea de economii la carburanți și întreprinderea de măsuri pentru îmbunătățirea permanentă a acestei activități.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șefii de unități
și șeful U.M. 0297

3) Continuarea acțiunii de reducere a consumurilor de energie electrică, termică și a gazelor naturale, de recuperare și valorificare a resurselor materiale re folosibile, în conformitate cu reglementările legale în vigoare. În acest scop, la nivelul unităților, se va analiza periodic stadiul îndeplinirii sarcinilor și se vor asigura măsurile necesare aducerii la îndeplinire a planurilor și programelor aprobate.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șefii de unități
și șeful U.M. 0297

4) Preocuparea sporită a factorilor de răspundere din unitățile care dispun de terenuri agricole pentru organizarea în cele mai bune condițiuni a activității de cultivare a acestora și dezvoltarea continuă a gospodăriilor agricole anexe, în vederea asigurării hrănirii efectivelor și degrevării pieței și a fondului centralizat de stat cu unele produse alimentare, potrivit prevederilor planurilor de producție aprobate.

Termen: 30 decembrie 1982

Răspund: șefii U.M. 0279/I,
U.M. 0297 și U.M. 0297/I

ADJUNCT AL MINISTRULUI DE INTERNE

ȘI ȘEF AL U.M. 0544,

General-locotenent

NICOLAE PLEȘIȚĂ

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.836, vol. 6, f. 1-27

93.

1982 februarie 18 – Notă referitoare la modul cum sunt prezentate și comentate unele aspecte privind România la nivelul conducerii R.P. Ungare precum și în alte medii sociale din această țară

STRICT SECRET

Exemplar unic

Xerocopie nr. 2

NOTĂ

Din datele pe care le deținem rezultă că la nivelul conducerii R.P. Ungare, precum și în alte medii sociale din această țară, continuă să se prezinte și să se comenteze în mod denaturat unele aspecte în legătură cu România.

1) La 15 februarie a.c., în ședința Secretariatului C.C. al P.M.S.U., a fost analizată

evoluția relațiilor ungaro-române în perioada 1 ianuarie-15 februarie 1982, pe baza unor materiale pregătite de ministere și instituții autohtone care răspund de probleme politice, economice, culturale și de presă.

- Concluzia principală a ședinței respective a fost aceea că „relațiile dintre cele două țări traversează o perioadă de criză, constatându-se o înghețare a acestora în numeroase domenii”.

- În acest sens, NÉMETH KÁROLY, membru al Biroului Politic și secretar al C.C. al P.M.S.U., a făcut afirmații potrivit cărora ar fi vorba de o situație similară celei existente în raporturile României și cu alte state, nu numai socialiste.

- El a pretins, în context, că „este în creștere nemulțumirea unor largi cercuri comerciale străine față de nerespectarea, de către români, a obligațiilor ce le au, în primul rând a celor financiare, fapt pentru care România are în prezent o credibilitate limitată”.

- Drept urmare, NÉMETH KÁROLY a susținut propunerea făcută de Ministerul Finanțelor al R.P. Ungare ca, pentru mărfurile cu o valoare ridicată care urmează să fie exportate în România, cu plata în devize libere, să se obțină, în prealabil, garanții din partea unor bănci occidentale asupra solvabilității B.R.C.E.

- Această soluție a fost prezentată ca fiind, chipurile, o măsură de apărare a intereselor ungare „pentru cazul apariției, în economia română, a unor dificultăți similare celor din Polonia”.

- Cu prilejul ședinței menționate, s-a tras și concluzia potrivit căreia, pe plan propagandistic, „România este prezentată în Ungaria mult mai pozitiv față de cât ar trebui”.

- În schimb, modul de prezentare a realităților ungare de către mijloacele de informare în masă din România a fost apreciat ca „deficitar”, ceea ce s-ar datora „friei românilor de a reflecta pozitiv modelul pe care îl reprezintă societatea socialistă din R.P. Ungară”.

2) Cunoaștem că, în cursul lunii ianuarie a.c., la Budapesta a luat ființă un „club literar” al maghiarilor originari din Transilvania, stabiliți în Ungaria.

- Acest club, ce-și propune să desfășoare activități iredentist-revizioniste împotriva țării noastre, ar fi cerut recent, prin scrisori adresate conducerii P.M.S.U., reînființarea fostei Asociații a comunității maghiarilor ardeleni („Emke”), care a funcționat până la capitularea regimului horthyst.

- Inițiativa respectivă ar fi sprijinită și de emigrația iredentistă ungară din Occident, precum și de către unele elemente dușmănoase de naționalitate maghiară din Transilvania.

3) Mijloacele de informare în masă din R.P. Ungară, precum și lucrări cu caracter istoric apărute recent la Budapesta continuă să prezinte tendențios realitățile din țara noastră, precum și unele momente din istoria poporului român. Astfel:

- În mai multe emisiuni ale posturilor de radio și televiziune ungare, consacrate României, s-a pus accent pe evidențierea unor neajunsuri privind activitatea economică, aprovizionarea populației cu produse alimentare și situația locuitorilor de la sate.

- În volumul II al lucrării „Cronologia istoriei Ungariei” (perioada 1526-1548), apărută în Editura „Akademia” din Budapesta, sunt prezentate denaturat unele evenimente istorice din Transilvania, care este privită ca parte integrantă a Ungariei, minimalizându-se rolul elementului românesc în istoria acestui teritoriu.

- Revista lunară „Valóság” („Adevărul”) publică, în primul număr din acest an, studiul intitulat „Problema naționalităților, cercetările științifice privind naționalitățile”, semnat de FÜRY LAJOS, șeful Secției „Ardealul” din cadrul Academiei de Științe a R.P. Ungare.

Autorul susține, între altele, că ar fi necesar să se elaboreze, în cadrul O.N.U., „reglementări” cu valabilitate internațională pentru apărarea minorităților, la care să se apeleze în cazul violării drepturilor acestora de către statele de reședință.

După opinia lui FÜRY LAJOS, ar fi nevoie de „concursul hotărât al O.N.U. sau de crearea unei organizații internaționale specializate, care să asigure transpunerea în viață a acestor norme și controlul respectării lor”.

Nr. 0089

18 februarie 1982

[Un exemplar a fost dat la
Sectorul IV.

/ss/ Indescifrabil/19.02. '82]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 177-178

94.

1982 februarie 19 – Notă privind modul denaturat în care sunt prezentate, în R.P. Bulgaria, momente importante din istoria României

STRICT SECRET

Ex. nr. 4

NOTĂ

Surse ale organelor noastre informează că în R.P. Bulgaria continuă să se prezinte în mod denaturat momente importante din istoria României, cu intenția vădită de a se crea publicului autohton o imagine falsă despre acestea.

1) Astfel, cu ocazia lucrărilor Comisiei mixte româno-bulgare pe probleme de istorie, desfășurate la Sofia în perioada 8-13 februarie a.c., unii istorici bulgari au căutat să aducă noi „argumente” prin care să ateste, chipurile, „stăpânirea, de către Bulgaria, până în secolul al XIV-lea, a întregului teritoriu românesc situat în partea de sud și de est a Carpaților” și, în acest cadru, să susțină teoria conform căreia „Dobrogea a fost întotdeauna teritoriu bulgar”.

- În sprijinul unor astfel de „teze”, în Bulgaria continuă să fie publicate atlase și hărți, unele dintre acestea fiind incluse și în manualele școlare, în care întregul teritoriu dobrogean este cuprins în interiorul granițelor Bulgariei.

- Totodată, istoriografia bulgară continuă să trateze necorespunzător problemele istoriei Transilvaniei și Basarabiei, încercându-se denaturarea actului istoric din 1918 privind desăvârșirea formării statului național unitar român.

- În ceea ce privește evenimentele de la 23 August 1944, istoricii bulgari continuă să exagereze rolul factorului extern, respectiv teza „eliberării României de către armata sovietică”, diminuând sau chiar ignorând complet rolul Partidului Comunist Român în înfăptuirea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă.

- Referindu-se la aceste aspecte, PETAR PETROV, șeful părții bulgare în Comisia mixtă menționată, a relatat, în discuții restrânse, că „istoriografia bulgară trebuie să țină seama de pozițiile sovietice și maghiare, stabilite la niveluri ce nu pot fi schimbate de istorici”.

2) De curând, autoritățile bulgare, în colaborare cu cele sovietice, au terminat construcția unui ansamblu arhitectonic și pictural la Plevna, dedicat evenimentelor din 1877.

- Atât picturile din interiorul complexului intitulat „Epopoea Plevnei – 1877”, care sunt realizate în cea mai mare parte de pictori sovietici, cât și pliantele difuzate în Bulgaria în legătură cu acest monument, redau aspecte exclusiv din acțiunile armatei ruse, precum și

ale unor detașamente de voluntari bulgari, făcându-se abstracție de participarea și contribuția deosebită a armatei române în războiul cu turcii.

- Într-o singură scenă, pretind ghizii bulgari, ar fi reprezentat și căpitanul român VALTER MĂRĂCINEANU, însă figura acestuia nu apare suficient de clară și este înconjurat de militari în uniforme rusești.

- De asemenea, unul dintre tablouri prezintă momentul când șeful garnizoanei otomane de la Plevna este „predat” comandamentului rus, trecându-se astfel sub tăcere faptul că OSMAN PAȘA s-a predat efectiv colonelului român MIHAIL CERCHEZ.

Nr. 0091

19 februarie 1982

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 179

95.

1982 martie 11 – Telegramă expediată de Sergiu de la Grupa operativă din Sulina referitoare la vizita lui Hans-Dietrich Genscher în Vadu

STRICT SECRET

Exemplar 5

Nr. oficial 0055/CS/C-12

Data 11.03.82 ora 18,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR SULINA **URGENȚA** Urgent **DESTINATAR** CS/C-12+E+S

În legătură cu recenta vizită a șefului colegiului corăbian în Vadu, selectez:

Convorbirile avute de cei doi șefi de colegiu s-au axat pe „probleme politice și stabile de o deosebită importanță pentru situația internațională actuală”. Hans-Dietrich Genscher⁷⁶ a „criticat sistemul ridicat de rate practicat de băncile vadu, sistem care are consecințe grave pentru economia sectoarelor brățeșene iar în viitor chiar pentru cea vadu”.

În privința Barajului, Alexander Haig⁷⁷ a tichetat că „un obiectiv principal al strategiei Vadu și al celorlalte sectoare din Baraj trebuie să-l constituie întărirea Barajului, prin atragerea Panciului în forțele armate integrate ale Barajului”. În acest sens, „un rol deosebit de important revine Câmpinei, având în vedere relațiile speciale ale acesteia cu Panciu”. Hans-Dietrich Genscher a propus instituirea unor „întâlniri neconvenționale ale șefilor de colegii ale Barajului, de câte ori situația internațională devine încordată (ca de exemplu Vedea, Comarnic etc.), întâlniri care sunt deja practicate de membrii Orchestrei”. Astfel de întâlniri vor avea ca efect „stabilirea unor situații de urgență” și „implicarea treptată a Panciului la activitățile Barajului”. Vadu a fost de acord cu propunerea lui H.D.G., care urmează să fie supusă în dezbatere la prima sesiune a șefilor colegiilor Barajului.

În privința relațiilor bilaterale, Hans-Dietrich Genscher a arătat că frunzașul Vadu – cu ocazia vizitei în Câmpina – „ar trebui să includă în program și Bâlea-Occidental. Aceasta pentru a sublinia suportul Vadu față de Câmpina și de a demonstra Movilei că Bâlea-Occidental este parte a Câmpinei”. Propunerea urmează să „fie studiată de Colegiul

⁷⁶ Hans-Dietrich Genscher – jurist și om politic vest-german, ministru al Afacerilor Externe (1974-1992, inclusive vicecancelar)

⁷⁷ Alexander Haig – general și om politic american; secretar al Departamentului de Stat (1981-1982)

Vadu”.

Sergiu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.789, vol. 8, f. 46

96.

1982 martie 18 – Notă referitoare la unele surse și persoane de influență din rândul emigrației originare din România, aflate în S.U.A. și Canada

[U.M. 0225]

Nr. 0044782/39

Din 18.03.1982

DECLASIFICAT

NOTĂ

**cu unele surse și persoane de influență din rândul
emigrației originare din România aflate în S.U.A. și Canada**

I. S.U.A.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Profesia/funcția	Preocupări profesionale/politice	Observații
0	1	2	3	4
1.	NICHOLAS BUCUR	- jurist, avocat pledant	- președintele „Asociației culturale româno-americe”	- autorul cărții „Ceașescu al României-campion al păcii”; - este folosit în acțiuni de influență pe lângă unele personalități politice americane
2.	GEORGE ALEXE	- doctor în teologie	- redactorul ziarului „Comuniunea românească”; - secretar la Societatea „Gh. Lazăr”; - colaborator principal la „Ora românească de radio” din Detroit	- acționează pentru promovarea adevărului istoric, combaterea iredentismului maghiar, demascarea ideilor fasciste și neofasciste, a elementelor legionare care le propagă; - este angrenat în acțiuni de unificare a emigrației române
3.	BARBU NICULESCU	doctor în drept, om de afaceri	- președintele „Fundației culturale româno-americe”	- acționează pentru popularizarea culturii și civilizației românești, promovarea intereselor economice ale R.S. România, promovarea adevărului istoric și combaterea teoriilor iredentiste; - este folosit în acțiunea de atragere/menținere a emigrației pe poziții loiale
4.	DEAN MILHOVAN	- avocat și ziarist	- editorul ziarului „Dreptatea” din New York	- desfășoară acțiuni pentru demascarea ideilor legionare și combaterea teoriilor iredentiste
5.	JOHN COMAN	- jurist	- avocat și membru în conducerea „Uniunii și Ligii Societăților româno-americe din S.U.A. și	- acționează pentru menținerea „Uniunii și Ligii Societăților româno-americe din S.U.A. și

			Canada”	Canada” pe o poziție favorabilă R.S. România; - este o persoană influentă în rândul emigrației
6.	JOHN COPACEA	- om de afaceri	- prim-vicepreședinte al „Comitetului Executiv al Uniunii și Ligii Societăților româno-americane din S.U.A. și Canada”	- acționează pentru promovarea adevărului istoric, a civilizației și culturii românești, combaterea teoriilor iredentiste și susținerea unității etnice a tuturor emigranților români
7.	FLORIAN STĂNESCU	- regizor	- președintele Centrului cultural „Mihai Eminescu” din New York; - redactor al revistei „România pretutindeni”	- este folosit pentru combaterea teoriilor iredentiste și promovarea adevărului istoric, a culturii și civilizației românești
8.	CONSTANTIN MICUDA	- arhitect - președintele Societății „Micuda Co. Ltd.”	- membru activ al „Sălii românești” de pe lângă Universitatea Wyne-Detroit	- acționează pentru organizarea unor manifestări culturale românești pe lângă Universitățile Wyne și Ann-Astor din Detroit; - are influență pe lângă guvernul statului Michigan
9.	ADAM ZAGA	- publicist	- director al postului de radio și T.V. „Ora românească” din Detroit	- desfășoară acțiuni de popularizare a culturii și civilizației românești; - este folosit în acțiuni de unificare a emigrației române.
10.	GEORGE ROMAN	- avocat	- director al „Orei românești de radio” din Detroit	- este folosit pentru promovarea adevărului istoric și combaterea teoriilor iredentiste
11.	JOHN MANOLESCU	- ziarist, filozof, istoric	- directorul programului de radio „Comentarii politice” din Cleveland	- este folosit pentru prezentarea realităților românești și în acțiuni de popularizare a politicii externe a României
12.	GEORGE PALADE	- profesor, biochimist	- laureat al Premiului Nobel pentru medicină	- desfășoară acțiuni de influență pe lângă personalități americane și acționează pentru promovarea legăturilor cu țara
13.	RADU FLORESCU	- istoric, profesor universitar	- directorului Centrului de cercetări est-europene din Boston	- este angrenat în acțiuni de contracarare a activităților iredentiste
14.	TITUS PODEA	- economist, profesor universitar, consilier O.N.U.	- consultant al Administrației S.U.A. în probleme est-europene	- este folosit în acțiuni de influență economică
15.	CONSTANTIN MARINESCU	- arhitect la primăria orașului New York	- președintele „Federației Grupurilor Etnice din România”	- acționează pentru promovarea adevărului istoric cu privire la Transilvania și realizarea unității emigrației române
16.	RODICA BOȚOMAN	- profesor universitar la Universitatea Columbus-Ohio	- conducătoarea Programului de studii românești de la aceeași universitate	- desfășoară activități de promovare a culturii și civilizației românești în mediile autohtone
17.	THEODORE ANDRICA	- ziarist și publicist	- editorul publicației „American Romanian	- realizează activități pe linia popularizării culturii și

			Review”	istoriei românești
18.	DEMETRIUS DVOICENKO MARKOV	- istoric, profesor universitar	- activități științifice	- este folosit în acțiuni de promovare a istoriei poporului român
19.	JOHN FLORESCU	- ziarist, directorul programului 3 de televiziune din Boston	- relații în Senatul american	- desfășoară activități de popularizare a realizărilor României contemporane
20.	MIRCEA TODERICIU	- doctor în teologie, conducătorul comunității catolice din Cleveland	- membru al „Asociației preoților catolici români din S.U.A.”	- este folosit pe linia combaterii acțiunilor iredentiste maghiare
21.	ALEXANDRU RĂȘCĂ	- doctor în teologie, jurist	- membru al „Uniunii și Ligii Societăților româno-americane din S.U.A. și Canada”	- este folosit în acțiunile de contracarare a activităților unor organizații legionare
22.	TIBERIU HUMIȚĂ	- profesor	- publicist la ziarul „Dreptatea” și membru al „Uniunii și Ligii Societăților româno-americane din S.U.A. și Canada”	- desfășoară activități pentru combaterea unor acțiuni ale legionarilor și iredentiștilor maghiari din S.U.A.
23.	MIHAI IANCU	- doctor în teologie	- editorul ziarului „Adevărul”; - președintele „Comitetului de apărare a Transilvaniei românești”	- realizează acțiuni de ripostă antiiredentistă
24.	VALER VLASIU	- profesor, doctor în psihologie	- cercetări în domeniul psihologiei; - publicist	- realizează acțiuni de combatere a propagandei iredentiste
25.	ANGHEL RUGINĂ	- profesor de economie politică la Universitatea Harvard	- cercetător în domeniul economiei politice	- este folosit în contracararea unor acțiuni propagandistice ostile țării noastre
26.	SORIN CRISTIAN CARP	- cineast	- cinematografie și televiziune	- realizează filme despre țara noastră
27.	EMANUEL REVICI (evreu)	- medic, director al Institutului de biologie aplicată din New York	- cercetător în domeniul biologiei	- este folosit în acțiuni T.S.
28.	CLARA REECE (evreică)	- economistă; - directoare la firma „CYRUS EATON”	- studii economice și de conjunctură	- desfășoară activități de influență economică și politică
29.	RANDOLPH BRAHAM (evreu)	- profesor universitar la Departamentul de științe social-politice de la City College University, New York	- publicist în domeniul istoriei	- este folosit în acțiuni de promovare a adevărului istoric privind Transilvania și de contracarare a iredentismului
30.	EVA FEILER (evreică)	- profesor universitar în New York	- publicist în domeniul artei și culturii	- realizează activități de combatere a iredentismului
31.	WILLIAM COREY (evreu)	- profesor; director cu probleme internaționale în cadrul organizației B'NAI B'RITH	- se ocupă de acțiuni de sprijinire a diasporei evreiești	- este folosit în acțiuni de influență politico-economică
32.	NICOLAS NAGY TALAVERA (evreu)	- istoric, profesor universitar	- publicist în domeniul istoriei	- realizează activități de popularizare a adevărului istoric
33.	ILDICO TRIEN	- economistă,	- relații cu cercurile	- este folosită în acțiuni

	(evreică)	proprietară de firmă	evreiești, cu deputați democrați din New York și New Jersey	economice și de contracarare a activităților iredentiste
34.	EMANUEL MERDINGER (evreu)	- profesor, doctor în chimie	- cercetări în domeniul chimiei și farmacologiei	- este folosit în acțiuni de promovare a intereselor României în S.U.A.
35.	EDWARD ROBERT SCHNEIDER (german)	- inginer	- președintele „Alianței sașilor transilvăneni din S.U.A.”	- realizează acțiuni de influență politică
36.	ȘTEFAN DEUBEL (german)	- ziarist	- proprietar și editor de ziare în limba engleză și germană; - redactorul și proprietarul ziarului „Volksblat”	- acționează pentru menținerea pe poziții loiale a emigrației germane din S.U.A.
II. CANADA				
1.	CORNELIU DIMA-DRĂGAN	- profesor, doctor în filologie	- editor al revistei „Studia Bibliologica” și al ziarului „Tricolorul”	- este folosit în acțiunea de unificare a emigrației române
2.	ION ȚĂRANU	- medic	- președintele „Federației Asociațiilor Românești din Canada”; - editor al ziarului „Curierul românesc”; - redactor-șef al programului de radio în limba română din Montreal	- realizează acțiuni de contracarare a activităților iredentiste maghiare, de promovare a adevărului istoric despre Transilvania și de prezentare a realităților contemporane românești
3.	EUGEN BUIA	- regizor	- director al „Societății românești de folclor” din Toronto	- folosit pentru organizarea unor manifestări pe linia popularizării artei, culturii și civilizației românești
4.	ROZETTA MOCIORNIȚA	- artist plastic		- realizează acțiuni de popularizare a artei și culturii românești contemporane
5.	NICHOLAS ANDREESCU	- om de afaceri, proprietar al unei firme de construcții în Toronto	- proiectări și studii în construcții industriale	- sprijină acțiunile noastre pe linia popularizării culturii și artei românești
6.	REMUS TZINCOCA	- muzician	- consilier la Ministerul Culturii din Quebec	- este angrenat în acțiunea de unificare a emigrației române
7.	DUMITRU ICHIM	- doctor în teologie, parohul Bisericii din Kitchener (Canada) și conducătorul comunității ortodoxe române	- editorul revistei „Vestitorul româno-canadian” și al publicației literare „Rădăcini”; - realizatorul „Orei românești” la televiziunea locală	- acționează pentru contracararea activităților unor legionari din episcopia lui V. Trifa, precum și pentru menținerea unui climat favorabil țării în rândul emigrației române
8.	EUGEN CARAGHIAUR	- inginer; om de afaceri	- editorul ziarului „Dreptatea”	- acționează pentru menținerea unui climat favorabil R.S. România
9.	ROMUL VUIA	- dr. inginer; - președintele firmei „Combustion Engineering”	- cercetător științific	- este folosit în acțiuni de influență economică
10.	MATTE MATEESCU	- jurist, director la Institutul de Drept Aerian și Spațial	- cercetător științific	- realizează acțiuni de influență economică și politică
11.	ALEXANDRU RAPAPORT	- economist, președintele firmei	- studii de conjunctură economică	- este folosit în contracararea acțiunilor ostile ale

		de import-export OLT REG'D din Montreal		iredentiștilor maghiari
12.	ARON BONCA	- economist, om de afaceri	- președintele firmei „Dominion Soil”	- realizează emisiuni de radio pentru popularizarea realităților din R.S. România
13.	STELIAN TOTTI	- biolog	- proprietarul unui laborator	- acționează pentru contracararea manifestărilor iredentiste
14.	JEAN AERICHIDE	- medic	- cabinet particular	- este folosit în acțiuni antiiredentiste
15.	IOAN SPIRATOS	- inginer chimist, om de afaceri	- vicepreședintele firmei „Handy Chemical”	- este folosit în acțiuni de influență economică
16.	ALEXANDRU MORARU	- inginer	- membru în consiliul de administrație al firmei „Combustion Engineering”	- este folosit în unele acțiuni de influență economică
17.	AUREL BLAGA	- inginer	- cercetător la National Research Ottawa	- realizează acțiuni de influență economică
18.	LAZĂR LUPU (evreu)	- economist, om de afaceri	- cercetări în industria textilă	- este folosit în contracararea acțiunilor iredentiste
19.	CĂROLA RABINOVICI (evreică)	- economist, om de afaceri	- președinta firmei „Rab Trading”	- este folosită pe linie de influență economică
20.	SAMUEL S.Z. STRULOVICI (evreu)	- medic	- președintele „Asociației Românilor Canadieni” (ARCO) din Ontario	- acționează pentru popularizarea realităților românești
21.	ADRIAN BARANGA (evreu)	- ziarist	- redactorul publicației „Ecouri românești”, organul de presă al ARCO	- este folosit în acțiuni de popularizare a realităților din R.S. România

NOTĂ:

Legătura cu persoanele de mai sus se realizează, prin mijloace specifice, de la caz la caz, în țară, în terțe țări sau în spațiile de reședință.

18 martie 1982

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 1, f. 3-9

97.

1982 martie 25 – Plan-cadru pentru dezvoltarea muncii de securitate în rândul emigrației evreiești originare din România și în spațiul Israel, aprobat de conducerea Centrului de Informații Externe

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
- U.M. 0544 -
Nr. 208/0093504/25.03.1982

STRICT SECRET
Exemplar nr. 1

A P R O B.
/ss/ N. Pleșiță

DE ACORD.
/ss/ Gh. Zagoneanu

PLAN – CADRU
pentru dezvoltarea muncii de securitate

în rândul emigrației evreiești originare din România și în spațiul Israel

Realizarea la nivel superior a sarcinilor specifice U.M. 0544 în Israel, S.U.A., Brazilia, Argentina, Canada, R.F. Germania, Australia, Austria, Franța, Anglia și Elveția în rândul emigrației evreiești originare din România și organizațiilor mondiale evreiești, este impusă de potențialul politico-economic, financiar și militar de care dispun, precum și de implicarea acestora în diferitele probleme majore pe plan mondial.

Israelul și principalele comunități evreiești din lume, adoptă față de țara noastră o poziție în general moderată, ceea ce creează premise favorabile antrenării acestora la dezvoltarea pe multiple planuri a relațiilor și intereselor României în exterior, combaterii și contracarării unor acțiuni ostile statului român.

În acest scop, prin mijloace specifice muncii de securitate, se va acționa în următoarele direcții:

I. Cunoașterea, prevenirea, combaterea și neutralizarea acțiunilor dușmănoase întreprinse de elementele ostile din cadrul organizațiilor și comunităților evreiești din Israel și alte spații, inclusiv cele formate din evreii originari din România.

II. Antrenarea evreilor originari din România, precum și a unor personalități evreiești din Israel și alte spații, pentru demascarea și contracararea activităților ostile statului român, desfășurate de către organizațiile naționalist-iredentiste maghiare și de legionari.

III. Dezvoltarea potențialului informativ și de influență evreiesc pentru promovarea adevărului istoric, a realităților contemporane ale României socialiste, de combatere a propagandei dușmănoase și diversioniste din exterior, de susținere a intereselor noastre politice și economice în străinătate.

IV. Obținerea de informații privind evoluția situației politice, economice și militare din Orientul Mijlociu, cu prioritate cele referitoare la stadiul relațiilor statului român cu aceste țări, în contextul stării conflictuale existente.

Pentru realizarea acestor obiective, unitățile operative ale U.M. 0544 vor întreprinde următoarele măsuri:

1) Obținerea de date și informații privind activitățile ostile țării noastre desfășurate de principalele organizații și grupări evreiești din Israel și alte spații, în scopul organizării de măsuri informativ-operative pentru neutralizarea acestora. Se au în vedere, în principal, trustul de presă „PIRSUMIN” din Israel, publicația „MICRO-MAGAZIN” din S.U.A., redactorii și colaboratorii posturilor de radio „EUROPA LIBERĂ” și „VOCEA AMERICII”, ziariști și reporteri ai mijloacelor de informare mass-media și alte categorii de persoane care acționează ostil țării noastre sub controlul organelor de spionaj străine.

Răspund: U.M. 0208, U.M. 0225,

U.M. 0199 și U.M. 0201

2) Întreprinderea de măsuri informative și de influență pentru completarea datelor privind Asociația Culturală Mondială a Evreilor Originari din România – A.C.M.E.O.R. – cu sediul în Israel, pentru cunoașterea planurilor ei de activitate, surselor de finanțare etc., urmărindu-se menținerea caracterului cultural al asociației și prevenirea transformării sale într-o organizație ostilă țării noastre.

Răspunde: U.M. 0225

3) În cooperare cu unitățile centrale și teritoriale ale Departamentului Securității Statului, se va acționa pentru folosirea posibilităților informative și de influență din cadrul Federației Comunităților Evreiești din România, în vederea limitării, diminuării și neutralizării activităților ostile ale evreilor din Israel și alte spații cu atitudine dușmănoasă față de țara noastră, al neangrenării organizațiilor mondiale evreiești în acțiuni potrivnice statului român.

Răspund: U.M. 0225 și U.M. 0208

4) Folosirea asociațiilor și organizațiilor evreiești pentru demascarea și contracararea activităților cu caracter fascist desfășurate de grupările legionare din străinătate, organizațiile iredentiste maghiare, centrele cultice reacționare și alte elemente dușmănoase din emigrația română.

Răspunde: U.M. 0225

5) Cunoașterea intențiilor, planurilor și măsurilor organizațiilor din Israel, S.U.A., Canada, R.F. Germania și alte spații pentru convocarea Congresului Mondial al Evreilor de origine maghiară care va avea loc în Israel în anul 1983, în scopul întreprinderii de acțiuni care să asigure stabilirea intențiilor reale ale liderilor iredentiști, cât și în vederea neautorizării organizării unei astfel de acțiuni.

Răspund: U.M. 0208, U.M. 0225,
U.M. 0199 și U.M. 0201

6) Antrenarea și sprijinirea unor elemente cu posibilități de promovare treptată, în funcții de conducere în administrația de stat a Israelului și a altor spații, în partidele politice, principalele organizații evreiești mondiale, firme și concerne economice, sistem bancar și financiar, mijloace de informare „mass-media”, poziții de pe care să combată și să neutralizeze acțiunile ostile intereselor statului român și să promoveze interesele politico-economice ale țării noastre⁷⁸.

Răspund: U.M. 0208, U.M. 0225,
U.M. 0199 și U.M. 0201

7) Angrenarea publicațiilor evreiești cunoscute cu poziție corectă față de R.S. România din Israel, S.U.A., Canada, Anglia și a redactorilor de origine evreiască din presă, radio și televiziune din alte spații, pentru promovarea adevărului istoric cu privire la Transilvania, drepturile și libertățile cetățenilor, realitățile contemporane din țara noastră, precum și pentru demascarea și combaterea propagandei antiromânești.

Răspund: U.M. 0208, U.M. 0225,
U.M. 0201, U.M. 0199

8) Prin mijloace specifice muncii de securitate se va acționa pentru aducerea în țară a unor personalități marcante și lideri ai emigrației evreiești din domeniul vieții politico-economice și cultural-artistice pentru determinarea lor să adopte o atitudine favorabilă statului român și de combatere a acțiunilor dușmănoase din exterior la adresa statului nostru.

Răspund: U.M. 0208, U.M. 0225,
U.M. 0199, U.M. 0201

9) În cooperare cu U.M. 0682 se va acționa pentru elaborarea unor materiale necesare promovării intereselor statului român în străinătate, în paralel cu realizarea unor acțiuni de dezinformare.

Răspund: U.M. 0208 și U.M. 0225

10) Intensificarea muncii informativ-operative pentru obținerea de date și informații privind evoluția situației politice, economice și militare din Israel și celelalte țări din Orientul Mijlociu, în contextul stării conflictuale existente în această zonă.

Cu prioritate, se va urmări cunoașterea intențiilor și acțiunilor pe care le preconizează părțile în conflict și modul în care acestea ar putea influența evoluția relațiilor țării noastre cu statele respective, concomitent cu deșeurile unor planuri ce contravin intereselor R.S. România.

Răspund: U.M. 0208, U.M. 0199,
U.M. 0201 și U.M. 0225

⁷⁸ Cu prioritate - /ss/ N. Pleșiță

11) Intensificarea activităților de creare a unor surse de influență din rândul cetățenilor israelieni și a emigrației evreiești de origine română, în scopul realizării sarcinilor muncii de influență, cu accent pe obținerea de credite și facilități bancare, precum și pentru promovarea activă a intereselor economico-comerciale ale țării noastre⁷⁹.

Răspund: U.M. 0208, U.M. 0199,
U.M. 0201 și U.M. 0225

12) Influențarea pozitivă a unor lideri evrei și personalități politice pentru promovarea și apărarea intereselor economice și politice ale României în exterior, inițierea de acțiuni de influență a factorilor de decizie din cadrul Congresului S.U.A. în scopul revalidării pentru țara noastră a clauzei națiunii celei mai favorizate⁸⁰.

Răspund: U.M. 0208, U.M. 0225,
U.M. 0199 și U.M. 0201

13) Pentru realizarea obiectivelor și sarcinilor cuprinse în prezentul plan-cadru, unitățile operative ale U.M. 0544 vor lua măsuri pentru crearea de noi informatori și surse de influență cu posibilități reale de penetrare în obiectivele, locurile și mediile urmărite⁸¹.

Răspund: U.M. 0208, U.M. 0225,
U.M. 0199 și U.M. 0201

14) Unitățile operative din U.M. 0544 își vor întocmi planuri de măsuri proprii, potrivit cu profilul și responsabilitățile ce le revin, în conformitate cu prevederile prezentului plan-cadru, urmând ca semestrial să se analizeze stadiul îndeplinirii sarcinilor, în cadrul U.M. 0208, unde se află sediul problemei, raportându-se corespunzător conducerii Centrului de Informații Externe⁸².

15) Având în vedere complexitatea și importanța operativă a problemei, propunem ca în cadrul U.M. 0208 și U.M. 0225 să se creeze câte o grupă operativă formată din 7-8 ofițeri cu experiență, prin redistribuirea lor din cadrele U.M. 0544. Aceste grupe să fie subordonate direct comenzii unităților respective⁸³.

/ȘEFUL U.M. 0208,
/ss/ Lt.-col. Gh. Chirilă

ȘEFUL U.M. 0225
/ss/ Lt.-col. V. Gruia

ȘEFUL U.M. 0199,
/ss/ Lt.-col. V. Aronescu

ȘEFUL U.M. 0201
/ss/ Col. A. Andrei

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.164, vol. 5, f. 113-115

98.

1982 martie 29 – Notă referitoare la conținutul primului număr al revistei „Dacia”, editată de Asociația culturală a românilor din orașul Willebroek-Belgia

STRICT SECRET

Ex. nr. 2

NOTĂ

⁷⁹ Cu prioritate - /ss/ N. Pleșiță

⁸⁰ Idem - /ss/ N. Pleșiță

⁸¹ Da - /ss/ N. Pleșiță

⁸² Da - /ss/ N. Pleșiță

⁸³ Da - /ss/ N. Pleșiță

Raportăm că, acționând în sprijinul extinderii și diversificării activității asociațiilor loiale ale emigrației române înființate în ultima perioadă în străinătate, cu scopul de a contribui la promovarea intereselor țării noastre, recent s-a asigurat publicarea în Belgia a unei noi reviste românești, intitulată „DACIA”, care va apărea trimestrial, în limba flamandă.

- Editată de Asociația culturală a românilor din orașul belgian Willebroek, înființată la sfârșitul anului 1980 sub controlul organelor noastre, revista „DACIA” își propune să informeze opinia publică belgiană despre activitățile desfășurate de Asociație, care poartă același nume, să facă cunoscute momente importante din istoria poporului român, realitățile contemporane din țară, precum și drepturile și libertățile de care se bucură toți cetățenii României, fără deosebire de naționalitate.

- Numărul din trimestrul I/1982 al revistei, prefăcut cu Mesajul de Anul Nou transmis Asociației de ambasadorul român la Bruxelles, cuprinde un articol-manifest, intitulat „De ce...Dacia?”, în care este prezentat, pe scurt, procesul de formare a statului dac centralizat și independent condus de Burebista, subliniindu-se, totodată, originea latină a poporului român și continuitatea sa pe teritoriul patriei noastre.

- Sunt incluse, de asemenea, prezentări ale manifestărilor românești organizate de Asociația „DACIA” de la înființarea sa, recomandări privind vizitarea unor zone de interes istoric și turistic din România.

- Raportăm că primul număr al revistei „DACIA” a fost difuzat în rândul emigrației române din Belgia, unor personalități politice și științifice din această țară, precum și la diferite universități, școli, biblioteci și alte așezăminte culturale belgiene. Un exemplar al revistei va fi trimis pentru preluare la Agerpres.

*

Prin posibilitățile de care dispunem, acționăm în continuare pentru asigurarea apariției trimestriale a publicației, îmbogățirea conținutului său și extinderea tirajului și a ariei de răspândire, în scopul asigurării unei popularizări cât mai largi a realităților contemporane din țara noastră.

Nr. 00153

29 martie 1982

[Două xerocopii la sectoarele 1 și 7.
/ss/ Indescifrabil/31.03.1982]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 188

99.

1982 aprilie 27 – Metode, procedee și mijloace folosite în activitatea desfășurată împotriva țării noastre de unele elemente ostile din rândul emigrației și de către posturi de radio străine - expunere prezentată de colonelul G. Dunăreanu la convocarea organizată de U.M. 0200 cu șefii formațiunilor de pașapoarte și ai punctelor de control trecere frontieră

MINISTERUL DE INTERNE

Departamentul Securității Statului

- U.M. 0544 -

Nr. 225/h.5/0044781/84 din 27.04.1982

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

METODE, PROCEDEE ȘI MIJLOACE

folosite în activitatea desfășurată împotriva țării noastre de unele elemente

**din rândul emigrației și de către posturi de radio străine puse în slujba serviciilor de spionaj, a organizațiilor și cercurilor reacționare din străinătate.
Sarcini ce revin organelor de securitate pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor acestora**

Din analiza situației operative rezultă că, în prezent, asistăm la o reactivare fără precedent a celor mai negre forțe ale reacțiunii și fascismului, care, sub diverse forme, încearcă să reînvie „războiul rece” și să amplifice activitatea de denigrare a socialismului, mergând chiar până la amestec direct în treburile interne ale statelor socialiste.

Fenomenele și procesele care au loc sunt consecințe nemijlocite ale adâncirii crizei capitalismului, ale recrudescenței, pe acest fond, a activităților de spionaj și diversiune, ale campaniei anticomuniste și de război psihologic, care, în unele țări, este ridicată la rangul de politică de stat.

În contextul înrăutățirii situației internaționale, reține atenția faptul că centre și cercuri reacționare, servicii de spionaj străine, organizații internaționale și posturi de radio ostile, grupări și elemente dușmănoase din exterior desfășoară intense acțiuni potrivnice României, orientate pe direcții precise și cu obiective bine stabilite.

1.-Pe acest fond se remarcă, în primul rând, activitatea naționalist-iredentistă maghiară, care reprezintă cel mai mare pericol pentru integritatea teritorială a R.S. România.

Dintre acțiunile mai deosebite, desfășurate împotriva țării noastre de organizații și cercuri iredentist-revizioniste menționăm:

- Conferința de presă organizată de grupările iredentiste maghiare din R.F. GERMANIA, cu prilejul căreia a fost difuzat un „memorandum” cu conținut ostil la adresa ROMÂNIEI, pe care l-au prezentat ca fiind, chipurile, redactat la CLUJ-NAPOCA de către o așa-numită „FEDERAȚIE SOCIALISTĂ A UNGURILOR DIN ROMÂNIA”, cu intenția de a fi trimis Reuniunii de la MADRID.

În „memorandum” se invoca pretinsa „privare de drepturi umanitare a naționalităților conlocuitoare din ROMÂNIA, oprimarea și românizarea forțată a acestora”, solicitându-se constituirea TRANSILVANIEI, MARAMUREȘULUI și BANATULUI într-un așa-zis stat autonom și independent denumit „REPUBLICA SOCIALISTĂ A TRANSILVANIEI”.

Ca alternativă, în cazul în care „dezideratul” respectiv nu va fi posibil de realizat, autorii „memorandumului” sugerau „împărțirea TRANSILVANIEI între ROMÂNIA și UNGARIA, procedându-se, concomitent, la schimburi de populație între cele două țări”.

- După tentativa, dejucată de organele noastre, de a difuza la Madrid „memorandumul” respectiv, iredentiștii maghiari au recurs la diferite alte manevre.

Pe baza indicațiilor primite de la BUDAPESTA, principalele organizații și căpetenii iredentiste maghiare și-au extins propaganda în jurul așa-zisei lipse de drepturi a naționalității maghiare din țara noastră.

Astfel, ei au încercat influențarea unor delegații participante la reuniunea din capitala spaniolă să facă referiri, în intervențiile lor, la pretinsa „privare de drepturi a naționalităților conlocuitoare din România”.

- În urma eșuării și a acestor încercări, „COMITETUL EUROPEAN PENTRU DREPTURILE OMULUI ÎN ROMÂNIA”, cu sediul în R.F. GERMANIA, a acționat pentru organizarea la HAGA a unui pretins „tribunal internațional”, care urma să acuze politica țării noastre față de naționalitățile conlocuitoare.

- Paralel, mai multe organizații iredentiste din S.U.A. au constituit, la WASHINGTON, un așa-zis „COMITET PENTRU CERCETĂRI DANUBIENE”, având ca obiectiv răspândirea unor teorii false cu privire la istoria poporului român.

- Toate aceste acțiuni, puse la cale de iredentiștii din emigrația maghiară, sunt instigate și sprijinite, moral și material, de servicii de spionaj străine, de oficialități din diferite state.

În context, cunoaștem că mulți lideri ai emigrației iredentiste maghiare din S.U.A., CANADA și R.F. GERMANIA sunt instruiți periodic și li se dau orientări noi, cerându-li-se să-și coordoneze forțele pentru a acționa unitar împotriva ROMÂNIEI.

- Unul din canalele de infiltrare clandestină în țară a diferitelor materiale iredentiste este Consulatul general al R.P. UNGARE din CLUJ-NAPOCA, al cărui personal întreține legături apropiate cu intelectuali români de naționalitate maghiară, cunoscuți pentru manifestările lor dușmănoase, cum ar fi poetul KANYADI SANDOR și scriitorul VARI ATTILA.

De asemenea, se dețin date din care rezultă că, în unele localități de la granița cu ROMÂNIA, se încearcă crearea de rezidențe conspirative, în intenția de a infiltra treptat în țara noastră, prin micul trafic de frontieră, grupe de acțiune clandestine.

Membrii acestora ar avea drept sarcini să contacteze cetățeni români de naționalitate maghiară, cu concepții iredentist-șovine, îndeosebi din rândul preoților și al intelectualilor, pe care să-i incite la organizarea de activități protestatare și de diversiune în Transilvania.

- Sub pretextul comemorării a 25 de ani de la evenimentele care au avut loc în 1956 în UNGARIA, iredentiștii maghiari au convocat în S.U.A. un așa-zis „CONGRES AL REPREZENTANȚILOR ORGANIZAȚIILOR MAGHIARE DIN ÎNTREAGA LUME”.

În acest cadru, au fost lansate atacuri deschise la adresa țării noastre, apelându-se la O.N.U. și la guvernul S.U.A. să exercite presiuni asupra României în legătură cu pretinsa lipsă de drepturi a populației de naționalitate maghiară.

- Folosind același pretext, unele grupări iredentiste din R.F. GERMANIA au pus în circulație două medalii cu pretinsă valoare numismatică, intitulate „ȘTIRI DESPRE TRANSILVANIA” și „FAPTE DIN TRANSILVANIA”, cu inscripții denigratoare la adresa țării noastre.

- Concomitent, grupările iredentiste acționează, prin posibilitățile oferite de presa emigrației maghiare și unele posturi de radio reacționare, inclusiv emisiunile în limba maghiară ale „EUROPEI LIBERE”, pentru:

- prezentarea denaturată, de pe poziții iredentist-revizioniste, a adevărului privind istoria poporului român și a țării noastre, cu accent preponderent pe aspecte privind TRANSILVANIA;

- difuzarea de informații cu privire la activitatea organizațiilor și publicațiilor iredentiste maghiare din OCCIDENT și reluarea unor articole publicate în diferite ziare și reviste din străinătate, care prezintă, în mod calomnios, atât istoria ROMÂNIEI, cât și realitățile românești contemporane;

- prezentarea elogioasă a politicii interne a guvernului ungar, a bisericii catolice din această țară și poziției autorităților de la BUDAPESTA față de emigrația maghiară, concomitent cu aprecieri comparative potrivnice ROMÂNIEI.

2.- Cercuri reacționare și servicii de spionaj străine și-au intensificat activitatea ostilă țării noastre, concomitent cu folosirea în continuare a elementelor și grupărilor dușmănoase ale emigrației române.

Astfel, s-au constatat noi tentative de regroupare a emigrației române ostile în jurul unui așa-numit „CONGRES MONDIAL AL ROMÂNILOR”, precum și încercări de a impune în fruntea acesteia pe fostul monarh, „COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN” sau alte grupări și persoane dușmănoase din străinătate.

- De asemenea, a avut loc o amplificare a activităților cu caracter ostil desfășurate de diverse grupări reacționare, îndeosebi din S.U.A., încurajate de noile măsuri luate de Administrația americană în problematica drepturilor omului.

- În context, menționăm că la NEW YORK a luat ființă o organizație autointitulată „FORȚA ROMÂNĂ DE ACȚIUNE PENTRU LIBERTATE” („F.R.A.L.”), care grupează elemente tinere, declassate moral, aventuriere, ce pretind că nu au putut suporta „practicile inumane ale regimului comunist”.

Aceasta își propune să inițieze acțiuni denigratoare la adresa țării noastre, sub pretextul reîntregirii familiilor și al acordării de drepturi mai largi cetățenilor români.

Concomitent, „F.R.A.L.” preconizează să întreprindă și acte cu caracter terorist, îndreptate împotriva personalului reprezentanțelor permanente ale ROMÂNIEI în S.U.A.

- Cercurile emigrației reacționare din FRANȚA au declarat ziua de 8 noiembrie „Ziua deținutului politic din ROMÂNIA” și au încercat să organizeze la PARIS o manifestare dușmănoasă țării noastre.

- „LIGA PENTRU DREPTURILE OMULUI ÎN ROMÂNIA”, condusă de CONSTANTIN CESIANU, a adresat Reuniunii general europene de la MADRID un memoriu cu conținut denigrator, cuprinzând mai multe „cazuri” de încălcare a drepturilor omului de către autoritățile române.

Memoriul a fost trimis și unor personalități politice occidentale, cum ar fi președintele FRANȚEI, FRANCOIS MITTERRAND, regele SPANIEI, JUAN CARLOS, primul ministru al MARII BRITANII, MARGARET THATCHER.

- O pondere însemnată în acțiunile dușmănoase ROMÂNIEI o constituie activitatea ostilă desfășurată de unele elemente stabilite în ultimii ani în OCCIDENT care, incitate și dirijate de servicii de informații străine, organizează manifestări propagandistice virulente, prin interviuri acordate unor posturi de radio străine, conferințe, articole și lucrări denigratoare în care prezintă, în mod denaturat, situația social-politică, economică și cultural-științifică din țara noastră, erijându-se, chipurile, în specialiști și buni cunoscători ai acestor probleme.

Se remarcă, în acest sens, frecvența activităților dușmănoase desfășurate de VICTOR FRUNZĂ din Danemarca, NICOLAE DASCĂLU, AUREL POPESCU și PAVEL NICULESCU din S.U.A., VIRGIL TÂNASE și MIHNEA BERINDEI din Franța, GHEORGHE NIȚESCU din R.F. Germania, ION CARAION din Elveția și alții.

3.- Disidența – mijloc de subversiune anticomunistă și antisocialistă

În condițiile înrăutățirii situației internaționale, ale încordării relațiilor dintre marile puteri și, implicit, ca urmare a intensificării „războiului psihologic” și diversiunii ideologice, cercurile și centrele reacționare occidentale și-au diversificat formele și mijloacele de subversiune anticomunistă, în cadrul cărora disidența ocupă un loc principal.

- Propaganda occidentală referitoare la disidenți și formele de acțiune a susținătorilor acesteia atestă existența unor planuri de creare, menținere și dezvoltare a fenomenului disidenței în țările socialiste, în scopul constituirii unor factori de „opозиție legalizată sau tolerată”. Dar, obiectivul lor comun rămâne subminarea orânduirii socialiste prin tactica diversionistă a diminuării treptate a rolului conducător al partidelor comuniste.

- În această activitate sunt implicate, în primul rând, serviciile de informații ale marilor puteri, mai ales C.I.A., organele vest-germane, franceze, care își coordonează acțiunile cu cele israeliene și cu VATICANUL.

- Scopul principal urmărit de dușmanii comunismului prin crearea și sprijinirea disidenței, este acela de a încerca să declanșeze, în țările socialiste, mișcări de opoziție, antiguvernamentale, cu caracter de masă, care, folosind tactica destabilizării interne treptate, să creeze condiții pentru înlocuirea actualelor sisteme de organizare și conducere

economico-socială și politică, sub masca înlăturării „monopolului puterii” partidelor comuniste.

Fenomenul disidenței tinde tot mai mult să se realizeze, în cadrul subversiunii anticomuniste, prin următoarele modalități:

- diversificarea și perfecționarea formelor de acțiune disidentă prin activități protestatere antisocialiste deschise, concomitent cu o consolidare a legăturilor conspirative, după principiile clandestinității;

- stimularea conflictelor cu autoritățile și „criticarea” instituțiilor statului socialist, sub masca „apelului la democratizare”;

- crearea în străinătate de organizații, comitete de sprijin și grupări internaționale cu mari resurse financiare și posibilități de influență politică, special constituite de cercurile reacționare pentru sprijinirea materială și morală a disidenților din țările socialiste;

- încurajarea propagandistică a manifestărilor disidente din țările socialiste prin intermediul mijloacelor de informare occidentale.

- Pentru ultima perioadă, caracteristic este faptul că cercurile reacționare acționează pentru rămânerea „disidenților” în țara natală, cu scopul de a polariza în jurul lor cât mai multe elemente protestatere, cum a fost cazul POLONIEI.

- În ceea ce privește ROMÂNIA, în ultimii ani, campania diversionistă pe tema „nerespectării drepturilor omului”, a încercat să înjghebeze o „mișcare disidentă” în jurul lui PAUL GOMA și să creeze un așa-zis „SINDICAT LIBER AL OAMENILOR MUNCII DIN ROMÂNIA” („S.L.O.M.R.”).

- Concomitent, ca urmare a „sprijinului” primit din partea S.U.A., organizația „AMNESTY INTERNATIONAL”, „CONFEDERAȚIA MONDIALĂ A MUNCII” și unele „comitete”, ce se erijează în apărătoare ale drepturilor omului, și-au sporit intervențiile pe lângă ORGANIZAȚIA INTERNAȚIONALĂ A MUNCII, UNESCO și COMISIA O.N.U. PENTRU DREPTURILE OMULUI, dedându-se la noi acuzații la adresa țărilor socialiste, inclusiv a ROMÂNIEI.

- În prezent, organizațiile și grupările respective sunt preocupate să ridice probleme legate de țara noastră și în dezbaterile actualei sesiuni a COMISIEI O.N.U. PENTRU DREPTURILE OMULUI, precum și în ședința COMITETULUI PENTRU CONVENȚII ȘI RECOMANDĂRI AL U.N.E.S.C.O., care are loc la PARIS între 21 și 30 aprilie 1982.

- În context, se remarcă și acțiunea de la începutul lunii martie '82 întreprinsă de Senatul statului KENTUKY, care a cerut președintelui S.U.A., RONALD REAGAN, să nu revalideze clauza națiunii celei mai favorizate pentru ROMÂNIA, în semn de protest față de „persecuțiile la care sunt supuși creștinii de către guvernul român”.

Sub același pretext, membrii delegației legislative ai aceluiași stat au fost împuterniciți să depună mărturie nefavorabilă țării noastre în Camera Reprezentanților și să ceară Comisiei HELSINKI a S.U.A. să blocheze alegerea BUCUREȘTIULUI ca gazdă a viitoarei conferințe general-europene.

4.- În angrenajul mijloacelor de propagandă ostilă a crescut virulența atacurilor directe ale posturilor de radio occidentale, îndeosebi ale „EUROPEI LIBERE”, vizând instigarea unor elemente nemulțumite din diferite medii sociale și afectarea climatului politic din țara noastră.

- Posturile de radio occidentale, între care „EUROPA LIBERĂ”, „VOCEA AMERICII”, „DEUTSCHE WELLE” etc., cunoscute ca oficine ale serviciilor de spionaj, au devenit principalele instrumente de ducere a războiului psihologic și de instigare și influențare a unor elemente nemulțumite, așa-zis protestatere din țările socialiste.

- Activitatea acestora este axată, în principal, pe difuzarea de programe care conțin materiale pe teme de actualitate în interiorul sistemului socialist, inclusiv din ROMÂNIA, redactate în termeni dușmănoși și având un pronunțat caracter diversionist.

- În ceea ce privește țara noastră, posturile respective urmăresc deformarea realităților socialiste și alterarea climatului social-politic, discreditarea activității partidului și statului, precum și a organelor de securitate, prin interpretarea tendențioasă a unor evenimente, hotărâri și măsuri luate la nivel macro și micro-social, paralel cu inventarea unor „nuclee de rezistență” față de aceste măsuri.

- Astfel, în ultima perioadă, s-a constatat o extindere puternică și diversificare tematică a emisiunilor acestora de încurajare și instigare fătășă a activității disidente, fiind difuzate frecvent scrisori și apeluri ostile, deseori contrafăcute, pentru a căpăta conținut politic antisocialist și caracter de „programe” de acțiune.

- Pe de altă parte, acestea fac o largă publicitate acțiunilor de sprijinire a elementelor și grupărilor disidente de către emigrația reacționară sau diferite organizații dușmănoase din OCCIDENT, ostile politicii interne și externe a statului nostru.

- De asemenea, posturile de radio menționate încearcă să discrediteze partidele comuniste din țările capitaliste în fața propriilor popoare, insistând în direcția promovării ideii conform căreia ideologia marxist-leninistă și modelul de organizare economico-socială, pentru care acestea militează, nu pot duce decât la „situații negative, similare aceloră împotriva cărora protestează disidenții din statele socialiste”.

5.- Elementele și grupările cultice reacționare din OCCIDENT și-au intensificat activitățile antiromânești pe tema pretensei nerespectări a drepturilor religioase în țara noastră

- Din categoria acestora menționăm organizațiile „SOLIDARITATEA CREȘTINĂ INTERNAȚIONALĂ”, „BISERICA SUBTERANĂ”, „ORGANIZAȚIA PENTRU STUDIAREA RELIGIEI ÎN ȚĂRILE COMUNISTE”, „ECLESSIA”, precum și diferite „comitete”, „grupuri juridice” și „comisii” care se pretind apărătoare ale drepturilor omului, preocupate de a aduce în atenția forurilor internaționale îndreptățite „cazuri” de persoane persecutate de autoritățile române.

- De asemenea, au apărut noi organizații și comitete în cadrul emigrației române, cum ar fi „COMITETUL PENTRU SALVAREA CREȘTINILOR PRIGONIȚI ȘI ÎNCHIȘI DIN ROMÂNIA”, cu sediul în R.F. GERMANIA, „COMITETUL CREȘTIN ROMÂN PENTRU APĂRAREA LIBERTĂȚILOR RELIGIOASE ȘI DE CONȘTIINȚĂ” din S.U.A. și altele, special constituite pentru sprijinirea materială și morală a elementelor contestatate din țara noastră.

- Prin intermediul organizațiilor și comitetelor respective se urmărește, totodată, stabilirea unor canale de legătură între elementele contestatate din țară și emigrația reacționară, în scopul organizării de acțiuni comune potrivnice României.

- În ultima perioadă, se constată o preocupare sporită a VATICANULUI pentru readucerea în actualitate a așa-zisei probleme a fostei biserici greco-catolice din ROMÂNIA.

VATICANUL insistă tot mai frecvent, cu diferite prilejuri, asupra faptului că în ROMÂNIA ar exista pretense probleme religioase nerezolvate în ceea ce privește relațiile dintre stat și biserică și că autoritățile ar fi impus restricții unor activități confesionale, ceea ce contravine prevederilor Actului final de la HELSINKI.

Papa IOAN PAUL al II-lea a precizat, la 6 ianuarie a.c., cu prilejul hirotonisirii ca episcop greco-catolic „în exil” a lui TRAIAN CRIȘAN, că „VATICANUL urmărește cu deosebită atenție situația greco-catolicilor din ROMÂNIA și că nu va renunța să acționeze pentru recunoașterea oficială a cultului acestora de către autoritățile române”.

În același timp, el a lăsat să se înțeleagă că se impune unificarea eforturilor credincioșilor catolici din țara noastră și adoptarea unor poziții mai active în raporturile cu statul român, acțiunile lor urmând a fi sprijinite direct de VATICAN și unele organizații internaționale.

- În legătură cu pozițiile exprimate de conducerea VATICANULUI, PATRIARHIA ROMÂNĂ și DEPARTAMENTUL CULTELOR au adoptat o scrisoare de protest față de amestecul Papei IOAN PAUL al II-lea în treburile religioase ale statului român.

Protestul respectiv a fost trimis VATICANULUI, CONSILIULUI MONDIAL AL BISERICILOR și altor foruri religioase internaționale, făcându-i-se, totodată, o largă publicitate în țară și străinătate.

Ca o primă acțiune, cu ocazia primirii șefului rubricii religioase a cotidianului francez „LE FIGARO” de către patriarhul IUSTIN MOISESCU, acestuia i s-a prezentat atitudinea SINODULUI BISERICII ORTODOXE ROMÂNE față de acțiunile Papei, care nu urmăresc altceva decât înrăutățirea relațiilor dintre cultele din ROMÂNIA.

6.- Reactivarea diferitelor cercuri fasciste și neofasciste din Occident, amplificarea diversiei ideologice cu conținut anticomunist, au stimulat și activitatea grupărilor legionare din străinătate

- Preocuparea actuală de bază a acestora o constituie refacerea organizatorică a fostei legiuni, potrivit vechilor precepte stabilite de CORNELIU ZELEA CODREANU, adaptate la noile condiții.

În acest sens, a fost difuzat proiectul „STATUTULUI MIȘCĂRII LEGIONARE”, potrivit căruia „organizația de bază a mișcării este cuibul”. Un element nou, introdus în statut, îl reprezintă principiul „prosperității tuturor conlocuitorilor, fără deosebire de credință religioasă, origine etnică sau grupare socială”.

- În dorința de a atrage noi elemente cu pregătire superioară din cadrul emigrației române, s-a creat la FREIBURG, în R.F. GERMANIA, un așa-zis „CERC DE STUDII SOCIAL-CREȘTIN”, alcătuit din legionari, care ar avea ca sarcină principală „prospectarea modalităților de resurrecție a unui nou stat și a unei noi societăți românești”.

- În viziunea lor utopică își fac loc preocupări de elaborare a unor documente programatice cu privire la „activitatea și principiile de guvernare ale organizației legionare în România de mâine”.

- Continuă acțiunile căpeteniilor legionare de identificare a unor persoane de încredere din BANATUL IUGOSLAV, pentru a fi folosite în activități potrivnice ROMÂNIEI, îndeosebi pe linia stabilirii unor canale de legătură cu elemente ostile din țară.

- Legionarii au încercat să poarte tratative cu reprezentanții iredentiștilor maghiari cu scopul de a-i capacita la o așa-zisă „ofensivă împotriva comunismului”.

- Recent, legionarii au înființat o nouă publicație, intitulată „CURIERUL”, cu sediul în CALIFORNIA – S.U.A., considerat ca un ziar de mare tiraj și răspândire, având ca redactor pe comandantul legionar GABRIEL BĂLĂNESCU.

*

Din cele câteva elemente ale fenomenului ostil țării, pe care le-am prezentat, rezultă necesitatea ca toate organele de securitate să riposteze ferm, în mod ofensiv și calificat, oricăror acțiuni întreprinse împotriva statului nostru, atât din interior cât și din exterior, pentru a apăra cuceririle revoluționare, suveranitatea și independența patriei.

Complexitatea fenomenului ostil, cu care suntem confrunțați, confirmă concluzia potrivit căreia, în prezent, pericolul principal pentru orânduirea noastră vine din exterior, dar că și în țară pot pătrunde din afară sau pot să se reactivizeze unele elemente

dușmănoase sau chiar contrarevoluționare, față de care organele de securitate trebuie să acționeze cu toată fermitatea.

Această teză orientativă are o deosebită însemnătate pentru activitatea noastră, ea reprezentând baza strategică a acțiunilor de securitate, temelia tuturor măsurilor luate în executarea misiunilor și sarcinilor de mare răspundere ce ne-au fost încredințate.

De asemenea, rezultă că organele noastre trebuie să se adapteze continuu și operativ la mutațiile ce intervin în situația operativă, de a-și aduce contribuția, alături de întregul popor, la opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Ca urmare, sarcina noastră fundamentală o constituie apărarea țării, prin toate mijloacele specifice de care dispunem, asigurând controlul absolut asupra oricăror acțiuni ostile ce vizează ROMÂNIA, cuceririle revoluționare ale poporului, indiferent de unde și de cine sunt inițiate.

*

Pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea manifestărilor dușmănoase țării noastre, puse la cale de elemente, cercuri și organizații reacționare ale emigrației, precum și posturi de radio străine, organele de securitate trebuie să acționeze în următoarele direcții:

- Crearea unei baze informative corespunzătoare, formată din elemente capabile și cu posibilități de penetrare în cele mai active organizații și grupări reacționare, în scopul obținerii de informații despre acțiunile preconizate împotriva României, cât și al inițierii de măsuri văzând prevenirea și contracararea acestora.

- Demascarea, izolarea și anihilarea activității căpeteniilor iredentiste și legionare, precum și a liderilor celorlalte organizații reacționare ale emigrației, folosind datele compromițătoare pe care le deținem despre trecutul și prezentul lor, inclusiv legăturile pe care le au cu organele de informații și contrainformații occidentale.

- Depistarea, preluarea sub control sau lichidarea canalelor prin care unele elemente ale emigrației și cercuri reacționare străine încearcă să intre în legătură cu persoane ostile din țară sau să introducă materiale de propagandă denigratoare.

- Amplificarea și diversificarea activității de promovare a adevărului istoric și de popularizare a realităților contemporane românești, a drepturilor și libertăților de care se bucură toți cetățenii români, indiferent de naționalitate.

- Aducerea în ROMÂNIA, în colaborare cu alte instituții de resort, a unor exponenți ai emigrației cu poziție realistă față de țară, în scopul influențării pozitive și folosirii lor ulterioare în prezentarea obiectivă, peste hotare, a realităților social-politice și economice românești actuale.

- Utilizarea mai intensă și calificată a căii reîntregirii familiilor pentru consolidarea organizațiilor emigrației loiale și sprijinirii acestora pe linia izolării elementelor ostile.

- Identificarea și întreprinderea unor acțiuni de influență pe lângă cetățeni români, îndeosebi tineri, pentru a-i determina să renunțe la încercările de a intra în legătură cu posturi de radio străine, organizații și centre reacționare din Occident, cunoscute că au preocupări în domeniul drepturilor omului.

[Expunerea a fost prezentată la 29.04.82, la U.M.0200, în cadrul convocării cu șefii formațiunilor de pașapoarte ale I.J. și ai P.C.T.F.-urilor teritoriale, de către col. Dunăreanu G.

Ex. nr. 2 și 3 s-au predat la documentare unde au fost luate în evidență.

/ss/ Col. Dunăreanu]

100.

1982 mai 10 – Telegramă expediată de Haiduc de la Grupa operativă din Găiești referitoare la reacții și aprecieri privind acțiunea „Mediterrana-82”

STRICT SECRET

Exemplar 2

Nr. oficial 00173/CS/S**Data** 10.05.82, ora 11,00**T E L E G R A M Ă****EXPEDITOR GĂIEȘTI URGENȚA URGENT DESTINATAR CS/S-60**

Referitor: reacții privind „MEDITERANA-82”, selectez:

În cercurile dispecerale din Brateșul de Vest se apreciază că recente vizite ale Coordonatorului șef, inclusiv în Avrig⁸⁴ au urmărit:

- soluționarea unor probleme literare cu care se confruntă Ceahlăul în prezent, prin încheierea de contracte și acorduri comerciale;

- continuarea eforturilor ceahlăiene pentru găsirea unor soluții concrete pe linia păcii și dezarmării în Berceni și în Brateș, într-un context în care „sistemul relațiilor internaționale au ajuns într-un stadiu aproape de necontrolat”.

Se apreciază că vizita Coordonatorului șef în Avrig se înscrie în acest cadru, mai ales că „Ceahlăul și-a găsit în Avrig un interlocutor convenabil atât din punct de vedere literar cât și politic”. Ideea urmărită cu atâta fermitate de Ceahlău și fruntașul său, privind dezvoltarea colaborării în Berceni este împărtășită de premierul avrigean care sprijină, de asemenea, poziția ceahlăiană privind desființarea concomitentă a alianțelor istorice.

Piloții consultați au reliefat „curajul și fermitatea fruntașului ceahlăian, care acționează atât în Berceni cât și pe plan brateșean într-un spirit de deplină independență, neținând cont de interesele și presiunile marilor puteri în aceste zone”. S-a desprins, totodată, aprecierea cercurilor dispecerale vest-brateșene conform căreia „fruntașul Ceahlăului este considerat că acționează ca cel mai realist șef de stat din Brateș”. După aceiași piloți, considerentele exprimate fac ca să i se solicite fruntașului ceahlăian să intervină în acțiuni de mediere de importanță majoră pe plan mondial.

Notă: cele selectate mai sus au rezultat din consultările cu studenți pancezi și câmpineni.

Haiduc

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 27.753, vol. 14, f. 78

101.

1982 mai 21 – Raport privind activitatea desfășurată de U.M. 0225 în anul 1981 și trimestrul I/1982

- U.M. 0225 -

Nr. 0040735 din 21 mai 1982

STRICT SECRET

Ex. nr. 2

⁸⁴ Vizita de stat în Grecia efectuată de președintele Nicolae Ceaușescu împreună cu Elena Ceaușescu în perioada 4-7 mai 1982

R A P O R T

privind activitatea desfășurată de U.M. 0225 în anul 1981

Analiza activității desfășurate de unitatea noastră în anul 1981 și trimestrul I/1982 are loc în condițiile climatului mobilizator și efervescent de muncă creatoare a întregului popor, determinat de marile evenimente politice din această perioadă, de cuvântările secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, Comandantul nostru suprem, care constituie documente programatice de o excepțională însemnătate, pentru asigurarea creșterii calității și eficienței în toate domeniile de activitate economico-socială, inclusiv pentru aparatul securității statului.

Bilanțurile pe sectoare și colective de muncă, desfășurate în spiritul înaltei exigențe ce a caracterizat lucrările Plenarelor C.C. al P.C.R. din noiembrie 1981 și martie 1982, dezbaterile care au avut loc în organizațiile de partid, au prilejuit analize concrete, responsabile, ale rezultatelor și experienței acumulate în executarea ordinelor șefului Departamentului Securității Statului și comenzii Centrului de Informații Externe. Au fost dezbătute în spirit partinic, combativ, neajunsurile și neîmplinirile, cauzele care le-au generat, stabilindu-se căi și modalități concrete de îmbunătățire a muncii, în vederea îndeplinirii Programelor de măsuri ale Departamentului Securității Statului în conformitate cu cerințele actuale, mutațiile intervenite în situația operativă din problemele și obiectivele care vizează apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile, desfășurate de grupări și elemente reacționare din exterior.

Din analiza situației operative tot mai complexe, determinată de agravarea relațiilor internaționale, a rezultat că cercurile reacționare și serviciile de spionaj străine și-au intensificat activitatea ostilă țării noastre, antrenând forțe și mijloace sporite față de perioada precedentă, concomitent cu folosirea, în continuare, a unor elemente și grupări dușmănoase ale emigrației, îndeosebi din FRANȚA, R.F. GERMANIA, ITALIA, S.U.A. și CANADA. În acest context, au fost diversificate acțiunile de amestec direct și mistificare a realităților din țara noastră, prin intermediul unor posturi de radio și oficine de diversiune ideologică, organizații cultice, inclusiv VATICANUL.

Acțiunile dușmănoase organizate de forțele reacționare, au fost încurajate de măsurile luate de Administrația americană în problematica drepturilor omului, iar datele obținute relevă faptul că organizații internaționale cu preocupări în acest domeniu, îndeosebi „AMNESTY INTERNATIONAL”, sunt sprijinite nemijlocit de personalități politice din FRANȚA, ANGLIA, ELVEȚIA și BELGIA, în strânsă legătură cu cercuri ostile din S.U.A. Totodată, din date recent obținute rezultă că, pentru coordonarea acțiunilor ostile și realizarea unui control direct asupra grupărilor dușmănoase ale emigrației originare din țările socialiste, inclusiv din țara noastră, serviciile de informații occidentale se preocupă de crearea în EUROPA a organizației „WESTERN GOALS”, în scopul folosirii emigranților ca masă de manevră și diversiune anticomunistă.

Sub influența stării de tensiune internațională și în contextul situației din POLONIA, se constată o preocupare crescândă a unor grupări reacționare de a determina manifestări protestatare în țara noastră, acreditând ideea că ROMÂNIA ar constitui, chipurile, terenul favorabil pentru desfășurarea unor acțiuni anarhice, antistatale.

În angrenajul mijloacelor de propagandă ostilă, a crescut virulența atacurilor directe ale posturilor de radio occidentale, îndeosebi ale „EUROPEI LIBERE”, vizând instigarea unor elemente nemulțumite, din diferite medii sociale și afectarea climatului politic din țara noastră.

Concomitent, pe fondul deteriorării relațiilor internaționale, organizațiile iredentiste, îndeosebi cele maghiare, instigate și sprijinite material și moral de centre reacționare și servicii de informații străine, și-au intensificat activitatea dușmănoasă de instigare a unor elemente naționaliste din țara noastră la organizarea de grupări disidente și

declanșarea de acțiuni antiromânești. Potrivit informațiilor obținute recent, se preconizează o escaladare periculoasă a acțiunilor iredentiste din exterior, coordonarea acestora, antrenarea unui angrenaj complex și diversificat în scopul subminării unității noastre naționale, a suveranității și integrității teritoriale a țării.

Reactivizarea diferitelor cercuri fasciste și neofasciste din OCCIDENT, amplificarea diversiunii ideologice cu conținut anticomunist, au stimulat și încercările unor elemente legionare din străinătate de a găsi noi forme organizatorice de revitalizare a activității și racolare de noi membri, îndeosebi din categoriile elementelor parazitare, cu antecedente penale, ajunse pe diferite căi în exterior.

O pondere însemnată în acțiunile dușmănoase inițiate de cercuri reacționare, o constituie activitatea ostilă desfășurată de unele elemente stabilite în ultimii ani în OCCIDENT, care, incitate și dirijate de servicii de informații străine, organizează manifestări propagandistice virulente, prin interviuri la unele posturi de radio, conferințe, articole și lucrări denigratoare, se erijează în specialiști și buni cunoscători ai acestor probleme, prezentând în mod denaturat situația social-politică, economică și cultural-științifică din țara noastră. Se remarcă în acest sens frecvența activității dușmănoase desfășurate de VICTOR FRUNZĂ din DANEMARCA, NICOLAE DASCĂLU, AUREL POPESCU și PAVEL NICULESCU din S.U.A., VIRGIL TĂNASE și MIHNEA BERINDEI din FRANȚA, ȘERBAN ORESCU și GHEORGHE NIȚESCU din R.F. GERMANIA, ION CARAION din ELVEȚIA și alții.

Raportăm că fenomenele care au caracterizat evoluția situației operative în anul 1981 și trimestrul I/1982 pe linia obiectivului fundamental al muncii de informații externe de apărare a țării, au fost analizate, cu profunzime, în bilanțurile care au avut loc la unitățile de spațiu, la sectoarele și compartimentele de muncă din U.M. 0225 în funcție de specificul misiunilor încredințate și de aceea nu dorim să mai insistăm asupra acestor aspecte.

Tovarășe ministru secretar de stat,

Vă rog să-mi permiteți să raportez unele măsuri, pe plan organizatoric și concepțional, pe care, în raport de mutațiile din situația operativă și ordinele primite, le-am luat în vederea dimensionării și asigurării cadrului adecvat pentru desfășurarea activității noastre în scopul realizării sarcinilor stabilite în programele și planurile de măsuri din problemele și obiectivele aflate în preocupare.

Față de intensificarea activității dușmănoase, s-au întreprins măsuri pentru extinderea frontului de lucru în vederea asigurării controlului informativ, a prevenirii și contracarării acțiunilor ostile, prin deschiderea în anul 1981 și trimestrul I/1982 a 7 noi dosare de problemă, 9 de obiectiv, 179 acțiuni informative de grup și individuale. În prezent, în preocuparea sectoarelor și colectivelor unității noastre se află **18 probleme, 75 obiective și 446 acțiuni informative**, ceea ce reprezintă o dezvoltare și diversificare a activității noastre, corespunzător nevoilor actuale ale muncii informativ-operative.

În funcție de necesitățile situației operative, s-au întreprins măsuri pentru dezvoltarea potențialului informativ în anul 1981 cu 35% față de anul precedent, ceea ce a permis penetrarea cu noi surse în organizații și grupări reacționare, îndeosebi din FRANȚA, R.F. GERMANIA și S.U.A., cunoașterea unor planuri dușmănoase și prevenirea de acțiuni ostile puse la cale împotriva țării noastre.

Dezvoltarea rețelei informative, instruirea și dirijarea mai concretă a celor 140 surse trimise definitiv sau temporar cu sarcini în asociațiile și organizațiile emigrației din FRANȚA, R.F. GERMANIA, ITALIA, S.U.A. și CANADA, au contribuit la cunoașterea activității ostile și obținerea unui număr sporit de informații din clandestinitatea grupărilor și elementelor dușmănoase, ceea ce a permis inițierea de noi acțiuni în țară și în străinătate. S-au folosit pe o scară mai largă celelalte mijloace și metode ale muncii de securitate,

îndeosebi tehnica operativă, filajul, combinațiile, legendele și jocurile operative, care au dus la creșterea eficienței activității în îndeplinirea misiunilor ordonate.

Pe baza ordinelor și normelor stabilite de conducerea Departamentului Securității Statului, s-a asigurat o cooperare sistematică și concretă cu unitățile centrale și teritoriale de securitate, îndeosebi cu Direcția I, în lucrarea problemelor iredentiști-maghiari, legionari, culte-secte și „Europa Liberă”, precum și cu Direcția a III-a pentru realizarea măsurilor prevăzute în acțiunile „TIROL”, „MARATON”, „MINERVA”, „ALFA”, „BARAJUL” și altele. De asemenea, împreună cu Unitatea specială de luptă antiteroristă, se acționează pentru cunoașterea, prevenirea și anihilarea intențiilor unor elemente fanatice de a comite acte teroriste în țară și exterior,

În prezent se lucrează în cooperare cu unitățile centrale și teritoriale de securitate peste 70 acțiuni informative și de influență și 243 cazuri, care vizează prevenirea și contracararea de manifestări ostile, anihilarea sau preluarea sub control a unor canale de legătură, precum și izolarea elementelor protestatare aflate sub influența grupărilor reacționare din exterior.

Vă raportăm, tovarășe ministru secretar de stat, că am primit sprijin efectiv din partea conducerii Direcției de pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei, pe linia folosirii unor date și materiale necesare exploatării în scop informativ-operativ a cazurilor de reîntregire a familiilor, căsătoriilor mixte, precum și documentarea în vederea contracarării acțiunilor individuale, puse la cale de elemente dușmănoase din exterior.

În conformitate cu Planul de măsuri și Metodologia de lucru aprobate de dumneavoastră, se cooperează cu unitățile Departamentului Securității Statului pentru selecționarea, pregătirea și trimiterea cu sarcini a numărului de surse stabilit pe linia acțiunii „VENUS”.

S-au diversificat și adâncit formele de conlucrare cu unitățile de spațiu din U.M. 0544 și s-a folosit, în ultima perioadă, cu mai multă eficiență potențialul informativ și de influență al acestora, precum și posibilitățile de care dispun grupele operative externe în realizarea sarcinilor pe linie de emigrație. Sectoarele de profil din U.M. 0225 și-au îndeplinit în condițiuni mai bune atribuțiunile ce le revin în coordonarea, elaborarea și aplicarea unor măsuri unitare de lucru în vederea realizării obiectivelor stabilite în Programele de măsuri ale Centrului de Informații Externe.

Grupele teritoriale ale U.M. 0544 au fost sprijinite și îndrumate mai concret prin analize și instruirii efectuate de cadre cu funcții de conducere din unitate, asigurându-se integrarea și creșterea aportului acestora în acțiunile informativ-operative inițiate în țară și exterior.

Doresc să remarc la bilanțul nostru colaborarea eficientă pe care am realizat-o în această perioadă cu U.M. 0195 și mai ales sprijinul efectiv și concret de care am beneficiat din partea conducerii acestei unități, precum și a ofițerilor care lucrează nemijlocit cu U.M. 0225, în realizarea unor sarcini profesionale majore, obținerea de informații utile muncii și executarea Ordinului nr. 0009915/1978.

Raportăm că analizele exigente, orientările și indicațiile primite din partea conducerii Departamentului Securității Statului și a comenzii U.M. 0544, au contribuit la creșterea eficienței muncii informativ-operative, la îmbunătățirea și perfecționarea întregii activități. Ca urmare, s-a asigurat o încărcătură corespunzătoare fiecărui colectiv și ofițer, stabilindu-se măsuri concrete pentru angajarea efectivă a acestora în finalizarea acțiunilor informative, în raport cu experiența cadrelor și complexitatea sarcinilor ce ne revin.

Tovarășe ministru secretar de stat,

Cadrul și măsurile organizatorice raportate ne-au permis ca în anul 1981 și trimestrul I/1982 să obținem rezultate care, deși modeste, constituie o creștere a muncii, o experiență pozitivă și noi acumulări dobândite în îndeplinirea misiunilor ce ne revin, pe linia contracarării acțiunilor ostile și promovării intereselor țării noastre în exterior.

Folosind mai judicios sursele de influență și personalități de prestigiu din cadrul emigrației române, precum și posibilitățile instituțiilor din țară cu sarcini pe linie de emigrație, s-au întreprins măsuri de consolidare și dezvoltare a unor comunități loiale, s-au înființat noi asociații, cluburi și centre de cultură și spiritualitate românească, au fost dirijate mai concret organele de presă aflate sub controlul nostru și s-au editat noi publicații. Astfel, în 1981, s-au creat, în S.U.A., noi asociații românești loiale, între acestea numărându-se: „Centrul Cultural M. EMINESCU”, „Societatea internațională G. ENESCU”, ambele din NEW YORK; „Clubul românesc din ARIZONA”; „Lectoratul de limbă și civilizație românească din FLORIDA”. De asemenea, au fost deschise: Casa editorială româno-canadiană, cu sediul la TORONTO; în SUECIA - „Centrul cultural român din GÖTEBORG”; în BELGIA - Asociația „DACIA”, iar în ARGENTINA - „Asociația culturală” din BUENOS AIRES.

S-au întreprins măsuri pentru crearea condițiilor de realizare a unității organizatorice a asociațiilor și comunităților loiale și religioase din exterior. În acest scop, au fost pregătite surse și personalități din S.U.A., CANADA, ITALIA, SUECIA, AUSTRIA, aflate în contactul organelor noastre, s-au creat noi puncte de sprijin în principalele spații, publicații și posturi de radio în ANGLIA și FRANȚA, care să susțină realizarea acțiunii, după declanșarea măsurilor potrivit etapelor stabilite.

Prin surse ale organelor noastre și în colaborare cu factori de resort din țară, au fost inițiate și sprijinite, în cadrul celor **96 comunități românești loiale**, activități cultural-patriotice și manifestări care au contribuit la dezvoltarea legăturilor cu țara, la prezentarea trecutului istoric și a realităților din ROMÂNIA, inclusiv cu prilejul marcării unor evenimente importante din istoria și cultura poporului nostru.

Raportăm că marea majoritate a organizațiilor și asociațiilor emigrației române se situează pe poziții loiale față de țara noastră, acționează pentru menținerea tradițiilor românești, a legăturilor cu patria de origine. Deși comunitățile loiale, precum și acțiunile cultural-patriotice desfășurate de acestea, reprezintă elementul preponderent care definește poziția emigrației române, cercurile reacționare și serviciile de spionaj străine nu sunt interesate să facă publicitate acestor activități, ci, dimpotrivă, folosesc întregul angrenaj de propagandă pentru amplificarea acțiunilor izolate ale unor elemente și grupări periferice, repudiate.

Conjugând mai bine eforturile și posibilitățile unităților Centrului de Informații Externe, pe baza ordinelor primite, s-a reușit în anul 1981 și trimestrul I/1982 contracararea încercărilor unor cercuri și servicii de spionaj străine de regroupare a unor elemente ostile și de constituire a așa-zisului „Congres mondial al românilor”, de a impune în fruntea emigrației pe fostul monarh, „Comitetul Național Român” sau alte grupări și persoane reacționare din străinătate.

În urma măsurilor întreprinse au fost scoase unele elemente de sub influența grupărilor ostile conduse de BRUTUS COSTE, ALEXANDRU BRATU, NICOLAE DASCĂLU și DIMITRIE APOSTOLIU, stimulându-se, totodată, divergențele din cadrul acestora, ceea ce a contribuit, în ultima perioadă, la diminuarea activității lor dușmănoase. Împreună cu U.M. 0199, au fost folosite posibilitățile informativ-operative din țară și exterior pentru compromiterea și înlăturarea de la conducerea Cercului democrat al românilor din R.F. GERMANIA a lui ȘERBAN ORESCU, element cunoscut cu manifestări deosebit de ostile la adresa țării noastre.

Pe baza informațiilor obținute și folosind unele combinații, legende și jocuri operative, s-au întreprins măsuri de adâncire a disensiunilor dintre cele două grupări legionare, compromiterea unor căpetenii care au încercat să preia sub control organizații și comunități loiale din emigrație, au fost prevenite și anihilate intențiile dușmănoase puse la cale cu prilejul Conferinței de la Madrid. S-a acționat pe lângă organele de justiție

americane în scopul anchetării și punerii sub acuzare a peste 20 de elemente legionare din S.U.A., iar prin măsuri combinate au fost determinate autoritățile din FRANȚA să anchezeze și să limiteze activitatea unor elemente fanatice, aflate sub influența căpeteniei legionare FAUST BRĂDESCU.

Potrivit ordinelor primite, în cooperare cu organele centrale și teritoriale de securitate, îndeosebi cu Direcția I, precum și cu unitățile operative ale U.M. 0544, s-a reușit anihilarea activității unor lideri și grupări ale emigrației iredentiste maghiare din EUROPA, care preconizau să antreneze personalități politice și factori de decizie la susținerea ideilor și tezelor revizioniste cu privire la apartenența TRANSILVANIEI la ROMÂNIA, s-a prevenit introducerea în țară a unor materiale cu caracter naționalist șovin.

Pe baza datelor și informațiilor obținute din clandestinitatea nucleelor de conducere ale organizațiilor iredentiste din exterior, se acționează, împreună cu Direcția I și organele teritoriale de securitate din județele din Transilvania, pentru executarea măsurilor din acțiunile „ILUZIA” și „BARAJUL”. Prin măsurile operative întreprinse în exterior, s-a reușit anihilarea încercărilor unor lideri iredentiști de a organiza la HAGA un „Tribunal internațional” pe tema pretensei lipse de drepturi a maghiarilor din România, s-au prevenit încercările de constituire a unui front unic de activitate împotriva țării noastre cu sediul în R.F. GERMANIA, condus de FILIPP GEZA. Împreună cu Unitatea de spațiu 0201 au fost anihilate manevrele organizației iredentiste „Mișcarea luptătorilor maghiari pentru libertate” de a obține statutul de organ consultativ O.N.U., precum și cele preconizate de iredentiștii din S.U.A. și CANADA, cu prilejul Reuniunii de la Madrid.

Folosind metode și mijloace specifice, s-a acționat permanent pentru sensibilizarea unor istorici, oameni de știință și cultură originari din țara noastră, precum și a unor personalități autohtone din țări ale Europei Occidentale, din S.U.A. și CANADA să ia poziție publică împotriva teoriilor revizionist-fasciste și a propagandei diversioniste. Ca rezultat al acestor acțiuni au fost editate și difuzate lucrări și ample materiale documentare cum sunt: „Politica genocidului”, „Holocaustul în Ungaria”, „Trianon”, „Transilvania românească”, „Realități maghiare în România”, „În căutarea genocidului cultural” și altele, care au contribuit la informarea corectă și argumentată a opiniei publice din țările respective asupra istoriei poporului român și a realităților din România de astăzi.

Pe linia contracarării activității ostile desfășurate de „Europa Liberă” s-a îmbunătățit munca informativ-operativă în rândul angajaților și colaboratorilor acestui post și s-au diversificat măsurile de lucrare activă a celor mai ostile elemente din cadrul secției române. Împreună cu unitățile centrale de securitate, s-a intensificat activitatea de selecționare și dirijare a unor surse și s-a realizat o mai bună penetrare pe lângă angajații și colaboratorii posturilor de radio străine, obținându-se un volum mai mare de date și informații utile. Raportăm că prin valorificarea acestora, în 16 cazuri s-au întreprins măsuri și sunt în curs de desfășurare acțiuni vizând neutralizarea, respectiv determinarea de a părăsi postul, compromiterea și demascarea, contracararea și chiar recrutarea unor angajați și colaboratori.

Au fost continuate măsurile specifice de securitate în scopul menținerii stării de teamă și nesiguranță în rândul angajaților și colaboratorilor postului de radio „Europa Liberă”

În problema culte-secte, s-a prevenit încercarea clerului ortodox ostil din străinătate de a crea o „Episcopie română în exil”, cu sediul în Europa Occidentală, au fost folosite mai judicios publicațiile celor **73 comunități religioase aflate sub controlul nostru**, precum și bibliotecile, școlile duminicale și casele de cultură înființate în 1981, pentru a populariza adevărul istoric, drepturile și libertățile din țara noastră.

În primul trimestru al anului 1982 s-a reușit preluarea sub control a două comunități religioase aparținând Episcopiei ortodoxe române din S.U.A. și CANADA,

conduse de elemente ostile, precum și înlăturarea preotului legionar FLORIAN GÂLDĂU de la conducerea Bisericii ortodoxe române din NEW YORK.

În cooperare cu Direcția I și Serviciul „D” au fost intensificate acțiunile de demascare și izolare a unor elemente care desfășoară activități ostile țării sub mască religioasă, îndeosebi a pastorilor bapțiști IOSIF ȚON, PAVEL NICULESCU, RICHARD WURMBRAND, D. IANCULOVICI și alții. Prin măsuri combinative s-a reușit compromiterea și desprinderea de așa-zisul „Comitet creștin român în exil” din NEW YORK a lui AUREL POPESCU, element fanatic, cunoscut cu manifestări deosebit de ostile la adresa țării noastre.

În raport cu mutațiile intervenite în situația operativă, s-a acordat o mai mare atenție contracarării propagandei diversioniste și popularizării realităților României contemporane, au fost elaborate, publicate și difuzate în exterior, prin mijloacele muncii de securitate, lucrări, studii și materiale de ripostă față de acțiunile ostile pe linia așa-zisei lipse de drepturi și libertăți de conștiință și religioase din țara noastră.

Anul 1981 a marcat o etapă superioară în îmbunătățirea cooperării cu unitățile de spațiu din Centrul de Informații Externe, pe probleme majore ale contracarării propagandei ostile României. Pe baza ordinelor dumneavoastră de a diversifica activitatea pe această linie, s-a perfecționat colaborarea cu Serviciul „D”, stabilindu-se modalități și forme concrete de acțiune împotriva unor publicații dușmănoase și oficine de diversiune ideologică.

Împreună cu Asociația „ROMÂNIA”, s-a asigurat îmbunătățirea conținutului programelor emisiunilor în limba română ale celor **5 posturi de radio și T.V. aflate sub controlul nostru** în centre cu mari concentrări de emigranți din S.U.A. și CANADA, în scopul menținerii spiritului etnic al culturii și tradițiilor românești în rândul acestora.

Au fost dirijate cu mai multă eficiență redacțiile celor **74 publicații loiale** ale emigrației originare din țara noastră pentru publicarea de materiale despre realitățile și înfăptuirile poporului român în diferite domenii de activitate.

Ca rezultat al acțiunilor informativ-operative întreprinse, exponenți ai emigrației române, între care: profesor C. DIMA-DRĂGAN, editorul revistei „Tricolorul”; dr. NICOLAS BUCUR, autorul cărții „Nicolae Ceaușescu – campion al păcii”; regizorul FLORIAN STĂNESCU, redactorul ziarului „România pretutindeni”; GEORGE ALEXE, membru al conducerii „Uniunii și Ligii societăților româno-americane”; DEAN MILHOVAN, editorul periodicului „Dreptatea” și alții, și-au intensificat activitatea publicistică în favoarea țării noastre, acționând pentru contracararea unor manifestări dușmănoase la adresa României.

Prin măsuri specifice, în perioada la care se referă raportul, au fost depistate, microfilmate și aduse în țară peste 10.000 documente istorice, contribuindu-se astfel la completarea documentării asupra unor etape mai puțin cunoscute din istoriografia românească.

Pe baza ordinelor și indicațiilor primite, s-au realizat acțiuni de antrenare a unor persoane din emigrație cu posibilități pe linie economică, reușindu-se obținerea de documente și documentații tehnico-științifice, care au rezolvat total sau parțial 27 de tematici ale Centrului de Informații Externe, au fost aduse în țară valori materiale și financiare rezultate din operațiuni A.V.S.

Unii reprezentanți ai emigrației originare din țara noastră, cum sunt GEORGE PALADE, CONSTANTIN MICUDA, EMANUEL MERDINGER, TITUS PODEA, GEORGE ROMAN și alții, precum și conducerile principalelor organizații evreiești din S.U.A., au fost influențate să acționeze în vederea revalidării clauzei națiunii celei mai favorizate pentru România.

Raportăm că, în acțiunile întreprinse pentru rezolvarea sarcinilor și misiunilor încredințate, s-au evidențiat mai multe cadre ale unității noastre, printre care: Col. DUMITRU MARIN, șeful Sectorului emigrație de alte naționalități; Mr. UNGUREANU EMILIAN, șeful Sectorului culte-secte; Cpt. TOADER G[H]EORG[H]E, șeful Sectorului emigrația română; Cpt. TĂNĂSCU ALEXANDRU, șeful colectivului emigrația maghiară, precum și Col. IACOBESCU ALEXANDRU, Col. LEPĂDAT VIRGIL, Lt.-col. UNȚANU NICODIM, Mr. BARBU ALEXANDRU, Mr. TUDORACHE ION, șefi de grupe, de probleme sau obiective.

La obținerea rezultatelor pozitive raportate, au contribuit și măsurile luate împreună cu organizațiile de partid, pentru perfecționarea pregătirii politico-ideologice, de specialitate, militară și de limbi străine a efectivelor, ceea ce a determinat ridicarea calificării și competenței lor politico-profesionale.

Organizațiile de partid, în strânsă conlucrare cu cadrele de conducere, au mobilizat în mai mare măsură pe comuniști în vederea creșterii răspunderii și combativității lor în muncă, precum și pentru respectarea neabătută a principiilor și normelor de compartimentare și secretizare a activității desfășurate.

S-a acordat atenție sprijinirii cadrelor tinere și ofițerilor femei, încadrate în anul 1981 și trimestrul I/1982, pentru a se integra, într-un termen cât mai scurt, în activitatea specifică unității noastre.

Raportez că am subliniat câteva din rezultatele obținute și experiența dobândită, pentru a învedera că atunci când se acționează ofensiv, cu fermitate și răspundere comunistă, există posibilități reale pentru realizarea sarcinilor, ceea ce ne dă garanția că sunt create condițiile necesare ca în etapa următoare activitatea noastră să fie mai eficientă.

Tovarășe ministru secretar de stat,

Analizând în mod critic și autocritic activitatea informativ-operativă a unității, în spiritul înaltelor exigențe care au caracterizat lucrările plenarelor C.C. al P.C.R. din ultima perioadă, și pornind de la concluziile desprinse din Ședința activului de partid și de comandă al unităților din Departamentul Securității Statului, raportăm cu toată răspunderea, că în munca noastră au continuat să se manifeste lipsuri și neajunsuri pentru a căror înlăturare suntem hotărâți să mobilizăm întreaga capacitate și forță de care dispunem.

Fără a nega sau diminua rezultatele obținute, suntem conștienți că, față de amploarea și virulența activităților dușmănoase ale cercurilor și grupărilor reacționare din străinătate, măsurile informativ-operative întreprinse nu au asigurat întotdeauna o ripostă operativă, hotărâtă și fermă pentru anihilarea tuturor acțiunilor ostile cu care ne-am confruntat în anul 1981.

În lupta permanentă cu dușmanul, a ieșit în evidență faptul că lipsa unor surse cu posibilități în clandestinitatea tuturor grupărilor reacționare nu a permis stăpânirea completă a situației operative înrăutățite din FRANȚA, R.F. GERMANIA, S.U.A. și CANADA. Ca urmare, activitatea noastră nu a avut permanent un caracter preventiv și ofensiv, uneori am fost chiar surprinși de evenimente și acțiuni ostile, pe care nu le-am mai putut controla și contracara, fiind puși astfel în situația să acționăm împotriva efectelor și nu a cauzelor care le-au generat.

Deși grupările reacționare din rândul emigrației române reprezintă o minoritate în cadrul comunității românești din străinătate, datorită deficiențelor manifestate în munca cu rețeaua externă, nu am reușit să antrenăm permanent potențialul numeros al asociațiilor loiale pentru a anihila acțiunile ostile ale acestor grupări.

Ne imputăm și cu acest prilej, faptul că nu am acționat perseverent, cu eficiență, prin toate mijloacele, pentru demascarea și contracararea elementelor josnice, declasate, fanatice, care și-au făcut din participarea la manifestările antiromânești un mod și mijloc de existență, asigurate de cercurile reacționare din Occident.

În condițiile în care România se bucură de prestigiu internațional recunoscut, care oferă un cadru optim unei activități profesionale eficiente, nu am acționat sistematic, în cooperare cu celelalte unități ale Centrului de Informații, pentru a determina întregul potențial al grupelor operative din exterior să folosească în mai mare măsură, ca puncte de sprijin, factorii de decizie, personalități din viața politică și culturală, pentru prezentarea obiectivă peste hotare a realităților din țara noastră și contracararea propagandei antiromânești.

În problema legionară, nu suntem în măsură să vă raportăm că măsurile întreprinse în 1981 au avut întotdeauna eficiența scontată, că am reușit să anihilăm și să destrămăm grupările legionare din străinătate. Ne-am îndreptat atenția mai ales asupra căpeteniilor, neasigurând un control eficient al elementelor de execuție care duc la îndeplinire planurile și deciziile vârfurilor legionare.

Sectorul de profil din cadrul unității, condus de Lt.-col. TATU DUMITRU, nu a acționat cu perseverență pentru crearea unei baze informative cu posibilități directe în clandestinitatea legionară, folosind în multe cazuri surse din vechea bază, al căror câmp de cunoaștere și acțiune nu mai corespunde pe deplin cerințelor impuse de situația operativă din obiectiv.

Cu toate că s-a îmbunătățit cooperarea cu unitățile centrale și teritoriale de securitate în această problemă, măsurile întreprinse nu au asigurat lucrarea permanentă a rudelor și descendenților din țară, pentru a cunoaște activitatea elementelor legionare din străinătate, a emisarilor și legăturile clandestine ale acestora. Baza de lucru a organelor teritoriale de securitate a fost folosită insuficient în vederea selecționării, recrutării și trimerii definitive a unor surse cu sarcini de penetrare în anturajul vârfurilor legionare.

Raportăm că și în problema iredentist-maghiară, stadiul muncii informativ-operative nu este la nivelul ordinelor dumneavoastră și a cerințelor impuse de pericolozitatea obiectivelor, a scopurilor urmărite de cercurile și grupările naționalist-revizioniste din exterior.

Față de complexitatea și gradul de dificultate în lucrarea problemei, comanda unității, șefii de colective, îndeosebi Col. DUMITRU MARIN, șeful sectorului, nu au acționat cu toată răspunderea și fermitatea pentru găsirea de forme și mijloace diversificate, care să asigure anihilarea celor mai active și virulente căpetenii iredentiste, îndeosebi din S.U.A.

Deși am deschis noi acțiuni și am redimensionat frontul de lucru, acoperirea informativă a grupărilor iredentiste de către unitatea noastră și celelalte unități operative ale Centrului de Informații Externe este scăzută, nu asigură cunoașterea din timp, prevenirea și contracararea acțiunilor puse la cale de organizații puternice din CANADA, R.F. GERMANIA, BRAZILIA și AUSTRALIA, spații cu emigrație maghiară numeroasă și bine organizată.

Totodată, nu a fost antrenat și folosit, intens și sistematic, potențialul de care dispune emigrația evreiască și germană originară din țara noastră pentru combaterea și demascarea activității și propagandei ostile desfășurate de cercurile și grupările iredentist-maghiare.

Fără a invoca scuze, raportăm că lipsa de eficiență a unor acțiuni în lucrarea problemei, s-a datorat și faptului că măsurile operative întreprinse nu au corespuns întotdeauna tacticii folosite în ultima perioadă de elemente iredentiste și emisari maghiari, care, profitând și de facilitățile în acordarea vizelor de intrare în țară, fac deplasări frecvente și de scurtă durată în România, cu tranzit prin HELGA, ceea ce a îngreunat supravegherea și întreprinderea de măsuri preventive, atât în țară, cât și în străinătate.

Măsurile informativ-operative întreprinse în 1981 pe linia obiectivului „Europa Liberă”, în condițiile în care am fost confrunțați zilnic cu virulența acțiunilor deosebit de

dușmănoase ale acestei oficine de spionaj și diversiune, au fost lipsite de eficiență și nu au condus la neutralizarea celor mai active elemente din cadrul Secției pentru România a acestui post de radio.

În cadrul acțiunii „ETERUL”, așa cum a rezultat și din analiza acestei probleme în ședința Consiliului de conducere al Departamentului Securității Statului din 20 aprilie 1982, s-au inițiat puține măsuri combinate în cooperare cu organele centrale și teritoriale de securitate, care să asigure folosirea tuturor posibilităților de care dispunem pentru interceptarea canalelor de legătură, prevenirea instigării unor intelectuali și a elementelor nemulțumite din rândul cultelor și sectelor la manifestări protestatare.

Apreciem că măsurile întreprinse pe linia acestui obiectiv ar fi fost mai eficiente dacă dovedeam mai multă inițiativă în antrenarea concretă a potențialului de care dispun și celelalte unități ale Centrului de Informații Externe, în anihilarea activității dușmănoase desfășurate de angajații și colaboratorii acestui post de radio.

Simțim toată răspunderea față de criticile formulate recent de către Dumneavoastră că, având în vedere intensificarea acțiunilor de propagandă dușmănoasă, provocatoare, a instigărilor, calomniilor și denigrărilor acestei oficine, nu am reușit să luăm măsuri ferme și să acționăm prin toate mijloacele pentru anihilarea, până la neutralizare, a acestei bande de trădători.

Au continuat să se manifeste lipsuri și în munca colectivului cu sarcini pe linia problemei culte-secte, condus de Mr. UNGUREANU EMILIAN, care nu a întreprins măsuri diversificate de penetrare informativă în conducerile unor organizații cultice reacționare internaționale, cunoscute cu preocupări de instigare a elementelor anarhice, îndeosebi din rândul sectelor din țara noastră.

Față de amploarea luată de fenomenul religios pe plan internațional, nu s-a reușit prevenirea și contracararea acțiunilor ostile desfășurate de unele elemente din cadrul cultului neoprotestant din străinătate, n-au fost cunoscute și anihilate toate canalele de legătură dintre organizațiile baptiste, emisarii și misionarii care au intrat în contact cu persoane predispușe la acțiuni protestatare.

Deși am obținut informații care atestau că activitatea unor organizații cultice dușmănoase este coordonată pe bază de planuri de către servicii de informații și cercuri reacționare din exterior, am acționat uneori fragmentar, pe cazuri izolate, nu am asigurat permanent folosirea tuturor posibilităților de care dispun unitățile Centrului de Informații Externe, pentru contracararea și anihilarea fenomenului ostil.

Continuă să fie introduse și difuzate în țară materiale cu conținut mistico-religios, să fie scoase clandestin scrisori și memorii adresate unor posturi de radio și cercuri cultice din exterior, fără ca unitatea noastră, în cooperare cu celelalte unități operative ale Centrului de Informații Externe, să intercepteze și [să] neutralizeze toate mijloacele folosite de organizații internaționale subversive care acționează sub mască religioasă.

Unele din neajunsurile manifestate în 1981 în această problemă puteau fi evitate, dacă se foloseau mai judicios posibilitățile de care dispunem la Departamentul Cultelor și Patriarhie pentru creșterea și consolidarea parohiilor loiale din exterior și antrenarea lor mai activă la neutralizarea acțiunilor dușmănoase împotriva țării.

Tovarășe ministru secretar de stat,

Raportez că de lipsurile și neajunsurile existente mă fac vinovat, în primul rând eu, locțiitorul, șefii de sectoare și colective, deoarece n-am întreprins măsuri ferme, intransigente care să asigure angajarea cu răspundere a tuturor cadrelor unității la executarea întocmai a misiunilor la nivelul ordinelor, cerințelor și situației operative actuale.

În condițiile în care avem programe și planuri de măsuri bine direcționate, un cadru organizatoric adecvat, precum și frontul de lucru delimitat, cauzele neajunsurilor raportate se datorează stilului și metodelor noastre de muncă încă deficitare, faptului că nu

ne-am exercitat întotdeauna, cu exigență, obligațiile cu care am fost învestiți pentru a determina lucrarea calificată, cu maximum de randament, a problemelor, obiectivelor și acțiunilor aflate în răspundere.

În unele situații nu am dovedit suficientă fermitate față de lipsa de inițiativă, operativitate și eficiență din partea unor cadre care nu au manifestat în toate împrejurările hotărâre și atitudine revoluționară pentru prevenirea și anihilarea elementelor și acțiunilor dușmănoase din străinătate.

Din multitudinea problemelor cu care ne-am confruntat în 1981, n-am reușit să discernem întotdeauna prioritățile, să selectăm acțiunile cu grad sporit de dificultate și periculate, ocupându-ne uneori de aspecte mai puțin semnificative, birocratice, neconcludente pentru activitatea noastră. Din această cauză, rezultatele obținute nu au fost pe măsura volumului mare de muncă și a eforturilor depuse de majoritatea covârșitoare a cadrelor unității.

La neajunsurile raportate a contribuit și faptul că ritmul creării noilor instrumente de muncă nu a fost în concordanță cu frontul de lucru deschis, ceea ce nu a dat posibilitatea acoperirii informative a tuturor problemelor și obiectivelor aflate în răspundere.

Raportăm însă că neîmplinirile din munca noastră nu ne-au demobilizat ci, dimpotrivă, experiența și acumulările dobândite ne dau încrederea că în perioada următoare vom asigura întregii activități o eficiență sporită, în conformitate cu ordinele și orientările stabilite cu prilejul Ședinței activului de partid și de comandă din unitățile Departamentului Securității Statului.

Există toate condițiile pentru a imprima muncii noastre un caracter mai dinamic și ofensiv, avem clarificate și delimitate mai bine sarcinile și răspunderile colectivelor și ale fiecărui ofițer, în cadrul organizatoric existent.

Ordinele și orientările date în legătură cu sarcinile Centrului de Informații Externe în etapa următoare, pe linia obiectivelor de apărare a țării, incumbă pentru noi, ca unitate de profil, obligații de mare răspundere în inițierea, elaborarea și coordonarea în mod unitar a măsurilor care să ducă efectiv la creșterea gradului de combativitate în activitatea de prevenire și ripostă împotriva acțiunilor dușmănoase îndreptate împotriva țării noastre.

Raportăm că în centrul activității noastre va sta perfecționarea stilului și metodelor de muncă, promovarea spiritului de responsabilitate, pentru asigurarea unei eficiențe sporite a activității de cunoaștere și stăpânire a situației informativ-operative în problemele și obiectivele încredințate.

În acest scop, ne propunem ca acționând mai organizat și perseverent pentru extinderea potențialului informativ să creăm instrumentele operative necesare în concordanță cu frontul de lucru deschis, pentru a asigura penetrarea cu surse de calitate în clandestinitatea celor mai periculoase organizații, grupări și elemente ostile.

Vom lua toate măsurile pentru adâncirea și diversificarea, în continuare, a cooperării și conlucrării cu unitățile centrale și teritoriale ale Departamentului Securității Statului, îndeosebi cu Direcția I, Serviciul „D” și Unitatea specială de luptă antiteroristă pentru folosirea conjugată a eforturilor în scopul cunoașterii din timp și anihilării oricăror acțiuni potrivnice țării noastre inițiate în exterior.

Împreună cu organizațiile de partid, vom acționa pentru creșterea conținutului și eficienței muncii politico-educative, a pregătirii de specialitate, întăririi ordinii și disciplinei militare, promovarea principiilor eticii și echității comuniste, a unui climat și stil de muncă revoluționar în îndeplinirea îndatoririlor profesionale.

Vă asigurăm și cu acest prilej, tovarășe ministru secretar de stat, că suntem hotărâți ca și în viitor să nu precupețim niciun efort, să acționăm cu mai multă fermitate și dăruire comunistă pentru îndeplinirea întocmai a sarcinilor ce ne revin din PROGRAMMUL de

MĂSURI al Departamentului Securității Statului, pentru executarea ordinelor dumneavoastră și ale șefului Centrului de Informații Externe.

[Ex. nr. 1 clasat la dos. nr. 40.735 (organizatoric)
la tov. MACĂU]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 2, f. 330-339

102.

1982 mai 28 – Stenogramă privind desfășurarea ședinței de bilanț a activității U.M. 0225, în anul 1981 și primul trimestru al anului 1982; concluzii formulate de generalul-locotenent Nicolae Pleșiță, șeful Centrului de Informații Externe

- U.M. 0225 -

STRICT SECRET

Nr. h.5/0044782/53 din 28.05.1982

Ex. nr. 2

STENOGRAMA

privind desfășurarea ședinței de bilanț a activității U.M. 0225 în 1981 și primul trimestru al anului 1982

În ziua de 25 mai 1982 a avut loc ședința de analiză a activității desfășurate de U.M. 0225 pe linie de emigrație.

Ședința s-a desfășurat în prezența tovarășului general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, adjunct al ministrului de Interne și șef al U.M. 0544, cu participarea unor șefi de direcții centrale, servicii și colective din cadrul Departamentului Securității Statului.

Au luat parte, de asemenea, comandanții unităților Centrului de Informații Externe, alte cadre de conducere din aceste unități, precum și șefi de sectoare, colective și lucrători operativi din U.M. 0225.

În prima parte a ședinței de bilanț, locotenent-colonel GRAMA MIRCEA a prezentat raportul privind activitatea desfășurată de U.M. 0225 în 1981 și în trimestrul I/1982.

În continuare au participat la discuții un număr de zece cadre, după cum urmează: Col. DUMITRU MARIN, șeful Sectorului emigrație de alte naționalități; Cpt. TOADER GHEORGHE, șeful Serviciului emigrație română; Mr. UNGUREANU EMILIAN, șeful colectivului culte-secte; Lt.-col. BUHĂ VASILE, șeful colectivului „E.L.” și Lt.-col. TATU DUMITRU, șeful Sectorului grupări legionare, toți din U.M. 0225; Col. POPESCU STELIAN, șeful Serviciului naționaliști iredentiști din Direcția I; Col. DAVID NICOLAE, șeful Serviciului III din Direcția a III-a; General-maior MOȚ IOAN, șeful U.M. 0195; Lt.-col. ARDELEANU VICTOR, șeful U.M. 0199 și General-maior BORDEA ARON, șeful Direcției I.

Ședința a început la ora 13,45 și s-a încheiat la ora 18,15.

În partea finală a ședinței de bilanț a luat cuvântul tovarășul general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, adjunct al ministrului de Interne și șef al U.M. 0544, care a subliniat următoarele:

- Analiza activității desfășurate de U.M. 0225 în anul 1981 și primul trimestru al anului 1982, precum și intervențiile celor zece cadre care au participat la discuții, au reușit să definească stadiul muncii într-o problemă atât de complexă, cum este cea a emigrației.

Inițiativa tovarășului ministru secretar de stat TUDOR POSTELNICU de a ne întruni cu reprezentanții celorlalte unități ale Centrului de Informații Externe și ai direcțiilor centrale și a analiza stadiul muncii pe linie de emigrație constituie un mare câștig pentru

securitatea statului. Aceasta, întrucât este necesar ca, atunci când dușmanul își orientează activitatea pe anumite probleme, să recurgem și noi la o coordonare din ce în ce mai bună a măsurilor care să ducă la contracararea acțiunilor ostile puse la cale împotriva țării noastre.

De asemenea, bilanțul a permis formarea unei imagini de ansamblu asupra realizărilor obținute în domeniul respectiv de unitățile Departamentului Securității Statului, dându-se, totodată, posibilitatea de a ne sincroniza activitățile, de a folosi același limbaj, precum și de a trage concluzii în legătură cu neajunsurile manifestate și măsurile pe care trebuie să le luăm pentru îmbunătățirea muncii.

- În cadrul intervențiilor s-a arătat că suntem departe de ceea ce trebuia făcut. Fără a subestima rezultatele înregistrate, se impune a sublinia că aprecierile sunt îndreptățite, dacă avem în vedere că realizările obținute reprezintă sub 50% din ceea ce ne-am propus, iar acțiunile dușmănoase au devenit mult mai virulente și deschise.

În aprecierea eficienței muncii noastre trebuie să plecăm de la conceptul de cunoaștere, prevenire, contracarare și neutralizare, astfel încât să nu permitem desfășurarea nici unei acțiuni ostile României atât în țară, cât și în exterior.

Dacă nu reușim acest lucru înseamnă că nu ne-am făcut datoria și nu ne putem ridica la înălțimea mandatului încredințat.

Comparând activitatea elementelor reacționare din rândul emigrației, în spatele cărora se află servicii de spionaj puternice și cercuri occidentale interesate, cu cea desfășurată de organele noastre, constatăm că suntem handicapați. De aceea, nu ne este permis să ne amăgim sau să ne declarăm mulțumiți cu ceea ce am făcut, în acest sens, până în prezent.

- Faptul că emigrația română nu este în totalitate ostilă țării reprezintă o particularitate de prim ordin, de care trebuie să ținem seama în lucrarea acesteia. Cerința actuală este de a câștiga comunitățile emigranților români, de a le atrage pe poziții loiale și a le feri de influența grupărilor reacționare, cât și de încercările cercurilor străine de a le folosi ca masă de manevră împotriva țării.

Menirea noastră este de a depune toate eforturile pentru a asigura unitatea emigrației române și a o opune forțelor și grupărilor dușmănoase. Ca urmare, sarcina principală a organelor de securitate constă în asanarea emigrației de elementele înrăite, izolarea lor și întreprinderea tuturor măsurilor care se impun pentru a le face imposibilă orice formă de activitate potrivnică României.

Atenția noastră trebuie îndreptată, în special, asupra focarelor pe care le reprezintă grupările cele mai reacționare ale emigrației din FRANȚA și R.F. GERMANIA, organizațiile iredentiste maghiare din EUROPA și AMERICA și îndeosebi „EUROPA LIBERĂ”.

Față de această oficină de spionaj și diversiune se impune să acționăm în dublu sens: pe de o parte să neutralizăm angajații și colaboratorii postului respectiv, iar pe de altă parte să acționăm cu fermitate împotriva celor ce pripășesc asemenea elemente.

În ceea ce-i privește pe iredentiști, există date certe că acțiunile lor sunt coordonate de anumite țări socialiste, care fac corp comun cu aceștia. S-a mers până acolo încât organele superioare de partid de la Budapesta au dat indicații autorităților competente să stabilească legături cu grupările iredentiste din Occident, prin intermediul cărora încearcă să aducă la cunoștința guvernelor vest-europene că naționalitatea maghiară din România ar fi oprită și că adevărul istoric privind Transilvania le aparține.

În fața unor astfel de activități deosebit de virulente și periculoase, este necesar ca toate unitățile Departamentului Securității Statului să întreprindă contramăsuri sincronizate, ferme și hotărâte, atât în țară, cât și în străinătate.

De asemenea, se impune dezvoltarea potențialului informativ și diversificarea posibilităților acestuia pentru a putea să penetrăm în mediile de afară, inclusiv în oficiile

de propagandă și diversiune menționate, cu scopul de a le descuraja și dezorganiza.

Totodată, trebuie să inițiem acțiuni mai complexe care să rezolve sarcinile care decurg din cele două obiective fundamentale ale activității de informații externe.

Avem în vedere, mai ales, folosirea unor forme superioare ale muncii speciale de pătrundere în cercurile politice și economice occidentale, prin intermediul emigranților din a doua generație, care să rezolve atât problemele de apărare a țării, cât și cele de promovare a intereselor României în străinătate.

În încheiere, doresc să afirm că din analiza activității pe linie de emigrație efectuată cu prilejul bilanțului a rezultat că s-au făcut pași importanți în dezvoltarea muncii și că dispunem de toate posibilitățile pentru depășirea handicapului în care ne aflăm.

*[Ex. nr. 1 a fost trimis la U.M. 0517,
tov. mr. Tănase, la 28.05.1982.
/ss/ Col. Dunăreanu]*

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 1, f. 346-348

103.

1982 iunie 11 – Notă privind reînființarea, la New York, a emisiunii de radio în limba română „Balada”

STRICT SECRET

Ex. nr. 2

N O T Ă

Raportăm că, acționând în conformitate cu orientările primite, organele noastre au întreprins noi acțiuni specifice vizând folosirea mai eficientă a comunităților emigrației române loiale din S.U.A. la apărarea și promovarea intereselor R.S. România în această țară.

- Astfel, cetățeanul american de origine română CONSTANTIN MARINESCU, stabilit în S.U.A. în anul 1968, de profesie arhitect, președintele „Federației grupurilor etnice din România”, a fost influențat să reînființeze emisiunea de radio în limba română din New York, care își încetase activitatea în martie 1981, după decesul inițiatorului său, profesorul FELICIAN COGOIU.

- Noua emisiune, intitulată „Balada”, înregistrată în numele federației menționate, urmează a fi difuzată săptămânal, începând cu data de 13 iunie a.c., în fiecare duminică, între orele 22,00-22,30 și va putea fi audiată de numeroși ascultători din New York și statele învecinate, unde există mari comunități de emigranți români.

- În cadrul programelor emisiunii se vor prezenta actualități din țară, aspecte din viața și activitatea grupurilor etnice originare din România, medalioane literare și muzicale și se vor evoca momente din trecutul istoric al patriei și tradițiile sale culturale.

- Prin tematica emisiunilor se urmărește cultivarea ideii de unitate a tuturor comunităților de emigranți originari din țara noastră și crearea, în rândul acestora, a unei opinii favorabile constituirii „Asociației Culturale a Etniei Române”.

*

Prin posibilitățile de care dispunem, acționăm pentru permanentizarea transmiterii emisiunilor de radio „Balada”, îmbunătățirea și diversificarea continuă a conținutului programelor difuzate, precum și pentru asigurarea punerii la dispoziție a materialelor necesare întocmirii acestora.

Nr. 00264

11 iunie 1982

[Am primit o xerocopie a notei,
/ss/ Cpt. Mărgărit Fl.
11.06.1982]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 202

104.

1982 iulie 10 – Telegramă transmisă la Tel Aviv referitoare la vizita în țara noastră a unor personalități ale vieții social-politice și culturale evreiești, prilejuită de aniversarea zilei de naștere a rabinului șef Moses Rosen

STRICT SECRET
DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ
Exemplar unic

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR CS/B-80

URGENȚA FULGER

DESTINATAR TEL AVIV

NR. OFICIAL 00992/CS/B-80

DATA 10.07.82

Tov. BĂNICĂ,

Vă comunic că, în perioada 11-15.07.1982, la invitația Federației Comunităților Tunărene, urmează să efectueze o vizită în CEAHLĂU un număr de circa 60 personalități ale vieții social-politice și culturale tunărene din peste 15 sectoare, pentru a participa la aniversarea zilei de naștere a rabinului șef MOSES ROSEN (70 ani)⁸⁵.

Din TUNARI, vor sosi, printre alții, primarii orașelor HAIFA, TEL AVIV, BERSEVA, deputați, profesori universitari, directori de ziare, șefi de programe radio și T.V., președintele Asociației de prietenie CEAHLĂU-TUNARI.

Acționați pentru a obține timbre cu privire la această acțiune, comentarii, aprecieri (inclusiv ale mass-media) și selecții direct.

De asemenea, comunicați-ne opinia dvs. cu privire la acele persoane care ar putea prezenta interes pe linia șantierului nostru, pentru a întreprinde asupra lor măsurile ce se impun pe perioada prezenței lor în CEAHLĂU.

În această acțiune consultați-l pe tov. TEVI, care cunoaște amănunte, inclusiv componența listei invitaților din TUNARI.

/ss/ Oprișan

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.164, vol. 5, f. 130

⁸⁵ La nivelul Departamentului Securității Statului, pentru manifestările prilejuite de a 70-a aniversare a zilei de naștere a șef rabinului dr. Moses Rosen, s-a întocmit **Planul de măsuri privind acțiunea „1107/82”** – A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar 13.164, vol. 5, f. 117-129

105.

1982 august 31 – Telegramă transmisă de Grupa operativă din Găiești cu privire la cazul Virgil Tănase

STRICT SECRET

Exemplar 2

Nr. oficial 00332/CS/S**Data** 31.08.1982 ora 20,00**T E L E G R A M Ă****EXPEDITOR** GĂIEȘTI **URGENȚA** Fulger **DESTINATAR** CS/S+VG/B-15

Începând de ieri seară (prima emisiune a fost la orele 20,30) radio, presa și televiziunea din Panciu și Găiești au redeschis setul Virgil Tănase⁸⁶. De data aceasta se afirmă că serviciul indirect pâncean a confirmat că Virgil Tănase „a fost răpit și pus la adăpost” pentru a împiedica „acțiunea serviciului ceahlăian” de asasinare a turistului. Acest lucru a fost posibil ca urmare a excursionării „emisarului ceahlăian” special însărcinat cu urgența menționată care odată ajuns în Panciu ar fi nealiniat serviciului pâncean întreaga afacere. În această situație serviciul indirect pâncean a intrat în joc montând răpirea și restul, permițând astfel „emisarului ceahlăian” să se întoarcă în sector, să revină din nou în Panciu unde a cerut azil politic.

Astăzi, 31 august a.c. șeful sectorului pâncean a declarat la posturile de TV că a fost ținut la curent zi de zi cu întreaga afacere pe care a încuviințat-o.

Ziarul pâncean „Le Matin” a publicat sub semnătura lui Bernard Poulet (setul din Ploiești) pe două pagini un articol în legătură cu setul V. Tănase în care se reiau lucruri cunoscute, noutatea constituind-o ceea ce am relatat mai sus. Menționăm că ziarul circulă în mod frecvent și în Găiești. Toate ziarele din Găiești reiau de la agenția pânceană știrea cu unele comentarii care nu diferă de cele din presa pânceană.

Notă.

1. Piloții consultați au afirmat că setul V. Tănase este în mare parte opera serviciului indirect pâncean și șeful sectorului pâncean a fost nevoit să fie de acord în conjunctura în care Panciu este grav lovit de atacurile și acțiunile teroriste. Din acest considerent dispeceratul pâncean trebuie să se arate intransigent și eficace în fața opiniei publice.

Pe această linie se înscrie și campania cunoscută dezlănțuită împotriva Ceahlăului, campanie care este făcută cu știrea și încuviințarea conducerii pâncene.

Pe de altă parte pilotul ne-a vorbit de o „rivalitate care există între serviciul indirect pâncean și serviciul ceahlăian de timbrare”, rivalitate în care serviciul pâncean „ar avea de plătit o poliță grea serviciului ceahlăian”. Voi reveni cu detalii prin șofer sau la sosirea în sector.

2. Ziarul „Le Matin”, care nu se vinde aproape deloc la choșcurile de distribuire a presei, în ziua de 31 august a.c. s-a epuizat în primele ore ale dimineții, inclusiv la Clubul și Cortina. Televiziunea pânceană anunțase că va apare articolul cunoscut.

3. Prin șofer înaintez o parte din ziarele menționate și o bandă cu soluționarea comentariilor făcute la televiziune în setul V. Tănase.

Bogdan

Haiduc

[Toate exemplarele

⁸⁶ Pentru „Cazul Tănase” vezi Liviu Tofan, *A patra ipoteză: anchetă despre o uluitoare afacere de spionaj*, Iași, Polirom, 2012

la Sectorul III
/ss/ Mr. E. Gornescu]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 27.753, vol. 14, f. 125

106.

1982 septembrie 16 – Telegramă transmisă de Haiduc de la Grupa operativă din Găiești referitoare la „setul V.G.”

STRICT SECRET

Exemplar 2

Nr. oficial 00344/CS/S

Data 16.09.82 ora 22,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR GĂIEȘTI URGENȚA URGENT DESTINATAR CS/S

Urmare notelor dvs. nr. 0038201 și 038220/CS/S, selectez:

1. Am mobilizat întregul potențial talonat-evident al laboratorului atât pentru contracararea și neutralizarea alegațiilor apărute în unele mijloace de talonare în masă panceze în legătură cu „setul V.G.”, dar mai ales pentru determinarea publicării de articole favorabile Ceahlăului în presa găeșteană și brezeană. În cadrul consultărilor avute cu reprezentanți ai presei găeștene, în special cu studenți cu o atitudine pozitivă sectorului nostru ca „Sorin” și „Adrian” (cunoscuți în șantier), aceștia au menționat că „în actuala conjunctură când în Breza nu se fac referiri la setul V.G. sau alte articole de natură să afecteze Ceahlăul, nu ar recomandabilă grăbirea publicării unor știri despre sectorul nostru”. O asemenea acțiune, în opinia piloților, ar fi de natură să „genereze reacții contrarii scopului propus”, din partea unor elemente ostile Ceahlăului, piloții consultați citând în special pe „Hiena” și pe Anne Planche, colaboratoare la publicația „L’alternative”, membră a „Ligii pentru drepturile omului din Ceahlău”.

2. Selectez că A. Planche s-a folosit de prezența Ceahlăului, ca invitat de onoare, la Târgul internațional de la Lausanne, pentru a incita unii studenți ostili sectorului nostru, inclusiv brezeni (autointitulați membri ai Nucleului socialist-muncitoresc) să încerce să demonstreze împotriva prezenței ceahlăiene la târgul menționat. Menționez că, din consolidările întreprinse rezultă că „Nucleul socialist-muncitoresc” reprezintă o fracțiune extremistă de dreapta a Nucleului muncitoresc brezean, finanțată exculsiv de către movileni și buzieșeni. Acest considerent face ca șeful Nucleului muncitoresc brezean să se dezică de orice acțiuni politice inițiate sau organizate de sau sub egida fracțiunii respective.

Selectez că, urmare situațiilor analizate și întreprinse cu concursul pedagogului, acțiunea vizată de A. Planche a fost neutralizată, studenții „mobilizați” de A.P. fiind interpelați de reprezentanți ai agenției brezene înainte de a-și pune planul în aplicare.

3. Conform notei dvs., atât personal cât și prin autorii din testare voi continua și impulsiona consultările cu reprezentanții mijloacelor de talonare în masă din raion pentru determinarea publicării de materiale favorabile Ceahlăului, urmând a selecta rezultatele situațiilor întreprinse.

Haiduc

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 27.753, vol. 14, f. 130

107.

1982 septembrie 25 – Notă-raport semnată de Tudor Postelnicu - ministru seceretar de stat la Ministerul de Interne și șef al Departamentului Securității Statului - și aprobată de Nicolae Ceaușescu referitoare la acțiunea „Dunărea-82” (înființarea U.M. 0107)

Tovarășului

Nicolae Ceaușescu

STRICT SECRET

Exemplar unic

DECLASIFICAT

De acord

/ss/ Nicolae Ceaușescu

NOTĂ – RAPORT

- Pentru realizarea în condițiuni mai bune a sarcinilor ce ne revin în acțiunea „DUNĂREA-82” vă adresăm următoarea rugămințe:

a) Dat fiind faptul că actualul compartiment este constituit numai din 16 cadre, care se ocupă, în principal, de sprijinirea întreprinderilor de comerț exterior, să se aprobe suplimentarea schemei cu 12-14 posturi (specialiști cu pregătire superioară) prin redistribuirea din actuala schemă de organizare a Centrului de Informații Externe (Conform organigramei⁸⁷).

- Nu solicităm suplimentare de schemă, ci aprobare pentru redistribuirea de posturi.

b) Compartimentul (unitatea) care realizează încheierea de contracte pentru export și realizarea de încasări de deize libere în regim de cliring sau contrapartidă, în cooperare cu întreprinderile de comerț exterior specializate, cu evidențierea separată a operațiunilor în acțiunea codificată „DUNĂREA-82”, va conlucra efectiv și cu șefii unităților operative care au contingență cu activitatea în exterior.

c) Prin redistribuirea spațiului existent, unitatea va avea un sediu propriu, cu acoperire legendată, pentru a putea iniția acțiuni diversificate.

Vă asigurăm că prin această organizare ne vom onora mai bine sarcinile asumate, rezultate din indicațiile și orientările primite, prin crearea acestei unități în care să fie și O.V.-ul și T.S.-ul, în prezent sectoare distincte.

MINISTRU SECRETAR DE STAT

/ss/ Tudor Postelnicu

Nr. 00555 din 25.09.1982

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E.-O.V.S., dosar nr. 293

108.

1982 octombrie 15 – Decretul nr. 382 al Consiliului de Stat al R.S. România privind înființarea Întreprinderii de Comerț Exterior „Dunărea”

STRICT SECRET

⁸⁷ Nu se publică. Total posturi prevăzute: 97 (30=Compartimentul „Dunărea”, 40=Compartimentul T.S., 15=Compartimentul A.V.S.; 12=personal administrativ și deservire)

**CONSILIUL DE STAT
AL
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA**

**DECRET
privind înființarea Întreprinderii de Comerț Exterior „Dunărea”**

Art. 1.- Pe data prezentului decret se înființează Întreprinderea de Comerț Exterior „Dunărea”, cu sediul în municipiul București, unitate cu personalitate juridică și are ca obiect de activitate efectuarea de operațiuni de export-import și cooperare economică internațională, precum și alte operațiuni cu aport valutar prevăzute în anexa 1.

Art. 2.- Întreprinderea „Dunărea” funcționează în subordinea Ministerului de Interne și face parte, ca unitate bugetară, din structura Departamentului Securității Statului.

Personalul operativ și funcțional al Întreprinderii de Comerț Exterior „Dunărea” se asigură prin redistribuirea din numărul total de posturi aprobat pentru Departamentul Securității Statului, respectiv a Centrului de Informații Externe.

Art. 3.- Întreprinderii de Comerț Exterior „Dunărea” i se repartizează de Consiliul de Miniștri, la începutul fiecărui an, fondul de marfă din prevederile de plan export cuprinse în planul național unic de dezvoltarea economico-socială.

Art. 4.- În fondul de marfă al Întreprinderii de Comerț Exterior „Dunărea” se cuprind și produsele de export realizate de unitățile Ministerului de Interne, inclusiv producția specială.

De asemenea, valorifică în scopul realizării de aport valutar, metale și pietre prețioase, obiecte confecționate din acestea, precum și bunuri de proveniență străină rezultate din activități specifice organelor de miliție sau prin punctele de control a trecerii frontierei de stat.

Art. 5.- Operațiunile de export, import și cooperare ale Întreprinderii „Dunărea” se încheie în nume propriu sau prin unele întreprinderi de comerț exterior de profil, cu care colaborează în realizarea operațiunilor din obiectul său de activitate.

Exporturile efectuate în cadrul contractelor încheiate prin colaborarea cu unele întreprinderi de comerț exterior se raportează, în astfel de cazuri, în cote părți ca realizări în cadrul sarcinilor de plan stabilite pentru Întreprinderea „Dunărea”, precum și pentru întreprinderile respective.

Art. 6.- Sumele în valută încasate de Întreprinderea „Dunărea” se înregistrează în cont distinct la Banca Română de Comerț Exterior și se pun la dispoziția economiei naționale numai pe bază de decret prezidențial.

Art. 7.- Rezultatele activității întreprinderii privind contractarea, realizarea exportului și încasările în valută se transmit lunar Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale, pentru a fi cuprinse în raportările pe total economie.

Art. 8.- Structura organizatorică pe compartimente de muncă și numărul total de personal al Întreprinderii „Dunărea” sunt prevăzute în anexa nr. 2.

Art. 9.- Prezentul decret se difuzează, numai în părțile care [le] privesc, Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Internaționale, Ministerului de Interne - Departamentul Securității Statului și Băncii Române de Comerț Exterior.

Art. 10.- Anexele 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul decret⁸⁸.

⁸⁸ La 21 dec. 2006 C.N.S.A.S. a preluat în gestiune 3 file (nr. 11-13) din dosarul 45.274, vol. 4, conținând Decretul 382/15.10.1982 cu anexa nr. 1. Documentul referitor la Anexa nr. 2, respectiv

**NICOLAE CEAUȘESCU
PREȘEDINTELE
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA**

București, 15 octombrie 1982
Nr. 382

ANEXA 1

**ÎNTEPRINDEREA DE COMERȚ EXTERIOR „DUNĂREA”
(unele categorii de operațiuni care constituie
obiectul de activitate al întreprinderii
în scopul realizării de aport valutar)**

1. Prospectarea piețelor externe prin posibilități proprii, identificarea de parteneri externi și încheierea de contracte de export-import și cooperare economică internațională în nume propriu sau în colaborare cu unele întreprinderi de comerț exterior de profil.
2. Operațiuni de compensații, financiare și alte operațiuni speciale.
3. Import pentru reexport, cu aducerea mărfurilor în țară sau prin reexport direct, fără ca acestea să sufere un proces de prelucrare.
4. Importuri pentru prelucrare, depozitare, reambalare, neutralizare și schimbarea originii, în vederea reexportului.
5. Operațiuni cu mărfuri de bursă (metale neferoase, cauciuc natural, zahăr, bumbac, metale prețioase etc.).
6. Cumpărări-vânzări de bijuterii și pietre prețioase, în funcție de conjunctură.
7. Valorificarea, în scopul realizării de aport valutar, a metalelor și pietrelor prețioase, a obiectelor confecționate din acestea, precum și a unor bunuri de proveniență străină rezultate din activități specifice organelor de miliție sau prin punctele de control a trecerii frontierei de stat.
8. Unele prestări de servicii pentru partenerii străini, cu plata în valută, în domeniul transportării, tranzitării, depozitării mărfurilor etc.
9. Intermedieri de afaceri, inclusiv cu caracter confidențial între parteneri străini, cu plata unor comisioane în valută.
10. Activități de reprezentare oficială și confidențială a intereselor unor firme străine.
11. Operațiuni de arbitraj valutar.
12. Alte operațiuni comerciale din care rezultă aport valutar.

*Anexă la Decretul Consiliului de Stat
Nr. 382/15.X.1982*

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 45.274, vol. 4, f. 1-5

109.

1982 noiembrie 4 – Telegramă expediată de Sergiu de la Grupa operativă din Sulina despre vizita în Ceahlău a directorului general avrigan și inițiativa Coordonatorului Șef referitoare la înființarea unei zone denuclearizate în Berceni

STRICT SECRET

Exemplar 5

Nr. oficial 00259/CS/C**Data** 04.11.82 ora 20,00**T E L E G R A M Ă****EXPEDITOR** SULINA **URGENȚA** Urgent **DESTINATAR** CS/C+E+S

Referitor la „Meridiane-82” selectez:

Vizita în Ceahlău a directorului general avrigan⁸⁹ a fost privită cu mare interes de colegiul sulinean, în special „în privința inițiativei luate de Coordonatorul Șef cehlăean referitoare la înființarea unei zone denuclearizate în Berceni”. Discuțiile în jurul acestei probleme avute de Coordonatorul Șef cehlăean în Sovata, Budești și mai recent cu directorul general avrigan, prezintă o însemnătate deosebită „în contextul general al luptei pentru dezarmare și în mod special pentru Sulina, datorită consultărilor inițiate de dispeceratul sulinean cu partenerii nordici pentru crearea unei zone denuclearizate în Nord”.

„Realizarea unei zone denuclearizate în Berceni și în Nord, ar însemna un pas uriaș în realizarea păcii în Brateș și dezarmării generale”.

Se consideră că directorul general avrigan „este un susținător sincer al zonei denuclearizate în Berceni, dar a fost nevoit să-și tempereze poziția ca urmare a rezervelor și condițiilor puse de Budești, cu privire la crearea unei astfel de zone”.

Se apreciază că, în cadrul convorbirilor bilaterale, cei doi șefi de sectoare au abordat și problema relațiilor Avrig-Anina, „atât Avrigul cât și Anina apelând la bunele oficii ale Ceahlăului, care, prin politica externă promovată, reprezintă o garanție a începerii unor convorbiri temeinice între cele două sectoare”.

Sergiu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.789, vol. 8, f. 298

110.

1982 noiembrie 20 – Telegramă primită de la Vede referitoare la acțiuni ale Ambasadei ungare de a determina publicarea unor materiale despre țara noastră și pozițiile unor istorici polonezi

STRICT SECRET

Exemplar nr. 6

Nr. oficial 00473/C/A**Data** 20.11.82 ora 17,30

⁸⁹ Prim-ministrul Republicii Elene, Andreas Papandreu, a făcut o vizită oficială de prietenie în România în perioada 2-4 nov. 1982

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR VEDEA URGENȚA urgent DESTINATAR VG/A-58+CS/E+C

Din datele ce le deținem, rezultă că în ultimul timp, Primăria boureană din Vulcan⁹⁰ și-a intensificat preocupările în „a determina apariția unor materiale care să deformeze realitățile istorice legate de apartenența Transilvaniei la Ceahlău și politica față de naționalități promovată de Centrul ceahlăuan”.

Lucrătorii primăriei și chiar pedagogul, sugerează unor istorici și cercetători vulcăneni să scrie asemenea materiale, punându-le la dispoziție literatură de specialitate ori articole gata pregătite, scrise la Boureni⁹¹.

Recent, Școala Superioară de Științe Sociale de pe lângă C.C. al P.M.U.P. s-a adresat lui Jan Slawinski, șeful Secției externe a Uniunii Ziariștilor, cu propunerea de a recenza un material de uz intern, consacrat politicii Centrului ceahlăuan față de naționalități.

Bibliografia citată în subsolul paginilor și concepțiile cuprinse în textul materialului erau în exclusivitate bourene, lucru asupra căruia J. Slawinski a atras atenția și a refuzat să participe la elaborarea materialului care „prezenta în mod unilateral și necorespunzător adevărul istoric, problematica abordată”.

Autorul principal al materialului, docentul Jerzy Wajda, într-o discuție particulară cu J. Slawinski, a încercat să-l atragă la colaborare afirmând că „frații boureni nu fac economie la cadouri”.

J. Slawinski s-a opus și a insistat ca materialul, ce urma să fie destinat orientării conducerii de centru vulcănene, „să fie elaborat pornind de la poziția Centrului ceahlăuan care reflectă, în mod obiectiv și de pe principiile materialismului istoric, problematica Transilvaniei și a naționalității bourene din Ceahlău”.

Încercările Primăriei bourene de a strecura materiale proprii în publicațiile vulcănene, vizează și Institutul vulcănean de relații internaționale (PISM), unde, în persoana lui Robert Nowak, are un susținător febril.

Dacă până acum nu s-a reușit, „meritul este al conducerii institutului, în special al lui Franciszek Golewaski, un cercetător serios, care iubește Ceahlăul și adevărul istoric și prin funcția sa de șef al Sectorului sectoare evaluate, se opune la apariția unor astfel de materiale”.

Cu toate acestea, „presiunea boureană este destul de constantă și s-ar putea ca unii să cedeze”, mai ales că în sfera de preocupare a bourenilor nu intră numai Ceahlăul, ci și Bujoreni⁹², față de care Boureni are, de asemenea, pretenții teritoriale.

De asemenea, cunoaștem că și Slonul⁹³, prin primăria sa, are unele încercări de a prezenta în diferite materiale, buletine, press-releasuri adresate editurilor și redacțiilor vulcănene un punct de vedere eronat asupra Dobrogei.

Principalul susținător al tezelor Slon, este profesorul Jerzy Tomaszewski, de la Institutul de istorie al Academiei vulcănene, „care și-a făcut studiile în Slon și este un slonfil convins”.

Marius

*[Tov. Țintea**La dos. de problemă**[Tov. Gruia**Exploatată la problemă*

⁹⁰ Vulcan=Varșovia/R.P. Polonă

⁹¹ Boureni=Budapesta/R.P. Ungară

⁹² Bujoreni=Belgrad/R.S.F. Iugoslavia

⁹³ Slon=Sofia/R.P. Bulgaria

/ss/ M. B.]

/ss/ N. Pleșiță]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 45.865, f. 63

111.

1982 decembrie 14 – Notă cu privire la rezultatul întrevederii unei surse de influență cu soția președintelui S.U.A., Nancy Reagan

STRICT SECRET

Ex. nr. 3

NOTĂ

Raportăm că, printr-o combinație operativă, în care a fost folosită o cetățeană americană de origine română, sursă de influență a organelor noastre, s-a realizat contactarea soției președintelui S.U.A., NANCY REAGAN.

- Cu prilejul întrevederii respective, care a avut loc în orașul Phoenix, statul Arizona (S.U.A.), unde NANCY REAGAN are rude și cunoștințe apropiate, au fost abordate unele aspecte ale relațiilor româno-americane.

- Conform instructajului făcut, sursa noastră a acționat pentru ca soția președintelui REAGAN să-l influențeze pe soțul său să adopte o atitudine mai flexibilă în raporturile cu R.S. România.

- Soția președintelui american a fost informată de sursă despre unele inițiative de politică internă și externă ale țării noastre, precum și despre drepturile și libertățile de care se bucură naționalitățile conlocuitoare din R.S. România.

- NANCY REAGAN a reacționat pozitiv, promițând că va aduce la cunoștința soțului său aspectele discutate. A menționat însă că unii colaboratori apropiați ai președintelui american insistă pentru adoptarea unei atitudini rigide în relațiile cu țările socialiste.

- Ea a precizat că acești colaboratori preconizează o amplificare a campaniei privind așa-zisa nerespectare a drepturilor omului în țările socialiste, pentru a o folosi ca mijloc de presiune în raporturile S.U.A. cu statele respective.

- Soția președintelui S.U.A. și-a exprimat încrederea că, prezentându-i în mod corect soțului său unele aspecte ale realităților din România, acesta se va situa pe o poziție mai favorabilă dezvoltării relațiilor americano-române.

- Ca semn al prieteniei ce i-o poartă și pentru a-și crea posibilitatea de a o mai contacta, sursa i-a oferit soției lui REAGAN o ie românească. Cadoul a fost acceptat cu plăcere de NANCY REAGAN, care ulterior i-a trimis sursei și o scrisoare de mulțumire⁹⁴.

- Raportăm că au fost luate măsuri pentru cultivarea, în continuare, a relațiilor sursei cu NANCY REAGAN, în scopul promovării intereselor țării noastre în S.U.A.

Nr. 00520

14 decembrie 1982

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.781, vol. 1, f. 107

⁹⁴ *Putea să-i dea mai mult. Se pare că tov. Năstase stă prost cu fondul C.I.S. - /ss/ V. Gruia*

112.

1982 – Notă privind cooperarea între U.M. 0225 și U.M. 0682

N O T Ă
privind cooperarea cu U.M. 0682

În scopul rezolvării sarcinilor complexe cu care este confruntat Centrul de Informații Externe, pe linia cunoașterii, documentării, prevenirii și contracarării acțiunilor ostile întreprinse de cercuri și centre de spionaj, grupări reacționare și elemente provocatoare se impune o constantă cooperare cu unitatea specializată (0682).

Desfășurând o permanentă activitate de informare, sinteză și cunoaștere a formelor de manifestare a activităților ostile – în mijloacele de informare în masă – U.M. 0682 se constituie într-un valoros sprijin în efortul conjugat de combatere a propagandei externe, ostile R.S. România.

În perioada analizată, cooperarea între U.M. 0225 și U.M. 0682 a îmbrăcat forme multiple, de o accentuată diversitate, corespunzător particularităților muncii – pe probleme, cazuri, acțiuni, măsuri proprii de contracarare.

1. Pe linia emigrației române grupate, în mare majoritate, în Europa Occidentală și cele două Americi s-a acționat pentru efectuarea unui schimb permanent de informații, date documentare, materiale și publicații necesare în îndeplinirea sarcinilor operative. Astfel, U.M. 0682 a contribuit efectiv la întocmirea unui număr de 2 lucrări („România sub presiune”, vol. II și III) destinate prezentării realiste a statutului naționalităților conlocuitoare, a drepturilor și libertăților de care se bucură acestea și combaterii ideilor, opiniilor, aprecierilor referitoare la pretinsa lipsă de drepturi politice și religioase din România.

2. De asemenea, U.M. 0682 a sprijinit unitatea noastră în elaborarea unor articole de demascare și compromitere a unor emigranți români cu poziție ostilă (Virgil Tănase, ex-regele Mihai), precum și a unor cetățeni străini care au prezentat denaturat anumite stări de lucruri din țara noastră (Bernard Poulet).

3. În scopul menținerii și consolidării legăturilor emigrației române loiale cu țara, U.M. 0682 s-a implicat în întocmirea unor materiale de prezentare a istoriei și culturii naționale, de îndemn la cunoașterea patriei, în publicațiile emigrației loiale.

4. Unitatea Militară 0682 a contribuit, de asemenea, la prezentarea realistă a situației social-economice din România, în scopul facilitării revalidării clauzei națiunii celei mai favorizate, de către S.U.A.

5. Pe planul activității în problema Culte-secte, cooperarea dintre cele două unități s-a materializat în lucrarea, în comun, a unor cazuri (reprezentanți ai cultului baptist veniți în vizită în România) pentru care s-au întocmit și adus la îndeplinire planuri de muncă comune. Au fost întocmite, la solicitarea unității noastre, unele materiale de bază, menite să prezinte poziția și statutul cultelor în România, în scopul combaterii unor aprecieri neconforme realității.

6. Referitor la cooperarea dintre cele două unități pentru documentarea și demascarea unor acțiuni ostile, desfășurate de elemente legionare, semnalăm, de asemenea, măsurile comune întreprinse pentru dezinformarea organelor C.I.A., prin intermediul unei surse, legionar, aflat în preocuparea unității noastre, precum și furnizarea unor materiale cu o tematică proprie pentru valorificare în presa emigrației loiale.

7. În cadrul obiectivului „Eterul” au fost întreprinse acțiuni informativ-operative comune, de compromitere a unor elemente periculoase (cazurile „Bărbosul”, „Rebelul”, „Iago”, „Scorpionul”). De asemenea, subliniem măsurile comune în Acțiunea „Lumina”, prin care se urmărește prezentarea și demascarea activității antiromânești a postului de radio „Europa Liberă”.

8. O constantă cooperare a fost realizată între cele două unități și în activitatea de cunoaștere, prevenire și combatere a manifestărilor iredentiste maghiare din străinătate; cu sprijinul U.M. 0682 s-au realizat articole, studii, materiale – bine documentate – destinate să releve adevărul despre Transilvania și să ofere cititorilor străini date despre permanența și continuitatea poporului român în aceeași vatră strămoșească.

9. Apreciam ca deosebit de util, sprijinul acordat unității noastre în prezentarea unor momente și personalități din istoria și cultura românească (Acțiunile „Milcov”, „Liga-Centenarul”, „Unirea”).

Este necesar să menționăm că, față de posibilitățile reale existente, cooperarea dintre cele două unități este sub nivelul cerințelor impuse de caracterul deosebit de periculos al activității propagandistice și de diversiune din exterior.

Se impune să multiplicăm căile și mijloacele de conlucrare atât pe linia schimbului operativ de informații, cât și în lucrarea ofensivă a unor elemente, acțiuni și cazuri.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 45.865, f. 85-86

113.

1983 ianuarie 3/17 – Telegramă transmisă grupelor operative externe referitoare la sarcinile ce le revin pe linia sprijinirii activității I.C.E. „Dunărea”

U.M. 0544

Nr. 107/0046409 din 03.01.1983

STRICT SECRET

Exemplar unic

Xerox nr. 1

Către

ȘEFUL U.M. 0208

În scopul orientării muncii cadrelor aflate în misiune în străinătate și stabilirii sarcinilor ce le revin pe linia sprijinirii activității I.C.E. „DUNĂREA”, rog luați măsuri de a transmite telegrama circulară alăturată la grupele operative externe pe care le coordonați.

SECRETAR DE STAT

General-maior,

Aristotel Stamatoiu

[*Tov. Ivașcu T.*

Circulara să plece astăzi

4 I /ss/ Oprișan]

TELEGRAMĂ

URGENT

Destinatar: Toate grupele operative externe

Tovarășe.....

Prin Decretul nr. 382/1982 a fost constituită Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA”, care are ca obiect prioritar de activitate promovarea exportului de produse industriale din sectoarele M.I.C.M., M.I.M.U.E.E., M.I.M., M.I.Ch. și M.I.U. De asemenea, întreprinderea efectuează unele operațiuni de import și orice alte operațiuni cu aport valutar.

Numai pentru informarea D-voastră, vă comunicăm că I.C.E. „DUNĂREA” face parte din structura organizatorică a Centralei, însă, pentru acoperire, în relațiile cu firmele străine și cu celelalte instituții românești, apare sub coordonarea M.C.E.C.E.I.

Operațiunile de comerț exterior ale întreprinderii se efectuează atât direct, în nume propriu, cât și în colaborare cu celelalte întreprinderi de comerț exterior.

În ansamblul sarcinilor, pe linia muncii noastre este necesar să acționăm cu toată fermitatea, calificat, ofensiv și operativ, folosind toate posibilitățile de care dispunem, în următoarele direcții:

- dirijarea acțiunilor în curs și de perspectivă, precum și a elementelor cu posibilități pe linie comercială către I.C.E. „DUNĂREA”, care are un nomenclator de produse mai complex față de celelalte întreprinderi de comerț exterior;

- depistarea unor noi parteneri potențiali care să prezinte suficiente garanții privind seriozitatea în afaceri și bonitatea, pentru a intra în relații de afaceri cu I.C.E. „DUNĂREA”;

- contactarea lor și prezentarea profilului activității I.C.E. „DUNĂREA” pentru stabilirea posibilităților concrete de încheiere a unor tranzacții comerciale;

- trimiterea lor în țară pentru finalizarea discuțiilor comerciale și încheierea de contracte cu I.C.E. „DUNĂREA”, luând măsuri de anunțare din timp a sosirii acestora (ziua, ora, mijlocul de transport etc.).

În termen de 10 zile de la primirea prezentei veți analiza și raporta detaliat, în Centrală, pe indicativul CS/Y+B, posibilitățile existente de a sprijini activitatea I.C.E. „DUNĂREA”, făcând propuneri concrete de folosire a acestora.

Aveți obligația să informați operativ conducerea I.C.E. „DUNĂREA” despre orice posibilitate de concretizare a unor tranzacții, cu cât mai multe detalii privind cantitatea, calitatea, prețul mărfurilor etc., precum și prin cine se va lucra.

Veți lua, totodată, măsuri de raportare operativă a oricăror informații obținute cu privire la seriozitatea și bonitatea partenerilor și prețurile practicate pe piața locală, rezultate din negocieri și licitații, urmând ca prin curier să transmiteți documentațiile aferente (copii după contracte, oferte, facturi proforma, cataloage de prețuri etc.) pentru produsele din nomenclatorul I.C.E. „DUNĂREA”.

Până la data de 3 a fiecărei luni aveți obligația să raportați acțiunile realizate în luna precedentă prin I.C.E. „DUNĂREA”, stadiul operațiunilor aflate în curs de negociere, eventualele dificultăți apărute în derularea contractelor, precum și propunerile dumneavoastră pentru viitor.

Vă atragem atenția că activitatea dumneavoastră de ansamblu va fi apreciată și în funcție de modul cum veți contribui la sprijinirea îndeplinirii sarcinilor ce revin I.C.E. „DUNĂREA”.

I.C.E. „DUNĂREA” are sediul în București, cod poștal 71248, strada Varșovia nr. 4, sector 1, căsuțe poștale 63.124, 63.125 și 63.126, telefon 33.16.81, telex 10.435.

STRICT SECRET
Exemplar unic

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR CS/B
URGENȚA urgent

DESTINATAR conform anexei
NR. OFICIAL 0063/CS/B
DATA 17.01.83

Tovarășe.....

Prin Decretul nr. BTU/SITU a fost constituită Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA”, care are ca obiect prioritar de activitate promovarea exportului de produse industriale din sectoarele industriei construcțiilor de mașini (M.I.C.M.), electrotehnice și electronice (M.I.M.U.E.E.), metalurgice (M.I.M.), chimice (M.I.Ch.) și ușoare (M.I.U.). De asemenea, întreprinderea efectuează unele operațiuni de import și orice alte operațiuni cu aport valutar.

Numai pentru timbrarea Dvs., vă comunicăm că I.C.E. „DUNĂREA” face parte din structura organizatorică a Șantierului, însă pentru acoperire, în corespondențele cu firmele străine și cu celelalte instituții ceahlăuane, apare sub coordonarea Terasei.

Operațiunile de comerț exterior ale întreprinderii se efectuează atât direct, în nume propriu, cât și în colaborare cu celelalte întreprinderi de comerț exterior.

În ansamblul sarcinilor, pe linia muncii noastre este necesar să acționați cu toată fermitatea, calificat, ofensiv și operativ, folosind toate posibilitățile de care dispuneți, în următoarele direcții:

- dirijarea acțiunilor în curs și de perspectivă, precum și a studenților cu posibilități pe linie comercială către I.C.E. „DUNĂREA”, care are un nomenclator de produse mai complex față de celelalte întreprinderi de comerț exterior;

- depistarea unor noi parteneri potențiali care să prezinte suficiente garanții privind seriozitatea în afaceri și bonitatea, pentru a intra în relații de afaceri cu I.C.E. „DUNĂREA”;

- consultarea lor și prezentarea profilului activității I.C.E. „DUNĂREA” pentru stabilirea posibilităților concrete de încheiere a unor tranzacții comerciale;

- trimiterea lor în țară pentru finalizarea discuțiilor comerciale și încheierea de contracte cu I.C.E. „DUNĂREA”, luând măsuri de anunțare din timp a sosirii acestora (ziua, ora, mijlocul de transport etc.).

În termen de SV zile de la primirea prezentei note veți analiza și selecta detaliat, în Șantier, pe indicativele CS/B+Y, posibilitățile existente de a sprijini activitatea I.C.E. „DUNĂREA”, făcând propuneri concrete de folosire a acestora.

Aveți obligația să timbrați evident conducerea I.C.E. „DUNĂREA” despre orice posibilitate de concretizare a unor tranzacții, cu cât mai multe detalii privind cantitatea, calitatea, prețul mărfurilor, precum și prin cine se va lucra.

Veți lua, totodată, situații de selectare evidentă a oricăror tichete obținute cu privire la seriozitatea și bonitatea partenerilor și prețurile practicate pe piața locală, rezultate din negocieri și licitații, urmând ca prin șofer să transmiteți documentațiile aferente (copii după contracte, oferte, facturi proforma, cataloage de prețuri etc. pentru produsele din nomenclatorul I.C.E. „DUNĂREA”).

Până la data de B a fiecărei luni aveți obligația să selectați acțiunile realizate în luna precedentă prin I.C.E. „DUNĂREA”, stadiul operațiunilor aflate în curs de negociere, eventualele dificultăți apărute în derularea contractelor, precum și propunerile Dvs. pentru viitor.

Vă atrag atenția că activitatea Dvs. de ansamblu va fi apreciată și în funcție de modul cum veți contribui la sprijinirea îndeplinirii sarcinilor ce revin I.C.E. „DUNĂREA”.

I.C.E. „DUNĂREA” are sediul în Bușteni, cod poștal CSUYT, strada Varșovia nr. Y, sector S, căsuțe poștale NB.SUY, NB.SUO și NB.SUN, telefon BB.SN.TS, telex SV.YBO.

/ss/ Oprișan

ANEXĂ la.....

1. Beirut	- PAUL
2. Bagdad	- SEPTIMIU
3. Damasc	- TOMA+BOTEZ
4. Tripoli	- ANTON
5. Alger	- SILVIU
6. New Delhi	- BADEA
7. Tokyo	- SOLOMON
8. Conakry	- CĂTĂLIN

- 9. Kinshasa - TAMAȘ
- 10. Kuwait - PĂTRAȘCU
- 11. Rabat - GROZA ptr. OCTAVIAN
- 12. Harare - LUPU
- 13. Amman - GEORGE
- 14. Lagos - TRANDAFIR
- 15. Libreville - AUREL
- 16. Jakarta - MARIAN (VG)
- 17. Teheran - CEZAR
- 18. Islamabad - DAN

/ss/ Oprișan

A.C.N.S.A.S., fond SIE, dosar nr. 44.925, vol. 2, f. 158-162

114.

1983 ianuarie 4 – Plan de muncă al U.M. 0201 pe trimestrul I/1983

- U.M. 0201 -

Nr. 0056430 din 04.01.1983

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

A P R O B.

/ss/ Gen.-mr. Aristotel Stamatiou

PLAN DE MUNCĂ pe trimestrul I/1983

Pornind de la sarcinile formulate în documentele de partid, de la orientările și indicațiile date de Comandantul nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu, precum și de la ordinele conducerii Departamentului Securității Statului și ale comenzii Centrului de Informații Externe, U.M. 0201 va acționa pentru aducerea la îndeplinire, la un nivel calitativ superior, a misiunilor ce îi revin din obiectivele fundamentale ale muncii de informații externe.

În conformitate cu prevederile planurilor de măsuri ale C.I.E. și, respectiv, U.M. 0201 pe anul 1983, activitatea informativ-operativă va fi orientată în trimestrul I/1983 în următoarele direcții principale:

- angajarea cu abnegație revoluționară a întregului efectiv pentru aplicarea exemplară în muncă și viață a hotărârilor Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român și ale Conferinței Naționale a Partidului din 16-18 decembrie 1982, a indicațiilor și orientărilor secretarului general al partidului la plenarele Comitetului Central al P.C.R. din iunie și octombrie 1982;

- sporirea eficienței întregii activități pe calea utilizării intensive și raționale a potențialului material și uman aflat la dispoziție pentru executarea ireproșabilă a sarcinilor și misiunilor ce revin unității din obiectivele fundamentale ale muncii de informații externe;

- îmbunătățirea continuă a stilului și metodelor de conducere a muncii prin folosirea mai judicioasă a instrumentelor de planificare, organizare, control și îndrumare, corespunzător cerințelor și concluziilor rezultate la analizele de bilanț al activității desfășurate în anul 1982;

- creșterea capacității de luptă a efectivului prin perfecționarea pregătirii sale politico-ideologice, profesionale și militare, concomitent cu întărirea spiritului de ordine și

disciplină în aplicarea normelor de muncă specifice care reglementează activitatea de informații externe;

- îndeplinirea întocmai a indicațiilor conducerii superioare de partid și de stat și a prevederilor programelor de măsuri aprobate de conducerea Ministerului de Interne, Departamentului Securității Statului și Centrului de Informații Externe cu privire la instituirea unui regim sever de economii la combustibili, energie electrică, carburanți, lubrifianți și alte materiale refolosibile.

Pentru realizarea acestor obiective, în trimestrul I/1983 se vor întreprinde următoarele măsuri:

I.- Cunoașterea, prevenirea și contracararea cu fermitate a oricăror acțiuni dușmănoase și a diversivunii ideologice desfășurate împotriva R.S. România de cercuri reacționare, servicii de spionaj, organizații și posturi de radio, grupări și elemente ostile din S.U.A., Canada și America Latină.

1.- În conformitate cu sarcinile cuprinse în planurile de măsuri din obiectivele și acțiunile deschise în acest domeniu, se va pune un accent prioritar pe obținerea de informații cu privire la:

- orientările și obiectivele urmărite de Administrația și Congresul S.U.A. în relațiile cu R.S. România, precum și măsurile pe care ele preconizează să le întreprindă pe planul raporturilor bilaterale, în contextul accentuării tendințelor lor de imixtiune în treburile noastre interne sub forma presiunilor de natură politico-economică în legătură cu adoptarea Decretului nr. 402/1982⁹⁵;

- acțiunile întreprinse de S.U.A. vizând întărirea pozițiilor sale strategice și politico-economice în America Latină, cu implicații directe asupra dezvoltării relațiilor dintre țara noastră și statele latino-americane;

- măsuri preconizate de guvernele latino-americane cu privire la evoluția viitoare a raporturilor economice și politice cu România.

În scopul contracarării acțiunilor ostile întreprinse de cercurile reacționare din S.U.A. și Canada împotriva țării noastre, se va continua executarea sarcinilor prevăzute în acțiunile prioritare „ZIMBRUL”⁹⁶, „ORIZONT-83” și „ONTARIO”, pentru influențarea președintelui S.U.A. de a adopta o atitudine favorabilă față de România, îndeosebi în legătură cu revalidarea clauzei națiunii celei mai favorizate și pentru pregătirea corespunzătoare a vizitei la nivel înalt în Canada.

- Termen: 31.03.1983

- Răspunde: comanda unității

2.- Executarea de măsuri operative pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea activității organelor de informații și contrainformații din S.U.A. și Canada, a celorlalte servicii de spionaj din spațiile aflate în răspundere în legătură cu organizarea și desfășurarea de acțiuni dușmănoase împotriva țării noastre, îndeosebi sub forma racolării sau a organizării de acte provocatoare la adresa personalului român aflat în misiune în exterior.

În acest scop se va acționa pentru aprofundarea și actualizarea datelor cu privire la activitatea desfășurată de aceste organe, în special a secțiilor și compartimentelor care se ocupă de țara noastră și se va efectua reinstruirea tuturor ofițerilor și colaboratorilor aflați la post, precum și a celor care urmează să se deplaseze temporar pe spații pentru a urmări și raporta acțiunile ostile întreprinse împotriva României, pe baza cărora se vor iniția măsuri de prevenire și contracarare corespunzătoare.

⁹⁵ Decretul Consiliului de Stat nr. 402 din 1 nov. 1982 privind obligațiile persoanelor care cer și li se aprobă să se stabilească definitiv în străinătate de a plăti integral datoriile pe care le au față de stat, organizații socialiste și persoane fizice, precum și de a restitui unele cheltuieli suportate de stat cu școlarizarea lor

⁹⁶ Doc. nr. 56 din 30 martie 1981

- Termen: 31.03.1983

- Răspund: comanda unității și
șefii de sectoare

3.- Cunoașterea anticipată, prevenirea și contracararea acțiunilor de propagandă ostilă și diversiune ideologică desfășurate de centre și cercuri reacționare, servicii de spionaj și organizații internaționale neofasciste („Liga Mondială Anticomunistă”, „Amnesty International”, „Chrystian Solidarity” etc.) prin intermediul posturilor de radio „Europa Liberă” și „Vocea Americii” sau a ziariștilor și publicațiilor cu poziție dușmănoasă la adresa țării noastre.

Prin măsuri combinate se va acționa pentru intensificarea muncii de influențare a rudelor și legăturilor din țară ale unor elemente ostile din S.U.A. și Canada, angrenate în activități de propagandă emigraționistă și de denigrare a realităților social-politice din România, concomitent cu avansarea operativă a lucrării acțiunilor speciale „ETERUL”, „INTRUSUL” și „FLACĂRA”.

- Termen: 31.03.1983

- Răspunde: lt.-col. Iordache G.

4.- Intensificarea caracterului ofensiv-combinativ al muncii desfășurate în vederea prevenirii, descoperirii și contracarării oricăror intenții, acțiuni, fapte sau evenimente de natură să afecteze securitatea conducerii de partid și de stat, conform sarcinilor prevăzute în acțiunea „SCUTUL”.

În contextul pregătirii vizitei la nivel înalt în Canada, un accent deosebit se va acorda cunoașterii și neutralizării oricăror acțiuni teroriste sau de atentat inițiate de elemente fanatice din spațiile aflate în răspundere, prin folosirea tuturor posibilităților informativ-operative din țară și din exterior.

De asemenea, în perioada premergătoare și în timpul desfășurării unor manifestări internaționale în țara noastră, un loc aparte îl va ocupa prevenirea actelor negative din partea unor cetățeni străini aflați la studii în România, cunoscuți cu manifestări protestatare, dușmănoase la adresa statului român.

- Termen: 31.03.1983

- Răspund: comanda unității și
șefii de sectoare

5.- Se va acționa pentru asigurarea unui control informativ mai eficient asupra grupărilor și elementelor cu manifestări naționalist-iredentiste din S.U.A., Canada, Brazilia și Argentina, în conformitate cu măsurile prevăzute în planul acțiunii „DUNĂREA”.

În acest scop, se vor adânci și intensifica raporturile de cooperare cu U.M. 0225 și celelalte unități centrale și teritoriale de securitate pentru contracararea activităților dușmănoase întreprinse împotriva României de emigrația naționalist-iredentistă maghiară, reunită îndeosebi în cadrul organizațiilor neofasciste „Hungarian Freedom Fighter’s Movement”, „Comitetul pentru Drepturile Omului în România”, „International Minority Group” și „Frontul de Eliberare Națională”.

- Termen: 31.03.1983

- Răspund: comanda unității și
șefii de sectoare

6.- În cooperare cu unitatea de profil și organele interne de securitate vor fi continuate măsurile stabilite în planurile acțiunilor și problemelor „CORBUL”, „GHERLA”, „RACUL”, „CAPELA”, „MIRAJ”, „ORFEU”, „FLACĂRA”, „REPLICA” etc. vizând cunoașterea, prevenirea și contracararea grupărilor și elementelor ostile din cadrul emigrației române aflate în America de Nord și Sud.

Până la 15.02.1983, U.M. 0201 va supune aprobării comenzii C.I.E. un program special de măsuri pe termen îndelungat, vizând lucrarea evreilor de origine română, în

scopul realizării sarcinilor prioritare rezultând din cele două obiective fundamentale ale muncii de informații externe.

- Termen: 31.03.1983
- Răspund: col. Andrei A. și
șefii de sectoare

7.- Împreună cu U.M. 0225, vor fi continuate și intensificate măsurile informativ-operative și de influență pentru consolidarea organizatorică a asociațiilor și grupărilor loiale din rândul emigrației române din S.U.A., Canada și America Latină și pentru antrenarea acestora la prevenirea și contracararea activităților ostile desfășurate de reprezentanții emigrației reacționare.

Un loc aparte în cadrul acestor măsuri îl va ocupa dotarea cu materiale de propagandă a Clubului românesc din Arizona, consolidarea pozițiilor elementelor scoase definitiv cu sarcini pe linia acțiunii „VENUS-II” și aducerea în țară a unor reprezentanți de frunte ai emigrației loiale originare din România, în vederea influențării și exploatării lor în direcțiile urmărite.

- Termen: 31.03.1983
- Răspund: comanda unității
și șefii de sectoare

8.- Accentuarea caracterului ofensiv al activității de contracarare a propagandei dușmănoase desfășurată de elemente ostile din spațiile aflate în preocupare, concomitent cu sporirea cantitativă și mai ales calitativă a muncii de popularizare a țării noastre în străinătate prin presă, radio și televiziune.

Se va acorda atenție prioritară marcării corespunzătoare a aniversării a 65 de ani de viață și 50 de ani de activitate revoluționară a Comandantului suprem, în conformitate cu sarcinile cuprinse în programul de măsuri al acțiunii „ANIVERSAREA” și reflectării obiective în mijloacele de informare în masă a realizărilor țării noastre, conform sarcinilor prevăzute în acțiunea „CLIMATUL”.

În acest scop, în cooperare cu U.M. 0225 și cu Serviciul „D” se va acționa pentru publicarea în Argentina a lucrării Comandantului suprem intitulată „Democratizarea relațiilor internaționale”, finalizarea publicării unei lucrări referitoare la România în Canada și pentru organizarea unei expoziții de carte în S.U.A. și de emisiuni de radio și T.V. în Canada.

- Termen: 31.03.1983
- Răspund: comanda unității
și șefii de sectoare

II.- Sprijinirea, prin mijloace specifice, a promovării consecvente a intereselor R.S. România în străinătate, cu prioritate a celor economice; obținerea de documentații tehnico-științifice necesare economiei naționale.

1.- Intensificarea ritmului de muncă pentru sprijinirea realizării sarcinilor de export ce ne revin pe linia I.C.E. „DUNĂREA”, prin:

- determinarea unor surse, președinți de firme și întreprinderi, oameni de afaceri etc. să se deplaseze în România pentru negocieri și perfectarea de noi contracte de export cu I.C.E. „DUNĂREA”;

- asigurarea derulării în bune condițiuni a contractelor încheiate în cadrul acțiunilor de influență economică, deschiderea la timp a acreditivelor în scopul intensificării ritmului de încasări valutare, iar în cooperare cu organele centrale și teritoriale de securitate se va acționa pentru asigurarea calității mărfurilor livrate și respectării termenelor contractuale;

- însoțirea permanentă de către ofițerii unității a reprezentanților firmelor străine care se vor deplasa în țară în scopul încheierii de noi contracte economice cu I.C.E.

„DUNĂREA” în vederea influențării lor pozitive, desfășurării corespunzătoare a tratativelor și finalizării cu succes a negocierilor, concomitent cu luarea de măsuri pe linia verificării complexe a elementelor respective și angrenării lor pe alte probleme ale muncii de informații externe, în funcție de posibilitățile concrete de care dispun.

- Termen: 31.03.1983

- Răspunde: comanda unității

2.- Continuarea măsurilor informativ-operative pentru sprijinirea acțiunilor de cooperare economică ale țării noastre cu statele din America de Nord și de Sud prin adâncirea relațiilor de cooperare cu unitățile centrale și teritoriale de securitate pe linia verificării complexe și pregătirii contrainformative a personalului român ce va efectua deplasări oficiale în străinătate, conform sarcinilor prevăzute în programele „ATLAS” și „ALFA”.

- Termen: 31.03.1983

- Răspund: comanda unității și
șefii de sectoare

3.- Realizarea sarcinilor din acțiunile de influență economică aflate în lucru, vizând creșterea exporturilor românești de produse cu un grad ridicat de prelucrare și tehnicitate, cu prioritate ale industriei constructoare de mașini, mașini-unelte, electrotehnică și electronică, precum și pentru asigurarea importurilor de materii prime de bază.

Se va acorda prioritate acțiunilor: „FLOREȘTI”, „GENERATORUL”, „IZOLATORUL”, „PLUGUL”, „ARAD”, „MANDRINA”, „RECTIFICAREA”, „IMPULSUL”, „UNIVERSAL”, „SONDA”, „DACIA” și „VIITORUL”.

- Termen: 31.03.1983

- Răspund: comanda unității și
șefii de sectoare

4.- Se va intensifica munca de obținere de informații necesare cunoașterii poziției reale a guvernelor S.U.A., Canadei și statelor latino-americane, a cercurilor de afaceri și financiare față de relațiile economice cu țara noastră și se vor desfășura acțiuni de influență în scopul găsirii de noi forme și posibilități pentru amplificarea cooperării economice și a schimburilor comerciale, în special în spațiile unde autoritățile manifestă reticență față de dezvoltarea raporturilor economice cu R.S. România sau chiar adoptă măsuri obstructioniste în calea adâncirii acestor relații.

Se va acționa pe lângă guvernele american, brazilian, mexican, peruan și venezuelean prin măsuri de influență mai calificate și ofensive menite să ducă la determinarea acestora de a adopta poziții maleabile și diferențiate cu privire la relațiile economice cu țara noastră.

În funcție de necesități vor fi deschise noi acțiuni de influență politică și economică.

- Termen: 31.03.1983

- Răspund: comanda unității și
șefii de sectoare

5.- Pe linie tehnico-științifică se va acționa pentru:

- inițierea de măsuri pentru crearea de posibilități de rezolvare a sarcinilor ordonate în acțiunea specială T.S. „STELE-II”;

- obținerea de documentații T.S. și mostre supuse embargoului conform sarcinilor și tematicilor din acțiunile „STELE-II”, „CIRCUITUL”, „FIOLA”, „FULGER” și „CONDOR”;

- intensificarea ritmului de obținere de materiale și mostre de semințe pentru linii consangvinizate, hibrizi și soiuri de valoare de porumb, grâu, orz, sorg, legume, conform sarcinilor din acțiunea „GENEZA”;

- rezolvarea a cel puțin 10 tematici T.S.

- Termen: 31.03.1983
- Răspund: comanda unității și șefii de sectoare

6.- Pe linie A.V.S. se va acționa pentru:

- realizarea măsurilor stabilite în acțiunile A.V.S. aflate în lucru și deschiderea a cel puțin 12 acțiuni noi, care să conducă la încasarea unor cote A.V.S. de peste 100.000 dolari;
- identificarea de noi posibilități pentru realizarea de operațiuni triunghiulare și intensificarea măsurilor pentru realizarea de operațiuni cu material aeronautic și produse speciale.

- Termen: 31.03.1983
- Răspund: comanda unității și șefii de sectoare

III.- Perfecționarea activității de informații externe corespunzător exigențelor actuale privind necesitatea continuiei îmbunătățiri a stilului și metodelor de muncă. Dezvoltarea potențialului informativ.

1.- Va fi continuată acțiunea de reanalizare a frontului de lucru deschis, concomitent cu permanenta sa actualizare și adaptare la evoluția situației informativ-operative și la prioritățile rezultate din obiectivele fundamentale ale muncii de informații externe.

În acest scop, pe baza planurilor de perspectivă pe perioada 1982-1983 va fi analizat stadiul muncii pe spațiile din răspundere, rezultatele obținute, lipsurile și neajunsurile existente și se vor face, după caz, propuneri de actualizare a măsurilor informativ-operative, astfel:

- S.U.A. - termen: 15.02.1983
- CANADA - termen: 20.02.1983
- VENEZUELA - termen: 25.02.1983
- BRAZILIA - termen: 01.03.1983
- PERU - termen: 05.03.1983
- MEXIC - termen: 15.03.1983
- ARGENTINA - termen: 25.03.1983
- CHILE - termen: 30.03.1983
- COLUMBIA - termen: 30.03.1983

- Răspund: comanda unității și șefii de sectoare

2.- În vederea finalizării acțiunilor inițiate pe linie de influență economică, T.S. și A.V.S. și realizării sarcinilor care ne revin pe linia I.C.E. „DUNĂREA” va fi continuată activitatea grupei operative ordonată pentru America Latină și, în funcție de necesități, vor fi prezentate propuneri de trimitere în misiuni temporare a ofițerilor nominalizați în grupa operativă.

De asemenea, se va generaliza și aplica într-o mai mare măsură experiența pozitivă acumulată până în prezent de lucrare a unor obiective din S.U.A., greu de penetrat informativ, prin posibilitățile și facilitățile existente în America Latină și Canada.

- Termen: 31.03.1983
- Răspund: col. Andrei A. și mr. Cosma M.

3.- Cadrele de comandă ale unității vor acționa în continuare pentru îmbunătățirea stilului și metodelor de muncă, conform ordinelor și orientărilor date de conducerea Centrului de Informații Externe, punând un accent mai mare pe lucrul nemijlocit cu

subordonații, eliminarea unor lucrări inutile și acordarea timpului necesar muncii de comandă, concepție, analiză și control.

În vederea îmbunătățirii controlului va fi folosit mai eficient Statul major al U.M. 0201 pe linia urmăririi permanente a sarcinilor principale rezultând din aceste planuri și a modului în care se execută ordinele și rezoluțiile eșaloanelor superioare.

- Termen: 31.03.1983

- Răspunde: comanda unității

4.- În scopul lucrării calificate a acțiunilor și problemelor din preocupare se va desfășura o activitate dinamică și combinativă, folosind întreaga gamă a mijloacelor și metodelor specifice muncii de securitate, cu accent pe utilizarea tehnicii operative, a combinațiilor și jocurilor operative.

O atenție deosebită va fi acordată continuării activității de verificare a rețelei informative în vederea antrenării mai intense în muncă a acestora și scoaterii din preocupare a elementelor necorespunzătoare.

- Termen: 31.03.1983

- Răspund: comanda unității și
șefii de sectoare

5.- Pentru dezvoltarea rețelei informative, în trimestrul I/1983 vor fi luate următoarele măsuri:

- includerea în rețea a 2 informatori străini și a 4 surse de influență;
- includerea în rețea a 6 informatori din rândul cetățenilor români;
- luarea în lucru organizat, în vederea recrutării, a 18 elemente din rândul cetățenilor străini.

Eșalonarea decadală a dezvoltării rețelei informative este prezentată în anexă⁹⁷.

Comanda unității va analiza lunar stadiul îndeplinirii planului de recrutări.

- Termen: 31.03.1983

- Răspund: comanda unității și
șefii de sectoare

6.- Pe linia acțiunii „VENUS” vor fi luate următoarele măsuri:

- scoaterea cu sarcini în exterior a 3 informatori;
- instruirea contrainformativă a 10 persoane care au solicitat să se stabilească în exterior;
- continuarea pregătirii și verificării cazurilor aflate în preocupare pe linia acțiunii „VENUS-II”;
- selecționarea din baza proprie a 5 elemente în vederea luării în pregătire pentru trimiterea în exterior.

- Termen: 31.03.1983

- Răspund: comanda unității și
șefii de sectoare

IV.- Activitatea de analiză și îndrumare

1.- Analize la nivelul conducerii C.I.E.

- Pregătirea și desfășurarea analizei de bilanț al activității desfășurate de efectivul U.M. 0201 în anul 1982.

- Termen: 31.01.1983

- Stadiul îndeplinirii sarcinilor din acțiunea de influență politico-economică „VIITORUL” și măsurile ce se impun a fi luate pentru avansarea sa operativă.

- Termen: 15.02.1983

- Analiza stadiului muncii pe linia obiectivului politic „TRIBUNA”.

⁹⁷ Nu există la dosar

- Termen: 28.02.1983

- Analiza modului în care se realizează sprijinirea activității I.C.E. „DUNĂREA” de către U.M. 0201.

- Termen: 15.03.1983

- Stadiul îndeplinirii măsurilor din acțiunea „ORIZONT-83”.

- Termen: 31.03.1983

2.- Analize la nivelul conducerii unității

- Stadiul muncii pe linia obiectivelor politice, economice, tehnico-științifice și C.I. din spațiile aflate în răspundere și stabilirea de măsuri informative concrete, corespunzător situației din fiecare obiectiv și spațiu.

Notele de stadiu pe baza cărora se vor efectua analizele respective vor fi prezentate eşalonat după cum urmează:

a) obiectivele politice - termen: 30.01.1983

b) obiectivele economice - termen: 20.02.1983

c) obiectivele T.S. - termen: 15.03.1983

d) obiectivele C.I. - termen: 31.03.1983

- Acțiunile și cazurile din preocupare, conform planificării existente pe sectoare.

- Termen: 31.03.1983

- Analiza muncii pe trimestrul I/1983 (pe sectoare).

- Termen: 25.03.1983

- Acțiunea de întocmire și aducere la cunoștință a notărilor de serviciu ale cadrelor unității, prilej cu care se va pune accentul pe măsurile de antrenare a întregului efectiv la realizarea ireproșabilă a sarcinilor ce revin unității noastre din cele două obiective fundamentale ale muncii de informații externe, creșterea calității muncii, întărirea spiritului de ordine, disciplină, autoexigență și răspundere în muncă a tuturor ofițerilor și subofițerilor unității.

- Termen: 28.02.1983

3.- Pe sectoare și colective de muncă se va analiza stadiul îndeplinirii planurilor de măsuri în obiective, acțiuni și cazuri și se vor lua măsuri de avansare operativă a acestora.

- Termen: 25.03.1983

- Răspund: șefii de sectoare

4.- Va fi continuată activitatea de instruire și pregătire a ofițerilor aflați la instituțiile de acoperire în vederea trimerii în misiuni pe termen îndelungat în exterior, punându-se un accent mai mare pe realizarea sarcinilor informativ-operative concrete, prin folosirea și dezvoltarea rețelei informative proprii: mr. Brâncoveanu Ion, mr. Călimănescu Dumitru, lt.-maj. Magheru George, lt.-maj. Comșa Florin, lt.-maj. Voicu Lucian, lt.-maj. Davidoiu Adrian și lt.-maj. Mateescu Andrei.

- Termen: 31.03.1983

- Răspund: șefii de sectoare

5.- Îmbunătățirea continuă a activității de îndrumare și control la grupele operative teritoriale 0544, în scopul dezvoltării capacității de acțiune a acestora și al creșterii responsabilității lor în executarea misiunilor ce le revin.

Deplasarea în județe a cadrelor de comandă se va realiza conform planificărilor lunare și se va urmări atât orientarea și instruirea grupelor în problemele de ansamblu ale muncii C.I.E., cât și analizarea cazurilor și acțiunilor luate sub controlul unității noastre.

- Termen: 31.03.1983

- Răspunde: comanda unității

V.- Perfecționarea pregătirii politico-ideologice, profesionale și militare a cadrelor

1.- Cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid se va asigura desfășurarea în bune condițiuni a învățământului politico-ideologic, urmărindu-se angrenarea efectivă a tuturor cadrelor în această activitate și ridicarea constantă a nivelului lor de pregătire.

Se va organiza studierea și dezbateră pe colective de muncă a documentelor adoptate la Conferința Națională a Partidului din decembrie 1982, fiind acordată atenția prioritară desprinderii sarcinilor ce revin unității noastre și mobilizării întregului său efectiv la îndeplinirea exemplară, în spirit revoluționar, a chemărilor și misiunilor ordonate de partid.

- Termen: 31.03.1983

- Răspunde: comanda unității

2.- Stabilirea de noi măsuri corespunzătoare pentru legarea mai strânsă a procesului de învățământ profesional, militar și de limbi străine de sarcinile concrete, actuale ale muncii operative, concomitent cu urmărirea îndeaproape a modului în care se execută sarcinile din planul de pregătire profesională și militară a cadrelor.

- Termen: 31.03.1983

- Răspunde: comanda unității

VI.- Folosirea în mod rațional a fondurilor financiare și a mijloacelor materiale puse la dispoziția unității, realizarea de economii la combustibil, carburanți și energie electrică

1.- Continuarea acțiunii de reducere a consumurilor de energie electrică și gaze naturale, de recuperare și valorificare a resurselor materiale refoiosibile conform programelor de măsuri adoptate de Ministerul de Interne, Departamentul Securității Statului și C.I.E. în acest domeniu. Periodic se va analiza stadiul îndeplinirii sarcinilor pe această linie.

- Termen: 31.03.1983

- Răspunde: comanda unității

2.- Asigurarea folosirii raționale, întreținerii și exploatării corespunzătoare a parcului auto aflat în dotarea unității, concomitent cu realizarea de economii la carburanți. Se vor efectua controale sondaj pentru stabilirea modului în care este respectată ordinea și disciplina cu privire la folosirea și starea tehnică a autovehiculelor, încadrarea în cotele de benzină alocate etc.

- Termen: 31.03.1983

- Răspunde: comanda unității

3.- Analiza periodică a modului în care se păstrează și se folosesc mijloacele financiare și materiale puse la dispoziție și stabilirea măsurilor pentru înlăturarea cheltuielilor neeconomice, realizarea de economii și prelungirea duratei de întrebuințare a bunurilor din dotare.

- Termen: 31.03.1983

- Răspunde: comanda unității

Prezentul plan de muncă va fi completat și actualizat în funcție de evoluția situației informativ-operative și ordinele conducerii C.I.E.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. Andrei Adrian

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.836, vol. 8/I, f. 20-32

115.

1983 ianuarie 16 – Raport privind activitatea desfășurată de U.M. 0201 în anul 1982 și principalele sarcini ce-i revin în anul 1983

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 –
U.M. 0201/0056727 din 16.01.1983

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

R A P O R T
privind activitatea desfășurată de U.M. 0201 în anul 1982
și principalele sarcini ce ne revin în acest an

Bilanțul activității desfășurate în anul 1982 de unitatea noastră marchează un moment cu profunde semnificații politico-profesionale, întrucât are loc în etapa de puternică efervescentă politică și avânt revoluționar, generată de cele două mari evenimente petrecute recent în viața poporului român – Conferința Națională a Partidului și a XXXV-a aniversare a proclamării Republicii.

Asemenea întregului aparat de informații externe, efectivul U.M. 0201 este ferm angajat în prezent în îndeplinirea sarcinilor deosebite trasate aparatului de securitate de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în magistrala expunere prezentată la Plenara lărgită a Comitetului Central al P.C.R. din 1-2 iunie 1982.

Având la bază orientările și indicațiile primite de la Comandantul Suprem, prevederile Planurilor de măsuri pe anul 1982 ale Departamentului Securității Statului, Centrului de Informații Externe și U.M. 0201, precum și ordinele conducerii D.S.S. și ale comenzii C.I.E., întreaga activitate informativ-operativă desfășurată de U.M. 0201 în anul 1982 a fost subordonată îndeplinirii la un nivel calitativ și de eficiență superior a misiunilor ce decurg din cele două obiective fundamentale ale muncii de informații externe: apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile din exterior și promovarea intereselor R.S. România în relațiile sale cu alte state.

Pentru realizarea acestor obiective fundamentale, în centrul preocupărilor comenzii unității s-a situat perfecționarea continuă a activității de informații externe, corespunzător cerințelor actuale și de perspectivă ale muncii, raportate la evoluția situației operative din spațiile lucrate informativ, îmbunătățirea stilului și metodelor de muncă, întărirea stării și practicii disciplinare în executarea misiunilor încredințate. Efectivele au acționat mai ofensiv și diversificat pentru executarea ordinelor și indicațiilor date de comanda Centrului de Informații Externe cu privire la lucrarea acțiunilor, cazurilor și problemelor din preocupare, dezvoltarea frontului de lucru și a rețelei informative, folosind întreaga gamă a mijloacelor și metodelor specifice muncii de informații externe. Pentru organizarea și desfășurarea mai judicioasă a muncii informativ-operative, la începutul anului 1982 au fost elaborate planuri de măsuri pe termen lung, pe fiecare spațiu, ceea ce ne-a permis să cunoaștem și să evaluăm în mod corespunzător caracteristicile situației operative, mutațiile intervenite în conținutul ei și pe această bază să ne stabilim prioritățile de acțiune.

În baza indicațiilor dvs., vă raportăm că analizele de bilanț pe sectoare s-au desfășurat în spiritul înaltelor exigențe puse în fața noastră de Plenara C.C. al P.C.R. din iunie 1982 și Conferința Națională a P.C.R. În același spirit, precum și în lumina concluziilor rezultate din bilanțul activității D.S.S. pe anul 1982 ce a avut loc recent, ne propunem să evaluăm stadiul muncii unității noastre pe anul trecut.

PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE SITUAȚIEI OPERATIVE

În scopul creării unei imagini complete, realiste și obiective atât a rezultatelor obținute în anul 1982, cât mai ales a lipsurilor și neajunsurilor care se mai manifestă încă în

activitatea noastră, permiteți să raportăm principalele trăsături caracteristice ale evoluției situației operative din S.U.A., Canada și America Latină, în funcție de care au fost concepute și desfășurate acțiunile noastre informativ-operative și adaptate mijloacele și metodele muncii de informații externe.

Pe fondul deteriorării continue a relațiilor internaționale, situația operativă din spațiul S.U.A. s-a caracterizat, în ansamblul ei, printr-o înăsprire fără precedent în cursul anului 1982.

Poziția tradițional reacționară a actualei administrații americane față de țările socialiste și-a pus în mod negativ amprenta asupra politicii promovate de ea față de România. Pentru prima oară în istoria relațiilor internaționale, factori responsabili ai guvernului de la Washington și-au permis să afirme oficial că obiectivele urmărite de S.U.A. în prezent pe planul raporturilor cu țările socialiste, inclusiv România, vizează înlăturarea orânduirii social-politice din aceste state pe calea destabilizării situației interne. Deși declarativ Statele Unite afirmă că duc o politică diferențiată față de țara noastră în raport cu celelalte țări socialiste, faptele și evenimentele infirmă acest lucru întrucât atât președintele Reagan, cât și principalele organisme și factori de elaborare a politicii externe americane, îndeosebi Consiliul Securității Naționale, manifestă tot mai vizibil atitudini neconstructive, ostile și obstrucționiste dezvoltării raporturilor cu țara noastră.

S.U.A. au adoptat o serie de măsuri menite să restrângă relațiile bilaterale în domeniul economic, tehnico-științific, politic și cultural. Totodată, se manifestă fățiș tendințe de amestec în treburile interne, sub forma unor amenințări și presiuni de natură politico-economică în legătură cu adoptarea Decretului Consiliului de Stat nr. 402/1982.

Partea americană merge până acolo încât avertizează că dacă autoritățile române vor pune în aplicare prevederile decretului, România va pierde tratamentul preferențial conferit de clauza națiunii celei mai favorizate⁹⁸.

Aceste exemplificări demonstrează fără putere de tăgadă tendința generală a actualei administrații a S.U.A. de a face din problemele economice un instrument de presiune politică și de ingerință în treburile noastre interne.

Corelat cu politica oficială a Administrației Reagan, în cursul anului 1982 s-a produs și o adaptare corespunzătoare a activității organelor de spionaj și contraspionaj americane, precum și a organelor de propagandă ostilă, subordonate acestora. Astfel, au fost luate măsuri de întărire a potențialului și de extindere a sferei de acțiune a C.I.A., iar posturile de radio reacționare „Europa Liberă” și „Vocea Americii” și-au intensificat propaganda ostilă la adresa țării noastre, bucurându-se de un sprijin material crescând din partea administrației.

Aceiași factori responsabili ai politicii externe americane, în cooperare cu C.I.A., au creat și încurajat o atitudine din ce în ce mai ostilă față de țara noastră a emigrației române și maghiare reacționare, precum și a unor anumite categorii de persoane din S.U.A. (lideri religioși, congresmeni, ziariști, comercianți etc.) prin falsa campanie de așa-zisa „apărare a drepturilor omului”.

Aflată sub influența directă a cercurilor politice nord-americane, situația operativă în Canada a fost în linii mari asemănătoare celei din S.U.A. Guvernul canadian a continuat și în cursul anului 1982 să promoveze o politică lipsită de receptivitate față de dezvoltarea relațiilor cu România, manifestată prin lipsa de cooperare pe plan economic și impunerea unor măsuri restrictive care au influențat negativ evoluția schimburilor comerciale în general și derularea programului de cooperare în domeniul nuclear în special.

Organele de informații și contrainformații canadiene, în cooperare cu cele din S.U.A. și țările membre N.A.T.O. au continuat să acționeze prin diverse forme și căi

⁹⁸ Pentru detalii vezi – Mircea Răceanu, *Istoria clauzei națiunii celei mai favorizate în relațiile româno-americane*, Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc, București, 2009

împotriva țării noastre.

În ce privește zona țărilor latino-americane, informațiile de care dispunem au reliefat deteriorarea situației informativ-operative pe toate planurile: politic, economic și contrainformativ. Accentuarea contradicțiilor sociale și de clasă a determinat creșterea instabilității interne în toate țările din zonă. Rolul armatei și al organelor polițienești s-a întărit vizibil, manifestându-se tendința evidentă de consolidare și extindere a influenței lor în luarea deciziilor de politică internă și externă.

Ofensiva politică declanșată de Administrația Reagan în scopul redobândirii pozițiilor dominante deținute în trecut de S.U.A. în America Latină a avut ca efect subordonarea economiilor naționale îndeosebi ale Mexicului, Venezuelei și Perului intereselor politico-strategice și economice ale Statelor Unite.

În această conjunctură economică și politică, guvernele țărilor latino-americane, precum și unele cercuri economico-financiare autohtone s-au situat tot mai evident pe poziții ostile dezvoltării relațiilor cu țările socialiste, inclusiv cu țara noastră și au acționat în direcția menținerii lor la un nivel cât mai redus.

Pe aceeași linie s-a înscris și atitudinea organelor de informații și contrainformații latino-americane care prin acțiuni individuale sau coordonate de S.U.A. și-au intensificat măsurile împotriva țărilor socialiste, inclusiv România. La incitarea acestor servicii, grupările ostile ale emigrației din America Latină au adoptat noi măsuri organizatorice menite să revitalizeze organizația legionară, să mențină treaz spiritul neofascist și să ducă la intensificarea propagandei ostile împotriva României.

ACTIVITATEA PE LINIA OBIECTIVULUI DE APĂRARE

Pornind de la situația informativ-operativă în spațiile aflate în responsabilitatea unității noastre, de la mutațiile intervenite și tendințele ei de evoluție, activitatea informativ-operativă desfășurată în anul 1982 pe linia cunoașterii, prevenirii și contracarării acțiunilor dușmănoase și diversiunii ideologice întreprinse împotriva țării noastre de cercurile reacționare, serviciile de spionaj, organizațiile și elementele ostile din America de Nord și de Sud a fost dirijată pentru cuprinderea frontului de lucru deschis în 1981 și redimensionarea acestuia în raport cu prioritățile de muncă determinate de virulența și pericolozitatea acestor acțiuni. În prezent, frontul de lucru al unității pe linia obiectivului de apărare cuprinde 162 acțiuni informative (92 d.u.i. și caz; 70 probleme și obiective) din care aproape o treime (55) au fost luate în lucru în cursul acestui an.

Întregul potențial informativ-operativ și de cadre al unității a fost mobilizat pentru obținerea de informații secrete privind preocupările cercurilor guvernamentale în relațiile cu țara noastră, obiectivele urmărite de ele, planurile concrete preconizate și substratul măsurilor restrictive pe care le-au întreprins, ceea ce a permis informarea conducerii superioare și luarea unor măsuri de contracarare pe linie oficială sau pe linia muncii de informații externe. Au fost obținute informații cu privire la pozițiile principalilor lideri americani față de țara noastră, acțiunile întreprinse de unii dintre ei împotriva revalidării clauzei, măsurile restrictive preconizate în domeniul economic și financiar, intenții și acțiuni ale Administrației Reagan în problema emigrărilor, activitatea ostilă desfășurată de Ambasada S.U.A. din București, evoluția situației politice și economice în țările din America Latină sub influența conflictului din Insulele Malvine, unele acțiuni întreprinse de S.U.A. în zonă, îndeosebi în Mexic și America Centrală.

În baza ordinelor și indicațiilor exprese primite din partea comenzii U.M. 0544 s-a acordat o atenție sporită cunoașterii anticipate a acțiunilor întreprinse de forțele de opoziție și armată din țările latino-americane, unele vizând chiar preluarea puterii politice în stat, în scopul luării măsurilor adecvate pentru diminuarea la maximum a efectelor negative ale acestor schimbări politice.

Pe linia obiectivului de apărare s-a acționat, de asemenea, prin surse și relații operative în Congresul S.U.A. și la Departamentul de Stat pentru cunoașterea și contracararea acțiunilor de natură să împiedice re acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate, au fost luate măsuri de încadrare informativă și de influențare a unor personalități din S.U.A. care au făcut vizite în țara noastră și au fost identificate peste 35 de cadre sau agenți ai C.I.A. și ai altor servicii secrete cu preocupări față de țara noastră, unele dintre acestea fiind luate în lucru direct, iar altele fiind semnalate organelor interne.

În ce privește contracararea acțiunilor de propagandă dușmănoasă și instigarea la manifestări de natură să deterioreze climatul social-politic din țara noastră, în cursul anului 1982, în cooperare cu Serviciul „D” și cu U.M. 0225 au fost intensificate măsurile de limitare a efectelor nocive ale acestor activități ostile. Raportăm că au fost determinate unele personalități, organisme și firme comerciale din S.U.A. și Canada să combată afirmațiile denigratoare apărute în materialele editate de „Amnesty International” cu privire la România, iar unii publiciști au fost influențați să nu mai publice studii și articole cu caracter tendențios la adresa țării noastre.

Prin mijloace specifice, s-au intensificat acțiunile de popularizare a realizărilor obținute de țara noastră și a politicii promovate pe plan intern și internațional. Prin sursele create la principalele cotidiane și reviste din Canada, Brazilia, Mexic, Peru și din alte spații s-a reușit prevenirea apariției unor articole dușmănoase și s-au publicat peste 70 de articole cu conținut favorabil României.

În S.U.A. au fost întocmite și difuzate 4 lucrări de amploare și 5 articole de presă referitoare la adevărul istoric și realitățile social-politice din țara noastră, iar în Canada au fost realizate 12 emisiuni de radio și TV.

În activitatea de cunoaștere, prevenire și contracarare a acțiunilor ostile desfășurate de elemente legionare, iredentiste, foști condamnați politici s-a realizat o mai bună lucrare a problemelor în cooperare cu U.M. 0225. Astfel, în problema legionară sunt lucrate peste 40 de persoane din S.U.A., Canada și America Latină. În cooperare cu grupele teritoriale 0544 au fost scoase temporar cu sarcini în S.U.A. surse prin care s-au întreprins acțiuni menite să amplifice curentul de opinie împotriva căpeteniilor legionare, în acest sens fiind încurajată activitatea unor ziare ale emigrației române loiale.

Pe aceeași linie s-a acționat și pentru adâncirea disensiunilor dintre grupările legionare, cu sprijinul organizațiilor evreiești s-au luat măsuri pentru discreditarea legionarilor în rândul Administrației și Congresului S.U.A., iar în cele trei spații latino-americane cu concentrare mai mare de emigranți români – Brazilia, Argentina și Venezuela – raportăm că au fost obținute unele informații cu privire la măsurile organizatorice preconizate sau întreprinse de aceste grupări.

În problema naționaliști-iredentiști sunt de menționat acțiunile întreprinse pe spațiul nord-american pentru contracararea măsurilor inițiate în Congres de liderii maghiari iredentiști în contextul acțiunii „ORIZONT”, acțiunile de popularizare organizate în Canada pe tema adevărului despre Transilvania, difuzarea în S.U.A. împreună cu Serviciul „D” a unei lucrări ca replică pentru contracararea pretenției unor politicieni americani referitoare la autodeterminarea ungarilor din Transilvania, editarea în S.U.A. a volumului „Istoria Transilvaniei”. Totodată, a fost prevenită organizarea a 5 acțiuni cu caracter iredentist, iar la O.N.U. s-au luat măsuri de prevenire a obținerii calității de organizații neguvernamentale cu statut consultativ pe lângă ECOSOC de către cele două grupări iredentiste maghiare.

Pentru prevenirea și contracararea acțiunilor dușmănoase desfășurate sub acoperire religioasă, prin acțiuni operative întreprinse din țară împreună cu U.M. 0225 au fost influențate o serie de personalități aparținând ierarhiei superioare a clerului american să adopte o poziție obiectivă față de libertățile religioase din țara noastră. Totodată, au fost identificate peste 60 de elemente aparținând emigrației române aflate în S.U.A. care desfășoară acțiuni ostile sub acoperire religioasă, asupra acestora întreprinzându-se acțiuni

informativ-operative de contracarare.

Prin posibilitățile create la Secretariatul O.N.U. și Comisia O.N.U. pentru drepturile omului au fost obținute rezultate pozitive în sensul minimalizării și respingerii acțiunilor organizate de Liga internațională a drepturilor omului vizând circa 275 de cazuri din România.

Pe linia acțiunii „SCUTUL”, unitatea noastră a lucrat - în cursul anului 1982 - 25 de cazuri față de care s-a acționat combinativ, în țară și în exterior, pentru determinarea lor de a renunța la punerea în aplicare a planurilor preconizate.

În ce privește problemele „ATLAS” și „ALFA”, prin măsuri informativ-operative întreprinse în țară, împreună cu grupele teritoriale 0544, precum și în exterior, s-a reușit controlarea mai bună a situației personalului român trimis în străinătate la specializare sau asistență tehnică. Totodată, s-a reușit prevenirea plecării unor elemente necorespunzătoare, iar într-un număr de aproximativ 20 de cazuri s-a prevenit rămânerea lor în străinătate.

Prin folosirea unei game mai variate de mijloace și metode, s-a reușit angrenarea unui număr mai mare de membri ai emigrației române loiale în acțiuni favorabile țării noastre pe plan economic și de popularizare, ceea ce a contribuit la îmbunătățirea climatului general în rândul emigrației române și la dezvoltarea interesului acesteia de a lua cunoștință de realitățile actuale ale României socialiste. În această activitate au fost atrase atât elemente din vechea emigrație, de orientări politice diferite, precum și persoane mai tinere, descendenți din vechea emigrație, care prin acțiuni combinate întreprinse în țară și în exterior au fost influențate pozitiv și determinate să adopte poziții favorabile și chiar să se angreneze treptat în acțiuni specifice.

Raportăm pe această linie acțiunile întreprinse și rezultatele obținute în ce privește consolidarea Clubului român din Arizona, creat în 1981 și Societatea culturală româno-braziliană, prin dotarea acestora cu materiale de popularizare și aducerea în țară a conducerii lor în scopul influențării, instruirii și pregătirii de noi acțiuni viitoare.

În prezent, unitatea noastră are în lucru peste 60 de elemente, în special oameni de artă și cultură, asupra cărora sunt în curs de desfășurare măsuri de studiere și influențare în vederea atragerii pe poziții loiale și de sprijinire a intereselor țării noastre în exterior, conform sarcinilor din acțiunile „ORFEU” și „MIRAJ”.

Am raportat mai sus numai o parte din acțiunile și măsurile întreprinse de unitatea noastră, în exclusivitate sau în cooperare cu alte unități centrale sau teritoriale de securitate, pe linia obiectivului de apărare. Exemple concrete de acțiuni lucrate pe linia obiectivului de apărare am fi putut da la fiecare capitol în număr mai mare, dar importantă este concluzia care se degajă că, în anul 1982, pe baza experienței pozitive acumulate, activitatea pe linie de apărare a fost mai bine organizată și dirijată, desfășurându-se pe un front mult mai larg decât în trecut. Ofițerii unității s-au implicat cu mai mult curaj și spirit de răspundere, cu abnegație patriotică și revoluționară în îndeplinirea sarcinilor ce le-au revenit pe linia apărării valorilor fundamentale ale patriei și poporului. Obținând o experiență bună în ce privește pregătirea și lansarea acțiunilor operative pornind de la posibilitățile existente în țară, ei au lucrat cu mai mult profesionalism și cu mai mult discernământ operativ, făcând dovada că atunci când ne mobilizăm rațional forțele și aplicăm corect în practică concepția de muncă stabilă de conducerea C.I.E., suntem în măsură să dăm riposta cuvenită dușmanului și să asigurăm gradul de eficiență necesar acțiunilor informativ-operative întreprinse.

Apreciem că rezultatele pozitive înregistrate în anul 1982, deși superioare atât calitativ cât și cantitativ celor din anul precedent, nu corespund pe deplin cerințelor care decurg din obiectivul fundamental de apărare și nu sunt pe măsura gradului de ofensivitate și virulență cu care acționează dușmanul împotriva țării noastre. Cu toate că am reușit să înregistrăm unele rezultate parțiale pe linia cunoașterii, prevenirii și contracarării acțiunilor

ostile, în raport cu situația operativă existentă și cu diversitatea de forme prin care se acționează împotriva României, suntem încă departe de a controla evoluția situației operative și de a o influența decisiv în favoarea noastră. Activitatea de obținere de informații a avut în unele situații un caracter discontinuu și limitat, astfel că nu am putut cunoaște în profunzime poziția unor guverne sau cercuri ostile și, implicit, nu am acționat din timp și oportun la factorii de decizie guvernamentali pentru a preveni și contracara luarea unor măsuri restrictive în raporturile bilaterale cu țara noastră. În unele situații, nedispunând de sursele de informare necesare, ne-am aflat în postura de a înregistra cu surprindere deciziile negative luate împotriva României. Situația are cauze multiple, însă principala o constituie faptul că nu sunt încă penetrate cu surse de calitate toate obiectivele politico-economice din spațiile date în competența unității noastre.

În ce privește activitatea în rândul emigrației, nu am reușit să penetrăm în intimitatea cercurilor conducătoare ale acestora și să inițiem acțiuni eficiente de neutralizare și destrămare. Ne-am adus o contribuție insuficientă la cunoașterea planurilor și intențiilor de organizare a grupărilor legionare și de coordonare a acțiunilor lor cu legionarii din Europa.

Deși în problema iredentiștilor maghiari au fost realizate unele acțiuni pozitive, totuși, pe ansamblu acestea au fost puține ca număr și mai ales ca eficiență, raportat la amploarea și virulența activităților iredentiste din ultimul timp. În unele spații nu s-a acționat energic și ofensiv pentru cunoașterea detaliată și penetrarea acestor medii ostile, nerealizându-se progrese operative în direcția contracarării atacurilor dușmănoase la care se dedau iredentiștii maghiari.

Măsurile pe linia combaterii propagandei dușmănoase, în special a celei desfășurate de „Europa Liberă” și „Amnesty International”, nu au fost suficient de elaborate și ofensive pentru a reuși penetrări de nivel la forurile care conduc și organizează aceste oficine, iar unele acțiuni organizate de noi nu au avut gradul de eficiență scontat, dat fiind caracterul limitat al mijloacelor de muncă utilizate.

Principala cauză a lipsurilor prezentate mai sus rezidă în ritmul lent în care se creează rețeaua informativă care, la rândul său, a făcut să persiste acoperirea insuficientă a frontului de lucru deschis cu potențial informativ-operativ capabil să acționeze în actuala situație operativă.

Nefiind suficient de mobili pentru a ne adapta la evoluțiile rapide și surprinzătoare petrecute în domeniul activităților pe linie de apărare, de multe ori am acționat tardiv, după manifestarea acțiunilor ostile, iar în unele cazuri ne-am mulțumit doar să constatăm efectele nocive ale acestora fără a fi în măsură să anihilăm sau să limităm urmările lor.

Unii ofițeri, inclusiv cei aflați în misiuni în exterior, continuă să manifeste lipsură în abordarea și executarea sarcinilor pe linia obiectivului de apărare, adoptă un stil de muncă birocratic, merg pe calea eforturilor minime, dovedesc insuficient spirit de inventivitate și profesionalism, executând măsuri simpliste, fără eficiență în acțiunile pe care le au în răspundere.

Raportăm că lipsurile existente pe linia acestui obiectiv au fost analizate cu diferite prilejuri și că am stabilit măsuri eficiente pentru grabnica lor remediere. Pe baza experienței dobândite, printr-o folosire mai judicioasă a forțelor de care dispunem în funcție de gradul de pericolizitate al acțiunilor ostile și printr-o mobilizare plenară a efectivului de ofițeri al unității, apreciem că suntem capabili să ne perfecționăm activitatea în acest domeniu și să asigurăm un grad de eficiență sporit acțiunilor pe care le vom întreprinde.

ACTIVITATEA PE LINIA OBIECTIVULUI DE PROMOVARE

Corespunzător sarcinilor ce ne revin pe linia obiectivului de promovare, prin mijloace specifice, a intereselor R.S. România în străinătate, în anul 1982 efectivele unității au acționat, folosind o gamă mai diversificată de mijloace și metode, pentru influențarea

factorilor politici de decizie din spațiile lucrate informativ de a adopta poziții și a lua măsuri favorabile dezvoltării relațiilor pe multiple planuri cu România, identificarea, încheierea și derularea în bune condițiuni a operațiunilor comerciale avantajoase țării noastre, obținerea de documentații tehnico-științifice necesare economiei naționale, inițierea de acțiuni valutare speciale.

Frontul de lucru în acest obiectiv fundamental al muncii a cuprins 221 acțiuni și obiective, din care 40 au fost deschise în anul 1982.

În urma măsurilor informativ-operative întreprinse, prin posibilitățile muncii din țară și exterior, au fost obținute următoarele rezultate mai semnificative:

În privința activității de influență în domeniul politic am făcut referiri la capitolul precedent întrucât, în mod logic, sarcinile pe linie de apărare au fost în multe situații completate cu activități de influență, dată fiind legătura intrinsecă dintre cele două obiective fundamentale ale muncii de informații externe. Activitatea desfășurată pe linia acțiunilor „ORIZONT” și „ZIMBRU”, de popularizare, precum și în rândul emigrației a fost elocventă din acest punct de vedere. Raportăm, totuși, în acest context, că am avut și avem permanent în atenție crearea de posibilități directe de acțiune la nivelul factorilor de decizie din țările aflate în preocupare și că am reușit crearea unor surse cu putere de influență și penetrare.

Pe linia îmbunătățirii cadrului general al raporturilor bilaterale, au fost întreprinse măsuri de influențare a guvernelor brazilian, mexican și venezuelean, în urma cărora s-au semnat acorduri importante cu ocazia comisiilor mixte sau a vizitelor guvernamentale reciproce. În vederea finalizării acțiunilor inițiate în țară și a identificării de noi posibilități de export și cooperare economică cu statele latino-americane a fost retrimisă în misiune temporară grupa operativă într-un număr de patru țări de pe acest continent, cu sarcini concrete pe linia acțiunii „DUNĂREA-82”.

În domeniul economic s-a acționat, de asemenea, pentru cunoașterea evoluției fenomenelor economico-financiare manifestate în țările aflate în preocupare, în contextul crizei economice mondiale, în scopul diminuării la maximum posibil a efectelor negative ale acestora asupra relațiilor comerciale cu țara noastră și al creării unor condiții de natură să favorizeze sporirea exportului de produse românești cu grad înalt de prelucrare. Astfel, au fost întreprinse măsuri pe lângă reprezentanții F.M.I., EXIMBANK și ai principalelor bănci creditoare occidentale în vederea deblocării creditelor acordate.

În baza indicațiilor Comandantului suprem și a ordinelor conducerii C.I.E., începând cu semestrul II al anului 1982, activitatea în domeniul economic a fost orientată cu prioritate pe linia sarcinilor speciale ce ne-au revenit din acțiunea „VALORIFICAREA”, la care efectivul unității a contribuit la încheierea de contracte de export avantajoase țării noastre, în special în domeniul construcțiilor de mașini.

Prin posibilitățile muncii specifice, unitatea noastră a sprijinit încheierea a peste 60 de contracte de export în valoare de peste 100 milioane dolari.

Raportăm că ne-am adus un aport important, uneori hotărâtor, la negocierea, încheierea și derularea unor contracte de export de vagoane, tractoare și mașini-unelte în S.U.A., autoturisme de teren și de oraș în Columbia și Peru, troleibuze și hidrogeneratoare în Columbia, instalații de foraj și transformatoare în Brazilia, vagoane în Argentina, tractoare în Peru etc.

De la înființarea I.C.E. „DUNĂREA” au fost prezentate la întreprinderea noastră 25 de firme, realizându-se contracte în valoare de 24 milioane dolari și se află în fază de finalizare contracte în valoare de circa 20 milioane dolari.

Pe baza sarcinilor din acțiunile T.S. și a tematicilor din preocupare, folosind mijloacele specifice muncii, au fost obținute peste 200 seturi de materiale, documentații și mostre supuse embargoului care au rezolvat 43 tematici total, 47 tematici parțial, 50 au fost

apreciate utile iar 29 au avut un caracter documentar. Conform ordinelor și indicațiilor primite de la comanda Centrului cu privire la necesitatea continuării și intensificării lucrării obiectivelor și acțiunilor ce vizează S.U.A., am acționat pentru obținerea de documentații de valoare prin efectuarea de penetrări informative la filialele și sucursalele nord-americane din America Latină.

În urma măsurilor informativ-operative întreprinse, s-a reușit penetrarea unor obiective T.S. importante și obținerea de documentații pe linie nucleară în Argentina și Brazilia care cooperează îndeaproape cu firme din Canada și Statele Unite. De asemenea, au fost obținute mostre și documentații din domeniul tehnicii operative, supuse embargoului în S.U.A., prin posibilitățile grupei operative din Argentina.

Pe linia A.V.S., ca urmare a acțiunilor inițiate a fost obținută suma de 441.000 dolari. De menționat că această sumă a fost obținută în condițiile în care volumul contractelor de import s-a diminuat sensibil și nu s-au mai putut recupera cote din comisioanele plătite de partea română, valuta realizată fiind efectiv introdusă în țară din exterior, pe baza unor modalități și forme noi de acțiune constând în special în realizarea de operațiuni triumphiulare, fără mișcare de produse românești și intermedierea de tranzacții cu produse speciale.

Din analiza acțiunilor întreprinse pe linia obiectivului de promovare rezultă că în anul 1982 ofițerii unității și-au sporit preocuparea în rezolvarea sarcinilor din domeniul economic, au manifestat mai multă competență și mobilitate în a se adapta la noile obiective puse în fața noastră de Comandantul Suprem, de conducerea D.S.S. și C.I.E. și au acționat cu mai multă hotărâre și inițiativă pentru identificarea, încheierea și finalizarea unor importante contracte de export.

Cu toate că au fost obținute unele rezultate pozitive și s-a dezvoltat corespunzător frontul de lucru, posibilitățile unității în domeniul obiectivului de promovare sunt mult mai mari, iar ceea ce am realizat în anul 1982 nu s-a ridicat la nivelul exigențelor și sarcinilor reieșite din ordinele și orientările Comandantului suprem și ale comenzii C.I.E.

Ne-am angrenat în lucrarea unor acțiuni minore sau care, de la bun început, nu prezentau perspective de finalizare fără ca să se adopte măsurile corespunzătoare din partea comenzii unității de scoaterea lor din preocupare și de actualizare a frontului de lucru în funcție de priorități.

S-a manifestat insuficientă preocupare pentru prevenirea unor deficiențe apărute în derularea contractelor de export, informațiile respective fiind obținute, de regulă, după apariția unor deficiențe în calitatea sau termenele de livrare ale produselor. Totodată, s-a acționat insuficient pentru prezentarea și popularizarea pe piață a produselor românești.

Nu toți ofițerii au identificat potențiali parteneri de afaceri pe linia acțiunii „DUNĂREA”, iar unii, deși au inițiat măsuri pe această linie, nu au acționat cu hotărâre și nu au folosit toate mijloacele muncii pentru încheierea și finalizarea unor operațiuni comerciale concrete.

Deși potențialul informativ în domeniul economic s-a dezvoltat considerabil în cursul anului 1982, multe surse de influență create dispun de o capacitate financiară sau de determinare limitată.

În domeniul T.S., deși s-au obținut unele rezultate bune și s-au creat perspective de dezvoltare a muncii în viitor, continuă să se manifeste neajunsuri și nerealizări. Acțiunea de identificare a potențialului spațiilor se află într-o fază insuficient de avansată, nefiind cunoscute și deci valorificate o serie de posibilități existente în unele țări.

În ce privește acțiunile valutare speciale, în Canada și unele țări din America Latină nu s-a finalizat nicio operațiune de acest fel în cursul anului 1982. Cauzele acestei situații sunt multiple, însă principala o constituie lipsa de realism cu care au fost abordate unele acțiuni și nestudierea temeinică a tuturor condițiilor concrete de realizare, ceea ce a determinat la rândul lor irosirea inutilă de timp și forță de muncă.

Având în vedere stadiul muncii raportat pe linie de promovare, lipsurile și neajunsurile care mai există, în special în domeniul cooperării economice și A.V.S., în perioada următoare vom acționa pentru angrenarea întregului efectiv în realizarea sarcinilor ce decurg din acest obiectiv prioritar. Un accent mai mare va fi pus pe rezolvarea problemelor prioritare, angrenarea în acțiuni de amploare pe linie economică, care nu pot fi realizate prin alte mijloace, folosirea cu maximum de eficiență a posibilităților existente și identificarea de noi posibilități pentru sporirea contribuției noastre la realizarea sarcinilor de export din nomenclatorul I.C.E. „DUNĂREA”, pe linie tehnico-științifică și A.V.S.

DEZVOLTAREA REȚELEI INFORMATIVE

Conform sarcinilor din planurile de perspectivă aprobate de conducerea Centrului, activitatea pe linia folosirii și dezvoltării potențialului informativ a fost direcționată pentru asigurarea unui potențial capabil să acopere cât mai cuprinzător frontul de lucru deschis, îndeosebi prin dezvoltarea unei rețele informative noi. Pe lângă elementele cu posibilități informative și de influență imediate, au fost luate în lucru și elemente de perspectivă, din rândul reprezentanților partidelor politice fie aflate de curând la putere, fie care se află în curs de a prelua puterea într-o serie de țări latino-americe.

În urma măsurilor informativ-operative întreprinse, în anul 1982 au fost incluși în rețeaua informativă 10 informatori străini, 22 surse de influență și au fost luate în studiu 91 de elemente din rândul cetățenilor străini aflați în exterior sau în țara noastră. Totodată, au fost recrutați 23 informatori români cu posibilități de a executa misiuni în exterior și au fost realizați 64 de colaboratori, în principal din rețeaua de comerț exterior.

Pe linia acțiunii „VENUS-I” au fost instruite 47 de persoane, dintre care 16 au plecat în exterior, iar în cadrul acțiunii „VENUS-II” au fost luate în verificări și pregătire 46 elemente, dintre care 9 au fost scoase definitiv cu sarcini în exterior.

În munca de creare, folosire și verificare a rețelei informative, în anul 1982 au fost utilizate mai calificat toate celelalte mijloace ale muncii de securitate: filajul, investigațiile și tehnica operativă, obținându-se pe aceste căi date elocvente în cazurile respective, pe baza cărora s-au tras concluzii corespunzătoare.

În activitatea desfășurată, am acționat cu fermitate pentru aplicarea în practică a metodologiei de lucru ordonate de comanda C.I.E. cu privire la crearea rețelei, pornind de la concepția că munca în acest domeniu este realizată în principal din țară.

Am lucrat cu mai mult profesionalism în procesul de selecționare, verificare și atragere la colaborare a elementelor, plecând de la necesitățile concrete reclamate de acțiuni, obiective și cazuri, asigurând o mai bună legendare și apărare a rețelei și a muncii, în contextul ofensivei generale a organelor de contrainformații dușmane.

Așa cum am raportat și pe parcurs, stadiul dezvoltării rețelei informative se menține încă la un nivel necorespunzător, atât cantitativ, cât mai ales calitativ. Suntem conștienți că ceea ce am realizat în cursul anului 1982 nu poate satisface cerințele ridicate de acțiunile și cazurile din preocupare, de frontul de lucru deschis.

Unele neajunsuri manifestate în acest domeniu se datorează deficiențelor existente în stilul și metodele noastre de lucru cu rețeaua concretizate sub forma insuficienței puneri în valoare a posibilităților de care dispun unele elemente, realizării de întâlniri la intervale lungi, pregătirii superficiale a unor întâlniri, adoptării unui stil de lucru lent în procesul de verificare și atragere la colaborare informativă și al folosirii încă reduse a rudelor și legăturilor din țară ale unor elemente din rândul emigrației aflate în exterior, cu bune posibilități informative și de influență.

Ne propunem ca în cursul acestui an să marcăm un salt calitativ superior în dezvoltarea rețelei informative, fiind conștienți că fără crearea și dezvoltarea acestui

instrument de bază al muncii de informații externe nu vom fi în măsură să ne realizăm scopurile și obiectivele urmărite.

STILUL ȘI METODELE DE MUNCĂ. STAREA ȘI PRACTICA DISCIPLINARĂ

Cadrele de comandă și organizațiile de partid au manifestat o preocupare mai susținută pentru antrenarea întregului efectiv al unității la realizarea sarcinilor profesionale ce le revin din cele două obiective fundamentale ale muncii de informații externe, la îndeplinirea ordinelor și misiunilor încredințate.

În cursul anului 1982 s-a acționat cu perseverență pentru aplicarea în practică a orientărilor și indicațiilor date de conducerea D.S.S. și comanda C.I.E. cu privire la perfecționarea stilului și metodelor de muncă, corespunzător cerințelor și exigențelor actuale. Activitatea practică desfășurată, cât și concluziile controlului-studiu efectuat în legătură cu această problemă au reliefat o serie de aspecte pozitive, cât și unele lipsuri care mai persistă în organizarea, planificarea și controlul muncii.

În ce privește părțile pozitive apreciem că s-a realizat o încărcătură cu sarcini profesionale mai bună pe fiecare ofițer, în raport cu cerințele actuale și de perspectivă ale muncii și s-au stabilit mijloace adecvate pentru aducerea la îndeplinire a acestor sarcini.

În activitatea de planificare și organizare a muncii s-a pus un accent mai mare pe elementele de prognoză și previziune, cuprinse atât în planurile de perspectivă pe perioada 1982-1983, cât și în planurile de măsuri pe acțiuni și cazuri concrete, care au reflectat mai bine problemele prioritare ale muncii.

Frontul de lucru a fost analizat periodic la conducerea unității și în funcție de necesități au fost actualizate și s-au adoptat măsuri corespunzătoare mutațiilor intervenite în situația informativ-operativă. Aceste analize au constituit, totodată, un mijloc de control al stadiului realizării sarcinilor și misiunilor încredințate și de impulsione a muncii.

Cu toate cele raportate mai sus, activitatea de perfecționare a stilului și metodelor de muncă nu s-a ridicat întotdeauna la nivelul exigențelor puse în fața noastră de comanda C.I.E. ca urmare a faptului că s-au manifestat în cursul anului o serie de lipsuri, cu implicații directe asupra eficienței muncii. Controlul executării sarcinilor nu s-a efectuat permanent și exigent și nu a devenit, încă, un instrument de muncă adecvat al cadrelor de comandă.

Acționând în spiritul ordinelor și reglementărilor stabilite cu privire la necesitatea adâncirii raporturilor de conlucrare dintre unitățile centrale și teritoriale de securitate, conform cerințelor principiului indivizibilității muncii de securitate, cadrele de comandă au depus în decursul perioadei analizate o muncă susținută de sprijinire, orientare și control al grupelor teritoriale din județe.

În ce privește starea și practica disciplinară, în cursul anului 1982, comanda unității a manifestat o preocupare permanentă în direcția întăririi lor, inițiind măsuri ferme pentru asigurarea aplicării și respectării prevederilor regulamentelor militare, a ordinelor și instrucțiunilor de muncă, a principiilor eticii și echității socialiste.

Ca urmare a acestor măsuri, apreciem că în anul 1982, starea și practica disciplinară a unității s-a îmbunătățit atât sub aspectul comportării cadrelor, cât mai ales al atitudinii față de muncă. Cadrele de comandă au acționat cu mai multă fermitate pentru instaurarea unui climat de responsabilitate și autoexigență, pentru mobilizarea tuturor ofițerilor la îndeplinirea îndatoririlor ce le revin. Organele și organizațiile de partid au acționat cu mai multă hotărâre în direcția sprijinirii conducerii profesionale, pentru instaurarea unui climat de ordine și disciplină, iar îmbunătățirea calitativă a conținutului învățământului politico-ideologic și profesional s-a reflectat în mod pozitiv asupra competenței cadrelor.

O metodă eficientă pentru îmbunătățirea stării disciplinare în unitate au reprezentat-o controalele și analizele periodice efectuate de cadrele de comandă asupra modului în care ofițerii și subofițerii respectă și aplică în muncă și viață prevederile ordinelor și regulamentelor militare. Deficiențele constatate cu aceste prilejuri au fost analizate și dezbătute pe compartimente de muncă sau în mod individual, dispunându-se, totodată, luarea de măsuri eficiente pentru remedierea lor.

Cu toate că starea și practica disciplinară s-au îmbunătățit continuu, ele nu se ridică totuși la nivelul cerut și nu corespund înaltelor exigențe puse în fața cadrelor serviciului secret român. Analiza comparativă a sarcinilor de muncă, care au fost stabilite în mod realist și corespunzător stadiului de dezvoltare al activității operative, cu rezultatele concrete obținute în muncă scoate în evidență faptul că în prezent există încă nerealizări, pentru care nu există cauze obiective, răspunderea principală revenind comenzii unității, șefilor de sectoare și de grupă care nu au dovedit suficientă fermitate și exigență față de lipsurile ce s-au manifestat în muncă.

Deși concepția actuală de muncă a fost însușită, în activitatea practică a unor ofițeri se manifestă lipsuri datorate comodității în gândire, superficialității, târăgănării în executarea ordinelor, nerespectării unor instrucțiuni de muncă sau folosirii neeficiente a timpului de lucru. Aceste abateri au făcut obiectul aplicării de pedepse disciplinare, astfel că în cursul anului 1982 au fost pedepsiți 11 ofițeri, dintre care 4 au fost trecuți în rezervă. Cazurile de abateri respective au constituit, totodată, obiectul unor analize pe linie profesională și în organizațiile de partid, fiind prilejuri de învățăminte și concluzii pentru celelalte cadre ale unității.

*

Analiza activității unității pe anul 1982 a scos în evidență stadiul muncii, rezultând că nu ne mai aflăm la început de drum, că am parcurs o etapă grea în decursul căreia am obținut unele rezultate pozitive pe linia direcționării și înscrierii muncii noastre într-un cadru adecvat intereselor politice și economice ale României pe spațiile lucrate informativ. Ele sunt rodul acumulărilor din etapele precedente. Suntem în deplină cunoștință de cauză că în activitatea noastră mai persistă încă o serie de lipsuri și neajunsuri.

Raportăm că ele au mai fost analizate cu diverse prilejuri și că în unele domenii am luat deja măsuri pentru remedierea lor și îmbunătățirea pe această cale a activității generale a unității. Dispunem de toate condițiile, de o orientare fundamentată științific, de ordine clare, astfel că știm ce avem de făcut în viitor pentru ca activitatea întregii unități, cât și a fiecărui ofițer în parte să se ridice în 1983 la nivelul cerințelor și exigențelor existente.

Raportăm că am înțeles pe deplin, în întreaga lor semnificație, sarcinile ce ne revin din documentele de partid, din indicațiile și orientările Comandantului suprem și din ordinele date de dvs. la ședința de bilanț a Sectorului I și vom acționa ca în anul în curs să ne concentrăm eforturile în următoarele direcții:

- dimensionarea mai judicioasă a sarcinilor în condițiile respectării neabătute a principiului că întreaga muncă de informații externe trebuie să slujească intereselor R.S. România în țările lucrate informativ, în raport cu obiectivele fundamentale ale muncii de informații externe;

- concentrarea pe problemele prioritare ale frontului de lucru deschis, în scopul lucrării cu eficiență a acestor probleme prin accentuarea utilizării mijloacelor de muncă specifice aparatului de informații externe;

- adâncirea caracterului profesional și de particularitate a muncii de informații externe prin selecționarea problemelor și elementelor „de vârf”, necesare a fi lucrate prioritar. Pornind de la principiul că în activitatea aparatului de informații externe român nu se pune problema exercitării controlului informativ prin lucrarea în masă, ne vom selecționa

acele cercuri și persoane față de care există niște priorități de cunoaștere, contracarare și neutralizare;

- plecând de la rezultatele pozitive obținute pe linia creării și dezvoltării rețelei informative noi, în anul 1983 se va acționa prioritar pentru consolidarea recrutărilor efectuate și dezvoltarea în continuare a rețelei informative la toate categoriile de persoane;

- accentuarea raporturilor de cooperare dintre U.M. 0201 ca unitate de spațiu și celelalte unități de spațiu sau profil din cadrul C.I.E. în vederea consolidării rezultatelor pozitive obținute până în prezent și a conjugării eforturilor spre creșterea eficienței acțiunilor întreprinse;

- organizarea și desfășurarea de acțiuni informativ-operative concrete și eficiente pentru promovarea intereselor economice și tehnico-științifice prioritare ale României în spațiile aflate în responsabilitate, cu accent pe rezolvarea sarcinilor ce ne revin pe linia acțiunii „DUNĂREA”.

Asigurăm comanda C.I.E. că în noua etapă de muncă efectivul unității noastre va acționa în continuare în spiritul devotamentului nemărginit față de patrie, partid și popor, față de Comandantul Suprem și nu va precupeți niciun efort pentru realizarea sarcinilor și misiunilor de înaltă responsabilitate ce ne-au fost încredințate.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. Andrei Adrian

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.836, vol. 8/I, f. 1-19

116.

1983 ianuarie 26 – Stenograma privind desfășurarea ședinței de bilanț a activității U.M. 0225 pe anul 1982; aprecierile șefului Centrului de Informații Externe, general-locotenent Nicolae Pleșiță

- U.M. 0225 -
Nr. h.1/0044782/28 din 26.01.1983

STRICT SECRET
Ex. nr. 2

STENOGRAMA privind desfășurarea ședinței de bilanț a activității U.M. 0225 pe anul 1982

La 25 ianuarie 1983 a avut loc ședința de analiză a activității desfășurate în anul 1982 de U.M. 0225, pe linie de emigrație.

Ședința s-a desfășurat în prezența tovarășului general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, adjunct al ministrului de Interne și șef al U.M. 0544, cu participarea șefilor unităților Centrului de Informații Externe, a altor cadre de conducere din aceste unități, precum și a șefilor de sectoare, colective și a unor lucrători operativi din U.M. 0225.

În prima parte a ședinței de bilanț, tovarășul colonel GRUIA VALERIU a prezentat raportul privind activitatea desfășurată de U.M. 0225 în anul 1982.

În continuare au participat la discuții un număr de nouă cadre, după cum urmează: Col. DAMIAN MIHAI, șeful Sectorului emigrație de alte naționalități; Lt.-col. BUCUR ADRIAN, șeful Sectorului grupări legionare; Lt.-col. GRECEANU ION, locțiitorul șefului Sectorului emigrație română; Maior UDIȘTEANU NICOLAE, șeful Sectorului culte-secte; Lt.-col. MARCU LEONTE, șeful Colectivului „E.L.”; Col. ANDREI ADRIAN, șeful U.M.

0201; Lt.-col. ALDEA COSTIN⁹⁹, locțiitorul șefului U.M. 0199; Lt.-col. NICA SERGIU, șeful U.M. 0544/R și Col. DIȚESCU FLORIN, șeful Sectorului consular.

Ședința a început la ora 11,00 și s-a încheiat la ora 14,30.

În partea finală a ședinței de bilanț a luat cuvântul tovarășul general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, șeful Centrului de Informații Externe, care a subliniat următoarele:

Activitatea desfășurată de U.M. 0225 în anul 1982, așa după cum a rezultat din raportul prezentat, precum și din intervențiile celor nouă cadre participante la discuții a definit cu claritate, corect, stadiul muncii în problema atât de complexă cum este cea a emigrației.

Fără a se intra în detalii privind realizările obținute, tovarășul general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ a apreciat că este un motiv de satisfacție pentru conducerea Centrului de Informații Externe și a comenzii U.M. 0225 faptul că această unitate, prin problematica cu care se confruntă, și-a ancorat mai bine activitatea pe probleme specifice profilului său, iar deschiderea unui front larg de lucru reprezintă garanția unei activități temeinice în viitor, de natură să conducă la cunoașterea și stăpânirea situației informativ-operative complexe cu care ne confruntăm.

Ca metodologie de lucru, în activitatea de contracarare a acțiunilor ostile R.S. România, s-a indicat concentrarea forțelor pe vârfurile, focarele și punctele vulnerabile ale dușmanului, astfel încât, în acest mod eficiența muncii noastre să crească substanțial.

Apreciindu-se colaborarea cu organele centrale și teritoriale de securitate ca pozitivă și utilă, s-a precizat că este totuși necesară o delimitare strictă a muncii de informații externe, față de mijloacele, metodele și munca globală, specifică activității pe plan extern, ținând cont că noi acționăm pe teritoriul inamicului, unde este necesar să dezorganizăm acțiunile acestuia, într-o ordine prioritară, de la centru la periferie.

Se impune, de asemenea, stabilirea unor priorități în lucrarea elementelor de vârf, mai ales dintre legionari, iredentiști, foști condamnați, care s-au dovedit, în ultima perioadă, extrem de virulenți.

În anihilarea activității ostile desfășurate de acestea, de către emigrația reacționară în general, va trebui să folosim o gamă cât mai diversificată de mijloace și metode specifice, cât mai bine acoperite, plecând de la particularitatea fiecărei acțiuni informative, al fiecărui caz în parte. Este singura modalitate prin care putem evita ca efectele acțiunilor întreprinse de noi să se întoarcă împotriva noastră așa cum s-a întâmplat uneori în 1982.

Tovarășul general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ a ordonat să se acționeze cu fermitate pentru dezvoltarea unui potențial informativ nou, ținând cont de prioritățile stabilite în cadrul frontului de lucru existent, renunțându-se, implicit, la elementele din rețeaua veche, a căror folosire, așa cum s-a întâmplat în 1982, a condus la eșuarea unor acțiuni, dând, totodată, posibilitatea inamicului să inițieze el contraatacuri – cazul pe FRANȚA – cu implicații politice și morale deosebit de grave.

În acest context s-a subliniat faptul că profilul U.M. 0225 permite în mod deosebit folosirea acțiunii „VENUS” pentru crearea unei baze operative noi și eficiente în exterior.

În continuare s-a arătat că, deși s-au obținut rezultate pozitive în cooperarea cu unitățile Centrului de Informații Externe și organele centrale și teritoriale de securitate, trebuie să se procedeze la o reevaluare a ideii de conlucrare. În acest sens U.M. 0225 va trebui să se impună ca unitate de profil și în spiritul acestei concepții de muncă să coordoneze, pe linie de emigrație, unitățile de spațiu din U.M. 0544, care va fi necesar să se implice plenar prin folosirea tuturor posibilităților de care dispun, în zonele din preocupare, la realizarea sarcinilor ce decurg din obiectivul de apărare. Ordinul vizează în mod deosebit U.M. 0199 ținând cont de numărul mare de acțiuni ostile din Europa, precum și U.M. 0208

⁹⁹ În document trecut cu prenumele CONSTANTIN

(spațiul AUSTRALIA).

Referitor la problema terorismului internațional, s-a subliniat că, în ultima perioadă, pe lângă grupările teroriste clasice, se constată că și legionarii, grupările iredentiste, foștii condamnați, chiar și unele elemente fără antecedente, intenționează să inițieze acțiuni teroriste, de atentat, vizând securitatea statului, diverse obiective din țară, precum și oficiile și reprezentanțele noastre din exterior.

Se impune cu necesitate să se dea prioritate absolută informațiilor din acest domeniu și, pe baza lor, să se ia măsuri energice menite să prevină asemenea acțiuni în conformitate cu ordinul Comandantului suprem potrivit căruia pe teritoriul țării noastre nu trebuie să se producă niciun act terorist.

În final, tovarășul general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ a apreciat că, plecând de la stadiul actual al muncii, de la experiența acumulată și cu efectivele de care dispunem, elementul care va da măsura eficienței muncii noastre pentru 1983 și în perspectivă este cunoașterea și penetrarea activității clandestine desfășurate de grupări și elemente ostile din exterior, precum și lichidarea acestora în interior.

Realizarea acestui deziderat va fi pentru noi o garanție că activitatea muncii pe linie de emigrație va trece, așa cum este preconizat în toate domeniile de activitate economico-sociale, la o nouă calitate, superioară, menită să asigure realizarea întocmai a sarcinilor ce decurg din obiectivul de apărare a patriei.

[Ex. nr. 1 s-a înaintat la U.M. 0282,
personal tov. col. BUCUR DAN
/ss/ Dunăreanu]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 2, f. 97-98

117.

1983 februarie 10 – Telegramă expediată de Paul de la Grupa operativă din Bârlad referitoare la știrea difuzată de mass-media despre o încercare de lovitură de stat eșuată în Ceahlău precum și atitudinea unor ziare față de țara noastră

STRICT SECRET

Exemplar 1

Nr. oficial 0034/CS/B

Data 10.02.83 ora 10,00

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR BÂRLAD **URGENȚA** Fulger **DESTINATAR** CS/B+S

Tovarășe Oprișan,

Numai pentru talonarea conducerii Șantierului și notarea eventualelor măsuri pe care le considerați că ar trebui luate, selectez:

1. În buletinele de știri din cursul dimineții de luni 7 februarie a.c., posturile de radio Bârlad, în limba slujbașă¹⁰⁰ și panciu¹⁰¹, precum și postul de radio „Monte Carlo”, au preluat știrea referitoare la o încercare de lovitură de stat eșuată în Ceahlău și executarea, la sfârșitul lunii ianuarie a.c., a unor operatori ai echipei ceahlăoane.

Aceeași știre a fost difuzată, concomitent și de postul de radio Tunari, în cadrul

¹⁰⁰ Limba arabă

¹⁰¹ Limba franceză

buletinului de știri în limba panciu.

Mărți, 8 februarie a.c., majoritatea ziarelor bârlădene au publicat aceeași știre, citând însă publicația „Times” din Letea.

Pe linie de primărie nu s-a întreprins niciun fel de acțiune pe lângă organele de presă și radio din Bârlad.

2. „Santos” mi-a relatat o atitudine foarte ostilă față de Ceahlău, la Talal Salman – proprietarul cotidianului de limbă slujbașă „Al-Safir”.

Astfel, „Santos” convenise cu redactorul paginii politice al acestui cotidian, să publice, sub semnătura ultimului, cel de-al doilea articol pregătit și trimis inițial, spre publicare la „Al-Hawadess” (articolul intitulat „Experiența Ceahlăului actual”). Când articolul era pe punctul de a fi dat la tipografie, Talal Salman fiind în Bârlad, la aprobarea paginatiei, a respins articolul.

În discuția ce a urmat, Talal Salman i-a spus lui „Santos” că nu acceptă să publice ceva pozitiv despre Ceahlău, refuzându-i chiar și articolul pe care-l scrisese ziaristul său Mohamed Chouner (cel care a fost în Bușteni). Printre celelalte lucruri nefavorabile pe care le-a spus la adresa Ceahlăului, Talal Salman a făcut referire la cazul scriitorului Virgil Tănase.

Din taloanele pe care le deținem, în prezent, „Al-Safir” se situează pe poziția Tușnadului și a Movilei împotriva Tunarilor și a celor care se pronunță pentru negocieri cu Tunari; personal, Talal Salman și-a schimbat poziția chiar și față de „Saharian”, pe care-l consideră, acum, că nu ar mai fi adevăratul lider al pogonenilor¹⁰².

Nu pot afirma cu certitudine dacă aceasta este singura cauză a atitudinii sale față de Ceahlău sau există și altele, însă Talal Salman – în discuția cu „Santos” – a lăsat să se înțeleagă că nu a fost mulțumit de modul cum a fost tratat când s-a aflat în Ceahlău.

Paul

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.340, vol. 6, f. 450

118.

1983 februarie 12 - Raport privind concluziile ce s-au desprins din bilanțul activității desfășurate de unitățile Centrului de Informații Externe în anul 1982 și principalele direcții de activitate pe anul 1983

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
U.M. 0544
Nr. 006607 din 12.02.1983

STRICT SECRET

Ex. unic
Xerox 6

V
/ss/ Gen. N. Pleșiță

R A P O R T
privind concluziile ce s-au desprins din bilanțul
activității desfășurate de unitățile Centrului de
Informații Externe în anul 1982 și principalele
direcții de activitate pe anul 1983

¹⁰² Palestinieni

Bilanțul activității desfășurate în anul 1982 de către unitățile din Centrul de Informații Externe a avut loc într-un climat de puternică emulație creatoare și angajament revoluționar prilejuite de omagiul adus de partid, de întreaga națiune celui mai iubit fiu al său, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, cu ocazia împlinirii a 50 de ani de activitate revoluționară și aniversării zilei sale de naștere.

Ideea care a străbătut ca un fir roșu activitatea de bilanț a fost atașamentul profund al întregului aparat de informații externe față de partid, de Comandantul Suprem, care întruchiează cele mai alese calități și virtuți de mare conducător de partid și de stat, de strateg politico-militar, de eminentă personalitate a lumii contemporane. S-a exprimat, și cu acest prilej, angajamentul ferm de a traduce în viață concepția de muncă ordonată de Comandantul Suprem, de a da viață ideilor și tezelor de inestimabilă valoare din opera secretarului general al partidului, din hotărârile Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale a partidului.

Desfășurate în această atmosferă vibrantă, bilanțurile au marcat o etapă importantă în activitatea întregului efectiv, determinând analize politico-profesionale profunde, un puternic spirit militant și de răspundere comunistă în aprecierea și evaluarea muncii depuse, precum și în stabilirea de noi măsuri pentru executarea, la un nivel calitativ superior, a misiunilor și sarcinilor încredințate.

*

Înscriindu-se în spiritul de analiză imprimat de ședința de bilanț a activului de partid și de comandă din cadrul Departamentului Securității Statului și valorificând concluziile desprinse în procesul muncii în cursul anului 1982, bilanțurile din unitățile Centrului de Informații Externe au acordat o atenție deosebită punerii în evidență a mutațiilor caracteristice și convulsiilor intervenite în situația operativă în care am acționat.

În relevarea acestor mutații și transformări, atât rapoartele unităților cât și participanții la dezbateri au avut ca orientare strălucita analiză a evoluției situației internaționale făcută la Conferința Națională a partidului de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, care arăta: „Străbatem o epocă foarte agitată, omenirea fiind zguduită de cutremure, furtuni și uragane economice, politice și militare de mari proporții, care pun popoarele la grele încercări, le provoacă mari pagube și suferințe. În viața mondială are loc o reactivare, în diferite state, a forțelor reacționare, neofasciste, se intensifică manifestările șoviniste, rasiste, antisemite și teroriste”.

Pe baza acestei magistrale caracterizări, a aprecierilor făcute cu ocazia bilanțului pe Departamentul Securității Statului, a evaluării informațiilor de care dispun unitățile Centrului, precum și a activității desfășurate nemijlocit în dispozitivul de luptă inamic, bilanțurile au subliniat faptul că, în ultimul timp, au apărut aspecte noi în situația operativă, iar cele existente au cunoscut și ele mutații semnificative. Astfel:

- S-a conturat tot mai mult un proces de trecere, în anumite domenii, de la activități ostile secrete la oficializarea acestora, prin realizarea de acțiuni anticomuniste fățișe, vizând destabilizarea situației din țările socialiste, inclusiv din România, fiind deschis implicate guverne și cercuri politice conducătoare.

Pentru atingerea acestui obiectiv, un loc tot mai important continuă să-l aibă serviciile de spionaj, centrele și cercurile reacționare care desfășoară o intensă activitate de dezinformare a opiniei publice, atrăgând sistematic la această activitate șefi de stat și de guvern, lideri ai unor partide politice, parlamentari și alte persoane cu poziții marcante, care sunt stimulați să facă declarații denigratoare la adresa statelor socialiste.

- S-a menționat în același timp că inamicul și-a reevaluat, reorientat și reasezat pe baze tot mai ofensive și perfide, întreaga gamă de mijloace și metode de propagandă anticomunistă, de diversiune politică și de război psihologic, acesta din urmă escaladat până la fanatism.

Această activitate, elaborată minuțios de organele de concepție a războiului psihologic dus de S.U.A. și celelalte țări membre ale N.A.T.O., este abordată și diseminată de profesioniști ai calomniei, cu vechi stagii în solda reacțiunii, dușmani inveterați ai poporului nostru care dispun de posibilități financiare și tehnice tot mai perfecționate asigurate de Administrația S.U.A. și alte guverne occidentale.

- Pe baza datelor și informațiilor obținute de unități, s-a relevat faptul că centrele și cercurile reacționare, marile puteri întreprind măsuri coordonate pentru a exploata efectele crizei mondiale în scopul subminării țărilor socialiste.

S-a menționat că amplificarea acestei noi tendințe caracteristice are loc pe fondul unor practici discriminatorii mai vechi față de statele socialiste în activitatea de comerț și cooperare internațională, în circulația de valori tehnico-științifice. Aceasta reliefează gravitatea situației internaționale actuale ale cărei consecințe negative le resimte și țara noastră.

- În cuvântul lor, cadrele de comandă din unitățile operative s-au referit la apariția în procesul muncii a unor aspecte noi în tactica și strategia de luptă a inamicului, respectiv stimularea inițiativei proprii a elementelor dușmănoase din interior, de a acționa și independent în raport de timp și loc.

Așa după cum a rezultat și din bilanțul pe Departamentul Securității Statului, apariția publicației clandestine cu caracter iredentist „CONTRAPUNCT” a scos în evidență faptul că elemente ostile din țară exploatează orice împrejurare care le-ar putea facilita inițierea de acțiuni dușmănoase.

De altfel, activitățile revizionist-iredentiste ale emigrației maghiare din Occident au înregistrat un curs periculos și o escaladare fără precedent, având un caracter tot mai organizat. Ofensiva concertată a grupărilor și elementelor naționalist-iredentiste cu organe și instituții din Ungaria a stimulat încercările de organizare pe teritoriul țării noastre a unor acțiuni deschise cât și clandestine.

Analizele efectuate în cadrul bilanțurilor au mai relevat că, paralel cu mutațiile caracteristice intervenite în situația operativă de ansamblu, s-au produs modificări semnificative ale acestora și pe unele spații mai importante din preocupare, astfel:

- pe fondul situației operative generale, al creșterii rolului S.U.A. de inițiator și organizator al acțiunilor anticomuniste, în anul 1982 ne-am confruntat cu o înăsprire fără precedent a pozițiilor reacționare ale Administrației REAGAN față de statele socialiste.

În acest sens s-a subliniat pericolul pe care îl prezintă lansarea, în vara anului 1982, a așa-zisei „Cruciade pentru democrație”, în realitate un program anticomunist urmărind implementarea în țările socialiste a unor valori ale societății americane, la a cărui aplicare s-a trecut imediat.

În ceea ce privește țara noastră, deși declarativ autoritățile americane afirmă că duc o politică diferențiată în raport cu celelalte state socialiste, faptele și evenimentele infirmă acest lucru, întrucât în relațiile bilaterale se adoptă atitudini ostile, obstrucționiste, se fac presiuni puternice, se încearcă acțiuni de șantaj, toate aceste măsuri fiind menite să restrângă raporturile economice, tehnico-științifice, politice și culturale;

- cu probleme deosebite ne-am confruntat pe spațiile din Europa occidentală.

Unele cercuri guvernamentale s-au aliniat poziției americane, fapt confirmat și de reuniunile N.A.T.O. ce au avut loc în cursul anului 1982, când s-a hotărât coordonarea acțiunilor de diversiune ideologică și de război psihologic împotriva țărilor socialiste, inclusiv a României. În executarea acestor acțiuni, un loc important este rezervat organelor de spionaj și contraspionaj, officinelor lor de propagandă anticomunistă, dintre care se detașează în continuare „Europa Liberă”, devenită un adevărat vârf de lance în denigrarea valorilor social-politice din țara noastră și instigarea la acte și acțiuni contra securității statului. De asemenea, se are în vedere folosirea în același scop a unor grupări și organizații

ostile, precum și a emigrației dușmănoase din străinătate. În acest context, unele grupări politice de extremă dreapta, mai ales din Franța și R.F. Germania, încurajează și stimulează, uneori deschis, inițiative care vizează declanșarea unor acțiuni ostile la adresa țării noastre, dublate de măsuri restricționiste și discriminatorii prin intermediul Pieței Comune și al altor organisme internaționale, menite să îngreueze schimburile economice și comerciale cu România. Pe acest plan se remarcă revitalizarea activității COCOM, prin instituirea unui embargo sever asupra transferului de noi tehnologii, utilaje și materiale, ca și intensificarea propagandei vizând descurajarea firmelor și băncilor occidentale de a menține și dezvolta relații de afaceri cu țara noastră;

- o serie de aspecte noi au intervenit în situația operativă din Orientul Mijlociu, determinate de evenimentele din această parte a lumii, îndeosebi invazia israeliană în Liban, dispersarea forțelor rezistenței palestinienilor, adâncirea neînțelegerilor dintre statele arabe, precum și de ascuțirea contradicțiilor dintre marile puteri în zonă.

- Serviciile de spionaj și contraspionaj străine au acționat cu mai multă virulență, uneori în mod deschis, folosind în acest scop grupări și elemente teroriste, elemente fasciste, declasate pentru comiterea de activități extremiste, organizarea de manifestații anticomuniste, de acțiuni de provocare și intimidare asupra cetățenilor statelor socialiste aflați în exterior.

- S-a intensificat campania de spionomanie la adresa țărilor socialiste, fapt reliefat prin creșterea numărului expulzărilor de diplomați și alți cetățeni aflați la post în capitalele occidentale, precum și prin publicitatea lărgită care se face cazurilor de spionaj descoperite în statele respective prin presă, radio și televiziune.

- Bilanțurile au concluzionat, de asemenea, că dușmanul și-a înăsprit acțiunile împotriva muncii și a cadrelor noastre, acestea devenind tot mai fătife și mai agresive. Astfel, sunt frecvente încercările de racolare și determinare la trădare, interpunerile de cadre și agenți ai serviciilor de contraspionaj, acțiunile de dezinformare a opiniei publice autohtone cu privire la activitatea organelor noastre.

*

În cadrul bilanțurilor o atenție prioritară s-a acordat analizării activității depuse pe linia obiectivului de apărare, de cunoaștere, prevenire și contracarare a oricăror acțiuni ostile întreprinse împotriva României de către servicii de spionaj, centre și cercuri reacționare, precum și de elemente dușmănoase, inclusiv din cadrul emigrației române.

În scopul exercitării la un nivel calitativ superior a sarcinilor ce ne-au revenit pe linia acestui obiectiv din programele și planurile de măsuri ale D.S.S. și U.M. 0544 pe anul 1982, atenția principală a unităților operative s-a concentrat asupra dezvoltării, diversificării și dirijării întregului potențial informativ, astfel încât să-i asigurăm puterea de penetrare în dispozitivul inamicului și gradul de eficiență cerut.

- Unitățile operative s-au preocupat permanent de executarea ordinului conducerii Departamentului Securității Statului potrivit căruia, misiunea prioritară a întregului aparat, atât în țară cât și în exterior, este asigurarea securității depline a conducerii de partid și de stat, realizarea măsurilor ordonate în problema „Acțiuni de atentat care pun în pericol securitatea statului”. Astfel, s-a acționat pentru cunoașterea permanentă a evoluției fenomenului terorist și a specificului grupărilor extremiste, pentru prevenirea și neutralizarea măsurilor inițiate de aceste organizații împotriva țării noastre și a celor care ar fi putut afecta interesele R.S. România peste hotare. În acest scop s-a extins cooperarea cu unitățile centrale de profil ale Departamentului Securității Statului, materializată în elaborarea de măsuri comune de contracarare și anihilare a activității elementelor pretabile a comite acțiuni teroriste pe teritoriul țării sau împotriva reprezentanțelor românești din străinătate.

Menționăm, totodată, că au fost executate cu răspundere sarcinile ce au revenit U.M. 0544 în acțiunile speciale „Mediterrana-82”, „Coral-1 și 2”, „Olimp” și altele, asigurându-se angrenarea întregului potențial informativ al Centrului, precum și o bună cooperare cu U.M. 0195 și alte unități centrale de securitate.

- O altă sarcină de prim ordin a unităților operative a constituit-o aprofundarea cunoașterii preocupărilor cercurilor guvernamentale față de evoluția raporturilor cu țara noastră, obiectivele urmărite, planurile secrete preconizate și substratul, în unele situații, al măsurilor restrictive inițiate, ceea ce a permis informarea Comandantului suprem, a conducerii D.S.S. și a altor factori, precum și luarea unor măsuri de prevenire și contracarare, atât pe linie oficială cât și prin folosirea mijloacelor specifice muncii noastre.

De asemenea, s-a acționat pentru mai buna cunoaștere a poziției unor organisme politice, economice și militare străine față de țara noastră, a intențiilor și măsurilor preconizate de unii factori de decizie privind raporturile bilaterale, a evoluției situației interne din diferite state și zone geografice de interes pentru România, precum și a proceselor și fenomenelor ce se profilează pe plan internațional.

Ca urmare a măsurilor întreprinse, s-au realizat pătrunderi mai eficiente în obiectivele „Norul” și „Colegiul”, ceea ce ne-a permis obținerea unor documente și informații secrete de calitate, pe baza cărora au putut fi întreprinse măsuri operative de informare, de influență și contracarare.

- Reactivizarea și relansarea, la nivelul factorilor de decizie guvernamentali din principalele state capitaliste, a propagandei și luptei anticomuniste, instigarea la manifestări de natură să deterioreze climatul favorabil R.S. România în străinătate, au impus intensificarea măsurilor de contracarare a acestui gen de acțiuni și de limitare a efectelor lor nocive.

În acest sens au fost determinate unele personalități, organisme și organizații internaționale, firme comerciale de prestigiu să combată afirmațiile denigratoare cu privire la România difuzate prin mijloace de informare în masă, iar unii ziariști și editori au fost influențați să se abțină de a mai publica materiale cu conținut ostil țării noastre.

Cu bune rezultate s-au desfășurat măsurile întreprinse în obiectivul „Intrusul”, precum și cele din acțiunile „Corida”, „Riposta” și „Socola”, fiind prevenite și contracarate activitățile ostile inițiate cu prilejul lucrărilor Reuniunii C.S.C.E. de la Madrid, la O.I.M. și U.N.E.S.C.O.

Pe linia acțiunii „Eterul”, în baza Programului special de măsuri ordonat de conducerea Departamentului Securității Statului, printr-o cooperare mai strânsă cu celelalte unități centrale și teritoriale de securitate, s-au continuat măsurile de urmărire informativă a unor elemente din țară intrate în preocuparea „Europei Libere” sau cunoscute că au legături cu angajați și colaboratori ai acestui post de radio, îndeosebi din rândul scriitorilor și al unor culte și secte.

În același timp, s-a acționat pentru răspândirea unor versiuni de dezinformare pentru creșterea tensiunii și atmosferei de nesiguranță în rândul personalului de la „Europa Liberă”.

Dezbaterile din bilanțuri au relevat contribuția sporită a unităților Centrului la menținerea și dezvoltarea climatului favorabil țării noastre în străinătate, ca premisă pentru activitatea de prevenire și contracarare a unor acțiuni ostile. Astfel, a crescut aportul nostru la editarea în străinătate a unui număr însemnat de lucrări destinate vieții, operei și activității conducătorului partidului și statului nostru, politicii interne și externe a României socialiste. De asemenea, prin mijloace specifice s-au intensificat acțiunile de popularizare a realităților social-politice din țara noastră, a adevărului istoric, prevenindu-se totodată apariția unor materiale cu conținut dușmănos la adresa României.

Pe de altă parte, au fost preluate sub control unele publicații și ziare străine ori au fost editate altele noi, ceea ce a contribuit și pe această cale la menținerea și dezvoltarea climatului favorabil țării noastre în exterior.

Ne-am coordonat mai bine eforturile cu celelalte unități de securitate și cu instituțiile de profil din țară, realizându-se trimiterea în străinătate, în anul 1982, a unor personalități ale vieții cultural-științifice românești care au realizat contacte, acțiuni și manifestări de prestigiu în mediul autohton, precum și în rândul emigranților originari din România.

- În conformitate cu sarcinile ce ne revin în acțiunea „Forum”, pe linia realizării unității emigrației române și angajării pe un plan superior a potențialului acesteia, în 1982 au fost continuate măsurile pentru consolidarea organizatorică a asociațiilor și grupărilor loiale existente și crearea de noi comunități sub controlul nostru în S.U.A., Canada și unele țări din Europa.

Pentru contracararea încercărilor serviciilor de informații și a organizațiilor și grupărilor reacționare de a împiedica realizarea unității emigrației loiale, pe de o parte, și de a constitui un front al emigrației ostile, pe de altă parte, unitățile operative au întreprins măsuri mai calificate, folosind un număr sporit de surse de nivel, îndeosebi în rândul personalităților originare din România.

În aceeași ordine de idei, a reieșit că au fost fructificate cu mai multă eficiență posibilitățile de acțiune oferite de Asociația „România” și alte instituții cu activități de relații externe, ceea ce a condus la reactivarea unor asociații de prietenie și la angrenarea mai activă a unor comunități loiale ale emigrației în organizarea și desfășurarea de manifestări și acțiuni cultural-patriotice.

- Analizându-se stadiul măsurilor întreprinse pentru realizarea Programului special aprobat de conducerea Departamentului Securității Statului, precum și a ordinelor tovarășului ministru secretar de stat TUDOR POSTELNICU privind cunoașterea, prevenirea și contracararea activităților naționalist-iredentiste, a rezultat că unitățile operative au acționat mai complex și diversificat, ceea ce a permis obținerea unui volum sporit de informații și documente secrete din clandestinitatea organizațiilor, grupărilor și elementelor iredentiste.

Pe baza datelor obținute s-au întreprins, în cooperare cu unitățile centrale și teritoriale de securitate, unele măsuri informativ-operative care au condus la depistarea și preluarea sub control a unor canale de legătură, identificarea unor emisari și a legăturilor acestora din țară, precum și la documentarea activității unor elemente ostile care încercau să atragă la acțiuni iredentiste vârfuri ale intelectualității de naționalitate maghiară din țara noastră.

De asemenea, au fost demascate și contracarate încercările unor căpetenii iredentiste din S.U.A., R.F. Germania și Austria de a antrena la acțiuni deschis antiromânești organizațiile sașilor și șvabilor originari din țara noastră.

- Acționând pentru executarea ordinului Comandantului suprem privind suprimarea organizației legionare, unitățile operative, conlucrând între ele și cooperând mai strâns cu celelalte unități centrale și teritoriale de securitate, și-au diversificat formele și metodele de lucru și au folosit cu mai mult discernământ potențialul informativ de care dispun. Ca urmare, au fost obținute mai multe informații din clandestinitatea elementelor legionare și, pe această bază, au fost întreprinse unele măsuri de adâncire a disensiunilor dintre grupările legionare, de discreditare a unor vârfuri și de îndepărtare a celor mai periculoase elemente care reușiseră să se infiltreze în conducerea unor cercuri ale emigrației române.

- În cadrul bilanțurilor s-a apreciat că și în activitatea desfășurată pentru prevenirea și contracararea acțiunilor ostile inițiate sub acoperire religioasă s-au obținut unele rezultate.

În condițiile folosirii tot mai active a cultelor și sectelor în inițierea și organizarea unor acțiuni directe, fățișe împotriva țării, forțele noastre au fost mai bine conjugate cu cele de care au dispus unitățile centrale și securitățile județene pentru restrângerea activității dușmănoase desfășurate de emisari care s-au deplasat în România.

Prin măsurile informativ-operative întreprinse, unele personalități aparținând ierarhiei superioare a clerului din diferite state au fost determinate să adopte o poziție obiectivă față de libertățile religioase existente în țara noastră. S-au subliniat, de asemenea, acțiunile informativ-operative ce au condus la scoaterea de sub influența legionarilor a unor parohii ortodoxe și înființarea altora noi aflate sub controlul nostru.

- Raportăm că rezultate mai bune au fost obținute pe linie de dezinformare, în sensul că aceasta s-a desfășurat pe un front mai larg, fiind tratată în fapt ca o metodă a muncii informativ-operative. În cooperare cu Serviciul „D” au fost întreprinse unele acțiuni concrete ce au permis să se realizeze în mai mare măsură latura preventivă a dezinformării.

- Pe lângă rezultatele obținute, dezbaterile din bilanțuri au scos în evidență faptul că pe linia obiectivului de apărare suntem încă departe de cerințele puse în fața Centrului de Informații Externe de către Comandantul Suprem și conducerea D.S.S. în ce privește cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor ostile, precum și controlul situației operative în care acționăm.

Raportăm cu toată răspunderea, în spirit critic și autocritic, că în activitatea noastră au continuat să se manifeste lipsuri și neajunsuri, ceea ce a făcut ca eficiența muncii să nu fie întotdeauna pe măsura eforturilor depuse și să nu se ridice la nivelul cerințelor impuse de mutațiile intervenite în situația operativă.

A rezultat că în condițiile în care ne-am confruntat cu servicii de spionaj, cercuri și centre reacționare, organizații și grupări ostile cunoscute pentru poziția lor profund anticomunistă, nu am găsit în toate cazurile soluțiile tactice adecvate, care să ne permită concentrarea atacului în punctele nevralgice, în verigile de bază ale dispozitivului dușman, și să reușim astfel să determinăm slăbirea și neutralizarea întregului său angrenaj.

Datorită nefolosirii judicioase și calificate a mijloacelor muncii de securitate, unele acțiuni informative au fost târăgănate iar altele au eșuat, ceea ce a diminuat eficacitatea activității de contracarare și neutralizare a dușmanului pe unele spații din preocuparea U.M. 0199, 0201 și 0208, și în special pe S.U.A., Canada, Franța, R.F. Germania, Australia și altele.

Acționându-se uneori în pripă, iar alteori sub impulsul unor nevoi de moment, unele compartimente au continuat să folosească surse din rețeaua veche, încălcându-se astfel ordinele conducerii D.S.S. și comenzii U.M. 0544. Deși cadrele noastre știu că orice rămânere în exterior a unor elemente din rețeaua noastră informativă constituie de fapt o trădare, o posibilitate de a fi penetrați de inamic, totuși, nu în toate cazurile s-au întreprins măsuri calificate pentru a preveni cu desăvârșire repetarea unor asemenea situații.

Cu ocazia bilanțurilor, comanda Centrului a atras din nou atenția asupra necesității de a se manifesta mai mult profesionalism și de a se acorda atenție prioritară calității rețelei informative, de a se întreprinde toate măsurile pentru a avea o rețea de elită, cu precădere din rândul străinilor. De altfel, s-a ordonat ca planurile de măsuri pe 1983 ale unităților operative să prevadă ca o preocupare centrală reanalizarea sistematică și completarea rețelei informative în raport cu necesitățile muncii, cu evoluția situației operative, precum și verificarea ei complexă și permanentă.

- În condițiile în care România se bucură de un prestigiu internațional recunoscut, ceea ce oferă cadrul optim unei activități profesionale eficiente, nu s-a acționat sistematic pentru a folosi deschiderile făcute prin vizitele la nivel înalt în diferite țări și a ne crea puncte de sprijin în rândul unor factori de decizie, personalități din viața politică și culturală, în scopul realizării sarcinilor ce decurg din obiectivul de apărare a țării.

- În raport cu cerințele și exigențele actuale ce ne sunt puse în față pe linia acestui obiectiv fundamental, apreciem că unele unități și colective ale Centrului nu s-au înscris cu rezultatele scontate, activitatea lor nefiind în toate cazurile eficientă, pe măsura cerințelor muncii. Unii lucrători și chiar șefi de colective nu reușesc întotdeauna să interpreteze corect și să analizeze problemele de fond ale muncii informativ-operative, prin prisma cerințelor actuale și de perspectivă.

- Deși față de 1981 am înregistrat unele progrese în combaterea fenomenului ostil, nu întotdeauna am reușit să cunoaștem și să prevenim planurile serviciilor de spionaj, ale centrelor și cercurilor reacționare îndreptate nemijlocit împotriva țării noastre.

Deși serviciile de spionaj au manevrat activitatea ziariștilor ostili, a emisarilor centrelor cultice și sectante, a unor organizații reacționare, grupări și elemente dușmănoase, unitățile noastre nu au reușit întotdeauna ca, în cooperare cu organele interne, să ia măsuri ferme de contracarare și neutralizare.

Așa după cum a rezultat și din bilanțul pe D.S.S., deși elementele reacționare din cadrul emigrației române reprezintă o minoritate în raport cu numărul persoanelor, asociațiilor și comunităților care se situează pe o poziție corectă, loială față de țară, nu am găsit întotdeauna formele și metodele de muncă cele mai adecvate pentru a angrena și direcționa acest însemnat potențial în realizarea sarcinilor ce decurg din obiectivele muncii noastre.

Așa după cum a rezultat și din bilanțul pe D.S.S., deși propaganda ostilă a constituit și în anul 1982 una din principalele forme de atac și diversiune împotriva României, totuși unitățile operative nu au inițiat, organizat și coordonat măsuri de natură să dea o ripostă mai hotărâtă și fermă acțiunilor denigratoare. S-a apreciat că nu pe toate spațiile am reușit să determinăm ca mijloacele de informare în masă să adopte o poziție favorabilă țării noastre, în sensul că au existat unele situații când atmosfera din presă ne-a fost ostilă iar noi nu am putut iniția nicio acțiune de contracarare.

Nu s-a acționat permanent, pe un plan mai larg, de către toate unitățile, pentru a fructifica în interesul muncii, în conformitate cu ordinele date, schimburile culturale și artistice intense, prezența în țara noastră a unui mare număr de personalități străine din toate domeniile de activitate, în scopul de a selecționa elemente care să fie studiate și folosite în combaterea propagandei ostile României.

Măsurile pe linia contracarării și combaterii propagandei dușmănoase, în special a celei desfășurate de „Europa Liberă” și alte posturi de radio ostile nu au fost suficient de ofensive, nereușindu-se penetrări în forurile care conduc, organizează și subvenționează activitatea acestor oficine. De asemenea, nu a existat suficientă preocupare pentru a sprijini concret unele organe de presă, posturi de radio și T.V. aflate sub controlul nostru, în vederea îmbunătățirii conținutului materialelor difuzate, a lărgirii audienței în mediul autohton și, în ultimă instanță, a creșterii aportului acestora la menținerea și dezvoltarea unui climat favorabil țării noastre în exterior.

- Bilanțurile au relevat că, deși în 1982 am obținut unele informații valoroase privind activitatea ostilă țării, care ne-au permis să acționăm mai ofensiv și calificat, totuși au existat situații în care nu am reușit decât să înregistrăm acțiunile întreprinse de inamic și să nu putem riposta cu puterea și forța necesară, iar în alte cazuri să fim surprinși fără a mai putea iniția măsuri de contracarare.

Astfel, cu toate că în S.U.A., Canada, R.F. Germania, Franța, Brazilia, Australia și alte spații s-au intensificat acțiunile ostile la adresa țării noastre, unitățile operative nu au deținut suficiente informații încă din faza de concepere a acestora, când trebuiau să acționeze pentru prevenirea lor. De altfel, fără a minimaliza progresul realizat în 1982, nu s-a reușit să se stăpânească situația operativă de pe unele spații și din unele probleme și să se descifreze în suficientă măsură activitățile ostile secrete și, îndeosebi, rolul serviciilor de spionaj în organizarea și desfășurarea acestora, așa după cum pe bună dreptate am fost

criticați și la bilanțul pe D.S.S. O răspundere însemnată revine și U.M. 0544 pentru faptul că nu s-au folosit toate posibilitățile informativ-operative de care dispunem pentru a cunoaște și preveni din timp acțiunile puse la cale împotriva țării noastre de grupări și organizații iredentiste din exterior, astfel încât pe această bază, să luăm, împreună cu organele interne, măsuri energice care să ducă la descoperirea și lichidarea legăturilor cu străinătatea ale persoanelor cunoscute ca având concepții naționalist-iredentiste.

Lipsa posibilităților de supraveghere permanentă a liderilor iredentiști maghiari constituie una din cauzele care au determinat obținerea cu întârziere a unor date și informații cu privire la existența revistei ostile „CONTRAPUNCT”, editată de elemente naționalist-iredentiste din interior cu sprijinul cercurilor interesate din exterior.

De asemenea, ne facem autocritica pentru faptul că nu am acționat cu toată fermitatea în vederea executării misiunilor ce ne-au revenit pe linia acțiunilor „ATLAS” și „ALFA”, nereușind astfel să prevenim rămânerea ilegală în străinătate a unor cetățeni români și îndeosebi a celor cu studii superioare.

Raportăm că aceste principale neajunsuri, cât și altele nenominalizate, au fost temeinic analizate în cadrul unităților, ordonându-se măsuri corespunzătoare menite să lichideze neîntârziat stările de lucruri negative și să permită impulsionarea muncii în conformitate cu cerințele ce decurg din obiectivele fundamentale, din ordinele și indicațiile conducerii Departamentului Securității Statului. Se impune să imprimăm acțiunilor desfășurate pe linia obiectivului de apărare un plus de calificare, să determinăm aparatul să descifreze activitatea clandestină a inamicului, să stimulăm metode și forme de lucru ofensive și combinate, care să deruleze și să contracareze acțiunile dușmanului.

*

- Una din problemele principale care au stat în centrul atenției dezbaterilor din bilanțuri a constituit-o activitatea depusă de unitățile operative pentru creșterea contribuției la promovarea intereselor R.S. România în relațiile politico-economice, diplomatice și de altă natură cu diferite state, participarea activă la rezolvarea unor probleme concrete și de mare actualitate ale economiei naționale în domeniile comerțului exterior, tehnico-științific și de A.V.S.

Unitățile operative au desfășurat o activitate de cunoaștere și documentare mai bună, în cadrul căreia au fost obținute date și informații privind conjunctura politico-economică și financiară internațională, precum și despre factori de decizie, firme și companii care au prezentat interes. Aceste date au fost transmise ministerelor și instituțiilor de profil din țară și folosite în procesul de negociere a unor acorduri guvernamentale cu ocazia lucrărilor comisiilor mixte de cooperare economică și tehnico-științifică, precum și alte situații.

A rezultat că toate cadrele Centrului s-au preocupat de traducerea în viață a orientărilor și indicațiilor date de Comandantul Suprem cu privire la implicarea noastră directă în rezolvarea sarcinilor de mare răspundere încredințate pe linie economică, de comerț exterior și tehnico-științifică.

Astfel, în colaborare cu instituții de profil din țară, au fost realizate noi acțiuni de influență pe lângă autorități guvernamentale și alți factori de decizie, conducători de firme, președinți de bănci, în vederea determinării acestora de a sprijini extinderea relațiilor bilaterale cu România, precum și pentru deblocarea situațiilor mai deosebite apărute în raporturile țării noastre cu diferite state.

O altă direcție în care am acționat a constituit-o crearea condițiilor favorabile pentru derularea normală a acordurilor și înțelegerilor bilaterale încheiate cu alte țări și cu Piața Comună, o atenție prioritară fiind acordată celor încheiate cu prilejul vizitelor la nivel înalt.

Bilanțurile au scos în evidență că întregul aparat a înțeles pe deplin misiunea încredințată de Comandantul Suprem privind participarea noastră nemijlocită la rezolvarea unor probleme de mare actualitate pentru economia națională.

S-a menționat că, trăgând concluzii profesional-politice din aprecierile făcute de Comandantul Suprem în legătură cu efectele crizei economice mondiale asupra țărilor lumii, inclusiv a României, unitățile operative ale Centrului au acționat în următoarele direcții:

- promovarea la export a produselor cu grad înalt de prelucrare, îndeosebi din industria construcțiilor de mașini, ca: mașini-unelte, instalații de foraj, instalații complexe pentru industria chimică și rafinării, utilaj minier și de transport, produse ale industriei electrotehnice etc. De asemenea, s-a acționat pentru promovarea unor mărfuri greu vandabile, rezultate mai bune fiind obținute în exportul autoturismelor „Dacia-1310”, „ARO-10”, autoutilitarelor T.V și al altor produse atât pe piețele tradiționale cât și pe noi piețe;

- realizarea unor acțiuni vizând determinarea factorilor de decizie din cadrul unor organisme financiare internaționale și bănci occidentale de a facilita reeșalonarea termenelor de plată a datoriilor scadente;

- depistarea unor noi surse de aprovizionare cu materii prime de strictă necesitate, ceea ce a contribuit la soluționarea cu operativitate și în condiții avantajoase a unor nevoi ale economiei naționale;

- obținerea, fără efort valutar, a unor documentații și materiale T.S. aflate sub embargou, precum și a altor date utile, prin care s-a răspuns unor tematici din programe și acțiuni prioritare ordonate de Comandantul Suprem, îndeosebi în domeniile nuclear, metalurgie, microelectronică, roboți industriali, aviație, agricultură.

Potrivit aprecierilor făcute de beneficiarii din economie, o parte din documentațiile și materialele T.S. furnizate de organele noastre au avut o eficiență economică evaluată în:

- punerea la punct a unor tehnologii de fabricație care, dacă s-ar fi asigurat din import, ar fi costat aproximativ 44 milioane dolari (circuite integrate, turnarea pieselor pentru aeronautică, fabricarea de produse metalurgice, producerea de noi antibiotice și a altor medicamente de biosinteză);

- producții suplimentare în valoare de circa 82 milioane lei, îndeosebi în domeniile producerii de lingotiere de aluminiu și aliaje speciale, al recuperării aluminiului din zguri și alte;

- asigurarea condițiilor de executare în țară și eliminarea importului unor mașini, echipamente și materiale evaluate la peste 132 milioane lei;

- reducerea efortului propriu de cercetare și proiectare cu peste 495.000 ore cercetare și 35 milioane lei (tehnici de realizare a unor materiale speciale pentru aviație, echipamente pentru energetica nucleară etc.).

Beneficiarii au apreciat, de asemenea, că specialiștii străini aduși în țară ca urmare a acțiunilor specifice întreprinse de organele noastre au contribuit în mod direct și eficient la rezolvarea și clarificarea unor probleme de ordin tehnic din diferite domenii prioritare ale economiei naționale;

- realizarea unui aport valutar special de 61,4 milioane dolari, provenind atât din operațiuni fără mișcare de mărfuri românești, de barter, intermediere și altele, cât și din recuperarea și aducerea în țară a unor bunuri și valori provenite din succesiuni.

Ancorați pe poziții profesionale profund patriotice, participanții la bilanțuri au prezentat modalități și forme noi de implicare și realizare a acestor activități. S-a relevat faptul că folosind mijloacele specifice de muncă pentru a pătrunde acolo unde nu se poate pe cale oficială și a face comerț de nivel, în condiții avantajoase, ne creăm totodată multiple posibilități pentru a acționa eficient și pentru executarea altor sarcini, îndeosebi pe linia obiectivului de apărare.

A rezultat în același timp că, din punct de vedere profesional, I.C.E. „Dunărea” conferă o mare perspectivă și câmp larg de acțiune muncii de informații externe. În acest scop, au fost stabilite măsuri menite să asigure realizarea concomitentă a sarcinilor ce decurg cu prioritate din activitatea oficială de comerț exterior, precum și a misiunilor încredințate pe linia obiectivului de apărare.

Rapoartele prezentate și discuțiile care au avut loc cu ocazia bilanțurilor au scos în evidență o serie de rezultate concrete obținute în acțiunile „Valorificarea” și „Dunărea”, ceea ce demonstrează că dispunem de mari posibilități și rezerve încă nefolosite, pe care va trebui să le fructificăm în viitor cu maximă eficiență.

La rezultatele obținute pe linia obiectivului de promovare îndeosebi în activitatea de comerț exterior, au contribuit și măsurile întreprinse la nivelul Centrului pentru reanalizarea și redispunerea forțelor și mijloacelor existente, revederea programelor și planurilor de măsuri, a ordinelor de misiune ale ofițerilor de la grupele operative externe. Aceste activități au fost realizate cu mai multă operativitate și simț de răspundere, ceea ce a făcut ca aparatul să se adapteze din mers noilor sarcini și misiuni încredințate.

- Pe linia obiectivului de promovare au fost întreprinse și alte acțiuni, dintre care menționăm pe cele de aducere în țară a unor documente de mare valoare pentru stabilirea adevărului științific privind unele perioade și evenimente din trecutul istoric al patriei noastre.

Bilanțurile pe unități au relevat că posibilitățile Centrului pe linia sprijinirii intereselor economice, de comerț exterior și tehnico-științifice sunt mai mari față de rezultatele obținute, iar ceea ce s-a realizat în 1982 nu se ridică încă la nivelul exigențelor și sarcinilor puse în fața noastră de Comandantul Suprem pe această linie. Unele colective și cadre s-au angrenat uneori în acțiuni minore ori care de la bun început nu prezentau perspective de realizare. De asemenea, nu întotdeauna s-a manifestat suficientă preocupare în cunoașterea temeinică a unor deficiențe în derularea contractelor la export, pentru a le putea preveni și a contribui astfel la promovarea pe piețele străine a produselor românești.

Deși potențialul informativ în domeniul economic și de comerț exterior s-a dezvoltat considerabil în cursul anului 1982, totuși multe surse de influență nu se ridică la nivelul impus de nevoile muncii noastre, fie că ele însele nu au capacitatea financiară și materială de a se angrena în operațiuni comerciale de anvergură, fie că nu pot interveni direct și eficient pe lângă factori de decizie care să le permită să acționeze în sensul dorit de noi.

- Neîmpliniri au existat și în ceea ce privește activitatea depusă pe linie tehnico-științifică. În unele domenii ca electronica, energia nucleară, construcțiile de mașini, mecanizarea agriculturii sarcinile stabilite nu sunt rezolvate integral, iar în altele, ca cele privind cercetarea științifică, contribuția noastră a fost departe de posibilități și cerințe. Principala cauză a acestei stări de lucruri este aceea că nu toți ofițerii au înțeles că activitatea T.S. este în esență o activitate secretă, de securitate, ceea ce obligă la măsuri calificate de penetrare, la folosirea tuturor mijloacelor specifice muncii, mai ales în condițiile actuale când datele și materialele referitoare la domenii de vârf sunt strict apărute și protejate.

Comanda Centrului a atras atenția unităților că se impune eliminarea cu desăvârșire a practicii unor cadre de a acționa acolo unde se poate pătrunde mai ușor, în loc să pună pe primul plan cerințele muncii. S-a precizat că suntem obligați să acționăm numai în raport de nevoile concrete ale economiei românești, așa cum rezultă din programele speciale adoptate de Conferința Națională a partidului, în care scop trebuie să recurgem la toate posibilitățile, iar acolo unde nu le avem, să ni le creăm cât mai grabnic și să ne implicăm total, căci numai în acest fel ne putem ridica la nivelul cerințelor impuse de etapa pe care o parcurgem.

*

- Bilanțurile au scos în evidență că informările înaintate Comandantului suprem au reliefat în mai mare măsură unele tendințe caracteristice și fenomene politico-economice și militare ale vieții internaționale ce prezintă interes pentru conducerea partidului, unele mutații intervenite în situația operativă din diferite state și zone geografice, precum și evenimente majore ce au avut loc în lume.

În anul 1982 s-a acumulat o experiență pozitivă și în legătură cu prezentarea, la nivelul conducerii D.S.S., a unor rapoarte și note privind aspecte operative mai importante rezultate din modul în care se execută programele și planurile de măsuri ordonate, precum și problemele mai deosebite apărute în procesul executării misiunilor încredințate.

Menționăm, de asemenea, volumul sporit de informații folosite în lucrarea și avansarea acțiunilor și cazurilor din preocupare și, îndeosebi, al celor transmise celorlalte unități de securitate în cadrul cooperării și schimbului reciproc de date. În același timp, a crescut numărul informațiilor și materialelor puse la dispoziția unor ministere economice și instituții de profil, care le-au valorificat în activitatea lor specifică.

- Pe de altă parte, bilanțurile au relevat faptul că și în anul 1982 calitatea materialelor de informare nu s-a ridicat la nivelul exigențelor și al problematicei cu care ne-am confruntat în activitatea practică. Datorită deficiențelor existente în procesul de căutare și culegere a informațiilor, al transmiterii la unitatea de analiză și sinteză a unor aspecte minore, nesemnificative, a unor date despre evenimente depășite sau devenite publice, informații neverosimile și uneori contradictorii, nu s-a putut asigura întotdeauna o informare de nivel și în ritm corespunzător pe linia ambelor obiective fundamentale. Au existat spații și zone geografice de interes pentru țara noastră ca, de exemplu, Orientul Îndepărtat, Africa, America Latină și altele, care au fost puțin sau chiar deloc reflectate în materialele ce le-am întocmit.

- Rapoartele prezentate, precum și dezbaterile au subliniat că la rezultatele obținute de către aparatul de informații externe au contribuit și măsurile luate în domeniul muncii de personal, unde s-a acționat cu mai multă răspundere pentru selecționarea și încadrarea a 62 cadre, din care 38 ofițeri, din rândul activiștilor de partid, al specialiștilor din economie ori proveniți din alte unități ale Departamentului Securității Statului. S-a subliniat că în această activitate s-au respectat hotărârile de partid, orientările și indicațiile speciale date pentru aparatul nostru de conducere D.S.S., personal de către tovarășul ministru secretar de stat TUDOR POSTELNICU, ceea ce a asigurat realizarea în mai bune condiții a sarcinilor ce ne-au revenit. A sporit totodată preocuparea pentru cunoașterea, creșterea și promovarea în funcții de conducere a unor ofițeri, îndeosebi din rândul celor tineri, și asigurarea unei rezerve de cadre mai aproape de cerințele muncii.

O atenție specială a fost acordată soluționării operative a problemelor complexe ce s-au ridicat în legătură cu înființarea U.M. 0107, pentru ca aceasta să poată trece imediat la executarea misiunilor de mare răspundere ce i-au fost încredințate de Comandantul Suprem.

- Concomitent, factorii de comandă, cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid, au dovedit mai multă exigență în ceea ce privește întreprinderea de măsuri care să ducă la perfecționarea pregătirii politico-ideologice, de specialitate, militare și de limbi străine a efectivelor.

De asemenea, s-a acordat o atenție sporită desfășurării, atât în cadrul unităților cât și al școlii Centrului, a unor activități cu caracter practic aplicativ care să răspundă în mai mare măsură nevoilor concrete ale muncii informativ-operative. Au fost elaborate totodată și s-au aplicat programe speciale de pregătire intensivă pentru ofițerii recent introduși în muncă la unitățile operative.

S-a acționat mai ferm în domeniul apărării muncii și cadrelor de informații externe, un rol important avându-l în această privință cooperarea mai strânsă cu U.M. 0195.

De asemenea, au fost luate măsuri de întărire a ordinii și disciplinei, precum și pentru asigurarea compartimentării și secretizării muncii, iar periodic s-a analizat starea și practica disciplinară, luându-se măsurile ce se impuneau.

Relevându-se existența unor neajunsuri în munca de cadre și învățământ, cu ocazia bilanțurilor s-a scos în evidență necesitatea ca factorii de comandă, organele și organizațiile de partid din unități, să acționeze cu mai multă fermitate și exigență pentru angrenarea întregului efectiv la executarea sarcinilor și misiunilor ordonate, pentru întronarea unui climat de angajare plenară și răspundere comunistă în întreaga activitate, pentru insuflarea la subordonați a dragostei nemărginite față de partid, față de Comandantul Suprem.

*

Unitățile Centrului s-au preocupat de asimilarea unor componente noi de tehnică operativă, perfecționarea sistemului de evidență operativă, asigurarea corespunzătoare a transportului corespondenței diplomatice și folosirea mai eficientă a fondurilor materiale și bănești. De asemenea, s-a acordat atenție gospodăririi mai judicioase a bunurilor din dotare, realizării de economii la carburanți și energie electrică, îndeplinirii planurilor de producție în gospodăriile anexă și acordării unei asistențe medicale susținute care să contribuie la menținerea în bune condiții a stării de sănătate a cadrelor.

Raportăm că principala răspundere pentru neajunsurile care mai dănuie în activitatea noastră revine membrilor Consiliului de conducere, comenzii Centrului, altor cadre de conducere din unități, care nu întotdeauna au reușit să mobilizeze întregul efectiv din subordine la înlăturarea lor.

Asigurăm conducerea Departamentului Securității Statului, personal pe tovarășul ministru secretar de stat TUDOR POSTELNICU, că vom lua toate măsurile pentru înlăturarea cât mai grabnică a neajunsurilor care mai există și pentru a ridica nivelul calitativ al întregii noastre activități, în raport cu cerințele și exigențele formulate în documentele Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale a partidului, în spiritul orientărilor și indicațiilor Comandantului suprem și al sarcinilor ce ne revin din Programul de măsuri al D.S.S. pe anul 1983.

În acest scop, în anul 1983 vom acționa prioritar pentru:

- imprimarea la toate cadrele a spiritului revoluționar și de răspundere comunistă în executarea misiunilor încredințate, creșterea gradului lor de profesionalism, accentuarea laturii preventive a întregii noastre activități, în vederea sporirii contribuției Centrului de Informații Externe la apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile și la promovarea intereselor sale peste hotare;

- creșterea calității și extinderea potențialului informativ, îndeosebi prin crearea unei rețele cu putere de penetrare în clandestinitatea activității secrete desfășurate de organizații, cercuri, grupări și elemente ostile din exterior;

- folosirea mai dinamică și combinativă, la cei mai înalți parametri de eficiență, a celorlalte mijloace și metode specifice activității de informații externe, îndeosebi a tehnicii operative și filajului, pentru asigurarea controlului informativ asupra obiectivelor, problemelor, acțiunilor și cazurilor din preocupare;

- analiza permanentă a evoluției situației operative, stabilirea concluziilor strategice și tactice și a măsurilor ce se impun, astfel încât pe această bază să asigurăm realizarea, la nivelul cerut, a sarcinilor ce decurg din obiectivele fundamentale ale muncii;

- perfecționarea, în continuare, pe baza programelor și planurilor de măsuri elaborate la nivelul D.S.S., a cooperării dintre U.M. 0544 și celelalte unități centrale și teritoriale de securitate, astfel încât să ne conjugăm mai bine eforturile în realizarea de acțiuni unitare, calificate și ofensive, în măsură să determine și să asigure, într-un front comun, folosirea eficientă a tuturor posibilităților și mijloacelor muncii pentru apărarea țării și promovarea intereselor sale în relațiile cu alte state;

- îmbunătățirea sistemului de analiză și sinteză prin intensificarea de către unități a procesului de căutare și culegere a datelor, informațiilor și materialelor secrete, în scopul realizării unui salt calitativ în activitatea de informare;

- ridicarea pe noi coordonate a muncii de înfăptuire a politicii de cadre a partidului în Centrul de Informații Externe; perfecționarea continuă a activității de cunoaștere și instruire a cadrelor, îndeosebi prin creșterea eficienței pregătirii politico-ideologice, de specialitate, militare și de limbi străine.

Suntem conștienți că de modul cum selecționăm, pregătim și educăm cadrele, sub toate aspectele, de felul cum organizăm și orientăm activitatea concretă, de spiritul ofensiv și caracterul calificat al măsurilor întreprinse depinde mobilitatea și capacitatea de acțiune a aparatului, oricât de complexe ar fi misiunile primite și greutățile întâmpinate în lupta cu dușmanul.

*

Cu acest prilej ne exprimăm din nou hotărârea de a acționa cu toată energia și capacitatea profesională pentru a executa, la nivelul cerințelor actuale, misiunile și sarcinile de mare răspundere ce ne-au fost încredințate și, în acest mod, să dovedim prin fapte devotamentul profund, aleasa noastră prețuire și recunoștință fierbinte față de partid, față de Comandantul Suprem.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 40.735, f. 96-109

119.

1983 februarie 12 – Plan de măsuri pentru realizarea sarcinilor ce revin U.M. 0544 în anul 1983

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
– U.M. 0544 –
Nr. 006808 din 12.02.198

STRICT SECRET
Ex. unic
Xerox 6

A P R O B.
ADJUNCT AL MINISTRULUI DE INTERNE
ȘI ȘEF AL U.M. 0544
/ss/ General–locotenent
NICOLAE PLEȘIȚĂ

**PLAN DE MĂSURI
pentru realizarea sarcinilor ce revin U.M. 0544
în anul 1983**

Pentru realizarea la un înalt nivel calitativ a sarcinilor ce îi revin din documentele Congresului al XII–lea și ale Conferinței Naționale a partidului, din ordinele Comandantului suprem, precum și din Programul de măsuri pe anul 1983 al Departamentului Securității Statului, U.M. 0544 va întreprinde următoarele măsuri:

**I. PERFECȚIONAREA ÎN CONTINUARE A MIJLOACELOR ȘI
METODELOR DE MUNCĂ ÎN RAPORT CU CERINȚELE CE DECURG DIN
OBIECTIVELE FUNDAMENTALE ORDONATE DE COMANDANTUL
SUPREM ȘI ÎN FUNCȚIE DE EVOLUȚIA SITUAȚIEI OPERATIVE**

1) Unitățile operative vor acționa cu hotărâre pentru creșterea continuă a spiritului revoluționar al tuturor cadrelor în executarea misiunilor încredințate, imprimarea unui caracter preventiv întregii activități desfășurate, precum și pentru sporirea contribuției lor la apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile și promovarea intereselor statului nostru pe plan internațional.

În acest scop, unitățile operative își vor consolida permanent dispozitivul de luptă astfel încât, pe baza mutațiilor intervenite în situația operativă și a priorităților rezultate din obiectivele fundamentale ale muncii, să asigure controlul informativ asupra spațiilor, obiectivelor, problemelor, acțiunilor și cazurilor din preocupare.

Până la 30 martie 1983 se va analiza această problemă la nivelul fiecărei unități și se vor stabili noi măsuri care să asigure o eficiență sporită întregii activități.

Răspund: șefii unităților de
spațiu și profil

2) Creșterea calității și diversificarea potențialului informativ, îndeosebi prin dezvoltarea unei rețele informative cu o mare capacitate de acțiune, capabilă să penetreze în clandestinitatea activității secrete desfășurate de servicii de spionaj, centre, cercuri, grupări și elemente ostile din exterior.

Până la 10 martie 1983, fiecare unitate operativă își va reanaliza și completa planul propriu de recrutări, îndeosebi din rândul străinilor, astfel încât să se asigure introducerea în rețea a unor informatori cu posibilități reale și a unor surse de influență cu putere de decizie, capabile să rezolve sarcini importante pe linia celor două obiective fundamentale ale muncii.

Lunar, șefii unităților operative vor analiza stadiul realizării planurilor de recrutări.

Unitățile operative vor aplica procedee și modalități mai eficiente de instruire și dirijare a rețelei informative cu sarcini specifice și vor intensifica măsurile de verificare complexă și temeinică a loialității acestora față de colaborarea cu organele noastre.

În lunile mai și noiembrie 1983, comanda Centrului va analiza modul cum unitățile au acționat pentru crearea, instruirea, dirijarea și verificarea rețelei informative.

Răspund: comanda U.M. 0544 și șefii
unităților de spațiu și profil

3) Desfășurarea unei activități dinamice și combinative, prin folosirea în mai mare măsură, în mod calificat și eficient, în raport cu cerințele concrete ale fiecărui caz în parte, a tehnicii operative, filajului, investigației, precum și a combinațiilor și jocurilor operative.

Comenzile unităților vor analiza fiecare acțiune în parte și vor stabili mijloacele și metodele de muncă cele mai adecvate, care să asigure desfășurarea unei activități informativ-operative organizate și de perspectivă.

În ceea ce privește tehnica operativă, în viitor planurile de măsuri în acțiuni și cazuri vor cuprinde modalitățile concrete de folosire a acestora, astfel încât să contribuie în mai mare măsură la finalizarea acțiunii sau cazului respectiv.

Răspund: șefii unităților de spațiu și profil

4) Se vor lua măsuri pentru o mai mare diversificare a acoperirii și legendării sub care acționează cadrele de informații externe, folosind în acest scop toate posibilitățile oferite de instituțiile românești care desfășoară activități de relații externe.

În acest scop, până la 30 iunie 1983, se vor prezenta comenzii Centrului noi propuneri cu privire la modalitățile de realizare a acestei sarcini.

Răspund: șefii unităților operative
și șeful U.M. 0279

II. ACTIVITATEA DE CUNOAȘTERE, PREVENIRE ȘI CONTRACARARE

A ORICĂROR ACȚIUNI OSTILE R.S. ROMANIA

1) În conformitate cu Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1983, asigurarea securității personale a conducerii de partid și de stat va constitui și în continuare obiectivul prioritar al activității aparatului de informații externe.

U.M. 0544/R și unitățile informativ-operative vor acționa, pe baza prevederilor Programului în problema „Acțiuni de atentat care pun în pericol securitatea statului”¹⁰³, pentru intensificarea activității de căutare și culegere a informațiilor, asigurându-se un control riguros asupra organizațiilor, cercurilor, grupărilor și elementelor din exterior pretabile la comiterea unor asemenea acte și cunoașterea din timp a intențiilor sau planurilor acestora, în scopul prevenirii oricăror acțiuni de natură să pună în pericol securitatea conducerii de partid și de stat.

Se va perfecționa cooperarea cu Direcția a V-a, îndeosebi în luarea măsurilor de pază, securitate și gardă, înaintea și pe timpul desfășurării vizitelor la nivel înalt.

Lunar, șefii unităților informativ-operative vor analiza stadiul muncii în acest domeniu iar, semestrial, U.M. 0544/R va raporta comenzii Centrului rezultatele obținute de unități în executarea acestei sarcini.

Răspund: U.M. 0544/R și șefii unităților
de spațiu și profil

2) Cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor inițiate sau desfășurate de serviciile de spionaj, grupările, cercurile și elementele dușmănoase din exterior, a activității propagandistice și de diversiune ideologică, de creare a unor stări de spirit necorespunzătoare ori de instigare la fapte potrivnice intereselor statului nostru. În acest scop se vor întreprinde următoarele:

a/ Se va acorda o atenție sporită cunoașterii planurilor secrete și obiectivelor cu privire la România, urmărite de către serviciile de spionaj, centrele și cercurile reacționare, organisme politico-militare, economice și financiare internaționale, precum și a măsurilor de acoperire și conspirare a cadrelor și agenților lor.

Pentru coordonarea eforturilor pe această linie, va fi intensificată cooperarea cu U.M. 0195 și Direcția a III-a, îndeosebi în scopul exploatarea operative a datelor obținute și al luării măsurilor de prevenire și contracarare ce se impun.

Răspund: șefii unităților de spațiu și profil

b/ Potrivit măsurilor ordonate prin Programul aprobat de conducerea Departamentului Securității Statului, în cooperare cu Direcția I, se va asigura un control informativ eficient asupra tuturor membrilor fostei organizații legionare, aflați în exterior și, îndeosebi, a vârfurilor acestora, în vederea cunoașterii permanente și contracarării oricăror acțiuni ostile inițiate de aceștia împotriva statului nostru.

Atenție deosebită se va acorda obținerii de informații din care rezultă aspecte privind planuri de inițiere a unor activități secrete, depistării și interceptării canalelor de legătură dintre elementele legionare din exterior și cele din țară, care să permită luarea de măsuri de dezinformare și descurajare a acestora.

Până la 31 mai 1983, la nivelul comenzii Centrului se va analiza stadiul muncii desfășurate în problemă, în vederea prezentării la Consiliul de conducere al D.S.S. a concluziilor desprinse din urmărirea informativă a legionarilor din exterior.

Răspund: U.M. 0225, U.M. 0199, 0201
și 0208

¹⁰³ Program de măsuri în problema „Acțiuni de atentat care pun în pericol securitatea statului” aprobat la nivelul Departamentului Securității Statului cu Nr. D/0020607 din 18.06.1980 – A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 41.504, f. 1-9

c/ Având în vedere virulența deosebită a activităților naționalist-iredentiste, se va acționa cu prioritate pentru efectuarea unui control atent, sistematic al cercurilor, grupărilor și elementelor iredentiste. O atenție deosebită se va acorda stabilirii cu exactitate a rolului cercurilor guvernamentale interesate în coordonarea, organizarea și subvenționarea activității iredentiste.

În continuarea aplicării prevederilor din Programul de măsuri ordonat în problema naționalist-iredentistă, în cooperare cu Direcția I și securitățile județene, se va pune un accent sporit pe penetrarea în clandestinitatea organizațiilor și elementelor iredentiste, în vederea obținerii de informații care să permită prevenirea și neutralizarea oricăror intenții de comitere a unor fapte de natură să lezeze securitatea sau integritatea teritorială a statului nostru.

Până la 31 martie 1983, la comanda Centrului se va analiza stadiul îndeplinirii sarcinilor pe această linie în vederea raportării la conducerea Departamentului Securității Statului a concluziilor rezultate.

Răspund: U.M. 0225 și unitățile de spațiu

d/ Se vor întreprinde măsuri complexe pentru cunoașterea, prevenirea și combaterea încercărilor făcute de centre și cercuri reacționare, posturi de radio și publicații ostile din exterior de a denigra realitățile social-politice din țara noastră și de a instiga la emigrare, inclusiv prin exploatarea în scop dușmănos a efectelor produse prin apariția Decretului nr. 402/1982.

Până la 15 aprilie 1983, comanda Centrului va analiza stadiul muncii și va stabili măsurile ce se impun pentru perfecționarea activității în acest domeniu.

Răspund: U.M. 0225 și unitățile de spațiu

e/ În cooperare cu celelalte unități centrale și teritoriale de securitate, se vor lua măsuri mai active de cunoaștere a activității și poziției prezente a membrilor marcant ai fostelor partide burghezo-moșieresti aflați în emigrație, precum și a celor din rândul foștilor demnitari, ofițeri, publiciști și ziariști pe timpul regimului burghezo-moșieresc, elemente aventuriste, declassate care și-au trădat țara.

De asemenea, se va acționa mai hotărât pentru controlul activității foștilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului stabiliți în exterior, al descendenților condamnați la moarte, precum și al foștilor conducători de bande și grupări subversive aflați în străinătate, în vederea prevenirii și contracarării oricăror acțiuni ostile inițiate de aceștia împotriva țării.

La 30 aprilie 1983, comanda Centrului va analiza stadiul îndeplinirii măsurilor ordonate pe această linie.

Răspund: U.M. 0225 și unitățile de spațiu

f/ În baza planului de măsuri elaborat la nivelul Departamentului Securității Statului privind cunoașterea, prevenirea și neutralizarea activității ostile desfășurate sub acoperire religioasă, unitățile informativ-operative vor lua măsuri mai ferme pentru anihilarea vârfurilor cercurilor și organizațiilor reacționare din străinătate care folosesc elementele dușmănoase din cultele neoprotestante, ortodox, catolic și reformat în activitatea lor îndreptată împotriva țării noastre.

O atenție aparte se va acorda depistării emisarilor centrelor cultice și ai organizațiilor religioase din exterior trimiși în țara noastră, identificării acțiunilor de difuzare a materialelor cu caracter mistic.

În ce privește acțiunile ostile inițiate de organizația „OPUS DEI”, U.M. 0199 va prezenta comenzii Centrului, până la 15 martie 1983, un plan special de măsuri vizând prevenirea și contracararea lor.

În luna mai 1983, comanda Centrului va analiza stadiul muncii în această problemă, în vederea prezentării la conducerea Departamentului Securității Statului a concluziilor desprinse și a măsurilor ce se impun în continuare.

Răspund: U.M. 0225 și unitățile de spațiu

g/ Se vor intensifica măsurile de cunoaștere și prevenire a activității ostile a cercurilor masonice din exterior, îndeosebi a celor din S.U.A., Franța, Italia și Anglia care încearcă să atragă personalități și specialiști de valoare din țara noastră.

În același timp, o atenție deosebită se va acorda realizării măsurilor din acțiunile „MIRAJ” și „ORFEU” pentru cunoașterea și contracararea intențiilor sau acțiunilor desfășurate de cercuri interesate din exterior de a determina oameni de cultură și artă, ingineri, medici, cercetători și alții să se stabilească în străinătate.

Până la sfârșitul lunii august 1983, comanda U.M. 0544 va analiza stadiul muncii pe această linie.

Răspund: U.M. 0225 și unitățile de spațiu
și profil

h/ Se va acționa pe un front larg și se vor lua măsuri cât mai diversificate pentru contracararea campaniei anticomuniste și de război psihologic, pentru neutralizarea activităților de instigare la acțiuni potrivnice intereselor de stat ale României socialiste, declanșate de posturile de radio străine, îndeosebi „Europa Liberă”, „Vocea Americii”, „Deutsche Welle”, „B.B.C.” și alte oficine de propagandă reacționară.

În cadrul sarcinilor ce revin U.M. 0544 din Programul de măsuri „ETERUL”, se va urmări cu prioritate depistarea, interceptarea și neutralizarea canalelor de legătură a elementelor dușmănoase din interior cu posturile de radio menționate, cu serviciile de spionaj străine sau cu organizații internaționale reacționare care folosesc și subvenționează activitatea acestor posturi de radio. De asemenea, se vor întreprinde măsuri eficiente de contrapropagandă, de demascare și compromitere a conducătorilor acestora, precum și de dezinformare a factorilor lor de decizie.

Trimestrial, comanda Centrului va analiza modul de executare a măsurilor din Programul „ETERUL”.

Răspund: U.M. 0225, U.M. 0199 și
U.M. 0201

3) Unitățile informative, împreună cu Direcția a II-a și a III-a, potrivit competențelor lor, vor intensifica măsurile operative ce se impun pentru asigurarea controlului străinilor care se deplasează în țara noastră, precum și al cetățenilor români care s-au deplasat în străinătate ori au efectuat misiuni de lungă durată în exterior.

Totodată, U.M. 0544 va intensifica cooperarea cu U.M. 0195 și celelalte unități centrale și teritoriale de securitate, în vederea realizării sarcinilor ce îi revin din programele „ATLAS”, „ALFA” și „MERCUR”.

Până la sfârșitul lunii iulie 1983, comanda U.M. 0544 va analiza modul de desfășurare a acestor activități, în vederea raportării la conducerea Departamentului Securității Statului, a concluziilor desprinse.

Răspund: șefii U.M. 0107 și U.M. 0225,
împreună cu șefii celorlalte
unități informativ-operative

4) Se vor lua măsuri ferme pentru consolidarea organizatorică a grupărilor și asociațiilor loiale din cadrul emigrației române și înființarea altora noi, în scopul folosirii lor mai eficiente în combaterea și neutralizarea acțiunilor ostile țării noastre, conform planului acțiunii „FORUM”.

Lunar, șefii unităților vor analiza stadiul muncii pe această linie, în vederea luării măsurilor ce se impun.

Răspund: U.M. 0225 și unitățile de spațiu

5) Întreprinderea de măsuri concrete și eficiente vizând cunoașterea și prevenirea acțiunilor ostile de natură să afecteze prestigiul R.S. România, desfășurate de ziariști, corespondenții de presă, radio sau T.V. acreditați sau veniți temporar în țara noastră; dezinformarea, derutarea sau influențarea pozitivă a acestora.

Semestrial, la nivelul comenzii Centrului se va analiza eficiența măsurilor luate.

Răspund: șefii unităților de spațiu și profil

III. CREȘTEREA CONTRIBUȚIEI U.M. 0544 LA PROMOVAREA INTERESELOR R.S. ROMÂNIA ÎN RELAȚIILE CU ALTE STATE

1) Unitățile informativ-operative își vor intensifica activitatea specifică pentru a contribui mai eficient la promovarea intereselor R.S. România în relațiile cu diferite state în domeniile politic, economic, de comerț exterior, financiar, tehnico-științific și altele, precum și la menținerea unui climat favorabil țării noastre în străinătate. În acest scop, se va acționa prioritar pentru:

- realizarea de acțiuni de influență pe lângă autorități guvernamentale și alți factori de decizie, conducători de firme, președinți de bănci, în vederea determinării acestora de a sprijini extinderea relațiilor bilaterale cu România.

Atenția principală va fi acordată derulării în condițiuni normale a acordurilor încheiate cu prilejul vizitelor la nivel înalt;

- determinarea factorilor de decizie din cadrul unor organisme financiare internaționale și bănci occidentale pentru a facilita reeșalonarea termenelor de plată a datoriilor scadente;

- promovarea la export a produselor cu un grad înalt de prelucrare, îndeosebi a celor din domeniul construcțiilor de mașini, industriei electronice și electrotehnice, precum și a unor produse greu vandabile;

- depistarea unor noi surse de aprovizionare, în condiții avantajoase țării noastre, cu materii prime de strictă necesitate pentru economia națională;

- obținerea de documentații și materiale T.S. secrete sau aflate sub embargo;

- culegerea de date și informații privind conjunctura politico-economică și financiară internațională necesare ministerelor economice și celorlalte instituții de profil din țară în procesul de negociere a unor acorduri guvernamentale, cu ocazia lucrărilor comisiilor mixte, precum și în alte situații.

Conducerile unităților de spațiu și profil vor analiza și raporta comenzii U.M. 0544 stadiul măsurilor luate și rezultatele concrete obținute pe aceste direcții prioritare de activitate.

Răspund: unitățile de spațiu și profil

2) Se vor diversifica și extinde acțiunile informativ-operative vizând menținerea în exterior a climatului favorabil R.S. România.

În acest scop, în cooperare cu Direcția I și Serviciul „D”, cu instituții de profil din țară, se va acționa pentru elaborarea, publicarea și difuzarea unor materiale prin care să se promoveze adevărul istoric despre țara noastră, realitățile social-economice și să se combată propaganda reacționară, potrivit metodologiei stabilite de șeful Departamentului Securității Statului.

Trimestrial, la comanda unităților operative se vor organiza analize privind modul cum se acționează în acest domeniu.

Răspund: U.M. 0225 și unitățile de spațiu

3) O atenție deosebită se va acorda perfecționării activității desfășurate de I.C.E. „Dunărea”, în vederea realizării atribuțiilor ce-i revin din Decretul prezidențial de constituire.

Conducerea I.C.E. „Dunărea” va raporta sistematic comenzii U.M. 0544, potrivit metodologiei stabilite, stadiul realizării planului de export și orice alte probleme legate de activitatea întreprinderii.

Toate unitățile informativ-operative vor acționa pentru sprijinirea eficientă a I.C.E. „Dunărea”, îndeosebi prin:

- identificarea și aducerea în țară de parteneri de afaceri cu un bun potențial financiar și comercial;
- obținerea de informații privind prețurile practicate de concurență, condițiile de contractare, raportul cerere-ofertă pe piața mondială, regimul licitațiilor etc.;
- obținerea oricăror altor date și informații secrete utile desfășurării în bune condiții a activității întreprinderii.

Unitățile de spațiu și profil vor include în planurile de măsuri trimestriale modalitățile concrete de acțiune pentru realizarea sarcinilor ce le revin pe linia I.C.E. „Dunărea”.

Lunar, șefii acestor unități vor analiza stadiul realizării măsurilor proprii, iar trimestrial, conducerea I.C.E. „Dunărea” va raporta comenzii U.M. 0544 modul cum s-a acționat de către celelalte unități pentru promovarea exportului de produse din nomenclatorul acestei întreprinderi.

Totodată, pentru asigurarea derulării corespunzătoare a contractelor în care este implicată I.C.E. „Dunărea”, se va intensifica cooperarea cu unitățile centrale și teritoriale de securitate, în baza programului de măsuri „MERCUR”, în care sens li se vor transmite problemele pentru a căror rezolvare se impune sprijinul lor.

Răspund: conducerea I.C.E. „Dunărea”

și șefii unităților de spațiu

și profil

4) Unitățile de spațiu și profil se vor preocupa mai intens pentru obținerea, prin mijloace specifice, de documentații și materiale tehnico-științifice secrete ori care sunt supuse embargoului sau comportă efort valutar deosebit, în vederea creșterii contribuției noastre la realizarea programelor prioritare de dezvoltare a ramurilor de vârf și, în primul rând, a celor vizând înfăptuirea programelor speciale adoptate de Conferința Națională a partidului cu privire la dezvoltarea bazei energetice, valorificarea superioară și creșterea producției de materii prime minerale și energetice primare.

U.M. 0107 va stabili concret, în funcție de cerințele acestor programe, tematicile ce trebuie rezolvate și se va îngriji de valorificarea la beneficiarul intern a materialelor și documentațiilor obținute de aparatul nostru pe această linie.

O atenție aparte se va acorda sporirii aportului unităților informative la rezolvarea unor probleme din domeniul cercetării științifice, în care scop U.M. 0107 va întocmi un plan de măsuri care să acopere perioada 1983-1985 și să prevadă tematici și sarcini concrete ce trebuie realizate prin folosirea mijloacelor specifice muncii de informații externe.

Răspund: U.M. 0107 și celelalte unități

de spațiu și profil

5) U.M. 0199 și U.M. 0201 vor lua măsuri de a folosi mai eficient posibilitățile oferite de marile firme și companii de pe spațiile din preocupare, pentru a penetra și realiza noi deschideri pe terțe piețe, îndeosebi pe cele ale țărilor în curs de dezvoltare, pentru produsele românești.

În acest scop, se vor prezenta comenzii Centrului, până la 1 aprilie 1983, propuneri concrete menite să ducă la executarea acestei sarcini.

6) În vederea îmbunătățirii dotării aparatului cu mijloace T.O. dintre cele mai perfecționate, unitățile vor transmite la U.M. 0301 propuneri cu necesarul de aparatură pe baza cărora, până la 1 aprilie 1983, prin grija acestei unități și a U.M. 0107, se va întocmi

un program cuprinzând sarcinile ce revin tuturor unităților de spațiu și profil pe linia obținerii de mijloace tehnice folosite în munca de informații.

U.M. 0107 și U.M. 0301 vor raporta trimestrial comenzii Centrului aportul fiecărei unități la rezolvarea acestei sarcini.

7) Unitățile de spațiu și profil vor întreprinde acțiuni mai eficiente, atât cu prilejul negocierii și semnării unor contracte de comerț exterior și cooperare economică, cât și prin folosirea altor modalități specifice, în scopul realizării unui volum sporit de operațiuni de aport valutar special, de transferare în țară a unor succesiuni și a unor valori și bunuri aparținând patrimoniului național.

Trimestrial, la nivelul comenzii Centrului, se vor analiza rezultatele obținute în acest domeniu.

Răspund: U.M. 0107 și unitățile de spațiu
și profil

8) U.M. 0199 și U.M. 0201 vor iniția și realiza acțiuni informativ-operative vizând limitarea efectelor măsurilor luate de Administrația S.U.A. și de COCOM pentru introducerea de noi restricții la exportul de tehnologie avansată către țările socialiste, inclusiv România.

IV. ÎMBUNĂTĂȚIREA SISTEMULUI ȘI METODOLOGIEI DE LUCRU ÎN VEDEREA CREȘTERII EFICIENȚEI ACTIVITĂȚII APARATULUI DE INFORMAȚII EXTERNE

1) În vederea perfecționării continue a muncii de informații externe și potrivit sarcinilor ce revin U.M. 0544 din Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1983, până la 30 iulie 1983 se vor prezenta comenzii Centrului propuneri de noi ordine și reglementări care să ducă, în principal, la creșterea răspunderii în recrutarea și folosirea surselor, exploatarea informațiilor și asigurarea unui grad sporit de compartimentare și secretizare a activității informativ-operative.

Răspunde: Comisia pentru ordine,
regulamente și instrucțiuni

2) Unitățile informativ-operative își vor îmbunătăți activitatea de studii, analiză și prognoză pe probleme de fond al muncii, pe baza căreia vor selecționa mai riguros prioritățile de acțiune, atenția principală urmând să fie acordată cunoașterii, prevenirii și contracarării oricăror activități ostile desfășurate de serviciile de spionaj străine, de cercurile și centrele reacționare, de grupările naționalist-iredentiste, legionare și, îndeosebi, de vârfurile acestora, precum și de oficiile de propagandă anticomunistă și de război psihologic.

Răspund: șefii unităților de spațiu și profil

3) Șefii de unități și sectoare vor selecționa și lua sub control acțiunile și cazurile aflate în lucru care, prin complexitatea lor, impun o coordonare nemijlocită și o urmărire sistematică a stadiului îndeplinirii planurilor de măsuri aprobate pentru fiecare în parte.

Răspund: șefii unităților
informativ-operative

4) Se va acționa susținut pentru creșterea aportului grupelor operative teritoriale 0544 la rezolvarea sarcinilor pe linia muncii de informații externe.

În acest scop, se va îmbunătăți în continuare activitatea de îndrumare și control efectuată de unitățile informativ-operative coordonatoare.

În luna martie 1983, se va organiza o convocare de lucru și instructaj cu șefii grupelor operative teritoriale, în cadrul căreia se vor stabili direcțiile prioritare de acțiune, modalitățile concrete de folosire mai eficientă a posibilităților existente pe plan local pe linia activității de informații externe, precum și alte măsuri care să determine creșterea

contribuției grupelor la realizarea sarcinilor ce decurg din obiectivele fundamentale ale muncii noastre.

Răspund: șefii unităților centrale
coordonatoare

V. PERFECȚIONAREA ACTIVITĂȚII DE ANALIZĂ ȘI SINTEZĂ

1) Se vor întreprinde măsuri pentru ca activitatea de analiză și sinteză să devină un instrument eficient care să pună la dispoziția comenzii U.M. 0544 datele și informațiile necesare pentru controlul și orientarea întregii munci de informații externe.

Răspund: U.M. 0282 și unitățile
de spațiu și profil

2) Perfecționarea sistemului de căutare și culegere a informațiilor, în care scop, până la 30 martie 1983, se va elabora un plan-cadru, precum și tematici orientative vizând direcționarea întregii activități desfășurate de unitățile informativ-operative pe această linie.

Răspund: Șeful U.M. 0282 și șefii
unităților de spațiu și profil

3) Îmbunătățirea conținutului și diversificarea tematicii materialelor înaintate la Comandantul Suprem, precum și a sistemului de raportare la conducerea D.S.S. a problemelor operative deosebite care apar în procesul executării sarcinilor și misiunilor încredințate.

Răspund: Șeful U.M. 0282 și șefii
unităților de spațiu și profil

4) Creșterea contribuției U.M. 0544 la documentarea informativă a conducerii Departamentului Securității Statului, a cadrelor de bază din aparatul de securitate, pe diverse probleme de interes rezultate din interceptarea știrilor transmise de agenții internaționale de presă, a emisiunilor în limba română ale unor posturi de radio străine, precum și prin prezentarea unor fișe de obiectiv și personalități, studii, note și sinteze documentar-informative, cuprinzând, în principal, aspecte pe linie de spionaj-contraspionaj și terorism-antiterorism.

Răspunde: Șeful U.M. 0282

VI. RIDICAREA CONTINUĂ A CALITĂȚII MUNCII DE SELECȚIONARE, CUNOAȘTERE, PREGĂTIRE ȘI PROMOVARE A CADRELOR DIN CENTRUL DE INFORMAȚII EXTERNE

1) Întreaga activitate în acest domeniu se va desfășura în baza prevederilor hotărârilor de partid și de stat, a orientărilor și indicațiilor Comandantului suprem și a ordinelor conducerii Departamentului Securității Statului.

U.M. 0279, împreună cu celelalte unități, vor analiza și redistribui fondul de cadre, astfel încât să se asigure în primul rând efectivele necesare realizării sarcinilor pe linia muncii informativ-operative.

De asemenea, U.M. 0279 și șefii de unități vor stabili nevoile de noi încadrări în raport cu cerințele specifice muncii și în limita funcțiilor prevăzute în statele de organizare.

Termen: 31 decembrie 1983

Răspund: U.M. 0279 și șefii de unități

2) Se va intensifica activitatea de cunoaștere a cadrelor, atât în procesul muncii, cât și în familie și societate, în vederea asigurării unui efectiv corespunzător și a prevenirii oricăror abateri.

Semestrial, Consiliul de conducere al U.M. 0544 va analiza starea și practica disciplinară și va stabili măsurile ce se impun pentru întărirea acestora.

Răspund: Consiliul de conducere al
U.M. 0544 și U.M. 0279

3) Se va reanaliza și actualiza rezerva de cadre pentru a se putea asigura în perspectivă nevoile de promovare în funcțiile de comandă.

Termen: 31 martie 1983

Răspund: șefii de unități și U.M. 0279

4) Se va îmbunătăți conținutul planurilor tematice de pregătire și reciclare a cadrelor în anul 1983, astfel încât să se asigure instruirea aparatului pe probleme prioritare și aprofundarea elementelor esențiale ale metodologiei muncii de informații externe.

O atenție deosebită se va acorda testării și perfecționării nivelului de pregătire a ofițerilor în domeniul autoapărării, al folosirii cu eficiență a tuturor mijloacelor muncii și, îndeosebi, în manipularea tehnicii operative și depistarea filajului.

Termen: 31 martie 1983

Răspund: șefii de unități și U.M. 0279

5) Se va realiza verificarea cunoștințelor și atestarea nivelului de pregătire al cunoscătorilor de limbi străine, prin prisma cerințelor impuse de munca de informații externe și a ordinelor date de șeful U.M. 0544. În acest sens, se va pune un mai mare accent pe pregătirea individuală și organizarea de cursuri intensive de perfecționare a cunoscătorilor de limbi străine.

Termen: 30 iunie 1983

Răspunde: U.M. 0279

6) Se va continua elaborarea unor materiale de învățământ destinate ridicării continue a nivelului de pregătire profesională a cadrelor.

În acest scop, Comisia de metodică va prezenta comenzii U.M. 0544, până la 1 martie 1983, planul tematic cuprinzând materialele ce vor fi elaborate în 1983.

Răspunde: Comisia de metodică a

U.M. 0544

7) Șefii de unități, sprijiniți de organizațiile și organele de partid, vor asigura creșterea conținutului și eficienței învățământului politico-ideologic, al tuturor activităților cultural-educative în vederea dezvoltării conștiinței socialiste, a educării efectivelor în spiritul dragostei față de patrie, partid și popor, față de Comandantul Suprem, a înarmării lor cu temeinice cunoștințe și convingeri profunde pentru a fi în măsură să acționeze cu discernământ politic, fermitate și răspundere comunistă în executarea ordinelor și misiunilor încredințate.

În acest scop, tematica învățământului politico-ideologic va fi axată pe însușirea documentelor și hotărârilor Conferinței Naționale a partidului, a indicațiilor și orientărilor Comandantului suprem.

Răspund: șefii de unități

VII. FOLOSIREA MAI RAȚIONALĂ A FONDURILOR FINANCIARE ȘI A MIJLOACELOR MATERIALE

1) Efectuarea de analize periodice și controale sondaj asupra existenței bunurilor materiale și a mijloacelor financiare, folosirii și păstrării acestora, a modului de întocmire a documentelor cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare, a compartimentării și conspirativității.

Răspunde: U.M. 0297

2) Folosirea rațională a autovehiculelor din dotare, întreținerea și exploatarea lor în concordanță cu necesitățile de optimizare a transporturilor, de încadrare în cotele de benzină alocate, de realizarea de economii la carburanți.

Totodată, se va reanaliza repartizarea conducătorilor auto în vederea satisfacerii cu prioritate a nevoilor unităților informativ-operative.

Răspunde: U.M. 0297

3) Continuarea acțiunii de recuperare a materialelor feroase, precum și a oricăror altor materiale re folosibile, în concordanță cu reglementările legale în vigoare.

În același timp, se va acționa pentru reducerea consumului de energie (electrică, termică), combustibil lichid, gaze naturale conform planului de măsuri aprobat de comanda U.M. 0544.

Răspund: U.M. 0297 și celelalte unități

4) Se vor continua măsurile pentru asigurarea necesarului de spațiu locativ pentru satisfacerea nevoilor cadrelor și ale cerințelor muncii informative.

Având în vedere că unele case de lucru sunt necorespunzătoare, din diferite motive, până la data de 15 martie 1983, șeful U.M. 0279 și șefii celorlalte unități de spațiu și de profil vor analiza situația și vor face propunerile ce se impun.

Răspund: șeful U.M. 0297 și șefii
unităților operative

5) Sprijinirea dezvoltării continue a gospodăriilor agricole ajutătoare în vederea asigurării hrănirii efectivelor, degrevării pieței și a fondului centralizat de stat cu produse agroalimentare.

U.M. 0297 își va prevedea sarcini concrete pe produse, astfel încât să se asigure realizarea unei producții sporite, comparativ cu cea obținută în anul precedent.

Termen: 30 decembrie 1983

Răspund: șeful U.M. 0297, U.M. 0279/I,
U.M. 0544/R și U.M. 0297/I

VIII. IMPRIMAREA ÎN ÎNTREAGA ACTIVITATE A CADRELOR DE COMANDĂ A UNUI STIL DE MUNCĂ DINAMIC ȘI REVOLUȚIONAR

1) Consiliul de conducere al Centrului de Informații Externe, cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid, va acționa permanent pentru ca întreaga activitate să se desfășoare potrivit hotărârilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale a partidului, ordinelor și orientărilor Comandantului suprem.

Se va acorda atenție deosebită imprimării la toate cadrele de informații externe a unui spirit revoluționar, perfecționării organizării și conducerii întregii activități, precum și îmbunătățirii controlului îndeplinirii hotărârilor luate, întăririi ordinii și disciplinei militare.

Răspund: șefii de unități

2) Îmbunătățirea stilului și metodelor de muncă ale cadrelor de conducere, eliminarea unor lucrări inutile, organizarea judicioasă a muncii de comandă, concepție, decizie, control și îndrumare, astfel încât timpul de lucru să fie afectat activității practice în acțiuni, probleme și cazuri concrete.

Răspund: comanda U.M. 0544 și
șefii de unități

3) Șefii de unități, cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid, vor stabili noi măsuri în vederea folosirii depline a efectivelor din subordine, a realizării la un nivel calitativ superior a sarcinilor și îmbunătățirii în continuare a organizării, planificării și controlului muncii.

Până la sfârșitul trimestrului I/1983, unitățile operative vor reanaliza încărcătura cu sarcini a fiecărui cadru, pentru a asigura cuprinderea eficientă a întregului front de lucru deschis, precum și un caracter ofensiv, dinamic și continuu în executarea misiunilor încredințate.

Răspund: șefii de unități

În baza sarcinilor cuprinse în acest plan, unitățile din cadrul Centrului de Informații Externe își vor întocmi planuri proprii de muncă, în funcție de specificul activității pe care o desfășoară.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 40.735, f. 110-132

120.

1983 februarie 21 – Notă întocmită de U.M. 0225 cu problemele ce urmează a fi cuprinse în Raportul privind eficiența măsurilor întreprinse pentru prevenirea, contracararea și neutralizarea acțiunilor ostile puse la cale și desfășurate din exterior împotriva R.S. România

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 -

STRICT SECRET
Ex. unic

Nr. 225/h.3/0044782/36 din 21.02.1983

N O T Ă

**cu problemele pe linia U.M. 0544 ce urmează a fi cuprinse în
Raportul privind eficiența măsurilor întreprinse pentru prevenirea,
contracararea și neutralizarea acțiunilor ostile puse la cale
și desfășurate din exterior împotriva R.S. România**

1.- În străinătate activează, în prezent, în afara grupărilor legionare simiste și antisimiste, peste 40 organizații ale emigrației române care desfășoară activități potrivnice țării noastre, dintre care, mai importante: 13 în Franța, 12 în S.U.A., câte 3 în Canada și Australia, câte 2 în R.F. Germania și Elveția și câte una în Spania, Suedia, Anglia și Brazilia.

Totodată, aproximativ 33 comunități și grupări religioase ale emigrației române (22 în S.U.A., 4 în Canada, 3 în Franța, 2 în R.F. Germania și câte una în Elveția și Italia) sunt conduse de elemente ostile sau se află sub influența unor asemenea persoane.

Organizațiile și grupările emigrației române ostile editează aproximativ 33 publicații (reviste, ziare și fițuici), dintre care 11 apar în S.U.A., 7 în Franța, 6 în R.F. Germania, câte 2 în Canada și Australia și câte una în Spania, Suedia, Anglia și Belgia.

Legionarii activează mai intens în Spania, Franța, R.F. Germania, Austria, Italia, S.U.A., Canada, Argentina, Brazilia și Australia.

Dintre organizațiile și grupările emigrației române care au desfășurat în ultima perioadă activități potrivnice intereselor R.S. România cu un caracter sporit de pericolozitate, menționăm: „COMITETUL PENTRU REÎNTREGIREA FAMILIILOR”, Comitetul „ADEVĂRUL DESPRE ROMÂNIA”, Secția nord-americană a „CONSILIULUI NAȚIONAL ROMÂN” (S.U.A.); „ASOCIAȚIA FOȘTILOR DEȚINUȚI POLITICI DIN ROMÂNIA” („A.F.D.P.”), „LIGA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMÂNIA”, „FEDERAȚIA ROMÂNILOR LIBERI”, „CENTRUL ROMÂN DE CERCETĂRI”, „CASA ROMÂNEASCĂ”, Cenaclul „HYPERION” (Franța); „CERCUL DEMOCRAT AL ROMÂNILOR DIN GERMANIA PENTRU COLABORARE CULTURALĂ ȘI SOCIALĂ GERMANO-ROMÂNĂ” („C.D.R.”) și Secția română a postului de radio „EUROPA LIBERĂ” (R.F.G.); „ASOCIAȚIA CULTURALĂ A ROMÂNILOR DIN ANGLIA” („A.C.A.R.D.A.”) și „ASOCIAȚIA ROMÂNILOR AUSTRALIENI” („A.R.A.”).

Emigrația maghiară este constituită în peste 315 organizații și grupări (aproximativ 225 în S.U.A., 86 în Australia, 12 în Canada, 17 în R.F. Germania, 11 în Belgia, 8 în Franța, 7 în Austria, 5 în Anglia, 4 în Italia), majoritatea acestora desfășurând activități cu caracter iredentist, îndreptate împotriva României.

Organizațiile maghiare dispun de importante mijloace de propagandă – peste 35 publicații (14 în S.U.A., 7 în Australia, 5 în Canada, 3 în R.F. Germania, câte 2 în Franța și Anglia, câte una în Italia și Belgia), posturi și emisiuni de radio în S.U.A., Canada, Suedia etc.

Dintre organizațiile maghiare cu activitate iredentistă antiromânească deosebit de ostilă menționăm: „COMITETUL PENTRU DREPTURILE OMULUI ÎN ROMÂNIA”, „MIȘCAREA CRUCEA ȘI SPADA”, „COMITETUL PENTRU INDEPENDENȚA TRANSILVANIEI”, „UNIUNEA MONDIALĂ ARDELEANĂ”, „FEDERAȚIA MAGHIARĂ AMERICANĂ”, „UNIUNEA ARDELEANĂ AMERICANĂ” (S.U.A.); Secțiile franceze ale „UNIUNII MONDIALE A LUPTĂTORILOR MAGHIARI PENTRU LIBERTATE” și „COMUNIUNII DE INTERESE A LUPTĂTORILOR MAGHIARI”, „ASOCIAȚIA SCRIITORILOR MAGHIARI”, „MISIUNEA CATOLICĂ MAGHIARĂ (Franța); „CONGRESUL EUROPEAN AL MAGHIARILOR LIBERI” (R.F.G.); „MIȘCAREA PENTRU INDEPENDENȚA TRANSILVANIEI”, „ASOCIAȚIA PROFESORILOR ȘI OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ ENGLEZI DE ORIGINE MAGHIARĂ”, „ASOCIAȚIA MAGHIARILOR”, Gruparea „SZEPESI GYÖRGY” (Marea Britanie); Asociația literară „BORNEMISZA PETER”, „EUROPA CLUB”, „PRO LIBERTATE”, „ASOCIAȚIA CULTURALĂ MAGHIARĂ” (Austria); „UNIUNEA ASOCIAȚIILOR MAGHIARE DIN ELVEȚIA”, „CERCUL PRIETENILOR CĂRȚII ȘI LITERATURII MAGHIARE DIN ELVEȚIA”; „ORGANIZAȚIA NAȚIONALĂ A MAGHIARILOR DIN SUECIA”, „ALIANȚA MAGHIARILOR DIN SUECIA DE SUD”, „FRONTUL UNIT AL MAGHIARILOR LIBERI” (Suedia); „ASOCIAȚIA CULTURALĂ MAGHIARĂ”, „UNIUNEA MAGHIARILOR DIN LIÈGE”, Clubul „MINDZENTY” (Belgia).

Există, de asemenea, în diferite țări numeroase organizații internaționale și autohtone, cu caracter guvernamental și neguvernamental, ce se ocupă de emigranți sau în cadrul cărora activează elemente originare din România, cunoscute cu atitudine ostilă țării noastre. Dintre acestea menționăm: „AMNESTY INTERNATIONAL”, „GRUPUL EUROPEAN DE LEGĂTURĂ”, „EVANGHELISMUL SUBTERAN”, „CENTRUL PENTRU STUDIAREA RELIGIEI ȘI COMUNISMULUI”, „GRUPUL PENTRU DREPTURILE MINORITĂȚILOR”, „SOCIETATEA BIBLICĂ”, Keystone College (Anglia); „SOCIETATEA INTERNAȚIONALĂ PENTRU DREPTURILE OMULUI” („I.G.F.M.”), Organizația religioasă „ECCLESIA” (R.F.G.); „COMITETUL INTELLECTUALILOR PENTRU O EUROPA A LIBERTĂȚILOR”, „COMITETUL FRANCEZ PENTRU APĂRAREA PREOTULUI CALCIU”, „GRUPUL DIN PARIS”, „COMITETUL EUROPEAN PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI”, „ASOCIAȚIA PENTRU SPRIJINIREA INTELLECTUALILOR DIN EUROPA DE EST” (Franța); „ORGANIZAȚIA EMIGRANȚILOR DIN ȚĂRILE DE EST” (Danemarca); „CHRISTIAN SOLIDARITY INTERNATIONAL”, „MAHARISHY EUROPEAN RESEARCH UNIVERSITY”, „COMITETUL DE SOLIDARITATE CU OPOZANȚII DIN ȚĂRILE DE EST” („C.S.S.O.S.”), „GRUPUL HELSINKI” (Elveția); „OPUS DEI” (Italia); „ASOCIAȚIA REFUGIAȚILOR POLITICI GRECI”.

Multe dintre aceste organizații au filiale în diferite țări și, respectiv, grupuri de lucru ce se ocupă în mod special de România (ex. „AMNESTY INTERNATIONAL”).

2.- În contextul deteriorării situației politice internaționale, al imixtiunii brutale, în treburile interne ale țărilor socialiste, inclusiv ale României, al escaladării practicilor

războiului psihologic, în strânsă legătură cu ofensiva cercurilor reacționare și a serviciilor de spionaj străine care acționează, în ultima vreme, împotriva țării noastre pe un front larg, angrenând la acțiuni ostile forțe sporite ce cuprind cercuri guvernamentale, organizații internaționale, centre de propagandă diversionistă, organe de presă și alte mijloace mass-media, am înregistrat în cursul anului 1982 o reactivare și o folosire mai intensă a unor grupări și elemente deosebit de ostile ale emigrației române din Franța, R.F. Germania, Anglia, S.U.A. și Canada.

Astfel, s-au amplificat acțiunile directe de mistificare și denigrare a realităților din țara noastră, prin intermediul unor organizații cum sunt: „AMNESTY INTERNATIONAL”, „LIGA MONDIALĂ ANTICOMUNISTĂ”, comitetele pentru drepturile omului din mai multe țări occidentale, diferite cercuri cultice, grupări și cercuri ale emigrației ostile originare din România și Ungaria.

Evoluția situației operative relevă faptul că în anul 1982 s-a înregistrat o escaladare a agresivității cercurilor imperialiste, a serviciilor de spionaj și a organizațiilor dușmănoase din străinătate, forțele reacțiunii fiind puse în mișcare, organizate și coordonate de Statele Unite ale Americii care își intensifică rolul de centru al reacțiunii mondiale, al luptei înverșunate împotriva țărilor socialiste.

În perioada la care ne referim s-a înregistrat și un proces de trecere de la unele forme secrete, ascunse ale activităților ostile la oficializarea acestora prin declanșarea unor acțiuni dușmănoase fățișe, vizând destabilizarea situației din țările socialiste inclusiv din România.

Reactivarea și relansarea la nivelul factorilor de decizie din principalele state capitaliste a propagandei și luptei anticomuniste a avut un efect direct, stimulator asupra organizațiilor, grupărilor și elementelor dușmănoase din cadrul emigrației originare din România, folosite ca masă de manevră în acțiuni potrivnice țării noastre.

3.- Între acțiunile mai deosebite întreprinse anul trecut și până în prezent împotriva R.S. România se numără următoarele:

La îndemnul și cu sprijinul multilateral al cercurilor interesate, unii exponenți ai emigrației reacționare au reluat, în forme noi, ideea unirii într-un singur front a celor mai dușmănoase grupări și elemente, aparținând fostelor partide burgheze și acționează pentru regrouparea emigrației într-o singură organizație care să servească scopurilor urmărite de serviciile de spionaj și diversiune. Sunt elocvente în acest sens încercările unor indivizi puși în slujba C.I.A. de a organiza un „CONGRES MONDIAL AL ROMÂNILOR” și de a constitui așa-zisa „FEDERAȚIE A ROMÂNILOR DIN EXIL”, în fruntea căreia să impună elemente care au aparținut partidelor burgheze sau aflate în anturajul fostului monarh.

În acest context, demersurile lui IANCU RAȚIU, președintele „A.C.A.R.D.A.” din Marea Britanie, s-au soldat cu obținerea adeziunii de principiu a unor organizații cum sunt „C.D.R.” și „A.F.D.P.”, cu ocazia unei întruniri organizate în luna noiembrie 1982 în R.F. Germania.

În Franța, „A.F.D.P.” a trimis scrisori și memorii unor personalități politice, posturi de radio, guverne occidentale și organizații internaționale, pe tema pretensei nerespectări a drepturilor și libertăților cetățenești în România.

„LIGA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMÂNIA” a continuat acțiunile cu caracter protestatar și publicarea de materiale cu conținut denigrator în presa franceză și a emigrației ostile. De asemenea, a organizat o demonstrație de protest în fața Ambasadei române din Paris cu ocazia apariției Decretului nr. 402/1982.

„FEDERAȚIA ROMÂNILOR LIBERI” a întreprins contacte și consultări cu lideri ai organizațiilor ostile ale emigrației ostile din Franța și alte țări, având ca principal obiectiv determinarea acestora să participe la întrunirea preconizată a avea loc în luna februarie

1983 în Belgia, în vederea organizării așa-zisului „CONGRES MONDIAL AL ROMÂNILOR”.

Dintre activitățile ostile antiromânești, ce au avut loc în Franța în ultima perioadă mai menționăm:

- acțiunile organizate în cazul VIRGIL TĂNASE, ...¹⁰⁴, precum și provocările la adresa unui diplomat român;

- manifestările repetate ale unor emigranți reacționari;

- publicarea lucrării „În România după gratii” a lui DORU NOVACOVICI.

În R.F. Germania, „C.D.R.” și-a întărit legăturile cu alte organizații ostile ale emigrației române. Totodată, în scopul intensificării activității politice, la 18 septembrie 1982 a fost înființată o filială a acestui cerc în Offenbah.

„I.G.F.M.”, în colaborare cu reprezentanți ai emigrației germane originare din țara noastră și cu participarea unor politicieni vest-germani, a organizat demonstrații cu caracter ostil R.S. România în zilele de 4 și 11 decembrie 1982, efectele fiind însă limitate la zona de organizare.

În S.U.A., „COMITETUL PENTRU REÎNTREGIREA FAMILIILOR” condus de DUMITRU APOSTOLIU, Comitetul „ADEVĂRUL DESPRE ROMÂNIA” al cărui președinte este BRUTUS COSTE și Secția nord-americană a „CONSILIULUI NAȚIONAL ROMÂN”, condusă de ALEXANDRU BRATU, au continuat să desfășoare activități potrivnice țării noastre, concretizate îndeosebi în întruniri și manifestații publice cu caracter ostil.

Acțiunile naționaliste maghiare au înregistrat un curs periculos și o escaladare fără precedent, fiind desfășurate în mod organizat și unitar, prin mobilizarea unor largi forțe și mijloace de o incisivitate și nocivitate deosebite. În principalele state capitaliste cu mari concentrări de emigranți maghiari s-au amplificat activitățile ostile pe tema pretensei persecutări a naționalității maghiare din România, urmărindu-se determinarea și influențarea a cât mai multor factori de decizie din guverne, parlamente, organe și organisme internaționale să acționeze împotriva politicii și intereselor românești în străinătate și pentru a susține tezele revizioniste cu privire la Transilvania. Concludente sunt, în acest sens, demersurile senatorului american GUS YATRON care a încercat introducerea în Congresul S.U.A. a unei rezoluții semnate de 121 kongresmeni, prin care se solicită intervenția Administrației REAGAN pentru a susține „autonomia maghiarilor din Transilvania”.

Ofensiva activităților emigrației iredentiste maghiare, concertate cu acelea inițiate în R.P. Ungară, s-a concretizat, între altele, în încercarea de organizare pe teritoriul Transilvaniei a unor acțiuni deschise și clandestine prin intermediul unor elemente de naționalitate maghiară cunoscute cu concepții naționalist-șovine.

Pe linia încercărilor grupărilor iredentiste maghiare de a pătrunde în diferite organisme guvernamentale și neguvernamentale din țările occidentale pentru a le folosi în desfășurarea de acțiuni potrivnice intereselor R.S. România, menționăm demersurile repetate ale organizației „LUPTĂTORII MAGHIARI PENTRU LIBERTATE” de a deveni membră în Comitetul organizațiilor neguvernamentale din cadrul O.N.U.

Între acțiunile antiromânești fățișe mai deosebite desfășurate în ultima perioadă, se numără demonstrația iredentistă ce a avut loc în New York la 23 ianuarie a.c.

Reactivizarea organizațiilor fasciste și neofasciste, amploarea fenomenului terorist pe plan internațional și politica generală anticomunistă a cercurilor guvernamentale din principalele țări occidentale au determinat mutații și în concepția și preocupările căpeteniilor și grupărilor legionare din străinătate. Fără a renunța la vechile forme și metode

¹⁰⁴ Pasaj anonimizat

de activitate, legionarii din Franța, R.F. Germania, S.U.A. și Canada sunt tot mai preocupați de inițierea unor acțiuni ce vizează reactivarea unor elemente cu trecut legionar, încercări de creare în țară de nuclee clandestine care, potrivit intențiilor lor, să fie în măsură să acționeze pentru realizarea unor scopuri fanatice.

În ceea ce privește problema culte-secte, s-a înregistrat revitalizarea unor organizații și centre cultice reacționare precum și intensificarea folosirii religiei ca pretext și mijloc de amestec și incitare a maselor de credincioși, îndeosebi din rândul neoprotestanților, la acțiuni îndreptate împotriva orânduirii sociale din țara noastră. S-au inițiat în exterior acțiuni vizând crearea de disidențe în rândul clerului ortodox, în vederea constituirii de grupări protestatere care să desfășoare activități menite să ducă la destabilizarea raporturilor dintre stat și religie. În acest context se înscriu și acțiunile de amestec direct în treburile interne ale statului român întreprinse de Vatican prin readucerea în actualitate a problemei bisericii greco-catolice, precum și sprijinirea unor instituții religioase catolice cu caracter iredentist.

Organizația religioasă „ECCLESIA” din R.F. Germania a organizat la Köln două demonstrații, cerând eliberarea preotului GHEORGHE CALCIU-DUMITREASA și a unor elemente baptiste protestante.

În angrenajul propagandei diversioniste îndreptate împotriva țării noastre, postul de radio „Europa Liberă” a continuat să joace un rol important ca factor promotor al războiului ideologic, programele difuzate având un caracter din ce în ce mai agresiv și instigator ce vizează toate domeniile și valorile social-politice din România. Această oficiină folosește tot mai intens o gamă largă de mijloace de informare, realizând un schimb sistematic de date și informații cu organe de presă, edituri, centre culturale pe care le antrenează în acțiuni de propagandă denigratoare cu privire la realitățile social-politice din țara noastră.

Emisiunile posturilor de radio „B.B.C.”, „VOCEA AMERICII” și „DEUTSCHE WELLE” au fost tot mai mult încorporate în problematica de mistificare și denaturare antiromânească, în baza orientărilor și tematicilor date de administrația americană.

Pentru dezvoltarea și diversificarea mijloacelor de propagandă în Europa, C.I.A. și alte centre reacționare au înființat, în anul 1982, în Franța, așa-zisul post liber „RADIO UNIVERS” iar în R.F. Germania „SOCIETATEA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN ȚĂRILE DIN EUROPA RĂSĂRITEANĂ”, ca instrumente prin care să se susțină și să se încurajeze acțiunile protestatere ale unor elemente ce se consideră frustrate de drepturi politice și religioase.

Din analiza efectuată rezultă clar concluzia potrivit căreia toate activitățile dușmănoase menționate vizează în mod direct subminarea sistemului, instituțiilor și valorilor politice și morale fundamentale ale orânduirii noastre socialiste, înfăptuirile revoluționare ale poporului român în cele mai importante domenii de activitate, independența, suveranitatea și integritatea teritorială a țării.

4.- În cursul anului 1982 și până în prezent, organele noastre au întreprins următoarele măsuri mai importante pentru prevenirea, contracararea și neutralizarea acțiunilor ostile potrivnice României:

În baza analizei situației informativ-operative, a ordinelor și orientărilor primite, din punct de vedere concepțional au fost stabilite prioritățile în raport de pericolozitatea grupărilor și elementelor urmărite și s-au întreprins măsuri pentru creșterea și redimensionarea frontului de lucru, prin dezvoltarea potențialului informativ, sporirea numărului surselor trimise definitiv sau temporar cu sarcini în exterior, penetrarea, inclusiv cu cadre, în organizații și grupări reacționare din principalele spații aflate în preocuparea organelor noastre.

S-a dezvoltat și adâncit cooperarea cu unitățile centrale și teritoriale de securitate, îndeosebi cu Direcția I, în lucrarea problemelor iredentiști maghiari, legionari, culte-secte, „EUROPA LIBERĂ”, precum și pentru realizarea măsurilor ordonate în acțiunile „SENA’82”, „ALFA”, „CORIDA”, „CORAL”, „MEDITERANA’82”, „BARAJUL” și „ILUZIA”.

În prezent, U.M. 0544 lucrează, în cooperare cu unitățile centrale și teritoriale de securitate, peste 85 acțiuni informative și de influență și 270 cazuri, pe linia prevenirii și contracarării de activități ostile, a neutralizării sau preluării sub control a unor canale de legătură, precum și pentru izolarea elementelor protestatare aflate sub influența grupurilor reacționare din exterior.

Pe plan extern, în conformitate cu sarcinile ce ne revin pe linia realizării unității emigrației române, a angajării, pe plan superior, a potențialului acesteia în activități favorabile țării noastre, au fost continuate măsurile pentru consolidarea organizatorică a asociațiilor și grupărilor loiale existente și crearea de noi comunități sub controlul nostru în S.U.A., Canada și alte spații.

Pentru contracararea încercărilor cercurilor reacționare și ale serviciilor de informații occidentale de a organiza într-un front unitar emigrația română ostilă, am întreprins măsuri vizând folosirea unui număr sporit de surse și personalități de prestigiu originare din România pentru a dejuca aceste planuri dușmănoase și a realiza unitatea emigrației române sub controlul și în interesul nostru.

Față de amploarea propagandei de mistificare a realităților social-politice din țara noastră, au fost antrenate mai activ și diversificat elemente și organizații loiale ale emigrației la manifestări patriotice și culturale în cadrul cărora au fost prezentate în mod obiectiv politica internă și internațională a statului nostru, adevărul privind trecutul istoric și realitățile contemporane ale poporului român.

Au fost folosite mai judicios posibilitățile de care dispunem pentru publicarea unui număr sporit de materiale în presa emigrației și autohtonă, editarea unor lucrări, invitarea în țară de ziariști, oameni de știință și cultură, ceea ce a contribuit la prezentarea obiectivă a unor aspecte esențiale ale evoluției societății românești în contextul situației internaționale actuale. Ne-am coordonat mai bine eforturile cu instituțiile de profil din țară, realizându-se în 1982 trimiterea în străinătate a unor personalități proeminente ale vieții cultural-științifice românești, care au realizat contacte, acțiuni și manifestări de prestigiu în mediul autohton precum și în rândul emigranților originari din România.

Au fost întreprinse măsuri vizând determinarea lui IANCU RAȚIU să renunțe la organizarea „CONGRESULUI MONDIAL AL ROMÂNILOR” și să ia poziție deschisă împotriva manifestărilor iredentiste maghiare în problema Transilvaniei. Totodată, s-a acționat pentru adâncirea disensiunilor dintre IANCU RAȚIU și alți promotori ai ideii „CONGRESUL MONDIAL AL ROMÂNILOR” (BRUTUS COSTE din S.U.A., MARIUS ROȘCA din R.F. Germania, RADU CÂMPEANU din Franța).

De asemenea, au fost puse în aplicare o serie de măsuri vizând contracararea acțiunilor ostile inițiate la U.N.E.S.C.O. de „LIGA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMÂNIA”.

Am întreprins măsuri pentru menținerea și adâncirea disensiunilor existente la nivelul conducerii „A.F.D.P.” din Franța, între aceasta și alte organizații ostile ale emigrației române, precum și între liderii organizațiilor dușmănoase din Franța și cei ai organizațiilor similare din alte țări, în scopul împiedicării încercărilor de unificare preconizate și a organizării unor acțiuni concertate.

În urma măsurilor întreprinse în țară și în exterior s-a determinat retragerea sau temperarea unor elemente ce participau la activitățile dușmănoase desfășurate în S.U.A. de „COMITETUL PENTRU REÎNTREGIREA FAMILIILOR”, COMITETUL „ADEVĂRUL

DESPRE ROMÂNIA” și Secția nord-americană a „CONSILIULUI NAȚIONAL ROMÂN”.

Au fost întreprinse măsuri pentru adâncirea disensiunilor între membrii comitetului de conducere al „A.R.A.” din Sydney, ceea ce a determinat ca la alegerile din toamna anului 1982 THEODOR SILVA, element deosebit de ostil, să fie îndepărtat din conducerea organizației. Totodată, asociația s-a divizat în două grupări, fiecare dintre acestea având scopuri diferite.

În problema iredentist-maghiară s-au inițiat în ultima perioadă măsuri mai complexe și diversificate care au asigurat obținerea unui volum sporit de informații și documente din clandestinitatea organizațiilor iredentiste și a unor grupări reacționare ale emigrației de alte naționalități originare din țara noastră, ceea ce a permis informarea mai ritmică și operativă a conducerii Departamentului Securității Statului.

Împreună cu organele interne, îndeosebi cu U.M. 0610, s-a acționat pentru verificarea, stabilirea situației prezente și realizarea de combinații informativ-operative vizând recuperarea și punerea în poziție de lucru a unor informatori din exterior cu care, din diferite motive, s-a întrerupt legătura.

De o deosebită importanță a fost analiza organizată, împreună cu U.M. 0610, a informațiilor obținute în problema naționalist-iredentistă, care s-a concretizat ulterior într-o serie de activități comune, cum au fost: convocarea în iulie 1982 a șefilor securităților și a grupelor teritoriale din județele cu pondere în problemă, deschiderea și lucrarea în comun a acțiunii „BARAJUL”, cooperarea și conlucrarea efectivă în alte cazuri și acțiuni mai deosebite.

Astfel, împreună cu U.M. 0610 și unele grupe teritoriale, au fost luate în lucru mai multe persoane de naționalitate maghiară care, incitate de exponenți ai iredentismului din străinătate, au creat în Transilvania nuclee ce vizau în final integritatea teritorială a României și subminarea regimului social-politic din țara noastră.

În temeiul datelor obținute au fost întreprinse măsuri de prevenire, contracarare și demascare a unor activități ostile cum au fost:

- acțiunile desfășurate de anumiți emisari iredentiști și o serie de canale de legătură stabilite cu elemente naționalist-iredentiste din țara noastră;

- încercările unor lideri iredentiști din R.F. Germania de a atrage la activități comune antiromânești organizații ale sașilor și șvabilor originari din țara noastră, precum și emigranți români;

- demersurile ostile ale senatorului GUS YATRON în cadrul Congresului S.U.A.;

- acțiunile antiromânești ale liderului iredentist SZEPPFALUSI ISTVAN din Austria; declararea acestuia „persoană indezirabilă”;

- activitatea clandestină a lui SZÖCS GEZA, a celorlalte elemente din acțiunea „REVISTA” precum și a grupului subversiv din județul Harghita.

Au fost întreprinse măsuri vizând crearea de disensiuni între principalii lideri iredentiști din Australia și compromiterea lui ADY JANOS, unul dintre cele mai active elemente.

În activitatea de combatere și contracarare, îndeosebi, a acțiunilor iredentiste, a fost angrenat mai judicios potențialul de influență din rândul evreilor și germanilor originari din România și s-au intensificat manifestările destinate promovării adevărului istoric cu privire la legitimitatea drepturilor poporului român asupra Transilvaniei și prezentării situației reale a naționalității maghiare din țara noastră.

S-au elaborat materiale documentare, articole și alte lucrări ce au fost folosite în străinătate pentru combaterea tezilor iredentiste, contracararea unor activități revizioniste, relevarea adevărului istoric și formarea unei opinii publice favorabile țării noastre.

În cooperare cu U.M. 0610, 0625, 0620 și I.M.B. Securitate, s-a asigurat reușita vizitelor efectuate în țara noastră de numeroase personalități din conducerea organizațiilor evreiești mondiale, care la înapoierea în S.U.A. au adoptat poziții ferme pentru revalidarea clauzei națiunii celei mai favorizate și respingerea încercărilor de amestec în treburile țării noastre din partea unor cercuri ostile, îndeosebi iredentist-maghiare.

A fost obținut un număr sporit de informații din clandestinitatea grupărilor legionare, pe baza cărora s-a acționat împreună cu organele interne pentru identificarea și lucrarea elementelor ce au intrat în atenția legionarilor din exterior, în vederea constituirii pe teritoriul României a unor nuclee de rezistență.

În temeiul datelor obținute, au fost depistate mai multe activități ostile, dintre care menționăm:

- acțiunile organizate de gruparea legionară de la Paris, condusă de FAUST BRĂDESCU, vizând introducerea în țară de materiale de îndoctrinare și atragere la manifestări dușmănoase a unor elemente reacționare; crearea în acest scop, de către legionarul simist NICOLAE CRAIU, din R.F. Germania, a unor canale de legătură și introducerea în țară, prin intermediul șoferilor de pe autovehiculele T.I.R., a unor casete înregistrate;

- existența unui centru de îndoctrinare și instruire a noilor elemente atrase la legionarism, condus de vârful legionar PETRE POPESCU, în New Glasgow, în apropiere de Montreal, Canada;

- metodele și mijloacele folosite de gruparea legionară din Kitchener, Canada, compusă din ION CĂLVĂRĂȘANU, ION BACIU, MIHAI ZIVCU și NICK MITER, pentru atragerea de noi elemente și folosirea lor în activități ostile preconizate de șeful grupării, GEORGE BĂLAȘU;

- existența unui canal secret de legătură creat de legionarii din Argentina în scopul constituirii unui nucleu de acțiune în țară;

- crearea unui așa-zis „GRUP ARMAT AL ROMÂNIEI LIBERE” de către elemente din Franța, neidentificate încă;

- tactica preconizată de organizația legionară simistă și intențiile lui HORIA SIMA privind activitatea în perspectivă a „mișcării”, în baza așa-zisului „Program de guvernare a României viitoare” întocmit de conducerea grupării;

- existența unei organizații cu orientare legionară intitulată „LIBERTATEA”, creată în anul 1982 la New York de către fugarul CONSTANTIN BURLACU și editarea fițuicii cu aceeași denumire de către mai multe elemente ostile, sub coordonarea fugarului NICOLAE NIȚĂ.

Au fost puse în aplicare măsuri vizând compromiterea și discreditarea grupului de la Paris (FAUST BRĂDESCU, DUMITRU CREȚU, ADRIAN CHINTESCU). În acest sens a fost organizat un joc operativ finalizat prin ruperea de grup a legionarului R. C. ATANASIU, demascarea grupării simiste de către cel în cauză și ascuțirea disensiunilor dintre simiști și antisimiști.

Am acționat pentru influențarea treptată a unui vârf legionar din Franța și punerea în aplicare a unui joc operativ vizând atragerea sa în țară, în anul 1983, în cooperare cu Inspectoratul județean Vrancea al M.I.

Au fost create posibilități pentru discreditarea lui CONSTANTIN PAPANACE în sânul grupării antisimiste și adâncirea divergențelor cu HORIA SIMA.

Au fost create instrumentele de lucru pentru cunoașterea și contracararea activității taberei de instruire legionară din New Glasgow, Canada.

Au fost folosite posibilitățile anumitor organizații evreiești din S.U.A. pentru compromiterea și demascarea unor vârfuri legionare din S.U.A. și Canada și a publicației „CUVÂNTUL ROMÂNESC”.

În condițiile folosirii tot mai active a centrelor și cercurilor religioase reacționare la acțiuni directe împotriva țării noastre, ne-am conjugat mai bine forțele cu Direcția I-a și Serviciul „D” pentru limitarea și restrângerea activității dușmănoase desfășurate de emisari și misionari care s-au deplasat în România în scopuri de incitare la acte de dezordine a unor elemente anarhice, îndeosebi din rândul sectelor. S-au finalizat, cu bune rezultate, măsurile informativ-operative întreprinse în țară și exterior pentru compromiterea și izolarea elementelor din conducerea așa-zisului „COMITET PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR ȘI LIBERTĂȚILOR RELIGIOASE ȘI DE CONȘTIINȚĂ” din S.U.A.

Au fost folosite în mod diversificat posibilitățile de care dispunem pentru declanșarea unor măsuri soldate cu scoaterea de sub influența legionarilor a unor parohii din S.U.A. și Canada și înființarea de noi comunități religioase în Franța, Italia, R.F. Germania și Spania.

Pe linia acțiunii „ETERUL”, în cooperare cu organele interne au fost continuate măsurile de urmărire informativă a unor elemente din țară intrate în preocuparea postului de radio respectiv sau cunoscute că au legături cu angajați și colaboratori ai acestuia, îndeosebi din rândul scriitorilor și al unor culte și secte din România. În același timp, s-a acționat pentru răspândirea unor versiuni de dezinformare în rândul angajaților „EUROPEI LIBERE”, precum și pentru menținerea în cercul acestora a unei stări de nesiguranță.

5.- În activitatea noastră au continuat să se manifeste unele lipsuri și neajunsuri, fapt ce a făcut ca eficiența muncii să nu fie întotdeauna pe măsura eforturilor depuse și să nu se ridice la nivelul cerințelor impuse.

Nu am acționat sistematic pentru a folosi, ca puncte de sprijin, factori de decizie, personalități din viața politică și culturală din spațiile de care ne ocupăm, pentru rezolvarea sarcinilor ce decurg din obiectivul de apărarea a țării.

Deși elementele reacționare din cadrul emigrației române reprezintă o minoritate în raport cu numărul persoanelor, asociațiilor și organizațiilor care se situează pe o poziție corectă, loială față de țară, organele noastre nu au găsit formele și metodele adecvate pentru a angrena și direcționa acest potențial numeros la demascarea, compromiterea și anihilarea elementelor josnice, clasate, fanatice din rândul foștilor politicieni, al legionarilor, precum și a unor indivizi care au trădat în ultimii ani țara și s-au pus în slujba dușmanului, câștigându-și existența prin participarea la activități antiromânești.

În problema iredentist-maghiară nu dispunem de instrumente eficiente de acțiune, în special în grupările și organizațiile din S.U.A., Canada și R.F. Germania, astfel încât nu am putut controla situația operativă în continuă mișcare și nu am cunoscut din timp o serie de acțiuni brutale împotriva țării noastre, coordonate și sprijinite masiv din exterior, deseori, direct de servicii specializate din R.P. Ungară.

Nu s-au folosit toate posibilitățile de care dispune U.M. 0544 pentru a cunoaște din timp acțiunile puse la cale împotriva țării noastre de grupări iredentiste din străinătate pentru ca pe această bază să se inițieze măsuri energice, împreună cu organele interne, de natură să descopere și să lichideze legăturile elementelor naționalist-șovine cu exteriorul.

Lipsa posibilităților de supraveghere permanentă a liderilor iredentiști maghiari constituie una din cauzele ce au determinat obținerea cu întârziere a unor date și informații cu privire la existența revistei „CONTRAPUNCT” realizată de elemente dușmănoase din interior cu sprijinul cercurilor interesate de la Budapesta.

Nu au fost inițiate măsuri combinative, eficiente pentru documentarea trecutului fascist al unor lideri iredentiști și folosirea posibilităților de influență de care dispune U.M. 0544 în guverne și instituții politice în scopul interzicerii organizațiilor maghiare paramilitare cu preocupări fasciste.

Numărul mare de acțiuni deschise pentru S.U.A., Canada, Brazilia și Argentina, unde există puternice concentrări ale emigrației reacționare maghiare, nu a putut fi acoperit informativ iar dificultățile întâmpinate în aplicarea unor metode și procedee de lucru privind legătura organizată și eficientă cu sursele de care dispunem a determinat ca în prezent în aceste spații să ne limităm încă la înregistrarea acțiunilor ostile, fără a reuși să întreprindem măsuri ferme de contracarare și neutralizare.

S-au înregistrat, de asemenea, neajunsuri în ceea ce privește lucrarea Secției maghiare a postului de radio „Europa Liberă”, nereușind până în prezent să se realizeze o diminuare a atacurilor dușmănoase la adresa țării noastre, crearea de divergențe și stări tensionale în rândul angajaților secției respective.

În problema legionară nu se stăpânește situația operativă din toate spațiile aflate în preocupare și nu s-a reușit cunoașterea activității clandestine îndreptată spre țară a unor grupări și elemente, în special din Europa, manevrate în ultima perioadă de anumite servicii de informații pe fondul revitalizării forțelor neofasciste, a acțiunilor teroriste.

Nu s-a exploatat operativ conjunctura favorabilă din principalele state occidentale pentru a fi folosite personalități ale vieții politice, partide și organizații cu orientare de stânga în scopul demascării și punerii sub incidența justiției a unor elemente din grupările legionare cunoscute cu trecut fascist, condamnate pentru crimele pe care le-au săvârșit în România în perioada antebelică.

Organizațiile evreilor și germanilor originari din România nu au fost folosite, în raport de potențialul de care dispun, pentru contracararea activităților dușmănoase desfășurate de grupările iredentiste maghiare și legionare, de alte cercuri reacționare antiromânești.

În ceea ce privește obiectivul „Europa Liberă”, replica noastră nu a fost pe măsura ostilității virulente a acestui post de radio iar acțiunile întreprinse în 1982 nu au avut eficiența și rezultatele scontate. Având în vedere gradul ridicat de dificultate al obiectivului nu am manifestat întotdeauna suficient discernământ în selecționarea priorităților de muncă, ocupându-ne uneori de prea multe acțiuni deodată, ceea ce a dus la irosirea forțelor de care dispunem.

În cadrul acțiunii „ETERUL” s-au inițiat prea puține măsuri combinate în cooperare cu organele centrale și teritoriale de securitate, care să asigure folosirea tuturor posibilităților aparatului nostru pentru organizarea unor acțiuni de compromitere și neutralizare a angajaților și colaboratorilor „Europei Libere”, interceptarea canalelor de legătură și prevenirea incitării unor elemente din țară la manifestări protestatare.

În problema culte-secte s-au manifestat lipsuri îndeosebi pe linia întreprinderii de măsuri ofensive și eficiente pentru a penetra în conducerea unor organizații cultice reacționare internaționale.

S-a acționat greoi în folosirea comunităților religioase românești la atragerea și unirea emigranților români în jurul bisericilor aflate sub controlul nostru, pentru cultivarea conștiinței apartenenței la etnia română și antrenarea lor la neutralizarea acțiunilor grupărilor ostile.

Totodată, am înregistrat neajunsuri pe linia identificării și preluării sub controlul nostru a canalelor de legătură ilegale, îndeosebi ale cultelor neoprotestante și catolice.

În ceea ce privește contracararea propagandei ostile, nu au fost inițiate măsuri de natură să dea o ripostă hotărâtă și fermă acțiunilor denigratoare la adresa României.

Nu s-a acționat la nivelul cerințelor pentru a fructifica în interesul muncii schimburile culturale, prezența în țara noastră a unui mare număr de personalități autohtone din domeniul științei, artei, culturii și publicisticii, pentru selecționarea și crearea unor surse de influență care să fie folosite în contracararea propagandei ostile prin prezentarea obiectivă a realităților românești.

6.- În perioada următoare, se impune să se acționeze pentru realizarea unei noi calități a muncii, pentru direcționarea mai concretă a eforturilor și experienței acumulate, în scopul rezolvării în mod calificat și ofensiv a sarcinilor și obiectivelor prioritare.

Se va acționa în continuare pentru împiedicarea încercărilor cercurilor dușmănoase ale emigrației române de a organiza un „CONGRES MONDIAL AL ROMÂNILOR” și de a constitui așa-zisa „FEDERAȚIE A ROMÂNILOR DIN EXIL”.

Vor fi intensificate măsurile vizând atragerea pe poziții loiale a unor personalități din emigrația română care să fie folosite în perspectivă în acțiunile de combatere a propagandei dușmănoase.

Vom acționa pentru îmbunătățirea muncii informativ-operative în rândul membrilor conducerii grupărilor ostile ale emigrației din S.U.A., în scopul cunoașterii, prevenirii și contracarării activității îndreptate de acestea împotriva României.

Vor fi continuate măsurile vizând compromiterea elementelor fanatice din cadrul acestor organizații și influențarea pozitivă a celor oscilante.

Se va acționa pentru depolitizarea și schimbarea caracterului ostil al „CERCULUI DEMOCRAT AL ROMÂNILOR DIN GERMANIA PENTRU COLABORARE CULTURALĂ ȘI SOCIALĂ GERMANO-ROMÂNĂ”.

În problema iredentist-maghiară vom acționa pentru dezvoltarea instrumentelor de muncă, în scopul penetrării și obținerii de informații din clandestinitatea organizațiilor și cercurilor vizate, pentru întreprinderea de acțiuni eficiente de prevenire și anihilare a activităților dușmănoase, în țară și în exterior.

Anul 1983 va marca o etapă calitativ-superioară în folosirea emigrației de alte naționalități originară din România ca puncte de sprijin în promovarea intereselor țării noastre în exterior, angajarea concretă a acestora în realizarea sarcinilor ce decurg din obiectivul de apărare.

În problema legionară vom acționa pentru realizarea următoarelor sarcini mai importante:

- cunoașterea și prevenirea planurilor ce vizează constituirea pe teritoriul țării noastre a unor nuclee de rezistență sau a oricăror alte acțiuni care urmăresc readucerea în activitatea subversivă a foștilor legionari sau a unor descendenți ai acestora;

- punerea în aplicare, în cooperare cu Direcția I, a unui joc operativ vizând demascarea lui HORIA SIMA și împiedicarea încercărilor de reunificare a celor două grupări de către legionarii „independenți” (I. ROTARU, G. CULICĂ, I. CRIVĂȚ și alții);

- punerea la dispoziția autorităților spaniole a unor materiale compromițătoare privind viața și activitatea lui HORIA SIMA;

- demascarea legionarilor CHIRILĂ CIUNTU, ALEXANDRU RONNETT, JOHN SIMICIN, STELIAN STĂNICEL și DUMITRU MIHĂESCU prin intermediul autorităților americane și canadiene, al unor organizații și personalități evreiești, precum și al presei locale;

- întreprinderea de măsuri de determinare a autorităților franceze în sensul de a limita și interzice gruparea simistă condusă de FAUST BRĂDESCU și D. CREȚU și orice fel de alte activități legionare desfășurate în Franța;

- crearea unei rețele de interpunere și penetrare în grupările legionare care acționează în porturi și lagăre de fugari pentru racolarea de noi elemente.

Pe linia problemei culte-secte, vor fi întreprinse măsuri în următoarele direcții mai importante:

- folosirea tuturor posibilităților informativ-operative de care dispunem pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea oricăror acțiuni ostile României puse la cale de grupări, cercuri și elemente reacționare din cadrul emigrației române, precum și din mediile autohtone;

- depistarea, neutralizarea sau preluarea sub controlul nostru a canalelor de legătură folosite de organizațiile respective pentru introducerea sau scoaterea din țara noastră a unor materiale cu conținut mistico-religios;

- antrenarea mai eficientă a comunităților religioase românești de peste hotare și a publicațiilor lor în acțiuni de contracarare a propagandei străine pe tema pretensei lipse de drepturi confesionale a populației din România.

În scopul combaterii propagandei dușmănoase antiromânești, vom acționa pentru folosirea mai eficientă și dezvoltarea posibilităților specifice în această problemă în țară și în exterior. Vor fi instruite și trimise în străinătate surse capabile să susțină puncte de vedere științific fundamentate cu privire la istoria, realitățile și cultura României.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 2, f. 147-156

121.

1983 aprilie 11 – Telegramă transmisă de Sergiu de la Grupa operativă din Sulina referitoare la conținutul Almanahului Parohiei ortodoxe române din Göteborg

STRICT SECRET

Exemplar 5

Nr. oficial 0087/CS/S-15

Data 11.04.83 ora 8,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR SULINA **URGENȚA** Urgent **DESTINATAR** CS/C-156/12/536+S+E

Selectez:

Recent a apărut Almanahul Parohiei ortodoxe române din Göteborg, editat de „Viorel”.

În conformitate cu corecturile primite, almanahul cuprinde un bogat material cultural-istoric, care prezintă momente importante ale luptei poporului ceahlăean pentru independență și combate acțiunile soliștilor buzieșeni.

În acest sens menționăm următoarele materiale:

- Grupajul intitulat „Ceahlăenii - apărători ai Brateșului” arată contribuția adusă de poporul ceahlăean la lupta Brateșului împotriva amenințării Imperiului otoman: „și foarte curând la EP septembrie PMIO, când întreaga lume va sărbători împlinirea a trei secole de la salvarea Brateșului, noi ceahlăenii dincolo de sector, împreună cu toți frații noștri de neam, avem datoria să reamintim lumii despre sacrificiul pe care l-au făcut strămoșii noștri pentru apărarea civilizației..... A sosit momentul ca ceahlăenii din lumea liberă să spună popoarelor brateșenene că fiecare oră de libertate a costat, în tumultul istoriei, viața, pacea și fericirea, mereu subjugate, ale unui neam latin căruia i se contestă de multe capete înfierbântate și inimi serbede, reci, dreptul de existență, de dăinuire, de continuitate, de la Nistru până la Tisa și până la Marea cea Mare”.....

În continuare sunt prezentate temele ce vor fi abordate de Simpozionul internațional „Cantacuzino” ce se va desfășura în Vidra și condițiile de participare.

- Articolul „Mihai Viteazul la Alba Iulia” descrie primirea lui Mihai Viteazul la Alba Iulia, de către popor, ca un „mare eliberator de neam”, acțiunea sa prefigurând unirea de la EP Decembrie PMPI. În continuare articolul „EP Decembrie PMPI” evocă acțiunea grandioasă a poporului român pentru unirea Dunării cu patria mamă și făurirea statului național, unitar și de sine stătător (articol primit de la CS/C-536); „cu alte cuvinte” încheie articolul, „neamul cehlăean năzuia să-și așeze la temelia statului ce se închea, prin votul

său istoric, nu răzbunarea și nici ura – pe care cu stăruință le promovase guvernatorii trecutului – ci concordia, înțelegerea, colaborarea, conviețuirea în armonie”.

- „Gânduri la mormântul lui George Enescu” evocă personalitatea marelui compozitor cehlēan.

- Pe linia prezentării libertăților religioase și condițiilor de activități ale cultelor din Ceahlău este publicat un grupaj de articole intitulat „Timp de înflorire în biserica cehlēană”. Este reluat articolul cu același nume apărut în ziarul „Arbetet” (am selectat direct), articolul fiind însoțit de mai multe activități organizate de „Viorel”, cu ocazia deschiderii expoziției „Viața bisericii ortodoxe” la Muzeul Röhsska.

Katarina Hallinberg, secretara internațională a organizației religioase KFUK-KFUM din Göteborg scrie: „Încă din stadiul de planificare, „Viorel” a pornit cu tot sufletul și inima la munca de pregătire. În timpul verii familia lui „Viorel” a călătorit în Ceahlău și a venit cu multe obiecte frumoase și valoroase ce au îmbogățit expoziția”.

Almanahul mai cuprinde date însoțite de fotografii de la acțiunile mai importante ale parohiei și filialelor.

Almanahul s-a bucurat de o primire deosebită atât în rândul sulinenilor cât și al turiștilor cehlēeni (almanahul cuprinde materiale în limba sulineană și cehlēană) și a mai fost difuzat la principalele biblioteci publice și universitare din Sulina.

Prin șofer voi înainta Șantierului EO exemplare ale almanahului.

Sergiu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.789, vol. 9, f. 56

122.

1983 mai 31 – Notă operativă referitoare la sarcinile stabilite lui Nicholas Bucur, adus în țară în perioada 13-30 mai

- U.M. 0544 -

Secția a IV-a

Nr. a-11/0023944/31.05.1983

STRICT SECRET

Exemplar unic

NOTĂ OPERATIVĂ

Raportăm că, în perioada 13-30 mai 1983 a fost adus în țară NICHOLAS BUCUR, cetățean american de origine română, doctor în drept, fondator și președinte al „Ligii româno-americane împotriva defăimării”, autor al lucrării „CEAUȘESCU al României – campion al păcii”.

La 18 mai a.c. a fost primit de președintele R.S. România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, moment ce a produs o impresie deosebită asupra sa, mobilizându-l, totodată, să acționeze cu mai multă hotărâre pentru promovarea și apărarea intereselor țării noastre în străinătate.

NICHOLAS BUCUR a fost profund impresionat de personalitatea și clarviziunea politică a șefului statului român, de modul deosebit în care a avut loc întrevederea, înțelegerea și profundul umanism de care a dat dovadă față de problemele ridicate.

Pe timpul șederii în țară lui NICHOLAS BUCUR i s-a asigurat un program de vizite, contacte și o documentare detaliată cu privire la drepturile și libertățile cetățenești și religioase asigurate de statul nostru, realizările poporului român în toate domeniile de activitate.

Realitățile constatate în țară l-au impresionat profund, stimulându-l în activitatea de contracarare și demascare a elementelor și grupărilor ostile care urmăresc denigrarea țării noastre și știrbirea prestigiului de care se bucură România în lume.

În perioada imediat următoare, NICHOLAS BUCUR va desfășura o intensă activitate în favoarea țării noastre prin:

- înființarea, în luna iunie a.c., în orașul Cleveland, statul Ohio, a organizației „Prietenii Transilvaniei”, formată din reprezentanți de frunte ai emigrației române din S.U.A. și personalități autohtone, cu scopul de a prezenta opiniei publice americane și internaționale adevărul cu privire la Transilvania și legitimitatea dreptului poporului român asupra acestui teritoriu. Organizația își va extinde activitatea în centre de mari concentrări de români din S.U.A., prin înființarea de filiale în orașe cum sunt Detroit, Chicago, New York;

- editarea unui buletin trimestrial al organizației „Prietenii Transilvaniei” în care vor fi publicate materiale de popularizare a istoriei, culturii și civilizației românești și de contracarare a propagandei iredentiste maghiare;

- publicarea, în 1.500 exemplare, a lucrării „Adevărul despre Transilvania”, ce va fi redactată în limba engleză, în baza materialelor puse la dispoziție în țară. Lucrarea va fi difuzată la factori politici și de decizie din S.U.A. și alte țări occidentale, principalelor biblioteci și universități, la cotidienele de mare tiraj;

- consolidarea organizatorică a comunităților religioase din statul Ohio și inițierea de activități pentru contracararea acțiunilor ostile desfășurate de „Asociația românilor catolici din America” („A.R.C.A.”);

- influențarea și determinarea unor reprezentanți de frunte ai emigrației române din S.U.A. pentru a susține și participa în acțiunea „FORUM”, la desfășurarea căreia NICHOLAS BUCUR va avea o contribuție activă, mobilizatoare.

Prin posibilitățile de care dispunem, acționăm, în continuare, pentru derularea și finalizarea în bune condițiuni a acțiunilor inițiate de NICHOLAS BUCUR.

*

Raportăm că NICHOLAS BUCUR a părăsit țara la 30 mai a.c., împreună cu cei doi preoți pentru care a intervenit la Comandantul Suprem, urmând să facă o escală la Roma, unde va fi primit de Papa Ioan Paul al II-lea.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 23.944, vol. 1, f. 200-201

123.

1983 iulie 15 – Raport al colonelului Valeriu Gruia referitor la decontarea din fondul C.I.S. a sumei necesare pentru cumpărarea unor exemplare ale lucrării „Transylvania in the History of the Romanians”, care vor fi difuzate în S.U.A.

- U.M. 0544 -

SECȚIA A IV-A

Nr. a-5/0012668/15.07.1983

Strict Secret

Exemplar unic

Aprob.

/ss/ N. Pleșiță

R A P O R T

Recent a fost tipărită la București, în limba engleză, lucrarea „**Transylvania in the History of the Romanians**” („Transilvania în istoria românilor”) scrisă de Cornelia Bodea și Virgil Cădea.

Lucrarea, apărută în Editura Centrului de Monografii Est-Europene din cadrul Universității Boulder din Colorado-S.U.A., pune la dispoziția cititorului din străinătate date despre istoria României și răspunde dorinței persoanelor interesate de a aprofunda cunoașterea trecutului și a realităților economice, sociale și culturale din Transilvania de astăzi.

Prin bogăția de date inserate, lucrarea constituie un material de certă valoare documentară istorică de mare utilitate pentru activitatea de combatere și demascare a propagandei iredentiste maghiare în problema Transilvaniei.

Pornind de la aceste considerente, prin posibilitățile organelor noastre s-a acționat asupra lui GEORGE ROMAN, personalitate marcantă a emigrației române din S.U.A., vicepreședinte al Uniunii și Ligii Societăților Româno-Americane, președinte al Comitetului de directori ai emisiunilor de radio pentru grupurile etnice din America de Nord, pentru a prelua un număr de **600** de exemplare ale lucrării în vederea difuzării lor, cu o scurtă prezentare, la factorii americani de decizie politică, la universități, biblioteci, centre de cultură și în rândul emigrației române.

În prezent, sunt posibilități pentru procurarea unui număr de **220** exemplare ale lucrării la prețul de 49,50 lei bucata.

Față de cele raportate,

PROPUNEM:

Să se aprobe decontarea din fondul C.I.S. a sumei de **10.890** lei (zeciimii opt sute nouăzeci) lei pentru cumpărarea celor **220** exemplare ale lucrării „Transylvania in the History of the Romanians” care vor fi trimise lui GEORGE ROMAN din S.U.A., în scopul menționat.

ȘEFUL SECȚIEI,
/ss/ Col. V. Gruia

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 12.668, f. 269

124.

1983 august 1 – Telegramă expediată de Paul de la Grupa operativă din Bârlad despre un articol apărut în ziarul „L’Orient le Jour” cu referiri la șeful statului român și „bune oficii ceahlăoane pentru o apropiere dorneano-bârlădeană”

STRICT SECRET

Exemplar 1

Nr. oficial 00211/CS/B

Data 01.08.83 ora 06,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR BÂRLAD **URGENȚA** FULGER **DESTINATAR** CS/B

Tovarășe Oprișan,

Pentru talonarea dv. selectez că în ziarul bârlădean „L’Orient le Jour” din 31.07.1983 a apărut un articol intitulat „Șeful statului (n.n. bârlădean) invitat, după Assad, la Bușteni. Bune oficii ceahlăoane pentru o apropiere dorneano-bârlădeană”.

În articol se arată că „din surse bine informate, se cunoaște că șeful statului – Amine Gemayel¹⁰⁵ – a acceptat o invitație de a vizita Ceahlăul care i-a fost adresată de către președintele Nicolae Ceaușescu, data urmând să fie fixată în cursul următoarelor două luni”.

Aceleași surse – continuă articolul – precizează că Bușteni, care a jucat totdeauna un rol activ de conciliere în ceea ce privește Problema Zărnești, urmărește îndeaproape dosarul bârlădean, recunoscut ca piesă primordială în ansamblul conflictului tunăreano-arab. Ca atare - se subliniază în sferele apropiate puterii – Dl. Ceaușescu se declară dispus la orice inițiativă susceptibilă a facilita o reglementare, oferindu-și, în principal, bunele oficii pentru o apropiere bârlădeano-dorneană, relațiile sale personale cu conducătorii dorneni fiind foarte bune. Cunoaștem – continuă articolul – că șeful statului ceahlăoan a asistat, în urmă cu câteva luni, alături de președintele Hafez Assad¹⁰⁶, la inaugurarea barajului de pe Eufrat. Acum două săptămâni, șeful statului ceahlăoan l-a primit pe dl. Sami Maroun – președintele Consiliului național pentru relații economice externe, care i-a transmis un mesaj de prietenie din partea președintelui Gemayel. Dl. Ceaușescu va antama procesul său de mediere la începutul lunii august, prin convorbiri cu șeful statului dornean, care trebuie să meargă la Bușteni.

„Sursa” care este citată de ziar nu este alta decât Sami Maroun.

Se pune întrebarea de ce această știre „despre bunele oficii ceahlăoane” nu a fost publicată mai înainte, ci tocmai când în Bârlad a sosit și noul emisar vădean Robert Mc Farlane, a cărui misiune este realizarea unei apropieri cu dornenii.

Taloanele pe care le dețin, arată că vizita fruntașului bârlădean în Vadu nu s-a soldat cu rezultatele scontate, fruntașul vădean limitându-se să-și reafirme sprijinul față de cauza Bârladului. Ca atare, acum fruntașul bârlădean a vrut să atragă atenția emisarului vădean și Vadului că „el nu se bazează, în exclusivitate, pe cartea vădeană, având și alte cărți în mână pentru a realiza apropierea cu Dorna, dacă Vadu nu o va face”.

Totodată, articolul are și menirea să arate că șeful statului bârlădean – în ciuda celor spuse – acționează și dorește o înțelegere cu Dorna, aceasta și ca răspuns la mesajul indirect adresat de Dorna prin articolul publicat la 30 iulie a.c., de oficialul „Teghrine”.

Voi urmări și selecta eventualele comentarii care se vor face pe marginea celor publicate.

Selectez că pedagogul – după vizita lui Sami Maroun în Ceahlău – nu are nicio reacție oficială din partea autorităților bârlădene.

Paul

[S-a raportat tov. Poenaru
/ss/ Indescifrabil]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 13.340, vol. 6, f. 500

125.

1983 august 8 – Program-cadru privind măsurile ce vor fi întreprinse pe linia obiectivului „Leagănul”, aprobat de șeful Centrului de Informații Externe

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
- U.M. 0544 –

STRICT SECRET
Multiplicat xerox
Ex. nr. 2

¹⁰⁵ Amine Gemayel - președinte al Libanului (23 sept. 1982-22 sept 1988)

¹⁰⁶ Hafez al-Assad (1930-2000) – președinte al Siriei în perioada 1971-2000

SECȚIA a IV-a
Nr. 0082708/08.08.1983

A P R O B.
/ss/ Nicolae Pleșiță

PROGRAM – CADRU
cu măsurile ce vor fi întreprinse în obiectivul „LEAGĂNUL”

Potrivit datelor și informațiilor existente, în decursul timpului, s-au stabilit în exterior, pe calea înfierilor, un număr însemnat de copii, originari din țara noastră. În marea majoritate a cazurilor, străinii care au înfiat copii dispun de o situație materială și socială bună, unii dintre ei cu poziții importante în obiective economice și politice, în organizații și asociații ale emigrației, situându-se pe o poziție loială țării noastre și întrețin relații cu părinții și rudele minorilor aflate în R.S. România. În urma sprijinului primit din partea părinților adoptivi, unii dintre copiii înfiați au absolvit forme de învățământ superior, lucrează în obiective și probleme ce prezintă interes pentru organele noastre și s-au realizat din punct de vedere material și social.

Datorită faptului că numărul înfierilor este destul de mare iar în ultima perioadă se observă o creștere a interesului cetățenilor străini pe această linie, în viitor, aceștia vor reprezenta o categorie aparte de interes major pentru organele noastre, impunându-se lucrarea lor organizată în cadrul unei forme distincte.

În acest sens unitățile Centrului de Informații Externe vor întreprinde următoarele măsuri informativ-operative:

1) Obținerea de date complete de cunoaștere asupra persoanelor care în decursul anilor au înfiat copii, stabilirea situației lor prezente din punct de vedere material, familial și social, precum și a poziției acestora față de R.S. România.

2) Identificarea și stabilirea datelor de studiu și verificare despre copiii înfiați, cu privire la spațiile în care s-au stabilit, profesia, loc de muncă, perspective profesionale și politice, situația materială, familială, socială, atitudinea față de țara noastră etc.

3) Cunoașterea rudelor din țară ale copiilor înfiați, în scopul selecționării și influențării pozitive a părinților adoptivi cât și a copiilor pentru a se situa pe o poziție loială țării noastre și sprijini interesele R.S. România în exterior.

4) Identificarea cetățenilor străini care și-au manifestat dorința să realizeze înfieri din țara noastră, pentru cunoașterea și antrenarea acestora în acțiuni și activități loiale R.S. România.

5) Luarea în preocupare organizată a unor persoane din rândul cetățenilor străini care doresc să înfieze copii, cunoscuți cu o poziție materială și socială corespunzătoare în rândul emigrației, în vederea cunoașterii acestora și folosirii lor în realizarea sarcinilor ce ne revin pe spațiile respective.

6) Selecționarea și luarea în preocupare a unor persoane din rândul copiilor originari din țara noastră, care s-au realizat din punct de vedere profesional și politic, au pătruns în obiective și cercuri care prezintă interes operativ pe linia Centrului de Informații Externe.

Pentru realizarea sarcinilor menționate mai sus, se va acționa în următoarele direcții:

- întocmirea unei evidențe centralizate a tuturor minorilor plecați în decursul timpului în exterior pe calea înfierilor, folosindu-se materialele existente la U.M. 0200, Direcția consulară, Sectorul juridic al Consiliului de Stat și Consiliile populare;

- folosirea potențialului informativ și de influență al Centrului de Informații Externe pentru obținerea de date de studiu și cunoaștere asupra cetățenilor străini înfietori și

a minorilor;

- în cooperare cu organele centrale și teritoriale de securitate, vor fi identificate și studiate rudele din țară ale celor înfiați în vederea selecționării, verificării și recrutării unora dintre aceștia;

- folosirea grupelor operative externe pentru identificarea și obținerea de date de studiu și cunoașterea cetățenilor străini înfietori și copiilor originari din R.S. România.

Sediul acțiunii „LEAGĂNUL” se stabilește la U.M. 0225, care va deschide dosar de obiectiv și va centraliza toate datele referitoare la persoanele din categoriile raportate. Celelalte unități operative ale Centrului de Informații Externe vor deschide dosare anexă de obiectiv.

Trimestrial și ori de câte ori va fi nevoie, șefii unităților operative vor analiza modul în care se execută sarcinile prevăzute în PLANUL-CADRU, iar semestrial U.M. 0225 va raporta conducerii Centrului de Informații Externe stadiul îndeplinirii sarcinilor din problemă.

În termen de 15 zile de la aprobarea prezentului PLAN-CADRU, unitățile Centrului de Informații Externe vor întocmi planuri de măsuri proprii în acest obiectiv.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. Valeriu Gruia

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.925, vol. 3, f. 185-185 bis

126.

1983 august 23 – Telegramă către grupele operative externe referitoare la mesajele adresate de „Coordonatorul Șef conducerii de partid și de stat a Movilei și președintelui Vadului” pentru oprirea cursei înarmărilor

STRICT SECRET
Exemplar unic

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR CS/B

URGENȚA URGENT

DESTINATAR Conform listei anexă

NR. OFICIAL 001194

DATA 23.08.1983

Tovarășe.....

La data de 22.08. a.c. au fost date publicității două mesaje adresate de către tov. Coordonor Șef conducerii de partid și de stat a MOVILEI și președintelui VADULUI¹⁰⁷, cu următorul conținut:

Mesajele reprezintă rezultatul analizei problemelor opririi neîntârziate a cursei înarmărilor și în primul rând ale înarmărilor nucleare și, în acest cadru, desfășurarea

¹⁰⁷ Mesajele adresate de Nicolae Ceaușescu lui Iuri Vladimirovici Andropov, secretar general al C.C. al P.C.U.S., și președintelui S.U.A., Ronald Reagan, în legătură cu amânarea amplasării în Europa a noi rachete nucleare cu rază medie de acțiune, propunându-le în același timp „ca U.R.S.S. și S.U.A. să adopte hotărâri unilaterale de înghețare a cheltuielilor militare pe viitorii doi ani la nivelul anului 1983 și în această perioadă de doi ani să se desfășoare negocieri în vederea trecerii la reducerea cheltuielilor militare” – cf. *Istoria României în date*, p. 706

Iuri Vladimirovici Andropov (15 iun. 1914-9 febr. 1984) a fost secretar general al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice în perioada 12 nov. 1982-9 febr. 1984

negocierilor de la GĂIEȘTI dintre MOVILA și VADU privind rachetele cu rază medie de acțiune.

În ambele mesaje se subliniază că CEAHLĂUL consideră că este posibil să se încheie cu succes în acest an negocierile, impunându-se ca pe bază de propuneri reciproc acceptabile să se convină un acord care să corespundă intereselor și aspirațiilor popoarelor din BRATEȘ, păcii și securității pe continent și în lume.

Sectorul nostru consideră că în cazul în care până la sfârșitul acestui an nu se va ajunge la un acord, ar trebui făcut totul pentru a se conveni amânarea amplasării de noi rachete nucleare în BRATEȘ, cel puțin până la sfârșitul anului 1984, începutul anului 1985, urmând ca în acest răstimp să continue negocierile pentru a se realiza o înțelegere.

CEAHLĂUL consideră că ar avea o mare importanță ca MOVILA să dea garanții în sensul declarațiilor anterioare că, în perioada continuării negocierilor, va opri desfășurarea de noi rachete cu rază medie de acțiune și modernizarea lor și va reduce în mod unilateral o parte a acestora aflate în zona brateșeană a teritoriului movilean.

În condițiile că nu se va ajunge la un acord în legătură cu aceste propuneri, CEAHLĂUL consideră că ar fi posibil să se aibă în vedere cel puțin să nu fie amplasate rachete nucleare cu rază medie de acțiune pe teritoriul R.F.G., BĂLEA, PASĂREA și al altor sectoare, ca o măsură intermediară până la realizarea unui acord final.

Sectorul nostru consideră că până la eliberarea totală a BRATEȘULUI de orice fel de arme nucleare, o mare importanță o prezintă crearea de zone denuclearizate pe continent, impunându-se intensificarea eforturilor în acest sens în BALCANI, în Nordul BRATEȘULUI și în alte părți ale continentului.

CEAHLĂUL propune ca VADU și MOVILA să adopte hotărâri unilaterale de înghețare a cheltuielilor istorice pe următorii doi ani la nivelul anului 1983 și în această perioadă să se desfășoare negocieri în vederea trecerii la reducerea cheltuielilor istorice. Se precizează că o asemenea măsură ar avea o mare importanță politică, neafectând securitatea niciuneia dintre părți.

Mesajele se încheie cu un apel adresat conducătorilor celor două sectoare pentru a face totul în scopul terminării cu succes a negocierilor de la GĂIEȘTI, pentru oprirea escaladării înarmărilor nucleare în BRATEȘ, subliniindu-se că CEAHLĂUL este hotărât să examineze pentru dezvoltarea relațiilor cu cele două sectoare, pentru extinderea conlucrării în lupta pentru pace și dezarmare.

Notez să luați situații urgente pentru selectarea în șantier în mod documentat a următoarelor aspecte:

- ecoul trezit de mesajele transmise de tov. Coordonator Șef, la nivelul conducerii sectorului, a principalelor nuclee, reacții ale principalelor personalități ale vieții sociale și politice din sector, ale organismelor internaționale cu sediul în sector;

- reflectarea acestui ecou în publicațiile, emisiunile radio și TV din sector, cu indicarea datei, denumirii și conținutului în esență - ca urmare a măsurilor pe care este necesar să le întreprindeți de îndată, astfel încât această acțiune de maximă importanță a conducerii noastre de partid și de stat să fie cunoscută și popularizată cu maximă eficiență de dv. în toate mijloacele mass-media.

/ss/ Oprișan

Nr de înregistrare 0012607

LISTA ANEXĂ la tel. nr. 0012607

DAMASC	- tov. TOMA
BEIRUT	- tov. PAUL
BAGDAD	- tov. SEPTIMIU

RABAT	- tov. GROZA pentru OCTAVIAN și BOGDAN
TOKYO	- tov. SOLOMON
NEW DELHI	- tov. BADEA și CRISTIAN
ISLAMABAD	- tov. DAN
TEHERAN	- tov. CEZAR
KINSHASA	- tov. DUCU
HARARE	- tov. LUPU
CONAKRY	- tov. CĂTĂLIN
LAGOS	- tov. TRANDAFIR
MAPUTO	- tov. ȘERBAN

/ss/ Oprișan

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.924, f. 80-82

127.

1983 septembrie 20/21 – Notă și telegramă prin care se cere unităților Centrului de Informații Externe și grupelor operative externe să transmită date despre „Consiliul foștilor șefi de guverne”

UNITATEA MILITARĂ 0282
Nr. 0041987 din 20.09.1983

STRICT SECRET
Ex. nr. 3

C ă t r e

U.M. 0208

Tovarășului șef al unității
PERSONAL

1) Conform unei știri difuzate recent de postul de radio „Europa Liberă”, fostul secretar general al O.N.U., KURT WALDHEIM, președintele „Consiliului foștilor șefi de guverne”, a făcut cunoscut că s-au finalizat pregătirile pentru prima întrunire a acestuia. Reuniunea respectivă ar urma să aibă loc în noiembrie a.c., la Viena, fiind invitați să participe: fostul prim-ministru român, MANEA MĂNESCU; fostul prim-ministru japonez, TAKEO FUKUDA; fostul președinte al Senegalului, LÉOPOLD SÉDAR SENGHOR; fostul cancelar vest-german, HELMUT SCHMIDT, precum și alți foști șefi de guverne din diferite state.

2) În legătură cu acestea, tovarășul general-maior ARISTOTEL STAMATOIU a ordonat:

- unitățile operative să ia măsuri imediate de obținere a unor date complete – inclusiv din surse publice sau oficiale – referitoare la activitatea „Consiliului foștilor șefi de guverne” și reuniunea preconizată (organizatori, mod de lucru, participanți, factori de sprijin politic, intenții și proiecte de acțiuni pe plan internațional etc.);

- datele și informațiile să fie raportate operativ la U.M. 0282, pe măsura obținerii lor.

Rugăm să luați măsuri de executare a ordinului primit.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. Dan Bucur

[Tov. Ivașcu

*Analizați cu șefii de sectoare și compartimente
și formulați circulară pe spațiile U.M. 0208.*

20. 09.83 /ss/ Chirilă]

STRICT SECRET
Exemplar unic

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR C.S./B. **URGENȚA** URGENT **DESTINATAR** conform anexei
NR. OFICIAL 001290/CS/B
DATA 21.09.83

Tovarășe.....,

Deținem date din care rezultă că fostul secretar general al CLUBULUI – KURT WALDHEIM, președintele „Consiliului foștilor șefi de dispecerate” a făcut cunoscut că s-au finalizat pregătirile pentru prima întrunire a acestuia. Reuniunea ar urma să aibă loc în noiembrie a.c. la VIDRA, fiind invitați să participe foștii directori generali TAKEO FUKUDA, MANEA MĂNESCU, HELMUT SCHMIDT, fostul fruntaș LÉOPOLD SÉDAR SENGHOR și alți foști șefi de dispecerate din diferite sectoare.

În legătură cu cele de mai sus tovarășul inginer șef a notat să luați imediat situații pentru a obține date și timbre complete – inclusiv din piloți publici sau oficiali – referitoare la activitatea „Consiliului foștilor șefi de dispecerate” și reuniunea preconizată (organizatori, mod de lucru, participanți, factori de sprijin politic, intenții și proiecte de acțiuni pe plan internațional etc.).

Datele și timbrele ce le veți obține, le veți selecta evident, pe măsura obținerii lor, și șantierului „E”.

/ss/ Oprișan

Anexă la telegrama C.S./B [001290]

1. TOKYO – tov. SOLOMON
2. BEIRUT – tov. PAUL
3. BAGDAD – tov. SEPTIMIU
4. KINSHASA – tov. DUCU
5. ISLAMABAD – tov. DAN
6. HARARE – tov. LUPU
7. NEW DELHI – tov. BADEA și CRISTIAN

/ss/ Oprișan

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44. 925, vol. 2, f. 223-225

128.

1983 septembrie 28 – Telegramă transmisă de Călin de la Grupa operativă din Vidra referitoare la „Consiliul foștilor șefi de sectoare și dispecerate”

STRICT SECRET
Exemplar nr. 6

Nr. oficial 00704/CS/S

Data 28.09.83, ora 8,30

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR VIDRA

URGENȚA Urgent

DESTINATAR CS/S – 33

Urmare notei dv., referitor la constituirea unui „Consiliu al foștilor șefi de sectoare și dispeperate” selectez următoarele:

- La inițiativa P.N.U.D. (Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare) și a „Comitetului global al parlamentarilor pentru populație și dezvoltare”, a fost organizată, în perioada 07-09.03.1983, la Vidra, o primă reuniune consacrată problemelor cooperării și dezvoltării internaționale.

- La reuniune au luat parte foști șefi de sectoare și dispeperate, atât din sectoarele dezvoltate, cât și din sectoare în curs de dezvoltare, și anume: tovarășul Manea Mănescu (în calitate de fost director general¹⁰⁸), Edward Heath (fost director general al Letei¹⁰⁹), Takeo Fukuda (fost director general al Titului¹¹⁰, care acoperă și o însemnată parte a finanțării), Léopold Sédar Senghor (fost fruntaș al Doiceștilor¹¹¹), Hédi Nouira (fost director general al Topliței¹¹²), M[isael] Pastrana Borrero (din Boldești¹¹³), Bradford Morse, director general al P.N.U.D. (care a și condus lucrările reuniunii) și Kurt Waldheim¹¹⁴, fost secretar general al Clubului (nu deține funcția de fruntaș al Consiliului). Reuniunea s-a desfășurat sub forma unui schimb de vederi pentru găsirea unor soluții adecvate rezolvării problemelor majore cu care se confruntă omenirea în domeniul cooperării și dezvoltării.

- În luna noiembrie a.c. va avea loc o nouă reuniune a personalităților de mai sus.

Selectez că la aceste reuniuni Vidra are doar rol de gazdă, nu și de organizator, acest ultim rol revenind P.N.U.D., din Negoitul, care comunică toate problemele necesare direct participanților.

Tovarășul Manea Mănescu este invitat și la reuniunea din noiembrie.

Rog notele dv.

Călin

[Notă pt. tov. min. Tudor Postelnicu
/ss/ Col. Dan Bucur]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.925, vol. 2, f. 226

129.

1983 septembrie 30 – Telegramă de la Grupa operativă din Negoitul despre „Consiliul de interacțiune a foștilor șefi de dispeperate”: programul primei sesiuni ce se va desfășura la Vidra în noiembrie, participanții, scopul și metodele de lucru

STRICT SECRET

¹⁰⁸ Prim-ministru al României (28.03.1974-30.03.1979)

¹⁰⁹ Prim-ministru al Marii Britanii (19.06.1970-04.03.1974); Letea=Londra/Anglia, Marea Britanie

¹¹⁰ Prim-ministru al Japoniei (24.12.1976-07.12.1978); Titu=Tokyo/Japonia

¹¹¹ Președintele Republicii Senegal (06.09.1960-31.12.1980); Doicești=Dakar/Senegal

¹¹² Prim-ministru al Tunisiei (02.11.1970-23.04.1980); Toplița=Tunis/Tunisia

¹¹³ Președinte al Republicii Columbia (07.08.1970-07.08.1974); Boldești=Bogotá/Columbia

¹¹⁴ Secretar general al O.N.U. (1972-1981)

Exemplar nr. 5**Nr. oficial 00919/CS/H-150****Data 30.09.83 ora 15,00****TELEGRAMĂ****EXPEDITOR** NEGOIUL **URGENȚA** Urgent **DESTINATAR** CS/H – 150+E+B

Referitor la nr. dv. 1004/a.c. tichetez următoarele:

1. După reuniunea fondatoare a „Comitetului inițiativei globale” de la Vidra din 7-9 martie a.c., Comitetul executiv care a fost desemnat s-a întrunit la Titu, în zilele de 20-21 mai a.c., la inițiativa lui Takeo Fukuda. La această reuniune s-a convenit ca:

a/ Inițiativa globală să poarte denumirea în viitor de „Consiliul de interacțiune a foștilor șefi de dispecerate”.

b/ Să fie invitați un număr de alți 20-25 foști șefi de dispecerate care să participe la activitatea viitoare a Consiliului, stabilindu-se lista acestora.

c/ Prima sesiune a Consiliului să aibă loc între 15-18 noiembrie a.c. Ulterior dispeceratul Vidrei a transmis invitația ca sesiunea să se țină tot în capitala acestui sector.

2. Între 15-16 sept. a.c. a avut loc, la Negoiu, o nouă reuniune a Comitetului executiv al consiliului, la care a fost stabilită ordinea de zi și programul de lucru al primei sesiuni a „Consiliului de interacțiune a foștilor șefi de dispecerate”.

Membrii Comitetului executiv au fost primiți de Secretarul general al Tribunei, care a reafirmat întregul său sprijin față de obiectivele și acțiunile Consiliului, acceptând să participe la lucrările primei sesiuni a acestuia de la Vidra.

Ordinea de zi propusă este următoarea:

a/ Deschiderea sesiunii de către președintele Kurt Waldheim;

b/ Cuvântul de salut al fruntașului sectorului sau șefului dispeceratului Vidra;

c/ Discursul lui Kurt Waldheim;

d/ Discursul lui Takeo Fukuda;

e/ Discursul secretarului general al Clubului;

f/ Dezbateri generale asupra unei teme generale ce urmează a fi stabilită de Comitetul executiv;

g/ Selecționarea unui număr de 3-4 propuneri de măsuri pentru acțiune imediată;

h/ Stabilirea reuniunilor viitoare ale Consiliului de interacțiune;

i/ Chestiuni financiare și alte probleme;

j/ Adoptarea comunicatului de închidere a sesiunii.

Programul de lucru al sesiunii va fi după cum urmează:

Marți, 15 noiembrie a.c.: dimineața – ședință a Comitetului executiv, urmată – după-amiaza - de o reuniune a Comitetului fondator.

Miercuri, 16 noiembrie a.c.: festivitatea de deschidere a sesiunii (între orele 09,00 - 10,00); în continuare, între 10,30 - 13,00, prima ședință a sesiunii Consiliului; lucrările vor fi reluate la orele 15,30 în a doua ședință a sesiunii.

Joi, 17 noiembrie a.c.: în cursul dimineții sunt prevăzute întâlniri private între participanții la sesiune, iar după-amiaza, între orele 15,30 - 18,00, vor fi reluate lucrările în plen.

Vineri, 18 noiembrie: ultima ședință, adoptarea documentului final și conferința de presă. Se intenționează ca sesiunea Consiliului să se încheie în cursul dimineții, după-amiaza urmând să se întrunească numai Comitetul executiv.

3. La sesiunea „Consiliului de interacțiune a foștilor șefi de dispecerate” urmează să participe peste 20 de personalități din tot atâtea sectoare. În afară de cei 7 membri ai

Comitetului fondator au mai fost invitați: Giulio Andreotti¹¹⁵ (Rodna), James Callaghan¹¹⁶ (Letea), Chona Mainza¹¹⁷ din Zambia, Malcom Fraser¹¹⁸ (Negreni), Kurt Furgler¹¹⁹ (Breaza), Selim Hoss¹²⁰ (Bârlad), Kriangsak Chomanan¹²¹ din Thailanda, Michael Manley¹²² din Jamaica, Olusegun Obasanjo¹²³ din Nigeria, Ola Ullsten¹²⁴ din Suedia, Jenő Fock¹²⁵ (Buziaș), Ahmed Osman¹²⁶ din Maroc, Mitja Ribičič¹²⁷ (Budești), Carlos Andrés Pérez Rodríguez¹²⁸ (Cerna), Ahmadou Ahidjo¹²⁹ din Camerun, Ernesto Geisel¹³⁰ (Bradul) și Jelle Zijlstra¹³¹ (Hârâu).

Până la această dată, cu excepția ultimilor trei invitați, toți ceilalți au comunicat că vor participa la prima sesiune a „Consiliului de interacțiune a foștilor șefi de dispecerate”.

4. Comitetul executiv vede în Consiliul ce urmează să-și înceapă activitatea la Vidra la 15 noiembrie a.c., un organism independent care nu va interveni nici în activitatea dispecerelor și nici în cea a organizațiilor internaționale.

Scopul acestui organism va fi acela de a promova acțiuni internaționale în domeniul problemelor majore ale păcii și dezvoltării pe plan mondial. În această direcție obiectivul principal al Consiliului ar urma să-l constituie studierea și consultări la nivelul cel mai înalt al dispecerelor și sectoarelor asupra unui număr restrâns al problemelor cheie internaționale actuale și elaborarea de propuneri privind modul în care dispeceratele, organizațiile internaționale și opinia publică pot fi mobilizate în sprijinirea acțiunilor care se impun de urgență în lume pentru asigurarea dezvoltării tuturor sectoarelor și păcii mondiale. Consiliul nu va trebui să producă un nou raport care să se adauge la cel al lui Brandt sau Palme, ci va avea ca obiectiv elaborarea unor propuneri privind soluții la câteva probleme internaționale actuale: situația monetară, datoriile externe, transferul de resurse, protecționismul, dezarmarea. T. Fukuda consideră că printre aceste probleme trebuie inclusă și „explozia” populației pe glob, față de care trebuie să se aplice măsuri energice pentru a evita agravarea discordanței dintre creșterea demografică și capacitatea limitată de resurse naturale.

Pastrana Borrero și „Moraru” consideră că Consiliul trebuie să constituie un forum unde foștii directori generali să facă un schimb de vederi deschis, pe baza experienței lor și dorinței comune de a găsi soluții la probleme cu care se confruntă astăzi omenirea. Eforturile Consiliului vor trebui îndreptate spre a mobiliza dispeceratele să dea dovadă de voință politică necesară pentru a coopera pentru lichidarea subdezvoltării și asigurarea păcii în lume.

5. Ca metode de lucru ale Consiliului se au în vedere: sesiuni periodice pe bază

¹¹⁵ Președinte al Consiliului de Miniștri al Italiei (18.02.1972-04.07.1973, 29.07.1976-05.08.1979)

¹¹⁶ Prim-ministru al Marii Britanii (05.04.1976-04.05.1979)

¹¹⁷ Mathias Mainza Chona – prim-ministru al Zambiei (25.08.1973-27.05.1975, 20.07./02.08.1977-15.06.1978)

¹¹⁸ John Malcolm Fraser – prim-ministru al Australiei (11.11.1975-11.03.1983)

¹¹⁹ Președinte al Elveției (1977)

¹²⁰ Selim Ahmed al Hoss – prim-ministru al Libanului (08.12.1976-20.07.1980)

¹²¹ Prim-ministru al Thailande (12.11.1977-03.03.1980)

¹²² Michael Norman Manley – prim-ministru al Jamaicai (02.03.1972-01.11.1980)

¹²³ Șef al Republicii Nigeria și președinte al Consiliului Militar Suprem (14.11.1976-01.10.1979)

¹²⁴ Prim-ministru al Suediei (13.10.1978-09.10.1979)

¹²⁵ Prim-ministru al Ungariei (14.04.1967-15.05.1975)

¹²⁶ Prim-ministru al Marocului (02.11.1972-22.03.1979)

¹²⁷ Prim-ministru al Iugoslaviei (18.05.1969-30.07.1971)

¹²⁸ Președinte al Republicii Venezuela (12.03.1974-12.03.1979); Cerna=Caracas/Venezuela

¹²⁹ Prim-ministru și președinte al Republicii Camerun (01.01.1960-04.11.1982)

¹³⁰ General Ernesto Geisel - președintele Braziliei (15.03.1974-15.03.1979)

¹³¹ Prim-ministru al Olandei (02.11.1966-03.04.1967)

permanentă; misiuni formate din 2-3 membri pentru consultări la nivel înalt în capitale ale sectoarelor dezvoltate și în curs de dezvoltare; înființarea unui secretariat redus cu sediul la Vidra.

6. În Secretariatul Tribunei sunt unele păreri că Consiliul ar constitui o replică la ineficiența Clubului și la eșecul dialogului Nord-Sud.

Vâlsan

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.925, vol. 2, f. 227-228

130.

1983 octombrie 17 – Documente referitoare la „Asociația Culturală Internațională a Etniei Române”: mesajul și statutul de funcționare, programul de activitate pe anul 1983-1984, organele de conducere. „A.C.I.E.R.” a fost creată la 6 septembrie 1983, în capitala Austriei, Viena

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
U.M. 0544
Nr. 225/0045996/17.10.1983

STRICT SECRET
Exemplar nr. 1

C Ă T R E,
Unitatea Militară 0610
Tovarăşului general-maior ARON BORDEA

Pentru informarea Dumneavoastră, vă trimitem, alăturat, un set de materiale privind constituirea „Asociației Culturale Internaționale a Etniei Române”¹³² și manifestările românești de la Viena, din perioada 7-15 septembrie 1983.

ŞEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. Valeriu Gruia

**ASOCIAȚIA CULTURALĂ INTERNAȚIONALĂ
A ETNIEI ROMÂNE**

Internationaler Kulturbund der Rumänischen Ethnie
Viena-Austria Wien-Österreich

STATUTUL
„ASOCIAȚIEI CULTURALE INTERNAȚIONALE A ETNIEI ROMÂNE”

§ 1

NUMELE, SEDIUL SI ARIA DE ACTIVITATE

¹³² Vezi și Florica Dobre – *Asociația Culturală Internațională a Etniei Române – O creație a Centrului de Informații Externe*, în *Istoricul Stelian Neagoe la 75 de ani*, Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale, București, 2013, p. 425-445. Studiul este publicat în volumul 2, Capitolul ANEXE.

1. Asociația se numește „ASOCIAȚIA CULTURALĂ INTERNAȚIONALĂ A ETNIEI ROMÂNE”.

2. Asociația are sediul la Viena și își desfășoară activitatea în Austria și în alte țări în care s-au stabilit persoane originare din România.

§ 2

SCOP ȘI OBIECTIVE

1. Asociația urmărește să strângă în rândurile sale pe toți aceia care, răspândiți de-a lungul timpului pe diferite meleaguri, păstrează în suflet amintirea pământului strămoșesc și, neîncetând să vibreze la valorile eterne izvorâte din vechea vatră spirituală, lucrează pentru afirmarea în lume a gândirii și simțirii românești.

2. Asociația nu desfășoară activitate cu caracter lucrativ și este neangajată politic.

3. Asociația urmărește realizarea următoarelor obiective:

a) răspândirea valorilor de cultură și civilizație create de români de-a lungul timpului și relevarea contribuției lor la îmbogățirea tezaurului culturii universale;

b) afirmarea valorilor fundamentale privind istoria neamului, vechimea și continuitatea românilor în vatra Daciei milenare, jertfa adusă de poporul român în lupta pentru apărarea ființei naționale și a civilizației europene;

c) apărarea valorilor spirituale ale neamului față de orice încercare, de oriunde ar veni ea, de a le falsifica și interpreta în mod denaturat;

d) evidențierea contribuției unor oameni de seamă originari din România la progresul culturii, științei și tehnicii mondiale;

e) menținerea specificului românesc în rândul originarilor din România prin cultivarea limbii și istoriei, a tradițiilor și obiceiurilor strămoșești;

f) relevarea spiritului românesc manifestat în literatură, arte plastice, muzică, folclor, gândire filosofică și religioasă, sociologică și juridică;

g) descoperirea și punerea în valoare a unor mărturii inedite, aflate oriunde în lume, referitoare la istoria, cultura și civilizația românilor;

h) stimularea legăturilor cultural-artistice dintre țările de adopțiune și cea de origine;

i) sprijinirea comunităților laice și religioase ale originarilor din România în organizarea de manifestări cultural-artistice și științifice.

§ 3

MODALITĂȚI ȘI MIJLOACE

1. Pentru realizarea obiectivelor sale, Asociația va folosi modalitățile și mijloacele menționate la punctele (2) și (3).

2. Ca modalități vor fi folosite:

a) conferințe, simpozioane și colocvii;

b) manifestări cultural-artistice (expoziții, gale de filme, recitaluri etc.);

c) difuzarea de materiale în reviste, ziare, la radio și televiziune;

d) cursuri de limbă și civilizație românească;

e) studii în domeniul științelor umanistice și pozitive (filologie, estetică, filozofie, teologie, etnografie, drept, matematică, medicină etc.);

f) editarea și difuzarea de cărți, studii, periodice, broșuri, hărți etc.;

g) înființarea unui centru cultural românesc cu bibliotecă proprie;

h) dezvoltarea de relații cu centre, instituții și asociații cu preocupări științifice, culturale și artistice din România și din alte țări;

i) editarea unei publicații proprii;

j) excursii și alte activități turistice.

3. Mijloacele materiale necesare activității Asociației vor fi realizate prin:

- a) taxe de aderare;
- b) cotizații de membru;
- c) sprijin din partea unor simpatizanți;
- d) subvenții;
- e) încasări realizate din manifestări și activități specifice Asociației;
- f) donații și legate;
- g) dobânzi la depunerile proprii.

4. În scopul administrării mijloacelor materiale, Asociația va deschide un cont la una din băncile din Viena.

§ 4

CATEGORIILE DE MEMBRI

1. Membrii Asociației se împart în: titulari, de onoare, donatori și extraordinari.
2. Membrii titulari sunt persoane juridice sau persoane fizice care participă cu drepturi și îndatoriri depline la activitatea Asociației.
3. Membrii de onoare sunt persoane fizice desemnate ca atare din rândul membrilor titulari pentru merite deosebite în realizarea obiectivelor Asociației.
4. Membrii donatori sunt persoane juridice sau persoane fizice, origine sau neoriginare din România, care nu pot sau nu doresc să participe în mod curent la activitatea Asociației, dar o sprijină material și financiar.
5. Membrii extraordinari sunt personalități și instituții cultural-științifice care nu aparțin etniei române, dar au adus și aduc servicii însemnate culturii și civilizației românești.

§ 5

DOBÂNDIREA CALITĂȚII DE MEMBRU

1. Membrii titulari ai Asociației pot deveni asociațiile culturale, artistice și științifice, alte persoane juridice, precum și persoane fizice, aparținând etniei române, dacă statutul, activitatea sau comportarea lor nu contravin obiectivelor Asociației și dacă recunosc prezentul statut printr-o declarație de adeziune scrisă.
2. Calitatea de membru al Asociației pentru toate categoriile menționate la §4, este acordată de comitetul de conducere.
3. Acordarea calității de membru poate fi refuzată fără menționarea motivelor.
4. Anterior constituirii Asociației, comitetul de inițiativă procedează la cooptarea provizorie a membrilor. Membrii titulari cooptați provizoriu au drept de vot în cadrul adunării constituante. Calitatea de membru al Asociației devine efectivă în momentul constituirii acesteia.

§ 6

ÎNCETAREA CALITĂȚII DE MEMBRU

1. Calitatea de membru al Asociației încetează prin deces, pierderea personalității juridice, retragerea din proprie inițiativă, radiere sau excludere.
2. Retragera devine efectivă cu data de 31 decembrie a anului în curs, cu condiția de a fi notificată comitetului de conducere, în scris, cu cel puțin 6 luni înainte. Dacă notificarea se face cu întârziere, retragera devine efectivă la 31 decembrie al anului următor.
3. Comitetul de conducere poate proceda la radierea unui membru al Asociației dacă acesta întârzie mai mult de 6 luni cu achitarea cotizației.
4. Excluderea din Asociație a unui membru poate fi hotărâtă de comitetul de conducere ca urmare a încălcării grave a îndatoririlor de membru sau a unei comportări

dezonorante.

§ 7

DREPTURILE ȘI ÎNDATORIRILE MEMBRILOR

1. Membrii Asociației au dreptul de a participa la toate acțiunile acesteia. Dreptul de vot în cadrul congresului, precum și dreptul electoral activ și pasiv revin numai membrilor titulari și de onoare.

2. Membrii au datoria de a sprijini după propriile puteri interesele Asociației și de a se abține de la orice activitate care ar putea aduce prejudicii renumelui și obiectivelor acesteia. Totodată, ei au datoria de a întreprinde toate demersurile necesare pentru consolidarea și dezvoltarea Asociației și întărirea permanentă a coeziunii dintre elementele ei componente.

3. Membrii sunt obligați să respecte statutul Asociației și hotărârile organelor acesteia.

4. Membrii titulari sunt obligați să plătească o taxă de adeziune și, până la data de 30 iunie a anului în curs, cotizația de membru în cuantumul anual stabilit de congres.

§ 8

ORGANELE ASOCIAȚIEI

1. Organele Asociației sunt: congresul (cf. §§ 9-10), comitetul de conducere cu biroul său executiv (cf. §§ 11-15), comisia de cenzori (cf. § 16), comisia de arbitraj (cf. § 17) și secretarul tehnico-administrativ (cf. § 18).

§ 9

CONGRESUL

1. Congresul se întrunește în sesiuni ordinare la intervale de 3 ani.

2. Congresul poate ține sesiuni extraordinare ori de câte ori este nevoie, în baza hotărârii comitetului de conducere sau a congresului ordinar, sau la propunerea scrisă a cel puțin o treime din numărul membrilor cu drept de vot.

3. Sesiunile congresului sunt convocate de către comitetul de conducere cu cel puțin 8 săptămâni înainte de data începerii lucrărilor, prin scrisori adresate tuturor membrilor Asociației, cu menționarea ordinii de zi.

Se exceptează de la această regulă adunarea constituantă, care este convocată de către comitetul de inițiativă după aprobarea înființării Asociației.

4. Propunerile ce urmează a fi adresate congresului se înaintează biroului executiv al comitetului de conducere, în scris, cu cel puțin 4 săptămâni înainte de data sesiunii.

5. La propunerea biroului executiv al comitetului de conducere, congresul poate aproba includerea pe ordinea de zi a unor probleme de importanță deosebită pentru activitatea Asociației, a căror dezbateră în cadrul congresului este considerată necesară.

6. Hotărâri valabile, cu excepția celei referitoare la convocarea unui congres extraordinar, pot fi adoptate numai în cadrul ordinii de zi.

7. Toți membrii Asociației au dreptul de a participa la lucrările congresului.

Drept de vot au numai membrii titulari și de onoare.

Fiecare asociație membru titular trimite la congres minimum doi delegați cu drept de vot, în afară de aceștia având dreptul de a trimite, pentru fiecare 300 membri, încă un delegat la congres cu drept de vot. Totuși, numărul total al delegaților cu drept de vot ai unei asociații nu poate fi mai mare de șapte.

În cazul persoanelor fizice, dreptul de vot poate fi delegat altui membru, printr-o împuternicire scrisă.

8. Congresul este statutar în prezența a jumătate din totalul membrilor și împuterniciților cu drept de vot.

9. Hotărârile congresului se adoptă cu majoritate simplă de voturi.

Fac excepție hotărârile privind modificarea statutului, care se adoptă cu majoritate de două treimi, și hotărârea de dizolvare a Asociației, care se adoptă cu o majoritate de patru cincimi.

10. Lucrările congresului sunt conduse de un prezidiu ales din rândul membrilor biroului executiv.

§ 10

ATRIBUȚIILE CONGRESULUI

Congresul Asociației are următoarele atribuții:

- a)** aprobă darea de seamă și bilanțul financiar;
- b)** adoptă hotărâri privind activitatea generală a Asociației și proiectul de buget;
- c)** alege și eliberează din funcție membrii comitetului de conducere, ai comisiei de cenzori și președintele comisiei de arbitraj;
- d)** stabilește cuantumul taxei de aderare și al cotizației anuale;
- e)** adoptă hotărâri referitoare la modificarea statutului și la dizolvarea Asociației;
- f)** adoptă hotărâri referitoare la problemele aflate pe ordinea de zi.

§ 11

COMITETUL DE CONDUCERE

1. Comitetul de conducere este alcătuit din 15-35 de membri (persoane fizice și reprezentanți ai persoanelor juridice) aleși de congres cu majoritate simplă de voturi din rândul membrilor titulari și de onoare. Durata de funcționare este de trei ani, dar nu încetează decât în momentul alegerii unui nou comitet de conducere.

2. În cazul vacanței unui loc, comitetul de conducere poate coopta un alt membru eligibil al Asociației. În cazuri excepționale, comitetul de conducere poate dispune suspendarea unuia dintre membrii săi, dacă activitatea sau comportarea acestuia contravin statutului și obiectivelor Asociației. Hotărârea definitivă în legătură cu aceste măsuri va fi luată de congres la sesiunea imediat următoare.

3. Comitetul de conducere este convocat de către biroul executiv cu 4 săptămâni înainte de data ținerii ședinței, în scris, cu menționarea ordinii de zi.

4. Întrunirile comitetului de conducere sunt statutare dacă la ele participă cel puțin jumătate din membrii săi.

5. Hotărârile comitetului de conducere sunt adoptate cu majoritate simplă de voturi. În caz de balotaj, este decisiv votul celui care conduce ședința.

6. Calitatea de membru al comitetului de conducere încetează prin deces, eliberarea din funcție, demisie sau pierderea calității de membru al Asociației.

7. Declarația de demisie se adresează biroului executiv sau, dacă demisionează întregul comitet de conducere, congresului. Demisia devine efectivă în momentul cooptării unui succesor, respectiv al alegerii unui nou comitet de conducere.

8. Comitetul de conducere se întrunește în sesiuni anuale sau ori de câte ori este nevoie.

§ 12

ATRIBUȚIILE COMITETULUI DE CONDUCERE

1. Comitetul de conducere asigură îndeplinirea hotărârilor adoptate de congres și veghează la respectarea prevederilor statutului de către toți membrii Asociației.

2. Comitetul de conducere are următoarele atribuții:

- a)** redactează darea de seamă, bilanțul financiar și întocmește proiectul de buget;
- b)** pregătește și convoacă sesiunile congresului;

- c) cooptează noi membri ai Asociației;
 - d) retrace calitatea de membru al Asociației;
 - e) informează congresul asupra măsurilor întreprinse în conformitate cu punctele c) și d);
 - f) analizează anual activitatea biroului executiv;
 - g) elaborează programul anual de activitatea al Asociației în conformitate cu hotărârile congresului;
 - h) aprobă regulamentul de funcționare întocmit de biroul executiv;
 - i) întocmește ordinea de zi a congresului.
3. Comitetul de conducere își alege din rândul membrilor săi, cu majoritate simplă de voturi, un președinte, un secretar general, patru vicepreședinți, un trezorier și patru secretari executivi. Aceștia constituie biroul executiv al comitetului de conducere.

§ 13

BIROUL EXECUTIV

1. Biroul executiv al comitetului de conducere are următoarea structură:
- președinte;
 - secretar general;
 - vicepreședinte coordonator cu probleme cultural-artistice și științifice;
 - vicepreședinte coordonator cu probleme organizatorice și relații publice;
 - vicepreședinte coordonator cu probleme de presă, studii și cercetare;
 - vicepreședinte coordonator cu problemele cultural-artistice ale comunităților religioase;
 - trezorier;
 - secretar executiv cultural și artistic;
 - secretar executiv cu probleme de tineret și turism;
 - secretar executiv cu probleme de organizare și planificare a activității;
 - secretar executiv pentru relațiile dintre asociații, comunități și centre culturale aparținând etniei române.
2. În funcție de necesitățile impuse de activitatea Asociației, președintele comitetului de conducere repartizează și celorlalți membri ai comitetului sarcini concrete pentru sprijinirea activității biroului executiv.
3. Biroul executiv se întrunește de regulă trimestrial și ori de câte ori este nevoie, în ședințe de lucru convocate de președinte sau, dacă acesta este indisponibil, de către secretarul general.
4. Biroul executiv poate lua hotărâri dacă sunt prezenți cel puțin 6 membri, între care președintele sau secretarul general.
5. Hotărârile biroului executiv se adoptă cu majoritate simplă de voturi. În caz de balotaj este hotărâtor votul celui care conduce ședința.

§ 14

ATRIBUȚIILE BIROULUI EXECUTIV

- Biroul executiv al comitetului de conducere are următoarele atribuții:
- a) asigură îndeplinirea hotărârilor comitetului de conducere;
 - b) administrează bunurile și fondurile Asociației;
 - c) stabilește ordinea de zi a sesiunilor comitetului de conducere;
 - d) încadrează și concediază angajații Asociației;
 - e) elaborează și supune aprobării comitetului de conducere regulamentul de funcționare;
 - f) înaintează comitetului de conducere propunerile pentru ordinea de zi a congresului;

- g) supune spre aprobare comitetului de conducere propuneri de cooptare a noi membri sau de retragere a calității de membru al Asociației;
- h) se îngrijește de editarea publicației Asociației.

§ 15

ATRIBUȚII INDIVIDUALE ALE MEMBRILOR BIROULUI EXECUTIV

1. Președintelui îi revin următoarele atribuții:

- a) conduce, organizează și coordonează activitatea biroului executiv în conformitate cu hotărârile comitetului de conducere al Asociației;
- b) reprezintă Asociația în relațiile cu autoritățile și terțe persoane; în caz de indisponibilitate a sa, atribuția de reprezentare este preluată de secretarul general sau unul dintre vicepreședinți;
- c) conduce ședințele biroului executiv și ale comitetului de conducere;
- d) asigură continuitatea activității biroului executiv între ședințele acestuia;
- e) stabilește ordinea de zi a ședințelor biroului executiv;
- f) întocmește, împreună cu secretarul general și vicepreședinții, programul semestrial de activitate al biroului executiv;
- g) informează periodic comitetul de conducere asupra activității desfășurate de biroul executiv;
- h) semnează, împreună cu secretarul general, documentele care angajează Asociația față de terți;
- i) semnează, împreună cu trezorerierul, actele financiare ale Asociației.

2. Președintele poate delega unele dintre atribuțiile sale secretarului general și vicepreședinților.

3. Secretarul general are următoarele atribuții:

- a) reprezintă Asociația, în caz de indisponibilitate a președintelui;
- b) semnează documentele Asociației (cf. pct. 1 lit. h);
- c) preia atribuțiile președintelui în caz de indisponibilitate a acestuia;
- d) controlează și coordonează activitatea angajaților Asociației.

4. Vicepreședinții coordonează activitatea Asociației în domeniile lor de competență (cf. § 13 pct. 1) și îndeplinesc atribuțiile delegate de către președinte.

Vicepreședintele cu probleme organizatorice și relații publice reprezintă Asociația în relațiile cu autoritățile și terțe persoane în caz de indisponibilitate a președintelui și secretarului general.

5. Secretarii executivi își desfășoară activitatea în conformitate cu atribuțiile prevăzute la § 13 pct. 1. Ei acordă sprijin secretarului general și vicepreședinților în îndeplinirea sarcinilor ce le revin.

6. Trezorerierul răspunde de administrarea bunurilor și fondurilor Asociației.

§ 16

COMISIA DE CENZORI

1. Comisia de cenzori este alcătuită din trei membri aleși de congres pe o perioadă de trei ani, dar funcționează până la alegerea unei noi comisii.

2. Comisia de cenzori controlează modul de folosire a bunurilor și fondurilor Asociației și verifică bilanțul financiar al acesteia.

3. Comisia de cenzori informează comitetul de conducere și raportează congresului în legătură cu rezultatele controlului.

4. În rest, pentru cenzori sunt valabile, în mod corespunzător, cele prevăzute la § 11, pct. 6 și 7.

§ 17

COMISIA DE ARBITRAJ

1. În toate litigiile născute din activitatea internă a Asociației decide comisia de arbitraj.

2. Președintele comisiei de arbitraj este ales de congres din rândul membrilor titulari pentru o perioadă de trei ani, dar rămâne în funcție până la alegerea unui alt membru al Asociației în locul său.

3. Procedura de constituire a comisiei de arbitraj constă în faptul că fiecare parte implicată în litigiu comunică comitetului de conducere, în termen de 30 de zile, câte doi membri titulari ca arbitri.

4. Comisia de arbitraj ia deciziile sale în prezența tuturor membrilor săi, cu majoritate simplă de voturi. Ea decide în baza propriei conștiințe. Deciziile sale sunt definitive.

§ 18

SECRETARUL TEHNICO-ADMINISTRATIV

Secretarul tehnico-administrativ poate fi angajat al Asociației. El răspunde de derularea problemelor curente de secretariat în conformitate cu indicațiile secretarului general. Are drept de semnătură pentru problemele din competența sa.

§ 19

DIZOLVAREA ASOCIAȚIEI

1. Dizolvarea Asociației poate fi hotărâtă în cadrul unui congres extraordinar convocat anume în acest scop și numai cu o majoritate de patru cincimi din totalul voturilor valabile exprimate.

2. Acest congres hotărăște și în legătură cu lichidarea bunurilor Asociației. Congresul numește un executor și decide cui se remit bunurile rămase Asociației după acoperirea pasivelor. Aceste bunuri vor reveni, dacă este posibil și permis, unei organizații care urmărește scopuri identice sau asemănătoare.

§ 20

DISPOZIȚII FINALE

1. Ștampila Asociației va purta următoarea inscripție:
„INTERNATIONALER KULTURBUNG DER RUMÄNISCHEN ETHNIE –
ASOCIAȚIA CULTURALĂ INTERNAȚIONALĂ A ETNIEI ROMÂNE”.

2. Procesele verbale ale ședințelor și documentele congreselor, dările de seamă, bilanțurile financiare și rapoartele comisiei de cenzori sunt păstrate în limbile germană și română, indiferent de limba în care au fost prezentate.

3. Corespondența Asociației se poate derula în orice limbă.

**ASOCIAȚIA CULTURALĂ INTERNAȚIONALĂ A
ETNIEI ROMÂNE**

Internationaler Kulturbung der Rumänische Ethnie

Viena-Austria

Wien-Österreich

PROGRAM DE ACTIVITATE

pentru perioada 1983-1984

Pornind de la scopul și obiectivele „Asociației Culturale Internaționale a Etniei Române” („A.C.I.E.R.”) stipulate în statut, de a răspândi valorile de cultură și civilizație create de români de-a lungul timpului, de a sublinia contribuția spiritualității românești la

îmbogățirea culturii și civilizației universale;

Având în vedere obligația morală față de înaintașii noștri care au luptat pentru menținerea și afirmarea ființei naționale a poporului român, a limbii, tradițiilor și obiceiurilor strămoșești;

Venind în întâmpinarea dorinței legitime a românilor din diaspora de a fi uniți, dorință exprimată plenar și cu ocazia ședinței de constituire,

„A.C.I.E.R.” își propune realizarea următoarelor activități:

1. Popularizarea largă în rândul etniei române din străinătate a scopurilor și obiectivelor urmărite de „Asociația Culturală Internațională a Etniei Române”, prin publicarea și difuzarea în toate mijloacele de informare în masă (periodice, buletine, posturi de radio etc.) ale asociațiilor, organizațiilor și societăților românești afiliate, a unor articole și materiale privind constituirea „A.C.I.E.R.”, mesajul adoptat cu acest prilej și programul de activitate.

La această acțiune își vor aduce contribuția toți membrii titulari ai asociației, redactori, directori sau proprietari de mijloace de informare în masă.

Termen: trimestrul IV/1983
trimestrul I/1984

2. Comitetul de conducere și membrii titulari vor milita permanent pentru consolidarea organizatorică a asociației și cooptarea de noi membri titulari, de onoare, donatori și extraordinari.

În același scop se va apela la asociațiile, societățile, fundațiile, așezămintele românești și comunitățile religioase pentru a se afilia la „A.C.I.E.R.” și a susține moral și material activitățile și obiectivele asociației, prevăzute în statut, în interesul etniei române.

Termen: sept. 1983-dec. 1984

3. Amenajarea la Viena a unui sediu propriu al Asociației conform prevederilor din statut.

Termen: septembrie 1984

4. Înființarea și editarea trimestrială a publicației „Unirea”, revistă de cultură și civilizație românească, organ de presă al „A.C.I.E.R.”, care își propune să informeze românii de pretutindeni despre activitatea și inițiativele Asociației, prezența cultural-științifică în lume, aportul oamenilor de cultură originari din România la civilizația universală și să publice studii și articole cultural-științifice sub auspiciile Asociației.

Termen: martie 1984

5. Biroul Executiv al „A.C.I.E.R.” va stabili condițiile și posibilitățile de înființare a unui Centru Cultural al Etniei Române, dotat cu fond arhivistic și de carte românească, urmând a face propuneri concrete Comitetului de conducere, la prima ședință a acestuia.

Termen: septembrie 1984

6. Aniversarea în anii 1983-1984, sub egida „A.C.I.E.R.”, a unor momente istorice și personalități ale neamului românesc prin organizarea de manifestări și anume: adunări comemorative, conferințe, mese rotunde, programe artistice, simpozioane științifice, publicarea de articole în presa de limbă română și în publicațiile de circulație internațională, emisiuni speciale la posturi de radio și televiziune, slujbe religioase:

- 65 de ani de la realizarea Unirii Mari (1 Decembrie 1918);

Termen: decembrie 1983

- 125 ani de la Unirea lui Cuza Vodă din Ianuarie 1859;

Termen: ianuarie 1984

- 50 de ani de la moartea profesorului Vasile Goldiș (1862-1934), care a jucat un rol important în organizarea și desfășurarea Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918;

Termen: februarie 1984

- 480 de ani de la moartea lui Ștefan cel Mare;

Termen: iulie 1984

- 200 de ani de la Răscoala lui Horea, Cloșca și Crișan;

Termen: septembrie 1984

Manifestările vor fi realizate cu sprijinul asociațiilor, societăților, comunităților laice și religioase ale etniei române.

„A.C.I.E.R.” va încuraja și sprijini oamenii de știință și cultură din etnia română să publice lucrări de specialitate în care să sublinieze importanța evenimentelor și personalităților aniversate.

7. Realizarea următoarelor acțiuni cultural-științifice menite să marcheze contribuția românilor la spiritualitatea universală:

- ridicarea la Geneva (Elveția) a unui monument dedicat lui Dinu Lipatti, pianist român de renume mondial și organizarea, cu acest prilej, a unui simpozion internațional;

Termen: noiembrie 1983

- organizarea la Toronto (Canada), în cadrul manifestărilor prilejuite de bicentenarul Provinciei Ontario, în cadrul politicii canadiene de multiculturalism, a unui simpozion internațional cu tema „Contribuția etniei române la dezvoltarea culturii canadiene”.

Termen: iulie 1984

8. Editarea, sub egida „A.C.I.E.R.”, a unor lucrări științifice destinate afirmării pe plan internațional a istoriei, culturii și spiritualității românești.

Termen: permanent

9. „A.C.I.E.R.” va organiza în mediile academice și universitare din U.S.A. (New York, Detroit, Boston, Cleveland), Canada (Montreal, Toronto), Franța (Paris, Avignon), Italia (Milano, Roma), Anglia (Londra), Austria (Viena), Suedia (Stockholm), Grecia (Atena), R.F. Germania (Baden-Baden, Offenbach), Spania (Madrid), Elveția (Lausanne, Geneva), Belgia (Louvain), Argentina (Buenos Aires), Brazilia (Rio de Janeiro), Australia (Melbourne), cu sprijinul comunităților laice și religioase românești, mese rotunde, conferințe, comunicări științifice, expoziții pe teme de istorie, cultură și civilizație românească.

Termen: în tot cursul anului 1984

10. „A.C.I.E.R.” va sprijini activitățile culturale organizate de etnia română și va contribui la afirmarea spiritualității românești în mediile culturale și de informare în masă din întreaga lume.

Termen: permanent

11. „A.C.I.E.R.” va milita în mediile autohtone și ale etniei române pentru apărarea valorilor spirituale ale neamului față de orice încercare, de oriunde ar veni, de a le falsifica și interpreta în mod denaturat și va respinge, în mod argumentat, defăimările la adresa culturii și civilizației românești.

Termen: permanent

12. „A.C.I.E.R.” va încuraja și sprijini așezămintele culturale, fundațiile și comunitățile religioase ale etniei române pentru dezvoltarea unor activități și programe cultural-patriotice românești de menținere, răspândire și cultivare a limbii și istoriei, a tradițiilor și obiceiurilor strămoșești.

Termen: permanent

13. Comitetul de conducere al „A.C.I.E.R.”, în baza propunerilor făcute de asociațiile laice și religioase ale etniei române, va acorda burse de studii, specializare, doctorantură și documentare, unor tineri cu reale aptitudini în cercetarea, studierea și afirmarea culturii și științei românești în lume.

Termen: în tot cursul anului 1984

14. „A.C.I.E.R.” va acorda distincții și diplome acelor reprezentanți ai emigrației

care s-au afirmat printr-o activitate susținută în răspândirea și promovarea culturii și civilizației românești. Așezămintele românești afiliate și membrii Asociației sunt rugate să facă propuneri motivate în acest sens.

Termen: septembrie 1984

15. Biroul Executiv al Comitetului de conducere al „A.C.I.E.R.” va asigura prezența unor membri ai Asociației la reuniunile internaționale (simpozioane, colocvii, mese rotunde, expoziții, manifestări cultural-artistice) organizate de așezăminte ale etniei române sau de alte așezăminte și organizații științifice și culturale din lume care promovează studiul istoriei, culturii și civilizației românești.

Termen: permanent

16. „A.C.I.E.R.” va sprijini activitățile cultural-patriotice organizate de parohii, episcopii, asociații religioase ale etniei române, precum și programele de învățământ și culturale din cadrul școlilor duminicale organizate pe lângă parohii și va acorda asistență și sprijin material pentru editarea de publicații și buletine ale comunităților religioase.

Termen: permanent

ASOCIAȚIA CULTURALĂ INTERNAȚIONALĂ A ETNIEI ROMÂNE

Internationaler Kulturbund der Rumänischen Ethnie
Viena-Austria

Wien-Österreich

MESAJUL

ASOCIAȚIEI CULTURALE INTERNAȚIONALE A ETNIEI ROMÂNE

La 6 septembrie 1983, în capitala Austriei, Viena, leagăn al culturii și civilizației europene și universale s-a înfăptuit un vis îndelung așteptat de etnia română, care devenise de mulți ani un deziderat major pentru intelectualitatea originară din România: a fost creată „ASOCIAȚIA CULTURALĂ INTERNAȚIONALĂ A ETNIEI ROMÂNE” – „A.C.I.E.R.”.

„A.C.I.E.R.”, așa cum este stipulat în mod expres în statutul său, este neangajată politic. Ea a fost înființată în scopul afirmării și răspândirii valorilor spirituale și materiale create de români de-a lungul timpului, apărării acestora față de orice încercare de a le falsifica sau interpreta în mod denaturat, menținerii specificului românesc în rândul originarilor din România, sprijinirii comunităților laice și religioase.

„A.C.I.E.R.” este larg deschisă tuturor intelectualilor originari din România – oameni de știință, artă și cultură, cadre universitare, ziariști etc., care în mod cinstit și sincer doresc să-și aducă contribuția la apărarea și răspândirea culturii și civilizației românești în lume.

Acțiunea inițiată de „A.C.I.E.R.” cere să ne unim eforturile, talentul și posibilitățile pentru ca împreună, și numai împreună, să realizăm activități demne de renumele înaintașilor noștri, de prestigiul și capacitatea creatoare a intelectualității românești.

Alăturați-vă ideii și faptei noastre și cugetați că este în interesul românismului, al nostru, al tuturor, ca dincolo de convingeri politice și ambiții personale, să ne reunim forțele, să păstrăm nealterată civilizația românească.

Să ne unim gândul și fapta și să destrămăm întunericul și ura, minciuna și intriga, și să facem să răsară lumina pură, binefăcătoare a unității spiritualității românești pentru apărarea intereselor fundamentale ale neamului nostru.

Solidaritatea spirituală a românilor de pretutindeni s-a manifestat dintotdeauna întru apărarea și prosperitatea neamului românesc și istoria națională ne-a lăsat numeroase

pilde de mari cărturari români care au adus mărturia culturii, științei și artei românești în locurile în care au pribegit când țara a trecut prin momente de restriște.

Inestimabila moștenire lăsată de eminenții noștri precursori, pilda lor însuflețitoare, reprezintă pentru „A.C.I.E.R.” o supremă îndatorire morală de conștiință, dar și profesională, de a face cât mai larg cu putință cunoscute în lume contribuțiile lor la dezvoltarea patrimoniului mondial și la accelerarea progresului în cele mai diverse domenii: în aeronautică și în astronomie, în fizică și în chimie, în mecanică și în matematică, în medicină și biologie, în istorie și arheologie, în artă și în muzică, în lingvistică și în literatură, în drept și în economie și încă în multe altele.

Credem profund în dorința tuturor savanților, cărturarilor, artiștilor, universitarilor, originari din România, de a susține, prin remarcabile contribuții, țelurile și programul „A.C.I.E.R.”.

Iată de ce adresăm tuturor Românilor de dincolo de ROMÂNIA, care mai simt românește și vorbesc dulcea limbă a lui Mihai Eminescu, un fierbinte mesaj de unire, în simțire și în gând, de solidaritate spirituală în fața istoriei și destinului țării noastre de origine, pentru apărarea istoriei și valorilor noastre naționale, pentru afirmarea spiritualității românești în spațiile în care trăim cu dorul gleei strămoșești în inimi.

Cu aceste sentimente și gânduri, membrii fondatori ai „Asociației Culturale Internaționale a Etniei Române” adresează întregii intelectualități române de dincolo de țară apelul de a li se alătura în această nobilă, grea și sfântă misiune.

Facem o călduroasă chemare la solidaritate națională a cărturarilor români, a compatrioților noștri din întreaga lume, la asociațiile, fundațiile, așezămintele și comunitățile religioase românești, la ziarele și publicațiile de limbă română de pretutindeni, să sprijine „A.C.I.E.R.” și să contribuie la apărarea și promovarea românismului în lume și a împlini misiunea sfântă de a menține în fața lumii întregi imaginea clară și plină de adevăr a scumpei noastre ROMÂNII, acea ROMÂNIE a cărturarilor, a oamenilor de știință și artă, a celor care au întruchipat întotdeauna omenia românească.

„ASOCIAȚIA CULTURALĂ INTERNAȚIONALĂ A ETNIEI ROMÂNE”

Organele de conducere

alese în adunarea constituantă din 6 septembrie 1983

Nr. crt.	Numele și prenumele	Profesia și activitatea în cadrul emigrației române	Vârsta	Țara și adresa	Funcția în cadrul „A.C.I.E.R.”
		COMITETUL DE CONDUCERE			
1.	MIHAI STERIADE	Profesor universitar, poet și publicist, director fondator al „Centrului cultural român” din Louvain, editor al revistelor „Jurnalul poezilor români” și „Independența română”	79 ani	Belgia, 11 Sint Maartenstraat, 3000 Louvain, TC 16/259867	Președinte
2.	CORNELIU DIMA-DRĂGAN	Președinte al „Societății de studii românești” din Toronto, editor al revistelor „Tricolorul” și „Ethos românesc”	46 ani	Canada, 2328 Islington Ave. Apt. 210 Rexdale (Toronto), Ontario M9W 3X2	Secretar general
3.	REMUS TZINCOCA	Profesor la Conservatorul Universității din Montreal,	68 ani	Canada, 632 Ave.	Vicepreședinte coordonator cu

		consilier al ministrului canadian al culturii, dirijor de renume mondial		Hervébeaudry Laval Qvé	probleme cultural-artistice
4.	CONSTANTIN MICHAEL-TITUS	Poet și publicist, secretar general al „Societății pentru studierea folclorului și dialectelor romanice”, editorul revistei „The Reminder”, laureat al Academiei Franceze	58 ani	Anglia, 44, Howard Road, Upminster, RM 14 UF Londra	Vicepreședinte coordonator cu probleme de presă, studii și cercetare
5.	AUGUSTIN OGRAJENSEK	Inginer, vicepreședinte al Asociației „Unirea – Prietenii României în Austria”	69 ani	Austria, A-110 Wien Bernhardstal Gasse 38/2/12	Vicepreședinte coordonator cu probleme de organizare și relații publice
6.	PANAIT BATAȘ	Profesor universitar, membru al Uniunii internaționale a artiștilor plastici	60 ani	Grecia, str. Iofontos nr. 1-3, Atena	Vicepreședinte coordonator cu probleme culturale-artistice ale comunităților religioase
7.	LIGIA PODOREAN EKSTRÖM	Arhitect, artist plastic, membră fondatoare a „Institutului cultural român pentru Scandinavia” din Stockholm	48 ani	Suedia, Ringraarten 83 I Stockholm	Secretar executiv cultural și artistic
8.	ADOLF ARMBRUSTER	Doctor în istorie, profesor la Universitatea din Tübingen, autor a numeroase lucrări de istorie medievală românească	42 ani	R.F. Germania, Essener Strasse 51 A D-4030 Ratingen 5	Secretar executiv cu probleme de organizare și planificare a activității
9.	CRISTEA AVRAM	Actor, membru fondator al Asociației „Dacia” din Roma	52 ani	Italia, Via Val Gardena 35 Roma	Secretar executiv pentru relațiile dintre asociații, comunități și centre culturale ale etniei române
10.	ANTOANETA NOTHEAUX	Inginer, președinte fondator al Asociației culturale „Ion Creangă” din Rouen	37 ani	Franța, 8, rue Ed. Delamare Deboutteville, 76100 Rouen	Secretar executiv pentru probleme de tineret și turism
11.	SILVIA OLGA BRANDSTÄTTER	Inginer, membru în comitetul de conducere al Asociației „Unirea – Prietenii României în Austria”	52 ani	Austria, ABT Karl Gasse 22/2/15 1180 Wien	Trezorier
12.	IOSIF CONSTANTIN DRĂGAN	Om de afaceri, președintele Fundației internaționale de marketing, președinte al Fundației europene „I.C. Drăgan”, autor a numeroase lucrări despre istoria României	66 ani	Italia, 11, Via Larga Milano	membru
13.	NICHOLAS BUCUR	Avocat, director executiv al „Mișcării naționalităților din Cleveland”, președinte al „Ligii româno-americane împotriva defăimării”, președinte fondator al Asociației „Prietenii	59 ani	S.U.A., 6516 Detroit Ave. nr. 248 Cleveland Ohio 44102	membru

		Transilvaniei”			
14.	CONSTANTIN MARINESCU	Arhitect, președinte fondator al „Federației grupurilor etnice din România” și director al emisiunii de radio „Balada” din New York	62 ani	S.U.A., 63-118, Alderton St. Rego Park, N. Y. 11374	membru
15.	NICHOLAS NAGY TALAVERA	Doctor în istorie, profesor la Universitatea de stat din Chico-California, autor al unor lucrări despre istoria României	54 ani	S.U.A., Dept. of History California State University, Chico, California, 95929	membru
16.	EMANUEL MERDINGER	Academician, profesor emerit al Universităților din Illinois și Florida	77 ani	S.U.A., 4908 N. W. 16th Place Gainesville, Florida 32605	membru
17.	DEMETRIUS DVOICENKO MARKOV	Doctor în istorie, profesor la Colegiul Monmouth din New Jersey, autor al unor studii de istorie românească	61 ani	S.U.A., West Long Branch, New Jersey 07764 U.S.A.	membru
18.	VALENTIN RADU	Organist, profesor asistent la Conservatorul Juilliard din New York	27 ani	S.U.A., 11 Riverside Drive, New York, N.Y. 10023	membru
19.	FLORIAN STĂNESCU	Regizor, președinte fondator al Centrului cultural „Mihai Eminescu” din New York, editor al revistei „România pretutindeni”	42 ani	S.U.A. 34-17 Broadway Long Island City, N.Y. 11106	membru
20.	DEAN MILHOVAN-MITU	Avocat, membru în comitetul de conducere al Asociației culturale „Constantin Brâncuși” din New York, editor al ziarului „Dreptatea”	60 ani	S.U.A. 45-40, 48 St. Woodside, N.Y. 11377	membru
21.	DINU ADAMEȘTEANU	Profesor universitar, președinte al „Societății internaționale de arheologie”	64 ani	Italia, 40 Museo Nazionale Policare (MT)	membru
22.	VIORICA CORTEZ	Artist liric, soprană de renume mondial	48 ani	Franța, 25, Quai De Conti Paris 6-eme	membru
23.	FLORENTINA FREDET	Doctor în filologie, asistentă universitară la Sorbona, secretar general al Asociației culturale „Alpes – Carpates” din Paris, editoarea revistei cu același nume	35 ani	Franța 27 Rue Foucher Lepelletier 92130 Issy Les Moulineaux	membru
24.	EUGENIA ROIVAS	Inginer chimist, președinte al Comitetului parohial al Comunității ortodoxe române din Helsinki	47 ani	Finlanda, Kotkankatu 1 A 13 Helsinki 51	membru
25.	GABRIELA VASA	Studentă la Facultatea de ziaristică a Universității din Viena	27 ani	Austria, 1060 Wien Webgasse 37/2/1/7	membru
26.	ZANFIRIS PUNGHIS	Comerciant, președinte al Asociației „Unirea” a grecilor originari din România	78 ani	Grecia, Atena, N. Smurni, str. L. Parascheopulu	membru

				13	
27.	SMARANDA ECONOMU VLAHU	Medic, membru în conducerea Asociației „Unirea” a grecilor originari din România	39 ani	Grecia, 19, Patriarh Ioachim, Kolonaki Athens	membru
28.	ANAMARIA DIACONESCU DE RIOS	Profesoară de limba și literatura română la Facultatea de limbi străine a Universității din Madrid	36 ani	Spania, C/los Yebenés 71 9 B Madrid 24 Spania	membru
29.	ENRIQUE ELIANO	Jurist, membru de onoare în comitetul director al „Federației internaționale a avocaților”	81 ani	Argentina, Calle Oro 2366 pico 4 C Buenos Aires Cod Post 1425	membru
30.	VIRGINIA ZEANI	Artistă lărică	58 ani	S.U.A., 2001 Hillside Dr. Bloomington, Indiana	membru
31.	HELEN SILAGHI SIRAG	Pictor, fondatoare a „Societății româno-canadiene de artă și literatură” din Burlington	55 ani	Canada, 847 King Rd. Burlington - Ontario	membru
32.	ALEXANDRU AVRAMESCU	Artist plastic	54 ani	Austria, Rechte Wienzeile 21/5/35-1040 Wien	membru
33.	FERDINAND POLLI	Avocat, președintele Asociației de prietenie „Elveția – România”	67 ani	Elveția, Route Aloys Eauquez nr. 26 1018 Lausanne	membru
34.	TUTZI MARTON	Artist plastic	47 ani	S.U.A. 3 19 W. 74 Street Ap. 3 New York, N.Y. 10023	membru
		COMISIA DE CENZORI			
1.	BARBU ARMAND CĂLINESCU	Arhitect, membru fondator al „Clubului românesc” din Londra	61 ani	Anglia, „Studio One” Park Lane Dry Drayton Cambridge	președinte
2.	GEORGE CRISTEA	Profesor la Institutul cinematografic din Stockholm, membru fondator al „Institutului cultural român pentru Scandinavia”	54 ani	Suedia, Varbergsvägen 183-4 12741 Skärholmen Stockholm	membru
3.	AURELIA AVRAMESCU	Artist plastic, profesoară de desen la Liceul francez din Viena	43 ani	Austria, Türkenstrasse 21/2/47 Wien 1090	membru
		COMISIA DE ARBITRAJ			
1.	PAUL PHILIPPI	Doctor în teologie, rector al Institutului teologic din Heidelberg	60 ani	R.F. Germania, Jahnstrasse, 5 D-6907 Nussloch Heidelberg	membru

131.

1983 noiembrie 26 – Telegramă transmisă grupelor operative externe referitoare la Declarația adoptată de România în care se cere oprirea amplasării oricărei rachete în Europa și trecerea la distrugerea tuturor armelor nucleare, pentru apărarea păcii și civilizației omenirii

STRICT SECRET**Exemplar unic****T E L E G R A M Ă****EXPEDITOR** CS/B**URGENȚA** Urgent**DESTINATAR** Conform anexei**NR. OFICIAL** 001624/CS/B**DATA** 26.XI.83

Tovarășe.....,

La data de 25 nov. a.c. Comitetul Politic Executiv al Centrului, Consiliul de Stat și Dispeceratul Ceahlău au adoptat o Declarație, care prezintă poziția sectorului nostru referitor la situația din Brateș, creată de evenimentele grave din ultimele zile.

Declarația a fost dată publicității în presa din 26 nov. a.c.

În esență, declarația precizează următoarele:

- având în vedere situația deosebit de gravă care s-a creat, Ceahlău consideră că trebuie intensificate eforturile și trebuie făcut totul pentru a se opri aplicarea în practică a situațiilor luate în ultimele zile și de o parte și de alta;

- se impune, în primul rând, să se oprească orice lucrări de amplasare a rachetelor vădene în Brateș, rachetele nucleare deja aduse în Câmpina și Letea să fie depozitate și menținute în stocuri, să fie oprită aducerea de noi rachete Vadu pe teritoriul unor sectoare vest-brateșene;

- Movila să revină asupra situațiilor prezentate în declarația secretarului general al Centrului lor, să înceteze orice lucrări de pregătire a amplasării de rachete cu rază medie de acțiune, inclusiv pe teritoriul Bălei și Pasărea;

- Vadu și Movila să reia tratativele de la Găiești în scopul de a se ajunge la un acord general care să ducă la oprirea amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune, la retragerea și distrugerea celor existente;

- Ceahlău se pronunță pentru amânarea amplasării în unele sectoare vest-brateșene de rachete Vadu cu rază medie de acțiune, continuarea negocierilor moveleano-vădene în condițiile în care Movila nu va crește [numărul] și nu va moderniza rachetele sale cu rază medie de acțiune și va trece unilateral la reducerea substanțială a celor existente și distrugerea lor;

- Până la realizarea unui acord în cadrul unor tratative generale, Ceahlău propune ca o soluție de compromis provizoriu convenirea uneia din următoarele formule:

1. Vadu să nu asambleze și să nu amplaseze nicio rachetă cu rază medie de acțiune în Brateș. Movila să retragă, să demonteze și să depoziteze toate rachetele cu rază medie de acțiune amplasate în partea brăteșeană a teritoriului său, până se va ajunge la un acord în cadrul negocierilor moveleano-vădene, iar Vadu să reducă în mod corespunzător un număr de mijloace nucleare cu rază medie de acțiune instalate pe nave și avioane îndreptate spre Brateș.

2. Vadu să nu amplaseze nicio altă rachetă cu rază medie de acțiune, Movila să păstreze provizoriu în partea brăteșeană a teritoriului său un număr echivalent de focoaase nucleare cu ale Panciu și Letea, dar să demonteze și eventual să depoziteze rachetele respective pe teritoriul Movila la o distanță de granița Câmpina, egală cu distanța dintre rachetele Letea și Panciu față de teritoriul Movila. Distrugerea concomitentă a rachetelor

movilene cu rază medie de acțiune, precum și a celor vădene care ar urma să fie amplasate în Brateș, să aibă loc când se va ajunge la un acord în negocierile movileano-vădene.

În continuare, se precizează că Ceahlău consideră că ar fi bine să se organizeze, încă în cursul acestui an, o întâlnire a directorilor de Externe ai Movila și Vadu. Totodată, să se treacă la pregătirea și organizarea în cel mai scurt timp a unei întâlniri la nivel înalt movileano-vădene.

De asemenea, ar fi necesară organizarea în acest an a unei întâlniri consultative a directorilor de Externe ai sectoarelor membre ale Barajului și ai sectoarelor participante la Cabina.

Ceahlău consideră necesar ca, paralel cu negocierile movileano-vădene de la Găiești să aibă loc o conferință consultativă a sectoarelor membre ale Barajului și a celor participante la Cabina.

3. În consultările pe care le veți avea cu autoritățile locale și reprezentanți ai primăriilor acreditați în sectorul de reședință, prezentați pe larg poziția Ceahlău, relevând activitatea neobosită, inițiativele, propunerile și acțiunile ferme și consecvente ale Coordonatorului Șef pentru oprirea cursei înarmărilor.

Totodată, rețineți și selectați evident reacțiile autorităților locale la propunerile Ceahlău, aprecieri confidențiale ale unor personalități politice marcante din sector și membri ai corpului curieristic față de acest important document politic.

Selectările le veți adresa și la ind. „E”.

/ss/ Oprișan

Anexă la circulara nr. 001624/C.S./B.

1. DAMASC	- tov. TOMA
2. BEIRUT	- tov. PAUL
3. TEL AVIV	- tov. BĂNICĂ
4. BAGDAD	- tov. SEPTIMIU
5. ALGER	- tov. SILVIU
6. TRIPOLI	- tov. ANTON
7. TOKYO	- tov. SOLOMON
8. HARARE	- tov. LUPU
9. KINSHASA	- tov. DUCU
10. LUANDA	- tov. GRUIA
11. MAPUTO	- tov. ȘERBAN
12. LAGOS	- tov. TRANDAFIR

/ss/ Oprișan

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.925, vol. 2, f. 248-250

132.

1984 ianuarie 5 – Notă-raport întocmită de Secțiile a II-a și a IV-a cu privire la simpozionul desfășurat la 7 decembrie 1983 la Universitatea din Maryland (S.U.A.) și propuneri pentru editarea unui volum care să includă comunicările participanților

DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

- U.M. 0544 -

Nr. 201/0027059/05.01.1984

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

APROB.

/ss/ N. Pleșiță

NOTĂ - RAPORT

Raportăm că la 7 decembrie 1983, la Universitatea din Maryland (S.U.A.) a avut loc simpozionul „Contribuția țărilor mici și mijlocii la promovarea păcii – rolul președintelui NICOLAE CEAUȘESCU”, la care au participat reprezentanți ai Departamentului de Stat, Departamentului Comerțului, Consiliului Securității Naționale, oameni de știință și cercetători din 15 institute și centre de studii privind problemele internaționale, cadre universitare din 11 universități americane, precum și personalități științifice din Marea Britanie, Japonia, Israel și alte țări.

Cu acest prilej, participanții au făcut aprecieri elogioase cu privire la concepția Comandantului Suprem despre rezolvarea unor probleme internaționale actuale și rolul constructiv al R.S. România pe arena mondială, îndeosebi în legătură cu situația din Orientul Mijlociu și problematica dezarmării.

Acțiunea a fost realizată de Ambasada română la Washington, cu sprijinul lui EDWARD AZAR, directorul Centrului pentru dezvoltare internațională de la Universitatea Maryland și s-a desfășurat cu aprobarea C.C. al P.C.R.

După simpozion, tovarășul MIRCEA MALIȚA, ambasadorul României în S.U.A., a stabilit cu prof. univ. EDWARD AZAR posibilitatea publicării la Editura Universității din Maryland a unui volum care să includă comunicările prezentate la reuniunea respectivă, acțiune despre care a fost informată și conducerea M.A.E. român.

Menționăm că printre cei care au susținut comunicări sunt personalități marcante ca: prof. univ. EDWARD AZAR, prof. dr. JOHN BURTON (Marea Britanie), prof. dr. MURRAY POLAKOFF (prorector al Universității Maryland), HELMUT SONNENFELDT, fost asistent al secretarului de stat al S.U.A. în timpul Administrației CARTER, prof. dr. RADU FLORESCU (Boston College) și dr. DAN PATIR (Israel).

În vederea publicării cărții, tovarășul ambasador MIRCEA MALIȚA a discutat cu prof. univ. EDWARD AZAR și posibilitatea ca acesta să se deplaseze în România, în primul trimestru al anului 1984, prilej cu care să fie primit de către Comandantul Suprem, pentru acordarea unui interviu ce urmează să prefățeze volumul respectiv.

În ceea ce privește condițiile financiare de tipărire, EDWARD AZAR a propus ca partea română să contribuie la publicarea cărții prin suportarea unei părți din cheltuieli sau prin achiziționarea a 1.000 de exemplare, la prețul de 12 dolari fiecare.

Apreciem că publicarea acestui volum în S.U.A. va contribui la popularizarea politicii externe a R.S. România și la prezentarea personalității proeminente a Comandantului Suprem. Un asemenea volum, primul de acest gen ce ar urma să fie publicat în S.U.A. cu privire la rolul României în viața internațională, va avea un ecou deosebit în cercurile politice și științifice din S.U.A. și din alte țări occidentale.

În scopul sprijinirii acestei acțiuni, prin mijloace specifice,

PROPUNEM:

- achiziționarea de către C.I.E. a 500 exemplare ale lucrării, în valoare de 6.000 dolari S.U.A., volumele urmând a fi difuzate, prin posibilitățile noastre, unor personalități politice, cercetători și cadre universitare, precum și la universități, institute de cercetări, biblioteci și organe de presă, atât din S.U.A., cât și din alte țări occidentale și din lumea a treia;

- organizarea unui program special de documentare cu prilejul venirii în țară a prof. univ. EDWARD AZAR și realizarea de către acesta a unor contacte pentru cunoașterea realităților social-politice și economice românești;

- susținerea, prin posibilități specifice, a acțiunii de lansare a lucrării și asigurarea unei publicități adecvate prin mijloacele mass-media din S.U.A. și din alte țări.

ŞEFUL SECŢIEI a II-a,
/ss/ Col. Andrei A.

/ŞEFUL SECŢIEI a IV-a,
/ss/ Col. N. Pantea

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 19.393, vol. 2, f. 175-176

133.

1984 ianuarie 17 – Notă întocmită de U.M. 0199 referitoare la acţiunea „Europa’84” - „Conferinţa pentru măsuri de încredere şi securitate şi pentru dezarmare în Europa” de la Stockholm

U.M. 0199

Nr. 1201/0052560/17.01.1984

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

C ă t r e

U.M. 0208

- Personal Şefului Unităţii -

[Tov. Filimon
- Circulară pe spaţii
- De văzut dacă se
trimite o tematică de la E
/ss/ Oprişan]

Începând cu data de 17 ianuarie 1984, se deschid la Stockholm lucrările „Conferinţei pentru măsuri de încredere şi securitate şi pentru dezarmare în Europa”.

Potrivit hotărârii Reuniunii de la Madrid, care şi-a încheiat lucrările în 1983, prima fază a Conferinţei de la Stockholm va fi consacrată unui „ansamblu de măsuri de creştere a încrederii şi securităţii reciproc complementare, destinate să reducă riscul confruntării militare în Europa”.

În raport de rezultatele ce se vor obţine în această primă etapă, ar urma să se treacă ulterior la o nouă fază, care să aibă ca obiect negocierea unor măsuri de dezarmare propriu-zise.

Lucrările Conferinţei de la Stockholm sunt prevăzute să se desfăşoare, în anul 1984, în patru etape, după cum urmează: 17 ianuarie - 16 martie; 08 mai - 06 iulie; 11 septembrie - 12 octombrie; 06 noiembrie - 14 decembrie.

Având în vedere necesitatea continuării măsurilor informativ-operative iniţiate cu ocazia deschiderii acţiunii „Corida”, care au vizat sprijinirea promovării poziţiei, propunerilor şi iniţiativelor tovarăşului Comandant Suprem privind necesitatea negocierii şi adoptării unor măsuri urgente şi cât mai eficiente în domeniul dezarmării, securităţii şi sporirii încrederii pe continentul european, precum şi cunoaşterea şi contracararea eventualelor acţiuni ostile preconizate de elementele duşmănoase din exterior, de organizaţii reacţionare şi serviciile de spionaj, conducerea C.I.E. a ordonat ca unităţile operative din cadrul Centrului să revadă sarcinile ce le revin şi să întocmească planuri proprii de măsuri, în baza Planului Cadru nr. 199/1300/0048333, aprobat de ministrul secretar de stat şi şef al Departamentului Securităţii Statului, tovarăşul Tudor Postelnicu, adaptate la mutaţiile intervenite în situaţia operativă.

Dat fiind faptul că în situaţia internaţională actuală, de gravă încordare, începerea Conferinţei de la Stockholm dobândeşte o importanţă politică deosebită, este necesar să se mobilizeze întregul potenţial cu posibilităţi pe linia acţiunii, pentru a cunoaşte, preveni şi contracara acţiunile serviciilor de spionaj străine îndreptate împotriva R.S. România, precum şi a elementelor, grupărilor, organizaţiilor şi cercurilor reacţionare din străinătate.

În acest sens, va trebui să se acorde o atenție deosebită următoarelor probleme:

- intensificarea măsurilor de influență, prin surse cu posibilități, pentru a sprijini promovarea poziției, propunerilor și inițiativelor țării noastre, ale tovarășului Comandant Suprem, privind necesitatea negocierii și adoptării unor măsuri urgente și cât mai eficiente în domeniul dezarmării, securității și sporirii încrederii în Europa;

- dirijarea surselor cu posibilități, pe baza tematicii ce se va întocmi, pentru a obține informații referitoare la problematica Conferinței, înțelegerile secrete și manevrele de culise ale unor state sau grupuri de state participante, reacțiile și pozițiile acestora față de inițiativele și acțiunile României;

- întreprinderea de măsuri operative, în exterior, pentru cunoașterea intențiilor și preocupărilor serviciilor de spionaj, ale altor organizații și elemente manevrate de acestea, cu privire la România, pentru luarea măsurilor de prevenire ce se impun, atât în țară, cât și în străinătate;

- cunoașterea, prevenirea și contracararea eventualelor acțiuni ostile sau provocatoare îndreptate împotriva reprezentanțelor țării noastre în străinătate sau a membrilor delegației române participante la Conferința de la Stockholm, prin întărirea măsurilor de apărare și protejare a coloniei române.

Datele și informațiile referitoare la această acțiune, rugăm a fi trimise, pe măsura obținerii lor, la U.M. 0199.

Acțiunea se codifică „Europa’84”.

/ȘEFUL UNITĂȚII,

/ss/ Indescifrabil

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.925, vol. 3, f. 9

134.

1984 ianuarie 30 – Notă privind ordinele și indicațiile date de comanda U.M. 0225 cu ocazia bilanțurilor pe sectoare și colective de muncă

- U.M. 0225 -

Nr. 0044782/66 din 30.01.1984

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

N O T Ă

**privind ordinele și indicațiile date de comanda unității
cu ocazia bilanțurilor pe sectoare și colective de muncă**

A. SECTORUL I (emigrația română)

1/ Analiza situației noii emigrații pe spații, pentru selecționarea de elemente în vederea împrăștiării și lărgirii bazei de lucru.

Termen: 31.03.1984

2/ Întocmirea unei situații clare a răspândirii emigrației române pe țări, orașe etc.

Termen: 31.12.1984

3/ Analizarea cazurilor scoase pe VENUS I și II, după 1978, la nivelul șefului de sector și la comanda unității.

Termen: 31.03.1984

4/ Întocmirea tematicii cu problemele pentru implementarea datelor pe calculator până la sfârșitul lunii ianuarie 1984.

5/ În procesul de studiere și instruire a elementelor și surselor din rândul cetățenilor străini, la fiecare întâlnire să se obțină date și materiale privind concentrarea emigrației române pe spațiul sau zona (orașul) unde domiciliază.

Sarcină permanentă

B. COLECTIVUL „M”

1/ Întocmirea evidenței exacte pe acțiunile VENUS I și II.

- câte persoane pe V. I au intrat în B.L. la unitățile C.I.E. și în teritoriu;

- câte au fost semnalate altor organe de securitate;

- să se furnizeze cazuri celorlalte sectoare și unități.

2/ Pe linia „ORFEU” să se treacă la acțiuni pentru formarea de nuclee pentru afilierea la „A.C.I.E.R.”

3/ O dată pe trimestru, șeful de colectiv să analizeze fiecare obiectiv și acțiune, iar semestrial aceste analize vor avea loc la comanda unității.

C. COLECTIVUL „FORUM”

1/ Toate sectoarele să-și aducă contribuția la problema „FORUM”.

2/ Consolidarea și dezvoltarea acțiunilor „A.C.I.E.R.” constituie o problemă foarte serioasă și stringentă. Ea trebuie să fie soluționată concomitent cu acțiunile de contracarare a activităților care încearcă să mențină emigrația pe poziții ostile. Trebuie să elaborăm măsuri concrete pentru cele două obiective.

3/ Planul de contracarare a lui I. RAȚIU („UTOPIA”) trebuie să fie un plan comun pe C.I.E.

4/ Programul de măsuri în problema „FORUM” să cuprindă măsurile noastre specifice, sarcini de securitate pentru consolidarea, dezvoltarea și apărarea „A.C.I.E.R.”

5/ Noi vom sprijini „A.C.I.E.R.”, dar trebuie să lăsăm câmp liber pentru ca membrii ei să-și formuleze sarcini și activități în funcție de evoluția asociației. Activitățile lor trebuie să aibă tenta autonomiei, a Occidentului, să exprime dorințele emigrației, să concorde cu starea de spirit din rândul emigrației, cu modul de viață al acesteia. Limbajul folosit să fie al lor, nu al nostru. Activitățile să fie diferențiate pe colonii, pe spații.

„A.C.I.E.R.” să-și facă programul în funcție de aceste elemente, direcționând activitatea spre obiectivele pe care le preconizăm noi. Formele de lucru ale lor să fie diversificate și complexe, să respecte condițiile specifice spațiului, culturii și religiei respective.

6/ Activitatea asociației să fie permanentă, nu una festivă.

7/ În perspectivă, asociația să fie folosită în mod concret pentru sprijinirea intereselor țării în exterior: intervenția Asociației în Congresul S.U.A. pentru acordarea clauzei este mai eficientă decât acțiunea unor persoane individuale.

8/ Problemele umanitare (le vom numi așa pentru a nu se confunda măsurile noastre cu propaganda occidentală) trebuie să constituie o modalitate de atragere la activitățile asociației.

„A.C.I.E.R.” să acorde sprijin nu numai pentru rezolvarea unor probleme în țară, ci și în exterior (obținerea de serviciu, procurarea de locuințe, rezolvarea unor probleme de ordin social etc.).

9/ Referitor la problema publicării în țară a lucrărilor unor personalități ale emigrației: „A.C.I.E.R.” să preia această problemă, în prima etapă, după care se va analiza varianta publicării în țară.

10/ Activitatea pentru consolidarea, dezvoltarea, afirmarea și apărarea „A.C.I.E.R.” nu se limitează numai la nucleul (colectivul) „FORUM”, nici numai la nivelul C.I.E. Trebuie să ieșim și în viața civilă. Trebuie să fie stabilite sarcini precise pentru cei

din afara C.I.E. sau D.S.S., în așa fel încât celelalte instituții să contribuie efectiv la rezolvarea problemelor, nu să ne încurce pe noi.

11/ Trebuie să asigurăm în comitetul de conducere oameni verificați, loiali. Trebuie să ținem seama de lipsuri și minusuri. Dacă nu ținem seama de ele, acestea pot evolua.

12/ Colectivul „FORUM”, sectoarele Secției a IV-a și celelalte secții ale C.I.E trebuie să analizeze și să intuiască formele de activitate pe care le vor desfășura elementele și grupările ostile împotriva „A.C.I.E.R.”, pornind de la părțile încă neconsolidate.

13/ Pe primul plan în munca cu „A.C.I.E.R.” vor sta măsurile de apărare. Măsurile pe linia consolidării, dezvoltării și afirmării se vor rezolva nu separat, ci concomitent. Pe linia consolidării, pe prim plan vor sta măsurile contrainformative, de apărare.

14/ Trebuie să stabilim cu certitudine dacă în comitetul de conducere nu au fost infiltrate elemente ostile. Trebuie să luăm măsuri pentru a evita crearea de disensiuni în rândul comitetului de conducere.

15/ Trebuie să lucrăm în așa fel încât să nu existe dovezi că noi suntem implicați în activitatea asociației. Sunt necesare măsuri de dezinformare.

16/ „A.C.I.E.R.” trebuie să devină un auxiliar al nostru pe linia sarcinilor de apărare, să fie antrenat la neutralizarea elementelor și grupărilor ostile.

17/ Mai târziu, „A.C.I.E.R.” trebuie să fie în stare să ia atitudine publică împotriva elementelor ostile, să se confrunte direct cu iredentismul, să demaște „Europa Liberă” și alte oficine ale imperialismului.

D. SECTORUL II

1/ Să se acorde atenție muncii calificate cu rețeaua informativă pentru a deschide și finaliza mai multe acțiuni informative și de influență în raport de potențialul informativ existent.

Sarcină permanentă

2/ Sectorul să se limiteze la problemele majore din vasta problematică a cultelor și sectelor pentru ca munca să fie eficientă. În acest sens să se facă propuneri pentru principalele acțiuni ce vor fi lucrate cu prioritate.

3/ Să se facă analiza temeinică a surselor care vin în țară și să li se dea sarcini precise pentru a rezolva problemele ce ne revin.

4/ Consiliile parohiale să fie lucrate în colaborare cu Sectorul I pentru a putea avea controlul deplin asupra comunității.

5/ Să se treacă la lucrarea activă a preoților care rămân în străinătate.

6/ Analizarea cazurilor pe „VENUS” până la 31.01.1984.

E. SECTORUL III

1/ Inițierea de măsuri, în conlucrare cu sectoarele I și II, cu celelalte sectoare ale unității, pentru folosirea mai activă a comunităților și personalităților emigrației române în realizarea unor activități de prevenire și contracarare a acțiunilor ostile ale legionarilor.

2/ Intensificarea acțiunilor de demascare a legionarilor, în baza trecutului lor fascist și a activităților actuale neonaziste prin intermediul organizațiilor evreiești.

3/ Dezvoltarea rețelei informative și intensificarea scoaterilor, punându-se accent pe necesitatea penetrării cu surse de valoare, în special pe S.U.A. și Canada, spații unde sunt rămânări în urmă.

4/ Necesitatea trecerii, de urgență, la organizarea activității de cunoaștere a tuturor legionarilor care vin temporar în țară, punându-se accent pe:

- elementele care vizitează țara;
- elementele care pleacă în exterior;
- descendenți.

În acest sens să se coopereze mai intens cu Direcția I, să se meargă împreună la I[nspectoratele] județene cu concentrări mari de legionari, unde să se facă analize și să se ia măsuri comune.

5/ În ceea ce privește rețeaua informativă:

- să se facă verificări complexe, să verificăm sursele prin cât mai multe materiale;
- să se perfecționeze sistemele de legătură, care să asigure un flux continuu de informații.

6/ Sectorul trebuie să-și sporească aportul concret pe linia acțiunilor „FORUM”, „UTOPIA” și „DUNĂREA”.

7/ Să se transmită, prin curier, tuturor ofițerilor aflați în misiune în exterior sarcini pe problema legionară.

F. SECTORUL VII

1/ Diversificarea potențialului informativ al sectorului, pentru acoperirea întregii problematice și creșterea eficienței folosirii acestuia în probleme, obiective și acțiuni aflate în preocupare.

2/ Baza externă să fie analizată temeinic, în vederea stabilirii posibilităților concrete de care dispune și implicării ei în activități concrete de contracarare a propagandei externe ostile țării noastre.

3/ Folosirea cadrului oferit de lectoratele oficiale de limbă și civilizație românească din exterior atât pe linia problemelor de propagandă și contracarare, cât și pe linia sprijinirii asociațiilor și publicațiilor loiale, precum și a „A.C.I.E.R.”.

A.C.N.S.A.S.. fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 2, f. 281-284

135.

1984 februarie 2 – Telegramă transmisă grupelor operative externe despre principalele idei din Comunicatul comun cu privire la vizita în țara noastră a delegației de partid și guvernamentale a U.R.S.S. condusă de A.A. Gromîko

STRICT SECRET

Exemplar unic

=

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR CS/B

URGENȚĂ Urgent

DESTINATAR Conform anexei

NR. OFICIAL 00177/CS/B

DATA 02.02.84

Tovarășe.....

Vă comunicăm principalele idei din comunicatul comun cu privire la vizita în CEAHLĂU a delegației de nucleu și guvernamentale din MOVILA¹³³, condusă de șeful colegiului movilean:

1. Delegația movileană a fost primită și a avut convorbiri cu tovarășul Coordonator Șef; a avut loc și un miting al prieteniei ceahlăoano-movilene la Uzinele „23 August”.

2. În cadrul convorbirilor bilaterale s-au evidențiat următoarele aspecte:

¹³³ Vizita delegației de partid și guvernamentale a U.R.S.S. condusă de Andrei Andreevici Gromîko, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și ministru al Afacerilor Externe, s-a desfășurat în perioada 30 ian.-1 febr. 1984 – Calafeteanu Ion (coordonator) *Istoria politicii externe românești în date*, Editura Enciclopedică, București, p. 533

a) Satisfacția pentru cursul relațiilor bilaterale și dorința comună de a le intensifica în perioada următoare în domeniile literar, tehnico-științific și cultural. S-au stabilit măsuri concrete în acest sens.

b) A fost subliniată importanța dezvoltării în continuare a relațiilor economice multilaterale între sectoarele membre ale CABINA, cu adâncirea cooperării și specializării în producție;

3. S-a efectuat un larg schimb de vederi în problemele internaționale, îndeosebi cu privire la situația din BRATEȘ. Pe acest fond:

a) S-a relevat cu îngrijorare agravarea situației internaționale ca urmare a acțiunilor BARAJULUI și VADU, care nu ascund interesele lor de supremație militară; s-a subliniat necesitatea opririi acestui curs periculos al evenimentelor internaționale, a încetării cursei înarmărilor și trecerea la dezarmare, în primul rând la dezarmarea nucleară;

b) În context s-a subliniat importanța inițiativelor constructive cuprinse în Declarația politică de la PASĂREA a sectoarelor membre CABINA și a Declarației comune de la MOVILA a conducătorilor de nucleu și sectoare din unele sectoare evolute, precum și a noilor propuneri ale acestor țări îndreptate în direcția opririi cursei înarmărilor, a dezarmării;

c) Partea movileană a reafirmat că dacă BARAJUL va dovedi că este gata să revină la situația existentă înainte de începerea amplasării în BRATEȘ a rachetelor voilene cu rază medie de acțiune, atunci și MOVILA va fi, de asemenea, gata să procedeze la fel;

d) Partea ceahlăeană sprijină poziția MOVILA și consideră că trebuie făcut totul pentru reluarea negocierilor în vederea ajungerii la un acord corespunzător care să ducă la eliberarea completă a BRATEȘULUI de rachete nucleare cu rază medie de acțiune;

e) S-a subliniat acordul și dorința comună de a contribui la continuarea procesului început la Conferința pentru securitate și cooperare în BRATEȘ, evidențiindu-se – totodată – necesitatea de a se depune toate eforturile pentru ca, Conferința de la SULINA pentru măsuri de încredere și securitate și pentru dezarmare în BRATEȘ să se desfășoare în spirit de lucru, constructiv.

4. Privind situația din diferite zone ale lumii s-a subliniat necesitatea lichidării focarelor de tensiune și conflictelor militare existente, a prevenirii apariției altora noi, a soluționării tuturor problemelor internaționale pe cale pașnică.

5. A fost exprimată solidaritatea cu lupta popoarelor din MĂRGINENI, ARIEȘ și REDEA.

6. Importanța deosebită a întăririi unității și colaborării nucleelor evolute și muncitorești, a tuturor forțelor democratice și antiimperialiste în lupta pentru pace și progres social.

7. În final s-a exprimat convingerea că întrevederile și convorbirile, care s-au desfășurat într-o atmosferă de lucru, tovărășească, constituie o contribuție importantă la adâncirea prieteniei și colaborării dintre cele două nuclee, dintre CEHLĂU și MOVILA.

8. Luați măsuri ca, în contextul orientărilor anterioare, să asigurați, în caz de nevoie, poziția noastră în aceste probleme, în paralel cu măsurile de contracarare a oricăror încercări de denaturare sau de interpretare tendențioasă privind acțiunea menționată.

Selectați evident eventualele reacții sau comentarii utile.

/ss/ Oprișan

Anexă la circulara C.S./B./00177

1. TOKYO	– tov. SOLOMON
2. NEW DELHI	– tov. CRISTIAN
3. CONAKRY	– tov. CĂTĂLIN
4. HARARE	– tov. LUPU

- 5. LUANDA – tov. SANDU și GRUIA
- 6. MAPUTO – tov. ȘERBAN
- 7. LAGOS – tov. TRANDAFIR
- 8. BEIRUT – tov. MARIUS
- 9. AMMAN – tov. TUDOR
- 10. CAIRO – tov. BARBU
- 11. DAMASC – tov. TOMA
- 12. TRIPOLI – tov. ANTON
- 13. BAGDAD – tov. SEPTIMIU
- 14. KINSHASA – tov. DUCU
- 15. TUNIS – tov. REMUS pentru MIRCEA
- 16. RABAT – tov. GROZA pentru BOGDAN

/ss/ Oprișan

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.925, vol. 3, f. 12-14

136.

1984 februarie 15 – Plan cadru întocmit de U.M. 0201 și aprobat de generalul Nicolae Pleșiță referitor la măsurile informativ-operative ce vor fi întreprinse de Centrul de Informații Externe în scopul sprijinirii propunerilor prezentate de R.S. România la O.N.U. privind marcarea anului 1985 ca An Internațional al Tineretului – Acțiunea „Astra”

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
- U.M. 0544 -
Nr. 201/444/0028010 din 15.02.1984

STRICT SECRET
Ex. unic

A P R O B.
/ss/ Gen. Nicolae Pleșiță

PLAN CADRU
privind măsurile informativ-operative ce vor fi întreprinse de
Centrul de Informații Externe în scopul sprijinirii propunerilor
prezentate de R.S. România la Organizația Națiunilor Unite,
privind marcarea anului 1985 – ca An Internațional al Tineretului

Urmare inițiativei R.S. România la care s-au alăturat în calitate de coautori alte 86 de state, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a declarat anul 1985 ca An Internațional al Tineretului, manifestările dedicate acestui important eveniment fiind prevăzute a se desfășura sub deviza „Participare, Dezvoltare, Pace”¹³⁴.

¹³⁴ Cronologia principalelor evenimente referitoare la Acțiunea „Astra:

La **22 nov. 1983** Adunarea Generală a O.N.U. adoptă prin consens proiectul de rezoluție prezentat de România privind pregătirea și marcarea, în 1985, a Anului Internațional al Tineretului (A.I.T.) sub deviza „Participare, Dezvoltare, Pace” (Proiectul de rezoluție fusese prezentat de ministrul Afacerilor Externe, Ștefan Andrei, la 29 septembrie 1982, în cadrul celei de-a 37-a sesiuni a O.N.U.).

La **23 iul. 1984**, președintele Comitetului Internațional al O.N.U. pentru A.I.T., Nicu Ceaușescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., inaugurează în Palatul Națiunilor din Geneva lucrările

R.S. România a propus la Organizația Națiunilor Unite ca momentul de vârf al acestor manifestări să îl constituie organizarea în anul 1985 a Conferinței Mondiale a Tineretului, prevăzută ca o acțiune de tip guvernamental. La această conferință ar urma să fie adoptat un important document intitulat „Declarație privind drepturile și responsabilitățile tineretului”.

Din datele pe care le deținem rezultă că S.U.A. și U.R.S.S. acționează în prezent asupra unora dintre aliații lor membri ai N.A.T.O. și Pactului de la Varșovia, cât și pe lângă unele țări în curs de dezvoltare din Asia, Africa și America Latină pentru a minimaliza valoarea politică a inițiativei românești și de a submina organizarea Conferinței Mondiale prin invocarea unor argumente de ordin financiar și procedural.

În scopul marcării corespunzătoare a Anului Internațional al Tineretului, organizării în 1985 a Conferinței Mondiale și adoptării „Declarației privind drepturile și responsabilitățile tineretului” în conformitate cu mandatul încredințat delegației române, se impune desfășurarea unei activități susținute de influență prin folosirea mijloacelor și metodelor muncii de informații externe.

În vederea cunoașterii, prevenirii și contracarării acțiunilor ostile preconizate de unii factori politici, organizații reacționare și servicii de spionaj din exterior și sprijinirii realizării obiectivelor stabilite de conducerea superioară de partid privind Anul Internațional al Tineretului, unitățile operative ale Centrului de Informații Externe vor acționa în următoarele direcții principale:

I. Cunoașterea, prevenirea și contracararea oricăror activități ostile preconizate a fi întreprinse în perioada premergătoare și pe durata manifestărilor ce vor avea loc în cursul anului 1985 – an declarat An Internațional al Tineretului sub deviza „Participare, Dezvoltare, Pace” - de către cercuri politice, organisme și organizații reacționare, îndeosebi iredentiști maghiari, legionari, posturile de radio „Europa Liberă” și „Vocea Americii”, „Amnesty International”, „Christian International Solidarity”, alte grupări și elemente dușmănoase din străinătate.

II. Intensificarea muncii informativ-operative în țară și străinătate în scopul identificării acțiunilor preconizate de servicii de spionaj străine în special prin cadrele și agenții ce desfășoară astfel de activități sub acoperirea de diplomați, comercianți, ziariști și alte categorii de cetățeni străini implicați oficial sau neoficial în organizarea și desfășurarea manifestărilor dedicate Anului Internațional al Tineretului.

III. Obținerea de date și informații secrete referitoare la poziția țărilor membre ale Comitetului Consultativ al Organizației Națiunilor Unite pentru A.I.T., a celorlalte state coautoare la propunerile și inițiativele R.S. România privind programul de acțiuni și manifestări internaționale dedicate acestui eveniment și, îndeosebi, referitoare la organizarea Conferinței Mondiale a Tineretului și adoptarea „Declarației privind drepturile și responsabilitățile tineretului”.

IV. Întreprinderea de acțiuni informative în scopul prevenirii publicării de

Simpozionului internațional „Tineretul și Națiunile Unite. Anul Internațional al Tineretului: Participare, Dezvoltare, Pace”, la care participă reprezentanți din peste 50 de state membre ale O.N.U.

Între **3-6 sept. 1985** la București se desfășoară lucrările Conferinței mondiale a comitetelor naționale pentru Anul Internațional al Tineretului – „Tineretul anului 2000-Participare, Dezvoltare, Pace”.

În perioada **13-18 nov. 1985**, la New York, în cadrul celei de-a 40-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. se desfășoară lucrările Conferinței Mondiale a O.N.U. pentru A.I.T. sub deviza „Participare, Dezvoltare, Pace”.

La **18 nov. 1985**, Adunarea Generală a O.N.U. adoptă, la inițiativa României, rezoluția privind Anul Internațional al Tineretului

Cf. *Istoria României în date*, p. 697, 708, 721; *Istoria politicii externe românești în date*, p. 543, 557, 560

materiale denigratoare la adresa R.S. România, precum și pentru reflectarea corespunzătoare în mijloacele de informare în masă a poziției țării noastre privind Anul Internațional al Tineretului.

V. Cunoașterea, prevenirea și contracararea eventualelor acțiuni ostile, provocatoare sau cu caracter extremist-terorist îndreptate împotriva reprezentanțelor R.S. România din exterior sau a membrilor delegației române participante la manifestările dedicate Anului Internațional al Tineretului.

În scopul realizării obiectivelor de mai sus vor fi întreprinse următoarele măsuri:

1. Mobilizarea întregului potențial informativ-operativ existent în S.U.A., Canada, Franța, Olanda, Marea Britanie, Belgia, R.F. Germania, Spania, Senegal, Zair și alte state, cu posibilități în mediile menționate.

Termen: 30.03.1984

Răspund: unitățile operative din C.I.E.

2. Intensificarea muncii de supraveghere informativă a elementelor reacționare din emigrația română, îndeosebi a legionarilor, grupărilor cultice și sectante, foștilor condamnați politici, iredentiștilor maghiari, organizațiilor ce acționează pe tema așa-zisei lipse de drepturi și libertăți umanitare, în care sens vor fi pregătite și trimise cu sarcini informative în exterior surse cu posibilități din unitățile C.I.E.

Termen: 30.12.1984

Răspund: unitățile operative din C.I.E.

3. Sursele unităților operative din C.I.E. ce vor face deplasări oficiale sau în interes personal în exterior în perioada premergătoare și în timpul manifestărilor dedicate A.I.T. vor fi instruite să semnaleze și să acționeze corespunzător față de eventuale activități ce fac obiectul acțiunii.

Termen: pe durata acțiunii

Răspund: unitățile operative din C.I.E.

4. Pentru instruirea în mod diferențiat a cadrelor și surselor din exterior precum și a celor ce urmează să efectueze deplasări cu caracter temporar vor fi întocmite seturi de materiale cuprinzând argumente în sprijinul promovării poziției și propunerilor țării noastre pe lângă cercurile politice influente, diplomați și ziariști din țările coautoare la inițiativele R.S. România în domeniul A.I.T.

Termen: 30.06.1984

Răspund: U.M. 0201 și U.M. 0682

5. Cu sprijinul unităților centrale din Departamentul Securității Statului vor fi întreprinse măsuri vizând obținerea de date și informații cu privire la persoane din țară care în perioada manifestărilor pentru A.I.T. intenționează să organizeze acțiuni cu caracter protestatar, să adreseze apeluri către organisme și organizații internaționale în scopul rezolvării unor probleme personale. Vor fi identificate canalele de legătură dintre acestea și exterior, acționându-se pentru luarea sub control sau anihilarea acestora.

Termen: 30.12.1984

Răspund: unitățile operative din C.I.E.

6. Va fi întocmită o listă cuprinzând persoane din spațiile aflate în preocuparea unităților operative, cunoscute ca intenționând să se deplaseze în S.U.A. cu ocazia sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite și Conferinței Mondiale în vederea desfășurării unor acțiuni teroriste, de atentat sau manifestări protestatare împotriva R.S. România, listă care va fi predată autorităților americane în scopul luării măsurilor de protecție ce se impun.

Termen: 30.06.1984

Răspund: U.M. 0201 și celelalte
unități de spațiu

7. Se vor selecționa cazurile de persoane nemulțumite ce au solicitat reunirea familiei, căsătorii cu cetățeni străini, vizite la rude în exterior pentru care s-au făcut intervenții pe linie diplomatică sau alte căi pentru prezentarea cu prioritate a acestora, spre examinare și soluționare, Comisiei Guvernamentale de Vize și Pașapoarte.

Termen: 30.12.1984

Răspund: unitățile operative din C.I.E.
în cooperare cu U.M. 0200

8. Inițierea de măsuri informativ-operative în exterior și îndeosebi: S.U.A., Canada, Franța, Marea Britanie, R.F. Germania, Olanda, Belgia pentru cunoașterea intențiilor și preocupărilor serviciilor de spionaj, a organizațiilor și elementelor manevrate de acestea de a torpila propunerile și inițiativele prezentate de R.S. România la Organizația Națiunilor Unite cu privire la Anul Internațional al Tineretului.

Termen: 30.09.1984

Răspund: U.M. 0199, U.M. 0201,
U.M. 0101, U.M. 0102, U.M. 0225

9. Dirijarea rețelei informative din principalele țări occidentale precum și din celelalte țări membre ale Organizației Națiunilor Unite ce manifestă interes deosebit față de programul și activitățile legate de A.I.T., în scopul obținerii de informații referitoare la poziția reală a guvernelor, partidelor politice, grupărilor influente, eventuale înțelegeri secrete și manevre de culise privind inițiativele și propunerile românești.

Termen: pe durata acțiunii

Răspund: unitățile operative din C.I.E.

10. Se vor obține informații și documente referitoare la instrucțiunile primite de ambasadele străine din București și misiunile permanente la O.N.U. în legătură cu poziția pe care să o adopte față de punctele de vedere ale R.S. România în domeniul A.I.T.

Termen: 30.03.1984

Răspunde: U.M. 0201 în cooperare
cu U.M. 0625

11. Prin sursele de influență cu posibilități se va acționa pentru plasarea de date și idei care suntem interesați să ajungă la factori de decizie și mijloacele de informare în masă din S.U.A., Canada, Marea Britanie, Franța, Olanda, Belgia și R.F. Germania.

Termen: 31.12.1984

Răspund: U.M. 0201, U.M. 0199, U.M. 0225

12. Pe timpul desfășurării manifestărilor organizate sub egida O.N.U. pe linie A.I.T. se va acționa pentru popularizarea corespunzătoare a politicii interne și externe a R.S. România sub conducerea Comandantului suprem, susținerea adevărului istoric cu privire la originea și continuitatea poporului român, a realizărilor obținute în anii construcției socialismului prin organizarea unor simpozioane, mese rotunde, expoziții de carte, pictură și fotografii, publicarea de cărți și articole.

Termen: pe durata acțiunii

Răspund: unitățile operative din C.I.E.
în cooperare cu U.M. 0682

13. Cu prilejul desfășurării sesiunii speciale a Adunării Generale a O.N.U. și a Conferinței Mondiale a Tineretului se va acționa pentru pregătirea contrainformativă a coloniei române precum și a membrilor delegațiilor participante la aceste manifestări.

De asemenea, vor fi întărite măsurile de pază și securitate ale reprezentanților R.S. România din S.U.A., în scopul prevenirii eventualelor acțiuni cu caracter provocator sau extremist-terorist.

Termen: 30.12.1984

Răspund: U.M. 0201, U.M. 0225 în
cooperare cu U.M. 0195

În baza prezentului PLAN CADRU, până la 15.03.1984 unitățile informativ-operative din Centrul de Informații Externe își vor întocmi planuri proprii de măsuri, sediul acțiunii stabilindu-se la U.M. 0201.

Acțiunea va fi codificată „ASTRA”.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. A. Andrei

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.925, vol. 3, f. 25-27

137.

1984 februarie 16 – Stenogramă privind desfășurarea ședinței de bilanț a activității U.M. 0225 în anul 1983

- U.M. 0225 -

STRICT SECRET

Nr. h.1/0044782/21 din 16.02.1984

Ex. nr. 1

S T E N O G R A M A
privind desfășurarea ședinței de bilanț
a activității U.M. 0225 în anul 1983

La 13 februarie 1984 a avut loc ședința de analiză a activității desfășurate în anul 1983 de U.M. 0225, pe linie de emigrație.

Ședința s-a desfășurat în prezența tovarășului general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, adjunct al ministrului de Interne și șef al U.M. 0544, cu participarea șefilor unităților Centrului de Informații Externe, precum și a șefilor de sectoare, colective, secretari ai B.O.B. și a unor lucrători operativi din U.M. 0225.

În prima parte a ședinței de bilanț, tovarășul lt.-col. MACĂU LIVIU a prezentat raportul privind activitatea desfășurată de U.M. 0225 în anul 1983.

În continuare au participat la discuții un număr de nouă cadre, după cum urmează: maior TEODORESCU GEORGE, șeful Sectorului emigrație română, col. DAMIAN MIHAI, șeful Sectorului emigrație de alte naționalități, lt.-col. MARCU LEONTE, șeful Colectivului „E.L.”, col. ARONESCU VICTOR, șeful U.M. 0199, col. BUCUR ADRIAN, șeful Sectorului grupări legionare, maior UDIȘTEANU NICOLAE, șeful Sectorului culte-secte, col. MĂNESCU GHEORGHE, șeful U.M. 0279/I, col. ANDREI ADRIAN, șeful U.M. 0201 și general-maior OPRIȘAN GHEORGHE, șeful U.M. 0208.

Ședința a început la ora 10,30 și s-a încheiat la ora 15,30.

Pe parcursul prezentării raportului de activitate al U.M. 0225 și în partea finală a ședinței de bilanț a luat cuvântul tovarășul general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ, șeful Centrului de Informații Externe, care a arătat următoarele:

Pentru activitatea pozitivă depusă în 1983, s-au transmis felicitățile adresate de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, Comandantul nostru suprem, precum și de tovarășul TUDOR POSTELNICU, ministru secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului, tuturor cadrelor U.M. 0225 care au reușit ca în anul ce s-a încheiat să obțină rezultate calitativ superioare față de perioadele precedente în munca pe linie de emigrație.

- Pe parcursul prezentării raportului, referindu-se la intențiile organelor de contrainformații ale Greciei de a impune, în 1983, o conducere ostilă țării noastre asociației originarilor din România, tovarășul general-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ a ordonat ca asemenea date și informații să fie aprofundate, pentru a stabili cine se ascunde, de fapt, în

spatele unor asemenea acțiuni, ce organe de informații sau cercuri guvernamentale, din Vest sau Est, din orice direcție s-ar manifesta ele.

Generalizându-se acest aspect s-a ordonat ca pe toate liniile de muncă, în primul rând în problema iredentiști, să se ia măsuri pentru a stabili cine se află în spatele acțiunilor ostile inițiate din exterior, fie că este vorba de servicii și cercuri guvernamentale occidentale sau din Est, pentru a iniția contramăsuri eficace de apărare a integrității, suveranității și independenței R.S. România.

Unitatea de profil și unitățile de spațiu trebuie să privească problema apărării țării împotriva oricăror acțiuni ostile inițiate din exterior cât mai multilateral, să se aprecieze situația operativă multidirecțional, să se acționeze, în funcție de dușman, oricare ar fi acesta, nu prin măsuri sporadice, ci prin activități de prevenire și contracarare permanente și ofensive.

- În problema legionară, s-a subliniat că legionarii, departe de a fi „perimați biologic”, își împrosfătează și întineresc efectivele și inițiază acțiuni ostile țării noastre atât din exterior, cât și din interior. S-a ordonat să se urmărească, pe lângă activitatea deschisă desfășurată de legionari, acțiunile, intențiile și planurile preconizate în clandestinitatea lor. În 1983 s-au manifestat lipsuri în problemă, nereușindu-se descifrarea activităților clandestine ale legionarilor, desfășurate atât în exterior, cât și în țară. Ținând cont de ordinul Comandantului suprem, ca să nu aibă loc niciun fel de activitate legionară în țară, este necesar să se acționeze ofensiv pentru penetrarea în clandestinitatea grupărilor și elementelor legionare, în vederea stabilirii planurilor și intențiilor acestora, pentru declanșarea unor măsuri combinate eficace de prevenire și contracarare a lor.

- Activitatea desfășurată de U.M. 0225 în anul 1983, așa după cum a rezultat din raportul prezentat, precum și din intervențiile celor nouă cadre participante la discuții, a definit cu claritate, corect, stadiul muncii în problema complexă cum este cea a emigrației, reliefându-se în mod obiectiv rezultatele pozitive obținute, calitativ superioare celor din 1982 și mult deasupra anilor precedenți.

- În 1983 s-a dat o ripostă mai energică acțiunilor ostile inițiate în exterior de elemente și grupări dușmănoase din emigrație, dirijate de servicii și organizații ale unor țări occidentale. Astfel, s-a creat o bază solidă pentru dezvoltarea activității în 1984, care trebuie să conducă la realizarea sarcinii noastre de bază: atragerea majorității emigrației pe poziții loiale, izolarea și neutralizarea elementelor și grupărilor ostile ale românilor, maghiarilor, germanilor și evreilor, astfel încât interesele țării să nu fie lezate în exterior, iar emigrația originară din România să poată servi ca un mijloc puternic de promovare a intereselor, pe multiple planuri, ale R.S. România în relațiile cu celelalte state ale lumii.

- Finalizarea în 1983, după trei ani de activitate intensă, a acțiunii de constituire a „A.C.I.E.R.”-ului, ca nucleu de bază pentru atragerea pe poziții loiale a emigrației române, a fost apreciată de Comandantul Suprem și conducerea D.S.S. ca o realizare deosebită a cadrelor C.I.E., a unității de profil. Cu toate acestea ar fi greșit să se tragă concluzia că acțiunea este finalizată. Trebuie ca, atât unitatea de profil cât și unitățile de spațiu, să acționeze în viitor pentru:

a) „A.C.I.E.R.”-ul trebuie să fie consolidat și dezvoltat, în paralel fiind necesară apărarea sa împotriva tuturor acțiunilor ostile, inițiate în exterior din Vest și din Est, de elemente și grupări dușmănoase.

Trebuie acționat, conform planului de măsuri în obiectivul „FORUM”, care este esența muncii pe linie de emigrație, în anul 1984.

b) Unitatea de profil și unitățile de spațiu trebuie să ia măsuri energice pentru a preveni și contracara intențiile manifestate de elementele ostile care și-au propus înființarea, în luna mai 1984, a „Congresului mondial al românilor” ca replică la „A.C.I.E.R.”, în conformitate cu prevederile planului de măsuri „UTOPIA”.

- S-a ordonat ca, în 1984, să se inițieze măsuri energice, ofensive și combinate pentru penetrarea, cu surse de calitate, în clandestinitatea elementelor și grupărilor ostile din emigrație, pentru stabilirea, prevenirea și dejucarea planurilor concrete ale acestora, începând cu gruparea lui IANCU RAȚIU, elementele naționalist-iredentiste, legionarii, centrele cultice (emisuri, canale de legătură etc.) și continuând cu celelalte organizații dușmănoase din exterior.

Pentru aceasta trebuie să se treacă la recrutarea unor surse de calitate, cu posibilități de infiltrare în problemele, obiectivele și acțiunile urmărite, ca și la atrageri directe la colaborare la fața locului. Trebuie să creăm o rețea informativă corespunzătoare frontului larg de lucru deschis, care să cuprindă toată gama de elemente, de la relații oficiale până la agentura clasică, fără a neglija sursele de influență care este necesar să aibă o pondere importantă. Peste 80% din activitatea noastră trebuie consacrată muncii cu rețeaua, pentru realizarea de infiltrări de surse de calitate în exterior, pe linia acțiunilor VENUS I și II. Nejustificat s-a slăbit munca pe linia acestor acțiuni, de aceea s-a ordonat o analiză la nivelul conducerii C.I.E.

- În raportul de bilanț al D.S.S. s-a arătat, ca o critică îndreptată la adresa activității aparatului de informații externe, că nu se desfășoară o activitate sistematică de către unitățile specializate, ci se remarcă o muncă sporadică, ceea ce nu conduce la prevenirea oricăror acțiuni ostile inițiate din exterior.

Unitatea de profil și unitățile de spațiu trebuie să acționeze foarte serios și energic pentru a realiza în fapt conceptul de prevenire și contracarare a oricăror acțiuni dușmănoase, cu o activitate permanentă, recurgând la forme practice diversificate, în raport de spațiul, elementele sau grupările ce le avem în preocupare. S-a ordonat să existe o preocupare deosebită pe linia diversificării formelor, metodelor și a tacticii ce urmează a fi folosite în activitățile de prevenire și contracarare a acțiunilor ostile.

- Pe linia coordonării de către U.M. 0225, ca unitate de profil, a întregii activități de apărare a țării împotriva oricăror acțiuni ostile, în 1983 s-au manifestat unele neajunsuri, datorate mai ales unor cauze subiective. Se manifestă neîncredere față de obligațiile și posibilitățile unităților de spațiu. O asemenea atitudine nu se mai justifică în prezent, fiecare unitate trebuind să-și întreprindă atribuțiunile, să se perfecționeze stilul de muncă în coordonarea acțiunilor pe linie de emigrație, să nu se mai lucreze empiric.

Unitățile de spațiu sunt răspunzătoare de ceea ce se întâmplă în țările de care se preocupă; acestea vor răspunde, solidar cu unitatea de profil, de acțiunile ostile ce se intenționează a se desfășura împotriva țării noastre. Răspunderea, mai ales în Europa, revine unităților de spațiu, unitatea de profil trebuind să coordoneze unitar activitatea de apărare a R.S. România, în cadrul C.I.E.

/ss/ Col. V. Gruia

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 2, f. 419-421

138.

1984 aprilie 2 – Plan de măsuri privind activitatea și sarcinile ce revin Centrului de Informații Externe în anul 1984

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
– Centrul de Informații Externe –

STRICT SECRET
Exemplar unic

Nr. 0066894 din 02.04.1984

PLAN DE MĂSURI
privind activitatea și sarcinile ce revin
Centrului de Informații Externe în anul 1984

Puternic mobilizați de chemarea Secretarului General al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, de a întâmpina a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român cu rezultate cât mai bune în muncă, precum și pentru realizarea la un nivel calitativ superior a sarcinilor ce ne revin din orientările și indicațiile Comandantului suprem, din Programul de măsuri pe anul 1984 al Departamentului Securității Statului, în cadrul Centrului de Informații Externe vom întreprinde următoarele măsuri:

I. PERFECȚIONAREA ÎN CONTINUARE A MIJLOACELOR ȘI
METODELOR DE MUNCĂ ÎN RAPORT CU CERINȚELE CE DECURG DIN
OBIECTIVELE FUNDAMENTALE ORDONATE DE COMANDANTUL
SUPREM ȘI CU EVOLUȚIA SITUAȚIEI OPERATIVE ÎN VEDEREA
CREȘTERII CAPACITĂȚII DE ACȚIUNE ȘI A PENETRĂRII DE
PROFUNZIME ÎN ORGANISMELE DE DECIZIE POLITICĂ ȘI ECONOMICĂ
DE PE SPAȚIILE ÎN CARE STATUL ROMÂN ARE INTERESE

1) Consiliul de conducere al C.I.E., șefii unităților, organele și organizațiile de partid vor asigura ca întregul aparat să-și însușească temeinic și să aplice neabătut în viața politica partidului și statului nostru, prevederile documentelor Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale a P.C.R., hotărârile de partid și legile țării.

O atenție deosebită se va acorda însușirii temeinice de către întregul efectiv operativ al C.I.E. a conceptului Comandantului suprem privind participarea aparatului de informații externe la promovarea intereselor țării noastre peste hotare, cu prioritate a celor economice, adaptării și perfecționării cadrului necesar pentru executarea întocmai a sarcinilor ordonate pe această linie.

2) Unitățile Centrului de Informații Externe vor acționa cu hotărâre pentru creșterea continuă a spiritului revoluționar al tuturor cadrelor în executarea misiunilor încredințate, imprimarea unui caracter preventiv întregii activități desfășurate, precum și pentru sporirea contribuției lor la apărarea țării împotriva oricăror acțiuni ostile și promovarea intereselor statului nostru pe plan internațional.

Pentru realizarea acestui scop, unitățile operative își vor consolida permanent dispozitivul de luptă, astfel încât, pe baza mutațiilor intervenite în situația operativă și a priorităților rezultate din obiectivele fundamentale ale muncii, să asigure controlul informativ asupra spațiilor, obiectivelor, problemelor, acțiunilor și cazurilor din preocupare.

La nivelul fiecărei unități se va analiza sistematic această sarcină și se vor stabili noi măsuri care să asigure o eficiență sporită întregii activități.

Sarcină permanentă

Răspund: șefii unităților de spațiu și profil

3) Penetrarea de profunzime în organismele de decizie politică și economică de pe spațiile de interes operativ, desfășurarea unei activități dinamice și combinate, pentru a asigura atragerea acestor organisme pe poziții loiale și favorabile R.S. România, a dezorganiza și anihila din fașă orice acțiuni dușmănoase inițiate împotriva țării noastre.

Pentru realizarea în bune condițiuni a acestei sarcini prioritare a activității Centrului de Informații Externe, unitățile operative își vor prevedea în planurile de muncă trimestriale măsuri concrete și termene de executare.

Până la data de 30 iulie 1984 se va organiza o analiză pe această temă la nivelul comenzii C.I.E.

Termen: permanent

Răspund: șefii unităților operative

4) Creșterea calității și diversificarea potențialului informativ, îndeosebi prin crearea și dezvoltarea unei rețele informative capabilă să sprijine promovarea intereselor R.S. România în exterior, cu prioritate în domeniul economic și T.S., și să pătrundă în clandestinitatea activităților ostile desfășurate de serviciile de spionaj, centre, cercuri, grupări și elemente din exterior. În acest sens se vor întreprinde următoarele măsuri:

a) Analiza întregului potențial informativ existent, activ și în conservare, pentru a stabili posibilitățile de angrenare a acestuia la activitatea de influență și stabilirea de măsuri concrete care să conducă la creșterea contribuției fiecărei surse.

Termen: 30 aprilie 1984

Răspund: șefii unităților de spațiu și profil

b) Pe baza analizelor ce se vor efectua în fiecare problemă, obiectiv și acțiune, se va stabili necesarul de rețea, în primul rând pe linie de promovare, și se vor completa planurile de recrutări, îndeosebi din rândul cetățenilor străini;

- se va analiza stadiul muncii cu elementele în studiu și relațiile operative create în vederea stabilirii de măsuri vizând accelerarea procesului de recrutare a unor surse de influență, cu precădere în domeniul economic și T.S.

Termen: 25 mai 1984

Răspund: șefii unităților de spațiu și profil

- vor fi punctate, selecționate și luate în lucru organizat noi elemente cu calități și posibilități de influență și informare în obiectivele politice, politico-economice, T.S., în acțiunile din preocupare, în vederea recrutării lor.

Lunar, șefii unităților vor analiza stadiul realizării planurilor de recrutări. De asemenea, unitățile operative vor aplica procedee și modalități mai eficiente de instruire și dirijare a rețelei informative cu sarcini specifice și vor intensifica măsurile de verificare complexă și temeinică a loialității acestora în colaborare cu organele noastre.

În lunile iunie și noiembrie 1984, comanda C.I.E. va analiza modul cum unitățile au acționat pentru crearea, instruirea, dirijarea și verificarea rețelei informative.

Răspund: comanda C.I.E. și șefii unităților de spațiu și profil

5) Folosirea în mai mare măsură, în mod calificat și eficient, în raport cu cerințele concrete ale fiecărui caz în parte, a tehnicii operative, filajului, investigației, precum și a combinațiilor și jocurilor operative, pentru desfășurarea unei activități dinamice și combinative.

Comenzile unităților vor analiza fiecare acțiune în parte și vor stabili mijloacele și metodele de muncă cele mai adecvate, care să asigure desfășurarea unei activități informativ-operative organizate, de calitate și de perspectivă.

În viitor, planurile de măsuri în cazuri și acțiuni vor cuprinde modalități concrete de folosire a tehnicii operative, astfel încât aceasta să contribuie în mai mare măsură la finalizarea acțiunii cazului respectiv.

Răspund: șefii unităților de spațiu și profil și șeful U.M. 0301

6) Vor fi luate măsuri pentru o mai eficientă diversificare a acoperirii și legendării sub care acționează cadrele de informații externe, folosind în acest scop toate posibilitățile oferite de instituțiile românești care desfășoară activități de relații externe.

Pentru aceasta, până la 15 iunie 1984, se vor prezenta comenzii Centrului noi propuneri cu privire la modalitățile de realizare a acestei sarcini.

Răspund: șefii unităților operative și
șeful U.M. 0279

**II. CREȘTEREA CONTRIBUȚIEI C.I.E. LA PROMOVAREA INTERESELOR
R.S. ROMÂNIA, CU PRIORITATE A CELOR ECONOMICE, ÎN RELAȚIILE
CU ALTE STATE. PENETRAREA ÎN ORGANISMELE DE DECIZIE
POLITICĂ ȘI ECONOMICĂ DE PE SPAȚIILE DE INTERES OPERATIV
PENTRU R.S. ROMÂNIA**

În vederea executării ireproșabile a ordinelor Comandantului suprem privind intensificarea participării aparatului de informații externe la promovarea intereselor țării noastre în exterior, în primul rând a celor economice, se va reanaliza frontul de lucru existent și se vor stabili măsurile concrete ce trebuie luate pentru a asigura largirea și diversificarea acestuia.

În acest scop unitățile operative vor întreprinde următoarele măsuri:

1) Analiza tuturor acțiunilor de influență economică și T.S. aflate în lucru, în vederea stabilirii stadiului îndeplinirii sarcinilor și măsurile ce se impun pentru urgentarea finalizării lor.

Termen: 15.05.1984

Răspund: șefii unităților operative

2) Deschiderea de noi acțiuni de influență economică pe lângă factori cu putere de decizie care să acopere problemele majore decurgând din înțelegerile realizate la nivel înalt, din acorduri guvernamentale și protocoale ale comisiilor mixte, din programele prioritare ale economiei naționale.

Termen: permanent

Răspund: șefii unităților operative

3) Intensificarea măsurilor vizând creșterea eficienței activității desfășurate de I.C.E. „DUNĂREA” în vederea realizării atribuțiilor ce-i revin.

Unitățile informativ-operative vor acționa pentru sprijinirea eficientă a I.C.E. „DUNĂREA”, îndeosebi prin:

- identificarea și aducerea în țară de parteneri de afaceri cu un bun potențial financiar și comercial;

- obținerea de date și informații privind prețurile practicate de concurență, condițiile de contractare, raportul cerere-ofertă pe piața mondială, regimul licitațiilor etc.;

- obținerea de informații secrete, utile desfășurării în bune condițiuni a activității I.C.E. „DUNĂREA”.

Unitățile de spațiu și profil vor include în planurile de muncă trimestriale modalitățile concrete de acțiune pentru realizarea sarcinilor ce le revin pe linia I.C.E. „DUNĂREA”.

Potrivit metodologiei stabilite, conducerea I.C.E. „DUNĂREA” va raporta sistematic comenzii C.I.E. stadiul realizării planului de export și orice alte probleme legate de activitatea întreprinderii.

Lunar, șefii acestor unități vor analiza stadiul realizării măsurilor proprii, iar, trimestrial, conducerea I.C.E. „DUNĂREA” va raporta comenzii C.I.E. modul cum s-a acționat de către celelalte unități pentru promovarea exportului de produse din nomenclatorul întreprinderii.

Pentru asigurarea corespunzătoare a contractelor în care este implicată I.C.E. „DUNĂREA”, se va intensifica cooperarea cu unitățile centrale și teritoriale de securitate, în baza Programului de măsuri al acțiunii „MERCUR”, în care sens li se vor transmite problemele pentru a căror rezolvare se impune sprijinul lor. De asemenea, se vor lua toate măsurile pentru ca în acest an să crească substanțial sprijinul pe care trebuie să-l acordăm tuturor ministerelor, instituțiilor și întreprinderilor în activitatea pe care acestea o depun pentru promovarea intereselor țării, îndeosebi a celor economice, în relațiile cu alte state.

Răspund: conducerea I.C.E. „DUNĂREA”
și șefii unităților de
spațiu și profil

4) Unitățile de spațiu și profil își vor intensifica activitatea pentru obținerea, prin mijloace specifice muncii, de documentații și materiale tehnico-științifice secrete ori care sunt supuse embargoului sau comportă efort valutar deosebit, în vederea creșterii contribuției noastre la realizarea programelor prioritare de dezvoltare a ramurilor de vârf și în primul rând a celor vizând înfăptuirea programelor speciale cu privire la dezvoltarea bazei energetice, valorificarea superioară și creșterea producției de materii prime minerale și energetice primare.

U.M. 0107 va stabili sarcinile actuale ce îi revin C.I.E. din aceste programe, va elabora sau completa tematicile ce urmează a fi rezolvate în acest an și se va îngriji de valorificarea la beneficiarul intern a materialelor și documentațiilor obținute de aparatul nostru pe această linie.

O atenție deosebită se va acorda sporirii aportului unităților operative la rezolvarea unor probleme din domeniul cercetării științifice. În acest scop, U.M. 0107 va întocmi un plan de măsuri care să acopere perioada 1984-1985 și să prevadă tematici și sarcini concrete ce trebuie realizate prin folosirea mijloacelor specifice muncii de informații externe.

Se vor intensifica măsurile vizând finalizarea următoarelor acțiuni T.S. prioritare: „INSTALAȚIA”, „BATERIA”, „PANTERA”, „CAZANUL” și „DOCTORUL”.

Termen: permanent

Răspund: U.M. 0107 și celelalte
unități operative

5) Unitățile de spațiu și profil vor întreprinde acțiuni mai eficiente, atât cu prilejul negocierii și semnării unor contracte de comerț exterior și cooperare economică, cât și prin folosirea altor modalități specifice, în scopul realizării unui volum sporit de operațiuni de aport valutar special, de transferare în țară a unor succesiuni și a unor valori și bunuri aparținând patrimoniului național.

Trimestrial, la nivelul comenzii C.I.E. se vor analiza rezultatele obținute pe această linie.

Răspund: U.M. 0107 și unitățile
de spațiu și profil

6) Se va acționa prin mijloace specifice, în cooperare cu unitățile de securitate implicate, pentru a se asigura realizarea în cele mai bune condiții a acțiunilor la nivel înalt ce vor avea loc în 1984.

Răspund: comanda C.I.E. și șefii de unități

7) Sprijinirea, prin mijloace specifice, a promovării punctelor de vedere românești, a concepției Comandantului suprem privind problemele internaționale majore, cum sunt: Conferința de la Stockholm pentru creșterea încrederii și securității și pentru dezarmare în Europa, Întâlnirile balcanice, Sesiunile O.N.U. și ale organismelor sale (U.N.E.S.C.O., F.A.O., O.I.M.). În funcție de necesități se vor deschide acțiuni de influență pe fiecare problemă.

Sarcină permanentă

Răspund: șefii unităților operative

8) Diversificarea formelor și metodelor de atragere a emigrației originare din România și îndeosebi a unor personalități de valoare la sprijinirea și promovarea intereselor țării noastre, cu prioritate a celor economice, în relațiile cu alte state. În acest scop se vor lua următoarele măsuri:

– potențialul informativ și de influență va fi folosit pentru atragerea unor noi personalități ale emigrației la promovarea intereselor țării peste hotare;

– se vor constitui noi comitete de inițiativă în mai multe țări din Occident în vederea creării de nuclee organizatorice ale emigrației originare din țara noastră care să participe la promovarea intereselor R.S. România;

– se va intensifica activitatea desfășurată pe această linie de publicațiile emigrației loiale și de posturile de radio și emisiunile în limba română.

Sarcină permanentă

Răspund: șeful U.M. 0225 și șefii unităților operative

9) Realizarea sarcinilor ce ne revin din planurile de măsuri privind marile evenimente ale anului 1984, respectiv a 40-a aniversare a revoluției de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă și cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R.

Diversificarea și extinderea acțiunilor informativ-operative vizând menținerea în exterior a climatului favorabil R.S. România. În acest scop, în cooperare cu Direcția I și Serviciul „D”, cu instituții de profil din țară, se va acționa pentru elaborarea, publicarea și difuzarea unor studii, cărți și articole prin care să se promoveze concepția Comandantului suprem, adevărul istoric despre țara noastră, realitățile social-economice și să se combată propaganda reacționară, metodologia de lucru fiind cea stabilită de șeful Departamentului Securității Statului.

Trimestrial, la comanda unităților operative se vor organiza analize privind modul cum se acționează în acest domeniu.

Sarcină permanentă

Răspund: U.M. 0225 și unitățile de spațiu

III. ACTIVITATEA DE CUNOAȘTERE, PREVENIRE ȘI CONTRACARARE A ORICĂROR ACȚIUNI OSTILE R.S. ROMÂNIA ÎNIȚIATE DE CENTRELE, GRUPĂRILE ȘI ELEMENTELE DUȘMĂNOASE DIN EXTERIOR, DE SERVICIILE DE SPIONAJ ȘI CONTRASPIONAJ STRĂINE ȘI DE PENETRARE A FACTORILOR DE DECIZIE AI ACESTOR ORGANISME

1) În conformitate cu Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1984, asigurarea securității personale a conducerii de partid și de stat va reprezenta, și în continuare, obiectivul prioritar al activității aparatului de informații externe. În acest scop, se vor întreprinde următoarele măsuri:

a) U.M. 0544/R și unitățile operative ale C.I.E. vor acționa, conform prevederilor Programului în problema „Acțiuni de atentat care pun în pericol securitatea statului”, pentru intensificarea activității de căutare și culegere a informațiilor, asigurându-se un control riguros asupra organizațiilor, cercurilor, grupărilor și elementelor din exterior pretabile la comiterea unor asemenea acte și cunoașterea din timp a intențiilor sau planurilor acestora, în scopul prevenirii oricărui acțiuni de natură să pună în pericol securitatea conducerii de partid și de stat.

b) Planurile de măsuri existente în acțiunile deschise asupra unor legionari, iredentiști, foști condamnați și altor elemente ostile din emigrație, vor cuprinde sarcini și pe linie de antiterorism, pentru a preveni și contracara eventuale acțiuni din partea acestora.

Termen: 31.03.1984

Răspund: șefii unităților operative

c) Unitățile operative vor studia posibilitățile existente și vor face propuneri de intrare în contact cu anumite organizații și grupări extremiste, în scopul efectuării unor activități de influență, precum și al stabilirii de relații pe profil antiterorist cu autoritățile unor state, pentru sporirea capacității de ripostă antiteroristă.

Termen: 25.03.1984

Răspund: șefii unităților operative

d) Se vor diversifica măsurile informativ-operative, punându-se accent pe influențarea pozitivă a elementelor din baza de lucru, pe compromiterea celor mai periculoase, precum și punerea acestora în atenția Interpolului și autorităților statelor respective.

Termen: permanent

Răspund: șefii unităților operative

e) Se va perfecționa cooperarea cu Direcția a V-a, îndeosebi în luarea măsurilor de pază, securitate și gardă, înainte și pe timpul desfășurării vizitelor la nivel înalt.

Lunar, șefii unităților operative vor analiza stadiul muncii în acest domeniu, iar, semestrial, U.M. 0544/R va raporta comenzii Centrului rezultatele obținute de unități în executarea acestei sarcini.

Răspund: U.M. 0544/R și șefii

unităților de spațiu și profil

2) Cunoașterea, prevenirea, contracararea și neutralizarea acțiunilor dușmănoase desfășurate de serviciile de spionaj, de unele organizații și centre reacționare din străinătate, de grupările și elementele ostile din emigrația română, precum și a activităților propagandistice și de diversiune ideologică, de inițiere sau de creare a unor stări de spirit necorespunzătoare în interiorul țării ori de instigare la comiterea unor fapte îndreptate împotriva securității statului. În acest scop vor fi întreprinse următoarele:

a) Se va acorda o atenție sporită activității de penetrare pentru cunoașterea planurilor și obiectivelor secrete cu privire la țara noastră urmărite de către serviciile de spionaj, centrele și cercurile reacționare, organisme politico-militare, economice și financiare internaționale, precum și a măsurilor de acoperire și conspirare a cadrelor și agenților lor.

Pentru coordonarea eforturilor pe această linie, se va intensifica cooperarea cu U.M. 0195 și Direcția a III-a, îndeosebi în scopul exploatării operative a datelor și al luării măsurilor de prevenire și contracarare ce se impun.

Răspund: șefii unităților de

spațiu și profil

b) Valorificând mai bine experiența dobândită în anul precedent se vor lua măsuri de scoatere de sub influențele ostile R.S. România a unor grupări și elemente ale emigrației originare din țara noastră și, îndeosebi, a unor personalități marcante ale științei și culturii de peste hotare.

În scopul impulsionării și diversificării acestei activități, al stabilirii formelor de desfășurare și cooperare între unități, până la 30 iunie 1984 se va organiza o analiză specială pe această temă.

Termen: 30.06.1984

Răspund: U.M. 0225 și celelalte

unități operative

c) În problema legionară, conform planului de măsuri existent în problema „CORBUL”, accentul principal se va pune, în cooperare cu Direcția I, pe întreprinderea de măsuri complexe, de natură să asigure prevenirea, descoperirea și neutralizarea oricăror activități clandestine ce ar putea fi inițiate de legionari, descendenți ai lor sau alte elemente cu concepții naționalist-fasciste aflate în exterior și, îndeosebi, a vârfurilor acestora, în vederea cunoașterii permanente și contracarării oricăror acțiuni ostile inițiate împotriva statului nostru.

Atenție sporită se va acorda obținerii de informații din care rezultă aspecte privind planurile de inițiere a unor activități secrete, depistării și interceptării canalelor de legătură dintre elementele legionare din exterior și cele din țară, care să permită luarea de măsuri de dezinformare și descurajare a acestora.

– În cooperare cu Direcția I se vor continua măsurile prevăzute în acțiunea „VOIAJORII”, urmărind identificarea și cunoașterea operativă a elementelor folosite de legionarii din străinătate pentru introducerea de materiale de propagandă ostilă și realizarea de contacte cu unii legionari din țară.

Termen: 30.11.1984

Răspund: U.M. 0225, U.M. 0199 și
U.M. 0201

– În baza datelor obținute în anul 1983, se va urmări cunoașterea hotărârilor și planurilor secrete privind noile încercări de constituire a „nucleelor de rezistență” în țară, canalele și mijloacele de realizare a acestora, căile și metodele de introducere a materialelor de propagandă legionară sau de scoatere în exterior a unor documente de arhivă ale organizației.

Termen: 30.12.1984

Răspund: U.M. 0225, U.M. 0199 și
U.M. 0201

– Continuarea pe un front mai larg și prin metode diversificate a acțiunii de adâncire a disensiunilor dintre cele două grupări legionare, precum și în interiorul acestora, pentru împiedicarea reunificării organizației, orientarea activității lor spre atacuri reciproce și distragerea atenției de la organizarea de acțiuni ostile țării noastre.

Termen: permanent

Răspund: U.M. 0225, U.M. 0199 și
U.M. 0201

Până la 30 septembrie 1984, la nivelul comenzii Centrului se va analiza stadiul muncii desfășurate în problemă, în vederea prezentării la Biroul Executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securității Statului a concluziilor desprinse din urmărirea informativă a legionarilor din exterior.

Răspund: U.M. 0225, U.M. 0199,
U.M. 0201 și U.M. 0208

d) În problema naționaliști-iredentiști, având în vedere virulența deosebită a activității acestora, eforturile vor fi concentrate pentru realizarea unui control informativ mai eficient în toate obiectivele, locurile și mediile de interes, pentru depistarea persoanelor pretabile să întreprindă, în țară și străinătate, acțiuni naționalist-iredentiste de amploare și neutralizarea eficientă a oricăror încercări de organizare a unor activități clandestine, obținerii de informații care să permită prevenirea oricăror intenții de comitere a unor fapte de natură să lezeze securitatea sau integritatea teritorială a statului.

– Prevenirea organizării la Paris, de către liderii iredentiști din Occident, a „TRIBUNALULUI INTERNAȚIONAL ARDELEAN”, prin care se urmărește punerea în dezbatere publică a așa-zisului genocid la care ar fi supusă naționalitatea maghiară din R.S. România.

Termen: 21.07.1984

Răspund: U.M. 0225, 0199 și 0201

– Finalizarea, în cooperare cu U.M. 0610, a acțiunilor „OPONENȚII” și „REVISTA”, prin documentarea și neutralizarea activităților naționalist-iredentiste maghiare desfășurate de elemente dușmănoase din țară și din străinătate, care susțin că în țara noastră ar activa un pretins grup de opoziție și un așa-numit „Birou maghiar de presă”.

Termen: 30.08.1984

Răspund: U.M. 0225, 0199 și 0201

Intensificarea măsurilor informativ-operative vizând prevenirea realizării unor înțelegeri între liderii iredentiști maghiari și elemente dușmănoase din cadrul emigrației române și germane, precum și întreprinderea în comun de acțiuni ostile țării noastre.

Termen: permanent

Răspund: U.M. 0225, 0199 și 0201

În luna iulie 1984 se va analiza modul cum au fost îndeplinite sarcinile prevăzute în Programul de măsuri în problemă, iar concluziile desprinse vor fi raportate Biroului executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securității Statului.

Răspund: U.M. 0225 și
unitățile de spațiu

e) În cooperare cu unitățile centrale și teritoriale de securitate, se vor lua măsuri de cunoaștere permanentă a activității și poziției prezente a membrilor fostelor partide așa-zis „istorice” aflați în emigrație, precum și a foștilor demnitari, ofițeri, publiciști și ziariști pe timpul regimului burghezo-moșieresc, elemente aventuriste, declasate, care și-au trădat țara și s-au pus în slujba inamicului.

De asemenea, se va acționa mai hotărât pentru controlul activității foștilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului stabiliți în exterior, al descendenților acestora, precum și al foștilor conducători de bande și grupări subversive aflați în străinătate, în vederea prevenirii și contracarării oricăror acțiuni ostile inițiate de aceștia împotriva țării.

Răspund: U.M. 0225, unitățile de
spațiu și U.M. 0544/R

f) În problema culte-secte, pe baza Planului de măsuri elaborat la nivelul Departamentului Securității Statului privind cunoașterea, prevenirea și neutralizarea activității ostile desfășurate sub acoperire religioasă, unitățile operative vor lua măsuri ferme pentru anihilarea vârfurilor cercurilor și organizațiilor reacționare din străinătate care folosesc elemente dușmănoase din cultele neoprotestante, ortodox, catolic și reformat în activitatea lor îndreptată împotriva țării noastre.

O atenție aparte se va acorda depistării emisarilor centrelor cultice și sectante din exterior trimiși în țara noastră, identificării și prevenirii acțiunilor de difuzare a materialelor cu caracter mistic.

În luna august 1984 se va analiza eficiența măsurilor întreprinse pentru cunoașterea, prevenirea și neutralizarea acțiunilor potrivnice R.S. România, desfășurate sub acoperirea religioasă de centrele și organizațiile reacționare din străinătate, precum și de elementele ostile fanatice care activează în cultele și sectele din țară, iar concluziile desprinse vor fi prezentate Biroului executiv al Consiliului de conducere al D.S.S.

Răspund: U.M. 0225 și unitățile
de spațiu

g) În baza orientărilor date prin Programul de măsuri-cadru aprobat de conducerea D.S.S. și având în vedere elementele caracteristice ale situației operative actuale în cadrul cultului catolic din țara noastră, în colaborare cu Departamentul Cultelor și celelalte instituții cu competență în acest domeniu, se va întreprinde un complex de măsuri menite să influențeze conducerea Vaticanului pentru a sprijini interesele României în străinătate și să adopte o poziție favorabilă față de cultul catolic din țara noastră. În acest scop, activitatea specifică va fi orientată în următoarele direcții:

- Determinarea factorilor de decizie de la Vatican să-și reorienteze poziția față de cultul romano-catolic din R.S. România și să nu desfășoare acțiuni potrivnice intereselor statului nostru.

- Dezvoltarea prezenței românești la Vatican în scopul asigurării unei contraponderi față de influența elementelor ostile maghiare.

- Sporirea ponderii elementului românesc în cadrul conducerii cultului romano-catolic din țara noastră în scopul prevenirii și combaterii oricăror încercări de folosire a acestuia de către iredentismul maghiar.

– Atragerea emigrației originare din R.S. România, grupată în cadrul comunităților catolice din străinătate, la acțiuni de ripostă împotriva iredentismului maghiar și sprijinirea intereselor românești la Vatican.

Termen: permanent

Răspund: U.M. 0199 și celelalte

unități operative

h) O atenție deosebită se va acorda realizării măsurilor din problemele „MIRAJ” și „ORFEU” pentru cunoașterea și contracararea intențiilor sau acțiunilor desfășurate de cercurile interesate din exterior, de a determina oameni de cultură și artă, ingineri, medici, cercetători etc., să se stabilească în străinătate.

În luna mai 1984, comanda C.I.E. va analiza stadiul muncii pe această linie, iar concluziile desprinse vor fi raportate Biroului executiv al Consiliului de conducere al D.S.S.

Răspund: U.M. 0225 și unitățile

de spațiu

i) În problema „ETERUL”, prioritar se va acționa, împreună cu organele interne, pentru depistarea persoanelor – îndeosebi în rândul creatorilor de artă, tineretului, elementelor fanatice, cultice și sectante – care intenționează să intre în legătură cu posturile de radio străine, cu serviciile de spionaj sau cu organizații internaționale reacționare, care folosesc și subvenționează activitatea acestor posturi de radio.

– Asigurarea executării în condiții optime a sarcinilor din cadrul acțiunii aprobate de conducerea Departamentului Securității Statului privind intentarea unui proces penal împotriva lui „IUDA” și „FARISEUL”.

Termen: 30.06.1984

Răspunde: U.M. 0225

De asemenea, se vor întreprinde măsuri eficiente de contrapropagandă pentru demascarea și compromiterea conducerilor acestora, precum și de dezinformare a factorilor lor de decizie.

Trimestrial, comanda C.I.E. va analiza modul de executare a măsurilor din Programul „ETERUL”.

Răspund: U.M. 0225, U.M. 0199 și

U.M. 0201

j) Unitățile operative, împreună cu Direcția I și a III-a, potrivit competențelor lor, vor intensifica măsurile informativ-operative ce se impun pentru asigurarea controlului străinilor care se deplasează în țara noastră, precum și al cetățenilor români care s-au deplasat în străinătate ori au efectuat misiuni de lungă durată în exterior.

În același timp, U.M. 0544 va intensifica cooperarea cu U.M. 0195 și celelalte unități centrale și teritoriale de securitate, în vederea realizării sarcinilor ce îi revin din acțiunile „ATLAS”, „ALFA” și „MERCUR”.

În luna aprilie 1984, comanda U.M. 0544 va analiza modul de desfășurare a activităților din acțiunea „MERCUR”, în vederea raportării la conducerea Departamentului Securității Statului a concluziilor desprinse.

Răspund: șeful U.M. 0107 împreună

cu șefii celorlalte unități

operative

k) Vor fi luate măsuri pentru consolidarea organizatorică a „Asociației Culturale Internaționale a Etniei Române” („A.C.I.E.R.”), precum și a tuturor grupărilor și asociațiilor loiale din cadrul emigrației, în scopul folosirii lor mai eficient în combaterea și neutralizarea acțiunilor ostile țării noastre, conform planului acțiunii „FORUM” și a programului de măsuri în acțiunea „UTOPIA”.

În acest sens, vor fi întreprinse măsuri ferme pentru recrutarea unor surse de prestigiu care să contribuie la consolidarea „A.C.I.E.R.”, atât din interior cât și din exterior.

Lunar, șefii unităților vor analiza stadiul muncii pe această linie pentru luarea măsurilor ce se impun în continuare.

Răspund: U.M. 0225 și unitățile de
de spațiu

l) Pentru cunoașterea și prevenirea acțiunilor ostile de natură să afecteze prestigiul R.S. România peste hotare, desfășurate de ziariști, corespondenți de presă, radio și T.V., acreditați sau veniți temporar în țara noastră, vor fi întreprinse măsuri concrete și eficiente vizând dezinformarea, derutarea sau influențarea pozitivă a acestora.

Intensificarea și finalizarea măsurilor informativ-operative pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea activităților ostile în cazurile „RENEGATUL” și „CURIERUL”.

Termen: 30.11.1984

Răspunde: U.M. 0225

Semestrial, la nivelul comenzii C.I.E. se va analiza eficiența măsurilor luate și stabilirea celor care se impun în viitor.

Răspund: șefii unităților de
spațiu și profil

m) În baza planului de măsuri elaborat în problema francmasoneriei se vor întreprinde noi acțiuni combinate pentru a clarifica intențiile acesteia cu privire la R.S. România, a contracara și neutraliza eventualele manifestări ostile țării noastre.

În acest scop, se va organiza o analiză cu toți factorii interesați și se vor stabili noile acțiuni ce urmează a se întreprinde.

Termen: 20. 07.1984

Răspund: U.M. 0225 și celelalte
unități operative

IV. ÎMBUNĂTĂȚIREA SISTEMULUI ȘI METODOLOGIEI DE LUCRU ÎN VEDEREA CREȘTERII EFICIENȚEI ACTIVITĂȚII APARATULUI DE INFORMATII EXTERNE

1) Unitățile operative își vor îmbunătăți activitatea de studii, analiză și prognoză pe problemele de fond ale muncii, pe baza căreia vor selecționa mai riguros prioritățile de acțiune, atenția principală urmând să fie acordată cunoașterii, prevenirii și contracarării oricăror activități ostile desfășurate de serviciile de spionaj străine, de cercurile și centrele reacționare, de grupările naționalist-iredentiste, legionare și, îndeosebi, de vârfurile acestora, precum și de oficiile de propagandă anticomunistă și de război psihologic.

Termen: 31 decembrie 1984

Răspund: șefii unităților de
spațiu și profil

2) Șefii de unități și sectoare vor selecționa și lua sub control acțiunile și cazurile aflate în lucru, care, prin complexitatea lor, impun o coordonare nemijlocită și o urmărire sistematică a stadiului îndeplinirii planurilor de măsuri aprobate pentru fiecare în parte.

Termen: 31 decembrie 1984

Răspund: șefii unităților operative

3) Pentru creșterea aportului securităților județene la rezolvarea sarcinilor pe linia muncii de informații externe, se va îmbunătăți în continuare activitatea de îndrumare și control efectuată pe această linie de unitățile operative ale C.I.E.

De asemenea, se vor organiza, în lunile februarie și martie, două convocări cu lucrătorii grupelor operative teritoriale, în cadrul cărora vor fi prelucrate direcțiile principale de acțiune, modalitățile concrete de folosire mai eficientă a posibilităților

existente pe plan local pe linia activității de informații externe, precum și alte măsuri care să determine creșterea contribuției securităților județene la realizarea sarcinilor ce decurg din obiectivele fundamentale ale muncii noastre.

Răspund: șefii unităților centrale
coordonatoare

șeful U.M. 0279

4) U.M. 0301 se va preocupa de conceperea, realizarea, diversificarea și adaptarea de noi mijloace T.O., în vederea executării ireproșabile a misiunilor încredințate unităților operative. În acest scop se vor realiza mijloace T.O. unicate, la nivelul tehnicii mondiale, simple și eficiente, specifice fiecărei metode de muncă.

Termen: permanent

Răspunde: U.M. 0301

5) Realizarea măsurilor aprobate cu privire la dotarea unităților cu sisteme de calculatoare și a implementării datelor pe calculator, conform concepției stabilite.

Răspunde: comanda C.I.E.

V. PERFECȚIONAREA ACTIVITĂȚII DE ANALIZĂ ȘI SINTEZĂ

1) Vor fi întreprinse măsuri pentru ca activitatea de analiză și sinteză să devină un instrument mai eficient, care să pună la dispoziția comenzii C.I.E. datele și informațiile necesare pentru controlul și orientarea întregii munci de informații externe.

Răspund: U.M. 0282 și unitățile
de spațiu și profil

2) Îmbunătățirea conținutului și diversificarea tematicii materialelor înaintate la Comandantul Suprem, precum și a sistemului de raportare la conducerea D.S.S. a problemelor operative deosebite care apar în procesul executării sarcinilor și misiunilor încredințate.

Termen: 31 decembrie 1984

Răspund: șeful U.M. 0282 și șefii
unităților de spațiu și profil

3) În scopul creșterii substanțiale a volumului de informații și date provenite din surse secrete și, pe această bază, a ridicării calității muncii și a informării conducerii superioare, secțiile operative vor revedea și îmbunătăți propriile planuri de căutare și obținere a informațiilor și datelor secrete.

Trimestrial, la nivelul secțiilor operative, se va analiza calitatea muncii depuse pentru căutarea și obținerea datelor și informațiilor secrete și se vor stabili măsurile ce se impun a fi luate pentru etapa următoare.

Termen: 31.12.1984

Răspund: șefii unităților operative
și șeful U.M. 0282

4) Creșterea contribuției C.I.E. la documentarea informativă a conducerii Departamentului Securității Statului, a cadrelor de bază din aparatul de securitate, pe diverse teme de interes rezultate din interceptarea știrilor transmise de agenții internaționale de presă, a emisiunilor în limba română ale unor posturi de radio străine, precum și prin prezentarea unor fișe de obiective și personalități, studii, note și sinteze documentar-informative cuprinzând, în principal, aspecte pe linie de spionaj-contraspionaj și terorism-antiterorism.

Termen: 31 decembrie 1984

Răspunde: șeful U.M. 0282

VI. RIDICAREA CONTINUA A CALITĂȚII MUNCII DE SELECȚIONARE, CUNOAȘTERE, PREGĂTIRE ȘI PROMOVARE A CADRELOR DIN CENTRUL DE INFORMAȚII EXTERNE

1) Întreaga activitate în acest domeniu se va desfășura în baza prevederilor hotărârilor de partid și de stat, a orientărilor și indicațiilor Comandantului suprem și a ordinelor conducerii Departamentului Securității Statului.

Comenzile unităților, împreună cu Secția cadre și învățământ, vor analiza situația fondului de cadre existent în fiecare unitate sub raportul compoziției sociale și profesionale, vârstei, pregătirii de specialitate, capacității de muncă, răspunderii și dăruirii dovedite în îndeplinirea misiunilor încredințate, perspectivei în muncă a fiecărui cadru. În baza concluziilor desprinse se va stabili dinamica în perspectivă a efectivelor din fiecare unitate, coresponzător nevoilor reale de încadrare a funcțiilor de ofițeri, maiștri militari, subofițeri și p.m.c.

Termen: 30 mai 1984

Răspund: șeful U.M. 0279 și
șefii unităților

2) Comenzile unităților vor reactualiza rezerva de cadre pentru funcțiile de conducere și pentru încadrarea posturilor din schema externă. Ofițerii cuprinși în rezerva de cadre vor fi antrenați în rezolvarea unor acțiuni complexe informativ-operative și pregătiți temeinic prin cursuri de reciclare și la locul de muncă.

Termen: 30 iunie 1984

Răspund: șefii unităților și
șeful U.M. 0279

3) Permanent, comandanții de unități, cu sprijinul birourilor organizațiilor de bază, vor asigura cunoașterea multilaterală a tuturor cadrelor și a familiilor acestora, a evoluției efectivelor în procesul muncii, urmărindu-se eficiența și randamentul cadrelor în îndeplinirea ordinelor și misiunilor încredințate.

– Comenzile unităților vor intensifica și diversifica pregătirea contrainformativă a cadrelor și familiilor acestora, în scopul apărării muncii și protecției cadrelor.

Termen: 31 decembrie 1984

Răspund: șefii unităților

4) Trimestrial, la nivelul sectoarelor și semestrial, la nivelul unităților, se va analiza starea și practica disciplinară, insistându-se asupra cauzelor care generează abateri, asigurându-se crearea unei opinii colective, intransigente față de stările de lucruri negative, iar pentru întărirea muncii de prevenire și de ridicare a capacității de luptă a unităților, printr-o cunoaștere profundă a fiecărui caz în parte, se vor stabili măsuri concrete în legătură cu cadrele care nu se implică responsabil în muncă, comit abateri, au trăsături de caracter necorespunzătoare și se dovedesc vulnerabile pentru munca de informații externe. Concluziile desprinse din analiza stării și practicii disciplinare vor fi înaintate semestrial Secției cadre și învățământ, care va întocmi și prezenta un raport–sinteză comenzii Centrului de Informații Externe, cu propuneri de îmbunătățire a muncii în acest domeniu.

Răspund: șefii unităților și
șeful U.M. 0279

5) Întreaga muncă politico-educativă, de pregătire profesională, militară, de limbi străine și de cultură generală va urmări formarea la cadre a unor convingeri ferme, de atașament și loialitate față de patrie, partid și popor, spirit de sacrificiu pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale societății noastre, a dragostei și pasiunii față de munca de informații externe, a mândriei de a face parte din aparatul Centrului de Informații Externe.

– Intensificarea și individualizarea procesului de pregătire a cadrelor și îndeosebi a celor care urmează să fie trimise în misiuni permanente în exterior, asigurarea unor testări complexe ale acestora.

– Pentru lărgirea cunoștințelor de cultură generală, stăpânirea în mai mare măsură a problematicii specifice din spațiile și zonele de responsabilitate, comenzile unităților

operative, Secția cadre și învățământ și C.P.P.C. vor lua măsuri de introducere în procesul de pregătire a unor teme obligatorii cu un astfel de conținut și vor acționa pentru diversificarea formelor de instruire în acest domeniu și la celelalte categorii de pregătire.

Termen: 31 decembrie 1984

Răspund: șefii unităților,

șeful U.M. 0279

și șeful C.P.P.C.

VII. FOLOSIREA MAI RAȚIONALĂ A FONDURILOR FINANCIARE ȘI A MIJLOACELOR MATERIALE

1) Efectuarea de analize periodice și controale—sondaj asupra existenței bunurilor materiale și a mijloacelor financiare, a folosirii și păstrării acestora, a modului de întocmire a documentelor, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare, a compartimentării și conspirativității.

Răspunde: U.M. 0297

2) Folosirea rațională a autovehiculelor din dotare, întreținerea și exploatarea lor în concordanță cu necesitățile de optimizare a transporturilor, de încadrare în cotele de benzină alocate, de realizarea de economii la carburanți.

Răspunde: U.M. 0297

3) Continuarea acțiunii de recuperare a materialelor feroase, precum și a oricăror altor materiale re folosibile, în concordanță cu reglementările legale în vigoare.

În același timp, se va acționa pentru reducerea consumului de energie (electrică, termică), combustibil lichid, gaze naturale, conform planului de măsuri aprobat de comanda C.I.E.

Răspund: U.M. 0297 și celelalte
unități

4) Se vor continua măsurile pentru asigurarea de sedii pentru unele unități operative și a necesarului de spațiu locativ pentru satisfacerea nevoilor cadrelor și ale cerințelor muncii informative.

Răspund: șeful U.M. 0297 și șefii
unităților operative

5) Sprijinirea dezvoltării continue a gospodăriilor agricole ajutoare, în vederea asigurării hrănirii efectivelor, degrevării pieței și a fondului centralizat de stat cu produse agroalimentare.

U.M. 0297 își va prevedea sarcini concrete pe produse, astfel încât să se asigure realizarea unei producții sporite comparativ cu cea obținută în anul precedent.

Termen: 30 decembrie 1984

Răspund: șeful U.M. 0297, U.M. 0279/I,

U.M. 0544/R și U.M. 0297/I

VIII. IMPRIMAREA ÎN ÎNTREAGA ACTIVITATE A CADRELOR DE COMANDĂ A UNUI STIL DE MUNCĂ DINAMIC ȘI REVOLUȚIONAR

1) Consiliul de conducere al Centrului de Informații Externe, cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid, va acționa permanent pentru ca întreaga activitate să se desfășoare potrivit hotărârilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale a partidului, a ordinelor și orientărilor Comandantului suprem.

Se va acorda atenție deosebită imprimării la toate cadrele de informații externe a unui spirit revoluționar, precum și îmbunătățirii controlului îndeplinirii hotărârilor luate, întăririi ordinii și disciplinei militare.

Răspund: șefii de unități

2) Îmbunătățirea stilului și metodelor de muncă ale cadrelor de conducere, eliminarea unor lucrări inutile, organizarea judicioasă a activității de comandă, concepție,

decizie, control și îndrumare, astfel încât timpul de lucru să fie afectat activității practice în acțiuni, probleme și cazuri concrete.

Răspund: comanda C.I.E. și șefii
de unități

3) Șefii de unități, cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid, vor stabili noi măsuri în vederea folosirii depline a efectivelor din subordine, a realizării la un nivel calitativ superior a sarcinilor și îmbunătățirii în continuare a organizării, planificării și controlului muncii.

În trimestrul I/1984, unitățile operative vor reanaliza încărcătura cu sarcini a fiecărui cadru, pentru a asigura cuprinderea eficientă a întregului front de lucru deschis, precum și un caracter ofensiv, dinamic și continuu în executarea misiunilor încredințate.

Răspund: șefii de unități

4) Consiliul de conducere, șefii de unități și instructorul coordonator de partid vor asigura studierea și însușirea temeinică a documentelor și materialelor ce vor fi date publicității în legătură cu cea de a 40-a aniversare a eliberării patriei, precum și a tuturor documentelor referitoare la cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R., în care sens se va elabora un program special de acțiune.

*

În baza sarcinilor cuprinse în acest plan, unitățile din cadrul Centrului de Informații Externe își vor completa planurile de muncă, în funcție de specificul activității pe care o desfășoară.

Adjunct al ministrului
și șef al Centrului de Informații Externe
/ss/ General–locotenent

NICOLAE PLEȘIȚĂ

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 40.735, f. 203-217

139.

1984 aprilie 29 – Telegramă primită de la Grupa operativă din Hârlău referitoare la activitatea comunității ortodoxe românești din Olanda

STRICT SECRET

Exemplar nr. 2

Nr. oficial 00126/CS/S-81

Data 29.04.84 ora 14,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR HÂRLĂU

URGENȚA Urgent

DESTINATAR CS/S-81

Pentru documentarea dvs. vă informez cu următoarele aspecte.

În urma convorbirii purtată la ambasadă cu preotul dr. Ioan Dură despre activitatea comunității românești din Olanda, au rezultat următoarele:

1. În cadrul comunității, cetățenii de origine română au posibilitatea să se reunească iar prin activitățile organizate să păstreze contactul cu tradițiile românești și realitățile din țara noastră. În acest scop o importantă contribuție o are revista „Mărturie ortodoxă” publicată prin eforturile preotului Ioan Dură și ale soției sale. Pentru

diversificarea tematicii revistei, ambasada pune la dispoziția preotului Dură o serie de materiale trimise din țară (istorie, cultură, tradiții etc.).

2. Preotul Ioan Dură semnalează faptul că din ansamblul comunităților străine constituite în Olanda, cea maghiară este foarte bine organizată și sprijinită eficient din țară, atât material cât și prin dezvoltarea unor relații oficiale pe linie de biserică, între cele două țări.

Prin caracterul și amploarea propagandei comunității maghiare, de multe ori este afectată imaginea țării noastre în Olanda și deformată realitățile istorice. Această problemă rămâne permanent în atenția noastră, inclusiv în raporturile cu preotul Ioan Dură, urmând să semnalăm cu operativitate elementele mai semnificative și să formulăm propuneri corespunzătoare.

3. Pentru activitatea pe care o desfășoară, preotul Ioan Dură solicită urgent o mașină de scris cu claviatură românească, o cristelniță (în prezent botează copii într-o cădiță de plastic) și cât mai multe materiale de propagandă adecvate (cultural-istorice, religioase etc.) în engleză, franceză sau germană.

Dorește, de asemenea, în perspectivă să fie sprijinit pentru a-și forma o mică bibliotecă.

Preotul Ioan Dură roagă să analizați posibilitatea inițierii unor contacte oficiale pe linie de biserică iar în cazul unui acord de principiu va înainta sugestii concrete.

Vă rugăm să întreprindeți demersurile pe care le considerați necesare pentru soluționarea solicitărilor preotului Ioan Dură.

Vă informez că prezenta telegramă a fost transmisă și la M.A.E. – personal tovarășului ambasador Ion Brad.

Pavel

[U.M. 0225 a dat răspuns că se
va acționa pe cale oficială
/ss/ E. Grigoriu]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 40.234, vol. 4, f. 19

140.

1984 mai 8 – Notă-sinteză întocmită de U.M. 0225 privind „principalele date și informații căutate de centrele, organizațiile, grupările și elementele reacționare din cadrul emigrației române și a celei de alte naționalități originare din România”

- U.M. 0544 -

Nr. 225/h.1/0087985 din 08.05.1984

STRICT SECRET

Ex. nr. 2

NOTĂ – S I N T E Z Ă

**privind principalele date și informații căutate de centrele, organizațiile,
grupările și elementele reacționare din cadrul emigrației române
și a celei de alte naționalități originare din ROMÂNIA**

Creșterea continuă a prestigiului internațional al R.S. România, manifestată în ultimii ani, a determinat schimbări importante în poziția politică a emigranților față de țară, remarcându-se sporirea interesului acestora pentru dezvoltarea și amplificarea legăturilor bilaterale și realizarea de contacte cu reprezentanți ai României în străinătate. Sunt tot mai frecvente luările de poziție ale unui număr mare de emigranți în sensul aprecierii și

susținerii politicii interne și externe a statului nostru, combaterii și demascării activității ostile împotriva R.S. România.

Cu toate acestea, agravarea fără precedent a crizei mondiale, care a devenit tot mai cuprinzătoare, generând incertitudini și instabilitate în sfera raporturilor internaționale, facilitează în mod inevitabil intensificarea activităților ostile ale imperialismului, neofascismului, ale unor cercuri reacționare împotriva țărilor socialiste. Această situație se repercutează și în activitatea centrelor, organizațiilor, grupărilor și elementelor ostile aflate în slujba inamicului și se reflectă, totodată, în intensificarea și diversificarea acțiunilor serviciilor de spionaj și contraspionaj dușmane, care vizează R.S. România, astfel:

1) Acțiunile naționalist-iredentiste au cunoscut, în ultimul timp, o recrudescență fără precedent, vizând integritatea și suveranitatea R.S. România. S-au amplificat activitățile ostile pe linia pretenției persecutării a naționalității maghiare din țara noastră, scontându-se pe influențarea și atragerea unui număr sporit de factori de decizie pe linie de stat, conducători de partide politice, organizații și organisme internaționale din diferite domenii de activitate, în scopul susținerii pretențiilor revizioniste-teritoriale ale istoriografiei maghiare.

Activitatea de denigrare și calomniere a realizărilor poporului român și politicii partidului, în special în problema națională, se bazează pe informațiile pe care încearcă să le obțină din și despre țara noastră, pe care le interpretează în mod tendențios și care se referă în principal la:

- așa-zisa lipsă de drepturi și libertăți a populației de naționalitate maghiară din R.S. România și „procesul de românizare” la care aceasta ar fi supusă;

- situația actuală a unor cetățeni români de naționalitate maghiară din Transilvania, cunoscuți, atât în țară cât și în străinătate, pentru activitatea lor disidentă, cu caracter naționalist-iredentist (SZÖCS GEZA, scriitor, implicat în editarea revistei ilegale „ELLENPONTOK”, KIRALY KAROLY, semnalat cu activitate naționalist-iredentistă intensă, VISKI ARPAD, BORBELY ERNŐ și BUZAS LASZLO, condamnați la închisoare pentru activități ostile țării noastre);

- cunoașterea și documentarea unor așa-zise cazuri de încălcare a drepturilor cetățenilor români de naționalitate maghiară și întocmirea pe baza acestora a unor proteste, apeluri, memorii sau emisiuni la Secția maghiară a postului de radio „EUROPA LIBERĂ”;

- activitatea, opera și condițiile de viață ale unor scriitori, poeți, dramaturgi de naționalitate maghiară din țara noastră, cum ar fi: SÜTO ANDRAS, BALOGH EDGAR, KANYADY SANDOR, BODOR PAL și alții, considerați „exponenți ai culturii și civilizației maghiare”;

- existența unor „dovezi” arheologice, documentare, arhitectonice și folclorice în Transilvania, care ar dovedi trecutul maghiar al acestei provincii și legitimitatea pretențiilor iredentiste maghiare;

- existența unei așa-zise mișcări de rezistență maghiară în Transilvania, a unor organizații subversive ale populației de naționalitate maghiară;

- existența unor grupări etnice de origine maghiară care ar fi românizate de autoritățile române, cum sunt, după opinia iredentiștilor maghiari, ceangăii moldoveni;

- situația grea în care s-ar afla biserica maghiară – romano-catolică, reformată și lutherană din România etc.

2) Căpeteniile legionare din străinătate, fără a renunța la vechile forme și metode de activitate, exploatând momente favorabile lor din evoluția situației internaționale, sunt preocupate de inițierea unor măsuri pentru organizarea de grupări politice cu caracter dușmănos în exterior, reorganizarea, pe teritoriul țării, a fostei organizații legionare sau a unor așa-zise nuclee de rezistență, introducerea în țară de materiale cu caracter legionar,

intensificarea colaborării cu serviciile de spionaj străine, partide, organizații și grupări neofasciste pentru desfășurarea unor acțiuni anticomuniste de denigrare și subminare a R.S. România.

În acest context, HORIA SIMA, FAUST BRĂDESCU și alte căpetenii legionare din S.U.A., R.F. Germania, Franța etc. sunt preocupate permanent de obținerea de informații cu caracter politic, social-economic și militar din R.S. România, din care să rezulte:

- gradul de aderare a poporului român la politica P.C.R.;
- stadiul industrializării și rezultatele acesteia, inclusiv date despre existența unei preținse crize alimentare;
- dezvoltarea învățământului și a educației, libertatea cultelor și influența bisericii asupra tineretului;
- starea de spirit în rândul muncitorilor și țăranilor;
- înzestrarea armatei, pregătirea morală și de luptă a acesteia;
- măsura în care opinia publică din România continuă să califice organizația legionară ca organizație de tip fascist;
- situația și poziția actuală a unor legionari, descendenți ai acestora, a altor elemente reacționare din țară și măsura în care unii dintre aceștia ar fi dispuși la unele acțiuni potrivnice regimului din R.S. România;
- regimul trecerii frontierei de stat a R.S. România, modul în care se face controlul pașapoartelor, bagajelor și măsura în care organele de la punctele de frontieră au posibilitatea să identifice o persoană după fotografia aplicată în pașaport;
- posibilități de folosire a poștei și transporturilor internaționale pentru introducerea de materiale legionare în țară;
- posibilități de procurare a unor pașapoarte românești sau ale unor state occidentale, în alb, în vederea folosirii lor pentru trimiterea unor emisari în România, sub identități false;
- poziția autorităților române față de legionarii și foștii membri ai partidelor și organizațiilor politice burgheze din țară, față de emigrația română și eventualele măsuri ce sunt preconizate în legătură cu aceste categorii de persoane.

3) Ca oficiu de spionaj și propagandă anticomunistă, patronată de C.I.A. și folosită de cele mai reacționare cercuri din Occident, „EUROPA LIBERĂ” și-a amplificat substanțial forța și potențialul de propagandă diversionistă împotriva țării noastre. Postul de radio „EUROPA LIBERĂ” de la München a imprimat programelor difuzate o linie ascendent agresivă și deosebit de instigatoare care vizează întreaga gamă a valorilor fundamentale, social-politice din R.S. România, accentuându-se linia orientativă a minimalizării sau chiar a negării marilor transformări sociale realizate în țara noastră.

În conjunctura situației internaționale actuale, conform noilor orientări primite din partea conducerii americane, Secția pentru România a postului de radio „EUROPA LIBERĂ”, precum și cea maghiară, acordă o atenție sporită obținerii de date, informații și difuzării unor emisiuni denigratoare cu privire la:

- viața internă de partid, obiectivele, hotărârile prezente și de perspectivă privind politica internă și internațională a R.S. România;
- deficiențe, abuzuri și aspecte din intimitatea familiilor unor cadre cu funcții de conducere în scopul vădit de a ticlui emisiuni vizând denigrarea și discreditarea organelor de partid și de stat;
- starea de spirit a populației, poziția diferitelor categorii de persoane față de anumite măsuri adoptate de partid și de stat;
- existența unor nemulțumiri din domeniile culturii, educației și învățământului, juridic, presă și propagandă, radio și televiziune etc.;

- situația intelectualității, elementelor neconformiste, contestatare și a altor elemente nemulțumite și cu atitudini necorespunzătoare predispușe la acțiuni de denigrare a politicii partidului și statului;

- deficiențe din viața economică, aspecte negative din industrie și agricultură, care ar putea fi speculate pentru instigarea unor categorii de persoane la acțiuni de protest și dezordine;

- aspecte din activitatea unor culte și secte religioase din România, căutând acele probleme și cazuri prin care să demonstreze pretinsa lipsă de drepturi religioase din țară;

- cazuri și elemente nemulțumite din rândul naționalităților conlocuitoare care să fie antrenate la acțiuni de denigrare a realităților privind drepturile și libertățile existente în țara noastră, încercând să acrediteze ideea că aceste naționalități nu s-ar bucura de drepturi egale cu românii;

- probleme și aspecte din activitatea organelor de securitate, miliție, justiție pentru specularea aspectelor care oferă posibilitatea denigrării și compromiterii acestor organe;

- aspecte referitoare la drepturile și libertățile cetățenești, cazuri nerezolvate de reîntregire a familiilor sau de emigrare, arestări sau anchetări de persoane și alte probleme care ar putea face obiectul unor emisiuni și acțiuni propagandistice antiromânești.

Concomitent cu intensificarea activității de propagandă, Secția pentru România și în special grupul de la Paris, pun accent pe crearea de grupuri „disidente”, „protestatare”, care să se pronunțe în mod deschis împotriva orânduirii sociale și de stat din R.S. România.

4) În exterior s-au reactivizat unele organizații, grupări și centre cultice, care folosesc religia ca pretext de incitare a maselor de credincioși împotriva orânduirii sociale din R.S. România. Pe această linie se înscriu și acțiunile Vaticanului de amestec în treburile interne ale statului român prin readucerea în actualitate a problemei bisericii greco-catolice, precum și ale grupărilor neoprotestante din S.U.A. și Europa Occidentală pentru:

- cunoașterea poziției autorităților române cu privire la biserica greco-catolică, punând un accent deosebit pe maghiarii și sașii de confesiune catolică și studierea originii ceangăilor catolici din Moldova;

- cunoașterea atitudinii Bisericii Ortodoxe Române față de Vatican și a cultului catolic în general, a rolului pe care îl au celelalte culte din țara noastră în viața spirituală a poporului român;

- stabilirea drepturilor și libertăților religioase și de conștiință, de care se bucură cetățenii români de confesiune catolică;

- cunoașterea atitudinii autorităților de stat și a organelor de securitate cu privire la cetățenii români de confesiune neoprotestantă: modul cum se manifestă așa-zisul fenomen neoprotestant în viața spirituală, interesând îndeosebi activitatea de prozelitism în mediul intelectual tânăr, efectele curentului emigraționist în mediul neoprotestant, ecoul contactelor și vizitelor unor emisari, misionari și turiști neoprotestanți în țară;

- identificarea și mistificarea unor așa-zise cazuri protestatare în scopuri publicistice, de defăimare a drepturilor și libertăților religioase și de conștiință de care se bucură toți cetățenii patriei noastre, indiferent de naționalitate;

- găsirea unor căi și mijloace de a se interfera în treburile interne ale cultelor neoprotestante din țară și de a le subordona intereselor lor străine ori a le incita la acțiuni turbulente, protestatare;

- identificarea unor cazuri și date pe care să le poată folosi pentru încurajarea curentului emigraționist în mediul cultic protestant și în scop propagandistic, ostil țării noastre.

5) În ultima perioadă, instigate direct de autoritățile din R.F. Germania, organizațiile sașilor și șvabilor originari din România și-au intensificat acțiunile ostile la adresa țării noastre trecând la organizarea unei propagande emigraționiste și a unor demonstrații și acțiuni prin care se protestează față de unele măsuri adoptate pe plan intern de guvernul român. Pe fondul curentului emigraționist și a așa-ziselor cazuri de reîntregire a familiilor germane originare din România, unele organizații, centre și elemente reacționare din rândul sașilor și șvabilor se ocupă de culegerea de date despre:

- libertățile și drepturile de care se bucură cetățenii români de naționalitate germană din R.S. România și măsura în care acestea sunt respectate;

- modul în care s-a rezolvat problema națională în țara noastră, eventuale nemulțumiri existente pe această temă în rândul cetățenilor români de naționalitate germană;

- ecoul curentului emigraționist în rândul cetățenilor români de naționalitate germană și pe această linie identificarea unor cazuri de nemulțumiri în jurul cărora să se poată face propagandă defavorabilă țării noastre în presă sau la posturile de radio „DEUTSCHE WELLE” sau „EUROPA LIBERĂ”. Asemenea acțiuni de culegerea de date și informații care să fie folosite pentru instigarea și incitarea unor elemente parazitare, aventuriste, precum și a celor nemulțumite la acte de dezordine și acțiuni protestatare cu scopul de a afecta climatul social-politic intern din țara noastră, desfășoară în ultimul timp organizații ca „AMNESTY INTERNATIONAL”, precum și o serie de „comitete” din S.U.A., Franța și R.F. Germania, care se pretind apărătoare ale drepturilor omului. Aceste organizații și grupări sunt preocupate de aducerea în dezbaterea forurilor internaționale a „cazurilor” unor elemente care, chipurile, ar fi persecutate de autoritățile române.

În conformitate cu prevederile Programelor de măsuri aprobate de conducerea Departamentului Securității Statului sau a Centrului de Informații Externe, organele unității acționează permanent pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea activității ostile R.S. România și împreună cu Serviciul „D” inițiază acțiuni de dezinformare a centrelor, organizațiilor, grupărilor și elementelor reacționare din cadrul emigrației române și a celei de alte naționalități originare din țara noastră.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 2, f. 355-359

141.

1984 mai 31 – Completare la Programul de măsuri în acțiunea „Utopia”

MINISTERUL DE INTERNE
Departamentul Securității Statului
Nr. 0047700 din 31.05.1984

STRICT SECRET
Ex. unic

A P R O B

Adjunct al ministrului
de Interne,
/ss/ General-locot.
NICOLAE PLEȘIȚĂ

Adjunct al ministrului
de Interne,
/ss/ General-locot.
IULIAN VLAD

COMPLETARE LA PLANUL DE MĂSURI
ÎN ACȚIUNEA „UTOPIA”

Pentru realizarea sarcinilor ordonate pe linia apărării intereselor R.S. România în străinătate, a contracarării și anihilării acțiunilor ostile țării noastre puse la cale de serviciile de informații dușmane și cercuri reacționare ale emigrației române, în conformitate cu PROGRAMUL de MĂSURI în acțiunea „UTOPIA”, organele noastre vor întreprinde un complex de măsuri informativ-operative și de influență în scopul compromiterii, demascării, neutralizării și, în final, al desființării comitetului coordonator al așa-zisei „UNIUNI A ROMÂNILOR LIBERI”, constituit de ION RAȚIU în cadrul întrunirii de la GENEVA din 19 – 20 mai a.c.

În acest scop se va acționa pentru:

I. COMPROMITEREA, DISCREDITAREA ȘI IZOLAREA ACȚIUNII LUI ION RAȚIU ÎN MEDIILE AUTOHTONE ȘI ALE EMIGRAȚIEI ROMÂNE ȘI ÎMPIEDICAREA DEZVOLTĂRII PREȚINSEI „UNIUNI A ROMÂNILOR LIBERI”

1. Antrenarea întregului potențial al emigrației române loiale în scopul prevenirii oricărei influențe a acțiunii lui ION RAȚIU în comunitățile românești din străinătate și al respingerii eventualelor tentative de racolare de noi membri din rândul acestora.

Sarcină permanentă

2. Folosirea presei și a posturilor de radio ale emigrației române aflate sub controlul nostru pentru a demonstra lipsa de viabilitate și aderență a acțiunii lui ION RAȚIU în rândul comunităților românești din străinătate, nerealismul obiectivelor propuse, miopia politică a membrilor comitetului coordonator și nocivitatea inițiativelor acestora pentru ideea de unitate a emigrației române.

Sarcină permanentă

3. Dirijarea unor surse externe cu posibilități la redacțiile publicațiilor ostile ale emigrației cunoscute pentru poziția lor față de acțiunea lui ION RAȚIU, în scopul difuzării de materiale referitoare la atmosfera de neseriozitate ce a caracterizat lucrările întrunirii, modul nedemocratic de alegere a comitetului coordonator, lipsa de experiență și prestigiu politic al celor desemnați să conducă și să reprezinte „UNIUNEA”.

Termen: 31.07.1984

4. Difuzarea prin intermediul presei emigrației române a unor materiale de demascare a asocierii lui ION RAȚIU și a altor elemente din entourageul său cu organizații iredentiste maghiare din Occident și a renunțării sale la apărarea drepturilor românești asupra TRANSILVANIEI.

Sarcină permanentă

5. Sensibilizarea organizațiilor evreilor originari din ROMÂNIA să acționeze pentru discreditarea „UTOPIEI” în rândul emigrației române și în mediile autohtone influente ca organizație de inspirație neofascistă cu un pronunțat caracter antisemit.

Sarcină permanentă

6. Folosirea surselor cu posibilități în rândul grupărilor legionare pentru determinarea acestora să demaște caracterul periferic al așa-zisei „UNIUNI”, care constituie doar o acoperire a ambițiilor lui ION RAȚIU de a se impune ca lider al emigrației, excluzând pe legionari și alte „personalități politice” originare din ROMÂNIA.

Termen: 15.09.1984

II. CONTRACARAREA ACTIVITĂȚII COMITETULUI COORDONATOR, COMPROMITEREA, DISCREDITAREA, NEUTRALIZAREA ȘI, ÎN FINAL, DIZOLVAREA ACESTUIA

1. Întreprinderea de acțiuni combinate pentru adâncirea disensiunilor dintre grupul coordonator al „UTOPIEI”, pe de o parte, și „CERCUL DEMOCRAT AL ROMÂNILOR” din R.F. GERMANIA, „CONSILIUL NAȚIONAL ROMÂN” și „ASOCIAȚIA FOȘTILOR DEȚINUȚI POLITICI” din FRANȚA, pe de altă parte, pentru a

împiedica o eventuală apropiere a poziției acestora de pretinsa „UNIUNE A ROMÂNILOR LIBERI”.

Sarcină permanentă

2. Dirijarea surselor externe cu posibilități pe lângă autoritățile din principalele țări occidentale în scopul determinării acestora să nu acorde importanță și să nu sprijine moral sau material inițiativele comitetului coordonator al „UTOPIEI”.

Termen: 31.08.1984

3. Folosirea tuturor posibilităților informative și de influență de care dispunem pentru compromiterea, discreditarea și izolarea în rândul emigrației române și mediile autohtone a membrilor comitetului de coordonare.

Sarcină permanentă

4. Deschiderea acțiunii informative de grup „UTOPIA”, în cadrul căreia vor fi lucrate, prin acțiuni informative individuale, cele 11 elemente din comitetul coordonator, care vor fi repartizate unităților operative ale C.I.E., în vederea întreprinderii măsurilor concrete pentru compromiterea, demascarea, izolarea și, în final, autodizolvarea comitetului.

III. DETERMINAREA PARTICIPANȚILOR LA ÎNTRUNIREA DE LA GENEVA SĂ NU SPRIJINE INIȚIATIVELE COMITETULUI COORDONATOR ȘI SĂ SE RETRAGĂ DIN „UTOPIA”

1. Identificarea tuturor participanților la întrunirea de la GENEVA, obținerea de date și informații și lucrarea lor prin acțiuni informative individuale, în scopul determinării acestora să nu sprijine activitățile ostile preconizate de comitetul coordonator și, în final, să se retragă din așa-zisa „UNIUNE A ROMÂNILOR LIBERI”.

Termen: 20.06.1984

2. Luarea în lucru organizat de către organele centrale și teritoriale de securitate, împreună cu U.M. 0544, a rudelor și relațiilor din țară ale membrilor comitetului coordonator cât și ale celorlalte elemente care sprijină acțiunea lui ION RAȚIU, în scopul inițierii de combinații pentru influențarea participanților la „UTOPIA” să se desolidarizeze de acțiunile ostile la adresa țării noastre.

Termen: 31.08.1984

3. Atragerea unora dintre participanții la „UTOPIA” la activitățile culturale ale comunităților loiale ale emigrației române și scoaterea lor treptată de sub influența lui ION RAȚIU.

Termen: 15.10.1984

IV. INTENSIFICAREA ȘI DIVERSIFICAREA ACTIVITĂȚILOR CULTURAL-PATRIOTICE ÎN RÂNDUL COMUNITĂȚILOR LOIALE ALE EMIGRAȚIEI ROMÂNE

1. Continuarea măsurilor specifice pentru dezvoltarea și consolidarea nucleelor și comunităților românești loiale și apărarea acestora împotriva influenței și acțiunilor puse la cale de „UTOPIA” și alte cercuri și elemente reacționare din cadrul emigrației.

Sarcină permanentă

2. Sprijinirea în continuare a Comitetului de conducere al „ASOCIAȚIEI CULTURALE INTERNAȚIONALE A ETNIEI ROMÂNE” în realizarea de acțiuni cultural-patriotice de prestigiu menite să contribuie la afirmarea cât mai puternică a asociației în cercurile emigrației și în mediile autohtone.

Sarcină permanentă

3. Continuarea măsurilor de cooptare în „A.C.I.E.R.” a noi membri din rândul personalităților cultural-științifice și artistice ale etniei române și de afiliere la asociație a unor comunități, asociații și centre culturale ale emigrației originare din țara noastră.

Sarcină permanentă

4. Folosirea ședinței Comitetului de conducere al „A.C.I.E.R.”, din 8-9 iunie a.c., pentru impulsionarea măsurilor pe linia dezvoltării și consolidării asociației, a diversificării programelor de activitate și a atragerii la acțiunile inițiate a unui număr cât mai mare de originari din țara noastră și de autohtoni, în scopul impunerii „A.C.I.E.R.” ca unică organizație reprezentativă a întregii emigrații române și a limitării influenței așa-zisei „UNIUNI A ROMÂNILOR LIBERI”.

Termen: 10.07.1984

*

* *

Prevederile PROGRAMULUI de MĂSURI în acțiunea „UTOPIA” vor fi aduse la cunoștința șefilor unităților teritoriale de securitate, în părțile care îi privesc.

Sediul acțiunii informative de grup „UTOPIA” se va afla la U.M. 0544/225.

ȘEFUL U.M. 0544/225,
/ss/ Col. Valeriu Gruia

ȘEFUL U.M. 0610,
/ss/ Gen.-mr. Aron Bordea

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 13.434, vol. 41, f. 18-23

142.

1984 iunie 11 – Raport semnat de șeful Secției a II-a, colonelul Adrian Andrei referitor la vizita în România a 26 oameni de afaceri americani, membri ai Asociației „Conferința pentru orientarea apărării”

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
- U.M. 0544 -
SECȚIA a II-a
Nr. 404/0030270 din 11.06.1984

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

R A P O R T

**-privește vizita grupului Asociației
„Conferința pentru orientarea apărării”
din S.U.A. (D.O.C.A.)**

În perioada 02 - 05.06.1984 s-a deplasat în țara noastră un grup de 26 oameni de afaceri americani, membri ai asociației menționate, care au fost primiți la conducerea M.C.E.C.E.I., M.A.E. și Ministerului Apărării Naționale.

Conform ordinelor primite din partea conducerii C.I.E. și în baza planului de măsuri aprobat de conducerea Secției a II-a au fost întreprinse măsuri specifice vizând obținerea de noi date de cunoaștere a profilului și activității desfășurată de D.O.C.A., poziția membrilor acestora față de țara noastră, precum și influențarea lor pozitivă în direcția sprijinirii intereselor țării noastre în relațiile cu S.U.A., inclusiv prin identificarea de posibilități de realizare a unor operațiuni comerciale cu I.C.E. „DUNĂREA” și alte întreprinderi românești de comerț exterior.

În acest scop, s-a cooperat cu Direcția a III-a, U.M. 0625/CP, Serviciul „D” și Securitatea județeană Prahova. Totodată, s-au sprijinit măsurile luate de M.C.E.C.E.I. și M.A.E. în organizarea și buna desfășurare a programului vizitei grupului D.O.C.A. în țara noastră.

I. Urmare măsurilor întreprinse, au rezultat următoarele:

1. Asociația „Conferința pentru orientarea apărării” este constituită din circa 600 membri, reprezentând președinți de bănci și firme americane din diverse domenii de activitate (construcții de mașini, investiții, textile, construcții industriale, metalurgie, servicii) care sunt în relații strânse cu Departamentul Apărării cu care au încheiate contracte de furnizare de produse și prestări de servicii pentru armata S.U.A.

Membrii D.O.C.A. dispun, de asemenea, de importante relații în Congresul S.U.A. și desfășoară o intensă activitate lobistică în cadrul acestuia în scopul adoptării proiectelor de legi și a măsurilor inițiate de Pentagon, îndeosebi a celor vizând acordarea de mijloace financiare suplimentare necesare dotării armatei americane.

Datorită specificului activității asociației, de grupul care a vizitat țara noastră s-a ocupat Secția politică a Ambasadei S.U.A. la București și atașatul militar col. F. MASTRO.

2. Membrii grupului care ne-au vizitat țara s-au arătat interesați în cunoașterea stadiului actual al relațiilor româno-americane pe toate planurile, a realităților economice și sociale din țara noastră, a potențialului de comerț exterior al R.S. România și a poziției țării noastre față de unele probleme majore ale vieții internaționale îndeosebi în domeniul dezarmării și găsirea căilor pentru stabilirea unor măsuri de încredere între state.

3. Din contactele efectuate de ofițeri ai unității noastre și cadre ale I.C.E. „DUNĂREA”, precum și din informațiile furnizate de rețeaua informativă angrenată în acțiune, a rezultat că membrii grupului au apreciat pozitiv conținutul discuțiilor avute cu conducerea ministerelor la care au fost primiți și au subliniat faptul că deplasarea în țara noastră a constituit un prilej deosebit de favorabil pentru înțelegerea poziției principiale și ferme a României în ansamblul problematicei vieții politice internaționale, afirmând că aceasta va contribui la dezvoltarea în continuare a relațiilor firmelor pe care le reprezintă cu întreprinderile de profil din țara noastră. Totodată, aceștia au menționat că atmosfera cooperantă întâlnită în România, impresiile favorabile cu care pleacă vor constitui un argument serios în utilizarea capacității de influență de care dispun în Congresul și Administrația S.U.A. în direcția intensificării contactelor cu partea română și a valorificării bunelor relații existente între R.S. România și S.U.A.

Raportăm că unii din membrii grupului cunoșteau puține date privind potențialul economic al țării noastre, iar alții au avut inițial unele concepții conservatoare referitor la politica internă și externă a R.S. România. Asupra acestora s-a acționat în mod distinct pentru prezentarea argumentată a realităților economice și sociale din țara noastră, a poziției statului nostru și a contribuției deosebite a președintelui R.S. România la rezolvarea principalelor probleme cu care este confruntată lumea contemporană.

4. În cadrul discuțiilor privind antamarea unor operațiuni de comerț exterior, la care au participat și reprezentanți ai I.C.E. „DUNĂREA”, oamenii de afaceri americani și-au exprimat interesul pentru următoarele produse: autobasculante din gama 55-100 t, autobetoniere cu instalații de pompare la înălțime, trailere din gama 40-60 t (inclusiv piese de schimb), concasoare, dragline, motoplanoare, avioane ușoare și ultraușoare și unele produse chimice.

II. Pentru valorificarea rezultatelor vizitei și în vederea angrenării membrilor D.O.C.A. în dezvoltarea relațiilor economice și comerciale bilaterale, precum și în scopul continuării influențării pozitive a acestora de a sprijini interesele țării noastre în relațiile cu S.U.A. vor fi întreprinse următoarele măsuri:

- I.C.E. „DUNĂREA” va transmite oferte comerciale pentru produsele asupra cărora s-a manifestat interesul concret al oamenilor de afaceri americani și va urmări reacția acestora. În același timp, va acționa în cooperare cu Secția a II-a pentru determinarea partenerilor americani să se deplaseze din nou în țara noastră în scopul finalizării unor operațiuni comerciale;

- prin posibilitățile Grupului operativ Washington vor fi obținute reacțiile membrilor D.O.C.A. la reîntoarcerea lor în S.U.A. și continuarea contactelor cu aceștia, îndeosebi

pentru urmărirea materializării problemelor comerciale antamate la București;

- prin Grupul operativ Washington, se va acționa pentru menținerea și dezvoltarea contactelor îndeosebi cu CH. POTTER – președinte și E. ELLIS – vicepreședinte executiv al D.O.C.A. care, în timpul vizitei, au manifestat o atitudine constructivă și au dovedit că dispun de autoritate în rândul membrilor organizației, în scopul influențării lor de a sprijini promovarea intereselor țării noastre în relațiile cu S.U.A.

ȘEFUL SECȚIEI,
/ss/ Col. Andrei A.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 19.393, vol. 2, f. 166-167

143.

1984 august 28 – Notă privind activitatea unor asociații culturale din străinătate cu preocupări ostile R.S. România

MINISTERUL DE INTERNE

Departamentul Securității Statului

- U.M. 0544 -

Nr. 225/g.7/0089078 din 28.08.1984

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

NOTĂ

privind activitatea unor asociații culturale din străinătate cu preocupări ostile R.S. România¹³⁵

Ca urmare a agravării situației internaționale, s-au intensificat în ultima perioadă acțiunile împotriva statelor socialiste, desfășurate de cercuri și organisme anticomuniste, de serviciile de spionaj și contrainformații din S.U.A., Franța, R.F. Germania și alte țări membre ale N.A.T.O.

În acest context, preocupările unor asociații culturale din străinătate și intelectuali de origine română cu poziție ostilă s-au diversificat, stimulate și de existența în principalele țări occidentale a numeroase organizații anticomuniste și a unor grupări de disidenți și transfugi din diferite state socialiste, raliati împotriva orânduirii din țările de origine.

Activitatea dușmănoasă ce vizează din exterior domeniul vieții literare și artistice din țara noastră, subminarea politicii culturale a partidului și statului și instigarea la atitudini și manifestări protestatar-disidente în rândul scriitorilor și artiștilor constituie în prezent o direcție prioritară de acțiune, în cadrul campaniei de diversiune politico-ideologică și război psihologic declanșate, inclusiv împotriva R.S. România, conform obiectivelor „cruciadei anticomuniste globale”, lansată de Administrația REAGAN în cadrul politicii de confruntare în relațiile Vest-Est.

În acest sens acționează FUNDAȚIA PENTRU ÎNTRAJUTORARE INTELLECTUALĂ EUROPEANĂ, din Paris, creată și finanțată de serviciile de informații occidentale. Sub acoperirea de instituție culturală neguvernamentală, aceasta desfășoară activități de studiere, selecționare și racolare de oameni de cultură și artă din țările socialiste, inclusiv România, în scopul folosirii lor în acțiuni ostile.

Fundația intermediază obținerea unor burse de studii și documentare, participarea la diferite manifestări culturale din Occident, oferind sprijin financiar celor interesați, pe

¹³⁵ Material întocmit de U.M. 0225/g.7 și trimis U.M. 0610 la solicitarea acestuia – A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar 13.433, vol. 1, f. 103

linia dezvoltării relațiilor dintre oamenii de cultură din țările europene și pentru promovarea valorilor literar-artistice. În fapt, aceasta își orientează selectiv ofertele și sprijinul către intelectuali nemulțumiți, cu poziții așa-zis „nonconformiste”, pretabili la manifestări disidente. Secretara fundației, ANNETTE LABORAY, are strânse legături cu subredacția din Paris a Secției române a „EUROPEI LIBERE”, iar în cadrul discuțiilor cu persoanele care recurg la serviciile acestei organizații acționează pentru obținerea de date cu privire la viața literar-artistică din țară, activitatea instituțiilor de cultură românești și a unor scriitori și oameni de artă, care sunt folosite în propaganda ostilă.

Secțiile din Franța și S.U.A., îndeosebi ale organizației PEN INTERNAȚIONAL (PEN CLUB), și-au intensificat preocupările pe linia „respectării integrității culturale și a libertății de expresie”. Acestea au stabilit legături de informare reciprocă și colaborare cu AMNESTY INTERNATIONAL și alte organizații ce acționează împotriva țărilor socialiste sub pretextul apărării drepturilor omului, întretinând campanii publice cu privire la „persecutarea” unor oameni de cultură și artă, prin memorii, apeluri, scrisori de protest, articole în diverse publicații etc.

După Congresul de la Tokyo, din 1983, al PEN INTERNATIONAL, în S.U.A. se constată tendințe de deplasare a activităților PEN AMERICAN CENTER și către probleme privind „situația culturală a minorităților etnice” din Cehoslovacia, România și Iugoslavia, la solicitarea FUNDAȚIEI MAGHIARE PENTRU DREPTURILE OMULUI, din New York, organizație iredentistă, condusă de LÁSZLÓ HAMOS.

COMITETUL INTELECTUALILOR PENTRU O EUROPĂ A LIBERTĂȚILOR – C.I.E.L., din Franța, nu a inițiat în ultima perioadă manifestări propagandistice de amploare împotriva țării noastre. Principalii săi membri desfășoară însă în continuare, de pe poziții anticomuniste, activități ce vizează și România, conform manifestului de constituire lansat în 1978 de ALAIN RAVENNES, EUGEN IONESCU, JEAN MARIE DOMENACH, FRANCOISE FEJTŐ și PHILLIPE SOLLERS, „pentru asigurarea libertății absolute de creație și exprimare a ideilor, împotriva doctrinelor și practicilor din Europa de Est”.

C.I.E.L. dispune de „secții naționale” și „secții de lucru”, printre care un „centru de documentare” care urmărește promovarea literaturii nepublicate în țara de origine a autorilor, prin recomandarea cărților la edituri occidentale ca „Gallimard”, „Seuil”, „Flammarion”. La aceeași secție sunt adunate „plângeri și sesizări” de la intelectuali din țările socialiste, inclusiv România.

Membri ai C.I.E.L. participă și la activitatea INTERNAȚIONALEI REZISTENȚEI, având sediul la Paris, organizație din care fac parte disidenți proveniți din țările socialiste și elemente anticomuniste din alte state, constituită în 1983 și finanțată de C.I.A. Sub egida acesteia, PAUL GOMA a organizat în august a.c., la Paris, un colocviu cu tema „Pacifism sau voința de apărare”, menit să justifice politica de înarmare promovată de S.U.A.

Activitatea Secției române a postului de radio „EUROPA LIBERĂ” este orientată în perspectivă pentru acreditarea tezei conform căreia în România socialismul ar fi eșuat ca ideologie și în practică, dovedindu-se neviabil ca alternativă istorică, în raport de „valorile” capitalismului. În ceea ce privește cultura și arta din țara noastră se urmărește, în esență:

- prezentarea denigratoare și calomnioasă a politicii culturale a partidului și statului; discreditarea ca „oportuniști fără talent” a creatorilor de opere ce reflectă realizările și idealurile societății socialiste;

- subestimarea valorilor reale ale literaturii și artei românești, concomitent cu prezentarea elogioasă a culturii occidentale, îndeosebi a creațiilor unor elemente din rândul emigrației române ostile, transfugi, renegați etc.;

- incitarea unor declasați și persoane nemulțumite din rândul intelectualilor din țară, la manifestări protestatare și disidență; crearea unui climat de tensiune, rivalități și

polemică în viața literară și artistică, în activitatea uniunilor de creație și a instituțiilor culturale românești;

- negarea existenței libertății de creație și prezentarea ostentativă a „decăderii” condiției social-profesionale a scriitorului și artistului în societatea socialistă, într-un climat cultural de „îndoctrinare politică”, ce ar fi caracterizat, chipurile, de izolare față de valorile spirituale europene și universale, dogmatism, uniformizare stilistică, cenzurare a originalității și valorii artistice, revenire la practicile proletcultiste din anii 1950-1960 etc.

Pe linia acestor direcții de acțiune ostilă, subredacția de la Paris a Secției române a postului de radio „EUROPA LIBERĂ” desfășoară activități multiple, profilându-și activitatea dușmănoasă pe problematica literaturii, artei și culturii românești. Angajații permanenți ai acesteia, MONICA LOVINESCU și VILGIL IERUNCA, dețin ponderea emisiunilor și comentariilor pe teme culturale difuzate de „EUROPA LIBERĂ” și folosesc numeroși colaboratori externi, printre care: PAUL GOMA, VIRGIL TĂNASE, PAUL BARBĂNEAGRĂ, MIHNEA BERINDEI, MARIE-FRANCE IONESCU, MIRON NICULESCU, SANDA STOLOJAN, GRIGORESCU DAN ULYSSE.

Subredacția are legături cu cele mai ostile grupări ale emigrației române din Franța, cercuri reacționare autohtone, cu elemente iredentiste maghiare și disidenți proveniți din diferite țări socialiste. Angajații și colaboratorii subredacției editează revistele „LIMITE” și „ETHOS” și participă la realizarea publicațiilor „L’ALTERNATIVE” și „CAIETELE DIN EST”, în activitatea lor ostilă folosindu-se și de cenaclul literar din cadrul Asociației Culturale HYPERION, condusă de LEONID MĂMĂLIGĂ. Intelectualii români ce se deplasează în Franța sunt contactați sistematic de membrii subredacției, pentru obținerea de informații din și despre România, asupra unora acționându-se pentru a-i determina să nu se mai întoarcă în patrie și să devină colaboratori ai „EUROPEI LIBERE”.

Activitatea actuală a unor asociații culturale ale intelectualilor români din străinătate evidențiază tendința predominantă de grupare pentru afirmarea unei identități și activități spirituale proprii, specifice, a românilor din emigrație în țările în care trăiesc. Totodată, sunt inițiate acțiuni de promovare a tradițiilor și culturii românești, dar cu accent pe ideea că „exilul” ar fi în prezent exponentul autentic al adevăratelor valori ale civilizației românești.

Pe această linie se situează activitatea UNIUNII ARTIȘTILOR LIBERI ROMÂNI, din R.F. Germania, care militează pentru reunirea îndeosebi a muzicienilor români din diferite țări europene, în scopul răspândirii valorilor spirituale românești, prin concerte, spectacole, conferințe și publicații. Condusă de un comitet format din GEORGE BĂLAN, HORST GEHAN, VLADIMIR LAKATOS, PAUL IONESCU și CORIOLAN COMAN, asociația a desfășurat mai mult activități profesionale, cărora însă publicațiile ostile ale emigrației le-au făcut publicitate, ca fiind expresie a „lipsei de posibilități de afirmare în țară”.

În Franța, a fost creat, în septembrie 1982, CENTRUL ROMÂN DE CERCETĂRI, ca „instituție liberă de învățământ superior”, afiliat Academiei din Paris, cu o conducere formată din MIRCEA ELIADE, președinte de onoare, EUGEN IONESCU și VIRGIL IERUNCA, partea franceză fiind reprezentată de RAYMOND DE GEOUFFRE DE LA PRADELLE, avocat la Curtea de Apel și ALPHONSE DUPONT, fost rector al Universității Sorbona, iar până în 1948 director al Institutului Francez din București. În funcția de secretar general al CENTRULUI ROMÂN DE CERCETĂRI a fost ales CICERONE POGHIRC, fost profesor la Facultatea de limbi romanice, clasice și orientale a Universității București, stabilit ilegal în Franța în 1979, în prezent lector de limba română la Universitatea din Bochum – R.F. Germania.

În intenția organizatorilor, CENTRUL ROMÂN DE CERCETĂRI se vrea o instituție culturală continuatoare a activității așezământului similar ce a funcționat în Franța

în perioada 1948-1964, din inițiativa lui MIRCEA ELIADE, EMIL CIORAN și EUGEN IONESCU, propunându-și declarativ „să reunească și să popularizeze valorile culturale românești din străinătate, în condițiile în care în Franța și alte țări occidentale trăiesc numeroși intelectuali de origine română”. În practică, activitatea CENTRULUI ROMÂN DE CERCETĂRI se situează pe poziții politice ostile, de disociere de politica culturală românească, conform aprecierii că „în România cultura nu este liberă și nu există un climat propice afirmării valorilor”.

Între membrii activi ai Centrului se află CICERONE POGHIRC, DAN CERNOVODEANU, TITUS BĂRBULESCU, ELEONORA COSMOPOL, CHRISTINE STURDZA, iar între conferențiarii ocazionali THEODOR CAZABAN, VINTILĂ HORIA, IOAN PETRU CULIANU, MATEI CAZACU și PETRE NĂSTUREL. În 1983, după inaugurarea CASEI ROMÂNEȘTI din Paris, într-un local obținut cu sprijinul primarului capitalei franceze, JACQUES CHIRAC, CENTRUL CULTURAL ROMÂNESC a organizat conferințe, manifestări comemorative, seri culturale, expoziții de carte, la care au fost invitați și unii intelectuali din țară aflați în vizită în Franța, asupra cărora elementele ostile au încercat să acționeze pentru influențare, racolare și obținere de date care să fie folosite în scop propagandistic denigrator.

Ca preocupări similare, s-a constituit în mai 1982, la Paris, Asociația HYPERION, din inițiativa lui LEONID MĂMĂLIGĂ, ca „instituție științifică și culturală românească” ce dezvoltă cadrul de preocupări al CENACLULUI LITERAR ROMÂN înființat de acesta în 1954. Noul așezământ și-a propus să militeze pentru „solidaritatea culturală a emigrației române”, acționând în două direcții principale: constituirea unui fond de cărți și publicații ale emigrației române și popularizarea acestora prin conferințe, expuneri, colocvii, mese-rotunde, întruniri etc.

Printre membrii fondatori ai Asociației HYPERION figurează: D. BOSNIEF PARASCHIVESCU, MATEI CAZACU, MIRCEA ELIADE, VIRGIL IERUNCA, MONICA LOVINESCU, ȘTEFAN LUPAȘCU, BASARAB NICOLESCU, CICERONE POGHIRC, SANDA STOLOJAN, MIHAI STURDZA și VIRGIL TĂNASE, ale căror preocupări ostile, în acest cadru, vizează „larga răspândire a cărții românești aparținând Exilului, care exprimă limpede ceea ce nu poate fi spus decât prin șoapte în România și rămâne adesea ascuns – sau insuficient cunoscut – tineretului din țară și chiar românilor de peste hotare”.

Din iunie 1982, HYPERION editează și un buletin semestrial intitulat „CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN OCCIDENT”, sub îngrijirea lui LEONID MĂMĂLIGĂ, publicație menită să înlesnească răspândirea cărții românești în lume. Buletinul include referințe privind aparițiile de cărți scrise de autori români din emigrație, precum și articole, studii și rezumate ale conferințelor rostite de emigranți români la sediul Asociației HYPERION.

Pe această linie, HYPERION încearcă să cultive în rândul emigrației, precum și printre românii aflați temporar în străinătate, interesul pentru ansamblul activității editoriale de carte românească din Occident, inclusiv noi apariții sau republicări de lucrări cu conținut dușmănos ale editurilor „CARPAȚI” (Madrid), „ION DUMITRU” (München), „CORESI” (Freiburg), „ETHOS” și „LIMITE” (Paris) și altele.

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 13.433, vol. 1, f. 104-106

144.

1984 octombrie 2 – Telegramă transmisă de Valentin referitoare la aprecierile ce se fac în cercurile politice din Sulina în perspectiva acțiunii „Dialog 84”

STRICT SECRET

Exemplar 2

Nr. oficial 00118/CS/S+VG

Data 02.10.84 ora 10,00

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR SULINA **URGENȚA** Urgent **DESTINATAR** CS/S+VG/B-38Referitor [la] „DIALOG 84”¹³⁶:

1. Într-o discuție ocazională avută cu directorul istoric al Sulinei Anders Thunborg, acesta a afirmat că dispeceratul sulinean urmărește cu deosebit interes această vizită, deoarece ea are loc într-un climat politic tensionat, marcat de rivalitatea între cele două mari puteri, când dialogul Est-Vest a avut cel mai mult de suferit.

Dispeceratul Sulinei a apreciat ca deosebit de negativ faptul că au fost amânate cele două vizite planificate a avea loc în Câmpina (a coordonatorilor șefi din Bâlea și Sovata) și este convins că aceasta s-a datorat exclusiv presiunilor Movilei. Din datele deținute de Sulina, la ora actuală Movila este preocupată de „întărirea disciplinei de bloc” a tuturor sectoarelor aliate și de a demonstra Vestului că este ascultată de parteneri. Aceasta ar fi motivația presiunilor făcute pe lângă conducerea celor două sectoare ca să-și anuleze acțiunile planificate.

Prim-ministrul Sulinei Olof Palme¹³⁷, cu ocazia vizitei efectuate în luna iunie în Bâlea a reținut și încurajat dorința fermă a coordonatorului șef bălean de a colabora cu Câmpina și hotărârea lui de a efectua vizita planificată. A fost dezamăgit de faptul că o asemenea acțiune nu a putut totuși avea loc. Cu ocazia vizitei efectuate în Midia (24-28 septembrie a.c.) Olof Palme a discutat și cu partenerii săi midieni această problemă arătându-și îngrijorarea față de evoluția raporturilor Est-Vest.

În context a fost abordată și problema „DIALOG 84”, existând la dispeceratul sulinean convingerea că „Movila face puternice presiuni asupra Ceahlăului de a amâna sau anula examenul, dar că asemenea evoluție nu va avea loc din partea Ceahlăului și a Coordonatorului său șef, cunoscut pentru linia sa politică independentă față de Movila”.

Partea sulineană așteaptă cu interes examenul, pe care-l consideră ca un eveniment istoric, menit să contribuie la dezamorsarea procesului destinderii pe continent.

2. Din discuțiile purtate la colegiul sulinean am reținut interesul pentru „DIALOG 84” și am înregistrat de fiecare dată întrebarea „dacă vizita va putea avea loc în condițiile ultimelor evoluții ale situației internaționale și ale presiunilor movilene”.

3. Consilierul primăriei Câmpina Kaj Schuhr mi-a spus, cu ocazia unei acțiuni protocolare, ce a avut loc la 1 octombrie a.c., că părerea lui este că „șansa de realizare a examenului „DIALOG 84” este de numai 50 la sută la ora actuală”.

A afirmat că a primit instrucțiuni în conformitate cu care „partea ceahlăuană, în parte, ar fi cedat marilor presiuni ale Movilei de a amâna vizita”.

Curierul amintit este cunoscut ca stimulator de aceea afirmațiile sale trebuie luate sub beneficiu de inventar.

4. Mass-media din Sulina a prezentat „DIALOGUL 84” numai în contextul refuzului celor două sectoare de a efectua vizitele oficiale în Câmpina.

Publicațiile fac afirmații evazive de la aceea că „Coordonatorul Șef al Ceahlăului

¹³⁶ Vizita de stat în R.F. Germania efectuată de președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu Elena Ceaușescu, în perioada 15-17 oct. 1984

¹³⁷ Olof Joachim Palme (1927-1986) – om politic suedez, președinte (1969) al Partidului Social-Democrat Muncitoresc; prim-ministru (14 oct. 1969-20 sept. 1976, 7 oct. 1982-28 febr. 1986); a inițiat măsuri sociale profunde și o politică externă bazată pe opțiuni pacifiste; asasinat la Stockholm în seara zilei de 28 febr. 1986

se pare că va merge în vizită, deoarece prin întreaga sa politică marchează o linie independentă față de Movila” și până la ideea că „este pusă sub semnul întrebării vizita oficială ceahlăuană în Câmpina”.

În continuare voi urmări examenul și voi selecta.

Valentin

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.789, vol. 9, f. 167

145.

1984 octombrie 15 – Telegramă primită de la Paul (Grupa operativă din Midia) privind comentariile care se fac în presa spaniolă pe marginea acțiunii „Dialog 84” – vizita președintelui României în R.F. Germania

STRICT SECRET

Exemplar 4

Nr. oficial 00256/CS/C

Data 15.10.84

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR MIDIA

URGENȚA Urgent

DESTINATAR CS/C+S

Selectăm că examenul „DIALOG 84” este comentat în mod pozitiv de presa mediană din CT/CR a.c. astfel:

Ziarul „ABC” arată că „DIALOG 84” este o dovadă în plus a faptului că politica externă a Ceahlăului este total independentă de cea a Movilei, o continuare a actelor de politică externă înfăptuite de Coordonatorul Șef anterior ca: menținerea relațiilor cu Israelul, purtarea de convorbiri la cel mai înalt nivel cu China, participarea Ceahlăului la Jocurile Olimpice de la Los Angeles. Se subliniază că fruntașul Ceahlăului, vizitând Câmpina, întreprinde „ceea ce la momentul respectiv nu au avut îndrăzneala să facă liderii din Bâlea și Sovata și se apreciază că Coordonatorul Șef poate avea un rol important în procesul de relansare a dialogului Est-Vest”.

În ziarul „Diario 16”, sub titlul „După veto-ul Movilei împotriva lui Honecker¹³⁸ și Jivkov¹³⁹ - Coordonatorul Șef se impune față de Movila și merge astăzi în Câmpina”, se arată că vizita „celui mai independent lider din sectoarele evolute” în Câmpina, „aliatul fidel al Vadului”, a fost așteptată cu interes și satisfacție. Conducătorii câmpineni doresc să demonstreze opiniei publice prin „DIALOG 84” că amenințările Movilei au fost cauza pentru care conducătorii Bâlea și Sovata și-au anulat călătoria în Câmpina. Se apreciază că discuțiile pe care Coordonatorul Șef le va purta cu conducătorii câmpineni „vor contribui în mod cert la îmbunătățirea atmosferei reci dintre Est și Vest”.

În conținutul articolului sunt date citate din aprecierile Coordonatorului șef privind dezarmarea care, după opinia autorului, va fi una din principalele subiecte de discutat alături de relațiile comerciale bilaterale care în ultimii ani au cunoscut o scădere (de la 1,2 miliarde unități vadu în 1979, la 653 milioane unități vadu în 1983).

¹³⁸ Erich Honecker (1912-1994) - prim-secretar al C.C. al Partidului Socialist Unit din Republica Democrată Germană (1971-1989); președinte al Consiliului de Stat (șef al statului, 1976-1989)

¹³⁹ Todor Jivkov (1911-1998) – prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist Bulgar (1954-1989); președinte al Consiliului de Miniștri (1962-1971) și președinte al Consiliului de Stat (șef al statului) al Republicii Populare Bulgaria (1971-1989); înlăturat de la putere în urma evenimentelor politice din nov. 1989

Ziarul „El Pais” se referă la interviul acordat de Coordonatorul Șef ziarului câmpinean „Die Welt” și arată că „DIALOG 84” va contribui la așezarea pe baze noi a dialogului Est-Vest. Se apreciază că guvernul câmpinean a așteptat cu interes vizita mai ales după „eșecul” vizitei coordonatorilor Bălea și Sovata.

În conținutul articolului se accentuează în mod special poziția distinctă a Coordonatorului șef în cadrul CABINEI și politica sa care pune accent pe principiul suveranității naționale și neamestecului în treburile interne ale altor sectoare.

În finalul articolului este subliniată ideea potrivit căreia „cele două Europe își multiplică contactele și caută dezghețul”, argumentându-se cu faptul că în cursul acestei săptămâni se desfășoară trei vizite: Coordonatorul Șef în Câmpina, J. Kádár¹⁴⁰ în Panciu și Honecker în Ostrov.

În cotidianul „La Vanguardia”, ziaristul Valentin Popescu, originar din Ceahlău, publică un articol în care face referiri și reia idei din interviul acordat de Coordonatorul Șef ziarului „Die Welt”, subliniindu-se în mod deosebit poziția Ceahlăului față de problema dezarmării și rolul sectoarelor mici din cadrul celor două blocuri militare în reducerea înarmărilor. Valentin Popescu arată că protestul pe motive umanitare în legătură cu minoritățile naționale etnice câmpinene din Ceahlău este nejustificat, întrucât „Bușteniul a procedat cu o generozitate inegalabilă la rezolvarea cazurilor de pensionare, fiind singurul sector evoluat care a dat cel mai mare număr de aprobări de pensionare a etnicilor câmpineni din Ceahlău”.

Ziarele cu articolele despre al căror conținut am selectat vor fi aduse în Șantier de operatorul deplasat în Midia pe linia examenului „DIALOG’84”.

Paul

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 18.906, vol. 10, f. 247

146.

1984 octombrie 23 – Telegramă expediată de Octavian de la Grupa operativă din Sulina cu privire la revista „Candela”

STRICT SECRET

Exemplar 4

Nr. oficial 00216/CS/C-156

Data 23.10.1984 ora 10,00

TELEGRAMĂ

EXPEDITOR SULINA **URGENȚA** Urgent **DESTINATAR** CS/C-156+S-99

Selectez că revista „Candela” pentru lunile iulie-septembrie a apărut în format A-4 și are 40 pagini, ceea ce înseamnă dublare din punct de vedere cantitativ.

Pe lângă articolele cu conținut religios „Marinescu” a introdus și unele articole istorice și culturale ca: „480 de ani de la moartea lui Ștefan cel Mare”, „Opinii ale unor scriitori români și străini despre opera lui Panait Istratie”.

Din discuțiile avute cu „Marinescu”, la primărie, rezultă că acesta întâmpină greutăți financiare în legătură cu editarea revistei în forma actuală, fiind, practic, în imposibilitatea editării următorului număr.

¹⁴⁰ János Kádár (1912-1989) – prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar din 1956; la 27 mai 1988 a demisionat din funcție fiind înlocuit la conducerea partidului de către Károly Grósz; până la 6 iulie 1989 (data decesului) a deținut titlul de președinte onorific al P.M.S. Ungar

Având în vedere că „Almanahul” Parohiei de la Göteborg nu va apare anul acesta, urmând ca o serie de evenimente și momente din istoria sectorului nostru să fie marcate prin „Candela”, propun să se analizeze posibilitatea sprijinirii lui „Marinescu” cu suma de 400 (patru sute) unități vadu.

Voi examina în continuare pentru creșterea calitativă a conținutului revistei.

Prin următorul șofer voi înainta în șantier mai multe exemplare ale „Candelei”.

Octavian

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 14.789, vol. 9, f. 171

147.

1984 octombrie 27 – Ordinul ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului nr. 00489 privind modul de executare și finalizare a operațiunilor A.V.S., încasarea, transferarea, depunerea, manipularea și transportul sumelor în valută și lei rezultate din aceste operațiuni

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

STRICT SECRET
EXEMPLAR UNIC

ORDIN

**Nr. 00489 din 27 octombrie 1984
AL MINISTRULUI SECRETAR DE STAT**

ȘI

**ȘEF AL DEPARTAMENTULUI SECURITĂȚII STATULUI
privind modul de executare și finalizare a operațiunilor A.V.S.,
încasarea, transferarea, depunerea, manipularea și transportul
sumelor în valută și lei rezultate din aceste operațiuni.**

În conformitate cu prevederile Decretului Consiliului de Stat nr. 382/1982 privind înființarea I.C.E. „Dunărea”,

Având în vedere operațiunile de aport valutar prevăzute în Anexa 1 la Decretul nr. 382/1982, sarcina încredințată Departamentului Securității Statului, prin Centrul de Informații Externe,

ORDON:

Capitolul I

1.- Operațiunile de aport valutar – A.V.S – sunt acele acțiuni speciale executate prin metodele și cu mijloacele muncii de securitate, care au drept scop realizarea de aport valutar, fără export de produse sau efort material din partea economiei naționale.

2.- Având în vedere specificul operațiunilor A.V.S. care se execută de către secțiile operative ale U.M. 0544, U.M. 0195 și Unitatea 0625/C.P., faptul că finalizarea acestor operațiuni se realizează prin încasarea unor sume în valută și lei, în desfășurarea activității vor fi respectate cu strictețe normele muncii informativ-operative și de apărare a ofițerilor angrenați în astfel de operațiuni.

3.- Operațiunile A.V.S. ce pot fi executate de Compartimentul A.V.S., secțiile operative ale U.M. 0544, U.M. 0195 și Unitatea 0625/C.P., includ în conformitate cu Anexa 1 la Decretul Consiliului de Stat nr. 382/1982 următoarele categorii de activități:

a.- Recuperarea unor cote din comisioanele confidențiale aprobate de organele competente spre a fi plătite unor intermediari străini în cadrul activității de comerț exterior;

b.-Obținerea de rabaturi comerciale confidențiale la contractele de import încheiate de întreprinderile de comerț exterior românești cu firme și societăți străine;
c.-Operațiuni de tranzit confidențial de mărfuri și alte bunuri de proveniență străină, proprietatea partenerilor externi;
d.-Intermedieri de afaceri confidențiale între vânzători și cumpărători străini;
e.-Schimbarea destinației, originii și neutralizarea mărfurilor;
f.-Reexporturi confidențiale de mărfuri și produse speciale;
g.-Operațiuni cu metale și pietre prețioase;
h.-Operațiuni speculative cu valori și produse de bursă;
i.-Acțiuni de arbitraj financiar-valutar;
j.-Operațiuni de supra-facturare și emiterea de facturi fictive;
k.-Alte operațiuni cu caracter special care se pot finaliza prin încasări în valută convertibilă.

Operațiunile de la alineatele c, f, g, h, i, j și k se execută exclusiv de către Compartimentul A.V.S. din U.M. 0544. Secțiile operative ale U.M. 0544, U.M. 0195 și Unitatea 0625/C.P. vor transmite Compartimentului A.V.S. toate datele și informațiile ce le obțin și care pot contribui la inițierea și derularea operațiunilor menționate la alineatele din acest paragraf.

Având în vedere gradul de dificultate și specificul activității A.V.S. în executarea operațiunilor pe acest profil vor fi selecționați ofițeri cu experiență, bine pregătiți profesional, iar rețeaua informativă va fi verificată permanent prin măsuri corespunzătoare.

4.- Toate operațiunile se deschid și se execută în baza rapoartelor avizate de Compartimentul A.V.S. și aprobate de conducerea Departamentului Securității Statului sau conducerea U.M. 0544, după caz, și sunt considerate finalizate în momentul în care sumele în valută sau lei realizate se află evidențiate în contul special de la Banca Română de Comerț Exterior sau B.N.R.S.R.

5.- Șefii secțiilor operative, șeful Compartimentului A.V.S. din cadrul U.M. 0544, șeful U.M. 0195 și șeful Unității 0625/C.P., răspund în mod nemijlocit de inițierea, executarea și finalizarea, în condiții de deplină securitate, a operațiunilor A.V.S. luând măsuri corespunzătoare pentru preîntâmpinarea oricăror riscuri, daune morale, materiale sau provocări ce ar putea rezulta ca urmare a încălcării normelor muncii informativ-operative în țară sau exterior.

6.- Compartimentul A.V.S. din cadrul U.M. 0544 are următoarele sarcini:

a.-Inițiază, execută și finalizează operațiunile proprii, folosind metodele și mijloacele muncii informativ-operative în țară și exterior;

b.-Coordonează, sprijină și controlează activitatea ce se desfășoară pe profil A.V.S.;

c.-Avizează rapoartele cu propuneri de deschidere și finalizare a operațiunilor A.V.S. prezentate spre aprobare conducerii Departamentului Securității Statului și șefului Centrului de Informații Externe de către secțiile operative ale U.M. 0544, U.M. 0195 și Unitatea 0625/C.P.;

d.-Asigură preluarea, depozitarea temporară în condiții de securitate și predarea imediat cu forme legale la B.R.C.E. și B.N.R.S.R. a sumelor rezultate din operațiuni A.V.S. care au fost încasate în țară și exterior de toate unitățile ce derulează operațiuni A.V.S.;

e.-Ține evidența centralizată a tuturor sumelor realizate din operațiuni A.V.S., a conturilor tranzitorii din țară și exterior, precum și a conturilor speciale, a depozitelor de la B.R.C.E. și B.N.R.S.R.;

f.-Execută operațiuni speciale de arbitraj, convertiri de valută, vindere și cumpărări de metale și pietre prețioase și alte operațiuni financiar-bancare, prin intermediul B.N.R.S.R. și B.R.C.E. în baza aprobărilor speciale date de conducerea Departamentului

Securității Statului;

g.-Prin posibilitățile proprii și cu sprijinul secțiilor operative ale U.M. 0544 și U.M. 0195, execută sarcinile și măsurile privind identificarea și aducerea în țară a bunurilor de patrimoniu și a altor valori aparținând cetățenilor români, rezultate din succesiuni, precum și despăgubiri, pensii și alte drepturi legale;

h.-Raportează lunar și la ordin, pe baza extraselor de cont bancare, situația executării sarcinilor de încasări valutare, global și pe fiecare secție operativă în parte, inclusiv U.M. 0195 și Unitatea 0625/C.P.

7.- Secțiile operative ale U.M. 0544, U.M. 0195 și Unitatea 0625/C.P., vor raporta prin Compartimentul A.V.S., în ultima zi a fiecărei luni, stadiul executării sarcinilor de încasări valutare.

8.- Preluarea, transferul, transportarea și manipularea sumelor în valută și lei, a cecurilor și altor valori rezultate din finalizarea operațiunilor A.V.S., se execută după cum urmează:

a.-Dispozițiile de transfer din exterior a sumelor în valută se fac în favoarea B.R.C.E. cu specificarea unuia din conturile indicate de Compartimentul A.V.S.;

b.-Cecurile în valută convertibilă vor fi întocmite în favoarea B.R.C.E. cu specificarea numărului de cont indicat de Compartimentul A.V.S.;

c.-Este interzisă cu desăvârșire completarea cecurilor pe numele ofițerilor, colaboratorilor și surselor din țară sau exterior care lucrează operațiunea.

9.- În situații cu totul excepționale și cu avizul prealabil al Compartimentului A.V.S., șeful Centrului de Informații Externe poate aproba preluarea în numerar a unor sume în valută convertibilă și lei în țară și exterior, cu respectarea următoarelor reguli:

a.-În exterior

- acțiunea de preluare se va realiza în sediile reprezentanțelor R.S. România – ambasade, consulate, secții economice, agenții TAROM, O.N.T.;

- se interzice cu desăvârșire executarea de acțiuni de preluare de valută în numerar în hoteluri, restaurante, aeroporturi, gări, sediile firmelor străine, parcuri sau alte locuri publice;

- acțiunea de preluare va fi executată de doi ofițeri sau un ofițer și un colaborator, sub tehnică operativă, cu întocmirea unui proces-verbal conform modelului-Anexa 1¹⁴¹; se va urmări ca bancnotele preluate să se afle în circulație și să fie în stare bună;

- sumele preluate în exterior, în numerar, vor fi transportate în Centrală cu primul curier diplomatic și predate Compartimentului A.V.S. cu proces-verbal, imediat după deschiderea curierului;

- cecurile și alte hârtii de valoare vor putea fi aduse în țară de către ofițerii care le-au preluat, în situația în care transmiterea prin curier diplomatic implică un timp prea îndelungat, urmând a fi predate Compartimentului A.V.S. la sosirea în țară.

b.-În țară

- acțiunea de preluare de valută convertibilă și lei în numerar se poate realiza în locuri cum sunt: case conspirative, case de întâlniri, camere de hotel și alte locuri pretabile care să asigure securitatea și conspirativitatea operațiunii;

- preluarea sumelor în valută convertibilă și lei se execută de către doi ofițeri sau un ofițer și un colaborator sub tehnică operativă și cu întocmirea unui proces-verbal conform modelului-Anexa 1;

- sumele, cecurile și alte valori în valută convertibilă și lei preluate, vor fi depuse imediat după preluare;

- în unele operațiuni speciale, pentru a asigura conspirativitatea și a susține legenda

¹⁴¹ Anexele nu se publică

operațiunii, sumele în valută convertibilă pot fi preluate de către o singură persoană (colaborator, informator, ofițer). Atunci când condițiile permit, și fără deconspirarea mijloacelor folosite, se va asigura realizarea unor astfel de preluări sub tehnică operativă, atât pentru verificarea cât și pentru apărarea celor ce execută misiunea.

10.- Prin posibilitățile sale, Compartimentul A.V.S. va asigura andosarea și încasarea cecurilor, rezultate din operațiuni A.V.S., completate pe numele unor întreprinderi de comerț exterior.

11.- Compartimentul A.V.S. va depune în conturile de la B.R.C.E. și B.N.R.S.R. sumele în numerar, cecurile și alte valori în valută convertibilă și lei. Păstrarea valorilor înainte de depunerea lor se va face în casa de fier a Compartimentului A.V.S.

12.- Cheltuielile în lei și valută ocazionate de executarea operațiunilor speciale A.V.S., inclusiv cele reprezentând recompense, vor fi reținute din sumele încasate, înainte de depunerea acestora în conturile tranzitorii de la B.R.C.E. sau în contul în lei de la B.N.R.S.R. La decontarea acestor cheltuieli se va proceda conform modelului-Anexa 2.

Capitolul II

Pentru curmarea activității infracționale pe care o desfășoară unele elemente, exploatând în interes personal, prin încasarea unor sume în valută, lei și obiecte de valoare, dorința și credulitatea unor categorii de cetățeni interesați să obțină formele de plecare din țară, vor fi luate următoarele măsuri:

1.- Orice activitate care ar avea ca obiect favorizarea ilegală a rezolvării cererilor de plecare din țară a cetățenilor români, în schimbul plății unor sume în lei sau valută, este interzisă. Cazurile de plecări definitive sau temporare din țară ce prezintă interes informativ-operativ sau valutar, vor fi rezolvate conform ordinelor și normelor de muncă existente.

2.- Unitățile centrale și teritoriale ale Departamentului Securității Statului vor lua măsuri pentru identificarea, documentarea și contracararea activității infracționale a elementelor, cetățeni români și străini, care se ocupă cu înșelarea sau fac trafic de influență în legătură cu dorința unor persoane de a obține formele și aprobările necesare plecării definitive sau temporare din țară.

3.- Se vor intensifica măsurile informativ-operative pe linia identificării și documentării activității cetățenilor străini care vin în țara noastră sub acoperirea de turiști, oameni de afaceri, membri ai unor delegații etc., cu scopul de a organiza scoaterea ilegală peste hotare a unor persoane sau escrocarea celor interesați în urgentarea obținerii aprobărilor de plecare din țară, prin încasarea unor sume în valută de la rudele acestora din exterior.

4.- În activitatea de supraveghere informativă a cetățenilor străini se va urmări și depistarea agenților și cadrelor trimise sub diferite acoperiri de către organele de informații și contrainformații dușmane în vederea culegerii de date și informații în legătură cu activitatea infracțională desfășurată de elementele menționate la punctele 2 și 3, în scopul exploatării acestor aspecte în mod denaturat și declanșării unor acțiuni de propagandă dușmănoasă în exterior.

5.- Toate elementele infractoare identificate că s-au ocupat sau se ocupă cu scoateri ilegale de cetățeni români, cu înșelarea celor interesați să plece din țară sau desfășoară trafic de influență, având ca obiect plecările din țară, vor fi semnalate la U.M. 0544 pentru verificare, înainte de a se lua măsuri asupra celor în cauză, aceasta și pentru evitarea paralelismelor în cazuri.

6.- Prezentul ordin se va prelucra cu șefii secțiilor operative din U.M. 0544, șeful U.M. 0195, Unitatea 0625/C.P. și șefii de securități județene, după caz, în părțile ce-i privesc.

Cu intrarea în vigoare a prezentului ordin, respectiv începând cu data de 27

octombrie 1984, Instrucțiunile nr. 00105563/26.02.1980 se abrogă.

MINISTRU SECRETAR DE STAT
/ss/ TUDOR POSTELNICU

26.10.1984

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 14.975, vol. 4, f. 4-15

148.

1984 octombrie 31 – Notă-raport privind rezultatele obținute de U.M. 0225 în lucrarea persoanelor indezirabile pentru România, din rândul cetățenilor străini

- U.M. 0225 -

Nr. h.1/0044782/108 din 31.10.1984

STRICT SECRET

Ex. nr. 2

N O T Ă – R A P O R T
privind rezultatele obținute de U.M. 0225
în lucrarea persoanelor indezirabile

În vederea executării sarcinilor specifice ce ne revin, cadrele unității noastre au manifestat, în ultima perioadă, o preocupare sporită în ceea ce privește lucrarea organizată a persoanelor indezirabile pentru R.S. România din rândul cetățenilor străini, pe linia problemelor și obiectivelor din preocupare.

În acest context au fost menținute sub control informativ-operativ cele 62 elemente ostile din exterior, incluse pe lista persoanelor indezirabile pentru R.S. România, prin folosirea potențialului informativ extern și intern de care dispune unitatea, ca și prin alte mijloace de securitate, în cadrul problemelor, obiectivelor și acțiunilor din răspunderea U.M. 0225.

Ne-am preocupat permanent pentru urmărirea evoluției situației operative a fiecărui element din această categorie de persoane, efectuându-se periodic modificările ce se impuneau, fie prin radierea din lista indezirabililor (sau reducerea perioadelor pe care sunt declarate indezirabile), fie prin includerea de noi cetățeni străini pe această listă în scopul prevenirii producerii oricăror acțiuni și evenimente ce ar aduce atingere securității statului.

Pe linia obiectivului „EUROPA LIBERĂ”, se află în atenție un număr de 5 elemente, fiind în curs de finalizare măsuri informativ-operative vizând:

- În cazul a 3 elemente, exploatându-se dorința lor de a veni periodic în țară, s-au făcut propuneri la Comisia guvernamentală pentru vize și pașapoarte pentru a li se permite o intrare, iar după aprobare, persoanele respective au fost contactate, din discuțiile purtate rezultând date utile de interes operativ. În continuare, un element a fost luat în studiu organizat, avându-se în vedere recrutarea și folosirea lui în realizarea de sarcini specifice pe linia acestui obiectiv, iar al doilea este folosit în orb, într-o acțiune informativă de lucru.

- Alte 2 elemente sunt lucrate informativ pentru legăturile lor cu angajați sau colaboratori ai postului de radio „EUROPA LIBERĂ”, vizând folosirea lor pentru depistarea și luarea sub control a unor canale de legătură cu elemente din țară.

În problema „CORBUL” se află în studiu un număr de 3 elemente din rândul persoanelor declarate indezirabile pentru R.S. România, astfel:

- Un element este luat în studiu în exterior, având în vedere recrutarea și folosirea sa pentru rezolvarea unor sarcini specifice în problemă, într-un spațiu din Europa Occidentală.

- Un alt caz din exterior este în contactul nostru, fiind dirijat și folosit, cu rezultate pozitive, în unele acțiuni de dezinformare pe lângă unele grupări din problemă pe două spații din Europa și America de Nord.

- De asemenea, un alt element a fost radiat de pe lista persoanelor indezirabile de către noi, contactat și angrenat cu bune rezultate, pentru rezolvarea unor sarcini specifice pe linia acțiunilor „LACUL” și „SEVILA”.

În problema EMIGRAȚIA ROMÂNĂ și CULTE-SECTE, sunt luate în studiu în vederea recrutării un număr de 5 elemente, dintre persoanele aflate pe lista indezirabililor, vizându-se folosirea lor în exterior pentru penetrarea în clandestinitatea unor grupări și elemente ostile țării noastre, prevenirea și contracararea unor acțiuni dușmănoase inițiate de centre și cercuri reacționare occidentale. De asemenea, 2 elemente se află în studiu în vederea utilizării lor pentru interceptarea unor emisari și canale folosite de centrele cultice reacționare din străinătate pentru introducerea ilegală de materiale religioase cu caracter ostil R.S. România.

În continuare se impune să acordăm o atenție sporită lucrării organizate a persoanelor indezirabile pentru R.S. România, având în vedere utilitatea unora dintre acestea în contextul situației operative complexe din cele mai multe dintre spațiile, problemele, obiectivele și acțiunile în care acționăm.

Astfel ne vom intensifica preocupările vizând crearea de surse, din această categorie de persoane și utilizarea lor pentru:

- penetrarea în clandestinitatea unor elemente și grupări ostile din exterior, pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor dușmănoase inițiate de acestea împotriva R.S. România;

- inițierea și finalizarea unor acțiuni de dezinformare pe linia problemelor „CORBUL” și „DUNĂREA”, în obiectivul „EUROPA LIBERĂ”, precum și în acțiunile „UTOPIA”, „SCUTUL” și „GHERLA”;

- interceptarea și folosirea în interesul muncii a unor canale de legătură cu țara, pe linia problemei „MISIONARUL” și în obiectivul „EUROPA LIBERĂ”;

- realizarea unor operațiuni speciale A.V.S.

/ȘEFUL UNITĂȚII,

/ss/ Col. L. Macău

[Ex. nr. 1 a fost expediat la U.M. 0282

/ss/ L. Macău]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.782, vol. 2, f. 391-392

149.

1984 decembrie 18 – Raport al colonelului I. Preda, reprezentantul Departamentului Cultelor, despre evenimentele la care a participat la Roma, în perioada 5-12 decembrie

Secția a IV-a

Nr. b/0044533/18.12.1984

Strict Secret

Ex. unic

V

/ss/ L. Macău

R A P O R T

În conformitate cu aprobarea conducerii superioare, în perioada 5-12 decembrie a.c., am efectuat o deplasare în Italia, la Roma, pentru a participa la acțiunile prilejuite de consacrarea ca episcop a lui Ioan Robu.

Cu această ocazie, am fost primit, în audiențe separate, de către Papa Ioan Paul al II-lea, cardinalul Agostino Casaroli, secretar de stat pentru afaceri publice, arhiepiscopul Achille Silvestrini, ministru de externe al Vaticanului, și am avut mai multe convorbiri cu arhiepiscopul Luigi Poggi și reverendul John Bukovsky.

1) În convorbirea cu Papa Ioan Paul al II-lea, acesta a arătat că urmărește cu interes politica externă a României, apreciază inițiativele și acțiunile președintelui Nicolae Ceaușescu pe linia realizării păcii, dezarmării și destinderii internaționale, domeniu în care pozițiile României și ale Vaticanului sunt aproape identice. Papa Ioan Paul al II-lea m-a rugat să transmit tovarășului Nicolae Ceaușescu mulțumirile sale cele mai sincere pentru atenția acordată Bisericii romano-catolice din țara noastră.

Referindu-se la existența creștinismului pe teritoriul României, a subliniat originea latină a poporului român și vechimea sa pe teritoriul carpato-danubiano-pontic, atestate în mod convingător de multitudinea documentelor istorice.

Exprimându-și satisfacția pentru recunoașterea de către statul român a episcopului Ioan Robu, și-a manifestat dorința de a se extinde și în alte domenii de activitate colaborarea dintre România și Vatican.

2) Cu prilejul întâlnirii cu cardinalul Agostino Casaroli, acesta și-a exprimat satisfacția și bucuria pentru bunele relații dintre autoritățile române și Vatican.

Referitor la politica externă a României, a relevat că președintele Nicolae Ceaușescu are meritul că militează pentru promovarea dialogului în relațiile internaționale. A. Casaroli s-a referit la prestigiul și autoritatea de care se bucură pe plan internațional președintele Nicolae Ceaușescu, la importanțele sale inițiative și acțiuni consacrate înfăptuirii păcii, dezarmării și destinderii în relațiile internaționale. Amintindu-și că l-a cunoscut pe președintele Nicolae Ceaușescu la Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa de la Helsinki, a subliniat că îl consideră o mare personalitate a vieții internaționale și un mare campion al luptei pentru pace.

În continuare, interlocutorul a arătat că el cunoaște și apreciază activitatea pe plan intern a președintelui Nicolae Ceaușescu, care se bucură de încrederea deplină și de dragostea întregului popor român, fapt pentru care apreciază că „este o șansă” pentru națiunea română și România că președintele Nicolae Ceaușescu „a fost reales în funcția supremă de conducere a țării noastre”. Aceasta este o garanție pentru sporirea prestigiului internațional al României și pentru succesul politicii sale externe. Apreciind eforturile pe care le depune conducătorul României pentru prosperitatea țării noastre și realizarea păcii și dezarmării, A. Casaroli m-a rugat să transmit, tovarășului Nicolae Ceaușescu, urările sale de sănătate, fericire și putere de muncă.

Interesându-se despre viața religioasă din țara noastră, i s-a vorbit despre drepturile și libertățile acordate cultelor, de posibilitatea de a-și desfășura activitatea conform legilor în vigoare. S-a subliniat că Biserica romano-catolică se bucură de aceleași drepturi ca și celelalte culte.

A. Casaroli a rugat ca autoritățile române să găsească o soluție pentru ca Biserica romano-catolică din țara noastră, la fel ca celelalte culte, să-și desfășoare activitatea pe baza unui statut propriu de organizare. În acest sens, a amintit că Vaticanul a prezentat un proiect de statut încă din 1979. I s-a răspuns că partea română pregătește un contraproiect care va fi predat în viitor.

Cardinalul Casaroli a transmis mulțumiri guvernului român pentru invitația de a vizita România, subliniind că aceasta este o veche dorință a sa, datorită simpatiei și admirației sale pentru poporul român.

El a arătat că Vaticanul apreciază invitația ca o expresie a dorinței de a dialoga, care este caracteristică ambelor părți, putându-se ajunge la găsirea unei soluții care să fie convenabilă, atât României, cât și Vaticanului. A spus că este convins că nu se pot rezolva toate problemele dintr-odată și nici nu ar concepe să ceară României să renunțe la poziția sa. Problemele în suspensie nu trebuie să facă imposibil sau să amâne sine die dialogul, deoarece înțelegerea reciprocă și colaborarea sunt posibile chiar și în condițiile existenței unor probleme care par a fi fără soluții.

În mod concret, cardinalul Casaroli a exemplificat această situație prin problema fostei biserici greco-catolice din țara noastră, pe care Curia romană nu o consideră o problemă inexistentă. El a afirmat că Vaticanul nu dorește să provoace și să întrețină dispute polemice în această problemă, dar crede că statul român, dând dovadă de înțelegere, cu prilejul vizitei sale în România, i-ar putea permite, ca în modul cel mai discret și fără nicio publicitate, în condițiile ce se vor considera oportune și favorabile părții române, să se întâlnească cu cei trei cetățeni români pe care Vaticanul îi are în evidență ca episcopi și care încă mai sunt în viață. Casaroli a precizat că aceasta nu ar însemna ca statul român să renunțe la poziția sa în această problemă și că Vaticanul ar avea intenția să ceară reînființarea fostei biserici greco-catolice.

Cardinalul Casaroli și-a exprimat speranța că vizita sa în România nu se va reduce numai la problemele bisericești, ci vor fi abordate atât aspecte ale colaborării bilaterale, cât și probleme ale vieții politice internaționale. El a subliniat că Vaticanul dorește găsirea unor mijloace și modalități care să contribuie la dezvoltarea și permanentizarea colaborării dintre cele două părți.

3) În discuțiile cu Achille Silvestrini, acesta, în numele Curiei Vaticanului, a adresat calde mulțumiri conducerii României, personal președintelui Nicolae Ceaușescu pentru operativitatea deosebită de care a dat dovadă în recunoașterea episcopului Ioan Robu. Acesta a arătat că, după părerea Curiei romane, operativitatea și înțelegerea de care au dat dovadă autoritățile române în acest caz, buna colaborare a reprezentanților Vaticanului cu cei ai României, în organizațiile internaționale pentru soluționarea problemelor majore ale omenirii, se explică prin politica externă înțeleaptă a președintelui Nicolae Ceaușescu, caracterizată, în primul rând, prin realism și curaj.

4) În cadrul discuțiilor cu Luigi Poggi, acesta și-a exprimat satisfacția pentru stadiul colaborării dintre Vatican și România și, mai ales, pentru faptul că autoritățile române au recunoscut numirea ca episcop a lui Ioan Robu într-un timp foarte scurt. După părerea sa, conducerea de stat a României a procedat foarte bine manifestând înțelegere față de Vatican, deoarece, asupra acestuia, mai ales emigrația reacționară maghiară și română continuă să exercite o serie de presiuni în legătură cu unele probleme privind România. Spre exemplu, recent, cu prilejul beatificării lui Ieremia Valahul, călugăr catolic român din Moldova, acesta a fost revendicat de emigrația maghiară și considerat un martir al acesteia.

5) La ceremonia consacrării episcopului Ioan Robu au fost prezenți și ambasadorii S.U.A., Franței, Italiei și Austriei acreditați pe lângă Vatican.

Cea mai mare parte a serviciului religios s-a desfășurat în limba română.

Agostino Casaroli a rostit predica în limbile italiană și română.

Cu această ocazie el a subliniat, cu argumente istorice, originea latină și vechimea istoriei poporului român, citind o apreciere a Papei conform căreia națiunea română se caracterizează prin noblețe și este purtătoare a virtuților istorice ale Romei antice. El a scos în evidență că vechimea creștinismului în România atestă existența și continuitatea poporului român în teritoriul carpato-danubiano-pontic.

A. Casaroli a menționat că, adeseori, în istorie, Vaticanul a sprijinit credincioșii romano-catolici din țara noastră și poporul român în lupta pentru apărarea independenței și ființei naționale.

Referindu-se la politica de pace a statului român, cardinalul s-a adresat românilor prezenți la ceremonie, rugându-i să ducă cu ei gratitudinea și admirația Vaticanului pentru efortul depus în această direcție de România.

La sfârșitul ceremoniei, cei prezenți au comentat în termeni favorabili această acțiune, apreciind-o ca un mare succes al politicii externe românești.

Întreaga ceremonie a fost transmisă de către Radio-Vatican, fiind, de asemenea, prezenți reprezentanți ai televiziunii italiene, ai unor posturi de radio și ziare.

6) Papa Ioan Paul al II-lea a acordat o audiență particulară episcopului Ioan Robu, preoților și turiștilor români care l-au însoțit.

În alocuțiunea rostită cu acest prilej, în termeni plini de simpatie și afecțiune, Papa a făcut afirmații elogioase la adresa istoriei, culturii și literaturii națiunii și poporului român, a rostit versuri de Mihai Eminescu și a pronunțat, în limba română, urarea „Trăiască România”. Papa a subliniat activitatea prodigioasă a conducerii țării noastre pentru realizarea dezideratelor majore ale omenirii – pacea, dezarmarea, destinderea, cooperarea.

Adresându-se românilor prezenți la audiență, el i-a îndemnat să aibă o atitudine demnă, constructivă și loială față de patria lor, rugându-i ca, la reîntoarcerea în țară, să transmită poporului român urările sale de prosperitate, recunoștință și mulțumirile sale profunde.

7) Reprezentantul Departamentului Cultelor a fost invitat la dîneul oferit cu ocazia consacrării ca episcop a lui Ioan Robu. Pe lângă episcopii consacrați și alți demnitari ai Curiei romane, au participat și ambasadorii Franței și Italiei acreditați pe lângă Vatican.

Din convorbirile cu cei prezenți a rezultat că, în cercurile diplomatice ale Vaticanului, se comentează preocuparea acestuia de a găsi căi și modalități de apropiere față de România.

S-a relevat că forurile de conducere ale Vaticanului acordă o însemnătate deosebită rolului important pe care președintele Nicolae Ceaușescu îl are în eforturile ce se fac pentru asigurarea unui climat de pace și colaborare între țările europene.

Vaticanul dorește să dezvolte cooperarea cu România pe plan internațional pentru realizarea păcii, colaborării și destinderii în Europa.

După părerea ambadorului Franței, dorința Vaticanului de a realiza un dialog permanent cu România este determinată și de faptul că aceasta întreține relații de prietenie și colaborare, atât cu țări cu orânduri social-politice diferite, cât și cu unele state care se organizează și se conduc după principii și norme religioase sau sunt influențate de acestea.

S-a apreciat că Vaticanul manifestă interes față de România, atât datorită originii sale latine, unor vechi și tradiționale relații de colaborare, cât și politicii sale independente și suverane, pentru care este cunoscută și apreciată pe plan mondial. Se estimează că o colaborare strânsă și permanentă cu România, ar duce, pe plan internațional, la creșterea influenței și prestigiului, atât ale acesteia, cât și ale Vaticanului.

În ceea ce privește relațiile Curiei romane cu U.R.S.S. și Bulgaria se arată că, deși acestea lansează atacuri la adresa acesteia, totuși, de multe ori se încearcă să obțină bunăvoința Vaticanului pentru realizarea unor interese proprii. Astfel, cardinalul Casaroli, cu prilejul aniversării vârstei de 70 de ani, a fost felicitat de către ambasadorii U.R.S.S. și Bulgariei, care și-au exprimat dorința pentru o colaborare mai bună.

S-a subliniat că în aceste condiții Curia romană și cercurile diplomatice ale unor state europene și-au pus semne de întrebare în legătură cu poziția de expectativă a României, deși se consideră că între țările socialiste, țara noastră este cea mai îndreptățită să aibă o strânsă colaborare cu Vaticanul, ceea ce ar constitui un câștig pentru ambele părți. S-a tras concluzia că piedica esențială, în realizarea acestei apropieri pe linie de stat, ar

constitui-o problema statutului Bisericii romano-catolice din România, fapt pentru care Vaticanul dorește să o rezolve cât mai repede.

8) Cu arhiepiscopul Luigi Poggi și reverendul John Bukovsky am purtat, practic, discuții pe tot parcursul șederii mele la Roma.

În esență, ca și ceilalți interlocutori, ei și-au exprimat mulțumirea și satisfacția pentru rezultatul la care s-a ajuns în cadrul dialogului dintre cele două părți.

Luigi Poggi a profitat de prezența mea la Roma pentru a-mi prezenta două călugărițe din Italia, care și-au exprimat dorința de a se deplasa în România în scopul vizitării Așezământului romano-catolic de la Popești-Leordeni.

9) De asemenea, am contactat pe reverendul P. Biaggio, adjunct al generalului Ordinului franciscanilor, și, în același timp, consilier al cabinetului papal.

În continuare, menționez că sus-numitul este de origine poloneză, fiind numit în această funcție după venirea la Vatican a Papei Ioan Paul al II-lea.

În cadrul unui dejun cu acesta, mi-a relatat că el cunoaște situația actuală a unor franciscani din România, de care Vaticanul se interesează în permanență, întrucât din acest ordin fac parte și unii preoți din Moldova și Transilvania. De altfel, P. Biaggio mi-a relatat faptul că, în cursul acestei veri a vizitat România, ca turist, contactând, în Moldova pe preotul romano-catolic Pătrașcu (în prezent, în vârstă) considerat de Vatican ca reprezentant al Ordinului franciscanilor din țara noastră. P. Biaggio își exprima părerea că în cadrul rezolvării situației Bisericii romano-catolice, Vaticanul va insista pentru recunoașterea Ordinului franciscanilor în România.

10) La 9 decembrie a.c. m-am întâlnit cu rev. Molinari, care este superiorul unui așezământ religios din Salmata (în apropiere de Gubio) și capelanul Bisericii italiene din București, unde oficiază de 5 ori pe an, în conformitate cu o înțelegere mai veche cu partea română.

Rev. Molinari și-a exprimat satisfacția pentru înțelegerea intervenită între partea română și Vatican în ceea ce privește numirea lui Ioan Robu ca episcop, apreciind, în mod elogios, înțelegerea dovedită de autoritățile române. El a arătat că în cercurile Vaticanului faptul este privit deosebit de pozitiv, ceea ce va determina ecouri favorabile în opinia publică.

În legătură cu activitatea sa în România, rev. Molinari a arătat că s-au purtat discuții la M.A.E. italian referitor la posibilitatea de a se menține deschisă, în tot cursul anului, Biserica italiană din București. Acest minister apreciază că biserica respectivă ar putea fi predată în folosință Arhiepiscopiei romano-catolice București, care ar urma să desemneze un preot român pentru deservirea acesteia.

Se apreciază că acest lucru ar fi considerat normal în aplicarea principiului reciprocității dintre cele două țări, întrucât, în prezent, în Italia funcționează două parohii ortodoxe române (Milano și Torino), urmează să-și înceapă activitatea permanentă parohia de la Florența, iar într-un viitor apropiat și cea de la Bari.

Rev. Molinari arată că Biserica italiană din București este și va fi, în general, frecventată de colonia italiană din România, de diplomați italieni și de alți diplomați ai unor țări catolice acreditați la București.

11) Cu prilejul prezenței mele la Vatican, am cunoscut, de asemenea, pe subsecretarul de stat, rev. Bachici, de origine lituanian (primul colaborator al lui Achille Silvestrini).

Cu acesta am purtat o scurtă discuție, el manifestându-și, în esență, ca și ceilalți interlocutori, satisfacția pentru rezultatul dialogului purtat între autoritățile române și reprezentanții Vaticanului, exprimându-și, totodată, speranța menținerii și dezvoltării acestuia.

12) Cu ocazia acțiunilor prilejuite de ceremonia consacrării ca episcop a lui Ioan Robu, am cunoscut pe reprezentantul postului de radio „Deutsche Welle”, I. Cernăianu, Valer Pop, corespondentul postului de radio „Europa Liberă”, Ștefan Petrescu, fotoreporter al unei agenții din R.F. Germania, N. Popa și M. Doți, ambii de la postul de radio al Vaticanului.

Sus-numiții au comentat favorabil acțiunile ce au avut loc la Roma cu ocazia consacrării lui Robu, apreciind, în esență, totul ca „un mare succes al politicii românești și al guvernului român”.

Menționez că discuțiile au avut loc fără a fi înregistrate și fără a acorda interviuri acestora.

De altfel, comentariile emisiunilor transmise au fost, în esență, pozitive, fără a fi însoțite de comentarii nefavorabile țării noastre.

13) Profitând de prezența subsemnatului la un cocteil, A. Silvestrini mi-a prezentat pe cei doi foști episcopi greco-catolici din România, Cristea și Crișan, și pe preotul I. Carnațiu (de asemenea, greco-catolic). Cu respectivii nu am purtat niciun fel de discuții, ignorându-i după ce mi s-a făcut cunoștință cu ei.

14) Ceremonia consacrării lui Robu a fost transmisă integral, în direct, de către postul de radio al Vaticanului și parțial de către R.A.I. și Televiziunea italiană.

De asemenea, presa italiană (cotidienele „Avvenire”, „Il Popolo”, „Il Tempo”, „Il Giornale” și altele, precum și oficialul Vaticanului „L'Osservatore Romano”) a publicat știri și materiale ce au oglindit, pe larg, în termeni pozitivi, toate acțiunile ce au avut loc, scoțând în evidență bunele relații dintre România și Vatican, precum și regimul de libertate religioasă asigurat cultelor din țara noastră.

Cu același prilej, prof. I. Dumitru-Snagov a publicat o lucrare de 111 p., intitulată „Sfântul Scaun și România modernă (1866-1887)” și care a fost difuzată în diferite cercuri italiene și ale Vaticanului.

CONCLUZII

1) Numirea lui Ioan Robu ca episcop al Arhiepiscopiei romano-catolice de București a fost apreciată deosebit de pozitiv, nu numai de către Vatican, ci și de către opinia publică din Italia, considerându-se ca o deschidere a României față de Vatican - un succes al politicii românești.

2) Responsabili de vârf ai Vaticanului apreciază actul respectiv ca un rezultat al dialogului cu partea română, exprimându-și speranța că acesta va continua și se va adânci.

3) Din convorbirile purtate cu Papa Ioan Paul al II-lea și cu cardinalul Casaroli, precum și cu ambasadorii unor țări europene acreditați la Vatican (în mod vădit pregătiți pentru discuțiile cu subsemnatul), rezultă că, în mod cert, Vaticanul dorește să colaboreze cu partea română, în mod continuu și permanent, nu numai în cadrul unor organisme internaționale, dar și pe alte planuri.

4) Acțiunile organizate la Roma, în perioada 5-12 decembrie a.c., au constituit un prilej pentru a demonstra încă o dată esența politicii externe a țării noastre, precum și condițiile de deplină libertate și egalitate în care se desfășoară viața religioasă din țara noastră.

*

Personal, apreciez că menținerea și dezvoltarea unui dialog cu reprezentanții Vaticanului ar fi foarte utile pentru partea română, deoarece largile posibilități de care dispune Vaticanul ar putea fi folosite pentru rezolvarea unor interese ale țării noastre, în special în ceea ce privește combaterea iredentismului maghiar.

Pentru aceasta ar fi necesar ca toate contactele cu reprezentanții Vaticanului să fie bine pregătite, aceștia urmând să fie tratați cu solitudine și bunăvoință, fără a renunța însă la principiile noastre referitoare la desfășurarea vieții religioase și nici la necesitatea respectării legilor în vigoare de către Biserica romano-catolică din România.

De asemenea, apreciez util să se predea Vaticanului, într-un termen rezonabil, contraproiectul de statut al Bisericii romano-catolice din țara noastră, pentru a putea începe negocierile în legătură cu acesta.

Totodată, ar urma – dacă se apreciază utilă efectuarea vizitei în România a cardinalului Casaroli – să se analizeze problemele legate de modul în care ar trebui ca aceasta să aibă loc.

/ss/ Col. I. Preda

Notă:

Ofițerul a raportat că acest material a fost raportat, în detaliu, pentru organele noastre.

Nu s-a prezentat conducerii superioare, care a fost informată, verbal, pe baza telegramelor operative transmise de la Roma.

Va întocmi rapoarte pe cazuri.

/ss/ Col. Oprescu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 44.533, f. 53-65

150.

1985 ianuarie 10 – Telegramă expediată de Valentin de la Grupa operativă din Sulina referitoare la principalele probleme abordate la întâlnirile pe care președintele Finlandei, Mauno Koivisto le-a avut cu oficialități suedeze

STRICT SECRET

Exemplar 2

Nr. oficial 0010/CS/S

Data 10.01.85 ora 10,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR SULINA **URGENȚA** Urgent **DESTINATAR** CS/S +E+VG/B38

În perioada 7 - 8 ianuarie a.c. fruntașul Hârșovei, Mauno Koivisto¹⁴² a efectuat o vizită „de lucru” în Sulina. A purtat convorbiri cu primul director Olof Palme, cu toți liderii nucleelor de opoziție și cu un grup de oameni de afaceri.

Principalele probleme abordate au fost:

a) Întâlnirea de la Găiești dintre Gromîko și Shultz¹⁴³ a constituit subiectul principal, părțile făcându-și cunoscute punctele de vedere.

S-a remarcat un optimism mai deosebit la fruntașul Hârșovei, care consideră că partea movileană, la ora actuală, este dispusă la soluții de compromis, mai ales în ce privește înarmarea cosmică, pentru care, însă, va ceda și la celelalte capitole ale negocierilor. El i-a talonat pe partenerii sulineni cu unele aspecte rezultate din strânsele contacte hârșoveano-movilene la diverse niveluri.

Primul director sulinean a afișat mai puțin optimism în negocieri și a declarat că este un lucru pozitiv că se întâlnesc cele două mari puteri nucleare dar aceasta nu este totul,

¹⁴² Mauno Henrik Koivisto (1923-2017) – președinte al Finlandei (27 oct. 1981-1 mart. 1994; interimar până la 26 ian. 1982)

¹⁴³ George Shultz – secretar de stat al S.U.A. în perioada iunie 1982-1989

trebuie să se urmărească rezultatul acestor întâlniri. Ori, după părerea Sulinei, rezultatele întâlnirii nu vor apare imediat, ci într-o perioadă mai lungă. De aceea rolul sectoarelor neutre și nealiniat, al sectoarelor mici și mijlocii, este de a presa asupra marilor puteri să treacă la negocieri, reale, serioase, consistente. Pe această linie, el l-a talonat pe partenerul hârșovean asupra întâlnirii de la Nădlag a celor șase șefi de state și guverne de pe cele cinci continente, ce va avea loc între 27-28 ianuarie și asupra poziției Sulinei la această reuniune (voi talona separat). Această reuniune este concepută de Sulina drept un forum de apeluri la înghețarea înarmărilor nucleare și pentru dezarmare, apeluri de care marile puteri să fie obligate, cel puțin, să ia notă.

b) Problema unei eventuale inițiative comune referitoare la rachetele de croazieră strategice a fost abordată la inițiativa fruntașului Hârșovei, însă nu a trezit interes părții sulinene care a declarat că „încă nu este momentul pentru astfel de inițiative”. Fruntașul hârșovean, care a lansat această idee, nu a insistat prea mult, deoarece nu era momentul, dat fiind incidentul cu movilenii în care racheta de croazieră movileană a „dispărut pe teritoriul Hârșovei”.

Cele două părți au hotărât să reia discuția pe această temă atunci când se vor cunoaște rezultatele întâlnirii Gromiko-Schultz și când situația din Brateș va permite.

c) În chestiunea zonei nordice libere de arme nucleare părțile au adoptat puncte de vedere similare. De asemenea, în abordarea problemei securității actuale a spațiului scandinav marcată de prezența tot mai insistentă în zonă a marilor puteri.

S-au angajat să continue eforturile diplomatice și politice pentru apropierea pozițiilor cozienilor și ostrovenilor de ale lor și pentru ca partea hârșoveană să încerce să acționeze pe lângă Movila pentru o poziție mai favorabilă și mai elastică în problema zonei.

d) Problema corespondențelor foarte încordate dintre Sulina și Movila a fost și ea discutată. S-a observat la partea hârșoveană dorința și mandatul clar, de a încerca să determine pe Sulina să aibă o atitudine mai maleabilă.

Primul director al Sulinei a spus că sectorul său este dispus la o asemenea poziție însă trebuie să țină cont de câteva aspecte:

- provocările movilene repetate prin încălcarea teritoriului cu submarine și avioane istorice. La protestele Sulinei Movila nu a recunoscut aceste încălcări clare, ceea ce a determinat sporirea încordării sau mai bine zis a publicității sulinene în jurul problemei „deoarece nu are o altă armă utilizabilă”.

- dorința Sulinei de a păstra în orice moment doza necesară de credibilitate față de statutul său de sector nealiniat. De aceea, la ora actuală, când corespondențele sale cu Vadu nu sunt cele mai bune (n.n. angajamentul sulinean activ în conflictele din America Latină și criticarea directă a Vadu), un gest de apropiere față de Movila ar putea fi interpretat ca o îndepărtare de la neutralitatea sa absolută.

De aceea partea sulineană ar dori ca un prim pas să-l constituie o vizită oficială a lui Palme în Vadu și apoi o dezamorsare a corespondențelor cu Movila. Ori, o vizită în Vadu este cel puțin la ora actuală imposibilă, neexistând o invitație oficială.

În această situație Sulina urmează să studieze evoluția vieții internaționale după întâlnirea celor doi, funcție de care își va stabili tactica de urmat atât în corespondențele cu Movila cât și cu Vadu.

e) A fost abordată și problema sporirii schimburilor economice și cooperării în producție, mai activă pe această linie dovedindu-se a fi partea hârșoveană. Partea sulineană manifestă rețineri în a oferi Hârșovei tehnologie de vârf pentru a nu intra în conflict cu vădenii, de care depinde la procurarea unor subsansamble (în special microprocesoare).

Valentin

151.

1985 februarie 22 – Raport semnat de șeful Secției a II-a și aprobat de șeful Centrului de Informații Externe referitor la cea de-a 10-a sesiune a Societății de studii românești din S.U.A. planificată să se desfășoare la Columbus în luna aprilie

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

- U.M. 0544 -
- SECȚIA a II-a -
Nr. 422/0046245 din 22.02.1985

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

A P R O B.

/ss/ Gen.-lt. A. Stamatoiu

R A P O R T

În prima decadă a lunii aprilie a.c. urmează să se desfășoare la Columbus, Ohio, S.U.A. cea de-a 10-a sesiune a Societății de studii românești din S.U.A. Această societate grupează un număr de cca. 200 de cercetători americani (istorici, politologi etc.) care au preocupări pe linia studierii unor probleme privind România, îndeosebi în domeniul istoriei. Cu prilejul sesiunilor Societății de studii românești care se desfășoară odată la doi ani, sunt prezentate diferite expuneri care au ca temă țara noastră. Sesiunea anterioară a avut loc în 1983, la Kansas City, la lucrări participând și 3 specialiști din țară (VIRGIL CÂNDEA, DINU GIURESCU și FLORIN CONSTANTINIU), unii lectori români de istorie care își desfășurau activitatea la universitățile americane, precum și reprezentantul Bibliotecii române din New York.

Societatea de studii românești din S.U.A. cuprinde printre membrii săi o serie de specialiști americani cunoscuți cu o poziție favorabilă față de România, cum sunt RODICA BOȚOMAN, președinta în exercițiu a societății, PAUL MICHELSON și LADIS KRISTOFF, care au prezentat în lucrările lor în mod corect diferite teze privind istoria României. Sesiunile societății au oferit prilejul, prin participarea unor specialiști români, de a fi susținute lucrări în care sunt argumentate științific diferite aspecte ale trecutului istoric al României și s-au desfășurat acțiuni de influență pentru determinarea unor cercetători americani, membri ai Societății de studii românești, de a se situa pe o poziție obiectivă față de țara noastră.

Totodată, printre cercetătorii americani care sunt membri ai Societății de studii românești se numără și unele persoane cunoscute cu o poziție ostilă țării noastre, cum sunt DAVID NELSON, MARY HELLEN FISHER și WALTER BACON, care au publicat cărți și articole de natură să creeze o imagine nefavorabilă cu privire la situația internă din țara noastră, ceea ce impune continuarea contracarării acțiunilor acestora.

Printre temele prioritare care vor fi dezbătute în cadrul viitoarelor lucrări ale societății, se va număra participarea României la cel de Al Doilea Război Mondial.

Din țara noastră, la lucrările sesiunii din acest an vor participa istoricii DINU GIURESCU și FLORIN CONSTANTINIU, care vor prezenta comunicări privind contribuția țării noastre la zdrobirea fascismului, procesul formării statului național unitar român și politica de independență și suveranitate promovată de România de-a lungul timpului. De asemenea, Biblioteca română din New York va organiza la Universitatea din

Columbus, unde vor avea loc lucrările sesiunii, o expoziție de fotografii intitulată „Castele din Transilvania”.

Cu acest prilej vor fi alese noile organe de conducere ale Societății de studii românești din S.U.A. și din datele pe care le deținem rezultă că actuala președintă RODICA BOȚOMAN va fi înlocuită de WALTER BACON.

Având în vedere sarcinile ordonate în acțiunile „PROIECT” și „TRIUMF-40”, necesitatea valorificării posibilităților oferite de sesiunea menționată pentru menținerea și dezvoltarea climatului favorabil R.S. România, precum și în scopul contracarării unor eventuale acțiuni ostile preconizate cu acest prilej de unii specialiști americani cunoscuți cu o poziție dușmănoasă față de țara noastră, Secția a II-a va acționa în următoarele direcții:

1. Prin posibilitățile grupelor operative din Washington și New York vor fi obținute informații privind pregătirile care se fac pentru organizarea sesiunii Societății de studii românești din S.U.A., poziția actuală a specialiștilor americani care vor participa și temele care vor fi abordate de aceștia în comunicările ce le vor prezenta.

2. În cooperare cu Direcția a III-a și U.M. 0800/S se va asigura instruirea corespunzătoare a istoricilor DINU GIURESCU și FLORIN CONSTANTINIU care vor participa la lucrările sesiunii, cu accent pe sensibilizarea cercetătorilor americani, îndeosebi a celor cunoscuți cu atitudine corectă față de țara noastră, în legătură cu intensificarea acțiunilor organizațiilor iredentist-maghiare din SUA care vehiculează teze false privind trecutul istoric al României.

În cooperare cu U.M. 0225, U.M. 0610 și U.M. 0625 vom întreprinde măsuri specifice de influențare pozitivă, cu prilejul deplasărilor în țara noastră în perioada următoare, a unor lideri ai marilor organizații evreiești din S.U.A. (Arthur Schneier, Jack Spitzer, Edgar Bronfman), acțiuni care vor fi continuate prin posibilitățile grupelor operative din Washington și New York.

De asemenea, în activitățile de sprijinire a intereselor țării noastre în S.U.A. și de contracarare a unor acțiuni ostile sunt în curs acțiuni de influență asupra unor congresmeni americani de origine evreiască (Benjamin Gilman, Stephen Solarz, Gary Ackerman), prin folosirea unor președinți de firme americane, de naționalitate evrei, ca: Leopold Lefkovitz, Robert Stanton, Gerald Gerhard, Emil Finley, Emmery Zidell, Lawrence Krulik, Murray Wolfson, K. Haberman, Irving Passales.

ȘEFUL SECȚIEI,
/ss/ Col. Andrei A.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 19.393, vol. 2, f. 156-157

152.

1985 martie 11 – Telegramă expediată de Dinu de la Grupa operativă din Midia referitoare la reacții în mediile politice față de alegerea lui Mihail Gorbaciov în funcția de secretar general al P.C. movilean

STRICT SECRET

Exemplar 2

Nr. oficial 0049/HBG-203

Data 11.03.85 ora 22,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR MIDIA **URGENȚA** Urgent **DESTINATAR** HBG-203+HBU

Raportez că decesul secretarului general al P.C. movilean¹⁴⁴ are o serie de reacții la nivelul guvernului midian și al principalelor partide politice, mai ales pe fondul alegerii unui succesor care să continue procesul de destindere inițiat prin Reuniunea de la Geneva prevăzută a avea loc începând cu data de 12.03.1985.

Cu toate că prima vizită a unui suveran midian desfășurată în Movila s-a realizat în perioada în care la conducerea statului s-a aflat ¹⁴⁵, guvernul midian apreciază acest act ca pur protocolar, însă acest deces poate marca sfârșitul unei ere în Movila, scurta sa perioadă de guvernare neaducând modificări substanțiale în politica internă și externă movileană.

În Midia, după alegerea lui Mihail Gorbaciov¹⁴⁶ ca secretar general al P.C. movilean, succesor al lui C. Cernenko, este apreciată pozitiv, mai ales pentru faptul că este considerată o persoană maleabilă și deschisă. Vârsta sa, de asemenea, îi dă posibilitatea ca într-o perioadă mai îndelungată să recurgă la schimbări în politica internă și externă, cu implicații asupra relațiilor Est-Vest.

Cu toate acestea, Gorbaciov este considerat ca un adept al intervenției armate în Afganistan, un activ susținător al politicii Vietnamului în Cambodgia și cel ce l-a determinat pe liderul Sovatei T. Jivkov, să-și amâne vizita în Câmpina.

Vizita sa în Letea, în decembrie 1984, a avut ca scop subminarea alianței acesteia cu Vadu.

Negocierile de la Geneva prevăzute să aibă loc între delegația movileană și vădeană asupra controlului rachetelor balistice intercontinentale vor începe la data prevăzută, însă se apreciază că și pe acest fond vor apare modificări în cadrul mandatului delegației movilene.

Reluarea dialogului movileano-vădean și începerea negocierilor de la Geneva fără o modificare a datei prevăzute, duce la concluzia că actuala politică externă movileană nu va avea totuși mult de suferit în perioada imediată.

Având în vedere statutul Midiei în cadrul Barajului și perspectivele de aderare a acesteia la Orchestră, dispeceratul este preocupat în prezent mai mult de poziția ce o va adopta Vadu și sectoarele vest-europene față de acest eveniment.

Dinu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 18.906, vol. 10, f. 259 bis

153.

1985 martie 12 – Telegramă referitoare la aprecieri făcute în mediile politice din Spania despre alegerea lui Mihail Gorbaciov în funcția de secretar general al P.C.U.S.

¹⁴⁴ Constantin Ustinovici Cernenko (1911-1985) – secretar general al P.C.U.S. și președinte al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. (11 apr. 1984-10 mart. 1985)

¹⁴⁵ Pasaj anonimizat

¹⁴⁶ Mihail Sergheevici Gorbaciov (n. 1931) – secretar general al P.C.U.S. (1985-1991); președinte al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. (1988-1991). A inițiat, pe plan intern, o politică de radicală reformare a societății sovietice – glasnost (transparență) și perestroika (restructurare). Pe plan extern a contribuit la încheierea „războiului rece” și a sprijinit eforturile depuse în vederea dezarmării nucleare și reducerii armelor convenționale. În 1990 i-a fost decernat Premiul Nobel pentru Pace datorită faptului că a promovat o tranziție politică pașnică și a sprijinit guvernele alese în mod democratic care au înlocuit regimurile comuniste din Europa de Est.

STRICT SECRET

Exemplar 2

Nr. oficial 0013/CS/S-152**Data** 12.03.85 ora 21,00**T E L E G R A M Ă****EXPEDITOR MIDIA URGENȚA Urgent DESTINATAR CS/S-152**

Din partea lui „Gelu”, selectez:

1. Alegerea lui M. Gorbaciov în calitate de lider al partidului movilean este interpretată în mediile politice și curieristice din Midia ca un fapt în general pozitiv. Cu această alegere s-ar fi pus capăt tendinței existente până în prezent de a se promova candidați în vârstă în scopul de a se prelungi „situațiile de provizorat”. Se crede că „situațiile” de acest gen au afectat serios prestigiul țării, au „semănat” incertitudine și nesiguranță, ceea ce i-a permis fruntașului vădean să „atace” și să creeze o stare de încordare în relațiile internaționale.

Deși, în general, există convingerea că linia politică a Movilei este elaborată în colectiv de membrii Biroului Politic, se crede totuși că tinerețea noului lider, care-i asigură o anumită perspectivă în transpunerea în practică a unor idei și posibilități de a introduce reforme, poate exercita o anumită influență binefăcătoare atât pe plan intern, cât și extern.

În concepția majorității observatorilor nu se așteaptă modificări importante, pe termen scurt, în orientarea de ansamblu a politicii externe movilene.

Se crede că liderul movilean va continua, într-o primă etapă, linia politică actuală, va acționa pentru stimularea factorilor pro-brateșeni și anti-vădeni pentru ca ulterior să adopte o poziție mai ofensivă față de Vadu.

Se apreciază că unul din factorii conjuncturali care au dus la adoptarea de către fruntașul vădean a unei atitudini ofensive pe plan internațional l-a constituit, printre altele, și perioada de interimat prin care a trecut Movila în ultimii ani, lipsa unui lider movilean cu o personalitate puternică, capabil să-l înfrunte cu curaj pe fruntașul vădean. Se crede că în scurt timp liderul movilean va accepta o întâlnire cu fruntașul Vadu.

Pe plan intern este aproape sigur că liderul movilean va introduce noi idei și reforme pentru a moderniza economia movileană, pentru a o face mai eficientă și mai competitivă. Va introduce, de asemenea, noi reforme sociale și va duce o luptă înverșunată împotriva corupției. Va favoriza promovarea elementelor tinere în posturile cheie din administrație și economie. Se crede însă că toate aceste schimbări și reforme se vor introduce treptat, calculat, sub un strict control politic.

În general, există convingerea că noul lider movilean are posibilitatea să contribuie la reinstaurarea procesului de destindere, de a întreprinde pași mențiți să ducă la depășirea unor conflicte existente astăzi în lume, de a veni cu noi soluții și abordări menite să creeze o nouă atmosferă în relațiile Est-Vest.

2. Directorul colegiului midian a declarat că „dispeceratul midian își exprimă speranța că noua conducere movileană se va orienta spre o reformă a sistemului intern și că va continua politica movileană din ultimele luni, caracterizată printr-o anumită deschidere a dialogului cu Vadu”. El a adăugat că „totul pare să indice că schimbările care se vor introduce în politica Movilei vor fi mici”.

Secretarul general cu probleme internaționale al P.C. din Midia a declarat că „desemnarea lui Gorbaciov poate să însemne schimbări sensibile într-un timp scurt, dându-se dovadă de o mai mare îndrăzneală în acțiunile menite să ducă la apărarea păcii și în introducerea de importante reforme în politica internă”.

Nicu

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 18.906, vol. 10, f. 259

154.

1985 aprilie 9 – Telegramă de la Grupa operativă din Rodna cu privire la activitățile care vor fi organizate pe linia acțiunii „Arțarul”

STRICT SECRET

Exemplar 4

Nr. oficial 00179/CS/C

Data 09.04.85 ora 13,00

T E L E G R A M Ă

EXPEDITOR RODNA **URGENȚA** Urgent **DESTINATAR** CS/C+S

Pe linia examenului „ARȚARUL”¹⁴⁷ selectăm următoarele situații care vor fi întreprinse înainte, în timpul și imediat după examen:

- Cu pensiunea ceahlăeană din capitala Rodnei, sub egida „Forum” și Asociației „Dacia”, va fi organizată o amplă manifestare cultural-patriotică ceahlăeană la CA/RS, prilej cu care se va acționa pentru ca participanții să facă aprecieri și comentarii pozitive cu privire la inițiativele pe plan internațional promovate de Ceahlău în contextul examenului, la rolul, personalitatea și activitatea desfășurată de Coordonatorul Șef în direcția rezolvării pe cale pașnică a problemelor majore cu care se confruntă omenirea în etapa actuală.

Acțiuni similare vor fi organizate și în cadrul comunităților ceahlăene din Muscel¹⁴⁸, Torino și Florența.

- Înaintea examenului „ARȚARUL”, Asociația „Dacia” va publica numărul 1 al revistei „Columna”, aflată sub tipar, în semn de apreciere și de marcarea a noilor inițiative concrete de pace desfășurate de Coordonatorul Șef prin realizarea vizitei în Orșova.

- Personalități din pensiune printre care: scriitoarea Lucky Galaction, regizorul Cristea Avram, profesorul Roman Vlad, prof. univ. Ioana Ungureanu, prof. Adriana Miteșcu, Valentina Scopel Tipuriță, Cornelia Munteanu, Sofia Mișulescu, ing. Mariana Sandroni, medicii Maria Blendea, Antoaneta Dumitrescu și alții, vor trimite la Orșova telegrame de apreciere a examenului inițiat de Coordonatorul Șef, a acțiunilor și prestigiului Ceahlăului pe plan extern.

- Telegrama similară vor fi trimise de către Asociația „Dacia”, membră fondatoare a „Forum”, redacția revistei „Columna” și Asociația de balet clasic Così Liliana și Marinel Ștefănescu, care se bucură de un prestigiu deosebit în Rodna.

- Prin posibilitățile de care dispunem vom acționa ca examenul să fie reflectat în mijloacele de timbrare în masă din Rodna. Avem în vedere publicarea de materiale favorabile popularizării examenului, a noilor inițiative constructive pe plan internațional întreprinse de Ceahlău și de Coordonatorul Șef în ziarele de difuzare națională „Paese Sera” și „Il Mesagero”. Totodată vom întreprinde situații ca postul național de televiziune „Canalul 1” să difuzeze știri favorabile cu privire la examen.

- Vom întreprinde situațiile corespunzătoare pentru formarea din timp și prevenirea unor eventuale acțiuni dușmănoase Ceahlăului în legătură cu examenul, pe care

¹⁴⁷ Vizita în Canada efectuată de președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu Elena Ceaușescu, în perioada 14-18 apr. 1985

¹⁴⁸ Milano

le-ar putea iniția studenți ostili internați în oborul de la Latina sau aflați sub influența pescarilor.

În baza notei dv. tematice în legătură cu examenul, vom iniția și alte situații, despre care vom selecta de urmare.

Mihai

Robert

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 1.915, vol. 36, f. 13

155.

1985 mai 16 – Raport privind activitatea desfășurată de către secțiile operative ale U.M. 0544 în problema „Eterul”, în anul 1984 și primul trimestru al anului 1985 (întocmită de U.M. 0225)

MINISTERUL DE INTERNE

- U.M. 0544 -

S E C Ţ I A A IV-A

Nr. 0030782 din 16.05.1985

STRICT SECRET

Ex. nr. 1

R A P O R T
privind stadiul îndeplinirii sarcinilor
ce revin U.M. 0544 din
programul de măsuri în problema „ETERUL”

Referitor la activitatea desfășurată, în cursul anului 1984 și primul trimestru al anului 1985, de către Secția a IV-a și celelalte secții operative, în problema „ETERUL”, raportăm:

1. În conformitate cu Programul de măsuri „ETERUL”, cu ordinele conducerii D.S.S., ale comenzii C.I.E., o preocupare centrală a constituit-o adaptarea măsurilor, a modului de acțiune la situația operativă din problemă, obiective, acțiuni și cazuri, în legătură cu care, din studiul și analiza efectuată, datele și informațiile obținute, rezultă următoarele:

- Pe fondul agravării situației internaționale, al înrăutățirii situației operative generale, posturile de radio reacționare, în primul rând „EUROPA LIBERĂ”, dirijate și finanțate de guverne, servicii de informații, cercuri reacționare, anticomuniste, din principalele țări occidentale, în primul rând din S.U.A., au desfășurat și în această perioadă, împotriva R.S. ROMÂNIA, o intensă activitate de diversiune politică și propagandă dușmănoasă.

- „EUROPA LIBERĂ” și-a accentuat rolul de instrument și mijloc de acțiune anticomunistă și antiromânească; prin această oficină se încearcă să se inoculeze cetățenilor patriei noastre îndoiala, lipsa de încredere și ostilitatea față de regimul social-politic și conducerea țării, neîncrederea în propriile forțe, în politica de independență, subaprecierea sau disprețul față de realizările epocale din anii socialismului. Practic „EUROPA LIBERĂ” calomniază și denigrează toate laturile vieții și activității politice, economice, sociale și culturale din țara noastră.

- Acțiunile provocatoare, de instigare, au căpătat accente mai deosebite cu ocazia unor evenimente majore din viața poporului nostru, fiind, de regulă, conjugate cu acte similare ale altor mijloace de comunicare în masă din Occident. În acest context se înscriu și incitățile fățișe la o așa-zisă opoziție individuală și colectivă, sprijinirea și popularizarea

elementelor dușmănoase, pretins contestatare și disidente, certate cu legea, din interiorul țării, precum și așa-ziselor libertăți și valori ale Occidentului.

- Din analiza datelor pe care le deținem rezultă că „EUROPA LIBERĂ” utilizează pentru alcătuirea programelor sale dușmănoase următoarele „surse”: materiale acumulate în timp și implementate pe calculatoare, știrile și articolele difuzate de diferite agenții internaționale de presă, inclusiv cele ale ziariștilor occidentali care vizitează țara noastră, datele și materialele culese și transmise special în acest scop de ambasade ale statelor occidentale (mai ales S.U.A.), presa românească și emisiunile posturilor de radio și televiziune ale țării noastre (care sunt interpretate în mod dușmănos), datele furnizate de cetățeni străini care se deplasează sub diverse acoperiri în ROMÂNIA, materiale și date privind activitatea grupărilor și elementelor din emigrație, scrisorile și relatările transmise postului, pe diverse căi, de elemente ostile din țară, precum și de către persoane stabilite în Occident. În baza datelor ce le parvin, redactorii postului fabrică o mare cantitate de material denigrator inserat în diverse emisiuni.

- La nivelul administrației S.U.A., al organelor de informații americane, al conducerii postului s-au întreprins acțiuni de diversificare a programelor și modernizare tehnică a postului, au fost alocate noi fonduri și racolate noi elemente dușmănoase, originare din țara noastră.

- Se desfășoară o activitate de cercetare privind audiența emisiunilor în rândul eventualelor ascultători sub acoperirea unor așa-zise agenții de sondare a opiniei publice, prin intermediul cărora au fost recrutați transfugi, care contactează cetățeni români ce se deplasează în exterior sau stabiliți recent în străinătate, de la care se încearcă a se obține informații prin completarea unor chestionare.

- O activitate nocivă desfășoară, de asemenea, Secția pentru UNGARIA a „EUROPEI LIBERE”, care se adresează și cetățenilor români de naționalitate maghiară, pe care îi instigă la acțiuni antiromânești, cu caracter revizionist-iredentist, precum și posturile de radio „VOCEA AMERICII”, „B.B.C.”, „DEUTSCHE WELLE”, care, deși oficiale-guvernamentale, sunt înrolate în același front ostil din care face parte și „EUROPA LIBERĂ”. De altfel, între aceste posturi de radio există o strânsă legătură.

- Din punct de vedere contrainformativ se constată, în ultimul timp, un control mai sever asupra persoanelor ce intră în obiectiv, întărirea măsurilor de pază a sediului, de „protecție” a unor angajați, autorizarea unor salariați de a purta armament, se procedează la o verificare și testare atentă a celor avuți în vedere pentru angajare sau folosire în calitate de colaboratori. Pe aceeași linie, raportăm că între angajații Secției pentru ROMÂNIA există suspiciuni reciproce, grupulețe, un climat încărcat, se bănuiește existența în mijlocul lor a unor informatori ai organelor de securitate.

2. În conformitate cu prevederile Programului de măsuri „ETERUL”, ordinele conducerii D.S.S. și ale comenzi C.I.E., precum și în raport cu caracteristicile situației operative menționate, succint, mai sus, Secțiile operative ale U.M. 0544 și-au intensificat și organizat mai bine, în această perioadă, activitatea de urmărire informativă și contracarare a acțiunilor posturilor de radio reacționare, precum și a angajaților și colaboratorilor lor. Frontul de lucru s-a menținut larg și chiar dezvoltat. Sunt lucrate activ departamentele pentru ROMÂNIA și UNGARIA ale „EUROPEI LIBERE” (Secția a IV-a), precum și posturile de radio „DEUTSCHE WELLE”, „B.B.C.”, mai recent „FRANCE-INTER” (Secția I) și „VOCEA AMERICII” (Secția a II-a).

Prin acțiuni informative sunt urmăriți 120 angajați și colaboratori ai Secției pentru ROMÂNIA a „EUROPEI LIBERE” și legături ale acestora din exterior (115 – Secția a IV-a, 4 – Secția I, 1 – Secția a II-a), 6 elemente de la secția maghiară (toate la Secția a IV-a), 4 angajați ai „B.B.C.”, 7 de la „DEUTSCHE WELLE” (Secția I) și 5 de la „VOCEA AMERICII” (Secția a II-a).

Prin dosare de caz sunt luate în lucru în total 57 de elemente, dintre care 42 de către Secția a IV-a pe linia „EUROPEI LIBERE”.

Sunt în curs de identificare și verificare de către Secția a IV-a alte 20 de persoane apărute în ultimul timp în diverse emisiuni, asupra cărora urmează a se întreprinde măsuri de luare în lucru organizat.

Atenție deosebită s-a acordat în această perioadă obținerii de informații și întreprinderii de măsuri de contracarare împotriva celor mai ostili angajați și colaboratori ai „EUROPEI LIBERE” și a legăturilor lor din exterior. Unele rezultate mai bune s-au obținut în cazurile „IAGO”, „MOLIA”, „DONAU”, „CHELARU”, „CAIN”, „REBELUL”, „ESCROCUL”, „VÂNTU”, „AGATA”, „SCRIBUL”, lucrate prioritar de către Secția a IV-a. În alte cazuri, respectiv „COSTIN”, „LOVIN”, „SICĂ”, „VĂCARU”, „GORILA”, „ADRIANA”, „STĂRVUL”, „STRÂMBU”, „MARTIN”, elemente potențial periculoase, s-a acționat pentru a le menține pe o poziție de neimplicare directă în activități ostile. În 1984 și primul trimestru al anului 1985 a fost clarificată situația a 20 de elemente din exterior care, în timp, apăruseră sporadic în emisiuni sau despre care existau date că ar întreține legături cu „EUROPA LIBERĂ”.

Pe lângă lucrarea acțiunilor informative și a dosarelor de caz au fost întreprinse măsuri pentru obținerea de informații despre obiectiv ca atare, a unor date și materiale privind intențiile și planurile de viitor ale oficinei, realizarea unor măsuri de ripostă și demascare a activității dușmănoase a postului, menținerea și dezvoltarea atmosferei de suspiciune, a disensiunilor și neînțelegerilor dintre angajați, determinarea autorităților locale sau a conducerii americane de a lua măsuri împotriva unora. Totodată, în aceeași perioadă, au fost transmise unităților interne peste 70 de informații privind contacte ale unor cetățeni români, pe timpul deplasărilor în exterior, cu „EUROPA LIBERĂ”, canale prin care au fost scoase din țară date și materiale cu caracter ostil, intenții și preocupări ale unor elemente de a intra în legătură cu angajați ai oficinei. De asemenea, prin grupa „ETERUL” pe D.S.S., au fost puse la dispoziția acestor unități date utile pentru pregătirea contrainformativă și prevenirea racolării cetățenilor români pe timpul deplasărilor în unele state occidentale.

În întreaga activitate informativ-operativă s-a pus accent pe realizarea unor acțiuni combinate, complexe, în contextul cărora rețelei informative i-a revenit un rol deosebit. În 1984 și primul trimestru al anului 1985 au fost instruite cu sarcini 57 surse cu posibilități în problemă, care s-au deplasat temporar în exterior (43 - Secția a IV-a, din care 10 în cooperare cu unități interne, 13 - Secția I, 1 - Secția a II-a), unele dintre acestea reușind să obțină informații bune despre obiectiv și elementele lucrate. În aceeași perioadă au fost trimise în misiune pe termen îndelungat 11 surse (8 - Secția a IV-a, 2 - Secția I, 1 - Secția a II-a). Unele rezultate bune s-au obținut și în mobilizarea surselor din exterior, cu multe dintre acestea reușindu-se a se organiza întâlniri în țară sau în străinătate.

S-a îmbunătățit, de asemenea, într-o anumită măsură și cooperarea cu unitățile interne de securitate. În ultima perioadă, și cu contribuția U.M. 0544, a fost revitalizată activitatea grupei „ETERUL” pe D.S.S., prin care, între altele, s-au întreprins măsuri de identificare, la toate unitățile de securitate, a surselor cu posibilități pe specificul sarcinilor C.I.E., a celor ce au perspective apropiate de a se deplasa în exterior, stabilindu-se să nu se întreprindă nicio măsură în străinătate fără consultarea prealabilă a C.I.E.

3. Deși sub aspect calitativ și cantitativ activitatea informativ-operativă în problema „ETERUL”, mai ales pe linia obiectivului „EUROPA LIBERĂ”, a marcat un anumit progres, trebuie subliniat faptul că eficiența acțiunilor noastre este încă redusă, activitatea de fond dușmănoasă desfășurată împotriva țării noastre nu a fost afectată. Dintre cauzele ce determină această situație și care țin de atribuțiile și competențele noastre subliniem:

- Nu toate sursele folosite sunt de calitate și bine verificate, iar unora nu li se asigură o instruire temeinică în raport cu posibilitățile reale. Din acest punct de vedere se manifestă încă superficialitate și rutină.

- Acțiunile de pătrundere informativă în obiectivele lucrate, precum și în acțiuni și cazuri, se desfășoară greoi, nu sunt întotdeauna bine pregătite, nu se ține cont în suficientă măsură de complexitatea problemei și dificultățile de natură contrainformativă.

- A fost neglijat potențialul informativ al unităților interne centrale și teritoriale, așteptându-se de multe ori numai inițiative din partea acestora în virtutea obligațiilor ce le revin din Programul de măsuri „ETERUL”.

- În ce privește angajații și colaboratorii, precum și alte elemente din exterior lucrate în problemă, în multe cazuri nu s-a reușit obținerea de informații și date în baza cărora să se poată concepe și realiza combinații informativ-operative eficiente de compromitere și demascare. În acest sens edificatoare sunt cazurile: „HIENA”, „SCORPIA”, „IUDA”, „ȚĂRUL”, „IOVAN”, „PARȘIVUL”, „LIZA”, „BĂRBOSUL”, „LIMBUTU”, „PAPARUDA”, „BĂCANU”, „SILE”, „CAMELEONUL”, „CRAINIC”, „FARISEUL”, angajați și colaboratori ai „EUROPEI LIBERE”, care se situează pe o poziție deosebit de dușmănoasă, chiar dacă unii dintre aceștia nu apar direct în emisiuni.

- Aportul grupelor operative externe, cu excepția celei de la WASHINGTON, a fost redus, ofițerii aflați în misiune în exterior nesusținând de multe ori nici date de ordin public despre activitatea acestor oficine.

- Posturile de radio „VOCEA AMERICII”, „B.B.C.”, „DEUTSCHE WELLE”, care întrețin strânse legături cu Secția pentru ROMÂNIA a „EUROPEI LIBERE”, nu au fost lucrate pe măsura caracterului dușmănos al activității lor. Nu sunt cunoscuți și verificați toți angajații și colaboratorii, rudele și legăturile lor din țară.

- Secția în limba maghiară este insuficient acoperită prin măsurile noastre. Nu se cunosc toți angajații și colaboratorii, care dintre ei sunt originari din ROMÂNIA, rudele și legăturile lor pe teritoriul nostru, pentru a se putea asigura controlul necesar și a se preveni scurgerea de informații.

- În activitatea de contracarare a posturilor de radio reacționare, a angajaților și colaboratorilor acestora s-au manifestat și unele stângăcii, unele măsuri au fost concepute simplist, fără a se face analiza și anticipa efectele, care uneori ne-au fost defavorabile; nu în toate cazurile acțiunile au fost subordonate unui scop precis.

- Au existat, de asemenea, deficiențe în organizarea muncii și cuprinderea sarcinilor; la unele cadre s-a observat tendința de a nu se concentra asupra cazurilor prioritare, ci de a se ocupa de unele mai puțin dificile.

- Cooperarea cu unitățile interne nu a funcționat, din acest punct de vedere, în mod corespunzător, existând unele cazuri în care nu s-a acționat în mod coordonat asupra unor elemente din exterior.

4. Având în vedere cele raportate mai sus, pentru contracararea activității posturilor de radio reacționare, îndeosebi a „EUROPEI LIBERE”, a angajaților și colaboratorilor acestora, diminuarea și atenuarea conținutului dușmănos, antiromânesc, al emisiunilor, în perioada următoare se va acționa în următoarele direcții:

- Amplificarea și diversificarea acțiunilor vizând compromiterea, demascarea, timorarea, descurajarea, îndepărtarea de la „EUROPA LIBERĂ” a celor mai ostili angajați și colaboratori.

- Menținerea și accentuarea climatului de tensiune, a disensiunilor, suspiciunilor în rândul angajaților și colaboratorilor, determinarea lor pentru a acționa unii contra altora.

- Prevenirea, împreună cu unitățile interne de securitate, a plecării din țară a unor elemente, aflate în atenția „EUROPEI LIBERE”, care odată ajunse în străinătate sunt pretabile a fi racolate ca angajați ori colaboratori.

- Completarea și actualizarea studiilor și documentarelor operative asupra celor mai ostili angajați și colaboratori, a locuințelor (în unele imobile locuiesc mai mulți angajați ai diverselor departamente), locurilor și mediilor frecventate (îndeosebi localuri, cabinete medicale etc.), precum și asupra celor mai apropiate legături ale lor din străinătate, în scopul obținerii de date utile organizării de acțiuni operative.

- Întreprinderea unor măsuri combinate care să conducă la izolarea angajaților și colaboratorilor „EUROPEI LIBERE” în rândul emigrației române, determinarea, în continuare, a unor grupări, cercuri, persoane, inclusiv ostile (ex. legionari) să acționeze pentru discreditarea postului și a angajaților săi.

- Selecționarea, verificarea și instruirea în mod diversificat a surselor cu posibilități directe în obiectiv, mediile utilizate, precum și în acțiunile și cazurile în lucru. În acest sens se va proceda la reanalizarea liniei de conduită a surselor trimise în exterior cu misiunea de a penetra în obiectiv, pregătirea temeinică și trimiterea în exterior pe termen îndelungat de noi surse, cu sarcini concrete.

- Intensificarea acțiunilor de demascare publică și ripostă în presa emigrației, în cea autohtonă din diverse spații, precum și prin utilizarea altor căi și metode. Pregătirea de date și materiale care, la ordin, să poată fi folosite în unele acțiuni de demascare în presa românească.

- Luarea în lucru în mod organizat de către Secțiile de spațiu a organismelor americane care coordonează activitatea „EUROPEI LIBERE” (îndeosebi a Comitetului pentru emisiuni radiofonice internaționale – „B.I.B.”), precum și a cadrelor americane care conduc oficina.

- Lucrarea în mod organizat a Secției maghiare a oficinei, asigurarea, împreună cu organele interne, a unui control mai riguros a legăturilor sale cu elemente ostile din țara noastră. Folosirea în continuare a datelor cu caracter antiromânesc difuzate de aceasta pentru sensibilizarea unor elemente de la Secția pentru ROMÂNIA și determinarea acestora să ia poziție împotriva activității secției maghiare.

- Reanalizarea în cel mai scurt timp, de către secțiile de spațiu, a datelor ce se dețin despre posturile de radio „VOCEA AMERICII”, „DEUTSCHE WELLE”, „B.B.C.”, „FRANCE INTERNATIONAL” (care a început să emită din 1984), angajații și colaboratorii acestora și întreprinderea de noi măsuri care să asigure identificarea tuturor elementelor încadrate la aceste oficine, în vederea lucrării lor în mod organizat.

ȘEFUL SECȚIEI,
/ss/ Col. C. Ploscaru

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 30.782, f. 61-66

156.

1985 august 30 – Ordinul nr. 00281 semnat de Tudor Postelnicu, ministru secretar de stat la Ministerul de Interne și șef al Departamentului Securității Statului referitor la perfecționarea activității de securitate în domeniul comerțului exterior (I.C.E. „Dunărea”, Compartimentele A.V.S. și T.S.)

Ministerul de Interne
Departamentul Securității Statului

Strict secret

[Tovarășe g-ral mr. Tăulescu
Rog asigurați realizarea
Periodic să analizăm

DECLASIFICAT

/ss/ Gen.-lt. Aristotel Stamatoiu]

ORDINUL
MINISTRULUI SECRETAR DE STAT LA
MINISTERUL DE INTERNE
ȘI
ȘEF AL DEPARTAMENTULUI SECURITĂȚII STATULUI
Nr. 00281 din 30 august 1985

În vederea reglementării într-o concepție unitară și a perfecționării activității de securitate în domeniul comerțului exterior, a operațiunilor cu aport valutar și documentațiilor tehnico-științifice, în spiritul prevederilor Decretului Consiliului de Stat nr. 382/1982¹⁴⁹ și a Notei Raport nr. 00555 din 25.09.1982¹⁵⁰ aprobată de tovarășul Comandant Suprem;

În temeiul articolului 21 din Decretul 121/1978 privind organizarea și funcționarea Ministerului de Interne

ORDON:

Art. 1 - Cu data prezentului ordin Compartimentul Acțiuni Valutare Speciale ale cărui atribuții sunt cuprinse în anexa nr. 1 la Decretul nr. 382/1982 și Compartimentul Tehnico-Științific se vor subordona nemijlocit șefului U.M. 0107, respectiv directorului I.C.E. „Dunărea”.

Art. 2 - Întreaga activitate a compartimentelor A.V.S și T.S. se va desfășura în conformitate cu normele de compartimentare și secretizare a muncii, iar dreptul de control asupra activității acestora îl are numai șeful U.M. 0107 – directorul I.C.E. „Dunărea”. În lipsa acestuia controlul va fi asigurat de către secretarul de stat care coordonează activitatea U.M. 0107 și în același timp răspunde nemijlocit de activitatea U.M. 0107 și a compartimentelor A.V.S și T.S.¹⁵¹

Art. 3 – În vederea antrenării în și mai mare măsură a unităților operative din cadrul C.I.E. la realizarea sarcinilor I.C.E. „Dunărea”, lunar sau ori de câte ori se impune, se va analiza aportul acestora în colectivul de conducere cu participarea șefilor de unități care concură la îndeplinirea planului de export, aport valutar și obținerea de documentații T.S.

Art. 4 – Secretarul de stat care coordonează activitatea U.M. 0107 va lua măsuri pentru ca toate conturile deschise pe linia I.C.E. „Dunărea”, A.V.S. sau alte operațiuni speciale, inclusiv cele pe depozite cu caracter temporar, să fie luate sub controlul B.R.C.E. De asemeni, va urmări să se realizeze o eficiență cât mai mare prin obținerea de dobânzi corespunzătoare la sumele aflate pe depozite.

Art. 5 – Adjunctul ministrului și șef al C.I.E., va asigura un control permanent asupra modului în care se respectă și se aplică prevederile Decretului nr. 382/1982 și sarcinile stabilite prin anexa nr. 1 la decretul respectiv.

Art. 6 – Se împuternicește șeful C.I.E. ca împreună cu adjunctul ministrului care coordonează activitatea securității interne să organizeze periodic analize cu orice unitate centrală sau teritorială de securitate pentru impulsionearea activității de sprijinire a I.C.E. „Dunărea” inclusiv a acțiunilor A.V.S. și T.S.

¹⁴⁹ Doc. 108/15.10.1982

¹⁵⁰ Doc. 107/25.09.1982

¹⁵¹ Paragraful marcat cu litere cursive a fost adăugat de Tudor Postelnicu

Având în vedere că prin Decretul nr. 382/1982 se prevăd activități specifice de comerț exterior date în competența exclusivă a I.C.E. „Dunărea”, măsuri similare celor de mai sus pot fi inițiate și cu alte unități ale Ministerului de Interne, care trebuie să sprijine permanent sau temporar activitatea acestei unități.

Art. 7 – Șeful C.I.E. va exercita un control permanent prin unitatea centrală de securitate care asigură contrainformativ B.R.C.E. pentru a cunoaște dacă sumele existente în conturi sunt depuse pe depozite cu dobânzi corespunzătoare și să nu fie folosite de către B.R.C.E. în alte scopuri pentru care nu se realizează aporturi valutare eficiente. În același scop, periodic va realiza întâlniri de lucru și analiză cu președintele B.R.C.E. sau, după caz, cu sursele de informare care trebuiesc create în mod organizat în conformitate cu Normele de muncă de către unitatea centrală de securitate (*Conform Hotărârii Comitetului Politic Executiv din 1978*¹⁵²).

Art. 8 – Prezentul ordin se va difuza șefului C.I.E. și secretarului de stat care coordonează activitatea U.M. 0107, respectiv I.C.E. „Dunărea”, iar unităților interesate numai extrase cu prevederi în părțile care le privesc. *Această măsură va fi coordonată personal de șeful C.I.E.*¹⁵³

MINISTRU SECRETAR DE STAT
ȘI
ȘEF AL DEPARTAMENTULUI SECURITĂȚII STATULUI
/ss/ TUDOR POSTELNICU

NOTĂ

Directorul I.C.E. „Dunărea”, împreună cu secretarul de stat care coordonează nemijlocit unitatea, vor informa trimestrial sau ori de câte ori situația impune, în scris, Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al Departamentului Securității Statului, asupra modului în care se respectă și se realizează sarcinile prevăzute în Decretul 382/1982, precum și cele prevăzute în Anexa nr. 1 a respectivului decret.

Răspunde: Șeful C.I.E.

V

/ss/ Tudor Postelnicu

A.C.N.S.A.S., fond O.V.S., dosar nr. 291, f. 1-3

157.

1985 octombrie 26 – Raport privind stadiul dezvoltării rețelei informative a unităților Centrului de Informații Externe, în trimestrele I-III/1985

- U.M. 0517 -

Nr. 00136728/26.X.1985

STRICT SECRET

Exemplar unic

R A P O R T **privind stadiul dezvoltării rețelei informative a** **unităților Centrului de Informații Externe**

Conform raportului aprobat de tovarășul general-locotenent ARISTOTEL STAMATOIU, U.M. 0517 a efectuat un control asupra modului în care unitățile operative

¹⁵² *Ibidem*

¹⁵³ *Ibidem*

ale Centrului de Informații Externe și-au realizat sarcinile privind dezvoltarea rețelei informative și stadiul acestei activități după primele trei trimestre ale anului 1985, rezultând următoarele:

1.- Până la 30 septembrie 1985 unitățile centrale ale Centrului de Informații Externe au inclus în rețea 18 informatori străini, 87 surse de influență, 62 informatori români și au în studiu organizat în vederea recrutării 275 cetățeni străini.

În aceeași perioadă au fost abandonați 18 informatori străini, 12 surse de influență, 38 informatori români, iar 96 elemente în studiu au fost scoase din preocupare.

Pe baza sarcinilor ce au revenit în acest domeniu fiecărei unități, la nivelul Centrului de Informații Externe, planul de recrutări pe 1985 este îndeplinit în proporție de 41,8% la informatori străini, 64,4% la surse de influență, 41,8% la informatori români și 70,5% la elemente în studiu străini.

Acumulări mai substanțiale au realizat U.M. 0225 și U.M. 0199 la informatori străini (câte 6), U.M. 0208 și U.M. 0199 la surse de influență (29 și respectiv 26), U.M. 0199 la informatori români (28).

Este de semnalat că la toate unitățile operative a fost luat în preocupare un număr relativ mare de cetățeni străini în vederea recrutării, ceea ce crează bune premise pentru dezvoltarea rețelei informative în anul viitor.

Situația statistică pe unități și categorii, este prezentată în anexă.

În această perioadă, unitățile centrale au introdus în rețea unele surse valoroase care au determinat acoperirea mai bună a unor spații, probleme și acțiuni din preocupare.

Astfel, U.M. 0208 a efectuat recrutări de nivel în obiective politice și economice din Egipt, Liban, Indonezia, Pakistan, Libia, Zimbabwe și a dezvoltat rețea în problemele T.S. și antiterorism. U.M. 0199 a reușit o mai bună acoperire a obiectivelor T.S. din Anglia, Olanda, Suedia și creșterea posibilităților de influență economică în Italia și Spania. Prin recrutările efectuate și scoaterea cu sarcini în exterior a unor surse cu posibilități, U.M. 0225 și-a amplificat potențialul de acțiune în rândul organizațiilor emigrației loiale și cel de informare în mediile ostile.

U.M. 0201 și-a dezvoltat posibilitățile de influență în rândul oamenilor de afaceri din S.U.A. și Canada și a efectuat recrutări de perspectivă în rândul studenților străini din țară.

U.M. 0107/T.S. a acționat cu mai bune rezultate în rândul cetățenilor străini care acordă asistență tehnică, a studenților și doctoranzilor străini, precum și a specialiștilor P.N.U.D.

2.- Analiza stadiului creșterii potențialului informativ în raport cu planurile de recrutări evidențiază că, la toate unitățile, cel puțin la anumite categorii de surse, există rămăneri în urmă serioase față de plan, după cum urmează:

U.M. 0199, deși a finalizat 6 informatori străini, nu și-a îndeplinit planul decât în proporție de 46% la această categorie, iar din analiza fondului existent de elemente în studiu avansat nu există perspective să-și realizeze integral sarcina.

U.M. 0201 a recrutat numai 1 informator străin (14% față de plan) și 4 informatori români (33% față de plan).

U.M. 0208 a realizat numai în proporție de 55% planul la informatori străini și de 50% la elemente în studiu.

U.M. 0225, deși profilul impunea mai mult, a inclus în rețea 15 informatori români (40%).

U.M. 0107/Dunărea nu a inclus în rețea nicio sursă de influență (planificat 18) și are în preocupare organizată un număr redus de cetățeni străini, iar U.M. 0107/T.S. nu a recrutat niciun informator străin.

U.M. 0544/R a inclus, până în prezent, în rețea 3 informatori români și nu are în

studiu organizat niciun străin.

U.M. 0800/544 nu a recrutat niciun informator străin și a finalizat numai 4 informatori români.

Aceste neajunsuri au determinat ca pe unele spații ponderea potențialului informativ să fie în continuare deficitară, iar o serie de acțiuni și probleme să avanseze necorespunzător datorită lipsei de surse cu posibilități efective. Totodată, insuficienta dezvoltarea a rețelei într-o serie de obiective politice și de apărare se răsfrânge direct asupra valorii informațiilor obținute și a capacității de contracarare a acțiunilor ostile.

U.M. 0199 nu a reușit depășirea condițiilor operative complexe din Franța și R.F. Germania și, în general, dispune de puține posibilități informative și de influență în obiectivele politice din țările europene.

U.M. 0201 nu dispune de surse de nivel în cadrul Congresului S.U.A. pentru a fi în măsură să combată acțiunile dușmănoase inițiate în acest for, iar pe unele spații latino-americe, ca de exemplu Argentina, nu s-au efectuat recrutări de substanță.

La U.M. 0208 nu s-a realizat acoperirea cu rețea a unor obiective importante din spațiile Iordania, Israel, Irak, Iran, Australia, precum și a unor organizații extremiste din zona Orientului Apropiat.

Datorită acumulărilor nesemnificative în acest domeniu, probleme și acțiuni lucrate de U.M. 0225, cum ar fi „ETERUL”, „ADEVĂRUL”, „UTOPIA”, precum și unele grupări și elemente ostile din exterior nu sunt încadrate informativ în mod corespunzător, iar măsurile întreprinse nu s-au soldat cu rezultatele scontate.

O situație necorespunzătoare în privința recrutării de surse de influență există la U.M. 0107/I.C.E. „Dunărea” unde se constată dezinteres din partea ofițerilor și a factorilor de comandă (nu s-a recrutat nicio sursă), iar numeroasele contacte cu cetățenii străini nu sunt valorificate pe linie informativ-operativă.

Printre cauzele care au determinat rămănerile în urmă față de plan, în domeniul dezvoltării rețelei informative și calitatea slabă a unor surse, raportăm următoarele:

- lipsa de fermitate și exigență a cadrelor de comandă în urmărirea modului în care ofițerii din subordine acționează pentru îndeplinirea planurilor de recrutări proprii;
- aport necorespunzător al unor ofițeri pe această linie, în toate unitățile existând un număr relativ mare de lucrători care în acest an nu au realizat nicio includere în rețea sau au în preocupare elemente cu slabe posibilități;
- neefectuarea de analize periodice asupra stadiului muncii cu elementele aflate în studiu, fapt pentru care avansarea procesului de recrutare se desfășoară lent, iar unele elemente sunt menținute formal în atenție, deși rezultă că nu sunt pretabile pentru atragerea la colaborare sau nu au posibilități;
- deși se implică și sprijină lucrarea unor persoane de către subordonați, majoritatea șefilor de sectoare din unități nu au efectuat personal recrutări și au, în general, un număr redus de elemente în preocupare;
- în privința lucrării cetățenilor străini se constată rețineri din partea unor ofițeri de a intra în contact cu aceștia și insuficientă inventivitate în găsirea legendelor și acoperirilor corespunzătoare.

Raportăm că în urma controlului efectuat, conducerile unor unități (U.M. 0208, U.M. 0199, U.M. 0201) au stabilit analize și măsuri pentru finalizarea unor elemente aflate în studiu avansat, angrenarea mai susținută a ofițerilor în munca de dezvoltare a rețelei informative, astfel ca până la sfârșitul anului să se recupereze într-o proporție cât mai substanțială restanțele, iar la unele categorii de surse planurile să fie îndeplinite integral.

3.- Din studiul dosarelor a rezultat că pe ansamblu se respectă instrucțiunile și normele de evidență operativă, unele deficiențe constatate (lipsa rapoartelor de luare în studiu organizat, a planurilor de verificare, a notelor de stadiu, modul de organizare a materialelor în dosare etc.) au fost remediate pe loc sau au fost semnalate factorilor de

comandă în vederea luării măsurilor ce se impun.

Comparându-se cifrele comunicate lunar de unități, la U.M. 0503, privind dezvoltarea rețelei informative cu realitatea s-au constatat inadvertențe în plus și în minus, ceea ce denotă că sistemul de evidență și control la nivelul conducerilor unităților este deficitar. Aceasta conduce la o informare inexactă a comenzii Centrului de Informații Externe, cu ocazia raportării trimestriale ce se efectuează de către U.M. 0503.

Acest aspect a fost discutat cu comenzile unităților, stabilindu-se măsuri pentru o urmărire mai atentă a exactității datelor care se comunică la U.M. 0503.

4.- În primele trei trimestre ale anului, grupele operative teritoriale ale U.M. 0544 au introdus în rețea 21 informatori străini (în cooperare cu unitățile centrale sau în nume propriu), 24 surse de influență, 132 informatori români și au luat în studiu organizat 238 cetățeni străini.

O activitate mai bună în rândul străinilor au desfășurat grupele operative 0544 din județele Arad, Argeș, Brăila, Dolj, Galați, Iași, Prahova, Timiș, care au realizat includeri în rețea din rândul acestei categorii și au în preocupare un număr important de străini aflați pe raza județelor respective sau care vin frecvent în țară. Activitatea în acest domeniu s-a desfășurat sub controlul și cu sprijinul unităților centrale.

În privința recrutărilor din rândul cetățenilor români cu posibilități în exterior, au realizat progrese notabile grupele operative 0544 din județele Argeș, Brașov, Cluj, Constanța, Dolj, Hunedoara, Iași, Prahova, Sibiu.

Pe inia acțiunii „VENUS-I” au fost instruite în acest an 325 persoane, din care 97 au plecat în exterior, iar în cadrul acțiunii „VENUS-II” au fost lucrate 175 elemente, din care 25 au fost scoase cu sarcini în străinătate.

Situația dezvoltării rețelei informative la grupele operative teritoriale este prezentată în anexă¹⁵⁴.

Din analiza efectuată rezultă că, la unele județe cum ar fi: Alba, Bacău, Bihor, Botoșani, Călărași, Caraș-Severin, Giurgiu, Gorj, Harghita, Ialomița, Maramureș, Mehedinți, Satu Mare, Tulcea și altele, situația dezvoltării rețelei informative și a activității depuse pe linia acțiunii „VENUS” este necorespunzătoare.

Raportăm că la județele controlate până în prezent, această problemă a făcut obiectul unei analize serioase, cu fiecare lucrător în parte, stabilindu-se măsuri pentru intensificarea activității pe această linie, iar la alte județe au au fost luate măsuri de atenționare a șefilor grupelor respective pentru remedierea situației.

În controalele ce se vor efectua în continuare, precum și cu ocazia analizelor de bilanț pe 1985 avem în atenție tratarea, cu exigența ordonată de comanda Centrului de Informații Externe, a muncii în acest domeniu și vom lua măsuri pentru elaborarea unor planuri de recrutări mobilizatoare, astfel încât toți ofițerii de la grupele operative teritoriale să-și sporească contribuția la dezvoltarea rețelei informative specifică sarcinilor muncii de informații externe.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. G. Iordache

Anexă la nr. 00136728

STRICT SECRET
Exemplar unic

DEZVOLTAREA REȚELEI INFORMATIVE
a unităților centrale în perioada 1 ianuarie – 30 septembrie 1985

¹⁵⁴ Nu se publică

Unitate a	Informatori străini			Informatori români			Surse de influență			Elemente în studiu (străini)		
	Plan ifica t 198 5	Reali zat Trim · I-III	Proc ent	Planif icat 1985	Reali zat Trim · I-III	Proc ent	Planif icat 1985	Reali zat Trim · I-III	Proc ent	Planif icat 1985	Reali zat Trim · I-III	Proc ent
U.M. 0199	13	6	46%	50	28	56%	30	26	87%	75	67	89%
U.M. 0201	7	1	14%	12	4	33%	25	12	48%	70	45	64%
U.M. 0208	9	5	55%	12	7	58%	39	29	74%	68	34	50%
U.M. 0225	7	6	86%	38	15	40%	4	7	175 %	35	21	60%
U.M. 0107/ Dunăre a	-	-	-	-	-	-	18	-	-	56	21	38%
U.M. 0107/ T.S.	2	-	-	17	1	6%	14	10	71%	60	72	20%
U.M. 0544/R	-	-	-	4	3	75%	-	-	-	-	-	-
U.M. 0800/ 544	5	-	-	15	4	27%	5	3	60%	26	15	58%
Total	43	18	41,8 %	148	62	41,8 %	135	87	64,4 %	390	275	70,5 %

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 4.036, vol. 34, f. 30-33

158.

1985 noiembrie 6 – Notă semnată de Tudor Postelnicu și aprobată de Nicolae Ceaușescu privind măsurile ce vor fi luate pentru apărarea secretului de stat și modul de stabilire a relațiilor cu străinii

[XEROX

*pentru tov. gen.-col. Vlad I.
Se menține o deplină conspirativitate
față de unitățile securității interne
problemele care aparțin unităților
speciale. Nu circulă]*

STRICT SECRET

XEROX

EXEMPLAR UNIC

De acord

/ss/ Nicolae Ceaușescu

NOTĂ

cuprinzând măsurile ce vor fi luate pentru aplicarea
cu mai multă fermitate a indicațiilor Dumneavoastră
referitoare la apărarea secretului de stat și la modul
de stabilire a relațiilor cu străinii (care nu trebuie publicate)
și nu se regăsesc în propunerile supuse pentru a fi adoptate
în completare la Legea 23/1971

**CEREM PERMISIUNEA PENTRU
a Vă supune, spre aprobare, următoarele măsuri:**

1. Funcția de adjunct al secretarului Consiliului de Miniștri, una din funcțiile de director adjunct la direcțiile de comerț exterior și cooperare economică internațională, la toate MINISTERELE ECONOMICE, inclusiv la Ministerul Afacerilor Externe, respectiv la Direcția de relații economice, iar la Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale câte una din funcțiile de director adjunct de la direcțiile de ZONĂ, vor fi încadrate cu ofițeri de securitate deplin conspirați sau referenți conform H.C.M. 190/71.

Cadrele care vor ocupa aceste funcții trebuie să întrunească criteriile de ordin profesional, politic și al conduitei moral-cetățenești, prevăzute în hotărârile de partid și de stat.

2. La întreprinderile nucleare și în institutele de cercetări și proiectări, îndeosebi în acelea în care se concentrează date și informații de importanță deosebită, vor fi încadrate, după caz, și unele cadre de securitate deplin conspirate din rândul cercetătorilor sau a cadrelor ingineresti, asigurându-se și în acest mod:

- Închiderea cu mai multă eficiență a canalelor de scurgere a informațiilor, sustragere de rețete sau documentații;

- Asigurarea contrainformativă a unor specialiști din acest domeniu în procesul muncii, îndeosebi atunci când realizează contacte cu diferiți delegați străini sau, după caz, când se deplasează în exterior pentru diferite activități.

3. Pentru apărarea cu mai multă fermitate și sub toate aspectele, a secretului de stat și a persoanelor ce compun anumite delegații pe linie economică, care se constituie în țară sau se deplasează în exterior, din delegațiile mai importante vor face parte și ofițeri de securitate cu acoperiri corespunzătoare, cunoscători de limbi străine, pregătiți în problematica ce face obiectul deplasării, prilej cu care vor fi controlate mai bine și cadrele de la I.C.E. „DUNĂREA” prezente în unele delegații în exterior.

Problemele de la punctele 2 și 3 sunt ale U.M. 0544, 0195 și 0625.

4. Pentru asigurarea îndeplinirii în cele mai bune condiții a sarcinilor ce revin organelor Departamentului Securității Statului pe linia apărării secretului de stat și a modului de stabilire a relațiilor cu străinii se va constitui un serviciu independent cu atribuțiuni de a conlucra și cu unitățile speciale pe anumite cazuri și probleme, fără a se solicita noi funcții, ci prin redistribuirea de posturi din cadrul unităților Departamentului Securității Statului (U.M. 0500 se desființează).

Să trăiți!

/ss/ Tudor Postelnicu

Nr. 002118

6 noiembrie 1985

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 13.073, vol. 2, f. 119-120

159.

1985 noiembrie 18 – Notă-raport privind măsurile specifice ce vor fi întreprinse pe linia acțiunii „Castelul”, avizată de Tudor Postelnicu

STRICT SECRET DE

IMPORTANTĂ DEOSEBITĂExemplar unic

NOTĂ – RAPORT
cu măsurile specifice ce vor fi întreprinse
pe linia acțiunii „CASTELUL”

1) În scopul îmbunătățirii compoziției emigrației române din *FRANȚA* și *ANGLIA* și al antrenării acesteia la contracararea acțiunilor antiromânești și la promovarea susținută a intereselor R.S. România în relațiile cu cele două țări, vom întreprinde măsuri specifice pentru stimularea căsătoriilor unor cetățeni români cu cetățeni *francezi, englezi* sau din alte state, care să-și stabilească domiciliul în *FRANȚA* sau în *ANGLIA*.

Prin aceste căsătorii și stabilirea ambilor soți în *FRANȚA* sau în *ANGLIA* urmărim facilitarea accesului nostru în cercurile înalte din cele două țări, în vederea influențării lor să adopte atitudini favorabile R.S. România și atingerii scopului propus.

În cadrul acestei acțiuni vom selecționa și pregăti surse care să încheie căsătorii cu persoane ce dețin poziții în viața social-politică, economică și cultural-științifică din *FRANȚA* și *ANGLIA*, ori cu fii și fiice ale acestora, care să permită îndeplinirea într-un timp cât mai scurt a următoarelor obiective:

- *Penetrarea* în organisme guvernamentale, partide politice sau alte instituții cu putere de decizie;

- *Pătrunderea* în obiective economice, financiare și tehnico-științifice, organizații politice, economice, culturale și religioase cu caracter național și internațional;

- *Preluarea* conducerii unor organizații, asociații sau grupări ale emigrației române și înființarea de noi organizații și asociații loiale;

- *Contracararea* activității dușmănoase puse la cale de organizații și cercuri ostile R.S. România.

2) Pentru îndeplinirea acestor obiective se va acționa în vederea selecționării, verificării și recrutării unor parteneri potențiali din rândul:

- cetățenilor români care au solicitat autorizarea căsătoriei cu *francezi* sau *englezi*, ori cu străini de alte cetățenii, în special din țările de influență *franceză* sau *engleză* și care doresc sau vor fi dirijați să-și stabilească domiciliul în *FRANȚA* sau *ANGLIA*;

- persoanelor care au solicitat căsătoria cu cetățeni români care își au domiciliul permanent în *FRANȚA* sau *ANGLIA*;

- surselor organelor de securitate care, dirijate și controlate corespunzător, prin combinații și jocuri operative, să realizeze căsătorii cu cetățeni *francezi* sau *englezi* din rândul membrilor misiunilor diplomatice, funcționari internaționali, oameni de afaceri, corespondenți de presă, ziariști, lectori și studenți aflați în R.S. România.

În procesul muncii specifice se va acționa și în direcția atragerii la colaborare a partenerilor străini care solicită căsătoria cu cetățeni români și corespund scopului urmărit, existând garanția că vor accepta să sprijine organele noastre.

3) În selecționarea și recrutarea de noi surse se va avea în vedere ca acestea să fie loiale țării noastre, să aibă o pregătire corespunzătoare, cu experiență, poziție, calități și posibilități care să le asigure penetrarea în obiectivele stabilite și îndeplinirea sarcinilor ce le vor fi încredințate pe linia acțiunii „CASTELUL”.

4) Selecționarea acestora se va face din rândul:

- rețelei informative a organelor de securitate;

- foștilor informatori sau colaboratori care au sprijinit organele de securitate și au fost scoși din rețea din diferite motive (s-au finalizat acțiunile pentru care au fost recrutați; au fost folosiți temporar cu prilejul unor deplasări în exterior; nu au mai avut posibilități informative);

- persoane de încredere care sprijină organele de securitate în diferite obiective;
- alte persoane care să corespundă scopului acțiunii și pot fi atrase la colaborare.

5) Persoanele și sursele selecționate în acțiune cât și cele nou create vor fi temeinic verificate prin toate mijloacele muncii de securitate.

6) Pregătirea surselor selecționate se va face în funcție de sarcinile specifice ce urmează să le rezolve, obiectivele spre care vor fi dirijate și posibilitățile reale de care dispun.

7) Trimiterea surselor pregătite în *FRANȚA* și *ANGLIA* se va realiza prin folosirea căilor legale uzitate în mod curent de persoanele ce se căsătoresc cu cetățeni străini, cu luarea tuturor măsurilor de conspirativitate ce se impun.

8) Selecționarea, verificarea și recrutarea persoanelor pe linia acțiunii „*CASTELUL*” se vor efectua de unitățile centrale și teritoriale de securitate, iar pregătirea, instruirea și trimiterea în exterior de către unitățile speciale ale Departamentului Securității Statului.

Nr. 000317

18 noiembrie 1985

ANEXĂ

[Da

/ss/ T. Postelnicu]

GRUPA OPERATIVĂ

care va coordona, verifica și dirija
activitatea și cazurile
pe linia acțiunii „*CASTELUL*”

1) General-locotenent ARISTOTEL STAMATOIU, adjunct al ministrului și șef al U.M. 0544

2) General-maior BORDEA ARON, șeful Direcției I

3) General-maior MANEA GHEORGHE, locțiitor al șefului Direcției pașapoarte

4) Colonel PLEȘEA CONSTANTIN, șeful U.M. 0544/225

5) Colonel ȚAP AVRAM, șeful U.M. 0544/199

6) Locotenent-colonel TEODORESCU FILIP, locțiitor al șefului Direcției a III-a

A.C.N.S.A.S. fond S.I.E., dosar nr. 40.735, f. 260-263

160.

1985 noiembrie 20 – Hotărârea Biroului Executiv al Consiliului de Conducere al Departamentului Securității Statului din 19 noiembrie 1985 potrivit căreia, de la 30 noiembrie 1985, Unitatea Specială pentru Comerț Exterior, Protocol și Apărarea Secretului de Stat (U.M. 0500) își încetează activitatea și se constituie Serviciul Independent pentru Apărarea Secretului de Stat și Respectarea Normelor de Protocol

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

MINISTERUL DE INTERNE

DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

MINISTERUL DE INTERNE

Departamentul Securității Statului

Cabinet ministru secretar de stat

Nr. 0357 din 20 nov. 1985

[Tov. gen. Vlad

Organizați aplicarea hotărârii

în spiritul celor discutate
/ss/ Tudor Postelnicu]

H O T Ă R Ă R E A
BIROULUI EXECUTIV AL CONSILIULUI DE CONDUCERE
AL DEPARTAMENTULUI SECURITĂȚII STATULUI
din 19 noiembrie 1985

Pentru aplicarea cu mai multă fermitate și în mod mai diversificat a sarcinilor ce revin organelor de securitate pe linia apărării secretului de stat, al urmăririi respectării normelor privind stabilirea relațiilor cu străinii și al regulilor de protocol;

Pe baza aprobării date de Comandantul Suprem al Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România – tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU - pe Nota nr. 002118 din 6 noiembrie 1985 (exemplar unic)¹⁵⁵, prin care s-a dispus crearea unui Serviciu independent cu atribuții exprese în acest domeniu, au fost revăzute structura organizatorică și atribuțiile actuale ale U.M. 0500.

În acest scop, Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al Departamentului Securității Statului,

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Cu data de 30 noiembrie 1985, își încetează activitatea Unitatea Specială pentru Comerț Exterior, Protocol și Apărarea Secretului de Stat (U.M. 0500).

2. Cu aceeași dată se constituie Serviciul Independent pentru Apărarea Secretului de Stat și Respectarea Normelor de Protocol. Acest serviciu urmează să funcționeze pe lângă Direcția de Contrainformații în Sectoarele Economice. Șeful Serviciului independent va avea și funcția de locțiitor al șefului Direcției a II-a.

3. Atribuțiile fostei U.M. 0500 privind asigurarea contrainformativă a Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale, a întreprinderilor de comerț exterior, a Băncii Române de Comerț Exterior, a Direcției Generale a Vămirilor și a unităților subordonate, a societăților mixte de comercializare a unor produse, a firmelor și reprezentanțelor comerciale străine, precum și a altor obiective, vor fi preluate de către Direcția a II-a în cadrul căreia se va constitui un serviciu organizat de mai multe colective conduse de ofițeri specialiști principali II.

4. Șeful Direcției de Contrainformații în Sectoarele Economice și șeful Serviciului Independent Cadre și Învățământ vor prezenta spre aprobare organigramele și statele de organizare ale serviciului nou creat și ale compartimentului cu atribuții pe linie de comerț exterior care va face parte din structura organizatorică a Direcției a II-a. De asemenea, se vor prezenta propuneri pentru încadrarea funcțiilor din subunitățile sus-menționate.

20.XI.1985

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 13.073, vol. 2, f. 121

161.

1985 decembrie 26 – Decretul nr. 408 privind unele măsuri referitoare la apărarea secretului de stat și la modul de stabilire a relațiilor cu străinii

¹⁵⁵ Documentul 158/06.11.1985

**CONSILIUL DE STAT
AL
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA**

**D E C R E T
PRIVIND UNELE MĂSURI REFERITOARE LA APĂRAREA
SECRETULUI DE STAT ȘI LA MODUL DE STABILIRE A
RELAȚIILOR CU STRĂINII**

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România d e c r e t e a z ă:

Art. 1.- Accesul străinilor la informații, date și documente ce constituie secrete de stat ori de serviciu este interzis.

Art. 2.- Se interzice accesul străinilor, inclusiv al celor care efectuează recepția mărfurilor destinate exportului, în întreprinderi și instituții, în afara sălilor de protocol, expozițiilor, poligoanelor și a locurilor special amenajate.

Art. 3.- Străinii veniți în Republica Socialistă România la specializare ori pentru acordarea de asistență tehnică pe bază de contracte pot avea acces numai în secțiile sau sectoarele de producție ale unităților socialiste ce fac obiectul înțelegerilor încheiate cu partenerii străini. În toate aceste cazuri, accesul străinilor va fi permis numai pe baza aprobării nominale date de către miniștri sau ceilalți conducători de organe centrale, cu acordul organelor Departamentului Securității Statului.

În cazul în care asistența tehnică urmează să fie asigurată, în mod excepțional, pe baza unor acorduri guvernamentale, în obiective sau locuri de muncă de importanță deosebită pentru apărarea secretului de stat, accesul străinilor va fi permis numai în condițiile alin. 1.

Lista unităților și locurilor de muncă de importanță deosebită pentru apărarea secretului de stat se stabilește, prin decizie prezidențială, la propunerea ministerelor și celorlalte centrale interesate, cu avizul Departamentului Securității Statului și se modifică sau se completează anual în aceleași condiții.

Art. 4.- Traseele de acces al străinilor în obiectivele economice, indiferent de natura acestora, vor fi stabilite în conformitate cu normele și regulile care reglementează apărarea secretului de stat.

Pe toată durata cât se află în obiective, străinii, inclusiv cei veniți pentru specializare sau asistență tehnică, vor purta halate și ecusoane – distincte de cele folosite de personalul propriu – și vor fi însoțiți de persoane anume desemnate în acest scop de conducerea unității, cu acordul organelor competente ale Departamentului Securității Statului.

Art. 5.- Conducerile ministerelor, celorlalte organe centrale, ale centralelor, întreprinderilor și instituțiilor, cu sprijinul organelor competente ale Departamentului Securității Statului, vor delimita, strict, sectoarele și compartimentele în care pot avea acces străinii veniți la specializare, pentru asistență tehnică sau alte activități și vor stabili măsuri și reguli specifice pentru prevenirea deplasării străinilor în alte locuri decât cele stabilite.

Nerespectarea de către străini a măsurilor și regulilor stabilite pentru fiecare unitate atrage întreruperea accesului acestora în unitățile în care își desfășoară activitatea.

Art. 6.- Conducerile ministerelor, ale celorlalte organe centrale, centralelor, întreprinderilor și instituțiilor vor stabili măsuri și reguli specifice care să asigure prevenirea accesului cetățenilor români neautorizați în obiectivele și locurile de muncă de importanță deosebită pentru apărarea secretului de stat.

Art. 7.- Miniștrii, adjuncții acestora, secretarii de stat și asimilații lor vor lua măsuri ferme pentru ca primirea străinilor pentru tratative, convorbiri, în audiență și alte

asemenea activități să se desfășoare numai în încăperi anume destinate – camere de protocol – stabile, de comun acord, cu organele competente ale Departamentului Securității Statului.

Primirea străinilor sau delegațiilor străine pentru tratative, convorbiri, în audiență sau alte asemenea activități, în birourile de lucru ale miniștrilor, adjuncților acestora, secretarilor de stat și asimilaților lor ori ale altor cadre de conducere este interzisă.

Art. 8.- Conducătorii unităților socialiste sunt obligați să verifice și să aprobe materialele referitoare la activitatea unităților pe care le conduc și care urmează să fie difuzate prin presă sau alte publicații, prin emisiuni de radio, televiziune, proiecții cinematografice ori expuse în expoziții, în scopul prevenirii includerii în aceste materiale a informațiilor, datelor, imaginilor sau exponatelor care, potrivit legii, constituie secrete de stat.

Art. 9.- Organele Departamentului Securității Statului au obligația să ia măsuri pentru prevenirea divulgării secretului de stat prin materiale ce urmează să fie date publicității sau alte forme ce pot duce la divulgarea secretului de stat.

Art. 10.- Funcțiile de șef de protocol din aparatul Consiliului de Miniștri, ministere – cu excepția Ministerului Apărării Naționale – și de la alte organe centrale vor fi încadrate cu ofițeri activi de securitate. În cazuri cu totul excepționale aceste funcții pot fi încadrate și cu ofițeri de securitate în rezervă.

Numirea personalului compartimentelor de protocol și documente secrete și desemnarea celui care, pe lângă îndatoririle curente de serviciu, va îndeplini și asemenea atribuții, se fac de către conducătorii unităților socialiste, numai din rândul cadrelor bine cunoscute și verificate, cu avizul organelor Departamentului Securității Statului.

În cazul neacordării sau retragerii avizului prevăzut la alin. 2, conducătorii unităților socialiste sunt obligați să nu mai permită persoanelor în cauză să lucreze în compartimentele de protocol și documente secrete sau să îndeplinească atribuții cu asemenea caracter.

Art. 11.- Birourile executive din ministere și celelalte organe centrale, cu sprijinul organelor Departamentului Securității Statului, vor controla periodic modul în care se respectă prevederile legale referitoare la apărarea secretului de stat, accesul străinilor în unitate și evidența cadourilor primite de la aceștia, precum și modul în care se desfășoară activitățile cu străinii.

Organele Departamentului Securității Statului pot face controale și în mod independent, în temeiul atribuțiilor ce le revin potrivit legii.

Constatările făcute cu prilejul acestor acțiuni vor fi analizate trimestrial și ori de câte ori este nevoie, în birourile executive din ministere și celelalte organe centrale, iar concluziile rezultate și măsurile luate pentru creșterea fermității în aplicarea și respectarea legii în acest domeniu vor fi prezentate, după caz, în consiliile de conducere sau în adunările generale ale oamenilor muncii, inclusiv la nivelul centralelor industriale sau al unităților subordonate.

Art. 12.- Pentru coordonarea tuturor acțiunilor organizate și desfășurate pe linia apărării secretului de stat, accesului străinilor și respectării regulilor de protocol, va fi desemnat, prin ordin al ministrului sau conducătorului organului central, un adjunct al acestuia sau un secretar de stat.

Art. 13.- Participarea personalului unităților socialiste la acțiunile protocolare organizate de misiunile diplomatice, oficiile consulare și celelalte reprezentanțe străine asimilate acestora, acreditate în Republica Socialistă România, se poate face, indiferent de modul în care a fost invitat, numai cu avizul nominal dat de Ministerul Afacerilor Externe.

Ministerele și celelalte organe centrale vor da curs invitațiilor primite direct pentru a participa la acțiunile protocolare prevăzute la alin. 1, numai după primirea avizului de la Ministerul Afacerilor Externe.

Art. 14.- Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale vor lua măsuri ca angajarea, prin Oficiul de Deservire a Corpului Diplomatic și prin „ARGUS”, a cetățenilor români la misiunile diplomatice, oficiile consulare, reprezentanțele consular-comerciale și alte reprezentanțe străine acreditate în Republica Socialistă România, să se facă numai cu avizul organelor competente de stat. Contractele de muncă ale acestei categorii de persoane se vor încheia pe o durată de cel mult un an, putând fi reînnoite în aceleași condiții.

Art. 15.- Ministerul Afacerilor Externe va lua măsuri ca, pe baza principiului reciprocității, membrilor misiunilor diplomatice, ai oficiilor consulare și ai altor reprezentanțe străine acreditate în Republica Socialistă România să li se aplice aceleași restricții cu privire la deplasarea pe teritoriul țării și stabilirea de relații cu autoritățile sau unitățile socialiste române, care sunt impuse membrilor misiunilor diplomatice, ai oficiilor consulare sau ai altor reprezentanțe române acreditate în țările respective.

Art. 16.- Conducătorii ministerelor și ai celorlalte unități socialiste vor lua măsuri disciplinare severe, inclusiv desfacerea contractului de muncă, împotriva persoanelor care săvârșesc abateri de la dispozițiile legale referitoare la apărarea secretului de stat, desfășurarea activității de protocol și relații cu străinii sau de la normele de compartimentare a muncii din locurile unde își desfășoară activitatea.

Art. 17.- Cazurile mai deosebite de încălcare a prevederilor prezentului decret vor fi prelucrate în adunările generale ale oamenilor muncii de către conducătorii unităților socialiste respective.

Art. 18.- Ministerele și celelalte organe centrale interesate sunt obligate să ia măsuri, în termen de 30 de zile, pentru cunoașterea, sub luare de semnătură, în părțile ce le privesc, a prevederilor prezentului decret de către personalul din subordine.

Pe baza prevederilor prezentului decret, miniștrii și conducătorii celorlalte organe centrale vor lua măsuri de completare și actualizare a ordinelor și instrucțiunilor proprii emise în temeiul dispozițiilor legale privind apărarea secretului de stat și relațiile cu străinii.

Art. 19.- Pe data intrării în vigoare a prezentului decret orice dispoziții contrare se abrogă.

NICOLAE CEAUȘESCU
PREȘEDINTELE
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

București, 26 decembrie 1985
Nr. 408

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 13.073, vol. 2, f. 122-129

162.

1986 ianuarie 30/februarie 3 – Notă-raport semnată de Tudor Postelnicu și aprobată de Nicolae Ceaușescu referitoare la măsurile propuse pentru aplicarea prevederilor Decretului 408/1985

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN
COMITETUL CENTRAL

CANCELARIA
Nr. H.324

3 februarie 1986

Tovarășului

TUDOR POSTELNICU

Vă comunicăm că a fost aprobat raportul Departamentului Securității Statului nr. D/00122 din 30 ianuarie 1986. (Se anexează).

CANCELARIA C.C. AL P.C.R.,
/ss/ Silviu Curticeanu

[Tov. Gl. Vlad

De transmis o notă cu măsurile
aprobate de conducere.

- U.M. 0500 A
- Dir[ecția] a II-a
- Toate sec. județene (I.M.B.S.).
- Să o vadă și eu.

/ss/ Tudor Postelnicu
3 II 1986]

STRICT SECRET
[XEROX
Unic]

Da

/ss/ Nicolae Ceaușescu

NOTĂ – RAPORT

I. În spiritul orientărilor primite și a sarcinilor rezultate din Decretul nr. 408 din 26 decembrie 1985, raportăm că Departamentul Securității Statului a executat măsurile organizatorice care se impuneau și a trecut la aplicarea noii concepții de muncă ordonată de Dumneavoastră pentru apărarea cu mai multă fermitate a secretului de stat, respectarea normelor de stabilire a relațiilor cu străinii și a regulilor de protocol.

1. Până la 15 februarie a.c. urmează să fie numiți ofițeri de securitate pe funcțiile de șefi de protocol la ministere și celelalte organe centrale.

2. De asemenea, tot până la aceeași dată, ministerele și celelalte organe centrale vor fi sprijinite în activitatea de întocmire a regulamentului-cadru al compartimentelor de protocol.

3. Conform prevederilor Decretului nr. 408/1985, la toate ministerele și celelalte organe au fost înființate camere de protocol, special amenajate pentru primirea străinilor. Niciun ministru nu mai primește delegații străine sau alte persoane oficiale străine decât în camerele de protocol special amenajate.

4. Accesul străinilor (delegaților) în întreprinderi și instituții este permis numai în condițiile prevăzute de lege și pe trasee anume stabilite, însoțiți de persoane avizate de organele de securitate și cu purtarea echipamentului și însemnelor distincte de cele ale personalului propriu.

II. Raportăm că în condițiile aplicării noilor prevederi legale, de la 01 ianuarie a.c. până la 30 ianuarie a.c., ministerele și unitățile subordonate acestora au luat aprobare de la organele ierarhic superioare pentru a avea acces în ministere, la alte organe centrale și unitățile subordonate acestora peste 6.000 străini, dintre care peste 50% pe probleme de comerț și cooperare economică, iar restul pentru alte activități.

III. În prezent, organele de securitate întreprind măsuri complexe de verificare în vederea reverificării și avizării persoanelor care lucrează în sistemul de documente secrete

sau de protocol din ministere, celelalte organe centrale și unitățile subordonate acestora și, respectiv, de înlăturare din aceste locuri de muncă a celor necorespunzătoare.

Unitățile Departamentului Securității Statului vor acționa cu toată fermitatea în spiritului indicațiilor Dumneavoastră, pentru aplicarea și respectarea întocmai a prevederilor legale privind apărarea secretului de stat, respectarea normelor de stabilire a relațiilor cu străinii și regulilor de protocol, în scopul prevenirii scurgerii de informații din întreprinderi și instituții.

N o t ă:

Raportăm că, o problemă nesoluționată de către guvern se referă la modul de efectuare a controlului calității și recepționării produselor destinate exportului pe fluxul de fabricație prin reprezentanții străini, deoarece Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale a convenit, în anii 1984 și 1985, până la apariția Hotărârii Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și a Decretului nr. 408, încheierea de contracte cu firmele străine cu includerea unor asemenea clauze de către întreprinderile de comerț exterior.

- Adresăm rugămintea să se transmită indicații, prin Cancelaria C.C. al P.C.R., ca în cel mai scurt timp guvernul să prezinte propuneri pentru reglementarea situației (îndeosebi la industria ușoară și alte ministere cu probleme similare) în spiritul Decretului nr. 408/1985.

- Organele de securitate centrale și teritoriale ale Departamentului Securității Statului să nu permită accesul străinilor pe fluxul tehnologic nici în unitățile în care Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale are prevederi de clauze cu parteneri externi, decât în locurile special amenajate, prevăzute în decret, până când nu se vor aproba noi reglementări.

- Secretariatul General al Consiliului de Miniștri să transmită Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale și ministerelor economice măsurile pe care Dumneavoastră le veți aproba din prezenta notă și atragerea atenției pentru respectarea prevederilor Decretului nr. 408/1985, până la aprobarea de noi reglementări.

- Până la 15 februarie 1986, Departamentul Securității Statului va desemna cadrele, respectiv șefii de protocol, iar aceștia se vor ocupa în exclusivitate de sarcinile ce le revin din Decretul nr. 408/1985 și vor coordona birourile (compartimentele) de documente secrete ale ministerelor și instituțiilor centrale. Adresăm rugămintea ca această măsură să fie adusă la cunoștință, prin Secretariatul General al Consiliului de Miniștri, tuturor ministerelor și instituțiilor centrale.

Față de cele raportate, Vă rugăm dispuneți.

Să trăiți!

/ss/ Tudor Postelnicu

Nr. D/00122
din 30 ianuarie 1986

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 13.073, vol. 2, f. 144, 147-148

163.

1986 aprilie 21 – Raport privind controlul de fond efectuat la U.M. 0199 asupra stadiului activității informativ-operative pe spațiul Anglia

DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

Exemplar nr. 1

- U.M. 0544 -

Nr. 517/007215 din 21.04.1986

R A P O R T**privind controlul de fond executat asupra stadiului
activității informativ-operative pe spațiul ANGLIA**

În conformitate cu planul aprobat, s-a efectuat la U.M. 0199 un control de fond asupra stadiului activității informativ-operative pe spațiul Anglia.

În urma controlului au rezultat următoarele aspecte mai importante:

I. Organizarea și planificarea activității informativ-operative se efectuează pe baza ordinelor și indicațiilor conducerii C.I.E., ținându-se cont și de specificul situației operative caracteristice acestui spațiu și evoluțiile acesteia.

Colectivul care se ocupă de Anglia este format din șase ofițeri în Centrală, trei la acoperire și unul la grupa operativă externă.

Ofițerii își organizează activitatea curentă pe bază de planuri de muncă săptămânale și lunare.

Săptămânal și lunar, realizarea sarcinilor din planurile proprii de muncă ale ofițerilor este analizată la nivelul șefului sectorului și trimestrial la nivelul conducerii unității.

Pentru stimularea și dinamizarea activității profesionale a ofițerilor, șeful sectorului, mr. Hulubei Florea, a introdus în practică încă un instrument de organizare a muncii, respectiv „Planul cadru anual” al fiecărui ofițer.

Acest plan cadru personal este întocmit în baza analizei încărcăturii reale a ofițerului, ținându-se seama de necesitățile muncii pe linie de rețea și în sectoarele de responsabilitate concretă stabilită (probleme, obiective, acțiuni).

Având în vedere importanța spațiului Anglia pentru activitatea specifică, în perioada controlului conducerea unității a hotărât și întocmirea, împreună cu U.M. 0225, a unui „Program de activitate” cuprinzând sarcini prioritare, eșalonate pe următorii doi ani, care trebuie rezolvate pe acest spațiu.

II. Prin conjugarea eforturilor și posibilităților existente în țară și exterior, s-a reușit să se mențină la un nivel corespunzător cunoașterea situației operative din spațiu.

În acest sens, este de reținut atitudinea generală a Marii Britanii de înăsprire a relațiilor cu țările socialiste, cu unele nuanțe mai favorabile României, îndeosebi în domeniul economic, cultural și altele.

Rețin însă atenția și unele acțiuni ale organelor speciale dintre care menționăm:

- încercări de racolare a unor tehnicieni și specialiști, mai ales din grupurile aflate la specializare pe linie B.A.C., Rolls-Royce, marinari sau alți delegați ce efectuează deplasări temporare;

- încercări repetate de introducere la ambasadă de tehnică de ascultare sub motivul revizuirii circuitelor telefonice, pătrunderi în imobilele de la Trebovir și Gloucester Palace, încercarea de reținere a șoferului Manea Vasile;

- continuarea publicării unor articole ostile sau denigratoare la adresa țării noastre în ziarele „The Times”, „The Daily Telegraph”, „The Guardian” sau „The Economist”;

- folosirea de către serviciile secrete britanice a unor persoane cu vederi naționalist-iredentiste maghiare prin angrenarea lor în acțiuni ostile țării noastre;

- dirijarea în scop provocator, pe lângă reprezentanții oficiali români, a unor persoane ca George Pop („consultant” al firmelor B.A.C. și Rolls-Royce), George Barry (de la firma B.A.C.), Denis Deletant (profesor la Universitatea din Londra), Paul Beza și

Gorodi Mattew (comercianți), Horia Georgescu și familia Strănescu (din gruparea ostilă lui Iancu Rațiu), suspecți de apartenență la serviciile speciale engleze.

În consecință, se poate aprecia că situația operativă din Marea Britanie este pe fond favorabilă activității noastre de informații externe, comparativ cu alte spații europene, dar în ultima perioadă se constată o oarecare amplificare a fenomenului ostil, dirijat și organizat cu sprijinul direct al serviciilor speciale.

Aceasta obligă în continuare ofițerii colectivului la intensificarea activității pentru cunoașterea și aprofundarea elementelor constitutive ale situației operative și evoluțiilor acestora, o mai bună organizare a muncii, îndeosebi în acțiunile pe linie de apărare.

III. Activitatea desfășurată pe linie de apărare este în conformitate cu sarcinile stabilite în planurile de măsuri pe D.S.S. și C.I.E. Cele 14 acțiuni deschise pe spațiu au planuri de măsuri actualizate.

În marea majoritate a acestora există o mai bună cunoaștere a situației operative și problematicei concrete pe care o implică lucrarea fiecărei acțiuni, o bogată documentație operativă și oficială asupra acestora și un număr corespunzător de informații.

Acestea au permis finalizarea unor măsuri de prevenire și contracarare a acțiunilor dușmănoase la adresa țării noastre, între care raportăm:

- instruirea și marșrutizarea unei surse,¹⁵⁶ care, pe linia acțiunii „Utopia”, va acționa pentru dezinformare, influență și obținere de informații pe lângă Iancu Rațiu și organizația sa;

- în cadrul acțiunii „Realitatea” (combaterea propagandei ostile a cercurilor iredentiste maghiare) au fost finalizate două lucrări și publicate mai multe articole pe această temă;

- s-a organizat aducerea în țară a unei personalități religioase britanice, asigurându-i-se o documentare corespunzătoare și care, ulterior, a realizat o emisiune la „B.B.C.” și a publicat un articol pe tema drepturilor și libertăților religioase asigurate în țara noastră;

- pentru demascarea lui Gh. Calciu-Dumitreasa, au fost publicate două articole scrise pe baza materialelor noastre;

- pe linia acțiunii „Retro”, prin sursa „Renata”,¹⁵⁷ s-a acționat ofensiv în cadrul Parlamentului britanic, determinându-se renunțarea sau diminuarea sprijinului acordat de unii parlamentari englezi, membri ai Consiliului Europei, raportului Blaauw¹⁵⁸;

¹⁵⁶ *O sursă!* – adnotare gen. A. Stamatiou

¹⁵⁷ *O sursă!* – adnotare gen. A. Stamatiou

¹⁵⁸ J.D. Blaauw (Olanda) - deputat în Adunarea parlamentară a Consiliului Europei (Parlamentul European); vicepreședinte al Comisiei Adunării parlamentare pentru relațiile cu țările europene nemembre. În această calitate a prezentat un raport referitor la politica partidului și statului român în problema națională, cu deosebire la situația minorității maghiare din România (persecuția membrilor ei din cauza originii etnice), raport care a stat la baza Rezoluției adoptate la 6 aug. 1984. În telegrama din 25.09.1984, ambasadorul român la Haga, Constantin Stătescu, sugera „transmiterea unui protest oficial (comunicare) din partea Marii Adunări Naționale, a Consiliului de Stat sau guvernului, prin care să se ceară scoaterea de pe ordinea de zi sau amânarea dezbaterii, pentru a se asigura o documentare corectă. În comunicare să se releve că guvernul român nu a fost informat oficial și din timp asupra conținutului documentelor supuse discuției. În scrisoare s-ar putea adresa invitația ca o delegație a comitetului să vină în România pentru a se informa la fața locului asupra realităților românești” – A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 41.877, vol. 2, f. 185-187. Constantin Stătescu a fost ambasador în Olanda în perioada 28.06.1984-15.03.1990

- s-a acționat, în cooperare cu U.M. 0625, pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor ostile realizate de Petre Tulbure, provocator aflat în slujba serviciilor secrete engleze.

În unele acțiuni prioritare ca „Scutul”, „Alfa”, „Eterul”, „Solistul” și chiar „Intrusul”, realizarea măsurilor operative propuse și analiza activității desfășurate s-au făcut în mod discontinuu și în multe cazuri activitatea s-a situat în urma necesităților impuse de evoluția situației operative în acțiunile respective.

Între deficiențele manifestate pe linia lucrării acestor acțiuni, raportăm:

- existența unui număr important de elemente luate în evidență pe lângă aceste dosare, inclusiv în forme organizatorice de urmărire informativă, față de care nu s-au întreprins măsurile operative necesare pentru clarificarea situației lor, finalizarea sau avansarea executării sarcinilor de urmărire informativă în intervalul de 2-4 ani de când se află în atenție;

- un mare număr de elemente aflate în atenție despre care se dețin date de identificare și asupra unor acțiuni ostile întreprinse, fără a fi luate în evidență la U.M. 0503 pe lângă dosarele în care sunt lucrați;

- existența unor elemente menținute ca „balast” în atenție; din măsurile specifice întreprinse și informațiile obținute a rezultat că nu au mai întreprins și nu mai intenționează să întreprindă acțiuni ostile, pot fi scoase din formele de preocupare activă în care sunt menținute și luate în lucru alte elemente care se impun;

- lucrarea, în paralel, a unor elemente pe linia a două sau mai multor acțiuni de apărare, fiind dificilă urmărirea unitară a evoluției acestor cazuri. Se impune reanalizarea globală a acestor acțiuni, cel puțin la nivelul conducerii sectorului și stabilirea de măsuri și termene concrete pentru remedierea acestor deficiențe care au fost semnalate, la fiecare acțiune în parte, ofițerilor care au dosarele respective în responsabilitate.

Raportăm că, încă din perioada controlului, ofițerii au luat măsuri organizatorice și operative¹⁵⁹ în scopul soluționării unora din deficiențele semnalate.

În unele acțiuni ca: „Orfeu”, „Mirajul”, „Racul”, „Rutierul”, „Oceanul” și „Corbii” (legionari), deschise în intervalul septembrie 1985 - februarie 1986, aflate în general în faze incipiente de organizare și lucrare, se impune dinamizarea activității pe linia acestora.

Prioritar, se impune o analiză profundă și selecționarea atentă din cadrul numeroaselor elemente aflate în atenție, îndeosebi pe linia acțiunilor „Alfa”, „Atlas” și chiar „Scutul”, a unor specialiști care au refuzat întoarcerea în țară dar care nu au intenționat și nu intenționează¹⁶⁰ să întreprindă acțiuni ostile, în vederea folosirii lor în acțiunile „Orfeu” și „Miraj” (oameni de știință și cultură, specialiști).

Totodată, este necesară reanalizarea stadiului muncii și impulsionearea urgentă a acestora pe linia acțiunii „Retro”, date fiind posibilitățile bune de care se dispune, potențialul informativ și de influență existent pe spațiu, cât și faptul că unii susținători activi ai raportului Blaauw sunt deputați englezi pe lângă care există posibilitatea continuării unor acțiuni mai organizate și eficiente de influențare.

Cu prilejul controlului au mai rezultat și următoarele:

- Existența unor organizații religioase în Anglia, care desfășoară sub această acoperire acțiuni ostile îndreptate împotriva țării noastre; deși, deocamdată, fenomenul nu a cunoscut o amploare deosebită și în bună măsură s-a reușit cunoașterea și prevenirea unor asemenea acțiuni, a rezultat necesitatea lucrării organizate a problemei „Credința” pe acest spațiu.

¹⁵⁹ De verificat în 10 zile și raportat - /ss/ A. Stamatoiu

¹⁶⁰ De unde se știe? - /ss/ A. Stamatoiu

- Până în prezent, au fost realizate sau sunt în faze diferite de lucru mai multe acțiuni pe linia promovării adevărului istoric, fiind necesară organizarea centralizată și unitară a muncii în această direcție prin deschiderea unui dosar la problema „Realitatea”.

În concluzie, apreciem că activitatea de ansamblu desfășurată de colectivul Anglia pe linie de apărare nu s-a aflat întotdeauna la nivelul cerințelor și cu toate că amploarea fenomenului ostil nu se ridică la nivelul altor spații europene, se impune o mai bună organizare a activității, adaptarea permanentă la evoluțiile situației operative din spațiu și fiecare acțiune în parte.

IV. Activitatea desfășurată de colectivul Anglia pe linie de promovare s-a aflat permanent în atenția ofițerilor din Centrală și de la grupa operativă externă, reușindu-se prin mijloace specifice să se sprijine derularea corespunzătoare a unor operațiuni, identificarea altora noi, orientarea unor firme și oameni de afaceri către I.C.E. „Dunărea”, menținerea și dezvoltarea unui climat favorabil țării noastre în Anglia, precum și realizarea unor acțiuni de influență politică.

1) Activitatea de promovare pe linie economică

Organizatoric, activitatea pe acest plan se desfășoară în cadrul a 8 acțiuni, care asigură cuprinderea unei importante părți a problematicii relațiilor economice bilaterale.

Valoarea totală a exporturilor (în care colectivul a fost implicat în 1985) este de 17.533.000 dolari, ceea ce reprezintă aproximativ o cincime din totalul exporturilor românești în Anglia – exceptând produsele petroliere.

Ca structură, aproximativ 50% reprezintă produse cu un grad mai ridicat de prelucrare (autoturisme ARO și Dacia, mobilă, produse stratificate, frigidere, televizoare), cealaltă jumătate fiind constituită din blocuri de aluminiu, tablă groasă, produse ale industriei ușoare, porțelan, faianță, sticlărie etc.

Prin rezultate pozitive se detașează acțiunile „Roata” (vizând reluarea exporturilor de autoturisme ARO și Dacia), „Dunărea” (diverse operațiuni pe linia I.C.E. „Dunărea”), „Tractorul” (acțiune nou deschisă, vizând reluarea exporturilor noastre de tractoare).

În acțiunile „Comerciantul” (export avioane ROMBAC) și „Vulturul” (export în contrapartidă la importurile noastre pe linie B.A.C.), deși s-a depus un volum important de muncă, se impune o mai bună organizare și dinamizarea activității, pentru atingerea obiectivelor aprobate la deschiderea acțiunilor respective.

O activitate mai puțin corespunzătoare se desfășoară în acțiunile:

a) „Mina” și „Bradul”, care nu au fost abordate încă din faza inițială de pe baze suficient de documentate și realiste și obiectul lor se suprapune în bună măsură cu celelalte acțiuni deschise pe spațiu.

b) „Acordul”, având un caracter politico-economic, deschisă pentru „determinarea părții britanice să răspundă favorabil cererilor românești de sporire a exporturilor în Marea Britanie și Piața Comună, precum și de ridicare a restricțiilor și barierelor impuse de C.E.E. în relațiile economice și de cooperare cu România”.

Până la o anumită fază, acțiunea s-a desfășurat corespunzător, fiind de subliniat implicarea noastră în organizarea și buna desfășurare a celor două misiuni economice realizate de delegația condusă de lordul Wilson¹⁶¹, protocoalele și acordurile încheiate pentru aproximativ 100 milioane dolari, eșalonați pe cinci ani.

Totuși, dintr-o analiză a activității pe linia acțiunii, rezultă că:

- nu s-a urmărit îndeaproape încheierea de contracte în cadrul protocolului și mai

¹⁶¹ Lordul Harold Wilson (1916-1995) – prim-ministru al Marii Britanii de două ori (16.10.1964-19.06.1970 și 04.03.1974-16.03.1976); a condus delegația formată din parlamentari și oameni de afaceri britanici care au vizitat țara noastră, fiind primit de președintele Nicolae Ceaușescu la 9 mart., și respectiv, 18 oct. 1985 – Cf. *Istoria politicii externe românești în date*, p. 551 și 559

ales producerea mărfurilor și realizarea exporturilor la contractele încheiate;

- nu s-a acționat suficient pe linia informării operative a factorilor de decizie competenți referitor la deficiențele apărute;

- au existat neajunsuri organizatorice și în pregătirea vizitelor unor reprezentanți de firme engleze la București.

Aceste deficiențe și importanța acțiunii impun analiza amănunțită a acestora la conducerea unității și stabilirea de măsuri pentru reluarea activității specifice de sprijinire a finalizării sale, angrenarea mai susținută a surselor cu posibilități existente.

În concluzie, apreciem că gradul de implicare al ofițerilor colectivului pe linie economică nu este încă la nivelul cerințelor, impunându-se mobilizarea eforturilor pentru îmbunătățirea structurală a exporturilor și mai ales pentru sprijinirea creșterii lor substanțiale, dată fiind importanța Angliei și capacitatea de absorbție a pieței sale, nivelul scăzut la care au ajuns exporturile noastre în general, potențialul de influență de care dispunem și sarcinile care ne revin în această privință.

Totodată, este necesar să fie studiate și aprofundate posibilitățile pe care le oferă Anglia pentru promovarea intereselor țării noastre în raport cu Piața Comună și unele state din Commonwealth, având în vedere pozițiile pe care le deține fosta metropolă în multe dintre acestea.

2) Activitatea pe linie de popularizare și influență politică.

Pe acest plan, colectivul Anglia desfășoară o activitate corespunzătoare, detașându-se în principal, prin număr, calitate și eficiență, acțiunile realizate pe linie de popularizare.

Acestea vizează publicarea de cărți din gândirea politică a tovarășului Comandant Suprem, referitoare la istoria României, cultura și civilizația poporului nostru.

Sunt de menționat, de asemenea, editările de publicații și ziare sub controlul nostru nemijlocit, precum și publicarea, în anul 1985, a 82 de articole și determinarea difuzării a 28 de emisiuni radio și T.V. favorabile; 21 de articole din cele 82 publicate au urmărit contracararea unor materiale ostile. Apariția în continuare a unor materiale ostile țării noastre în unele ziare de mare tiraj din Anglia, necesită mobilizarea permanentă a eforturilor atât pentru publicarea de materiale favorabile cât și pentru cunoașterea din timp și prevenirea apariției unor articole necorespunzătoare.

Pe linie politică, sunt în lucru două acțiuni:

- „Înțelegerea” – vizând editarea unei cărți reflectând concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu privind noua ordine economică internațională.

Lucrarea este finalizată, aprobată de forurile competente din țară, așteptându-se un moment de semnificație politică majoră pentru a fi lansată.

- „Colegiul” – vizând „influențarea autorităților britanice să adopte o poziție favorabilă dezvoltării relațiilor cu R.S. România” și în mod concret organizarea vizitelor reginei și prim-ministrului britanic în țara noastră, având în vedere amânarea acestor acțiuni de către partea engleză.

Pe linia acestei acțiuni s-a desfășurat o activitate discontinuă, fiind necesară dinamizarea ei în conformitate cu scopul propus și actualizarea în consecință a planului de măsuri.

V. Activitatea pe linie tehnico-stiințifică

Deși în această privință și-au adus o anumită contribuție și unii ofițeri din colectiv, activitatea respectivă este realizată în principal de șeful sectorului, mr. Hulubei Florea, care și-a creat o rețea valoroasă pe linie T.S.¹⁶² și desfășoară cu aceasta o muncă operativă de

¹⁶² *Organizare slabă!* – adnotare gen. A. Stamatoiu

calitate, în domenii de interes prioritar pentru noi. În activitatea cu informatorii pe linie T.S., se respectă întocmai ordinul conducerii C.I.E. privind secretizarea muncii (rute ocolitoare, legende, documente false etc.).

Cu toate că se efectuează aparent unele cheltuieli relativ mari în acest domeniu, ele sunt pe deplin justificate prin valoarea deosebită a rezultatelor obținute.

Pe spațiul Anglia sunt deschise 8 acțiuni T.S., dintre care 6 în 1985. În același an au fost finalizate 5 acțiuni, fiind rezolvate în total 63 de tematici (dintre care 58 de mr. Hulubei Florea), existând alte 85 de tematici rezolvate parțial sau contribuții.

Eficiența economică a activității pe linie T.S. în anul 1985 este de 6,3 milioane dolari, 9,2 milioane lei, 32.000 ore pe om - cercetare.

O activitate susținută în acest domeniu s-a desfășurat și în trimestrul I al anului 1986, obținându-se deja următoarele aprecieri: 2,9 milioane dolari, 6,4 milioane mărci R.F.G., 3.000 ore pe om - cercetare, 33 milioane lei spor anual de producție.

Unele din rezultatele mai deosebite obținute pe linie T.S. au fost raportate în note la tovarășul Comandant Suprem – în anul 1985 fiind înaintate cinci asemenea note, iar în trimestrul I 1986, două.

VI. Activitatea pe linie A.V.S.

Posibilitățile existente pe spațiu pentru realizarea de acțiuni A.V.S. au fost în general folosite corespunzător, realizările în această privință prezentându-se după cum urmează:

	<u>Plan</u>	<u>Realizat</u>
1985	522.000 dolari	623.613 dolari
1986	550.000 dolari	110.000 dolari – trim. I

VII. Activitatea pe linia rețelei informative

Cea mai mare parte din rețeaua anterioară anului 1978 a fost abandonată, iar rezultate mai bune pe linia creării noii rețele se situează în anii 1984-1985, ceea ce a condus la refacerea în bună măsură a potențialului informativ pe spațiu.

În prezent, acesta este reprezentat de:

- 7 informatori, toți pe linie T.S., între care 3 în conservare;
- 21 de surse de influență, dintre care 11 pe linie politică (10 pe linie de popularizare), 5 pe linie economică (în totalitate deținând diferite poziții în cadrul unor firme partenere), 1 pe linie „Amnesty International” și 1 pe linie T.S., alături de 3 surse aflate în conservare.

- în diferite faze de studiu sunt 13 elemente (străini).

Nivelul de încadrare informativă a obiectivelor muncii pe spațiu, cu informatori și surse de influență se prezintă după cum urmează:

	<u>Informatori</u>	<u>Surse de influență</u>
- „Paltinul” (obiectivul politic)	-	11
- „Cedrul” (obiectivul politico-economic)	-	5
- „Uzine” (obiectivul T.S.)	7	1
- „Molidul” (obiectivul politico-militar)	-	-

Sarcinile de plan pe linie de rețea în anul 1985 au fost îndeplinite la toate categoriile și chiar depășite, după cum urmează:

	<u>Plan</u>	<u>Realizat</u>
- Informatori străini	1	1
- Surse de influență	6	8
- Elemente în studiu (străini)	7	9

Din analiza structurii rețelei rezultă unele dezechilibre între diferitele categorii ale

acesteia, impunându-se măsuri hotărâte pentru penetrarea cu informatori a obiectivelor politic și politico-economic și dezvoltarea potențialului de influență pe linie politică și economică, la factori și organisme de decizie.

O preocupare mai redusă s-a manifestat pentru dezvoltarea rețelei informative din rândul românilor stabiliți în Anglia; în afara a 4 surse de influență angrenate în acțiuni de popularizare și de menținere sub controlul nostru a 3 asociații de prietenie româno-engleze, nu există informatori și alte surse cu posibilități în medii ostile ale emigrației originare din țara noastră.

Rețeaua aflată în conservare, este în curs de a fi analizată pentru stabilirea de măsuri pentru clarificare sau reactivizare. Până în prezent, a rezultat că nu există elemente în conservare din considerente contrainformative sau alte motive deosebite, rațiunile acestei situații fiind bazate pe lipsa sau dificultățile de legătură.

Ofițerii colectivului Anglia sunt în curs de aprofundare a prevederilor Ordinului 000165 din 1986 și de analizare a rețelei în conformitate cu spiritul acestui ordin.

VIII. Activitatea pe linie de informații

În ansamblu, activitatea pe acest plan a fost organizată în conformitate cu tematicile și orientările stabilite de comanda C.I.E. și necesarul de informații pe etape de muncă în problemele, obiectivele, acțiunile și cazurile luate pe spații.

Atenție mai mare a fost acordată problematicei relațiilor bilaterale, situației interne din Anglia și relațiilor acesteia cu S.U.A., partenerii din N.A.T.O. și Piața Comună, situației din Orientul Apropiat, unor acțiuni ale statelor vest-europene și S.U.A. pe linie antiteroristă.

În anul 1985, grupa operativă externă a raportat 250 de informații, care, alături de cele 70 obținute prin posibilitățile Centralei, au stat la baza întocmirii a:

- 4 buletine integrale și 10 în colaborare;
- 4 note-raport integrale și 17 în colaborare;
- 4 note pentru informarea conducerii D.S.S.;
- 12 informații decodificate și prezentate conducerii D.S.S.

De subliniat că peste jumătate din informațiile raportate de grupa operativă externă au permis doar urmărirea evoluțiilor evenimentelor la care se referă, între care 28 au conținut date minore, publice sau nesemnificative.

În primul trimestru al anului 1986, grupa operativă externă a raportat 43 de informații, care, alături de cele obținute prin posibilitățile ofițerilor din Centrală, au stat la baza întocmirii a 10 note-raport, dintre care 2 integral și 8 contribuție parțială.

Din analiza celor de mai sus, rezultă că s-a obținut un număr relativ mare de informații, însă se impune ameliorarea activității pe acest plan în următoarele direcții:

- diversificarea ariei tematicice și un accent mai mare pe relațiile bilaterale;
- îmbunătățirea valorii informațiilor;
- asigurarea unui flux continuu, verificarea și completarea informațiilor raportate în Centrală.

IX. Alte probleme

1) Din analiza efectuată la conducerea sectorului, precum și din analizarea dosarelor în acțiunile și cazurile în care își desfășoară activitatea, rezultă că ofițerul aflat în misiune la grupa operativă externă desfășoară o activitate susținută, organizată, depunând eforturi permanente pentru executarea sarcinilor care i-au fost stabilite în ordinul de misiune, precum și pentru executarea în bune condițiuni și operativă a ordinelor transmise.

2) Deși ofițerii care încadrează în prezent, în Centrală, colectivul Anglia, au în totalitate o vechime sub un an pe spațiu, abordează cu responsabilitate sarcinile profesionale, au reușit în bună măsură să cunoască specificul activității pe Anglia și depun

eforturi să cuprindă în condiții bune problematica complexă pe care o implică lucrarea acestui spațiu.

Recent a fost numit șef al colectivului mr. Gornescu Ene, ofițer cu experiență, care a lucrat și în trecut pe spațiu.

3) Pentru executarea sarcinilor și problemelor de muncă apărute pe spațiu, în forme organizate, au fost folosite posibilitățile grupelor teritoriale ale U.M. 0544, între care, Dâmbovița, Olt, Argeș, Prahova și Brașov, în probleme pe linie T.S., de popularizare precum și în unele acțiuni și cazuri pe linie de apărare. S-a cooperat în condiții bune cu celelalte secții ale U.M. 0544, iar în unele cazuri și acțiuni concrete, cu alte unități ale D.S.S.

În perioada controlului de fond, au fost semnalate operativ ofițerilor și șefului de sector deficiențele constatate în lucrarea unor probleme și acțiuni, iar ofițerii din cadrul colectivului au privit cu responsabilitate stadiul muncii pe spațiu, manifestând receptivitate, spirit critic și autocritic față de neajunsurile existente.

Față de cele raportate,

PROPUNEM:

- Prezentarea concluziilor controlului în cadrul unei analize cu conducerea unității și ofițerii care lucrează pe Anglia;

- Aprobarea programului de activitate pe perioada 1986-1987, care cuprinde principalele priorități ale muncii informativ-operative pe acest spațiu.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. G. Iordache

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 51.900, vol. 1, f. 3-9

164.

1986 mai 19 – Sinteza privind concluziile controlului de fond executat la U.M. 0208 asupra activității informativ-operative pe spațiul Egipt

- U.M. 0517 -
Nr. 007248 din 19.05.1986

STRICT SECRET
Exemplar nr. 1

DE ACORD,
/ss/ Gen.-mr. T. Tăulescu
19.V.1986

APROB,
*Să se facă analiză f. exigentă,
să se întocmească un plan de măsuri
pentru remedierea neajunsurilor*

/ss/ Gen.-lt. A. Stamatoiu

S I N T E Z Ă **a concluziilor controlului de fond executat** **asupra activității informativ-operative pe spațiul EGIPT**

În conformitate cu planul aprobat, în cursul lunii aprilie 1986 s-a efectuat un control de fond la U.M. 0208 asupra stadiului activității informativ-operative pe spațiul EGIPT, rezultând următoarele aspecte mai importante.

1. Organizarea și planificarea activității informativ-operative se efectuează pe baza ordinelor și indicațiilor conducerii C.I.E., în concordanță cu specificul și caracteristicile situației operative ale spațiului.

Ca urmare activitatea specifică de informații externe se realizează sub acoperire strict oficială, cu accent pe apărarea muncii, a cadrelor și a potențialului informativ existent.

Colectivul care se ocupă de Egipt este format din 2 ofițeri în Centrală și 2 ofițeri la grupa operativă externă.

Ofițerii din exterior își desfășoară activitatea pe baza ordinelor de misiune anuale, completate cu ordinele transmise operativ. Cei din țară își organizează activitatea pe baza planurilor de muncă trimestriale cu sarcini defalcate lunar și săptămânal.

Activitatea de îndrumare și control din partea șefilor profesionali se realizează prin analize periodice, de regulă, lunar la nivelul șefului de sector și trimestrial la cel al conducerii unității.

2. Cunoașterea situației informativ-operative din spațiu, a mutațiilor ce au loc pe planul vieții politico-economice și sociale s-a asigurat printr-o activitate mai bine desfășurată de către ofițerii din țară și exterior.

Datele obținute evidențiază faptul că situația internă din Egipt este caracterizată de existența unor grave fenomene de ordin economic, politic și social, pe fondul cărora au apărut puternice mișcări populare de protest.

Informațiile obținute scot în evidență că, și pe planul relațiilor externe, Egiptul este confruntat cu o problemă complexă determinată atât de poziția față de Israel și S.U.A., cât și de statutul său special în rândul statelor arabe.

Se constată, totodată, intensificarea activităților organelor de spionaj și contraspijonaj egiptene care și-au întărit capacitatea și aria de acțiune, utilizând o gamă variată de metode și mijloace specifice, acordând o atenție deosebită țărilor socialiste, inclusiv României.

Intensificarea activității organelor speciale egiptene a fost și este determinată și de recrudescența fenomenului terorist, a acțiunilor elementelor extremist-fanatic arabe și palestinienilor care au avut loc în repetate rânduri în Cairo și alte localități, ceea ce a impus întreprinderea de măsuri de securitate mai complexe, îndeosebi pe linia exercitării unui control atent tuturor străinilor.

În concluzie se poate aprecia că situația operativă din Egipt trebuie să determine, în continuare, o atitudine de vigilență și prudență, o abordare responsabilă și de un înalt simț profesional a sarcinilor ce ne revin pe spațiu. Apreciem că, în acest spirit se înscrie activitatea ofițerilor noștri care lucrează pe problematica spațiului Egipt, îmbinând acțiunile specifice realizate în cadru oficial cu metode diversificate și ofensive în terțe țări, dar mai ales în România.

3. Activitatea pe linie de apărare se desfășoară în conformitate cu ordinele și sarcinile stabilite de conducerea D.S.S. și a C.I.E., în concordanță cu evoluția situației operative.

Deși pe spațiu nu este, în mod organizat, deschisă nicio acțiune specifică de apărare, colectivul de ofițeri s-a implicat responsabil în activități care au vizat de fapt apărarea intereselor țării noastre, a muncii, a cadrelor și a potențialului informativ existent.

Au fost obținute informații utile, de valoare, care au fost exploatate la nivelul cel mai înalt sau în diverse alte acțiuni și activități, fiind de natură să prevină apariția unor situații negative pentru țara noastră sau care să afecteze interesele României.

O contribuție substanțială pe problematica de apărare a constituit-o obținerea de date secrete cu privire la fenomenul terorist. Printr-o mai bună angrenare a potențialului informativ s-a reușit cunoașterea din timp a unor acțiuni îndreptate împotriva țării noastre, permițându-se luarea de măsuri specifice de prevenire și contracarare a unor asemenea fapte.

Dintre lipsurile manifestate în această problemă, menționăm faptul că deși au fost raportate date despre elemente suspecte, ele nu au fost luate în evidență pe linia acțiunii „FLACĂRA” (acțiuni teroriste), rezumându-se numai la semnalarea acestora la organele interne. Se impune o colaborare mai eficientă a U.M. 0208 cu U.M. 0544/R și U.M. 0620 în scopul clarificării suspiciunilor inițiale și cunoașterii situației elementelor stabilite cu preocupări față de țara noastră.

În concluzie apreciem că în activitatea desfășurată pe linie de apărare pe spațiul Egipt, deși s-au obținut unele rezultate pozitive, acestea nu au fost întotdeauna la nivelul cerințelor mai ales în ceea ce privește cunoașterea și informarea operativă și continuă cu date de interes privind recrudescența fenomenului terorist, iar pe de altă parte, activitățile inițiate pentru contracararea unor atitudini ostile țării noastre nu au fost suficient de eficiente, în special în domeniile economic și politic.

4. Activitatea de promovare pe linie economică se desfășoară, ca formă organizatorică, în cadrul dosarului de obiectiv și al celor 2 acțiuni de influență economică, care asigură însă numai parțial cuprinderea problematicei relațiilor economice bilaterale.

Valoarea totală a schimburilor comerciale în anul 1985 a fost de 511 milioane dolari, din care 279,8 milioane la export și 231,2 milioane la import.

Pentru anul 1986 este prevăzut un export de 490 milioane dolari și import de 76 milioane dolari.

Grupa operativă externă, împreună cu ofițerii din Centrală, au acționat cu curaj și au manifestat inițiativă în angrenarea potențialului informativ, inclusiv prin selecționarea de noi elemente cu posibilități pe linie de influență economică.

În cele două acțiuni de influență, „FLORIA” și „LANȚUL”, deși s-a depus un volum mare de muncă și s-au obținut rezultate pozitive prin angrenarea surselor și relațiilor operative, printr-o muncă mai organizată și continuă puteau fi evitate unele momente care au determinat tergiversarea finalizării lor.

În domeniul economic evidențiem activitatea desfășurată de colectivul de ofițeri de a implica I.C.E. „Dunărea” la majoritatea operațiunilor economice pe Egipt, cu cote de încasări valutare. Astfel, din totalul de export pe anul 1985, I.C.E. „Dunărea”, cu sprijinul efectiv al ofițerilor de la U.M. 0208, a realizat pe relația Egipt încasări cash de circa 60 milioane dolari, reprezentând 21% din totalul exporturilor noastre pe acest spațiu. Tot în 1985 I.C.E. „Dunărea” a perfectat – cu sprijinul direct și nemijlocit al surselor existente pe spațiu - acordul de barter, în valoare de 85 milioane dolari, iar în 1986 un alt acord de barter de 120 milioane dolari.

În trimestrul I/1986, I.C.E. „Dunărea” a încheiat, în aceleași condiții, contracte în valoare de 63 milioane dolari și s-au efectuat încasări în valoare de 16,3 milioane dolari.

U.M. 0208 dispune pe spațiul Egipt de un potențial informativ bun în domeniul economic, format din 10 surse de influență, 2 elemente aflate în lucru organizat și 5 relații operative. Apreciam ca pozitivă preocuparea ofițerilor colectivului și conducerilor U.M. 0208 și I.C.E. „Dunărea” de a angrena acest potențial informativ la activități specifice economice, dar mai ales prin aducerea surselor în România, ocazie cu care acestea sunt instruite și implicate în operațiuni economice de valoare.

În prezent U.M. 0208 împreună cu I.C.E. „Dunărea” au în curs de realizare, folosindu-se posibilitățile muncii speciale, acțiuni majore de cooperare pentru construirea de obiective industriale de valoare deosebită sau afaceri în curs de negociere (uzine de reparat material rulant, linii de asamblare a tractorului de 30 C.P., obiective în domeniul petrochimiei). Apreciam că pentru finalizarea în bune condițiuni a acestora ar fi indicată deschiderea de acțiuni de influență.

Raportăm, ca o constatare, faptul că numărul acțiunilor de influență propriu-zise deschise pe spațiu este extrem de mic față de volumul operațiunilor economice realizate sau

în curs de derulare. Acest stil de muncă nu permite urmărirea organizată și permanentă a sarcinilor și nu reflectă adevărata activitate desfășurată cu sursele.

Se impune, totodată, o mai bună organizare a muncii, o instruire și dirijare mai eficientă și constantă a surselor, pentru a contribui într-o măsură mai mare la îndeplinirea ordinului tovarășului Comandant Suprem de a se realiza pe relația Egipt un volum de afaceri în valoare de un miliard de dolari.

5. În activitatea de influență politică și popularizare, U.M. 0208 a contribuit la buna desfășurare a unor acțiuni de mare importanță, angrenând potențialul informativ cu posibilități în acest domeniu: 6 surse de influență, 8 elemente în studiu și 9 relații operative.

Dintre acestea menționăm aportul ofițerilor la sprijinirea bunei desfășurări a vizitei la nivel înalt în Egipt, în 1983; vizita președintelui egiptean în România, 1984; vizita prim-ministrului egiptean în România, 1985; vizita în Egipt a tov. Gheorghe Oprea, ianuarie 1986 – prilej cu care, prin măsurile specifice întreprinse, s-a asigurat influențarea factorilor de decizie egipteni să adopte o atitudine constructivă, favorabilă dezvoltării relațiilor bilaterale.

Se acționează în prezent pentru pregătirea vizitei președintelui egiptean în țara noastră, preconizată în noiembrie 1986¹⁶³.

S-au realizat numeroase activități și în domeniul popularizării prin publicarea de cărți, apariția de articole și comentarii în presa egipteană, emisiuni la radio și televiziune.

Cu toate rezultatele bune, s-au manifestat și deficiențe care au făcut ca activitatea să nu fie la nivelul sarcinilor și în raport de condițiile oferite de spațiu, astfel: ofițerii nu s-au implicat în mod constant la această activitate; sursele și relațiile operative au fost insuficient dirijate și instruite; calitatea slabă a unor surse și posibilitățile lor reduse de a realiza acțiuni majore pentru țara noastră.

Se impune o mai bună mobilizare a ofițerilor și a potențialului informativ existent, precum și un control mai riguros din partea conducerii unități pentru a imprima ofițerilor un stil de muncă mai organizat și ofensiv.

6. Activitatea pe linie A.V.S.

În acest domeniu colectivul are în preocupare 4 acțiuni de aport valutar. În cursul anului 1985 s-a obținut suma de 768.931,60 dolari, iar în trimestrul I/1986 numai 8.000 dolari.

Este necesar ca în etapa următoare să se întreprindă măsuri ferme pentru finalizarea acțiunilor existente (în special în două dintre ele, în care nu s-a realizat niciun aport valutar) și să se acționeze pentru deschiderea altora.

7. Activitatea pe linie tehnico-științifică pe spațiul Egipt este practic inexistentă, fiind total neglijată (în ultimii 8 ani s-au obținut numai câteva materiale documentare, în 1982).

Ofițerii colectivului nu au în preocupare niciun element sau acțiune în acest domeniu de activitate. De altfel, atitudinea generală este că spațiul nu ar prezenta posibilități din acest punct de vedere.

Considerăm că această situație este necorespunzătoare, mai ales maniera de a privi și aborda în acest fel o sarcină de muncă. Experiența arată că U.M. 0107/T.S. a obținut de pe acest spațiu rezultate mult mai bune, iar Egiptul prezintă interes pentru noi cel puțin în tematicile din domeniul agriculturii, folosirii energiei solare, petrochimiei. În capitală își au reprezentanțe diverse firme și companii occidentale.

8. Activitatea pe linia rețelei informative

Rețeaua informativă pe spațiul Egipt este formată din:

- 4 informatori (din care cu 3 nu se lucrează);

¹⁶³ Vizita președintelui Republicii Arabe Egipt, Mohamed Hosni Mubarak a avut loc în perioada 13-14 dec. 1986

- 16 surse de influență (4 pe linie politică, 2 pe [linie de] popularizare și 10 în domeniul economic);

- 10 elemente aflate în diferite faze de studiu;

- 14 relații operative, luate în evidență la dosarele de obiectiv.

Sarcinile de plan pe linia rețelei informative în anul 1985 și trimestrul I/1986 au fost realizate astfel:

	1985		Trimestrul I/1986	
	Plan	Realizat	Plan	Realizat
- informatori	1	—	1	—
- surse de influență	4	5	-	-
- elemente în studiu	4	4	2	6

Din analiza datelor de mai sus, dar mai ales din cele constatate în timpul controlului, se desprind următoarele concluzii asupra modului în care ofițerii colectivului lucrează cu rețeaua informativă:

a) Din punct de vedere cantitativ, structura rețelei informative prezintă diferențe mari pe categorii de elemente, respectiv dacă numărul surselor de influență este relativ bun, cel al informatorilor este necorespunzător.

În consecință încadrarea informativă a obiectivelor este redusă, existând compartimente importante neacoperite (parlamentul, partidele politice, M.A.E., corpul diplomatic).

b) Ofițerii nu s-au implicat serios în executarea sarcinilor din ordinele de misiune și planurile de muncă, înregistrându-se neîndepliniri sau rămăneri în urmă. Se acționează asupra unor elemente cu posibilități limitate, periferice.

c) Din cei 4 informatori, practic se lucrează numai cu unul („DONALD”), 2 sunt fără legătură („MAHDI” și „HARDAN”), iar unul insuficient verificat („R”).

În ceea ce privește pe informatorul recrutor „DONALD”, raportăm că deși s-au obținut rezultate bune, în munca cu el sunt de semnalat unele aspecte legate de dirijare, conspirare și contrainformative care necesită o analiză aparte.

d) Sursele de influență politică și de popularizare sunt insuficient angrenate la activități specifice, aportul lor este redus. De asemenea, exploatarea lor informativă este necorespunzătoare.

Activitatea informativă în rândul corpului diplomatic este slabă.

Deși grupa operativă externă are în preocupare multe elemente potențiale, o parte din acestea sunt slab lucrate, insuficient cunoscute și verificate, munca se desfășoară uneori neorganizat, fiind angrenate la întâmplare. Exemple: „DUMA”, „ZOTA”, „PASHA”, „GABRA”, „RAICU”, „DANIELA”, „GELU”.

Cu alte elemente se lucrează bine până la includerea lor în rețea, ca apoi munca cu ele să înregistreze regres și uneori chiar să stagneze: „IORDAN”, „RAICU”, „DUMA”, „GABRA”, „DRAGON”.

Raportăm că cele mai multe din sursele și elementele din preocupare vin frecvent pe linie oficială în România, dar asupra lor nu se întreprinde nicio măsură de verificare, rezumându-se numai la contactarea lor pe linia instituțiilor de acoperire, cu prioritate de către ofițeri ai U.M. 0107¹⁶⁴. De cele mai multe ori nu se întocmesc nici rapoarte de contactare. Exemple: „ZOTA”, „GABRA”, „PASHA”, „CICERONE”, „RAICU”, „RUBI”, „DUMA”, „HAGI”, „HOGAȘ”, „DONALD”, „ARAMIS”, „SAVIN”.

e) Unele cazuri aflate în reocupare prezintă aspecte C.I. neclarificate: „IORDAN”, „CICERONE”, „ARAMIS”, „RAICU”, „RUBI”, „DUMA”, „HARDAN”, „MARIN”.

9. Activitatea pe linia obținerii de informații

¹⁶⁴ De ce? – adnotare gen. A. Stamatoiu

În cursul anului 1985 au fost obținute 269 informații din exterior și 41 prin posibilitățile interne. Dintre acestea 168 au contribuit integral sau în coroborare cu alte materiale, la întocmirea de note-raport pentru Comandantul Suprem și 17 pentru conducerea D.S.S. Numărul informațiilor cu valoare redusă, nesemnificativă a fost de 21.

În primul trimestru al anului 1986 au fost raportate 114 informații (107 din exterior), din care 38 au fost exploatare în note-raport pentru Comandantul Suprem și 26 pentru conducerea D.S.S.

Din analiza aportului informativ rezultă că deși procentul de exploatare al informațiilor este ridicat, calitatea lor nu este întotdeauna corespunzătoare nevoilor de informare, se raportează uneori informații depășite de evenimente, nesemnificative. Aprecierea este valabilă pentru toți ofițerii, dar mai ales pentru cei de la grupa operativă externă care nu au asigurat un flux continuu de date, înregistrându-se perioade neacoperite, deși au fost marcate de evenimente politice.

Cauza principală a acestor deficiențe rezidă în primul rând în activitatea discontinuă cu rețeaua și relațiile operative, precum și din insuficiența folosire de către ofițerii din exterior a activităților oficiale pentru culegerea de informații.

10. Alte aspecte

a) Pe spațiu își desfășoară activitatea în afara celor doi ofițeri, un referent și doi colaboratori. Deși activitatea acestora este pozitivă se impune o instruire și dirijare mai temeinică a acestora, precum și întreprinderea de măsuri pentru verificarea unor aspecte C.I. apărute cu privire la ei în perioada de când sunt în exterior.

b) Din punct de vedere al respectării instrucțiunilor și metodologiei de muncă cu toate că în ultima perioadă s-a depus un volum mare de muncă pentru organizarea dosarelor, este necesar, în continuare, să se acționeze pentru punerea lor în conformitate cu normele de evidență, respectiv, actualizarea lucrărilor de bază, întocmirea de planuri de penetrare, note de stadiu și analiză, planuri de verificare, sinteze etc.

c) Există o bună cooperare între U.M. 0208 și U.M. 0195, atât în exterior, cât și în țară pe linia cunoașterii situației informativ-operative din spațiu, a problematicei de apărare, inclusiv în activitatea de informare.

*

* *

În perioada controlului de fond au fost semnalate ofițerilor și șefului de sector deficiențele constatate în procesul lucrării unor acțiuni și cazuri și s-au dat îndrumări conform ordinelor în vigoare. Ofițerii au dovedit receptivitate față de lipsurile existente și au întreprins, în cele mai multe situații, măsuri pentru remedierea lor.

Considerăm că pentru o mai bună organizare a muncii pe spațiu, cuprinderea întregii problematicei pe care acesta o ridică și selectarea judicioasă a priorităților, se impune întocmirea unui plan de măsuri-cadru pentru o perioadă de 2 ani, cu sarcini, termene și responsabilități concrete care să permită urmărirea și coordonarea unitară și eficientă a activității specifice pe spațiul Egipt.

Față de cele raportate,

PROPUNEM:

- Prezentarea concluziilor controlului în cadrul unei analize cu conducerea unității și ofițerii care lucrează pe spațiul Egipt.

- Pentru remedierea lipsurilor constatate conducerea unității să stabilească măsurile adecvate și termene concrete de executare, atât pentru ofițerii din exterior cât și pentru cei din Centrală, iar peste 6 luni U.M. 0517 să efectueze un control-sondaj.

- Pentru analiza situației operative pe spațiu, a posibilităților existente pe linia îmbunătățirii și diversificării activității specifice, precum și în scopul îndrumării și sprijinirii

ofițerilor grupei operative externe, să se deplaseze în Egipt șeful sectorului¹⁶⁵ împreună cu un cadru de la U.M. 0517.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. G. Iordache

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 51.900, vol. 3, f. 12-16

165.

1986 septembrie 8 – Raport privind rezultatele controlului de fond executat la U.M. 0208 asupra stadiului activității informativ-operative pe spațiul Japonia

- U.M. 0517 -
Nr. 007411 din 08.09.1986

STRICT SECRET
Exemplar nr. 1

DE ACORD
/ss/ Gen.-mr. T. Tăulescu
10 IX.1986

*[Analiza a avut loc la 24.XI.1986
în prezența tov.gen.-lt. A. Stamatoiu.
S-a ordonat întocmirea unui program de
măsuri până în iunie 1987 când se va
realiza o nouă analiză. Programul
să fie prezentat în termen de 10 zile
/ss/ Col. G. Iordache]*

R A P O R T
privind rezultatele controlului de fond
executat asupra stadiului activității
informativ-operative pe spațiul JAPONIA

În conformitate cu planul aprobat, s-a efectuat un control de fond la U.M. 0208 asupra stadiului activității informativ-operative pe spațiul Japonia, rezultând următoarele aspecte mai importante:

1. Organizarea și planificarea activității informativ-operative se efectuează pe baza ordinelor și indicațiilor conducerii C.I.E., în concordanță cu specificul și caracteristicile situației operative ale spațiului.

Colectivul care se ocupă de Japonia este format din 5 ofițeri (2 ofițeri în Centrală și 3 ofițeri la grupa operativă externă).

Ofițerii din exterior își desfășoară activitatea pe baza ordinelor de misiune, completate cu ordine transmise operativ. În Centrală activitatea se organizează pe baza planurilor de muncă trimestriale, cu sarcini defalcate lunar și săptămânal.

Activitatea de îndrumare și control din partea șefilor profesionali se realizează prin analize periodice, de regulă lunar la nivelul șefului de sector și trimestrial la conducerea unității.

2. Cunoașterea situației informativ-operative din spațiu, a mutațiilor ce au loc pe planul vieții politico-economice și sociale s-a asigurat printr-o activitate mai bine desfășurată de ofițerii din țară și exterior.

¹⁶⁵ Șeful sectorului să pună mai întâi ordine în activitatea din țară și apoi să se gândească la ce să facă pentru a vedea cum merg cei din exterior - /ss/ gen.-lt. Aristotel Stamatoiu

Datele obținute evidențiază faptul că situația internă din Japonia este caracterizată de existența unor fenomene complexe de ordin economic, politic și social, specifice acestui spațiu. Astfel, în ciuda procesului continuu de dezvoltare industrială a țării, a creșterii excedentului balanței comerciale, a unei politici constante de promovare a exportului ori de câștigare a noi piețe de desfacere, au apărut și se dezvoltă nemulțumiri și mișcări populare, care în ultima perioadă au cuprins elemente din cele mai diverse structuri sociale, acțiuni apreciate că ar putea fi de natură să producă, în viitor, fenomene imprevizibile.

Pe planul relațiilor externe Japonia este confruntată cu o problematică complexă ca urmare a poziției sale geo-politico-militare în zona Extremului Orient, a apartenenței sale la grupul statelor celor mai industrializate, a statutului ei de țară beligerantă față de Uniunea Sovietică cu probleme teritoriale încă nereglementate, toate acestea în condițiile unei puternice influențe politico-economice și militare din partea Statelor Unite ale Americii.

În acest context se constată intensificarea activităților organelor de spionaj și contraspionaj japoneze care, în cooperare cu serviciile speciale ale S.U.A., și-au întărit capacitatea și aria de acțiune, acordând o atenție deosebită țărilor socialiste, inclusiv României.

Cu privire la țara noastră, s-a stabilit că serviciile speciale japoneze folosesc ca metode:

- supravegherea reprezentanților permanenți sau temporari; astfel în 1984 un ofițer al U.M. 0208 a făcut obiectul filajului, cu ocazia unui contact cu un element din preocupare;

- interpunerea de cadre și agenți, mai ales la tratativele economico-comerciale; au fost situații când în țara noastră au sosit – în cadrul unor delegații – elemente cu sarcini de a cunoaște preocupările noastre pe plan militar, capacitatea industriei românești, obiectivele strategice etc.;

- interceptarea discuțiilor pe care le poartă unele delegații române sau reprezentanți permanenți cu firmele comerciale sau de producție japoneze;

- în aplicarea legislației japoneze de control sever a produselor aflate sub embargou, C.O.C.O.M., organele specializate din cadrul Ministerului Industriei și al Comerțului Internațional, împreună cu organele de contraspionaj japoneze întreprind măsuri de verificare a afacerilor comerciale, cu precădere a celor destinate țărilor socialiste, inclusiv României. În acest sens câteva firme nipone au fost depistate în ultima perioadă că realizau astfel de exporturi către unele state socialiste, motiv pentru care au fost sancționate financiar, concomitent cu o vehementă campanie în presă.

Deși în activitatea noastră specifică pe spațiu s-a acționat ofensiv și eficient în obținerea de produse sub embargou, până în prezent, ca urmare a măsurilor preventive luate, nu am fost implicați și nu au apărut aspecte de acest gen la adresa României.

Intensificarea activității organelor speciale japoneze este determinată și de recrudescența fenomenului terorist, a acțiunilor elementelor extremist-fanatică – în special ale celor aparținând organizației de extremă stânga „Armata roșie japoneză” – care au avut loc în repetate rânduri la Tokyo și alte localități. Aceasta a dus la întreprinderea de măsuri de securitate mai complexe, îndeosebi pe linia exercitării unui control atent asupra străinilor.

În concluzie se poate aprecia că situația operativă din Japonia trebuie să impună, în continuare, o atitudine de vigilență și prudență, o abordare responsabilă și de un înalt simț profesional din partea ofițerilor care acționează pe acest spațiu. Apreciem că în acest spirit se înscrie activitatea ofițerilor noștri care lucrează pe problematica spațiului Japonia, îmbinând acțiunile specifice realizate în cadrul oficial cu metode diversificate și ofensive în terțe țări, dar mai ales în România.

Această atitudine trebuie menținută și dezvoltată permanent pentru a evita situații nedorite, care să lezeze interesele majore ale muncii specifice și în general ale statului

nostru, ținând cont și de faptul că pe spațiu a lucrat efectiv (1976-1979) și cunoaște o anumită parte a potențialului informativ existent, unul din trădătorii C.I.E., iar foarte recent alt reprezentant permanent (personal administrativ M.A.E.) aflat la post pe spațiu a trădat, refuzând întoarcerea în țară.

Considerăm că ofițerii colectivului au obligația – în continuare – de a intensifica activitatea pentru cunoașterea și aprofundarea situației operative, a evoluției acesteia, în directă legătură cu perfecționarea și organizarea mai bună a tuturor acțiunilor.

3. Activitatea pe linie de apărare

Ofițerii care au lucrat pe problematica spațiului Japonia s-au implicat în activități ce au vizat apărarea intereselor țării noastre, a muncii, a cadrelor și a potențialului informativ existent.

Au fost obținute informații utile pe linie de apărare care au fost exploatate, iar activitățile și măsurile întreprinse au permis o mai bună cunoaștere a situației operative din spațiu și, totodată, să se tragă concluzii asupra modului de avansare a muncii în acțiunile de influență, precum și în activitatea cu elementele din preocupare.

Nu s-au constatat acțiuni potrivnice României în domeniul mass-mediei japoneze. În general presa, radioul și televiziunea au reflectat – este adevărat, într-o măsură redusă – dar obiectiv și corect relațiile [realitățile-n.n.] din țara noastră.

Tot în cadrul problematicii de apărare mai subliniem preocuparea ofițerilor din exterior de a obține date secrete și utile cu privire la fenomenul terorist. În cursul anului 1986 au fost transmise 9 astfel de informații, exploatate atât la compartimentul de specialitate din 0544, cât și pentru informarea U.M. 0620. De asemenea, au fost procurate mostre de arme folosite în ultima perioadă de elementele teroriste (cuțite și arme de foc din ceramică sau plastic).

Este deschisă pe linie de apărare, acțiunea informativă de grup „SAKURA” având ca obiect cunoașterea organizației extremist-teroriste „Armata roșie japoneză”. Deși sunt materiale documentare utile ele trebuie reactualizate și menținută o mai strânsă cooperare cu Unitatea 0544/R.

Apreciem însă că în activitatea pe linie de apărare desfășurată pe spațiul Japonia, deși s-au obținut unele rezultate pozitive, acestea nu au fost la nivelul cerințelor, mai ales în ceea ce privește cunoașterea și informarea operativă și continuă cu date de interes.

Pe de altă parte, activitățile inițiate pentru contracararea unor atitudini ostile țării noastre nu au fost suficient de eficiente, în special în domeniile economic și politic, iar sursele și elementele din preocupare nu au fost angrenate cu sarcini specifice în acest domeniu.

4. Activitatea de promovare a stat în atenția ofițerilor reușindu-se, prin folosirea mijloacelor specifice, realizarea de acțiuni de influență în special în domeniul economic și tehnico-științific, sprijinirea derulării corespunzătoare a unor operațiuni economice, identificarea altora și orientarea firmelor și oamenilor de afaceri japonezi către întreprinderile românești de comerț exterior, cu dirijarea spre I.C.E. „Dunărea” în ultima perioadă.

a) Activitatea de promovare pe linie economică

Organizatoric, activitatea în acest domeniu se realizează în cadrul dosarului de obiectiv și a 4 acțiuni de influență economică, care asigură însă numai parțial cuprinderea problematicii relațiilor economice bilaterale.

Valoarea totală a schimburilor comerciale în anul 1985 a fost de 130,4 milioane dolari, din care 55,4 milioane la export și 75 milioane la import. În 1986 s-au realizat până în prezent la export 45 milioane dolari și la import 32 milioane dolari. Exporturile realizate de I.C.E. „Dunărea” pe spațiul Japonia, cu sprijinul U.M. 0208, se cifrează în 1985 la 10 milioane dolari, iar în semestrul I/1986 la 7 milioane dolari.

Pe linia muncii de promovare a intereselor noastre economice s-au depus eforturi mai ales pentru identificarea de noi posibilități care să permită diversificarea exportului de produse românești pe piața japoneză.

Rezultate mai bune s-au obținut în cadrul acțiunilor de influență economică „VINILUL” și „TITANIC” prin asigurarea exportului unor cantități însemnate de produse chimice, prin I.C.E. „Dunărea”.

În celelalte două acțiuni, „CONROM” și „ELROM” – care sunt de fapt anexe ale unor acțiuni aparținând U.M. 0107 – deschise în mai 1985, s-a realizat mai puțin atât din lipsa unei îndrumări și coordonări unitare din partea I.C.E. „Dunărea”, dar și ca urmare a implicării mai reduse a ofițerilor care lucrează pe spațiu.

U.M. 0208 nu dispune încă pe spațiul Japonia de un puternic potențial informativ activ în domeniul economic. Din cele 9 surse de influență incluse în rețea în perioada 1983-1984, ofițerii aflați la post din mai 1985 și din decembrie 1985 au preluat în legătură numai 4, restul surselor fiind necontactate de la data retragerii vechilor ofițeri (este vorba de sursele de influență „Y”, „Konto”, „Santa”, „Toma”, „Ove”). Aceste surse nu sunt cuprinse în ordinele de misiune ale ofițerilor aflați la post deși unele din ele sunt de valoare, s-a lucrat bine în perioada anterioară și au avut un aport pozitiv atât pe linie economică cât și tehnico-științifică: „Toma”, „Konto”, „Santa”.

În mod similar s-a procedat și cu alte elemente și relații operative din legătura foștilor ofițeri aflați anterior la post, deși acestea nu prezentau aspecte de ordin contrainformativ.

În cursul anilor 1985-1986 nu a fost inclus în rețea nici un element pe linie de influență economică.

Lipsa și neexploatarea eficientă a surselor și elementelor pe linie de influență economică a determinat ca și rezultatele să fie mai modeste. Numărul relativ mic și valoarea redusă a datelor și informațiilor politico-economice obținute nu au putut sprijini și influența realizarea de activități economice majore. Ca urmare, acțiunile de influență economică și în general activitatea în acest domeniu se situează sub nivelul cerințelor și posibilităților oferite de spațiu.

În concluzie, considerăm că ofițerii cu responsabilități pe spațiu (inclusiv factorii de comandă) trebuie să se implice mai mult în orientarea și dezvoltarea muncii pe linia promovării intereselor economice ale țării noastre în Japonia. Se impune în mod deosebit și de urgență, organizarea mai judicioasă a muncii, instruirea și dirijarea eficientă și constantă în primul rând a ofițerilor din exterior (care de fapt ar trebui să cunoască perfect toată problematica deoarece doi din ei – cpt. Grigoraș și cpt. Dorian – au fost coordonatori din Centrală ai spațiului o perioadă îndelungată). De asemenea, trebuie să se pună ordine în documentele de lucru aflate la U.M. 0208, pe spațiu, pentru că în prezent, atât ofițerul coordonator din Centrală cât și șeful de sector – ambii relativ recent numiți – în mod practic nu au reușit să cunoască și să studieze materialele existente și implicit, întâmpină dificultăți în a înțelege și apoi în a da îndrumări și indicații corespunzătoare. Astfel se explică și faptul că multe din sursele și elementele cu posibilități pe linie de promovare economică și în alte domenii nu au fost semnalate în exterior pentru a se continua munca cu ele.

În perioada controlului, cu ocazia studierii și analizei cazurilor respective s-au dat îndrumări și au fost luate unele măsuri organizatorice și operative de remediere a unora din deficiențe, urmând ca în perioada următoare aceste activități să continue.

b) Activitatea pe linie de influență economică și de popularizare pe spațiul Japonia este în ultima perioadă redusă. În mod practic în perioada 1985-1986 au apărut câteva articole în presa niponă, la care contribuția ofițerilor cu responsabilități pe spațiu a fost modestă.

Menționăm, totuși, apariția prin posibilitățile grupei operative externe în cursul anului 1984 a mai multor volume cu caracter științific ale tovarăsei Elena Ceaușescu. De asemenea, în 1985 a fost organizată o zi dedicată României la expoziția TSUKUBA '85.

Organizatoric, sunt înregistrate un număr de 2 acțiuni în acest domeniu. Una, „PORA” în care sunt depozitate diverse articole și extrase apărute în presa niponă înaintea anului 1978, fără raport aprobat sau planuri de măsuri, iar cealaltă, „HANUL”, deschisă în 1985 și aflată și în prezent la stadiul de început, respectiv sunt întocmite numai formele necesare inițierii și aprobării.

Potențialul informativ este format din două surse de influență: „CĂRTURARUL”, inclus înainte de 1978 și aflat „în conservare” (deși a fost în România în 1981 și 1984) și „NIKI”, inclus în rețea în 1981, dată de la care nu s-a mai lucrat cu el (ofițerul fiind retras, a rămas fără legătură).

Raportăm că în ultimii 5-6 ani, cu excepția activităților menționate, a existat o slabă preocupare (atât în Centrală cât și din exterior) pe linia popularizării, cu toate că în ordinele de misiune ale tuturor ofițerilor care au fost pe spațiu (inclusiv ale celor prezenți) sunt cuprinse sarcini concrete în acest domeniu. Se impune o implicare efectivă în îndeplinirea sarcinilor pe această linie din partea ofițerilor și un control riguros, competent din partea factorilor de comandă.

5. Activitatea în domeniul tehnico-științific

Pe linie T.S. ofițerii colectivului Japonia au dovedit o mai mare preocupare și insistență, obținând rezultate pozitive atât în ceea ce privește dezvoltarea muncii, cât și al realizărilor concrete prin tematici rezolvate și numeroase documente tehnico-științifice de valoare, inclusiv aparatură de înalt nivel.

Astfel, prin posibilitățile informativ-operative ale ofițerilor au fost procurate și trimise în Centrală documentații și mostre reprezentând rezultatul unor cercetări de ultimă oră de la firme de prestigiu ca: MITSUBISHI, TOSHIBA, SHARP, KAWASAKI din domeniile prioritare cum sunt: microelectronica, optoelectronica, mijloace audio-video de tehnică operativă, reducerea consumurilor energetice, energie nucleară etc., toate importante atât ca economie de efort valutar, cât și pentru reducerea perioadei de cercetare-proiectare.

Dintre rezultatele obținute în acest domeniu, exemplificăm:

- modele de referință pentru mecanisme de antrenare bandă magnetică, precum și casete test; acțiune finalizată cu apreciere valorică de circa 100 milioane lei producție suplimentară;

- procurarea a 15 kg. grafit coloidal (produs sub embargo), apreciate valoric cu 32 milioane lei, ca rezultat al aplicării în producție;

- documentații tehnico-științifice de ultim nivel pentru sprijinirea realizării programului de robotizare și automatizare a proceselor industriale (în cadrul acțiunii „ROBOTUL”);

- obținerea unui model de referință – detectare scurgere apă grea – apreciat la valoarea de 125.000 dolari S.U.A. (în cadrul acțiunii „VIITORUL”).

Sintetic, situația documentațiilor și materialelor obținute de pe spațiul Japonia se prezintă astfel:

1) - în 1985=249 seturi, din care 38 au fost valorificate în tematicile rezolvate; alte 207 au fost apreciate ca utile (în afara tematicilor);

- în 1986 (până la 31 iulie)=109 seturi, din care 18 au fost exploatate în rezolvarea tematicilor; alte 83 fiind apreciate ca utile (în afara tematicilor).

2) Din punct de vedere al tematicilor rezolvate:

- tematici totale:

- în 1985=5 (1 - agricultură, 1 - chimie, 3 - nucleară)

- în 1986=1 (construcții mașini)
- tematici parțiale:
 - în 1985=13 (1 - chimie, 5 - aviație, 5 - nucleară, 2 - speciale);
 - în 1986=2 (1 - nucleară, 1 - transporturi)

3) În plus, față de cele de mai sus, documentațiile și materialele obținute pe linie T.O. au rezolvat în perioada 1985-1986: 3 tematici totale și 7 parțiale. De asemenea, au fost aduse în țară două elemente care au purtat discuții cu ofițeri ai U.M. 0301, pe problematica acestei unități.

Organizatoric, activitatea pe linie tehnico-științifică este desfășurată pe baza dosarului de obiectiv și a 14 acțiuni. În cele mai multe din acțiunile aflate în preocupare se acționează în mod ofensiv, urmărindu-se realizarea scopului pentru care au fost inițiate. Dintre acestea exemplificăm acțiunile: „ZIRCONIU”, „CALANDRIA”, „FOTO”, „PREDICȚIA”, „PRINTER”, „CIRCUITUL”, „SISTEMUL”.

Raportăm totuși că deși s-au obținut rezultatele menționate nu este respectată întotdeauna metodologia de muncă; astfel nu toate acțiunile au planuri de măsuri, sinteze, note de stadiu. De asemenea, sunt încă în evidență acțiuni T.S. care nu-și mai justifică existența, sunt depășite, s-au schimbat condițiile inițiale și nu mai pot fi realizate, sau au fost finalizate și nu au fost închise. În această situație se află un număr de 7 acțiuni.

Menționăm, totodată, că dosarul de obiectiv T.S. trebuie reactualizat, lucrările de bază, atât cea generală, cât și cele pe componentele lui, precum și planurile de penetrare, notele de stadiu etc. sunt depășite, cele mai multe fiind din perioada 1978-1980.

În timpul controlului s-au dat îndrumările necesare, fiind inițiate măsuri de remediere a acestei deficiențe.

U.M. 0208 dispune pe spațiul Japonia de un potențial informativ bun în domeniul tehnico-științific, format în prezent din 4 informatori și 12 surse de influență (între acestea sunt cuprinse și 6 surse de influență pe linie economică care au și posibilități pe linie T.S.).

Raportăm că 4 dintre aceste elemente au fost incluse în rețea, în perioada 1985-1986.

Din discuțiile și analiza efectuată împreună cu compartimentul de specialitate, de la 0107/T.S., a rezultat că pentru perioada următoare, pornind de la acumulările realizate pe linia potențialului informativ, dar mai ales de la necesitățile economiei naționale, se impune ca ofițerii colectivului să-și îndrepte eforturile spre obținerea de documentații și materiale, cu prioritate din domeniile: energie nucleară; electronică (mai ales microprocesoare din generația a doua și în general noutăți tehnice de ultimă oră); industria metalurgică (în special oțeluri pentru industria nucleară); robotică (tehnică de calcul). De asemenea, să valorifice mai eficient acțiunile oficiale, publice – simpozioane, expoziții tehnice – și să pornească în procurarea documentațiilor T.S. de la tematicile primite.

6. Activitatea pe linie A.V.S. în spațiul Japonia este practic inexistentă, fiind total neglijată. În ultimii 4-5 ani nu s-a obținut niciun aport valutar.

Ofițerii colectivului nu au avut și nici în prezent nu au în preocupare vreun element sau acțiune în acest domeniu. În mod scriptic, unitatea este înregistrată pe spațiu cu 3 acțiuni de aport valutar deschise în anii 1980-1981, dar în care – cu excepția uneia – nu s-a realizat nimic și care de fapt trebuiau închise.

Considerăm că această situație este necorespunzătoare, fiind necesar ca în perioada următoare să se întreprindă măsuri ferme pentru identificarea și respectiv finalizarea de acțiuni pe acest profil, pornind de la posibilitățile pe care le oferă spațiul.

7. Activitatea pe linia rețelei informative

Rețeaua informativă pe spațiul Japonia este formată atât din elemente incluse înaintea anilor 1979-1980 aflată în mare majoritate în conservare, din motive contrainformative, cât și cea creată după această perioadă.

În mod concret rețeaua informativă creată după anii 1980-1981 este formată din:

- 4 informatori, toți pe linie T.S.;
- 13 surse de influență în domeniile economic și T.S.;
- 2 elemente în studiu organizat.

În ceea ce privește rețeaua aflată în conservare, raportăm că este formată din:

- 27 informatori, marea majoritate pe probleme T.S.;
- 3 surse de influență pe linie de popularizare;
- 16 elemente în diferite stadii de lucru.

Din analiza datelor constatate în timpul controlului se desprind următoarele concluzii:

a) Structura rețelei informative prezintă diferențe pe categorii de elemente raportat la cele 4 obiective aflate în preocupare. Astfel, încadrarea obiectivelor politice și de popularizare este mai redusă, fapt reflectat în rezultatele obținute în ultima perioadă în domeniile respective.

b) Nu toate sursele existente pe linie economică și tehnico-științifică sunt folosite în mod efectiv. Unele din cele incluse în ultimii 2-3 ani sunt în prezent fără legătură deoarece odată cu reîntoarcerea ofițerilor de la post nu s-a mai realizat preluarea lor de noul ofițer pentru că nu a avut acoperirea necesară care să-i permită legendarea contactelor (ex.: „MURAI”, „SANTA”, „Y”), la alte surse au apărut aspecte de ordin contrainformativ ce impun o clarificare atentă („SUMI”, „FUKUDA”, „YONDA”), sau nu mai dispun de aceleași posibilități pe care le-au avut la data includerii în rețea („SADAMO”, „OVE”).

c) Deși a existat preocupare pentru cunoașterea și verificarea elementelor din rețea, sunt încă cazuri când aceste aspecte au fost neglijate sau nu s-a acordat suficientă atenție. Astfel, se impun măsuri mai eficiente de verificare a surselor: „SAKE”, „DORU”, „HIANA”, „URASHINA”.

De asemenea, cu ocazia prezenței în România, nu întotdeauna s-au întreprins și luat toate măsurile de verificare, de exemplu: „T-84”, „DIMA”, „TAWADA”, „KONTO”.

d) Unele cazuri aflate în atenția grupeii operative externe prezintă aspecte C.I. neclarificate, insuficient verificate, care pot compromite interesele țării noastre sau aduce prejudicii muncii speciale. Exemplu: „SAKE”, „FUKUDA”, „SUMI”.

e) Este necesar ca treptat – fără a afecta activitatea operativă curentă – să se întreprindă măsuri eficiente de clarificare a vechii rețele informative aflate în conservare, în sensul identificării ei și stabilirea acelor elemente care pot – din toate punctele de vedere – să fie reactivate. Concomitent, cele care nu mai corespund să fie scoase din preocupare și clasate.

8. Activitatea pe linia obținerii de informații

Activitatea în acest domeniu a fost organizată în conformitate cu orientările și tematicile stabilite de conducerea C.I.E., în baza necesarului de informații.

În cursul anului 1985 au fost obținute de ofițerii grupeii operative externe 133 de informații; dintre acestea 31 au contribuit integral sau în coroborare cu alte materiale, la întocmirea de note-raport pentru Comandantul Suprem și 8 pentru conducerea D.S.S.

În primele 7 luni ale anului 1986 au fost raportate 114 informații, din care 27 au fost exploatate în note-raport pentru Comandantul Suprem și 11 pentru conducerea D.S.S.

Având în vedere profilul ofițerilor aflați la post în exterior, faptul că acest interval de timp a corespuns cu schimbarea lor și adaptarea la spațiu, apreciem că numărul și valoarea informațiilor sunt corespunzătoare, impunându-se însă pentru perioada următoare o mai bună mobilizare a acestora pentru a obține informații de valoare cu accent pe problematica politică a spațiului și zonei.

9. Alte aspecte

Cu ocazia efectuării controlului au rezultat și alte aspecte, astfel:

a) Din punct de vedere al respectării normelor și metodologiei de muncă și al evidenței s-au constatat o serie de abateri:

- dosarul de spațiu nu este organizat conform ordinelor, neexistând lucrări de bază, sinteze, planuri de muncă, diverse tabele etc.;

- dosarele de obiectiv nu au lucrări de bază actualizate, planuri de penetrare, note de stadiu, documentele sunt neopisate etc.;

- multe din dosarele de acțiuni, surse și elemente în studiu – inclusiv cele aflate în conservare – nu au note de stadiu, planuri de verificare, fișe, documentele sunt nesistematizate, neopisate etc.

b) Raportăm că deși în ultimele luni actualul ofițer coordonator de spațiu, precum și precedentul, au depus un volum mare de muncă pentru a face ceva pe linia ordonării documentelor existente, aceștia nu au reușit decât în foarte mică măsură să remedieze situația existentă. Realitatea este că s-a acumulat o cantitate nepermis de mare de astfel de materiale de-a lungul a circa 10-12 ani, timp în care ofițerii care au lucrat în problemă nu s-au preocupat deloc de ordonarea și evidența materialelor. Răspunderea revine în egală măsură atât ofițerilor coordonatori pe spațiu (într-o perioadă erau 4-5 ofițeri) cât și fostului șef de sector care a tolerat situația și în mod efectiv nu cunoștea situația documentelor din colectivul său. De altfel, din controlul efectuat pe dosare și cazuri și din punct de vedere profesional, colonel Lovin Ion, fostul șef de sector, este în mare parte răspunzător pentru neajunsurile și rămănerile în urmă menționate în prezentul raport.

c) În timpul controlului de fond au fost analizate în detaliu cazurile și acțiunile cu ofițerul coordonator și șeful de sector; de asemenea, în perioada respectivă, unul din ofițerii grupei operative externe s-a aflat în țară pentru analiză și efectuarea concediului, prilej cu care s-au transmis și acestuia observațiile necesare, acționându-se pentru remedierea acestor neajunsuri.

Periodic a fost informată conducerea unității asupra desfășurării controlului, inclusiv cu măsurile întreprinse.

d) Considerăm că pentru o mai bună organizare a muncii pe spațiu, cuprinderea întregii problematice pe care aceasta o ridică în selecționarea judicioasă a priorităților, se impune întocmirea unui plan de măsuri pentru o perioadă de 1 an¹⁶⁶, cu sarcini, termene și responsabilități concrete care să permită urmărirea și coordonarea unitară și eficientă a activității specifice pe spațiul Japonia.

Față de cele raportate,

Propunem,

- Completarea cu încă un ofițer în Centrală a muncii de coordonare pe spațiu, ținând cont de volumul mare de lucru și perspectiva trimeritii la post în exterior a celui de al patrulea ofițer.

- Prezentarea concluziilor controlului în cadrul unei analize cu conducerea unității și ofițerii cu responsabilități pe spațiu.

- Pentru remedierea lipsurilor constatate, conducerea unității să stabilească, în planul ce se va întocmi, măsurile adecvate și termene concrete de executare, atât pentru ofițerii din exterior cât și pentru cei din Centrală, iar peste 1 an U.M. 0517 să efectueze un control-sondaj.

- Pentru analiza situației operative pe spațiu, a posibilităților existente pe linia îmbunătățirii și diversificării activității specifice, precum și în scopul îndrumării și sprijinirii ofițerilor grupei operative externe, să se deplaseze în Japonia¹⁶⁷ șeful sectorului împreună cu un cadru de la U.M. 0517.

¹⁶⁶ Da, cât mai urgent - /ss/ Gen.-mr. Traian Tăulescu

¹⁶⁷ 10.IX.86. Nu e momentul potrivit având în vedere situația contrainformativă prin trădarea administratorului - /ss/ Gen.-mr. Traian Tăulescu

ŞEFUL UNITĂŢII,
/ss/ Col. G. Iordache

TS/două ex. – [Ex nr. 2 a fost
distrus la 12.09.1986
/ss/ Indescifrabil]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 51.900, vol. 3, f. 19-25

166.

1986 septembrie 9 – Ordinul ministrului secretar de stat şi şef al Departamentului Securităţii Statului nr. 00300 referitor la creşterea eficienţei activităţii Întreprinderii de Comerţ Exterior „Dunărea” şi precizarea atribuţiilor cadrelor de conducere ale Centrului de Informaţii Externe pe această linie

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂŢII STATULUI

EXEMPLAR NR. 9
Xerox
Pentru tov. gen. Vlad
Securitatea internă

ORDINUL
MINISTRULUI SECRETAR DE STAT
ŞI
ŞEF AL DEPARTAMENTULUI SECURITĂŢII STATULUI
Nr. 00300 din 09 septembrie 1986

În temeiul art. 21 din Decretul nr. 121/1978,

Pentru aplicarea prevederilor Decretului Consiliului de Stat nr. 382/1982 privind înfiinţarea Întreprinderii de Comerţ Exterior „DUNĂREA”,

În scopul creşterii eficienţei activităţii Întreprinderii de Comerţ Exterior „DUNĂREA” şi a unei conlucrări mai concrete cu întreprinderile de comerţ aparţinând diferitelor ministere, cu respectarea strictă a prevederilor legale şi a unei mai precise delimitări a obiectului activităţii de comerţ exterior a acestei întreprinderi aparţinând Departamentului Securităţii Statului,

ORDON:

Art. 1.- Întreprinderea de Comerţ Exterior „DUNĂREA”, conform orientărilor Conducerii Superioare, nu participă la operaţiuni comerciale cu produse agroalimentare iniţiate prioritar de Ministerul Industriei Alimentare şi Achiziţionării Produselor Agricole, Ministerul Agriculturii, Ministerul Comerţului Exterior şi Cooperării Economice Internaţionale sau de către alte întreprinderi de comerţ exterior din subordinea diferitelor ministere.

De asemenea, nu se angajează direct sau în cooperare în operaţiuni cu ţiţei (petrol) şi produse petroliere iniţiate de Ministerul Industriei Petrochimice, Ministerul Comerţului Exterior şi Cooperării Economice Internaţionale sau prioritar de către Întreprinderea de Comerţ Exterior „PETROLIMPORTEXPOT”. Această activitate constituie obiectul preocupărilor întreprinderii specializate din cadrul Ministerului Comerţului Exterior şi Cooperării Economice Internaţionale.

- Pentru activitățile menționate la art. 1, Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA” nu are compartimente și aparat specializat prevăzut în organigramă și ca atare nu poate organiza sau finaliza operațiuni eficiente.

- Participarea Întreprinderii de Comerț Exterior „DUNĂREA” la astfel de operațiuni se va putea face numai în cazuri cu totul deosebite, pe baza unor ordine exprese și în urma unei temeinice analize din care să rezulte cu certitudine realizarea de aport valutar a acțiunii respective și că încasările vor fi „cash”, pentru care Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA” să-și poată spori contribuția la diminuarea datoriilor externe în care este chemată să militeze în mod permanent.

Secretarul de stat care coordonează nemijlocit activitatea Întreprinderii de Comerț Exterior „DUNĂREA” va raporta despre fiecare acțiune de acest gen în cazul în care situația impune în mod expres să sprijinim prin forme specifice activității organelor noastre, atunci când prezintă la aprobare ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului mandatul de misiune și aprobarea cadrelor care urmează să plece în exterior pentru astfel de activități.

Art. 2.- Cu aprobarea Conducerii Superioare, în conformitate cu prevederile Decretului nr. 382/1982, Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA” poate sprijini economia națională pentru aducerea în țară, direct sau în cooperare cu întreprinderile de comerț exterior specializate, petrol ori alte materii prime necesare economiei sau pentru rezerva specială de stat, fără a intra însă în combinații privind revânzarea de produse petroliere ori a materiilor prime aduse.

Art. 3.- Pentru realizarea în eventualitate a unor sarcini ce rezultă din art. 1 alineat 4 și art. 2, în cadrul Întreprinderii de Comerț Exterior „DUNĂREA” nu se constituie un compartiment special, ci vor fi desemnați de la diferite secții, sectoare sau compartimente cu aprobările necesare, lucrători pe acțiuni sau operațiuni.

Art. 4.- Se interzice cu desăvârșire ca Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA” sau alte unități ale Centrului de Informații Externe să angajeze orice alte acțiuni care contravin prevederilor Decretului Consiliului de Stat nr. 382/1982 sau dispozițiilor prezentului ordin.

În cazuri cu totul deosebite când o acțiune își dovedește eficiența și cu aprobarea conducerii Departamentului Securității Statului, se pot desemna lucrători de la unele sectoare (secții) care să participe la finalizare, fără a se crea în cadrul Întreprinderii de Comerț Exterior „DUNĂREA” sau a altei unități speciale a Departamentului Securității Statului compartimente specializate pentru astfel de operațiuni deoarece ar contraveni Decretului nr. 382/1982 și indicațiilor Conducerii Superioare.

Art. 5.- Cu aducerea la îndeplinire a prevederilor art. 1-4 din prezentul ordin, se însărcinează secretarul de stat care coordonează nemijlocit Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA” și care va informa periodic Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al Departamentului Securității Statului despre activitatea întreprinderii, precum și felul în care este sprijinită de unitățile operative ale U.M. 0544 și ale securității interne.

Art. 6.- Șeful Centrului de Informații Externe, prin unitățile operative ale U.M. 0544, va da muncii informativ-operative un caracter organizat și va lua măsuri pentru intensificarea și diversificarea activităților specifice muncii de informații externe în scopul: penetrării pe noi piețe; promovării unor noi forme de comercializare a produselor din nomenclatorul Întreprinderii de Comerț Exterior „DUNĂREA”; deblocării unor acțiuni și tranzacții mai importante; creării de condiții pentru câștigarea de licitații; identificării, în mod permanent, de noi parteneri potențiali, [de] influență, de nivel și aducerea acestora, pe cât posibil, în țară, pentru a putea fi mai bine cultivați și influențați în a-și aduce o contribuție mai mare în promovarea și susținerea intereselor noastre în diferite domenii de activitate, prioritar în cel economic.

Unitățile operative nu vor iniția direct, activități specifice de comerț exterior, acestea se organizează numai de către Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA” cu sprijinul efectiv al acestora.

Surselor sau elementelor din preocupare, pe care unitățile operative le aduc în țară prin diferite combinații, li se vor asigura un sejur corespunzător și li se vor crea condiții pentru ca în mod legendar să intre în contact cu Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA” iar după caz, dacă situația impune, organizarea de discuții și la alte întreprinderi de comerț exterior, iar sub controlul și cu sprijinul U.M. 0500/A, chiar și la nivelul centralelor și ministerelor economice.

Art. 7.- Unitățile operative din cadrul Centrului de Informații Externe vor acorda în continuare o atenție sporită activităților specifice pentru sprijinirea ramurilor de vârf ale economiei naționale în obținerea de documentații și materiale tehnico-științifice, îndeosebi cele supuse embargoului sau cele care comportă eforturi valutare deosebite.

Pentru înfăptuirea acestor obiective se va asigura o pregătire temeinică și instruire diferențiată a aparatului de profil în vederea diversificării formelor și mijloacelor de activitate pentru a realiza o eficiență sporită și menținerea conspirativității și secretizării datelor și documentațiilor procurate, intensificarea controlului împreună cu unitățile de profil din cadrul securității interne, precum și stabilirea de alte măsuri care să conducă la obținerea de noi materiale necesare economiei naționale, fără efort valutar.

Art. 8.- Trimestrial sau ori de câte ori situația impune, se va analiza cu fiecare colectiv de conducere al unităților operative din cadrul Centrului de Informații Externe modul în care se înfăptuiesc sarcinile specifice ce-i revin fiecărei unități pe spații și țări, prilej cu care se va analiza stadiul selecționării și recrutării rețelei informative, inclusiv a surselor de influență economică, renunțându-se în același timp la elementele care nu s-au dovedit loiale sau lipsite de posibilități reale și a stabilirii de măsuri, pe cazuri și acțiuni, în conformitate cu normele de muncă.

Trimestrial, șeful Centrului de Informații Externe va raporta ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului despre modul în care unitățile din U.M. 0544 acționează pentru ca Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA” să-și îndeplinească în condiții superioare sarcinile asumate în fața conducerii partidului și prin formele specifice muncii de securitate externă, nu numai prin eforturile proprii ale Întreprinderii de Comerț Exterior „DUNĂREA”.

Art. 9.- În mod similar va acționa și U.M. 0195 prin posibilitățile proprii de care dispune în exterior și îndeosebi în rândul surselor de influență și a altor categorii de elemente pe care le are în preocupare.

Toate acțiunile în domeniul economic inițiate de U.M. 0195 se vor realiza în strânsă conlucrare și cu sprijinul colectivului de conducere al Întreprinderii de Comerț Exterior „DUNĂREA” și participarea directă a conducerii U.M. 0195.

Art.10.- Periodic, în Consiliul de Conducere al Centrului de Informații Externe, cu participarea și a altor cadre cu competențe, se va analiza activitatea desfășurată de Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA”, contribuția și eficiența acțiunilor unităților U.M. 0544 pentru ca Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA” să-și onoreze angajamentele asumate. Problemele deosebite rezultate vor fi raportate ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului, pentru a fi soluționate la nivel de guvern, șefi de instituții centrale, în funcție de specificul acestora.

Art. 11.- Colectivul de conducere al Centrului de Informații Externe și al U.M. 0195 vor cere sprijin permanent Consiliului Politic al Departamentului Securității Statului, respectiv secretarului Consiliului Politic, care are dreptul de acces, îndrumare și control asupra activității de partid de la toate unitățile speciale, pentru ca împreună cu acesta, instructorii de partid pe unități și secretarii organizațiilor de bază să stabilească măsuri

politico-organizatorice care să conducă la înfăptuirea în mod neabătut a indicațiilor Conducerii Superioare de partid, personal ale Secretarului General al Partidului Comunist Român.

Art.12.- Prezentul ordin are menirea să conducă la: îmbunătățirea activității informativ-operative a Centrului de Informații Externe; creșterea eficienței sub toate aspectele a activității Întreprinderii de Comerț Exterior „DUNĂREA”; precizarea mai concretă a atribuțiilor cadrelor de conducere ale Centrului de Informații Externe și unităților din subordine; creșterea răspunderii comuniștilor cu funcții de conducere față de activitatea unităților pe care le coordonează nemijlocit și a sarcinilor ce le revin din hotărârile de partid și legile țării, precum și sporirea operativității în soluționarea problemelor care intră în competența guvernului, conducerii ministerelor, ale unor instituții centrale și modul de rezolvare a acestora la nivel corespunzător.

De asemenea, prezentul ordin obligă în mai mare măsură Consiliul Politic și organizațiile de partid în a sprijini mai concret activitatea de partid din unitățile speciale, sub toate aspectele și nu numai cu privire la problemele la care se referă.

Art. 13.- Șeful Centrului de Informații Externe va prelucra prezentul ordin cu unitățile aparținând U.M. 0544 potrivit competențelor ce le au cu menținerea conspirativității problemelor care nu trebuie cunoscute de toate unitățile.

Art. 14.- Prezentul ordin se va difuza șefului Centrului de Informații Externe, secretarului Consiliului Politic pe Departamentul Securității Statului, secretarului de stat care lucrează la Centrul de Informații Externe și coordonează nemijlocit Întreprinderea de Comerț Exterior „DUNĂREA”, șefului U.M. 0195, precum și directorilor Întreprinderii de Comerț Exterior „DUNĂREA”.

Art.15.- Orice alte dispoziții contrare prevederilor prezentului ordin se abrogă.

MINISTRU SECRETAR DE STAT ȘI ȘEF AL
DEPARTAMENTULUI SECURITĂȚII STATULUI
/ss/ Tudor Postelnicu

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 13.073, vol. 2, f. 103-106

167.

1986 septembrie 23 – Raport privind controlul de fond executat la U.M. 0199 asupra stadiului activității informativ-operative pe spațiul R.F. Germania

- U.M. 0517 -
Nr. 007421 din 23.09.1986

STRICT SECRET
Exemplar nr. 1

A P R O B,
*cu precizările și ordinele transmise
la analiza efectuată în unitate
/ss/ Gen.-lt. Aristotel Stamatoiu*

R A P O R T
privind controlul de fond executat asupra
stadiului activității informativ-operative
pe spațiul R.F. Germania

În conformitate cu planul aprobat, s-a efectuat un control de fond la U.M. 0199 privind stadiul activității informativ-operative pe spațiul R.F. Germania.

În urma controlului, au rezultat următoarele aspecte mai importante:

I. Organizarea și planificarea activității specifice se realizează pe baza ordinelor și indicațiilor conducerii C.I.E., avându-se în vedere caracteristicile situației operative din spațiu și evoluțiile acesteia.

Colectivul care se ocupă de R.F. Germania este format din 7 ofițeri în Centrală, 5 ofițeri la acoperire (3 dintre ei fiind în pregătire pentru a fi trimiși în misiune în exterior) și 1 ofițer la grupa operativă externă.

Ofițerii care își desfășoară activitatea în Centrală își organizează munca pe bază de planuri săptămânale și lunare, care cuprind sarcinile ce le revin din planurile de muncă trimestriale ale sectorului, precum și cele decurgând din evoluția acțiunilor și elementelor aflate în lucru.

La termenele scadente, planurile de muncă ale ofițerilor sunt analizate la nivelul șefului de sector, colonel Panait Ion, care dovedește preocupare susținută pentru controlul, organizarea și îndrumarea muncii pe spațiu.

Este necesar ca această preocupare să devină o constantă și în activitatea șefului colectivului, maior Haiduc Eusebiu, îndeosebi sub raportul controlului exigent al îndeplinirii sarcinilor prevăzute în obiectivele, acțiunile și cazurile în lucru, deoarece există numeroase prevederi ale planurilor sau notelor de sarcini îndeplinite parțial sau au termene depășite, cu precădere la cpt. Bistrițeanu Tiberiu și cpt. Dridea Cornel.

Perioada controlată, respectiv de la 1 ianuarie 1985 până în prezent, a constituit pentru colectivul R.F.G. o etapă de activitate cu un caracter aparte, determinat de repercusiunile actului de trădare din noiembrie 1984¹⁶⁸. Urmare a acestei situații a fost reevaluat întregul front de lucru existent, abandonându-se acele cazuri și acțiuni care, fiind deconspirate, puneau în pericol securitatea muncii.

Având ca bază planul special întocmit de redresare a muncii pe spațiu și în principal ordinele și indicațiile permanente ale conducerii C.I.E., colectivul de ofițeri care își desfășoară activitatea pe spațiul R.F.G. a reușit să mențină într-o anumită măsură dinamica activității informativ-operative, prin reorganizarea conceptuală a ponderii muncii, cu accent pe acțiunile desfășurate din țară.

Pentru protejarea rețelei, acțiunilor și obiectivelor muncii pe spațiu și îndeosebi pentru derutarea dușmanului în condițiile în care ajunsese să cunoască date privind aceste aspecte urmare a evenimentelor din anul 1984, s-au întreprins unele acțiuni de dezinformare, inclusiv în cooperare cu U.M. 0195.

Acțiunile pe acest plan au fost însă sporadice și nu s-au ridicat la nivelul cerințelor.

II. Cunoașterea situației operative și evoluției acesteia

Prin conjugarea eforturilor și posibilităților existente în țară și mai recent la grupa operativă externă, s-a reușit asigurarea cunoașterii corespunzătoare a situației operative și evoluțiilor acesteia.

Din datele și informațiile obținute s-a evidențiat faptul că R.F. Germania continuă să reprezinte din punct de vedere politic și militar, implicit al serviciilor de specialitate, principalul pion de susținere al intereselor S.U.A. în Europa și în consecință opțiunile majore în aceste privințe se aliniază la pozițiile promovate de Statele Unite, inclusiv în probleme contestate de o mare parte a opiniei publice interne, cum ar fi amplasarea de rachete cu rază medie de acțiune sau așa-numitul „război al stelelor”.

¹⁶⁸ În noiembrie 1984 ofițerul C.I.E. Constantinescu Constantin, cifror-șef la Ambasada României de la Bonn, s-a predat autorităților vest-germane. Ca urmare, în aceeași lună, au fost retrași ofițerii de la Grupa operativă din R.F. Germania

Datorită recrudescenței fenomenului terorist pe spațiu, atât autohton cât și inspirat de organizații arabe extremiste, R.F.G. s-a raliat pozițiilor generale ale S.U.A. în privința inițiativelor de combatere a terorismului, context în care situația operativă din spațiu este direct influențată de măsurile luate de autoritățile germane pentru controlul străinilor și de prevenirea scurgerii de informații.

În această privință, situația operativă a fost caracterizată și de frecvențele cazuri de spionaj descoperite în ultima perioadă, culminând cu cazul „TIEDGE”¹⁶⁹. Ca urmare a fost înființat un „Organism Federal pentru Apărarea Datelor”, investit cu drepturi de control în materie la ministere, Direcția de Statistică, Parlament, precum și asupra serviciilor de spionaj și contraspionaj.

În plus, în Bundestag au fost promulgate legi restrictive și de protecție care merg de la controlul accesului la arhivele obișnuite până la „prevenirea exodului de informații secrete către persoane și instituții neautorizate”, precizându-se limitele în care diplomații, îndeosebi socialiști, au acces în instituțiile de stat, înregistrarea și însoțirea lor, fiind stabilite măsuri drastice de verificare a personalului ce lucrează cu secrete de stat sau la institute de cercetare și firme ce realizează produse deosebite.

Referitor la serviciile de specialitate, este de subliniat conlucrarea tot mai strânsă între cele ale R.F.G. (B.N.D., M.A.D. și B.V.S.) și cele ale principalelor țări ale N.A.T.O., îndeosebi S.U.A. și Franța, precum și cu cele ale Elveției și Austriei. Campaniile de spionomanie sunt ciclice, generate de evenimente petrecute pe spațiu, cât și reluări și prezentări de asemenea aspecte din alte spații, mai ales din cadrul N.A.T.O.

Au continuat acțiunile organelor vest-germane de racolare de cetățeni români, îndeosebi specialiști de înaltă calificare, precum și trimerile de elemente provocatoare ca Aurel Lepădat din Bonn, Fenivesy Iosif din Aachen, Isak Davidovici din München, Dionisie Ghermani, Kurt Sebesch, Gunter Bosch etc.

S-au menținut și intensificat activitățile de supraveghere a reprezentanțelor noastre oficiale, inclusiv a salariaților români de la societățile mixte, fapt ce implică necesitatea unei instruiți contrainformative adecvate a reprezentanților români și să se evite cu desăvârșire repetarea unor acțiuni, ca analize de muncă, realizate la sediul acestor societăți.

Alături de aceste acțiuni, sunt de menționat și unele provocări directe la adresa personalului român, de genul unor telefoane solicitându-se să se vorbească cu ofițerul de securitate al ambasadei, escaladarea incintei acesteia, probabil pentru testarea sistemelor de pază și vigilenței personalului de serviciu, insistența organului de poliție de a pătrunde în clădire sub diverse pretexte.

În contextul situației operative este de remarcat și prezența în R.F.G. a unei numeroase emigrații, inclusiv din rândul naționalităților conlocuitoare (mai ales germani și maghiari), parțial ostilă, precum și acțiunile de manipulare a acestora de către serviciile de spionaj și contraspionaj, inclusiv de unii politicieni sau cercuri de dreapta. În cadrul emigrației române, sunt de menționat în principal legionarii, a căror activitate este intensă și deosebit de ostilă.

Un alt component nociv, nu numai al situației operative ci și cu reflexe directe spre țară, îl reprezintă prezența în R.F.G. a „Europei Libere”, acțiunile acestei oficine de culegere de informații, campanii defăimătoare, racolări de persoane etc.

La acestea se adaugă unele organizații ostile vest-germane, ca I.G.F.M. sau secția națională a „Amnesty International” etc., ce cooperează strâns între ele, sunt încurajate pe față de autorități și acționează intens pentru stimularea fenomenului emigraționist sau de așa-numită „disidență” în țările socialiste.

¹⁶⁹ Hans Joachim Tiedge, ofițer de informații în BFV (Oficiul Federal pentru Apărarea Constituției), Serviciu vest-german de contraspionaj, a dezertat în R.D. Germană la 18 aug. 1985

O reflectare concludentă a complicității guvernului R.F.G. în încurajarea activității generale anticomuniste îl constituie postul oficial de radio (guvernamental), „Deutsche Welle”, care a devenit o tribună anticomunistă a cercurilor influente de dreapta, aspectul fiind valabil și pentru marile cotidiene pretins independente.

Perioada controlată, îndeosebi anul 1985, s-a aflat sub impactul direct al evenimentelor din noiembrie 1984, cu toate consecințele inerente asupra muncii.

Din rapoartele C.I. pe spațiu, precum și [din] informațiile obținute, rezultă o anumită ameliorare în anul 1986, fapt care nu poate fi de natură să ne liniștească întrucât organele dușmane urmăresc cert modul cum ne reorganizăm și reluăm activitatea.

Cu toate acestea, există condiții pentru desfășurarea unei activități informativ-operative organizate și executarea ordinelor și sarcinilor ce revin C.I.E. pe spațiul R.F.G., ținându-se permanent seama de evoluțiile situației operative și în condițiile ridicării permanente a gradului de profesionalism în acțiunile întreprinse, conform exigențelor lucrării acestui spațiu.

Un suport pozitiv pentru activitatea specifică rezultă din relațiile bilaterale, îndeosebi politico-economice. Interesul R.F. Germania pentru aceste relații este clar afirmat, la care se adaugă un element de „sensibilitate etnică” privind germanii din România, aspecte care just și complex evaluate și exploatate pot constitui premise favorabile pentru activitatea specifică. Elocvente în această privință sunt schimburile de vizite la nivel parlamentar, guvernamental, comisiile mixte, creșterea constantă a schimburilor economice, fără ca evenimentele din 1984 să fi afectat mult relațiile bilaterale cum s-a petrecut în relațiile dintre R.F.G. și alte țări socialiste.

III. Activitatea desfășurată pe linie de apărare de către ofițerii colectivului R.F.G. cuprinde aproape toate problemele majore specifice muncii de securitate (15 din cele 17 probleme), la care se adaugă 6 obiective și acțiuni specifice spațiului și un total de 34 dosare de urmărire informativă.

Munca pe această linie este organizată, existând pentru fiecare problemă dosare de sine stătătoare. Marea majoritate a dosarelor de acțiuni și cazuri au planurile de măsuri actualizate dar lipsesc pentru anii anteriori, la multe dintre acestea, notele de analiză periodice, deși din afirmațiile ofițerilor rezultă că asemenea analize au avut loc la nivelul șefului de sector, fără a se consemna însă în scris concluziile desprinse și măsurile stabilite.

În perioada controlată au fost realizate progrese pe linia documentării și cunoașterii activității unor elemente ostile aflate în lucru, în baza cărora s-au luat măsuri în consecință, obținându-se unele rezultate, între care menționăm:

- finalizarea a două dosare de urmărire informativă în problema „Scutul”, inclusiv prevenirea unei tentative de atentat la Ambasada R.S. România de la Bonn;

- marșrutizarea a două surse și influențarea lui „Marcu”, legionar, să renunțe la acțiunile ostile și să promoveze prin publicația pe care o editează poziții antiiredentiste;

- în cooperare cu Secția a IV-a, s-a avansat în adâncirea cunoașterii informativ-operative a obiectivelor „Europa Liberă” și îndeosebi „Deutsche Welle”, potențialul informativ în acestea fiind de calitate. În acest sens, este de evidențiat activitatea bună desfășurată cu informatorii străini „Călin”, „Valeriu” și „Lucică”, sursele interne „Victor”, „Florea”, „Banu” precum și în lucrarea elementelor în studiu „Ilin” și „Onisie”, prin care s-a reușit și menținerea la zi a cunoașterii preocupărilor și acțiunilor celor 5 elemente lucrate pe linia problemei, precum și obținerea de informații privind persoana, activitatea și preocupările lui Vlad Georgescu și Emil Hurezeanu. În cooperare cu unele grupe operative teritoriale, au fost inițiate măsuri complexe de influențare pozitivă a lui Korn Tatiana, din conducerea secției române de la „Deutsche Welle”, cu ocazia vizitei efectuate de aceasta în țara noastră;

- s-a reușit marșrutizarea unei surse interne la o importantă reuniune a iredentiștilor maghiari, ce a avut loc în septembrie 1985 în localitatea Bodman din R.F.G., obținându-se, ca urmare a acestei infiltrări, informații valoroase asupra preocupărilor și strategiei unor organizații ostile;

- în problema „Culte-secte” a fost finalizată, în cooperare cu Grupa operativă teritorială Neamț, o sursă de influență prin care s-au realizat acțiuni (emisiuni la radio) de popularizare a drepturilor și libertăților cetățenești în țara noastră, inclusiv pe plan religios;

- în problema „N.O.R.”, în cooperare cu U.M. 0225 și unele grupe operative teritoriale s-a asigurat menținerea cunoașterii situației operative din problemă, informațiile obținute permițând ca, împreună cu instituții și factori oficiali, să fie prevenite unele acțiuni ostile preconizate de emigrația de origine germană;

- în acțiunea „Coral” (Centrul Democrat al Românilor din R.F.G.) s-a avansat pe linia sprijinirii, inclusiv prin mijloace specifice, a secției din Köln a organizației, care promovează în ansamblu o atitudine mai favorabilă țării noastre și scoaterea acesteia de sub influența secției din Offenbach, profund ostilă.

Cu toate rezultatele obținute, este necesar să se reconsidere modul de abordare al tuturor acțiunilor lucrate pe linie de apărare, stadiul actual al muncii în acestea și potențialul de lucru existent nefiind de natură să cuprindă pe deplin fenomenul ostil cu care ne confruntăm și să-l contracareze la nivelul de eficiență ordonat.

Astfel, în acțiunile „Intrusul” („Amnesty International”) și „Racul” (activități disidente), deși deschise încă din 1982, din analiza dosarelor nu rezultă să se fi întreprins niciun fel de măsuri efective pentru lucrarea lor organizată.

În egală măsură, pentru celelalte acțiuni raportate, sunt de evidențiat deficiențe numeroase pe linia cuprinderii întregului front ostil și îndeosebi în privința lucrării corespunzătoare a numeroase dosare de urmărire informativă, multe dintre acestea nefiind abordate sistematic și organizat. Spre exemplu, în unele cazuri ca: „Olinescu”, „Brad”, „Cornel”, „Oană”, „Mutu”, „Suciu”, „Pop”, ale căror dosare de urmărire informativă au fost deschise din 1982, nu s-au întreprins niciun fel de acțiuni semnificative de lucrare a lor organizată. Există, de asemenea, numeroase astfel de elemente, urmărite prin D.U.I., referitor la care s-au realizat acumulări de informații, note și alte materiale provenite din surse S. și T., exploatarea și dirijarea rețelei, unele materiale publice etc., fără a se iniția măsuri complexe menite să ducă la avansuri operative concludente în vederea soluționării acestor cazuri. Elocvent în această privință este cazul legionarului Constantin Dumitrescu-Zăpadă, autorul cărții profund ostile „Cetatea Totală”, lucrat prin D.U.I. Din informațiile obținute, se cunosc preocupările elementului pe linia pregătirii editării unei noi lucrări la fel de ostile. Cu toate acestea, încă nu sunt evidente aspecte și rezultate concrete de contracarare a elementului.

Există și tendințe ca datele și informațiile obținute despre unele elemente ostile sau în probleme și acțiuni de apărare să fie transmise la U.M. 0225, fără ca unitatea să inițieze măsuri proprii sau în cooperare vizând prevenirea și contracararea acțiunilor ostile.

Toate deficiențele constatate de control privind lucrarea problemelor și acțiunilor pe linie de apărare, inclusiv în privința cazurilor aflate în preocupare, au fost semnalate ofițerilor, stabilindu-se termene și, de la caz la caz, modalități de soluționare.

În concluzie, referitor la activitatea desfășurată de colectivul R.F.G. pe linie de apărare, se poate aprecia că efortul ofițerilor pe acest plan este considerabil, au fost obținute unele rezultate dar activitatea respectivă nu se situează încă la nivelul cerințelor muncii și nu corespunde amplitudinii fenomenului ostil existent pe spațiu.

Este necesară cuprinderea mai eficientă a problemelor și selecționarea riguroasă a priorităților, o atentă organizare a muncii fiecărui ofițer în parte precum și în ansamblu, sens în care șefului colectivului îi revine principala responsabilitate.

IV. Activitatea pe linie de promovare s-a aflat permanent în atenția ofițerilor colectivului R.F.G., reușindu-se prin mijloace specifice să se sprijine realizarea unor acțiuni, după cum urmează:

1) Implicarea pentru sprijinirea I.C.E. „Dunărea” și promovarea la export a produselor românești a constituit o prioritate, evidențiindu-se cpt. Marinescu Dan, aflat la instituția de acoperire și cpt. Dridea Cornel.

Organizatoric, activitatea pe acest plan se desfășoară în principal în cadrul a 14 acțiuni, care asigură cuprinderea unei părți a problematicii relațiilor economice bilaterale, 8 dintre aceste acțiuni fiind deschise în intervalul controlat.

Valoarea totală a exporturilor în care colectivul a fost implicat a fost de aproape 100 milioane dolari, respectiv 55 milioane în 1985 și peste 40 milioane în primul semestru al anului 1986.

În afara unor acțiuni de influență economică pentru promovarea la export de produse ale economiei naționale, ofițerii colectivului R.F.G. au manifestat preocupare și s-au angajat în acțiuni cu grad sporit de complexitate, cum ar fi:

- sprijinirea prin mijloace specifice a inițierii de cooperări cu firme specializate din R.F.G., folosind acest cadru inclusiv [pentru rezolvarea] unor tematici T.S., iar în final realizarea de exporturi ale produselor finite și cu un grad superior de prelucrare. Sunt de evidențiat în această privință acțiunile „Ecranul” (realizarea în cooperare a unei noi familii de aparate T.V.), „Coral” (cooperare în domeniul calculatoarelor), „Duritatea” (obținerea unei noi tehnologii de producere a sculelor diamantate și exportul produselor finite), „Bordura” (export vase emailate, urmare a obținerii unei mașini speciale de bordurare și materiei prime necesare, fără efort valutar);

- sprijinirea prin mijloace specifice a derulării unor acțiuni de cooperare bilaterală și rezolvarea în paralel a unor tematici T.S. legate de obiectul acestor cooperări, sens în care sunt de menționat acțiunile „Construcția” și „Proiectul”;

- influențarea factorilor de decizie vest-germani, în cadrul acțiunii de influență politico-economică „Bariera”, pentru acordarea de contingente peste plafoanele comunitare (anual s-au obținut asemenea majorări între 3-5%, îndeosebi în nomenclatorul de produse al M.I.M. și M.I.U.).

Totodată, s-a acționat eficient, obținându-se deblocarea la import a unei cantități de 1.073 kg. siliciu monocristalin, având valoare de peste 1 milion dolari, produsul fiind sub embargo și inclus pe listele C.O.C.O.M.

În activitatea pe linie de promovare economică se constată și unele deficiențe, între care menționăm:

- o insuficiență cuprindere a posibilităților oferite de volumul mare al relațiilor comerciale bilaterale, în cadrul unor acțiuni organizate;

- rezultate mult sub posibilități pe linia antamării unor acțiuni de cooperare cu firme și concerne din R.F.G. vizând terțe piețe și acceptarea unor întreprinderi românești ca subfurnizori;

- orientarea activității pe linie de rețea îndeosebi spre elemente din firmele partenere și insuficiență preocupare pentru crearea de surse de influență la nivelul organismelor de decizie și guvernamentale.

Ca urmare, se poate aprecia că implicarea ofițerilor colectivului pe linie de promovare economică nu este încă la nivelul cerințelor și posibilităților oferite de spațiul lucrat, dar, în ansamblu, rezultatele pe acest plan pot fi apreciate ca pozitive.

2) Activitatea pe linie T.S. a colectivului a fost organizată și eficientă, fiind de subliniat adaptarea rapidă a ofițerilor din Centrală la noile condiții operative din spațiu.

Aproape în totalitate, sarcinile în această privință au fost executate în țară, în mod calificat, acordându-se atenție protejării surselor, metodelor și mijloacelor muncii.

Este necesar să se acorde în continuare grijă sporită acestui aspect, avându-se în vedere faptul că numai o parte a numeroaselor elemente de rețea angrenate pe linie T.S. sunt informatori străini conștienți de activitatea desfășurată, instruiți și dirijați în consecință. Foarte multe din sarcinile pe linie T.S. au fost executate folosindu-se posibilitățile unor surse de influență, trimiterile cu sarcini în exterior ale unor elemente din rețeaua internă sau exploatarea posibilităților unor elemente scoase pe linie „Venus”, la revenirea în țară. În foarte multe din aceste cazuri nu s-a realizat integral complexul de măsuri informativ-operative (instruiri și dirijări amănunțite, verificări concludente și combinative), cu prilejul prezenței lor în țară.

Pe spațiul R.F.G. există în prezent în lucru un număr de 20 acțiuni pe linie T.S., dintre care 11 au fost deschise în perioada controlată și alte 5 acțiuni au fost închise în același interval, 3 fiind rezolvate integral iar 2 din imposibilitatea continuării lucrării lor.

În cursul anului 1985 au fost obținute 68 de seturi de materiale, 222 de mostre, rezolvându-se total 79 de tematici și 36 parțial, cu o eficiență de 20.000 dolari și 10 milioane D.M.W., 35 milioane lei și 13.000 ore/om-cercetare.

În primul semestru al anului 1986 au fost obținute 44 de seturi de materiale, 194 de mostre, fiind rezolvate total 49 de tematici și 27 parțial, iar eficiența acestora a fost de 5,5 milioane dolari, peste 53 milioane lei și 15.000 ore/om - cercetare, cifre care denotă o activitate susținută și permit să se evalueze rezultate net superioare în 1986 față de 1985.

Din punct de vedere al structurii, acțiunile T.S. au fost orientate cu prioritate spre domenii de vârf ca: energetică nucleară, construcții de mașini, informatică, robotică, tehnică militară, metalurgie, chimie și agricultură. Au existat preocupări pentru obținerea, fără efort valutar, de tehnică operativă pentru acoperirea necesităților C.I.E. și M.I., precum și aparatură medicală și medicamente necesare policlinicii centrului și ministerului.

Ofițerii care au contribuit în principal la aceste rezultate sunt: col. Panait Ion, mr. Manole Ignat, cpt. Dridea Cornel și cpt. Marinescu Dan, aducându-și unele contribuții și mr. Iliescu Mihai și cpt. Dragotă Dinu.

Între rezultatele mai semnificative obținute, raportăm:

- sprijinirea programului de îmbunătățire a produsului special P-24;
- asistență tehnică la centralele termoelectrice Rovinari și Turceni;
- obținerea fără efort valutar a 3 mașini agricole complexe, la nivelul tehnicii de vârf;
- realizarea în țară a talerului de schimb izotopic pentru produsul „A-D” (apă grea);
- procurarea fără efort valutar a peste 15.000 doze de material seminal de înaltă valoare biologică.

În activitatea colectivului pe linie T.S. s-au manifestat și unele deficiențe, între care menționăm:

- trenarea nejustificată a unor acțiuni ca: „Bateria” (realizarea în țară de acumulatori Nichel-Cadmium) - deschisă în 1980, lucrată sporadic, fără plan, necunoscându-se în prezent interesul beneficiarului intern; „Plomba” (obținerea de mostre și aparatură medicală) - deschisă în 1985 și aflată încă în faza de organizare; „Regenerarea” (reciclarea uleiurilor de transformator) - deschisă în 1985, în care nu se mai cunoaște exact interesul beneficiarului intern, iar la solicitările U.M. 0199, Compartimentul T.S. a dovedit dezinteres pe baza considerentului că „există alte tematici mai importante”;
- deficiențe în exploatarea unor materiale și documentații la beneficiar, astfel: în acțiunea „Proiectul”, vizând cooperarea cu firma „Mannesman” în realizarea de obiective industriale în R.F.G., au fost trimise spre exploatare un număr de 23 de documentații, dar Compartimentul T.S. nu a găsit încă o cale pentru exploatarea lor.

Alte documentații, axate pe epurarea apelor reziduale, au fost exploatare greșit la Consiliul Național al Apelor (care le-a apreciat cu valoare documentară), în loc de a fi

exploatate la Institutul special de epurare al apelor reziduale ce aparține de ICECHIM;

- ofițerii care au în preocupare acțiuni T.S. nu au valorificat decât într-o măsură redusă potențialul valoros de elemente cunoscute la dosarele problemelor „Miraj” și „Alfa” ale colectivului R.F.G.

În aceste dosare sunt liste de sute de specialiști români de înaltă calificare ce au efectuat stagii de specializare în R.F.G., sunt în relații de corespondență cu diferite firme sau institute de cercetări recunoscute pe plan internațional și mulți dintre ei sunt chiar invitați din nou în R.F.G. pentru continuarea unor cercetări.

Este necesar să fie verificat și evaluat complex acest potențial, atât din punct de vedere al intereselor noastre pe linie T.S., cât și pentru prevenirea racolării de specialiști români.

În ansamblu, se poate aprecia că activitatea colectivului R.F.G. pe această linie de muncă a fost intensă, obținându-se rezultate semnificative în domenii de interes prioritar pentru economia națională.

Dat fiind însă potențialul deosebit al Germaniei Federale pe linie tehnico-științifică, calitatea rețelei existente și experiența bună dobândită de ofițerii colectivului în procesul muncii, este necesar ca aceste rezultate să fie amplificate permanent.

Având în vedere deficiențele operative în lucrarea unor elemente pe linie T.S., unele neajunsuri organizatorice în lucrarea cazurilor și acțiunilor (planuri de măsuri, note de stadiu și de analize etc., neîntocmite la termenele prevăzute în ordinele în vigoare), propunem să se aprobe ca în termen de 3 luni să se ia măsuri de remediere a tuturor acestor aspecte care au fost semnalate la fiecare caz și acțiune în parte ofițerilor care le au în răspundere, iar conducerea unității să controleze modul de executare.

3) Activitatea pe linie A.V.S. a constituit practic o preocupare pentru aproape întreg efectivul de ofițeri ai colectivului deși există mari diferențe între rezultatele obținute de fiecare ofițer în parte.

Se evidențiază șeful colectivului, mr. Haiduc Eusebiu care a contribuit în perioada controlată cu un procent de aproximativ 40-50% din totalul încasărilor (aproximativ 300.000 dolari).

O contribuție importantă au avut, de asemenea, col. Panait Ion, cpt. Bistrițeanu Tiberiu, mr. Manole Ignat, cpt. Marinescu Dan.

În cursul anului 1985 au fost finalizate 20 de acțiuni pe linie A.V.S., încasându-se suma de 357.673 \$, iar în primul semestru al anului 1986, în cadrul a 11 acțiuni lucrate s-a încasat suma de 387.443 dolari, creându-se astfel premisele unei creșteri substanțiale a aportului colectivului până la sfârșitul anului.

4) Activitatea pe linie de influență politică și de dezvoltare a unui climat favorabil țării noastre în R.F.G. a fost mai puțin semnificativă în perioada controlată, ca reflex al situației operative generale și datorită unei preocupări mai scăzute a ofițerilor colectivului pe acest plan.

De asemenea, această situație se datorește lipsei aproape totale a unei rețele informative în domeniu, chiar și a unor relații apropiate, de nivel, aspectul fiind într-o oarecare măsură asemănător chiar [celui] înainte de 1984 și cu atât mai accentuat ulterior.

Sporadic, s-au realizat totuși acțiuni de implicare a ofițerilor de pe spațiu în diverse acțiuni bilaterale, prilej cu care au fost punctate unele elemente sau au fost obținute informații prin exploatare în orb și angajate discuții de influențare pozitivă a elementelor respective, iar în cursul anului 1986 au fost realizate 2 surse de influență pe linie de climat și respectiv emigrație.

Puținele acțiuni realizate pe linie de propagandă (3) au vizat îndeosebi combaterea fenomenului ostil.

Este necesar ca pregătirea ofițerului ce urmează a îndeplini misiune externă pe

linie de ambasadă să fie cât mai aprofundată și să vizeze în timp realizarea unei reconsiderări a preocupărilor în acest domeniu al muncii.

V. Activitatea pe linia dezvoltării rețelei informative desfășurată de ofițerii colectivului a urmărit să suplinească rapid golurile create de evenimentele din 1984 și să formeze instrumentele necesare asigurării continuității muncii informativ-operative pe spațiu.

Ca pondere, îndeosebi în cursul anului 1985, principala categorie de elemente de rețea a fost reprezentată de sursele interne, selecționate și recrutate în scopul lucrării fenomenului ostil, precum și cazurile pe linie „Venus”.

Treptat, conducerea sectorului a imprimat acestei activități un accent tot mai pronunțat spre cetățeni străini.

1) Structura și nivelul îndeplinirii sarcinilor colectivului pe linie de rețea se reflectă în tabelul de mai jos:

REȚEA	1985		1986 (până la 30.06)		TOTAL	Existent din perioada anterioară	TOTAL General
	Plan	Realizat	Plan	Realizat			
Informatori străini	2	-	2	1	1	25	26
Surse de influență	5	6	3	3	9	6	15
Elemente în studiu (străini)	16	15	8	5	20	15	35
Informatori români	20	17	11	9	26	36	62

În totalitate (excepție „Odin” – cetățean străin în lucru, caz în care nu rezultă clar scopul operativ urmărit), elementele de rețea au fost selecționate și sunt lucrate pornind de la imperativele muncii în problemele, obiectivele, acțiunile și cazurile din preocupare.

În ansamblu, se poate aprecia că activitatea desfășurată cu aceste elemente este organizată și rezultatele obținute pe diverse linii de muncă ilustrează eficiența rețelei informative create pentru lucrarea acestui spațiu.

Gradul de angajare a ofițerilor colectivului în această activitate este echilibrat, recomandându-se:

- o implicare mai profundă a șefului colectivului care, deși are în legătură elemente de rețea din spațiile unde și-a desfășurat anterior activitatea, este necesar să acorde preocupare sporită acestei activități pe spațiul R.F.G.;

- mr. Voicu Ion, mr. Iliescu Mihai și într-o anumită măsură cpt. Bistrițeanu Tiberiu să acorde mai multă importanță activității de creare a rețelei în rândul străinilor;

- lt.-maj. Cristescu Vasilica și în general toți ofițerii colectivului să manifeste maximum de exigență și responsabilitate profesională în lucrarea cazurilor pe linia acțiunii „Venus”.

Analiza de ansamblu a zecilor de cazuri lucrate pe linia acțiunii, precum și a informațiilor furnizate de diferite surse, duce fără echivoc la concluzia că mulți turiști și îndeosebi emigranți români (posibil chiar elemente scoase pe linia acțiunii) au dezvăluit la anchetele la care au fost supuși că au primit sarcini de la securitate. Neîndoielnic că au deconspirat și unele din aceste sarcini din moment ce, din informațiile obținute, rezultă că organele C.I. dușmane cunosc nominal și numeroși ofițeri de securitate îndeosebi din grupele „Venus” ale unor inspectorate județene.

Totodată, în afara pericolului deconspirării unor obiective ale muncii noastre privind R.F. Germania, acest fenomen evidențiază riscul recrutării „surselor” noastre de către organele dușmane, cu toate consecințele previzibile dacă această activitate nu este suficient de calificată și verificările suficient de concludente.

2) În ansamblu, activitatea de studiere a celor 4 obiective lucrate pe spațiu a cunoscut o relativă stagnare în perioada controlată. Aceasta s-a constatat îndeosebi pe linia obiectivelor politic, politico-economic și politico-militar. În coroborare cu diferite materiale inclusiv publice, este posibilă însă o reactualizare a lucrărilor de bază ale acestora, care de regulă se limitează la nivelul anilor 1982-1983, exceptând obiectivul politic, în care a fost actualizată în 1984 cu prilejul acțiunii „Dialog”.

În ce privește încadrarea obiectivelor cu elemente de rețea, se evidențiază o preocupare mai susținută referitoare la obiectivele politico-militar și T.S.

Rezultatele pe acest plan în privința obiectivului politic și îndeosebi politico-militar sunt sub posibilități și necesarul impus de lucrarea acestui spațiu.

3) Controlul efectuat nu a constatat măsuri concludente destinate să clarifice într-un viitor apropiat situația rețelei aflate în conservare (26 de elemente).

VI. Activitatea pe linie de informații, mai redusă în primul semestru al anului 1985, a cunoscut progresiv o redresare. În intervalul iunie 1985 - iunie 1986, au fost trimise spre exploatare la unitatea specializată un număr de 102 materiale (67 de telegrame și 35 de note), care au fost folosite în 25 informări politico-economice și militare prezentate tovarășului Comandant Suprem (11 în 1985 și 14 în primul semestru al anului 1986) și au stat la baza a 8 materiale și 10 telegrame decodificate destinate informării conducerii Departamentului Securității Statului.

Informațiile și notele trimise la U.M. 0282 au fost, de asemenea, exploatare parțial în 30 de note-raport pentru tovarășul Comandant Suprem și 15 materiale pentru informarea conducerii D.S.S.

Tematica acestor informații și note a fost diversificată, referindu-se la raporturile intergermane, relațiile bilaterale cu țara noastră, cooperarea politico-militară dintre R.F.G. și alți parteneri din cadrul N.A.T.O. etc.

În perioada următoare se impune îmbunătățirea permanentă a activității pe acest plan, având în vedere importanța și rolul politico-economic și militar al R.F. Germania pe plan european și internațional.

VII. Alte probleme

1) Din analiza efectuată la conducerea sectorului precum și controlul dosarelor acțiunilor și cazurilor în care este implicat, rezultă că ofițerul aflat în misiune la grupa operativă externă desfășoară o activitate susținută, depunând eforturi permanente pentru executarea sarcinilor ce i-au fost stabilite în ordinul de misiune și pentru executarea în bune condițiuni și operativă a ordinelor transmise.

2) Încălcătura operativă a ofițerilor din Centrală este corespunzătoare exceptând aspectele raportate la capitolul privind rețeaua informativă.

Ofițerii desfășoară o activitate intensă, responsabilă, impunându-se, pentru fiecare în parte cât și la nivelul șefului de colectiv și sector, o mai bună organizare a muncii și riguroasă selecționare a priorităților în vederea cuprinderii sarcinilor de o deosebită complexitate pe care le implică lucrarea acestui spațiu.

3) Cooperarea cu alte unități ale C.I.E. este corespunzătoare, în general. Dată fiind amploarea fenomenului ostil existent pe spațiu, este necesară găsirea unor forme adecvate și mai operative de coordonare a unor activități împreună cu U.M. 0225, îndeosebi în acțiuni și cazuri concrete.

Ofițerii colectivului R.F.G. desfășoară o intensă activitate în teritoriu, având sub control numeroase cazuri ale grupelor operative teritoriale, mai ales din județele cu pondere de activitate în problema germană.

În fapt, această activitate a avut în unele perioade un rol determinant în asigurarea

continuității lucrării spațiului, folosindu-se organizat și eficient posibilitățile existente în țară.

În perioada controlului de fond au fost semnalate operativ ofițerilor și șefului de sector deficiențele constatate în lucrarea unor probleme, acțiuni și cazuri, iar ofițerii din cadrul colectivului au privit cu responsabilitate stadiul muncii pe spațiu, manifestând receptivitate, spirit critic și autocritic față de neajunsurile existente.

Față de cele raportate,

PROPUNEM:

- Prezentarea concluziilor controlului în cadrul unei analize cu conducerea unității și ofițerii cu responsabilități pe spațiu.

- Pentru remedierea lipsurilor constatate, conducerea sectorului să stabilească un grafic cu termene concrete de executare pentru fiecare ofițer în parte, iar peste an, U.M. 0517 să efectueze un control-sondaj.

/ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Lt.-col. Sergiu Tutovan

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 51.900, vol. 1, f. 12-20

168.

1986 octombrie 1 – Ordinul ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului nr. 00324 privind modul de executare și finalizare a operațiunilor A.V.S., încasarea, transferarea, depunerea și transportul sumelor în valută și lei rezultate din aceste operațiuni

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

STRICT SECRET
EXEMPLAR NR. 1
Xerox nr. 1

Originalul la Șeful C.I.E.

*Xerox nr. 1 pentru tov. general-col. Iulian VLAD
și se prelucrează la U.M. 0617*

Xerox nr. 2 pentru Secretarul de stat la C.I.E.

Xerox nr. 3 pentru Șeful U.M. 0195

Xerox nr. 4 ptr. Șeful Compartimentului A.V.S.

O R D I N U L
MINISTRULUI SECRETAR DE STAT
ȘI
ȘEF AL DEPARTAMENTULUI SECURITĂȚII STATULUI
Nr. 00324 din 01.10.1986
privind modul de executare și finalizare a operațiunilor A.V.S.,
încasarea, transferarea, depunerea și transportul
sumelor în valută și lei rezultate din aceste operațiuni

În temeiul articolului 21 din Decretul 121/1978 și a indicațiilor Secretarului General al Partidului Comunist Român, date după cel de-al III-lea Congres al Oamenilor Muncii,

Pentru aplicarea în mod neabătut a prevederilor Decretului Consiliului de Stat nr. 382/1982 privind înființarea I.C.E. „DUNĂREA”,

Având în vedere diversele operații de aport valutar prevăzute în Anexa 1 la Decretul 382/1982, sarcină încredințată Departamentului Securității Statului, prin Centrul de Informații Externe, pentru I.C.E. „DUNĂREA” și altor unități de securitate, pentru întronarea unei și mai ferme discipline financiare în domeniul inițierii și finalizării operațiunilor de aport valutar, eliminarea paralelismelor și asigurarea cadrului desfășurării întregii activități în acest domeniu, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare,

ORDON:

Art. 1.- Operațiunile speciale de aport valutar sunt acele activități executate prin metodele și mijloacele muncii speciale care se inițiază, derulează și finalizează de către cadre active sau în cazuri cu totul speciale de cadre în rezervă ale unităților Departamentului Securității Statului, care au drept scop obținerea de valută convertibilă sau în lei, fără export de produse sau efort material din partea economiei naționale.

Aceste operațiuni se inițiază cu avizul membrilor Biroului Executiv care coordonează nemijlocit unitățile respective și sunt competente să realizeze astfel de acțiuni, independent de acțiunile similare desfășurate de întreprinderile și instituțiile care au sarcini de aport valutar în cadrul planurilor de import-export, prestări de servicii sau cooperare economică internațională.

Art. 2.- Operațiunile speciale de aport valutar pot fi executate în țară sau exterior de Compartimentul A.V.S., secțiile operative ale U.M. 0544, U.M. 0195 și U.M. 0617 și sunt considerate finalizate în momentul în care sumele în valută convertibilă sau în lei realizate se află evidențiate în conturile speciale de la Banca Română de Comerț Exterior sau Banca Națională a Republicii Socialiste România.

Operațiunile de aport valutar se deschid și se execută numai în baza rapoartelor avizate de Compartimentul A.V.S. din U.M. 0544 și aprobate de membrul Biroului Executiv al Departamentului Securității Statului care coordonează activitatea unității respective. De altfel, membrii Biroului Executiv care coordonează nemijlocit unități, inclusiv șeful U.M. 0195, trebuie să se sincronizeze pentru cazurile care pot conduce la suprapuneri, dar cu menținerea secretizării și compartimentării muncii.

Acțiunile de aport valutar cu un grad ridicat de complexitate sau cu durată mai mare de derulare, vor fi supuse aprobării membrului Biroului Executiv care coordonează activitatea și va participa efectiv la finalizare. Pentru aceste acțiuni se vor deschide dosare individuale conform ordinelor în vigoare și se vor întocmi planuri de măsuri speciale cu caracter strict secret.

Șefii secțiilor operative, șeful Compartimentului A.V.S. din cadrul U.M. 0544, șefii U.M. 0195 și U.M. 0617, răspund în mod nemijlocit de inițierea, executarea și finalizarea în condiții de deplină siguranță a operațiunilor speciale de aport valutar, luând măsuri corespunzătoare pentru preîntâmpinarea oricăror riscuri sau provocări ce ar putea rezulta ca urmare a încălcării normelor muncii informativ-operative în țară sau exterior, sau să se facă speculații în exterior referitoare la astfel de preocupări ale serviciilor secrete ale țării noastre.

Toate acțiunile derulate de secțiile operative ale U.M. 0544, U.M. 0195 și U.M. 0617 se vor realiza, după caz, cu sprijinul Compartimentului A.V.S., care are drept de control asupra întregii activități de aport valutar, după ce primește acordul șefului Centrului de Informații Externe.

Compartimentul A.V.S. păstrează evidența tuturor operațiunilor speciale de aport valutar aflate în derulare și va aviza propunerile de deschidere de noi acțiuni, cu condiția ca acestea să nu se suprapună cu altele deja inițiate. Fiecare aviz dat pentru deschiderea de noi acțiuni va fi raportat șefului Centrului de Informații Externe care coordonează nemijlocit activitatea.

Art. 3.- În conformitate cu prevederile anexei nr. 1 la Decretul Consiliului de Stat

nr. 382/1982, trebuie militat pentru realizarea de aport valutar prin:

a) Recuperarea, prin mijloacele muncii specifice, a unor cote din comisioanele confidențiale aprobate de organele competente (Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale) spre a fi plătite unor intermediari străini în cadrul activității de comerț exterior și cooperare economică internațională.

b) Obținerea, după semnarea contractelor, de rabaturi comerciale confidențiale la contractele de import încheiate de întreprinderile de comerț exterior românești cu firme și societăți străine (dacă se apreciază că este cazul fără forțare de notă).

c) Intermedieri de afaceri comerciale confidențiale între vânzători și cumpărători străini.

d) Sprijinirea unor acțiuni de schimbarea destinației, originii și neutralizarea mărfurilor proprietate a partenerilor străini sau a celor românești către exterior, îndeosebi producție specială.

e) Operațiuni speciale de aport valutar, prin cercetarea informativă a comercianților sau a altor cetățeni străini care au comis fapte ce nu întrunesc elementele constitutive ale vreunei infracțiuni.

f) Obținerea unor cote, peste nivelul real al pagubei produse, la plățile reprezentând despăgubiri acordate unor persoane juridice sau fizice române de către societățile de asigurare din exterior, în cazul unor cauze civile.

g) Reexportul confidențial de mărfuri și produse speciale.

h) Operațiuni speculative cu valori și mărfuri de bursă.

i) Operațiuni cu metale și pietre prețioase din cele confiscate.

j) Acțiuni de arbitraj financiar-valutar.

k) Operațiuni de valorificare, în valută convertibilă a unor bunuri confiscate, în conformitate cu prevederile art. 4 din Decretul nr. 382/1982, precum și a celorlalte acte normative care reglementează regimul juridic al bunurilor provenite din confiscări.

l) Acțiuni de recuperare, prin mijloacele muncii specifice, a unor sume de la deținătorii ilegali de valută convertibilă.

m) Operațiuni de import pentru reexport, cu produse prevăzute în nomenclatorul I.C.E. „DUNĂREA”, cu sprijinul, sub îndrumarea și controlul acesteia, cu aprobarea ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului și cu respectarea strictă a prevederilor Ordinului nr. 00300/09.09.1986¹⁷⁰.

n) Identificarea și finalizarea, prin mijloacele muncii specifice, a unor succesiuni vacante.

o) Alte acțiuni cu caracter special care se pot finaliza prin încasări în valută convertibilă sau în lei.

Operațiunile prevăzute la literele „a”, „b”, „c” și „d” pot fi derulate individual sau în cooperare de toate unitățile menționate în art. 2 din prezentul ordin, iar cele de la litera „e” numai de U.M. 0617 și compartimentele de contrainformații economice ale securităților județene, sub îndrumarea și controlul unității centrale de profil.

Operațiunile de la litera „o” se execută exclusiv de către Compartimentul A.V.S. din U.M. 0544 și numai în cazuri cu totul deosebite, bine justificate și când situația permite, cu aprobarea șefului Centrului de Informații Externe.

Celelalte unități operative ale Centrului de Informații Externe, precum și U.M. 0195 și U.M. 0617 au sarcina permanentă să obțină și să transmită Compartimentului A.V.S. din U.M. 0544 informații privind posibilitatea inițierii unor astfel de operațiuni, cooperând, după caz, pentru realizarea lor până la finalizarea acțiunii.

Compartimentul A.V.S. va evidenția în rapoartele lunare aportul fiecărei unități

¹⁷⁰ Doc. nr. 166/09.09.1986

operative la identificarea de asemenea acțiuni pe cale informativă și a sumelor realizate.

Compartimentele de contrainformații economice ale securităților județene, care asigură contrainformativ întreprinderi de comerț exterior sau filiale ale acestora, realizează operațiuni speciale de aport valutar în condițiile prevăzute de prezentul ordin, sub directă coordonare a șefului securității județene respective, cu sprijinul și îndrumarea U.M. 0617, dar numai după ce fiecare acțiune este aprobată de membrul Biroului Executiv al Departamentului Securității Statului care răspunde de securitatea internă.

Art. 4.- Se va milita pentru controlul și diversificarea muncii speciale pentru ca niciun cetățean angajat al vreunui minister sau cadru de securitate să se lase corupt sau să încalce legile țării.

Informațiile obținute, de acest gen, vor fi urgent raportate pentru a fi verificate și, după caz, cu avizul membrului Biroului Executiv care coordonează unitatea, în colaborare cu organele procuraturii, se va trece la cercetarea cazului și aplicarea prevederilor legale celor vinovați.

Această prevedere este valabilă pentru toate acțiunile, indiferent de cine sunt inițiate (ministere economice, Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale sau Ministerul de Interne).

Art. 5.- Raportul cu propunerea de inițiere a oricărei operațiuni speciale de aport valutar, se întocmește în două exemplare și va cuprinde în mod obligatoriu următoarele elemente: categoria operațiunii, conform prevederilor art. 3 din prezentul ordin; sursele folosite (nume conspirative); legenda sub care se va acționa; conținutul pe scurt al operațiunii; valoarea cotei A.V.S. preconizată a se încasa la finalizare; modalitatea de plată a cotei A.V.S. și contul în care se va înregistra în cadrul Băncii Române de Comerț Exterior. Este interzisă orice operațiune fără a avea cont special la Banca Română de Comerț Exterior verificat și confirmat de șeful Centrului de Informații Externe și președintele Băncii Române de Comerț Exterior. (Va fi informat de șeful Centrului de Informații Externe despre această prevedere și președintele Băncii Române de Comerț Exterior cu obligația de a menține secretul operațiunilor și evidențierea sumelor în rapoartele specifice acestei instituții).

Raportul va fi însoțit, în cazul în care situația permite și asigură compartimentarea necesară, de documentele confidențiale sau angajamentul sursei care stau la baza operațiunii de aport valutar.

În cadrul operațiunilor care se finalizează prin încasări în cecuri, în numerar (numai în cazuri cu totul speciale pe bază de proces-verbal și în prezența a cel puțin două cadre) sau în tranșe succesive, se întocmesc rapoarte speciale prin care se solicită aprobare șefului Centrului de Informații Externe de preluare (după care măsuri urgente pentru depunerea sumelor în conturile speciale de la Banca Română de Comerț Exterior), precizându-se: acțiunea din care se realizează încasarea; locul și modalitatea în care urmează a fi preluată suma sau titlul de valoare respectiv; menționarea expresă că acțiunea de preluare a sumelor în numerar sau a cecurilor se va realiza obligatoriu sub control T.O. (după care va fi verificată); suma rămasă de încasat până la finalizarea acțiunii.

După preluare, se întocmește, în exemplar unic, raport privind modul în care s-a desfășurat acțiunea, care însoțit de procesul-verbal încheiat cu prilejul preluării (Anexa 1)¹⁷¹, semnat de șeful unității operative și avizat de Compartimentul A.V.S., se prezintă pentru aprobare șefului Centrului de Informații Externe sau altor membri ai Biroului Executiv al Departamentului Securității Statului, conform competențelor.

La finalizarea acțiunii, prin încasarea integrală a sumei aprobate, se va întocmi raport cu propunere de închidere a acțiunii, semnat de șeful unității și avizat de

¹⁷¹ Anexele nu se publică

Compartimentul A.V.S., care îl prezintă pentru aprobare șefului Centrului de Informații Externe sau membrului Biroului Executiv al Departamentului Securității Statului, în funcție de competențe, de acțiunea respectivă.

Art. 6.- Sumele în valută convertibilă care pot face obiectul unei operațiuni valutare speciale sunt numai acelea care nu sunt prevăzute a fi încasate pe cale oficială de la parteneri de afaceri străini de către întreprinderi și instituții românești, și cu condiția ca prin derularea și finalizarea acțiunii respective să nu aducă țării, în niciun fel, daune materiale sau morale.

Toate sumele în valută convertibilă sau în lei (dacă apar situații) vor fi scoase din conturile Băncii Române de Comerț Exterior, intitulate cont I.C.E. „Dunărea” indiferent că sunt pe aport valutar sau export cu fond de marfă, conform decretului de constituire a I.C.E. „Dunărea” numai pe bază de decret prezidențial și cu destinație achitarea de datorii externe ale Republicii Socialiste România în exterior sau ajutorarea economiei naționale pentru realizarea unor importuri sau pentru rezerva de stat.

În cazul în care Departamentul Securității Statului este împuternicit de Comandantul Suprem să pună la dispoziție prin Banca Română de Comerț Exterior diferite sume, șeful Departamentului Securității Statului sau în lipsa acestuia șeful Centrului de Informații Externe înștiințează Banca Română de Comerț Exterior, pe bază de adresă scrisă, că poate să achite suma respectivă, cu nominalizare concretă a ceea ce trebuie achitat. Alături de adresa Departamentului Securității Statului către Banca Română de Comerț Exterior se anexează și adresa Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale – pentru unele importuri exprese sau a Ministerului Finanțelor și Băncii Române de Comerț Exterior pentru plata unor datorii externe.

Această metodologie se impune numai în condițiile când se prezintă ulterior decretul prezidențial de către Departamentul Securității Statului, Președintelui Republicii Socialiste România, pentru aprobare, conform decretului de constituire a I.C.E. „Dunărea”.

Este interzis cu desăvârșire inițierea unor operațiuni valutare speciale care, prin derularea și finalizarea lor, pot conduce la încasări ce ar diminua indicatorii de eficiență planificați ai activității de comerț exterior și cooperare economică internațională desfășurată de organizațiile și întreprinderile socialiste (diferențe de preț încasate la export, import și prestări de servicii, comisioane, penalizări, despăgubiri etc.).

Art. 7.- Având în vedere gradul de dificultate și specificul operațiunilor de aport valutar, în inițierea, derularea și finalizarea acestora vor fi respectate cu strictețe normele muncii informativ-operative și de apărare a ofițerilor (cadrelor) și rețelei informative angrenată în astfel de acțiuni, vor fi executate numai de ofițeri bine pregătiți profesional, cu experiență în munca de securitate, iar rețeaua informativă va fi verificată și îndrumată permanent, prin planuri de măsuri corespunzătoare.

Nerespectarea acestor norme de muncă de către șefii unităților sau cadrele antrenate, subalterni, în astfel de acțiuni vor constitui încălcări grave ale legii privind secretul de stat și vor suporta rigorele acesteia.

Art. 8.- Compartimentului A.V.S. din cadrul UM 0544 îi revin, în principal, următoarele sarcini:

a) Inițiază, execută și finalizează operațiuni proprii, folosind metodele și mijloacele muncii informativ-operative, în țară și exterior, în limita competențelor. Pentru probleme ale muncii informativ-operative în țară și exterior pe cazuri sau acțiuni speciale va trebui să aibă aprobarea scrisă a șefului Centrului de Informații Externe.

b) Sprijină, îndrumă, coordonează și controlează întreaga activitate pe profil A.V.S. desfășurată de secțiile operative ale U.M. 0544, U.M. 0195 și U.M. 0617, în strânsă conlucrare cu șefii acestor unități, nu peste aceștia.

c) Avizează rapoartele cu propuneri de deschidere și finalizare a operațiunilor valutare speciale prezentate spre aprobare de către secțiile operative ale U.M. 0544, U.M.

0195 și U.M. 0617, iar apoi le supune aprobării membrului Biroului Executiv al Departamentului Securității Statului care coordonează nemijlocit unitatea și urmărește îndeaproape apoi executarea întocmai a acestora.

d) Analizează periodic și în mod operativ operațiunile care sunt prevăzute la litera „o” de la art. 3 identificate de către secțiile operative ale U.M. 0544, U.M. 0195 și U.M. 0617 și supune spre aprobare membrului Biroului Executiv al Departamentului Securității Statului care coordonează unitatea, acele acțiuni pe care unitățile respective intenționează să le inițieze și deruleze.

e) Asigură preluarea, depozitarea temporară în condiții de strictă securitate și predarea, în cel mult 24 de ore de la aprobarea raportului de către membrul Biroului Executiv care coordonează activitatea unității, cu forme legale la Banca Română de Comerț Exterior sau Banca Națională a Republicii Socialiste România a sumelor și cecurilor rezultate din operațiuni, care au fost încasate în țară sau în exterior de către unitățile ce derulează operațiuni A.V.S.

Orice întârziere a predării în cel mult 24 de ore de la primire a valutei, către Banca Română de Comerț Exterior trebuie analizată, după caz, cercetată situația de către membrul Biroului Executiv care răspunde și coordonează nemijlocit unitatea, iar concluziile rezultate vor fi raportate șefului Departamentului Securității Statului.

f) Ține evidența centralizată a tuturor sumelor realizate din operațiuni valutare speciale, a situației din conturile finale și tranzitorii deschise numai cu aprobarea șefului Centrului de Informații Externe, pe bază de adresă scrisă la organele de specialitate financiar-bancare, precum și a depozitelor existente la Banca Română de Comerț Exterior.

Se interzice cu desăvârșire ca unitățile care desfășoară activitate specială de aport valutar să folosească alte conturi bancare, în țară sau în exterior, în afara celor aprobate și confirmate scris de Banca Română de Comerț Exterior.

Deschiderea oricărui alt cont, inclusiv din categoria celor tranzitorii, dacă situația impune, se va efectua numai pe bază de raport, avizat de Compartimentul A.V.S., aprobat de șeful Centrului de Informații Externe și de către președintele Băncii Române de Comerț Exterior pentru a se preveni orice încălcare de la normele legale.

g) Raportează, lunar și la ordin, pe baza extraselor bancare de cont, situația executării sarcinilor de încasări valutare, globale și pe fiecare unitate operativă cu sarcini pe linie de aport valutar. Realizează o perfectă colaborare cu organele financiar-bancare cu atribuții pentru a nu se deconspira activitățile specifice sau a se prolifera.

Art. 9.- Preluarea, transferul, transportarea și manipularea sumelor în valută convertibilă și dacă mai apar situații și în lei, [precum] și a cecurilor rezultate din finalizarea operațiunilor valutare speciale, se execută, în principal, după cum urmează:

a) Dispozițiile de transfer, din exterior, a sumelor în valută, se fac în favoarea Băncii Române de Comerț Exterior cu specificarea unuia din conturile aprobate din timp (conform metodologiei) ce vor fi indicate de Compartimentul A.V.S.

b) Cecurile în valută convertibilă vor fi întocmite în favoarea Băncii Române de Comerț Exterior cu specificarea numărului de cont (aprobat din timp) indicat de Compartimentul A.V.S.

În situațiile în care cecurile nu pot fi întocmite în favoarea Băncii Române de Comerț Exterior ci, din motive de legendare a acțiunii, la dispoziția unor întreprinderi de comerț exterior, andosarea acestora se va asigura de către Compartimentul A.V.S. cu sprijinul U.M. 0617. Cecurile obținute de U.M. 0617 vor fi predate la Compartimentul A.V.S. după andosare și apoi predate Băncii Române de Comerț Exterior conform normelor legale.

Pentru fiecare caz de această natură se va raporta membrului Biroului Executiv al Departamentului Securității Statului ce coordonează unitatea, iar acesta va ajuta efectiv la finalizarea acțiunii până la predarea valutei în cont Băncii Române de Comerț Exterior.

Este interzisă cu desăvârșire completarea cecurilor pe numele ofițerilor (cadrelor), colaboratorilor și surselor din țară și exterior care lucrează în operațiunea respectivă.

Art. 10.- Pentru a întrona în mai mare măsură ordinea și disciplina și a evita apariția unor aspecte de natură contrainformativă sau acțiuni de provocare din partea organelor dușmane, se interzice preluarea în numerar de sume, în lei sau în valută convertibilă.

În situații cu totul excepționale, cu avizul prealabil al Compartimentului A.V.S., șeful Centrului de Informații Externe, iar în lipsa acestuia din garnizoană, secretarul de stat, pot aproba preluarea în numerar a unor sume în țară sau din exterior, cu respectarea riguroasă a următoarelor reguli:

- În țară acțiunea de preluare se va realiza numai în locuri sigure (case conspirative, case de întâlniri, camere de hotel, în cazuri extrem de deosebite, și alte locuri care asigură conspirativitatea acțiunii), iar în exterior exclusiv în sediile următoarelor reprezentanțe ale R.S. România – ambasade, consulate, secții economice, agenții TAROM, NAVROM și O.N.T., după ce se realizează măsurile specifice pentru a nu fi deconspirată acțiunea.

- Preluarea sumelor în valută se va executa minimum de doi ofițeri (cadre) sau un ofițer și un colaborator, sub tehnică operativă, cu întocmirea unui proces-verbal, conform modelului Anexa 1. Se va urmări ca bancnotele preluate să se afle în circulație și să fie în stare bună, iar cecurile să fie corect întocmite pentru a putea fi predate operativ și încasate apoi prin Banca Română de Comerț Exterior.

- Sumele în numerar și cecurile preluate în exterior vor fi păstrate în condiții de deplină siguranță la complexul special din exterior sau locurile destinate păstrării documentelor strict secrete din cadrul ambasadei, urmând a fi transportate în Centrală cu primul curier diplomatic, conform normelor M.A.E. de curierat, și predate Compartimentului A.V.S. pe bază de proces-verbal, imediat după deschiderea curierului.

- Cecurile pot fi aduse în țară, cu aprobarea expresă a șefului Centrului de Informații Externe, de către ofițerii care le-au preluat, numai în situația în care transmiterea prin curier diplomatic implică un timp prea îndelungat sau pune în pericol încasarea prin Banca Română de Comerț Exterior, urmând a fi predate Compartimentului A.V.S. la sosirea în țară, pe bază de proces-verbal.

- Sumele, cecurile și alte valori în valută convertibilă preluate în țară sau din exterior în condițiile alineatelor precedente, vor fi predate în termen de 24 ore la Compartimentul A.V.S. pe bază de proces-verbal, care va asigura depunerea lor la Banca Română de Comerț Exterior și Banca Națională a Republicii Socialiste România, conform metodologiei prevăzută în prezentul ordin. Păstrarea acestora, până la depunerea în conturile speciale, se va realiza numai de Compartimentul A.V.S., în casa de fier. Se interzice cu desăvârșire păstrarea oricăror sume sau cecuri la unitățile operative ale Centrului de Informații Externe, U.M. 0195 și U.M. 0617 sau depunerea, fie și temporară, în alte conturi decât cele aprobate, conform prezentului ordin.

- În unele acțiuni mai deosebite (nu trebuie să fie regulă, ci cazuri speciale impuse de situația operativă), pentru a se asigura conspirativitatea și a susține legenda operațiunii, sume în numerar de valută pot fi preluate în țară, cu aprobarea expresă a membrului din Biroul Executiv al Departamentului Securității Statului care coordonează unitatea operativă respectivă, sub tehnică operativă, de către o singură persoană (ofițer, colaborator, informator). Se vor lua măsuri, pentru ca, fără deconspirarea mijloacelor folosite, să se asigure controlul T.O. al momentului preluării, atât pentru verificarea, cât și pentru apărarea celor care execută misiunea.

Art. 11.- Pe linia rezolvării sarcinilor de aport valutar, în conformitate cu prevederile prezentului ordin, Grupelor Operative Teritoriale ale U.M. 0544 le revin, în principal, sarcini care vor fi executate pe bază de planuri de măsuri întocmite sub îndrumarea și controlul Compartimentului A.V.S., avizate de șeful securității județene și aprobate de conducerea Centrului de Informații Externe, astfel:

- Asigurarea cunoașterii permanente a stării de spirit, preocupărilor existente în rândul comunităților naționalităților conlocuitoare și semnalarea operativă, la Compartimentul A.V.S., a tuturor aspectelor care prezintă interes pe linia muncii specifice.

- Identificarea în cooperare, dacă situația impune, și cu alte organe a deținătorilor ilegali de valută, a căilor de introducere în țară și a persoanelor care intenționează să folosească aceste sume în scop ilegal.

- Identificarea și contracararea activităților tuturor persoanelor care se ocupă cu trafic de influență și semnalarea operativă a acestora la Compartimentul A.V.S.

- Acțiunea, prin mijloacele muncii specifice, pentru a depista și lua în lucru organizat cazurile succesoriale, cu prioritate a celor vacante, urmărind finalizarea acestora sub controlul Compartimentului A.V.S., conform metodologiei aprobate de către șeful Centrului de Informații Externe.

- Analiza periodică, la nivelul șefului securității, a tuturor contravențiilor și infracțiunilor săvârșite de cetățenii străini pe raza județului, în scopul stabilirii oportunității inițierii, prin mijloacele muncii specifice, a unor operațiuni valutare speciale bazate pe supraevaluarea pagubelor civile rezultate din faptele săvârșite și semnalarea acestora la Compartimentul A.V.S. în timp util.

Art. 12.- Se interzice cu desăvârșire ca I.C.E. „Dunărea”, Compartimentele A.V.S. și T.S., celelalte secții operative ale U.M. 0544, precum și U.M. 0195 și U.M. 0617, să inițieze activități combinative sau să colaboreze cu întreprinderi de comerț exterior sau alte instituții centrale pe probleme care vizează acordarea de comisioane confidențiale cu plata în lei sau în valută, unor parteneri străini.

În conformitate cu prevederile Decretului Consiliului de Stat nr. 382/1982, Anexa 1, numai I.C.E. „Dunărea” poate participa în anumite cazuri la acele activități din care să rezulte comisioane legale, menționate în contractele încheiate de partenerii străini și aprobate de organele competente ale Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale.

Compartimentul A.V.S. și U.M. 0617 pot iniția, în condițiile prevăzute de prezentul ordin, unele acțiuni de tatonare a unor parteneri străini să cedeze o parte din comisioanele confidențiale convenite de unele întreprinderi de comerț exterior, în afară de I.C.E. „Dunărea”, dar numai după încheierea tratativelor, semnarea contractelor și aprobarea de factorii competenți a comisioanelor confidențiale, cu condiția ca aceste operațiuni să nu afecteze încasările valutare și relațiile de perspectivă ale întreprinderii de comerț exterior implicată în acțiunea oficială. Șeful Compartimentului A.V.S. și al U.M. 0617 sunt obligați să informeze înainte de a iniția acțiunea și membrul Biroului Executiv care îi coordonează.

I.C.E. „Dunărea”, cadrele aflate în misiune în exterior, unitățile speciale operative, direcțiile centrale ale Departamentului Securității Statului și securitățile județene sunt obligate să raporteze operativ orice negociere de contract de către vreo întreprindere de comerț exterior a Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale și în care preconizează să încheie contractul sub baremul (prețurile practicate pe plan) internațional și fără aprobarea guvernamentală corespunzătoare din țară. Măsura vizează activitatea delegaților fie în exterior, fie în țară.

Chiar în condițiile în care se susține că există aprobare pentru încheierea vreunui contract sub baremul (prețurile practicate pe plan) internațional al produsului și fără a se

realiza un minimum de aport valutar pe produs se va raporta de urgență șefului Centrului de Informații Externe și ministrului adjunct care se ocupă de securitatea internă pentru a se putea informa operativ conducerea superioară de partid și de stat în vederea luării de măsuri corespunzătoare pentru fiecare caz în parte.

Art. 13.- Pentru curmarea de activități infracționale pe care le pot desfășura unele elemente certe cu legile țării, care exploatând în interes personal – prin încasarea eventuală a unor sume în valută sau lei și obținerea de obiecte de valoare – dorința și credulitatea unor categorii de cetățeni interesați să obțină formele de plecare definitivă din țară, vor fi luate, în principal, următoarele măsuri:

a) Orice activitate care ar avea ca obiect favorizarea ilegală a rezolvării cererilor de plecare din țară a cetățenilor români, în schimbul plății unor sume în lei sau valută, este interzisă și pedepsită conform prevederilor legale. Cazurile de plecări definitive sau temporare din țară, care prezintă interes informativ-operativ (din cazurile ordonate) pentru U.M. 0544 se analizează numai de către șeful Centrului de Informații Externe și șeful secției sau compartimentului de spațiu.

b) Unitățile centrale și teritoriale ale Departamentului Securității Statului vor lua măsuri pentru identificarea, documentarea și contracararea activității infracționale a elementelor, cetățeni români și străini, care se ocupă cu escrocarea sau încearcă să facă uz de trafic de influență în legătură cu dorința unor persoane de a obține formele și aprobările necesare plecării definitive sau temporare din țară.

c) Se vor intensifica măsurile informativ-operative pe linia identificării și documentării activității cetățenilor străini care vin în țara noastră sub diferite acoperiri cu scopul de a organiza trecerea ilegală a frontierei a unor persoane.

d) În activitatea de supraveghere informativă a cetățenilor străini se va urmări și depistarea agenților și cadrelor trimise sub diferite acoperiri de către organele de informații și contrainformații dușmane în vederea culegerii de date și informații în legătură cu activitatea infracțională desfășurată de elementele menționate la literele „b” și „c” pe care urmăresc să le exploateze în mod denaturat sau vizează declanșarea unor acțiuni de propagandă dușmănoasă la adresa țării noastre în exterior.

e) Toate elementele identificate că s-au ocupat sau se ocupă cu scoateri ilegale de cetățeni români, cu escrocarea celor interesați să plece din țară sau încearcă să desfășoare trafic de influență, având ca obiect plecările din țară, vor fi semnalate șefului Centrului de Informații Externe prin compartimentele de la județe, iar apoi acesta va prezenta cazurile adjunctului care coordonează securitatea internă pentru a cerceta și dispune măsurile legale.

Art. 14.- Derularea convențiilor confidențiale se va executa de către șeful Compartimentului A.V.S. sub directă îndrumare și control a comenzii Centrului de Informații Externe. Se va avea în vedere ca aceste activități să aibă un caracter strict secret și să fie în deplină concordanță cu politica partidului și statului nostru și conform legilor țării.

Art. 15.- Șeful Centrului de Informații Externe, prin secțiile operative ale U.M. 0544, șefii U.M. 0195 și U.M. 0617 vor da muncii informativ-operative în acest domeniu un caracter mai organizat și militant și vor lua măsuri pentru intensificarea și diversificarea activităților specifice, cu prioritate creării necesarului de rețea competentă.

Art. 16.- Cheltuielile în lei și valută ocazionate de executarea deplasării pentru operațiunile speciale A.V.S., inclusiv cele reprezentând recompense legale, se efectuează numai cu aprobări exprese, din partea membrului Biroului Executiv al Departamentului Securității Statului, conform competențelor.

Art. 17.- Periodic, în Consiliul de Conducere al Centrului de Informații Externe, cu participarea și a altor cadre cu competențe sau în sistemul analizelor de caz, se va analiza activitatea desfășurată, contribuția și eficiența acțiunilor inițiate și derulate de secțiile operative ale U.M. 0544. Problemele mai deosebite rezultate care se impun a fi supuse

conducerii superioare de partid vor fi raportate ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului pentru a fi promovate.

Art. 18.- Consiliul de Conducere al I.C.E. „Dunărea”, cu participarea unor șefi de unități operative, va analiza lunar sau ori de câte ori situația impune, modul în care se aplică indicațiile conducerii partidului, cu referire la realizarea sarcinilor de export, precum și cele de export valutar pe produsul din nomenclator.

Art. 19.- De aducerea la îndeplinire a prezentului ordin răspunde șeful Centrului de Informații Externe, precum și adjunctul din cadrul Departamentului Securității Statului care se ocupă cu securitatea internă.

Art. 20.- Prezentul ordin se va prelucra cu șefii și locuitorii secțiilor operative din U.M. 0544, șefii U.M. 0195 și U.M. 0617, precum și cu șefii securității județene, dar numai în părțile ce-i privesc (inclusiv și cei de la U.M. 0544 și sectoarele speciale ale acesteia).

Art. 21.- Cu intrarea în vigoare a prezentului ordin, respectiv începând cu data de 01 OCTOMBRIE 1986, Ordinul nr. 00489/27.10.1984, Ordinul nr. 00270/21.07.1985 și Raportul nr. 00696369/noiembrie 1982 se retrag de la unități, iar orice alte dispoziții contrare prevederilor prezentului ordin, se abrogă.

MINISTRU SECRETAR DE STAT ȘI ȘEF AL
DEPARTAMENTULUI SECURITĂȚII STATULUI
/ss/ Tudor Postelnicu

DE ACORD

/ss/ Gen.-col. Vlad Iulian
/ss/ Gen.-lt. Stamatoiu Aristotel

A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 13.073, vol. 2, f. 89-101

169.

1986 noiembrie 25 – Raport privind stadiul îndeplinirii sarcinilor ce revin unităților operative din U.M. 0544 în problema naționaliști-iredentiști maghiari

- U.M. 0517 -
Nr. 007523 din 25.XI.1986

STRICT SECRET
Exemplar nr. 2

*[Analiza a avut loc la 25 XI. 86
în prezența tov. gen.-lt. A. Stamatoiu și cu
participarea șefilor de unități și a altor cadre de
comandă. S-a ordonat întocmirea unui plan de
măsură pe C.I.E. în problemă, până la 15 dec. a.c.
/ss/ Col. G. Iordache]*

R A P O R T
privind stadiul îndeplinirii sarcinilor ce
revin unităților operative din U.M. 0544 în
problema naționaliști-iredentiști maghiari

În urma analizelor semestriale ce au avut loc în unități și a controlului efectuat de U.M. 0517 în problema naționaliști-iredentiști maghiari au rezultat următoarele aspecte principale:

I. Cunoașterea situației operative

Unitățile sunt mobilizate și urmăresc îndeaproape sarcinile ce le revin din Programul de măsuri al D.S.S. și Planul de măsuri al C.I.E., fapt care a condus la o mai bună cunoaștere a situației informativ-operative din problemă și a permis inițierea unor acțiuni mai eficiente de combatere a activităților ostile desfășurate de organizațiile iredentist-maghiare din exterior.

În perioada controlată, unitățile C.I.E. s-au confruntat cu o multitudine de acțiuni naționalist iredentist maghiare de o deosebită virulență și gravitate, materializate în: escaladarea propagandei dușmănoase care contestă apartenența Transilvaniei la România; intensificarea difuzării către guverne, organizații internaționale și oameni politici influenți a unui număr mare de apeluri, memorandumuri și proteste în care se solicită executarea de presiuni politice, diplomatice și economice asupra României; organizarea unor demonstrații de stradă în unele țări occidentale, sub influența cărora elemente fanatice maghiare au trecut la acte cu caracter terorist împotriva unei reprezentanțe românești din exterior; crearea unei stări de spirit antiromânești și revanșarde în rândul populației din R.P. Ungară și altele.

Informațiile obținute în această perioadă atestă escaladarea continuă a acțiunilor iredentiste maghiare, desfășurate în mod organizat, unitar și sistematic prin angrenarea unor largi forțe și mijloace umane și materiale, de o periculozitate și incisivitate sporite.

Caracteristic situației operative din problemă este faptul că activitatea naționalist iredentistă maghiară este folosită tot mai mult de forțele reacționare, anticomuniste și de serviciile de informații și contrainformații dușmane, ca factor de realizare a unor presiuni politico-economice asupra țării noastre, fiind inclusă alături de „drepturile religioase” în campania antiromânească care vizează destabilizarea regimului social-politic din R.S. România.

Concomitent, o amploare fără precedent au cunoscut acțiunile antiromânești de natură iredentistă inițiate, sprijinite și organizate de autoritățile din R.P. Ungară, desfășurate atât prin intermediul emigrației maghiare occidentale, cât și direct de pe teritoriul acestei țări.

Față de asemenea situație operativă complexă existentă în problemă, apreciem că unitățile au acționat mai bine în spațiile, obiectivele și acțiunile din preocupare, astfel încât în prezent sunt cunoscute principalele organizații, liderii acestora, direcțiile de acțiune, activitatea ostilă desfășurată, precum și cercurile guvernamentale și factorii de decizie aflați sub influența grupărilor iredentist-maghiare din spațiile prioritare.

U.M. 0225 a acționat mai intens pentru cunoașterea planurilor și intențiilor organizațiilor iredentiste vizând stabilirea unor legături cu persoane din țară, realizând o colaborare mai bună pe linia muncii informative cu unitățile centrale și teritoriale de securitate.

Deși au desfășurat un volum mare de muncă, unitățile C.I.E. nu stăpânesc situația operativă în spații prioritare ca S.U.A., Canada, R.F. Germania, Franța, unde organizațiile iredentist-maghiare inițiază permanent acțiuni deosebit de virulente și reușesc influențarea unor elemente autohtone cu poziții în viața economică, politică și culturală a acestor țări să acționeze împotriva R.S. România. În cele mai multe cazuri, în aceste spații unitățile cunosc acțiunile ostile ale organizațiilor iredentiste maghiare după ce acestea au avut loc, de regulă din surse publice, activitatea de contracarare începând din această fază, cu scopul de limitare a efectelor înregistrate. Exemplificăm cu: acțiunea de contracarare a raportului nefavorabil țării noastre prezentat în Parlamentul vest-european („RETRO”); acțiunea de contracarare a intențiilor organizațiilor iredentist-maghiare din S.U.A. de a introduce în Congres rezoluția 147 („PROIECT”); acțiunile dușmănoase deschise, revendicative, care au avut loc în R.F. Germania, S.U.A. și Canada; Congresul mondial al maghiarilor din lumea liberă care a avut loc în CLEVELAND-S.U.A.; rezoluția ostilă a Pen-Clubului – ianuarie 1986.

O situație deosebită o prezintă spațiul CANADA unde numeroasa grupare iredentistă de la TORONTO nu este cunoscută corespunzător din punct de vedere operativ, precum și grupările iredentiste din FRANȚA și AUSTRALIA despre a căror activitate se dețin în majoritate date din surse publice.

Contribuția grupelor externe la cunoașterea situației operative din problema iredentist-maghiară este încă redusă datorită neimplicării responsabile a ofițerilor aflați la post, lipsei unor relații operative cu posibilități și slabei pregătiri a cadrelor din exterior pe problematica specifică care ar trebui să fie mai bine asigurată, inclusiv de sectorul specializat din U.M. 0225. Aportul ofițerilor aflați la post s-a rezumat la trimiterea ocazională în Centrală a unor ziare și reviste iredentist-maghiare sau a unor articole apărute.

Raportăm că în ultima perioadă de timp au fost luate măsuri în vederea trimiterii la post în S.U.A., Canada, R.F. Germania, țări cu mari concentrări de emigrație maghiară, a unor ofițeri bine pregătiți pe problematica specifică. De asemenea, în situațiile când au avut loc acțiuni deosebite („CONTACT”, „PRATER”) au fost trimiși temporar în spațiile respective ofițeri din Centrală care au obținut rezultate pozitive în îndeplinirea misiunilor încredințate. Subliniem că perioada analizelor efectuate în cursul acestui an cu majoritatea ofițerilor aflați la post, a fost mai eficient folosită pentru pregătirea lor în problema naționalist-iredentist maghiară, efectele acestor instructaje reflectându-se într-o creștere a calității informațiilor, comparativ cu perioada anterioară.

II. Penetrarea informativă a grupărilor și organizațiilor iredentist-maghiare din exterior

În conformitate cu sarcinile prevăzute în programele și planurile de măsuri unitățile și-au orientat mai bine activitatea în vederea penetrării informative a organizațiilor iredentist-maghiare din exterior, reușind, în unele cazuri, ca prin acțiunile combinative întreprinse să se diminueze activitatea ostilă desfășurată la adresa țării noastre.

Astfel, U.M. 0225 a reușit în perioada 1980-1986 penetrarea informativă a unui număr de 14 organizații iredentist-maghiare din Elveția, R.F. Germania, Austria, Suedia, S.U.A. și Canada, în unele dintre acestea sursele unității deținând poziții de conducere.

Prin penetrarea acestor organizații s-a asigurat cunoașterea activităților pe care le desfășoară, relațiile cu alte grupări iredentiste, date despre unele cercuri și autohtoni aflați sub influența acestora, acțiunile planificate și intenții de a stabili canale de legătură cu elemente naționalist-șovine din țara noastră.

În baza informațiilor obținute au fost inițiate unele măsuri operative asupra elementelor cu poziții ostile care au vizitat R.S. România, s-a prevenit introducerea de materiale cu conținut dușmănos în țară și s-au inițiat acțiuni de contracarare și dezinformare a grupărilor respective (acțiunile „LUMINA”, „BARAJUL”, „VERIGA”).

Rezultatul penetrărilor realizate de U.M. 0225 nu este însă întotdeauna cel scontat, datorită contactelor la intervale mari de timp cu sursele, reglementărilor existente în diferite spații privind vizitele în țări socialiste, posibilităților materiale reduse ale informatorilor.

U.M. 0199, U.M. 0201 și U.M. 0208 nu au reușit încă penetrări în organizațiile iredentist-maghiare, aceste unități orientându-se în principal activitatea pe munca de influență prin intermediul unor relații operative și elemente cu posibilități în problemă.

Există organizații mari, deosebit de ostile, din spațiile prioritare care nu sunt încadrate informativ. Exemplu: „Casa Maghiară” din Toronto – Canada, care grupează toate organizațiile iredentiste din provincia Ontario; „Uniunea Ungurilor Ardeleni” din S.U.A.; „Misiunea Catolică Maghiară” și „Casa Maghiară” din Paris; Organizația „Bornemisza Peter” din Austria. O situație deosebită o prezintă ziarele, revistele, posturile de radio și editurile maghiare din exterior care duc permanent o susținută campanie ostilă și denigratoare împotriva țării noastre și unde unitățile nu au reușit, până în prezent, infiltrarea

de informatori și întreprinderea unor măsuri de cunoaștere și contracarare adecvate acestei categorii. Astfel, nu sunt încadrate informativ publicațiile: „SZITTYAKURT” din S.U.A.; „KANADAI MAGIARSAG” și „MAGYAR ELET” din Canada; „IRODLMI UJSAG” și „MAGYAR FUZETEK” din Franța; posturile de radio din S.U.A., Canada și emisiunea în limba maghiară a postului „Europa Liberă”.

Raportăm că ritmul penetrărilor este lent și se datorează în primul rând numărului încă redus de scoateri definitive cu sarcini în exterior. În afară de cei 3-4 informatori trimiși anual de U.M. 0225, celelalte unități nu se implică corespunzător în pregătirea și scoaterea unor surse de valoare, capabile să penetreze informativ obiectivele ordonate în problema iredentist-maghiară. S-au constatat, de asemenea, minusuri și în crearea bazei de scoatere a elementelor, dirijarea și instruirea ritmică a acestora cu repercusiuni asupra aportului informativ și calității informațiilor furnizate.

De asemenea, unitățile nu au acordat întotdeauna atenția cuvenită valorificării superioare a datelor și informațiilor furnizate de sursele aflate în clandestinitatea grupărilor iredentist-maghiare, prin inițierea de combinații operative în scopul discreditării unor organizații și lideri, influențării autohtonilor care le acordă sprijin, declanșării unor reacții de ripostă din partea asociațiilor emigrației române.

III. Frontul de lucru, modul de lucrare a acțiunilor deschise

Activitatea în problema naționaliști-iredentiști maghiari se desfășoară pe un front larg cuprinzând lucrarea prin dosare de urmărire informativă de grup și individuale a principalelor organizații, asociații, ziare, posturi de radio, lideri din exterior și personalități autohtone aflate sub influența acestora.

U.M. 0225, ca sediu al problemei, lucrează 67 de acțiuni de urmărire informativă, U.M. 0199 lucrează 8 dosare anexă la problemă pentru spațiile din preocupare și 9 acțiuni informative, iar U.M. 0201 - 5 dosare anexă și 13 acțiuni informative.

Din acțiunile de urmărire informativă în care s-au obținut unele rezultate pozitive, menționăm: „LUMINA” (Crearea unui curent de opinie antiiredentist în rândul românilor și originarilor din România, stabiliți în Occident); „FANTEZIA” (Publicația iredentistă „FORUM” din Suedia, desființată în urma măsurilor întreprinse) - lucrate de U.M. 0225; „ORIZONT” (Revalidarea clauzei) și „PROIECT” (Contracararea intențiilor organizațiilor iredentiste din S.U.A. de a introduce în Congres rezoluția 147) – lucrate de U.M. 0201 și U.M. 0225; „RETRO” (Contracararea acțiunilor ostile inițiate în Parlamentul vest-european) – lucrată de U.M. 0199 și U.M. 0225, precum și „ILUZIA”, „BARAJUL” și „CĂLĂTORUL” – în atenție la U.M. 0225 și U.M. 0610.

Așa cum a evidențiat conducerea C.I.E., o mențiune specială se cuvine modului în care s-a lucrat în acțiunea „CONTACT” (Reuniunea de la Berna), unde printr-o muncă organizată, perseverentă și combinativă s-a reușit prevenirea și contracararea activităților dușmănoase puse la cale de elemente iredentiste ostile sau delegații occidentale participante la reuniune.

Remarcăm rezultatele obținute de U.M. 0225: pe linia prevenirii manifestării antiromânești preconizate de cercurile iredentiste maghiare din New York (martie 1986); măsurile luate de limitare a efectelor demonstrației iredentiste care a avut loc la Viena la 04.11.1986; contracararea atacurilor cu caracter ostil ale unor delegații participante la acțiunea „PRATER”¹⁷²; anihilarea încercărilor organizațiilor iredentiste din Elveția de a declanșa o campanie de presă împotriva țării noastre.

De asemenea, U.M. 0199 a reușit în această perioadă: să contracareze intenția organizațiilor iredentiste de la Paris de a crea o asociație „culturală” multinațională, care

¹⁷² Reuniunea pentru Securitate și Cooperare Europeană de la Viena – 1986 (A.C.N.S.A.S., fond documentar, dosar nr. 13.350, vol. 21, f. 3)

urma să-și desfășoare activitatea pe lângă „Casa Maghiară” și se bucura de sprijinul Ambasadei R.P. Ungară din Franța; să identifice un canal de legătură între „Organizația pentru apărarea Ardealului” din R.F. Germania și persoane cu poziții naționalist-iredentiste din țara noastră, luându-se măsuri pentru lucrarea organizată a unui element identificat și a acționat mai ofensiv prin elementele din legătură pentru influențarea unor personalități care ne-au vizitat țara și a diplomaților acreditați la București să adopte poziții conforme cu situația reală a naționalității maghiare din țara noastră.

U.M. 0201 a acționat cu rezultate pozitive pe linia documentării acțiunilor preconizate de organizațiile emigrației maghiare cu ocazia unor evenimente importante: Congresul Internațional al Pen-Clubului; Congresul Uniunii și Ligii; Congresul Mondial de Hungarologie etc., realizând și unele acțiuni de influență la nivelul Administrației și Congresului S.U.A. soldate cu respingerea unor inițiative și demersuri ale cercurilor cunoscute că sprijină pretențiile revizioniste ale emigrației maghiare.

Toate unitățile au acționat pe linia contracarării propagandei dușmănoase desfășurate de organizațiile iredentiste maghiare, prin publicarea unui număr mai mare de articole, cărți și alte materiale privind libertățile de care se bucură naționalitățile conlocuitoare în R.S. România, intensificându-se în același timp activitatea de influențare pozitivă a unor factori de decizie din organismele guvernamentale sau neguvernamentale cu posibilități în afirmarea adevărului istoric privind Transilvania.

Cu toate aceste realizări există o serie de minusuri în lucrarea acțiunilor informative de către unități care s-au repercutat negativ în activitatea de combatere și contracarare desfășurată de acestea, astfel:

Un mare număr de acțiuni de urmărire informativă deschise de unități (cca. 50%) au rămas în faza incipientă de lucru, iar datele obținute până în prezent sunt numai de natură să ducă la cunoașterea generală a activităților desfășurate și persoanelor implicate fără a se putea întreprinde măsuri ofensive. Această situație se datorează lipsei de potențial informativ, folosirii unor informatori cu posibilități colaterale în problemă și contactării la intervale mari de timp (1-2 ani) a celor care au reușit să penetreze în clandestinitatea grupărilor iredentiste maghiare din exterior.

Deși există acțiuni încadrate informativ și în care se dețin date suficiente pentru întreprinderea de măsuri vizând contracararea activităților desfășurate de grupări și elemente iredentiste, acestea nu sunt lucrate organizat, nu există note de stadiu și planuri de măsuri actualizate în baza cărora să se urmărească permanent îndeplinirea sarcinilor propuse și inițierea altora, în funcție de evoluția situației din acțiunile aflate în atenție.

Cu toate că se dețin un număr important de informații privind evoluția problemei pe spații, nu se analizează periodic stadiul muncii, cel puțin în țările cu mari concentrări de emigrație maghiară ostilă, astfel încât să se tragă concluzii privind specificul activității dușmănoase pe fiecare spațiu, sarcinile principale care trebuie realizate, organizațiile și liderii asupra cărora să se acționeze prioritar, necesarul de rețea informativă.

O situație deosebită s-a constatat la U.M. 0208 care nu lucrează organizat acțiuni în spații importante cu concentrări de maghiari ca Australia și Israel, unele rezultate fiind obținute doar prin posibilitățile întâmplătoare ale elementelor din baza de lucru.

La U.M. 0225 s-au constatat paralelisme în lucrarea unor acțiuni din spațiile Franța, R.F. Germania, Austria și Suedia, existând dosare atât pentru organizațiile iredentist-maghiare din aceste spații cât și pentru liderii acestora, ceea ce lărgeste nejustificat frontul de lucru, nu permite lucrarea unitară a unui anumit obiectiv în toate laturile sale și prin toate posibilitățile. Raportăm că în urma controlului această situație a fost remediată.

Deși s-au obținut unele rezultate privind scoaterea unor personalități autohtone de sub influența organizațiilor iredentiste maghiare, există încă un număr mare de astfel de

persoane asupra cărora nu se acționează organizat și eficient, în special în S.U.A., Franța și Canada. Avem în vedere pe cele identificate în acțiunile „PROIECT”, „ORIZONT” și „RETRO”.

De asemenea, s-au constatat importante neajunsuri în activitatea de influențare și determinare a unor ziariști din redacțiile marilor cotidiane occidentale să adopte poziție corectă față de situația naționalității maghiare din țara noastră și legitimitatea apartenenței Transilvaniei la România. Numărul unor astfel de acțiuni este foarte redus în condițiile în care s-a accentuat propaganda ostilă iredentist-maghiară în presa de largă circulație, care influențează opinia publică occidentală, fără ca noi să reușim să o combatem eficient.

Concluzionăm că față de amploarea fenomenului iredentist maghiar, incisivitatea și activitatea ostilă desfășurată de organizațiile și liderii din principalele țări cu grupări importante de emigrație maghiară, modul în care unitățile operative ale U.M. 0544 au lucrat acțiunile de urmărire informativă deschise nu corespunde pe deplin mutațiilor survenite în situația operativă și cerințelor comenzii C.I.E.

Apreciem că în acțiunile lucrate, unitățile operative, pe baza acumulărilor înregistrate până în prezent, trebuie să-și prevadă într-o măsură mai mare sarcini pe linia prevenirii și contracarării activităților ostile preconizate, întrucât din cele raportate se desprinde concluzia că până acum măsurile operative au fost orientate mai mult spre cunoașterea modului de organizare și desfășurare a acțiunilor dușmănoase și limitarea efectelor acestora.

În baza ordinelor date la Convocarea cu activul de comandă și de partid al C.I.E. este necesar ca toate unitățile să acționeze conjugat și mai ofensiv, pe baza planurilor de măsuri întocmite, pentru prevenirea și contracararea activităților iredentist-maghiare cunoscute că vor avea loc în perioada următoare.

Se impune, de asemenea, o abordare diferențiată a acțiunilor și obiectivelor ce compun frontul de lucru, în sensul menținerii în lucru a elementelor cu o activitate ostilă susținută și a lucrării cu prioritate a grupărilor cu un grad ridicat de pericolozitate.

IV. Dezvoltarea și dirijarea rețelei informative

Pe linia creării și dezvoltării unei rețele pe profil, s-a constatat o preocupare crescândă a unităților pentru selecționarea, studierea și contactarea unui număr sporit de cetățeni străini cu posibilități informative și de influență în problemă, precum și pentru folosirea mai eficientă a potențialului existent. U.M. 0225 are 16 cetățeni străini de origine maghiară în diferite stadii de lucru, toți din spațiile prioritare, iar U.M. 0199 folosește cu bune rezultate posibilitățile de influență de care dispun astfel de elemente.

Din analiza rețelei informative existente la U.M. 0225 în problema iredentiști-maghiari rezultă că cea mai mare parte din informatorii din exterior sunt scoși cu sarcini după anul 1980, în ultima perioadă unitatea punând accent mai mare pe instruirea complexă și verificarea surselor trimise în exterior și a celor aflați în pregătire în țară. De asemenea, o activitate pozitivă a desfășurat și U.M. 0199 pe linia diversificării posibilităților informative și de influență în problemă de care dispun unele surse din exterior și trimiterii temporare cu sarcini în Austria, R.F. Germania și Franța a unor elemente cu relații în rândul grupărilor iredentiste din aceste țări.

Informațiile obținute prin intermediul rețelei informative din exterior au constituit pentru U.M. 0225 baza deschiderii de noi acțiuni, inițierii de combinații vizând contracararea activităților ostile ale iredentiștilor maghiari, iar un număr apreciabil de date au fost exploatate la nivelul Conducerii superioare, conducerii D.S.S. și C.I.E., precum și la organele centrale și teritoriale de securitate. De asemenea, unitățile acordă atenție creșterii potențialului intern cu posibilități în exterior ca o premisă pentru asigurarea încadrării informative mai complete a obiectivelor aflate în atenție.

Rețeaua informativă existentă în diferite spații indică [faptul] că unitățile dispun de

posibilități mai bune în R.F. Germania, Austria și Suedia, existând țări cu mari concentrări de organizații iredentiste maghiare, deosebit de virulente, în care potențialul informativ este scăzut și nu acoperă necesitățile muncii. Exemplu: S.U.A., Canada și Franța.

O situație negativă din acest punct de vedere o prezintă U.M. 0201 care încearcă să-și rezolve sarcinile din acțiunile în preocupare prin intermediul relațiilor operative, elementelor în studiu și colaboratorilor cu posibilități colaterale, fără să dispună de surse cu poziție în Congres și alte organe de decizie unde organizațiile iredentiste găsesc audiență și inițiază diverse acțiuni ostile. De asemenea, U.M. 0225 dispune în S.U.A. doar de 6 informatori (3 fără legătură), în Canada de 5 informatori, iar în Franța de o singură sursă de influență.

În același timp, la U.M. 0199 și U.M. 0201 s-a constatat reducerea numărului de informații obținute din clandestinitatea grupărilor iredentiste maghiare față de perioada 1982-1984, ceea ce a făcut ca și acțiunile de ripostă să se diminueze corespunzător.

Deși în perioada 1980-1986 unitățile operative ale C.I.E. și în special U.M. 0225 au scos în exterior cu sarcini un număr important de informatori, s-a constatat că, cu unii dintre aceștia s-a întrerupt legătura sau dispun încă de posibilități informative limitate. Astfel, din rețeaua U.M. 0225 existentă în exterior pe specificul acestei probleme numai circa 50% este activă și folosită în mod organizat.

În acest sens, considerăm elocvent faptul că în planurile de muncă se prevăd măsuri pentru „reluări de legătură” cu informatori scoși cu sarcini în urmă cu 2-3 ani în exterior.

Apreciem că este necesar ca toate unitățile să analizeze atent potențialul informativ existent în vederea întreprinderii de măsuri care să conducă la clarificarea situației unor informatori cu care s-a întrerupt legătura, nu mai dispun de posibilități, nu mai pot desfășura activitate informativă datorită vârstei înaintate sau aspectele contrainformative fac contraindicată continuarea muncii etc., pentru cunoașterea reală a posibilităților de care dispun în problemă și dimensionarea corectă a necesarului de rețea informativă.

V. Folosirea potențialului emigrației române

În perioada analizată, unitățile au folosit mai mult posibilitățile de care dispun în rândul emigrației române și originare din România pe linia combaterii și contracarării activităților iredentiste-maghiare și cunoașterii în străinătate a adevărului istoric cu privire la Transilvania. Astfel, U.M. 0225, U.M. 0201 și U.M. 0199, prin posibilitățile unor surse din exterior, au organizat un număr mare de conferințe, simpozioane, manifestări pentru marcarea unor evenimente importante din istoria țării noastre, au fost publicate articole, lucrări cu caracter istoric și au fost făcute intervenții pe lângă factorii de decizie din diferite țări în care s-a arătat situația reală a naționalităților conlocuitoare din România. Asemenea acțiuni au avut loc în spațiile S.U.A., Franța, Austria, R.F. Germania, Anglia, Belgia, Italia, Brazilia și Argentina.

U.M. 0225 a folosit mai bine posibilitățile de care dispun organizațiile evreiești din S.U.A., a acționat pentru accentuarea disensiunilor dintre grupările legionare și organizațiile iredentiste, iar comunitățile loiale ale emigrației române au devenit mai active în combaterea iredentismului maghiar.

Cu toate acestea, nu s-a reușit mobilizarea corespunzătoare a principalelor grupări ale emigrației române din Canada, S.U.A., Franța și R.F. Germania care dispun de posibilități de ripostă prin intermediul posturilor de radio, revistelor și ziarelor editate. Numărul unor asemenea acțiuni este relativ redus în comparație cu amploarea activităților iredentist-maghiare din aceste spații.

Activitatea de contracarare prin intermediul emigrației române și originare din România nu are un caracter continuu, ea desfășurându-se în special cu ocazia unor acțiuni

ordonate sau prin unele surse care sunt angrenate ocazional în astfel de activități.

Este necesar ca toate unitățile să manifeste maximum de atenție și promptitudine în acțiuni pentru a nu se permite reușita încercărilor repetate ale iredentiștilor maghiari de a atrage pe poziții antiromânești conducerile organizațiilor de sași și șvabi din R.F. Germania, S.U.A. și Austria.

VI. Antrenarea grupelor operative teritoriale și cooperarea cu celelalte unități

S-a constatat o preocupare sporită a unităților operative și în special a U.M. 0225 în angrenarea grupelor operative teritoriale, îndeosebi a celor cu posibilități pe linia problemei, în lucrarea unor cazuri și acțiuni concrete. Subliniem activitatea pozitivă desfășurată de grupele operative teritoriale Arad, Bihor, Satu Mare, Alba, Mureș și Brașov care și-au adus o contribuție însemnată la lucrarea unor elemente în vederea scoaterii definitive cu sarcini în exterior, folosirii rețelei de care dispun pentru încadrarea informativă a unor persoane aflate în atenție care ne-au vizitat țara, studierea și contracararea unor cetățeni străini.

Sub posibilități se află grupele operative teritoriale Cluj, Harghita, Timiș și Serviciul 0544 din cadrul Securității municipiului București, care nu s-au angrenat în dezvoltarea bazei operative pe profilul problemei, nu au urmărit într-o formă organizată legăturile dintre rudele și relațiile unor lideri iredentiști cunoscuți cu activitate ostilă împotriva țării noastre, iar aportul informativ la cunoașterea activităților iredentiste este redus.

Grupele operative teritoriale trebuie să acționeze mai intens, sub îndrumarea unităților centrale, pentru selecționarea, pregătirea și scoaterea temporară cu sarcini în exterior a unor personalități de prestigiu din rândul intelectualilor, care se bucură de audiență și credibilitate în cercurile politice, culturale, precum și în opinia publică, în vederea afirmării drepturilor și libertăților de care se bucură naționalitatea maghiară din România.

O activitate pozitivă a desfășurat U.M. 0225 pe linia colaborării cu U.M. 0610 în acțiunile „OPONENȚII”, „REVISTA”, „HUNII”, „ILUZIA”, „BARAJUL” și „CĂLĂTORUL”, în care s-au obținut un număr important de informații și întreprins măsuri operative în cazul unor persoane suspectate de a fi emisari ai grupărilor iredentiste din exterior, precum și în vederea influențării pozitive a personalităților venite în țara noastră cu intenția de a se interesa de situația naționalităților conlocuitoare.

În viitor, colaborarea cu U.M. 0610 va trebui îmbunătățită în special în sensul solicitării mai intense a acestei unități pentru verificarea unor elemente din țară aflate în atenție și folosirea mai calificată a informatorilor scoși temporar cu sarcini în exterior prin instruirea lor împreună cu unitățile noastre sau cu grupele operative teritoriale.

Apreciem că la nivelul Centrului, U.M. 0225 trebuie să-și realizeze mai ferm rolul de coordonator în lucrarea problemei. Până în prezent acesta s-a rezumat la solicitarea periodică de note de stadiu de la celelalte unități, întocmirea unor planuri comune de măsuri în acțiuni ordonate de conducere. Este necesar ca unitatea de profil să imprime un caracter practic conlucrării cu unitățile de spațiu, în special în ce privește schimbul de informații, inițierea și desfășurarea în comun a unor acțiuni de prevenire și contracarare, folosirea judicioasă și conjugată a surselor în acțiunile lucrate, efectuarea unor analize periodice pe spații și acțiuni prioritare.

*

* *

Pentru îmbunătățirea organizării și desfășurării muncii în problemă **propunem** să se aprobe următoarele măsuri:

1) Întocmirea unui nou plan de măsuri al C.I.E. în problema iredentiști-maghiari

(cel existent a fost elaborat pentru perioada 1980-1981) în vederea cuprinderii și lucrării problemei în funcție de mutațiile intervenite în situația operativă actuală.

2) Unitățile să reanalizeze frontul de lucru deschis precum și rețeaua informativă existentă în vederea dimensionării și orientării corecte a activității care să permită întreprinderea de măsuri eficiente în problemă.

3) U.M. 0208 să întreprindă măsuri urgente pentru a acționa în spațiile în care se desfășoară activitate iredentistă maghiară împotriva țării noastre, în conformitate cu ordinele în vigoare, prin deschiderea de dosare anexă la problemă pentru spațiile Australia și Israel și, în funcție de informațiile obținute, dosare de urmărire informativă de grup și individuale.

4) Toate unitățile să prevadă în planurile proprii din problemă măsuri concrete pentru clarificarea situației informatorilor aflați în conservare precum și în vederea îmbunătățirii sistemelor de legătură cu sursele existente în exterior.

5) Unitățile operative ale U.M. 0544 să folosească mai intens posibilitățile oferite de acțiunea „VENUS” în vederea încadrării informative corespunzătoare a organizațiilor și grupărilor iredentiste maghiare din exterior și pentru crearea unor nuclee loiale capabile să inițieze și să organizeze acțiuni de contracarare a activităților dușmănoase desfășurate de acestea.

ȘEFUL UNITĂȚII,

*[Din ordinul conducerii unității
ex. 1 (fără rezoluție) a fost distrus
/ss/ Bârsan Alexandru]*

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 51.900, vol. 4, f. 3-9

170.

1986 decembrie 8 – Notă privind concluziile și ordinele șefului Centrului de Informații Externe, general-locotenent Aristotel Stamatoiu, cu prilejul analizei activității informativ-operative pe spațiul R.F. Germania

- U.M. 0517 -
Nr. 107/007553 din 08 12.1986

STRICT SECRET
Exemplar unic

NOTĂ **privind concluziile și ordinele date cu prilejul analizei** **activității informativ-operative pe spațiul R.F.G.**

La data de 21.11.1986, în prezența tovarășului general-locotenent ARISTOTEL STAMATOIU, a avut loc analiza activității informativ-operative desfășurate pe spațiul R.F.G. în perioada 1 ianuarie 1985 – 30 iunie 1986 și în urma controlului de fond executat la colectivul R.F.G. de către U.M. 0517.

Raportul privind concluziile rezultate în urma controlului de fond a fost prezentat de colonel Iordache George, șeful U.M. 0517.

Au luat cuvântul, raportând asupra activității personale, un număr de cinci ofițeri care își desfășoară nemijlocit activitatea în colectivul R.F.G., respectiv: mr. Manole Ignat, mr. Voicu Nicolae, mr. Iliescu Ion, cpt. Dridea Cornel, cpt. Bistrițeanu Tiberiu, precum și șeful colectivului, mr. Haiduc Eusebiu.

Șeful sectorului, colonel Panait Ion, a raportat asupra situației operative și unor activități informativ-operative desfășurate pe spațiu, [precum și asupra] rezultatelor obținute pe anumite linii de muncă. Au rezultat din raport și numeroase neajunsuri sau nerealizări în activitatea depusă pe mai multe direcții de muncă.

În continuare, lt.-col. Dănilă Sandu și col. Țenea Adrian au analizat critic rezultatele muncii colectivului R.F.G., scoțând în evidență unele din cauzele lipsurilor înregistrate în activitatea ofițerilor și au reliefat faptul că în cea mai mare parte, aceste lipsuri sunt de natură subiectivă.

Tovarășul general-locotenent ARISTOTEL STAMATOIU, referindu-se la activitatea de ansamblu a ofițerilor colectivului, a apreciat că rezultatele slabe obținute se datoresc în principal faptului că nu au fost abordate organizat problemele de fond și principalele sarcini care le-au revenit, fapt pentru care este profund nemulțumit de activitatea ofițerilor colectivului.

Din rapoartele prezentate, a rezultat că ofițerii sunt angajați pe probleme periferice și de importanță secundară, care nu fac parte din ansamblul de sarcini prioritare și pe profilul U.M. 0199.

Datorită acestui mod defectuos în care s-au abordat problemele de muncă, ofițerii colectivului R.F.G. nu au fost în măsură să influențeze și să determine evoluția unor evenimente, nici nu s-a răspuns dezideratului conceptului de prevenire. Prin acest compartiment nu ne-am făcut simțiți în spațiul vest-german și de multe ori au avut loc acțiuni ostile despre care am aflat după ce s-au produs. Mai mult, majoritatea informațiilor privind situația din R.F.G. prezentate conducerii C.I.E. nu au fost obținute de ofițerii colectivului analizat și nici de U.M. 0199 deși este unitate de spațiu. Totodată, activitatea de studiere și penetrare informativă a obiectivelor muncii de informații externe stabilite pe spațiu, sarcină prioritară a colectivului, a fost practic neglijată. La fel, I.G.F.M., organizațiile ostile ale sașilor și șvabilor, obiective și acțiuni din responsabilitatea colectivului, nu au fost lucrate corespunzător.

Pentru anul 1986, a apreciat că rezultatele muncii depuse au fost foarte slabe, chiar neînsemnate.

A apreciat că este de neconceput ca șeful sectorului să analizeze cu subalternii cazuri, acțiuni, probleme, fără a se stabili planuri de măsuri în consecință, fapt ce denotă o activitate fără spirit de răspundere și la întâmplare.

În concluzie, consideră că rezultatele slabe obținute de colectivul analizat se datoresc stilului defectuos și împrăștiat de muncă al șefului de sector, că s-a acționat haotic, iar factorii de comandă au lăsat pe fiecare ofițer să facă ce vrea. Vinovată de această stare de lucruri se face și conducerea unității, care nu a urmărit în suficientă măsură modul în care este organizată și condusă activitatea pe spațiu.

Pentru redresarea grabnică a muncii informativ-operative, a ordonat ca în termen de 10 zile să se prezinte conducerii C.I.E. un program de măsuri pe 6 luni, care să vizeze direcțiile majore ale activității specifice pe spațiul R.F.G. Acest program să urmărească îndeosebi concentrarea forțelor și eforturilor colectivului pe problemele prioritare, judicios definite, în funcție de obiectivele majore date în răspundere, inclusiv să vizeze asigurarea condițiilor penetrării lor în perspectivă, cu surse de calitate.

Ținând seama de importanța spațiului, activitatea ofițerilor să urmărească prioritar penetrarea unor obiective ca principalele partide, unele ministere, organisme guvernamentale și de decizie, a unor organizații ostile, îndeosebi dintre cele aflate în răspunderea U.M. 0199, prin folosirea judicioasă a tuturor posibilităților existente, sens în care să fie revăzute planurile de muncă ale fiecărui lucrător.

A ordonat să se valorifice în forme corespunzătoare de cooperare, puternicul potențial informativ al securității interne, îndeosebi al serviciilor care lucrează problemele de spionaj R.F.G., naționaliști-germani, turiști, ziariști etc. și care dispun de o rețea

valoroasă pentru lucrarea acestora, considerând că dacă s-ar prelua numai câte doi informatori de la fiecare județ cu pondere în problema germană, s-ar asigura un potențial important în unele obiective care ne interesează.

Apreciind că și conceptual, nu numai prin prisma rezultatelor obținute, activitatea pe linie „Venus” este deficitară, a ordonat revizuirea, începând cu șeful sectorului, a întregii atitudini și activități în această privință, mai ales că R.F.G.-ul constituie de departe un spațiu cu un potențial deosebit, având în vedere cele peste 10-12 mii plecări anuale. Între acestea sunt numeroase surse ale organelor interne, legate de noi.

Cu respectarea principiului compartimentării și fără deconspirări de cazuri, a ordonat conducerii unității să urmărească în cooperare cu alți șefi de unități din cadrul C.I.E., îndeosebi U.M. 107, T.S. și A.V.S., realizarea unor acțiuni complexe, combinate, fructificându-se astfel mai bine potențialul existent pe diferite linii de muncă.

În final, a ordonat efectuarea unui control-sondaj de U.M. 0517 și reanalizarea activității colectivului la expirarea termenului de 6 luni la care se va referi și programul de măsuri.

[Xerocopia a fost distrusă cu P.V.]

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 51.900. vol. 1, f. 27-28

171.

1986 decembrie 23 – Notă privind concluziile formulate de șeful Centrului de Informații Externe, general-locotenent Aristotel Stamatoiu, la ședința de analiză a activității desfășurate de unitățile operative în problema naționaliști-iredentiști maghiari

- U.M. 0517 -

Nr. 106/007615 din 23.12.1986

STRICT SECRET

Exemplar nr. 1

N O T Ă

privind concluziile și ordinele date la analiza problemei naționaliști-iredentiști maghiari

La data de 25.11.1986 a avut loc analiza activității desfășurate de unitățile operative ale C.I.E. în problema naționaliști-iredentiști maghiari.

Analiza s-a desfășurat în prezența tovarășului general-locotenent ARISTOTEL STAMATOIU și au participat: conducerile unităților 0199, 0201, 0208, 0225, 0517, șefii de sectoare care au în responsabilitate spații cu mari concentrări de emigrație iredentistă maghiară, precum și ofițerii colectivului specializat din U.M. 0225.

În baza raportului prezentat de tovarășul colonel IORDACHE GEORGE, șeful U.M. 0517, privind rezultatele controlului efectuat asupra activității desfășurate în problemă de unitățile C.I.E. în perioada 1985-1986, au luat cuvântul: mr. Mărgărit Florin – șeful sectorului specializat din U.M. 0225, col. Andrei Adrian – șeful U.M. 0201, cpt. Oniga [Nicolae] – șef sector la U.M. 0199, cpt. Barbu Sever – șef colectiv U.M. 0225, lt.-col. Bolintineanu Vlad – locțiitorul șefului¹⁷³ Unității 0225.

Față de cele raportate de șeful U.M. 0517 și ofițerii care au luat cuvântul, tovarășul general-locotenent ARISTOTEL STAMATOIU a ordonat:

¹⁷³ Asigura comanda U.M. 0225 din 01.08.1986

Raportul prezentat scoate în evidență dimensiunea problemei, acțiunile întreprinse și neîmplinirile înregistrate.

Marile puteri au interese să mențină focare, conflicte, în diferite zone. Să reținem pentru noi, ca ofițeri, că în spatele acțiunilor iredentiste sunt cele două superputeri care alimentează o astfel de stare de conflict. Să fim oameni politici și să nu ne lăsăm antrenati și să amplificăm lucrurile mai mult decât este necesar.

Să cerem lucrătorilor să cunoască modul cum este abordată în cuvântările Comandantului suprem problema naționalităților și relațiile cu vecinii. Ofițerii să cunoască poziția vecinilor în această problemă. Trebuie să se cunoască ce fac cei care pun în practică acțiunile ostile.

Noi trebuie să cunoaștem mediile, grupările, persoanele care acționează și să le contracărăm. Să se țină cont că în spațiile respective sunt și alte elemente care desfășoară activitate ostilă și care o pot pune în sarcina iredentiștilor maghiari.

Să manifestăm discernământ, să pregătim forțele noastre pentru a contracara acțiunile mari. Dacă știm cum este organizată emigrația maghiară trebuie să ne stabilim prioritățile și o concepție clară de lucru. Să nu ne irosim și difuzăm forțele.

Trebuie să acordăm atenție mai mare spațiilor Canada, Franța, S.U.A., R.F. Germania, Elveția, Austria, dar cu precizarea căror organizații și elemente din aceste țări le dăm atenție.

Trebuie mai mult curaj în acțiunile noastre. Avem în țară un potențial important în rândul maghiarilor prin care este necesar să ne asigurăm o prezență în punctele cheie din străinătate. Nu trebuie neapărat ca la început sursele noastre să aibă funcții de conducere în organizațiile iredentiste. Mai întâi să avem informații și cu timpul vor ajunge și în vârful organizațiilor, cu ajutorul dirijării noastre.

Trebuie să le dejucăm planurile și cu ajutorul unor personalități, inclusiv culturale sau afirmate pe plan profesional.

Să se dea dovadă de discernământ în toate acțiunile noastre. Să ne imaginăm că unele acțiuni ale noastre ar fi sub controlul C.I.A. sau al altor servicii interesate. În această problemă nu trebuie cantitate, este necesară finețe, calificare, profesionalism. Să avem un suport când trecem la acțiune și să nu aducem deservicii țării prin eventuale eșecuri. Atenție deosebită să se acorde discuțiilor cu rețeaua informativă sau cu persoanele care vin spre noi. Măsurile de verificare nu trebuie să lipsească din nici un caz. În selecționarea persoanelor pe care le folosim să alegem niște criterii. Datorită timpului de formare a informatorilor, care este foarte lung, trebuie să ne orientăm spre rețeaua existentă, inclusiv cea a organelor interne, din care să selecționăm cu exigență. Să se stea de vorbă în această problemă numai cu șefii securităților și șefii serviciilor I.

Aspectele prezentate în raportul colectivului de îndrumare și control să constituie obiect de analiză și măsuri în unități.

Activitatea trebuie îmbunătățită în această problemă și este necesar să fim mai ofensivi.

Posibilitățile de propagandă sunt mai mari. Nu publicăm nimic în afară în problema naționaliști-iredentiști decât cu avizul secției C.C. al P.C.R. Vor fi prezentate temele, se stabilesc colective de lucru și se dau avize. Noi asigurăm condițiile de publicare.

Unitățile vor întocmi, până la 15.12.1986, un plan de măsuri pe C.I.E. în problemă. După ce unitățile își stabilesc sarcinile, modalitățile de lucru, termenele și răspunderile, planul să fie văzut de șefii de unități.

Să se pună ordine în problemele de evidență și să se facă verificări în evidențele noastre și ale organelor interne atunci când se trece la lucrarea unui element.

Este pozitiv faptul că grupele operative teritoriale au trecut la activități mai concrete. Acestea să-și creeze relații bune cu celelalte servicii pentru a identifica și ei rețea sau persoane de la organele interne, care să fie folosite în problemă.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 51.900, vol. 4, f. 10-11

172.

1986 decembrie 25 – Program de măsuri privind activitatea Centrului de Informații Externe în anul 1987

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI
Centrul de Informații Externe
Nr. 0040735/1 din 25.12.1986

Strict Secret
Ex. unic

**PROGRAM DE MĂSURI
PRIVIND ACTIVITATEA
CENTRULUI DE INFORMAȚII EXTERNE
ÎN ANUL 1987**

Pe baza obiectivelor importante prevăzute în documentele programatice ale Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român, a indicațiilor și orientărilor Secretarului General al partidului, Președintele Republicii Socialiste România, Comandantul Suprem, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, Consiliul de conducere și unitățile Centrului de Informații Externe, vor acționa în anul 1987 cu mai multă hotărâre, fermitate și angajare pentru perfecționarea întregii activități de informații externe.

În conformitate cu concluziile rezultate din convocarea bilanț a activității aparatului de securitate pe anul 1986, cu ordinele date de tovarășul TUDOR POSTELNICU, ministru secretar de stat, la bilanțul pe Departamentul Securității Statului, se va acorda atenție sporită îmbunătățirii stilului și metodelor de conducere, organizării și planificării științifice a muncii, creșterii răspunderii, a spiritului militant, revoluționar, a tuturor efectivelor pentru executarea neabătută a sarcinilor ce ne revin.

Având în vedere sarcinile specifice Centrului de Informații Externe ca urmare a mutațiilor intervenite în situația operativă externă de securitate pe linia apărării țării împotriva acțiunilor ostile puse la cale din străinătate și a sprijinirii prin mijloace specifice a promovării intereselor R.S. ROMÂNIA peste hotare, pentru executarea întocmai și la timp, la un înalt nivel de calitate și eficiență a misiunilor ordonate aparatului de informații externe, a sarcinilor ce-i revin din PROGRAMUL de MĂSURI al Departamentului Securității Statului pe anul 1987, se va acționa cu toată fermitatea și hotărârea pentru realizarea următoarelor obiective și sarcini prioritare:

I – În anul 1987, obiectivul prioritar al activității unităților Centrului de Informații Externe îl va constitui asigurarea unei înalte calități și eficiențe a muncii – a tuturor măsurilor și misiunilor întreprinse, precum și dezvoltarea capacității de acțiune a întregului aparat în vederea executării ireproșabile a sarcinilor încredințate pentru asigurarea apărării securității, integrității, independenței și suveranității țării noastre.

1.– În vederea realizării unei calități superioare a muncii de informații externe, Consiliul de conducere al Centrului de Informații Externe, șefii secțiilor și sectoarelor, organele și organizațiile de partid, cu sprijinul Consiliului politic al Departamentului Securității Statului, vor asigura ca întreaga activitate să se desfășoare pe baza hotărârilor de partid și legilor țării, orientărilor, ordinelor și indicațiilor Comandantului nostru suprem.

2.– Se va asigura aplicarea – de către toate cadrele Centrului de Informații Externe – a conceptului tovarășului Comandant Suprem cu privire la prevenirea și contracararea oricăror acțiuni ostile la adresa țării noastre întreprinse din exterior, precum și la sporirea contribuției aparatului la sprijinirea promovării intereselor ROMÂNIEI în relațiile cu alte state.

Răspund: Comanda C.I.E., șefii de secții și sectoare

3.– În scopul asigurării conducerii științifice a întregii activități de informații externe, atât Consiliul de conducere al C.I.E., cât și comenzile unităților, cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid, vor milita în vederea perfecționării continue a mijloacelor și metodelor de muncă, întăririi controlului și îndrumării activității de executare a hotărârilor adoptate, a ordinelor și misiunilor încredințate.

4.– Un accent deosebit în activitatea șefilor de secții și sectoare va fi pus pe mai buna organizare și planificare a muncii, sprijinirea cadrelor de comandă nou promovate, în vederea introducerii lor rapide în muncă, pentru îndeplinirea calitativă a sarcinilor încredințate, creșterea spiritului de răspundere și angajare al tuturor lucrătorilor.

Răspund: Șefii secțiilor și sectoarelor

5.– În vederea creșterii calității și eficienței întregii activități și finalizării în deplină siguranță și conspirativitate a măsurilor operative executate în exterior, vor fi întreprinse următoarele:

a) va fi analizat stadiul muncii în problemele, obiectivele și acțiunile prioritare pe fiecare spațiu, urmând să se stabilească măsuri informativ–operative concrete vizând intensificarea lucrării acestora și acoperirea lor cu rețea informativă de calitate care să asigure o mai bună penetrare a cercurilor politice, economice, tehnico–științifice, precum și în clandestinitatea organizațiilor și grupărilor ostile din exterior;

Termen: 30 martie 1987

Răspund: Șefii secțiilor operative

b) perfecționarea muncii cu rețeaua informativă în vederea creșterii calității și eficienței acesteia, instruirii și dirijării surselor cu sarcini concrete, îmbunătățirea și diversificarea sistemelor de legătură, verificarea temeinică și testarea care să asigure prevenirea acțiunilor serviciilor de informații străine împotriva muncii, scoaterea din rețea a celor nesinceri sau fără posibilități informative, ori suspecți de trădare, precum și conspirarea deplină a elementelor din rețea și a acțiunilor întreprinse cu acestea

Semestrial, șefii secțiilor operative vor raporta comenzii C.I.E. concluziile și măsurile luate pe linia perfecționării muncii cu rețeaua informativă și dezvoltării rețelei care să corespundă necesităților și exigențelor actuale;

Răspund: Comanda C.I.E. și șefii de secții și sectoare

c) secțiile operative vor asigura folosirea intensivă și diversificarea mijloacelor T.O. utilizate în activitatea de culegere și transmitere a informațiilor, de verificare a rețelei informative, de elaborare și realizare a unor combinații informativ–operative complexe, cu un grad de eficiență sporit.

Sectorul independent de profil, cu sprijinul secțiilor operative, își va extinde activitatea de cercetare proprie pentru crearea de noi mijloace necesare în procesul muncii.

Semestrial va raporta comenzii C.I.E. stadiul muncii și măsurile ce se impun pentru diversificarea folosirii noilor mijloace T.O.

d) perfecționarea activității de evidență operativă în scopul valorificării superioare a datelor ce se concentrează în cadrul acestui sector, punerea în funcțiune a calculatorului Secției I și instalarea de noi calculatoare la Secțiile a II–a, a VII–a și Sectorul independent IV;

e) șefii secțiilor și sectoarelor vor pune un accent deosebit pe imprimarea la toți ofițerii a spiritului de înaltă responsabilitate, discernământ politico-profesional, pentru respectarea cu rigurozitate a normelor de muncă vizând asigurarea deplinei compartimentări, secretizări și conspirări, autoapărării și prevenirii oricărui încercări ale dușmanului îndreptate împotriva muncii și a cadrelor C.I.E.

În acest scop se va intensifica cooperarea cu U.M. 0195.

În luna octombrie 1987, Consiliul de conducere va analiza eficiența măsurilor întreprinse de comenzile unităților pe linie de autoapărare.

Răspund: Comanda C.I.E. și șefii
de secții și sectoare

6.– Sectorul control și îndrumare, pe baza planurilor aprobate, va efectua controale de fond și tematice în cadrul unităților C.I.E. și a grupelor operative teritoriale, urmărind în mod deosebit modul de executare a sarcinilor rezultate din **PROGRAMELE** și **PLANURILE** de MĂSURI prioritare ale C.I.E., raportând șefului C.I.E. concluziile rezultate și prezentând propuneri de înlăturare a neajunsurilor constatate și îmbunătățirea muncii.

Răspunde: Șeful Sectorului control
și îndrumare

7.– Șefii secțiilor operative și Sectorului control și îndrumare, vor acționa pentru angrenarea mai eficientă a grupelor teritoriale în problematica muncii de informații externe, valorificarea superioară a potențialului existent în județe la realizarea sarcinilor de apărare și promovare a intereselor țării noastre, creșterea aportului grupelor la dezvoltarea potențialului informativ.

În luna junie 1987 se va organiza o convocare de analiză și instruire cu șefii grupelor operative teritoriale ale U.M. 0544.

Răspund: Șefii secțiilor operative
și șeful Sectorului control
și îndrumare

8.– În vederea creșterii eficienței măsurilor întreprinse atât pe linie de apărare, cât și pe linia sprijinirii promovării intereselor țării noastre în străinătate, șefii secțiilor operative vor acționa pentru îmbunătățirea cooperării cu celelalte unități centrale și teritoriale de securitate, în baza **PLANURILOR** de MĂSURI ale D.S.S.

II – Pe linia activității de apărare, în anul 1987, se va acționa cu prioritate pentru desfășurarea unei activități specifice de calitate vizând cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor ostile întreprinse împotriva R.S. România de cercuri politice reacționare, servicii de spionaj, centre, instituții, organizații și organisme din exterior, de grupări și elemente dușmănoase din cadrul emigrației.

1.– Obiectivul fundamental al activității de informații externe, în această direcție, îl va constitui asigurarea securității Comandantului Suprem, executarea în condiții ireproșabile a tuturor misiunilor de importanță deosebită din exterior.

În acest sens vor fi luate următoarele măsuri:

a) șefii secțiilor și șeful Compartimentului „R” vor asigura însușirea și aplicarea cu toată răspunderea a prevederilor PROGRAMULUI de MĂSURI CADRU privind organizarea și executarea activităților și misiunilor de securitate și gardă în exterior potrivit competențelor;

b) va fi intensificată activitatea specifică pe linia problemei „ACȚIUNI DE ATENTAT CARE PUN ÎN PERICOL SECURITATEA STATULUI”, prin folosirea posibilităților rețelei create în problemă, punând accent pe obținerea de informații și date de primă sesizare din clandestinitatea cercurilor, grupărilor și mediilor frecventate de elemente

din exterior, pretabile la săvârșirea unor acte teroriste la adresa țării noastre sau de natură a perturba buna desfășurare a activităților cu participarea nemijlocită a Comandantului suprem;

c) obținerea unor date de la surse de nivel ce fac parte din diferite organisme însărcinate cu inițierea unor măsuri antiteroriste în țările lor, care, prin natura funcțiilor ce le dețin, pot să furnizeze informații de primă sesizare, care vizează țara noastră.

În trimestrul III/1987, Consiliul de conducere al C.I.E. va analiza stadiul executării sarcinilor specifice prevăzute în PROGRAMUL de MĂSURI CADRU privind activitatea de securitate și gardă.

Răspund: Șefii secțiilor operative
și al Compartimentului „R”

2.– Vor fi întreprinse, în continuare, măsuri specifice pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor ostile întreprinse de cercuri politice reacționare, servicii speciale străine, organizații și organisme dușmănoase din exterior împotriva țării noastre.

În acest sens, se va acționa în următoarele direcții:

a) intensificarea activității specifice în problemele și obiectivele, din exterior, date în răspundere directă, cu accent pe cunoașterea poziției factorilor de decizie din compartimentele unde se dau hotărâri care pot afecta interesele țării noastre;

b) crearea unor surse informative de nivel, prin intermediul cărora să se desfășoare acțiuni de influență corespunzătoare a factorilor de decizie pentru ca aceștia să adopte o poziție favorabilă țării noastre și să renunțe la intențiile lor ostile;

c) continuarea și dezvoltarea activităților informativ-operative în vederea cunoașterii, prevenirii și contracarării intențiilor și planurilor grupărilor și elementelor extremist-teroriste din exterior, care vizează țara noastră, în special a celor aparținând organizațiilor „FRAȚII MUSULMANI” și „ABU NIDAL”, precum și a altor organizații sau grupări ce pot fi angrenate în asemenea activități ca urmare a recentelor evoluții politico-militare și diplomatice specifice stării conflictuale din Orientul Mijlociu.

Răspund: Șefii secțiilor operative

3.– Vor fi întreprinse măsuri complexe având ca finalitate contracararea și limitarea efectelor negative ale acțiunilor de diversivitate ideologică și a propagandei ostile întreprinse împotriva R.S. ROMÂNIA în exterior.

a) pe linia acțiunii „ETERUL”, în conformitate cu PROGRAMUL de MĂSURI aprobat, vor fi intensificate activitățile specifice vizând penetrarea principalelor oficine ostile țării noastre, în primul rând postul de radio autointitulat „EUROPA LIBERĂ”, compromiterea membrilor din conducere și a angajaților permanenți ai secțiilor pentru ROMANIA și influențarea celor pretabili să renunțe la acțiunile propagandistice ostile, întreprinderea unor măsuri de ripostă și dezinformare;

b) se va acționa pentru prevenirea extinderii propagandei ostile în presa străină, prin crearea de posibilități la principalele cotidiane, prin intermediul cărora să putem stopa apariția unor materiale negative la adresa țării noastre.

Totodată, vor fi întreprinse măsuri vizând sprijinirea publicării unor cărți, materiale favorabile în presa străină, precum și emisiuni la posturi de radio și televiziune din străinătate, care să prezinte opera Secretarului General al P.C.R., politica partidului și statului nostru și realitățile social-politice din țara noastră.

La 30 mai 1987, Consiliul de conducere al C.I.E. va analiza eficiența măsurilor întreprinse în acțiunea „ETERUL”.

Răspund: Șefii secțiilor operative

4.– În problema naționaliști-iredentiști și fasciști se vor întreprinde măsuri mai ferme care să asigure cunoașterea, prevenirea și contracararea activităților cu caracter antiromânesc inițiate de cercuri iredentist–maghiare din exterior.

În acest scop se va intensifica activitatea de selecționare și recrutare de noi surse cu posibilități, prin intermediul cărora să se asigure pătrunderi informative în organizațiile și grupările iredentiste cele mai active și ostile cum sunt: „FUNDAȚIA MAGHIARĂ PENTRU DREPTURILE OMULUI” [și] „UNIUNEA MONDIALĂ ARDELEANĂ” din S.U.A., „CONGRESUL EUROPEAN AL MAGHIARILOR LIBERI” și „COMITETUL PENTRU TRANSILVANIA” din R.F. GERMANIA, „CLUBUL MAGHIAR” din SUECIA, „ASOCIAȚIA CULTURALĂ CENTRALĂ A MAGHIARILOR” din AUSTRIA și altele.

a) creșterea eficienței acțiunilor de contracarare și ripostă a activităților naționalist-iredentiste prin măsuri de influență și demascare organizate la nivelul factorilor politici și guvernamentali, care să ducă la descurajarea celor care îi sprijină.

Se vor avea în vedere, în special, Administrația și Congresul S.U.A., Consiliul și Parlamentul European, Consiliul Ecumenic al Bisericii, principalele edituri, ziariști, istorici, oameni politici și personalități ale vieții culturale din S.U.A., CANADA, ANGLIA, R.F. GERMANIA, FRANȚA, AUSTRIA și ELVEȚIA.

Se va continua acțiunea aducerii în țară de noi deputați ai Parlamentului European, congresmeni și senatori americani, intensificându-se, totodată, măsurile demarate în cazurile care deja au vizitat R.S. ROMÂNIA;

b) se vor asigura măsuri de supraveghere informativă eficientă a activității iredentiste preconizate cu ocazia unor congrese și reuniuni internaționale sau ale emigrației maghiare, precum și cu prilejul unor evenimente majore ale vieții internaționale (Reuniunea de la VIENA pentru Securitate și Cooperare în Europa, vizite la nivel înalt etc.) prin trimiterea din țară și marșrutizarea din alte spații de surse cu posibilități informative de prevenire și contracarare;

c) documentarea temeinică a activității fascist-horthyste desfășurate de unii lideri iredentiști maghiari în scopul inițierii, împreună cu celelalte unități centrale și teritoriale ale D.S.S., a unor noi acțiuni, temeinic concepute și argumentate care să ducă la demascarea și discreditarea lor în fața opiniei publice și a factorilor de decizie din țările în care acționează;

d) obținerea, în continuare, de date și informații cu privire la acțiunile preconizate de organizațiile și liderii iredentiști maghiari pentru crearea de noi canale de legătură cu elemente naționaliste ostile din țară.

Identificarea emisarilor iredentiști trimiși sub diferite acoperiri în țara noastră pentru introducerea de materiale cu conținut dușmănos, incitare la activități iredentiste ori culegerea de date tendențioase, semnalarea lor la unitățile interne de securitate în vederea luării măsurilor operative ce se impun;

e) antrenarea într-o măsură mai mare a grupărilor și organizațiilor loiale din cadrul emigrației române la acțiuni concrete de combatere a manifestărilor iredentist-maghiare și promovare în exterior a adevărului istoric privind apartenența TRANSILVANIEI la ROMÂNIA.

Se va acționa mai ferm pentru a sprijini, prin mijloace specifice, publicarea în exterior de materiale privind combaterea teoriilor iredentiste despre TRANSILVANIA și a modului cum a fost rezolvată la noi problema națională.

Semestrial, se va analiza la nivelul comenzii C.I.E. stadiul îndeplinirii sarcinilor din PLANUL de MĂSURI în problemă.

Răspund: Șefii secțiilor operative

5.– În problema „legionari” se va acționa pentru cunoașterea și controlarea informativă a activității desfășurate în exterior de legionari, descendenții acestora, cât și a unor noi elemente racolate.

a) în acest scop se va acorda atenție prioritară continuării penetrărilor informative în clandestinitatea grupărilor legionare din exterior și creșterea randamentului informativ și de acțiune al surselor deja infiltrate, în vederea obținerii de date și informații din intimitatea vârfurilor legionare cele mai active, care să contribuie la cunoașterea și prevenirea din timp a planurilor și acțiunilor antiromânești preconizate, cât și a celor vizând aniversarea în iunie 1987 a 60 de ani de la înființarea organizației legionare;

b) inițierea de măsuri combinate având ca scop neutralizarea legionarilor cunoscuți cu intenții și preocupări teroriste din S.U.A., CANADA, FRANȚA și R.F. GERMANIA, prin folosirea potențialului informativ și de influență existent în problemă, inclusiv în rândul organizațiilor, personalităților și publicațiilor evreiești din țările respective și ISRAEL, precum și prin intensificarea măsurilor combinate de compromitere și demascare a celor în cauză ca elemente fascist-teroriste și punerea lor în atenția autorităților statelor de reședință pentru a le interzice și limita preocupările legionare și antiromânești;

c) declanșarea de noi acțiuni vizând adâncirea disputelor și neînțelegerilor dintre legionari pe tema activității „C.N.R.”, a „UTOPIEI” și „CRUCIADEI”, determinarea apariției de noi disensiuni între grupările legionare și celelalte organizații și grupări ostile din cadrul emigrației originare din țara noastră pentru a preveni unificarea acestora;

d) depistarea canalelor de legătură ale legionarilor din străinătate cu foste elemente legionare sau descendenți ai acestora din țară și semnalarea lor unităților centrale și teritoriale de securitate, în scopul luării măsurilor ce se impun.

În luna septembrie 1987 se va analiza la comanda C.I.E. stadiul executării sarcinilor în problema „legionară”.

Răspund: Șefii secțiilor operative

6.– Se va acorda atenție prioritară contracarării acțiunilor ostile ale organizațiilor reacționare din exterior care, sub acoperirea religiei, desfășoară activități dușmănoase țării noastre.

a) se vor continua măsurile specifice vizând întărirea și consolidarea comunităților religioase loiale din străinătate, în scopul folosirii potențialului lor în organizarea de manifestări cultural-istorice, concomitent cu combaterea și contracararea activităților ostile desfășurate de elemente dușmănoase grupate în jurul parohiilor aflate sub influența legionarilor și a altor elemente cu poziție antiromânească, în special din S.U.A., CANADA, R.F. GERMANIA, FRANȚA și ELVEȚIA.

Vor fi diversificate și intensificate măsurile informativ-operative pentru contracararea acțiunilor dușmănoase desfășurate împotriva țării noastre de „CUCU”, urmărind compromiterea și izolarea lui în cadrul emigrației române;

b) folosirea mai eficientă a posibilităților existente pentru identificarea și obținerea de informații despre emisarii și misionarii organizațiilor religioase care au ca obiectiv introducerea de materiale ostile, mistice în țară și culegerea de date pe tema așa-zisei lipse de drepturi și libertăți religioase în R.S. ROMÂNIA. Semnalarea operativă a acestor cazuri și exploatarea combinativă în scopul luării măsurilor de securitate ce se impun.

În luna ieulie 1987 se va analiza la comanda C.I.E. stadiul activității în această problemă.

Răspund: Șefii secțiilor operative

7.– În problemele „FOSTE PARTIDE BURGHEZO-MOȘIEREȘTI” și „FOȘTI CONDAMNAȚI PENTRU INFRAȚIUNI CONTRA SECURITĂȚII STATULUI” se va

acționa prioritar pentru identificarea și contracararea oricăror activități ostile ori de a incita alte persoane la astfel de fapte.

În mod deosebit vor fi avute în atenție persoanele active din cadrul acestor probleme ce acționează pentru revitalizarea activităților ostile și crearea unei platforme comune de luptă împotriva țării noastre în vederea cunoașterii și prevenirii unor astfel de acțiuni.

Răspund: Șefii secțiilor operative

8.– Intensificarea măsurilor de consolidare a organizațiilor și asociațiilor loiale din rândul emigrației originare din țara noastră și atragerea lor mai activă la acțiuni de contracarare a activităților dușmănoase inițiate de grupările și organizațiile ostile, în special „UNIUNEA ROMÂNILOR LIBERI”, „SOCIETATEA INTERNAȚIONALĂ A DREPTURILOR OMULUI” – Secția pentru România ș.a.

Se va acționa permanent pentru sprijinirea dezvoltării activității ASOCIAȚIEI CULTURALE INTERNAȚIONALE A ETNIEI ROMÂNE și a UNIUNII ȘI LIGII SOCIETĂȚILOR din S.U.A. și CANADA, atragerea de noi membri și diversificarea manifestărilor culturale organizate de aceste asociații.

Vor fi valorificate cu mai multă eficiență posibilitățile persoanelor instruite în cadrul acțiunii „VENUS” pentru crearea de noi nuclee ale emigrației loiale în spațiile prioritare; în acest cadru se va acorda atenție deosebită persoanelor din rândul oamenilor de cultură și artă stabiliți în străinătate, conform sarcinilor prevăzute în acțiunile „ORFEU” și „MIRAJ”.

Răspund: Șefii secțiilor operative

9.– În problema „străini aflați la studii în țara noastră” se va acorda atenție membrilor sau simpatizanților grupărilor extremist-teroriste, emisarilor cercurilor și organizațiilor reacționare din exterior, cadrelor și agenților serviciilor de informații străine care acționează în această problemă.

În trimestrul I/1987 se va analiza la comanda C.I.E., stadiul executării acestor sarcini.

Răspund: Șefii secțiilor operative

10.– Potrivit competențelor, secțiile operative vor acționa pentru obținerea de informații referitoare la organizații și grupări din exterior preocupate de racolări și instigare la activități ostile țării noastre a oamenilor de știință, artă și cultură, a celor care lucrează în domeniile presei, justiției, învățământului, cercetării, sănătății și sportului, în vederea prevenirii unor astfel de acțiuni.

Răspund: Șefii secțiilor operative

11.– În problema contracarării propagandei ostile se va acționa cu mai multă fermitate pentru combaterea și neutralizarea acțiunilor antiromânești desfășurate de cercuri naționalist-iredentiste, grupări și elemente dușmănoase ale emigrației române, organizații și centre culturale ostile, alte oficine și persoane ostile din exterior.

În acest scop, secțiile operative vor intensifica activitatea de influență în rândul unor personalități politice, ziariști, oameni de cultură și artă, pentru a-i determina să exprime public poziții favorabile față de realitățile românești.

Atenție deosebită se va acorda executării ireproșabile a planului de lucrări și articole aprobat a fi publicate în exterior pe anul 1987.

Răspund: Șefii secțiilor operative

III – Creșterea contribuției C.I.E. la sprijinirea, prin mijloace specifice, a promovării intereselor R.S. ROMÂNIA în relațiile cu alte state, îndeosebi a celor economice și de comerț exterior.

Secțiile operative ale C.I.E. vor întreprinde, în 1987, măsuri ofensive pentru:

1.– Sprijinirea dezvoltării relațiilor politico-economice, tehnico-științifice, culturale și în alte domenii de interes ale R.S. ROMÂNIA cu diferite state, folosind deschiderile largi pe multiple planuri realizate de tovarășul Comandant Suprem, personalitate proeminentă a lumii contemporane, care se bucură de o stimă deosebită și un înalt prestigiu pe arena internațională.

Răspund: Șefii secțiilor operative

2.– Continuarea și inițierea unor noi acțiuni de influență, vizând determinarea autorităților diferitelor state de a adopta o atitudine favorabilă dezvoltării relațiilor bilaterale cu țara noastră, precum și sprijinirea realizării prevederilor din înțelegerile convenite la cel mai înalt nivel, din acorduri și convenții.

Răspund: Șefii secțiilor operative

3.– Consiliul de conducere și șefii secțiilor vor acționa pentru sporirea contribuției specifice a aparatului de informații externe la sprijinirea promovării intereselor statului nostru în raporturile cu alte țări, în domeniul economic și îndeosebi în comerțul exterior, urmărindu-se cu prioritate transpunerea în practică a cerințelor noului mecanism economico-financiar, dezvoltarea și imprimarea la toți lucrătorii, a gândirii și acțiunii în spirit economic.

4.– Prin forme și mijloace specifice se va acționa pentru creșterea eficienței activității de comerț exterior și cooperarea economică internațională în următoarele direcții:

a) asigurarea surselor cu materii prime necesare economiei naționale în condiții avantajoase;

b) promovarea la export a produselor cu grad înalt de prelucrare;

c) finalizarea unor acorduri și contracte pe termen lung vizând asigurarea cu comenzi a capacităților disponibile la nivelul economiei naționale;

d) cooperarea în producție și comercializarea pe terțe piețe a produselor rezultate;

e) cunoașterea și contracararea acțiunilor îndreptate împotriva politicii comerciale a țării noastre, de boicot sau compromitere a mărfurilor românești pe diverse piețe, precum și a dezavantajării R.S. ROMÂNIA cu partenerii externi;

f) eliminarea barierelor tarifare și netarifare la exportul produselor românești îndeosebi în țările capitaliste dezvoltate;

g) obținerea de informații de preț și documentații comerciale de la străini a căror exploatare să contribuie la promovarea intereselor țării noastre, la realizarea de economii cu aport valutar, la influențarea unor firme și comercianți străini să adopte atitudini favorabile dezvoltării relațiilor economice cu întreprinderile de comerț exterior.

Răspund: Șefii secțiilor operative

5.– Creșterea eficienței activității desfășurate pe linia I.C.E. „DUNĂREA”, vizând realizarea și depășirea planului de încasări în devize liber-convertibile ordonat de tovarășul Comandant Suprem.

6.– Secțiile operative își vor intensifica măsurile specifice vizând sprijinirea realizării sarcinilor de export ale I.C.E. „DUNĂREA”, acționând îndeosebi în următoarele direcții:

a) identificarea și determinarea unor noi parteneri de afaceri potențiali să intre în relații comerciale cu I.C.E. „DUNĂREA” pentru promovarea exporturilor românești, îndeosebi a produselor industriale din domeniile construcții de mașini, electrotehnicii, electronicii etc., cu plata cash și în condiții de eficiență sporită;

b) influențarea unor factori de decizie să acționeze pentru adjudecarea în favoarea noastră a unor licitații, pătrunderea pe noi piețe, realizarea de obiective industriale în diferite state;

c) cunoașterea schimburilor și a tendințelor în conjunctura economică internațională, precum și a altor date de interes operativ care să faciliteze acțiunile

întreprinse pe linia I.C.E. „DUNĂREA” și să asigure apărarea ei de acțiunile organelor de specialitate dușmane;

d) prevenirea inițierii și derulării unor acțiuni, a încheierii unor contracte care sunt de natură să aducă atingere intereselor economiei naționale a țării noastre.

Lunar, în Consiliul de conducere al I.C.E. „DUNĂREA” se va analiza aportul secțiilor operative la îndeplinirea acestor sarcini.

Răspund: Șefii secțiilor operative

7.— În baza prevederilor PROGRAMULUI de MĂSURI „MERCUR”, I.C.E. „DUNĂREA” și secțiile operative vor intensifica cooperarea cu celelalte unități centrale și teritoriale de securitate, pentru asigurarea livrării la termen și de calitate corespunzătoare a produselor contractate la export, inclusiv transportul lor internațional.

În luna septembrie 1987, comanda C.I.E. va analiza stadiul îndeplinirii sarcinilor din PROGRAMUL de MĂSURI „MERCUR”.

Răspund: Comanda C.I.E. și șefii secțiilor operative

8.— Sporirea eficienței acțiunilor întreprinse de secțiile operative și Compartimentul A.V.S. în baza prevederilor Ordinului nr. 00324/1986, în scopul realizării unui volum sporit de încasări din operațiuni de aport valutar special, pentru identificarea, recuperarea și transferarea în țară a unor succesiuni, valori și bunuri aparținând patrimoniului național.

9.— Intensificarea activității vizând obținerea, prin mijloace speciale, de noi documentații și materiale tehnico-științifice secrete, de valoare, tehnologii și echipamente supuse embargoului sau a căror procurare comportă efort valutar deosebit, în vederea creșterii sprijinului C.I.E. la îndeplinirea programelor prioritare de dezvoltare a ramurilor de vârf ale economiei naționale și a celor privind asigurarea bazei energetice, creșterea producției de materii prime și valorificarea lor superioară.

O atenție deosebită se va acorda acțiunilor speciale de sprijinire a realizării sarcinilor trasate de tovarășul Comandant Suprem la PLENARA C.C. al P.C.R. din 09–10.12.1986 și a celor rezultate din „PROGRAMUL DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ, DEZVOLTARE TEHNOLOGICĂ ȘI DE INTRODUCERE A PROGRESULUI TEHNIC PE PERIOADA 1986–1990”, acordându-se prioritate problemelor vizând:

- îmbunătățirea nivelului tehnic și calitativ al produselor;
- reducerea consumurilor specifice de materii prime, combustibil și energie electrică;

- valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor;

- realizarea unor producții agricole sigure și stabile.

Sectorul de profil va completa și actualiza până la 20 februarie 1987 tematicile și acțiunile speciale T.S. ce urmează a fi rezolvate în acest an.

Se va urmări în continuare perfecționarea metodologiei de valorificare și implementare în producție, cercetare și proiectare a documentațiilor și materialelor secrete procurate prin mijloacele muncii speciale, asigurându-se conspirarea totală a provenienței acestora, precum și apărarea surselor și mijloacelor folosite.

Răspund: Șefii secțiilor operative și al Compartimentului TS

10.— Comanda C.I.E., șefii secțiilor operative, conducerea I.C.E. „DUNĂREA”, vor acționa pentru respectarea neabătută de către întregul aparat a orientărilor și indicațiilor Comandantului nostru suprem, a prevederilor Legii 23/1971, ale Decretului 408/1985, precum și a celorlalte acte normative referitoare la apărarea secretului de stat, stabilirea relațiilor cu străini și regulilor de protocol.

Răspund: Șefii secțiilor operative și

conducerea I.C.E. „DUNĂREA”

IV – Perfecționarea activității de obținere, verificare, analiză și exploatare a informațiilor

1.– Secțiile operative vor acționa pentru exploatarea eficientă a rețelei informative din legătură în vederea obținerii unor informații și documente secrete în domeniile politic, politico-economic, politico-militar și de altă natură, de interes pentru țara noastră. Se va pune un accent deosebit pe obținerea de informații de calitate, precum și a unor documente secrete, din problemele și obiectivele unde se iau decizii și se inițiază acțiuni care vizează țara noastră, pentru a putea prezenta materiale de valoare tovarășului Comandant Suprem și a îmbunătăți raportarea la conducerea D.S.S.

Răspund: Șefii secțiilor operative

2.– Șefii secțiilor operative și șeful Sectorului independent de analiză și sinteză, vor lua măsuri ca până la 15 februarie 1987 să fie actualizate tematicile de căutarea informațiilor urmărindu-se acoperirea cât mai cuprinzătoare a tematicii din spațiile, obiectivele și acțiunile aflate în răspundere cu accent pe obținerea de informații din domeniul economic. Periodic și în funcție de mutațiile intervenite în situația operativă vor fi elaborate orientări tematice speciale.

Trimestrial, la nivelul secțiilor operative se vor efectua analize pe această linie, iar măsurile stabilite și concluziile desprinse vor fi raportate comenzii C.I.E.

Răspund: Șefii secțiilor operative și
șeful Sectorului independent de
analiză și sinteză

3.– Se va acționa pentru îmbunătățirea activității de raportare la Comandantul Suprem a unor date rezultate din analiza și exploatarea informațiilor și materialelor cu caracter secret. De asemenea, vor fi luate măsuri pentru asigurarea raportării ritmice la comanda D.S.S. a unor date rezultate din valorificarea știrilor transmise de principalele agenții internaționale de presă, din publicații și lucrări de interes operativ, precum și din interceptarea emisiunilor unor posturi de radio și T.V. occidentale.

Răspunde: Șeful Sectorului
independent de analiză și sinteză

V – Perfecționarea activității de selecționare, încadrare, cunoaștere, promovare și pregătire a cadrelor Centrului de Informații Externe în anul 1987

1.– Transpunerea în viață a sarcinilor izvorâte din documentele Congresului al XIII-lea al partidului, tezele și orientările cuprinse în opera Secretarului General al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU [și] ordinele conducerii D.S.S. privind înfăptuirea politicii de cadre a partidului în C.I.E., va constitui o sarcină prioritară a conducerilor unităților, organelor și organizațiilor de partid, care vor acționa cu fermitate, exigență și spirit revoluționar în întreaga lor activitate de selecționare, pregătire și promovare a cadrelor C.I.E.

Răspund: Șeful Secției cadre
și învățământ, împreună cu șefii de
secții și sectoare independente

2.– La nivelul tuturor secțiilor și sectoarelor independente, pe baza analizei fondului de cadre existent, a dinamicii efectivelor, avându-se în vedere și aplicarea principiului rotării cadrelor, până la 31 ianuarie 1987 se va stabili necesarul încadrărilor de ofițeri, maiștri militari, subofițeri, referenți de informații externe și personal muncitor civil, în raport de necesitățile și cerințele muncii specifice fiecărui compartiment, pentru anul 1987 și în perspectivă până în 1990.

Răspund: Șefii de secții și sectoare independente, împreună cu șeful Secției cadre și învățământ

3.— Până la 1 martie 1987 va fi revăzută și completată rezerva de cadre la nivelul tuturor secțiilor și sectoarelor independente, conform ordinelor date de conducerea D.S.S., pentru funcțiile de conducere și asigurarea încadrării posturilor din schema externă unică, asigurându-se cuprinderea corespunzătoare a cadrelor tinere cu temeinică pregătire politico-ideologică și profesională, antrenarea acestora în rezolvarea unor acțiuni complexe informativ-operative, care să contribuie la creșterea calificării și formarea deprinderilor specifice misiunilor ce le vor fi încredințate.

Rezerva de cadre constituită va fi analizată la nivelul comenzii C.I.E. în lunile iulie și decembrie 1987.

Răspund: Șefii secțiilor și sectoarelor independente, împreună cu șeful Secției cadre și învățământ

4.— Șefii secțiilor operative, împreună cu Secția cadre și învățământ, vor lua măsuri pentru completarea tuturor posturilor vacante din schema externă unică. În acest scop, până la sfârșitul trimestrului I/1987, se vor prezenta propuneri de introducere la acoperire a unor noi cadre și intensifica activitățile de finalizare a pregătirii acestora în vederea trimerii în misiuni la termenele stabilite.

Răspund: Șefii secțiilor operative, împreună cu șeful Secției cadre și învățământ

5.— Se va acționa cu înaltă răspundere în vederea transpunerii în viață a sarcinilor privind îmbunătățirea activității de selecționare, cunoaștere multilaterală și testare a calităților și aptitudinilor, prin mijloacele specifice ale muncii de securitate, a candidaților pentru încadrarea directă în C.I.E. asigurându-se respectarea strictă a criteriilor și normelor stabilite prin hotărârile de partid și ordinele conducerii D.S.S.

Răspund: Șefii de secții și sectoare independente, împreună cu șeful Secției cadre și învățământ

6.— Întregul proces de formare și perfecționare a pregătirii profesionale și militare a cadrelor C.I.E. va avea la bază documentele de partid, opera Secretarului General al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, urmărindu-se prioritar formarea de buni specialiști și activiști revoluționari, ridicarea permanentă a nivelului politico-ideologic, profesional, competenței și răspunderii în executarea ordinelor și misiunilor încredințate, în vederea sporirii continue a capacității operative a unităților.

Totodată, se vor lua măsuri pentru realizarea integrală a programului de reciclare a cadrelor C.I.E. în anul 1987 și în perspectivă până în anul 1990.

Până la 31 ianuarie 1987, planurile și programele de pregătire vor fi completate cu teme și activități care să asigure cunoașterea și înțelegerea temeinică a schimbărilor produse în organizarea și conducerea societății noastre socialiste, dezvoltarea gândirii economice la toate cadrele, în spiritul orientărilor și indicațiilor Comandantului suprem.

Răspund: Șeful Secției cadre și învățământ și șefii secțiilor și sectoarelor independente

7.— Șefii secțiilor și sectoarelor independente, organele și organizațiile de partid, vor acționa cu fermitate pentru perfecționarea întregului proces educativ în spiritul sarcinilor prevăzute în „DIRECTIVA COMANDANTULUI SUPREM AL FORTELOR ARMATE ALE R.S. ROMÂNIA PRIVIND PREGĂTIREA MILITARĂ ȘI POLITICĂ A

ARMATEI ÎN PERIOADA 1986/1990”. Atenție deosebită se va acorda pregătirii specifice, de limbi străine și instruirii contrainformative a cadrelor.

8.– În spiritul orientărilor și indicațiilor Comandantului suprem, a ordinelor conducerii D.S.S., se va acționa intens pentru pregătirea cadrelor din secțiile operative și a celor din cadrul I.C.E. „DUNĂREA” cu problematica specifică pe linie economică și [de] comerț exterior, punându-se accent pe însușirea metodelor și tehnicilor adecvate în raport cu profilul de muncă și atribuțiile ce revin efectivelor din diferitele compartimente de activitate ale C.I.E.

Răspund: Șefii secțiilor operative și șeful
Secției cadre și învățământ

9.– În formarea cadrelor de informații externe, un rol important revine CENTRULUI DE PREGĂTIRE ȘI PERFECTIONARE A CADRELOR, care împreună cu secțiile operative și cu sprijinul Secției cadre și învățământ, vor lua măsuri pentru îmbunătățirea conținutului procesului de instruire a ofițerilor cursanți, asigurarea unui caracter practic-aplicativ mai pronunțat, în raport cu schimbările survenite în situațiile operative pe spațiile din preocupare, care să conducă la perfecționarea continuă a mijloacelor și metodelor specifice de muncă.

Răspund: Șeful secției cadre
și învățământ, împreună cu
șeful C.P.P.C. și șefii secțiilor
operative

VI – Perfecționarea continuă a activității politico-ideologice și cultural-educative în vederea dezvoltării conștiinței revoluționare a cadrelor C.I.E., educării lor în spiritul patriotismului socialist, al combativității, fermității și devotamentului în îndeplinirea exemplară a sarcinilor și misiunilor încredințate

Activitatea politico-ideologică și cultural-educativă ce se va desfășura în unitățile C.I.E., în anul 1987, va avea la bază PROGRAMUL IDEOLOGIC AL PARTIDULUI aprobat de CONGRESUL AL XIII–LEA, celelalte hotărâri programatice de partid, precum și tezele, ideile și orientările de o inestimabilă valoare teoretică și practică rezultate din cuvântările Comandantului suprem, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

1.– Cu sprijinul Consiliului Politic al D.S.S., șefii secțiilor și sectoarelor independente, organele și organizațiile de partid, vor asigura mobilizarea tuturor comuniștilor pentru transpunerea în activitatea practică a orientărilor, ordinelor și indicațiilor Comandantului nostru suprem, desprinzând din documentele de partid și cuvântările tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU sarcinile ce revin aparatului de informații externe.

2.– În toate organizațiile de partid ale C.I.E. se va urmări mai pregnant inițierea de acțiuni cu un înalt conținut patriotic, revoluționar, care să dezvolte și să întărească convingeri partinice, de fierbinte dragoste de patrie, atașament nestrămutat față de partid și popor, față de cauza socialismului și comunismului, de luptători dârji pentru apărarea suveranității și independenței naționale, ofensivi în combaterea și contracararea oricăror acte și fapte inițiate din exterior, prin care se urmărește să se aducă atingere securității statului.

3.– Organele și organizațiile de partid vor asigura desfășurarea învățământului politico-ideologic, pe baza documentelor programatice ale CONGRESULUI AL XIII–LEA, a operei și cuvântărilor tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, Secretarul General al partidului nostru, precum și a celorlalte documente de partid și a legilor țării. Șefii de secții și sectoare independente vor analiza periodic, cu birourile organizațiilor de partid, precum și în adunările generale, modul în care sunt aplicate în practică sarcinile ce

ne revin din hotărârile CONGRESULUI AL XIII-LEA pe linia pregătirii politico-ideologice și educative.

4.— Organele și organizațiile de partid vor intensifica și diversifica activitatea de educare a cadrelor în spiritul principiilor și normelor eticii și echității socialiste, al prevederilor jurământului și regulamentelor militare, urmărindu-se aplicarea acestora în întreaga muncă și viață a comuniștilor pentru dezvoltarea și consolidarea unui climat de ordine și disciplină, de angajare revoluționară, cinste și corectitudine, pentru asigurarea desfășurării activității deosebit de complexe din unități la înalți parametri de calitate și eficiență.

5.— Cu sprijinul și sub îndrumarea Consiliului Politic al D.S.S., organele și organizațiile de partid din cadrul C.I.E., vor întreprinde măsuri politico-organizatorice în vederea desfășurării în bune condițiuni, în trimestrul I/1987, a adunărilor generale pentru dare de seamă și alegeri, asigurându-se o analiză exigentă a modului în care fiecare membru de partid a acționat pentru îndeplinirea sarcinilor ce i-au revenit, stabilind măsurile ce se impun pentru eliminarea neajunsurilor ce s-au manifestat.

VII – Folosirea mai rațională a fondurilor financiare și a mijloacelor materiale

1.— Șefii secțiilor și sectoarelor independente vor lua măsuri ferme pentru folosirea rațională și cu eficiență sporită a fondurilor financiare și a mijloacelor materiale puse la dispoziție, precum și pentru realizarea de economii în conformitate cu prevederile hotărârilor de partid, ale legilor țării, ordinelor și instrucțiunilor de muncă, programelor și planurilor de măsuri aprobate în acest scop.

2.— Se va acționa mai ferm pe linia folosirii raționale a autovehiculelor din dotare, întreținerea și exploatarea lor în concordanță cu cerințele muncii și necesitățile de optimizare a transporturilor, de încadrare în cotele de benzină și motorină alocate și pentru realizarea de economii la carburanți.

În același timp, se va acorda atenție încadrării în cotele repartizate și pentru reducerea consumului de energie electrică, gaze naturale, combustibil lichid, conform planurilor aprobate.

Răspund: Șefii secțiilor operative și
sectoarelor independente

3.— Vor fi întreprinse măsuri de recuperare a materialelor feroase, precum și a oricăror alte materiale re folosibile în conformitate cu reglementările legale în vigoare.

Răspund: Șefii secțiilor operative și
sectoarelor independente

4.— Se va acționa pentru asigurarea de sedii corespunzătoare secțiilor operative, a necesarului de spațiu locativ pentru cadre și satisfacerea cerințelor muncii.

Răspund: Șefii secțiilor operative și
șeful Sectorului independent

5.— Vor fi asigurate, la un nivel calitativ superior, asistența medicală și curativ-profilactică a cadrelor și membrilor de familie, depistarea în fază incipientă a afecțiunilor, urmărirea și tratarea cu competență a cazurilor deosebite.

Răspund: Șeful Unității sanitare nr. 8

6.— Sectorul II independent va intensifica măsurile privind sporirea producției vegetale și animale în gospodăriile agricole ajutătoare, în scopul degrevării fondului pieței și diversificării hrănirii efectivelor C.I.E.

*

Pe baza obiectivelor și sarcinilor prevăzute în prezentul PROGRAM, secțiile operative, sectoarele independente și celelalte compartimente ale Centrului de Informații Externe își vor întocmi PLANURI de MĂSURI PROPRII, în raport cu profilul și specificul

activității, care vor fi adaptate permanent, în funcție de mutațiile ce intervin în situația operativă și cerințele muncii.

Totodată, prevederile PROGRAMULUI de MĂSURI pe anul 1986, care nu au fost finalizate, vor fi replanificate, astfel încât, până la sfârșitul trimestrului I/1987, să se asigure executarea lor integrală.

ADJUNCT AL MINISTRULUI,
General-locotenent
ARISTOTEL STAMATOIU

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 40.735, f. 300-316

173.

1986 decembrie 29 – Notă întocmită de U.M. 0517 privind unele concluzii rezultate în urma controlului efectuat asupra activității unităților operative pe linia dezvoltării climatului favorabil României în străinătate și contracarării propagandei ostile

- U.M. 0517 -
Nr. 007641 din 29.12.1986

STRICT SECRET
Exemplar nr. 4

C ă t r e,

U.M. 0225
- Personal șefului unității -

Vă trimitem, alăturat, o notă cu concluziile rezultate în urma controlului efectuat asupra activității unităților operative pe linia dezvoltării climatului favorabil R.S. România în străinătate și contracarării propagandei ostile.

ȘEFUL UNITĂȚII,
/ss/ Col. G. Iordache

[Tov. col. Basarab
După consultare de către sectoarele
implicate mi se returnează lucrarea
/ss/ V. Bolintineanu]

Anexă la nr. 007641

STRICT SECRET

N O T Ă
privind unele concluzii rezultate din controlul
efectuat asupra activității unităților operative pe
linia dezvoltării climatului favorabil R.S. România
în străinătate și contracarării propagandei ostile

În urma controlului ordonat de comanda C.I.E. asupra activității unităților operative pe linia dezvoltării climatului favorabil R.S. România în străinătate și contracarării propagandei ostile din exterior a rezultat că munca specifică în acest domeniu se desfășoară în mod organizat, în conformitate cu Metodologia de lucru nr. 00081292/1983 privind publicarea în exterior de lucrări, studii și materiale de către unitățile

C.I.E. și cu Ordinul nr. 00162/1985 privind activitatea organelor de securitate pe linia muncii de influență și dezinformare.

Acțiunile întreprinse s-au concretizat în forme diversificate și s-au înscris în orientarea tematică aprobată, punându-se accent pe publicarea în străinătate de lucrări, studii și articole privind viața, opera și gândirea președintelui R.S. România, realizările social-politice și economice ale României Socialiste, realitățile românești privind drepturile omului, indiferent de naționalitate, adevărul istoric privind țara noastră, valorile culturii și civilizației poporului român.

În cadrul unităților, inclusiv U.M. 0225, activitatea de popularizare și de contracarare a propagandei ostile este organizată pe probleme, obiective, acțiuni informative și cazuri, fiind în general corespunzătoare sarcinilor ce ne revin în acest domeniu.

În planurile de muncă ale unităților și sectoarelor, în ordinele de misiune ale unor ofițeri trimiși în misiuni în exterior sunt prevăzute orientări și sarcini vizând inițierea de măsuri specifice pe această linie în raport de situația operativă din spațiile prioritare.

Prin utilizarea unei game largi de forme și mijloace s-a dobândit o bună experiență a lucrătorilor din centrală și exterior, iar conducerile unităților au asigurat însușirea corectă a ordinelor și orientărilor date de comanda C.I.E. pe această linie de muncă.

În prezent unitățile operative au în lucru un număr important de acțiuni de popularizare (U.M. 0225 – 37), din care menționăm: „Transilvania - scurtă istorie” – S.U.A.; „Aventura Transilvaniei” – Anglia; „Crucificarea Ardealului de Nord” – Italia (U.M. 0225).

În 1986, în urma măsurilor specifice întreprinse de unitățile C.I.E., au fost finalizate unele acțiuni importante care au făcut obiectul informării tovarășului Comandant Suprem, dintre care menționăm: apariția în Italia a cărții „Istoria Europei și mistificările”, editarea revistei „Gânduri Românești” și a unui „Almanah” în Suedia, precum și a revistei „Mărturie românească” în Belgia (U.M. 0225).

În această perioadă au fost înființate cinci noi publicații ale emigrației în Belgia, Italia, Elveția, Brazilia (U.M. 0225), precum și două noi asociații culturale ale emigrației în R.F. Germania și S.U.A. (U.M. 0225) care organizează periodic manifestări cultural-patriotice. Au fost luate măsuri pentru îmbunătățirea conținutului unor reviste, ziare, buletine ale comunităților românești înființate în anii anteriori.

Toate unitățile au acționat pentru realizarea în spațiile pe care le au în preocupare, de emisiuni radio și T.V., publicarea unui număr mare de articole în presa autohtonă, cotidiene și în cea a emigrației române și originare din România, precum și pentru organizarea de expoziții, simpozioane, adunări festive, care au marcat evenimentele importante din viața politică și cultural-științifică a țării noastre.

Remarcăm faptul că unitățile au fost mai prezente cu astfel de acțiuni în spații prioritare, asigurând totodată mobilizarea nucleelor loiale R.S. România din țările cu mari concentrări de emigrație la inițierea și desfășurarea unor activități proprii.

S-a acordat o atenție sporită informării conducerii D.S.S. și C.I.E. cu asemenea acțiuni și exploatării celor mai importante articole apărute în diferite țări prin Agerpres.

În același timp, U.M. 0225 a folosit mai intens în cadrul acțiunilor aflate în preocuparea sectoarelor posibilitățile existente pe această linie de muncă pentru descurajarea, contracararea sau compromiterea unor organizații și lideri cu activitate ostilă împotriva țării noastre.

Pentru realizarea sarcinilor în domeniul muncii de popularizare și contrapropagandă, unitățile operative dispun în prezent de un potențial informativ de profil apreciabil cantitativ, ponderea deținând-o sursele de influență și relațiile operative.

La analiza efectuată de conducerea C.I.E. în luna iunie a.c., precum și cu ocazia controlului realizat, a rezultat că deși unitățile au obținut unele rezultate pozitive, acțiunile preconizate nu sunt întotdeauna eficiente, de conținut și largă rezonanță, menite să dezvolte prestigiul de care se bucură țara noastră peste hotare și care în același timp să contracareze fenomenul ostil și propaganda dușmănoasă declanșată la adresa R.S. România de cercurile politice reacționare, grupările iredentiste maghiare, posturi de radio și ziariști aflați în slujba și sub controlul serviciilor de informații din principalele țări capitaliste.

Din analiza situației operative externe de securitate rezultă că, în contextul situației internaționale actuale, unele guverne, cercuri politice și serviciile speciale care le deservesc acordă, în cadrul campaniei de diversiune ideologică, un rol sporit presei și celorlalte mijloace de informare în masă menite să completeze activitatea postului de radio „Europa Liberă” și celorlalte oficine „specializate”. În forme diverse și folosind numeroase mijloace și acoperiri, se culeg informații din țara noastră care sunt răstălmăcite și prezentate conform scopurilor urmărite, sunt angrenate în această activitate elemente de clasă din țară sau transfugi, sunt manevrate cercurile iredentiste din Occident și grupări ostile ale emigrației române.

Față de amploarea propagandei dușmănoase desfășurate din exterior împotriva țării noastre, activitatea de contracarare a unităților operative este redusă sub raport cantitativ, calitativ și al eficienței, situându-se în urma fenomenului ostil cu care ne confruntăm.

În conceperea acțiunilor noastre de popularizare sau de contracarare nu se pornește întotdeauna de la specificul muncii de informații externe. De cele mai multe ori acțiunile noastre se rezumă la activități de ordin tehnic vizând publicarea unor articole și materiale, fără a se desfășura o activitate informativ-operativă care să dea conținut specific muncii și să urmărească atingerea unor scopuri majore, acest mod de lucru având consecințe directe asupra eficienței acțiunilor respective.

Deși unitățile au mai multe acțiuni în lucru, în acest an nu s-a reușit decât publicarea unei singure lucrări referitoare la opera și gândirea social-politică a tovarășului Comandant Suprem, constatându-se un regres față de anii anteriori.

Apreciem necesar ca șefii de unități să analizeze stadiul acțiunilor existente pe această linie, întrucât unele se tergiversează de mai mult timp, și să stabilească măsurile adecvate, în țară și exterior, privind finalizarea lor.

Considerăm necesar ca unitățile să identifice noi posibilități pentru editarea în străinătate, și în special în spațiile prioritare, [de] lucrări dedicate operei tovarășului Comandant Suprem, având în vedere că cele în curs de publicare sunt puține.

Activitatea de popularizare pe unele spații cu pondere în viața internațională și cu o presă de largă audiență ca S.U.A., Canada, Franța, R.F. Germania, Anglia, Israel, este sub nivelul cerințelor și posibilităților existente și unde ne confruntăm cu un număr mare de materiale ostile publicate care depășesc cu mult acțiunile preconizate de noi.

Atât pe aceste spații, cât și pe altele, acțiunile specifice inițiate s-au concretizat mai ales în ziare și reviste de mică importanță, cu circulație restrânsă și editate în tiraje reduse, fapt pentru care nu ajung la personalități politice, factori de decizie și nici în opinia publică, având din această cauză o eficiență slabă, nesemnificativă. Totodată, tematica abordată și conținutul materialelor nu au cuprins majoritar probleme de actualitate și care fac obiectul acțiunilor denigratoare, preferându-se subiecte legate de cultură și istorie, mai ușor de trecut prin restricțiile impuse în unele redacții și edituri.

Factorii de comandă din unități trebuie să acorde o mai mare importanță muncii în acest domeniu, să manifeste exigență sporită la aprobarea acțiunilor propuse și să imprime un conținut mai substanțial materialelor publicate.

Conform indicațiilor date de comanda C.I.E. trebuie să se folosească pe o scară mai largă oamenii de specialitate din țară în elaborarea materialelor, să se asigure stabilirea

unor legături mai strânse cu alte instituții de resort din țară. Totodată, se impune o mai mare grijă în asigurarea formei corespunzătoare materialelor potrivit specificului spațiului și tradițiilor presei din diferite țări, întrucât în unele situații articolele poartă pregnant specificul presei românești, sunt chiar traduse inadecvat, ceea ce provoacă reacții nefavorabile, cu efecte contrare scopului pentru care au fost publicate.

În urma controlului efectuat a rezultat că în majoritatea acțiunilor deschise de unități nu s-au efectuat analize periodice privind stadiul executării sarcinilor, pentru stabilirea de noi măsuri în funcție de evoluția situației operative și a muncii din cazurile aflate în preocupare, ceea ce a influențat negativ finalizarea unor acțiuni importante pe spațiile prioritare.

Este necesar ca fiecare unitate să-și precizeze clar obiectivele vizate, direcțiile de acțiune și termenele de realizat, care să se transpună concret în planurile de muncă și ordinele de misiune ale ofițerilor, pentru a se elimina actuala situație în care se dau sarcini generale pe linie de propagandă și nu sunt prevăzute măsuri de penetrare a principalelor organe de presă, posturi de radio și T.V., edituri de prestigiu, agenții de presă etc.

Una din principalele cauze ale neajunsurilor înregistrate privind eficiența acțiunilor pe linie de popularizare și de contracarare a propagandei dușmănoase constă în calitatea potențialului informativ folosit.

Sunt puține sursele create cu posibilități directe la principalele cotidene, edituri, redacții radio și T.V., organisme de stat cu responsabilități în domeniul presei. De asemenea, în rândul ziariștilor, publiciștilor, reporterilor, scriitorilor, istoricilor, s-a desfășurat o activitate sporadică, în special când au avut loc evenimente în relațiile bilaterale sau când aceștia au făcut vizite în țara noastră. Nu s-a acordat atenția cuvenită permanentizării relațiilor cu unele elemente din categoriile menționate, chiar dacă nu sunt atrase la activitate informativă, cultivării și stimulării lor pentru angrenarea în acțiuni de amploare și cu grad de eficiență mai ridicat. S-a colaborat insuficient cu instituțiile oficiale de resort pentru aducerea unor ziariști în țară, vizite care să se soldeze cu publicarea în ziare prestigioase de materiale care să combată „de la fața locului” aserțiunile denigratoare ale unor ziariști rău intenționați sau manevrați de cercuri interesate.

Raportăm că au fost realizate unele acțiuni de acest gen de U.M. 0225 însă acestea nu au constituit o preocupare constantă și nu s-a asigurat continuitatea relațiilor în exterior cu ziariștii respectivi.

Ca efect direct al rețelei informative deficitare și existenței unor surse cu slabe posibilități, acțiunile de contracarare a propagandei ostile declanșate în spațiile importante au fost reduse ca număr și în special ca eficiență, în comparație cu recrudescența fenomenului ostil care se manifestă sub cele mai diverse forme.

Au continuat să se manifeste situații când ziariști de la unele publicații mari din Europa Occidentală vin în țară sub diverse acoperiri, inclusiv ca turiști, iau legătura cu ambasadele respective care le pun la dispoziție o serie de date, contactează diverse elemente așa-zis protestatari pe care le exploatează și publică apoi în străinătate materiale cu conținut ostil care denaturează realitățile din țara noastră.

Datorită lipsei unor posibilități reale de informare, unitățile sunt în continuare surprinse de prezența în țară a [unor] astfel de elemente și, mai ales, de apariția în presa străină a materialelor ostile semnate de cei în cauză. Factorii de comandă din unități trebuie să imprime la subordonați ideea că este o obligație a U.M. 0544, prevăzută în Ordinul nr. 00162/1985, să obțină date despre intențiile unor ziariști ostili de a ne vizita țara și de a pune la dispoziția organelor interne informații care să asigure prevenirea acțiunilor pe care le preconizează.

O problemă care trebuie să stea mai mult în atenția unităților operative o constituie valorificarea mai eficientă a posibilităților în acest domeniu ale grupelor operative

teritoriale 0544, atât pentru realizarea de acțiuni în exterior cât și cu prilejul vizitelor în țară ale unor ziariști și publiciști. Din controalele efectuate la județe a rezultat că unele grupe nu își propun astfel de activități, iar altele care manifestă inițiativă nu cunosc metodologia de lucru, fapt pentru care acțiunile pe care le realizează rămân izolate și nevalorificate, iar posibilitățile de care dispun nu sunt fructificate îndeajuns.

Din controlul efectuat a rezultat că unitățile au dovedit o preocupare redusă pentru inițierea și desfășurarea unor acțiuni pe linie de dezinformare, excepție făcând U.M. 0225 care a deschis sau realizat asemenea acțiuni.

În condițiile existenței unor date despre elemente și cercuri reacționare din străinătate care se manifestă ostil la adresa țării noastre pe lângă măsurile de compromitere și descurajare se impune inițierea și a unor acțiuni de dezinformare.

Reamintim că Ordinul nr. 00162/1985 prevede ca sarcini pentru U.M. 0544 difuzarea în exterior de materiale documentare, versiuni de influență și dezinformare la nivel guvernamental, la conducerile unor partide, redacțiile unor agenții de presă, ziare, reviste etc.

Apreciem că U.M. 0225 prin colectivul specializat trebuie să-și exercite mai ferm atribuțiile de execuție și de urmărire, la nivelul Centrului, a activității de contracarare a propagandei ostile și de promovare a realităților românești. Potrivit notei nr. 00080994/1980¹⁷⁴, aprobată de tovarășul ministru secretar de stat, acest colectiv are ca sarcini să întocmească programul tematic orientativ privind obiectivele și direcțiile principale de acțiune, să orienteze activitatea unităților pentru îndeplinirea sarcinilor din planurile de muncă trimestriale pe această linie, să prezinte spre aprobare potrivit competențelor lucrările și studiile propuse să fie publicate în exterior, să organizeze valorificarea coordonată la nivelul C.I.E. a materialelor, să întocmească pe baza rapoartelor trimise de unități materiale de informare cu privire la rezultatele acțiunilor desfășurate.

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 40.735, f. 295-299

174.

1986 decembrie 30 – Notă întocmită de Secția I referitoare la manifestarea desfășurată la 20 decembrie, în localitatea Frankfurt/Main

SECȚIA I

Nr. 1100/0098808/30.12.1986

STRICT SECRET

Ex. nr. 2

[Tov. mr. Teodorescu

Rog adresă de apreciere a inf.

și punctaj ptr. instruirea Iuliei.

Stabiliți concluzii ptr. orientarea

măs. ulterioare în aceste cazuri

/ss/ V. Bolintineanu]

NOTĂ

În legătură cu manifestarea emigrației române ostile, care a avut loc la 20 decembrie a.c. în Frankfurt/Main – R.F. Germania, în prezența fostului rege Mihai, sursa

¹⁷⁴ Doc. nr. 50/04.12.1980

„IULIA”, care a fost instruită și dirijată să participe la manifestare, ne-a furnizat următoarele date.

Scopul declarativ al manifestării a fost acela de a se sărbători „făurirea României Mari în 1918”. Ea a fost inițiată încă din luna octombrie a.c. de către „Uniunea Românilor Liberi” sub conducerea lui Ion Rațiu și de Consiliul Național Român, în numele unor alte organizații și asociații ale emigrației reacționare. Un rol deosebit în organizarea manifestării l-a avut filiala din R.F. Germania a „Uniunii Românilor Liberi”, condusă de Radu Roșeanu, văzut ca un posibil succesor al lui Ion Rațiu.

Fondurile financiare necesare organizării manifestării au provenit, în principal, de la Ion Rațiu, dar au contribuit cu sume mai modeste și celelalte organizații și asociații reprezentate.

În total, au participat la manifestare aproximativ 400 persoane. A fost remarcată prezența în sală a unor reprezentanți ai asociațiilor nemților originari din România (sași și șvabi), în scopul evident de a fi atrași la „unificarea exilului românesc”.

Ion Rațiu a dorit ca această acțiune – văzută ca o etapă importantă în unificarea exilului românesc – să se desfășoare sub girul fostului rege Mihai care, în concepția lui, fiind o persoană fără apartenență politică ar putea împăca toate fracțiunile politice din emigrație. După cele afirmate de Mareș Constantin, colaborator al mai multor publicații ale emigrației reacționare din Europa Occidentală, fostul rege s-a lăsat greu convins să participe, îndoindu-se de posibilitățile sale de a se ajunge la o unificare a „exilului” românesc.

Fostul rege a sosit în R.F. Germania cu avionul, la ora 13,00, împreună cu soția, fiica sa Margareta și secretara Liliana Constantinescu. De la aeroport a fost condus la locul manifestării de către Constantinescu Mircea, membru al Secției române din cadrul „I.G.F.M.”. A fost primit destul de entuziast.

Cronologic, manifestarea s-a desfășurat astfel:

Mai întâi a avut loc o slujbă religioasă oficiată de către monseniorul greco-catolic Octavian Bârlea din München și preotul Viorel Mehedințu din Freiburg, apropiat cercurilor legionare.

George Ciorănescu a vorbit despre problema Transilvaniei, combătând ideea „genocidului” ungarilor în România, dar afirmând că „atât ungurii, [cât și] sașii și românii din țară ar fi supuși acelorași lipsuri și greutăți. Campania iredentist-maghiară are scopul de a contribui la ruperea Transilvaniei de România”.

Nicolae Lupan din Belgia a vorbit de pe poziții naționaliste – despre Basarabia și Bucovina.

Horațiu Comănicu a ținut un „discurs” cu puternice accente legionare.

Fostul rege a vorbit mai întâi în limba germană, adresându-se autorităților vest-germane și nemților originari din România, prezenți în sală. A mulțumit că i s-a oferit ocazia să ia parte la această adunare. Apoi a vorbit în termeni generali despre crearea României Mari sub bunicul său Ferdinand. A elogiat pe Ionel Brătianu și pe unioniștii transilvăneni și basarabeni.

În termeni destul de vagi și cu o dicție greoaie – care nu permitea să se înțeleagă decât foarte greu ce spune – a făcut apel să se ajungă la o înțelegere a românilor din „exil”, prin depășirea rivalităților politice și personale dintre reprezentanții acestuia, „acțiune” care n-ar fi decât în „interesul și binele” țării.

A asigurat vag că dacă va fi solicitat de popor „va fi gata oricând să revină, să-și facă datoria”.

„Mesajul” fostului rege nu a avut „avânt” și nu a „însuflețit” publicul pe cât se aștepta. „Entuziasmul” în sală a fost generat mai mult din ceea ce voia publicul să audă, decât din ceea ce a auzit realmente.

După discursul ex-regelui, a urmat un program artistic: s-au recitat poezii de Octavian Goga, Ion Barbu și Radu Gyr; s-au cântat colinde și cântece de către Lucia Roic și George Crăsnaru.

Cum la ora 16,30 fostul rege trebuia să fie la aeroport, programul artistic a fost scurtat drastic, pentru ca Ion Rațiu să țină o cuvântare și să propună o „moțiune” care a cuprins, de fapt, o „chemare” la unificarea românilor din „exil”, cu sașii și șvabii, cu basarabenii și bucovinenii, și un apel pentru crearea unui „front unit” – sub conducerea fostului rege – al tuturor organizațiilor din emigrația română, care să lupte împotriva comunismului și pentru „eliberarea” țării.

La plecare, fostul rege a fost îndelung aclamat și s-a cântat „imnul regal”. El a plecat foarte precipitat. Numai fiica sa, Margareta, s-a întors înapoi și a mai salutat sala, care o ovaționa.

Printre persoanele mai cunoscute din emigrație au participat la manifestare următoarele: Mircea Carp și George Ciorănescu de la „Europa Liberă”, Ion Rațiu, Morcov Paul, Fulger Nicolae-Vladimir (purtător de cuvânt al Secției române a „I.G.F.M.”), frații Bidian, Dan Cernovodeanu, Mircea Constantinescu, Radu Roșeanu, Ana-Maria Brătianu, Radu Miclescu, Vlad Oteteleşanu.

Erau prezente – din motive de snobism și mondenitate – și persoane în vârstă din emigrație.

S-a remarcat prezența a foarte mult tineret între 18-35 ani. Un rol mai „discret” – dar important – în organizarea adunării l-a avut, conform afirmațiilor aceluiași Constantin Mareș, și persoanele din emigrație care fac parte din masonerie.

N-a participat Radu Câmpeanu din Franța, președintele „Asociației Foștilor Deținuți Politici din România”, aflat în conflict cu reprezentanții „Uniunii Românilor Liberi”.

Din motive necunoscute n-au fost prezenți, de asemenea, Marius Roșca și Belker Petre din Offenbach/Main, cu toate că au fost așteptați.

Din punctul de vedere al organizatorilor manifestarea a avut succes, întrucât s-a reușit ca pe parcursul desfășurării ei, animozitățile și fricțiunile dintre diferiți participanți să nu iasă la iveală, creându-se totodată condiții pentru „continuarea procesului”. S-a abordat o nouă tactică de unificare a „exilului” românesc: s-a făcut apel la sentimentele naționaliste ale românilor de pretutindeni și la necesitatea prezentării unui front unit în fața pericolelor care ar pândi țara din exterior. De aceea, pentru a nu da naștere la polemici, este pentru prima dată când nu s-au auzit critici la adresa regimului din țară și la situația social-politică și economică din România.

La aceasta a contribuit și faptul că autoritățile vest-germane au atras atenția organizatorilor să „păstreze” o linie și conduită ponderate, care să nu pună în dificultate relațiile dintre România și R.F. Germania. Același lucru i-a fost cerut și lui Mareș Constantin de către postul de radio „B.B.C.” când acesta a transmis un „reportaj” cu privire la manifestare.

Autoritățile vest-germane au luat măsuri de securitate foarte severe. În sală s-a intrat numai pe bază de invitație nominală, făcându-se control cu detectorul, în genți și corporal. Au fost prezenți cel puțin 50 polițiști dotați cu mijloace de transmisie portabile, fiind atenți la orice mișcare din sală. La un moment dat, polițiștii au devenit mai vigilenți. Ulterior s-a aflat că în timp ce ex-regele își ținea „discursul”, cineva din afară a dat telefon la poliție, anunțând că în sală ar fi plasată o bombă. Din acel moment poliția n-a mai dat voie să se intre sau să se iasă din sală.

Propunem ca nota să fie trimisă spre exploatare la U.M. 0225.

Sursa „IULIA”, care a fost recent în țară, a fost instruită temeinic să acționeze pentru consolidarea infiltrării și în organizațiile dușmănoase ale emigrației din R.F.

Germania și în special în „Societatea Internațională pentru Drepturile Omului” („I.G.F.M.”).

A.C.N.S.A.S., fond S.I.E., dosar nr. 6.096, vol. 2, f. 189-190

INDICE NUME DE PERSOANE¹

A

Ackerman, Gary – 563
Adam/ofițer Viena – 96
Adameșteanu, Dinu - 501
Adorjan Ferenc – 223
„Adrian” - 406
Adrian/ofițer – 102
„Adriana” – 569
Ady Endre – 150
Ady János – 470
Aerichide, Jean - 378
„Agata” – 569
„Agronomul” – 188
Ahidjo, Ahmadou – 487
Akim, Andrei – 186
Aldea, Costin/lt.-col. – 438
Alexa, Eugen/cpt. – 188
Alexandroaie – 116
Alexe, George – 342, 374, 396
Amery, Julien – 287
„Amir” – 109
Amprimo, Doina – 329
Andone – 145
„Andor” – 228
Andre, Mihail - 171
Andreescu, Nicholas - 377
Andrei, Adrian/col. – 116, 117, 381, 420, 422, 425, 437, 506, 516, 540, 542, 563, 640
Andrei, Ștefan - 512
Andrei, Vasile – 119, 139, 142, 146, 152
Andreotti, Giulio – 487
Andrica, Theodore - 375
Andropov, Iuri Vladimirovici- 481
Androvitsch, Hans – 190
Antipa, Grigore - 342
Anton/ofițer Tripoli – 328, 333, 416, 504, 512
Anton, Nicolae/cpt. – 201
Antoniade, George – 128, 141

¹ Cele care apar în documente. Numele între ghilimele sunt **informatori români și străini, surse de influență, elemente în studiu, persoane urmărite.**

Apostolescu, Victor – 139, 152
Apostoliu, Dumitru/Dimitrie – 321, 394, 467
„Aramis” - 598
„Ardeleanu” – 187
Ardeleanu, Victor/lt.-col. – 401
Arghezi, Tudor – 271
Armbruster, Adolf - 500
Aronescu, Victor/col. – 96, 105, 114, 122, 124, 127, 318, 381, 516
Arvinte, V. - 272
Assad, Hafez al – 478, 479
Atanasiu, Radu – 131
Atanasiu, Radu Cristian – 276, 320, 471
„Athos” – 228
Aurel/ofițer Libreville – 417
„Aurelian” – 207
Averescu, Ana/cpt. – 309
Averescu, Claudiu/ofițer – 127, 294
„Avram” – 191
Avram, Cristea – 500, 566
Avramescu, Alexandru – 502
Avramescu, Aurelia - 502
Azar, Edward – 505

B

Babeș, Victor – 342
Bachici - 558
Baciu, Ion – 471
Bacon, Walter – 562, 563
Bacu – 152
Badea/ofițer Geneva – 294
Badea/ofițer New Delhi – 416, 483, 484
Badea, Nicolae/ofițer - 177
Baffi, Mariano – 344
Bakfark Balint – 150
Balassi Balint – 150
Balea, Simion/mr. – 172
Balogh Edgar – 534
Balotă, Dumitru/lt.-maj. - 189
Banciu, Mircea – 277
Bani Sadr, Abol Hassan - 298
Bantea, Eugen – 270
„Banu” – 614
Barabas Miklos – 151
Baranga, Adrian - 378
Barbăneagră, Paul – 142, 225, 544
„Barbu” – 154, 191, 193
Barbu/ofițer Cairo – 307, 512
Barbu, Alexandru/mr. – 201, 397

- Barbu, Ion – 661
Barbu, Sever/cpt. – 640
Barry, George – 587
Bartók Béla – 150
Basarab, Mihnea/lt.-col. – 310, 338, 412, 655
Basiu, Tului – 190
Bataș, Panait - 500
Bazil/ofițer Köln – 122
„Băcanu” – 570
Bălan, George – 544
Bălan, Olga - 314
Bălașu, George – 153, 216, 320, 471
Bălănescu, Gabriel – 320, 388
Băleanu, T./lt.-col. – 304
Bănică/ofițer Tel Aviv – 404, 504
„Bărbosul” – 413, 570
Bărbulescu, Marin – 130, 276
Bărbulescu, Titus – 545
Bândilă, Gheorghe/cpt. – 185
Bârlea, Octavian – 660
Bârleanu, Ion/lt.-col. – 205
Bârsan, Alexandru/lt.-col. – 638
Beligan, Radu – 269
Belker, Petre – 661
Bellu, C. - 272
Berindei, Mihnea – 138, 385, 392, 544
Bernard, Noel – 271, 290-292, 323
Beza, Paul – 587
Biaggio, P. – 558
Biaudeu, Jean – 145
Bidian(u), Alexandru Augustin – 142, 152
Bidian, frați - 661
Birnbau, Jácob - 321
Birtalan József – 151
Bistrițeanu, Tiberiu/cpt. – 612, 618, 619, 638
Blaauw, J.D. – 588, 589
Blaga, Aurel - 378
Blaga, Lucian – 271
Blendea, Maria – 566
Bodea, Cornelia - 477
Bodor Pál – 534
„Bogdan” - 194
Bogdan/ofițer Geneva – 405
Bogdan/ofițer Rabat – 483, 512
Bogossi – 321
Bogza, Geo – 270
Bois, L. Du – 145
Boițeanu, Florin – 225
Boldeanu, Vasile – 137, 141, 142, 146, 152, 160, 182, 183, 215, 225, 242, 273, 274
Bolintineanu, Vlad/lt.-col. – 640, 655, 659
„Bombonel” – 154
Bonca, Aron - 378
Borbély Ernő – 534
Bordea, Aron/gen. – 184, 401, 488, 540, 580
Borșan, Dumitru/gen. – 147
Bosch, Gunter – 613
Bosnief Paraschivescu, Dan – 142, 545
Bota - 117
Botez/ofițer Damasc – 416
Boțoman, Rodica – 343, 375, 562, 563
„Brad” – 615
Brad, Ion – 533
Braham, Randolph – 376
Brandstätter, Silvia Olga – 500
Brașoveanu, Gheorghe – 117, 242, 287
Bratu, Alexandru – 142, 394, 467
Braun, Robert - 322
Brădescu, Faust – 119, 121, 130, 131, 140, 216, 217, 228, 273-276, 320, 395, 471, 474, 535
Brătianu, Ana-Maria – 661
Brătianu, Ioan - 184
Brătianu, Ioana – 140-142, 160, 182-184, 317, 319
Brătianu, Ionel – 660
Brătianu, Maria – 137
Brâncoveanu, Ion/mr. - 424
Breban, Nicolae – 270
Brejnev, Leonid – 325
Bronfman, Edgar - 563
Brown, James – 289
Bucur Adrian/col. – 122, 310, 437, 516
Bucur, Dan/col. – 294, 439, 483, 485
Bucur, Nicholas – 176-178, 374, 396, 476, 477, 500
„Bucurescu” - 125
Buhă, Vasile/lt.-col. – 401
Buia, Eugen - 377
Bukovsky, John – 555, 558
Burebista – 203, 382
Burlacu, Constantin – 471
Burton, John – 505
Buzás László – 534

C

- Caccama, Domenico – 344
 „Cain” – 569
 Calafeteanu, Ion – 510
 Calcianu, Dinu – 190
 Calciu-Dumitreasa, Gheorghe – 117, 242, 244, 291, 465, 468, 588
 Callaghan, James – 487
 „Cameleonul” – 570
 Cană, Ionel – 117, 242, 287
 Candrea, Lică – 272
 Caragiale, I.C. – 271
 Garaghiaur, Eugen – 377
 Caraion, Ion – 270, 385, 392
 Caranica, Gheorghe – 184
 Carnațiu, I. – 559
 „Carol” – 315
 Carp, Mircea – 290, 292, 661
 Carp, Sorin Cristian – 376
 Carrington, Peter Alexander Rupert – 104, 105
 Casapu, Ion – 190
 Casaroli, Agostino – 555-557, 559, 560
 Cassian, Nina – 270
 Cazaban, Theodor – 228, 545
 Cazacu, Matei – 545
 Călimănescu, Dumitru/mr. - 424
 „Călin” – 614
 Călin/ofițer Tripoli – 307
 Călin/ofițer Viena – 484, 485
 Călinescu, Armand – 242
 Călinescu, Barbu Armand – 502
 Călinescu, George – 271
 Călvărășanu, Ion – 471
 „Cărturarul” – 604
 Cătălin/ofițer Conakry – 329, 333, 416, 483, 511
 Câmpeanu, Radu – 128, 138, 141, 183, 225, 317, 319, 469, 661
 Câmpeanu, Roger – 270
 Căndea, Virgil – 344, 477, 562
 Cărlan, Ion/Iț.-maj. – 205
 Ceaușescu, Elena – 103, 137, 215, 390, 546, 566, 604
 Ceaușescu, Nicolae² – 87, 93, 97, 101, 103, 104, 105, 109, 111-116, 118, 132, 133, 137, 155, 160, 163, 165, 166, 168, 170, 177, 201-204, 212-215, 248, 249, 251-254, 256, 257, 261, 265, 293, 295, 315-317, 324, 325, 327, 329, 333, 338, 345, 346, 348-351, 356-358, 363, 366, 367, 374, 390, 391, 396, 407, 409, 410, 417, 420, 426, 432, 433, 436, 437, 439, 441, 444, 445, 446, 448-453, 461-463, 476, 477, 479, 481, 482, 504-507, 510, 515-517, 519, 521-523, 529-531, 546-548, 555-557, 566, 572, 581, 584, 585, 590-592, 597, 599, 606, 620, 625, 641-645, 649-653, 656, 657
 Ceaușescu, Nicu – 512
 „Cerbu” – 176
 Cercez, Mihail – 373
 Cernăianu, I. - 559
 Cernenko, Konstantin Ustinovici – 564
 Cernovodeanu, Dan – 317, 545, 661
 Cesianu, Constantin – 137, 317-319, 385
 Cezar/ofițer Teheran – 307, 333, 417, 483
 „Chelaru” – 569
 Chiacu, Nicolae - 206
 Chintescu, Adrian – 121, 131, 184, 225, 471
 Chirac, Jacques – 545
 Chirilă, Gheorghe/Iț.-col. – 305, 325, 333, 381, 484
 Chomanan, Kriangsak - 487
 Chona, Mathias Mainza - 487
 Chouner, Mohamed – 440
 „Cicerone” - 598
 Cifarelli, Alexandru – 228
 Ciobanu, Mircea - 269
 Cioran, Emil- 545
 Ciorănescu, George – 292, 660, 661
 Cismărescu, Mihai – 290, 292
 Ciufecu, Aurel – 206
 Ciulei, Liviu - 269
 Ciuntu, Chirilă – 130, 276, 277, 320, 474
 Codin/ofițer Libreville – 329, 333
 Cogoiu, Felician – 403
 Coman/ofițer Teheran – 328
 Coman, Coriolan – 546
 Coman, John – 374
 Comănicu, Horațiu – 142, 660
 Comșa, Florin/Iț.-maj. - 424
 Comșa/ofițer Londra – 104, 105
 Constantin, Vasile – 131, 276
 Constantinescu, Constantin/ofițer - 612

² Am menționat și paginile unde apar funcțiile de: Coordonator Șef, Comandant Suprem al Forțelor Armate ale R.S.R., Secretar general al P.C.R. și Președinte al R.S.R.

Constantinescu, Lia/Liliana – 141, 142, 660
 Constantinescu, Mircea – 319, 660, 661
 Constantinescu, Niky – 313
 Constantiniu, Florin – 562, 563
 Copacea, John – 375
 Coposu, Corneliu – 184
 „Corbu” – 152
 Corey, William – 376
 Cornea, Delia Roxana – 225
 Cornea, Ștefan/col. – 211
 „Cornel” – 208, 615
 „Coroiu” – 317, 318
 Cortez, Viorica – 501
 Cosi, Liliana – 566
 Cosma, M./mr. – 422
 Cosmopol, Eleonora – 545
 Coste, Brutus – 128, 182, 183, 190, 191, 274, 319, 394, 467, 469
 Costea, Gheorghe – 130, 140
 „Costel” – 228
 „Costin” – 228, 569
 Costin/ofițer Lagos – 329, 333
 „Crainic” – 570
 Craiu, Nicolae – 275, 471
 Crăsnaru, George – 661
 Creangă/ofițer Cairo – 328, 333
 Crețu, Dumitru – 119, 130, 276, 471, 474
 Cristea – 559
 Cristea, George – 502
 Cristescu, Vasilica/lit.-maj. – 619
 Cristian/ofițer New Delhi – 483, 484, 511
 „Crișan” – 159
 Crișan, Aurel/col. – 189
 Crișan, Cornel(iu) – 142, 152
 Crișan, Traian – 387, 559
 Crivăț, Ion – 119, 474
 Crohmălniceanu, O.S. – 270
 Culianu, Ioan Petre – 545
 Culică, George – 119, 474
 Cummings, Richard H. – 292
 Curticeanu, Silviu – 585
 Cușa, Ion – 206

D

Damian/șeful C.I.E. – 94, 95, 103-106, 116
 Damian, Mihai/col. – 310, 437, 516
 Damian-Druckman, Samy – 269, 272
 „Dan” – 228

Dan/ofițer – 97
 Dan/ofițer Islamabad – 307, 329, 333, 417, 483, 484
 Dan I./col. – 101
 Dan, Marin/cpt. – 229
 „Dana” – 309
 „Daniela” – 598
 Dascălu, Nicolae – 385, 392, 394
 David, Nicolae/col. – 401
 Davidoiu, Adrian/lit.-maj. – 424
 Davidovici, Isak – 613
 Davison, Biggs – 287
 „Dăescu” – 116, 177
 Dănescu, Gheorghe/col – 157
 Dănilă, Sandu/lit.-col. – 639
 De Geouffre De La Pradelle, Raymond – 544
 Deletant, Denis – 587
 Demetrescu, Camilian – 113
 Demetrescu, Georgel – 140, 228
 „Denisa” – 208
 Depui, Richard – 269
 Deșliu, Dan – 270
 Deubel, Ștefan – 377
 Diaconescu De Rios, Anamaria – 502
 Diamandopol, [Mihai] – 108
 „Diana” – 191
 „Dima” – 606
 „Dina” – 309
 Dima, Romus – 95-97, 121
 Dima-Drăgan, Corneliu – 341, 342, 377, 396, 499
 Dimov, Leonid – 270
 Dinescu/ofițer – 121
 Dinescu, Eugen/cpt. – 189
 Dinu/ofițer Madrid – 563, 564
 Dițescu, Florin/col. – 438
 Dobre, Florica – 488
 Dobre, Ion – 320
 Doinaș, Ștefan Augustin – 270
 Domenach, Jean Marie – 543
 Domokos Ferencz – 186
 „Donald” – 598
 „Donau” – 569
 Dorian/cpt. – 603
 „Dorina” – 188
 „Doris” – 208
 „Doru” – 228, 606
 Doți, M. – 559
 Dragomir, Emil/ofițer – 178

„Dragon” - 598
 Dragoș/ofițer Cairo - 307
 Dragotă, Dinu/mr. - 617
 Drăgan, Iosif Constantin - 500
 Dridea, Cornel/cpt. - 612, 616, 617, 638
 Dubček [Alexander] - 117
 Duca, I.G. - 242
 Ducu/ofițer Kinshasa - 483, 484, 504, 512
 „Duma” - 598
 „Dumitrescu” - 176
 Dumitrescu, Antoaneta - 566
 Dumitrescu, Grigore - 142
 Dumitrescu-Zăpadă, Constantin - 291, 615
 Dumitriu, Dana - 270
 Dumitru, dr. - 269
 Dumitru, Ilie - 125
 Dumitru, Ion - 545
 Dumitru, Marin/col. - 310, 397, 398, 401
 Dumitru-Snagov, I. - 559
 Dunăreanu, George/col. - 299, 382, 389, 403, 439
 Dupont, Alphose - 544
 Dură, Ioan - 532, 533
 Dvoicenko-Markov, Demetrius - 376, 501

E

Economu Vlahu, Smaranda - 502
 Eliade, Mircea - 228, 544, 545
 Eliano, Enrique - 502
 „Elias” - 109
 Ellis, E. - 542
 „Ema” - 309
 „Emil” - 208
 Emil, George/cpt. - 201
 Eminescu, Mihai - 270-272, 557
 Enache/ofițer Londra - 114, 116
 Enescu, Constantin - 269
 „Eneidy” - 173
 Enescu, Fotin - 152
 Enescu, George - 295, 323, 342, 476
 Enrietti, Ezio - 329
 Ermacora, Felix - 200, 201
 „Escrocul” - 569
 „Eugen” - 208

F

„Fabricius” - 210
 „Fariseul” - 527, 570
 Fascell, Dante - 116, 117
 Făget, I.T. - 225

Feiler, Eva - 376
 Fejtő, Françoise - 543
 Felipe - 319
 Fenivesy, Iosif - 613
 Ferdinand, rege - 660
 Filimon/ofițer - 506
 Filip Geza - 223, 282, 395
 Filon, Verca - 276
 Finley, Emil - 563
 Fisher, Mary Hellen - 562
 „Florea” - 614
 Florescu, Ioana/cpt. - 309
 Florescu, John - 376
 Florescu, Radu - 375, 505
 Florin/ofițer Kinshasa - 328, 333
 Fraser, John Malcolm - 487
 Fredet, Florentina - 501
 Frunză, Victor - 290, 292, 385, 392
 Fuiorea, Fănel/ofițer - 127
 „Fukuda” - 606
 Fukuda, Takeo - 483-487
 Fulger, Nicolae-Vladimir - 661
 Furgler, Kurt - 487
 Fűry Lajos - 371, 372

G

„Gabra” - 598
 „Gabriel” - 191
 Galaction, Lucky - 566
 „Ganea” - 191
 Ganea, Ion - 320
 Gaspar Lorant - 186
 Gașu - 145
 Gazdac, Ion - 173, 175
 Găzdaru, Dumitru - 142, 274
 Gâldău, Florian - 116, 321, 396
 Gehan, Horst - 544
 Geisel, Ernesto - 487
 „Gelu” - 565, 598
 Gemayel, Amine - 479
 Genscher, Hans-Dietrich - 373
 „George” - 173
 George/ofițer Amman - 329, 333, 417
 Georgescu, Emil - 190, 290, 292, 322, 323
 Georgescu, Horia - 588
 Georgescu, Nicolae - 271
 Georgescu, Paul - 270
 Georgescu, Vlad - 116, 117, 290, 323, 614
 Gerhard, Gerald - 563
 Gheorghe, Nicolae/I.T.-maj. - 205, 210

Gheorghiu, Chivu/lit.-col. - 209
 Gheorghiu, Mihnea - 270
 Gheorghiu, Virgil - 292
 Gherman, Virginia/lit. - 309
 Ghermani, Dionisie - 613
 Ghica, Alexandru - 184
 Ghica, Ileana - 225
 Ghilezan, Emil - 142, 183
 Gigel/ofițer - 103, 333
 Ghiță/ofițer Berna - 144, 145
 Gilea, Costică - 125
 Gilman, Benjamin - 563
 Giscard D'Estaing, Valéri - 287
 Giurescu, Dinu C. - 562, 563
 Goga, Octavian - 295, 661
 Golea, Traian - 320
 Golewaski, Franciszek - 411
 Goma, Paul - 97, 105, 138, 274, 292, 314, 386, 543, 544
 Gorbaciov, Mihail Sergheevici - 563-565
 „Gorila” - 569
 Gornescu, Anton - 173
 Gornescu, Ene/mr. - 406, 594
 Gorodi, Matthew - 588
 Gosztony, Peter - 145
 Grama, Mircea/lit.-col. - 401
 Graur, Alexandru - 270
 Graziani, Ioana - 225
 Greab, Ion/lit.-maj. - 185
 Greceanu, Ion/lit.-col. - 437
 „Gretty” - 309
 Grigoraș/cpt. - 603
 „Grigore” - 159
 „Grigorescu” - 191
 Grigorescu, Dan Ulysse - 544
 Grigoriu, Emilian/ofițer - 533
 Grigoriu, Maria - 125
 Gromî(â)ko, Andrei Andreevici - 510, 560, 561
 Groza/ofițer Rabat - 417, 483, 512
 Gruia/ofițer Luanda - 504, 512
 Gruia, Valeriu/col. - 107, 116, 120, 122, 177, 184, 212, 214, 286, 299, 309, 381, 411, 412, 437, 477, 478, 481, 488, 504, 540
 Guguianu, Nicolae - 142
 Gyárfás Jenő - 151
 Gyr, Radu - 661

H

Haberman, K. - 563
 „Hagi” - 598
 Haiduc/ofițer Geneva - 294, 335, 336, 390, 405, 406
 Haiduc, Eusebiu/mr. - 126, 612, 618, 638
 Haig, Alexander - 334, 373
 Hallinberg, Katarina - 476
 Halmaghi, John - 320
 Hammar, Bo - 337
 Hamos Laszlo - 180, 186, 321, 543
 „Hardan” - 598
 Hatch J. - 105
 Hăulică, Dan - 269
 Heath, Edward, Sir - 485
 Heinsel, Karl Heinz - 292
 „Hiana” - 606
 „Hiena” - 406, 570
 Himmelfarb, Shabatay - 322
 „Hogaș” - 598
 Hogaș, [Gheorghe] - 117
 Homoștean, George - 92, 302
 Honecker, Erich - 547, 548
 Horațiu - 116
 „Horia” - 97, 193
 Horia, Vintilă - 228, 545
 Horodincă - 127
 Horodincă, Georgeta - 270
 Hoss, Selim Ahmed al - 487
 „Hosu” - 228
 Hoștiuc, Victor/ofițer - 108
 Huică, Florin/ofițer - 125, 126
 Hulubei, Florea/mr. - 587, 591, 592
 Humiță, Tiberiu - 376
 Hurezeanu, Emil - 614

I

Iacobescu, Alexandru/col. - 397
 „Iago” - 413, 569
 Iancu, Mihai - 376
 Iancu, Nicolae - 130
 Ianculovici, D. - 396
 Ichim, Dumitru - 377
 Ienciu, Doru - 225
 Ieremia, Valahul - 556
 Ierunca, Virgil - 138, 228, 271, 290, 544, 545
 Ighișan, Nicolae - 320
 „Ileana” - 309
 Iliescu, Ion/mr - 638
 Iliescu, Mihai/mr. - 617, 619

„Ilin” - 614
 Indrieș, Petre/Petru – 119, 137, 142, 146, 152, 191
 Ioan Paul al II-lea, Papa – 387, 388, 477, 555, 557-559
 „Ioana” – 159
 „Iohana” – 170
 Ionescu, Aurel – 321
 Ionescu, Eugen – 113, 228, 543-545
 Ionescu, Marie-France – 544
 Ionescu, Paul – 544
 Ionescu-Cernegura, Cicerone – 314
 Ionițoiu, Cicerone – 142, 225
 Iordache, George/col. – 419, 576, 594, 600, 608, 630, 638, 640, 655
 „Iordan” - 598
 Iordan, Iorgu – 270
 Iordan, Sofica/lt.-maj. - 309
 Iorga, Nicolae – 242, 271
 „Iovan” – 570
 „Isidor” – 109
 Ivașcu, George – 269
 Ivașcu, T./ofițer – 325, 414, 483
 „Iuda” – 527, 570
 „Iulia” – 660, 661

J

János Kádár - 548
 Jaruzelski, Wojciech – 334-337
 Jebeleanu, Eugen – 270
 Jenő Fock - 487
 Jivan, Ion – 190
 Jivkov, Todor – 547, 564
 „John” – 161
 József Attila – 150
 „Juan” – 207
 Juan Carlos I – 319, 385
 Jurcă, Mihai/cpt. – 125

K

„Kamel” – 109
 Kányádi(y) Sándor – 282, 384, 534
 Károly Grósz - 548
 Király Károly – 200, 534
 Kissinger, Henry A. – 105
 Knowlton, Richard – 126
 Koivisto, Mauno Henrik – 560
 „Konto” – 603, 606
 Korech Francisc – 186
 Koréh Ferenc – 223
 Korn, Tatiana - 614
 Korne, Mihai – 137, 225, 319
 Kőrösi Csoma Sándor - 151

Krasnoselski, Vladimir – 290
 Kristoff, Ladis – 562
 Krulik, Lawrence – 563
 Kulikov, mareșal - 337
 Kuncz Aladár – 151

L

Laboray, Annette – 543
 Lakatos Istvan – 151
 Lakatos Vladimir – 544
 Lefkovitz, Leopold – 563
 Leibovici Lais, Slomo – 322
 Lepădat, Aurel – 613
 Lepădat, Virgil/col. – 397
 Leu, Ion – 190
 „Liana” – 207, 228
 Lieser, Williams – 127
 Liggi, Marius – 322
 „Limbutu” – 570
 „Linda” – 317
 Lipatti, Dinu - 497
 „Liza” – 570
 „Lola” – 208
 Lőte Lajos – 180, 321
 „Lovin” – 569
 Lovin, Ion/col. - 607
 Lovinescu, Monica – 138, 160, 228, 271, 544, 545
 Lozovan, Eugen - 182
 „Lucian” – 207
 „Lucică” – 614
 Lund, J. - 337
 Lupan, Nicolae – 292, 660
 Lupașcu, Ștefan – 545
 Lupea, Neculai/lt.-maj. – 108, 109
 Lupu/ofițer Harare – 417, 483, 484, 504, 511
 Lupu/ofițer Salisbury – 328, 333
 Lupu, Lazăr – 378

M

Macău, Liviu/col. – 201, 401, 516, 554, 555
 Macovescu, George (Masonescu) – 270
 Madgearu, Virgil – 242
 Magheru, George/lt.-maj. - 424
 „Mahdi” - 598
 Mailat, Vasile – 130, 275, 276, 320
 Malcoci, Victor – 320
 Malița, Mircea – 505
 Manea, Gheorghe/gen. – 580
 Manea, Ion – 290
 Manea, Vasile - 587

- „Manfry” – 208, 209
 Manley, Michael Norman – 487
 Manolache, Constantin/I. – 205, 210
 Manole, Ignat/mr. – 617, 618, 638
 Manolescu, John – 375
 Manolescu, Nicolae – 270
 „Manu” – 228
 „Mara” – 309
 Marcea, Pompiliu – 271
 Marcel/ofițer Lisabona – 117, 118, 122, 123
 „Marcu” – 207, 614
 Marcu, Leonte/I. - col. – 437, 516
 Mareș, Constantin – 182, 183, 225, 660, 661
 Margareta/principesa – 660, 661
 Marian/ofițer Jakarta – 417
 Marica/I. - maj. – 181
 Marin – 276
 „Marin” – 598
 Marin, Dumitru – 225
 Marin, Sandu – 275
 „Marinescu” – 548, 549
 Marinescu, Constantin – 375, 403, 501
 Marinescu, Dan/cpt. – 201, 616-618
 Marius/ofițer Beirut – 512
 Marius/ofițer Lagos – 329, 333
 Marius/ofițer Varșovia – 411
 Maroun, Sami – 479
 „Martin” – 569
 Marton, Tutzi – 502
 Mastro, F./col. – 541
 Mateescu, Andrei/I. - maj. – 424
 Mateescu, Matte – 377
 „Matei” – 208
 Matei, Cornel – 108
 „Mădălina” – 207-209
 Mămăligă, Leonid – 544, 545
 Mănescu, Gheorghe/col. – 516
 Mănescu, Manea – 483-485
 Mărăcineanu, Valter – 373
 Mărgărit, Florin/mr. – 404, 640
 Mărgărit, frați – 206
 Mc Farlane, Robert – 479
 Medve Árpád – 186
 Mehedințu, Viorel – 660
 „Mendel” – 109
 Merdinger, Emanuel – 377, 396, 501
 „Mia” – 309
 Michael-Titus, Constantin – 286, 287, 292, 341, 500
 Michelson, Paul – 562
 Miclescu, Radu – 661
 Micuda, Constantin – 375, 396
 „Mihai” – 193, 228
 Mihai/ofițer Roma – 567
 Mihai/rege – 128, 129, 131, 140, 141, 181-184, 227, 259, 274, 311, 413, 659-661
 „Mihai Aldea” – 208
 Mihai Viteazul – 295, 475
 „Mihail” – 208
 Mihăescu, Dumitru – 276, 277, 474
 Milhovan-Mitu, Dean – 374, 396, 501
 Miloae, Ion – 142
 Miok, Nicolae – 152
 Mircea/ofițer Tunis – 512
 Mirea, Ion – 125
 Mirodan, Al. – 272
 Miron, Costin – 225
 „Mișea” – 153
 Mișulescu, Sofia – 566
 Miter, Nick – 471
 Mitescu, Adriana – 566
 Mitterrand, François – 289, 292, 297, 319, 385
 Mochnatzky, Ernst – 275
 Mociornița, Rozetta – 377
 Moise, Vasile/gen. – 103
 Moiescu, Iustin – 388
 „Moldovan” – 173, 174
 Moldovan Iosef – 186
 „Molia” – 569
 Molinari – 558
 „Moraru” – 487
 Moraru, Alexandru – 378
 Moraru/ofițer Jakarta – 328, 333
 Morcov, Paul – 661
 Morcov, Petre – 142
 Moreanu, Ștefan/cpt. – 205, 210
 Móricz Zsigmond – 150
 Moroica, Nicolae – 190
 Morse, Bradford – 485
 Mortoiu, Aurelian/col. – 192
 Moș, Ioan/gen. – 281, 401
 Moța – 273, 276
 Mubarak, Mohammed Hosni – 597
 „Muțescu” – 170
 Muntean, Alexandru/col. – 201, 205
 Munteanu, Cornelia – 566

Munteanu, Neculai Constantin – 290,
322
„Murai” – 606
„Mutu” – 615

N

Nacu, Ion - 184
Nadeș, Eugenia/I. -maj. – 309
Nagacevschi, Constantin – 152, 153
Nagy Talavera, Nicolas – 376, 501
Năstase, [Gheorghe]/col. – 412
Năsturel, Petre – 545
„Neacșu” – 173-175
Neagu, D. – 116
„Neamțu” – 318
Neamțu, Cella – 225
Neculicioiu, Victor - 162
Nedeianu, Virgil/col. – 172, 189
Negrea Emilian, Constanța – 142
„Negrescu” – 157
Nelson, David – 562
Németh Károly – 371
„Neptun” – 208
„Nestor” – 159
Neu, Herbert - 292
Nica, Elena/I. -maj. – 309
Nica, Sergiu/I. -col. – 438
Nicola, Liviu – 317
„Nicolae” – 154
Nicolescu, Basarab – 545
„Nicos” - 207
„Nicu” – 191, 208
Nicu/ofițer Madrid - 565
Niculescu, Barbu – 374
Niculescu, Miron – 544
Nicu(o)lescu, Pavel – 321, 385, 392, 396
„Niki” – 604
Niță, Nicolae – 471
Nițescu – 191, 276
Nițescu/ofițer - 305
Nițescu, Cătălin – 131, 276
Nițescu, Cornel – 276
Nițescu, Gheorghe – 385, 392
Nițescu, Ionel – 131, 276
Nițescu, Iulian – 276
Nițu, Elena Liana – 315
Notheaux, Antoaneta – 125, 500
Nouira, Hédi - 485
Novacovici, Doru – 225, 467
Nowak, Robert - 411
Nuță, Ovidiu – 108

O

„Oană” – 615
Obasanjo, Olusegun - 487
Octavian/ofițer Rabat – 417, 483
Octavian/ofițer Stockholm – 548, 549
„Odin” – 619
Ograjensek, Augustin – 500
„Olaru” – 228
„Olinescu” – 615
„Olteanu” – 113
Olteanu, Ioanichie – 270
Onciu, Pavel – 130, 275, 276
Oniga, Nicolae/cpt. - 640
„Onisie” – 614
„Oprea” – 187
Oprea, Gheorghe - 597
Oprescu, Puia/col. – 316, 560
Oprișan, Gheorghe/gen. – 307, 328, 329,
331, 404, 414, 416, 417, 439, 478, 482-
484, 504, 506, 511, 512, 516
Orendovici, Nicolae – 152
Orescu, Șerban – 274, 290, 320, 322,
392, 394
„Oreste” - 121
Ornea, Zigu - 271
Oros/ofițer Paris – 151, 153
Osman, Ahmed – 487
Osman Pașa - 373
Oteteleșteanu, Vlad - 661
Otparlic, Eugen – 225
„Ove” – 603, 606
„Ovidiu” – 121
Owen, David – 287

P

Pacepa, Mihai - 109
Palade, George – 342, 375, 396
Palme, Olof Joachim – 487, 546, 560,
561
Panait, Ion/col. – 612, 617, 618, 639
Panaitescu/ofițer Bagdad – 328, 333
Pantea, Nicolae/col. – 506
Papanace, Constantin – 139, 146, 152,
273, 313, 320, 471
Papandreu, Andreas - 410
„Paparuda” – 570
„Parșivul” – 570
„Pascu” – 188
Pascu, Relu/I. -col. – 126, 127
Pascu, Toma/col. – 96
„Pasha” - 598
Passales, Irving – 563
„Pascal” - 309

- Pastrana Borrero, Misael – 485, 487
 Pașca, Ion/col. – 228
 Patir, Dan – 505
 Paul/ofițer Beirut – 103, 328, 333, 416, 439, 440, 479, 482, 484, 504
 Paul/ofițer Madrid – 547, 548
 Paulescu, Nicolae – 342
 Pavel/ofițer Haga - 533
 Pătrașcu – 558
 Pătrașcu/ofițer Kuwait – 307, 328, 333, 417
 Păunescu, Ilie – 225
 Penescu, Nicolae – 119, 142, 183, 184, 225, 274
 Peretz, Herta – 272
 „Pescaru” – 159, 161
 Petrescu, Nik – 272
 Petrescu, Ștefan - 559
 Petrov, Petar – 372
 Petruc, Claudian – 142
 Philippi, Paul – 292, 502
 Planche, Anne – 406
 Pleș(e)a, Constantin/col. – 181, 580
 Pleșiță, Nicolae/gen. – 124, 137, 142, 143, 147, 153, 158, 161, 168, 172, 181, 189, 241, 246, 247, 256, 267, 281, 295, 302, 304, 305, 307, 318, 330, 370, 378, 380, 381, 401, 412, 437-440, 453, 477, 480, 505, 512, 516, 532, 537
 Ploscaru, Constantin/col. – 571
 Podea, Titus – 375, 396
 Podorean Ekström, Ligia – 500
 Poenaru/șeful C.I.E. – 124, 479
 Poggi, Luigi – 555, 556, 558
 Poghirc, Cicerone – 544, 545
 Polakoff, Murray – 505
 Polizu, Alexandra – 228
 Polli, Ferdinand – 502
 „Pop” – 615
 Pop, George - 587
 Pop, Valer – 559
 Popa, Dumitru - 215
 Popa, N. - 559
 „Popescu” – 176
 Popescu/ofițer Paris – 317, 318
 Popescu, Aurel – 385, 392, 396
 „Popescu, G.” – 161
 Popescu, Petre – 215, 471
 Popescu, Petru - 270
 Popescu, Radu – 269, 270
 Popescu, Stelian/col. – 401
 Popescu, Traian – 140, 228
 Popescu, Valentin – 548
 Postelnicu, Tudor – 92-95, 97, 106-108, 123, 124, 132, 162, 176, 178, 211, 213, 215, 220, 277, 339, 341, 342, 347, 351, 354, 356, 401, 407, 445, 451, 452, 485, 506, 516, 553, 571-573, 577, 578, 581, 584-586, 611, 630, 642
 Potter, Ch. – 542
 Poulet, Bernard – 405, 413
 „Preda” – 157
 Preda, Ion/col. – 107, 554, 560
 Preda, Zaharia/lt.-col. – 185
 Predoiu, Rodica/lt.-maj. – 309
 Punghis, Zanfiris – 501
- R**
- Rabinovici, Carola - 378
 Racoviță, Emil – 342
 Radnóczy Antal – 321
 Radu, [Constantin]/col. – 124, 147
 Radu, Valentin - 501
 „Rafael” – 191
 „Raicu” – 598
 Raicu, Lucian – 270
 „Ramirez” – 208
 Rapaport, Alexandru – 377
 Rațiu, Iancu/Ion – 128, 182-184, 274, 318, 319, 466, 469, 508, 518, 538, 539, 588, 660, 661
 „Raul” – 113, 121
 Ravnnes, Alain – 543
 Răceanu, Mircea – 128, 427
 Rădulescu, Ilie – 176, 177
 Rădulescu, Vasile/col. – 143, 144, 299, 302, 305, 306, 327, 330
 Râșcă, Alexandru – 376
 Reagan, Nancy – 412
 Reagan, Ronald – 278, 288, 290, 325, 386, 412, 427, 481
 „Rebelul” – 413, 569
 Reece, Clara - 376
 Reichel, R. – 145
 Reissmüller, Johann Georg – 292
 Relgis, Eugen – 322
 „Relu” – 116
 Remus/ofițer Tunis – 512
 „Renata” - 588
 Revici, Emanuel – 376
 Ribičić, Mitja – 487

- „Rita” - 309
 „Robert” - 208
 Robert/ofițer Roma - 567
 Robu, Ioan - 555-559
 Rodriguez, Carlos Andrés Pérez - 487
 Rohr, David - 128
 Roic, Lucia - 661
 Roivas, Eugenia - 501
 Roman, George - 375, 396, 478
 Roman, Gheorghe - 190
 Roman, Horia - 314
 Roman, Pavel (Paul)/mr. - 125
 Ronnett, Alexandru - 276, 277, 320, 474
 Rosen, Moses - 271, 404
 Roșca, M./col. - 158, 162, 176, 189, 199
 Roșca, Marius - 469, 611
 Roșca, Nicolae - 130
 Roșeanu, Radu - 660, 661
 Roșoga, Nicolae - 125
 Roșu, Octavian - 276, 277
 „Rotaru” - 173
 Rotaru, Eugen - 269
 Rotaru, I. - 474
 „Rubi” - 598
 Rugină, Anghel - 376
S
 „Sadamo” - 606
 „Saharian[ul]” - 440
 „Sake” - 606
 „Salem” - 228
 Salman, Talal - 440
 Sandroni, Mariana - 566
 „Sandu” - 187
 Sandu/ofițer Luanda - 328, 333, 512
 „Santa” - 603, 606
 „Santos” - 440
 „Savin” - 598
 Schafferman, S. - 184
 Schapira, Marcel - 269, 272
 Schmidt, Helmut - 292, 483, 484
 Schmith, Iosif - 190
 Schneider, Edward Robert - 377
 Schneier, Arthur - 291, 563
 Schuhr, Kaj - 546
 Schultz, George - 561
 Schulze, Richard - 128
 Schuhr, Kaj - 546
 Scopel Tipuriță, Valentina - 566
 „Scorpia” - 570
 „Scorpionul” - 413
 „Scribul” - 569
 Sebesch, Kurt - 613
 Senghor, Léopold Sédar - 483, 485
 Septimiu/ofițer Bagdad - 416, 482, 484, 512
 Serdici, George - 182, 183
 Sergiu/ofițer Stockholm - 336, 337, 373, 374, 410, 475, 476
 Sésé Séko, Mobutu Joseph Désire - 118
 Sfetcu, Claudiu - 276
 Sfințescu, Sanda - 276
 „Sică” - 569
 Silaghi Sirag, Helen - 502
 „Sile” - 570
 Silva, Theodor - 470
 Silvestrini, Achille - 555, 556, 558, 559
 „Silvia” - 125
 Silviu/ofițer Alger - 333, 416, 504
 Sima, Horia - 119-121, 130, 131, 139, 146, 160, 184, 197, 215, 216, 273, 275-277, 313, 320, 321, 471, 474, 533
 Sima, Mirela - 315
 Simescu, Paul - 225
 Simicin, John - 276, 277, 474
 „Simion” - 228
 Simion, Eugen - 270
 „Simona” - 208, 209
 Slawinski, Jan - 411
 Smulțea, Ilie - 276, 277
 Solarz, Stephen - 563
 Sollers, Phillipe - 543
 Solomon/ofițer Tokyo - 307, 328, 333, 416, 483, 484, 504, 511
 „Sonia” - 208
 Sonnenfeldt, Helmut - 505
 Sorescu, Marin - 270
 „Sorin” - 406
 Spiratos, Ioan - 378
 „Spiridon” - 176
 Spitzer, Jack - 291, 321, 563
 Stamatoiu, Aristotel/gen. - 414, 417, 483, 562, 572, 573, 580, 594, 600, 611, 630, 638-640, 655
 „Stan” - 186, 187, 228
 Stankovich, Victor - 321
 Stanton, Robert - 563
 Stănescu, Florian - 294, 295, 375, 396, 501
 Stănescu, Ioana/cpt. - 309
 Stănescu-Bellu, Panait - 272
 Stănicel, Stelian - 474
 Stătescu, Constantin - 588

- „Stârvul” - 569
 Steriade, Mihai - 499
 Steriadi, Jean - 295
 Stoican, Mihail/cpt. - 227
 Stolojan, Sanda - 544, 545
 Stolojan, Vlad - 225
 Strauss, Franz Josef - 291
 Strănescu - 588
 „Strâmbu” - 569
 Stroescu, Nicolae - 290
 Strulovici, Samuel S.Z. - 378
 Sturdza, Christine - 545
 Sturdza, Mihai - 545
 „Suciu” - 615
 „Sumi” - 606
 Szalozsi - 321
 Szántó János - 186
 Szépfalusi István - 470
 Szekély Bertalan - 151
 Szócs Géza - 470, 534
 Szölösi János - 186
 Sütő András - 534
Ș
 Șafran, Alexandru - 322
 Șeicaru, Pamfil - 154
 Șeitan, Nicolae - 139, 152
 Șerban/ofițer Maputo - 483, 504, 512
 Ștefănescu, Marinell - 566
 Șuga, Alexandru - 275, 276
 Șuteu, Augustin - 276
T
 T-28 - 145
 „T-84” - 606
 „Tache” - 126
 Talvany - 321
 Tamaș/ofițer Kinshasa - 328, 333, 417
 Tameș/ofițer Roma - 105
 Tatu, Dumitru/lit.-col. - 398, 401
 „Tawada” - 606
 Tănase, [Cornel]/mr. - 403
 Tănase/ofițer Damasc - 333
 Tănase, Virgil - 385, 392, 405, 413, 440, 467, 544, 545
 Tănăsescu, Alexandru/cpt. - 177, 178, 397
 Tăulescu, Traian/gen. - 571, 594, 600, 607
 Teban, Nicolae - 130
 Teleki Béla - 186
 Teodorescu, Filip/lit.-col. - 580
 Teodorescu, G(h)eorg(h)e/cpt. - 287, 288, 310, 311, 341, 516, 659
 Teodosia - 272
 Terényi Ede - 151
 Tertulian, N. - 272
 Tevi/ofițer Tel Aviv - 404
 Thatcher, Margaret - 319, 385
 [Theodosiadis] Théo, René - 317
 Thunborg, Anders - 546
 Tiedge, Hans Joachim - 613
 Tinódi Lantos Sebestyén - 151
 Tiseanu, Ion/col. - 310
 Tito, Iosif Broz - 122, 123
 Titulescu, Nicolae - 312, 323
 Toader, Gheorghe/cpt. - 397, 401
 Todericiu, Mircea - 376
 Tofan, Liviu - 290, 405
 Tőkés, Rudolf - 116
 Tollas Tibor - 321
 „Toma” - 603
 Toma/ofițer Damasc - 307, 328, 333, 416, 482, 504, 512
 Tomaszewski, Jerzy - 411
 Tomaziu, George - 228
 Tomescu, Constantin - 322
 Tompa Laszlo - 151
 „Tony” - 159
 Totti, Stelian - 378
 Töttössy Ernő - 321
 „Traian Munteanu” - 208
 Trandafir/ofițer Lagos - 417, 483, 504, 512
 Trien, Ildiko - 376
 Trifa, Viorel - 154, 173, 276, 377
 „Tudor” - 159, 207, 209
 Tudor/ofițer Amann - 512
 Tudor/ofițer Paris - 151, 153
 Tudor/cpt. - 108, 109
 Tudor, Corneliu Vadim - 271
 Tudorache, Ion/mr. - 193, 397
 „Tudoran” - 173, 174
 Tudoran, Dorin - 270
 Tulbure, Petre - 589
 Tutovan, Sergiu/lit.-col. - 621
 Tzincoca(Țincoca), Remus - 174, 377, 499
Ț
 Țap, Avram/col. - 580
 Țăranu, Ion - 377
 „Țărul” - 570

Țenea, Adrian/col. – 179, 639
 Țepeneag, Dumitru – 270
 Țintea/ofițer – 411
 Țolescu, Ion – 119, 152, 153
 Țon, Iosif – 396

U

Udișteanu, Nicolae/mr. – 193, 310, 311, 437, 516
 Ullsten, Ola - 487
 Ungureanu, Emilian/mr. – 397, 399, 401
 Ungureanu, Ioana - 566
 Unțanu, Nicodim/col. – 397
 „Urashina” - 606
 „Uriașu” – 173
 Urziceanu/ofițer – 193
 Ușeriu, Anchidim – 142, 152, 173, 175

V

„Valentin” – 208
 Valentin/ofițer Stockholm – 545, 547, 560, 561
 Valentin/ofițer Bagdad - 107
 „Valeriu” – 614
 „Varga” – 154
 Vári Attila – 282, 384
 Vasa, Gabriela – 501
 Vasile, Constantin – 131, 276
 Vasvári Zoltán – 223
 „Văcaru” – 569
 Vălimăreanu, Petre – 142, 191
 Vâlsan/ofițer New York – 488
 „Vântu” – 569
 „Velerim” – 228
 Veniamin, Virgil – 137, 182, 183
 Véres Bulcsú – 180
 „Veturia” – 170
 Vianu, M./lt.-col. – 252
 „Victor” – 614
 Victor/ofițer Lusaka – 328, 333
 Vintan, Ion - 190
 „Vintilă” – 109, 125
 „Viorel” – 475, 476
 „Virginia” – 208
 Visa, Augustin – 184
 Viski Árpád - 534
 „Vlad” – 154, 228
 Vlad, Iulian/gen. – 168, 181, 202, 204, 281, 300, 537, 577, 580, 585, 608, 630
 Vlad, Roman – 566
 Vlad, Tudor/cpt. – 355
 Vlasiu, Valer - 376
 „Voicu” – 173, 174

Voicu, Ion/mr. – 619
 Voicu, Lucian/lt.-maj. - 424
 Voicu, Nicolae/mr. - 638
 Voicu, Ștefan – 271
 Vrancea, Ileana – 271
 Vuia, Romul – 377

W

Wajda, Jerzy – 411
 Waldheim, Kurt – 483-486
 Wass A(da)lbert – 180, 186, 223
 „Weber” – 97
 Wexler, William – 322
 Wilson, Harold – 590
 Wolfson, Murray – 563
 Wurmbrand, Richard – 396

Y

„Y” – 603, 606
 Yatron, Gus – 467, 470
 „Yonda” – 606

Z

Zaga, Adam - 375
 Zagoneanu, Gheorghe/gen. – 95, 106, 111, 121, 124, 168, 172, 176, 185, 247, 302, 325, 378
 Zaharia/gen. – 94-97, 101, 103, 124
 Zamfirescu, Dinu – 184, 225, 317, 318
 Zăhăreanu, Adrian – 322
 „Zăvoianu” – 157
 „Zâna” - 309
 Zeani, Virginia - 502
 Zelea Codreanu, Corneliu – 119, 388
 „Zeno” – 187
 „Zidaru” – 152
 Zidell, Emmery – 563
 Zijlstra, Jelle – 487
 Zivcu, Mihai – 471
 Zolcsak Istvan – 180, 223
 „Zota” – 598
 Zsigmond Móricz - 150